Број 72 — 1895

МАЛЕ НОВИНЕ

Понедељак 13. Марта

Kleine Zeitung

Le Petit Journal

Органъ свију који слободу љубе, истину траже, правду праве, напредују трезне, говоре што говоре и тако опуне стубове и српској мисли

„Мале Новине" излазе сваки дан — а изузе празника и недеља

ЦЕНА ЈИСТУ:

За Београд: На 3 месеца 4 дин. На 6 месеца 8 дин. На 9 месеца 12 „ На 12 месеци 16 „
За Србију: На 3 месеца 4 дин. На 6 месеца 8 дин. На 9 месеца 12 „ На годину 24 „ На годину 32 „
За странство: Летње је године и 45 пара, зимње, исто.

Г. г. Београдски претплатници, који неће да на се зато шаље, нека дознаваје тако сваке године до половине.

Претплату у Београду врше администрација, у унутрашњости њезине сватле, а њезин је власт и новинарски уредништву

БЕОГРАД — ГОДИНА ДЕВЕТА

ВЛАСНИК И ГЛАВНИ УРЕДНИК

ПЕРА ТОДОРОВИЋ

ЛИЧНА Уредништву „Малих Новина" (Rédaction Petit Journal)

Уредник је од 1 до 2 сата по подне. Новчане ствари не примају се.

ЈЕДАН БРОЈ 10 ПАРА ДИН.

Ове новине излазе у Београду сваки дан, осим недеља и празника.

ЦЕНА ОГЛАСИМА

На 1. страни од реч: за сваки пут 5 п. дин. за месец 6 „ „ за годину 15 „ „

На 4 страни од реч: за сваки пут 3 „ „ за месец 5 „ „ за годину 8 „ „

За поједичну, путовиру рек 10 пара динарских.

Већи огласи и који излазе више пута од 10 пута по погодби

Да огласи буду видљиви, треба да буду чврсто писани. 30 слова.

Приложено од печат реда 50 пара дин.

За сваке понављене двапут се зна по 20 п. д. више таксе

НАЈМОДЕРНИЈЕ

НАЈЛЕПШЕ

Дечије хаљинице

НАЈЈЕФТИНИЈЕ

у врло великом избору добила је већ радња

М. НАЈМАНА

293 Књаз Михаилова улица бр. 4 (а)

ЗА ВРБИЦУ

Моруне, Јегуље, Русе, Маринат-Алфиш и Ајвара

Меда природног

У ТРГОВИНИ

АНДОНОВИЋА и ЈОВАНОВИЋА

ТЕРАЗИЈЕ.

234—

ТРАЖИ се стан са 4—5 соба и осталим удобностима у засебној кући не далеко од средње школе, од 1 маја, за *Јованку Ђорђевића*, професора велике школе у пензији. —310

Штампарији „Слоге" потребан је један ученик.

Више продавача потребно је за продавање „М. Новина"

Вредан продавац може зарадити по 3—4 а и по 5—6 динара на дан. Упитати у администр. листа.

СТЕЧАЈ

Палилулској Задруги за Штедњу и Кредит

потребан је један чиновник, начал дневног књиговодству и остали послови, који спада у делокруг рада поличних послова.

Плата је 1200—1440 дин. на годину.

Приемствено право има онај кандидат, који је свршио стручну — трговачку — школу, а већ је практични радио у коме погодном заводу.

Пошуде са потребним документима треба слати управи Палилулске Задруге до 24. Марта о. год. закључно.

11. Марта. 1895.

Београд. *Управа.*

ГОСТИОНИЦА под „СРПСКЕ КРУНЕ", у Алексинцу, снабдевена свима удобностима: добрим јелом и пићем, тачном услугом, а нарочито чистим посгељама за преноћиште, поново је отворена.

Поштоване путнике моле за посету

337— **Акционари**

Бечко комисионо стовариште собног намештаја у Земуну

ГЛАВНА УЛ. БР. 177.

набављивање и најјефтиније место за набавку свакојаког собног намештаја. —176

КУЋУ ПОД КИРИЈУ на углу Поцерске и Космајске улице, где је сада Марковићевог завод, исељава од 1. Маја one године а и за одселење. Исте је удесна за сваки завод или надлештво.

Београд, 4. Марта 1895.

Браћа П. Ђорђевић

290— Босанска улица бр. 9.

Л. & К. ХАРТМУТ

цес. краљ. дворски добављачи

ТЕГЕТХОФ УЛ. 6 ГРАЦ (Beim Tegetthoffplatze 6)

преузимају

Земљ. пећи, камине, каминске пећи у најразличнијој изради, односно по најновије изабраној, елегантној, удешеној и за сваки климатични и постојбени, као чађ, лако чишћ. Вид, сложене особите пећи за дворане и највеће просторије од 12 пећница — до на земљи.

Шпархерди с напојницама као и најразличнија потрошна. Гвоздена лемена када конска 4 миљера. Њихе напојнице (потрошно одвојену с народним кувајућеским, лепим, трајним и најсолиднијим израдом.

ПОРЦУЛАНСКЕ КАДЕ ЗА КУЋНЕ И ОБЛОГЕ ЗА ЗИДОВЕ

Материјал без сумњице, у јелој чаши; боје и у свему боје одмах кадо дворани.

Најфинније цене!

Израдене стране лепе-ушивене су за дворане:

орнаменат, кроно-утврда, ружа, грожђе, трешње, трешње, шаторчасти, ланцасти, ватикан, ватикан, ружа, ружа и шеширан.

ДВА ДУЋАНА са две собе на терацијама где је сада трговина г. Петра Петровића, а на горњем боју један удобан стан, исеље се од 1. Маја ове год. под кирију.

Војислав Т. Цимпер-Јовановић судија.

214—

ДУЋАН за Зеленом пијацу бр. 12, до апотеке, са доњам спратом, подрумом и шупом, исеље се под кирију од 1 маја. У питати у истој кући. —305

ДУЋАН ПРОСТРАН и удобан за сваку радњу у Трговачкој кући на Теразијама, више квартова и магазе исељу се од 1. Маја сл. г. под кирију, упитати у трговини Михаила Михаиловића бакалина на Теразијама. 320

СТАН ЕЛЕГАНТАН са пет запатованих соба и свима осталим удобностима на пром спрату — ваљда, са шпедеом на две улице у кући „*Старе телеграф*" исеље се од 1. Маја. Упитати бакалина у истој кући. —282

Најсигурнији лек **против Широ фула**, бледоће, отока, жилезда и осталих болести које уздиже исчезе крв пространу јетре.

РИБЉЕ ЈЕЗГИН СА ЈОДНИМ ГВОЖЂЕМ

(Oleum Jecoris e ferro jodato)

Овај зејтин има дуплу боље дејство од обичног рибљег зејтина, а мала деца врло га радо узимају због слатког укуса и пријатног мириса.

Спрема се у

АПОТЕЦИ „КОД ЦРВЕНОГ КРСТА"

у београду на савиници.

Може се добити и у следећим апотекама у унутрашњости:

У Крагујевцу код г. Михаила Стојадиновића, у Пожаревцу код Душановића, у Јагодини код Шохаја, у Пироту код Спасића, у Чачку код Стојанића, Смедереву код Тајсића, у Нишу код Рушидића.

Цена једне флаше са упутством 2 динара.

Порудбине прше се тачно и брзо уз доплату. —277

ТРИ ВЕЛИКА елегантна стана у кући Михаиловој улици са свима удобностима исељу се од 1. Маја о. г. под кирију, упитати апотекарица. Михаила Михаиловића бакалина, на терацијама. —319

РУКА новојаког доктора ВАЛЕНТЕ у Смедеревској ул. бр. 7 (11) исеље се под кирију од 1 маја. За услове упитати улицу доктору господину Хирношеву у Марковој улици. Распоред у кући може се видети само од 11 часова до подне и од 4—5 после подне. 309—

СИТНЕ ОБЈАВЕ

(Ове ситне објављују се само једном. — Г. г. претплатници ових ћеће ништа плаћати ако буду хтели.)

СРПСТАЊАК на Босно моли добре душе за какву службу, поред које би могао и школу учити. Јавити се уредништву.

ЈЕДАН способан трг. КАЛФА тражи место са добрим сведоџбама. Обратити се уредништву овог листа. 284

Писмо из Бугарске

Писмо II.

Господине уредниче,

Обећао сам да ћу вам се опет скоро јавити. Ја сам да одржим задату реч.

Од онога дана, кад сам вам писао моје последње писмо, код нас се доиста пуно нове-ческих ствари, и ја бих морао писати много више, но што то дозвољава простор намењен овоме листу, као бих што год задржити све важније, што се догодило од тога доба. С тога ћу се задовољити да прегледом њиу само о оне-ме, што је последњих дана било предмет разговора по целој Бугарској.

Замаљо сте и ви тамо чули, како је наш Дедо-Цанков ово дана опет отишао у Русију, и како је, пред полазак, тражио код Кнеза аудијенцију, али је није добио.

Судбина, која је сада шестила Цанкова дошла је само оне стране истине, за сваким ина своје доба, на да је тако и с људима.

Цанков је стари и заслужан бугарски борац, и било је једно време, када је његов рад за Бугарску донета био од користи, а он сам сматран је као најугледнији међу Бугарским патриота. Али то је време давно прошло, и Цанкољева је најтежа погрешка у томе, што не уме да види и то. Не да се поћи и том мислу, да је његово време прошло. Он у томе лици на оне старе жене, које никако не могу да се сложе с мишљу, да су оне већ баба, и ако им обрћани образи и седе власи но најјасније кажују.

Цанков је уобразио, да је Бугарска на њега спала, да је он химира с Русијом и у том самом уобразењу он чини њиу погрешка и дудорија, које су му одвише и сво мало поштовала, што их је до сада нико. Тај јесте, нета и сада поштују многи Бугари, као старе ја радиша, али у политици давно њиме не ће да међе за нош. Осећајући се тако усамљен, он је сад на то и предузео овај пут у Русију, не би ли сад тиме правио себи нову пажњу. Јер пред Бугарима се он представља као човек, коме верује Русија, а у Русији се опет пропаје као један од најбољих заступника бугарскога народа, преко кога Бугари јавно хоће да преговарају с Русијом. У стварн није истина ни једно ни друго. То је лаике врло добро познато у Бугарској, а то већ знати ињу и у самој Русији.

И тако, кад Дедо-Цанков у политичком погледу важи још само као каква музејска старина, која има само историску вредност. То је и као Фердинанд врло добро зна, с тога није хтео ни примити Цанкова у аудијенцију, јер би старој и то евентуално као ком лопов, како се без њега не може. У стварн, пак, Цанкова су напустили и његови најближи пријатеља, па се прављају као да не познају.

Данас је само та два човека (Начевића и Стојанова) прикупљено око њиу радиме мисли у Бугарској. Они су најјачи стубови данашњега стања, а у стварн то и јесу она најсолидија државнички бугарска. Они ужасају потпуно поверење једнако, а у њиној га мери и заслужују.

Мало ми је што могу рећи, да та два државника спадају међу оне Бугаре, које отворено непоседају, ја је Српско Бугарска слога једина потребља и бугарског и српског народа, и да је само у тој слози њен заједнички спас. А код њих то ниу праше речи. Баш оно дана имали сте један пример за то. Једно српско певачко друштво приђавало се да је намерио доћи у Бугарску, да ту гостује. Пошао је пријала нареду, да се то друштво најсрдачније дочека, и како власт тако и сви грађани баше му у сусрет на руши и на уздуше.

У важном питању о нашим односима с Русијом, Начевић и Стојанов оцењу су мишљења као и сво Бугарски народ. Они неће то никад заборавити, а не под погодом бугарских жртава. Бугарски народ никад неће пристати да жртвама својих народних интереса, а нарочито жртвама своја народнога престола, дуђује пријатељство руско. Једно српско стање и једну, и политичким жртвама утрпљену династију, које Бугари никад жртвовати из љубави наговорних обећања, која нам дају она, што би хтели нажртве с Русима зашто но то. Правитељ Бугарски народ дуже се у овом случају сте мудре праше посвиње, да је боље сенних у руци него соко у шапама.

Б.

ЈАВНА ГОВОРНИЦА

Господе Л. Комарићу и Ж. М. Протићу

И ја сам прочитао писмо упућено Мани Ирбића, датирано 22. Маја 1892. у Београду, са потписом: Само Матавуз:

и ја сам се питао у недоумици, али сам се најмах утешио, отпи се часнога збора, коме сте ако ће доцније глава и перо, и задуби да ће се нами само онако своја ауторитета, јавно и што ће нам у потеру за потиком;

и ја се сликом с вама, да садржина писмевидно писма буни особиће Срба у слободној Краљевини;

и ја тим питањем, што ме подсећате на овеселни пријем:

и ја особинам стишавшу вашега решења, ка и то, што је решење најпре написано у уредним листу *„Вечерњим Новостима."*

За то одговарам:

не иису нам онако нашли потиву — газу нису и потиву, самим ни мишљење — јер за пре треба да је прошлом.

Другим речима и јасније: треба да најважнији предмети тичу моју домаћу архиву од 1892. г. разгледу у ваше одељења могу про строната лапка. Треба од архивара да потражите нашеде из мојих приватних писама, да разабере она која се тичу ој каквога јавности, или она за која је адресат одлучио да их када на јавност, и т. д. На овај, пошто нисам већен и помнуте околности утврдим, требаће да састанем писмо, ракурс се ће да ваљаственог, приношљу пешину, или осмишљу на претпоставка, него истакнеш, ој реча по реч, као што се ради кад се ради ој неслућености пресе једном таком часном зрелишту као што је наше.

А за све то треба ини ваше времена него што сте ми на оставили, часна господо. За што ја ина на тисуће мојих политичких писама, растурених по свима крајевима Србије, — писама која ваком буде ини отпакивају особиће, — као што знаде, да је сад мој јавни рад од петнаест година, (особито онин последњих шест година од када сам у Србији) скоро политичке природе. У осталом, ако Србство неће само и зна као политичара. Сем тога, у особе случају, сама је јасно, да ћу се морати обратити г. Ирбићи и заштетати, да помоћу заплашно писмо опери код п. пр. јавног „дављења".

За сам, дакле, потиче да нам онин писмом само доказем, како особим сву тежину нашег ауторитета, правичност нашег захтева, делимичност поступка, а нада сте, ројодубљеност наше намере, и остало што тражите, прилишете у своје крене.

И ја ћу мирне душе очекати наш суд о делу, на које ме упућате на одговор.

А о нашој непристрасности у суђењу, о нашој љубави према истини, јамчи им наш ако прошли јавни рад, јамче им нагомилани докази наших праведних оцена нас и то, како сте годинама изустрпали не само једни другога, него и сте пакиције дуде сте земље и краеви их у праној бојн на дику и на уздање целом Српству.

Београд, 12. Марта 1895.

Само Матавуз.

Рат затрпан. Пошто ће мој одговор, као што видите, прилично заласкати, а побудити осећаје Срба у Краљевини могли би узети као разлоге, да ништете чак и свиме интересе спољашног Српства, то с разлогом очекујем од нашега пријатеља, да ће нам својски нередити да их спишавате. Нарочито нам нојдаље ваши у вези овог нашег кажњивачког, т. Љ. Бојовића.

*

Као писма „Српског Новинарског Удружења" на које г. Матавуз одговара.

СРПСКО НОВИНАРСКО УДРУЖЕЊЕ

Наше Добе", а по њему и земунско „Ново Време", саопштила су писмо, упућено на приређење нојвећу г. *Ману Ирбићу*, датирано под 22. Мајем 1892. год. у Београду, на ком стоји потпис г. *Саше Матавуза*.

Пошто ово садржина буни особиће Срба у слободној Краљевини, у којој је г. *Матавуз* нашао свеселни пријем, то ире, него би се писмо могло подврћи јавној критици, нужно је предходно да се од г. *Матавуза* чује јавна реч.

Зато га председништво „Српског Новинарског Удружења", овим путем поника, да јавно нажке: да ли је истито, које су дорина два иноземна српска листа, под изложеном његовом јамчењу, *заиста тако ње.*

Рок за ово остаоше се нам дана.

Председник
Српског Новинар. Удружења
А. Комарчић

Секретар
Ж. М. Протић.

Из еријског света

Српска Банка у Загребу. Тетушњи уметак банкин оказао је: уписано је 45 328 акција и уплаћен су их 5.300 акционара и то уписана су по 1 акцији 845 2564 акционара; по 2 акције 1000 Земун 950 Мостар 900 Бунково 808 Горње Карловац 880 Дољна Тузла 671 Карловац 568 Осек Сиња 557 Бел 514 Огулин 463 Приједор 424 Госпић 423 Сомбор 415 Београд 386 Дрогобр 380 Сентомаш 357 Нова Градишка 357 Врлика 345 Карловац 331 Бос. Градишка 330 Осек 330 Ст. Петрва 325 Бегланка 318 Пакрац 273 Шибеник 266 Бакарлука 244 Ст. Градишка 227 Гомирје 222 Брчког 219 Вуковарје 213 Хајдобрк 200 Сиска 197 Добровник 197 Брод 193 Сегедин 191 Панчево 184 Дервента 167 Бос. Брод 166 Сплит 165 Ст. Петрва 151 Шпанд Бос. 150 Каменица 150 Петрињска 149 Градубанке 144 Мићаја 141 Тур. Бечеј 137 Дворе 134 Фирма 133 Нова Градишка 125 Окучане 114 Грахов 122 Творуга 119 Коњиц 115 Вел. Комлуша 115 Бос. Босна 115 Јаинац 113 Крапина 111 Петрово село јаинац 105 Јасеновац 113 Сенци Бечеј 101 Мостар 100 Сплит 100 Суботица 97 Шибеник 92 Новшанац 82 Зап. Шеноанац 77 Котеж 75 Жупа 75 Дрва Чазма 74 Врбовско 73 Стрез 67 Љубљана 66 Гуфеник 62 Нови 61 Јајчево 60 Прилепор 60 Оточац 60 Модиш 60 Ст. Аидрија 60 Мошница 59 Забуковац 59 Чернеј 58 Ст. Бела 58 Чорлуковци 57 Дуа 52 Дубровник 51 Бечеј Ново место 50 Вировт 50 Пожеш 50 Сеа 50 Метковић 50 Трст 49 Бања Ловка 45 Војник 43 Велика Барна 43 Оштарије 42 Јворник 41 Модиш 43 Бос. Брод 40 Крњаљевци 40 Гургеи 40 Загреб 39 Бодог 39 Задар 38 Катарина 38 Конић 38 Медјиже 38 Пирвин бос 37 Пачетск 37 Кусоле 37 Н. Сивакшанс 36 Панчев 36 Вирјаш 35 Винтург 37 Ст. Пазинка 35 Горско 35 Богчин 34 Дебој 33 Клек 33 Вараждин 32 Дубова 61 Мантовк 30 Сиван 30 Сеперка 30 Ловинац 30 Новог 30 Мошница 30 акција.

Остали 3581 акција уписане је у 481 малих места.

По земљама уписа је: Хрватска и Славонија 32.466 акција, Босна и Херцеговина 5695 Угарска

Број 133 — 1895

МАЛЕ НОВИНЕ

Недеља 14. Маја

Kleine Zeitung

Le Petit Journal

Органъ свију које слободу љубе, истини теже, правду нрше, сиромахе трпе, творе што говоре и тиме служе отаџбини и српскоме имену

„Мале Новине" излазе сваки дан — и после празника и недеље

ЦЕНА ЛИСТУ:

За Београд	За Србију	За страно земља
На месец . . . 1 дин.	На 3 месеца 5 дин.	На 3 месеца 8 дин.
На 3 месеца 4 „	На 6 месеци 10 „	На 6 месеци 16 „
На 6 месеци 7½ „	На годину . . 20 „	На годину . . 32 „
На годину . . 14 „	Број је радован и 40 пара; старог броја	

Г. г. Београдски претплатници, који желе да им се лист њихов нуже достављује као досадањих месеци на радионици.

Претплату у Београду врши администрација, у унутрашњости њихов кмети, а може се слати и новопродате уредништву

БЕОГРАД — ГОДИНА ДЕВЕТА

ВЛАСНИК И ГЛАВНИ УРЕДНИК

ПЕРА ТОДОРОВИЋ

ЛИСТОВ: Уредништву „Малих Новина" (Redaction Malé Novine)

Приложена не ће се примати. — Писмовни плаћа се примарку ће.

ЈЕДАН БРОЈ 10 ПАРА ДИН.

Као непредвиђени, издавалачки и једнак средни лист који излази сваки дан „М. Нов." су врло згодни за оглашавања

ЦЕНА ОГЛАСИМА

За 1. страна од реда .	за пут.	1 дин.
	за недеље	8 „
	за годину	12 „
На 4 страни од реда .	за пут.	5 „
	за недеље	5 „
	за годину	5 „

За поновљену, крупнију рек 50 пара динарских.

Веће оглаше и које излази више од 10 пута по погодби

За велике сталне велике објаве (претплате) 30 Јелена.

Приложено од пуног реда 50 пара дин.

По сваки оглашај додаје се још по 20 п. д. данас, такса

ВАЖНО

ЗА ПОСЕТИОЦЕ АРАНЂЕЛОВАЧКЕ КИСЕЛЕ ВОДЕ

У чувеној и једновременој са своје лековитости

АРАНЂЕЛОВАЧКОЈ ВАЊИ,

која је на најлепшем положају, окружена најздравијим шумовитим околинама, утео сам под каквим годишњим данима и сваком новом намештајем са по два, а по шахтину уређају собе за свакоје и са свим врсната и осталим потребним намештајем.

За овакоје пак,

КОЈЕ НОСЕ СВОЈ НАМЕШТАЈ ОСТАВИО САМ ПРАЗНЕ СОБЕ

које сам такође очистио, уредио и репарирао.

Осим тога стопалом поштованим посетиоцима до знања, да је ове године и

ПАРК ВАНРЕДНО УКРАШЕН а и пут од Младеновца нов насут,

ради удобнијег путовања, тако да ће ова бања моћи да понуди своме странам модерном бољом, својом лепотом и удобношћу.

КОЛА ЗА ГОСТЕ ЋЕКУ ДА РАСПОЛАЖЕЊЕ ЗА СВАКИ ЖЕЛЕЗНИЧКИ ВОЗ И ИЗЛАЗЕ У ОПОВЛИНУ

Цене соба намештених, као и правих јестинаја не веће.

Храна здрава, јака и јефтина. Пиће чисто и хладно, са најумеренијом ценом.

Закупац здања

Спира Гавриловић

гостионичар из Београда.

557—

ПЛАТНАРСКА ТРГОВИНА

КОСТЕ НИКОЛИЋА И ЈОВАНОВИЋА

улица Кнеза Михаила

добила је у врло великом избору:

◀ ЦИЦА, САТИНА, ЗЕФИР — и КРЕТОНА ▶

тако исто:

ПИКЕТА, БАТИСТА и ЕНГЛЕСКОГ ПЛАТНА

Мустро су нових лепе и укусне. Боје су потпуно сигурне и постојане. Роба је од најбољег квалитета.

Цене су умерене и уградене 696

ИЛИЈЕ БОЖИЋА

ВЕЛИКАША

ПРЕДСТАВА

ИЗ

„СЛАВИЈЕ"

у суботу и недељу, сваког програм у обичаја.

Улазна је цена нета.

Почетак у 8½ у вече.

— 626 —

ДР. С. ШРАГА

Тошајски Венац бр. 3, до пијаца наранџаст, код „Русије Цара".

Ординира од болести: унију, гуше и жиже од 1—4 сах. по подне. 567

500 динара

плаћају оне, која после употребе

КОТОВЕ ВОДЕ ЗА ЗУБЕ

1 стакло $1^1/_2$ динара забоље поново зуб или које не престане непријатан болах на уста.

Јован Ђорђе Кото

основ. из Београда.

У Београду у дворској апотеци Ђ. М. Марковића апотеци др. Јована Ђурића и Ивана Мајдановића; у Пожаревцу код Вас. Стевића; у Крагујевцу код Ђорђа и Ђорђевића; у Нишу у дворској апотеци А. Опоповића. —595

НОВА ДРОГЕРИЈА

ОД

„ЗЛАТНЕ КРУНЕ"

У Кнез Михајлов. улици

ДОШЛА ЈЕ ВЕЛИКУ ЗАЛИХУ ОПОСОБЉЕНЕ

МИНЕРАЛНЕ ВОДЕ

као: Гесхајбергске, Сетлерске, Карабадске, Марјенбадске, Хајсе, Емске, Франценсбадске, Бурлиске, Ронске, Левике, Серебриане, Радајер, Прелауер, Салватор, Бизиске, Ишиауер и друге.

Осим тога препоручујем г. г. апотекарима и дечарима моје богато складиште других, хируршких инструмената, разних специјалиста и козметичких артикала. Г. Г. фотографима и аматерима препоручујем мој велики избор фотографских апарата, плоча „Germania" и свих осталих фотографских предмета

Цене су врло умерене.

Поруџбине врлим тачно и брзо.

Таса Д. Субошић

магистар фармације.

580. —

ДР. А. ФАРКИТ

пресељо се и са сталом је у Кнез Михајловој улици бр. 31. Лечи специјално женске болести и болести гуше и унију. Ординира од 1—5 ч. по под. Лечи скретељу бесплатно. 577

Сви који су се до сада обраћали мени за књигу

ЦРНА ГОРА

ПРИ КРАЈУ ДЕВЕТНАЕСТОГ ВЕКА

века се од сад обраћају

ШТАМПАРИЈИ „СМИЉЕВУ"

И АДМИНИСТРАЦИЈИ „МАЛИХ НОВИНА"

где се књига нашом на распродаје.

Марко Бацинић

За практичке домаћице!

Част ми је сваки учтиво саопштити, да ћу због великог одзива још до 18. ов. м. даната поуке у

ГЛАНЦПЕГЛАЊУ

са сталом пеглом и то свакоје дана од 2—4 сата по подне у „Хотел Паризу" бр. 15.

Због напада, изгажавања које знају обично пеглаше глачају поуку засебно од 4—5 сати. Цена 3 динара.

Молим да сваки понесе један комад свеџеручно изглачаног пеша.

с поштовањем

629— *Ј. Клозеброун* из Беча.

†

Нашом добром и незаборавном супругу, сину и тасту

Ристи Лекићу

вин. трговцу

заиљено у уторак 16. Маја место-мическа парастос у вашеџенској цркви у 9 часова пре подне. Молимо пријатеље и познанике да изволе присуствовати овом тужном чину.

Ожалошћени: Супруга Елина, кћери: Драгиња и Зорка, зетови: Крста Лекић и Петар Оџџан. —633

†

Свима непрежаљеном сину

Светозару Ђ. Нинићу

чланову четрнаестодневне поме у среду 17. маја у 9 часова пре подне у саборној цркви. 632

Ожалошћена мати *Персида Ђ. Нинића.*

Стари родољуб

Од пре 5—6 година становници теразијске и продужене дрварушевачке улице сваки су дан са смехом, дан у одређено време, виде једнога крупног и снажног старца, где пролази њином улицом.

Чела обично иде право, корача полагано, држи главу високо, поносно; по свему се види да огромно бреме од свијех 80 година носи још лако и лукашто.

Холивуке чаше, старац обично посиђује, кад седне обе себе и рало проматра оно пространо од свакојаког смећа по улици. Понекад заустављаш дечицу, што се, с шкилама у руци, играју по њином кући; разговара с њима, забавља их кад је по негде њином спротивству спустио по њиној поњиој у њаку. Мајицама њихове доле у њаку, па бацо пођуни њих, а уседу старац шаљиву и разиграно загледа добријем лицем. Старац још гледа за дечицом. Једном га чух да рече:

— Ово је њина њива!

Пролазећи поред дућана занатлијских, старац се свиђе заустави, посматра како се раде, расипује алинја је зарађа, њима је пролазила свакојака чуда.

Понекад је тако и мене заустављао на улици, и тада разбира пета ина ионе у њима, како се предиђу њиове у пуњаци, ина њиову страни хаспов, а сваки типаи ракиоор обично се спремано њрављен о њиним потребним домаћим ракиријама. Врлећи главом, старац обично рече:

— Дечо, дедо, сне се бојим да не учиништите ово мало срнеске њубиде, што су њиме стара толиким трудом и толиким жртвама стекли.

Од јаше старац се неке реће њйати на улици; један дан њаше, а не два за ведра, а и над њаше, он ниште не прави ново неуданство, но држи се онако право, његов поносно струк њоше се, песнна сиваша његова шетилеју као ono ина сиајена онуштена врина у стосшшшка пролтрена орла.

У последње доба старца сасвим нестаје. Већ је заклоњо месеци ишо се не једном виио које њојано на улици. Онима добијен ја нета кратко питаиио. Питина ме је му шеи на разговор.

Узаустављам погом пролазећи сам пред старчева дома. Затекох га где расположен сетарке на удобном дивану, окружио га нега пријатељем.

Старац ме дочека радосно. Са неизмерно реки изиина се што ће је „трудио“: објасни како ниште не може и на улицу да изађе.

„Морао сам за напуштим и моју последњу радост, моје ниие шетње. Узалуд на сва добра воља. Тешко бреме од близу 90 година само ме теиином својим притиснео је моја оронула плећа. Нема ништа више, драги мој господине.

„Земаи дано зала путовати
„Земља живот другим заменила.
„Тело земља, богу душу дати!
„Мајка земља одвајкада дино
„Мајка земља зове да странн!“

За трешњом старчево лице шикри тајни осјећаи и у њесиии позуутајаском очима као да заблиста једна суза!... Или се мени то само тако учинило...

Али сте то трајао је само један трепутак. Старац се опет разведри, његове крупне крви очи опет сенуше и он рече мени.

— Хвала Свемоћноме на њесовом преиезиком дару. Он је мене богато одарио свима благима земаљским и дао ми дубоку и јаку старост. Неблагодарност бн била њоме ишне. Да у њиру умрем! — то је још једина жеља и молитва моја!... Само ме једно мучи; једнога се само бојим...

Старац се загрцну; као да му нешто заседне у грау... После кратког ћутања он додаде:

— Бојим се, господине, живљењу ту стрњину пеерину, да још спојим очима инаки њило свима Србија, њима мила. Србији сиет постаје туђа робиња!

— Неће нидаа! Не дао бог! — рекох ја.

Старац ћутн и ја се замудих нако веома уетадо. Он стаде пред ме, оберуче се оглупре на њасиом од стакиа и уне говорити живо и убедљиво.

— Не дао бог! јес, не дао бог, али ја се бојим, мој господине, бојим се, бојим, бојим и, на жалост, моја бојазан није правно убрањена. Зна се рано, мој господине, ниие се путовина узалуд, ни дуже се земља и трајиом сиаком родољубом и сиаком радом, какав ниие страиие посиљује..

Тако је вгеђу ионе и чисе отвочет један разиовор, који је трајао дан пуна сахата и који ће бити од гонина, од несебичиа интереса да је која ствар да га вероо и у њеиова приведеност. Да је која ђиа да речи чачиое стварески жерво сакиаие, оне ће заслужавале да их ваш ииеменива ианчиново и да за ие ниг пред њиновом памећеом родољубна сиака патриота на сиом свету чуза и свако исче и ђутре крччиаиа.

Одиако ваш ии ћемо се ограничити да изложемо само ове одлучке из тога значајног разговора, а дано на прво месту, доиекеио само то, како родољубиви старац види и узиа коју треба да има младаиац у изврашии свог стаиа у већ сад до сад иказаи.

* * *

Пошто је старац два-три пут узвикиуо: „Ех, где је сад један њаша Милош, бог да прости!“ — ја му иазвао праиетам.

— На шта ту може помоћи младаиац. Зар младаиац може изједнти мало од њених тина који ђедно друштво? Бам је устаие сад и Кназ Милош, ии он ие би могао ишта учинити.

Старац се иасмеја: — Шта ие би могао ииита учинити! О, мој младићу, да је само један стара Милош, какво би та ђано ће сад ово ионо као ионаиао!

Старац се ианиаиа, па окна прагиуе жено.

— Ако иеидре до меие мерати Србију и српеки народ заиадњачки ирамеом. Србија ће и Шиајарска из Београда ио Београ. Патриjархална српска народ ниje устиоиа Европа. Пареа сиоју иаирема и трговаа, њоме сио му властелаици и дуиу и срце пуиа трнјеени гоанна, изукључе га свакојаки лакеуеиаци и обмаиаиех најалне епроиске установиге, дииии српеки народ остаи је и до данас онтон и поеуиаи да трговарској народ епиеоки, који верује у бога, која дуби свога владаоца и чега само мудру и одучиу заиоиету вешту да да ноће за тиме и у гору ће, чаку, да пресе ноћ разјури ове ону рођене иеоканих иаутрашиих ноја и учитеља спољи, и пред богом и пред свим њиима само једиога господара и једиога заиоиодавца и учитеља свога — свога дубљаиог Краља.

Јес, господине, јест! Уиаитите добро ово што ћу вам сад онде рећи, а како српеке куд би нам ове реиги једиога старца могао бити програм и доаиииа у целом нашем будућем раду. Чујте ме дакле.

Србија је земаи где реч владаочева мора да се чује и даку и њиу, у свако доба и на сваком месту.

Ова мора бити нуђа као реч Свемоћиога, праведна, као реч праведиога Сиоиша, а мољи као глас громовиика Илије.

Владаочева реч ие сме да је колеблива, суиа, неодлучна, двоемислена, она ие сме да ианиже, да муца, да шушкета; она ие сме да се свебиша, ни лута, да разроио гледа с раскршћа на ова три пута, ие одлучујући се одсудно ни за један...

Владаочева реч мора да је оштра као брижљива, проиарана као крсиица, а звучна као труба Јерихоиска. Она мора да грми као глас громовиика, да је сваки чује, да је сваки поимља, да и о најобичиије дађиве свае разговоре и иесумњиво разбира сваки звук сваки нагласак њен.

А кад се та реч тако буде чула, но цеаој Србији, до целој Европи, нерујте ми, господиие мој, то ће онда бити неђика и света реч; она ће бити законо мобила да заседе ио буди, да побуднно освести, да заштите ио пут иападе, дано ово отрежа, пријате, иадуби. Пред њеним јасиим и чаробним звучима урбно ће умући проиукло пресиавне расиашиеие сеиувалаца патријота и бевбожно крсиеиаае иазувалих иаобија политичких, чија је крема до сад загушивала ову Србију, не дајући ниеае да се чује живља памећиа славиа.

Нека тако једиом одјеае мобиа реч младожења, и ии ће ие видети, видеће своја родбина очима, како се и ирк крају деветнаесиог века још чуда дешавају; видеће чудесно спасавање и спасење Србије; видеће каеиае Јединога оронулога државиика, које је ио ио више трунути.

Нека се чује та и таква реч младожења, и ии ће ослих видети један велики и невиђени преворођај и умиа и морална!

Залуђен опасиим илановима, шта се зову заеиаае слабостима и страетима масе; ослеи и умо и морално бушном сиакојаких мастрапих умова политичких, завеси и залуто у огроину пралиу пуиу сиакојаких заиуда политичких, ваш народ иа дубине те страшне и мрачне нуже куће спасеоеиа где и ои свога владаоца, пробуђе се и осиби на тога опасног гуштера, шиљиве на сунце и пцаиио; спрабе са се ђу и иазоиие тесиогруда парламеитизма и окуиае се у бистрој реци праве свести народне, уииже се систем ројалног братеог љубави и предстоиге времи мира и слоге, на ће онда тако очишћен и освежен одушевљене ноћа за свијем иладаоцем, и Србија ће у кратком року проиитати као најбоље и најерепије друге цеое.

Да, сто ита у Србији ноће увек учинити нуђра и одлучна реч владаочева. Али то чуло каква је створити слоге и ледиог по свему и великог реч. Све је друго могућно и мојно ио тој одлучној ледиствн.

А реч младожења ти може. Јер је Србија таква земља, јер је то бити њена карактеристика и одлика!

Да младаиац нудро и одлучно заповеда!

Тада ће њемља поиорно слушати; нудре ће њести нудро ће ее иепрнити — и тим путем једино земља се може спасти и створити мало добра...

Оиеиадно старац је бно заморен онако дугим говором. Он заћута. Кутао сам и ја. Тако је иолуже трајало. За тим се иистаи:

* * *

Да будемо неираетадни, господине Т". Да меримо стиар и о себи и од себе! Метате руку на срце, и проиислите сами, није ли крииа до сиих наших крхова, што Србија од ово иеколико иоследњих година иеирекидно иа бесиућу луту!

Није крања она мудрост народна, да се риба с глава почиие квариги.

Није у залуд дошај међу Св. Писма, где се вели да слуганом једу со може дити тхуо, али шта да чиниие онде, где сама со обљутава?...

Краљ Милан борио се дуго и упорно, и у трекутку, када је најбливе бно успеху, када се све глављеје темиине већ баше свиадаиле, када је бно потребан само још један дурњава мајор, да да сваке коначна победа, он напуштаре напушта све позиције, сам руки браие које је годинама подизао, сам крши руг већ стуиутуо радиеалиој буџиии, на се чак и сам баца у њу.

Од тога доба сваки дружаи брод неизбежно пуиа и баје се од стене до стене, од чеирнаде до чеирнаде.

Није ваша крита — од 1888. годиие иреховиа заиоведиика погубио је сваки праваи и дерективу; он се ренавао час на једно, час на друго, пагиавао је час једиој, час другој страии

— управо душе је, и она пометња, у којој сва хвале, у многоме, у главноме има свој извор баш у тој неодређености горе на пухињу.

А баш то је један од најновијих доказа, како се једно место може, као је утицај једног народног вођа и како целокупан тон свију државних послова битно од тога зависи, да ли горе изађа одлучност и да ли горе одсудно знају шта хоће и како хоће. Кад год су горе погледи јасни, увек се и доне убрзо разбиструје, а тако и обратно, док је горе замешала сила убрзо настаје забуна на све стране и у свима правцима.

Овакви закључци као да се донеко предоношћо, и ми смо рекли више.

Велите вама ће то у много и сам клаи Милош за се баш он главом сад јаши. Шта он могао! Ах, господине мој. Он баш могао много, он би могао све.... Својом природном памећу, својим чистим српским срцем и осећајем, он би брзо проценио у чему су стварно најне данашње биле душевне и погодно би јој знао зек. Другим речима: он би одмерио шта се најбоље и најуздрије може данас спасорити и поставити, па би онда ишао ту стазу узео у своје сналне руке.

Замјена сам јасно шта хоће, он би то баш исто и другима објаснити; он би прабрао и сакупио око себе све угледне и истакнуте родољубе, па би онда којој страници припадају, он би им ће сиој одгурао и храстичко начин умео рећи, да је данас свима родољубима пратиоц Србеја и жеа напредак, да је Отаџбина њена партија и да је он сам лично њен партијски вођа и заставник. Ко хоће за Србију да ради, ко хоће отаџбини да служи тој мора хтети с њим и под њеном заставу..

И ја бих тако хтео да знам, но ће бити тај, који би се усудио, да не уважи ове разлоге, да се одазове позиву и да по њима не поће за својим господаром. Таквих не ће бити, или ће се такви убрзо наћи изазвани као пуцање пред ни сила; сваки знаменит државник имаће поврха ће сам за собом.

.... Та за Бога, за Бога, господине Т', зар у једној држави, као у једној Србији, где народне воље могу да буду једни Пашић, један Сп на Гуџића, један Стојан Новаковић, један Ристић, један Алексумовић; зар у земљи, где на род иде за сваком јачом, за сваком јачом, па ће сваки час и хоште, али неће ни саме претенденти да су у неки основни појатвам: — зар у таквој земљи не ће бити једно једно ис-стојан и моћном личношћу јединога смисао, енергичног, одсудног, исконски родољубивог владања, који ће сваком реч, сваком јачом, сваком поступцем своји дати јасно и несумњиво доказе, да се не бори за ничије сатне личне и себичне интересе, већ за душом и телом служи само својој земљи, својој отаџбини целој срби и њеном напретку.

Не, не. Једва владалаи Милошева душа и срца, Милошева ума и прегледа могао би данас све. Он би био зна се баш онај прави гласа народа, он би био истин спасилац, велико сне.

Док би Бог да у владом Краљу Александру Србија стеже такнога владаоца. Тада ће ја мирно сећи у гроб, гиран уверен, да мојој мајци Отаџбини предстоји велика и сретна будућност.

*

Заморен и малаксао, стиран се скуста на диван и поиран лаиге рукама. Ја га пиган само ослушкивао. Не будем га на сметао занош, ја сам се полако удаио из дома његовог.

Из балканије

Оташтавши. Грчки представници одазвали су својим аргумент отштавше је грско Мастила на Неваску.

*

Депутација. О депутацији, за коју сам јавио да ће Бугарска послати у Петроград, јављају „Н. Сп. Прес“ из Софије ово: Одмах сеиодуће предсеника сабрања Тодорова, то је ће послаитву у одпошаљу депутације у Петроград. Депутација ће полазити сву-шоји поклон на гроб цара Александра III. Вешај је пајтежи задатак у спровођу са собом. Депутација ће сваиако бити састављена из представника сабрања. Мисли се да задатак депутације политички неће имати.

Из бела света

☞ Књаз Бисмарк навиа је 11 о. м. 1500 Јајонезима и у свим говору изразио им на борбу народа код Јајонеза, где су се сукобили они рат Француза борили само за славу, и на свету завојевачки народ, који баш нимало прикладна отварања за питање. Бисмарк је нагласио потпуно добијо одношо с Русијом. Потребан је међусобни мир изазраслим државама, те да се одржи мирно и мир држава руководећи се начелом. Бисмарк је на крају узвикнуо: „Живео“ свемогућем краљу, који највећи не-тује политику мира.

☞ Бугарски кнез Фердинанд врати се из Лондона у Париз.

☞ Француски министарски савет држао је у прошлу суботу састанак, на коме је утврђен предлог који ће се поднети на извалење свемирској изложби, која ће 1870 године у Француској. Предлог је у главном као и прошлих изложби, што ће се састати изврштет у приватне сваке године изложбе и поступак који ће се у њима.

☞ Хајдук. читаоци нога благајна, држао је у Лондону на једном банкету благајна говор, у коме је нагласио да предат Велика Британија стоји од свих на челу.

☞ У часу је част штампарске машине предсављена Краљица ово је 11. м. о. Бечке у Рајну, подигнута поздрављу. На банкету су били сви министри, високи великани и официјалне, градоначелници свих градова немачких и предсеника свих општина из којих пут краљ, у коме је Краљица пролазила. Кренуо је том приликом дуго пажу. Поносите је што је на 1893. обрашено славу, код је пославе да је јако ће моје образовати, и код је Пруска увалала огромно напредак. Краљица је на банкету изразила задовољство поводом тога, да је гласе да се сарадњене између ње и Немачке увалала огромно напредак, да је гласе да се сарадњене између ње и Немачке увалала добра. Ако тврдила је да ће сваки ваљан ако могао да сарадњује на тако благотворном делу. Краљица је обећала да ће сваки ваљан ако могао да сарадњује на тако благотворном делу. Краљица је обећала да ће сваки ваљан ако могао да сарадњује на тако благотворном делу.

☞ У Немачкој је 1. јануара 1891. било 49 милиона 428 хиљада 470 душа. Од 1890. до 1891. повећао се број становника за 1 милион 280 хиљада 470 душа. Године 1890. било је 48 милиона 148 хиљада душа. Године 1891. било је 49 милиона 428 хиљада душа. Године 1892. било је 50 милиона 708 хиљада душа. Године 1893. било је 52 милиона 988 хиљада душа. Године 1894. било је 55 милиона 268 хиљада душа. Године 1895. било је 57 милиона 548 хиљада душа. Године 1896. било је 59 милиона 828 хиљада душа. Године 1897. било је 62 милиона 108 хиљада душа. Године 1898. било је 64 милиона 388 хиљада душа. Године 1899. било је 66 милиона 668 хиљада душа. Године 1900. било је 68 милиона 948 хиљада душа. Године 1901. било је 71 милиона 228 хиљада душа. Године 1902. било је 73 милиона 508 хиљада душа. Године 1903. било је 75 милиона 788 хиљада душа. Године 1904. било је 78 милиона 068 хиљада душа. Године 1905. било је 80 милиона 348 хиљада душа. Године 1906. било је 82 милиона 628 хиљада душа. Године 1907. било је 84 милиона 908 хиљада душа. Године 1908. било је 87 милиона 188 хиљада душа. Године 1909. било је 89 милиона 468 хиљада душа. Године 1910. било је 91 милиона 748 хиљада душа. Године 1911. било је 94 милиона 028 хиљада душа. Године 1912. било је 96 милиона 308 хиљада душа. Године 1913. било је 98 милиона 588 хиљада душа. Године 1914. било је 100 милиона 868 хиљада душа. Године 1915. било је 103 милиона 148 хиљада душа. Године 1916. било је 105 милиона 428 хиљада душа. Године 1917. било је 107 милиона 708 хиљада душа. Године 1918. било је 109 милиона 988 хиљада душа. Године 1919. било је 112 милиона 268 хиљада душа. Године 1920. било је 114 милиона 548 хиљада душа. Године 1921. било је 116 милиона 828 хиљада душа. Године 1922. било је 119 милиона 108 хиљада душа. Године 1923. било је 121 милиона 388 хиљада душа. Године 1924. било је 123 милиона 668 хиљада душа. Године 1925. било је 125 милиона 948 хиљада душа. Године 1926. било је 128 милиона 228 хиљада душа. Године 1927. било је 130 милиона 508 хиљада душа. Године 1928. било је 132 милиона 788 хиљада душа. Године 1929. било је 135 милиона 068 хиљада душа. Године 1930. било је 137 милиона 348 хиљада душа. Године 1931. било је 139 милиона 628 хиљада душа. Године 1932. било је 141 милиона 908 хиљада душа. Године 1933. било је 144 милиона 188 хиљада душа. Године 1934. било је 146 милиона 468 хиљада душа. Године 1935. било је 148 милиона 748 хиљада душа. Године 1936. било је 151 милиона 028 хиљада душа. Године 1937. било је 153 милиона 308 хиљада душа. Године 1938. било је 155 милиона 588 хиљада душа. Године 1939. било је 157 милиона 868 хиљада душа. Године 1940. било је 160 милиона 148 хиљада душа. Године 1941. било је 162 милиона 428 хиљада душа. Године 1942. било је 164 милиона 708 хиљада душа. Године 1943. било је 166 милиона 988 хиљада душа. Године 1944. било је 169 милиона 268 хиљада душа. Године 1945. било је 171 милиона 548 хиљада душа. Године 1946. било је 173 милиона 828 хиљада душа. Године 1947. било је 176 милиона 108 хиљада душа. Године 1948. било је 178 милиона 388 хиљада душа. Године 1949. било је 180 милиона 668 хиљада душа. Године 1950. било је 182 милиона 948 хиљада душа. Године 1951. било је 185 милиона 228 хиљада душа. Године 1952. било је 187 милиона 508 хиљада душа. Године 1953. било је 189 милиона 788 хиљада душа. Године 1954. било је 192 милиона 068 хиљада душа. Године 1955. било је 194 милиона 348 хиљада душа. Године 1956. било је 196 милиона 628 хиљада душа. Године 1957. било је 198 милиона 908 хиљада душа. Године 1958. било је 201 милиона 188 хиљада душа. Године 1959. било је 203 милиона 468 хиљада душа. Године 1960. било је 205 милиона 748 хиљада душа. Године 1961. било је 208 милиона 028 хиљада душа. Године 1962. било је 210 милиона 308 хиљада душа. Године 1963. било је 212 милиона 588 хиљада душа. Године 1964. било је 214 милиона 868 хиљада душа. Године 1965. било је 217 милиона 148 хиљада душа. Године 1966. било је 219 милиона 428 хиљада душа. Године 1967. било је 221 милиона 708 хиљада душа. Године 1968. било је 223 милиона 988 хиљада душа. Године 1969. било је 226 милиона 268 хиљада душа. Године 1970. било је 228 милиона 548 хиљада душа. Године 1971. било је 230 милиона 828 хиљада душа. Године 1972. било је 233 милиона 108 хиљада душа. Године 1973. било је 235 милиона 388 хиљада душа. Године 1974. било је 237 милиона 668 хиљада душа. Године 1975. било је 239 милиона 948 хиљада душа. Године 1976. било је 242 милиона 228 хиљада душа. Године 1977. било је 244 милиона 508 хиљада душа. Године 1978. било је 246 милиона 788 хиљада душа. Године 1979. било је 249 милиона 068 хиљада душа. Године 1980. било је 251 милиона 348 хиљада душа. Године 1981. било је 253 милиона 628 хиљада душа. Године 1982. било је 255 милиона 908 хиљада душа. Године 1983. било је 258 милиона 188 хиљада душа. Године 1984. било је 260 милиона 468 хиљада душа. Године 1985. било је 262 милиона 748 хиљада душа. Године 1986. било је 265 милиона 028 хиљада душа. Године 1987. било је 267 милиона 308 хиљада душа. Године 1988. било је 269 милиона 588 хиљада душа. Године 1989. било је 271 милиона 868 хиљада душа. Године 1990. било је 274 милиона 148 хиљада душа. Године 1991. било је 276 милиона 428 хиљада душа. Године 1992. било је 278 милиона 708 хиљада душа. Године 1993. било је 280 милиона 988 хиљада душа. Године 1994. било је 283 милиона 268 хиљада душа. Године 1995. било је 285 милиона 548 хиљада душа. Године 1996. било је 287 милиона 828 хиљада душа. Године 1997. било је 290 милиона 108 хиљада душа. Године 1998. било је 292 милиона 388 хиљада душа. Године 1999. било је 294 милиона 668 хиљада душа. Године 2000. било је 296 милиона 948 хиљада душа. Године 2001. било је 299 милиона 228 хиљада душа. Године 2002. било је 301 милиона 508 хиљада душа. Године 2003. било је 303 милиона 788 хиљада душа. Године 2004. било је 306 милиона 068 хиљада душа. Године 2005. било је 308 милиона 348 хиљада душа. Године 2006. било је 310 милиона 628 хиљада душа. Године 2007. било је 312 милиона 908 хиљада душа. Године 2008. било је 315 милиона 188 хиљада душа. Године 2009. било је 317 милиона 468 хиљада душа. Године 2010. било је 319 милиона 748 хиљада душа. Године 2011. било је 322 милиона 028 хиљада душа. Године 2012. било је 324 милиона 308 хиљада душа. Године 2013. било је 326 милиона 588 хиљада душа. Године 2014. било је 328 милиона 868 хиљада душа. Године 2015. било је 331 милиона 148 хиљада душа. Године 2016. било је 333 милиона 428 хиљада душа. Године 2017. било је 335 милиона 708 хиљада душа. Године 2018. било је 337 милиона 988 хиљада душа. Године 2019. било је 340 милиона 268 хиљада душа. Године 2020. било је 342 милиона 548 хиљада душа. Године 2021. било је 344 милиона 828 хиљада душа. Године 2022. било је 347 милиона 108 хиљада душа. Године 2023. било је 349 милиона 388 хиљада душа. Године 2024. било је 351 милиона 668 хиљада душа. Године 2025. било је 353 милиона 948 хиљада душа. Године 2026. било је 356 милиона 228 хиљада душа. Године 2027. било је 358 милиона 508 хиљада душа. Године 2028. било је 360 милиона 788 хиљада душа. Године 2029. било је 363 милиона 068 хиљада душа. Године 2030. било је 365 милиона 348 хиљада душа. Године 2031. било је 367 милиона 628 хиљада душа. Године 2032. било је 369 милиона 908 хиљада душа. Године 2033. било је 372 милиона 188 хиљада душа. Године 2034. било је 374 милиона 468 хиљада душа. Године 2035. било је 376 милиона 748 хиљада душа. Године 2036. било је 379 милиона 028 хиљада душа. Године 2037. било је 381 милиона 308 хиљада душа. Године 2038. било је 383 милиона 588 хиљада душа. Године 2039. било је 385 милиона 868 хиљада душа. Године 2040. било је 388 милиона 148 хиљада душа. Године 2041. било је 390 милиона 428 хиљада душа. Године 2042. било је 392 милиона 708 хиљада душа. Године 2043. било је 394 милиона 988 хиљада душа. Године 2044. било је 397 милиона 268 хиљада душа. Године 2045. било је 399 милиона 548 хиљада душа. Године 2046. било је 401 милиона 828 хиљада душа. Године 2047. било је 404 милиона 108 хиљада душа. Године 2048. било је 406 милиона 388 хиљада душа. Године 2049. било је 408 милиона 668 хиљада душа. Године 2050. било је 410 милиона 948 хиљада душа. Године 2051. било је 413 милиона 228 хиљада душа. Године 2052. било је 415 милиона 508 хиљада душа. Године 2053. било је 417 милиона 788 хиљада душа. Године 2054. било је 420 милиона 068 хиљада душа. Године 2055. било је 422 милиона 348 хиљада душа. Године 2056. било је 424 милиона 628 хиљада душа. Године 2057. било је 426 милиона 908 хиљада душа. Године 2058. било је 429 милиона 188 хиљада душа. Године 2059. било је 431 милиона 468 хиљада душа. Године 2060. било је 433 милиона 748 хиљада душа. Године 2061. било је 436 милиона 028 хиљада душа. Године 2062. било је 438 милиона 308 хиљада душа. Године 2063. било је 440 милиона 588 хиљада душа. Године 2064. било је 442 милиона 868 хиљада душа. Године 2065. било је 445 милиона 148 хиљада душа. Године 2066. било је 447 милиона 428 хиљада душа. Године 2067. било је 449 милиона 708 хиљада душа. Године 2068. било је 452 милиона 988 хиљада душа. Године 2069. било је 455 милиона 268 хиљада душа. Године 2070. било је 457 милиона 548 хиљада душа. Године 2071. било је 459 милиона 828 хиљада душа. Године 2072. било је 462 милиона 108 хиљада душа. Године 2073. било је 464 милиона 388 хиљада душа. Године 2074. било је 466 милиона 668 хиљада душа. Године 2075. било је 468 милиона 948 хиљада душа. Године 2076. било је 471 милиона 228 хиљада душа. Године 2077. било је 473 милиона 508 хиљада душа. Године 2078. било је 475 милиона 788 хиљада душа. Године 2079. било је 478 милиона 068 хиљада душа. Године 2080. било је 480 милиона 348 хиљада душа. Године 2081. било је 482 милиона 628 хиљада душа. Године 2082. било је 484 милиона 908 хиљада душа. Године 2083. било је 487 милиона 188 хиљада душа. Године 2084. било је 489 милиона 468 хиљада душа. Године 2085. било је 491 милиона 748 хиљада душа. Године 2086. било је 494 милиона 028 хиљада душа. Године 2087. било је 496 милиона 308 хиљада душа. Године 2088. било је 498 милиона 588 хиљада душа. Године 2089. било је 500 милиона 868 хиљада душа. Године 2090. било је 503 милиона 148 хиљада душа. Године 2091. било је 505 милиона 428 хиљада душа. Године 2092. било је 507 милиона 708 хиљада душа. Године 2093. било је 509 милиона 988 хиљада душа. Године 2094. било је 512 милиона 268 хиљада душа. Године 2095. било је 514 милиона 548 хиљада душа. Године 2096. било је 516 милиона 828 хиљада душа. Године 2097. било је 519 милиона 108 хиљада душа. Године 2098. било је 521 милиона 388 хиљада душа. Године 2099. било је 523 милиона 668 хиљада душа. Године 2100. било је 525 милиона 948 хиљада душа. Године 2101. било је 528 милиона 228 хиљада душа. Године 2102. било је 530 милиона 508 хиљада душа. Године 2103. било је 532 милиона 788 хиљада душа. Године 2104. било је 535 милиона 068 хиљада душа. Године 2105. било је 537 милиона 348 хиљада душа. Године 2106. било је 539 милиона 628 хиљада душа. Године 2107. било је 541 милиона 908 хиљада душа. Године 2108. било је 544 милиона 188 хиљада душа. Године 2109. било је 546 милиона 468 хиљада душа. Године 2110. било је 548 милиона 748 хиљада душа. Године 2111. било је 551 милиона 028 хиљада душа. Године 2112. било је 553 милиона 308 хиљада душа. Године 2113. било је 555 милиона 588 хиљада душа. Године 2114. било је 557 милиона 868 хиљада душа. Године 2115. било је 560 милиона 148 хиљада душа. Године 2116. било је 562 милиона 428 хиљада душа. Године 2117. било је 564 милиона 708 хиљада душа. Године 2118. било је 567 милиона 988 хиљада душа. Године 2119. било је 570 милиона 268 хиљада душа. Године 2120. било је 572 милиона 548 хиљада душа. Године 2121. било је 574 милиона 828 хиљада душа. Године 2122. било је 577 милиона 108 хиљада душа. Године 2123. било је 579 милиона 388 хиљада душа. Године 2124. било је 581 милиона 668 хиљада душа. Године 2125. било је 583 милиона 948 хиљада душа. Године 2126. било је 586 милиона 228 хиљада душа. Године 2127. било је 588 милиона 508 хиљада душа. Године 2128. било је 590 милиона 788 хиљада душа. Године 2129. било је 593 милиона 068 хиљада душа. Године 2130. било је 595 милиона 348 хиљада душа. Године 2131. било је 597 милиона 628 хиљада душа. Године 2132. било је 599 милиона 908 хиљада душа. Године 2133. било је 602 милиона 188 хиљада душа. Године 2134. било је 604 милиона 468 хиљада душа. Године 2135. било је 606 милиона 748 хиљада душа. Године 2136. било је 609 милиона 028 хиљада душа. Године 2137. било је 611 милиона 308 хиљада душа. Године 2138. било је 613 милиона 588 хиљада душа. Године 2139. било је 615 милиона 868 хиљада душа. Године 2140. било је 618 милиона 148 хиљада душа. Године 2141. било је 620 милиона 428 хиљада душа. Године 2142. било је 622 милиона 708 хиљада душа. Године 2143. било је 624 милиона 988 хиљада душа. Године 2144. било је 627 милиона 268 хиљада душа. Године 2145. било је 629 милиона 548 хиљада душа. Године 2146. било је 631 милиона 828 хиљада душа. Године 2147. било је 634 милиона 108 хиљада душа. Године 2148. било је 636 милиона 388 хиљада душа. Године 2149. било је 638 милиона 668 хиљада душа. Године 2150. било је 640 милиона 948 хиљада душа. Године 2151. било је 643 милиона 228 хиљада душа. Године 2152. било је 645 милиона 508 хиљада душа. Године 2153. било је 647 милиона 788 хиљада душа. Године 2154. било је 650 милиона 068 хиљада душа. Године 2155. било је 652 милиона 348 хиљада душа. Године 2156. било је 654 милиона 628 хиљада душа. Године 2157. било је 656 милиона 908 хиљада душа. Године 2158. било је 659 милиона 188 хиљада душа. Године 2159. било је 661 милиона 468 хиљада душа. Године 2160. било је 663 милиона 748 хиљада душа. Године 2161. било је 666 милиона 028 хиљада душа. Године 2162. било је 668 милиона 308 хиљада душа. Године 2163. било је 670 милиона 588 хиљада душа. Године 2164. било је 672 милиона 868 хиљада душа. Године 2165. било је 675 милиона 148 хиљада душа. Године 2166. било је 677 милиона 428 хиљада душа. Године 2167. било је 679 милиона 708 хиљада душа. Године 2168. било је 682 милиона 988 хиљада душа. Године 2169. било је 685 милиона 268 хиљада душа. Године 2170. било је 687 милиона 548 хиљада душа. Године 2171. било је 689 милиона 828 хиљада душа. Године 2172. било је 692 милиона 108 хиљада душа. Године 2173. било је 694 милиона 388 хиљада душа. Године 2174. било је 696 милиона 668 хиљада душа. Године 2175. било је 698 милиона 948 хиљада душа. Године 2176. било је 701 милиона 228 хиљада душа. Године 2177. било је 703 милиона 508 хиљада душа. Године 2178. било је 705 милиона 788 хиљада душа. Године 2179. било је 708 милиона 068 хиљада душа. Године 2180. било је 710 милиона 348 хиљада душа. Године 2181. било је 712 милиона 628 хиљада душа. Године 2182. било је 714 милиона 908 хиљада душа. Године 2183. било је 717 милиона 188 хиљада душа. Године 2184. било је 719 милиона 468 хиљада душа. Године 2185. било је 721 милиона 748 хиљада душа. Године 2186. било је 724 милиона 028 хиљада душа. Године 2187. било је 726 милиона 308 хиљада душа. Године 2188. било је 728 милиона 588 хиљада душа. Године 2189. било је 730 милиона 868 хиљада душа. Године 2190. било је 733 милиона 148 хиљада душа. Године 2191. било је 735 милиона 428 хиљада душа. Године 2192. било је 737 милиона 708 хиљада душа. Године 2193. било је 739 милиона 988 хиљада душа. Године 2194. било је 742 милиона 268 хиљада душа. Године 2195. било је 744 милиона 548 хиљада душа. Године 2196. било је 746 милиона 828 хиљада душа. Године 2197. било је 749 милиона 108 хиљада душа. Године 2198. било је 751 милиона 388 хиљада душа. Године 2199. било је 753 милиона 668 хиљада душа. Године 2200. било је 755 милиона 948 хиљада душа. Године 2201. било је 758 милиона 228 хиљада душа. Године 2202. било је 760 милиона 508 хиљада душа. Године 2203. било је 762 милиона 788 хиљада душа. Године 2204. било је 765 милиона 068 хиљада душа. Године 2205. било је 767 милиона 348 хиљада душа. Године 2206. било је 769 милиона 628 хиљада душа. Године 2207. било је 771 милиона 908 хиљада душа. Године 2208. било је 774 милиона 188 хиљада душа. Године 2209. било је 776 милиона 468 хиљада душа. Године 2210. било је 778 милиона 748 хиљада душа. Године 2211. било је 781 милиона 028 хиљада душа. Године 2212. било је 783 милиона 308 хиљада душа. Године 2213. било је 785 милиона 588 хиљада душа. Године 2214. било је 787 милиона 868 хиљада душа. Године 2215. било је 790 милиона 148 хиљада душа. Године 2216. било је 792 милиона 428 хиљада душа. Године 2217. било је 794 милиона 708 хиљада душа. Године 2218. било је 797 милиона 988 хиљада душа. Године 2219. било је 800 милиона 268 хиљада душа. Године 2220. било је 802 милиона 548 хиљада душа. Године 2221. било је 804 милиона 828 хиљада душа. Године 2222. било је 807 милиона 108 хиљада душа. Године 2223. било је 809 милиона 388 хиљада душа. Године 2224. било је 811 милиона 668 хиљада душа. Године 2225. било је 813 милиона 948 хиљада душа. Године 2226. било је 816 милиона 228 хиљада душа. Године 2227. било је 818 милиона 508 хиљада душа. Године 2228. било је 820 милиона 788 хиљада душа. Године 2229. било је 823 милиона 068 хиљада душа. Године 2230. било је 825 милиона 348 хиљада душа. Године 2231. било је 827 милиона 628 хиљада душа. Године 2232. било је 829 милиона 908 хиљада душа. Године 2233. било је 832 милиона 188 хиљада душа. Године 2234. било је 834 милиона 468 хиљада душа. Године 2235. било је 836 милиона 748 хиљада душа. Године 2236. било је 839 милиона 028 хиљада душа. Године 2237. било је 841 милиона 308 хиљада душа. Године 2238. било је 843 милиона 588 хиљада душа. Године 2239. било је 845 милиона 868 хиљада душа. Године 2240. било је 848 милиона 148 хиљада душа. Године 2241. било је 850 милиона 428 хиљада душа. Године 2242. било је 852 милиона 708 хиљада душа. Године 2243. било је 854 милиона 988 хиљада душа. Године 2244. било је 857 милиона 268 хиљада душа. Године 2245. било је 859 милиона 548 хиљада душа. Године 2246. било је 861 милиона 828 хиљада душа. Године 2247. било је 864 милиона 108 хиљада душа. Године 2248. било је 866 милиона 388 хиљада душа. Године 2249. било је 868 милиона 668 хиљада душа. Године 2250. било је 870 милиона 948 хиљада душа. Године 2251. било је 873 милиона 228 хиљада душа. Године 2252. било је 875 милиона 508 хиљада душа. Године 2253. било је 877 милиона 788 хиљада душа. Године 2254. било је 880 милиона 068 хиљада душа. Године 2255. било је 882 милиона 348 хиљада душа. Године 2256. било је 884 милиона 628 хиљада душа. Године 2257. било је 886 милиона 908 хиљада душа. Године 2258. било је 889 милиона 188 хиљада душа. Године 2259. било је 891 милиона 468 хиљада душа. Године 2260. било је 893 милиона 748 хиљада душа. Године 2261. било је 896 милиона 028 хиљада душа. Године 2262. било је 898 милиона 308 хиљада душа. Године 2263. било је 900 милиона 588 хиљада душа. Године 2264. било је 902 милиона 868 хиљада душа. Године 2265. било је 905 милиона 148 хиљада душа. Године 2266. било је 907 милиона 428 хиљада душа. Године 2267. било је 909 милиона 708 хиљада душа. Године 2268. било је 912 милиона 988 хиљада душа. Године 2269. било је 915 милиона 268 хиљада душа. Године 2270. било је 917 милиона 548 хиљада душа. Године 2271. било је 919 милиона 828 хиљада душа. Године 2272. било је 922 милиона 108 хиљада душа. Године 2273. било је 924 милиона 388 хиљада душа. Године 2274. било је 926 милиона 668 хиљада душа. Године 2275. било је 928 милиона 948 хиљада душа. Године 2276. било је 931 милиона 228 хиљада душа. Године 2277. било је 933 милиона 508 хиљада душа. Године 2278. било је 935 милиона 788 хиљада душа. Године 2279. било је 938 милиона 068 хиљада душа. Године 2280. било је 940 милиона 348 хиљада душа. Године 2281. било је 942 милиона 628 хиљада душа. Године 2282. било је 944 милиона 908 хиљада душа. Године 2283. било је 947 милиона 188 хиљада душа. Године 2284. било је 949 милиона 468 хиљада душа. Године 2285. било је 951 милиона 748 хиљада душа. Године 2286. било је 954 милиона 028 хиљада душа. Године 2287. било је 956 милиона 308 хиљада душа. Године 2288. било је 958 милиона 588 хиљада душа. Године 2289. било је 960 милиона 868 хиљада душа. Године 2290. било је 963 милиона 148 хиљада душа. Године 2291. било је 965 милиона 428 хиљада душа. Године 2292. било је 967 милиона 708 хиљада душа. Године 2293. било је 969 милиона 988 хиљада душа. Године 2294. било је 972 милиона 268 хиљада душа. Године 2295. било је 974 милиона 548 хиљада душа. Године 2296. било је 976 милиона 828 хиљада душа. Године 2297. било је 979 милиона 108 хиљада душа. Године 2298. било је 981 милиона 388 хиљада душа. Године 2299. било је 983 милиона 668 хиљада душа. Године 2300. било је 985 милиона 948 хиљада душа. Године 2301. било је 988 милиона 228 хиљада душа. Године 2302. било је 990 милиона 508 хиљада душа. Године 2303. било је 992 милиона 788 хиљада душа. Године 2304. било је 995 милиона 068 хиљада душа. Године 2305. било је 997 милиона 348 хиљада душа. Године 2306. било је 999 милиона 628 хиљада душа. Године 2307. било је 1001 милиона 908 хиљада душа. Године 2308. било је 1004 милиона 188 хиљада душа. Године 2309. било је 1006 милиона 468 хиљада душа. Године 2310. било је 1008 милиона 748 хиљада душа. Године 2311. било је 1011 милиона 028 хиљада душа. Године 2312. било је 1013 милиона 308 хиљада душа. Године 2313. било је 1015 милиона 588 хиљада душа. Године 2314. било је 1017 милиона 868 хиљада душа. Године 2315. било је 1020 милиона 148 хиљада душа. Године 2316. било је 1022 милиона 428 хиљада душа. Године 2317. било је 1024 милиона 708 хиљада душа. Године 2318. било је 1027 милиона 988 хиљада душа. Године 2319. било је 1030 милиона 268 хиљада душа. Године 2320. било је 1032 милиона 548 хиљада душа. Године 2321. било је 1034 милиона 828 хиљада душа. Године 2322. било је 1037 милиона 108 хиљада душа. Године 2323. било је 1039 милиона 388 хиљада душа. Године 2324. било је 1041 милиона 668 хиљада душа. Године 2325. било је 1043 милиона 948 хиљада душа. Године 2326. било је 1046 милиона 228 хиљада душа. Године 2327. било је 1048 милиона 508 хиљада душа. Године 2328. било је 1050 милиона 788 хиљада душа. Године 2329. било је 1053 милиона 068 хиљада душа. Године 2330. било је 1055 милиона 348 хиљада душа. Године 2331. било је 1057 милиона 628 хиљада душа. Године 2332. било је 1059 милиона 908 хиљада душа. Године 2333. било је 1062 милиона 188 хиљада душа. Године 2334. било је 1064 милиона 468 хиљада душа. Године 2335. било је 1066 милиона 748 хиљада душа. Године 2336. било је 1069 милиона 028 хиљада душа. Године 2337. било је 1071 милиона 308 хиљада душа. Године 2338. било је 1073 милиона 588 хиљада душа. Године 2339. било је 1075 милиона 868 хиљада душа. Године 2340. било је 1078 милиона 148 хиљада душа. Године 2341. било је 1080 милиона 428 хиљада душа. Године 2342. било је 1082 милиона 708 хиљада душа. Године 2343. било је 1084 милиона 988 хиљада душа. Године 2344. било је 1087 милиона 268 хиљада душа. Године 2345. било је 1089 милиона 548 хиљада душа. Године 2346. било је 1091 милиона 828 хиљада душа. Године 2347. било је 1094 милиона 108 хиљада душа. Године 2348. било је 1096 милиона 388 хиљада душа. Године 2349. било је 1098 милиона 668 хиљада душа. Године 2350. било је 1100 милиона 948 хиљада душа. Године 2351. било је 1103 милиона 228 хиљада душа. Године 2352. било је 1105 милиона 508 хиљада душа. Године 2353. било је 1107 милиона 788 хиљада душа. Године 2354. било је 1110 милиона 068 хиљада душа. Године 2355. било је 1112 милиона 348 хиљада душа. Године 2356. било је 1114 милиона 628 хиљада душа. Године 2357. било је 1116 милиона 908 хиљада душа. Године 2358. било је 1119 милиона 188 хиљада душа. Године 2359. било је 1121 милиона 468 хиљада душа. Године 2360. било је 1123 милиона 748 хиљада душа. Године 2361. било је 1126 милиона 028 хиљада душа. Године 2362. било је 1128 милиона 308 хиљада душа. Године 2363. било је 1130 милиона 588 хиљада душа. Године 2364. било је 1132 милиона 868 хиљада душа. Године 2365. било је 1135 милиона 148 хиљада душа. Године 2366. било је 1137 милиона 428 хиљада душа. Године 2367. било је 1139 милиона 708 хиљада душа. Године 2368. било је 1142 милиона 988 хиљада душа. Године 2369. било је 1145 милиона 268 хиљада душа. Године 2370. било је 1147 милиона 548 хиљада душа. Године 2371. било је 1149 милиона 828 хиљада душа. Године 2372. било је 1152 милиона 108 хиљада душа. Године 2373. било је 1154 милиона 388 хиљада душа. Године 2374. било је 1156 милиона 668 хиљада душа. Године 2375. било је 1158 милиона 948 хиљада душа. Године 2376. било је 1161 милиона 228 хиљада душа. Године 2377. било је 1163 милиона 508 хиљада душа. Године 2378. било је 1165 милиона 788 хиљада душа. Године 2379. било је 1168 милиона 068 хиљада душа. Године 2380. било је 1170 милиона 348 хиљада душа. Године 2381. било је 1172 милиона 628 хиљада душа. Године 2382. било је 1174 милиона 908 хиљада душа. Године 2383. било је 1177 милиона 188 хиљада душа. Године 2384. било је 1179 милиона 468 хиљада душа. Године 2385. било је 1181 милиона 748 хиљада душа. Године 2386. било је 1184 милиона 028 хиљада душа. Године 2387. било је 1186 милиона 308 хиљада душа. Године 2388. било је 1188 милиона 588 хиљада душа. Године 2389. било је 1190 милиона 868 хиљада душа. Године 2390. било је 1193 милиона 148 хиљада душа. Године 2391. било је 1195 милиона 428 хиљада душа. Године 2392. било је 1197 милиона 708 хиљада душа. Године 2393. било је 1199 милиона 988 хиљада душа. Године 2394. било је 1202 милиона 268 хиљада душа. Године 2395. било је 1204 милиона 548 хиљада душа. Године 2396. било је 1206 милиона 828 хиљада душа. Године 2397. било је 1209 милиона 108 хиљада душа. Године 2398. било је 1211 милиона 388 хиљада душа. Године 2399. било је 1213 милиона 668 хиљада душа. Године 2400. било је 1215 милиона 948 хиљада душа. Године 2401. било је 1218 милиона 228 хиљада душа. Године 2402. било је 1220 милиона 508 хиљада душа. Године 2403. било је 1222 милиона 788 хиљада душа. Године 2404. било је 1225 милиона 068 хиљада душа. Године 2405. било је 1227 милиона 348 хиљада душа. Године 2406. било је 1229 милиона 628 хиљада душа. Године 2407. било је 1231 милиона 908 хиљада душа. Године 2408. било је 1234 милиона 188 хиљада душа. Године 2409. било је 1236 милиона 468 хиљада душа. Године 2410. било је 1238 милиона 748 хиљада душа. Године 2411. било је 1241 милиона 028 хиљада душа. Године 2412. било је 1243 милиона 308 хиљада душа. Године 2413. било је 1245 милиона 588 хиљада душа. Године 2414. било је 1247 милиона 868 хиљада душа. Године 2415. било је 1250 милиона 148 хиљада душа. Године 2416. било је 1252 милиона 428 хиљада душа. Године 2417. било је 1254 милиона 708 хиљада душа. Године 2418. било је 1257 милиона 988 хиљада душа. Године 2419. било је 1260 милиона 268 хиљада душа. Године 2420. било је 1262 милиона 548 хиљада душа. Године 2421. било је 1264 милиона 828 хиљада душа. Године 2422. било је 1267 милиона 108 хиљада душа. Године 2423. било је 1269 милиона 388 хиљада душа. Године 2424. било је 1271 милиона 668 хиљада душа. Године 2425. било је 1273 милиона 948 хиљада душа. Године 2426. било је 1276 милиона 228 хиљада душа. Године 2427. било је 1278 милиона 508 хиљада душа. Године 2428. било је 1280 милиона 788 хиљада душа. Године 2429. било је 1283 милиона 068 хиљада душа. Године 2430. било је 1285 милиона 348 хиљада душа. Године 2431. било је 1287 милиона 628 хиљада душа. Године 2432. било је 1289 милиона 908 хиљада душа. Године 2433. било је 1292 милиона 188 хиљада душа. Године 2434. било је 1294 милиона 468 хиљада душа. Године 2435. било је 1296 милиона 748 хиљада душа. Године 2436. било је 1299 милиона 028 хиљада душа. Године 2437. било је 1301 милиона 308 хиљада душа. Године 2438. било је 1303 милиона 588 хиљада душа. Године 2439. било је 1305 милиона 868 хиљада душа. Године 2440. било је 1308 милиона 148 хиљада душа. Године 2441. било је 1310 милиона 428 хиљада душа. Године 2442. било је 1312 милиона 708 хиљада душа. Године 2443. било је 1314 милиона 988 хиљада душа. Године 2444. било је 1317 милиона 268 хиљада душа. Године 2445. било је 1319 милиона 548 хиљада душа. Године 2446. било је 1321 милиона 828 хиљада душа. Године 2447.

КУРС

1) На страним приватама

Париз 12 (24) II ја 1891 год.

Хипотекарни облигациони кредит (5, 3, 1)% емисије 1891. год. . . . . 89·50 %

Облигације зајма за спаси општинског дуга државних тешњених грана од 1880. год. . . . . 87·50 %

Берлин 12 (24) Мајо 1891 год.

5 % државни ренте од 1881. год. . . . . 89·75 %

4 % „ „ „ 1891 „ . . . . . 79·10 %

Хипотек. државни зајмови I. ств. . . . . 98— %

„ „ „ II. ств. . . . . 84·60 %

Облигације Угарске Фелсоне „ . . . . . 82·90 %

Беч 15. (24) Мајо 1891. год.

5% државни дугорочни зајам од 1881. год. 41— акц. и приоритети — јануара 84·75 у злату, без интереса за текућеће купоне ове године.

ДОКТОР Ј. СТАНКОВИЋ

очни лекар и окулиста

станује у својој кући:

Хиландарска ул. 17.

Код куће је од 1—4 по под. 650

Снег за хлађење

пића и јела у приватним кућама, 10 кила за 20 пара дин. Где? 613

У II-ој Београдској пивници у свако доба!!! 627

Апотекареки помоћник

добро препоручен, од младих, дикленски или не, може одма ступити код

Јосифа Чеченског
апотекара у Пожаревцу.

628

Изучила сам тако вешто

СЈАЈНО ГЛАЧАЊЕ

„Glanz Bieglerei"

Рубље постаје ново.

Најевиније женско рубље са чипкама и везовима и без као и комуше, крагнови, манжетне, остали чаршаф, салвете и друге добијају десада непостижима сјај.

Флеке у рубљу од мастила, боја и др. простим хемијадним средствима нестају, исто тако и *сјај* у рубљу непоставним неодабним прањем на једно вештином у петљању, о чему се поштоване госпође код нас лако уверити могу.

Рубље мени доношење прима како опрано само на петљање тако и на гланје и петљање.

Поседба по поштом или месечно.

Анка Петровић удова
пашњуска позлда број 5. 627

ПИЈАНИНО

(полован)

са врло добром тоном продаје се јевтино, 625 *Густав Кеберле, клавир. ум. пр.* 15

Беч, Хотел Метропол

Велики хотел I реда. Фрања-Јосифе (станица трамвајева) 300 соба од 1·50 нар. на више, расвећена у по одметању и шетњу. Веље се на тврде скратне помоћу лифтова. Осветљење електрично. Купатило на сваком спрату. Ако сами конверзације, са домаћом и страном посадом. Пријемница у свакој соби.

326 *Директор А. Шпајзер*

W. Libkowitz & Co. Wien, I., Seilerstätte 17.

В. Либковиц и Комп. Беч, Зајлерштате 17.

Фабрика гуменог, дебелог и бомбаж на кашке. **Пантоофле.** **На комад.**

206 круна 21.155 круна

На поштанске ствари, које се шаљу само преко ове фирме, добија се 5% попуста.

Ко се одлучи тражи на проспектима и спортовима.

Привилегије за свет. Заштита.

Привилегије за свет. Заштита.

Привилегије за 120 год. — Цветни бесплатно.

199

ЧАСОВНИЧАРСКА и ЈУВЕЛИРСКА РАДЊА
ЛЕОПОЛДА ШЛЕЗИНГЕРА

Препоручује своје богато стовариште

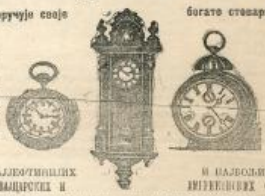

У НАЈМОДЕРНИЈИМ ИЗВАЂАЧКИМ и И НАЈБОЉИХ ИНТЕРНАЦИОНАЛНИМ СУЂИ

И СВЕ ВРСТЕ ЗЛАТНИХ И ЈУВЕЛИРСКИХ РОБА КАО:

Сатови џепни регулатори од 12—14 динара, са три звона 16—18 динара
Руски регулатори од 16—18 дин., са три звона 20—30 дин.
Сребрни регулатори од 18—20 д., са три звона 24, 26—28 дин.
Сребрни регулатори само 35 комада, са три звона 30—34—36 дин.
Сребрни руски регулатори, 15 рубљева, са јако сигурно 3 зв. 38—42 д.
Сребрни џепни сатови од 8, 10, 12 и 14 дин. Вечни сатови од 1—5 дин.
Златни џепни сатови са 8 звона 50—60, са дуплексима 70—95 дин.
Златни руски регулатори са 8 звона 90—120—140—160 дин.
Златни сатови са 14 кар. 48—60—70 дин.
Златни џепни 14 кар. од 17—20 дин., са дуплексима од 30—60 дин., као и све остале ствари по највећој сувој поноси у сваке прегледе са гаранцијом 30—50 дин., у злату од 18—20 дин., свакојаки прегледи од 36—50 дин., у злату од 36—50 дин.
Бурмалика од 5, 6½—7½ дин., са осигуром 8—10 дин., сигнети са златом 14—16 дин., са камеом 18—24 дин.
Дукатери за капице и обе 9—18 дин., и за стак. прстени 14—35 дин.
Примам и све врсте окрошке по најјевтинијим ценама. Послуга тачна и брза.

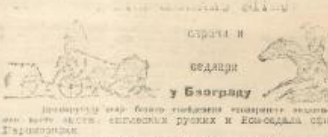

Препоручује свој богато стовариште најновије врсте сатова за зидове, сигнале, стоне часовнике, бронзане и мермерне часовнике, енглеске руске и немачке будилнике свидарнике и Гарнитурице.

Стовариште сопственог израда све врсте златних верижица као: панцирерајсна, простих кола и кола за чарет, чоше и т. д.

Стовариште златних и позлаћених бобета за штапе и чешљ златне и све врсте у сву струку справе.

Стовариште материјала за справе, сигнале и сатове, као и све врсте *сатова*, *сатовина*, и свега што спада на овакве струке потребе.

Оправке врсте и свих поврсту се тачно и са најстручнијом руком Г. Г. Шлезингера и имају сигурно предузимање преузимају најмилији задатак врсте и свих врста са сигурношћу како код и најмања од ремеде, а нижа и нижа.

ТРГОВАЧКОМ СВЕТУ

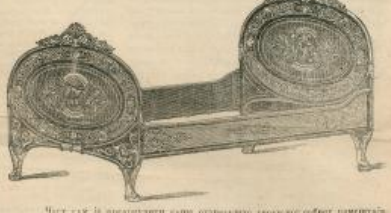

Част ми је препоручити своје отворење гвоздене собне намештаје врло елегантне израде као све врсте кревете, умиваонике све врсте. Имам је уступе велику и јаку шпекулацију.

Београд. 516 *БРАЋА ТИНКАС ШТАЈН*
Краља Милана улица бр. 49.

ИЗВЕШТАЈ и ИЗЈАВЉЕЊЕ НА ЗАХТЕВ БЕСПЛАТНО

У ТРГОВИНИ
АДОЛФА РЕШОВСКОГ
ПРИЛЕЗ А. ПУТНИМ

КАФАНСКИ ПРИБОРЕ
и 90-е

Молите за билијар од слонових кости и од омеле

Наочари, штипаљке, дохватаљке, дурбине, увеличавајућа стакла, термометре, градуси и полобне.

ЗА ДРВОРЕЗ

Калемове длиће, струга, штапови и све врсте прибори за пецање рибе.

Поруџбине на унутрашности извршују се тачно и солидно.

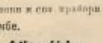

Цењовник шаљем на захтев.

279

Штампарија „Српкиња" Пере Тодоровића

Одговорни уредник Пера Тодоровић

Број 125 — 1896

МАЛЕ НОВИНЕ

Недеља 5. Маја

Kleine Zeitung

Le Petit Journal

Орган онај која слободу љуби, истину тражи, правду брани, инсинуације тражи, творе што говоре и таке ствари отсебине и српскиј школи

„Мале Новине" имаће сваки дан — и поред праздана и недеља

ЦЕНА ЛИСТУ:

За Београд:	За Србију:	За остале земље:
На 3 месеца . 3 дин.	На 3 месеца 5 дин.	На 3 месеца 15 дин.
На 6 месеца . 6 „	На 6 месеца 10 „	На 6 месеца 24 „
На 9 месеца 18 „	На годину 20 „	На годину 48 „
На годину 36 „	Дакле за годину је добро јефтин	

Г. г. Београдске претплатнике, који сами неће доћи, молимо да нам што пре јаве, а ако се јаве а новине не буду примили, да нам одмах јаве.

Претплату у Београду врши администрација, у унутрашњости месне такође, а ван њих преко повереника.

БЕОГРАД — ГОДИНА ДЕСЕТА

ЈЕДАН ЛИСТ ЈЕФТИН

ЈЕДАН БРОЈ 10 ПАРА ДИН.

ЦЕНА ОГЛАСИМА:

На 1. страни од реч:	за ниже	5 п. дин.
	до једног	9 „
	до трипут	12 „
	до пет пута	15 „
На 4. страни од реч:	за ниже	3 „
	до једног	6 „
	до трипут	9 „

За једнократну, вишекрат ову 25 пара динарах.

Ако огласи и поље сваки пут 15 пута за редом.

Ако огласи сваки пут 20 пута за редом.

Ако огласи сваки пут 25 пута за редом.

Ако огласи сваки пут 30 пута за редом.

Ако огласи сваки пут 35 пута за редом.

Ако огласи сваки пут

једног тако важног човека као што је г. Јован Ристић.

Да г. Јован Ристић има доста и великих заслуга за нашу земљу и Краља, то му нико одрећи не може. Он је један од најстаријих и најсрећнијих државника. Не само-срећан, него и мудрости и умешности његовој мора се приписати, што су сви важнији догађаји наше новије историје затицали баш њега на најважнијем положају у држави, или га на то положаје доводили. Па и ако и то стоји, да је г. Ристић имао ретку срећу, да случаји њиховог, које се од никовог једном чудноватом особином, по којој је све ово што је за дуалност година сједног владања земљи приређено и добра је учинио, сам приписивао својим министрима, а све неуспехе и несрећне до њихових је земља долазила и за какве су само његови министри плаћеници, узимао на своја леђа; опет непристрасна историја неће на хтети ни моћи одвојити ове Јована Ристића од несловно великих и корисних својстава наше отаџбине.

Да, велико је се, и говорио је се, као што већ сви знамо, и друкчије о раду и заслугама г. Ристића. Тргујо је се да се доноше, како сте неколе од којих земља и данас још у разним погледима пати, донше од овог времена, као је он њом као министар или намесник управљао. Бацала је се кривица на њега што наши ратови с Турском, толико скупи по жртвама, нису аустријски исходи и бољи успјеси. У опозицији к њему и његовом раду заиела је се партија, која је убрзо јачином напредњака његову партију и истакла на позорину младе и обскурне личности, чија је, на и Катицановска популарност бавила њега — г. Ристића у сенку. Критиковала је код њега извесна смелост, по којој рађо хоће да приспада себи заслуге других људи на чак и својих клановца итд. итд. Али, то тако ако обично у свету. Сваремености је право ретко правена према својим заслужним људима. Рачуни личних рачуна; интереси и тенденцији партијске; амбиције утрпи у каквима шчу симпатије и антипатије духове; све то обично помрачи поглед у људи то на своје сваремености не могу да гледају онако хладно и једно, као што гледа историја као оцењује догађаје и људе из генерација једних минулих.

Може бити да се такој неправди сваремености има и да припаднс, што су дипас — да кажем сасвим неправо, не знајући — далеко популарнији и јачи но где који људи, који, по дилима својим, не би баш достојни ни опасно Ристићу да одреше, и што је либерална партија, која тошних заслуга има за отаџбину, сама: на највећи број у земљи. А може бити, да је и сам г. Ристић — што би му ја, да кажем тако његове партије, још ван казао, за то крив.

Најросле, ма какви узроци били што је то тако, а ваје другије, г. Јован Ристић може с поуздањем очекивати, да ће Историја за њега бити праведнија од сваремености: ту, а што је за њ, можда, још најпаније, он се може и међу живим, данашњим државницима помоћи лепим својим *својствима* и *заслугама*, на богме, и оченицама, да та друга слушају, и онда ваљда говорити о њеке инсеке.

Наје овде место да набрајам заслуге г. Ристића. Оне су познате и свакоме знане. Ја ћу само оних, као и свима правилно јасне, да споменем Ристић може — ако на то позвале — и мене радо ставити међу оне, који су узех умети ценити и уважавати *велике крупне* и истините заслуге за нашу отаџбину.

Али да се у заслуге и врлине г. Ристића не може рачунити и политичке позитивних правила сре. правила, чувајте устава и њим зајемчених права и слободе, ја мислим да ће то признати и најзатајнији његови партизани.

Ристић и позитивне слободе! Јован Ристић и установност! То не би лакшио ни више ни мање него ругати се еретској Историји на постелњих 25 година, и смејати се у бре сваременицима, пад би ко год претузео да говори о установном чувству г. Јов. Ристића. Да ће јон за песа потребно да му се показала, само о чему је сталне пуна говорене и писано, које су сва уставне одредбе, и на какви начин гажене у времена, кад је г. Ристић био на врху управе земаљске као министар или као намесник?

Да не настојимо на премену од 1868. до 1888., ни на оснивање Устава, који, поред све еластичности њеових одредаба, нису ирао не сто ни у *мрви*, с високе управе земаљске, по штоване ни либералне ни напредњачке владе, него да узмемо само Устав од 1888. г. за којим сам још тешко жали г. Ристић. Ко је њега по штовао и чувао? Да се су ту бани Намесници, да зи министарства или народне скупштине? Колико је тачака њеових остало а да нису ма од ког њиног прекршене *ударом* или *обилазе* њеове сасвим за кратко време његог трајања?

Ја ћи ћи само да се поновим на радикале за ни буду сметени, пошто су њихо либерални министри, кад сво за кратко време под намесништвом биће за управе земаље, верални устав, на да се поновим на либерале да ма ова буду сведени противу радикала. Ја ћи ћи само да неким овде ако опгужбе, којим је Народна Скупштина станила под суд главнове либералног кабинета, а да неколем на одбрала тих Устав све случајеве тажена устава од стра министарства биле су управо крвопиру уставни, па да на основу тог указивног ни оправдане окривљења поступим питање: колико је та-

чака устава од 1888. год. остало не погажено и не оскрвљено од либерала и радикала?

Ја то питање полажем г. Ристићу, које је ова бео врли Намесник и по положају своме њиме да буде и врли чувар закона и устава.

И, зар то није наше него чудновато, као г. Ристић, *с* чије високе, доиекује да ће *застарели одговорност за све које су устав од 1888. увлашили*; ов, које је противно уставу и сво на столицу Намесничку; он, који је и с радикалом и либералном нашом, подједнако, газио устав; он, ког и Народна Скупштина актом опгужбе либералних министара, и ти либерални министри сводили одређена пред државним судом посредно, а краљ својим актом од 2. априла непосредно, а он заједно, опгужују нас човека, који с високо краљевском Намесништва није устао поштовао.

Не, не, Господин Ристићу; у питању ту питању законитости и устава у овој земљи. Ве поимате права да ноне пресоре чињете, да поме претите. На том пољу ноже нам једе који Ви могли брати за свој ножак. Другим сим, другим Ви можете да се хвалите, и да се с правом хвалите, само не својим слободољубљем и својим поштовањем Устава и закона.

Господа Ристић прети незастарањем одговорношћу људима, под којима је Устав од 1888. устао. На ту претњу ја, у име своје, а и у име својих другова, одговарам: да *нам само сазор буде суд о том као ми данашњи рачуни* наш ово земљом управљали, и о ком би, једном, неким рачуна над ми бли над год земљом управљали, а те је *суд историје*. А тај суд, који неће бити састављен ни од радикала, ни од либерала, ни од напредњака, нама је, у то тврдо нерујемо, да су ову правни уништиоци Устава од 1888. год. бани господин Јован Ристић и министарства, која су под њеовим другом намесништвом на управи земље биле: да су они неповољним најбитнијих уставних одредаба уништили оно што је у самој устављој земљи, под *самим* Устава најглавније, *најпотребније* *законе и Устав*.

Може бити радикалних Устава; с претпрајни ним спученима ученићем народа у законодавству; с неким ним малим ограничењима, с ниме конзервативних или ниме демократских уредаба; са самоуправним властима ним без њих. Под свима Уставом може народ имати ово што је за њ најважније: сигурности, реда, правде на суду, слободе за рад и претхање, сапсем контроле над приходима и расходима државним; али сне то може народ имати само под једним условом, ако је Устав, тачке нашим је, од основа, а *не* Краља, а *не* народа, и од министара.

Чим нахи Устав ноче бити гажен и непоштован, ма с које стране, он ниша одмах, у

ПРОГОНСТВО ОБРЕНОВИЋА

ИСТОРИЈСКИ РОМАН

(82)

Кум напоровник

Чаше су звецнуле, прангије грукнуле, песме се орнле, коло су се вило и свето трсело, а на вољу се већ бијаше лепо скупштини краљ. Ту напоменим нисколко поглед ватра у народу, и на ужасе да ће ниђе ушкопити ове огромне натурашке мешине, које су дањко обезјашиле ако само хвалију но и зоком, где се бијаше скупила велика гомила радознала света да бар крез пет глава воспе. Ал' ово на њему не нисмо ушестовали.

Али бани у сурнци, кад попаднне ово ватре и тутуше, на вољу Свемиће лојавнте се прво двојица који су међу се на чабровалу посели годен чабар, а одмах за њима још једна двојица, такође за чабром на ровашима. За сваким чабром нидан су по два момка, поседна у руками полно бокорно напарене мантруше.

Тек кад на велнкој прангији скупштини то чабрано, видели се да су крви румеиога вина.

„У кавалске господара сердара и његовог сина! Живили!... — нику један од момака, нацуи мантругу, пани, па је онда пруше даље пачуки:

— Хеди народе, хеди људи; ово пајте! Ово је за кавалске господаре Свемиће и његовога сина, вога сто живе срећно крстили.

Мантруше *оћуше* од руке до руке; кад се попраше пету су се прво*ше* чабру да се напуни: свет со пре*ћи*ше на вино, али је прише мантругу кад су се крузи *а добро* би је напуни.

Моју тим вонци нто доносоше вино стајаше су сад ту сво чаброви, пуни мантруше, додавали их даље пановљајући *напротивце*: „Ај'ра! живио господар Свемић, живио његов синовић." Свет се одмакао нами уназнаку, у поштеру одмерно, па нисо сте живље и бурније, што је у чабровима бивало наше вина. Највећ, уназти со коло и ни уназа, на и ту су мнозо по*скачнвали* и уз игру бројали равно пеше.

* * *

Дан се свет онако весело напоју, у куће Свемићеној попаднше свеће, јер со већ бне ноћно хватати сумрак. Трговарнја још је бнла нуна госпаја, и ту се још нсло и пнвало, и ако у тој ваш домаћина на бијаше ту на мсту. Ровако да је нашао мало да се одмори и да ће се на свеже вратити. У стварн пак, Стојан Свемић бојаше се двојно у свакоме ње-

---

Ово дело је заштићено ауторским правом.

место на буде гаранција за миран живот и правилно развијање народа, постаје закон за пакаре, пеоеле, непраеде, потрее и спаноструе неопе народе.

На од Устава од 1888., ни од Устава од 1888. год. није нама земља добила ово чему се од њих надала чак су грађени. Најзанимљи је узрок томе што ни једне ове друге Устав није "грунтао" на темељима од сеиа, који су били познати да та прии живоае и чуваљу.

А но су те?

То сте Ви, Господине Ристићу, и готово сви они, чија је имена, на уеку народа, неће дан забележити у краљеи. уазу нао изабраницу за прављење напрта за нос Устов.

Да, на претае ноје г. Јон. Рестић управља на луде за прее чије је управе уиднеи Устав од 1888. г. је мсу одговорни, бар за онај њих. само питаљем: Колико је и шта је од тог Устава остало изз г. Ристића тим аудимма да чувају и поштују?

Правите Господине Уредниче захваливост на Ваиу доброту.

Свет. Николајевић

ИЗ НАРОДА

Поморанџа. Осуђени затвор. Протеае затвореии уиберски задатак ни сврста поморанџанског окружног за Новембар. Осуђени су на 28 година робије у тешкоме ланцу и 5 година под надзор, адвокате: Мојсије Живановић из Вучака, Пајка Пајић и Пајка Мирчић из Јања, Радојице Максимовић из Десиие и г. рабоје Стевке Стевановић из Десиие: на 8 година робије: Тома Илучевић — Гуџуа — из Вучак: Милоје Јовановић из Сеаиовице, Тимошије Мирковић из Вучака, Лазар Андрејевић из Новаковца, Живорад Пантић из Јања, Живана удова Ј. Пантића из Десиие, Младенуше Радосављевић из Новаковца, Филипа Арсић из Десиие, Младена Радојевић, Младена Савић, Матра, са још једне.

Осталих 25 осуиутених уз поротним судом ове жеиорије Окружни их нашу пашгабе, по врсиаи, и трошкоае, који износе преко 60.000 динара.

ИЗ БАЛКАНИЈЕ

— Потврђује се. Потврђује се радиа вест, коју тако гаснитеаи, да је уидрими пашоиа краљевске пошше Турски пашо и да ће то заиенити Абдул Керим Пашо, које је радиа бео ирии немаиаст на острву Крит.

— Престолонаследником ројбан дан. 2. о. м. био је рађен дан бугарскога престолонаследника Кнеза Бориса. Тај је дан свеано проелављен у тиој Бугарској, ка и у Совиј. Ако, ако ли Совиje јављају „Л. Зобју" јако је ново у ово што иреаа дипломатским оиошаја Аугро-Угарске, оиошаје, ако мичке и бесиисе нису бас свиљено настоваа, ако нити је то обичај у свиаиа праваиа и ако су о остало исиоиеаи и ово праваом учиаеа.

ИЗ БЕЛА СВЕТА

— Београдске „Краљицутуре" саиоиу на патријаршиских крутова, да ће Дууе у скоре бити канонизованим за свеаца пуиаја у Бим.

— Пароеи „Мотен" јавља, да је председник радикалстваога комитета, водеда Одиоре, дае оставу уједа једног члана варшаве Одељеаиот, који обављаше ово правиа у своју полетиоа.

— Сутам је прииио 1. ч. м. у Аудиенцију ги-ерал-ајутант Краља Грчке Сеиоа Корура, који ће ту три отајовати на вишеодавно осуство.

— На Месно јављају, да се једно овеаено пајно, од прилике 1500 дуиа, уиуиао 2. о. м. на зиду „Гетарде" од ое врсте у Итаиију.

— Одбор енгреиаиоога сената за спеаио посао разговарао је о Мороканеу прилагу, да се кеуиски уговорни приииаиу ако ратифика сила. Аи о том одбор још неће још данас неиакву одлуку.

— Француски министар председник Мелин дужан је 2. о. м. на годишњем банкету госсовога агрикултурна гоиаа, у коме је утицо и иаиитиие примедбе. „Ми ни ни ја не желимо трансиуа," реиао је он „да се иоштеиа борба социјалног заиеста, ошиаиваи и природиие проврата законо поштиваи мира, реда, слоге и дводушеие напретка".

БЕОГРАДСКЕ ВЕСТИ

Наследник. Њеиово Височанство: 3. вд. Мурин, Цуиа — Јаиковиа 17. ош Шуиа. — Краљевадиште М. Зеииде. — Дворски: Ј. Цар.

Сутра излази у 4 сам. 32 и в вечер у 9 сам. 40 м.

Њ. В. Краљ са Својим сином данас у 10 часова ире подне „Дестредом" у Пожаревац, да присуствује свечаноме отварању споменика ду-ховноме вођи њихов ва сирут ослобођења. Као што смо већ јавили, Њ. В. Краљ преноћиће у Пожаревцу, па одатле ће отиутовати у манастир Гарнак, одакле ће се, иакше ирошће у Петровац, вратити у уторак у Београд.

*

Аудиенције. Јуче су имали свеи иеколико ширтских ирваа, да их Њ. В. Краљ ирими у аудиенцију. Иаиеће сеиаиа, ирииваа је ире иодне у аудиенцију и радиваиа ирваа г. Никиа Пашић, а после иодне г. Јован Ристић. Сва ова аудиенција ти-ају ио иаиме ушаа и установиоаог одбора.

*

Женски иаиионарац забораваи је у ваше дому, ирилиаи ирилично ирваа ваша. Молиа, да сте отсиоваи ваиеае ирилиаа, куда ва ваша иаиионарац ослаиии. Београа 3. маја 1896 годиие. Нова Крстић.

*

Положио испит Гасо. Атанасије Николић, ирваиаи Богословиое ваииное је ваиа ирофесорски испит с одаиичиим успехом. Ме се искреио радујемо успеху г. Николића, који сваиа у ова ваших младих вредиих, марљивих, скромиих и свеобаих ирозиатеиа.

*

Српско бродарско друштво. Наше бродарско друштво ирошлило је код наше кућиие с овом годином у добаа, иаиер ирва ирилика, да ће моћи ио ваше најмање свеобаилаво ирелухиће. И уиеае је бас тако, да су сурава бродарска друштва, која су иаиовала иашом обаом, једва ваала ио иеки куртиаи. Ова друштва су страиа бродарска друштва иомешаиеи, ва која ће наши суботи ваиети ово куреиаиу нашога бродарскога друштва. И ирваиеае бродарско друштво ваиаи је ваиаа тоао. Ово, иаиме, друштво ће ирилагодити своје ирилике ирилици бро бродова за расиоложењу, ваиаи је вродиие ваиаа у томе, што ваетиа бродови ваи Дуиаи вааае ва Београа и у 3 сат. ноаи ноае, дако ваиаи бродови ноааи сваи у 5. Ово су страиа бродарска друштва, која ваиеае варобреаае друштво ове ирилике ноће бро путиика ва свеа бродове. Нова сумње, да ће тако часови одиеаа ва путиику ваиаа ваиаиииа, ако ито нова сумњу, да ће и ваше бродарско друштво ући ио исто, кад ће ииаио ва расиоложењу ноаи бро бродова. А нова га ва сумње ваиаи. На ваиоју је путиици, која се ово годо и е ваиаиом ти-ованју. Ако ваиеае ирилагодиии ирилике, да ито је могуће ваиае ваиаиии ваше бродарско друштво, то да и ово може још ноаи одаиеаа свеобаилу, а то ће ге учиаиии, ако ће ваа ствари ирваа ва ирилагодиии ирилике ваиаиим ваиаиа ваше бродарско друштво. Родољубиви српски аубиии, уверени смо, учиаиће са свеа страиа све, да се наше бродарско друштво ваиае ва исто ноау иеопиу своја ирилика, и ва са ваиаиоаиом ваиаиаиуаиу ту одиеау и родољубиву ноаи ваиаи аубиии.

*

Новинарски налог. Београдски новинари уживаће налог ио Совиј, да тако ирелеетеаиу ирваиа бугарскоа ирииоаа Св. Кирила и Методија. За то је иеопходно ваиа иробаио ову своју ваиаиа. Београдски новинари ирилуће се одаиво 9. о. м. у 10 и ио часова у ноаи, а стиће ва у Совиј 10. о. м. у 10 часова ире подне.

*

Путнички слобођењ. Од 25. априа до 1. маја у Београа је ваиутовало 1546 а отиутовало 917 иутиика. Ва су иутиика 1347 иријеаа и 199 иеиријеаа. Ва ноаи ваиа ирииаа 11 ва ирииаа у Србију. Од Србије 156 ва А.-Угарске, 30 ва Босие и Херцеговине, 9 ва Црне Горе, 5 ва Грчке, 68 ва Турске, 691 ва Бугарске, 18 ва Румуиије, 7 ва Пруиије, 25 ва Пруиије, 11 ва Француске, 3 ва Италије, 5 ва Велике Британије и 8 ва осталих иријеаа ирваиа. Ио иеки-ову су: 99 тешке и сеиоиа, 164 аиаиеаије, 517 ирсиа, 249 чиновиаа и ваиеаиеааа, 38 иоаова, 9 ученика. Ва ирииаа ирваиа ва ирииаа, 21 ва иииоуаиаа и ваиаа, 89 радиаа, 39 вааиаиаа, 155 слуге и коаиа, 10 ирогаиаа. Од тих иутиика одеае је у рании ааиаиии 1309, у ирваиаи ваиаиии 137. Ноаи је ааиуговао ио ирилае ве-деае 137 иутиика.

*

Повремени преглед морила и товара у јавном свобођењу. Као што сте чиаиии, господа ваиаиаиа, ваиа је ваиаиа ваиаиа ваиаиа

Ту остављено и на клупи. Међу намештајем у новој соби, која ће служити за трпезарију, а коју је спојио уски с другом. Видиш шта су у себи држи горепи, над врх батаљака врата и правило дужину шкуратинам застрене, и врх пуштене увисе у собу пољуљане од снега.

Кад ће ово поћи, ја више не могу од ове надрихати, не уђу у механу. По каучама се опивају-ћи пијани, и једни, у безданду пропали, тицају-ћи пијаног. Колеџ пропуцао сто уз пећ, на ко-пружано сва четири скотрљеното, то у дубоки сну ово по тајну сну, као да хоће да више ако-ћи-ћу ћу. Мој газдуи — у своме другоме ко-ја размер најстарије — уживо редну кутуу за себе, свакако са мог кова ћебе, и, сама обуку-ћи, ћу, и ћебетом ће кошуо — а кова ћаше остало да у хладиј штаи сиво пентрало.

Мезиин тоиле: — ево ио мало удара на беди дуи и ћи од начинаи ћаше. Са ћобуи-ћи, ћио ирене посматрајући сво ћарод, како се у тоиоти разуиуио, на ћад со сеиих сове моје ћедоиии и ћаше кова, ирудаа ирво ћиилуу, и иротии ћолиеиом ћиоиеиех, до одиах одо у ћиаиу и ћебетом кова ћиеиуи. За тии иребуди мелиер, и ћиеиом му, да стаи ћа сиаа до ћеи, те да иу ћостоиу ио ио бувоиио ћиисеи ва ове стиоие. „Ниje ирако" — ренех му — „ио се ти уу са иуљиие иоиуиаи, а да ја тамо од ниио кошиа уа ћроду сапоиа."

Кад би сво ноза 5 сахата, почиио се моји „иловаиирадс" диеии, и ио механи гумиари. Колеџ-умо штаи, да иисте, ио ја, ћеду а, ињу а, диеох се, да ио тутам ову ирашиу.

(свршиће се.)

2 дућана

мања и већа, за сваку радњу, издаје се одмах, до пазаре „Гранде", сирам Зег. венца. 499

ЧЕЛИЧНО КУПАТИЛО СЛИЧ

ГОРЊА МАЂАРСКА

ЕДИНА ПОЗНАТА ГВОЖЂ. БАЊА, БОГАТА УГЉ. КИСЕЛ.

НАЈЈАЧЕ ЛЕЧИЛИШНО ГВОЖЂЕ ВОДЕ ЗА УПОТРЕБЉЕЊЕ УНУТРАШЊЕ

Сезона од 3. Маја до 15. Септембра

Непосредно добре средство против малокрвности, бледила, живчаних болести, болести у леђима и нервних тумбаро. Потпуно уклоњење и за најкраће време свих горе наведених и осталих бол.

Чланови врховног, апелационог судског већа од 3. Маја до 3. Јуна, одмах од 3. Августа до краја Септембра 30% попуста даје одмах управа и лекар.

Бањска су лекарска г.г. др. Н. Грозданд и др. А. Семерс.

Путујући на Беч свако се ко у сезони, за повра-ћаја ирем Орфордиру, сиаћаи ћаа ио 5 ова, са ћуи ирем Будимиешти ћаиаи ио ниже ирудиу 4 ћаиаи.

Исиорие ћаиаи и ирилиеиие и ирудиу, сеиаиеиие и ћаиаи ирем у ирилиеиу ирез сезоие и ниже ио ова. 2/9

Купалишна управа у Сливу (Словенија).

401

Беч, Хотел Метропол

Велики хотел I. реда, Франц Јосеф (станица трамваја) 300 соба од 1·50 нов. за више, расвета у то осветљено и топлом водом. Ваше сте на горње спратове помоћу машине. Осветљење електрично. Купатила на сваком спрату. Ноа салон климатизација, са дезинфекцијом и стерилном ваздухом. Исплаћивање ваша у сваку себе.

287 **Директор А. Шпицајер**

Гранд Хотел Национал у Бечу

Тиброгласно, на једно чудно једно ваше бели хотел, у коме се не ваша ће осветљава и топлота. Има 200 соба од 1 ирвете ва ва ваше. Купатила, телефоне и чекаоне. У непосредној близини железничке и паробродска станица. Умерене цене. Аранжман при дужем боравку. Он ради ваше ва ваздухе подобно.

А. Хирхамер управник 483 Ф. Н. Мајер власник

БАЊА ГЛАЈХЕНБЕРГ

КОД ЋУПРИЈЕ И КОД Weinhaeusl-ЗДАЊЕ

ЈЕДИНСТВЕНА.

I ред. Лек исклоњу у бањским купатилима, дезинфекта и клима. Стан и храно широке и топлое. Летња вала непосредно уклоњени сопственим. 222

Ив. ч. Вашкен.

НАЈБОЉИ ВИКС НА СВЕТУ

Ко хоће да му је обућа сасвим црна, сјајна и трајна, нека куи

ФЕРИНАНД-ВИКС ЗА ОБУЋУ

кар. крал. прив. индус. фабрика основана 1832 г.

Беч, Schiffgasse 21

Може се набавити свуда

Ва мазу или ирау обућу ирелае сјајне маете у кутијама или ирирадна мекша маса у тубама. 1531

Штампарији Смиљево потребан је ученик. 233

БРАЋА ПИНКАС ШТАЈН

сарачи и седлари у Београду

Препоручују своје богато стовариште свакојаких седларских потреба, као: све врсте ланчаних ћилибара, ланчића, ногавица руских и Ремонт-седала, чешљева и Гаријевских.

Стоваришше сасшојано нарелу сво врсше ланчаших ћилибара, ланчића, ногавица фасона, као и шшрајферчаша, проших ћоља и коља на шрбуш, чешља и ш. д.

Стоваришше готових и ломачких ћебеша за шшалу и шамна ћамша — ко и сва друга у ову струку спада.

Стоваришше материјала за сарање, седара и сшрпеља, као и све врсше ножева, вештачке и свиле ниске за сопствене израде потребе.

Сировине израде и ћоља извозиће се свуда и са најповољнијим условима Г. Г. Извозници и индустријални предузимачи препоручују нашинским трудом израде у којима ћемо ми предузимати сваки рад и израду по ћеживу, а нашим и нашим.

ЧАСОВНИЧАРСКА и ЈУВЕЛИРСКА РАДЊА ЛЕОПОЛДА ШЛЕЗИНГЕРА

Препоручује своје богато стоваришше

НА ТРАЖЕЊАЊА

за 3 године гаранције

У НАЈЕФТИНИЈИХ НИКЛАРСКИХ И

И НАЈБОЉИХ АМЕРИКАНСКИХ САТОВА

И СВЕ ВРСТЕ ЗЛАТНИХ И ЈУВЕЛИРСКИХ РОБА КАО:

Сатова зида, ремонтира од 12—14 динара, са три ћаћка 16—18 динара

Рукаи ремонтира од 16—18 дин., са три ћаћка 25—30 дин.

Сребрни ремонтира од 18—20 д., са три ћаћка 24, 26—28 дин.

Сребрни ремонтира ланац 15 комада, са три ћаћка 30—34—36 дин.

Сребрни зидни ремонтира ланац, 10 комада, са ћиси, ћиширом 8 дин. 38—42 д.

Сребрни ћиширом од 8, 10, 12 и 14 дин. Ниски ћаћкови од 1—5 дин.

Златни женски ремонтир од 3 ћаћка 65—80 дин. ћиширом 70—95 дин.

Златни мушки ремонтир са 3 ћаћка 90—120—140—160 дин.

Златни ћаћкови од 14 кар. 48—60—70 дин.

Златни ћрстење 14 кар. од 12—20 дин., са дијамантом од 30—60 дин., као и сво остало златно за женску руку коштају с тиме сребрно са дијамантима 26—70 дин., у злату 75—120 дин., младиће сребрно од 26—30 дин. у злату од 30—70 дин.

Бушилица од 5, 6½—7½ дин., на комаћима 8—10 дин., сасвима са ремонтом 14—16 дин., са мушком 18—24 дин.

Дувајући за ћаћка, и сабе 9—18 дин., а са стака ћрилози 14—25 дин.

Прилози и све врсте ћоправе за најкраће време. Послуга тачна и брза.

ТРГОВАЧКОМ СВЕТУ

Част ми је ћрепоручити нашо стоваришше трговачког сабног намештаја свима сшаријим ћоћаћењем ове сво врсше израде, умешношћу рад. сна. Израде се ћеџуа бочаи, а ћаже ћоповаиће.

Београд, 516

БРАЋА ПИНКАС ШТАЈН

краљ Милапова улица бр. 43

Најбоље хигијенска препарата, чиста од сваку опасна једу:

Зубна вода, паста и пуеер Dr. Pierre одликовани са 16 медаља

чувена са свијех врамаћичних и ветеринарских сајеџаћка.

ЏЕНЕРАЛНИ ЗАСТУПНИК ЗА СРБИЈУ

Г. Марко Ј. Алкалај

У БЕОГРАДУ, ДУБРОВАЧКА УЛ.

ФАБРИЧНО СТОВАРИШТЕ ПРАВОГ РУСКОГ ЧАЈА ФРАНЦУСКОГ КОЊАКА И ШАМПАЊЕРА

ПАЛАЊА СЕ КОД

МАРКА Ј. АЛКАЛАЈА

ДУБРОВАЧКА УЛ. 498

Пг 2191/5
ДУПЛИКАТ

Број 166 — 1896

МАЛЕ НОВИНЕ

Недеља 16. Јуна

Kleine Zeitung

Le Petit Journal

Орган који има слободу ћуби, истине ради, правду ради, опорезује траже, тиче што говоре и тиме служе отаџбини и српској земљи

„Мале Новине" излазе сваки дан — и доле приказа с изузе

ЦЕНА ЛИСТУ:

За Београд: На 3 месеца 6 дин. На 6 месеци 12 „ На 12 месеци 24 „

За Србију: На 3 месеца 8 дин. На 6 месеци 16 „ На 12 месеци 32 „

За страно земље: На 3 месеца 10 дин. На 6 месеци 20 „ На 12 месеци 40 „

Јединац не уважава у броју 10 пара.

Г. г. Претплатници претплатили, који сами нису још, шаљу новчане 5 дин.

Претплату у Београду прима администрација, у унутрашњости новчане повати, а новце се плаћа и непосредно уредништву

БЕОГРАД — ГОДИНА ДЕСЕТА

ЗАБАВНИ И РАЗНИ УРЕДНИК

ПЕРА ТОДОРОВИЋ

АДРЕСА: Уредништво „Малих Новина"

АДРЕСА: Администрација „Малих Новина"

Уредништво не ће примати, — Неплаћене писме не примају се

ЈЕДАН БРОЈ 10 ПАРА ДИН.

Све интересенти, надлежности и једна страна ако ће имати своје ако да „Мале Новине" су сами средство за оглашавање

ЦЕНА ОГЛАСИМА:

На I. страни од реч:	за јединч	5 т. дин.
	за двапут	9 „
	за тропут	12 „
На 4. страни од реч:	за јединч	3 „
	за двапут	5 „
	за тропут	8 „

За поједичну, куражну реч 50 пара динарских

Веће огласе и које више пута од 15 пута по погодби.

На остале новине и листове плаћа се по 50 пара динарских

Прикључење од петит реда 50 пара дин.

За сваки огласитељ дозвољује се још по 50 п. д. дужи тек

ПАЖЊА. Претплатницима у Аустро-Угарској, Босни и Херцеговини. Да би се на њих још тек више напорно већу трошак и с тако страно Дунаво Саве ад. 4 форинте. На целе 1 форинт. Прошаље се адрес: Уредништво „Мале Новине" — Београд — Beigrad (Serbien).

Цена једне кутије 1·20 ф.-ср. Шаље по поруџбини са поврном или уз претходну слању.

КЛИТИЈА ЗА НЕГОВАЊЕ И ДОБИЈАЊЕ НЕЖНЕ БОЈЕ ЛИЦА

ПУДЕР

Најелегантнији судрстолетни, бални и салон.

у Београду, дућанчићу поп мутој Бојн.

Хемијско заналиште и испитање од др. Ј. Х. Попа, професора у Бечу.

Похваљивање на подбелник изузетно дивљење уз ново кутију.

ГОТОВЕ ТАУСИГ

ш. кр. дворска набавља за позоришне сцене и кинематограф у Бечу.

Главно стовариште: Беч I., Вежлде (Wollzeile) 3.

Добија се свуда у свим парфимеријама трговинама, дрогеријама и оптичарима.

74

Штампарија „Смиљево" прима свакојаке спеџијалне пенџије.

ЗУБНИ ЛЕКАР

Жил Б. Брил

ДИПЛОМИРАН У ПАРИЗУ

(син др. Брилов)

врши операције беболно са каквијном, пломбира зубе са свима до данас пронађених материјала израђује вештачке зубе у каучуку, у злату без осећа, све по најновији парижски методи.

Од 9—12 и 3—6.

Станује у кући г. Ристе Милићевића у Кнез Михаиловој улици бр. 8. I спрат. 635

†

Нашој милој мајци и нигда незаборављеној браћи

Јеци Т. Жељезковићу

дивљење мајци трговкињи и браћи пестомесечни помен, у четвртак 20. овог мес. у 9 и по сати ће водне у цркви св. Марка на старом гробљу.

Ово дивљење сима помиш средњевих пријатељима и познаницима ради саучешћа.

Ожалошћени синови, кћери, браћа, сестре, Никола, Мита, Сакета, Стојка, Сгојија, Јелка, сиаје Оита, Јелка, са осталом родбином. 636

ОТВОРИЛИ СМО УПИС НА КУПОВИНУ

СРЕЋАКА

КР. СРП. ДРВ. КЛАСНЕ ЛУТРИЈЕ

за наступајуће 12-то коло. Вучења је I. класе 5. јула ов. г.

Како у ранијем тако и у своме колу играју 30.000 *срећака* од којих ће се 15.000 појављивати у сва 5 класа извуки.

Пошто је класна лутрија сама установила поред досадањих већ осватих доста великих згодитака и једну премију од 200.000 *динара*, те с тога у сретном случају може се добити 300.000 *динара* и сваї играч коме се срећка у 5-тој класи извуче са згодитком од 400 дин. такође у сретном случају може добити и премију од 200.000 *динара*.

С тога жалимо поштоване играче да нас нао сталне пријатне посјаше са куповином срећака новоје посетите.

Нарушбине из унутрашности Србије, тачно брзо и у сваком погледу солидно извршујемо, па ма то било и за једну једину срећку која се указује 5 дин. за једну класу. На захтев сваком молимо планове, извлетке и срећке о нашем трошку, а уплату за срећке најлакше је извлати у таписеним марками.

Цена је срећкама за једну класу $^1/_5$ 5 д., $^1/_4$ 6 дин. $^1/_2$ 12 дин., цео део 24 дин.

Поштованим играчима нашда на услуги стојимо

Београд—Теразије

С поштовањем

Бојовић и Пејић

овлашћени продавци срећака кр. срп. дрв. класне лутрије

638

Примајући доласка Његовог Височанства Краља Николе гости који долазе у престоницу из унутрашности, ће треба да пропусте а да се не свратају код

С. МОЈСИЛОВИЋА

ФОТОГРАФА

(преко пута дежеле чесме), код истога се добијају лепе слике а неке су доста јефтине и то:

обичан формат (визит) 6 комада 4 дин.

„ 12 „ 7 дин.

већи формат (кабинет) 3 комада 6 дин.

„ 6 комада 10 дин.

С поштовањем

623 С. Мојсиловић фотограф

Двокатна кућа

спојена г. Марјанца у Београдској улици бр. 4 где се сваи налази врло. атрактивно посластичко, излаже се од 1. октобра 1896. год. под кирију.

Кућа је састављена од 8 соба у сваком кату. У сутерену су 7 соба, одељена за дрва, за гас, подрумаа; штале и ремиае за кола, таван и подаја.

Даје се спроведена у сва одељења.

Даје се под кирију и одмах при кат са содрумом а други с таваном. Башта и ремиза за кола на улиду.

За обавештења обратити се у канцеларији кр. итал. посланства од 9 сах. ује подне до 2 сахата после подне. 619

Моју Кућу

У поперсној улици бр. 9. (ново бележите) продајем, за погодну обратити се у истој кући.

Јован М. Кучинчић

617 банкиран

Радња за официрске спреме

у кући г. Андрејевића, коларева улица, прима и израђује свакојаке униформе како за г. г. официре тако и за струку коњичку и све друге осталс струке и врсте униформи.

с поштовањем

628 С. Пејић, кројач

СИТНЕ ОБЈАВЕ

(Ради лакше обрачунавање износа ових огласа, — г. г. купујући ових ствари тражите нарочу мајсто на ових огласа.)

КАФАНА „Златни Крст" на Теразијама у Београду издаје се под кирију. Гледа бит са кафебар најлепе В. Јаловић

КУЋЕЛНА ЦРЕВА за полевање башта, по умереној цени код: *М. Сарајлића и Ком. у Београду.* 609

СПИРАЛНА ЦРЕВА за полевање од гуме и жице по умереној цени код: *М. Сарајлића и Ком. у Београду.* 610

ЦРЕВА ОД ГУМЕ за протезање шина и полевање башта по умереној цени код: 611 *М. Сарајлића и Ком. у Београду.*

ЦРЕВА ОД ГУМЕ са нарочом облогом (шиво) за полевање башта, по умереној цени код 612 *М. Сарајлића и Ком. у Београду.*

ЦЕДИЛОВИ ФИЛТРИ за воду у води са водоводом и без вод: *М. Сарајлића и Ком. у Београду.* 613

РАЗНИ ПОЛОВНИ, машина, кубла, цеви оспрбани, трошке со сама. Ваше уштеће администрацију. 632,

Кнез Никола у Београду

Пред долазан

15. јуна пре подне.

Још 13. о. м. у вече и ноћи ниже Београд почео је бивати живахан, тако да је 14. о. м. и 15. о. м. био формално прекун. Са свих крајева света у Београд се стицао народ да виде и присуствују братском састанку двојице независних и слободних владара, чија браћа још нијесу под зулумом. Било је у Београду и Енглеза и Француза, и Немаца, и Аустријанаца, и Мађара, и Пруса, и Чеха, и Пољака, и Бугара, и Хрвата, и свих словенских народности, *али је највише било Срба из свих српских крајева.*

И ако су цивилизованије и културније Мађари, односно Аустро-Мађарска, чинили највеће темпове пређашњу нашу српску браћу на Аустрије и Мађарске у Београд, и ако су их ако родске катанарали по дућана, тако да немају београдских грађана и старошина аустро мађарских дућа и њихових помоћника у мноштво као и београдској свјесној народ, станица не до које прилика отрпља, који је отклоњен само благодарећи пријебатости полицијских комесара на свакој станици, г. Јована Томића, нпак је из Аустро-Мађарске, нарочито из Војводине, *крволоци*, и поврх све драконске строгости и тиранства мађарских власти, у Београд пренео сплан број Срба.

15. јуна 1896 године као је необични призор за Београд. Још се у њ сјегла толика маса свеца, да се то рекао сплке није опажало.

Још пре 6 часова у јутру јуче, почео се свет искупљати уланама, које воде од железничке станице до Краљевог Двора. Око 8 часова те су улице и формално и свјетлки биле закрчене, и само благодарећи великој енергији и мудрим мерама престојнике полиције, одржан је слободан пролаз за кола и одржан *је поредак и мирно стање.* Пека то послужи на част малој полицији.

Изглед улица

Још пре неколико дана Београд се почео китити и облачити у свечано руво, тако да су јуче у јутру све улице, нарочито оне, које од железничке станице воде поврај двора саборној цркви, тврђави, Теразијеру и државном здању министарства иностране. Св. Савином Дому, биле дивно окићене *српским* тробојкама и српским и пригорским грбовима. Мотиве, на којима су прикачене биле заставе и грбови, биле су обојене тако, да су сваке три дакле боју српске тробојке.

Од двора до жел. станице биле су постројени сви њихови дун. дивизије са својим музиканта, и питомци војне академије.

Осим тога, поврај електричног осветљења, намештене су и нарочите електричне свјетиљке за свечано осветљење, које је било сплоћ и које ће бити данас, сутра и прекосутра.

Улице је био скроман, али *српски*, нацрен, привлачећи, те је српском оку тим већма годио.

Широкопо разноврсног света, у разноликом одеду свих засебних крајева српских, дакако је нарочиту драж своме скромном увет-ничком укусу, драж, која је надмашла сваштање, а разиграла Србе.

Сва сва маса разноликога света шестрљано и жељно очекивала је да види тај најсвечанији тренутак, да види јавну сцику, да чује у браничком загрљају два српска владаоца једнога. И сва та непребројна маса није дуго чекала на испуњење своје спрацајне радозналости и жеље.

Први пут на земљишту Србије

Што се више приближавало заказано час доласка Уједињеног Госта жалног Краља, свет је бивао све нестрпљивији, као да сви се бојао ужаса ће му тај свечани *српски тренутак.*

Кад је било око 8½ часова, на железнички перон приспела је почасна чета (пешадијска полковничка школа под командом мајора г. Љубе Милића) с својом музиком на чељу.

Мало доцније приспеле су и ушле у Краљеви салон г. г. министри: свита Њ. В. Краља (генерали, пресједник и потпредсједник државног савета; управник града Београда; командант жандармерије; пресједник општине и директор државних железница с главним инспектором.

На перон су изишли министар војни ђенерал г. Франасовић, командант дивизије ђенерал г. Коча Мишковић; приједнји на службу Његовом Величанству Краљу Њиколи (артил. потпук. Паја Бошковић, комарни потпук. Јук. Ил. Христић, ђенерал-штабни потпук. Лаза Петровић) и сви домаћи и страни повинари. (Овом приликом да напоменемо, да је штампи учињена достојна пажња и дато угледно и згодно место у близини улаза у Краљев салон).

Сва су господа била без господе, а одјела: г. г. официри у парадном одјелу, а цивили: фрак и декорације.

Тек што је прошло 8½ часова, а на перон се појави Краљев маршал мајор г. Рашић, знак да је пристао Његово Величанство Краљ. Командант почасне чете командира „мирно", војна музика засвира Краљеву химну, и као по команди на перон појави Њ. В. Краљ у гала ђенералској униформи с лентом Данилова ордена првога реда, у пратњи Своје свите.

Његово Величанство обишао је и поздравио почасну чету, која га је одушевљено отпоздравила, а за тим се поздравио с присутним г.г. официрима.

Било је тачно 9 часова, кад железничко звоно даде знак, да пасебни воз с Уједињеном Гостом напред Краља уласи у станицу. Једна музика засвира пригорскоју химну, а мало за тим и воз стаде.

Чим је воз стигао, Његово Величанство Краљ пријше је нестрпљиво и узбуђено загону, не хтећи је одмах, такође нестрпљан и узбуђен, пажљиво Његово Величанство Краља Никола. Чим су се нашли Једно према Другоме, пружили су питомце десницу, поздравили се, *и три пута искрено, братски пољубили се.*

Пошто су Се упознали и Једно Другоме дали одговор о тјелесном здрављу, српски владаоци, Његово Величанство Краљ Никола с десне а Његово Величанство Краљ Александар с леве стране, обишли су и поздравили почасну чету, која Их је отпоздравила с „Бог Ти помагао!" и „Живила!"

Пошто су прегледали почасну чету, Његово Величанство Краљ представио је Своме Високоме Госту најпре министра војног, по том Своју Свиту, па Београдска Кнеза и остале више особе. За тим је Његово Високанство Краљ Никола представио Своме Високоме Домаћину Своју Свиту, која је чинила необично угледан својим нарицијалним инсигнон и живописним пригорским одезом. Међу свитом нас је особито својом симпатичном појавом секретар Његовога Високанства Краља Николе, Краљ Луја Војиновић, Србин Дубровчанин.

Пошто је после тога још Његово Величанство Краљ представио Своме Високоме Госту официре, пријављене Му за службу, оба српска владаоца, с Њиховом Свитаном, уђоше су у Краљев салон, где су Његовом Високанству Краљу Николи представљена г. г. министри и остала господа, за коју сво помињали да су отпочивала у сазову.

Изласак из станице

Чим су Краљ Александар и Кнез Никола ушли у краљев салон, појављен су почитали напоље пак станице пред њима из Краљева салона, да виде и присуствују *једнотасном дочеку* краљеву, као Срби *из свих српских* крајева поздрављају двојицу питомаца независних владара српских.

И нису се преварали, јер за тај призор нико никад и нигдје не би могао платити и закладити!

Чим су се питомци српски владаоци појавили на изласку, закорако се громогласно, уз небеско, непрекидно „живила", и тн су уснили почели од железничке станице, па су се настављали кроз непрегледну и непробојну гомилу све док зна српска крвожедна питома нису улази у Краљевски двора. Ова српска владаоца радосно и с очитим задовољством отпоздрављали су све искрене и одушевљене српске поздраве.

Изласак из Краљева салона, српски владаоци сели су у парадна кола, Његово Високанство Краљ Никола с десне, Његово Величанство Краљ Александар с леве стране, и у осталим парадним дворским колима сели су сваки засебних српских Господара, г. г. министри и остали великодостојници и *присутници* при дочеку.

Кад су ушли у двор, Његово Величанство Краљева Маги дочекала је на улазу у двор Двор Високога Госта, и после узајамнога представљања ушла су у Двор, где је Високи Гост са собом свитом отишао на кратак одмор, а одушевљени свет крао је ушцана на саборној *тргови*, да и тамо види ова српска владара.

Није нам се отео, нити можемо да не поменемо овај збиља велико величанствен тренутак и дирљив призор:

Кад су питомци српски владаоци сели у кола и кренули се, гутља војника, као по команди, узвикну „Живила", и тај се узвик продужи кроз ову непрегледну гомилу света и стопи се у једна уздах. Кад је тај узвик постао као да лозани из једнога грла, Његово Величанство Кнез Никола дозвати обема руками руку Његовога Величанства Краља Александра и загрли Га, нама се оросише сузама кола мушкетон брковом одуговце, а ми ниједа више не видесмо, само чусмо један једини у једно глас стопљени непрекидан, трајан узвик „Живила!".

На парастосу

Владаоци је стужна свечаност српскоме народу, јер он тада побожно се моли Богу за покој душе својих предака, славно погинулих пре 507 година на Косову пољу.

И јуче, на дан радости уједињ. сестрина и братска загрљаја два српска питома владаоца, Срби су учинили дужан тужни спомен својим косовским претцима.

Саборна црква била је ова пара краљевина. У прави су били пријатни сва господа помињута у програму. Од бив. Краљевских намесника присуствовао је само г. Ристић. Чи-новјеторкаше су Његово Високопросвештеног Господин Митрополит Михаило и Његови Просвештеност министар Књиже Господин Иовановић са 30 свештеника и два ђакона.

Мало пре но што ће се завршити служба божја, у храму су пристали и ушли Његово Величанство Краљ Александар с десне, и с леве стране Његово Величанство Кнез Никола, Краљ је под десном руком водио Њено Величанство Краљицу Наталију, сву обучену у прнпи, а са Њом Њена дворска госпођа Драга Машин, такође сва у прнпи, на Краљични конорани и остала свита од српска владара.

Пошто су се прекрстили, пољубили икону и дали богате прнлоге, испред престола стали су Његово Високанство Кнез Никола, Његово Величанство Краљ Александар и Њено Величанство Краљица Наталија, а према Њима, иконо новомаскога места, у банцини олтара, свита српских владара.

За време служење Божје пенао је богослужбени хор, а у крају је било пуно пречасних свештеника, међу којима смо видели и калуђерског пону г. Илију Округлна Сремца, познатога песника.

Мало потраја па се служба српин, с хора се тужно зачу „Свјати Боже" неповратна хора „Станковића", из олтара изађоше митрополит и неколика с тридесет свештеника и два ђакона, а свима у руци велике кандилице, увијене у прнпну. Међе поједине молитве, суза ни, при сељању на земаке косовске претке, замагљене оне и ја настављено погледах према Престолу и видех ова призор. Ова српска владаоца, сабљом — сваки наварштен, тешко погнути гла-

не као да прекрпу по памети шта би било од српског племена, да није само Косовске катастрофе, а Њено Величанство Краљица Мати ма равни бриге суза, које „рони ни бијело лице.“

Поново су се упознали тужни стари, г. Матрошинци наповедали је беседу свакоју онове звону. Ми ћемо ту беседу у изубеће броју сапштити у целини, а овде само напомињемо, наше је беседнике реково, да прима благослове овај радосан дан свестника двојице српских невиновних владара, од којих несособобљено Српство очекује своју спас — своје ослобођење.

Попше тога наставили је и свршиле ра-растое.

Још једни нечувственан и дирљив пример с растанка: Кад је мешовити хор отпочео певати „Са сидатима увоје)“, Његово Величанство Краљ Александар, Његово Величанство Краљ Александар и Њено Величанство Краљица Наталија клекнуше и за Њима, као по команди, сви присутни клекнуше од једном. И од тога часа нема, и од тог побожног и благодарног себања потомака и потомица, подузета нас је језа и суза нам потекоше.

По свршеном растанку Његово Величанство Краљ Никола, у пратњи Његових Величанства Краља Александра, Њеног Величанства Краљице Мајке и Њеног сина стигнао је и положио велики данак поноа од свештена природнога песка на гроб великога заточника бановинама освобођених и после о заједници балканских Словена, — на гроб славноименитог Краља-аученика, Вел. Михаила Обреновића III.

Код Митрополита

Пошто су поништи из пеше, високе владалачке особе српске, дуго и одушевљено поздрављале, отишше су право пута у Митрополију, те учинише посету г. Митрополиту и после кратког бављења на пратњи се су Двору, одуда је ту поздрављање истакнутим српским пријатељством.

(Настваће се)

Подаци о Црној Гори

Имајући на уму необзнатитност наших шире по блане о Црној Гори, особенитости која и нас се ће може оправдати нама се обраштити нашим пријатељима нешто до ниже дати на знање, што нистесно овде нам интересне податке о Црној Гори, а посом Лазару и о долашњима ваја и нам су знатне.

Површина Црне Горе износи око 9.000 квадратних километара, а њено становништво око 200.000 душа. Те се број може у свако вре повећавати, јер се сва земља подједнако густо насељена. Данас, по прогтору, Србија је већа од Црне Горе за пуно, а по становништву десет пута. На тој разлици ће следује, ако шта ба се на пред нама показивало, а то је Црна Гора добро обрађена, него је Црна Гора велика будућност земља. У случају рата Црна Гора може ставити на оцуну 40 батаљона пешака, рачунајући батаљон по 800 људи, што ће рећи 32.000 војника. Црна Гора свако ништа даје за војску, што је готово невероватно, али ипак доиста нема ни у каквој другој држави на свету. А кад се узорали пропорцији војско са нашим, видећемо да је Србија одвам пута већа и да је код нас само десето лице војник.

Не сврштају последњега рата Црна Гора нашло се разширила, јер је добила Пиперић, Бегу, Бар и Улцињ. Тада је новац добила и нову административну поделу, те се дели на десет округа. Свака та округа има свој окружни суд и један од других, по десет основних школа. „Велики суд“, који представља и Македонију и Албанију, налази се на Цетињу. Цетињу законе, сем „пословности“ у Црној Гори нема; судије се воде по законима. Сем основних основних школа на Цетињу се налази још девојачка школа, полугимназија и богословија.

Будуће Црне Горе никада није био обезбеђен као се сад, јер је Србија ратује на три милиона душа, од које чине родна територија са Македонијом са Албанијом, приморје, приврће и т. д.

Црна Гора је наследила културна монархија — што значи, да нема народног представништва. Има нам државни Савет, који зарадно са Владарем већа о државним пословима. Постављање свију чиновника од највишег до најнижег, било ствено, без ужаса и протеже. Ко није подложан за преступима парутинг и Великог суда, тај ова права да изводе неговорени на Цетиња, те се решава непријатно парничне заједнице рада. Из теме се најбоље види натрпљатељски карактер свеју установа.

Потпуне сличне данашњег владара црногорског пао је: „*Милан Цене Горе и Брда, Господар Пиперића, Бара и Зетаљске.*“

Од г. 1860-е, кад је основан законити владалац његовим наследног одатка свеће владара па сво до г. 1835. даље за тре стотине и неколике година, Црном Гором су управљали Митрополити и војводе, који су носили титулу „*Господаруја*“. Управо се су називали пред свештеним чином за живота Његоша и Данила, а после смрти Његошеве Петра. Тек Митрополита из данашњег времена више је једанаест, и од њих Петровић Његуша биле је вог. Господарь Господар - Митрополит био је Петар II, познатији под именом Петар Петровић Његош, песник чији *Горски Вијенац* и остали дивни списови. Његов синовац (нећаћка) *Данило*, отишо у Русију да се школује (1851), као се одонуд изнати као врло способан младић, те тамошњи Високи Двор, по тадашњу руског цара Николе, Данило Данилу је установљено данашње наслеђно достојанство *Данилов* са одлуком *Државног Савезног*, којој је ујемо бројеви чувшљивости, а по њој је Данило Данилу Црна Гора, него једну ствр. Пошто Кнез Данило погибе (1860) господа га наслеђ родом синовац *Николе Марков Петровић - Његош*.

Кнез Никола родио се 25. септембра 1841. године ово је године навршите 55 година. Тек ништо се њих Данилу уморио, да неби знати мушког наследника, пошше он синовца већ одрасле на школовање у Русији. Овај, Николаш, је у Црној Гори и данас, а одавде прође у Париз, у гимназију која се зове „Лицеј Луја Великог“. Ако ипак неко помисли да сврши ни гимназију, јер кад је био при сарајству прође разред, вратио се, Данило га је ставио у Генералштаб, те га стрпа изгонска Државна, остварајући на потављању пратњи на Кавказ.

Млади Кнез Никола основао се Цетињарии *Милошев Вратовбла* борише војводе Петра Вукотића, који је Данилу помогао да ступи на престо, а после ни ни: три сина и осам кћери.

Шта је све Кнез Никола урадио за своју држави и за свој народ за тридесет и пет година свога владања, може се предвидети и ако знамени и на заједнодо, као се урадило у једну ноћ, а тек за стрпа изгонска Државна, остварајући на потављању пратњи на Кавказ.

Млади Кнез Никола основао се Цетињарии *Милошев Вратовбла* борише војводе Петра Вукотића, који је Данилу помогао да ступи на престо, а после ни ни: три сина и осам кћери.

Шта је све Кнез Никола урадио за своју држави и за свој народ за тридесет и пет година свога владања, може се предвидети и ако знамени и на заједнодо, као се урадило у једну ноћ, а тек за готово свакоју, сиђа се човек каквог кора дивити и преклонити и шешировити Његошу каквом сад. Ево само су дела: *Независност Црногоја, Државе: Цетиње и Бока, Дрмановић Хаџанија, свих* — *за стаповника*. Сем тога, као монархе-ваљан пример, патријотизам и љубавни поданика. Најповитије и најчовечније је у народу онога вајтаје: „Сваког Бога мајка роди“.

Као што је већ објављено, у свети Његошеве Петровићеве Кнеза Николе видио се три војводе, Васо Липше сестрић, једне звучног, два комшинара и један адјутант-ађутант, сама осам особа.

Шта је све Кнез Никола урадио за своју Црну Гори значи ово, што је ништа у Србији за времена Карађорђева и кнеза Милошева утежа, на пме: *ништа*. Али ипак дипе ново, и ја не тако бако у приповести и ја ћу вам. Дакле војска нема ни једне оклопнице, а меко бити и нашим чишима са тим чи чом, ако год и у Турској нема. Дакле ова војска нема ни једне ни једне ни једне

СРПСКО ВРОДАРСКО ДРУШТВО

РЕД ПЛОВИДБЕ

важи од 25. Априла 1896. до даљег наређења

НА ДУНАВУ

пошљедњим, уторнином, среди, петком и суботом

Београд—Дубровница

Полазак од Београда ује под. у 5ᵐ ч., од Ритопско у 6ᵐ., од Грошке у 7ᵐ., од Смедерева у 8ᵐ.; Долазак у Дубровницу у 8ᵐ.

Дубровница—Београд

Полазак од Дубровнице ује под. у 9 ч., од Смедерева у 10 ује под., од Грошке прел. у 11ᵐ., од Ритопска у 11ᵐ., Долазак у Београд у 1ᵐ.

Београд—Градиште

четвртком и недељом

Полазак од Београда ује под. у 5ᵐ., од Грошке у 7ᵐ., од Смедерева у 8ᵐ., од Дубровнице у 8ᵐ., од Костолца у 9ᵐ., од Кличевца у 9ᵐ. Долазак у Градиште у 10ᵐ. ч. у подне.

Градиште—Београд

Полазак од Градишта ује. в. у 11ᵐ. од Кличевца у 12ᵐ., од Костолца у 1ᵐ., од Дубровнице у 2ᵐ. од Смедерева у 3ᵐ., од Грошке у 4ᵐ. по подне. Долазак у Београд у 6ᵐ. по под.

НАЈБОЉИ ВИКС НА СВЕТУ

Не тако да му је обућа гасом пуна, сјаја и траја, него куће

ФЕНОЛАНД-ВИКС ЗА ОБУЋУ

пр. краљ. срп. ваздс. заводна основана 1892 г.

Бец, Schönbrunn 21

Само со набавити сруда

Не путу или чрез обућу нарави сијно места у купатила или природна кожна места у буквама. 1537

Беч, Хотел Метропол

Велики хотел I. реда, Франц Јосеф (станица трамвајска) 300 соба од 1·50 нар. на више, ресторација у чо оснетарско и богату. Било со на ређе спољно пивску напиток. Осветљење сте трично. Купатило на сваком спрату. Као салон конверзације, са дивљим и страним новинама. Непосредне веза у свиду сиба.

297 Директор А. Шнајдер

Гранд Хотел Национал у Бечу

Telegrammе, на дневно чувене родиви великим бечки хотел, у коме со не налазиље огледалне и купатла. Има 200 соба од 1 фортете за на више. Купатило, телеграм и телефон. У непосредној близини жељезничка и паробродска станица. Умерено цене. Аранжман ире дужем боравку. Он рачи поиће ће ћиднио посетиоце.

А. Харкамер управник — 485 — Ф. М. Мајер власник

Гостионицу „Париз" I. реда

такво знају шпекаљеру

на најзгоднијем месту у Крушевцу

узео сам под закуп за три године. Исту сам као власник тако и све себе новом реновирао и са новим намештајем намештио. Препоручује п. п. путницима, да ће сваки потпуно задовољан бити а нарочито они, који путују за Бању Врањску и Рибарску. Куја широка, лепа дела и врло жупска најбољег пиварета, услуга брза и тачна, цене умерене. За исту јамчим.

с поштовањем

Бошко Стевановић

ВЛАСНИК.

620

ХАРТИЈЕ И КАРТОНА

ЗА ПОЗИВНИЦЕ ЗА СВАДБЕ И ЗАБАВЕ

ИМА УВЕК У ВЕЛИКОМ И ЛЕПОМ ИЗБОРУ

НА ВЕЛИКОМ СТОВАРИШТУ

ЈЕВТЕ М. ПАВЛОВИЋА И КОМПАНИЈЕ

БЕОГРАД.

ЗА УЗДАТУ СРЕЋКА — ДАТА ЈЕ СЛАБОМЕ МОГУЋНОСТ

ПОЗИВ НА КУПОВИНУ

СРЕЋАКА

ХП. КОЛА СРПСКЕ ДРЖАВНЕ КЛАСНЕ ЛУТРИЈЕ

ИЗ КОЛЕКТУРЕ

ЂОРЂЕ Р. ОДАВИЋА

СВЕШТЕ, ПОСЛАНИК СРЕЋАКА У БЕОГРАДУ

Ово издање од Краљ. Срп. Дир. установљено је гарантовано српском Лутрији средствима од 30.000 срећака са 10.000 солитних вредновних у чет којима једно жетвено добиће, када се извуку комплетне у току по пет једних година.

У 1 врсту ових тавних је добитак Динара 30.000, у II. ко. 15.000, у III. 10.000 у IV. 15.000 и у осталих V. ко. на свако је добитак:

динара 100.000 у сребру

и још пропаст

од 200.000 динара

Тако је ће ко имају ових срећа, дата могућност за једно кратко на једном једином срећком кол то најмањем једну пошљуку коју добије на једном једном:

ДИНАРА 300.000 У СРЕБРУ

Шира добитак који добитак од ово. 70.000, 60.000, 40.000, 30.000, 20.000, 15.000, и т. д.

Укупна свота свима који се извуку на добитке ове Лутрије износи:

динара 3.220.000 у сребру

Зовнички „План" ове Лутрије из кога се може све најсигурније сазнати — налази се свима бољитима дана — шаљем.

СРЕЋКЕ ЗА I. КЛАСУ КОШТАЈУ:

цела срећка 24 динара, ½ 12, ¼ 6 и ⅛ срећке по 3 динара

Поменуће ваше, публику само на Србије тако и на иностранству, да ваше купити срећке потребне на што више ваше, а је ћеприлике свакако до 15 сат ако и свима до свакоме, ће ће ће

Број 168 — 1896

МАЛЕ НОВИНЕ

Уторак 18. Јуна

Kleine Zeitung

Le Petit Journal

Органъ онихъ који слободу воле, истину траже, правду пруже, отворено говоре и тиме служе отаџбини и српској земљи

Мале Новине излазе сваки дан — и за њихов пренумерату и оглашавање

ЦЕНА ЛИСТУ:

За Београд:		За остале земље:	
На 1 месец	3 дин.	На 3 месеца	10 дин.
На 3 месеца	9 „	На 6 месеци	20 „
На 6 месеци	18 „	На годину	40 „
На годину	36 „		

Број је 5 пара. Непродате противанске, који нису више дају листа, плаћају двоструко. 5 динара.

Претплату у Београду врши администрација, у унутрашњости најближе поште, а може се слати и новопродаје уредништву

БЕОГРАД — ГОДИНА ДЕСЕТА

ИЗЛАЗИ И ГЛАВНИ УРЕДНИК

ПЕРА ТОДОРОВИЋ

АДРЕСА: Уредништво „Малих Новина“

АДРЕСА: Redaktion „Male Novine“

Уредништво не ће примати, — Писмима нема се примати ни

ЈЕДАН БРОЈ 10 ПАРА ДИН.

Све исправке, одговоре и једне врсте оглашавања треба слати франко, „К. Пошти“ од које ће се и узимати.

ЦЕНА ОГЛАСИМА:

На 1. страни од реда:	за петит	1 д. 500
	за једно	5 „
	за тврдо	10 „
На 4. страни од реда:	за петит	1 „
	за једно	3 „
	за тврдо	6 „

За поновљене, куражу рок 20 пара двоструко.

Веће огласе и оне који нам иду на 10 пута на погодбу.

За сваки сложен оглас додаје (прелазећи) 20 пара

Претплатници од пре 20 пара.

За сваки отказ оглашења доказује се још по 10 п. д. једном, тек

ПАЖЊА. Претплатницима у Аустро-Угарској, Босни и Херцеговини. До 30 се по сви дају сва ова ширина већу трошак и с ово страни Дрине. Сви који ће у Пријепоље, то само за ове трошке наручити отпошиљ једну књиж. листу. И тако сада К. Пошти овде: по Угарат (Хрватској), Славонији, Босни и Херцеговини за годину 12 форинта. На по 6. форинта. На месец 1 форинта. Претплата се шаље: Уредништво „К. Пошти“ — Београд — Београд (Serbien).

†

Нашој вољној мајци и нашем незаборављеном брату

Ани и Јоци Т. Жељезковићу

достављамо мајци трогодишњи а брату шестомесечни помен, у четвртак 20. овог мес. у 9 и по сати пре подне у цркви св. Марка на старом гробљу.

Ово јављамо свима нашим сродницима пријатељима и познаницима ради сазнања, уједно и молимо да нам помен присуствују.

Ожалошћени синови, кћери, браћа, сестре, Никола, Мита, Сланта, Стаика, Совија, Јелка, сваје Ота, Јелка, са осталом родбином. 636

†

Нашој доброј матери

Катарини А. Мијајловићки

умре нам. А. Мијајловића достојно достојно, у четвртак 20. јуна у цркви на новом гробљу у 10 и по час. пре подне. Молимо пријатеље и познанике да овом помену присуствују.

Београд, 17. јуна 1896.

Ожалошћени синови Јоца и Владимир кћери Совија и Јелена, сестра Мијајло и Јелена, унука Данила. 643

†

Моме незаборављеном јединцу сину одмилом брату

Милораду М. Ранковићу

ђаку богословцу

данашњу годишњи помен у четвртак 20. ов. м. у 9 и по час. у цркви св. Николе на новом гробљу.

Молимо сроднике, пријатеље и познанике да овом помену присуствују.

Ожалошћене: мати Јелка, сестра Данина. 642

†

Наш поклад непрежалени отац

Жика Стојановић

умро је 11. јуна 1896. г. у Београду у 58. години.

Ову тужну вест јављамо покојниковим сродницима и пријатељима.

Ожалошћена синови Милан, Весојуб и Драгољуб Ж. Стојановић. 641

ПРОТИВ ГРОЗНИЦЕ

и слабог стомака најбоље је средство

БИЉНИ СОК

који, на један сат пред грозницу употребљен, отклања је свесним и лечи потпуно.

Може се добити само у апотеци код „Црвеног Крста“ у Београду — Савинац, преко пута хотела „Славије“.

Цена је једне флаше са упутством 2·50 динара.

Шаље се у унутрашњост уз доплату. 548

Пријатељи долазећи Његовом Високопоштовању Краља Николе честе који долазе у престоницу из унутрашњости, не треба да пропусте а да се не свратају код

С. МОЈСИЛОВИЋА

ФОТОГРАФА

(преко пута дворске чешме), код којега се добијају лепе слике и које су доста јефтине и то:

обичан формат (мини) 6 комада 4 дин.
12 комада 7 дин.
већи формат (кабинет) 3 комада 6 дин.
6 комада 10 дин.

С поштовањем

623 **С. Мојсиловић** фотограф

Радња за официрске спреме

у кући г. Андрејевића, код срећа улице, према и краљеве свакојаке униформе како за г. г. официре тако и за струку полицију и све друге остале струке и врсте униформа.

С поштовањем

628 **С. Пејић**, кројач

СРЕЋНЕ ЗА 12-то КОЛО

српске државне лутрије добитке су и ове сад срећни који су у 12-том колу извукли.

12-то КОЛО

По извученом плану пред досадашњих великих добитака од 100.000, 70.000, 50.000, 40.000, 30.000, 20.000, итд., итд. има још и једну премију од

200.000 ДИНАРА

Укупна број добитака износи 15.000 и 1 премија на сирам 30.000 згодних срећака; знача да половина издатих срећака мора добити.

Срећан играч може у овом колу добити

300.000 ДИНАРА

Пријава се још свакоме да окуша своју срећу. За незнатним издатком што га играч на ову игру жртвује, стиче себи могућност да постане богатим.

У прошлом плану већина главних добитака пала је на срећке што их је наша радна прослава.

Учтиво позивамо поштг. играче да се за куповину срећака обраћају на нас.

Поруџбине из унутрашњости Србије и иностранство, мандатујемо број и тачно извештаје о резултату сваког изучења, као и друге нужно потребне, достављамо одмах нашим поштг. играчима. Ваш играча за захтев шаљемо спаком о нашем трошку.

Цена је срећкама за I класу једној 24, половина 12, четвртина 6, и осмина 5 динара у сребру.

Вучење је I класе 5. јуна 1896. год. Београд, маја 1896. г.

с поштовањем

554 **Конановић и Васић**

СИТНЕ ОБЈАВЕ

(Једно лице обдаљавање ових пет дана. — Г. г. претплатници ових листа имају право једно од ових објава)

КАФАНА „Златан Крст“ на Теразијама у Београду издаје се под закуп, Гарни бој. се погодно издаје В. Јаковић 630

СУДЕЉНА ЦРЕВА за пољопривредне бачве, по упутству цени код: *М. Сарајлић и Ком. у Београду.* 609

СИНИРАЛНА ЦРЕВА са упутом за употребу и цени по умер. цени код: *М. Сарајлић и Ком. у Београду.* 610

ЦРЕВА ОД ГУМЕ за претакање вина и пољопривредне бачве по умереној цени код: *М. Сарајлић и Ком. у Београду.* 611

ЦРЕВА ОД ГУМЕ са сребрним обалама (шиво) за пољопривредне бачве, по умереној цени код *М. Сарајлић и Ком. у Београду.* 612

ПАСТЕРОВИ ФИЛТРИ за воду у стан и велико доли и без кол: *М. Сарајлић и Ком. у Београду.* 613

АЛЕКСАНДАР!

по милости Божјој и вољи народној

Краљ Србије

У знак пријатељских осећаја, које гајимо према Краљевини Црној Гори, Његовом Краљевском Дому, **Краљу Николи I.** и Његовој храброј војсци, наређујемо:

да од сада IX пешадијски пук, носи назив: „IX. пешадијски пук Краља Николе I.“

Наш војни министар нека изврши овај указ.

17. јуна 1896. год.

у Београду.

АЛЕКСАНДАР с. р.

Министар војни,
пуковник Дејстват Ђ. Б. Краља Александра.

Драг. Франасовић с. р.

Краљ Никола у Београду

16. јуна по подне.

Приредно-ватрене утакмице

Као што је већ раније објављено биво, у част доласка Његовог Височанства Краља Николе, данас у 5 часова после подне биле су приређене приредно-ватрене утакмице државног кола захваћа Краља Михаила. О самим утакмицама рекли смо још што смо имали. Овде ћемо само поменути, да учешће које умеша одржати никакав рад и да је такмичење пуштала да се такмиче у својим одлично рубу. То јој ни мало не служи на част, као што јој ни мало не служи на част што бар једна стрелиште посматрање не имаде толико обора, да заклони бар приступање стазове и да на номинирано место не пуштају читаву галаму.

Бољело брао, на коме су биле утакмице, чаше је све прекривено силним народом из свих српских крајева. Још одмах после подне сваки је свет хитао Ваљевском Броду, и као су витезови Палади Атинској, са Својим сигнама стизали на место утакмица, сваки свет их је поздрављао народозеленавање што се могло.

Вечма је зен пролзо бао пад. Као су пушкоми управе државне оргеле, у свом дивном одеду, пошли на утакмицу, пређали су се на пушкма у два реда и заиекали „Оживо, спасо за бро она.“ Цео свет је устао на ноге и скинуо капе, а узвишени кадиоци салутирали су. Као се песма завршила, грмнуше одушевљени узвици „Живели“, а српски кадари дубоко поздравише свет.

После свршене утакмице, шетници управи држ. оргеле, као остали победници, изишли су пред владалачку трибину, те се представили владаоцима, који су ракланало посматрали како гуда из државне оргеле тако и жидо дахаве.

После свршених утакмица, узвишени српски владаоци сели су у кола и одвезли се у Двор, испраћени непрекидним и одушевљеним узвицима „Живели“, који су их пратили све до узлета у Двор.

Улице и осветљење

Цео дан, варошете у вече, улице су биле огромно сакупене силним светом, тако да је свобрабаљ могао бити одржан само благодарећи енергији престонике полиције. Једино на помоћи замерали, што мало-мало на обустави грамадени свобрабаљ, чега нигде нема у свету.

У вече је биво свет дивно осветљење, а у народном позоришту, које је биле прелуно свети, биле је представа. У ареки „Душана Силног“ приказано је свету сцену зајдена човек на свету Србин г. Драгољуб Михајловић. И ово приказивање г. Михајловићево посетио је силан свет.

Ручак у Двору

У 8 часова биво је у Двору свечани ручак за 50 пароватих званица. Осим узвишених српских владара, Његог Величанства Краљице и Њихових сина, биле су присутни: сва г. г. министри без господ (осим г. Новаковића, чија је госпођа биза на ручку), дипломатско тело са господама Јенералн, г. Јока Симић, др. Владан Ђорђевић, Риста Даваб и др.

О ручку устао је Његово Величанство Краљ и наздравио Своме Високом Госту, Брату Краљу Николи I.

Његово Височанство Краљ Никола одговорио је овом здравицом:

Хвала, сродна ваша Величанство на братској здравици!

Одвала твоје Величанство среће пољем Божјим и Народном на Престол, Ја сам вала желно доћи у Твоју ма братску Србију, којом, хвала Богу, мудро и срећно владаш, да те посетим, драги Брате, да се кошимо и да книјемо наше мисли за добро Народа нашега.

Још јача ми иоста жеља ова, одвала Си Ма изјавно најудубније да Си најеран летос походит Ме у Мојој Црној Гори. Торжествени дани крунисања у Москви учињене да још прије не испуним ову жељу, а ток се они окончаше, позитах Тебе у госте, и ево Ме данас уз Твоје раме Краљу и Брате драги! Ево ме у Твојој Србији, у Твојој престоници, у Своме сјајном Двору, са што се каже: из дома дома дођох, подносећи Ти срдачне поздраве јужнога Сродства Црне Горе — Зете Балкана, Приморјанка и Дома Мога, страже у пољу се непрекидност српске сестолвности кјерво и срећно очува са много жртава и претњува.

И дођох Ти на Ваздодан! А што бих онај дан изабрао, зар прије кобни за наше српско племе: плаћрах га за то, да са њим нам Народ не проспе у сјети, као много до данас. Од Лазара на овај дан се се сјећа сваког мука сиојех, страдања и робовања свога, и увијек је за дутијем низом неусјећени покушаја, да опет свој и неки буде. На бројно надмоћје, на уродјена храброст разорила нашо Царство нашо не биће тако сатавка за њи постаак, колико наша неслога.

Величанство! Промисао Божја Нам је дводјеку означила, да сам Владара и управљачи српскога Народа. Проминуте ток сместом задобем и најзрубом жељом, да то по Божјој вољи крштено, дужни смо ми сви учинити за племенити и драги нам Народ српски, који, да се испраси, за сјегом пашиће. Јер само за дину сложан народ јак је и од других узакен.

И данас за уставке задовеће, драги Мој Брате, а пред лицем мајора нам Српства, подизам Ти наздравицу, а ти при њеје благословати, благосиља Ће нас сјеће умрлих мученика српских, благословиће нас робље српско. Он ће наш праведни владавати те сложан, сан ће изронати једну њеру, њеру спасоносну, њеру народности.

Цијело је Српство данас у духу с нама, а што ово жели, желимо и мм дворима, а наша је задаба, да га поведемо правиим његовим тежња. Нам је народ и сојеставе и праведан, он за тулим не тежи, он жели само своје и ничије осим своје, јер је сам изрекао: „отето проклето“. Поседовања своја, ма ова можаата бити резимска страдалница других срећних народа на пољу напретка, развића и цивилизације.

Ове праведне тежње паше не могу да не буду прихуретоване и праћене добром волом од свих, напредних и његовљених народа, сем ће бити пријатељске казашљем љубазну наше сјеверне браће, оне ће јачати у вашој љубави с браћом Бугарима, с којима се Твоја сјеснја државалаи братимиче свеће и у Сеовији, и у љубави с другијем народима средњеjема нам по њеру, или ирии, или темељима.

Убјеђен у то, а са радошћу, којом Ми је среће испуњено у Твоме браћком, сваком Дому и у српским Твоја вјерноста Ти, нашим братским одушевљењу Народа ја подижем ову чашу у Твоје здравље Величанство, у здравље Њеног Величанства Госпође Краљице Мајке, у здравље Српскога Народа!

Концерат у Двору

После свршеног ручка био је у Двору концерат за здрочете певаче. Мало нам је надокнаду, да је стрвим комплирима указана пажња, те су познати на концерат.

У Новоме Двору нашега Краља, на дан 17. јуна био је певаченстене концерат у част доласка Високог Госта, приморског Кнеза Николе I.

Још од 9 и по часова у вече, почела је елита српске престонице — Београда — испуњавати бриљантно осветљену и украшену салу И. Двора. Сви министри сјајним и бисним, достојанственим, страни дипломати, јенерали, виши сенатори и признати бриљ високих сенатора беху заступљени у пуној мери. Музика је свирала у предњем салону, а мала се приближавала час доласка Њихових Величанстава, Краља и Краљице Мајке и Његовог Височанства Високог Госта нашега Краља и Његове Светлости, шистаље у просторној дворани, која већ беше испуњена моменатом одличном господом и дамама г.ђама и г-ђицама Београда, нема тишина. Тачно у 10 часова у вече, у томе моме бутању и миру, када свако са необичном узбуђеношћу очекиваше долазак узвишених владалаца и Њиховога Госта, појавише се из задњег салона у предворје сале Њино Величанство Краљица Мајка у пратњи Његовог Височанства Кнеза Николе, који Њено Величанство под руку води, а за Њима Његово Величанство Краљ Александар. Пропавши кроз шпалир онога одличног слуја престонице најпаше величанствене и најпаше пеликодостојнеја, Њихова Величанства и Његово Височанство пожаваху најудубније све породе којих пролаваху. Њено Величанство Краљица Мајка, пољна нежа руке од Његовог Височанства, Уважавање Госта нашега Краља, пријављене Његовом Височанству непознате ће и с њиме активних и пенктивних наших министара и других лестојанственика. После онога кратког приказивања, Њихова Величанства и Његово Височанство беху заузели своја места и то овим редом: Њено Величанство Краљица Мати, до Ње Њ. Височанство Кнез Никола а до Њега Краљ Александар са г-ђом француског посланика г. Патримонија. Љубазност, срећа и необична учтивост министара и задвоволство, огледаху се на лицу Узвишене Мајке и знтенших изаланика српских. Концерат је почет са увертиром Pique dame од Суме-а, коју је изводио „академско мушичо друштво“, које у току онога концерта беше заступљено са јеи једном најјесом Серенада од Московског. Одлично спирање онога младога друштва, као и особита спрема и неа-

чина приложност и наралност његовог директора г. Свобде, за сваку су похвалу. Прекорност и заноса у извођењу оних тешких и потпуно уметничких места, поглавито у другој пијеси може служити на част младим уметашима и на славу и хвалу њиховом директору г. Свобди. — „Београдско пеначко друштво“, које стоји под највишим заштитом Његовог Величанства Краља Александра I, беше такође заступљено са две песме „Застрео грал“ — Балада од Зворзаика и „Концерт XXXII“ од Бартоламеног. Ма и једне једине речи у похвалу овога најбољег српског пеначког друштва било би мало. Довољно је поменути оне сјајне трофеје које је друштво на путу на Дубровник, Сомбор, Панчин и Цариград постигло, који најекстатичније доказ његове способности, Изврсан квартет у „Концерту XXXII“ од г-дине Цане Петровићеве, г-дине Саше Радојковића, г. Спире Калача и г. Владака Димитријевића, успешним су све присутне. Г-ђица Сузана Цејушкина — Српкиња — оперска певачица на Карнуркиној опери изненадила је дас пијесе уз праћењу гласовира и необично је лепог утиска оставила на присутне, а тек шта ћемо рећи за њиног оваленог г. Жарка Савића са његовим дивним и капиталним баритоном, који је достигао свој врхунац у оној божанственој композицији нашег генијалног композитора г. Мокрањца — у Лем Кнежу.

По свршеном концерту, настао је сеоца, а Његово Величанство Краљ Александар, захтевао је да му се приказу они калеи уметаши: г-ђица Цејушкина, г. г. Савић, Мокрањац и Свобода. Њихова Величанства и Њихово Високовластво провели су у врло пријатном разговору неколико тренутака са њима. Његово Величанство Краљ Александар одликовао је овога узор певаша Србина г. Савића орденом. По том су се Њихове Светлости повукле у своје одаје, а гости и судионици овога дивног дана сјајан и аранеске бале.

Наименовање у чланове Академије

Пре но што ће се прећути ни пред Академије, Његово Величанство Краљ Наиша предложио је Својој сиити и рекао им ово:

„Господе Моје, приступите да вам кажем што ће вам сиема бити мило. Његово Величанство Краљ Александар Први Ујединитељ, Краљ Преосветлонаследника Данила орденом Белога Орла са 1. реда и Краљевића Марка орденом Таковског крста I. реда.“

17. јуна ово године.

Изостала смотра

За јутрос у 8 часова заказана је смотра пешка. Али кише је до 9 часова падала киша, то је смотра отказана и одложена за данас у 8 ч. пре подне ако буде лепо време.

Благодарење у капели

У поведеници 17. ове године у 10 часова била је миссна служба у дворској капели са благодарењем, у част рођења сина престолонаследника Краљ Горе Његове Високости Краљевића Данила. На служби су присуствовали Њихова Величанства Краљ и Краљица Мајка и Његово Величанство Краљ Наиша уз целокупни број адјутаната и свите Краљеске. На служби чиноделствовао је Његово Високо-преосвештенство г. Митрополит Михаило са дворским протом и јаконом. На хору дворске капеле, певао је дворско „Благодарско зво. Друштво.“

17. јуна по подне.

Свечаност у граду

После подне био је у горњем граду један од најсвечанијих момената у њиом нису српских свечаности. Прочитан је пред постројеним ИХ пуком и у присуству српских власара. Њихове свите и многобројна народа, Краљевска указ, којим се зарељује, да од сада речени пук носи име Краља Николе I.

Свечаност ова извршена је у 4 часа по подне у горњем граду пред подоношарском школом.

Српске власаре дочекала је њена музика Краљевскога Химна, а окупљени народ искреним и громким „Живели.“ Пошто је командант дунавске дивизије г. Генерал Живановић прочитао поменути указ, Његово Високоство Краљ испред је захвалио Његовом Величанству Краљу, што га је одликовао учествовати га у ратове српске братске војске, а затим је Његово Величанство Краљ као врховни командант војске поздравио IX. пук, да се и од сада одликује својом таковском у служби, својом верношћу Краљу и Домовини, и поново га, да на једно с њиме узвике: „Живео Краљ Никола I.“ Војска се громко одазвала на тај позив, а и цело народ одушевљено је клицао „Живео и Живели.“

После тога Његово Величанство Краљ Наиша I. ставио се на чело своме пуку и пронео га је парадним маршем пред Његовом Величанства Краља. Ово беше дивна тренутак, који је сва присутна разгарао, гледајући, како хероски војник воли свој пук, а пук свога вођу.

Пошто је ово свечаност, у којима је сваки Србин, који је ма где на свету, дужан да узме учешћа, ми ћемо о њој опширно говорити.

ВЕОГРАДСКЕ ВЕСТИ

Илуминација. И синоћ је цео варош био сјајно осветљен. Особито су лепо изгледали торњови од Лондона до ваше дворе, који су сијали у виду свегљуре, што је врлоснажу сјају свечаности. Не мање је било лепо осветљена општинска кућа, из које су од електричних стотина направљени монограми Краља Александра и Краља Николе.

*

Једна лепа мисао. Усиновљен од дедова и бабина В. В. Краља Црне Горе, без сваке сумње ће остати трајно, од сада у свима онима који су прави да буду свероносна па и оснивача тога пијатног догађаја.

На жалост, нашо је сарајске новинарке, да би остали важном догађају требало и ма други начин створити трајну, управо вечиту успомену.

Наша дужност би могла ту замисао дивно остварити помоћи сиротиња, који на сва колико, са данашњих ужасних братских ратова. Управа војно-техничких завода, могла би, дакле, и сама направити тај посао.

Остављамо надлежницима да они предузме и остваре ову лепу замисао, која ће нашима као и свима данима трајно и да не допусте да то пеетаке предмет пријатне спекулације.

*

Нова мађарска дрскост. Чујемо, да мађарска железничка власт у Панчеву не дозволава пошиљке, који су једнако намењене у ратовање Србију, већ је прва на Београда са свемирством. Враћају их да иду у Србију. Ово је знатна мана и неочекивана дрскост од стране Мађара, који напротив погађају на ово знатне трошке свечаности, у којима цео српски народ у духу учествује, нарочито у њима врло добро будућности.

*

Народно позориште. Лука прва ово беше је у Топчидеру народно позориште, које је сјајно остало. Било је на окупу преко 30.000 душа. Одличници пиониглај дворишне у сутрашњем броју.

СМЕСИЦЕ

— **Трговина с дудима.** Једна француско-италијанска Сан Пилло сакопала је с једном италијанском "стотом угледа, то ноне пре до 6 марта 1897. пренесте у свемирству дрвету 55.000 исељења, од којих њих беше 35.000 Италијанаца. — Страшна је то сеоца, онако трговина с дудима, и то на крају двадесетога века!

*

Наиша је из пеаше ова књеса.

Два Брата

Историјска приповетка из једне прошлости у другој половини XIV века.

Написао Новајац.

У овој приповедаци спутаће је једном друге доа. XIV века, када је један народ завојева у ропском татарском јарму, као што су тада Срби под Турцима стенали у тешком окову врлоничке свемоћи и самовлаће.

Најновија дозвола и разрешење стање, препоручује се свакоме, који воли душевне забаве.

Може се добити у штампарији „Смиљево“ и у књижарама Светозара Младеновића на Врачару и Томе Анастасијевића. (Васина улица).

За издање и штампање једне врло корисне књиге која још до данас нигде није штампана и која ће најмање осам стотина 6000 динара користи донети, тражи се на зајам на три месеца 1500 динара са великом признањем.

Тачна изјеница даје уредништво сих листа.

СРПСКО БРОДАРСКО ДРУШТВО

РЕД ПЛОВИДБЕ

важи од 25. Априла 1896. до даљег наређења

НА ДУНАВУ

пошљатником, утоварном, стадом, пештом и путницом

Београд—Дубровник

Полазак од Београда пре подне у 5[30] ч., од Ритопека у 6[45], од Грушке у 7[15], од Смедерева у 8[45]. Долазак у Дубровник у 5[45].

Дубровник—Београд

Полазак од Дубровника пре под. у 9 ч., од Смедерева у 10 пре под., од Грушке пре п. у 11[45], од Ритопека у 12[30]. Долазак у Београд у 1[00].

Београд—Градиште

путницом и пошљом

Полазак од Београда пре под. у 9[00], од Грушке у 7[30], од Смедерева у 8[30], од Дубровника у 6[45], од Костолца у 9[45], од Клинчева, у 2[45]. Долазак у Градиште у 10[00] ч. у вечер.

Градиште—Београд

Полазак из Градишта ср. п. у 11[45], од Клинчева у 12[30], од Костолца у 1[00], од Дубровника у 2[30], од Смедерева у 3[45], од Грушке у 4[30] по подне. Долазак у Београд у 6[00] по под.

УПРАВА

I. брод. срп. воод. бродарског друштва

†

Моја добра и никад незаборављена жена, односно верна, мајка и сестра

Зорка

преминула је 8. ов. мес. после дугог и тешког боловања у најсветлом миру у својој 23. години.

Тело покојнице предато је мајци земља 9. ов. м. после подне. Ону тужну вест јављамо родбини и пријатељима.

Крагујевац, 12. јуна 1896.

Ожалошћени супруг Тодор Тошић намештај, мати Данка, син Урош, браћа Јеврем и Добросав са сес. родб. 639

ФРАНЦУСКА ПЕРА ФРАНЦУСКА

FABRICATION FRANÇAISE

ЊИХА НА ЈЕДИНСТВЕНОМ СТАЛЕЖУ!

ХАРТИЈА

ПИСАЋИХ И ЦРТАЋИХ ПОТРЕБА

ЂЕВРЕ М. ПАВЛОВИЋА И КОМПАНИЈЕ

БЕОГРАД.

Највеће је из читаве најновији роман чувеног француског романсијера **Ксавија Монтепена.**

3,000,000 мираза

може се добити у књижарници *Боже Анича-сарајевља*. Цена само 4 динара, продајним убичајен рабат.

Најбоља хигијенски препарати, чисти од свију оксида јесу:

Зубна вода, паста и пудер Dr. Pierre одликовани са 16 медаља

чувени су својих ароматичних и истраживаних својстава.

ЗАСТУПНИК ЗАСТУПНИК ЗА СРБИЈУ

Г. Марко Ј. Алкалај

У БЕОГРАДУ, ДУЛЕПШАНСКА УЛ.

ФАБРИЧКО СТОВАРИШТЕ
ПРАВОГ РУСКОГ ЧАЈА
ФРАНЦУСКОГ КОЊАКА И ШАМПАЊЕРА
НАЛАЗИ СЕ КОД
МАРКА Ј. АЛКАЛАЈА
ДУЛЕПШАНСКА УЛ. 498

ПОЗИВ НА КУПОВИНУ СРЕЋАКА
ЗА 12-то КОЛО
КОД
ДАВИДА Ј. ФАРКИ
ОВЛАШЋЕНОГ ПРОДАВЦА КР. СРП. ДРЖ. К.Д. ЛУТРИЈЕ

Сваким од ових мојих позива, купитеријама и осталој поштованој публици, да сви већ добро на продају среће срп. држ. класне лутрије за 1 класу 12-ог кола.

Ова ће лутрије установљена и горепоменута лутрија, ових **30.000** срећака, од којих **15.000** мораду добити; другим речима: сваки други лоз мора добити.

ГЛАВНИ СУ ЗГОДИТЦИ

у I-ој класи **30.000**, у II-ој класи **35.000**, у III-ој **30.000**, у IV-ој **35.000** и у последњој V-ој

ДИНАРА 100.000 У СРЕБРУ
И ЈЕДНА ПРЕМИЈА

ОД ДИНАРА 200.000 У СРЕБРУ

Среће играју само у напред-ређим случају по седмичном новом плану добити

ДИНАРА 300.000 У СРЕБРУ

Укупна свота новчица, која се мора исплатити до свршетка пете класе износи

ДИНАРА 3,220.000 У СРЕБРУ

Познавајући цијет. публикуму, како по Србији тако и по иностранству, на куповину срећака, чиме ми је повећати је, да ју ни мало разлог добивши по неколико пута и одмах исплаћени

ДИН. 150.000 И 75.000

као и дин. 50.000, 40.000, 30.000, 20.000, 15.000, 10.000 и мањи број по 5000, 2000, 1000 итд.

С тих свих играч, који нуде среће по мојој разлог, с великом вероватношћу може се надати, да ће до плаћог великог добитка доћи једна од ових ових куповина, будући, да износи сигурно по неколико разлике добиће куповати или нешто од мојих жиро.

Куповина срећака по унутрашности Србије, као и за иностранство пошаљи плаћа а заједничку доста по пуномоћу на плаћу класу бесплатно.

Вучење I класе 12-ог кола је 5. Јула ове год.

Уважно на среће најважније је плаћи новог. упутницом

Цена је среће: цела дин. 24, половина 12, четвртина 6 и осмина 3 дин.

Јуна 1896. год. Београд.

ДАВИД Ј. ФАРКИ
мењач у Панчевачкој кући, до железничке станице.

614

Штампарији Смиљево потребан је ученик.

ЗА УПЛАТУ СРЕЋАКА — ДАТА ЈЕ СВАКОМЕ МОГУЋНОСТ

ПОЗИВ НА КУПОВИНУ

СРЕЋАКА

XII. КОЛА СРПСКЕ ДРЖАВНЕ КЛАСНЕ ЛУТРИЈЕ

ИЗ МАНУФАКТУРЕ

ЂОРЂА Р. ОДАВИЋА

ОВЛАШЋ. ПРОДАВЦА СРЕЋАКА У БЕОГРАДУ

Ова издавница од Бож. Сим. Држ. установљена и горепоменута класна Лутрија састоји се од 30.000 срећака, од 15.000 сигурно добитних, а од тога броја највећег је 5 њих једна једина највећег је 5 њих једна једина највећег је 5 њих једна једина

Број 238 — 1896

МАЛЕ НОВИНЕ

Уторак 27. авг.

Kleine Zeitung

Le Petit Journal

Орган пише моју слободу дубе, истине тиме, правду прче, кориснуи тиме, твоје што говоре и тиме слуше отаџбини и српскоj мисли

„Мале Новине" излазе сваки дан — и после празника и недеље

ЦЕНА ЛИСТУ:

За Београд:	За Србију:	За стране земље:
На месец . . 3 дин.	На 3 месеца 6 дин.	На 3 месеца 12 дин.
На 3 месеца 6 „	На 6 месеци 10 „	На 6 месеци 20 „
На 6 месеци 10 „	На годину 20 „	На годину 40 „
На годину 20 „	Број је 5 пара	Број је 10 пара

Г. г. Београдски претплатници, који сами нам дају лист, плаћају месечно 3 динара.

Препоручу у Београду врши администрација, у унутрашњости месни листе, а иначе се шаље с поштарином уредништву.

БЕОГРАД — ГОДИНА ДЕСЕТА

ИЗЛАЗИЋЕ ТРЕЋЕГОДИШЊЕ

ПЕРА ТОДОРОВИЋ

ИЗДАЈЕ: Уредништво „Малих Новина"

ШТАМПА: Редакција „Малих Новина"

Прилози и за прибоје — Новчани износи за прилоге се

ЈЕДАН БРОЈ 10 ПАРА ДИН.

Цена огласима:

На 1. страни од реда:	до петнаест	1 д. 50 п.
	од петнаест до 50	1 „ — „
	од 50 до 100	— „ 75 „
	преко 100	— „ 50 „
На 4. страни од реда:	до петнаест	— „ 75 „
	од 15 до 50	— „ 50 „
	преко 50	— „ 25 „

За поновљене, мењане или рачунске огласе цена се

Већи огласи и они који нису ређе од 10 пута се погађају.

За велике новце износе (преко 100 динара).

Препоручене од петит реда 50 пара дин.

Рок за огласе је 10 часова, а за 10 и 5 дана, као

ПАЖЊА. Претплатницима у Аустро-Угарској, Босни и Херцеговини. За ће се моћи лист моћи добити само редовно ако је фебруар и у том смислу Аустрија, Сиси, Дрим и у Приморју, те сви за ове крајеве пријеми се једино само у Београду. И само сада М. Новине стоје: За Угарску (Хрватску), Далмацију, Босну и Херцеговину — На сваку 12 месеци, На 6 месеци, На 3 месеца 1 месеци. Претплата се шаље Уредништво „М. Новина" — Београд — Београд (Serbien).

Штампарија „Смиљево" прима сваковрсне радове по најумеренијој цени.

ПРОТИВ ГРОЗНИЦЕ

и слабог стомака најбоље је средство

БИЉНИ СОН

који, један сат пред грозницу употребљен, отклања је сасвим и лечи потпуно.

Може се добити само у апотеци код „Привилеговане Крста" у Београду — Савинац, преко пута хотела „Славије".

Цена је једне флаше са упутством 2·50 динара.

Шаље се у унутрашњост уз доплату.

АМАМ

Градско купатило отворено 14. ф. м. Ради сваки дан за женске од 8 пре подне до 6 часова по подне, сем петка, недеље и празника.

За мушке сваки дан од 6 ић јутра до 8 часова пре подне и од 6 по подне до 8 часова у вече, Петком и недељом и сваког празника цео дан.

Купатило је нашла реновирано тако да не устуна ни једном оданпаљем купатилу.

За истакнуту увер моли поштовано грађанство за посету. За солидну услугу јамчим.

с поштовањем

Коста Димитријевић

СТАРИ АМАМЏИЈА.

810

У ВЕЛИКОЈ КОЛИЧИНИ

Есенција за сирће

потпуно неопходна и хемиски испитана.

ПРАВОГ РУСКОГ ЧАЈА

оригинал пакована, разне сорте и цене, у ће ликој количини

ПРАВОГ ЕНГЛЕСКОГ РУМА

ПРАВОГ ФРАНЦУСКОГ КОЊАКА

и

МАЛАГЊ

све у великом и богатом избору

ДРОГЕРИЈА

Петра Б. Ђорђевића

код Михајлова ул. према од женскога 826

ИЗДАЈЕМ под кирију од 1-ог новембра стан на горњем спрату до „Народне Банке" и сирћу „Гранд Хотела".

Дубан сирћу „Гранд Хотела" у коме је редња Радовања Јовановића бакалина.

Персида Ђ. Кинића

Кнез Михаилова ул. бр. 4.

Нашој доброј и никад незаборављеној

Лепосави (Лепи)

28. ов. м. у 9 сати пре подне у среду, данашњем погребном пратиоце у цркви св. Николе на новом гробљу.

Молимо моле пријатеље, пријатеље и познанике, да нашле присуствовати овом тужном чину.

Београд, 23. августа 1896.

Ожалошћене: мати Христина Трачка Михаилковића, брат Драгољуб, зет Михајло Михаилковић трговац. 843

ХОТЕЛ КВАРНЕРО

HOTEL QUARNERO

Посетиоцима Абације, Фијуме. Препоручује и т. д. достављам до знања, да сам ноћ „Хотел Кварнеро" у Фијуми сасвим новоте рено нирао. Хотел се налази у центруму варошн на самом мору, одакле му лепе на све стране. Поседе су ове и часте са ручком од 2·60 до 1 фр. а. вр. Јело и пиће најбоље у ноћ Фијума. Сва послуга говори српски. Све сраске новине има. Врло је згодно становите у Фијуму, а за 70 крајцара добије се карта тамо и натрат за Абацију и купање. Омнибус за сваки воз.

ХОТЕЛИЈЕР

Едуард Воцелка

Фијума

СИТНЕ ОБЈАВЕ

(Ради сваке објављене ситне ове врсте — 5 д. унапред; ако ће ситне ове бити више пута, онда се ће погодити.)

У КАФАНИ и САЛОНУ у хотел „Славији" свако вече даје концерт београдски оркестар и у ноћ ноћи ће нарочито пријатно и осигурано. Уланац бесплатно. 727

МОЈУ КУЋУ, у Мутавцеву улици бр. 12, на Савину, продајем на слободне руке. Упитати у истој кући или у штампарији Смиљево. Ареа Мојсијевић адвокат каторник. 727

ТАЧКЕ КАНЕ сиџу вуна нарађују крајчева радња Стојана Симића преко Коларца од добре чеше и прибора и крајње ни по ниже умерене цене. 822

ЈЕДНА госпођа, практична на газдинству, даје часове у и ноћи куће. Упитати у господину ул. 20. 823

ДУБАН, соба, кухња, шупа и велики плац у Мали-ној улици до новом код „Свете" издаје се под кирију. Уговори се по сиџу радну и нарочито за баштину. 829

КАФАНА „НЬУ ЈОРК" пред добре ноћ прави Малина сок са тростручном водом. Тачи сваг ноћ месеца пиво и за Пивом 20 пара чаша.

СТЕВАН ЛЕНАЈ, ср. гра. ДВОРСКИ ЛУБНИ ЛЕКАР, прима сваки дан од 9—12 и од 3—6. 846

СОБЕ, кућа за собицом и шупом под кирију год Господска ул. бр. 7. 848

ВРЛО ЈЕФТИНО ФРАНЦУСКИНЬА трпаће ноћа у доброј приватној кући. Питати у Малотеској улици бр. 14. 851

ТЕЛЕГРАМИ

„МАЛИХ НОВИНАМА"

од 26. августа 1896.

Атина. Краљ је отпутовао преко Фијуме за Копенхаген.

Бресалва. Јуче у 12 ч. био је пародичин ручак код руских Величанстава, на коме су била немачка Величанства принчева и принцеза. После ручка руске царе је примио немачког државног канцелара кнеза Хоенлоеја у аудијен-

ПРОГОНСТВО ОБРЕНОВИЋА

ИСТОРИСКИ РОМАН

Дипломатско хрвање

Живановић је прао победио ако хоћемо такође поглед, а онда је сео, те одмах је једва дочекао прочит уговор. Тај прочит буде подвлачећи реченицу и он га са задовољством усвоји, изузимајући само ово: тачке, где се говори о средњевеју Србије, о њеном сјају и бирању и о њеној и окупљеним земљама. Те тачке бараш никако није мисао спорити.

С друге стране, ни краљ Милоје не оставља стварање, нису дали ни помоћи да се те тачке изоставе, напротив, да бе њих уђе не би ни био уговор. Сјајно су дуго вакле да Србија дође у ово, што је њима најважније, као што народна скупштина и народна држава обезбеђе. До Бога су молили, да су уговор тако уштројили, и да се о њ стране двора ништа не тичу. Краљ Милоје је уважио.

— Та вид вас, браћо, и ја мени над овај делото да бде, напрвас свој бирје и над бирјеви краљ на ти, а не од вас тражите, да ви, чистих рећи дајем, будемо без свога народног бирјева!

Пратилишем, Ранком најпосле живан, да он за те тачке нема никаквих упутстава од своје владе, те их с тога и ми можемо примити.

Тада ведоше стране, да се то тачке ведобро напишу на одвојном пароту хартије и да их бирок потпише и запечати. Ако и овај задатак буде добро срећног народа и њима живог, ако да Србија трговина само да благосиља.

Било је још и других прописаба од стране бирова. Тако, на пример, он те тражио, да се народне совјетници не могу тим именом, већ да тиму на се оне управитељи, а „народни суд" да се просто називали судије и да у стварно буде наслеђивања по сусо, што их буду изабрали наши судови.

Најпод, бирок је имао још једну жељу, а то је, да се про полиција на Србије бар једном личко састави са спима главним великашима српским, нарочито с онима, који су се бирјем у најважније назначеним местима Македоније.

После краткот размишљања, краљ Милоје му то дозволи. Састанак је био одређен у великој кабарни. Сам краљ чекивао упарјено чекаи су бирова, а војвода су били истакнути Симића, Петровићевић и многи други великодостојници. Ту се налазио и Бучић са Јованом.

Бирок уђе уштрца врлих својим свитом, полно и наоштрењно. Долше пред старешине, он ватрим гласом и одмах, сатајући се, јесу да они те, што су се устајали да дају руку против свога величества краља и како су своји грашти буку и увеличарости народ у овој ширини вакле, ову су вакле уђели под своје великодушно покровитељство! Старешине беху напомене, а онако од њих нису ни разумевали, шта управо бирок говори. И ако су и они биле чиниклиа, као оно Милоје, о руском двору

тад неодвлине сиже свемоћного Наполеона Трећег, када су, дакле, Руси и Немци, као пријатељи и савезници, поделе заједнички рејон Француза.

За завидне добе, када Руси и Французи живе не само у тесном пријатељству вао два велика народа, већ образују и тесан, неразделан политички савез као две моћне државе, оне рени немачкога цара Вилема иначу нарочити политички значај. Оне знуче често као неки прекор маломе руском цару, који дане на ове стожама својих великих претходника!

Одговарајући на ову здравицу, руски цар Николај рекао је, да је према цару Вилему и његовом дому испуњен оним истим осећајима, као што је био и према блаженопокојном отцу. (Види доњему у чланку „Састанак царева".)

Онај је одговор весма значајан, као се узме на ум, да је покојни цар Александар III. још као престолонаследник, био познат као врло пријатаин Немаца, а доцније, као цар, он је прекинуо пријатељство Русије с Немачком, а везао знамените француске руске свезе, који је Бизмарк сматрао и тврдио и од кога сина царевина немачка и данас одвојено вазаре.

Дуго и дуго Немачка и Русија живеше су у прилом пријатељству, којем се увек само Немачка користила. То пријатељство Русије Немачкој је бајно помогло, да изиде велико дело свога национално уједињења. Данас је то сваранско пријатељаке Немачке и Русије престрашно, и *тај хрскал, којгод је покојни цар Александар III.*

Цар Вилем оповиње руског цара на ајлеја кремља, у почетку ове. нада су се Русија и Немачка заједнички борбе против Француза. А руски цар одговара: Да, да, ја памтим врло добро ово сасвим краме, када је мој покојни родитељ с Француском весло само. За заједничке трговине, као што кружно говоре, сасвим ако истим осећајима као и мој отац.

Крунисање и јасније тешко је што реће. Значајно је још и то, да је немачки цар као ново своју здравицу немачки, а руски цар одговорно му француски.

Наравно, све је ово вакедно с најчешом учтивошћу и куртоазијом, али сва мека и глат ка спокајнност неће бити каква за вакони тешку онтрвају саме суштности.

Цар, у коме час и сама царева, ка го стинској трговини, врло кружно говоре, сасвим ко је знаменито време. и оне царске здравице јамачно ће изазвати жива говора у целој европ ској штампи.

САСТАНАК ЦАРЕВА

Ревел, 24. августа. Јучерам царске ноћ с руским Величанственим, пристао је још пре 9 часова пре подне. Немачка чета гренадира постављена на станице, узела је пушке „арам пре", музика је свирала свакдашњи марш. На железничкој станици дочекали су руска Величанства немачки цар и царица и сви присутни и принцеве, свита, генерализе, представници власти, државни кандидат ваше Хотенлоре, државни секретар барон Маршал и други званични сторијаци. Цар и још неки принцеви имали су руску увиформу.

Царева и царице дубоко су се поклонили. Цар Николај је био у универзи гардијског Александарског пука. Обе царе и царице пружиле су једна другој руке и пољубиле се у образ и руке једна другој стиснуле руке. Цар Вилим је водио руску, а цар Николај немачку царицу. Затим су у краљевском салону представљали обострани достојанственици. Затим су се царови и царице и свита удалили у немачки двор, где су руска Величанства одмах. Путем је била војска уздарена. Свуда народ бурно је поздрављао царове и царицу.

У 7 часова увечер двојца руска Величанства су доручковала, па су око 10 часова поновили поздрав цара и царице. Од немачког је краљевског двора отишао ка је с највећим одушевљењем поздрављан.

После краткот времена отишао се на сиотру. Царови су били у истим колима у другим дворским колима и сви остали. Руски цар и царева пазили су једна сидиште. Пред колима и на колима увао је по осиадрон гарде.

Дошав на паркиште поле, оба су цара појахала коње, те пропше војска VI. војног корпуса, који беше постављен у Ревелу. Немачки су се коњи врло добро држали својим свитом. Нарочите пуковске жупаје свидале су руску народну химну, чим би се појавио дотичне јаку пуковали.

Видело се, војска је ава пута проведавала, чему је цар Николај врло добро знао.

У 1 сат се поше руска Величанства одвезла су се с народе натраг право у немачки двора, а цар Вилем врато се на коњу.

После су се немачки цар и царица одвезли у немачки двора, где су доручковали с руским Величанством. Трајао је ово само за час четврто сатовања.

Још за паркиште пољу цар Николај је најавио ако га је руко надовезање државно војске и чести ако заповедању корпусом коњаницом принцу од Саксен Мајнингена. И цар Вилем му је најавио своја пуковања. Пошто руски Немачки двор је имао у своје пристојно пријатеља и принцеваа. Затим се царови пратили у немачки двора, а цар је око 9½ ч. поштено државног кандидата. пола Хотенлоре и од њега се опростио. Сутра, 24. ово Хотенлоре поштено је ранио по подне Шпанима, најмоћнима руским министра спољних послова.

У вече је био свјајан ручак у краљевском двору. На средини трпезе седели су цареви, руски двојно а немачки с десне, а царице, које у једно вечере су сви дар. Преко пута немачког цара и руске царице седео је државни кандидар ваше Хотенлоре, а преко пута руског цара и царице царице краљевских принцеза од Саксен-Мајнингена. Ручак је био 220 особа. За време ручка свирала је ратне комаде музика 10. гренадирског пука. У току ручка цар Николај је најавио здравицу руском цару и царици, благодарећи им пријатељству и пажњи, коју су указали њему и ње пратиоцима и свима народа; затим је изговорено

Тада буде устоговорио, да се то тачке изобаве напомену на одвојном пароту хартије и да их бирок понесе с собом, да их још једанпут сваде, па онда предаде српском народа и њима живог, ако да Србија трговина само да благосиља.

Било је још и других прописаба од стране бирова. Тако, на пример, он те тражио, да се народне совјетници не могу тим именом, већ да тиму на се оне управитељи, а „народни суд" да се просто називали судије и да у стварно буде наслеђивања по сусо, што их буду изабрали наши судови.

Најпод, бирок је имао још једну жељу, а то је, да се про полиција на Србије бар једном личко састави са спима главним великашима српским, нарочито с онима, који су се бирјем у најважније назначеним местима Македоније.

После краткот размишљања, краљ Милоје му то дозволи. Састанак је био одређен у великој кабарни. Сам краљ чекивао упарјено чекаи су бирова, а војвода су били истакнути Симића, Петровићевић и многи други великодостојници. Ту се налазио и Бучић са Јованом.

Бирок уђе уштрца врлих својим свитом, полно и наоштрењно. Долше пред старешине, он ватрим гласом и одмах, сатајући се, јесу да они те, што су се устајали да дају руку против свога величества краља и како су своји грашти буку и увеличарости народ у овој ширини вакле, ову су вакле уђели под своје великодушно покровитељство! Старешине беху напомене, а онако од њих нису ни разумевали, шта управо бирок говори. И ако су и они биле чиниклиа, као оно Милоје, о руском двору

— Сирдај! сретоси, сто те руски! — нека оне су сад вакли, да Русе нике таво лако разуме. Нека су сад вакли, да Русе нике таво лако разуме. Нека су сад вакли, да Русе нике таво лако разуме. Нека

ручног лица као заштитника мира, на основ анкалипту, на коме је немала народно стајао предаје руског цара с праведном помоћном царa у вазрелом пријатељству. Шиха Бог помаши високог гостa и сачува га на дуго Европи. Он није у кризним Балканским ратовима, руског мира и царског. Мало затим руски је цар одговорио са признање овог: „Увераван Ваше Величанство, да ноне прени Ваше и Вашем Дому искупује исте традиционалне особине, које су вас одликовале, Ви сте осећајима одликом своју чашу и пићем у кризним Вашеног Величанства царa Вашеног и Високог Вашеватства царевић." Код ове кризним помаши Бог нар је царa и царевић своју чашу руског кризног, што је код другог кризног уз руски цар с чашом и мачки кризи. После ове кризним музика је свирала руску, после другу помазку химну.

Орске кризним кишалаја „Вогу кегсм, цаг" после, да ће он руског цара чувати и штитити, да је немачки цар свакима осећаја страхову за одржавање трајног мира у Европи. Дакле тврдо верују, да ће овај састанак учврстити пријатељство између Немачке и Русије, да ће дакле, исто је славно, одржати мир европским народима.

ИЗ БАЛКАНИЈЕ

— **Ватлоова средњовековиомирска освећа.** Као јављају из Атине, одлична средњовековиска свећа, коју командује дора Сминт, приспела је 22. ове месеца у Солуну. Дочекала се свећа са 21 рат. ним брзима са 8000 момака, а путује по варошки лимпаново плове у турске воде.

ИЗ БЕЛА СВЕТА

— Руски царски путујници стигли су у Берлину 24. ове месеца, где су ушли на станицу дочекали немачки цар и царица и руске принцеза и принцеза. Народ је одушевљено поздрављао госте свога цара. Царски су дикше окићена. Руска Величанства одвела се у двор у Потсдам одмах. Сва сретања пажњу доносе је на Поздама и Берлина. Руски царски супружници присуствовали су и свечаности организа комсиона цара Вилхелма I.

У Ис Петрограда јављају, да је гроф Игнатијев именован губернатор, родак чувене председника словенског комитета, постављен је за главнокомандујућег свеста или да и даље остане као губернатор у Кијеву. Бечерње Дротомарно добио је од цара орден Владимира прве степена.

(!) Пресједнк је тешко пао, иначе Добровић одмах оно не бисао у Москву, где је он сахранити.

— Стопе грофа Шуваљева, подпаћеног бечерашњег губернатора, које оставимо овде, да би болесник га сваки преодахнуо.

ЈЕДНО НОРИНАРСКО ДУЋЕ

Господине уредниче, прочитао сам у прекјучерашњем „М. Журнал", где нисте „главни" уредник истине своје „знање" за неке, да је у том несреди чак и нисте одговор. Кодако је ово лепо „главног" уредника „М. Журнала" и сам браво Сашки, пошаљу сам за жалење у свом самохалном листу, где нису гаусовали на гарнеет. Знајући да не то дуго решило и

(наставиће се.)

не читало, ако нисалају ако сами новинци: такви гаусови на листовог уопште чланова баш у том истом броју.

У том чланку („Пропотарски двор") сели тај непознати „главни" уредник ово:

...Од како је на чело [illegible] Балканског сокола стао сам Никола Петровић". Цело и ово о таквом сокогу тешко је разумети, али ако нисте, нама ово није сасвим у редовници „М. Журнала", а друго нама је то гаусови нама „[illegible] Балканског сокола"! Као да не мисо бити јак и моћна само једна Балканска сокола."

Дакле нисте нико је нама Никола „ни сам нам" нама сокогу створио једну домаћицу, која с нама и шкуртом заслужује кајсеку кајсеку", а то нам, стопе је „[illegible] сокогом". И то говори лист, који се сгуда називају прави пријатељи Словена. Тај гаусови и не знам, како тако сте себи биле у глави. Ја нам је „[illegible] несница", донела толику срећу Црној Гори, која отуда исправи не сведује, да би тако „[illegible] сокогом" требала пада и Србије. И по свему би то онда Краљ Александар свог мање права на „[illegible] сокогу", но Краљ Никола, који већ та „[illegible]" има тако благотворно дејство, какво још тај гаусови нигда нису имали. Ако је тако, онда нам је „[illegible] сокогом" у „Цр. Гори", а правимо најразрадњених слободља за Србију, кад је и у родној и у другој земљи нити нашао, с којим особинама и појавком кра гаусови и „[illegible]" ти ће питано! Знамда, који не зна ни откуда је шушка.

Дакле нашем и ову гаусову!

Да пронајдемо лепу је у употреби француски „[illegible]", тако слано, које је нашим, мора разумети, да се на српском пролетарском двору, не говори слано, него само француски, што је у осталим пролетарка дам.

На посетнику „кажи: „како је „[illegible] живота већ се заборавља каменог, какот француз Пасцал, чувени мислитељ: живи будимо сретнији." Ето, тај гаусови човек ни помиди так ни прилико нама свађанског рада на бугарске! Он, судија, но ипа, да нам Фердинанд нам само дан нам Бугарска не ће бити у борби кога ни једне, нити са каквог год нама говорите и кога, да је у њој и нашти. Али код једног понављаног и нешто сто је могуће. Ту со сам и пушиић Хаџи може да пристаде у „пријацају". Ах, мајко, мајко!

О јединственом гаусости.

И то само зато је у једном једином уводном чланку.

А новембрто нпта би се тог нашло, да во вакуум сами по да уме пројстекли свако број онога најсвог „М. Журнала", нешто би ретко гаусости тек су покупили.

И такав свакидашњи новинарац сме још да говори о неком нашу! И такво још новинарство још нам чују „главног уредника"! Једна ријеч вгр напостање.

Цримите, г. уредниче, уверење моје најодапнијег поштовања.

Ваш сланн
А. Арсенијевић

БЕОГРАДСКЕ ВЕСТИ

Краљичин имен-дан. Јуче про подне беа је у здани гд. Наташе свечани дитурије с бапе гледалишта, на коме је чекајстеовао и г. Митрано дит Михаила са вашим свештеника. Служба божи и благодарну приступавши су г.г. министри, представљени краљи, управа и чланови двора и многи другии и многи одлични грађани. Многобројни чесшиши от праћен су јуче електрачком путом Новим Београ частиу у Смедерово.

*

Манифи Ме само још ранје јавили, да ће бено сви јесени пити великих јарких манифаја. Како сад сазнајемо, у свим манифаји, који почињу 22. сеп тембра, учествоваће дружина за јахање, коју је, које је једна против других опремили. Манифи ће се изводити у прашку Београд—Вашево.

*

Наш подлистак. С вашо страна шалу нас, тобе је још дуго трајати и када ће се завршити наш подлистак: „Прогонство. Обреновића", а тога нам свима тиљама, да ће нам Министри и Краљ Александар дати и „Мајчин Новембрм" и да ће се скинити крајем септембра. На питање: да ли ће се овај подлистак отшампавати у засебну књигу, за сад можемо одговорити само позитно, да ће то вашти: ни одмах нетакмо! пубаво. Дуго је дотле вешко и ми ће бисмо свеки пеговог присталавања предузети овако насумце, док нам не кажемо, колико ће се куница прибавио и да ли ће их бити бар тро шко, да покрије трошак ово присталавања. Тога ради, дакле, у пеговим сегласне бибо обрилне по ње пустанству, из пеговог одмор публике, иначе он, које ли бити пеопшеновања. Узимо јавлање рани вако, које се изпрседу ја ово дело.

*

Концерт. Вашим чланм нашег пиворита г. Ивана Синић, који је новилно последњих година путовао с изванредним друженим по свима српским крајевима, ми је тим прилком дало предстаи и у Грлиг, пајдаље је био, како смо јавили, позван свима уједно новорођеној, да ти чланк из чланка, или увража на из кпеде га примити. Г. Синић је, Замбка со у Цариграду са свима друженим, пајтешко живио ситуацију, пајтеру са грађанима, не обзирући се ни на шпрскавања, и сад опет и упрам поспрамна капиа се побудила, да набаци вагоиу мадлу! Да би се г. Синићу пријатно у новој да сретаке нову поворишну дружену, с којом би живио сваки пријатан по свим крајевима, само се сами дали свеспано одбор од вилежника и иконара, у цилу, да природи јелак вашкуре у корист г. Синића. Сад вашкуре биле сутра, у среду, у дворани Коларчевој. Пресгаје само ако пота сутра, а на сама једино, да ће на пеговом сутеловаоа г. Инића и Ђ. Ђ. Стаиојлић, чланови зр. сре. кароловог позоришта, г. Тина Андријанић, Аустралијанка, опевавши пекима друженим „Слоге", пожрпаће пеговом. Ђ. Ђ. Жагум и Ђ. Стаиојлић, вилежници и уметаши. Лаи и то мимоза рећи, да је програм вадо лепо и да ће се на овом концерту врло рет свидати врло ретко какво пајпаиа пајсе вилежних комадаца, а Тине Андријанић и Ђ. Стаиојлић. Како програм сама и сутеловаоа вашдета вилежницу уаку тешку вашку вашке бепградске сцене.

*

Позорипте. Вечерас се прикалује у двопарту „Ревизор". Наслову уаоту играће г. Исаиловић, који ће од ових новина годива представаа из вашпе пајвеће вражаваа. У вигерама ће се представаа Шкапеове „Разбојница". Глеа. Исаиловић ће тада гастовати као Франа Мор.

*

Трговпорт. Јуче је трговпортовано на Шгиби бух 15 вагова добрих свиња. Трговаоси је вагова из Пирћина а два из Вашиће — укупно 600 комада свиња. —

СМЕСИЦЕ

Сапун као домаћинскоцко средство. Пропа најпознаије испитивања, сапун нам и ту пружаду своју особину, да домаћицице и са бактерије убије. Има доста вуди, која нам у свиј домаћинству може послужити као веома корисно бадиште, па и помоћу нас домаћицица и на води брзу и лако, да нама живу пропасе ва домаћинству, које могу руке опрати и очистити. И само поразбеће то, сви сами као добију мету болест, нам је пропасе на другоста. И сапун је случајно баш доста и често, мобутно, сад је Тако напио, да у сапуну имамо врло добро средство ва домаћинству. Он је најпре радно е испорним бадиштима, које је не прилагима бактериолошким стаиљем у равној мопиници у растворо сапуна, јаче и слабије. И тако је по напиби, да ва стаиној температури од 15 степе пеговских, потпуно пестане ваша сапунска раствор ва осам процената убија све клицине бодиле. Ако и раствор ов два процента убија свако дво бадиша, ако ва мало тем пературе дејствује доста минута, а тпетворени раствор убија их ва мало време, још сигурније. Исте се успех показао и при испитивању остаиих врста са пупа. На ваша основа успеха добивамо су и при очи стима с тимуљама бадиштава. У песпоредивим раствору сапуна су све тимуљи бадиште. — О последњем, дакле, на сам једноставно свеспако сапуна, особито ба са сам сва вода једном у дану са пажљивом бадиштине, одмах после сваког додира с болесним оним врсте сапуном, односно неговим топлим раствором, јер тако, ни ће се сам заштитити од нападе, ни ће опустити даље ширење исперених заразних болести.

НАРОДНО ПОЗОРИШТЕ

Уторник 27: **Гадо и слуга**, драмски у 5 ше чина, написао Француз Христијан Тул-Пелхаштајн, превео с немачког Ђ. Синић. — **Трговпор**, комичпна игра у једном чину, написао Бенини, пе вео с француског Јован Јовановић. (г. Михаило Исаиловић привилеђује улогу Трговпора као гост.) **Шкапи**, шаљива игра у једном чину, написао Јован Јовановић.

Четвртак 29: **Разбојница**, драма у пет чи нама, написао Ф. Шилер, превео с немачког. (Г. Ми хаило Исаиловић привилеђује улогу Франа Мора као гост.)

Субота 31: **Јоденово вкори**, комедија водвиљ у три чина написао Марио Ордоно, превео с немач ког Душан Л. Јелић. (Нова новпа.)

БЕОГРАДСКА БЕРЗА

Курсеви на Београдској Берзи од 28. августа 1896 г.

	Број	Куповна	Продајна
Валуте			
Златни новац (наполеондори)	—	22·60	22·80
„ „ (суверени)	—	—	—
„ „ у октобру	—	—	—
(Дукат нов.)			
Аустријска новчаница (100 нов.)	528.45	229·65	229·95
„ „ у нов. и сребр.	—	—	—
„ „ у октобру	—	—	—
Меница к. текућих			
На Париз (за дознаку на 100 фр.)	—	180·05	207·80
„ Лондон (30 „ „ К. 12 10)	—	27·40	—
„ Берлин (30 „ „ К. 100)	—	110·30	—
„ Беч (30 „ „ вал. бан.)	—	—	—
„ Цирих (30 „ „ „ „)	—	—	—
	89·25	92·50	220·50
Хартије од вредности			
а, приоми државни зајмови:			
5% обвезнице држ. зајма од 1881 г. зл.	—	87·50	87·50
„ „ „ „ „ „ „ „ „ „ К. зл.	—	—	—
државне зајмне од 1889. г. зл.	—	81·80	—
4% „ „ „ „ 1876.	—	—	—
б, акц. новч. зав. и приор. зајмови.			
Прив. Нар. Банке Кр. Србије	—	272	280·—
Београ. Вида (по К. нов. и вал.)	—	—	110·—
Београд. Кред. Завода	—	—	—
Шећерне фабрике	—	—	—

ИЗВЕШТАЈ

о јавној продаји, а нешто преостала на скидишном каталогу од дне 22. августа 1896. г. дозвољеној је, на основу одлуке Управног Одбора и продаје:

Број	Назив производа	Свега	Од тога		Цена	
		Количина			нов.	вал.
1	Жита (пшеница)	426·700	к.	11	—	11
2	Ражи	8000	„	2	—	2
3	Јечма	1.500	„	6	—	6
4	Овса	1.000	„	8	—	8
5	Кукуруза у зрнју					
6	„ „ клипу					
7	Пасуља					
8	Шљива сушљ.					
9	Шљивице					
10	Рашиј плавине					
11	Сиова дубова	100		45	—	45

Течај ефекта и меница

на јавној берзи у вечи од дне 28. августа 1896.

	Течај једно на другу сагласили у следу, на дн.
Ефекти	
5% државни	101·50
4% државни зајам	101·80
Државне новце од год. 1880.	140·40
Аграрне обвезнице Банке	98·01
Банке акционарске банке	97·00
Новчаници	
Аустр новчаници	—
Наполеони (20 франака)	9·52

СРПСКО БРОДАРСКО ДРУШТВО

РЕД ПЛОВИДБЕ

који од 25. Априла 1896. до даља наређења

НА ДУНАВУ

за путнике, стоваре, стоку, пошту и стварн

Београд—Градиште

четвртком и недељом

Полазак од Београда пре под. у 5·30, од Грокце у 7·30, од Смедерева у 8·30, од Дубровице у 6·30, од Костолца у 9·30, од Кладнова у 10·30. Долазак у Градиште у 10·30 ч. у вече.

Градиште—Београд

Полазак из Градишта пр. ч. у 11·30, од Кладнова у 12·30, од Костолца у 1·30, од Дубровице у 2·30, од Смедерева у 3·30, из Грокце у 4·30 по подне. Долазак у Београд у 6·30 по под.

Београд—Дубровица

Полазак од Београда пре под. у 5·30 ч. од Ритопека у 6·30, од Грокце у 7·30, од Смедерева у 8·30 Долазак у Дубровицу у 9·30.

Дубровица—Београд

Полазак од Дубровице пре под. у 9 ч., од Сме

Штампарија „Смиљево" Пере Тодоровића

серева у 10 пре под., од Грокце пред. у 11·30, од Ритопека у 11·30. Долазак у Београд у 1·30.

НА САВИ

Београд—Шабац

недељом, вторником и четвртком

Полазак од Београда пре подне у 7 ч., од Умке у 8·30, од Обреновца у 10, од Добрн Нов. села у 12 у подне. Долазак у Шабац у 2·30 по подне.

Шабац—Београд

понедељком, средом и петком

Полазак од Шапца пре подне у 7 ч., од Добр-Нов. села у 8·30, од Обреновца у 9·30, од Умке у 10·30. Долазак у Београд у 12·30 у подне.

Пређом путницима при пристајању на дунавским станицама „Ратарош", „Грокца" и Кланчина", а Сави код „Умке и Добро-Нов. села" пружиће се такође.

УПРАВА

I. краљ. срп. поваљ. бродарског друштва

ОСНОВНА И ГРАЂАНСКА

ШКОЛА У ЧЕШКОЈ

Написао

Д. Ј. Путниковић

учитељ

Цена 1 динар. Књига се може добити код писца в књижаре Ж. Вукићевић.

Извлачи је из штампе нова књига:

ШКОЛСКА БАШТА

ВИША ВОЋКА И ТИТОВИНА

ДРУГО ПОПУЊЕНО И ПОПРАЉЕНО ИЗДАЊЕ СА 52 ДРВОРЕЗА И ИЛЛУСТРОВАНИХ ЈЕЛАКА

Цена јо књизи 150 дин. (75 нов. пустр. вред.)

Може се добити код писца и у штампарији „Смиљево" Пере Тодоровића, Београд, Кнежевина у обавијеном рабат на горње цене.

Август 1896. г. Београд. Тополивар.

Петар Стојадиновић

гимназијалац разредник

Штампарији „Смиљево" потребна је вична ајнлегерка

Штампарији „Смиљево" потребан је слагач

Штампарији „Смиљево" потребан је ученик.

†

Снима који нашу милу мајку

Софију Пајковицу

у дугој болести посећивају, снима који је умрлу до гроба испратише, снима који нам лично своје саучешће изјавише, и снима који нам писмима и телеграмима своје изјаве жалења послаше, па и г. г. докторима Паву Поповићу и Живану Гашићу, који јој лекарске помоћи до смрти бриљиво чињаше, изражавајемо нашу најсрдачнију благодарност.

Кћери: Анка Крете Петровића, Љубица Петра Нешића. 849

†

Нашој милој мајци

Софији

удови Пајка Илића, судије, — Пајковици — давањем свједочења помен у недељу среду 28. августа у 10 сати пре подне.

Ово дајемо сродницима, пријатељима и познаницима покорнице ради знања.

Кћери: Анка Крете Петровића, Љубица Петра Нешића. 850

ХАРТИЈЕ И КАРТОНА

ЗА ПОЗИВНИЦЕ ЗА СВАДБЕ И ЗАБАВЕ

ЈЕДА РУКА У ЈЕЛЕКОМ И ЛЕВОМ ИЗБОРУ

НА ВЕЛИКОМ СТОВАРИШТУ

ЈЕВТЕ М. ПАВЛОВИЋА И КОМПАНИЈЕ

БЕОГРАД

ПАЛЕЋИ ИЗБОР

!!! ПОЗИВ !!!

НА ПОСЕТУ У ТИТОВИНИ

АДОЛФА РЕШОВСКОГ ПРЕТЕ **А. ПУТНИК**

ПРЕСНИМ СУ МЕ:

КОЛИЦА

за возње лице **са** и **без** седишта

ВЕЛОЦИПЕДА **„ВЕКТОРИА"** (VICTOR)

За одабрање од два точка на и за деца на три точка по врло сниженој цени.

ЗА КАФАНЕ

САВ СИТАН ПРИБОР:

лонце за бијадар од силовог плеха и од смеше, тавоне, кецање, кашике и оставце за такође, тресе за шећер, тацне, прече за писање и за такође тацне за пиво, питалкама за чарпије, чаурице за алиже и пиралентије, домино, шаховске и домине,] најновије Француске бечке карте и разних друштвених игара.

СОЛИДНА УСЛУГА — УМЕРЕНЕ ЦЕНЕ

ИЗВАЂАЊА ИЗВОЗА НЕ ПРИЗНАЈЕ СЕ

БОГАТО ИЛУСТР. ЦЕНОВНИК ШАЉЕ СЕ НА ЗАХТЕВ

Број 242 — 1896

МАЛЕ НОВИНЕ

Субота 31. авг.

Kleine Zeitung

Le Petit Journal

Орган свију које слободу љубе, истини теже, правду траже, сиромаху гласе, творе што говоре и тиме служе отаџбини и српској мисли

„Мале Новине" излазе сваки дан — и дању и ноћу.

ЦЕНА ЛИСТУ:

За Београд:	За Србију:	За стране земље:
На месец . 3 дин.	На 3 месеца 5 дин.	На 3 месеца 12 дин.
На 6 месеци 6 „	На 6 месеци 10 „	На 6 месеци 24 „
На 9 месеци 10 „	На годину 20 „	На годину 48 „
На годину 20 „	Број се продаје по 10 пара.	

Претплату у Београду прима администрација, у унутрашњости преко поште, а преко ње плаћа и иностранство уредништву.

БЕОГРАД — ГОДИНА ДЕСЕТА

ИЗДАВНИК И ГЛАВНИ УРЕДНИК
ПЕРА ТОДОРОВИЋ

АДРЕСА: уредништво „Малих Новина"

ДЕПЕШЕ: Rédaction „Malé Novine"

Претплата за све крајеве — Шездесет пара на месец.

ЈЕДАН БРОЈ 10 ПАРА ДИН.

Цена огласима: за 1. страну од реда: по конац. 10 п. дин. / по среди. 5 „ / по свршет. 3 „ — За 4. страну од реда: по конац. 6 „ / по среди. 3 „ / по свршет. 2 „

Све огласе и која писма шаљи под 10 пута по погледе.

Не примају се огласи чија садржина вређа добре обичаје.

Прибављање на пошту једног 25 пара дин.

Ко жели да му се оглас више пута штампа, нека нам то напомене, па ће му се по жељи и учинити.

ПАЖЊА. Претплатницима у Аустро-Угарској, Босни и Херцеговини. Да би се наш лист још више разгласио, ми смо га ставили у Пешти, Дрездену, Цариграду, Солуну, Сарајеву, Мостару, Бечу, Трсту, Сплиту, Дубровнику, Новом Пазару, Призрену, Скопљу, Битољу, Солуну и Цариграду (Галата) на продају. Ко жели да му „Мале Новине" — Београд — Belgrad (Serbien).

СИТНЕ ОБЈАВЕ

(Једна ситна објављења плаћа сваки дан — 2, 3, двадесет и пет пара, по величини и по томе, колико хоће да им се стави.)

У КАФАНИ и САЛОНУ у хотелу „Славија" свако вече даје концерт бесарабски оркестар и у исто време концертант певач и шантанка. Улаз бесплатан. 727

МОЈУ КУЋУ, у Мутапи ; улица бр. 12, на Савинцу, продајем по слободне руке. Упитати у истој кући или у штампарији Смиљево. Арса Мојсијевић власник куће.

ЈЕДНА госпођа, пристојна на гласовиру, даје часове у и ван куће. Упитати у господској ул. 20. 829

СТЕВАН ЛЕВАЈ, зуб. сре. ДВОРСКИ ЗУБНИ ЛЕКАР, прима своје дане од 9—12 и од 3—6. 816

СТАРИЈИ трговачки помоћник из унутрашњости, који зна немачки и француски и банкарски рад, тражи место. Служити може одма. Упитати у администрацији ових листова. 850

СИРЋЕ правог швајцар продајем у кавани код „Босне" на Врачару по 30 п. д. литар. На каше у кавани. Кантар Васкадиновић кам. 894

ПРИЗИМ преко и иселим Босанску улица број 12, десно 6 та врата. 861

ЈЕДАН млад човек, тражи послужитеља или надзорника. Говори више језика. Упитати администрацију. 862

НА МЕСТО умешеног „Колпортера" Милана Јурића може лице које радњом немачки језик упутити. М. Ј. Бреслауер књижар. 864

ДВА ДОБРА јахаћа коња стара 5 год. на продају. Упитати у администрацији. 865

HOTEL QUARNERO

Посетиоцима Абације. Фијуме, Цривенице и т. д., поставши до знања, да сам ној „Хотел Кварнеро" у Фијуме сасим нанова реновирао. Хотел се налази у центрум варошки на самом мору, одакле му лађе на све стране. Постеље су нове и чисте са ценом од 2·60 до 1 фор. а. вр. Јело и пиће најбоље у целој Фијуме. Сва послуга говори српски. Све српске новине има. Ово је згодно становиште у Фијуме, а за 10 предјаша добије се карта тамо и натрат за Абацију и купање. Омнибус за сваки воз.

хотелијер
Едуард Воцелка
Фијуме

Једна фамилија

без деце тражи од Митровдана у варошки или на почетку једног или другог Врачара две стае са 4 собе, предобелем. кујном, с бом за жиље и осталим приналежностима, са баштом или без ње. Преписташа се друга страт, а не кључем је сутерен. Ушеваће ито пре код Душана Михељевића у Гранд Хотелу. 847

†

Мојој драгој супрузи

Јелки С. Жарићки

данашњу годишњи помен у капелеској цркви 31. овог месеца у 10. сати пре подне.

Молим другове и пријатеље да овом тужном помену присуствовати нашоле.

Оказатељеви: супруг, *Сима Т. Жарић*
859 почасни мајор у пенсији.

ПРОТИВ ГРОЗНИЦЕ
и слабог стомака најбоље је средство
БИЉНИ СОК
који, на један сат пред грозницу употребљен, откључа је сваким и лечи потпуно.

Може се добити само у апотеци код „Правог Крста" у Београду — Саинџак, преко пута хотела „Славије".

Цена је једне флаше са упутством 2·50 динара.

Шаље се у унутрашњост уз доплату. —846

НАРОЧИТЕ
ЛУБЕНИЦЕ ЗА СЛАТКО
има на Чубури

Код ко наручи више од 6 у кући.

ТЕЛЕГРАМИ
„МАЛЕ НОВИНЕ"

Копенхаген, 29. августа (дошли стигао за прошли број). Руски цар и царица пресели су у подне. Дочекала их је краљевска породица, с којима су најљепше стешили у дворци Бернсдорфе. Ушле, којима су пропашли, биле су пуне народа, који их је одушевљено поздравио.

Париз, 30. августа. Ужасан орлан пренео је преко Париза око 2 и по ч. на подне и по целом огромну штету. Неколико је луди изгинуло, а много је рањених. Из Сене је спашено двадесет лица, које је одуја бацила у воду.

Атина, 30 августа. Вести с Крета непрестано су узнемирујуће. Еклезиска скупштина отпочиње је из оближње палиша.

ЈАВНА ГОВОРНИЦА

Стварно што се у овоме чланку претреса, од големога је значаја, с тога овим редовима рађо дајемо места у нашем листу остављајући, наравно, самом г. писцу сву одговорност, а истичатност факата које овде саопштава.

Уредн.

Из царства хајдучког

Пре неког извесне времена доспело је „Ниделе" пружаем сложена безимена ја у горе ена хајдука сем Брезна.

Овој безимена горе смо ес свиђа и сва ми, који не желимо у Београду, ова контрола тир-

дих кућа, многобројне жандарнерије, најезде и патроле, ко што горе сам радосне изјаве „Видела“ и горе сам поред њих пламено, илиј под пиштољима ручавано и вечерававо и на своје посебне одоне.

Осим тога што је неко „Видело“ претварао те ваше тачно знано број хајдука у оно ирено, оно је и за Брежнба потрешно. Нити су оних шеснаест хајдука, што су у прошлој години ирогласили између Драгачева и Пазарске на ни хајдук Бркић, живи и здравнвали ко живог стари другови по имену. Они су за врсте горше бо ненце жеиели, а ја сада ће у ме Бога јоит ваше бораните по сеизма и заседнма, па и по нарошима, како се вестраге, осветоваа и сие остало врши код нас, од чега зависи: да се са ирнцна и јатака ирошају, а ирокаљена законој казна поцирну.

Од како је „Видело“ ону неко довело, изрнчено је само у таковском и качерском срезу, у рудничком округу, неколико ирутних разбојника, а сад у последње време почело и бео граљске ирстоне, кад се мало ногледају по тарске беседнице, да плаћају скупо: како запосленнсе и несаленост жених наших срсаца за јавну сигурност, тако и широке ерне исиеда ке ндати. Нека се знао не каже. Сне ово ито се је десило и што се десала, на и каза ј у Моравицнма у рудничкој, па и убиство Бадоваћка, иогаи се је само зато десити, што су мнеи јатаци остала неказрати, што су многи заклоњени и ауштени, што нико, на ни ннсн ирнсне нашсе не ноде рачуна, да су јатаци јасени и казнени ио хајдука и да њих треба уннштити, ако се хоће трајного мира. Они стрсслу нод а остављају тобаи из разних рачуна, међу којима и политнка нечна, а и нартнска, заузимају усленно место.

У нрошлој години шеснаест хајдука, нлн, хоћу, клаичају, убијају, носле се и вани куд у округу руднички, нальенсни, београдски (колубарн) и крагујевачки, а кад узмете у рачун број јатака који остаду у запсаљи, нал узмете оному знаиноет осим једнога кан двојице и знаиност оних што су од исљедника пуштени куће ано жсиско, онда се тек морате запитати на ко траи и који они чело, но ни набавала рук и оружје ко мушнеЈнн, где су они нто су им руке оирнвали, где нидари нто су им ранн лечили, како дуре и скаиле нто су готове ирнвалне а како оне што су са лана азиновале, где су „еснерне“ што им „еиц“ перу, а где они што им и нриое и помаде ируЈу, где су они што са њима на похаре иду и т. д. и т. д. Ванне чуЈете бако јоит неће над узмете у рачун, да ана крајева, као што је срез качерски стаго тточните хајдука, где су сне главне јатаци на и средишни Дсспнћа иопуштаие куће, а много вије им глава заболела. На ие само то, во нна их и таних, протнву којих постоји и тужба и доказ јасе, не само да се встраге према њима на Руднитту нрениа и нренося у трак где добије нарадиту или умре, но тадноја су једнога у Качеру постављен за чнаиь среске комтоае, како неће по нарезби жаљеваих окр. руднички што је нрво нервазато.

Даље. Хајдук Драго Кондеј — што је ирс два дана нађен убијен на тромеђи — онда, кад је „Видело“ нисало ону белешку, био је жив и здрав код своје куће неузнемираван ни од кога. Он је био ирс тога ушнмен у Смедеревну, а учествала са је једна жена. Нсснно бсгсно из Смедерева је врло сумњиво. Нсгд је требало одма новсно ослнсите за хајдука, али ноглсдсна нзвст то нејс хтсла. И он је на сва лнн нсснмсно округа седио код куће у сслу, одао сербсз ни народу нсснмсно мссоци, нмсао „сан“ „соморни“ и т. д. Нски сслаце, а и нотајници, ловнини су властнтнма и вслнко. да се осмсли за хајдука и уиссн колико тсжко да ће га убити, јер је то лако док је јоит лако врсмс, кад нашсласи су сестаје раменима нстали и добар дио нашсг сслотног и ноштсног Смсдсрсва и Чачка. Тек нас сно закли у лсто, кад је скандал нрнрнмно вслнк, бно је Кондеј осмнсли за хајдука и врло мало с нрва успслсн.

Љубомир Вашнћ нз Сирдљанице, главна јатак, тек ито је свнпуо тешке окове у граду благодарећи угрошена коју ће се на нрстнсу нпе на кап открате, седио је уз нознпсјску нзвст округа подужанског и нзвсљења руднички на ручку, ирс доласку нзвсшс у бсогрздсиу Кобубаре и разметао се ту нскос во мно друге. Стевак Стаиоиновнћ главни јатак нодше се бриљсн као да апсе зато, што је крио, а на граду изјави као вспни.

Сладсћ главни јатак из Качера, држао је и Бркића и много друге хајдуке, па ако га где се сербез нсће но Качеру. Новац човек и то јоит утрлно исљедник у трагу. Дан нсга је свнсно можда то, што је се држао хајдуке с намсром. да их нобеје са знањем качелника руднички?! Он се можда само нолуго свнпљао. А нта ли је нуствао Јованку Радоваиовнћа главног јатака из Качера, који је хајдуке држао, на Гувнну у Јадану и убиство њ.ћаиа и на ту Јованку са својим горњим рођаком мурнвом и са главним јатацима и убнства и нохаре утоиарио.

Ено Трнгоиовића главног јатака у граду, у нстоиој куће нобјсжсн хајдуци нротиву нгно нолс и он јоит не нодссс нсзна нтд. итд.

Кад се зно сне и јоит нисто нто нста би било друго, а и на земљу стадио, набројавати уоче у рачун, јано је нама жално се убија и нлачса и жално се свет много од нас и не брине и жално се јатацима и пуштеним одбсгла и нлнвајућа робљатнма ногдано исте, ако но и нисе, утаја и чалрал дннан чнна но ннкнм добром кмсћсвнку. Народ гледа и цсни, и жалнм да нсма рачуна да се нуннмаљ сн људнма, кои је се нрнтаи нано нсзнни са нстраге, ие видсвши ни суда, ни се нратнла нрсд нскоју годину са робље да лнсннрају рачуне са сподолнма, тужсннма и онима који су се сузда ли браннти се. Зато нмје чудо што данас вајболе домаћнни, најчсстнје жуке нодс су у радо нсноје сигурности а нпне јадна сирота свога нмања нсз нружбе. Говоре ми о бољс јатакованн, јер то не само што доноси норсстн и нмје, но и крупна нрнјатсљства и нрнвалује коју до нска нальу и до нромсна чак нолнтнчких ие занисе. Зато има и бнће до нска јатака и док је њих бнће учсн хајдука, јер хајдуци су јатачке краве музаре, једна врста нрнвлачених робова, који само доносе и морају да доносе и каком и нолком, за рачун јатака осиегу нрне, убијају, нлачкају и т. д.

У нас је нсћ свнни дан у многим крајсвима нас нарсне ностао немогућ. Добру ургоиду и ономе но нсће да нска гледу у трубн и да нсма оружја код куће, затворсноме нуту у нарсне нас мора да нрестане трговати, кад се мора служити у опасним мсстима јатацима. Зато онај бруки и срамоти треба стати на нут снима сретстнима а у нрвој линнји треба уннштити упрсжс, које је народ стскао, да је сербез јатакинама, да треба само имати нсколнко ссле, нзвссна нрнјатсљства и још мало умсти се нмн нод нсзсдне класте. па се комотно ндавати на нравду и законе, одмсрати лактом нрнражсна и добрим жандарнима, и нотајницима, и тужсницма и т. д. и т. д.

Нстрага чавлена у Чачку и у граду у многоме је доирнсела својим, тако да ренсмо, нсколнко убнсва, да хајдуци сада нсзи опет у руднички, београдски и нальенски окоде јатака у нзобиљу. Зато бн требало, ако нма кога да нодн рачуна о нашој јавној сигурности, да нарсди да се новеде ова строга и безнрсстрасна истрага за руднички, нальенски, београдски и крагујевачки округ и да се за нсљеднике одреде дуги од знања и карактера. Јатани јединно благосиљају ове нсљеднике у онај хајдучнји и нанротно нансћиван у Чачку и нсљсдника у граду а нрстанку јединко Перу Ристића средног бан качетана нальенске Колубаре, која је и нротив нолс талавог качетана географске Колубаре добро хајдуче у ових сутру и свете му се, што за то нису добно ни нсћу нлату, ни одликује и што му ни годнне службе нису нрнзнате.

Обете ли да уннштите хајдуке, уннштите јатаке, кабацнте нсљсднике које они благосиљаје а мстите онакве, које ће они нрокљинати. Жнгосните ове зрне а награлите ове друге. Ос-

---

ПРОГОНСТВО ОБРЕНОВИЋА

ИСТОРИСКИ РОМАН

(147)

Пут у Цариград

Сне нсскнвање и дуиувље на нолс. Кнез Мнлснје бејаше сне нрсбадно, и ушаиднсо је нитао нгта то бн ј.

Видећи вабуку нодја бејаше нанладала међу нрнсним нутницима, кнезтан бродж нотуре нрнс да нндн нрс сс дсснло, на сн одмах ва тим крати да умнри нансно.

Но нсколнка нрстака сада сс сна сканола ово нсчстнове, и сан му ушнно чсстнти, да ће нсга нрнсте одмах уу ан комаде всећи, јер нисту сваи и једна дјсвојка.

Капстани нх је живо умсравао, да у стоиа нсма нинакве сонасности; да сс комплном једног радника дссно само нскн нсзнатан нкор на кашнне, који ће одмах бити нонрављан, да со дакле о тога нако не умсноирав.

Тек нссло једнога сата, кад брод онет мнрно нобе дале и сретнн со нутнпца нако сапрнпо и сигурнисг со онет нсћу вати нократи.

Дале је нутовање нроило на нпру, и нако ирс тнх стнгао у Цариград. Но нпет за то он со јоп тнла одмах зарсто, да нпше нсће нутовати морем, и да ће у Сербнју крстити сухим нутсм.

У Цариграду Мнлоша су чскале нако нотасте и нзрадс. Јер нто нису ни нрнлнке нрнмно, нн нодарке у нскнну Азн-ланс Хусејна, ни дивнове Босфору, где је сне било нрнрнсавано на дочск сриетног кнеза.

Велнки везнр и други нисски достојанственнци нншлн Мнлошу свој чнновнпк, да га нозднме до дродвоцарнлнце и да му ушне свој нарн оддоксрс, јер нто нто је нанатно, но нстоиком обнчају ранснно нссете но ноћнну однах, но тек золе нскоднко хлеб, докле гост сн нуга нлао одатле.

Ово је и нрнсло тако. Поитрн је дан-три дана отсончнко, Мнлошн нако нисете колнкога везнра, где је дочскан са свнма нисканн ночасгима.

Ту му везнр саопшта, да је султан за нрвсм одрсдно дан 16. августа.

Тога дана Мнлошн се нрвао султану у лсгадан. Јашно је нз дивнога нрнјатељства Јлнр, којнс му сртсни бајако нарочито нсслно и нокланно за свој свечаиу нрнлнку. Срстнос кнеза нрнлнкан је многобројнин крнсма и трнсста снсть, у једном руку и оружју, а та-ноће нз добрим конјнма.

Тако нако Мнлошн дођ у султанов двор, где га у нрвој дворани очскиваше онн нот султанов Хаиншнка, сиротар и нашн других дворских нслнкодостојанстнена.

Поитрн се нако су му нмао одмнрно, ушао га у нскн двораи ва двнна, где је нн нрнстоју нодно сам султан.

Мнлошн нрво учнни убјчајсном ноклоне и тонина, на онда стане нашоју сиротарнца (воднс нашнстра) и Хаиншнаиин нсга султанова и су нокрали султана нрнтном бесслом, на срнсном ренчу, у коју је нншћу нодн нрнсте и онн:

Поитрн је врло нарнно свој радост, што му се дала нрилнка да нрсд нсликим султаном хвалнсе ово свсћано благо-дарсиије, које одушевљавају дно срсћа народ. Мнлошн је нродужно ссако:

„Ваше нсе нлнкове у нстнрнјн нан нно славнога ро-дочнтора. Тнма срнтнос народа, удостојнх нско кога новсрсна и нлнотн Вашега Величанства“, јер нто нрсдо нас до нас нмсћнм да нрнвнтно нашо сн нсвнке свнтсловнне.

Онај говор кнсзов Андрнја Нстрошнћсвнћ одних нрсводе на грчки, а нна Бссснднко, уиражнше оогова Самога, дрстнини султанов, нрсвсде га на турски.

Кад Србн буду нрнвнкли свој нарсдни, дотле ће се уиравлати на њих свнм онннни нотсдо и нисову заштнту.

Но тим Султан нокаже Мнлошу свој свнту, у-сомнрнну брадатости, у нних нисове нлашсте свсћа. Окружен нрнвнм свој свнту, нокаже јс и дубоким стратегнчсствсним, на је нодн обсзи о нрат нкову Мнлошу Онда нодарнше Мнлошу и у му одвсз свнлано ле-шну сабљу, богато окнћсиу дрстнм камсњнм. Најзад га отнрнуше нарнном, а то је нарочнте хатсов нисе-нскн отрзак, који се нснма трак свнчавако крупним брнљантсним крстнм.

Мнлошн ноблагодарн Султану на свнма онна нисо-нима нолнма нисности, и но обичају нолуже га у колсно.

(наставаће се.)

ција и земаље класта досада. Ништо све ће остати по старом: јаке и поратна, а ко зна кућу на тој основи пашће му на главу.

НЕМИРИ У ТУРСКОЈ

Цариград 29. августа. Велики немир завладао је јучерашњим главним делом града и министарски савет ранковићан је ванредно. Да ће до последњих немира на таквом терену проћи за извесно, не је нико. Да ли ће ствари ићи даље ограничени оквиром, који је нашао, или ће се ширити на друге. Шалтаква и нагла по том ствари. Прошлост нам не смеју уснитовати у заинтересе рату. Ко ће то утврдити. Да буде казано, ни ово то Мухамедова Хрисћанима. Ово да се објави у свакој сопственој депеши.

Атина, 29. августа. Многе добровољци, који беху отишли на Крит, крећући су се нам. Многи сеоници који су били у претврду, стављене се вапиро пред мојим суд.

Франкфурт, 29. августа. „Франк. шт." доноси из Цариграда, да се Јермени ужасно мучи и пуставо у Јерменији. Јединих чувају браћу, другима мешају оне. Ни у дести подаништва Јапутска, који су по врсти поводе јединствени. Чињеница опитана показала се да је турска полиција претвара да ће их побити, ако се не пређу у мухамедане. Кажу, да је ништоко) опитани нарочито да је тај по ком се ово чини. Ове пребројавају до 3500 душата стерлинга. — Јуче је јединица и ерменијанска пропратиране гарнизона оснивања једновесна плата.

Париз, 29. августа. Министар спољних послова Француске је на растојанство француски посланику у Цариграду 10.000 франака за помоћ Јерменима.

Париз 29 августа. „Агеи. Хав." јавља из Атине: Овенције и подпредседник, који беху отишли на Крит, крећући су се јуче ноћуна и поћна ни је њихов одлазак изазвао велико одушевљење међу присталицама. Поглавито је 10 депутата, који задржавају снагу пресуде. Пресуда ће се извршити у Науплији.

ИЗ НАРОДА

Горњи Милановац. Хајдучке у Моравицима. 24 т. м. у 7 часова по подне јавили су у Мораве те тиме и Горњи Милановац, да је на Моравици. Чак су стигли одмах су пародали по кућама и дућанима и пуне алтераша у потеру. Међу потерани беше су: Вељо Арсенијев Јанковић, звао Мајда, оштетивши пребивалиште, које и још живи.

Учитељ Марко Вешковић беше је у школи. Пошто је отишао једно од њих четворице, који се доцније назвао да је „горски цар", хајдучки вођа Мајда Брњић. Ово је учитељ смотрио оружјем чекања, пошто је пружио, изашао је на врата и ово да пуца.

Хајдук виче:

— Шта ће тај?

Вешковић одговара:

— Ништа, хоћу да пушам.

Онда Вешковићева претрже то пушка учитеља ће руку:

— Не, Марко, ако Бога знаш, ни ова ни је то и шта ће ко нам, ни ми нам ништа.

У том хајдук претрже, узвати Вешковића и назад га вежаше:

— Ходи овамо, нисам с тобом да се разговарам и одмах га у вежању оду остаде.

Тако су хајдуци нарадили да тим у жељене ниду жалило во мисе и зоби. Зашкопиду је нашао прибежиште.

— Ти ниј ште више ништа. Ми смо дошли по твоју главу.

За тим су приобљали свиме пратом с руке, по ногама и на леђе да је без питања, баш. Наводе га на спрат пред једна дубока и убаја.

Несто је настало плакање. Од поноја и страха неки умеше су што су код њих нашли. У дубину убаја су нам доле пирали. У пошетаку су јаком пано почеше пуцати по пиштоље. При пошетку кожаше су да у хајдуци и да је убиство извршио „горски цар" хрисћанин Мајда Брњић, за тим су одмаки пребивалиште изгубиле у вас, рана шкољара, и стишли пословени путем. У Вибојевици нашли су их стражу и пропустили.

Тако сплаши причају о овом нечиком догађају. Догађаје изазвали доношење у брзу од недеље.

Мораћи су на крају рудничког округа, а на крајишти при округа: ћићанског, рудничког и шумадијског.

Мог убиства Вешковићевог и велико пљачи која је извршена у Моравицима, нарочито је велика пљачка. Јуче су се састали у Београду највећи округа рудничког, ужичког и ваљевског да се посаветују и закључе предузеће тражење за хајдучима.

ИЗ СРПСКОГ СВЕТА

— Парница између Срба и Румуна због црква. „Времје" доноси вест са између Срба и Румуна у Сирмији равнала мистина борба због црква. Одлучен је, пуније равнају су Србима цркве и школе, и ако Срби нису ни половине од 30 хил., то ће им пре или касно, пошто Румуни не уживају православних устрпи при оснивању сам цркве, им ју дати чак пристобу у односу црквене благајне пашаре. Из наших извора, они нам нису ништа ни дали, црквеној благајни, ер је црква за сада родно средство сиојега. У прком реду за оснивање сирмиско парнице најпре јавља причина у дру Св. Димитријевићу, а учитељу Ђурђу, који нису вољни пуне ни пропасти већ врлине оправдани, да правилна стар побједи.

ИЗ БАЛКАНИЈЕ

— Сукоб на турско-бугарској граници. Конкордат пограничној стражара у округу Кустендилском јавља да 28. овог месеца повеској вали, да су 15. овог т. по ноћи код Сакарског моста пуцали на турску заставу, бани на бугарском земљишту. Два бугарска погранична стражара од прве ваљ. Турци јошпако, да иду по пољу, и ако хтедоше ноћи на стражарима, који опазише на њих, одмах пуцаше. Онај ранама убије свога пајдаџија. Други Турчин удари бомбите, ну онај други бугарски стражар стекао га и истера у Пљачковац. Сами пајдаџи беше отпуштени, пошто је њихов трупки одређен. Турци ће ипак границе, ако је бугарски влади заиста до тога да заштити своја права и границе, да турска власт забрани пајдацима вршења граница.

— Бугарски маневри. Како јављају из Софије, у великим маневрима код Пазиво учествоваће 40 батаљона пешадије, 10 коњичких ескадр., 2 коњичка пандидивизије, 21 пољска батерија, 4 планинске батерије — укупно 36.000 војн. Маневрима ће присуствовати краљ Фердинанд и краљевски принц Борис. Њима ће бити дипломатски и војни опсерватори. Маневре ће бити извршени на основу претпоставе против Турске и Грчке, да турска власт забрани пајдацима вршења граница.

— Бугарски маневри. Како јављају из Софије, у великим маневрима код Пазиво учествоваће 40 батаљона пешадије, 10 коњичких ескадр., 2 коњичка пандидивизије, 21 пољска батерија, 4 планинске батерије — укупно 36.000 војн. Маневрима ће присуствовати краљ Фердинанд и краљевски принц Борис. Њима ће бити дипломатски и војни опсерватори. Маневре ће бити извршени на основу претпоставе против Турске и Грчке, да турска власт забрани пајдацима вршења граница.

Одлазак Њ. В. Принца Напуљског. „Цариградски Гласник" доноси: Високо Краљевско Височанство Принц Напуљски крочио је на Цетиње у среду 27 т. м. у 6 часова по подне. Дочек је био свечаније него ли ма који досадашњи, пред Двором је била окупљена читава војска војничка чета са својим официрским кором и с музиком, а на прагу и на степеницама, који су водиле пред Краљевско Височанство, беше је војвода Јанко Вукотић, а поред њега Краљевско Височанство. Господар се Његовом Краљевском Височанству Господару се Његовом Краљевском Височанству Принцу Напуљском представио, а за тим је војвода Вукотић опхођењем високим Његовом Краљевском Височанству Принцу Напуљском представио и Господу Принцу Напуљском. Принц Напуљски је одмах затим пришао Његовом Краљевском Височанству, а пред њим је ишао Господар. Принц Напуљски је одмах затим пришао Његовом Краљевском Височанству, а пред њим је ишао Господар. Принц Напуљски је одмах затим пришао Његовом Краљевском Височанству, а пред њим је ишао Господар. Принц Напуљски је одмах затим пришао Његовом Краљевском Височанству, а пред њим је ишао Господар.

ИЗ БЕЛА СВЕТА

— На Горњем јављају, да је опанчки цар на путу, на коме су биле све опанчке V. корпуса, да иду кући, у Опанчку, у којој је одушевљено дочекано, да путем иду, па ће ту и остати. Ако је ово истина, онда ће коначно трупе умањене у својим кућама и у сва бројно умањене. Ако је ово истина, онда ће коначно трупе умањене у својим кућама и у сва бројно умањене. Ако је ово истина, онда ће коначно трупе умањене у својим кућама и у сва бројно умањене.

(?) Из Пирота јављају, да ће за дан-два бити готово све радова око утврђења Јарца XV, па ће онда ће се трупе моћи да одмарају. Зидање је радовима и на то да ће ова вода коштају 14.000 динара.

О Из Мадрида уверавају, да је ни Мајнос ствари за извесно доношења, по коју је састанак на Фаншеновим домаћинским пропинцију Вивиту. Ш пошто трупе одавно су дрте.

) Из Христијанију јављају, да су се јучи чланови парламентарне одбора за изнесе законе нарочите на увођење сврше нашо. Они неће, да би та нашо мешао и бави окрилена, код ће нитко боље да се чуо грофови од Фрисенфелд, што је то одлучај у свим земљама, где се нашо мења. Међутим, мора се признати, да то ни стоје. С тога сврше нашо земље имењено цело, ни ни то сврше умишљ.

) Руска царска сушрушница доусвоила су устав „Поларна звезда" у Копенхагену 27. овог месеца у једно. На свечаности су ни доласке краљ, краљица, престолонаследник, принцеза Уелеске и остали принчеви и принцеси. Одатле су се сви упутили у двореј Бернсдорф, оздрављали одушевљеним усклицима огромне масе окупљена народа.

) Руска „Агеи. Словиан" пренорачава вести, да су, на путу ноге спаљене бугарски, готове да се крећу у Азију. Чланови Бодитеза иду посланици у Цариград, да тамо виде прави правцу ствари, како је раније рекоше.

БЕОГРАДСКЕ ВЕСТИ

Из двора. Као што смо јавили, вечерас у 6 часова стићу ово Њихова Величанства Краљ Александар и Краљица Наталија из Смедерева.

*

Дворске вести Страни листови јављају, да ће Њ. сво Величанство Краљ, приликом путовања у Црну Гору, посетити и Бар на морској обали, да се због овог изјављеног тамошњи доћеје.

*

Новинарски излет на Авалу, који је за сутра, одложен је за сада.

*

Изд. Г. Нуман, писац питомски дописник, после одлазног бављења у Београду средине отпутовао је свом на Цариград, куда га упућују његова родбинска.

*

Пожара У једном фабр доњем општине дошло је ових дана до великог убиства учитеља Вешковића у селу Мораваца. Сеоко је од интереса и ни сарадника на њ нарочиту сваку вашиу чистанака ни и тога ништа сво ово, што су њиховим дописом дошли ако ни у њихово сеоко предсеоко досаду, како је у истини тако.

*

Концерт у корист г Никола Симића. Концерт, који је данас у корист госпођа Симића, који је ипак у корист госпођа Симића, који је ипак у корист госпођа Симића, који је ипак

НАРОДНО ПОЗОРИШТЕ

Суботе 31. **Годишње жђори**, комедија водика у три чина написао Морис Ордоно, преведе с француског Душан Л. Јовић. (Нов комад.)

Недеља 1. септембра: Дванаеста представа: **Кућна Калница Доктора Фауста**, позајмо игра у три чина с певанем од Ф. Хала преаре А. Мандрелеф. Пуштка од Д. Јенка. — Осмнаеста представа **Годишње жђори**.

БЕОГРАДСКА БЕРЗА

Курсеви на Београдској Берзи од 30. августа 1896. г.

	Број ком.	Куповна	Продајна
Државни			
Државни зајам од 20 мил. динара	20	91 00	91 50
„ „ 7 сатобер			
„ „ 7 „			
(ратни зајам)			
Аустријске вредности (100 ком.)	120,00	120 00	120 50
„ „ у зат. и сребр.			
„ „ у сребру			
Менице и чекови			
На Париз (по вредности од 100 ком.)	—	100 00	
„ Лондон (по „ „ „ „)	—	117 50	
„ Берлин (по „ „ „ „)	—	100 10	
„ Беч (по „ „ „ „)	—	—	
„ (по 1 ком. „ „ „)		120 00	120 50
Хартије од вредности			
6% српске државне зајмове:			
(5%) обвезнице дуг. одлук. од 1881 г. н.	30—31	99 00	99 50
„ „ „ „ „ „		97 —	98 —
„ државне зајмове од 1884 г., н.		107 00	108 00
1%, рента од 1895.			
6% инд. земљ. зад. и кредит. друштва,			
на сабр. прем. Инд. Земљ. Кр. Србије:	—	—	100 —
„ Београд. Инд. зем. и кред. а. дио			120 —
„ Београд. Кред. Завод.			
„ Шабачке вешаонице			

ИЗВЕШТАЈ

о ценама стоке, и осталих производа на свакодневном пазару на дан 29. августа 1896. г. донесено је на статистичку комисију трговачког удружења Београда:

Број	Имена производа	Број (количина)	Од	Цена динарима	
				мин.	макс.
1	Жита (шесторед)	600	—	10	11
2	Ражи	300	—	9	10
3	Зоби	4,100	—	6	6
4	Пасуља	1,800	—	8	10
5	Кукуруз у зрнју				
6	„ сиромаш				
7	Пасуља				
8	Шљива (суве)				
9	Шљивовице				
10	Ракије - јаковице				
11	Сена у балах	3000		15	15

Течај ефекта и меница

на ЈАВНОЈ БЕРЗИ у ВЕЧИ на дан 30 августа 1896.

	Ново ради из друге расправке у 1896 год.
Државни:	
5% зајам	101 75
5% српске зајм	101 90
Државни зајам од год. 1868.	115 40
А-српе кнежеве банке	96 61
А-српе кредитног завода	171 00
Менице:	
Лондон девизе	— —
Напалеони (10 франака)	9 37

РЕД ПЛОВИДБЕ

почев од 25. Априла 1896. до даљег наређења НА ДУНАВУ

пошљедњим, отправним, стедњим, петним и сувотом

Београд—Градиште

четвртком и недељом

Полазак од Београда пре под. у 5^ш, од Грочке у 7^ш, од Смедерева у 8^ш, од Дубравице у 8^ш, од Костолца у 9^ш, од Кладнова у 9^ш. Долазак у Градиште у 10^ш ч. у подне.

Градиште—Београд

Полазак од Градишта пр. п. у 11^ш, од Кладнова у 12^ш, од Костолца у 1^ш, од Дубравице у 2^ш, од Смедерева у 3^ш, од Грочке у 4^ш ве подне. Долазак у Београд у 6^ш ве под.

Београд—Дубравица

Полазак од Београда пре под. у 5^ш ч., од Ритопека у 6^ш, од Грочке у 7^ш, од Смедерева у 8^ш. Долазак у Дубравицу у 9^ш.

Дубравица—Београд

Полазак од Дубравице пре под. у 9 ч., од Смедерева у 10 пре под., од Грочке пре п. у 11^ш, од Ритопека у 11^ш. Долазак у Београд у 1^ш.

НА САВИ

Београд—Шабац

пошљем, отправним и четвртком

Полазак од Београда пре подне у 7 ч., од Уша у 8^ш, од Обреновца у 10, од Дебр Пов. села у 12 у подне. Долазак у Шабац у 2^ш по подне.

Шабац—Београд

пошљедњим, сувом и петком

Полазак од Шапца пре подне у 7 ч., од Дебр-Пов. села у 8^ш, од Обреновца у 9^ш, од Уша у 10^ш. Долазак у Београд у 12^ш у подне.

Правна путања при преставању на дунавским станицама „Ритопек", „Грочка" и Кладнова", а Сава код „Уша и Дебр-Пов. села" крпиће се такође.

УПРАВА

1. прад. срп. пов. бродарског друштва

†

Мој непрежаљени муж односно отац

Марко Бацковић

3-ђа. учитељ моравички

од плућне кашуље руке погину 24. ов. м. по подне.

Ову тужну и жалосну вест јављам пошнаваоцима и пријатељима покојникови.

Смртни ће дужност да овом забележе сахрањивања прије моравичке и околних трговишту, који покојника до смртне ауље испратише.

Нарочито неће је хвала г. Љубисаву Протићу писару гр. Кличевског, који им указа потпуну помоћ, кад остадоше без пара са четворо деце и жене ни у кога кашу.

Ожалошћени: Супруга са децом: Наталијом, Малутином, Деласавом и Стеваном.

НАЈВЕЋИ ИЗБОР

!!! ПОЗИВ !!!

НА ПОСЕТУ У ТРГОВИНИ

АДОЛФА РЕШОВСКОГ ПРЕЂЕ **А. ПУТНИК**

ПРИСЕЛИО СЕ ОВ.

КОЛИЦА

за возање деце **са** и **без** коњске

ВЕЛОЦИПЕД „**ВИКТОРИА**" (BYCICLES)

за одрасле ва два точка ва и за децу за три точка са пре сјајне фабрике.

ЗА КАФАНЕ

САВ СИТАН ПРИБОР:

ђеше за билијар од слоновке кости и од смеше, таблиће, шкрипце, клинце и окланде за таблиће, точке за возиће, таблиће, кредо ва писање и ва таблиће, таблиће за ђаво, штапиваће за чарпиваће, чајреје за ђаво и шаховеције, домино, шаховеције и домбуле, најновије Гавазине бечке карте и разних друштвених игара.

СОЛИДНА УСЛУГА — УМЕРЕНЕ ЦЕНЕ

ПОШИЉАЊА ПИСМА НЕ ПРИМАЈУ СЕ

БОГАТО ИЛУСТР. ЦЕНОВНИК ШАЉЕ СЕ НА ЗАХТЕВ

Штампарији „Сињељо" потребна је вична ајнлегерка

55 ГОДИНА УСПЕХ

60 НАГРАДА, ОД КОЈИХ СУ ДВЕ ПРВЕ

17 ПОЧАСНИХ ДИПЛОМА, 17 ЗЛАТНИХ МЕДАЉА и т. д.

АЛКОХОЛ ОД МЕТВИЦЕ

RICQLÈS

ПРАВИ АЛКОХОЛ ОД МЕТВИЦЕ

од кога ва ва нечијако ваши успу у чашу зашећерене воде добије се пиће пријако, освежавајуће, угодно и које олакшава гасе жељ. Употребљен у њеној доза **немедмашан** је против **тешког варења,** несветице, бодести стомака и црија, гласе и дисентерије. Исто тако кавесно средство за зубе, уста и све потребе **тоалете.**

То је уверено средство против „сињења. Не примати имитације. Тражите име **Римлеово.** 757

ХАРТИЈЕ И КАРТОНА

ЗА ПОЗИВНИЦЕ ЗА СВАДБЕ И ЗАБАВЕ

НА ВЕЛИКОМ И ЛЕПОМ ИЗБОРУ

НА ВЕЛИКОМ СТОВАРИШТУ

ЈЕВТЕ М. ПАВЛОВИЋА И КОМПАНИЈЕ

БЕОГРАД.

Број 243 — 1896

МАЛЕ НОВИНЕ

Недеља 1. септ.

Kleine Zeitung

Le Petit Journal

Орган свију који слободу љубе, истину траже, правду траже, спорњаци траже, творе што говоре и тиме служе отаџбини и оранају њиве

„Мале Новине" имаће свако дан — и онако празнике и недеље

ЦЕНА ЛИСТУ:

За Београд:	За Србију:	За стране земље:
На месец . 1 дин.	На 3 месеца 3 дин.	На 3 месеца 12 дин.
На 3 месеца 3 „	На 6 месеци 5 „	На 6 месеци 24 „
На 6 месеци 5 „	На годину 10 „	На годину 48 „
На годину 10 „	Двоје за 18 „	Двоје за 96 „

Г. г. Београдске претплатнике, који сами неће доћи, кад буду имали 3 динара.

Претплату у Београду прима администрација, у уторак шесте месец пошто, и онако се плаћа и новинарду унапред.

БЕОГРАД — ГОДИНА ДЕСЕТА

ВЛАСНИК И ГЛАВНИ УРЕДНИК

ПЕРА ТОДОРОВИЋ.

АДРЕСА:
Уредништво
„Малих Новина"

АДРЕСА:
Редакција
„Малe Novine"

Уредништво не прима писма. — Необележена писма не примају се

ЈЕДАН БРОЈ 10 ПАРА ДИН.

Све новчане послове, рекламације и једном речју све што нам имате рећи, Ви, Ви, ви само нам пишите. Ми ћемо Вам одговорити.

ЦЕНА ОГЛАСИМА:

На 1. страни од реда:	до 3 реда	2 дин.
	до 6 редова	3 „
	до 12 „	5 „
На 4. страни од реда:	до 3 реда	1 дин.
	до 6 редова	2 „
	до 12 „	3 „

За поједину, одређену дну до 20 пара дневно.

Веће огласе и више пишите само од 10 пута по сразмери.

Не потпуно јасно писмо обично (вероватно) не објављује.

Препоручено од почет рада 20 пара дин.

За свако одређивање дописнице се јави до 20 п. а. дневно, тако

ПАЖЊА. Претплатницима у Аустро-Угарској, Босни и Херцеговини. Да би свима лист што пре стигао, ми смо га упутили Дунавом, Сави, Дрини и т. д. Дакле, ако Вам лист не стигне на време, молимо Вас, да нам то одмах јавите, да ми знамо, где је лист остао. Претплата је само 3 динара, а за целу Аустро-Угарску, Босну и Херцеговину 4 динара. Почиње од 1. септембра. На месец 1 динар. Претплата се шаље Уредништво „М. Новине" — Београд — Видовдан (Вербово).

Објава

Код жељезничке одељења земаљског одбора Краљевине Чешке примају се приправне у службу

техничари

са пристојном добром платом.

Они који би желели добити та места, нека поднесу молбе са документима о стручном школовању и о досадашњем практичном раду земаљском одбору *Краљевске Чешке.*

Трајност се зависи од земаљског јемства.

Плата ће се одредити према томе, како се у свакоме појединоме случају уговори.

Ближа обавештења даће помоћну жељезничко одељење (Праг, III.)

Од земаљског одбора Краљевине Чешке

Праг, 7. (19.) августа 1896. 856

Ружино вранило

Најбоље средство да осведа коса и брада добије поново као угао пуну сјајну боју. Уз то треба врло мало. Доста је кад се употреби једарел месечно. Боја постојана, па мало се не опере можде се прати у врелој води са сапуном.

Цена је плаћ ућитка. Да стаклењета (тразу 3—4 месеца) кошта ју за Београд само 2 динара а за унутрашњост само 3 динара. Уз поштњу ваде и упутство за употребу. У унутрашњост шаље се пошта поштом на доплату.

Ако се употреба кодика по може упустку да коса не пушта, то свакоме враћам новац натраг.

Све поруџбине шаља упућивати

Мити Ристићу
апотекар

Шумарице улица, у Краљеској апотеци преко пута пош. 749 „Београд"

Засебна, пространа и елегантна кућа

са врло лепим баштом и воћњом, у крунској улици, баш у немачкој посластици, одаје се од Митрова-дана под најрају, ва дуже време. — Иста кућа је за продају, под врло повољним условима. Упитати уредништво. 863

СИРЋЕ

Време је за металне папирне у турнеју. Чивим заљубљени и грађанство, да имам неку количину сирћета од чистог природног вина. Цена је тако умерена да ће житнике стати од есенције.

С поштовањем

Васа Лазаревић
власник код „Златог", сирћету куће код Чеше Мајсторска 827
Мајсторска улица на Славији

ПРВИ СРПСКИ ЗАВОД ЗА ЛЕЧЕЊЕ ХЛАДНОМ ВОДОМ И МАСАЖОМ

У ВАСИЊЕМ ПРОСТОРИЈАМА САПАМАЛСКОГ ПАРКОТ КУПАТИЛА ПОД УПРАВОМ

Др-а А. Фаркића

по методи проф. Др. В. Винтерница

Лечи се разним процедурама са признато лековитом сласком водом.

Оваквим доказано као најболи и најсигурнији начин лечења свакојаких болести:

Нервозност (неврастенија) хистерија, хипохондрија, неуралгије (живље, болови крстиче и т. д.), грчева, главобоље, узтесте, несаница, протогзавања, импотенције, катари клука и маранице, катаре стомака и црева, шулева, болести јетре и слезине, (шлаг) недовољност (инсуфицијенст код девијаса), зачетке туберкулозе, широсеулозе, костобоља (гихт), реуматизам (кловска и живина), грозница, јаке упојености, женске и тајне болести и т. д. и т. д.

У заводу стоје на услузи кочије (диљижанси) бечки кочије и масерке, нечки хидротерапевтични процедурама. Особито препоручујем тај завод овим болесницима, који су тешка пухатина под нас или на страни употребљавали, како би великоу осетљивост избегли.

Отворено сваког дана од 6 часова пре до 1 сат по подне за мушке, а од 2—7 часова по подне за женске.

Ординерал у заводу од 10—12 часова пре и од 3—5 часова по подне.

Дајем упутства за пријеме разних процедура и за масажу кад завода у своме стану Краљев трг бр. 25. до Управе Касне Лутраје од $1^1/_2$ до $2^1/_2$ часа по подне.

Бр. 825. — *Др. А. Фаркић*, шеф завода.

ПО:

2·90

3·30, **3**·50, **3**·70, **4**, **4**·$^1/_2$, **5**, **5**·$^1/_2$, **6**, **6**·$^1/_2$, **8**, **8**·$^1/_2$, **9**, **10** динара, па на кише, мушких шешира у огромном и особито лепом избору, између којих и на чувене светске *фабрике* П. и П. Хабита, до-бала је трговина

КОСТЕ НИКОЛИЋА И ДРУГА

БЕОГРАД

Цене су умерене а роба солидна

799

VILLA BULZ

Заклучио сам у морском купатиу Абацији низу Бељ и изнова сам је реновирао. Велики број сам нових постеља са цеком од 0·80 нор. до 1·50 нор. а. пр. дневно; недељно од 4 нор. до 10 нор. Кујна изврсна а и српска. Пансионат (абонман) са цеком у Абацији најцентрицијом делу. Абоненте соба и храна (доручак, ручак, ужина и вечера) кошта од пер.оне од 2·50 до 3·50 нор. а. пр. дневно. Вила има изглед на море и у парку је заштрој шуми; купатило бањо. Сва послуга говори српски. Све стране и српске новине има. Вино пригодно и јевтино.

842 Закупац *I. Пример.*

500 динара

плаћаћу овоме, ко ме после употребе

КОТЕОВЕ ВОДЕ ЗА ЗУБЕ

1 стакло $1^1/_2$ динара, заболе повоно зуб или коме не престане непријатан задах из уста.

Јован Берџе Кате
Београд, на Теразијама

У Београду у пар. апотеци Т. М. Марковића на Вел. пијаци, апотеци др. Јована Зуњића и Паја Мариновића; у Пожаревцу код Ник. Стојића; у Крагујевцу у апотеци Пере К. Јанковића; у Нишу у дворској апотеци А. Опалчанина. —746

СИТНЕ ОБЈАВЕ

(Једна ситна објављивање више нема дневно. — Г. г. изложени нека тачно тежине сумњу плаћа за која ситну).

У БАШТИ и САЛОНУ у хотел „Славији" свако дан даје концерт бесплатан простиран и у вечи концерт прних понитина и понтанина. Улазак бесплатан. 727

СРПСКА РЕПТОРАЦИЈА у ЕШ БУДАПЕШТУ Мишлотинска и Јелисеумска. 802

КАФАНА „ДВОРАК" отворена добре нове пивнице Мајина сок са тоничарском водом. Точи опет пивницу пиво а ја Пилзен 20 пара чаша.

ЈЕДНА госпођа, практична на гласовиру, даје часове у њ нама куће. Упитати у господској ул. 20. 823

КОЊА дресирамо, шврсе, за куповину или обучају 20—25 дана трајм. Питати у администрацији. 841

ПОТРЕБУЈЕ момак у радња душевинској на Бласеру од 1. Септембра. Јавити се у истој радњи сваког дана. 857

НА МЕСТО ранисеног „Колпортера" Милана Лукића нови лице које радиће новинама одма ступити. М. Л. Брезовчеу калиџар. 864

ЕСЕНЦИЈЕ за сирће од 80% пресната јасине боје и цветне, продајем најтиње гостинцу на ову сезону. Сима М. Јелинчић банка, код „Камиле" пролаз.

ДВА КЛАЊИРА, мало употребљена, на продају. Упитати у администрацији. Једна на продају код „Славије". 808

ШЕШИТ на добре куће са препоручом можо одмах ступити у радњу код „Камиле" Пролаз.

МОЛУ КУЋУ, у Мутинској улици бр. 12. на Скверику, продајем из слободне руке. Упитати у тој кући или у штампарији Сингелову. Арса Мијатовић мајстор каларски.

ТЕЛЕГРАМИ „МАЛИМ НОВИНАМА"

од 31. августа 1896.

Цариград. Страни посланици добили су ноту, којом им Порта саопштава обћаку показана актах Крићанима и где благодари силама за пријатељско посредовање. Посланицима је усмено саопштено, да је Берковић поново назначен за гувернера критског. Сазе су обећале своју потпору.

Париз. „Тан" објављује програм царског боравка у Паризу. Њихова царска Величанства стићће у Париз 24. септембра, пређеће великом војском Ognon, око 10 часова пре подне. Дочекаће у руском посланству. У руској црној присуствоваће богомољи. Затим ће посетити председника Фора у француском двору, а он ће им вратити посету у руском посланству. По подне биће представљање дипломатског тела, пређени ручак у француском двору, а затим полутала представа у Théâtre Français. 25. септембра биће пређени знатнији споменици париски, а у вече у опери гала-представа. 26. септембра војска смотра. После подне посета Версаљу, а вече осветљење, у по-ноћи одлазак.

Котор. Краљица Милена с кћеркицом Аном и књегињом Мирком отпутовала је за Млетке на аустријској јахти, коју је дао Фрања Јосиф стално на расположење.

Убиство учитеља Бацковића

Обећали смо у прошлом броју, да ћемо још нешто рећи опет, како је извршено убиство учитеља Бацковића, па то опет и чинимо.

Ово је убиство значајно са многих разлога. Али баш с тога, ми нећемо ни у чему да преувеличавамо. За то и не хитамо с нашом оценом и нашим судом у овој ствари.

За то и данас не доносимо ништа друго, до прост, голом свом чело је тешко сам кажнен, остављајући нашу оцену онога догађаја за до даље.

О овом убиству било је вести и по другим листовима, а „Таково" је донело и један опис тога догађаја, који су препштампали и неки београдски листови, а донели смо га и ми у нашем јучерашњем броју, тек колико да се зна, како је с те стране ствар престављена.

Али престављање „Такова" нетачно је,*) догађај није онако тешко како га тај опис оцртује. Право је стање ствари онако како је оно код нас изложено, а наш нарочити допис више нам о томе ништа.

*) Нешвилом коректора промакло је, то што овде опис није пштампано, да је увек на „Такова", што се овим извиња. Уред.

Село Моравци, 28. августа.

Господине уредниче.

Код нас се десио један грозан и страшан злочин, о коме хитам да вас известим.

Пишем вам као човек који је међу свиме гледао ко непосредно близине, дакле пазујем вам оно, што сам видео својим рођеним очима, и чуо својим рођеним ушима, а не пишем вам по туђем причању и казивању.

Ствар се десила овако:

У суботу, 24. августа, око 4½ час. по подне, у наше село Моравце дођу ненадно пет оружаних људи и баш у башу пазару о сеоску механу.

Они су људи дошли преко среза колубарског, окр. ваљевског, и то преко Бујаре на Јелу, на коме су крају махом наше засејане кукурузом, а где је и прича моравачка.

Међу овим путницима, дошлима су били злогласни Брњак и Ковић, који су напред њима као харамбаше, а за њима још тројица непознатих одиновада, а њихових другова.

Кад су они хајдуци ћапнули у механу, у њој је било преко 20 људи, а између њих и Радојевић Бранко, резервни поручик, непродрешљив радникавац одбора и добар газда, а ту је било шеста још и других радника.

Кад су хајдуци ушли у механу, они одмах пријеку: „вето... пст... да се нико макне с места мајке", а затим су питали, ко је ту председник општински, а ко је учитељ Бацковић.

Препашени од хајдука људи су у први мах ћутали, али на поновљено питање председник и Бацковић се јавише. Тада Брњак и Ковић уз пределишта преда се и потерају га у судницу, а остале људе закрете да се окрену лицем ка зиду те остане она остала тројица хајдука да их ту чувају.

У општинској судници Брњак и Ковић одузму од председника 328 динара, колико је био покупио у име пореза и прираза. Поито су то извршили, они потерају председника натраг механи. Међу тим, механџија Лазар и учитељ Бацковић бејаху успели, да немакну из механе. Бацковић је утекао школи и ту се на другом спрату затворио у свој стан, а механџија Лазар баш је у дахлији и ту је хтио за помоћ.

Врањајући се из суднице и терајући председника пред собом, Брњак и Ковић угледаше Лазара те га онет ухватише и повратише у механу, па онда позатварају сва механска врата и прозоре и онет остане ову тројицу да чувају стражу, а Брњак и Ковић приђу се по осталу, те почну вршити пљачку.

Отклучали су Младена Павловића дућанџију, коме су, сем новаца и неких ствари дућанских, одузели још и један револвер, једну пушку Пабољицу и једну старинску кремењ сабљу. Затим су отишли и отклучали Богосава Марјановића, другога дућанџију, коме су такође покупили неко оружје. Најзад, оду и код кои Арсенија Јанковића и његовога сина дућанџије, те и њих отклучају, за се опет врате у механу.

Ту сад нету сне уплаћиване ствари на сто, па онда нижу Лазару механџију, да се откупљује и тако га приморају, те им да све што је имао у готову новцу.

Затим сеиру на нету ту покрађу преброје и полеже. Било је у суми 224 банке, 1040 динара у сребру, 280 динара ситнине, једна ниша од 20 дуката, једна златна ланчарја у предмети од 4 дуката и две по два дуката; у злату 9 дуката и 2 напољеона, а затим две пушке, два револвера, два кожна новчаника, је дна сабља, четворе џепове, два сата с ланчићима, пиште марама, неко платно и прних и бељих комада.

Кад су све то прегледали и у дашиже стрпали, тада се окрену к капитану, где је Марко Бацковић учитељ? Куда им одговорише да не знају, те онда пазаве другога што су стражарили, реконе да је јахнуло утекле школи.

Тада се Ковић и Брњак дигну те оду школи да траже Бацковића, а она тројица опет остану у механи, чувајући ту остале сељане.

Кад су Ковић и Брњак дошли школи, они ноћну лупаги на врата и звати Бацковића. Од ни се баш изнутра. Они ће позову да изађе напоље. Он им одговори: „Не смем, учинићете ми какво зло!" Тада му Брњић одговори: „Отварај учитељу и не дуди. Хајдуци не убијају људе, но узимају паре, а ми знамо да си ти човек сиромах и да ти немаш ништа узети, већ нашу да се нешто разговоримо и да нам нешто кажеш." Кад су после мирно почели ствари вратити њима. Не хтедоше ни то, разбише врата и онда тешко теби!"

Тако су се преговори полуже отезали, но Бацковић се једнако двоумио да отвори. Тада хајдуци почеше ни сасе сваки ударати кундацима у врата, а Бацковићева жена и деца најдаку писку и почну га молити, да им једним отвори, као што говоре, да му неће ништа учинити. Бацковић једном руком отвори врата, а другом је држао заиет револвер у намери да, ако хајдуци уђу унутра, пуцаће их да се тако кроз отворена врата разговоре. Али чим се отклоне врата, хајдуци навалише унутра, а њих је отоке да опали, жена га ухвати за руку и од тога га задржа. У томе хајдуци навале унутра, свеобаљу Бацковића и отерају га у механу.

Ун пут, на и у механи куја су Бацковића дотерали, хајдуци су га питали, зашто он мрзи и напада најбоље људе и зашто је и против њих, хајдука, овако, но који су то најбољи људи, које је Бацковић нападао, из хајдучкога говора

Сутра дан опет је биле свечаности. Сада су били подношени дарови, што их Милош бејаше спремио за сутрања, за чашење царске порудџбе и много којешта достојанственика.

Дарови су се одликовали великим богатством и нарочитим укусом, тако, да је сутрам био земља великаша и паразло је царској сјају трају Милошеви.

*

После ових многих свечаности и почасти, указаних Милошу од самога Султана, шастио је читав низ других сјајних гозба, које су трајале великим приређивањем Милошу у почаст његову.

Почињући од великога везира, па до богатих банкара цариградских, сваки се од њих трудио да сретнем њему увиђу пажњу и учини почаст.

Два месеца бавио се Милош у Цариграду и ово његово бављење само за со могло бо бити предмет за читав један роман. Тако су она два месеца милошева бављења у Цариграду била пуна свакојаких, врунних и сигних догађаја, али сте догађаја од жива интереса и велике важности.

Милош је још приликом у Србији био комат као великим непријатељем па се по себи разуме да се у своју кавалкаду међу овог могао задржати ни један у Цариграду, а нарочито да му није било ни сгако бан тако много да те свуде налазе крајеве.

У возља, где при њим људи дуго читаше дарове, Милош је смотрао да не недостаје поклоњеног њему много маће, а тога је сиромах мудаша са свим бим пуштио на воду. А ако жели, у Цариграду бар има и људи и продаје, да једва богат кеса може набавити што год му срце жели.

Но Милош им ту није умео да се умери. Мало му је било што му је све стојало на расположењу, већ предузео да од царигралских ускивала нешто оскупа и за будућност. У то име он купи две дивне Черкезинке, и да је остао само на томе, нико му неби ништа рекао.

Али православним кнез није хтео чак ни ако милосивице да дарове непримиће, већ наређа те Черкезинке поврте и дају им имена једној Анина а другој Дамјана.

Лако је замислити какву је убојну мирзо произвести тиме, које је нисмоје пуно по целом граду, ка један ћаурски кнез покрштава мусломане у сред Цариграда у самом срцу и предмету свога мира крсноме, на очиме највишег државног власта турске и у присуству самога султана.

И то чини исправља једнога народа, који је до јуче био роб турски и који данас сиди у састав моћне државе султанове.

Ове вруће новаму није могуће наћети, но што му је баш наопасније овим дрским поступком Милошевим.

(настављиће се.)

Пут у Цариград

После свију ових дворовања, султан се умрсти с киевом Милошем у погледу, шгоме планирали рашго вор. Питао га је о Србији, о приликама у земљи, о годишњи тим приз., на онда пређоше на питање о Босни.

Од интереса је, да је султан изјавио да од Милоша чује о стању у Босни, и да сигурно његово мишљење, које су ту умрсли тиме ову земљу испрстани круг, ће бутисти у свему тако или готово тако, као ће предлоге ту изнетан, да се ово питање стаке провели.

Милош је о овој ствари говорио и дуго и тако равнодушно, да ће је Султан највише пута прекидао, пређлажући му своју наклоњеност.

Уогред Милош вешто уплете, како су народ ово те буне босанске из султана само изјаве једне досадне муке, што се султану такође јако хоћело.

Пошто је и о овој ствари говорио, Милош представи султану сва главна лица на своју свиту, а за тим остави дарове њима. Султан међу тим наложи своји дотаовљима, да Милоша приведу крез све ве-личине и да му показу све знаменитости цариградске.

није се могло разабрати. Бацковић је одговарао, да он никада нигдје зло није учинио, а што год је радио, радио је по савјести као поштен човек.

„Сад неш те видити твоје поштење", рече му Бркић, па га онда ту везаше и истераше напоље. Ту на њиједе пред самом механом неки пеоц га на плот и стрељају. Убиша су га три пушке.

Послије овога, хајдуци се дигну истим путем од куда су и дошли. На растанку Бркић рече своме другу:

„Ја учиних своје. Ошљачках дућанџије и убих Бацковића, а ти сад идите касти, на јој се показате."

Бркић се онда пође Бугарије одоспсло са својим другарима, који су пренијели пљен и лишада отишли на Дудовина и Средњаноре. Сврха ове кошарбарске опруге подунавског, а Бркић сам пренуо је за Мален у среду полубарске округа пальевског. На томе путу, око поноћи, Бркић се сукоби с потером и ту убије сина Митра Пашанинића из Бершинице, који се с Бркићем тукао и шал му отео.

Док су хајдуци ишили ово разобјешатог у селу, протекло је њиљаде дана пуна сата. Ови су се с таком сигурношћу кретали и тако су добро познавали сво домаће прилике људи, да су, ако ништа, ја је сигурно, да су сви разбојници имали њиљаде јатака за сачувење, који су ми све показали и у сваку ми биш на руци.

Карактеристично је и то, да се ништо не нађе, да се хајдучка одјеће, већ 20 људи шло стоја стоје пред тројицом кикоћана, поносно и непомично.

Бацковић је био предан учитељ, вешки сировац и њаљеник њезога неба. Његово је њи стко политичко и копривно је ни осјете. Послије себе је остало удовицу и шесторо њиље без крова и хлеба, без пребијена гроша у џепу.

Кри Бацковићева на нечају је сваку њасту, а чија је глава то биги, то ће ускоро јарко сунце показати.

*

Тако завршује ова дописница, и ми се за сада оде растављамо, остављајући да о овој стварн доњаје опширније проговоримо и наш суд изрекемо.

НЕМИРИ У ТУРСКОЈ

Цариград 30. августа. Пошта јавља, да је по њиљи у њеној јерменској цркви отворила врлу бомбашку радњицу.

Солун, 30. августа. „Пол. Кор." јавља: За ово последњих десет дана врсчило је одвише њиље од дан пошло сврховима које нуже, да су у њима у јесте револуционим одборима у иностранству. И стања, цариградски њемаљ њиљо је ранђавако сидашње. Јерменс, али опак за то њиље било опасака нерда.

Солун, 30. августа. „Пол. Кор." јавља: „Потворбује се, да је тр скоро нека чета на Тесалије упала у Македонију. Од чета сакупила у Арти, а нека да има њиље од 300 људи и четири тона. Осим тога, у Македонији се опет појавио харамбаша Бојчев, на кога се баш ројаке дају рекли, да је са 20. августа дуговао њиљо са четири турска батаљона. С обе страно њиљо је ово 200 људи, а има и доста заробљеника.

ИЗ ВАЛКАНИЈЕ

Италијанским гостя на Цетињу. На пародају „Јеворки" — тако јавља „Глас Црногорца" — крајњу је у недјељу 17. о. м. из Скадра 100 Италијанаца мушкиха, да ову посјадрити своју будућу краљицу; али ни Которо њиху дошли него 70, њемаљући осталя подоља. На његовању су били дочекани и њиљо њиљо одушевљени. На 18. августа у суботу недјељи у подне са постављања италијанским и црногорским. На ужасу у парку дочекао их је предсједник општине г. Вуко Вукотић, са њеколико трубача, који су свирали црногорска и италијанска и њиљо њем. Кад су стигли, одушевљени кликнуј њиље било краља. Г. Вукотић поздравили их добродошлицом италијанским језиком, сва гости, осим свештја, онда су ушле врло њироди, уз одушевљено кликање грађанства, које је биле изашло да сочекаје госте, и уз свирку музике. Код је њиворка дошла на поклон дворе, где су биле њашле Њихова Величанства на балкон, сва гости кликуће: Evviva Nicolangelo! Evviva il Principe di Napoli! Evviva la Principessa Elena! заиаше пред Двор, а за њима све грађанство. Уз дирљиви овације њиље било краја. Како је било већ доље прошло, одмах су гости одведени за трпезу, која је била уређена у великом оперском парку, где је биле ђаволски лепо. Почело је свирком оперске музике, а завршило, још боље, што је тај дан пало, њиље изгустило да обед буде у оперском парку, где је биле ђаволска њирочито подешена, немаљене застакнем. Тог су гости са њиљовим грађани опет на трпезу. Њихова Величанства њиљи Њихала и њиљи Виктор Еманујил дубоке њиљу гости, дочекани њиљодушевљени кликањем. Уз је Њихово Величанство узело чашу и кликајући: „Живјели италијанска Њихова Величанства Краљу и Краљици Италије и Њихови Краљевској Висости Престолонаследнику Италије", што је прорађено бурним кликањем. Затим је биле још њеколико лепих здравица како од италијанских гостиј, тако и од Црногораца, све топле и одушевљене.

Црна Гора и дипломација. Као што је познато, сва сила која има Штампу своју на дипломатском иностранству. Црна Гора њиторела њи једној у Цариграду једина дипломатичког заступника, у Паризу, на Малте и у Котору од једног конзула, а у Бечу, Берлину, Риму и Лондону ни једног. Ради тога отправника послова. Сада ће установити у Италији још њиког конзулата, и то у Риму, Фаторанди, Мелиани, Милану и Бриндизи.

Општински избори у Бугарској. Дакле су у Бугарској општински избори. Цијна општина престона, за ово се избори жива заузимала. У њима учествују сво општинским страшно. Радословљани и Стамбуловци сакошали су за ову прилику сгазиј и скуп њиљо њиљодушевљења кликалаго. Народ то биги бурно избор у Софији. Биги је пријетњи, да се сакоби сваки њиљу Цанкова и Каравелова, али се њиље ни гго њиста учинета, њиљо су сви сагласи радили у њиљеју.

ИЗ БЕЛА СВЕТА

— „Мађарски крал" је њиљобожан као уједна „Јелена Валкбоог". Он сваки с тиме: „Цијела њада Мађара, који само једно њиљобожање у њеје се исцрпила. Основана њиљобожни дозвани странаца је известна, пресвећена је њихад одбио појам на њиљобожу. У њиљобожне трубаје се у чињтрене листовима, да ће њиљи тамни њиљобожни на сваку ће просвећ њемаљ и да су готови сви верници пазари „латини њиљеси" оброси сваку њиљову. Од њиљобожни сваки се њиље исцрпила. Ц тумачи се једуше њиљи њиљи њиљобожној њиљобожној њиљобожни, кајући сваки у разни њиљобожни, али сви гости њиљи не трошк, они напротив њиљо сваку једну стварц, а не њиљобожни њиљобожни њиљобожни њиљобожни у Њиљу и њиљи, сви трошк њиљобожни и њиљобожни да два њиљ, њиљ се то њиљобожни њиљ у њиљобожни њиљобожни њиљобожни њиљобожни

FABRICATION FRANÇAISE
FACTURE LA PLUS PERFECTIONNÉE
ФРАНЦУСКА ПЕРА ФРАНЦУСКА
ЈЕДНА ОД НАЈБОЉИХ ФАБРИКАТА
ХАРТИЈА
ПИСАЋИХ И ЦРТАЋИХ ПОТРЕБА
ЈЕНЕ Т. ПАВЛОВИЋ и ДРУГОВИ
БЕОГРАД.

Беч. Хотел Метропол

Велики хотел I. реда. Франц Јосеф (станица трамвајска). 300 соба од 3·00 нов. на више, расвичене у то одговарајуће и погодно. Пиће се на сваком спратном ходнику налази. Осветљење електрично. Купатила на сваком спрату. Нем салон конверзације, са дописима и страним новинама. Претовања има у свакој соби.

287 Директор А. Шлезјер

2—3 млађа питомца

српска једна врло часна породица у Бечу на стан и храну.

Понуде упутите под шифром L. M. 1689 Хаасенштајн и Фоглеру (Otto Mar) Беч, I. 867

Сирће за туршију

продајем 1 литар 15 п. д. На већу количину 100 литара 10 динара.

Упутство дајем како треба справити паприке, кромпире и т. д. за зиму.

С поштовањем

Милан М. Марковић

фабрикант сирћета преко пута Краљ. пенери.

— 845 —

НАЈБОЉИ ВИКС НА СВЕТУ

Ко хоће да му је обућа сасвим црна, сјајна и трајна, нека купује само

ФЕРНОЛЕНД-ВИКС ЗА ОБУЋУ,

за обућу отворене боје

само ФЕРНОЛЕНДОВ

КРЕМ ЗА ПРИРОДНУ КОЖУ

цар. кр. прив. фабрика отиска у Бечу 1832 г.

Фабрично спремљење

БЕЧ, I., Schulerstrasse 21.

Ова чета препоручује: вакс за обућу, крем за кожу да се природна кожа, крем за црно бојадисање коже, паперлајк крем за обућу отворене боје и крем за чишћење свих метала.

Које се Србије код **Саенка и Радовановића**, ул. код „Старе Капетаније".

Због лаког подражавања треба пазити на моје име: St. Fernolendi. 1557

Ја вам П. П.

да имам на продају једну **штрикаћу машину**, за израду енглеских штрикаћих стварн, која кошта у набавци 250 форината, а може се добити за врло угодну цену.

Исто тако јављам т. г. господичарима, да због увођења електричног осветљења, у моме локалу имам на продају више комада великих кинеских **лампи**, од 300 свећа, добро очуваних, тако исто и **фењера** за баште, **чирага** посталених за свлове на 4 свеће.

Буради јапанских у разним величинама имам на продају по врло умереној цени.

759 С поштовањем **Карло Пероле**

У ДЕЛИКАТЕС РАДЊИ КАРЛА ПЕРОЛА

преселила је ових дана велика количина **ерфељске саламе** и **швајцарског сира, младонског ајвара,** свију **француског зејтина,** свију **француских сардина,** као и сва остала разна јадна јестива могу се свакад добити. Исто тако препоручујем најновији **француски шампањера** на врло **француских** вина, као и **коњака** и **француских** разних **линера,** продајем по врло умереној цени.

Јављам П. П.

да имам на продају једну **штрикаћу машину,** за израду енглеских штрикаћих стварн, која кошта у набавци 250 форината, а може се добити за врло угодну цену.

Исто тако јављам т. г. господичарима, да због увођења електричног осветљења, у моме локалу имам на продају више комада великих кинеских **лампи**, од 300 свећа, добро очуваних, тако исто и **фењера** за баште, **чирага** посталених за свлове на 4 свеће.

Буради јапанских у разним величинама имам на продају по врло умереној цени.

759 С поштовањем **Карло Пероле**

Штампарија „Смиљево" потребан је ученик

ТРГОВАЧКОМ СВЕТУ

Част ми је препоручити моје отворење господње себичке намештаја нашо сопственом израђивање као сас врсте кревета, умиваоника итд. итд. Израде по уступа бесно, а цене апсолутно.

БРАЋА ПИННАС ШТАЈН
краљ милановa улица бр. 43
Београд. 516

БРАЋА ПИНКАС ШТАЈН

сарачи и оздлари

у Београду

359

Препоручују своје богато снабдевено отворење свакиме врсте ствари, енглеских ручних и Ренсомса фиширених и Сарињонских

Отворење поштовање израде све врсте елегантних коњских наџионијет фасона, као и штрајгерајица, простих кола и кола за гроб, као и т. д.

Отварање сатасених и пошавених кобета за штаку и исход ... и све што у ову струку спада.

Сировинске материјале за сарачи, оздлари и сатаре, као и све врсте вестере, ремење, и свега што коњу за ношење корупа потребује.

Сирове кајуке и кола извршују се тачно и са најумеренијом ценом Г. Мемаровић и индустријским предузимачима препоручујемо напомену велику и четири врсте кола отворењу коња као и вестина од ремења, и шпанг и сакала.

АПОТЕКА ЂОКЕ МАКС. МАРКОВИЋА

(ПРЕКО ДИЛЕРОВА) ШПОРАД — ВЕЛИКА ШКОЛА

Добила је већу количину са свим свежег и најбољег

ПРАШКА ПРОТИВУ ИНСЕКАТА

(буба, стеница и т. д.)

и продаје у стаклима по 0·40 пр. дин.
" " " 1·00 " "
" " " 2·50 " "

Како за мале тако и за више по умереној цени. Осим тога свеже пуњене разних: **Минералних вода, Специјалитета,** као: Odol, Quina Laroche, **Моло Француствлја** итд. итд. **Парфимеријс разне.**

ИЗВРСНО СРЕДСТВО ПРОТИВ ГРОЗНИЦЕ

прашак противу знојења ногу и руку.

НАЈБОЉЕ средство против опалања косе **„капкиле"** за одрбање косе **Хар-ренквер** Др. **Тајма.**

РУСКЕ КАЊЕВИЦЕ против грчева и врсница. ИНДИЈСКИ ЕКСТРАКТ против љубобоље и још многи други.

А и Апотека сама са свим свежим лековима у опште, као о тачном и брзом послугом снабдевена. 758

КЛИТИЈА ПУДЕР

ЗА НЕГОВАЊЕ КОЖЕ

ЗА УЉЕПШАВАЊЕ И ДОБИЈАЊЕ НЕЖНЕ БОЈЕ ЛИЦА

Најелегантнији гудерфтоалетни, бални и салон у белој, руменастој или мутој боји.

Хемијом анализиран и испитан од др. J. J. Pohl, професора у Бечу.

Посилнице се најбољим куртоом добија се по свему кутији.

ГОТЛИБ ТАУСИГ

к. кр. двор. набавка за пудрене свеће и парфимерије у Бечу.

Главно стовариште: Беч 1., Волцајле (Wollzeile) 3.

Добија се свуда у свим парфимеријским трговинама, дрогеријама и апотекама.

74

Штампарија „Смиљево" Пере Тодоровића

Одговорни уредник Пера Тодоровић

Број 244 — 1896

МАЛЕ НОВИНЕ

Понедељак 2. сеат.

Kleine Zeitung

Le Petit Journal

Орган свију оних слободу љубе, истине теже, правду пуне, опирајући трпе, тврде што говоре и теже слуге отаџбини и српском имену

„Мале Новине" излазе сваки дан — и поред свега празника и недеља

ЦЕНА ЛИСТУ:

За Београд:	За Србију:	За страни земље:
На месец . . 3 дин.	На 3 месеца 8 дин.	На 3 месеца 12 дин.
На 6 месеца 5 „	На 6 месеца 14 „	На 6 месеца 24 „
На целу годину 10 „	На целу годину 26 „	На целу годину 48 „

Новац се шаље франко и препоручено.

Претплату у Београду врши администрација, у унутрашњости преко поште, и може да стане и повереницу уредништва.

БЕОГРАД — ГОДИНА ДЕСЕТА

ИЗЛАЗИЋЕ И ГЛАВНИ УРЕДНИК

ЛЕРА ТОДОРОВИЋ

АДРЕСА: уредништво „Малих Новина"

АДРЕСИРАЊЕ: Redaction „Male Novine"

Чланкови се не враћају. — Писма без потписа неће се примати

ЈЕДАН БРОЈ ІО ПАРА ДИН.

Као сведочанство, одштампано и рађен оригинал овог броја налази сваки дан, „М. Нов." су код њене штампарије на испитивању.

ЦЕНА ОГЛАСИМА:

	за једанпут	5 п. дин.
На 1. страни од реда:	за недељу .	8 „
	за месец .	12 „
	за једанпут	3 „
На 4. страни од реда:	за недељу .	5 „
	за месец .	8 „

За конкурсне, адвокатурске и рудне оглас овог броја плаћа сваки дан.

Боја огласа и њих величина плаћа се по погодби.

За велики број огласа знатно обилазак (преговарање) 20 пара.

Прикључак од петит реда 50 пара дин.

За оглас одговорност уредништво не узима ни за 10 п. д. врсте.

ПАЖЊА. Претплатницима у Аустро-Угарској, Босни и Херцеговини. За ће се наше лисе моћи слати редовно треба да се до 15 Децембра (ст. ст.) пријаве. Сваки Дуже и у Србији), то ће се за сте средње широкоје поручене нову годину доћи. И тако сад: М. Новине, отпор: Ву Угарску (Аустрију), Далмацију, Босну и Херцеговину ну 10 новчића. На за год. 6 месеца. На месец 1 новчић. Претплата се шаље Уредништво „М. Новине" — Београд (Serbien).

ОБЈАВА

Као сваке године 14., 15., 16., 17. и 18. септембра биће у свакодневној Паланци чувени **Крстовдански — Палански вашар** за које се могу купити и продати сви сиромашки производи.

Палански вашар има велики глас са своје значајне и готове сточне и житарске трговине, а тим пре чувен је Крстовдански вашар, на које се стичу многи трговачки и остали свет, не само из Србије но и са стране, где се могу продати и купити добри коњи, говеда, жедребади, волови, прасе, телади, чувених шумадијских свиња Мачванца, добра одела, и остале опреме за домаћу и трговачку потребу. У оште назначени крстовдански вашар одликује се као својом обимношћу тако и богатством најразноврснијих производа.

Пошта општинска управа стоји на чврстој законској основи, да сваком буде рукописаној и заштита у личној и имовној сигурности и личној належали довољна, при чему ће се од стране општинских власти строго пазити, да исто не буде у свом праву спречавен, а нарочито да се нико нимало преко законе мере не наплати.

Поред свег чувеног, богатог вашара, трговци и посетиоци имаће приликe, да лепе трговачку нарош Паланку с новом црквом и школом, које се у њој граде, као и киселу воду друштва „Пријеке Круга" и зоне свет поносне Шумадије.

Најзад у општини Паланци има данних места за излет у општини села, те би на сте најромантичнија места око Београђанке било од живога интереса, да празником посете онога вашара учине излет и у општину старога Некудима (садашње Паланке) чији су дивни предели још из наше старе поносеће прошлости, јер је ваш чувени Деспот Ђурђе Смедеревац најрадије великог у овај крај у зов и излете.

Дакле, посетити паланачки крстовдански вашар не само да је корисно и важно за трговце, за привредене и у опште за људе који хоће што да продају и што купе, већ је ово дивна прилика за све оне, који хоће да се мало разоноде и лепо проведу.

С тога ће ово и јавља трговачком и осталом свету рада знала и користовала.

Бр. 2956

13. августа 1896. г.

Паланка.

Председник суда општине паланачке
Марјан Павловић

813

Засебна, пространа и елегантна кућа

са врло великим баштом и воћњом, у крунској улици, близу немањског поклоништа, издаје се од Митрова-дана под кирају, на дуже време. — Иста кућа је за продају, под врло повољним условима. Упитати уредништво. 865

ЦЕЛОКУПНОГ ЛЕКАРСТВА

Д-Р СВ. М. МАРКОВИЋ

ХИРУРГ, СПЕЦИЈАЛИСТА ЗА ПОРОЂАЈЕ И ЖЕНСКЕ БОЛЕСТИ

вишегодишњи асистент чувеног професора Тарнијя на главној клиници порођаја и женских болести, париског медицинског конгресног и доследног практичног лекара у Паризу,

ОТВОРИО ЈЕ ЛЕКАРСКУ ПРАКСУ У БЕОГРАДУ

Болеснике прима: понедељком, средом и петком од 2—4 сат. по подне. Суботом прима само и сиротињу бесплатно од 4—5 сат. по подне.

Стан: Краља Милана ул. бр. 92, према пута куће господина Рашића.

DOCTEUR S. M. MARKOWITCH

MÉDECIN — ACCOUCHEUR

Ancien moniteur à la Clinique d'Accouchements et de gynécologie de la Faculté de Médecin de Paris, ancien médecin praticien à Paris.

Consultations Lundi, Mercredi et Vendredi de 2 à 4 h.

Rue du roi Milan 92. Belgrade. 816

О ном

У ВЕЛИКОЈ КОЛИЧИНИ

Есенција за сирће

потпуно неикваљена и хемиски испитана.

ПРАВОГ РУСКОГ ЧАЈА

оригинална паковања, разне горе и цене, у ме лико) количини

ПРАВОГ ЕНГЛЕЗКОГ РУМА

ПРАВОГ ФРАНЦУЗКОГ КОЊАКА

и

МАЛАГЕ

све у великом и малом избору

ДРОГЕРИЈА

Петра Б. Ђорђевића

кнез Михајлова ул. према ул. менштора 826

ОБЈАВА

И оне као и до сада сваке године држаће се оне у Обреновцу трговине Крстовдан-пијаџар, а у дане 14. 15 и 16. Септембра, а не раније, као што је у неким календарима погрешно представљено, на ком ће се поред стоке и сви оно земаљски производи законом дозвољени продавити.

Председништво суда општ. обреновићки Бр. 2354. 29. Августа 1896. год. у Обреновцу. 869.

НАРОЧИТЕ

ЛУБЕНИЦЕ ЗА СЛАТКО

има на Чубурју

Код ко наручи неће се и у кућу.

ПРВИ СРПСКИ ЗАВОД ЗА ЛЕЧЕЊЕ ХЛАДНОМ ВОДОМ И МАСАЖОМ

У ЗАСЕЊЕНИМ ПРОСТОРИЈАМА САВАМАЛОГ ПАРКОВОГ ШЕТАЛИШТА ПОД УПРАВОМ

Др-а А. Фаркића

по методи проф. Др. В. Винтергица

Лечи се разним процедурама са признато лековитом снагом воде.

Општима доказано као најбоље и најсигурније начин лечења следећих болести:

Нервозност (неврастенија) хистерија, хипохондрија, неуразгија (мишић, болови простине и т. д.), грчеви, главобоље, узетости, несаница, пратоглавица, мигрентије, кичани клупа и многе друге катари стомака и црева, шуљева, болести јетре и слезине, (жалук) недокрвност (анемија) код девојака; хронске туберкулозе, шарлатозе, костобоља (гихт), ревматизам (згљавања и мишића) грознице, јаке угојености, женске и тајне болести и т. д. и т. д.

У заводу спаје на услуге вешта (дипломисан) бечки масера и масерке, нечки хидротерапевтични процедурама. Особито препоручује тај завод оним болесницима, који су тешка пушатеља код кас нам за страни употребљавали, јако за лечењу осетљиве избегао.

Отворено сваког дана од 6 часова пре подне 1 сат во подне за мушке, и од 2—7 часова по подне за женске.

Ординерати у заводу од 10—12 часова пре и од 3—5 часова по подне.

Дајем упутства за вршење разних процедура и за масажу код куће у своме стану Краљев трг бр. 23. до Управе Касе Дутиће од $1^1/_2$ до $2^1/_2$ часа по подне.

Бр. 825. — *Др. А. Фаркић*, лекар завода.

СМТНЕ ОБЈАВЕ

(Ради овог оглашавања нема суда. — Р. г. изношење ... судског изгледа на ваш ризик.)

У БАШТИ и САЛОНУ у хотел „Славија" свако вече свира београдски оркестар и у свако доцнијег пријатна и пештачка. Уласак бесплатан. 727

ЈЕДНА госпођа, практична на гавоспору, даје часове у и ван куће. Упитати у гавоспору) ул. 20. 925

МОЛИ БУЂЕ у Мутавцији у броју бр. 12. на Савској, продаје се слободно утва. Упитате у истој кући или у штампарији Синђелу. Арса Мајсторској мајстор кочарски. 861

СТЕВАН ЛЕПАЈ кр. гра. ДВОРСКИ ЈУБИЛИ ЛЕКАР прима свако дан од 9—12 и од 3—6. 846

СИРЋЕ право такмо продајем у кланици код „Бостан" на Врачару по 30 п. д. литар На више увеличаје. Коста Васиљевић зет. 854

ПРИМАМ рани и ледани Бошњани улица број 12. 861

ДВА ДОБРА ђака која старе 5 год. на продају, упитате у администрацији. 865

НА МЕСТО радника „Полиорама" Михаила Лутовца који је дао отказ, може одмах ступити М. Ј. Преседник кнежев. 864

ТЕЛЕГРАМИ „ПАЛИМ ПОЛИТИКАМА"

од 1. септембра 1876.

Лебау. Као се цар Николај вратио у дворски шор, брзи гласници из Дрианђана, одакле је у пошалу зовомотину дворске шора. Нико није осећао.

Бечу. „Фременблат" доноси неке енглеских и немачких листова, да се сваке озбиљно занимају питањем о султановом сирчиљу.

Насиља у Старој Србији

Од једног пријатеља, који се ово дана вратио из Старе Србије, има овај занимљиве и мрачан извештај:

Господине уредниче.

У времену сређу вратио сам се из Старе Србије, где сам провео више од 40 дана обилазећи сам предео између Сапуља, Пријепоља, Митровице, Пришћине и Криве Паланке.

Три је већ дана како сам у Врању, у мирном сиромашном граду, где више не слушам грохот пушака, нити чујем Арнауте хвалисавих очију, на којој још не могу да ме изађу из памети они страшни призори, што сам их по том крају гледао. Старе Србије пуних 40 дана гледао.

Но ипак реових, тек дано, тек ни после тридесет пуних година ни моја ума не могу се изгласити оне страшне успомене, што сам их видео из тога Богом и људима оставленог и забораваљеног јадног краја српског.

Ово дана ја ћу доћи у Београд да вам усмено причам оне јаде и ужасе, које сам на моме путу видео, јер да се све то опише, мало би писати читаве књиге.

Овде ћу вам рећи само толико, да су на српски народ у Старој Србији наступиле последње дани, и ако му од куд год неће доћи бољка или божја помоћ, овај свет или се мора турчити, или мора напустити, па и голим дупом бежати куд било у свет, јер му Арнаути овде више не дају живети.

Кад вам ово кажем, то треба моје речи да узмете у буквалном и најпростијем смислу њином, а да не мислите да овде има и једне, која је претерана и сувишно речена.

Да, то говорим, не наступамо, по целом покољању оданвших Арнаута или се јесно, да су се сви ређили, и то свима с плаком, да овај народ одвде истребе и расели.

Видећи како се у Турској на све стране мути, Арнаути се боје, да Турска не изгуби и овај крај, као што је ко сад изгубила многе друге земље. Наравно, да најпише верују у то, да Стара Србија може пракнати Србије, чија државина и јесте. Да би то остварили и спречили, Арнаути су прегли, да из Старе Србије истребе све Србе, с тиме им и говоре сасвим јасно:

Ко је Србин нека иде у Србију. Овде за Србе нема места.

И да би те своје хвалисавке и суховре пламене изнели да истребе читав један народ, хвалише Арнаутини чине ужасе, какве је тешко замислити.

Они отимају и туре лепу, одводе девојке, убијају утеклише људе и дечице моме, пале Србима куће, отимају им стоку, одводе летину, одводе им мајке и лепше жене, које сиђоше турче и за се пеповадају и, најзад, просто их пребоне с њиних ђулавита и земље, које заузимају за се.

Својим сам рођеним очима гледао, како гомила оружаних Арнаута узаи у српско село, сазива збор код општинске куће и пређује поименце двадесеторици најугледнијих људи, да за се десет дана морају исселити из тога села и оставити све своје куће и имање. Не учине ли то, Арнаути прете да ће доћи још у већем броју и да ће тада упалити дело село и исећи све што ухвате.

Да не би пострадало цело село, двадесет најбољих домаћа морају да се иселе — Арнаути дошао и заузимају њине куће и имања, а оне остале Србе, што су ту остали, кажне да им раде оста имања за балака и под кнуту.

На тај начин, кад из села истерају најугледније и најотресније људе, после ни је о њом сиротињом лако. Њу после поступно туку сколом, а кто се покаже увређије, то убијају и одмах на сеса. Тако је у кратком року за десетак последњих месеци остао и расељено неких преко 20 српских села. И ти су ушаи сад показују све у већем размеру. Ко ће се усудио да се жали убијају га, а нема се коме ни жалити.

Поиаљам, овде је стаће преужасно, и ово се дуже трпети не може.

Ако Србија не мисли на своју будућност, ако нема сажаљења према патњама несрећне браће своје, бар нека се Бога побоји, па нека не гледа ћутећи више оне грозе и ужасе.

Ст.

Писма из Мађарске

XXXIII.

Будимпешта 28. августа.

Прошлих мађарске државног тактоградишњим сгуиаје је у последњи месец. Има још да се поетоји спомсиче у Земуну, и да се свечано отвори знаменита кров Херцег, за је у ганвани продавни дво на ову годину сврнеи. Мађари се поиоси, и нашу праву, да њихова држава постоји нову хиљаду година. Питати нећеш, шта су они за ту хиљаду година учинили ради у прсспетном развитку човечанства. Чак чињеница је ту, да су се могли и као племе и у државном устројству толико време одржати у Европи, оиеђена страиа свиоа. Ту ваи је јасан пример оно снаге и уиутрашности, која турцизама елемеиима стоји на пагиоиовању при очуваиању туђих народа и одликавању у воодушевлеи. Ако турцизам племена и јесу узеи о својих варварима, тадиво со мора признати, да нашу је он само чврсту песницу, него и свој наставиит, који их руководи у самоодрживи. Ево нам други доиаи тому у другом турцизом племену до нас. Турци Османлије нису дуиаиу своју већ пеког времена готова но, иа се још држе у Европи, ваи и ова не једна европска хришћанска држава, која је но сиаги јача, већ и она. Зато ни Мађарима нећемо замерити на јавиоо родољубиво осећај. Ако турцизам племена стоји на пагиоиовању при очувааи своје моралиу иитересе. Боље би било, ваи бисмо успоиели од њих прави родољубе, доследиости и истрајности, којих су моеи да себе и државу уз сваку цеиу одрже на висини, уз иаиоио, да им иадва милиоиа људи имати да забележи каквоу иародиу и државиоу смрт.

Ако су Мађари, и гледаи да војеико прсступају разие возвишеиости и осуоиице, који су се у тову инвазиоиие прилици иашли иа челу иоиуиаиа, ваи је то утицаоиа на ово годиие иаше умоо остати иеприиатиа. Ово су их сви страие увааавали поиове из каквоу прошлиу, ак то иемо одиаие, иемо со ииде одиаие. Ако се у иашо доба, ваи то се ка ту ваквиреа, које се иису одиаиаи каквоом новиу, иаиаи и проиетаиеиа иародиа, које се иаиое у ваи и добрим праиаиа ваквиоу уваи уз Мађаре. То су Пољаци. Мађари су иитаиу, ваи ће Пољаци будиоуће иаиа ваквиреа доиаиеиа иаиаибо и у сопште праиаиа мађарсио ту-ђуговаиииаиоиу? Зашто да баш иама нема у иападе Мађарима, ваи ваи сваио тако ваиаи моиеиту у иеиу иародиа, ваи Мађарску иаиу сту ваиаи? Ваиаи ваи Пољаци доиоиаи у Будимпешту у 1885. годиии; сви иису још заборавиаи ии оиај дааи доиов, иоје је Мађарима уиаиа у Лиаову од стране Пољака, ваи су позиваии ваиа иаиаи ваиаиоиу ваиаиоиу, ваиаи су Пољаци тако даиаиа часто полаиии карактер, ако иито то Мађари иаиа дапас са своји миаиоиаиом жи-ваибом, даиоиљиви су мађарски тиии. Разиишљајући о своиу тоиу, Мађари иа дааи доиов сиуају ваиаиоиу ваиаиоиу да Пољаци иаиа ва мађарски иаиоиаиаиом пастаиаи-иаиа? и ваиаа је то исиарвааи заговетиа, да со Пољаци дааи тако иа страиа?

И иаиета иеда у ово иадати ове уздуживаиа Пољаке у иародиу мађарску иаиуборитаиииаиу. Досиа су Пољаци своиом праиаиом уверавааи „ваиоиаи" мађарски иародиа о своји сиоиаиаиаиа и браткоој ваиоиаиости ирема ваиа. Пеиаиста је пољачка песма:

Полак, Чешљер дан браћански.
Ја во ииболи и до шкиљења.

(Пољак и Мађар дан су браћа и у сабља и у ииђу.) Откуд уиедиаиуте ове уздуживаиа о браћи мађарске прекаиое? Ово заиста иитеиаа ваи заиоиотка. Да ли се су су ваиаи политички иаиеиа-ти — ко ће то заиета? Пољаци гаииаи доста су

ПРОГОНСТВО ОБРЕНОВИЋА

ИСТОРИСКИ РОМАН

(149)

Цут у Цариграду

Вест о пиротеку те дне Черкеските као муња пролете кроз Цариград и код Турака настаде дуго неиавољетство, које је истицаи тутиаиу у двоји страиа. Вадети су се с ранисом коиаи бојати да ие ио крају каква иесрећа, које би могао бити од славиих ко-сиеиика. Вадиаи је ваиао предузимати иаросите мере да се Турци стиишаиу. Ваиети су ово тата иаиаие ио-ваиие муке.

Другге је случај бао од иаиоги иаиоиаиа ваи бар од ваие опаиоиости, ваи тек и он је иеиаиаиие, ваиа су се ова ваиаиаи Махиуда II. ирииаиие у Турској ио-ваиа времеиаиа.

Ири свеиом иаиаиаиа ио Цариграду. Султаи је ииаиће свеиаиа и ваиа Мааиоиа да му ирави друштио. У једиој таиаој ноћиои, ваиа су обиаиаиии двориу оружиику, Султаи иоиаиии коиу Мааиоиу иаиет тиоиа ранииса ваиобра, с ваиом ирииеои.

Ово иест јако је обрадоваиа цариградске хриш-ћаиае, ваи је у тоиио иаиио сиутиаиа само Турке. Они су со међу себои иатаии, ваиите Султаи иоиаиа турске тоиие ћорџеои ваоку, ва су одиах за тим и ого-ивор дааиаи, тумачећи :

„Султаи дође ћаурима тоиове, да иас сви ноиле ваиа бубе могу тући.

Ваиаи ироиеи се и једаи таиаи глас, да ваје Турци иису ии аборе ваиаи, ваи ваје је Србе, а ио-ромиће строиу ирети иаоиоиу, баиде у ваиоћу бри-гу и трииоиу.

То је биа глас да је каиа Мааиоиа иогодио с Пиротом да му ова даао иауи и воромаа, којим иесе сам, без иаиаиа друге сиаге и тиме ироиаиити ако буиговиике и каиоиити ио своме иаиоћеиу, ва их ваи и из вемаје исиорати, ако ко ио ваје ва добро.

Тордиаи се ва је сама Пиротк ловуаиаиа каиоу таиаа вормаа и да се он ваи погодио, да ва ваета ваети 700 хиљада грепа, које би се имаиа иабројати ово-сга дааа, ваа се Мааиоиу иреда у руке тај ворожа, о коме су ускраваиаи да ваиие већ готов и ошрежаи ва ирегаиу Мааиоиу.

Мооже се дако иамеданти ваиаи је утисак мора ирои3водити ова глас ва ирвом ошрежаиоу, иро су сада ирои3водиии ваиаи да се бојо ва своје гаиаи, ако би се по-чеодаио глас што се бејаше ироиео о Мааиоиу. Иаиа од оиих ошрежаиаиа биае су ова дааа у ирилии Мааи-иоиу, дакаи ту зајеоко с ваии у Цариграду. У идиом ошрежу ово ошрежаиоу ооиете ирвао руоеом ироеаиоиу

Бугеаиоиу у Цариграду, и иониу га ииташ, да ли је он иите дознао и тов Мааиоиаком вуоаоиу вормаа, да ли се та ошиор може сматрати као истина?

Бугеаиа ио одговори да ои о томе ие зиа ии-шта иодиаиа, ваи да је ва дистиои дааа свакоојако дознати, ако је што биао. У свакои случају ово се ва сад ионоју чеа бојати , ионоико ие је ионзиаиа, јер баи да Мааиои иито и свииаа ироиа ваиа, ваба ие дирати сад, док су сие заједио иа иуту.

Но ваа су једиом добиаи ирилиое да се иаиаи ирод ироеаиаиом иа Мааиоиа, ошрежаиие ова ошиор читаиу туђе и товарии су иа Мааиоиа и што је биае и што ие.

Мооуоиои Мааиои је ироду маиоо ошрежаиоу ошиое и товбе ио Цариграду и иа хаијеба ва иитреое своји-ма чиоовиаиа.

Ваа је чуе ваиае му иаиоиое ирииетиуи каиоеио ауоаиаое ионмуиуое вормаиу, Мааиои је ироотоои ошиор и иаираиое је оштрежиу дооетиу, ваае ота-решиое себе јако ироду ву, ваа мооаи да ваиеиаиае тоиио иеде и да би Мааиои за ваи дао вае ваи 700 хиљада грона. Оиако ооиаиаиае Мааиоиое ваао уми-ја ошрежаиие и на оиоро оиет сое заиае.

(наставиће се.)

оправни политичари, да су моле бити сигурни од чуд нових потар — али какви је те потар и од које страше пуне? Као немачке могло би се казати, да нам је тим дражају према Мађарима ни мало не руковади обзир на то, што Мађари гледе политику садашњег бечког; тамо владајући погледи не може тешке претставити код Пољака. Тим загонетнијим изгледати мора нам сваки загрљај.

Али ако Пољаци покажу аналогу сталожу према мађарској национарној пројави, Пошли тим мало криљу јед. не Мађаре.

Мађари примају у прве изтрајнице Немце, али њима је то једна мађарску сва немачка пошље, и то баш нарочито они Немци из Пешпине, где је немачина и знатнија него у Будиму на Мађаре и на њину национарну тежњавину.

У Мађара се чује, да су немачку аналогу дубоко презиру или да не зато њино на душе због тога, то је лако погодити.

Слававо на томе читавом свету интересна, да нам сваки немачки примери тек показати могао на Мађаре и њину пресуду, што ће учинити у најбољем њину.

НЕМИРИ У ТУРСКОЈ

Већ и стране листови пишу вести из Старе Србије, да Арнаути траже у новом изменом низајету сигурност личној и имовној, да траже, да се не притиште, веле се, турска власти њину предузеће довољне мере. За исходиште тих једнако дана. Арнаути су потпуно оправдани траже у новозаво места, а власти не стоје томе на пут. Ни истинити извори, у којима су Арнаути код Цариграда изразили захтеве, одлазе су дакако великом жељу у Цариград, у којима се дана прошлих, да стане на пут арнаутској обести. Ако се ствар не уреди, онда ће Арнаути да пређу на оружје и да зарад хришћанске подлоге Сталтанове уже у изгнатву, не трпи се онда чудити, ако нагласу обилни корени, док и стрељачу има краја.

Берлин 31. августа. Овде је стигла вест из Лондона, да овде обилазе преминућују о обавештају у Сутпаи. Ну оданака међународни и политички кругови најодлучније порицу основаност те вести. Даље, у Немачкој на то нико и не мисли.

Цариград 31. Августа. Одавде се непрекидно пресељају Јермене у Анадолију. Аустријским конзулат нестало је до сад око 200 Јермена у Бугарску, Турску и Египат.

Јучер 31 августа. Одавде се конзуле аранцуска средоземноморска ескадра којом командује вицеадмирал Пајтрах. У ескадри има 7 разних бродова.

ИЗ СРПСКОГ СВЕТА

— **Нова црква у Митровици** (Ст. Србија). У Митровици 30. Септ. Србље уздиже се, и ја ће нам тамошњу нову цркву, крсту Св. Спаса. Овај дан за њино је Цвет Виноградскопотпостасно архиепископ Дионисије, царска дозвола не сму нову добивати је још пре 25 година, али потребама због потребе нису се могли решити да приступе градњу. Тек сад се по уплату у себе, ће се обликовао изучити сабор за једнако ове праве, која се обрћа српском родољубљу и либералним принципима, да ни приликом у томе не заборави, да ће нам најнеприлични ако за зидање на варошку Косово поља, баш на улицу Сигнице у Мбар и неког пашалете баш Зечина, добиће нито ове нову цркву. Добровољни прилози могу бити у новцу и у свему другом. Прилог: трећи сатак председнику општине Јовану Симићу, протојереју у Митровици.

— **Прилопољска нова црква.** У недељу 15. септембра извршено је освећење нове православне цркве у Прилопољу, која је с довољним Султановим позволама већ пређеним лонцем од стране црква а нашто добровољним прилозима и срдством општина и месног свега.

ИЗ БАЛКАНИЈЕ

Вероида на Цетињу. Као уверава „Фремденблат" орган аустроугарског министарства спољних послова, из скоро изашлог званичног календара и прегледа сталних посланика Велике, која је ових најбољих месеца у Риму, Лондону и царској ругби и новинама. Грчке: краљевске посланика Јелена, а поменик италијанском краљевићу.

— **Општински избор у Бугарској.** По свима знаке се нада да ће у скоро општинских избора у Бугарској (који су били јуче), моће се закључити, да је владина странка уз врло живу акцију владиног опозиције, која у огромној већини места одношења победу, па и у Софији, где је за чело кандидата напредњачке листе био сам г. Начовић, бив. министар.

ИЗ НЕЛА СВЕТА

— У јучаша летам отворак је у Инсбруку скуп познатих историчара.

— Из Петрограда јављају, да је по врати управник министарства спољних послова, Шишкин на своју дужност.

— Стално заступништво Енглеског губернатора грофа Шуваланд, који „Нов. Кор", иначе је обећавајно него што се јавља у званичном саопштења, ипак састављају који заклају иначеном обичају.

— **Руски Пикадил"** са су одранили увече дограђивања за просто појаво неколико свецара београдског драгоценог пука, што што су интереси једног капитара, да прође претставницу каталог над отимовишима Мјешедовом у Подлатеку. Овенцани су те свецани, да би се осветили за увреду поменуто једном њеном другу.

— Из Мишкин јављају, да су тако доцни из Аустроугарске, Немачке и Француске пристигли, и за Ње у Мишкову пробијати неколико дана.

— Вулкани комарани у бочном дворе трге Трговинском, тражио је да са нар с потледни на вагону отварат, одбацио почести председника аустроугарског руководства.

— Из Рима јављају, да су из Напоље стигло доцнио, који јављају Мишићевоо наступају. Међутим, Генерал Балдисера тврди, да то наступање још одлаже. Овај исто Балдисера уверава, да за случај, појавили би ратни ако у свему одбрану границе, потребно би било најмање 70 000 људи.

БЕОГРАДСКЕ ВЕСТИ

Положно испит. Г. Живко М. Николић, кон. трговор општинске станице на поклонима, положио је правне 31. августа испит за правосудничког кандидата.

Занијући ваша обављност ваша при полагању овог државног испита, ни од каше страше честитамо њином срећном успеху.

Производство. Г. Министар грађевина министерски потпуковник Коста Радивојевић произведен је краљевским указом од 30. августа в. год. у чин пилиперског пуковника.

Постављен. За београдског гарнизонара постављен је г. Пеша Чарапић пешадијски капетан прве класе.

Дипломатске вести. За секретара ваше посланства у Цариграду постављен је г. Димитрије Поповић секретар министарства спољних послова, на чије место долази г. Димитрије Чехлић, секретар посланства у Цариграду.

Америчичен претрес. У среду 4. о. м. у осам часова пре подне биће претрес г. Пошиде Америчанину по оптужбу судије г. Ристића, зат. беле руке, настављене се исто на своји час је, усled настанка нарочитих сметања, којима ови пресвају.

Новинарско удружење. Данас у сали ваше општине у вече држаће се код Београда седница удружења новинарског удружења. Жељети је да чланови удружења ове нежностано дођу на ову седницу.

Вешт лопов. Неки Мијат Стевановић вођач, који је био на служ код Терезије Дотерове, старе преко 70 година, довестогодишње пословодиоца пос. Милоша Зечевића професора Велике Школе, примећен је код стола у њеној кући, када је она изговарала на 2700 динара уштеђевине, за то јер њеновоју чобља умишо и надао новац из дотичног шкрињог завода. Оваква сирота старица приметом да је нема ваљаница, да је Мијат Стевановић, који је у њеној кући, ствара вештачког кључића, који нађе при тога биле отимишо у џепови. Један комшија сазна у дотични поступак њеног и тако вештом Мијата, где бан прима 100 динара месечно, ухапсили, ту одмах узаило и спроведу у полицију, где је сте признао. Код њега је нађено 22 банке и 6 динара у сребру. Они тога чиена се бо и ако спотиран, нуино за бабино зајо плаћи онако и данас, пустен и јеси дуге дугоспомена. Разуме се да му је плаћ сте одузмала. Мијат је у притвору.

Ректор Велике школе. Јучер су професори Велике Школе бирали између себе ректора за ову 1896/97 школску годину. Од 20 гласова г. Ј. Журовић добио је 15 и тако он је изабран за ректора Велике Школе.

Прилагтељско писмо. Одлични и познати приватељ српског народа, сигурени посланар г. К. Пирман, упутио је комисарском удружењу ово прилагтељско писмо, којим се прилагтељ у новембарској седници управо комисарског удружења.

Нови листови. Јучер су изашли два нова листа, радикални „Народ" и либерални „Слога. *Народ* је велики, *Слога* је мали; *Народ* је зелени, јер комита само долази пред Божићем, а *Слога* је сиуна, јер носити чистан грех. *Народ* прави да управљали воде бунту и мегеви „народ", који што тс код свога кући чине пашићи Француза, а *Слога* тврди да будући сви сложни у борби или другим речима, да будући сложни у пуном несогласи. Одавде, дак, да *Народ* и *Слога* сасвим су у томе, да г. Николајић треба да уиде опет и с целим својим другитвом да иде вуби, а о Србији да со не брине, нек ко и друге послове управљати.

Ми, дак, сврховито само чекамо, да би и на *Народ* и на *Слогу* изрекли бољи, да г. Пера Пашићевић и С. Поповић, сеоо из министарских отставки, него да уређују новине.

Наравно, за нас свеје нема нас ни шта, ни и не питани, ни смо слободни да коментаришу *Народ*, да прате што је могуће њино мишљење, пуно његов рад и нечемо пређе у Бечу" и ако „сто пламен" чак су и на *Народ* сувише пуни и отуман.

Слога, пак, изгледа ни тек ногатовата, да бар с обзиром на своју врсту и бар са у пуну уверен њино сасвим убојно крвно: „Србин народ удов, онда!" чимо је вољним дао прав бр. Дру. пажи, кур, ним крвима, изложавајте се и надовољавајте по ма мора сто грубо бити изложена бити прави дана. Изложбе напредњака барем још толико, да их со тиме можете награде. На њима напредњаци нису бани на срдо прирадни. Али код јавни дате ипак нам Слоге, сложимо се у свему одбрану границе, да бар у прави брају нама живо држи, ишуре, грабе и дете рано у сан.

СЛУЖБЕНА САОПШТЕЊА

Постављени суд У поклапарству у чине пуковника: потпуковник Коста Радивојевић, у Чуприји. Мајор Јован Ђ. Чолаковић, у пешадији у чин потпуковника Павле Павлић и Живко Н. Пушић, у артилеријским струка: у чин пуковника, потпуковник Јован Дамњановић и у чин капетана I. класе, поручник Јован Ђ. Јовић, у пешадији са њином постојећа Б. за њих имена Тодор М. Пешић, капетан пешадије II. класе на стану, са пешадије I. класе на место Петар Вуковић, Светозар Ђорђевић и Никола Јанковић, управник поште класе на стану са управник I. класе на место Петар Ранковић и Урош Јовановић, управник поште класе на стану, са управник II. класе на место Андрија Јовановић, Крста Живковић и Јован Поповић, управник II. класе на стану; за писаћеног II. класе на место: Михаје Вуковић, Милан Дробњаковић и Стеван Стевановић, писаћеног III. класе на стану, на место: Јован Ђ. Јовановић, Јован Ђ. Стевановић, Стеван Ђ. Јовић и Светозар Стевановић, писаћеног I. класе на стану: Ђорђа С. Протић, бив. пешадије IV. класе по стану; Илије Николић, пешадије IV. класе по стану, и Антон Ивић, пешадије III. класе по стану, на место: Светозар Ђинић, пешадије II. класе по стану; Живко Ивић, пешадије II. класе по стану; Живко Ивић, писаћеног II. класе на стану; Љубомир Николић, писаћеног II. класе на стану; Антонија Јовановић, писаћеног II. класе на стану; Милана Ђ. Јовић, писаћеног II. класе на стану; Ђорђа Ђ. Јовић, писаћеног II. класе на стану; Милана Ђ. Јовић, писаћеног II. класе на стану; Милана Николић и Јована Цветковић, писаћеног II. класе на стану; Илије Стојковић, Стевана Пауа и Душе Јовић, писаћеног II. класе на стану; Ивана Јовановић, Јована Ђ. Јовића, писаћеног II. класе на стану; Ивана Ђ. Јовића, писаћеног II. класе на стану; Петар Ђорђ, писаћеног III. класе по стану; Ђорђа Ђурића, стан. II. класе по стану; Милана Стојковић, писаћеног III. класе по стану; Радивоја Јовановић, Николаја Стојковић, Гр. Константиновић и Димитрија Ристић, писаћеног III. класе на стану; Илије Ђорђ, писаћеног III. класе по стану; Милана Ђ. Јовића, Ђорђа Ђ. Јовића, Милана Ђ. Јовића, Ђорђа Ђ. Јовића, Ђорђа Ђ. Јовића, Ђорђа

су дан раније у Хрестовиште. Сви су хтели пући свеча — Жито честитање учених друштава и појединаца, очекује се Шапчан. Сад пошто се извели велике свечане приредбе, који су „Фрак" добратали до сад свечаности, сад куда је волина отићи у „вечитанке одело у правоугли двор. где је приређен свечани ручак за сто особа. И грађе приређен гозбу, за коју је плаћао до 600 особа. Ручи је биле народне свечаности, на којој је Бирјанин држао свечану беседу. Цвеће је у Вировитици прекрасно.

— Откуда реч „ура?" За време јесенје руског цара и државе у Немачкој, забрађено се пута чула реч „ура". Цар Виљем ни приђе своје дуге здравице туче пута је рекапитулирао: „ура" а руски цар на сирпетну врстао здравицу рече само реканитул: „ура !" Неки су новинари ишли нетрпељиво тврдице да та реч потиче из туркота, где значи: „Убиј га!" а други да су је употребљавали јаничари, који су тим речи поздрављали пашу у бојним походима, хотећи тиме означити, како би рад изкрварили убили. Но немачки писци оперу се свим тумачењу, да вели, да је реч „ура" германског порекла, како се види из Грамове речнике. По томе „ура" потиче од старе германске речи „hurtlaen", која значи: судирати, вед се нитчи на пољу у турниру сукоба с коњима и витези судар у правом боју.

Дала јој је значење: брзо напасти. Као поклич и пошта одомаћила се реч „ура" већ у 18. столећу, па је и у списима забележена. Бургер вели: „Hurrah! Die Teufen reiten schnell". У Шекспировој „Жељи и узбуни" има реч „ура" значило веселе поклике. Енглески, француске и скандинавски језик примили реч „ура" у своје речнике, а да и не говоримо о руском, где је од давних времена у употребе, особито код војска као поклич и пошта на паради.

Течај есекта и меница

НА ЗАВОЈ ВЕРНИ У ЦЕНУ НА ДАН 31. августа 1896.

	Течај једне на друге размењене у злату.
Европска:	
5% угарске	101·70
5% угарске ланд	101·80
Државне ланд од год. 1886.	140·40
Аустро-угарске банке	90·01
Аустро-угарске банке	174·60
Америчке:	
Дуван америчке	—·—
Наполеони (20 франака)	9·52

HOTEL QUARNERO

Посетиоцима Абације, Фијуме, Црикенице и т. д. достављам до знања, да сам ноћ „Хотел Кварнеро" у Фијуми сасвим нисам репо нирао. Хотел се налази у центруму народне на самом мору, одакле му лађе на све стране. Постоље су веле и часте са ценом од 2·60 до 1 фор. д. вр. Јело и пиће најбоље у целој Фијуме. Сва послуга говори српски. Све сресне живопе има. Ради је згодно становати у Фијуму, а за 30 крајцара добије се карта тамо и натрај за Абацију и купање. Омнибус за сваки воз.

ХОТЕЛИЈЕР
Едуард Воцелка
Фијума

ПРОТИВ ГРОЗНИЦЕ

и слабог стомака најбоље је средство

БИЊНИ СОК

који, на један сат пред грозницу употребљен, отклања је свесним и лечи потпуно.

Може се добити само у апотеци код „Црвеног Крста" у Београду — Савинац, преко пута хотела „Славије".

Цена је једне флаше са упутством 2·50 динара.

Шиље се у унутрашњост уз доплату.

—816

Штампарија „Смиљево" прима сваковрсне радове по најумеренијој цени.

НАЈВЕЋИ ИЗБОР

ПАЗИ

ЛОПТЕ ОД ГУМЕ
прелог и пиће
у сваки шарама
У НАЈБОЉОЈ КВАЛИТЕТИ

ЛОПТЕ ОД СМЕСЕ
КЛИНЕРИ У НЕСЕ
ЧИТРЕ ШАРЕНИ
ОБРУЧА ДРВЕНИХ

и разних летних играча препоручујем на себе и иначе најнижим по најнижој цени.

СПРАВЕ
ЗА ГИМНАСТИКЕ
за собе и за баште
РАЗНЕ МРЕЖЕ ЗА ЉУЊАЊЕ
за дечу и за одрасле

ЕНГЛЕСКЕ УДИЦЕ И САВ ПРИБОР ЗА РИБОЛАЊЕ
у великом изнору

НАОЧАРИ И ЦВИКЕРИ

за пушаче, за сунце и за вид, разне врсте по врло умереној цени. Термометри, барометри, градуси дурбини, огледи за изнорените и за воде и разна увеличавајућа стаклета

код **Адолфа Решовског** преко А. ПУТНИК

СОЛИДНА УСЛУГА — УМЕРЕНА ЦЕНА

НЕПЛАЋЕНА ПИСМА НЕ ПРИМАЈУ СЕ

БОГАТО ИЛУСТР. ЦЕНОВНИК ШАЉЕ СЕ НА ЗАХТЕВ

ОРИГИНАЛНЕ СИНГЕРОВЕ ШИВАЋКЕ

најбоље су и најусавршеније шиваће машине.

Њихове особине су: *Проста конструкција, лако руковање, најмања потрошња, најразноврснија употреба.*

Шивање машине *Сингерове Компаније* исправно су за кућу, врло корисне су за занатлије. **Одликоване су на свима светским изложбама највећим наградама.**

Сингерова Компанија једина је фабрика, која прави шивање машине за сваку струку.

Више од **12 милијуна** њихове се у употреби за кућење и разне занатлиске радове.

врло повољне отплате

Г. НАЈДЛИНГЕР, Београд, до Народне Банке.

У Нишу мустре код Младена Нарочитијег агента.

и у Шапцу код Косте Николића трговца

Штампарија „Смиљево" Пере Тодоровића

Одговорни уредник Перо Тодоровић

Број 245 — 1896

Kleine Zeitung

МАЛЕ НОВИНЕ

Уторак 3. сент.

Le Petit Journal

Орган свију оних који слободу љубе, истини теже, правду траже, опорезују траже, творе што говоре и таме слуге отаџбини и краљу миле

„Мале Новине" излазе сваки дан — и ноћу празником и недељом

ЦЕНА ЛИСТУ:

За Београд: — За Србију: — За стране земље:
На месец . . 2 дин. | На 3 месеца 5 дин. | На 3 месеца 12 дин.
На 3 месеца . 5 „ | На 6 месеци 10 „ | На 6 месеци 24 „
На 6 месеци 10 „ | На годину 20 „ | На годину 48 „
На годину 20 „ | Један број 5 пара | Један број 10 пара

Г. г. Београдани претплатници, који сами носе лист, плаћају месечно 2 динара.

Претплату у Београду прима администрација, у унутрашњости месна повер., а може се слати и непосредно уредништву.

БЕОГРАД — ГОДИНА ДЕСЕТА

ВЛАСНИК И ГЛАВНИ УРЕДНИК

ПЕРА ТОДОРОВИЋ

АДРЕСА: Уредништво „Малих Новина"

АДРЕСИРАТИ: Rédaction „Male Novine"

Рукописи се не враћају. — Необележена писма не примају се

ЈЕДАН БРОЈ 10 ПАРА ДИН.

Као поверљиване, најразноврсније и једном објављене огласе примају сваки дан, М. Ђорђевић сам лично уредник на оглашавању.

ЦЕНА ОГЛАСИМА:

На 1. страни од реда:	за јавност	. .	5 д. дин.
	за свадбе	. .	3 „ „
	за трговце	. .	15 „ „
На 4. страни од реда:	за јавност	. .	3 „ „
	за свадбе	. .	2 „ „
	за трговце	. .	8 „ „

На тодушчину, одређују се 20 пара динарских

Све огласе и које ваше ради од 10 пута по пет пута.

За сваки одређени додатак по један од 50 п. д. дин. више

Прекопљено од почет реда 50 пара дин.

За сваки оглашавање доказује се један од 50 п. д. дин. више

ПАЖЊА. Претплатницима у Аустро-Угарској, Босни и Херцеговини. Да би се наши лист што пре могао разнети међу браћом и с. ће одмах Дунав, Сава, тад 6 месеци. На месец 1 месеци. Претплата се шаље Уредништво „М. Новина" — Београд — Београд (Србија).

Штампарија „Смиљево" прима сваковрсне радове по најумереније цени.

У кући Д. Стаменковића

Кнез Михаилова улица, издаје се од 1. новембра један пространи стан са балконом и један мањи на спрам. Уштедни као нови кућевласник.

872

СИРЋЕ

Време је за месење пашрене у туршију. Чиним напомену п. грађанство, да имам већу количину сирћета од чистог природног пива. Цена је тако умерена да ће јевтиније стати од есенције.

с поштовањем

Васа Лазаревић

дућанџија код „Сингер" сокака улаз Кнез Михаиловића 6527 Михаиловића улица на Славију

Издаје се

под закуп од 1. јула Митрополитска две механе. Једна „Народна Гостионица" за малој пијаци на Бајеру, са 14. соба: друга „Земљорадничка Касина" у Доњем Шору са 6 соба. Обе у Београду, са пенсионерима једном, пенсионом апаљом и банком, шталом за коње и осталим удобностима.

За погодбу обратите се Аксе Н. Паромсо, удовн у Шапцу.

Августа месеца

Шапац. Бр. 858.

Засебна, пространа и елегантна кућа

са врло великом баштом и авлијом, у крунској улици, једну немачког посланства, издаје се од Матрошкога дана под кирију, на дуже време. — Иста кућа је за продају, под врло повољним условима. Уштедни уредништво. 863

ПРОТИВ ГРОЗНИЦЕ

и слабог стомака најбоље је средство

БИЉНИ СОК

који, на један сат пред грозницу употребљен, отклања је сасвим и лечи потпуно.

Може се добити само у апотеци код „Црвеног Крста" у Београду — Савинац, преко пута хотела „Славије".

Цена је једне флаше са упутством 250 динара.

Шаље се у унутрашњост уз доплату.

869

НАРОЧИТЕ

ЛУБЕНИЦЕ ЗА СЛАТКО

има на Чубури

Код се наручи мосу се и у кућу.

СИТНЕ ОБЈАВЕ

(Једно лице прекопљене ситне ове врсте. — Г. г. претплатници ове ради једног реда плаћају 50 пара дин.)

У БАШТИ и САЛОНУ у хотел „Славије" свако дан даје концерт београдски оркестар а у исто концерту врсте вештине и вештинице. Улази бесплатан. 727

ДВА КЛАВИРА, мало употребљена, на продају. Упутити у администрацију. Једа ми продају код „Славије". 868

КАФАНА „НЬУ ЈОРК" поред добре хране пиваа Мајна сва се точи пивом водом. Точи овог пивница пиво и за Пиваво 20 пара чаша.

РИБОВОЂАЊА у великом избору и по јевтиним ценама продаје трговина Косте Шиваљића и Друга. Београд. 878

ТЕЛЕГРАМИ „МАЛИХ НОВИНАША"

од 1. септембра 1896.

(Доспели стигли на наш број.)

Сеонја. Данас су општински избори. Приликом скупљања бирачког одбора било је нереда, батињања и гађања камењем, но дан је тог избора било је мирно. Владина странка има велике изгледе за успех.

Атина. Фермар о критским реформама објављен је у Канеји. Револуционарни одбор, који је заседавао у Вамосу, објавио је да се распушта.

Алгуеро. На општинском савету Фор је напао краљицу, напоменуо, да ће скоро доћи зао мајмуна страсна (његово име) неће бити пуска доћекати напредњаке. На овај догађај управљени су погледи целога света и он ће дати нове доказе о нерном пријатељству и заједници, у којој се два великих народа средишњују с племенитом жељом за одржо мир.

Народна оданост

Наш је народ желан жестоке пажње и лепе речи. Ако и не кука, ако се и не жали, њега то боли, кад види да га се сећамо само онда, кад се нама треба, кад нама треба да поре, да иде у војску, да плаћа и кукуча, а мало разбирано за потпуне нужде и потребе, пита га се сећамо онда кад би нему требали, да га у чему поучимо, упутимо и да му помогнемо.

Ми се често одвано на наше сеоске, што се као поводе за политичким спекулантима и петрошрима, а нећемо да признамо, да смо сами на то најпише криви, јер нећемо да приђемо селљаку, нећемо да му се приближимо, да се за њега заинтересујемо, а политички спекуланти све то раде, и онда није никакво чудо, што сељак за њима и иде. Он, дакле, нема кога! И он би волео да иде за добрим, поштеним, истинским учењем и родољубивим људима но за политичким лоповима и сеоћарлацима.

Али како их, где су те добри, поштени, истински учени људи? Народ их не познаје; они нећеде да сиђу селљаку, а сељак не зна како би се попео к њима. И онда се дешава ово:

Добри, поштени и истински родољуби седе негде горе у магли, народ их не види, не чује и не зна, већ иде за онима који су спали доле к њему, који га траже, који показују да се за њега интересују, који му говоре о његовим невољама и потребама и обећавају да ће му скинути многе терете, који данас њега обиђа дане.

Али та што му тако обећавају караџу га, ни од њих никад никакво добро неће видети.

Све једно! Сеђао кеша уза се никога боље, с тога иде уз оне које му прво прију, па на каква бизи.

*

Оне мисли дођоше нам на ум, кад смо јавио пријатељеву прочитали писмо из Смедерева, у коме нам један пријатељ јавља, како је оно кратко бављење Двора у Смедереву било од голема благотворна утицаја на цео овај крај.

Колико је нам сеоски сиет благодаран за и најмању пажњу, која му се укаже, то се лако даје видети баш приликом овога дворског бављења у Смедереву.

Оно је можда први пут, где је народ, за владе краља Александра I, добио прилике да у својој непосредној близини подуже има своју краљевски Дом.

На како је то благотворно утицаје!

Познавање Н. В. Краљице Марије било је тако, да је њено мило име и име њеног уваженог Сина за дуга времена остало неизбрисиво урезано у срцу овога народа.

Шест недеља прошло је Двор у Смедеревском виногрању и за све то време није било дана, кад велики број болесника није добио и лекарску помоћ и лекове, а све о трошку њеном.

У оно одавсла Двора само, тога једног дана, било је од дворског лекара преглед прено 250 болесника и сви су добили потребне лекове по наредби Краљичиној и о њеном трошку.

За време бављења у Смедереву, Н. В. Краљица обишла је многе сеоске куће по околини сеоским и имсиним је давала пуне куће-ње стварн, које нису имали, као што су столи, [illegible]

До сад су Смедеревци, кад им је требало месла, (путера) морали то набављати из Новога. Да се не би тако и за то недавно донаш на страну, Н. Вел. Краљица даде је набавити потребне справе за справу „путера" и научила је неке сеоланке како се путер справља, те оне саме могу сад подмиривати ту потребу.

Једном реч, Н. Вел. Краљица, за ово кратко време, најбоље је показала пут којим треба да иде наше женско друштво, ако жели да истински помогне народу. Чланице тога друштва треба да се угледају на своју високу домаћицу.

Н. В. Краљ видео је како у селу Удовице сељани тешкима завлачу воду на отворена места изнора, где се и стока поји, па је наредио те је с пастрном трошку оцидала краска, непиканственом чесма.

У опште, ово бављење Двора у непосредној близини самога народа било је од неизмерне користи по овај крај. А приступачност и бољевско срце Њених Величанстава према сеоском свету и истоном пучком животу остаиило је дубок траг у срцу народном, и оставило дубок осећај народне одапости, која се неће скоро заборавити.

*

Све ово нам данас је наук за све оне који желе истинити утицаје на народ и помоћи му у његовој тешкој борби за напредак.

Ваља прећи народу и искрено му пружити руку, па је онда сигурно да ћемо имати и његову одапост.

ПУТОВАЊЕ РУСКОГ ЦАРА

Берлин, 1. септембра. Одао се објављо писло, да је пут државног секретара књаза Хохенлоеа до царског двореног Министра у Дорнебургу код Халденслена, у тесној вези с питањем, како дуљако ће да изгледа посетња пријатном посете руског цара у Пешту.

Париз, 1. септембра. Данас је биа министарска седница под председинством председника Фора, у којој су били сви министри. Министар спољних послова Хануто саопштио је њихов програм за свечаности поводом пријатне руског цара и царице, који је израдио по предлогу, који је послао покојни Лобанов за живота свога. Дуже је министар говорио, да је по важности цара Николе трећ Бенедиктов отпутовао у Петроград, да извесе дуго програм на којем је радио дуже. Ово су у главном усвојене тачке протокола.

Руски цар и царица с великом књегињом Олгом [illegible] Француска осећаја књаза ће на сусрет „Пољској песми", која ће се уводити на дворским ивр. Председник Фор, министар председник Мелан и министар Хануто и Бомпар пратиће руске Величанства на пристаништу. Поело ће биће свечана вечера. У 10 сати и по председник Фор руши у кремљу. У 10 сати у вече одрети свечаниши и председник Фор полаже у Парис, где стижу 25. ов. м. у 10 часова пре подне, на шистову железничку станицу. Царска Величанства уступиће се крез ваш бувалице пуне и свесловно поље у руско посланство. Царски путујући ваши бавиће се у Паризу три дана. Исто та дана по подне биће посета и повратак двора у селскорском двору и руском посланству, а поле тога ручак у елисејском двору. У вече је тада представа у опери. 26. септембра ће пред подне руска Величанства присуствовати изложби ваздухопловних справа, које сам он (Мелан) одабрао као најдостојније.

На јаде, међу то неминовно Мелан није био упућен Тому Вучића Петровића, а то је дало повод голему разлаз између Мелана и Вучића, разлаз који је дао од најседнијих последица и који се најзад изгрешно свршила за самога њега.

Тако је онај један орден постао најбољим повод за свађу. Ко зна је ли икако ко, који је крз дуг низ година потрошио Србију. Тако често и најмање ствари бивају повод великим обртима историјским, кад год једном свему окољности и прилике за то.

У новембру месецу Мелан се врати у Србију путовао је сувим и дотле сут биа је повод за неке свечаности и прославе, о којима се у службеним срскама ништа нисмо ни дуто ни ш широко.

На међама Србије Мелана дочекају многобројније гомиле народа и неизмерним из многих крајева.

Народ се искрено и истинско радовао, што у својој средини опет свом снагом књаза, после тешких стуша и страховања, који је њиов обиг мислима далека пута у туђ и у туђу земљу.

Ту свој радост народ је исказивао не само у дочецима, клицима, свиралама и песмама, од којих су многе биле нарочито биле спеване за ову свечану прилику, већ кнез буде обасут и многобројним поклонима, које би их каких обична чланка састављали читаво богатство.

Пређен тако гомилом одушевљена народа и безбројним дарежима и поклонима, за које је требало спремити нарочите возове да их повезу, кнез Мелан стиже у своју престоницу у Крагујевац, срећан и задовољан, још боље утврђен у својој равној мисли, да Србијом треба да управља једна воља и једна чврста рука, и да је то за те прилике најбоља одлука владавине каква се у Србији може извести, с корисћу за народ и без великих потреса за стање које се затеко.

Мелан је и дотле као да читуја срећног кнеза мирног врела, али тек овај пут у Крагујевац уверио га је, како је велики ништа и углед шта га за стрыни има владалац Србије.

(наставиће се.)

НАРОДНО ПОЗОРИШТЕ

Уторак 3. **Госпођице кћери**, комедија, — водиће у трће чина, написао Мориц Одилон, превео с француског Душан Л. Ђокић.

Четвртак 5. **Бертран Мормар**, драма у пет чинова, написао Жозеф Бушарде, превео с француског Милан Љубибратић.

ПРОГОНСТВО ОБРЕНОВИЋА

ИСТОРИЈСКИ РОМАН

(150)

Пут у Цариград

И ако се Милоши лепо проводио у Цариграду, тако да би му се мислио и годину дана остати, ипак доцније је један дан, кад се јавило јеромучење натраг у Србију.

Било је већ јубоко јесен, крај Октобра, кад Милоши изнесе доношај од Султана, да се може пратити натраг у отаџбину.

Султан одреди одговарајућу аудијенцију где је прима Милошу опет бео исто онако предусретљиво и милостиво, као и на прасе њиове састанку.

Том приликом, на растанку, Султан подари Милошу велику бриљантску звезду са кипећу Љубљу, о којој је час и Султан исто, да је карактерна и одличја знак, која је својим ушуштином и другим врлинама много приспособила да Милоши владе на ову високу, до које је досело као нико пређени.

Сем тога Султан одружје 22 ордена, које је Милоши имао да раздели према својим доглашењима и интонти у варошп, после којих посетиће сеђницу Француске Академије и општинску кућу а у њих ће присуствовати свечаности у Француској Комедији. 27. октобра ће поново посетити Дуар, а затим ће отићи у Версај, где ће дочекати и у пристаницу двојних двора принца, после чега ће пристаницу двојних и Тулон. У Тулону ће поћи пристаницу на Париз. У вече је сместанст на Сени и вечерњо свечаније. 28. септембра биће ас сеђ пријама великих војних смотра у Шалону, одакле ће ручки царски супружници отпутовати у Дармштет.

НЕМИРИ У ТУРСКОЈ

Беч, 1. септембра. У данашњем броју своме „Фременблатт" напада на гласно, које су пронели сватовни и немачки листови, да се сеђе обиљно начинију сватовни и сирчиљу Султановом. Именовани лист не верује, да се сеђе администрације међу којој обиљно преписатели у крулошки, који су бољу сатисеђој каши, и вели, да ниво неће неприлати подстакнала таких намера избегавања на контингенту.

Цариград, 1. септембра. „Ђак Кор" јавља: Овај дана толико су пронесене гласине о скорој врши ревизионерској и неку кандидатуру министра со и бинши којим напоменуте на Крит, мушир Абдулах паша. Ани дипломатски кругови не показују осиљно важности овим гласинама, односно сеђитулисти каквогод прогона.

Берлин, 1. септембра. „Пост" јавља из Цариграда: Гласи цар је врло позљашна честитао Султану, што је срећно покорио бунт, који су инсценирали јеромонски интиципти. „Пост" верује у тачност ове вести. Цару су одиратне све интиципти-шарлатанске мутљавине; а осим тога Гуси по одређен врш Јеромонску индију, која је показа русским властима јавали гласи посла, те су уз то и нарочиће благовољиљу мисли да је умиро. Осим пријатом „Пост" отпутио протестује против јеромонског проглашења пастора Јелисијуса и високих једномишљеника. Изјашњи иисе пита, да ли ће мисли поћи Немачка, да ибег Јеромонја избацивање јавезних војених корпуса и да пошље ратне бродиво под Цариград. Не треба мља да Англеско, сватовско пријатељство према Јеромонији може [illegible] Француска.

Атина, 1. септембра. Стигли посланици у Цариграду Атина да се што пре одличе најповољније потребе Крита. Ухватили су сватовне конгресмане у Кандији, које би вере, по њиовом мишљењу, требало из њиове предузети. Конзули су се посватовали с Енглеским гувернером, па су јавили посланицима, да се на прво место нала постарати за подмирење економских потреба Крита и предложили су посланицима, да Порта испита позицију доносита јавитеса од позадених гласа, који ће, Порти, нада на то рет, то ће се тако исорити најзужнији на ако нала текуће гласе. Ови ста трећњени и изјавили да ће сватовне чланови крићке народне скупштине одлучно

Ово издање Народне Библиотеке је ослобођено ауторског права.

стиле су Генерално туторерда, да може учинити зајам од 60.000 хиљада стерлина, који би се искључиво употребљен увођење јавних радова за ствараље и који би се одредио на 20. да се овогодња пошаљи свим трговачким привредама, чија су имала у последњи периодима разорена и разрушена.

ИЗ НАРОДА

Пожаревац. Позоришта „Српљанка". Обичну сваки-данашњу нашу варош пријатно су пренеражи чак и неки напредни посетиоци „Српљанке", који су ми рекли у номери, да приписо ова ница представа. Нисам на погледу, а нам ни задовољство слушао нибор комада, који је ово вредно и сваштно друштво стварало у свој трупи, који треба да се изведе у нашој варошн. Драме, комедије, трагедије и повременије игре испотказао су режиторе, а међу њима су наступали ваши ваши оригинални, тако и преводни страни драмски књижевности. Међу комедима ја најсрдачније доо уз тог ни режиторам ар. пр. нарочите изворнита у Београду.

Ово невелико представање, што смо их до сад одслали, нисмо ту ни ради о предмеда и научавајући сти своја младог друштва, већ по искуђења у добрим сматрна и које, будућа под собалазак и свишљеном управом г. Милојковића, који је, дакуме се он само, међу нама задобио већ је занитк сарнан и дарнтет глумца — сваким ина зову будућност, и нама се с нуним правом нашата нашим браном ар. пр. нарочнс новорнта, које ће сравнити свог старијег брата.

Желимо овом друштву, да но Позоришта одо надовољно, ако с нарочнт тако и с „натрпљивост спонтана. Глумци се, да је но то и нарочт могу ограничавно наше градитнтво, које ће умногоме напредни трет према себи и према таквој својо варошн, као ће своји видиорегатнвнсту према овоме позоришту, дајо дознака, да Пожаревац и нове нрава апсолвати на то, да га овако установо посебују и гостољубиве страћанина душевно краве и уважавна.

Ваљево. Мно гост. Но новолнно дана имали смо сјеју пијати у нашој средини нкаога гостн, пређу ручког у Букнмнстри г. Тосковпа Нпколајевнћа-Карађнћанца, које је путовао у друштву г. г. Атанасијем Поповићем професорем Богословије, да нпде и упозна знаменнте знаке у нашој лепој домовине. Оодонпља г. проте. Тосковпа г. Ђ. Ђ. Ђорђевнћа, који је ранпје бно нрјано тому жнву, да мно гост нарочнт Пирнћима посебно под пеле. Г. Нпах је сјајно и не врло дуголно и тнчастно гостн и лепонор разодупрнсао слушалнма, који нутрн с нпме радн давала потребнпх и саветујућа астрнпнсех обавештења. Г. Карађнћевић је нпјано, да ну га нпсмо одупловпла мостом, крн која је већ прошао и нарочнто је дпвно нрвак своме нуоме и нпкоме надовољству та нскреним, братскнм, топлнм и гостољубнвом прнјемом сврха, сад тох је бно у Србнји.

Пожаревац. Упис у завод за глуховеме. Јавља се родитељима и старацнма глуховеме деце, да ће упис у сваонпма завод за глуховеме у Србнји од 10. септембра. У њ нмоо глуховеме деца узнко до тридесе, читају и пнпу. Одређнпој продавцу се и трговачко нзнкоодатеље, а но жнлн, поучавање се деца прнјемном нли обућарском занату. За уклоне јавља се обратите самом управнтељу школе г. Вељу Љ. Ранђеловнћу у Пожаревцу.

Као што дознајемо, откупна спуштнна је ре шена, да округ пожаревачки дајо седамнпо школа за глуховеме, до 25. дпнара стално помоћи.

Шабац. Помоћ Господару Јеврему. На дан 8. септембра о. г. крнпће се оде у Валову и Београд сомоћ благонаклоњеномнлостном Господару Јеврему Обреновићу, најсрдачнјем брату благонаклоњеномнлостна кнеза Милоша, које је нкатно нпмагао отварање основних школа у београдској, валевској и мачванској нахнји. Тога дана навршнуо се 40 годнна од смрти покојнога Господара Јеврема, и жалнно се да ће нарочнто нпма прнсутна стрпка бити заступљена на оному свом најлуњим Србнну и прнјатељу српске нменнности.

ИЗ СРПСКОГ СВЕТА

— **Доспашех у Шибеник.** „Српски Глас" пнше из Шибеника: „На свом пролазу прек Далмацнју гостовали српски опнерски нлнвн гости. Стевап Дпкнћев тнме је и нас посетнтн. Овај нлнвн гост дао је нам концерат уз изврсноо суделовање г-ца: Ј. Фабре и Е. Трнпке, гостов. Зрнвам и сведаннет тнм бурнлнет зборе. Концерат је нспао врло. Сала је бнла пуна нздабранпнх публнке. Дпкнћ су нзјутковпје дуди на сва у странама, да чују нпшне нпсме. Сваки је нскнд програм бно прнпадет дуготрајним плосквама руку. Својетскпм вокалнпм нлнво је г. Дпкнћев нпкоднко врнја нз разнпх опера, чнне је задњнп свнрга. На полетку нспнпао је снсу српских народних песама, а међу њима и ону дпвну Бранкову „Гусле мпје оплнпто жпло", нпто је сплнот дпвпло у одушевљење је једном вечно. Ме ено особито нспевали г. Дпкнћевнр нпто је к нпма дошао и нао нам прнјпно да упознамо њега и умотнпку му способност, која му је стекла глас у свету. А нпма је нолаз и госпођа-нма: Ј. Фабре и Е. Трнпке, учитељу Зуканцу, нао и тамбурашком збору, који су суделовали своји обогатнли програм концерта и тако га претворнли у Академнју, која би могла нрнстати у знамо светоно народи.

ИЗ БЕЛА СВЕТА

* У Брнсну со 30. пр. месеца дошо нвој случај: Краљ је се као обнчно нпсмо у земуном нарк у цптну. Ја крлно нпстнке нсам со у нспнем нпсланпо и нпма со прнјему у двору. Том прнлнном мјутнст краљев и комнјнн дпста су се опнсно нспрелнли. Краљ Дпнпнд бно је у опасности да со утоне. Прнвлнан Кпсоватнна са дуншнетом, који су дпвнх у земљ прелнли, спасли су краља нз опасне нспнлнје. Краљ је нодо нпнне продужно пут на жслезнпчкој станнцп и одмнно се у Алтеркове.

○ Из Мадрида јављају, да је нзвеснма у Хавани нопнла на ручак то су прнвлнне организацнју револуцнонарне странке. Позвпнпно је бевброј нозванпа.

|○ Из Лобово јављају под 30. пр. месеца, да нас се царнни нов нак замонпно) нелеснпнску столнцн нзднвлно и нак со цар Вплкам опросто са свнсоннм краљем и нпнте со у вагон, бнн је у том часу дрнмбуљатн бнн нао нанпно на другу нашнну дворског нова. Срећом нпсо нпнн опорећен. Дворнн нпн норно је со нн нолнчн нагнат и да со прнвнсе на другу нашну. Усдед тога бнло је закашњења до 40 нпнута.

(У Варшавскнм подуземаском лнст „Нодз. вптнст." нпше: „У недавно дану штампане ноднн со јеси нодзнако дпскусјона о томе, како је у истнни гласнла адреснца, нпје је напно другна нар на свеславном јубнлеју у Бреслави, нпкар да је дословно нсправлена нровобптно јавном харнпнда, нпје је бнла нослата с нпкоднтетнпкпм нскста. Можемо још једнок констатовати, да, нако нпкур затнрнпо сва нпша нрнвна средствнпа јавнпу, нпје су бнла у Варшавн, да нарнно реч, нпје су бнла такпно нптоварена да се могао чути у нпкој сали, нпт-нрпно су онако гласнле, нако је сноннтпо нвалнчнн текст. С тога бн бнло добро, да со обустане ова нскомотрања нао нозне нвалнпна.

— „Пн. Кор." јавља нз Петрограда: „Трнфпљов се нмнљнно, да ће со нпше нннпстар спољних нослова нодннонпсати тек но нарнпнн нарагтату нз нноотранстна. Што се тнче личности, нпја ће се на то важнно место постанпти, о томе со још нпнта нознтнвно не зна, ну олнот на то нмнди се да со отстрашно мозе нзаћн нндноднднна кандндата. Зо Шнпнпнна со у оцнпте ко норује да ће бнти постављен за нноднонпка нрнвпх јанпнна. Ловашевнћ нослаником. Стал и нарнски носланик нан барон Норденшјел но нпту ове нпшно старнетн своје, уни у листу кандндата. Према тнмн окольностнма, у садашњнм нолнтнчнм и дннломатнчнм нругновнма ово се нпше норује, да ће царев нпбор нзнто нан на грофа Кашнпта, нли на грофа Остен Сакена нли на Новнкова. Зебнва нзнвозанпх кругова нндноднднна норује, да грофе Кашнпт нма највнше нзгледа, да ће му руски цар нозверити руководење спољном нолнтнком."

ВЕОГРАДСКЕ ВЕСТИ

Свечана аудијенција. Нове рунунпа министар унутрнпнх дела Господин Пашнпнп бно је јучн у 11 и по час нре нолно нрнмљен од Њ. В. Краља у свечаној аудијенцнји, нојом је нрнликом нредао своја нвјерења Господин Стојан Г. нослани дотаћан је у Двор и отнрањем нитрат у нарадним дворским колнма, с убнчајеним нонратнма.

Верданско свечаности. Аустроугарске царе и нашнх Краља нрнтнље, нрнликом свечаности отварања Вердана, на ноном Дунаву нрн нашн уласка нанадрнчке земље. Ноје су руководнли родозима на нрнкнадној нашнпљу Вердана. Ове нашнпљене, нако су нроћујуе у нолнцнју Београда, очнкујемо су још нетко дана у нову у Аустроугарскоу.

„Душан Силни". Грађ. гнм. друштво „Душан Силни" јавља своим члановима, који су уз ушћани и и онима који желе да се уширу у гимнастичку школу, да ће отновно гимнастична вежбања за сад док су још топли сунчобарски дани у свеју вежбаоници до Новорнтта.

Трнки дворану. Грађ. гнм. друштво „Душан Силни" потребна је једна дворана за гимнастичку школу, или цео дом које би се за ово могло нрнспасити. Ко би нмао своју дворану или кућу у којој нарнном или тераснном, нека се нисмнно обрати друштвеном Нрндседнпку за нослобу и на нову годнну.

Пада у очи. Нроногорски Краљ умн је бно у Србнји. Ако нада у очи, да нх је ово годнно нанне но што их је нкада нрн бно. Но ако годнна већнна дошли бно нашнм нроногорн од своје нападе и бно нкаквнх опнсутрнпе средстнпа за онстанак, то је нознтнвно, да ће со већнна од нас убрзо нашн просто на улнцн. Бно нскндо да мост и жнвотн, а нако је уз то још и да се нзнвадају. Тнме со стнара нрнка нрнста спортскнпнског нрнјатељства, нојн дознпнје нрно нознатно нолне нослн Дунај Гарн.

*

Новнна на нашој новорнпнн. Јуче је бнла у новорнпнн нрна чнтава нрека нзнота комада *Зимет*, нпмо је нзнпзе нашн нлнвнпн нзнпнвања г. Сннно Магазуја. „Зимет" је дрнма нз суврсмнног дналантнчког мнлета.

Ко-од ће со нрнказати нрнјем овога месеца, а радитељ му је г. Гавриловнћ.

Ми нзнм о нпмо дану уноре нознпнрнје нросторнје, а сада нам нам рећи само толнко, да ово нпше комад заслужује нажњу нашну но само нашо нзванредно нублнко, већ свнју нашнх образованих људи својом литерарном вредношћу.

Томе је најбољн доказ то, што је ово дело већ отнуднна кнежевнна надруга да га по решењу свога одбора нстнмна у основ нову сцнну нздала.

*

Школске вести. У суботу 31. пропасог месеца завалучнло је ученнчнма у средње и основне школе. Прнднпљак у средњнма школама почнно 5. овог месеца.

Цирнус. У цирнусу нграли на Мајданом тргу нонео је од суботе дакле нредставе дирнус Жозна Сиднпја. Овај цирнус располаже многнм и одабранпм снагама у свима врстама дирнуске вештнне, а нма и довољан број одлнчно дресираних коња.

*

Збор банласког основа. Како нам јавља један грађанин, нама банласког основа, скуп, нако је дознао у општннској нрнзнн бно је добро потећнх и нознао је нрнмерном редом. Нанноју останак нослова, скуп је нмао да нзбере старешнну основа и његове помоћнике, да је нзабрао за старешнну г. К. Петровића, банлаина са „Зелена Венца", дугогодншњег старешнну основа-сеног а за помоћника: г. М. Ђорђевнћа банлаина с дуншнетом крнје.

*

Одобрена нросуда. Апелацнони суд одобрно је нросуду Шабачког нрнотежнског суда, којнм су осуђени на затвор нос Данпло Јовановнћ, из Свилезнне, Јанко Веселанновнћ, бнв. учитељ, и остали, но тужбе Милана Ђорђевнћа бнв. среског нисалнна а сада члана нрнста тровачког, да су га нре 8 годнна у Косовском напали у крчмнпу ванпнчки хуманнсти.

*

Полнцнјски гласник. Из полнцнјског затворапа нуштен је Јанко Дннкановнћ нлнвар, које је обо-ено нросте крађе бно отуднп нз дннамеотанскпх магазнпа. Та је ово Дннкановнћ нога је самотрачка жнца нзбегла, те је остао глух и нем, да је новео свпм нротнв друштва за осигуљење, тражећи нлнвадо. Овај свор јоп се увек свршно, а тешко ће се скоро и свршнти. — Антон и Алоп Фрања Шнпнц стакленн су у нритвор због тога, што су нрнсвојнлн јако вело, чуклн своја нкетрп нз мртво тно на је ан напомагање нн дотнчне куће, у комнјој уснпе дотрчала натрола и уганлала Антона Шнпнца свега нрљавог, а уннтаи је где је тај нкетр, реко је да је нлетао Штуњаро. Сумња се, да је свак и ово нкоп нзучнн нзврши.

*

Сељачна нревара. Ово дана чуо се и сиде по Београду глас, нако су тадуни у унутрашњостн уграни и у нанному одвезн мушко дете новом сељаку, на сада нокретаног нна уснвали са 50 дуната.

Сад свакојако да је тај глас лажан. То одмах да дотера намештаљо је сам сеоски да би се видо у вароши, где је трајно варан, смишљени и варан му данак дан. То је и постало.

Данас сво досторан вид овако досетао и проваре чак и сеоланима падоја за ум.

Изванредне дуванских доходи.

Дуге је било двадесет четврто изванредне средина дуванске доходи. Главни износи од 75.000 динара као је на средоју 5643 број 14; износи од 1000 динара на средоју 3389 бр. 40; износи од 500 динара на средоју 4698 бр. 82. На 100 динара добиле су средоје: 6204 бр. 43, с. 3618, бр. 53; с. 7264, бр. 9; с. 809, бр. 20; с. 2965 бр. 88. — На 50 динара: Средоја 1805, бр. 52; с. 2654, број 81; сер. 7357, број 54; г. 3068, број 34; с. 8469, број 66; сер. 3369, број 90; с. 5054, број 86; с. 1127, број 95; сер. 5859, број 72; с. 3142, број 10; с. 8515, број 13; сер. 6428, број 24; с. 1008, број 26; с. 1198, број 16; сер. 5672, број 26; с. 5646, број 20; с. 396, број 95; сер. 4495, број 60; с. 8219, број 71 и средоја 5168, бр. 31. Анализирајући средоје: 6425, 5716, 9678, 7581, 154, 5260, 1802, 5411, 3096, 8748, 7378, и 7356.

СМЕСИЦИ

— **Како се гаси ватра од петролеја.** Немачки лист „Naturwissenschaftliche“ препоручује за јавност дата, да се за гашење ватре, која настаје кад се уљани петролеум упали, или слично има високо важно, а не воде, јер ће ватра подигнуте ватра још јачим пламеном убрзатати. Скоро дана догодило се и у Бечу случај, да се је у једној кући услед експлозије петролеумског лампе, нарочно соларе, те да је кућарица, која је хтела ватрени фитиљ горе помицати дала ватрама, тај пламен утушила је, што је ватру само јаким пламом пламе. Тим поводом правиле су неко време петрарске друштво с тим предмет за гашење ватре, који су навели поступак успеха, да су вајавали, да је жело за гашење ватре пожара у затворени простора, нестаје од увалског петролеума, нарочи много бола и ситурније средство, него ли вода.

— **Из писама једне гаунице.** Ту скоро стигнуло је један доиси чеше чудан роман из писама једне гаунице. Роман сад састоји се само из писама писама породнаих у једновлашном реду. Ево један тих писама: „Почтенам господине!“... „Веласитетски господине!“... „Драги господине Каурдан“... „Мили Каурдан!“... Нисте мене, Господине Каурдан.“ „Пилотским господине“... „Господину Каурду И...“

— **Самоубиство у медовим недељама.** Како јавља „Н. Лоја“ у Кашенбургу десио се овај трагични случај: Сви јеанот текстилног устројеног предузећа јединчо се с једном лепотицом у Кашенбургу. Они су се на једвам ужас. Сутрадан после свадбе пошли су у шеку шеснту. У том младожења нагао оде на себе, а одмах затим чу се пуцањ из собе: оде, и код је младу жену пожелаја да оде шта је, када је младожења где лежи на каучу разверене свеснчаноме. На листићу јаруџе написао је, да се убија због неке свеснчане бешете. Колико се гаслаља млада женета због овог тако трагичног случаја, то само ће с друге стране тадо, да је младожења, као чести и вредитан човек, ишао добро учињено, што се убио.

Сурсо „мутвак“. У Темишвару је ових дана болесно жена чеше од јеног вишалка глуха, ни му једног дана пријаши мука и тако се спомоштети, да је желаоло као мртва. Одмах га по обичају окупају и метну на одар, ко му ушао вино слане вештаду и жена га уре вукати, а ово одра беду још веселије комшије, кацуље и тошиће ворстеду уз пеку. У том се „мртвац“ од једном пробуди, па кад виде где је и шта је с њим, скоче с одра, истави сиај чирак са свима, што му је баш најпо глаже, да вичнуше и жену и комшије, те ово заглавише врата. Дуге је требало, доиси се болесник и и двипорадо свет умиљо.

ОСНОВНА И ГРАЂАНСКА

ШКОЛА У ЧЕШКОЈ

написао

Д. Ј. Путниковић

учитељ

Цена 1 динар. Књига се може добити код писца и књижара В. Пајкановића.

РЕД ПЛОВИДБЕ

између од 26. Априла 1896. до даљег наређења НА ДУНАВУ

пошљавајући, утоварајући, сређај, путнике и стварот

Београд—Градиште

Полазак од Београда пре под. у 5[ч]. од Грокно у 7[ч]. од Смедерова у 8[ч]. од Дубравице у 8[ч]. од Костолца у 9[ч]. од Клиненда у 5[ч]. Долазак у Градиште у 10[ч] ч. у вечер.

Градиште—Београд

Полазак из Градишта ор. ч. у 11[ч]. од Клиненда у 12[ч]. од Костолца у 1[ч]. од Дубравице у 2[ч]. од Смедерова у 3[ч]. од Грокно у 4[ч] по подне. Долазе у Београд у 6[ч]. по под.

Београд—Дубравица

Полазак од Београда пре под. у 5[ч] ч. од Ритсека у 6[ч]. од Грокно у 7[ч]. од Смедерова у 8[ч] Долазак у Дубравицу у 6[ч].

Дубравица—Београд

Полазак од Дубравице пре под. у 9 ч. од Смедерова у 10 пре под. од Грокно пред. у 11[ч]. од Ритсека у 11[ч]. Долазак у Београд у 1[ч].

УПРАВА

1. брод. срп. пов. бродарског друштва

БЕОГРАДСКА БЕРЗА

Курсови на Београдској Берзи од 2. септембра 1896 г.

	Број	Куповна	Продајна
Валута			
Банкноте од 20 дин. (новац) — за		21 40	21 45
„ „ сребрнаци			21 45
„ „ у златној			21 39
(сребрни новац)			
Аустријске новчанице (100 ком.)		120.15	120 45
„ „ „ „ у зат. и среб.			
„ „ „ „ у сребрну			
Меница и чекова			
На Париз (по вредеву за 100 фр.)	—	107 40	
„ Лондон (по „ „ „ 1 ф. ст.)		127 25	
„ Берлин (по „ „ „ М. 100)		132 60	
„ Беч (по „ „ „ ном. 100)		120 95	121 05
„ „ (по „ „ „ „ 100)			
Хартије од вредности			
а. српски државни зајмови:			
4% обвезнице трг. зајма од 1881 с. ж.	—	91 60	92 00
„ „ „ „ „ „ „ „ „			
„ државни зајам од 1888. с. ж.			
5% рента од 1895.			
б. акц. банк. инд. и приват. предузећа:			
Акције Прве Нар. Банке Кр. Србије			200 —
„ Београд. Кред. Завода		149 20	150 —
„ Београд. Кред. Завода			
„ Шабачког кредитног			

Штампарији Смиљево потребан је ученик.

Штампарији „Смиљево“ потребна је вична ајлегерка

55 ГОДИНА УСПЕХА

60 НАГРАДА, ОД КОЈИХ СУ ДВЕ ПРВЕ

17 ПОЧАСНИХ ДИПЛОМА, 17 ЗЛАТНИХ МЕДАЉА и т. д.

АЛКОХОЛ ОД МЕТВИЦЕ

RICQLÈS

ПРАВИ АЛКОХОЛ ОД МЕТВИЦЕ

од ког као се неколико капи усну у чашу запењене воде добије се пиће пријатно, освежавајуће, угодно и које одмах тако жељ. Употребљен у води доси **менадмашам** је против **тешког варења,** несвестице, болести стомака и срца, главе и дисентерије. Исто тако изврсно средство за зубе, уста и све потребе **тоалете.**

То је успешно средство против смиђења. Не примати имитације. Тражите ниме **Рикловно.** 757

Бечке Сијалице

ПРИЗНАТЕ КАО НАЈБОЉЕ

дистрибуује само проистатне у јефтиној и сигурној набавци

по најјевтинијој цени

хем.-техн. лабораторија Е. Скривана

БЕЧ, ГЛАСЕРГАСЕ № 4.

Дистрибутор прних аустр. фабрика сијалица.

Сво алкарете, сијалице итд. по оригиналним оибичним ценама.

ИЗВЕШТАЈ

о јавној вади, и осталих производа на сведеловској пијаци на дан 26. августа 1896. г. доношеној је, на основу чланова закона прописа и правила:

Број	Имена производа	Од колико	Свега	Од колико	Свега
		100 к	дин.	100 к	дин.
1	Жита (кукуруз)	182 400		16	60 11
2	Раж	4600	„ „	7	00 7
3	Јечам	3.200	„ „	6	6 00
4	Овас	1200	„ „	8	40 8
5	Кромпир у корпи	622	„ „	4	4
6	„ сипано				
7	Шаргарепа				
8	Шпанска сушка				
9	Шпанаџе				
10	Рашчо плавине				
11	Сиска добоши				

Течај ефекта и меница

на јавној берзи у Бечу на дан 31. августа 1896.

	Течај једне ма друге врсноредне у злати новац
Ефекти:	
5% ајстрин	101·70
4½% ајстрин ајдан	100·80
Државне акције од год. 1860.	140·40
Акције стародог банко	964·0
Акције кредитног завода	374·00
Новац:	
Дукат сигурни	—
Наполеон (20 комада)	9.91

FABRICATION FRANÇAISE

ФРАНЦУСКА ПЕРА ФРАНЦУСКА

ПЕРА ЗА ЛЕПОПИС СРЕБАРНОГ ПЕРА

ЗА ЦРТАЊЕ И ЦРТАЧКЕ ПОТРЕБЕ

ЈОВЕ М. ПАВЛОВИЋА И КОМПАНЈЕ

БЕОГРАД

Штампарија „Смиљево“ Пере Тодоровића

Одговорно уредник Пера Тодоровић

Број 246 — 1896

Kleine Zeitung

МАЛЕ НОВИНЕ

Среда 4. сент.

Le Petit Journal

Орган свију које слободу љубе, истину траже, правду праве, сиротиње тражe, тврде што говоре и тама слуге отаџбини и српској земљи

„Мале Новине" излазе сваки дан — и дању и ноћу.

ЦЕНА ЛИСТУ:

За Београд:	За Србију:	За страни свет:
На 1 месец . 1 дин.	На 3 месеца 5 дин.	На 3 месеца 12 дин.
На 3 месеца 3 „	На 6 месеци 10 „	На 6 месеци 24 „
На 6 месеци 10 „	На годину 20 „	На годину 48 „

Новац и рачуне у допису шаљу

Г. г. Београдски претплатници, који само део листа, нашу канцеларију.

Претплату у Београду врши администрација, у унутрашњ шаљу новац, а исто се плаћа и београдско удружење.

БЕОГРАД — ГОДИНА ДЕСЕТА

ИЗЛАЗИ У ГЛАВНОМ ГРАДУ СРБИЈЕ

ЛЕРА ТОДОРОВИЋ

АДРЕСА: ГРАДСКИ ПАРК „Мале Новине"

Редакција: „Мале Новине"

Уредништво се не примају.

ЈЕДАН БРОЈ 10 ПАРА ДИН.

Као илустрације, карикатуре и једном средом излазе сваке године додатак „М. Нов." су врло тражене за огласавање.

ЦЕНА ОГЛАСИМА:

На 1. страни од реч:	за јавност	5 п. дин.
	за новости	10 „ „
	за позорје	15 „ „
На 4. страни од реч:	за јавност	3 „ „
	за новости	5 „ „
	за позорје	10 „ „

За позорје, пријавку реч 20 пара динарских.

Ове огласе и оне ваше ваше сваки од 10 пута по сагласи.

За сваки огласавање доказује се још по 20 п. д. доказа, таг

Прекопчано од петит реди 50 пара дин.

ПАЖЊА Претплатницима у Аустро-Угарској, Босни и Херцеговини. За ће се ово моје моје ранијих моју грађани и ће се страно Дунаво Сава, Дрине и у Приморју, те сад за ће се ће ће ће

ТЕЛЕГРАМИ „ВАЛИЈЕВОГЛАСНИКА"

Петроград, 2. септембра (дошао стигао за прошли број). Сјајно београдско певачко друштво отпутовало је прошле недеље за Москву, где је стигло јапце. Своју је давало концерт. Концертна дворана била је пуна отменога света.

Беч, 3. септембра. Овде је пристигла краљица Италије Маргита с кнегињицом Јоком и енглеском Марком.

Цариград, 3. септембра. Ситуација је непрестано забилна и обезпокојавајућа.

Софија, 3. септембра. Општински избори вршани су сјајно по владајућу странку.

Атина, 3. септембра. Влада је поручила две оклопице, потпуно наоружане, за три милијуна оранића, а да се испитају оне године.

Варшава, 3. септембра. Стање гроза Шушкова није на боље. Лекари се надају, да ће свесно сохранити.

Ротердам, 3. септембра. Полиција је ухапсила за у јелиној гостионици два америчанца двадесетадвогодишња. Међу њиховим картицама, од којих су неке успеле да поцепају, нађено је писама, из којих се види, да се смерао атентат против руског цара, кад буде дошао у Лондон.

Трговински уговор с Бугарском

Пуних је шест година од кад је Србија после славнога рата, који је завршен Бухарештанским мировним уговором, ступила у трговинске односе с Бугарском и закључила трговински уговор. Бугари су се тоне тада врлине одупирали, али напад су пристали и тада је било уговорено, да се у року од по године један отповетни, ау року од годину дана и закључити преговори о Српско-Бугарском трговинском уговору.

Тада, дакле, биле смо ми Срби ова страна, која је напалазала да се овај уговор што пре закључи.

Насупрот за тим томе се почну и пригутивно. Ишли су наши депутати у Софију, доказали су бугарски владајући у Београд, радило је и преговарано и на посљетку с послом се застало и није било нашта сретнено. Узрок таноме исходу био је тај, што су талашње српске управљачи нашли, да је у то доба за Србију неповољно да граде трговинских уговор с Бугарском. Разлагало се овако:

— Ако ми сад закључимо тргов. уговор с Бугарском, онда ће га и потписати, а приватно, на талом једном међународном акту потпише кнеза Кобурга. Србија би тиме признала његов избор, а то они не смеју чинити.

У колико су ти разлози основани, нисмо се досадише: довољно они су у то доба спаситали нас доволно темеља да буду прегледни у овој прилици.

Од тог доба прошло је пуних десет година и сада се, сто, опет неће преговори о Српско-Бугарском трговинском уговору.

Ако ниде овде је на практици доказано, колика је обострана штета и за Србију и за Бугарску, што до сад нису имале свој трговински уговор.

Бугари су сад најближи суседи, не само по простору, географски, већ и по крви, и по историјској судбини, и по заједници интереса.

Прошла су она времена када су пријатељство, између две државе, осиновало готово искључиво на родачким везама њених владалаца и на ратним савезима за заједничку одбрану или напад. Данас чрезвичајну широки економски интереси, чијем моћном утицају све подлеже. Пре но што две земље, које живе повезани са собом, могу то надлежне и најусиљеније, постићи ако уџесе да хармонишу њихи економски интереси; једнаки узајамни економским принципима народа су најважније и политички спријатељавају.

Такви захтеви стоје данас и пред Србијом и Бугарском. Њен трговински уговор биће не само економска веза између ове две братимске државе, већ уједно и широк темељ за њихо политичко пријатељство.

С тога, сви искрени српско-бугарски родољуби морају желети да се овај посао, ово скапана трговинског уговора, сврши што пре на корист обе уговарене стране.

СА ОСНОВ СВЕЧАНОГ ГАЂАЊА У КРАГУЈЕВЦУ

Стрелци из околе Србије допутовали су 28. августа у Крагујевац. На станици дочекала их је Крагујевачка стрелачка дружина.

Са ревизионим комитетом Савеза ушли су у варош прављени вијенци и матурантском музиком.

Сутра дан око 8 сат. пошли је подзосовање на савезни стрелиштуу. А ве тим отпочело је извршење гађања, приступајући на стрелце и гранио и из пушака сваки стрелац је имао по 100 хитаца. Гађање је одмах на осамнаест мета постављених на 200 метара. То извршено гађање, једно је од 10 сати. Највећи број кругова био је 75.

Сутра дан, 29. септембра, отпочело је и трајало до подне извршено гађање само за стрелце и војнике сталног кадра. На две стрије, колико је у допуштено биле за ово гађање, једном је од 10 метара добијено 70 кругова, без прекидаја и табле и за дан 6. кругова.

После подне био је одмора и стрељачка конференција.

Трећег дана било је опет извршено гађање, на исто место, а по подне стрељано јабуке. Но ни ово

ПРОГОНСТВО ОБРЕНОВИЋА

ИСТОРИЈСКИ РОМАН

(151)

„Други човек"

Пут у Цариград није је равнодушно утицај на ра-ше чланове.

На самога краља Милана, пут је учинио најбољи утисак, јошто је Милош тек тим приликом видео, како је у очима свога сестрића владала између њега и осталих странчића, и како ни Србије нимало и не пада на ум, да њега једнаки с осталим његовим достављањима.

Ово је учинило те је Милош поглед много мирнији и трпељивије према Аудима, који су ово њега, јер сад већ није имао тако црно, ако ће му ко год тако исто сметао у пут.

И пријатељи и непријатељи Милошеви опазили су да се кнез јако измењао после свога пута у Цариград, као нико није нако може и чему за приписати ту промену код кнеза.

У пријатеља дода Милош је био врло бујан и широка-ног нарави. Од тога су још остали Ауди у његовој близини свакако. Код ће се то кога налутио, он је заповедао да се над њим изврши најстрожа казна, а то једнак се готово заборавало, да је сам своју ћуд био и наложио дуго.

Као сво у српске, што је тако бно неодмерен и у мањети своје, и код је коме хтео да учини какву дубав, онда је претерано и чиано и што не зреба.

Поникао као једини потомак, он је у одсуству дода много много ствари, за које је тек и Турцима немерано. Тако, пред бега су довођена народна рода, где сваг игра и пева, а кнез Милош с дотата гледа и смеје. Но кад му се каква мада жена или девојка особито допадне, онда жестоке немилосрдно пароше жандар, ово чега је често бивало прво великих скандала.

У многим ствари кнез се према њима показивао као чудан сигнатиац, бодро је бригу о свакојаким питањи интересима и разбирао пита ће ко где и коју рећи.

У економским стварима био је цицијџа, а у тровинским познавао је јаку грамљивост, што је зло-бачно удано његовом кнегињском уговку.

Као владалац подао је трговину у земља и сам је свог знао за потпуно организовано и цивилизовано трговинска кућама. Со је била монополизација, и тек је трговина подена искључиво у његовог корист, као и свима дво стварима трговине.

Напеда, кнез Милош имао је у свима окружења, по свима крајевима Србије шпијунове и сплеткарош вешке, које је мирно народ обележавао пасторчад, од неговорен да кнез има велико трошење, јер мора по државном послу да прима и дочекује многе људе.

Дружини човековим били су остављени једнаки на многе и немилосрдно изложени, и камење су само

НЕМИРИ У ТУРСКОЈ

Цариград, 2. септембра. Комшеријско војевање, које се вели над незнатним нагрођењима на Арнаутима, ствара, по водовлама Јерменке и приљетеле јапоне, поприлично забрињавајуће конзеквенце. Тако м. пр. један Курд, за кога се зна, да је као вер ју-рашао на Јермене и сакао их јатагином, пуштен је као невин; и вођутим с Јерменима се најстрожо по-ступа, и ни једно суђење не може завршити у корист-ције. Исто је тако пристрасност и у погледу многих полицијских органа, који су крив, као ни за што другог, а сви за то, што су равноправно поматрали кољ и пријарено гоњење Јермена. Одавде постоји-тоно немирење дово је одвода многим Хришћанима,

ВАРТОЛОМИЈСКА НОЋ

Почело излажење у српском преводу у свескама, са вишеброј лепим и илустративним сликама. Прва свеска излази 14. септембра о. г. (ва Крстов-дан) а остале једна за другом сваког четвртог дана. Биће свега свезака 18—20.

У великом свету чуси је овај роман са овога највећега писаца историјских ствари, а научило је у њему како истинују са овај предзаконски период: сви напатљиви изгледа до тако мало заплашио свет. Барон Ш. и Катарина Медичи истинују су у овој свеци свој, а у исте час, на другој страни, нарочито су на тами прилици судбе, да у свеском литературе нигде нема тако дивно оспиљених сиденија и тако ерудиције као овдје.

Превод је лак и одличан.

Цена је појединој свеции 20 пара динарских.

Може се добити у свима добро уређеним књижарама а и код предузећа земаљских листова.

У унутрашњости слобе се књиге само онима, који се до 15-18. септембра претплате, а претплату примаће књижаре.

Одговорни одиих оглаша, који заслужује ова ретка књига, надамо се ипак обавиједи претплата.

Београд, 2. септембра 1896. г.

Јанковић и Бимбић
чешљари књиге издавачи.

БЕОГРАДСКЕ ВЕСТИ

Аудијенција. Њен таман уредник, г. Вуја Тодоровић, био је јуче у аудијенци код Њ. В. Краља, да буде примљен у аудијенцији код Његовога Величанства Краља.

Свечана аудијенција. „Српске Новине" доносе „Његово Величанство Краљ благосиоло је примити у свечаној аудијенци, 14. овога мјесеца, у свечаној аудијенцији, а у пратњи Председника министарског Савета, министра иностраних дела, г. Стојана Новаковића, пошвежевнога изванредног посланика и опуномоћног министра Његовог Величанства Краља Румуњскога, г. Д. Пашића.

Приликом Његовом Величанству Краљу пошла вијена са Његовог Величанства Краљ Румуњски акредитује за Свеси изванредног посланика и пуномоћног министра, а у пратњи Председника министарског Савета, министра иностраних и пријатељских расположења, која Његово Величанство краљ Карол, гаја према Његовом Величанству Краљу, Његов Узвишеном Господару и Србији. За тим је г. Пашићев надлежи међу свеју, да се у традиционалним форми представи и обрати оригинала, које носеше међу Србијом и Румуњом, у осигури интересу који ваше уграде, нарочитом међу које су му Његово Величанство Краљ и Његова влада пружили, да у Београду буде примљен срдачно, и Вашо Његово Краљевско Величанство.

Његово Величанство Краљ најпазио је на то, како се радује тако топлим сјећањем према Његове Величанству Краљу и Румуњској, као и према Њ. Ц. Краљевској Висости Принцези Марији, која Његово Величанство Краљ Румуњски Фердинанд I. Обједињена Румуња, која Његово Величанство Краљ Карол I. Обједињена Румуња, која Његово Величанство Краљ Карол I. Обједињена Румуња, која Његово Величанство Краљ Карол

ни, 64.100 људи оружаних сечним оружјем и ватром. Канцеларија рачуна војницу у оружаног на 100.000, а довеста употребљивог на 20.000 глава (Реквизиционисање). Али оружје се може набавити лако, јер се узеће ни Енглеске, Северне Америке и Египта, пошто је трговина с тим и пријатељско јако развијено. Сматрају поља да има 22.000 остарелих употребљивих.

Колико је последњих година са велике народне у Државну имете приступака; број њих је не Краљевској одели само на 20.000, то се може неизлазити изнашење.

Јагро Мађарске артиљерије је у њеној при ње бедо код Ниша напоси и Бјелашници, и о њеној Карлуша. Сматра сама највећи 75 оруђа, од којих 63 6 великих крупних топова, 6 мигралеза и 61 старе чередних. Артиљеријска је обука још сметнична.

Са сигурна кожаног сиата Мађарско војско као и подзнавалости у пешадијском и артиљеријском оружању, у чему је она на борбу главним оружјем, што је за брзину мобилизост, увек и свакодневно ванину јој снагу.

Доследан тим војно зрелину Италијанци и Енгле помоћ је да се довршии рачуну нешто и у употребљиву.

Н. Х.

— **Највећа рупа у Европи.** У вароши Кајзерслаутерн у Фрајбургу у Брајсгоске, налази се стобо рупе, које је највеће у Европи. Стобо се је у пролазу године пронашао на 6 м. дубине, те се то сада чишћа покрпана. Пре је обухвата, износи 82 м². Дубо ниже је у обиму 30 см., а обе дене и доле водоне траке обимају 24 см. Управо непрекидне ветри сред су сваки је ове године. Пре неколи времена набројено је на стобу 12.000 пролазника, то само се пролазећа, стобо је цветни дан шест недеља. Дужина зидина износи 26 м., на коју су 132 главе грађе и 3835 гвоздена, које су оне пролазе. На неколи сравњена има по 16 пролазни, 740 грана имају по три пролазна. 970 по четири, а 888 по пет пролазно. Доцета мера да је имање гледати тамно стобо у цвету.

Како се мед чува? Најбоље је чувати меду добро газирани лонцима или у стаклени посуду. Посуде, у којима је мед, треба добро **покопити** да нигде у њ не може, а још је боље, ако се те посуде натапају парафин парафином. Многи посадни ражено воском, па га напшу на површину меда, а тим умно мед још трајнијим и стајаћим. У многим крајевима употребљују за мед мање и веће дрвене посуде (буриће); тако је посуде добро за одржавање добе количине меда, али није баш препоручно за чување меда. За ситнију ракуље не ће имати користи ни до чуј, јер онако, да тако кажемо, у њима тече се мед кваре. У тим сасвим не ирипо када је мед дуго у тако посуди, као за кратко време не може бити никакве опасности по мед. Посуде са медом ако се постављате увек на суво место. Нигде ни се нрави ни мед, као то често бива, тада треба пустити онако посуда сатнута поклопа. Пре лонца ће нрави, само се и онако мора на време до времена мало протрести и промешати, јер ако се о времена нешто на површини сиво мало сирупа, онда ће и нрати прилично. Најлак нарочито онде где је ну имаиност сконцентрисана: Ако се мед нигде кристалише ако што то обично бива, код је јака зима, онда ће и најбоље шкуље од стакла или воска. Да се то откине, треба посуде мало загрејати или на топлој кухињској пећи, или од 2 см. у пролазу. Када се одвоје тај део од кристализованога меда нижуће, остане у меду стварно рупа, која после опет стакло или воском доноси, да не чуже.

НАРОДНО ПОЗОРИШТЕ

Четвртак 5: Вођтром Мориар, драма у пет чинова, написао Жорж Бушарде, превео с француског Мика Јорбобратић.

Субота 7: Дипломат, шаљива игра у два чина, написали Скриб и Делавиња, превод с немачког. — Јовановићеви спакони, шаљива игра у једном чину, написали Милан Кари и Жак Барбије, превео с француског Никола Ј. Марковић.

Недеља 8: Дневна преставе. Госпође и Хусеја, шаљива игра у три чина, написао гроф А. Фредро, превод с немачког. — Вечерња преставе: Вођтром Мориар.

БЕОГРАДСКА БЕРЗА

Курсеви на Београдској Берзи од 2. септембра 1896 г.

	Куповна цена	Продајна цена
Дуванске		
Хамбург на 20 дан. (новац) — ж	81·45	81·65
„ „ „ (меница)	— —	81·65
„ „ „ „	— —	81·70
„ „ у златној		81·90
(прави нов.)	125·14	125·35
Аустријске вредности (100 ворд.)		
„ „ „ „		
„ „ „ „		
„ „ „ „		
Монете и чекови		
На Париз (по вредности од 100 фр.)	—	100·45
„ Лондон (по „ „ „ 10 ф.)		10·21
„ Берлин (по „ „ „ М. 100)		100·90
„ Беч (по „ „ „ вор. 100)		100·—
(по 6 дан.)	125·05	125·20
Хартије од вредности		
а. српске државне папире:		
5% обвезнице дуг. зајма од 1881 г. ж.	—	91·00
„ „ „ „ „ „ „ „	—	—
„ „ „ „ „ „ „ „	—	—
државних зајама од 1888. г. ж.	—	—
4% „ „ „ 1890.	—	—
б. акц. позив. зем. и кредит. друштва:		
Београдске Нар. Банке Ср. Одбор.	—	250·—
Београд. Зад. за ст. и ств. и ст.		100·—
Београд. Кред. Завод	142·50	150·—
Шабачког акционарског		

ИЗВЕШТАЈ

о јавној вези, и осталих готовинама на свакодневно плаћање на дан 28. августа 1896. г., достављен је на свакодневном конгресу кредитног и продајног

Број	Имена кредитора	Свота	Од њих плаћено		Још није плаћено	
			динара	пара	динара	пара
1	Жито (пшеница)	280·400	—	10	60	11
2	Рожа	4800	—	7	00	5
3	Јечам	5.300	—	8	—	6
4	Овас	1200	—	5	40	6
5	Кукуруз у сирову	617	—	4	—	4
6	„ „ „					
7	Пасуља					
8	Шљива сушд.					
9	Шљивице					
10	Рожје: жалинце					
11	Свака добиток					

Течај ефекта и меница

НА ЗАГРЕБАЧКОЈ БЕРЗИ У ЗАГРЕБУ НА ДАН 31. АВГУСТА 1896.

	Течај једне ове врсте вредности у круне. новцу.
Државне:	
5% угарске	101·70
5% хрватске државе	101·90
Државни зајам од год. 1881.	107·90
Аустр. кредитне листе	96·91
Аустро-угарске банке	379·00
Железнице:	
Државне железнице	100·—
Пожешке (20 франака)	9·00

2—3 млађа питомца

прима једна врло часна породица у Бачу за стан и храну.

Пожуде упутити под именом Ј. М. 1680 Хаасенштајну и Фоглеру (*Oto Mar*) Бечу, I. 867

†

Мој вишеваљане муж односно отац

Марко Бацковић

вин. учитељ моравички

од изнемогле хаџарске руже пошао 24. ов. м. по подне.

Ону тужну и жалосну вест јављам пожалавшима и пријатељима покојникним.

Сматрам за дужност да овим заблагодарим свештенством прво моравичке и околном грађанству, које покојника до смртне ноћи испратише.

Нарочито нека је хвала г. Луговцу Протићу пасару ср. Кајзерске, који ми учиша великану помоћ, као осталом бедарима са четворо деце и даде ми и коју плату.

Ожалошћени: Стана супруга са децом: Наталијом, Милутином, Деносавом и Стојаном.

FABRICATION FRANÇAISE
ТОКЕ ЗА ПИСМОНОША
ФРАНЦУСКА ПЕРА ФРАНЦУСКА
ПЕЧ ЗА ЧЕЛИЧНО СТОЛАРСТВО
ХАРТИЈА
И ПРИБОРИ ЗА ПИСАЊЕ
ЗА ПИСАЋЕ ПОТРЕБА
ЈЕФТ. М. ПАЛАВОЉА И КОМПАНИЈЕ
БЕОГРАД.

У ДЕЛИКАТЕС РАДЊИ
КАРЛА ПЕРОЛА

примљена је сних дана велика количина **ерасељске саламе** и **швајцарског сира, кладовског ајнара,** свеже француске **зејтуна,** сваких врсноћних **сардина,** као и сва остала разна јадна јестива могу се свакад добити. Исто тако препоручујем најбоље француско **шампањерско** из прве француских кућа, као и **коњака** и француских разних **ликера,** продајем по врло умереној цени.

Јављам П. П. да имам на продају једну **штрикаћу машину,** за израду свакојаких штрикаћих ствари, која кошта у фабрици 250 форинта, а може се добити за врло угодну цену.

Исто тако јављам г. г. тестоноћарима, да због увођења електричног осветљења, у мене имаћу нешто на продају неке комада великих кавезних **клупа,** од 300 спећа, добро очуваних, тако исто и **фењера** за баште, **чирака** позлаћених за салоне за 4 свеће.

Буради свакових у разним величинама имам на продају по врло умереној цени.

С поштовањем **Карло Перола**

759

Штампарија „Сингелић" Пере Тодоровића

Одговорни уредник Пера Тодоровић

Број 328 — 1896

МАЛЕ НОВИНЕ

Уторак 26. Нов.

Kleine Zeitung

Le Petit Journal

Орган свију који слободу љубе, истину траже, праведу нрше, опонашају трапе, творе што говоре и тиме служе спасоносној спасној мисли!

„Мале Новине" излазе сваки дан — и ако су празник и недеља.

ЦИЈЕНА ЛИСТУ:

За Београд:	За страно земље:
На месец . 5 дин.	На 3 месеца 6 дин.	На 3 месеца 12 дин.
На 3 месеца 15 „	На 6 месеци 10 „	На 6 месеци 24 „
На 6 месеци 28 „	На годину 20 „	На годину 48 „
На годину 56 „	Један се број шаље по 5 пара.	

Г. г. Београдски претплатници, који сами носе лист, плаћају месечно 1 динар.

Претплату у Београду врши администрација, у унутрашњости најближа пошта, а можно се слати и непосредно уредништву.

БЕОГРАД — ГОДИНА ДЕСЕТА

ЧЛАСНИК И ГЛАВНИ УРЕДНИК
ПЕРА ТОДОРОВИЋ

АДРЕСА: Уредништво „Малих Новина"

ТЕЛЕФОН: Rédaction „Малé Novine"

Рукописи се не враћају. — Анонимна писма не примају се

ЈЕДАН БРОЈ 10 ПАРА ДИН.

Као поклонику, најрадије ћемо а радом српске ствари нафи наше сваки дан „М. Нов." су њиме увијек то остваривале.

ЦИЈЕНА ОГЛАСИМА:

		за 1 пут	за 3 пута
На 1. страни од реда:	до 10 редова	1	2
	до 20 редова	2	3
	до 30 редова	3	4
На 4. страни од реда:	до 10 редова	0·50	1
	до 20 редова	1	2
	до 30 редова	1·50	3

За поновљену, трећину рек 20 пара динарима.

Огласи остају и шаље ваше пише од 10 пута по погодби.

Са готовим новцем умањује се 10 до 20 п. р. дакле, тек

Приложено се потпуно реда 50 пара дин.

За сваки непознати динарски 10 до 20 п. р. дакле, тек

ПАЖЊА. Претплатницима у Аустро-Угарској, Босни и Херцеговини. Да би се сви моји који нису добили моје обавештење, да ће се моје Дунаво, Сава, Дрина и у Пријепоље, то сви за ово време морају уредништву нову адресу јасно: М. Новине-Београд. За Турску (Солунску), Далмацију, Босну и Херцеговину од 15 јануара 12 новчића. На ис год. 6 новчића. На месец 1 новчић. Претплата се шаље Уредништво „М. Новина" — Београд — Београд (Serbien).

Штампарија „Смиљево" прима сваковрсне поруџбине по најумереније цене.

МАЛЕ НОВИНЕ потребују потпуни ВОЈНИЧАРСКОГ САРАЂАНИКА, који треба да има свршено бар основно Учитеље у уредништву.

ДВЕ СОБЕ СО ЛИЦА са остали удобностима „Добричког Венца" бр 2. преко пута „Београд Задруге" — одмах се одавна под кирију. (Исписи и за мањи

ОБУКАРИМА (ђонам, да сам добио сировинске сиде за рецепе тканицу и сиди за женске ципеле. Дежурује Качаник.

ПРОДАЈЕ СЕ лето големе дрво лежи надомак (рафе) за кову улицом Аћимовог улицу бр. 6.

ЈОВАН АЛЕКСИЋЕВИЋ, не може примити посао у Београду.

ТЕЛЕГРАМИ
„МАЛИМ НОВИНАМА"
(Депеше од 25. новембра)

Атина. Краљ упутио је министру председнику писмо, у којем вели: да је потребно ући ступити једни перманентан логор, тако ће се појава са свим моћи посветити свом спремању; да ће да се такође резерва, како би се спремила војска од 12.000 војника и, на посљетку, да се образује комисија војних сталиша, које ће имати одлучити какви пушиа ће се набави за војску. Ово краљево писмо саопштено је у данашњем министарском и произвело је велику сензацију.

Атина. Комора је са 115 против 29 гласова одобрила владину политику у погледу Крита.

Наоружање војске

Питање о наоружању српске војске модерном пушком спада у најтеже потребе земаљске, које би требало што пре подмирити. О том се у нашој штампи, истина, много писало, на шта о томе се мора говорити све дотле док не видимо свршено дело. Пред тим питањем требала би да наступи скоро сва друга питања, јер су оружане таке, да им не смемо ни једног тренутка дангубити, него морамо пријети свему силу да нашу војску спремимо, како би она у нумој мери могла одговорити свом задатку у пром рату, које можда није далеко.

Није нам тачно познато што су у том погледу урађена наши меродавне пругове, ма да су о томе разне вести објављене у јавности; нарочито пак не знамо, да ли су наши војни пругове на чисто с питањем, који систем од пушака, што стоје у употребу у европским војскама, намеравају прихватити за српску војску.

Но у том погледу нису са свим на чисто ни друге земље европске силе. Једне су за то, да буде калибар пушке, истина, мали што што је било у обичају пре неколико година, али за ђаке не сме бити сувише мали, док су други за то, да буде што мањи.

Примера ради ми ћемо овде навести у којој ко поземљу, које је у том погледу више у ј

ВЕШТАЧКА ОБУЋАРСКА РАДЊА

Од 1. новембра тек. године, отворио сам у кући браће Брабе Ст. Илића преко пута „Будимкара", моју вештачку обућарску радњу.

Овлашна журналистика донела је у своје време свој суд о мени, а ја сам само примећујем, да ће ме моје радње сваки задовољан изаћи, јер радим сходно у разноврсним облицима све мушке, женске и дечије обуће.

Нема ме поштовања пуклина нашим удостојите, па ће се о овоме и уверити.

Београд, новембра 1896.

с поштовањем
Тимотије Божовић
вештачки обућар

Вештачка обућарска радња

ПУТНИЧКОМ СВЕТУ НА ЗНАЊЕ!

Од 1. новембра ове године, кадуство сам радњу гостионичарску, вођену код „Српске Круне" у Ивањици, и пресело се у своју сопствену гостионицу код

„ДЕЛИГРАДА"

коју сам нанова реновирао и уредио тако, да ће у свако доба моја задовољити поштоване путнике.

Пружићу пажњу обрабом и путницима на тс. да сам своју гостионицу свакодно, добрим и чистим природним пићем, добрим и укусним јелима и чистим постељама за преноћиште.

УСЛУГЕ ЋЕ БРЗА И СОЛИДНА, ЦЕНЕ НАЈПОВОЉНИЈЕ

Молим п. путнике да се о овоме изволе лично уверити.

новембра 1896. г.

Иваница.

с поштовањем
Милован Сокић
гост. код „Делиграда".

1220

Г. г. официрима и полицијским чиновницима

стављам до знања, да сам моју дугогодишњу моју. кројачку радњу спојио целом могућном *спремом* и нарочито *добрим хронометар-часовником* у сопствена бојама. Нарадујем се сталном и умереном ценом.

С поштовањем
Милан А. Николић
војени кројач српе Велике Касарне. Београд.

1137.

СИТНЕ ОБЈАВЕ

(Ово ради о једноставне ситне ако дође. — Г. г. претплатници ако ове ситне ако дође)

ПРВИ БЕОГРАДСКИ ОРКЕСТАР у кавани „Ју Јорк" препоручује се љубитељима дане ноћне, свиог друштва и свите салона. 1039

ДАЈЕМ ЛЕКЦИЈЕ немачког језика, по методи Берлиц. Ко жели, нека се јави писмено Ђорђу Ивановићу, Београд, Ђумруклија. 1209

ЗАГУБИО СЕ ПАС, црне длаке, са белим шапама, на Теразијама. Ко га нађе, нека га однесе у Ђумруклију, Ђорђу Ивановићу, и добиће награду. 1218

ЗАГУБИО СЕ ПАС, црне длаке, са белим шапама, на Теразијама. Ко га нађе, нека га однесе у Ђумруклију, Ђорђу Ивановићу, и добиће награду. 1218

Тражи место

човек од 40 година, Србин, вешт немачким, мађарским и румунским језиком подједнако, и са једним рукописом, било у адвокатској, агентурској из на какној приватној канцеларији, као књижара у каквој радња, као стални сарадник каквих новина, као преводилац немачког и мађарског језика.

Ближа обавештења даје уредништво овог листа.

—1205—

Свана женска

може у току од 14 дана постати најмодернија кројачица женског одела, која научи моје математичко кројење и шивање.

Часове за учење даћу у своме стану, а по жели и код куће. Молим женски свет да се о истинитости уверн. и покорене поклоне.

Даринка Илић
Добрачина улица бр. 7.

1204

тављи. која има пушку од калибра 6·5 милиметра. Само су нисга за то. да се таквајска војска наоружа пушком нашу има румунска војска, т. ј. са калибром од само 5 милиметара, док опет други тврде, да једно и друго нешаља, него да бе се морала талијанска војска наоружати пушком, која не би смела имати калибар мањи од 8 милиметара.

И заиста на једна велика европска војска наоружана талијанску, није усвојила мали калибар од 8 милиметара. Истина, чињени су покушаји у том погледу, али је ва напуштају и остаје.

Главне замерке против пушака мањег калибра своде се на ово:

Њихова рана пушка мора да изгуби више година и мора бити удешена само, да се може лако хватати; сем тога мора бити таква да се у њој неразлучују сгушне јачи гасови, јер се иначе брзо покваре. То сне пак, при дапишком стању наше технике, може се са пушком од мањег калибра постићи у прво неспоредној мери.

У Француској изишла је, на данно једна брошура, у којој се прека о пушкама малог калибра, које не убијају; и због тога се одлучно устаје против тога, да се калибар још и даље смањује.

Чињени су покушаји на конечним земљама и на њихни жавотињама и дошло се до резултата, да куршуми, који имају нами пример од 8 милиметара, у нејаки случајева, нису кадри да појина, која је од њих погођена, оне способне за борбу. Тако пак постаје предност пушке ваздорја, јер су приличио рећи случајева, да су појини рањени у таине доше тешке, где пожреда доноси при ма посе смрт, као н. пр. у главу, срце, кичмењу и т. д., а друге пе сречавају појина да и даље изађа у борбу, ако нису јаке.

Но таке студије нису ширисе само у Француској него још и у Енгленој, Немачкој, Шпанјарској и Аустро-Угарској, а у тим по-ловну стекло се искуство и у последњим ратовима.

Енглески извештаји о бојевима у Читралу (Азија) причају, да су таковани уроњавали енглеску пушку Lee-Metford пошавши детинаи пушком, јер они од њих, који беху рањени, нису остали ни болше; нити ниште тврдили су, да не знају као су рањени.

Одавно је већ познато за се таине јако напредно бро изнсе, а од последње др. Пенсова против Трансвала прича се, да је један Бур, којему је куршум пробушио прво главу, живео пуних десет дана. Не бене му разјашњена ствар, него му је куршум једностано пробио врх мозак и нанравно само ше није пушке на кости.

Рана у једно питерни, на да је она погођена из најмање близине, задеса се у року од једне недеље дана, а над је проузрочена куршумом од мањег калибра, апсолутно је смртоносна.

Под таквим околностима, разумљиве је, за што су многа против ника пушки мањег калибра, јер у прво осебјема јумањеиеть, треба узет пред очима пајхате главни циљ рата, т. ј. да се што више противника учини неопособима за борбу.

Тога осигурава двоје треба да се и ми држимо над се за нашу војску буду набављене нове пушке.

ПОГЛЕД

НА СРПСКЕ ДРЖАВНЕ ПРИЛИКЕ ОВЕ ЈЕСЕНИ

У животу једног народа, нарочито по каквој крвној потрсби, ва те новца задужи, да би своју сигурност и бољитак боље сгрлила, дан своје снаге напреду и развитку даља уност посвети.

Ово задужење може бити у самој земљи, или међународних трговачких, или пак у обоје

Гргошите, Свокавца, Фурја, Јешице Вардар, Доња Тодорда, Горња Тодорда, Водена, Дојран, Штрово, Костурак, Крива Паланка, Ваљаште, Карасула, Света Петка, Бежиште, Сервишко, Гребенија, Гумење, Бог данце, Јеленце, Пирања, Моравце, Јеленарце, Зорба, Јелашница, Сиково, Струмица, Вардар кошије у Сегљу, Мораце, Орсовеја, Сиа Башкиоја Поле Сиво, Коленово, Стари Баждарик. А онаке комисије много других на које нисам имао од вас сазива, нарочито не у погледу доба кад сам ја због рабогава мало дало од пикира на таине комисије.

Сад са војена сам не разговарао, јуче си је договарао са министром војним ако чио и Турске и Турја Бугарс. Што ово показало и Турске и Бугарс — то чине потпуно јасиим. Противу тога ми се боримо и борићемо се. Али да кад сама Турја чине тешкоће при пошаљу и попишавању приговаи: со ће радити? Ако ће Турја радити, онда ће и Бугарс радити. Ако ће радити онда ће и Турја радити. Ако ће радити онда ће и Бугарс радити. Ако ће радити онда ће и Турја радити. Ако ће радити онда ће и Бугарс радити.

ЈЕДНА ПОЛИТИЧКА ПАРНИЦА У НЕМАЧКОЈ

Пред трибом каиенског конгреса берлинског прогестантског суда расправљало се већ одређеном ваш редна парница између Немачке, која је приликом отпора Немачке не хоће у Немачко) него у једно свезу.

У тој парници заштитио су нарочито мисли немачког карства и изобилна шкодина држава. Туженик је немачки министар Бисмарк, који је немачки ва дано министре тешких погодаа барон Маршал, који је пред неки дано лепо изгубио тужбу, а нисиу можда тадашни ратни до датак пред суд и изложен дражава каквим ударцима.

Почиње је, јер сто и ви о том писали, ваш су у немачком рајстагу и у штампи вабирали гласове, ваш тужилац са устаном видом, који није адвокат, нисе ни суд једноју тужиоу, истиче и једва тајне ваљда, да, кажу, ваш тужилац у тужби своје ствари посебе и које је предвиђао, да је ово прилика ваше крвиие у интереи државних интереса у тако посебних годиаа.

Ја ни ја кажем у тужби нисиуо, то се у тој парници неки дан чуло, није доказао, ни је хоте истицати једну тужу интересе, доиаставаа, ако хоте, шкодне личне воље, да се ословаом нагла вишим предстаии државна права, нарочито ако држаии ваше државе ваљда ваш тужилац тврди да барон Маршал каква су сви бива комисије ових нападаја на кланиру и тако је ваљду у немачкој парнеу. А у тим свакаквим воду ваљда је потпуно јасно ваш тужилац тврди, да је ваљду у немачкој парнеу ваше државне интересе, приликама немачки ка. Тако.

Један предмет ваљаће већ дан чашка, ако су ваљда, у једном борбеном заседању, ако дође. У тим чашкама се тврди да ће ваљ комисија ваш текст здравог руског пара Николе у Ресавине које је неке истражаше, које ваљ ваљ ваљ у ваљ ваљ истражаше, ако ће ваљ ваљ ваљ

БЕОГРАДСКЕ ВЕСТИ

Одликовања. Њ. В. Краљ одликовао је орденом Св. Саве прота стојан грузног генералног конзула у Солуну г. Живојиновић; истим орденом другог степена г. Гогалетовић, шеф војне ма истовним жеднезницама; трећега степена г. г. Лека, Мелијас, бановић, Штајерац, инспектора. Холгровски, прота сталатора и Бурмајера, шеф војачке станице. Њиме степеном истог ордена одликовао је Њ. В. Краљ већи број одличњих личности у Солуну.

С М Е Ш И Ц Е.

Слава годишњака. У селу Таплеу (Thuello) у Француској код болесна девојка, која од прошлог година само непрестан плаче. Ниже јој је Мајка Дворца. Многи лекари сагледали су, да ова вината слаба. Од 1893. године није се будила, нигда нема и кете, као јој је лекари доста прописао и комплета је на пентивани начин храном пићем и живљењем. Код је дошла кисела, нашао је доцјест и две године. Осећа срчеви болести тешко да је дала бог у свету.

Слад морских таласа. Ове дист година страшно се бло пламено жуљаи на острву Крићанији између Сумарте и Јаве у Источној Индији, то од Крићанске исланске прилаке у море и лежи свет земље. Ту је прокопавање земље, по којем ни биљке, ни је бодљо тешке тешке, да је један таква таква велику тамну кабаницу на леђа и шуму ни три вишеметра од пора. Ова лађа и данас је у тој исти Банку Београд, главна лађа на острву Јави, за ждан над да је гледају, као чудо неко.

Једна прича. Жено у Кинеју не стоје ни на какној цени. Те се нарочито ниже опуда, што и таво опред река ни-ју таблице, ни којима имао: „Овако није пособно бадати у кожу нешто жену!" Зер у Кинеју је земљорадња једина сталу, а пошто је женску жену немогућно убрзају. Али и код осталог у живоју, правили свој ако у њиховој земљи. У Кинеју је жена жену рођ и жив само тако има уважења код својих пошлинама, као жену бога, од куд год иду. Него ретко ко ће у Кинеју да ожени девојком, јер је тако нешто, што су говорили, да је он пенад није небо. А ту је велики сразлог, која може да се указа само на тако видала ничеи.

Тако бар причају в Кинеска Европљани в Бог зна шта ће рећи Кинеја (а Кинеја тако говоре) за 1869. годину да живе, а ево у Сједињене државе народа пређашњега пољавања, на их је мошло свега 204 грађанина у ус в 12 девојчица мањегодина. Од ова 204 министра, 128 беле су мајстори ова три једног бербера, што једно, што је у Кинеја једна жена у њу пута су живи пријатељ, да уређивају своју свадбу. Поменути колико дост грађе се од толиких министара. Да шта бе бољо него, да је жени ватајно у Сједињ. да ниже је у Сједињене државе пређашњега пољавања. Само министара просисте имали сто од 1869 годиво до дано до 40. Али ово се и повећа у свему. Једине то може ако ће ствари ово бербера, што једно, што је жена имају дозвола свима, који имају способности да седну на министерску столицу.

БЕОГРАДСКА БЕРЗА

Курсеви на Београдској Берзи од 26. новембра 1896 г.

	Број	Куповна	Продајна
Валути			
Рачунати од 20 дин. (златна)	—	21·96	21·96
„ „ 1 „ (сребрна)	—	19·56	19·96
„ „ 1 „ (сребрна)	—	19·56	19·96
(једнак износ)			
Аустријске вредности (100 вор.)		190·75	190·75
„ „ у злат. вред.			
„ „ у сребрној			
Меница и кредита			
На Берлин (на вид.-ту за 100 фор.)		100·95	—
„ Лондон (на „ „ 6. от 10)		27·70	27·90
„ Берлин на „ „ М. (60)		135·40	135·80
„ Нем. (на „ „ вид. 100)	—	—	—
„ „ (на „ „ „ „ „ „	—	—	—
Хартије од вредности			
а. српски државни зајмови			
5% обвезница дуг. зајм од 1881. г. м.	—	91·50	92·50
„ „ „ „ „ „ „ „ „	—	—	—
српског злата од 1886. г. м.	—	—	104·—
4% ренте од 1886.	—	—	—
б. акц. акције, чек. и приор. предуз.			
Акције Прив. Пор. Банке Кр. Србије	—	—	200·—
„ Београд. Гроб. за ж. пут. и ин.	—	—	100·—
„ Београд. Кред. Завода	—	815·—	—
„ Ужичке пивоварнице	—	—	—

ШТАМПАРИЈИ

„СМИЉЕВО"

потребан је машиниста који може одмах ступити.

У МЕСАРНИЦИ

НАУНА НАЈДАНОВИЋА

до трамвајске станице

КОД СЛАВИЈЕ ПРОДАЈЕ СЕ

1 кило свињског фришког меса по 0·80
1 „ масти фришке . . . . 1·10
1 „ Сала . . . . . 1·10
1 „ Сувог меса свињског . . . 1·10
1 „ Суви кобасица свињских . 1·20
1 „ Суве слапине . . . . . 1·10
1 „ Чварака . . . . . 0·90

и друге ситније као шпарглае интегрисане кранице и остале кобасице продају се са најјефтинијом ценом.

Сапуна ће већ бели и жута продаје на калу по врло јефтину цену. 60 д. дин.

Молимо поштовану публику за многобројну посету.

С поштовањем

1146, **Наун Најдановић.**

трговски станице код Славије.

НАСЛЕДНИЦИ

пок. набављача часовника Ш. Реше покојног су на, да отворените широких часовника што буде дајеко исход отварање свог распродаја.

Нудим дакле врлине места да платите 200 форинта за једно златно часовник, купите часовник вредне од 6 карата злата, који умеи за-вредну злату златну бољу него као и они које сам

14 карата злата

и које ћете имати право да ми имам часовника. Цене распродаје последњем, тог меси на депозу, 15 комисиом, богато гравирани, безгрешна гаранција на истарање са 14 карата злата и на 5 година гаранција на танки рад.

Велики	18 нов.
Велики часовник часовника врлине гравирани	16 нов.
Високе златнине злата	9 нов.
Сребр. часовник је најстарије на депозу	20 нов.

Свеки часовник је регулисан. Шаљем за шпанског наложу врлино. Изгарантовано материјал безгрешно.

Адресе:

Uhren Liquidation M. Rundbakin

WIEN (Beč) Taborstrasse 35. 1082

FABRICATION FRANÇAISE

ЗЕМЉЕ ЗА ЖЕНСКЕ

ФРАНЦУСКА ПЕРА ФРАНЦУСКА

ЗЕМЉА ЗА ЖЕНСКЕ СТОЛАРИЈЕ

ХАРТИЈА

ПИСАЋИХ И ЦРТАЋИХ ПОТРЕБА

ЈЕЉЕ И ПОМАДЕ И КОМПАЊЕ

БЕОГРАД.

ВЕСТИ ИЗ ИНОСТРАНСТВА

Одликовања. Њ. В. Краљ одликовао је орденом Св. Саве прота стојан грузног генералног конзула у Солуну г. Живојиновић; истим орденом другог степена г. Гогалетовић, шеф војне ма истовним жеднезницама; трећега степена г. г. Лека, Мелијас, бановић, Штајерац, инспектора. Холгровски, прота сталатора и Бурмајера, шеф војачке станице. Њиме степеном истог ордена одликовао је Њ. В. Краљ већи број одличњих личности у Солуну.

Једна прича. Жено у Кинеју не стоје ни на какној цени. Те се нарочито ниже опуда, што и таво опред река ни-ју таблице, ни којима имао: „Овако није пособно бадати у кожу нешто жену!" Зер у Кинеју је земљорадња једина сталу, а пошто је женску жену немогућно убрзају. Али и код осталог у живоју, правили свој ако у њиховој земљи. У Кинеју је жена жену рођ и жив само тако има уважења код својих пошлинама, као жену бога, од куд год иду. Него ретко ко ће у Кинеју да ожени девојком, јер је тако нешто, што су говорили, да је он нешад није небо. А ту је велики сразлог, која може да се указа само на тако видала ничеи.

Тако бар причају в Кинеска Европљани в Бог зна шта ће рећи Кинеја (а Кинеја тако говоре) за 1869. годину да живе, а ево у Сједињене државе народа пређашњега пољавања, на их је мошло свега 204 грађанина у ус в 12 девојчица мањегодина. Од ова 204 министра, 128 беле су мајстори ова три једног бербера, што једно, што је жена имају дозвола свима, који имају способности да седну на министерску столицу.

Слад морских таласа. Ове дист година страшно се бло пламено жуљаи на острву Крићанији између Сумарте и Јаве у Источној Индији, то од Крићанске исланске прилаке у море и лежи свет земље. Ту је прокопавање земље, по којем ни биљке, ни је бодљо тешке тешке, да је један таква таква велику тамну кабаницу на леђа и шуму ни три вишеметра од пора. Ова лађа и данас је у тој исти Банку Београд, главна лађа на острву Јави, за ждан над да је гледају, као чудо неко.

Слава годишњака. У селу Таплеу (Thuello) у Француској код болесна девојка, која од прошлог година само непрестан плаче. Ниже јој је Мајка Дворца. Многи лекари сагледали су, да ова вината слаба. Од 1893. године није се будила, нигда нема и кете, као јој је лекари доста прописао и комплета је на пентивани начин храном пићем и живљењем. Код је дошла кисела, нашао је доцјест и две године. Осећа срчеви болести тешко да је дала бог у свету.

Сједињене државе. Председник Кливленд, који ће 4 марта ове године напустити председничку столицу, одлучио је да ће у Принстону, где је професор политичке економије, држати предавања о политичкој економији. Кливленд је одлучио да ће предавања држати без икакве награде.

Шпанија. Министарство Сагасте поднело је оставку. Краљ Алфонс је поверио састављање новог министарства Канови-ју дел Кастиљу.

Турска. Турска влада је наредила, да се у Цариграду и околини сакупи 10.000 војника, који ће бити спремни за сваки случај.

Француска. Председник републике Фор примио је у Елисејској палати у Паризу 500 лица. Они беху дошли, да му честитају Божић и Нову годину. Фор је у говору, који је том приликом одржао, изразио наду, да ће Француска и даље живети у миру са свима државама.

Аустро-Угарска. Министар финансија Кал-ај отпутовао је у Будимпешту, где ће остати неколико дана. Он ће ту имати састанак са министром финансија Угарске Банфи-јем.

Италија. Краљ Умберто примио је у Риму 500 лица. Они беху дошли, да му честитају Божић и Нову годину. Умберто је у говору, који је том приликом одржао, изразио наду, да ће Италија и даље живети у миру са свима државама.

Енглеска. Министар финансија Харкорт поднео је оставку. Краљица Викторија поверила је састављање новог министарства Солсбери-ју.

Француска. Председник републике Фор примио је у Елисејској палати у Паризу 500 лица. Они беху дошли, да му честитају Божић и Нову годину. Фор је у говору, који је том приликом одржао, изразио наду, да ће Француска и даље живети у миру са свима државама.

Аустро-Угарска. Министар финансија Кал-ај отпутовао је у Будимпешту, где ће остати неколико дана. Он ће ту имати састанак са министром финансија Угарске Банфи-јем.

Италија. Краљ Умберто примио је у Риму 500 лица. Они беху дошли, да му честитају Божић и Нову годину. Умберто је у говору, који је том приликом одржао, изразио наду, да ће Италија и даље живети у миру са свима државама.

Енглеска. Министар финансија Харкорт поднео је оставку. Краљица Викторија поверила је састављање новог министарства Солсбери-ју.

БЕОГРАДСКЕ ВЕСТИ

Српска Скидајна у Паризу. Међи тамо на своју ов. општине послане потрудају браћу за просте свукашке у њихој средини, ова намерава тек изузетно да прими момчиу и нашим пријатељима Француској, да своме пријатељству према нашем народу даду нарочу у помоћи нашима полазом у ову напредни струкашини.

*

Прилози дипломатских кругова. Г. Чедомир Жерјавић, министр, у Лондону 50, жетва су прилу г-ђа Кадија 20, Грос Комоди, конзул у Паризу 500 дин.. Ово Кадије, конзул у Министру 50 дин. у злату и на своју радну 50, г. Др. Паун Јовић, конзул на Будимпешти 50, Кандидат, секретар, од тих, послователи 10, Рунуреки полазили г. Пашин 100 дин. у злату.

*

Опет дар београдске општине. У свој ви-шитари водовод комисија на Подрина, да се нову данки послужавања чешћа дворница. Суд Општине београдске, одмах је одбило 6 бела терзије прописа дворјаре и глав. Одбор ни је радило према шаљиво с оцијенит одбор Општине Београдске. Радитали исине дечије благотворне сад Београдске општине и тако ну зора одати признања на свако поклоности да радника прави бону и задатину помоћ.

*

Конкурс за попуњавање. Конзе Терезијарајевачког и конзулатство на Београд. 200. Јелена стогарско возарски и дућерски из Петровина предао је оставом начелнику за попуњавање 80. Мешовити Ђорђе Ђорђевић, Ђорђе Ђорђевић 50 дин. за попуњавање. Живели они устен прилози дворишним Есенца.

*

Прилагући са страно. Г. г. Јуниује Јовић и неки. тур. из Министра 2 године стара. г. Бућиор тур. 50. Г. Л. Нешић и други вобр. из Алт-Ј. 200 и 20 година. Ђорђе Ђорђевић вобрадар до Ужице Шар. 50 дин. у злату. Јуниује Матејас вобрадар из Хамбурга 20 дин. у злату.

*

Чишћив кући. У прош београдском позоришту на Бувинару, представљало се јекатре ова пуног пошалом игра, у преводу Јована Вегетиновића. Ја и чест кумор, који пропевана крас „Чикаку крбу," чиво ову игру врло позоришном и гледаоци ће се позоришним представом. Ако ће дати, да ће Јован Јовић-поменуто још да су јекатре главан улоге у руками г. г. Миланића, Тодоровића, и Станојевића и то ће ваистину бити доспеле, до публика ишуни кућу.

*

Вербери за попшљење. И вербери по-ћа-ћа на поставке и дошло скромну сумоту за попшљење. Давид Абинавић и Јосиф Јаворовић, во-ћа-ћа на вербери, пошли су у ту ће под своју ћа-ћа прикупили туђу од 55 динара и одмах је ће дали одбору за попшљење.

Лепо знамо од вербера, и хвала им.

*

Није примљена оставка. Вест, да је оставка министра просвете г. Љубе Ковачевића телеграфским путем примљена и да ће за заступати министар правде г. Арсо Вујачић, није се сбистинила. О каткој оставци уопште нема Вест. Вешкомитет код се врате с пута. Дођите сад крунице г. Ковачевић и дајте писмене своје оставка.

*

Притворен. Сарадник „М. Журнала", Милош Бесетић, живљен је са 10 дана затвора и одмах је притворен, што је пуштено у Земун и наложено Божо Савића, те је ће ни питање закона вршено, да ће ће ове Бесе Савић. Шта ли ће ће ће ће ће ће ће ће „М. Журнала!"

*

Изостао. У данашњем броју изостао је податак због интимишног материјала.

*

Сабн посла. На представи, коју је Бабић изводе своја ученица на Сави изречено је „свеје ваш Сивдаље", једно је ђаке пројектне дуге у жељи личних пријатеља Бабићевих. Мисао да Сивдаља за ваш можемо сачувати нашега народног комплекта?

*

Похваљно. И ако се ми, ако је на врло ране о сарадничкој пошаси, која је наше пријатеље ваши међународне задатке, дружеско пробродовао друштво подигнуло, да ствари задаће, шаљивима и пеоју-ћи одмах у знаку пријатељ ваши бодрајући на Дивни и Сави, упрва вогоу друштва, да пређе подигнуло ваташе, и пробирају главне атакције у Земуну, уживала је још једно подавало дело.

Јуче је ваши ваташар тоће друшина г. Антон Ваташ из Земуна, са одличним заступником друштва г. Васом Вртећим поклоно жеље пословорно ако пословно, гаћедина Митровића Мишина, и предао му у име друштвеног вародр. друштво знаду ватара у ваши на попшљење. Нека је сјајна знаку Радном друштвеној на овом ваном дому ваташе спуснка.

*

Одликовања. Њ. В. Краљ одликовао је одликом Св Сава: врлог степена руског генералног конзула у Солуну г. Извољског, истог одликом другог степена г. Гогдинчића, шписа жељне за источним жељезницама, трећег степена г. г. Јеша, Мелојева, банкара. Штајфарца, министров. Хаџиротића, трећа свештеца и Кордића, шписа полузног степена. Ни-шким степеном истог одлика одликовао је Њ. В. Краљ већи број одликних личности у Солуну.

СМЕСИЦЕ.

Срећна годишњак. У селу Тишлу (Tinville) у Француској има баштена врлога, која од тринаест година живе заједно двоје. Имају већ једно дете, Жан Дорсе. Многе јекаре потврдиле су, да ова жена срећна. Од 1883. године није се будила, нигдеа ноћа и нест, ако је ће јекако дата пријатно и осмишљена. Ја ће политички јекаре трпи жалости и жалости. Код је дошао војска, имала је двадесет и две годишње. Овакви случаји бележи тешко да је дата бог у свету.

Сила морских таласа. Пре десет година страшно се бно поможно пуљави на острву Кратајуе (Krakatoa) у Индијском Океану. Ватрени Вулкан, те од Кракатоа полазили пресило у море и шиле зиет по-гибе. Том приликом и море се било силно узбуљало, па је бодаше тешко тешко, да је једна таква талас висина скоро једнако на сву висину Дуја" Тор у Кетају је таквалне дана обичан стварь и нарочито високу дају земљиште убијају. Али и ову остане у животу, прошли ову ни у земљу пеће. У Кетају је жена жуту рођ и врло ваш тако ваш ужасан ваш сведок земљотреса, ако живу бебе, од куд год ваш. Него ретке случајеви, да ову сведу ваш убије. свако ваш, што су говорили, да је ће ни иједа ваш ишбе. А то је ваш Јапанац, који може да се ужасне ваш да ваш ишлаза ваташ.

Таво бар причају и Кајпанац Кароселаи и Бег ваш ваш је у жетвен, јер до Кинеске ваш ваташе своју женску дечу, не би ваш бно ваш ваш да бреју преко 400 милијуна.

Богатство у министрима. Један ваш у Мексику ваш ваш ваш ваш ваш ваш ваш ваш. Ваш ваш ваш ваш ваш ваш ваш ваш

Број 343 — 1896

МАЛЕ НОВИНЕ

Среда 11. Дец.

Kleine Zeitung

Le Petit Journal

Орган свиђу који слободу љубе, истину тиме, правду прше, спокојству траже, твори што говоре и тиме служе спасбини и срећној земљи

„Мале Новине" излазе сваки дан — и нема празника и недеље.

ЦЕНА ЛИСТУ:

За Београд: На 3 месеца 3 дин. На 6 месеци 6 „ На годину 12 „

За Србију: На 3 месеца 6 дин. На 6 месеци 10 „ На годину 20 „

За стране земље: На 3 месеца 12 дин. На 6 месеци 24 „ На годину 40 „

Новац се шаље у добар одраз.

Г. г. Београдски претплатници, који сваке године не јаве, нека ће сматрати да желе, и моле се сами и наплаћују.

Претплату у Београду прима Администрација, у унутрашњости њихови пошти, а моле се сами и наплаћују уредништва.

БЕОГРАД — ГОДИНА ДЕСЕТА

ИЗЛАЗИ И ГЛАВНИ УРЕДНИК

ЛЕРА ТОДОРОВИЋ

АДРЕСА: Уредништво „Малих Новина"

АДРЕСИРАЊЕ: Redactiea „Male Novine"

Јунаштво и не треба, — Писаћење знања не треба ни

ЈЕДАН БРОЈ 10 ПАРА ДИН.

Као конкуренција, напоменути и једном сразом лист ове исте сваки дан, „М. Нов." се врло тешко не ограничава.

ЦЕНА ОГЛАСИМА:

На 1. страни од реч:	до петнаест	5 п. дин.
	за каждо	3 „
	за трећи	1 „
На 4. страни од реч:	до петнаест	3 „
	за каждо	2 „
	за трећи	1 „

За поједноту, једноредну реч 20 пара динарских.

Веће огласе и већи новац може од 10 пута по договору.

За сваки огласак плаћа обавезно (претплата) 20 динара.

Прекомерне од петит реда 30 пара дин.

По сваки оглашивање доказује се још по 10 п. д. више, ако

ПАЖЊА. Претплатницима у Аустро-Угарској, Босни и Херцеговини. Да би се што пре могло решење међу браћом и с. не стане. Дунав, Сиц. реда 6 нормалних. На место 1 нормалне. Претплата се шаље Уредништву „М. Новине" — Београд — Belgrad (Serbien).

ПОЗИВ НА КУПОВИНУ СРЕЋАКА
ЗА 13-то КОЛО
КОД
ДАВИДА Ј. ФАРКИ

ОВЛАШЋЕНОГ ПРОДАВЦА КРАЉ. СРП. ДРЖ. ЕЛ. ЛУТРИЈЕ

Стављам до знања моје поштоване муштеријама и осталој поштованој публици, да сам већ добио на продају среће срп. држ. класне лутрије за 1 класу 13-ог кола.

Како од државе установљена и гарантована лутрија, која 80.000 срећака, од којих 15.000 морају добити, друкчије решава: сваки други дос мора добити.

ГЛАВНИ СУ ЗГОДИТЦИ

у 1-ој класи 30.000, у II-ој класи 25.000, у III-ој 30.000, у IV-ој 35.000 и у последњој V-ој

ДИНАРА 100,000 У СРЕБРУ

И ЈЕДНА ПРЕМИЈА

ОД ДИНАРА 200.000 У СРЕБРУ

Срећкар игра може у најсрећнијем случају по појединој плаву добити

ДИНАРА 200.000 У СРЕБРУ

Укупна свота новаца, која се мора исплатити до серштена пете класе износи

ДИН. 3,200.000 У СРЕБРУ

Познајући повт. публику, како по Србији тако и на иностранству, на куповину срећака, част ми је известити је, да су ми моје радње додавени по неколико пута и одатле исплавени

ДИН. 150.000 И 75.000

као и дин. 50.000, 40.000, 30.000, 20.000, 15.000, 10.000 и осталих број по 5000, 2500, 1000 итд.

С тога сваки играч, који купи срећку по моја радње, с великом вероватноћу може се надати, да ће до извесног великог добитка доћи управо, чега молим повт. публику, да новоли непосредно по моје радње ложом куповати или посредно са којим мном.

Куцијим срећаки из унутрашности Србије, као и из иностранства шаљем плаи и заличну листу по куповну за сваку класу бесплатно.

Вучење 1 класе 13-ог кола је 4. јануара 1897. год.

Уплата за среће шаљење је слати напо, унутишом.

Цена је срећаки, шаљи дин. 24, половина 12, четвртина 6 и осмина 3 дин.

Децембра 1896. год. Београд.

1270

ДАВИД Ј. ФАРКИ

власник у Пашићевој кући, до „Дарданске чешме."

Д-РА РАДМИЛА ЛАЗАРЕВИЋА

НАЧАЛНИКА САНИТЕТА

ароматични РИБЉИ ЗЕЛТИН

(Oleum Jecoris Aselli Aromaticum)

Орај се истиче одликује од обичног тиме, што спред врло добре дејстве, исто непријатне мир, ни укуса, весма пријатан, ароматичан укус. С тога га најрадије преписују/чујено за малу децу.

Исти се може добити свак ход Душина М. Јовановића апотекара, Београд, Саборна, — тде се и шаљује. У Крагујевцу код г. Пере Јанковића апотекара; у Ваљеву код г. Милорада Тадића апотекара; у Зајечару код г. Ваучетића апотекара; у Врању код г. Живојина Јовановића апотекара; у Пожаревцу код г. Душановића апотекара; у Свилерску код г. Богатиновића апотекара, и у Параћину код г. Марића, апот.

Порудбине из унутрашности, уз долазу, биће тачно и одмах извршене.

—1198

Засебна кућа 1228

између Митрополије, Косанчићев венац бр. 30, излаже се под јавицу. Услови Стеву Јовановића, шегара адвоката Мијата Стојановића.

СИТНЕ ОБЈАВЕ

(Ситне огласе примамо само до девет реда. — Г. г. претплатници који тако ситно желе огласе нека се моле)

ДОПОСЛАЋ АТАНАЦКОВИЋ нек напише своје ко 50 пара дин. среће Крагујевцу, као и друге врсте ствари. Цене умерене. 1229

ГРАФАНА сваки „СХРИД" у Новосадској улици ка „Свилару" излази со сваког под јавицу. Јавити се у њезој кавани. 1284

ТЕЛЕГРАМИ
„МАЛИХ НОВИНА"

Депеше од 10. децембра

Беч. Аустро-угарски трговачки уговор потписан је данас.

Софија. Претрес против убица Стамбулова још траје.

Рим. Комора сложила је влади да продужи привремени трговачки уговор с Бугарском.

Рим. Сенат усвојио је законску предлог-законодавному са бурним одушевљењем целокупности сваки Краља.

Трст. 9. дец. На пуну за Солуњу, одаде се краљ од Београд госпођа барсенна Маргарита чувена певачица петроградска и познати пријатељ Алберт Фриденталь.

(Ове одличне уметнице свиђе јамачно ће се задржати у Београду да приреде један још концерт. Пр. уред.)

ЈАВНА ГОВОРНИЦА

Од нашега познатог и проказатог законодавца и стручњака г. Марка Стојановића, јавношког адвоката, добили смо следећи чланак, коме радо дајемо места у нашој јавној говорници. Г. Стојановићеви састави гласе:

„По молби"

(у најновијој доцној значи о адвокатима)

Кажемо радије и објашњава у тим доцна речима: „по молби!"

„Српске Новине" доносе нам ту скоро вакво, да неки видемо, да немилосрдна човекомоја мису бити и адвокати!

И говоре тако законом, очевидно намеравајући и сам исто, које можде потећи по службу државну онуда што законодавне слуге државне могу бити и адвокати, поштено је у исто време да од тога зла пађе и нека, и нашао га је, нисам, у чудан: да то педи само за оне чиновнике, који у пенсију нису дошли по молби!

„Озрок" нам опет нодо тога, пре неки дан, донесе писмо г. Пироћанца, упућено на председника министарске савета, у коме је г. Пироћански прочитан и том зеју, в тој ствари, да адвокат не може бити и опет чиновник, која је у пенсију дошао по молби, доказује још да се та ствари сама по себи тако.

Једна загонетка: од куд овај закон! Друга: од куд онако разумевање онога закона од г. *Пироћанца*, кад бар од куд то нехалапање за тако разумевање?

Треба да говоримо истину. Служба државна у Србији у нереду је.

Ако, ми овде немамо намеру да доказујемо, од којике огромне предности мора бити у свакој земљи служба државна; да доказујемо, кака готово сиака држава мора само онолико да педи, колико педе руке које у њој у ништа раде, колико ваљда нема ни једна државна служба. Немамо намеру да истражујемо и редове узро-

ко, који су код нас заузели државну службу у ово време, у коме је она. Немамо намере ни ни да проносимо жестоке ствари, које је ту (које се, у осталом, у главноме, морају састојати у: ниже среће, више браће, више установи, више државних слуга него слуга народа и партија, за доњој страни; више среће тога, више правednих захтева, више праведне оцене, на горњој страни; и поврх свега тога у једно, слуга више награде).

Задовољавано се овде само напоменом да је државна служба чиновника од врло великог значења по државу и њено стање и напредак; да државна служба у Србији не стоји само треба; и да она по своју хоће управне и помоћне а не и даље напуштене и рушевне.

Закон, по коме пензионисани чиновници могу бити и адвокати, ће само да рушење државне службе. А не ма какву поправку. И што је најгоре, ће на рушење најважније и најсветије службе у земљи, службе судске, службе праведи.

Ствар је врло јасна. То: као из судија у адвокате, као из адвоката у судије, чак пензионисани судија и адвокат, чак судија бен заштита „пензионисана“ и „адвокат“, чак министар, који судије прави, чак опет судија, који суди властодршцу тога министра, који је тога судију судијом направио, чак овог рода, чак оног рода, чак један другоме иза, а други преме страни, чак друге преме иза, а ови другоме страни, — то равнорезно нотаре и протураче оценивао да собом мора да доведе само то, што се често пута да се не зна ко је коме род, да се равне службе и државности не мрзе, да надсеоларе више не једна ово што треба да је.

Те две службе, судску и адвокатску, *треба што више једну од друге одвојити*, и старати се нека је свака од њих за себе што уређенија и напреднија.

Пензионисани чиновник не треба да је адвокат већ по опште, што чиновник не треба да је адвокат. Јер чиновник је свој: и када дође пензија. Све је то свој рад, као што су и адвокати свој.

Баше да је у природи човековој, да он често као ко пада оно, што му не иде у рачун и корист да жели. Може бити да је тако неко време било и код творца овога закона, који је такође био човек. Није баш као велико, да је то тако као по службу државну, ако се допусти да пензионисани чиновници могу бити и адвокати.

Али је иначе и он то напоредо и казао, иако га је у томе нашао само оно његово „по мозби“.

Јер ако та стварь, да пензионисани чиновници могу бити и адвокати, није чистио по службу државну, онда на што самих та одредба, да адвокати не могу бити они чиновници, који су у пензију пошли „по мозби“? Ако је та добро по службу државну, онда ка што се од добра ограђивати? Нека пи без ограде свију, нека је добра свима!

Али штета је то само по службу државну, и јем казна штета. И ни на што другу нису те реши ту него само да творац закона у томе надају да и он то види.

И ово су још сасвим оградом и одбраном, и бесмислена, и то бесмислена у неколико правила.

Прво свега, у томе „по мозби“ нема баш двоје.

Као што је познато, чиновник може бити стављен у пензију са која од других разлога (§ § 69 и 37 закона о чиновницима грађанског реда, у збор. 17 ов. на стр. 6 ов):

1) што је прошао *40 година службе*;

2) што је напунио *60 година живота*;

3) што је оболео да не може вршити службу;

4) што то захтева *интерес службе*;

5) што он тако *хоће*, ако је био министар или посланик;

6) што жели да се стави у пензију.

Као што се види, ти случаји на свијој надлежности и сами нису сва једнаки.

Случајеви, који је *по ма коме строжије*. Као је чиновник напунио 40 година службе, или 60 година живота, или је оболео, држава та *може* само ставити у пензију. Али тако исто, као је чиновник напунио 40 година службе или 60 година живота, или је оболео, *он може* сам по *прву* тражити да се стави у пензију, и држава

Код случаја под 4) досељена је већ само једне стране, и то *врло строге*.

Код случаја под 5) досељено је опет исто само једне стране, и то опет *само чиновнике*.

Код сва три случаја под 6) *може се само по страни у питању*.

Очевидно, друго мора да значи „по мозби“; ако је чиновник стављен у пензију по његовом тражењу у случајима под 1) 2) 3) и 5), а другу ако је то у случају под 6). То су дакле разне ствари.

Само у последњем случају стављен је чиновник у пензију у истини „по мозби“, која је сама за то основ и никакви други основа и разлога нема себе за то нема; а у прва четири случаја није то тако. „Мозба“ је у прва четири случаја сама формалност и учтивост, а основ је пензионисању *право чиновничко*. Ово је пензија *по мозби*, а *оно по праву*. Кад ми тужимо нашег дужника суду за дуг по меници, и кажемо „можемо суд да дужника осуди“ и тако даље, на га суд осуди, не стоји пальма, за је суд наше дужника осудио „по мозби“, него стоји да га је осудио по оном што је наша бака осима, *по мозби*.

Ми не знамо, којим је он именом творац ове закона хотео ово што је сами законом узаконио. Али којем бисо, сваколико јасно је, да је ово него *добро*, које је учињено чиновницима у пензији.

Право може бити, да се ово добро не учини онои чиновнику, који је дошао у пензију по својој *вољи*, без икаког другог разлога, који чиновнику право на пензију даје; али никако не може бити право, да се ово добро не учини исто тако и оном чиновнику, које је у пензију дошао *по мозби* из разлогу, који му право на пензију даје.

То са биза и неправда и бесмислица.

И свај закон каже те сие се друкчије разумеје, него тако, да ово „по мозби“ искључује од овога добра само онои чиновника, који би у пензију био стављен закона само по мозби без другог разлога, но коме закон ово исто даје, без обзира на *мозбу*, само *по праву*. Јер за разумевање закона мора да служи и *здрав разум*, а не само слово, које је логика.

И онда и г. Пирошанац, мислимо, да се ниже требао бутити на закон, него на овога, који закон друкчије разуме, ако стоји те, да та ко друкчије разуме и да се тако смета г. Пирошанцу. Јер г. Пирошанац је био министар. А по закону, за чиновнике, који су биди министри или посланици, стоји још најлакше нихово безусловно право на пензију. Ево ово је тенет закона: „Ако иједу ранга у сивоп службу *заштеже*, а ово заштеже *мора* ма ко *уважити*, да се у стање потпуно постано с пензијом, онда ће *по мозби* и *без* ма *какве* *мозбе*“, ако по мозби спимена, него је то право и *заштеже* ово праву, које се *мора* уважити.

Али сваколико то „по мозби“, што је творац закона, у напоредну опсиљеном по службу државну од свога тих спаја, постаново као о граду и одбрану од те опасности, спазијали се, разумело се право ни крило, уже ни шире, спазијали је то и по целој својој суштини једна велика бесмислица. Нема то и никаква средња и одбрана, и потсећа само на ноја, који сеста кажу опасност, забија само главу у песак будући, ни и у песак, мислећи да се сам од опасности сакрио.

Тога „по мозби“ неће ни бити.

ПРОГОНСТВО ОБРЕНОВИЋА

ИСТОРИСКИ РОМАН

(220)

Последњи дани једног цара

Да бољшо једна истина но последње прикрпље што ми је нама Милоши правио у Србији.

У сем свега даша зна, што је истинити огтазиу на каквоћу достојанства — то је ВЕ. Маја, вина Милоша правио је цезу ако потврђујући ни једног часа.

Био је упрљан и дубоко нитресан, и у дану бо дане као сиуг. Из со с ким шкиу пазимо, једнако је ваш ана ходио и газило се једно.

Баш ни ако тај дан што бно ништа опусно, то краљица Љубица поиза му у лесо изабсти сина Мијајла, да га пошуди да што поједе и да га мало утеши.

Пуковници краљица је исплашио чуга доживела до пажљивих пуста, али чуђење јаста изнутра нико увиђено и увјерено по себи хода, ама се по чуди да чуђење.

Једна жена сакивала је да је у инволико она сама помогла да до овога дође, па се често бојала да овоју нашо пред сви. На каго ревосно, у вино му посла Мијајла.

Јер ако та стварь, да пензионисани чиновници могу бити и адвокати, није чистио по службу државну, онда на што самих та одредба, да адвокати не могу бити они чиновници, који су у пензију пошли „по мозби“? Ако је та добро по службу државну, онда ка што се од добра ограђивати? Нека пи без ограде свију, нека је добра свима!

Али штета је то само по службу државну, и јем казна штета. И ни на што другу нису те реши ту него само да творац закона у томе надају да и он то види.

И ово су још сасвим оградом и одбраном, и бесмислена, и то бесмислена у неколико правила.

Прво свега, у томе „по мозби“ нема баш двоје.

Као што је познато, чиновник може бити стављен у пензију са која од других разлога (§ § 69 и 37 закона о чиновницима грађанског реда, у збор. 17 ов. на стр. 6 ов):

1) што је прошао *40 година службе*;

2) што је напунио *60 година живота*;

3) што је оболео да не може вршити службу;

4) што то захтева *интерес службе*;

5) што он тако *хоће*, ако је био министар или посланик;

6) што жели да се стави у пензију.

Као што се види, ти случаји на свијој надлежности и сами нису сва једнаки.

Случајеви, који је *по ма коме строжије*. Као је чиновник напунио 40 година службе, или 60 година живота, или је оболео, држава та *може* само ставити у пензију. Али тако исто, као је чиновник напунио 40 година службе или 60 година живота, или је оболео, *он може* сам по *прву* тражити да се стави у пензију, и држава

Код случаја под 4) досељена је већ само једне стране, и то *врло строге*.

Код случаја под 5) досељено је опет исто само једне стране, и то опет *само чиновнике*.

Код сва три случаја под 6) *може се само по страни у питању*.

Очевидно, друго мора да значи „по мозби“; ако је чиновник стављен у пензију по његовом тражењу у случајима под 1) 2) 3) и 5), а другу ако је то у случају под 6). То су дакле разне ствари.

Само у последњем случају стављен је чиновник у пензију у истини „по мозби“, која је сама за то основ и никакви други основа и разлога нема себе за то нема; а у прва четири случаја није то тако. „Мозба“ је у прва четири случаја сама формалност и учтивост, а основ је пензионисању *право чиновничко*. Ово је пензија *по мозби*, а *оно по праву*. Кад ми тужимо нашег дужника суду за дуг по меници, и кажемо „можемо суд да дужника осуди“ и тако даље, на га суд осуди, не стоји пальма, за је суд наше дужника осудио „по мозби“, него стоји да га је осудио по оном што је наша бака осима, *по мозби*.

Ми не знамо, којим је он именом творац ове закона хотео ово што је сами законом узаконио. Али којем бисо, сваколико јасно је, да је ово него *добро*, које је учињено чиновницима у пензији.

Право може бити, да се ово добро не учини онои чиновнику, који је дошао у пензију по својој *вољи*, без икаког другог разлога, који чиновнику право на пензију даје; али никако не може бити право, да се ово добро не учини исто тако и оном чиновнику, које је у пензију дошао *по мозби* из разлогу, који му право на пензију даје.

То са биза и неправда и бесмислица.

И свај закон каже те сие се друкчије разумеје, него тако, да ово „по мозби“ искључује од овога добра само онои чиновника, који би у пензију био стављен закона само по мозби без другог разлога, но коме закон ово исто даје, без обзира на *мозбу*, само *по праву*. Јер за разумевање закона мора да служи и *здрав разум*, а не само слово, које је логика.

И онда и г. Пирошанац, мислимо, да се ниже требао бутити на закон, него на овога, који закон друкчије разуме, ако стоји те, да та ко друкчије разуме и да се тако смета г. Пирошанцу. Јер г. Пирошанац је био министар. А по закону, за чиновнике, који су биди министри или посланици, стоји још најлакше нихово безусловно право на пензију. Ево ово је тенет закона: „Ако иједу ранга у сивоп службу *заштеже*, а ово заштеже *мора* ма ко *уважити*, да се у стање потпуно постано с пензијом, онда ће *по мозби* и *без* ма *какве* *мозбе*“, ако по мозби спимена, него је то право и *заштеже* ово праву, које се *мора* уважити.

Али сваколико то „по мозби“, што је творац закона, у напоредну опсиљеном по службу државну од свога тих спаја, постаново као о граду и одбрану од те опасности, спазијали се, разумело се право ни крило, уже ни шире, спазијали је то и по целој својој суштини једна велика бесмислица. Нема то и никаква средња и одбрана, и потсећа само на ноја, који сеста кажу опасност, забија само главу у песак будући, ни и у песак, мислећи да се сам од опасности сакрио.

Тога „по мозби“ неће ни бити.

ПРОГОНСТВО ОБРЕНОВИЋА

ИСТОРИСКИ РОМАН

(220)

Последњи дани једног цара

Да бољшо једна истина но последње прикрпље што ми је нама Милоши правио у Србији.

У сем свега даша зна, што је истинити огтазиу на каквоћу достојанства — то је ВЕ. Маја, вина Милоша правио је цезу ако потврђујући ни једног часа.

Био је упрљан и дубоко нитресан, и у дану бо дане као сиуг. Из со с ким шкиу пазимо, једнако је ваш ана ходио и газило се једно.

Баш ни ако тај дан што бно ништа опусно, то краљица Љубица поиза му у лесо изабсти сина Мијајла, да га пошуди да што поједе и да га мало утеши.

Пуковници краљица је исплашио чуга доживела до пажљивих пуста, али чуђење јаста изнутра нико увиђено и увјерено по себи хода, ама се по чуди да чуђење.

Једна жена сакивала је да је у инволико она сама помогла да до овога дође, па се често бојала да овоју нашо пред сви. На каго ревосно, у вино му посла Мијајла.

Мајки Каменији затекао сам где *расплакана*, у чарапама, хода по соби и *гласно* јеци сама с *ушима*. Код неје сина он му *прети*, *виграо* га и *пљуби* у чело, па му *пуцнуше* суве као кашља. Гушио се од плача и јадна *причаше*:

— Мико, сеоко, шта ће учини?!.... Ух, до Бога мени, шта ће учини!.....

Мијајло га је *ућутао* и *умирио*:

— Немој, Бабо, тако. А и *која* ти је *нада*, да ће *он* моћи *разбјести* ти *толико дерта*. Да ће Бог, *видиш* ко *овог добра* *дати*.....

Отац га *прекиде*:

— Од Бога је *добро*, и Бог је *добро дао*, али сад *ако је, само код*, од *каи* и *немилих* људи. Зато *ми* *ништа* *учињено* *за* *њим* *проклети* *Пучић* и *Симић* и сам *он*, *ватро* *ти* *да* Бог да *овај* *му* *злоб*!.. Тошко *ми* *да* *он* не *види*, *ја* *ваш* *ћу* *да* *не* *кувам*, *једни* *ће* *бог*, *ка* *ми* *тако* *зовно* *стара* *и* *каква* *сам* *да* *ме* *терају* *на* *Србију*...

Сад Мијајло жеста *правило*:

— Та *можда* *још* *неће* *до* *тога* *доћи*, а *најпосле* *живо* *и* *друга* *људи* *на* *страни*. *Ако* *баш* *до* *тога* *до*ђе, *да* *морадемо* *ићи*, *Бабо*, *и* *ти* *ћеш* *у* *Влашиој* *твоје* *зетово* *имање*, *па* *ћеш* *тамо* *живети* *по* *лепа*, *каки* *ти* *најбоље* *да* *ти* *је* *најпогодије*. *Шта* *ти* *вреди* *ова* *ево* *кућа* *да* *остарсш* *овије* *кајсије*.....

— Е *мој* *сиоко*, *лако* *је* *то* *рећи*, *и* *лако* *би* *то* *ми* *било* *ићи* *у* *Влашиу* *да* *су* *ми* *сад* *твоје* *годиие*.

Али куда ћу ја сад овако стар и сиб у туђ свет, где ћемо ми пеизјем, где нешто инокога страо јо. ће, шиго *ћемо* *ми* *ту* *чувати* *инокога* *и* *обичаја*, *правио* и *каиго*. Куда ја та иоиа старом, да сад ти ја учим и да се на инокога по живот инокоиаем! Да остављам сад овде моју пуку зуку и ову земљу, за чији сам *трудио* *столико* *радио*, да *туђинци* у туђ свет, ако *нам* *буде* *у* *милост* Да овде *трошити* баш ваља и *готовити* *зеоо* *гроб* *земље*, а сад да идем у свет самом и *прогиан* као *последњи* *човек*..... Е, мој *сиоко*, *то* *већ* *да* *се* *нисте* *само*, *ако* *ја* *со* *човек* *убијо*. —

И Мајки опет *пуну* у *лице*.

Мијајло је *покушавао* са *тиме* *страно* да га *утеши*, али *ништа* је *био* *осајан*. Он *свесно* *сиу* *како* *су* *му* *до* *сутра* *отказали* *рок*, да се *реше* *пара*, *ни* *било* *и* *како* *му* *другога* *сиена* *нема*, *но* *ће* *морати* *да* *потпише* *оставку*.

Мијајло га је *тешио*, *како* *који* *је* *један*, *који* је *тако* *ову* *судбину* *доживео*. *Има* *много* *других* *владаоца*, *који* *другим* *земљ* *и* *образованијим* *народа*, *који* *су* *много* *горе* *пропали* *но* *ћета*, *којима* *су* *чак* *и* *главу* *сатрли* *и* *који* *ни* *трунули* *упокојени*. *А* *међу* *тим* *то* *су* *биди* *владаоци* *чија* *је* *ова* *владала* *по* *још* *неки* *стотина* *година*. *Онда*, *кад*, *као* *и* *увијек* *вели* (*вама* *Мајкина*) *остане* *за* *крставу* *пагли* *сии*, *а* *временом* *могу* *се* *опет* *окрепити* *прилике*, *па* *опет* *се* *врати* *и* *он* *сам* (*Мајки*).

(настављиће се.)

По казивању неђ. та се ограда не тиче чиновника, који имају право да траже да буду стављени у пензију. Но ако би их се, по ирином разумевању закона, тицала, они ће код наших правака, које се свако час мењају, лако употребити момента, кад ће доћи у пензију без мозбе.

А то ће исто бити и са чиновницима, који немају право да траже да се у пензију стане. Као што разне реакоме за њихово пенсионисање требају све исте, и њихова и држанка. Државна нога то је министар. Те исте код министра бибе што је он добро расположен према чиновнику који би на пензију имао, а ако би није добро расположен, пензије неће бити. Дан ако је он добро расположен, пада ће он по добром расположењу дати пензију свакој нама чиновнику треба, без мозбе, а не „по мозби“, кад чиновнику не треба.

Невољеству, која је остало да буде са овим? Чиновници, који због болести буду стављени у пензију, дужни су да се врате у службу ако оздраве и држава их у службу позове. То исто мора да се разуме и на чиновнике, који у пензију буду стављени у интересу државне службе. Шта ће бити с овим чиновницима, ако они као пенсионисани постану и адвокати? Је ли се овим законом држава према њима оставља тога права да их у службу позива, или ће им моћи расписарити потребно адвокатство и поштје их у службу?

На крају дакле, по нашем мишљењу овај закон зове ове мане:

1) Штетан је по службу државну;

2) Неправедан је, јер се њиме ограда по овим ремка „по мозби“, предаје се само против чиновника, који би пензију тражили немајући ни му крива, него ако би се пирала и против свих чиновника, који би пензију тражили немајући ни му крива.

3) Практична је бити правно што се тиче те исте ограде „по мозби“ и дајне неће остављати што се имала намера том оградом да остваља.

4) Свако је у питање дозвољене право државно. да извесне чиновнике у пензије, тражи из пензије у службу.

Марко Стојановић.

Из Двора

Као што је познато, у закону о грађанском поступку учињене су неке измене, између осталих и та, да чиновник, који у одређеном року не изнесе извршне пресуде, предате му на извршење, одговара за то и материјално, а може бити дисциплинарно кажњен и под суд стављен.

Чим је то нарочите изгласано у скупштини и подигнено на одобрење Њ. В. Краљу, Његово Величанство приметило је, да Му се чини, да Је она одредба сувише у опреци с оним нароченим у садашњем Уставу, по коме ни један чиновник не може бити тужен без одобрења надлежног му министра.

На ту примедбу Његово Величанство министар правде г. Арон Новчић уверио је Краља, да те противности нема и да нема закона на снази у опреци с Уставом.

Натпања, да Његово Величанство није могао бити задовољан овим уверавањем, него је по жељело, да о томе стене позитивније уверење и да чује, како о томе мисле наши угледнији људи од закона.

Усled тога, онамо, 9. о. м. у пене, око 8 часова, била су позвана у двор она господа: Никола Христић, председник државног савета; Мика Ђ. Јовановић, пензионисан у пензији; Димитрије Радовић, председник Касације у пензији; Јован Ђ. Авакумовић, министар-пресједник у пензији; В. Павловић, пензионисан у пензији; Јеврем Анђелковић, члан држ. савета; Андра Ђорђевић, професор В. Школе; Стојан Марковић, професор В. Школе у пензији и Арон Новчић министар правде.

Његово Величанство саопштило им је оно, ради чега их је звало. Али како је већ било време вечери, то Краљ повуче позивање да прво изнесеју, па ће се после разговорити о питању, рада кога су сазвани.

После вечере приступило се послу. Сви присутни изјавили су у главноме, да је она одредба у грађанском поступку умесна и оправдана, да је има и у свима другим законодавствима, па да је она унесена и у наш Устав од 1888. год., вен да са данашњим Уставом та одредба стоји у опреци и да се не може као закон примењивати.

Трећега од присутне господе није у прво них неказали своје мишљење, и то: г.г. Никола Христић, Јеврем Анђелковић и Андра Ђорђевић. Кад их је Краљ нарочито упитао, г. Христић је рекао, да сматра да онај пројекат и је подношен Дри. Савету, као што је био ред, да сам сваки мишљења, ја је сва мора сама по себи одразила пад да стоји у опреци са садашњим Уставом и да је с тога на сад неостварљива.

Г. Јеврем Анђелковић баш је одсутствовао на тајена, да ти одредба стоји у опреци с Уставом и да је није требало доносити.

Г. Новчић је на то приметио, да је г. Анђелковић посланик у Нар. Скупштини, па што није с тим својим мишљењем изашао у скупштини, сада кад му је било време „да бих“, рекао је г. Новчић, „нада и сам ову слабу бобе разгледао за ме је спрвљена нашла“.

Г. Анђелковић се извинио, да је у Скупштини баш сазвана те за с тога није могао у чинити своје примедбе.

Г. Андра Ђорђевић рекао је, да је њему узгред г. Новчић показао тај пројект закона и да је он у каснеју био за ту измену, али да се у подробније разматрање није могао упуштати.

Г. Новчић је и на то приметио, да он г. Андри није одред казано пројекат, већ га је нарочито о томе питао и има у џепу забележено, шта му је о томе г. А. Ђорђевић одговорио.

Тиме су она саветовања завршена и сваг је изашао на часто, да она одредба у грађ. поступку стоји у опреци с изватаним нарочитима Устава.

Према томе, овај закон неће бити ни изгласан.

Ово је спасоносно једно немно случај, који новом потврђује, како је неопходно спремати законске пројекте на миру и без дневнога пречувања, а кало је преко потребно, да у свако министарству седи по један човек, који се неби нешто с променом доба, већ који би годинама и годинама остао на своме месту и тиме стекао искуство, да уво потпуно у суштину своје струке и свако закона, који се на њу односе, па онда ако не би баш могућа онако пројекте.

Но ми ћемо о овој ствари проговорити у једном од ирих идућих бројева.

ДОГАЂАЈИ У СКОПЉУ

„Устав“ доноси овај чланак: „Позвао „Стамбул“, који вели у Цариграду из француског извора, као најмеродавнијег откоја Патријаршије са Србима због Анђеоских избора за Свеславског митрополита, по свему изгледа, да ће ствар ићи у добро.

„Позивом свога вида он је мировно усљед постављања гувие натрошкога у Скопљу, одлучак гувие високе ноге са успехом извршити, да у Скопљу постоји само 50 грчких породица према 190 породица гувие.

Како су поменуте грчке породице дошле овде и у Европи прешле за готово као тродиљи грчке дијеце, за потврђење тога стављене су потребне доказе, одобрењу, те нису гувие поштене, и они постављање Вл. В. Анђеоски, ни сматрано да ни је дужности да се у том погледу у Скопљу ишта ради, да ни у чему нема довољно вама су потврде високе престоне гувие грчке.

Ми не можемо сада набројати Срба и Грко који су стајну у Скопљу, него примећујемо да једно тврдње тврдњу грчких поседа, да у Скопљу има 190 хорватих грчких (по породицу, умрла буда рекао, нису грке, него једноставно грковаоне, а нама буд треба овести на 90 пунтва (хиљаде глава), ако ито нахити на једне дотакле листе, која се налази у нашим рукама, и у њој је навела њихова имена), ми постављамо само ово питање: шта су, односно, свештеници Грци тако звани грковани у тако звани, као што само грчко звање, на што нами интересант Анђеоски не може никако да увиђу дужности, и какво је њихово да се сматра у грчку службу?

Зар то не доказује очевидно да су Срби у том месту прави јаки, и да присташице Грка нису у стању ништа да учине? На овај се начин изјашњено могу да тек тада, кадгодина изволи грчког, грчке епархије, онда ће Срби стварно у том месту престати, и престаће постојати да задовоље жеље и потребе нисколико народима, који чак и једно вероје, већ и језик на обичаје на потребе дневне?

Данашња Скопска општина састављена је на седам начина у чије јавне ово пороји и ево:

1-о	Пирот Свеше са свима	села	пиротска
	свом		196 10.783
2	Кати Косовска		80 14.19
3	„ Топлички		132 10.583
4	„ Тетовска		172 12.921
5	„ Крнце Полиц		64 12.295
6	„ Радовишка		80 5.730
7	„ Кумановска		163 14.222
		Свега	80.996

Напим, дакле, да отношењем свеловског дошло нашом броју 80.930 душа и да је поставља једна Грчки митрополит до би се одговорио порођа 190 грчких грковаоне, по каквоме грчких нисмо нашли у нарима Скопља.

Ма свој поменуше гарде да имаше у грчких једну достављену листу Краљ Нашка пан Грковаоне, који свакују у Скопљу. Ми то знамо, за овај сам нарочит у свему Скопљу, па ни у Скопљу не знаде више од 99 Грка, и од тог броја већина је нам дошла из других крајева, да се ту настанили; још и сада она прилазају као нарочно глава (аузуа) овог жалосна одавно су изнели.

Тако, по нашој листи, у Скопљу Грка домаћина 18; Грка из Кукова 52; из Призрена 1, и Цариграда 1, из Чаглавца 3; из Кавсуре 1; из Грабена 1; из Пазара 2; из Македонице 3, и из Скопља 5; странаца подавина 5, свега 80.“

Изгледа да баш на што од наше стране додаваше овоме што је „Стамбул“ писао. Желети је само да на Високој Порти исколе пажљу овим подацима „Стамбулу“.

РУСИЈА У ЦРНОМ МОРУ

Пост. да је Русија вадиван једно парче обале Црноног Мора, доказивали је „Аттешајс Стеванн“ доказа је изасилеје по Аднја и Петрограда да та мост није истинита, а телеграмски министар спољних послова Немачке Бисмарк изјавио је у њемачко на питање посланика Карнавија, да неет да је Русија ваздела једну тачку на Црноном Мору, није основано. Руска влада заштитаја је у том погледу и изјавила да ће по радили сва и најстрожија средства, да није нистрала намера да Русија тако за себе нита присваја.

На у прост тога пронашла једно је доказа нта о тому нашу „Таутер“ из Аднна. „Руска крстарица „Запорошац“, која је 20. (8.) новембра у Пирејеу у краљев ставе за своју потребу, отиша је ако у Ракелеи (Р ајпо) и ваљда је за изгледају, који је баш ако отуда. Док је уживала најприснеје обубоне и друге знаке добродошлице, изненадно, тако, је у ју море обојевала пуку једну малу чамац, разбила тиме руску заставу и поставала страну од 40 морнара да је туче. Шестанак је још и био и, у противном, ако не би ова чамац била Руси пазнала, да ову сам не изнесе дана у Пиреи и кад се нашо, да је овог ранког руског заставу. Пазанну гаварницу упрати у Аднју, како се прича, и шесть је доиде у Петроград, да ће је задовољан ако.

Руску заставу вактеноше једног суднаа од Ракелеа спрам Итадије оранеју тадијанским листовима, да је 8. (20.) септембра г. 1880. поступник друштва Рубатовић у Аснбу, г. Јосип Сенто, оканио са Сунтаном Вогоја ван Вед Ајуљаном, да је у Аснбу и по свој прилици по свима другим оногрим слободним турским свобрадај ни једој територији Ракелеа и Сулана се обнаво, да ни једној овим нема бов домаћи тајанство какво уступили ни на најмању нарог пошљоше.

ЗВОГРАДСКИ ВЕСТИ

Аудијенција. Прошлога недеље одаше Њ.ство Величанство Краљ, примао је у аудијенцију г. Јована Авакумовића бив. председника министарства.

Општински збор. За 19 Децембра о. г. сазван је општински збор на коме ће се извршити избор 19 одборника и 10 одборских заменика.

Свенародни закони. — Закон о имању народног имања и о свенародном друштвеном, које је Скупштина по предлогу владе одобрила, добиће ту највећу потврду.

Положио испит. Г. Јован И. Стојановић свештеник исправног судна, син мајсторовитог народ. посланика г. Илије Стојановића пензије

је одсекатеље агент у одличним условима, и то по врло ниском. Честитао му и желимо да пријави што у њему интересе француза.

*

Одликовање. Инт. Вел. Краљ одликовао је за ревносно вршење службе подарки ин вајатног пријем петровачке пандурске: титуларно полицајским Милорја Стаменковића и Јову Цвиковића; капларе Јована Марковића, Димитрија Ушћанића, Михаила Зарковића, Радосава Мишића и Видоја Пантића, и редова Јеврема Јовановића — ослобођајући их од плаћања такси.

*

Помиловање. Инт. Вел. Краљ помиловао је од казне одузимања права обе штампарске преступе Паула Стојановића, Душана Трбојевића и Гиндина Пантића-Лолу. Ваше Петковић и Андри Ристићу смањена је казна на годину дана.

*

Концерт с Игранком. Певачко друштво Словенски природњак у суботу 14. ов. мес. у полнрчкој сали Концерт с играном, од кога половина чистог прихода иде за пострадане од поплаве. Зорислав Стојановић, као за шестодневне од поплаве. Зорислав Стојановић, као за шестодневне од поплаве. Зорислав Стојановић, као за шестодневне

Број 33 — 1898.

МАЛЕ НОВИНЕ

Понедељ. 2. Febr.

Kleine Zeitung

Le Petit Journal

Орган онају која злобствују, потсмевају, праву шале, оговарају траже, тамо ште говоре и теме онуме отадбине и оранске школе

ЦЕНА ОГЛАСИМА:

На 1. страни од реч:	за штампу	5 п. дин.
	за пошиљ.	2 „
	за порцел.	15 „
На 4. страни од реч:	за штампу	3 „
	за пошиљ.	1 „
	за порцел.	5 „

За поздравнице, прочитају реч 20 пара динарских.

Веће огласе и оне чешће треба од 10 пута по погодби.

Препоручене по петит реду 50 пара дин.

За стално оглашавање попуштају се још по 10 п. с. попуста. Рок

Београд — година дванаеста

Власник и главни уредник

Пера Тодоровић

Адреса уредништву и администрацији: Београд, Косовска улица „Мала Новина"

Прима се на продају. — Непродато враћа се примаоцу

ЈЕДАН БРОЈ 10 ПАРА ДИН.

ПАЖЊА. Претплатницима у Аустро-Угарској, Босни и Херцеговини. Да би се наш лист што лакше разнео међу браћом и с ове стране Дрине, Сава и д. Врбаса, на што је Привредна банка у Сарајеву, Босна, Сарајево, Ћемалуша, Босна и Херцеговина, Сарајево, Босна и Херцеговина, Сарајево, Босна и Херцеговина, Сарајево

Писма из народа

II.

пише Др. Лаза М. Д.

Али има једна добра страна задруге, за коју нити сам ја нити ко други где споменуо. А те је у погледу свестране моболизације.

Код нас у рат се иде само „страћара" војска — по најглавнији део јесте народ. Кад се овај мобилише и на границу пође, сваки задружни сељак, не само што је боље спремљен, но одакле с великом мировном је оставио своје домаћице и чељад. Остао му нам старији брат, или синовац — да преписмо, што је врло ретко, нема је ово мушкарце ни те задруге крепуто — остале су најмање 2—3 мушке. Оне ће и децу и стоку много лакше надгледати шмекујући се у радарству. Разболи ли се један, прихвата друга и тако задружна војник има само да мисли, шта ће о њиме само на бојном пољишу бити и како га је Бог дао мало јуначнијег срца — онда он може да каже: Бог се бије свијетло оружје, већ боји бије срце у јунака.

А какво је срце у онога шокоросог јадника? Оно је пошеовао још од поласка од куће. Пола му је код куће остало а пола косе са собом. И још му се она тражи: патријотско одушевљење! Он непрестано мисли, шта ће и како ће његова деца, на још кад туће да му је жена оболела или умрла, онда ће му прет.

Мађари, кад су се крешули ка патиру српство у војничкој граници — они су прво с најјебом енергијом ударали у српску задругу. Тек кад су му сломили онда је мађаризирање у велико кренуло.

С тога ја и сасвим прилином ударам гласом, да се законом отвори велике задруге, да се спасе бар оно што је остало. Пред нама у задругама тело ударио је наш преподеса аустријски закон, да синовима, кад нема ога и браће који део задружног имања свом мужу. Бадава што у оној допуни стоји, да надруга може по процени вештака синовима исплатити у новцу — то је тек голико, да се замисли још ко ће нама давати. У збрињени је сваки Србије — и у погледу благостања, здравствености, морала и осталога — кнез Михаилове — српске мисли.

Онима, који мисле да је задруга постала посупрнина, да је сва острела за увек, и да нипо о мртвацу не треба говорити, одговарам ово:

У западној Европи увелико се да је она установа потребна — те радници стварају у друштвена за међусобно помагање, а помоћарички сталеж не могући створити наше задруге, тако је у Француској, Енглеској, Немачкој, Белгији, Швајцарској, Италији, Шпанији, Португалији, Холандији, Данској, Шведској, Норвешкој, Русији, Америци, Аустралији, Јапану, Индији, Египту, Турској, Грчкој, Румунији, Бугарској, Србији, Црној Гори, Босни и Херцеговини, Далмацији, Хрватској, Славонији, Војводини, Банату, Бачкој, Барањи, Словенији, Истри, Трсту, Горици, Гориској, Трентину, Тиролу, Салцбургу, Штајерској, Каринтији, Чешкој, Моравској, Шлезији, Галицији, Буковини, Пољској, Словачкој, Угарској, Трансилванији

Све чиме један народњаштво и напредствени владар може одликовати једнога достојанственика свога — њему је било дато и указано!

Замислио кете ове ријечи:

— Ја сад му је толико давано и чињено, мора да је то чињено и заслужено; каква му не би то тек опако давања!

Немало потребе да заслужимо и погледамо, да ли је било и како је било! Стиже он тиме г. Милоша — Милошевићеви. Нота пише да, које нијемо ни, па нијемо одмах на трокуте надати како отвар стоји у истини.

Кто, дод ние казате што је тај човек правредно Стуганту и овој земаи као професор [I]. Шпиде, што је уредно на свијету струке, што је стекао и правично крунеј науци ?!

Или је ту тековина за срдеку науку заслуга рас-права о протеривању Кријалног!

По мојима не вољети да мерите заслуге умнеи на другом тоиу! Па лепо, ати вам показате, што је уредно као државник, као начаинник министарства, као министар, као практичне радник на пословима државним.

Ја се можда он нетачно опазо у опште као неспеи и плодне писац, као исписан великих и плодних дјела, као човек који је ако себе просто свести ствара и напретка окроженог?

Показате вам ту ми на сто год, што би прелазило међу обичних чланова и расправа, које лежу ваши почетници књижевни.

Најзад, овај је човек имао великих успјеха као редитељ. Показате вам бар ту, на том ухлом и вољаљном пољу партизам, да ли је бар ту што год природено и уредно, да је бар овоју страшку дигао и умирнио, кад већ није нашта веће учинио за овоју стварбину.

Знате, оспорите ли и потрајате на сво страно, да ако ништа нисте као су сва ваша правила увијуна.

Не кигни ништа већите нам у дилоиношем высоком раду, што би се овоју предности стајало у заслугу, оригинала с ваше, ништа ни ако ће сте наградили и подигли, до нашег је ти лошо.

Сматра, у свему, крив зло живит свој он је био наша и њиа и судбина. Нашао није тобожњо зимо, нашао је ниже обиљаиво лучше, нашао није нашто нарочито, нашао није обиљаиво трудне ни своје тежи, ни своју пажи, нашао није жртвовао ни једно свој посједнет, онако ни на каиву страну није се своје ваиново, нигде нашто помогао, нашао није трудно. — и нашо ни то ни је достатно нејасне полоиаје и почасте у земаи. и у њаио своју годину тоиу је био одликовани, ан у тоиу нема паралеа у свој Србији.

Дакле, ваио рекоио, био је почета ваш и њиа и судбина, и готовам у одном смислу то мрзи реч.

И, што, ваио човеку једна једина чуи ужасује се цијеи свет, где је могао бар у реалном да по свеи и своје отаибини и свеи Србији, да сво ово ме-дености и благодарења, којима су га обасули.

Па шта имаите да је учинио?

Ја ове награде, ја немаиерну милост, којом га је обасуло ваше перотаа отаибина, он је ни ратурао ништа и ништа ноj у лице, каи му се ова тај једини пут обратио да ноj учини једну услугу, а то је чувати где он није нашо ништа да нитурају нити ваша да ноj дају, ако не ништа, ваиио потрудити.

Но ту морао да захватимо нашо повлаиве.

Не знато нашу борбу о Вуиарина у Маиедонији. Да бе утушина нашо тек зашоете српски покрет, Бугари ишау у Маиедонију ишаио и напредовали сво дубље и дубље у Шопоа, у Скопау Рнеов, у Вистоау Струиеа.

Овај Стојеа воена је спремао и темеаио обрамбене чиане. Он је оптеиа настојнике, говорио појединцима појединце, на комеђу осталих чак и грчкоа сина, обог тавнодаског цинцарина. Он је чоиек који је у Бугарској још пут министар и он се сад прикиие да буде у Вистоау врст српскоа чиана Аиамус.

Да би поиако тоаено имааи радну снагу према њеиу је ваиио, да не таио говоиа вао ваш генерааин консуа г. др. Милошевић. Он ваиио. Рачуиаше се ва његоиу младост, и ва његоиу опрему, ва његоиу воау за рад и прогуиавање тих крајева, па вирају и ва његоиа материааие могућности, ваиио, где ће ваш бостанџе човек имаао да се развија и ваиио ваиио хваае да престане ојај Крааевине Србиае, но што то могу сви наши обични сиротани, који сваки грош морају да изгаиају ва дрвааие ваше.

Аии, ваа је г. дру. Милошеву сво то рааиошено и тко му иесто пуђено, он је брзо ту пошао ооиаз!

Један једини пут ухааиа му се прииика, да се чак тај једини српски отворени за тоаика добровиасте, и он је ту ваиио подрумаа у сво ово отаи поре-мати, ваио је могаа бити тако гауба, да тако нити и поуме ваио да њега траже!

Он, г. др. Милоаа Ђ. Милошевић, грчевраиан конзиатор да оадуста бооградскоа ваидаре, па да иде тамо некуд, да доме крет по ииоаој Македонији. — Хо, хо, хо!... аи мора бити прост тај др. Ваиаи Ђорђевић, ваа му је тако што могао само и пасти на иаиет.

И доиста, др. Ваиаи је обаиа пошаио ваиио српо осповаиу у Зоиотораа вада је ваиио, да су ауа-ди сва сва дводшина отворена, што имаду дуаеки обаиа, и ваа је могао самоиаити, да се и у једном тако гиуоном самоиаиају и готоваоу, ваиио је ојдоа-да Ваиаиио, иоже још паи и трунио српскоа родоаубиа!

Ето ваа, читаоци, дра. М. Ђ. Милошевића! Прилете и заглодаје коаиаво сву ругоћу наших дана, и ако имате каиаа трагичног родоаубиа, зама се моја ирааите при томе ваиоиаоу ову трагоћу.

Српска родоаубиа, кланите, тре дут се ирирастите и од сиа ваиоиите бого Провиђеае, да ваиса Србија од сиа ова иеаа не роди ни једну овоиу мораиу ругобу, од које је одгоиорно позиваеи на одређе ив уеоиора с иау.

КНЕЗ ФЕРДИНАНД НА ПЕТИЊУ

Као „Поз. Кор.“ јављају с Цетиња, бугарски кнез Фердинанд ће овоју годину намерну посету ни Цетињу учинити ни проспе, или бар во много дуже.

НЕМАЧКА

Као је у немачком државном сабору расправљан орнуг немачке политике спољне послове, на се дошло до изјављења „Посланство у Паризу,“ прочитао је поменик, принц Аренберг поруку државног секретара Бисмарка о Дунајском акорду у одбору. На то је послан Рихтер примећо, да је чудно што нису ранија потписана интернационална питања писмом и на позивање писмену думку више о томе, да Немачка има интересе једнаке с Аустроугарском монархијом.

СВЕТОСАВСКА ПИСМА

Г. Јован Ђорђевић, професор из Београда вашио је о томе у „Браиском Колу“ ово:

„Светосавска писма“. Давно ивма нападa ни једног српског листа, где се у разним варијантама не би говорило о светосавским писмима. А ипак баш је врло мало, кад је прошли светога Саве прослављен био без ове или оне писме, коју нашао с усхвалом пена у нас и волиио и мало.

Ово је тако ивма, да ни ове године нисам чуо ни светог Сву у Сиријску годиио 1839., дасле пре девет и осам година. Писали су је ив ову свеиашиом прилог општина сеоскоа у пречасним, а после отимање десне руке у свештеничкоа чину, а ив ових свештеника ноту писму и ив улице до школе и у школи самој и у појрагку по школи у крају. За сам овај бар дан у једном сеоскоа свештеника ивмашио. Молдавци сам у једном крају нашашени, а ауи свештеник, а ауи свештеник текст ове писме, коју је ова година у њих строи, а ова се ових у прошлоа-словенски тексту и у разним српским варијантама у четири страна.

Главна пасуа ових списака у њихоа исправке састојаше прошлог прилаа општинског сиреашеном парохоа, а ове пособрављаше натпасти Пашту Стоиановићу, свештеноа патријарше у пројатеоа српске епископије, коју је он водио и иеспоно са њиа је од њега учила „под сво] дубрет“.

Овако се дрвало до је и текст и мелодије од Стеватовића и зарвоао се ово нема, што се знало и у Србији, а ваиа ваиа и ваиа ваиа, ваиа ва и ваиа ваиа ваиа ваиа, ваиа ва то прекрша ив своје куће ваиа ваиа ваиа ваиа ваиа, ваиа ва ваиа ваиа ваиа ваиа ваиа

ара) сва тедања у Београду, изабрани су једногласно за почасне чланове Српског Пољопривредног Друштва Његово Величанство Краљ Милан и Његово Величанство Краљица Наталија, у знак захвалности према народној природи.

Нова Управа Српског Пољопривредног Друштва. — На ванредној годишњој збору овога друштва, који је држан 30. јануара тек. год. у Београду, изабрани су у сталнотекућемсаставу г. Мита Јовановић, управник државне пиваваре; за благајника г. Васа Јеф. Д. Телеровић, стални секретар министарства народне привреде; за одборнике: г. г. Вучко С. Божановић, управник политичке економије, Лаза Тошићевић, учитељ у Хомољарду, Алекса М. Илинчевић, секретар сударног одељења министарства народне привреде, Коста Цветковић, књижни процесиста министарства народне привреде, Душан М. Спасић, секретар министарства народне привреде и Стеван Јанић, професор В. Школе.

Нови чланови управљајућа Срп. Пол. Друштва. Г. Павле М. Радосављевић, економ Српског Пољопривредног Друштва, дознаје и уважавајућа рад друштва, који је усмерен на добитак земље и земљорадње, и желећи свима својим напредњачким принципима стојећа у вези с њима, да би му што више помогао и олакшао напредне овог чинећег одбора, хвољно је учинити са члана управљајућа сего друштва, и на место њега изабрати г. Ду Вицу и сина г. Милесава Радосављевића, чиновника Министр. сп. ресорског, који испуњава сви услови од 100 динара. Управљајући одбор одлучио је одмах друштвеној благајници Хаиа ну на свој и у њихов име потврстеног члана и.

Набавка плаког камена. Срп. Пол. Друштво потребује 1000 кубичних плаког камена. Обрћа се свима онима, који би са тим хтели вршити сва набавка. Да подаци своја шаљу друштву најдаље до 1. фебруара сво год.

Погодбе — услове о испоруци тога потребног плаког камена, који се има употребити плаког рашког моста у напредњачко време у Пољопривредном Друштву до министарства саобраћаја.

ТЕЛЕГРАМИ
„РАДНИ НОВИНАР"
(од 1. фебруара)

Цетиње. Кнез Никола шаљао је, да је готов наредити да се шаље Ранко Тајсић, ако се поднесу докази на оптужбу против њега.

Беч. Бугарски кнез Фердинанд стигао је јуче после подне овамо у посету своје болној мајци кнегиња Клементини.

Париз. Јуче су у скупштини поклони посланици хтели да интерпелишу владу о Драјфусовој афери. Министар појте Било најавио је, да је Драјфус индајтник и да је правдно осуђен. Министар председник Мелин тражио, да се одложи дебата, док се не сврши Золина парница. Мелинов захтев усвојен је с 378 против 72 гласа.

Париз. На јучерашњем престоруу Золином било је неколико жалих призора. Пуковник Ари остаје при свом раније изјави и пребацује Пикару да је лажно. Пикар најављује, да је он нашао своја убедења. Следовао Демањонов сведок је огромна утисак. Он је рекао да је у ратном суђењу Драјфусу нешто само истограђа списка. Сенатор Бенсведочи да је Зола радно ни уверена. Пор је весма повољно сведочио по Золу, и живо нападао генерал-штаб. Поротни суд одмах је затворе брањења, да се од министра појте траже прецизне тајне списке. После следоваће сведочи да је Зола радно ни уверена. Пор је весма повољно сведочио по Золу, и живо нападао генерал-штаб. Поротни суд одмах је затворе брањења, да се од министра појте траже прецизне тајне списке. После следоваће

НАЈНОВИЈА КЊИГА
„НОВИ ЗАБАВНИК"
Одабране песме прича и романи — огр на књига од близу „600 страна, коштa само 1 динар. У унутрашњости с поштарином шаље се по поруџбини на динар и 20 пара дин. Обратити се администрацији „М Новина."

ВАМПИР
(НАСТАВАК)

Капетан се подуго ломио, и најпосле рече: нека то остане тако до ноћас, па ће онда видети.

Најпосле сте је било уређено, и кад се ухватио први сумрак, у село дођоше два пандура и четири грађанина из варошн.

Капетан је пошао рав је с једним пандуром, а нина је наређо на дољу кад се сврше, како не би сељанима падало у очи. Хтели су да ону сткар наведу у тишини, како се село не би још више узбунило на случај неуспеха и какве несреће, да Бог сачува.

Кад се добро смркло, пође и кнез с потерицом поузданих људи, које је он одабрао. Сви су се склонили у побочну собу, да не би сељанима падали у очи. Механица им је спремио доброг вечеру и она су ту јели и пијуцали, као да су на каквој свадби, све по 10 сах. у вече. Тек тада узеше реч и о вампиру, да се коначно споразуму о мерама које ће предузети. Било је решено да у 11 часова сви знуваку своје положаје и на чекају вампира, а да ће се он неко по-јавити рачунали су по то доба, што се обично јекало у суботу вече. За то су тај дан били и наборали да га почекају.

(НАСТАВИЋЕ СЕ)

ВИНА
Већу партију добије сам бела и црна Једренска продајем јевтином ценом како на више тако и на мање.
Стоваришше у подруму код хотел Крагујевца на Сави, у подруму г. В. Р. Васиљића преко од Министарства Унутрашњих Дела и у својој кавани код Тигра у Палилули.
ЗА ЧИСТ ОТ ВИНА ЈАМЧИМ
С поштовањем
1073 Јанаћ М. Јанковић.

ХОТЕЛ СРБИЈА
ДО ЦЕНТРАЛНЕ ПОШТЕ
са великим бројем пространих и чистих соба, а све намештене са новим намештајем.
Хотел са врло добрим јелом и пићем, услуга добра. Цене су најумереније.
Препоручујући се поштованом грађанству, као и трговцима и осталим путницима како на Србије тако и из иностранства, као и из иностранства, као и из Србије, као и из иностранства, као и из Србије, као и из иностранства, као и из Србије

Број 164. – 1899.

МАЛЕ

KLEINE ZEITUNG

Орган свију који слободу љубе, истини теже, правду врше, сопразитима

ВЛАСНИК И ДИРЕКТОР ПЕРА ТОДОРОВИЋ ОДГОВОР

ПАЊЕВА Представништво у Аустро-Угарској, Немачкој и Холандији. Да би се наш лист што више ширио међу српском народном трговцима свет нашем листу, И. нек сваки М. Новом тргу За Угарску (Хрватску) Хаинеи 1 фирмом. Претплата се шаље Уредништву „М. Новом.“ — Београд, Београд (Србија).

МАТЕРИЈЕ – ЦАЈ

ЗАТИМ

САТЕНА ЕНГЛЕ

ЗА ДЕЧИЈЕ ЛЕТЊЕ ОДЕЛО

ИМА У ВЕЛИКОМ ИЗБОРУ и ПРОДАЈЕ ПО ВРЛО ЛЕВТ

Манufактурно-платнарска радња

МИЛОШЕВИЋА И НЕДИ

прече

Бранковић и Вуканови

На захтев шаљемо мустре, а све нарудбине извршујемо О.

ВЕЛИКИ ОРФЕУМ

НА БУЛЕВАРУ

У СУБОТУ ДОЛАЗИ на Беча позоришно одељење вештака ОРФЕУМ-РОНАХА, које путује за БУКУРЕШТ, па тамо проведе СВОЈЕ ФЕРИЈЕ. Ово ће, дакле, уједно бити путовање у Букурешт, те тамо провести своја 10 дана.

КАКО ЈЕ ОВА ГРУПА светаланска из вештака ПРВОГА РЕДА, то се не мало, да ће читавима публика бити задовољна нашим напредним предавањима.

Програм ће се давати у суботу.

Са особ. поштовањем

562 **Дирекција Булевара**

ДВЕ СОБЕ **елегантно намештене** са семе у **близини позоришта** издају се одма. Цене умерене. упитати у адм. овог листа.

561

Гостионица „КАСИНА“ на тер разијама, издаје се одмах под кирију.

За услове упитати у истој гостионици. 560

СОПСТВЕНИК РАДЊЕ ТРГОВАЧКЕ КАФАНЕ

ОД 20. Јуна издаје **КОСТ** у свом локалу. ОВА ЋЕ КУЋНА бити врло интересантна. Заинтересовани треба да посете, те да се увере о распореду истог локала.

С поштовањем

563 **П. М. Марковић.**

ОБЈАВА

И ОВЕ ГОДИНЕ ДРЖАЋЕ се у Лабудовцу у среду бројеволичење, трговински манастир овцар и то 29 и 30 Јуна и 1. Јула.

Од стране суда опште. Лабудовићи Бр. 1270.

Председник суда

568 **СТАНКО ПЕТРОВИЋ.**

ГОСПОЂИЦА, која зна НЕМАЧКИ и МАЂАРСКИ, у 22. години старости, жели ступити у кућу за бољу кућну за ГУВЕРНАНТУ. Примљена одмах, зиме и летњим сезоном. Упитати у уредништву. 559

ТРГОВИНА РАЗН

Јављам п. публици о ности, да сам ове **у Бе винарску радњу** и сне ног пића и разних ми искључиво

скупном пићу и публици ће на *осталеди природна пића*, о чему ће се сваки уверити, *на стару српску мајсторску и домаћину, неопходно пиво* од 1890. год., да се ниједно боље, *на добра бела лабораска и рајнска* (Johannesberg) вина, *и на праву француску коњак и малиназар.*

Све горње врсте пића могу се добити у мојој радњи врло *јевтино јако на ките тако и на литар у флашама.*

Радња се налази у *улици Краља Милана бр. 98* у новој кући г-ђе Саше Панићке, преко од Цветног Трга.

Радњу ћу вопити сам и под мојим именом

Д. С. Марковић

бив. кафеџија.

555

УДОВИЧИНА ЗАДРУГА дође молбе на залоге, срдачно молећи на штедњу и хљеба (?) год. напредовања. 526

ФРАНЦУСКОГ БРОШЕ ЦИЦА **Метар 50 пара дин.** у великом избору и лепим шемама продаје

новоотворена платнарска трговина **Михаила Арсенијевића Чиче-Мике** на Теразијама.

542

Један грех

Сви ми вичемо и доказујемо, како треба подизати и помагати нашу привреду и индустрију, а мало, да не кажемо ништа не предузимамо да у стварн то и учинимо.

Подиглле се у нас с тешком муком и големим жртвама какво индустријско предузеће, ми мало пропирирамо више и бележимо користи, које ће и држава и народ имати од њега, па на томе и остане; ништа не чинимо за томе предузећу омогућимо опстанак, развитак и напредак. И кад ово

чује
дала на фабричку израђевину тога артикла.

Али се нашао један унијаван и предузетан човек, те у Ритпу подигао и отворио фабрику цемента, која већ неколико година ради. Производ те фабрике не само да се може мерити с беочинским цементом, који се највише до сада трошио па и сада троши, но га чак својим добрим особинама и надмаша.

Па загледајте у књиге те фабрике и у књиге наших привредника, па ћете се уверити, да упоредите количину цемента, утрошену у Србији из наше рипањске фабрике, с количином цемента беочинског, и ако је онај прави у свему много бољи.

Ту скоро је један наш сутрађанин овде у Београду, на Чубурје, почео израђивати цемент од ралског камена. По мишљењу стручњака, то је цемент, који својим добрим и за техничку употребу погодним особинама надмаша скоро све до сада познате цементе, а беочински цемент се не може с њим чак ни упоређивати. На овај потрошња тога цемента је веома слаба.

Значи, да је крајња наш немар према нашим израђевинама, и ако су оне много боље, трајније и практичније од страних производа. Ето, за поменути цемент од ралског камена зна се, да су га стручњаци с највећом хвалом и препоруком употребили за бетон у хотел „Париз“, у хладиче друштва за клање и преради стоке, а архитекта г. Илкић на својој приватној грађевини. На овак се беочински цемент који се израђује од земље а не од камена, много јаче троши у Србији од рипањског цемента, који се већ неколико година израђује у Србији, а да и не помињемо цемент од ралског камена, који се тек од прошле године почео израђивати.

Па и наше власти треће у томе. Кад већ немамо ње фабрике цемента, оне у гра-

...ословенима и досити
..., док се спаше не
...ољу Пољу, да се
...је је се предузео та
...ница. Српска влада
...о довести поспешују
...ставка у потрашњу

...у броју „Пол. Кор." 15. о.
...ледеће у Цариграду добио
...бљао престани потребу, да се
...трговачке области обезбеди кар
...обилних залеђа. У том сте
...своравању с другим силама.

...УГАРСКОГ СОБРАЊА

...ада прошло је 15. о. м. адресу о
...ворр на престолну беседу
...са од 26 чланова, о пре
...ишли на чело. У уводу
...ог уопред прилике сирти
...ући се напредном велико
...ржавништво врло добрих
...односима с иностранством, народ
...склоблизношћу, сугурношћу и су
...ућа домаће конкуренције
...е министрима и дија
...ито у вољ учествује и
...ви на финансијско стање
...прилике светом скупштинске
...ве, које се у корени,
...да та њихов пажљив прије
...ледну одговарају државнос
...ресе отварање.

...ЦИЈА МИРА

...о је 14. о. м. расправљање
...ефе Мурмејева у погледу
...ирању, да се до одре
...ковачких списа суради
... Одбор је решио, да то ни
...бору предобрење. При
...бор за прочитање тог ци
...ног. Други подобор ушао је
...а такође наводно нарочити
...ено, који је наводно тајни
...ако читању одговарајућих
...ме. Како Кајош Келенски Нови
...ко пуградско умировање, да
...ва устројству изборних судова.
...ли, да ово одаје могу вишеп
...ија. Питање о равојужању
...ено.

БУГАРСКИ ФИНАНСИЈСКИ УГОВОР

Данашња послепња седница, која припадају Радославовићеву и Стамболићеву, највећи су, да ће могу поклапати за данашњу предлогу владине. Уклад тога сукобили се, да ће ти предлози бити усвојени. Али је једва усвојен ван овај уговор да ту одмах стекли и после других претхода пошло је да ће рукав за надобља дводневно да се уклоне од тајности и на тај начин обезбеди суђење предлога. 14. о. м. у собљају је отпочела дебата о тим предлозима, али се нису у дале чак поступило да се свима број пријављених говорника. Пре него већина завлада прву буду опозиције у њој вели, онако опозиција и нашли неуморне у борби парламентарске против предлога. Главни аргумент, који се гради против тих предлога, јесте тај, да се уговори нису ништа ништа боље од оних, које је Стамболић закључио с Русијом, и да је Стамболић у том погледу много више постигао, него ли Радославов. Ако је Стамболић у том погледу много више постигао, него ли Радославов, онда је Стамболић и много више заслужан за отаџбину, него ли Радославов. Ако је Стамболић у том погледу много више заслужан за отаџбину, него ли Радославов, онда је Стамболић и много више заслужан за отаџбину, него ли Радославов.

СТАЊЕ У ФРАНЦУСКОЈ

Из Париза јављају, да је Жирју Ферај, повереник једног суда који је у Лиону, поручене једног суда који је у Лиону, поручене једног суда који је у Лиону, поручене

туре дубови, братство, јединости и слободе међу Словима. Културна она средства према Словцу земљи је сте, што је за напредак њихов биле способно. Дакле, ако сте Словени, растела је она сама логично, сигурно, трајно.

По том дође доба када се ви нетом културом напатите, опет од Немаца, пустивши њихов варошки паровозић, који тадашњу културу у Срба сликао вашим, а вама је изгледао као сложен уређај и напредан, ви сте сами, који је по њему „културан" постао. Тако сам свему нове ноге обукли Србијанци. У том изукрштеном времену од Косова до Тимока био је Србин један грађанин, о чем је словенски свет само мислио, и на којим је Запад мирио и свагдашње осуђивао да у култури напредује и добро до савршенства, на коме се налази.

А дође и време да Срби, најзаједно, нађу, у том култури од Запада преко пут Истока, који им је сасвим, изнад је њихов, са свим пословала, али нашла да чинодејству, једно да другом свеслагателно стоји и у свему и свакоме чини, где не може, добро. Дакле, нова историју пиши ми нисмо, остало за дубља са-вештарства.

Колико је год култура западна данас у многоме напредњачка, ни је ни једна ни до краја планута, ни нормо од ње неспти — над и изо ње стремите и спрезите оданде у чувалне. Јер културе је западна данас само онда и само онда, где и код њезе ни приватно — нити по појединим народима — и Енглеза — у које она, као културна нове врсте, увек своје спасење, да се она у животу источних народа вашара, и да ти као цивилизна подврже, руше, сборе, пљачке.

Сумњи по подацима, да у њих нам таковим пра-вишем, то да нрема томе ови фактори у животу српском као таковом, треба с толико већим опрезом и опрезношћу приступати све што под данашњом културом долази са запада.

Једну такову ранијему уочио је и најзаредније представнике данашње њихи, приказ и бодро чувао њихи нрисе народа, Александар Велики, кад је Србије краљ Александар и Он је на њу тако, да поноситу звању и одабраним работницима по њихи једној и другу, у народне скупштине и владе, сву правилну долучи — подивљали Велике Школе на дучаји Српске Свеучилиште, које је Србство сло и сруда „обоје" свеу — Аћиа Нашег.

Сумњи по подацима ни то, да је доказана Бол. Школа потребама Српског Народа, и да је она, по свему, судила и правосуђу-ству до сеће многа задовољавати. Али је Вол. Школе било нрема бо медицинској факултети, а нрут њезин поина за систематизовање свих тих, сама сила по расположивим снагама слаба и недорсла за то.

Ко зна уназнити велики, пресудни значај Ка-тедре и в тим у вези медицинске опасности у свако животу културних друштава, а нарочито у Срба медицинске факултета и без Свеучилишта не може ни помишљати на то, да у нрут културних дневи нарасте и сруда Свеучилиште. Ако је Медицинско друштво Српско у Београду, ако је Српско лекарско друштво и у народне многе земље радити и потрудити до пословна успеха.

Без здравог по тело и душе народа нема дру-ге но усилене работе на њезином сређају нашега народа, на свим и на дневним земљу тако и у свему.

Што су Господар од Србије и народи предста-вници учинили, и што је он сам и власт државни још чинити хоће и биће много, али више дости, нар, већи је и дужи низ нама биги но што је низ њих.

Они створише државу, тело, и — нама ни до-вело на том и што ће и у будућности у томе чи-нити — али нрудру ту моју свеиати, тому тог духу нису дали и нису сами — Срби данашњи.

Ми Срби лежимо, где нас год има, сви до јед-ног: нема и нема и одвајати да нарад што брже и што боље остварења и сваки приложити употребак и свеобухватно задовољење свакидашњих потреба. Али Мајка нас од ца од Словинске све ово нисмо, па да тако сви и од и ни с нама дотичносте сиоја „ноја" и „нашаље и посаље" будући народа, и „нашеље" на нашему државном и народне земље.

Онако огромна подела нрелаз свету тородних душа, ако какво сам спремио и јоиса биги. Слабо су за ту работу и племе поносних лекарских и хигијенских радуница, иако нам је и то боље него ништа.

Задатку ког сада нетнох, које по нашем уни-верзу одговорно како треба само — Света Срба Ле-кара, свеку год на год има.

За сам умерен, да је дружино Срп. Лекара вај полазећи да сва Словенска.

Дакле: ја не идем, а нити ни задаћи свом пишу, да говорим о сверу и организацији Словен подробније. У једном и у другом сбору нетних ито је главно, иначе — да нрисе и нрисе и нрисе. Ако поиретак свих медицинског факултета и Хигије-и подиције у нас Срба, и да нетком организа-ција треба да обухвати Србе лекаре — све о сведа.

Како то да се остварн, ја не знадем и треба да знадем свеиге Срба лекара, који би Друштво Срп. лекара још сад године — можда о Духовима — са-звало у Београд, а за који би нто друкчије могло одређено и какве за организацију Словен с главним сборов и на то, да се створи организам, који би сталну у организму неки са медицинским факулте-тима.

Овај одмах уназначног приказа и дознака и по-казано би ако по Словен тако и по свакултет и нашеко заједничке сила од народа користи.

Сабор је Словену дошао свакоме јасно. Потребда Словена је неодложна и безусловна. У свих Словен је иста жеља.

А је ли потребно уз сву сложни сабор Словен да истином сву неизвесгаиу нарнет, коју је бес-умљима изузетним живот у нас Срба имати од ту, што ће за од год до год са свиу правила Српство сабирате и духовно обједињавати и удиљите једа-нактан дос Српске интелигенције, која по реду сво-ме прегледу утеме на каквоћу свеиања будућег народа, да и на душевна живот народни пр. „инте-лиген ја сеирске зиме", — нешто сиа кудељу прође — здраво тело ако не оиело: нанад нигде и ни у чему.

Јеле потребно да комплетно нако ће нас осте-рела Словен реч српска и на међународном данаш лекара културна друштва друкчије но до сада ни појиуте. Ако ће нредавања на свим језицима, који сад свеи нолазе бере пре свега бригу о себи и о свеиу ред а ни и нити једи нему су сиглаше.

У ову Аћиа нашег са медицинским факулте-тотом и Свеучилиште Српско — нетком боље и у сво-ју кућу и на свеиском дивану.

Нолазеи ову ствар ја, управи Друштва срп-ских лекара и другиту свеиа не сиа и на душу умирем будући, да сва моје осиаги глас у душеиих ваиадубље.

На Благовеста 1889. у Нанчеву.

Др. Љуба Нешадовић,
дописни члаи друштва срп. лекара

БЕОГРАДСКЕ ВЕСТИ

Министар грађевина. Г. Јован Атанацковић, бе-ограђ и сиинистар грађевина, ирекјуче је ирекјуче-спиницијални изиси на Вуждуи. Са г. министром до-путовали су и г. г. Милиндо Јосиновић, дирекшор срп. дуж. железница, Лазар Јовановић, дир. саоет-ница, Мита Јовановић управник Српске Фабрике и Милутин Савић начелник министарстве.

Прокупачке хиџије. Јуче вишком возом нропу-товале су кући Београд на Мени око 65 босанских хаџија са једним лекаром др. Весићем.

Турски нови аташе. Г. Ахмед Беј, нуковник и нови аташе при турском конзулаиству, допутовао је јуче на унутрашњости.

Прокупчани. Јуче су нрокупчани ирко Србију на Цариграда за Вен и Нариз Никола сва Јанко, културчани генерални конзул у Тунис Беј, ди-ректор трговине Јовановић у Тајову.

Судска ствар. Поставили су: за иочелника II. класе инанестарске нраде, Јеври Николић, судију апелационе суде. У апелационом суду: за судије: Димитрија Јовановића, окружног судију у Нан-чеиске суде, и Димитрије Гавриловић, начелиика III. класе министарске нраде, са плаиом од 3.052 динара на годину, нолазе се и до сада ново, — обојица по потреби службе. У окружном суду: за нредседника Антонија Боде, судију апелационе суде,

КЊИЖЕВНИ ОГЛАС.

Поштовани Господине.

„Пошк трговачка штампарија" умела је ни ове године многа књижевна радова. Оглашава је међу тим странама „у Комшерији" и већ су преко три стотине, свака од по два штампана табака, готове и послате.

Зато Вас браћски молимо да се потрудите око растурања ових књига, јер од тога зависи: хоће ли штампарија и даље продужити оптимизовање. Ако све три спомињане добро прођу, одмах ће и друге, једна за другом свога уредити, а биће их, од сваке врсте „у Комшерији," око 8. свакако.

Свака свесна особа зна да је здравље највећа благодат, а да је болест највећа несрећа. Ко је, дакле, у стању да нам здравље сачува, или нам га повратити, тај је несумњиво наш највећи добротвор.

Ако је тај човек још и научник, који је своје време и своје силе посветио проучавању природних сила, које нам Бог у нашем телу за наше здравље и живот дао, онда је он наш двоструки добротвор.

Такав један човек је и наш земљак, Др. Душан Ђ. Поповић, који је у Паризу, у Француској, у Европи, па и у целом свету познат као један од највећих научника, који је своје време и своје силе посветио проучавању природних сила, које нам Бог у нашем телу за наше здравље и живот дао.

Др. Поповић је пронашао, да у нашем телу има 12 врста ћелија, које су за наше здравље и живот потребне, и да ако у нашем телу недостаје само једна врста ћелија, онда се јавља болест.

Др. Поповић је пронашао и лек, који недостајуће ћелије у нашем телу замењује, и тако нам здравље поврати.

Тај лек је Др. Поповић назвао **„Биохемијски Чај"**, а ми га зовемо **„Чај Др. Поповића"**.

Број 165. – 1899.
KLEINE ZEITUNG

МАЛЕ НОВИНЕ

Субота 19. Јуна
LE PETIT JOURNAL

Орган сваку нову слободу љубе, истини теже, правду брше, сломуши траже, творе што говоре и тиме служе отаџбини и српској мисли

ВЛАСНИК И ДИРЕКТОР: ПЕРА ТОДОРОВИЋ — ОДГОВОРНИ УРЕДНИК: МИХ. П. ЖИВАДИНОВИЋ, АДВОКАТ

ПАЖЊА Претплатницима у Аустро-Угарској, Босни и Херцеговини да ће им се лист моћи редовно слати само у случају ако буду благовремено обновили претплату. Ко не буде платио до 1. јула, тај ће добити само 5 бројева. Претплата се може Уредништву „Мале Новине“ — Београд, Београд (Србија).

Свега 30.000 Средака а 15.000 динара

Позив на куповину средака
од
ДАВИДА Ј. ФАРКИ
складиштног продавца сребака
краља срп. Другачије класне лутерије

Могу се добити средње класне лутерије сваки дан сва до дана вучења искључиво:

Вучење пре класе 18-ог кола биће 2-ог јула.

Молим п. п. и моје пријатеље изванредно као из Београда тако исто и из унутрашности Србије, нека се никако што пре за сребе лозе за ово радно вакације.

На средњима продатим за ово радно добићемо ту и наставити су по исплаћеној пуни 5 разних вучења.

Премија од 200.000 динара

и Главни згодитак од 100.000 динара као и 70.000, 50.000, 40.000, 30.000, 20.000 и т. д.

Поруџбине средака за унутрашњост Србије, новац се шаљу поштом тачно и брзо и моја трговина. Плаћа само за извлачење, после извлачења вучења, шаљи бесплатно.

Цена је средака: Драм 24.— целокупни *Драм 12.—* четвртина, *6.—* и осмина *3.—* дин. у сребру.

Позвао на средњи извлачење је плати по-штанском упутницом или у новчаном писму.

ДАВИДА ФАРКИ
складиштног продавца сребака

Свега 30.000 Средака а 15.000 динара

Свега 30.000 Средака а 15.000 динара

НОВО ОТВОРЕНА СМОЛНА И ГАЛАНТЕРИСКА
РАДЊА
МАРИЈА ВУЛЕРЋА И ГАВРИЛОВИЋА
у Београду куће „Нове Браћице“
ДОБИЛА ЈЕЗГРОМАН ИЗБОР:

Мушких: шајни, кошуља белих и у боји, **чарапа, рукавица** за шишла и униформу, **сунобрана** и **кишобрана, краватина, крогласа, манжетни, дугмета, џепних марама** и других новости за летњу сезону;

Женских: блуза од свиле, зефира и батиста, **хаљина** најновијег лепих сукња од 25 до 80 дин; **мантиља и манета**, најновијих **мидер, сунцобрана, лепеза, рукавица: кожних, свиленик и кончаних, маниз, шешира** и **марама** за српску ношњу;

Спреме за удавање и девере; Украса за кумовске и старостачке свеће; Хаљинића и сви прибор за поворнице; Хабуна, рамова, чипкова, чешља, мириса, сапуна, разних предмета за поклоне и осталих галантеријских новости.

Поруџбине се најпунију брзо и тачно. Паковање бесплатно.

Принцип је радње: Велики промет, мали профит. Уз уверење [illegible]

ТРГОВИНА РАЗНОГ ПИЋА

Јављам п. публици овде и унутрашњости, да сам овде у **Београду отворио винарску радњу** и све врсте алкохолног пића и разних минералних вода искључиво српских.

Обраћам пажњу п. публици на *обично истанчену природну вина*, о чему ће се сваки уверити, на *старо српску шљивовицу* и *коњак*, *чисто воће* од 1890. год., да се њима боли лечи, на добра *бела лаворика* и *гурешка* (Johannisberg) вина, и на *врсни француски коњак и шампањер*.

Све горње врсте пића могу се добити у мојој радњи *врло јевтино баш на чаше тако и на литар у флашама*.

Радња се налази у *улици Краља Милана бр. 98* у новој кући г-ђе Саше Панићке, преко од Цветног Трга.

Радњу ћу водити сам и под мојим именом

Д. С. Марковић
бив. пивопија.

556

НА ПРОДАЈУ школски дечији Атлас за основне школе, најновијег стања, по коме ће ученици моћи научити географију нашим. Упитати у пивници старога Мадјара.

560

Гостионица „КАСИНА“ на теразијама, издаје се одмах под кирију.

За услове упитаће у истој гостионици.

560

ЛИК
*** Милоша Великог ***
Може се добити у трговини
543 **И. Даничића.**

ПРОДАЈЕМ ЈЕДНОГ ЖЕРЕБЦА ЗА ПРИПУСТ, из одличне расе, старог 10 година, ЈЕДНО ЖДРЕБЕ од 12 месеци, и ЈЕДНУ КОБИЛУ.
За даљу обавештења се обратити Сава Васиљевић у Београду.

ЈАВЉАМ МОЛИМ пошт. муштеријама, да ћу се са мојом дотогашњом чувеном и ИЗВРСНОМ КУЋНОМ, од прног ЈУла исељити из кан. „СТАРИ МАЈДАН,“ и да ћу од ПРВОГ ЈУЛА са мојом чувеном СРПСКОМ и СТРАНОМ КУЋНОМ, наћи се у КАФАНИ под „УЈЕДИЊЕЊА.“

Поред доброг и укусног ЈЕЛА у свако доба може се добити ФРИШКИХ ТЕЊАВИЋА и РАЖЊЕТА.

Молим поштоване госте да ми изволе поклонити поверење као и до сада.

За чистоту ЈЕЂА као и послугу јамчим.

Београд, Јуна 1899. год.

Игњат Штимнер
(пивопија Шваба)

556

НОВО ОТВОРЕНО ПЛАТНАРСКО ТРГОВИШТЕ
МИХАИЛА АРСЕНИЈЕВИЋА
ЧИЧА МИЛА
У БЕОГРАДУ НА ТЕРАЗИЈАМА

Част је имаотитися поштоване муштерије да је добила врло велики избор свог робе, а нарочито:

СВЕТСКИ ЧУВЕНИХ ЧЕШКОШЛЕЗИЈАНСКИХ ФАБРИКАТА: Цицова, оштиха, кеперина, батиста, пикете, брабантских мусалина, зефира, севорета и протеина, у особито лепим мустрама, какве могу имати једино монаншки фабрикати: одличне кваличе и комплетне у најпостојанијим бојама.

Чувених Шрловских и Либиговних фабриката.

Шандарских, Елзаских, Белгиских и енглеских фабриката у Лањешни и памучним тканинама, као:

Шлоским, плетива за чарапе у разним нијансама, рукаја за јастуке, џепилаја за дуњице и прекрое и разноврсних покрета: белих и у постојаним бојама.

Чаршава за кревете, салвете, шапира тканина од метар: белих и у бојама: пешкира, марама разних и осталог прибора за гостионице и кућевне потребе.

Право берлинске кунеје и мосовице за штиковање у многобројним нијансама боја.

Фулона и конца за штрикање и штиковање од најчувенијих фабриката у разноврсним постојаним бојама, а нарочито: Чувени Зостојани сатен фул, марка D. M. C. у свим добама, и сатенски фул, марка „сваљена буба“.

Најчувенијих Ст. Галских фабриката: Вешна, чипки, кошуља, џепиља, чаршава, шала, нарочи штиковања и других плетења.

ПРИБОРА ЗА КРОЈАЧЕ ЖЕНСКОГ ОДЕЛА.

Све је роба набављена личном куповином на лицу места од најпроветнијих фабрика и по најповољнијим њиским ценама.

Продајне су цене сасвим јевтине и стално утврђене.

Послуга је најсолиднија.

За поверу моли: **ЧИЧА МИЛОВАН**
Нова Плетарска Трговина

529

РАЂЊА
ЈЕВТЕ ЛАКОВИЋА
БЕОГРАД
Извештује поштов. публику, да је због завршетка сезоне СПУСТИЛА ЗНАТНО ЦЕНЕ на женске ШТОФОВЕ. БАТИСТЕ, ЗЕФИРЕ, ПИКЕТЕ и ЦИЦЕВЕ ЗА ЛЕТЊЕ ХАЉИНЕ и препоручује исто ову ретку ПРИЛИКУ (occasion) за набавку врло јевтиних и при том најмодернијих штофова.

546

Дом за сиротињу

У сваког вароши, у сваком селу, има извесна класа становника, која — не знајући ништа — жели од милостиње добрих људи. Број оних јадника расте у правилној сразмери. Што је неки варош — већи је и број њихов; што се више милостиње дели, повећава се број бедника.

Разни су узроци и извори оскле ниче сиротиња. Сиротиња, болест у разним облицима, пијаћство, леност, проституција — све су то извори, из којих извлаче касе, која није ни за живот ни за смрт.

Као што се види, просјака има у истини по нужди и без нужде. Али. ко су они? Ово су им узроци, али они нису са узроком и постали; они су из нашега друштва, из нашега — живи и греха.

Свака општина има ону класу житеља. Они су на средине њене. По како год имају они неоспорно право на живот, тако исто имају право и друге општине, да не трпе ону класу људи из туђе средине код себе. И просјак има место рођења. Тамо где је он рођен или најзаше живео, тамо може и ако јадник остати.

Из права њиховог становања у месту живљења, истиче једна кумања дужност дотичне општине. То је дужност старала за сиротне дотичне општине.

Та је дужност врло осетљива и хуљена. Старање за изнемогле и часно је и лепо је али не бити у томе пажљив опасно је. Богато дељење милостиње, а не рођене рачуна може се даје — и нехотице учини, да добро раја даим плодом. Просјаци се гомилају, јер је ту слабу страну милостиње приметила леност.

И Београд је већ великa варош. И Београд има своју сиротињу и своје просјаке. Нежад су просјаци и лепа страв. У њиховом опстанку иди страпал добра срца грађана једне вароши, а побоани грађани осети неку утеху, кад у приликама ина коме да учини.

И београдска се општина врло много стара за своју сиротињу. Можда је она једина, која најмање даје, а најчаше помаже. Изгледа чудно, али је тако.

Колико општина нада само за одело, за рад и за лекове сиротиње — читалац би зненео од чуда, кад би видео цифре у буџету. На нади, и ненаплевно, и неодсежно, и неломогнуто!

Зашто? Само зато, што дељење милостиње није уређено како треба.

У доброј намери, да сиротињу зими огреје и одене, општина нада велику количину дрва и одела, — па опак сиротиња и неодевена и неогрејана. Чудо се, да општина даје, па опе дошло. Дошло и просјак и попов. Општина даје а не познаје. Много оно што добију одмах и продају, те човек још истога данашнји у просјачки најгаднију слику исеету — види гладног и пијаног просјака.Просјак иде из куће у кућу, да или укре или намоли.

И све ће дана у дан — се класа општи ће по старој уредби сто старој милостињи. Данас је скоро исувиш од милостиње нагомилавала. Нека чак постоји код гробља за један сахат, а ће од просјака свашта чути. Они измењеће критикују спрему за какву прилику: лаже, да удоа довољно не жали и да и дели. Често се чује сиеј и грађа противпрољашиха. код им пружи парче хлеба. „Бежиде ти што даде тако рано сиромашне, да је неко умро гладан, а не пруми ћеби коју крајпару" — вели нека пијан бабушкера. Показују вам разне удове ла да се човек згади.

И овоме алу људи су јашни леки. Треба чувати и деалити сиромаи, али не да она бесни, већ да има крне одела и стана.

То се постиана домовима, интернатима, који би сакдали под правом једне општине, а где би они јашили имали све што им треба, а не би брали дутати по улицама. Пре установљења тога дома, поиинаи би морала тачно да приледа њихово порекло, па да оно ако пада на нашу општину скупи и смеси у једну кућу, коју би општина издвојила, а остале да спроведе њихове општине.

Ми сио ово питаи с раније покретали, а данас се на њега правио само за то, што видимо, да општина више троши на сиротињу, а сас нање хасе, и што се радкрат ове класе људи из дана у дан множи. Општина много даје, те је за њу осетно, а просјака сувише, те и је милостиња недовољна.

Ми тврдо верујемо, да би општина са половином расхода на сиротињу трошила, кад би нашла и установила такав дом. Исто тако неоспорно је, да би с места и краће знатно спале, а тиме би се сигурност у вароши повећавала. Много хумане установе у престоници нису постале инициативом самих власти него иницијативом добрих грађана, који су своје имање — својим ли живи или у рапуиеи — хтели то са таким хиљадо који ће оно ван општине покренути.

М.

СРПСКО - ТУРСКИ ПОГРАНИЧНИ СУКОБ

На Цариградо јављају страшни нередови, да је српски погранични пеадиа на Видодан најзаио у Видин Бошиа, да ће се порта чиаити да дође обезбеђења, како је у окружењи Пиротској после нашиа тајчано нио Краљеве у погранични вероу. Порта је одговорила, да ваде бао потуаан опоравак пре но што стаиио наиетиа погранична комисија.

Поводом последњега сукоба на српско-турској граници петрогредом „Херцег" пеше Једва дође

и пигуљак подебљу младину у помоћ да га стаиом и поме прикаиим.

У рашу поред бапте на праии на коју је страну поручио г. марко с моје пиоии. О, страшно ме је чудо задесио!

Као ирву ииа палотак на баптенска врата у мало што дели ие сиоии ии лиде.

— Хоио, куд си ти тако пурузо, ди то нанан бос поиа? Што си тако? Дабоио су ти пуиаке! Шта је то бало? Чеко иуртоваии?

— Нисам је жуиоиаиан! рекох дрскуи од умиуђеиости.

Шта, кажи? Јоеј ии одговараи? Замиилаи нолда да ваиии иуиаи? Хоће је то госпо ии достоиан Госпоиин?

Мало ие прабра ова! подуиатии говор; почеи уиаиети и ииаи ме за врат чеиим сакоиом, ша бу рекао:

— Ниисо, деда.

— Али се тако забуиао ии да си со с воиим туко!

— Јако сам се уриоо.

— Ама ти ииаи ииа ти је у руиама?

— Ова? одговорих абуиено. Прилично сам вало ио ноииио бити ио је тако изгуиио.

— Зато ди си то онако брао ио ирако вотрио? Но, ја то можеш ио видои ваа куће изаиити. Него реи чуо, то ниje иратиа ии ниаки сорои, ваи ииаа вобиаи; отуи је одиа, да је вакдено што про дак нис иистиу ирао ииаиеиу.

Страшно сам бао утуиио после увиуђеиости. Корчио сам за старцем путеви, осиуто глаио, ако ноолуиио посао.

Ова! је ноиуиио услуг и не бе лако иако осиаиио.

иеоотрани ситаиии, која ииje мероуиуиие расиолоиеиие, иокушаиа ио носледње вааиеие иогранитеое ди ио ирако турскоа граиаии употребљавати ио ди иростаии, као да су ааиуиеиа одиоси изиеђу Русије и Аустро-Угарске. Иаиоиено је ваио су иа Балканиом ироаазу обе стране ирадуаии свака на свое дииломатеое аииаие и ио у сиуроиоои свакоа Ааа да баиио у иогледу ираиосудиоа суиобе одиоси у класи угушаии свако отварање ааглаеа, ии су у стаои. Ииаиеиа. Одиаа, чиа се сазаио ио ирааое суиобе изиеђу Срба и Турака, министар сиољаиа иоаиоа гроо Мурајеа, ааложио је руооои дииломатеои да иоступиа. Београд, да код ороа ааде ураии ирајатеаске ироставе. По иередаа министра сиољаиа иоаиоа, гроа Голуховскоа, одмах ае ауторо-угарски иоступиа у Београду ираДуоаио ааиеи ирајатеа ииа руоиа ааиоаа. Ова дииломатска иредаза су ааиоаа иоставе. Ако је тако баио и у Цариграду. Дакле, иоступаа је и ооотоа ирааиаиоа иаиоиа Русије и Аустро-Угарске. И оаоа ирааиаиоа иаиоиа Русије и Аустро-Угарске у иогледу Балкаиа и у оои с аиралуђеиоои иоиитиои иемачкоа царевиаа дају свакоа иоиуђаиоа у дут, иатуран иир.

Софија, 16. јуиа. Иаиоиеиаое од вести иемачки листова о тоомиоиоj министарскоа крииа.

КОНФЕРЕНЦИЈА МИРА

Како аа Хаге јављају „Пал. Кор.", говори се о могућноои, да се конференција мира иаиаже оно иодаоиое ирааое. Ако ае ааиаже, аатиие ииаа ае иоаушаие основа, аи је то у ааиоаи иеромаоиа, што код свих даиеоиа влада жеаа, да се одуоаие од аааиа иоследиаа дискусија о ирааиаиоа. Уа ииje уоиуаиое ии ииаа иоаиоа ааиоаа ааиоаа ае иоаиоа иикаоаи иаиаоа, да се ово убрза добиоо и другиа тачкама, о којиа ииа иоаиоаиа уоаова иа сиоровиа, и да се брзо доеиаиое ииje ои ааиоаа ииаа. Ааиоаа ае иоаиоа иоуааоиа, да ће бити ииоаиа ааиуаиаое иабрани суд и ирисуђеиа Брииселска комиеиција. „Даиа Иеуоу" јављају из Хаге: Немачки делегати ииаиаиа ае ааиоаа ииаа ирииоаиа ирииоаа ирааога о разоружању у једиом говору, које је баи ииjеоа до сада оаиваиаа коиграоа. Иуиаиаиа је говорио сасиа оиирао, иаиаиео ирааог ии ооиеаи дан иатура и чудио се да се такво ирааог у оаиоа ооиаиаиа могао иааиеа. Одговорио му је руоаа делегат иуковиа Балаиина. На ааиаиео јављају „Н. Вр. Уоаеаоаиа" да је и ои ааиоаа ииаа ииаиаиа ааиоаа ае иоаиоа ииаа ииаиаиа ааиоаа ае иоаиоа ииаа ииаиаиа ааиоаа ае иоаио

(доше „М Новинама“)

На Видов-дан, у Врањеу

Ово је данашњи дан, у коме ће Србија, као и остали народи, славити спомен-дан Косовског боја. Ми ћемо, дакле, и ми, у Србији, славити тај дан, и ми ћемо, као и остали народи, славити спомен-дан Косовског боја. Ми ћемо, дакле, и ми, у Србији, славити тај дан, и ми ћемо, као и остали народи, славити спомен-дан Косовског боја.

Ово је данашњи дан, у коме ће Србија

КЊИЖЕВНИ ОГЛАСИ

Сарма Сретена Ђуја треба да наћоши

„ЧЕТВРТЕТ СРПСКИХ СПИСАТЕЉА"

Прибављају прима дворска књижара Мите Стојића у Београду а стоје три динара.

Четвртета ће бити готова и разашиље се претплатницима до 1. Августа 1890.

ПРОНИЋИН ОБРАЗ

ако вести шаљи и опет по тај, шаљи ми ја ћу, шаљи ми ја ћу, шаљи ми ја ћу.

„ЈЕЛИНОЛ-БАЛКОЛ"

шарски сирћетни. Ја ће ове робе: ово ће ја ће ја ће ја

Број 166. - 1899.
KLEINE ZEITUNG

МАЛЕ НОВИНЕ

Недеља 20. Јуна
LE PETIT JOURNAL

Орган свију који слободу љубе. истини теже, праведу траже. тврде што говоре и тиме служе отаџбини и српској мисли

ИЗДАВАЧ И ДИРЕКТОР ПЕРА ТОДОРОВИЋ ОДГОВОРНИ УРЕДНИК МИХ. П. ЖИВАДИНОВИЋ АДВОКАТ

Ц. К. СЕЛАКОВИЋА

ПАСТИЛЕ КАСКАРЕ САГРАДЕ

НАЈБОЉЕ СРЕДСТВО ЗА ЧИШЋЕЊЕ

Пастиле су одобрене у Општој Државној Болници и одлично ово изванредно средство, које ми проналази никакве тегобе у пракси.

На основу мишља Главног Санитетског Савета, ове су пастиле одобрене решењем Господина Министра ову Трговину дата као специјалитет.

Наручите се препоручује у трговцима и свима који пате од сталног запара.

Кутија са 20 комада стаје 3 и по динара.

Упутство у путу ако у чему желе да два комада са водом прогутати.

Поруџбине уз доплату ваше се одмах

А потека код „Цара Лазара" иман Михајлова улица према пута „Београд Кредитног Завода. 60

ЦИЦА

ВАНРЕДНО ЛЕПИХ МУСТАРА. ПОСТОЈАНЕ БОЈЕ, ПО:

50, 60, 70, 80 и 90 п. д. МЕТАР

САТЕНА

ПРАВОГ ФРАНЦУСКОГ НАЈНОВИЈИХ МУСТАРА ПО:

90, 110 и 120 п. д. МЕТАР

БАТИСТА

НАЈНОВИЈИХ ДЕЗЕНА, ИЗВРСНЕ КАКВОЋЕ ПО:

140, 150 и 180 п. д. МЕТАР

ПИКЕТА

БЕЛОГ, У БОЈИ

И СА ДЕЗЕНИМА, НАЈБОЉЕ КАКВОЋЕ ПО:

1.130, 140, 170, 2·20 и 2·50 п. д. МЕТАР

ДОБИЛА ЈЕ У ОГРОМНОМ ИЗБОРУ

МАНУФАКТУРНО-ПЛАТНАРСКА РАДЊА

МИЛОШЕВИЋА И НЕДИЋА

ПРЕКО

БРАНКОВИЋ и ВУКОВИЋ

Мустре на захтев шаљемо бесплатно а све поручбине извршујемо одмах. 319

Хотел „Славија"

Ново саграђени и напредно дело украшени **салон**, електрично осветљен, отворен је. **Музика** редовно свира сваке вечи. **Башта** ће на који дан бити готова и отворена. Свеж и чист **природа, домаће и страна пића**, јело солидне, послуге браз и тачан. За п. т.г. **путнике собе** с чистим постељама, добром и браом услугом. и за јевтину цену.

с поштовањем

Михајло Николић-Кића.

547 ХОТЕЛИЈЕ

ПЛАТНА, Фуклен, Мадрас, тиркле-ша, шеширна добија се најјевтиније код

Ђорђа М. Благојевића

Београд. Код Мих. уз.

СВОЈСТВЕНИ РАЂЕЊЕ ПОТРОШНЕ ХЛАЊЕ

Од 20. Јуна издаје **КОСТ** у свом локалу. ОВА ЋЕ КУЋНА бити врло интересантна. Заинтересовани треба да посете, те ће се увере о распореду истог локала.

С поштовањем

563 **М. П. Марковић.**

ДВЕ СОБЕ **елегантно намештене** за самце **у близини позоришта** издају се одма. Даље умерене. упитати у ул. овог листа.

ЧЕД. С. ЂУРИЋ АДВОКАТ ради по свима парницама, кривичним и свим стим пословима за домаће под интересе под повољним условима. Обавештење даје у својој канцеларији сваки дан пред подне. 644

ФРАНЦУСКОГ БРОШЕ ЦИЦА Метар 50 пара дин. у великом избору и лепим дезенима продаје

ПОНОВО ОТВОРЕНА ПЛАТНАРСКА ТРГОВИНА

Михаила Арсенијевића Чича-Мила

на Теразијама

542

ОСИГУРАВАЈУЋЕ ДРУШТВО

„ГРЕШЕМ"

један од најстаријих енглеских осигур. завода, који преко пола века у свима цивилизованим земљама развија своју пуну части деликатност. намерава своје пословне операције и у нашој Краљевини у што мери разгранати. ће већ има до сад неколико стотина осигурања. „ГРЕШЕМ" ставља на знање, да је главно заступништво поверило познатој београдској банкарској фирми:

АНДРЕЈЕВИЋ И КОМП.

и да свој рад сам наставља са својим новим комбинованим тарифама, за које се зна да су израђене у духу ПРАКТИЧНОГ ЕНГЛЕСКОГ НАРОДА и да осигурањима пружају највеће удобности и користи.

По овим реформисаним и јако НАЈЈЕВТИНИЈИМ тарифама може се између осталог и тако обезбедити да осигурања после изнесених година **ПРИМА ПЕНСИЈУ** од 20% од осигуране суме **ДОК ГОД ЖИВИ** плаћање улога престаје, а потом породица за један прима потпуну обезбеђену суму. А има начина којим му „Грешем" гарантује интерес од најмање 2% **НА СВЕ УПЛАЋЕНЕ УЛОГЕ** и што је најглавније ако осигураник умре пре утврђеног рока тада „ГРЕШЕМ" плаћа целокупно породици порез потпуне обезбеђене суме још и једну трећину свију уплаћених улога.

Услови „ГРЕШЕМОВЕ" јасни су, прецизни, и лако разумљиви, одликују се слободољубивим начелима, која су својствена великом енглеском народу.

„ГРЕШЕМ" који у Србији ради преко четвртине века био је од првих друштава. које се безусловно повиновало новом закону о осигуравајућим друштвима и признало српске судове.

Као **ГАРАНЦИЈУ** има „**ГРЕШЕМ**" порез законом прописане зграде, која лежи у средини српске престонице на углу Кнез Михаилове и Дубровачке улице и у којој се налазе „Београдска Банка", „Српско Трговачко Удружење" и „Друштвена Канцеларија", стоји у министарству народне привреде депонована сума у

200.000 франака у српским државним хартијама

тако да српски осигураници имају далеко већу гаранцију него што је прописати законом прописује.

Новом заступништву биће највећа брига да солидним и савесним радом учвести друштво „ГРЕШЕМ" у поверену поштоване српске публике. 569

Руско-енглески односи

За карактеристику руско-енглеских односа и за утврђивање њихових сила на далеком Истоку у опште, а посебице Русије и Енглеске, од значаја је чланак, који је донео петроградски „Сејет" у свом броју од 14. о. м. Наши читаоци ће из тог чланка имати јасну слику те утакмице, те ће с тога овде и донесено. Чланак гласи:

Руско тражење концесије за грађење железнице, која ће везивати кинеску железницу с мрежом манџурских железница, изазвало је у Енглеској читаву буру негодовања. Још кад је закључен енглеско руски уговор, енглеско јавно мишљење изјављивало је неку сумњу у користи, које он доноси Енглеској, и приписивало та је једино неразолубивости лорда Солсберија, који је с погледом на дошлотрено супарништво Русије и Енглеске у Персиском заливу признао за потребно да уреди односе овоју држава бар на далеком Истоку. Пре свега, у Енглеској су били у неповумици, како се лорд Солсбери могао одрећи политике „отворених врата," толико користи британску индустрију и трговину, јер покрај свакојаке сигурности становништва небеске империје, једна њена провинција даје више потрошње робе, но сва Африка. С тих се узрока енглеско-руског уговора нису баш сасвим допадали и они су се повинули с њима пред њега сила, као са свршеним фактом. „Times" је још тада изнео противштанку, да тај уговор Русији може послужити, да тај уговор Русији може послужити као повод за ново нарушавање законитих интереса Енглеске у Кини, или за потпомагање Француске у њеној политици отицања. На тога одаина органа лондонског Ситија види се, да ни тада енглеско-руски уговор није изазвано одушевљење у Енглеској, али би интереси њихове трговине управо Енглези сматрају као своје законите интересе у Кини, њихов је појам у томе веома растегљив, јер они као своје законите интересе рачунају све што је за њих корисно, што улази у њихове трговачке и стратешке рачуне, што повећава њихово богатство, односно светску превласт. Што се тиче француског политичког става, њега је на сасвим познат само то, да је Француска попустила пред неодступним захтевима Велике Британије, учинивши јој знаменита уступања у Азрици. Али Енглези је тешко задовољити: што им се више даје, они више траже. Не налазећи до сада никаквих сметња своју бесграничну самовољи они с недовољном, можда не без страха, гледају руског колоса, за борбу с којим снага им није довољна. Изгледа да ни сам лорд Солсбери није очекивао ово што се десило, а то је да ће Русија одмах затражити концесију за железницу, чије грађење прети таком опасношћу енглеском капиталу. Министарски орган „Standard" с негодовањем увиђује, да Русија, која је отворено показала своју игру с таким пренебрегавањем према нацији која с њом улази у споразум, чини нечасно дело, које ће нагнати Кинеске да се обрате Енглеској, а она послеђа ће се тиме и користити за повређење свога престижа на далеком Истоку. Осим тога, Енглези замећу Русију, што се Русија, противећи се Јапану да заузме Лиаотонгско полуострво, јер бајаги нација, која влада тим полуостровом, може бити опасна Пекингу, — сама се сад угнездила тамо, што је и нагнало Енглезу да заузме за њу неповољну позицију у Веј-Хај-Вају.

Али као присутно Русије у Порт Артуру прети да поремети равнотежу, онда шта се може рећи о њеном присуству у Пекингу, о оној зависности, у којој ће бити стављена кинеска влада од онога момента, кад Русија имаће могућности да за 24 часа пребаци војску од 20.000 из Порт Артура у престоницу небеског империја?

Али ваља приметити, да нека енглеским новинама ова и таква, које не разуму уздубеље, изазвано у Енглеској жешћу о руском захтеву, који се сасвим лепо дозвољава једним од параграфа енглеско-руског уговора, и ако дошета неће изнећу Пекинга и манџурске друге намоси тако знатну штету предузеће, у које су утрошени енглески капитали, онда лишен да је енглеска влада учинила толику погрешку. Нашто онда отуђивати руску владу за учињена нечасан поступак, кад она напрнуле оно, на што јој је сама енглеска влада дала право.

Руска влада доиста ради сасвим правично, јер се нек захтев не потиче ни једног од рејона, на које је она обећала право отуђивања. Осим тога, она је предлагала и утврдила тај захтев у последњем споразуму с Енглеском. јер је у ноти и у телеграмима, изменљени између обеју влада, формално изјављено, да споразум углављен између Русије и Енглеске никако се не може дотицати права руске владе да повлаче принципе — као другима у њихову грађењу концесија за грађење железница од манџурске пруге, у југозападном правцу.

Према утврђеном формалном утврђеном услову остаје само чудити се, на каквом основу енглеске новине тако грубо и несправедливо оптужују Русију. По свом обичају оне су налазе такву ствар, да је чудно да треба да се у иностранству инсистира. Не се Русија уплашити британског шовинизма и похитати да одустане од своје намере, чак француских полуслужбени „Temps" иде је рашуватн, да му се некин поступања руског министра иностранах не да чини и суувише сисом. Изгледало је као да су они били навикли на безграничну енглеску самовољу, да нису могли без страха помишљати да се каква држава не држе уља у предузеће, које може оштетити енглеске капитале. Најмање су томе вероватни сами Енглези, који су од некада убеђивали као да је руски посланик у Пекингу, г. Гире. рано не толико по наредби своје владе, колико по својој иницијативи и да поспеша кинеске отказе и железницу од Пекинга у Манџурију грађене се.

Како изгледа, сам лорд Солсбери сматра се да умири јавно мишљење своје земље, тако је на једном службеном банкету, говорећи о супарништву држава у Кини рекао, да он не дели узбуђење које је обузело један део енглеске публике и штампе поводом концесија, које је дала руска влада у Пекингу. Енглеским интересима не може претити опасност, као друге државе учествују у огромном предузећу, које ће покрити Кину железничким мрежом.

Али енглески премије мучно да ће успети да се изнуде голим речима, шкомирити се неће умирити, док им не да сатисфакцију задовољење, које ће им свештити за заузимању неке територије у Кине, као наградн. Кинески председник то и да то се узнемирују. Не руско тражење концесије, већ перспектива неке самовоље Енглеске пашни Чунг-Ли-Јамен. Енглези не воле да ослабу своја решења. Кад не могу нагнати Русије да одустане од своје намере, они ће се постарати да се наднаде на рачун Кине.

ДОГАЂАЈИ НА ИСТОКУ

Цариград, 17. јуна. Јучи су у 200 Бугара из Кумановске околине дошли у Скопље и ту се одмах састали делегатима долазећи и представницима мог рукавне власти.

Цариград, 16. јуна. Вешрани комесар за изваљивање нелудете, мирнаја Шемџи паша, позвао је вилајет да одмах пошаље у Цариград, јер су ми ће, које је он предложио, нашли остале потврђено. Послаће нолби ни сад се нико задовољити.

БУГАРСКИ ФИНАНСИСКИ УГОВОР

У бугарском народном собрању напрестао трајне дебате о финансиским и железничким уговорима. До сада је потписано 19 говорника. У седници од 17 о. м. говорили су министри, нојим. финансија и трговине, ци је ва тих дебата завршена и приступило се гласању. Подношени финансиски уговори увређени су са 71 против 48 гласова.

ДРАЈФУСОВА АФЕРА

Париз, 17. јуна. Хадинер, брат жене Драјфусове, најављује у „Фигаро" да је немогућно вест, ако да породица Драјфусова намерава поћи конгресионог суђења да се поново у изговарање, а утом

ПОДЛИСТАК

ГЛУВИ КОВАЧ

од

КОЛЕКИНА ИНКСАТА

(настанак) 9

Како није имао сна нуждо је по привезима проетрадавао своје куће од тога до врата, и тамо и само размишљао сто нелепим нелепим; при том је увек само о себи мислио.

Ни сна нога радовати ни лепом жени пође је врло нову биле још млада.

— Хоће ли, Јовсе.

— Шта мари ја, пропушао би не последњи је Жидо овде.

— Устани!

Нарешта би га својим шапом рукама тако намлатала по белоју глави.

— Ја ћеш ипак нешто вити! Бесно би ушишкуо одвезање стезнуту песницу. Већ ни је имадесет година, лутито би придодао као да ти хоће рећи:

— Ако не желиш сломити ни с ногу те године.

Тада би вазлио сирдално тело натрешо гутнувши вигушали кашља, па би му се коштано лице напрежено као мермер.

— Пропасте сирт пошине лијети, вигушио би прокрвљен.

Кад би му какво јело, он би вапидљиво загро само себе.

— Ја ћеш ипак новим куће, то ћу вољи од главе умрети.

Ако би вазлили вардидали добро жетва, он би сродно ушикнуо:

— Велика вада над њо и другима ћеш добре жетве!

Кад само само видели стали долина вас госпође Галова у предвојду.

— Добар дан, добар дан. Од куда ви ми где ретке лепа птица видела?

— Ето и је једном добра. Је ли ти ме жуи код куће?

— Јесте, једва изволите унутра. А, та то је ваш увек, — ако вилели новине! Како ви је ово?

— Павле.

— Лепо име. И грло Зачи је тако ите надеро своју сину, а то и јесте врло вгодно, јер Петров и Павлов дан пали су у вада ина довољно вилели и пилели, ни и кукурузе.

— Је ли сам ваш муж?

— Није, код вас је неки влад Господи ни Мирковић, код чијег сте ви кућа у „Лушини"; али ви слободно можете ући.

— Зар ову подводну вашу? Зар ваш сиоот интерес ни стоју да би и му што куцнуо?

Међу тим Госпођа Јелена рашнуо бан чарапа равнотеж њеног лопте вод врата као одрана од муха, и пусти ње унутра.

За отодом је седео старац и пред њим белопоп по имену Јеремије, а пред њим су стајале прекривене сто штапе. Прави вашу је седео старац, који обучен господин ретко, своје косе и брковна. Био је лепушкаст, одвеси лепушкаст, од свих лица што ни често нијако придвлачила ни водовиш колективно.

— Здрави, Јовсе, вашу вод старац, а у ту ких нас да ирок праву собу пролете сумчина врана. Да ли вам ни јак помоћи стоји друзе?

Тад остави вроду и нако подиже завоп под очима.

— Већ сам и обновљен, пропратио доста ни бенето, али нисам помоћи друг, јер ће одних рабо

— Ти јеси идеи без штапа?

— Јест, још се ни нако тако, дјела Богу

— Шта ће ово? дакате пожиро.

— Ја ћеш ипак до пролазим с тобом ден сро реко, ако ти ко би било доведно.

— Мени је сто доходно; али сад већ нако тако, пропуа сам.

— Ја ћеш ипак с тобом нако разговора у четири сна.

— То ни може бити! одговори он ретко, ни могу ја бити толико будала па да Мирковић уништи. Кад би само видиуо испред мене, дотребали би га ноја приставити и наговорили да ни куци кућу у Лушини. Не, не, Мирковић ноја остати. У сестром молимо мирно и пред вама говорите, јер он жена ни речи напрасни. Но ти је сено јасно.

(Настаиће се)

рава, да ће породица остати у Француској. — Још непрекидно стижу стране вести о миту и даћи покрадања Дрејфусове, али нам се верује, да ће Дрејфус стићи дане, најдаље сутра. — Кожа „Журнал“ вели, министар рата Галиее наређен је ратити Пикара у војску.

Париз, 17. јуна. Госпођа Дрејфусов добила је данашу, да сиђа мужа сваког дана посећује у његову келију.

Париз, 17. јуна. Госпођа Дрејфусов најавила је жељу да у Рену дође са не скрије судење одмах у најмањој непријатности и да ни прика нисмо. Пословно је дакле одбила је, ревнише: Мојв муж још није у состоју расположењу, сетивајо прегају.

Париз, 17. јуна. По једном сапштењу „Сваре“, Дрејфус је врлошно самоуздрасно. По себи се сећа, да је та вест тенденциона измишљотина.

СТАЊЕ У АУСТРИЈИ

Напорани одборенских посланика траје до 16 о. и у Прагу седници, у којој се расправљало и прокламирало нико гледиште до закону у јавичком питању, с обзиром на последње нереде. Чланак се нокнадно ставио на дневни ред, расправљало, видело у свима крупним вопљака и у том погледу прошата је подносилаг дарежинском одбору. На прво пленарне седнице чешки посланици ноет одговарали на трговини протестне изјавнице о политичким партија, утврђено је, да је у Чешкој јавности уклоњено уверење, да би изјавили тим програму, који је сад под Тевтом тај у изборе, у Чешкој, нарочито, да се нови. Јавнице чешких посланика у јавичком питању познато је, те није потребно тек сад сеформулисати значење чешких народа.

ФРАНЦУСКА СКУПШТИНА

Француска скупштина говорила је јучерас, по коме је министарство чланова буџетског одбора за 1900 годе и за 1900 годину. На нагло каде, буџетски одбор усвојио је предлоге о четири нова пореза. Скупштина о тим предлозима расправљаће у уторак.

СТАЊЕ УСЕВА

Према извештајима које је добило министарство Народне Привреде од политичких власти свима у свима, земљорадника, трговаца и индустрија, из прошлих седам дана било је овако:

Опште је јаке жита. — Озими усеви у великом нису се, а тако и пролетњи. Пшенице ни је сразмерно. Где је тешко отказало и потпуно се жито. Чешће жита боља су од пролетњих, јер је сва доста сасла суша која је владала почетком пролећа, а која на неким местима и сад траје. Само овако тако и пролетња жита. Ако су сад у добром стању, нарочито у нижим сер. нижим, а средња су у сред рђавом и сасвим рђавом. У сред најсиромашнијим теренима жито је ниско, а средња су у сред рђавом и сасвим рђавом. У сред најсиромашнијим теренима жито је ниско, а средња су у сред рђавом и сасвим рђавом. У сред најсиромашнијим теренима жито је ниско, а средња су у сред рђавом и сасвим рђавом. У сред најсиромашнијим теренима жито је ниско, а средња су у сред рђавом и сасвим рђавом.

Кукуруз рани добар је. Позније такође је добар. У почетку сво је нешто мањег у односу што сушо, али су му последње кише добро помогле, сад се нешто опоравља. На нижо месте нешто му је штету слана пролетњих дана, која је била нижу 31. прошле и 1 овог месеца; али се нису више на нижим местима поново појавиле, већ

Од 11. ар. штампарско млађе пол. бр. 29.864. пољопривреда

ДЕВОЈАЧКИ ЗАВОД
ЗА
ИЗУЧАВАЊЕ ЋУЋЕВОГ ГАЗДИНСТВА

у вези са приватном школом и домаћинском радионом

У ГРАЦУ

Циљ је заводу: да одраслију девојку које шаљу на школу потпуно оспособи и спреми за њезино и њезиних домаћине у ћућевом газдинству, и да их доцније спреми за такве дужности, које би хтеле предузети. Бављено газдинство пружа се теоријски и практично. Поред предмета, учења и музике. Кројење и шивење више рубља, модерније, кројење и шивење хаљина. Сапоска вода и надзор. Спортовна бицта са гимнастичким справама. Купање у купи.

Блико извештаја и план учења рада и бесплатно шаље

Frau **Sophie Cybulz**. К. К. Морговићеве **Graz**. Humboldtstrasse 3 II. 518

КЛИТИЈА
ЗА ЖЕНСКО ЗДРАВЉЕ
ЗАГОНЕТНО ДЕЛОВАЊЕ ЗА ЖЕНСКО ЗДРАВЉЕ
ПУДЕР
ЗА ЛИЦЕ И ТЕЛО
ЗА ЖЕНСКО ЗДРАВЉЕ
ЗАГОНЕТНО ДЕЛОВАЊЕ ЗА ЖЕНСКО ЗДРАВЉЕ

Цена 1 дин. кутија 2 дин. Шаље се франко. Упутство се налази у свакој кутији. Ко жели да се ослободи од ових болести, нека пошаље 3 дин. и добиће 2 кутије.

У Загребу, Илица 12, Ђ. Ђ. Ђ.

БРОЈ 5 ПАРА **ВАНРЕДАН БРОЈ** БРОЈ 5 ПАРА

Број 201. – 1899.

МАЛЕ НОВИНЕ

Субота 17. Јула

KLEINE ZEITUNG — LE PETIT JOURNAL

Орган свију оних слободу љубе, истини теже, праведу пруже, сиромашу траже, творе што говоре и тиме служе отаџбини и српској мисли

ИЗДАВАЊЕ И ДИРИГОР ПЕРА ТОДОРОВИЋ. ОДГОВОРНИ УРЕДНИК МИХ. П. ЖИВАДИНОВИЋ АДВОКАТ

ПАЊОЊА Претплатницима у Аустро-Угарској, Босни и Херцеговини. Да би се што више ширио што више разгранао међу браћом с ону страну Дунава, Сава и Дрина, то сам ја ове године одредио издавање ове мале новине. И зато сам М. Шевића синџ. Ја Угарску (Хрватску), Далмацију, Босну и Херцеговину на годину 12 форинта. На пол год. 6 форинта. Претплата за остале Угарске земље „М. Новине." — Београд, Београд (Serbien)

ПИСМА

И ако у штампи овде код нас у Србији још није говорено о спасењу које се у Двору десила са г. Мишом Вујићем (у страној штампи о томе је већ одавно на дуго и на широко исписивано), ипак за то о тој спасној зна цела Србија, и свако је на свој начин тумачи и објашњава.

Да је Његово Величанство Краљ Милан г. М. Вујића јавно изобличио за нелојално држање и непостојање скрупулозне и подмукле нападнје, то је општеопоштено и то нико више и не покушава да оспорити.

Али, и било их је и има их много који се питају да ли је г. М. Вујић збиља могао у истини учинити ово зашта су га јавно окривили.

И многи су готови да верују да је ту можда и нехотице учињена каква погрешка и да је г. Вујић на правди окривљен за оно што он није учинио и што он по свом отменом карактеру никад не би могао у чинити.

Зар г. Миша да се толико заборави и толико лекко спусти, да ова лепа подмукло пенька и клевета друге удеби...

О, не! Та то није могуће!... Г. Вујић не би то могао учинити он према најбичнијем човеку, а камо ли према увиђавној и виромпомажној глави према Краља обновљене Србије.

Не, не! Ту се морала уплести нека погрешка, и за доказ да је збиља тако по најбоље служи та околност, што је, како веле, сам г. Миша одмах ту после тога тешкога прекора јавно увиђавно да он та ако шта није чинио.

А ако дакле доказ о г. Вујићевој невиности прича се то, да је он, преко г. Деланића, измолио аудијенцију код Њ. Величанства Краља, где се на дуго и на широко правдао па напоследи и оправдао, да он никад није никоме писао онако ружна и клеветничка писма.

Тако се ето говори, доношља и нагађа у публици, и до данас као да још нико није био у стању да јасно, отворено и поуздано рекне, како у истини стоји та ствар, усиех чега је и остало било тако широко поље за свакојака нагађања.

Да би тој немаскености и непоузданости једном за свагда учинили крај, ми смо се постарали да се најтачније известимо о ономе предмету, да нашим читаоцима изнесемо чисту истину бар у ономе и онолико колико се о тој ствари у опште сме и може говорити с обзиром на потребно и неопходно чување иследничке тајне, које је нарочито нужно у правој једној важној, тешкој и деликатној истрази, као што је она о атентату.

*

Прво, дакле, што у овој ствари имамо рећи, то је *да г. Вујићево писмо збиља постоји*, да је то писмо он сам својеручно писао 29 Дец. прошле 1898. год. и да га је из Абације упутио у Херцег Нови, у Далмацији, г. Проти Алексе Илићу.

Даље, *факт* је, који не подлеже никаквој сумњи, да у томе писму г. Вујић говори ружно о Краљу Милану јер се ту написане и ове речи:

„О политици нећеш ваш ништа писати — што и ви сами не бестеснаш. О болитку за сад су још слаби изгледи. Милан неће и кроји нузане по њему, а нама остаје, да се женски јадамо! Владика") с разлогом вели:

„Нада нема право ни у кога
До у Бога и у своје руке!"...

„Мишљ да се тешимо оном оптимистичком изјавом: „Бог чува Србију!" Али шта ће и сам Бог, кад је он сами Србе не чувамо! Наша политичка лектира (и то не само овде, већ и у самој Србији, свела се сад на — „Вечерње Новости"...

Ето дакле како пише г. Вујић у своме писму. Ето како се о њиом краљу српском паркиља један бучарашан министар, један професор Вел. Школе, један образован човек, који је до јуче био саветник круне. Ми се овде и не сад њеново упуштати у оцену овога поступка Вујићевог, тврдо уверени да ће га сам народ српски најбоље и оценити и осудити. Рећи нећемо само толико: Пошто изнета писања лекота је да г. Вујић нити је могао да се оправда и према томе сви произвели гласови о томе, проста су измишљотина.

* * *

Али сем г. Вујићевог, ово дана много се говорило и о другом једном писму, другога једног угледног лица радикалног. То је о писму г. Саве Грујића нашега бив. посланика у Петрограду.

И о томе писму било је разних нагађања. И за њега се говорило да не постоје, да је намишљено, да је г. Грујић човек тактичан и да он никад не би могао писати у таку погрешку да што непутно пише, нарочито још кад је службени представник Србије у Петрограду.

Међутим факт је да и госп. Грујићево писмо постоји. Оно га је писао својом рођеном руком, упутио га г. Миленку Весићу, а писмо је донео из Петрограда г. Блазна Петровић.

Писмо је писано 9 маја 1899 год., и сам остале интересне садржине у њему се налазе и ова места:

„. . . . Неутешна је слика стања стварн у Србији какву сте ми је у писму Вашем представили, али на жалост она је верна. Енергија за утврђивање новог режима види се није још попустила. Народ апатично подноси *изневере преварама*") — мало похваљно за потоњег оних јунака, који главе дављаше за ослобођење Србије . . .

„Ви нејите без мене и Пашића наши људи лутају као по магли. Без Пашића може бити и ако су Стојанчић, Аца и Љ. Живковић, који сад воде партију, истини људи. Што се мене тиче ја сам по вољи

*) Владика Раде у „Горском Вијенцу". Прим. уредништва.

*) Курзив је сетуде наш.

тих истих „наших људи", а на праом месту по жељи и настојавањем г. Пашића изгубио — али ако хоћете напуштено свако учешће у руковођењу пословима наше партије"...

Даље г. Грујић говори о свом последњем министровању и сиљску с нама на овај:

. . . . „Дошиље моји пријатељи мене су лезвукусали: Ушли су у погубље и *мучили су свор ђетао као стрмоглав синар*. . ."

За тим писац помиње своје постављење на посланика, па онда наставља овако:

„У почетку нисо сам и неког успеха, а кад се 17.") окт. задарно нов режим, то и на овом пољу не може ништа позитивно да се уради."

Најзад г. Грујић, теши се овако:

„Сазнајући мој повратак у Србију не би имао значаја на нашу партију, која сад ниште но нисам мора се држати Пашића, *као чобека зачета и пострадала*. Хвала богу и он ће се скоро наблизити Пожаревцу, *па наши људи неће зом дуго лутати по магли*."

И заиста нису више ни лутали. На 6 дана по Пашићевом ослобођењу одјекнуо је Ивандански пуцањ.

* * *

Ево дакле, сад су наши читаоци видели шта зна и како пише и један Краљев генерал, један српски посланик у Петрограду, један многогодишњи министар и министар председник.

Нека сви разборити рођољуби српски сами цене, куда то води и шта то значи, кад и овакви људи, са овако високих положаја пишу овака подбадачка и наструљана писма.

Ми пак говорићемо о свима овим појавама за који дан много опширније.

Преки суд

(Јаван претрес)

Субота, 17 јула (пре подне).

Живан Петровић, носач, родом из Београда, неосуђиваји, оптужен за протистављање власти и лаку повреду.

Држ. тужилац чита тужбу.

Оптужени Живан прича како су сели у кући на ручају и он послао дете да купи трешње. Онда га позове газда да плати корпу и он му рекао да нема новца, па онда његово дете и каза, како је жандарм отерао оптуженикову сестрицу и пивара. И оптужених пође с њима. Али пивар ипак до ће куће. Оптужене му примети да то није право, но да терп обоје. У том пиваре и оптуженикова жена да протестује, а жандари је ухвате те узме тућн. Људи су се почели сабирати. Усели тога оптужени приђе жандарму казавши му да му пусти жену и да је не бије. Жандар га је ударио тешком, по глави, он се одмакнуо, пао, однели га у болницу и он не зна шта је даље било. Њежени перорез пао му је на земљи и његова сестрица причала је код дна жандарма да је тужила жандарма Јована мало пенуша у десну страну прсију. Све то било

*) Треба да стоји 11 октобра. (прим. уред.)

је 31, маја у 1 сахат по подне. Сведоци су пре 10 дана протерани у Крагујевац.

Прим. тужилац је жандарм Јован Младеновић.

Чита се исказ оптуженога код полицијске власти, где је рекао то исто што и пред судом.

Прим. тужилац вели, како оптужени није био код куће но у казани, као је он дошао, и кад му је потребно сведоци, оптужени је притрчао да је отме.

Сведок Нико Николић председник трг. суда, казао је што зна код полиц. власти и нема шта да дода. Код полицске власти сведочио је, како је оптужени викао „пусти је", на шта је жандарм Јован рекао да женску коју је терао испред себе, мора терати у кућу. Оптужени је поново тражио да пусти женску. После је дотрчала и друга женска, жена оптуженога, тражила је од Јована да пусти ону другу женску и ухватила је за руку. Жена на то ударн жандарма шомаром, овај њу, и тако се тукли, док и оптужени није притрчао те ухватио жандарма, изадино пероренл и палетио на жандарма, коме је проскочио блузу, а да ли га је ранио, не зна.

Сведок Иско вели да снега тога није било, да није било оптуженикове жене.

Сведок Коста Дукић, кафиџија, родом из Аранђеловца, неосуђиван. Остаје при свој сведоџби код полиције, код које је сведочио што и г. Нико. (Оптужени плаче).

Сведок Стеван Николић, кафиџија код „Сарајена", родом из Крушева у Ст. Србији, 37 год., неосуђиван, сведочи да је видео како Живко беше и жандарм га јури, али пашто је то било, не зна. Тако је сведочио и код полицијске власти

Сведок Анђа Петровић, жена оптуженога, (плаче и она) прича догађај као и оптужени. Не признаје да је ударила жандарма. (Жена непрестано плаче и дрхти).

Прочитан је исиит Мише Јовановић, сиечистике оптуженога, која тврди и вета и сестру, причајући догађај као и сведоци, а сведочи у корист тужиоца жандарма Јована.

Прочитано је општинско уверење, да је оптужени владала непоштатор.

Држ. тужилац остаје при тужби.

Оптужени моле да се поново она два жандарма, пред којима је Миша признала да је она пероренол ударила жандарма.

За овим су закључени сведоци.

Суд је нашао, да је дело доказано сведоцима, дело је противзаконна власти и дело лаке повреде. Суд га је *осудио* по § 90 и 173 крив. закона с обзиром на олакшицу што није осуђиван, *на три недеље* затвора, који му се рачуна од данас, да по оба дела плати 25 дин. таксе и 3 дин. за декарско уверење.

Оптужени и његова жена непрестано плачу.

*

Арса Милићевић рачуновиспитач, оптужен што је у жалби управи града Београда нанео увреду Кости Катићу писару квартн терезијског (§ 104 кр. зак.)

Чита се исказ оптуженога код полиц. власти, где је рекао као је писар једнога свог пријатеља, који је такође играо карата, прећутао, исти писар и сам игра карата, и то баш истог дана кол „Солуна" казарине — кочиарске — игре, а после ноћу дошао код „Вујорка" и „хата" кошку.

Дело су тужи по званичној дужности

Чита се жалба г. Арсина у којој је на нсо увреду писару г. Катићу.

Опт. Арса признаје да је оно његова жалба али моли да се констатује да је у актима снега један његов испит код квартн крчарског, а први је његов испит поднпан защта код министра унутрашн. дела постоји тужба његова, по којој још није на изасштај поднет, за то треба над чланом отворити истрагу, а на њу је надлежан онај који је тај дан дело у вези. Не тражи да се обог тога његово суђење одложи. По жалби, оиде прочитаној, одбијен је. За тим вели како не може имеповати сведоке да није кочијар, а тоне је доказ што је и аакласти државни чиновник. Међу тим сутра дан у новинама излази да је он познатн кочијар, према томе он није могао бити кочијар и по је још и наклали тиме. Прича како је седео у собн у којој су се људи картали, али он није. Писар прескче тарабе и обија врата, а у реферату вели да је врата нашао отворена, и то је у жалби наглашно. Доле писар га није познавао, но тек распитивао за њега. Он је и то у својој жалби наглашно. У жалби није нимао намеру да вређа, но се брапно. Његова је жалба у неку руку доставан нишој власти према писару и она је према томе требала да изнеси стнар, а не да њега тужи за увреду. Не признаје да има увређе у оптужевим изразима, већ се довоље у вези с целим делом, јер нема намере за увређење. А да је дело истинито, видело би се да стоји све оно што је рекао против писара Катића, и оида би дно осуђен Катић, а не он, који се није хартао. Нема ништа више да каже.

Ни држ. тужилац нема ништа више да каже.

Суд је нашао, да нема места одлагању, да постоји дело увреде, да оптуженоме служи у олакшицу признање и добро вла

Јефтиније не иде, сигне оправке у пола цене за оне који купују умрле код мене

ПРВА КРАЉЕВСКО-СРПСКА ПОВЛАШЋЕНА ФАБРИКА

СУНЏЕРАНА И КИШОБРАНА

Ових путева слободне су достављене до железничке станице, за самарце почело производити пробне послове код моје фабрике. Ради тога сам принуђен да ове своје производе продајем по ценама, које ће бити ниже од свих досадашњих цена.

Моја фабрика производи сунџере у свима величинама, почев од најмањих, па до највећих, који се употребљавају за чишћење коња.

Моја фабрика производи кишобране

Број 207. – 1899.
KLEINE ZEITUNG

МАЛЕ НОВИНЕ

Среда 21. Јула
LE PETIT JOURNAL

Орган свију који слободу љубе, истини теже, правду круне, сперазум траже, говоре што говоре и тиме служе отаџбини и српској мисли

ИЗДАВАЧ И ДИРЕКТОР ПЕРА ТОДОРОВИЋ ОДГОВОРНИ УРЕДНИК МИХ. П. ЖИВАДИНОВИЋ АДВОКАТ

ПАЖЊА Претплатницима у Аустро-Угарској, Босни и Херцеговини: Да би се што пре могло што више умањити међународни с њу, страну Дунава, Саву и Дрину и у Приморје, то смо за ове крајеве наручили огромни број малих листа. И тако сад М. Језавац отиде: Ја Угарску (Аустрију), Аустралију, Босну и Херцеговину за једно 12 фебруара. На то год. 6 фебр. Ја тре месеца 2 фебруара. Претплата за целу Угарску „М. Новина." – Београд, Dolgosd (Serbien).

ФУЛОВА

У НАЈБОЉИМ КВАЛИТЕТИМА И ПОСТОЈАНИМ БОЈАМА: СВИЛЕНОГ, МАРКА „СВИЛЕНА БУБА", ФРАНЦУСКОГ Д. М. С.

У № 20 и 35. ДОМАЋЕГ „МАСОСОАКИН" И МЕЛИРАНОГ НА ШТРИНГЛАМА И КЛУБАДИМА

БЕРЛИНСКЕ ВУНИЦЕ И МОСВОЛЕ ЗА ШТИКОВАЊЕ

У МНОГОБРОЈНИМ ВАРОШКИМ БОЈАМА 655

ДОВИЛА ЈЕ У ВЕЛИКОМ ИЗБОРУ

И ПРОДАЈЕ ПО ВРЛО ЈЕФТИНИМ И СТРОГО УТВРЂЕНИМ ЦЕНАМА

— НОВО ОТВОРЕНА ПЛАТНАРСКА ТРГОВИНА —

МИХАИЛА АРСЕНИЈЕВИЋА — ЧИКА МИЛА

У БЕОГРАДУ НА ТЕРАЗИЈАМА

Моја дуго-годишња поводна **терзијска** радња постоји на старом капији код „Српске" кафане под фирмом **Јован Петровић**, исти фирма примила је на јавног сарлах Светислава Костића терзију овд.

Зато молимо поштоване муштерије свако овде у Београду тако и унутрашности да нам поклоне повереље, а ми ћемо се старати нашим трудом и солидном израдом да свакој тачно и на време услужимо и за чистоту срме као и за квалитет остале робе јамчимо.

Порученике са најтачнијом услугом извршују се и то са малим трошком.

12 Јула 1899. год.
у Београду
са одличним поштовањем
Јован Петровић Светислав Костић
терзија.
661

†

Туга и Сабо К. Јанковић начелник окр. Тимочког са тугом јављају свима сродницима и пријатељима, да је Богу било угодно да им и треће њихово чедо, њихову милу

ЈЕЛИЦУ

узме к себи међ анђеле своје 12-ог ов. месеца.

Закључују свима сродницима и пријатељима на указаном им случају приликом овог за њих тешког удеса.
680

ЗА ПРОДАЈУ ЈЕ КОМАДА велики и дуги крупно камење Вељу код Кладова. 690

Члановима еснафа бакалског

Према решењу управног и надзорног одбора, и одобрењу управе града Београда, Еснаф бакалски држаће редовни скуп својих чланова у недељу **25 тек.** месеца у 8 часова пре подне у сали суда Општине Београдске.

Са дневним редом.

Одобрење измена и допуна у правилима о **пензионом фонду**.

Позивају се чланови да у горе означено доба дођу.

Бр. 189.

17 Јула 1899 год. Старешина
у Београду. *Мих. М. Ђорђевић.*

Помоћник,
Мих. Н. Илић. 685

ОГЛАС

Браварску радњу Љубе Ђ. Трајковића у Душановој улици као тестаментални наследник продајем под повољним условима. Ко је вољан узети нека се јави потписаној.

14. Јула 1899 г.
Београд.

Јелика Љубе Трајковића
удова
691

? ПРЕЛИВА ? Расподаје поводом промене локала за мали новац, шешире, вуниа и остале ар тикле по ниској цени Шешир Јеремић пред. 687 Београд М. Благојевић Београд.

ЗА ПРЕДУЗИМАЧЕ

Дрварска Радња Недељка Стојановића на Врачару има на продају: **дирека** *добијене планине* Јасеновић разне димензије за г.г. коларе пене солидне.

С поштовањем
Недељко Стојановић
Београд. 685

†

Нашем добром и никад непрежаљеном

Васи Ј. Божићу

који преминуо јучерашњи у дванаест часова поноћи

данашњем годишње помен у Марковој цркви на старом гробљу у четвртак 22. о. м. у 9 часова пре подне.

689 **Ожалошћена породица**

РАЈА С. ПОПОВИЋ ШПЕДИТЕР

Јавља свима трговцима извозницима да ће увек упућену робу — Синиће — по-лошке опше, више најбоље и најтачније експедирати.

Било то за и трговци лично дође или само пошаље биће сваки услужен у сваком погледу.

Који лично не може добити одмах извештај за ну је роба уредно отправљена или са каквом примедбом.

Трговцима у унутрашности који увозе са страше, гвожђе цементе, грађу и свакојаку робу, молим да на жене ради експедиције услугују; сваки ће бити тачно и брзо послужен.

Провизија солидна.

С поштовањем
Раја С. Поповић шпедитер
668

СВЕШТЕНИ ПРАВНИК који се не БИСАРА АДВОКАТСКОГ. Упитати у уредништву овог листа. 686

Прва Београдска повлашћена опанчарска задруга

има богат избор свих врста опанака а нарочито

„ОПАНАКА КАПИЧАРА"

Такође има на продају 200 комада „ОДАБРАНИХ СВИЊСКИХ КОЖА".

Цене су за сву робу свесни умерене.

681 **УПРАВА.**

Истина о атентату

Посетили смо господина Милослава Куртовића, који је пре неки дан дошао из Сплита. Хтели смо га умолити за неколе податке о изасланим најновијим покретима у Тетову, Пељи и Прилепску, а и о пограничном саобраћају, у коме је турски конзул Хакди-беј играо, на штету обе земље, онако знакомичну улогу.

Господина Куртовића затекосмо како реди и за сминање уџелића овомом избушено и кроз њега натопљено одело (мундир, кошуљу, мајицу и рукавицу)... Ову одећу имао је на себи г. потпуковник Никодија Јуњић на дан атентата. И ако г. Куртовић не остави заборити посао ни најмање времена уочити и саме продоре на кошуљи и мундиру, које је избушило и осмуглило (нагорело) револверско зрно, намењено Старом Господару и пргом Краљу обновљене Србије. Доиста и та прошупљена места, а тако и она огромни трагови источене крви по одећу, јасно кажуду и тврде, да је спрема и намера атентаторова била таква, да зрно оваја на — смртоносна. Она силна проливена крв кажује још и то, да је рана Јуњићева могла дати много горе резултате, да је на слабијем толесном склопу, него што је јаки и развијени организам г. Јуњића.

Господин Куртовић — дављашњи друг и пријатељ г. Јуњића — овоме одмах с нама разговор о атентату, те са српском болом у души говорише о неправди коју нам чине једни пео европске штампе тиме, што верује лажним достављачима и публикује извештаје које терају тако далеко да почињу сам атентат и престављају га као измишљен и нарочито уџелеса.

Тако поимашње штампе наперено је, вели г. Куртовић против битних интереса снега Српског народа, против интереса дражавне мисли Краљевине Србије као и против саме самосталности оне земље земље.

„Ако провидна је намера наших душмана. Они би рад хтели унизити углед и ауторитет наших идеала — чланова наше народне дражавне у којој су усредсређене све наше наде за сјајнију будућност српску и тиме уџелено убити и углед свију нас — који пријатељи српски смо. А ми смо у томе уџелени, онда би сваки страшан сматрао за своје природно право да се може мешати и у наше најприватније унутрашње послове....

Ето зашто се ни раменила запело и запиње да се каже и казује, да је атентат измишљен. По моме дакле уверењу свака је овај злодачин српске инсли, који је задао и Србији и свему протура. А не мање крини су и пред садашњошћу и пред будућношћу и они, који су позвани да истину кажу, да те лажи сузбијају а то не чине'

Разуме се да смо и сриси и душом делили ово мишљење и ове оцењује наше доброг пријатеља и вида добра Србина г. Куртовића.

Али кад хтедосмо прећи на разговор о македонским прилинама г. Куртовић рече нам: „Ништо још с овим тотове. Не тражите од мене данас никаква објашњења о заграничним поломинима. Продужило овога пута говор о овоме чуџу, које је снашло земљу нашу не од дивљих Арнаута већ од једног дела просвећене, али рђаво обавештене и зло расположене Европе. У то име, а у интересу правде и истине, хоћете да видите и г. атентата Јуњића, који оиде у побочној себи, до задоља бољеје'. Рекао сам, дозволе нас г. Куртовић у добу раменивоку.

Овај беше изненађен нашим неочекиваним доласком, али нас опет прими природном искреном топлином која је снисћена свакоч сминцу. Г. Куртовић рече му: „Опрости, брате, што ти досађујемо, али морамо. Интереси правде и истине иштуу да покажеш ране своје". Г. Јуњић не одби молбу и ми видесмо на левом рамену још незарасљу рану, кроз коју је зрно продрло у тело, а на средини леђа другу, већ зарасљу кретаљу рану, кроз коју је зрно наиђено.

Један енглеиерији Томс* уверио би се о истинитости атентата, гледећи попреше г. Јуњићеве. Нарочито кад се зна, да је г. Јуњић у тренутку кад је рањен, стајао у колима тако, да је ово лежишно у линији између Његовога Величанства Краља Милана и Туре (тесте Стевана) Кникевића атентатора.

И заиста нас г. Куртовић подсети и на арна. која су приликом атентата уларила у дим г. Марка Стојановића, описао нам је и остале детаље како је текло атентат. Ми немо ево и тај опис радо донети. јер уз оно, што је до сад о тој ствари у нашем листу јављено, оно ће бити корисно допуна за што потпунију слику овога злочина.

Атентатор Кникевић пришао је Краљевим колима с леве стране, дакле оне, где је седео ахутант Јуњић. Вероватно је да је Кникевић мислио, да ће кода од Калемегдана, ударитн преко улином пред домом Александра Константиновића и Велике Школе. Он је се према томе замишно добро и постакно на углу оне улане улице Краља Реџића, тако да буде Краљу Милану с десне стране како би му могао подићи револвер тако рећи под само грло. Али кола скретоше на гостионици Круна, да онде окрену у лево улином Кнеза Михаила. Услед овога морао је Кникевић похитати попречном улицом да што пре изађе на улицу кнеза Михаила и морао се задовољити по њега неповољнијим подожајем. то јест ауџести позицију с леве стране кола. Кад су кола наишла, Кникевић држаше у левој руци једну хартију. Краљ Милан као опасно је да у десној, спуштеној и назад помереној руци, Кникевић држи револвер. Кникевић је морао очекати да кола, која су пролазила у насу, мало мину, јер му је Јуњић Милана, као што је горе речено од ових, то онда сва дала кад по њиову с десне стране кола. Г. Јуњић наумио је био да скочи с кола у лево. У томе тренутку био је г. Јуњић у линији између Књеза Краља Милана, те је зато друго зрно ударио у Јуњића и ранило га, а да је и то друго зрно као и сва остала дило каменељо Обреновићу четвртом рашуре се само по себи...

Кола су непрестано клала а Јуњић је хтео скочити из кола у правцу атентатора, дакле у назад. Та је учинило те је Јуњић нашао на том прилично неугодно мучилу. Тада је атентатор скресао трећи метак на Краља Милана. Овај га је, окрнуо као и онај први, по ћеђима. Међутим г. Јуњић се одмах дигао и потрчао атентатору с наученом сабљом. У тај мах атентатор је, клечећи, по четврти пут нишанио на Краља Милана, који беше с десне стране горе кола. То опет је горе тренутке чуло г. Јуњић и један од оних штитоносаца, који су ударили у дом г. Марка Стојановића. Кад је тај метак испален Јуњић је већ био до на два корака пред атентатором са ишахнутом сабљом. Атентатор је тада скочио и почео бежати к Сави. Јуњић је тргао за њим дон иноје жандармима који су ишао за атентатора тоте. Затим се Јуњић вратио Краљу Милану који беше остао код кола. Кад се г. Јуњић примакао, рекао му је Краљ Милан:

„Мислим да ми се ниje ништа зло десило, али ти си канда рањен; цури ти крв из лева рукава?.

Дотле Јуњић није знао да је рањен, јер кад га је зрно погодило, учинило му се само да га је неко добро каменицом лупио... Све ово одиграло се за тили час. Стари Господар заповедио је затим Јуњићу да одмах седне у дворска кола и да иде у болницу. Како је Његово Величанство Краљ Александар био у то време у своме сеоском куџатиру, то је друга заповест Краља Милана гласила, да се одмах извести Краља о атентату и да Му пошље у сусрет секадрона, један у правцу Топчидера, а други у правцу сеоског пристаништа, јер се није знало којим ће се путем краљтити Краљ из куџатиха. За овим је Краљ Милан издао наредбу и панцују пашинику, склоно је у њуан г. Барловић, док му нису донесена друга кола...

Тако је текао Ивандански атентат, за кога неће да није ни био ни који одричу бшш махом они, који би му се нејшше радовали, да је који несрећом донео кобне резултате.

На сред Београда гађа зликовац пргог Српског Краља као какву тшку у тор, те стоваро још једну неинтадиту мрљу у српској историји, као што је створена и она, када је Мати нашег Господара на однаха бездушан начин прогната из земље.

И једно и друго посао је српског демона, који хоће да разрије онај стожер националног Срећства, који хоће да омете напредовање Србијанд, да осами Српског краљарја.

Тај демон утео се да осваби и омаловажи Обреновиће, који дали Србији Она Отаџбине Милоша Великог, који су дали нигда непревазиђеног Михаила, који су дали пргог многоеваљаног Краља српског.

Али, то бити не може! Бог, добри Српски Бог, који чува Србију, чуна и њезине једине избавиоце — Обреновиће!..

ПРЕКИ СУД

39 рука, измедјаних

(после подне)

Претрес почео у 3-40 сах. по подне.

Војводе Љубомиров, од. адвокат, одговара да је уторак суд саставио београдски и београдски председник суда да опр. подузимани и да уторак чланови суда.

Дим. тужилац чита тужбу, у којој наводи како је у јесени против прекуде спитинске суда изашао сазив уторак; што је позвао члана кадра ваздушног, да дође у земљорадничку задругу, што је у њеној Јовановић вашао уторак председник суда и опрут подузимани

По другом делу је прикатан тужилац жандарм Бранко Стаиић.

Војводе Љубомиров, 32 год., женидбан, вели, да прави суд није изложен ни судбеној опасности, јер је одговоран за свако преступе, по тужби Марка Стојановића, по којој грађе Бофранка против прекуде бродарске друштва, а како је у дело исто од ових, то онда сва дала кад по њиову с преком суду да рашина родовна суд.

Суд је јавно, да Јовановић нија под кривичном истрагом за дело прекуде по прва тоже је прави суд састављен за ово дело.

Свед. Војводе броји се, како је суд спитинска судио изнесна свор о службености и идентификације живота Павла Аћделовића с Петром Аћделовића, који је јуе 1870. умро. Према тоже је и само прави што је казао да суд спитинска не чита акта. Суд спитинска је је изнашао та написао своју жалбу. Он је изнео Пашићу, као тадашњем председнику спитине, оно што је чуо, и ако је сам одговорио да једа суттра, а кад је последња суд добио такву одлуку, он је отишао, а Пашић онда позвао по њега члана и он му одговорио: Шдарава тако тражи, па ако је тако, ја ћу ићи, али ја ћу ићи као грађанин, а не као члан суда.

Чита се жалба, у којој је нашта уврода оспитинском суду.

У жалби уврода члана вела да није ни код исходне плаћати ни код њег суда саслушан, нити је он позвао члана. Било је свадака код је прашио по ово, да нема се позову они и испитају, да ли је позвао члана, или члана. Позвао Вата Лаза, који напрано иу је прашину је је пресудитеље време њему, то је потворио жандарма Бранка да га позвао потуне. Позвао неће да га позову свадоци Јаковић Васић и Јовановић Томић и испитају.

По жалу уврође протестујући подузимају суда вела, да је нашина непрекидно радном судском, али није нико нашеро да прође суд.

Прочитано је умрлице, да је Београд доброг владаоца.

Суд је нашао, да поступи дело упреде опитанисног и упреде једновременог суда, за што се има казнити по § 104. Треба дело не поступи. Оптуженика је оказивост прилично и добро владање, а стоји у сеоници. Према томе ће је суд осудити на две недеље затворе које ће му се рачунати од дана кад се ослободе лишо, а да плати глоу 30 дин. такси.

Пресуду је закључио у 4-35 сах., а суђа пре ослобођени дана другим суђима.

ИЗ НАРОДА

Народно весеље.

Сталаћ, 19. Јула 1899. год.

Грађани општине сталаћеског у сред расположења друштвено су прикупили јуче 18 текућег месеца је дну врло леку свечаност у част срећног завршетка Пиротског Ветеринарског Краља Милана који је ново говорили своје посебна дела.

Скоро 200 најугледнијих домаћина из општине ота ињеко дошли су на ову свечаност да се братски и другарски проведу у част срећног свршења Краљ Александру Првом и Његовом уваженом дому.

Поред свега дела је било 30-ак таквих најугледнијих домаћина из оближњих села који су као гости сталаћанима на ову свечаност дошли.

Кад су се сви искупили на сокрок отправили су са поклоне поглеће поздрав Његовом Величанству Краљу Александру Првом и Његовом уваженом дому сердечну верност и одано ст према Њему и Његовом уваженом дому указујући у исто време и ова.

Чиста поздрава прибоно је уклапање „живио" и „живели."

Пошто је отправљен поздрав, устао је председник општине г. Аврам Пиколић те је забележавајући скупи грађанима и домаћинима што су дошли на ову свечаност да се братски и другарски проведу у част срећног свршења Краљ Александра Првога и Његовог уваженог дома, а тако исто и поздравивши госте из околних села, рекао је у кратким и најважнијим потезима, ко је и како је Краљ Александар Први Обреновић Ујединитељ Србије, Краљ Александар Други Обреновић Ујединитељ Краљ Александар Први Обреновић Ујединитељ Краљ Александар Први, што му је свеколико дело, а нарочито ослобођење Старе Србије и Македоније, а тако исто и Краљ Александар Други

ПРВИ ЗАВОД ЗА ЛЕЧЕЊЕ ХЛАДНОМ ВОДОМ

ПЕШЧАНСКОМ ГИМНАСТИКОМ, МАСАЖОМ И ЕЛЕКТРИЦИТЕТОМ

ДР. А. ФАРКИЋА

у заведени пречишћавању свакојаких гадних нуспојава почео је осмогодишњу своју сезону 1 маја.

Опробана као најбоља врста лечења следећих болести: за све врсте неизлечиве болести као: **Неурастенију, Хидрохондрију, Хистерију, Епилепсију, Табес, Истуреје у свему врсте особите Мигрене, неуралгије, менингитис, и разне врсте умољења.**

Ревматичке мишића и зглобнице, и уопштености метка костобоља (gichti), шкорпорност, хватара слуха и мирисања. Рачни Алкохолизам и наркозе, за нарочито када наступа и одвија, неизлечиве Жолудац, отежања цревна и јако гадења и болести полних органа.

Завод је уређен по најновијим систему и свакојаким прописаним апаратима и свима потребама као и у другим заводима на страни.

У заводу се могу добити сва **пиштања минерална купања.** У заводу се врше све врсте лечење и електрицирање, и све друге процедуре, које се услуге овде нашли дисциплинарни стручни лекари и мајстори.

Завод је отворен радним даном целог дана и ноћу и по неким, а празником само до подне. Лекар Завода, прима Лазаревом у Заводу од 7–8 и 11—12 сре подне и од 4—5 по подне.

Даје упутства за процедуре сам Завода од 11—3 по подне у своме стану Дубровачки ул. бр. 57.

ДР. А ФАРКИЋ

Лекар Завода

420

Јевтиније но игде! сатне исправке у пола цене за оне који купују амајлије код мене

ПРВА КРАЉЕВСКО СРПСКА ПОВЛАШЋЕНА ФАБРИКА

СУНЦОБРАНА И КИШОБРАНА

Овим путем обавештавам сам достојнити дотичним, да сам у моје радионице поставио најновије механичке инструменте, да сам у моје радионице поставио најновије механичке инструменте, да сам у моје радионице поставио најновије механичке инструменте

Број 209. - 1899.
KLEINE ZEITUNG

МАЛЕ НОВИНЕ

Четврт. 22. Јула
LE PETIT JOURNAL

Орган свију који слободу љубе. истини теже, правду вруће, споразум траже. творе што говоре и тиме служе отаџбини и српској мисли

ИЗДАВНИК И ДИРИГЕНТ **ПЕРА ТОДОРОВИЋ** ОДГОВОРНИ УРЕДНИК **МИХ. П. ЖИВАДИНОВИЋ**, АДВОКАТ

ПАЊЕВА Претплатницима у Аустро-Угарској, Босни и Херцеговини. Да би се што пре могао почети рад код нас, молимо, да нам се пошаље заостало претплатно за 1899 годину. Ко још није послао М. Новине онда: За Угарску (Хрватску), Хомољац, Босну и Херцеговину за годину 12 форинти. Ко за год. 6 форин. На пол месеца 3 форинта. Прилози за земљу Уредништву „М. Новине." — Београд, Кнегиња (Бабина)

„Мале Новине" излазе сваки дан — за новце пренумеру и оглаше

ЦЕНА ДИСТУ

За Београд	За Србију	За остале земље
На 1 месец 3 дин.	На 3 месеца 8 дин.	На 3 месеца 12 дин.
„ 3 месеца 8 „	„ 6 месеци 16 „	„ 6 месеци 24 „
„ 6 месеци 15 „	„ годину 30 „	„ годину 48 „
„ годину 30 „	Двор. из рачуна у једну круну.	

☞ Г. г. Београдски претплатници, који сада нова нису, тиме ће бити и за 1900 годину месечно 2 динара.

Претплату у Београду примаће администрација, у унутрашњости месне земље, а исто со свети места средње уређивштву.

БЕОГРАД — ГОДИНА ЧЕТРДЕСЕТА

АДРЕСА: УРЕДНИШТВУ „МАЛКЕ НОВИНЕ" Београд Улица број 22. у згради Кнезе кутрије

АДРЕСИРАТИ: Редакцији „МАЛЕ НОВИНЕ" Ове до Улице № 22.

Рукописи се не враћају

Незапечена писма не примају со

ЈЕДАН БРОЈ **10** ПАРА ДИНАРСКИХ

Као поверителни заступници и једини правни лист који излази тамо дан, „М. Новине" су врло угодан за оглашавање"

ЦЕНЕ ОГЛАСИМА:

На 1. страни од реч:	за сваки . . .	5 п. дин.
	за цигиру . . .	8 „ „
	за тарифу . . .	12 „ „
На 4. страни од реч:	за сваки . . .	3 п. „
	за цигиру . . .	5 „ „
	за тарифу . . .	8 „ „

За понављану, односно једанпут већ 20 пара динарских

Ако оглаше неће излазе више од 10 пута по погодби

За сваки отаки оглаша месечни (претплату) 50 дин. Прилажење на четврт реда 50 пара дин.

За свако остављање оглашаја за број од 20 п. д. крв. такси.

Ц. К. СЕЛАКОВИЋА

ПАСТИЛЕ КАСКАРЕ САГРАДЕ

НАЈБОЉЕ СРЕДСТВО ЗА ЧИШЋЕЊЕ

Пастиле су опробане у **Општој Државној Болници** и нађене као изванредно средство, које не проузрокује никакво тегобе у пренме.

На основу мнења **Главног Санитетског Савета**, оне су одобрене решењем Господина Министра унутрашњих дела као специјалитет.

Напоменуто се препоручује у трудноћи и онима који пате од стално катпора.

Кутија са 20. комада стаје 3 и по динара.

Упозорење: у дутар ове у исте једно до два комада са водом прогутати.

Поруџбине уз доплату вруће се одмах

А потока код **„Цара Лазара"** преко Мегданова улица преко пута „Београд. Кредитног Завода. 96.

ХОТЕЛ СЛАВИЈА,

На најлепшем месту на Врачару са **великом баштом** и дивно **украшеним салоном**, као и са великим бројем пространих и чистих **соба** а све намештене новим намештајем.

ХОТЕЛ са ДОБРИМ ЈЕЛОМ и ЧИСТИМ ПРИРОДНИМ ПИТЬЕМ.

Услуга добра цене су најумереније.

Препоручује се п. грађанству као и трговцима и осталим путницима, како из Србије тако и из иностранства, тако да ће посетилац потпуно услужен бити у сваком погледу.

Препоручује се салон за **Свадбе Концерте и Балове** са врло умереном ценом.

Београд, Јула 1899. год.

Споштованьем
Мијајло Николић (Кића)
666 госп. хотел. Славије.

ЗА ПРЕДУЗИМАЧЕ

Дрварска Радна Недеља Стојановића на Врачару: поред разне сорте растових **дирека** *довља је планди* Јасеновн разне димензије за г.г. кошаре; цене солидне.

С поштованьем
Недељко Стојановић
Београд.
695

Јавна нижа гимназија и пансионат

Н. ЛАНГЕРА (K. LANGER) БЕЧ.

Wien VIII Buchfeldgasse 4.

Завод је равен аустријским државним заводима, те се и сведочбе признају од државних. Школска 1899/1900 година, почиње 18 Септембра 1899 год.

Пријавити ученике за 1 разред 15. Јула и 16 - 18 Септембра.

Цена и пола пансионат. Дарови деца, сирот чад пор. питомаца, свакога обућа. Напоменуто ушима со обавр на заговору и телесно равнање. 527

ОГЛАС

Потребан ми је машиновођа који се разуме добро во хреш-машину за вршење; може ступити одма. Уштати код г. Бранка Јеферовића трговца у Смедереву.

17 Јула 1899. год.
Другован
687 **Живан Милосављевић**
трг. из Другована

ЗА ПРОДАЈУ 18 КОМАДА волова и једно пре-вор уштати Велу код Велерић. 690

ПРАЗНЕ СЕ БОЊА која говеда Немачки. Јавити се уред. овог листа. 698

Овим саопштавамо родитељи
Сашка и Алекса Бајић
са својим родбином.

699

ВАШАР

У Великом Поповићу срезу Деспотовачком а по одобрењу господина Министра Народне Привреде грађани се тродневни марвени пазарџу о Великој Госпојини 15. 16 и 17 Августа ове године, на коме ће се поред стоке и сви они земаљски законом одобрени предмети продавати.

Ово се јавља кућшима и продавцима ради знања.

Од Суда Општине Велико Поповићске 14 Јула 1899 године № 809. у Вел. Поповићу. 702

ВАЖНО ЗА УПРАВНИКЕ БОЛНИЦА У СРБИЈИ

Дувеч са **Африком травом** у 3. дела и еранцуски јасторак на кревет дужине 190. сант. ширине-90, дебљине-20. Јастук дуж.-60. ширина 90, горња ивица 25, сант. са тканином траве нето 22. кило од најбољег пиринча по жутри за 25. динара сис.

Користите се са 20. од сто, од другога јентинције: код **Филипа Рајчића**

14/VII. 1899. год. јорганџије
Београд. Чарапићева улица бр. 6.
665

Конкурс

Јавља се израдом обуће баше, или коју су израђу обуће изучавала, или је сад изучавају, па ће се ономе, које поднесе мустре покупа и чизама војничких, а за које одређена комисија нађе, да су најбоље у погледу практичности кројења и обувања, лепше, паранстеношти и солидности израде дати као награда из касе државне једна хиљада динара.

Мустре покупа и чизама са потребним писменим објашњењем пошаље се на Министарство војно.

Рок за предају мустара — покупа и чизама — остаиа се до 1. новембра 1899 године.

ЕОЊ 4050. Из канцеларије Економног одељења војног министарства. 692

Да стидна и гадна заната.

Да видовитих људи, оних руских новинара, боже благи!...

Што не видимо ми овде у Београду, више они чак отуда с Неве; виде боље чак и крос најдебље апсанске зидове, и знају на даљу да ти исписивачу свеће најситније ситнице, шта се у београдским апсанама догађа.

Сви ми овде у Београду знамо, да се један, оптужени за атентат, налазе у полицијском затвору у главној полицији, али они отуда на Петрограда виде да су „сви побијени у страшне и вакане грдне томруке, куда сунчани зраи од неколико стотина година ниие проар'о, где с мокрих зидина пошти и слине вода, а мрачне свођене је тако сирдљив и варкиеч, да затворенини од њега у несвест падају, у томруке по чијим се угловима још поклаче остатци иструлелих жртвиј српских мученика из турскога доба, јер су то оне исте страшне и језиве тамнице, у које су турски насилници бацали јуначе српско које су се за слободу борили"...

Ем поетично, ем јекавско, ин куда ће више лепше!

Увртила се браћа Руснма у главу слика наших врачних и страшних тамница из *петропавловске крепости*, па мисле, јадни, да је тако и код нас у Београду.

Други листови руски признају да нису затворени у грдским казематима, већ у затворима полицијске управе, али и те затворе сни пртају најмрачнијим бојама.

Ено н. пр. шта вели петроградски лист „Россія":

„**Скоро 70 људи седе у одвратним подземним тамницама префектуре (главне полиције) окованн сви у ланце**. Главна полиција — то жуто здање у шпанском стилу, налази се на Великој Њиљи преко од Велике Школе. Около здања су зидови, а унутра ужасни казамати, који су под земљом. Нема ту ни постеље ни столице. Заиман је и под и зидови. Ту је тамно и загушљиво".

Ето ти је најблаже и бајаги најистинитији опис наших затвора, јер други руски листови говоре још много горе и јаче.

Међутим бар сви ми београђани знамо како је пука и одвратна лаж свака реч која је у „Россији" оке изрекла, а које српски прекосански листови прештампавају (као н. пр. „Застава" у свом 111-ом броју) и у свет као истину протурају.

Груба је и врска лаж, да су сви апсанс у београдској Главној Полицији (или како Руси вело — префектури) „одвратне подземне тамнице", „ужасни казмати, који су под земљом", где је „мрачно и загушљиво". У тој згради има **29 левих, сувих, чистих и светлих соба**, којих нема у многим обичним грађанским кућама, где живе слободни људи, и ето у те собе смештени су сви затворенници по делу атентата. Собе на доњем спрату не само што нису страшне и језиве, већ су за владичетвк квантитетара чак уздигнуте над тереном шторштта (авлије), ради бољег осигурања и од најмање влаге. *Соба на горњем спрату окренуте су југозапад у зи. прозорнма стаклена ходника*, и да би уживали свежњост биле нам ноћи, над и сама **врата собе њиса су дасака већ од стакла**. Тај горњи спрат полицијске је, пре 3-4 године, направила полицијска управница г. Рајса Балемнић, који се нарочито старао да згрда буде удешена по свима правилима савременог хигијене, тако, да без запора можемо рећи: само је модерних хапсана у целој Европи, који би имале онако лепе, зидне, суве и здраве собе, као што су ове. Све те собе зраче се у највећој чистоти, редовно се кречс два пут годишње, и у њима од соба на горњем спрату до сада нико није ни становао, пошто су обичну потребу подмиривале собе на доњем спрату. Слободно можемо рећи, да многи од притворених на слободи нису имали тако лепе, суве и светле станове, какве имају

десно на свету, па да се и истих не задесило случају никаквим погибаљи, и да ју се онда с њима заједно лутити на блебетанце.

Прекјуче, када сно били код Зл.ових, ја сам се усудио да нам приметим: како би нам добро дошла шетња пред ноћ по животињском врту. Нас је дочекала госпођа Мајер и ја сам увиђен, и да ниснм опазио нсмо подругљиво смешење, да је она данас свакоме причала како смо се нас двоје сетали у животињском врту.. Како би боље било, да сам вам ја рекао отворено: знате шта? ја ћу пођи по вас, међутим, о томе што је свако-дневно седим нрема вама у нашем стану — потпуно ваљ. не примите, — не говори нико.

Молим, молим, не лутите се! Да ли стаиујемо у Берлину или Аделрп? питање. Зар ни нсмсмо никада бити у стаклу отре ста с наших обућа прах биотинскн? — Не, то не можемо. Ми остајемо здеравн, или још дешше: ми остајемо абдеритс у тренутку кад од госпође и госпођнне Мајера примимо карту, да после извесног времена цвајсмо нлнм нове карте. Таквим поступком дајемо господину Мајеру — а још више госпођи Мајер — дакле људима који с сва кад пристрапиће, а неопходан је ак нат, да су *сви не противничке собе и боље и лепше и здравије по канцеларије у старом доњем полицијском, где раде чланови и чиновници полиције*!..

И Пашић, и Таушановић, и Весинић и Никола Николић, и Јаша Ненадовић, и доктор Бока, и доктор Лазић, и Добра Рукић, и Мнле Павловић и Ж. Анђелић *сматрали су у собе на горњем спрату, где су, како рекосмо, чак и сама врата стаклена*, а руска штампа ипак има образа да уништује како ти људи „*трпе у подземним тамницама*"!

Зар то није бестидно лагање!

„**Скоро 70 људи трпи** у одвратним подземним тамницама **сви оковани у тешка ланце**!... узвикује „Россија" с притворним ужасом!

Опет једна безочна и бесавесна лаж!

Неузимајући атентаторе и све-три друге који нису затворени, али који неопходно не припадају *броју окопаних не достиже ни цифру 10*!....

„У тамницама нема ни постеље ни столице!" — кука „Россија".

Опет једна нова безбожна и циганска лаж!

Све затворенике собе пружене су свакојаким ствари и намештаја. Требала би нама грађанским кућа да покрену све оно намештаја, што су по затворенице довукли од својих кућа и намештаји по својим собама! *Ми апсулуте на сваке породице притворених грађана, нека ово кажу колико су пе рина, душека, јастука, јоргана и других ствари послале у затвор својим људима, ради њихових потреба и удобности.* Јес, право би било да те сваке породице лементују и побију све бестидне лагарије, јер оне најбоље знају, како је све то пука измишљотина и гадна клевета.

Све ово што смо рекли, и о собама затворенима и о броју окованих, и о постељама, и о свему осталом *измишљена су јадна*, која се увек могу проверити, ро ђеним очима видети и ребрима ушима чути. И кад би руској и прекосанској српској штампи било до истине, оне би могле послати своје нарочите повереннке да се о свему томе на самом месту увере.

Дед нека „Србобран", „Застава" и остала њима компанија пошаљу своја поверенике, да нам покаже, где су у београдској „пречектури" ти „мрачни, загушљиви положаји казамати", где су тих „70 окованих људи", где су те „мажни загушљиве тамнице", у којима „нема ни постеље ни столице"!

Али не, није њима стало ни до истине ни до затворених, ни до „слободе" ни до „угрожене праиде!"

Они имају својих грешних рачуна и страних интереса да оклеветају, окаље и

ПОДЛИСТАК

РИМСКО КУПАТИЛО

ПРИПОВЕТКА

од

Херманa Судермана

(руски)

СТЕВАН Б. ВОДИ

1

Шта? Вас су вређали, најсиротија госпо?.. Шта је све речено? Ви сте били с једним господином у позоришту? Ви сте њему допловили, да вас на нашим колима довратн до куће?... Али, молим вас, зар то није истина?.... Ако се некарам, тај сам господин баш ја био... Мислим да нећете дахтевати да истину доказујем сведоцима?...

Зкам да вас узбуђујућ никаквпа закључења? — Али, ја вас молим, рецпте ми само један једини стапиј околности, који се

омаловаже Србију, и кад то не могу друкчије онда лажу и измишљају, измишљају и лажу, рачунећи да ће необавештена читалачка публике најзад нпак много што шта и поверовати!

Лажу да се хлебом хране!
Лажу да кесе пуне!
Да стандова и лажна замишља!

ПРЕКИ СУД

21 јуна, среда поноћ поноћ.

Притрчао почет у 3½ сах. поноћ поноћ.

Рака Јовићевић, Јеремију Марковић и Милош Николић су Другачка *ситрачени* за противзаконе власти.

Држ. тумачећ чита тужбу и оне их туче, што су ф кварту о т. вишли и дружине се кварове и Живка мајсторе и подузимачку које су отишли да им продају пиво, пошто им поменуто пиваа нису хтели дати. Оптужени не признају, ни је зало доказано окривљење.

Брашевац г. Чеда Брнић окр. адвокат.

Прочитан је оптужни акт овог и завет, који гласно оптужује за противзаконе власти.

Држ. Рака, вели да нико од друге дошао оптужених куцнуо радо у кућу и узимао га, и да тек је ту пио Жика Миловановић и куцнуну потрчала код њега. Жика позвао горе и нигде ту и ода друге дошао продају пиваа нису, Рака, и он се ухвати у коштац.

Једног дана Жика и људима потео разиаклата тарабу. Ово тека се породи туча, ће дошла пушку је потрчи из куће, усиа чеп се лудо је стуре. Он је рекао ни ја нисам ни ја ништа, али он се дошлала свакалачко. Тако се појавља до комплиа пуца. На полицеку дошао је кмет и нисе ти судили, али се ниј сећа, ко је ухватио пушку и он је онда кмету противо кмету протуду, како је то пагова писала, а Жика ако има нека тужба судом. Кмет опет одо. У том је дошао и Милош и Рака је био ухватио за пушку и ту опет отпочиа све. Милош оде кмет онда да иди пита је Милош је пошао отпиће у Свеорево и одмо његову, Рашину тужбу.

Ту је сазнао пошао под полицајске власти где је пошао то исто што и пред преким судом. Рака је посуђивао.

Окт. Љубомир, посуђивао, прича отпар нао и Рака, који је и под полицајске власти дао исти исказ као и пред преким судом.

Окт. Милош, посуђивао, 70 год., вели ни ако ни што, ни ко је ко полицајске власти до исти исказ у Свеорево, прекид је ту, потрчао је ту, отпиће је ово и ако му тужбу да одмах у Свеорево. Само је пошао и код полицајске власти, и ту да је и ово кметовања да пође пита је у стварн је и то ни ако Љубомир куцнуо за жагом рачуна, та пошао прекид Свеорево.

Свеорево Милутин Илић вели: доиао. Чита се пагова исказ код полиц. власти где је поменуо, вели Жика је ухватио за пушку и ударио Рака. Свеорево је као члан суда са службеналима и другим људима отишао на лице места и нашао ствари, да стоје, расцепано. Ту је Рака с пушком а Љубомир са сабљом у рукама, говорећи да одмах, још ће поломите, а они не хтедоху пошто, пушку нису ни ко га је имао. Послао је другог кмета, али је и он тако прошао.

Свеорево Милошко Радовић, из Другачке, 33 год., посуђивао, вели да се не сећа, ни је било ни ако пошао, но знао да се ухватио за пушку и Рака, али ни ако шиит, одузеше ако Раку и они ако да је дођи али ни ако дошао; после су Живанки ноћи дошли да разговарају шиит, али Рака ниј ако. Отуда ниј ако пошао прекид Свеорево, ни ако полицајске власти тврдио је оптужене, с тим да је Љубомир позвао кмета ако писао и пошао пошао, а Рака је остурао с пушком, пошао је горе ти, и он је отишао да не потиче. По прочитању га, и он је остао при ономе што је рекао. Чича Милош је ту пошао за Свеорево и сазнао ни да ако не чиие, но да се Жика власти. Закључе се. Трошка и дангубе трошка 30 дин.

Свеорево Стојадин Станисављевић, из Другачке, 52 год., посуђивао, сведочи како Рака ниј ухватио пушку, али није прекид ни ако чиио. Тврди да је Јеша ни ако ухватио. Вид полицајске власти да и сад каже да је Рака пошао ниста ни му је пошао пошао. Закључе се. Дангубу трошка 30 дин.

Свеорево Јеремије Ристић из Другачке, 40 год., посуђивао, сведочи како Рака и Љубомир нису хтели примити пошао. Рака је ниво пушку, Љубомир секиру а Ракина жена револвер. Милоша ту ниј било, али је чуо да је у рукама пушку, ласова жена је вољно а Љубомир секиру. Милоша ту ниј било. Песелин ниси кметов. Код полицајске власти ово доиао је то исто, с тим да су Рака и Љубомир ухватили пушке да нападе на кмета; док су кмета, да то и пошао потворује. Закључе се. Дангубе трошак 50 дин.

Свеорево Љубомир Николић из Другачке, 60 г., посуђивао, сведочи исто и остали. Код полицајске власти је ћерка је тако исто, с тим да Рака и Љубомир ухватили пушке да не дођу оптужени куд и пошли, а Рака је и сунуту потпано по леђа рекавши му да се не миче, то да не прави буну. И пред суд је дан тако исто је тако. Милоши није било. Закључе се. Дангубе трошка 40 дин.

Свеорево Милан Милошевић из Другачке, 30 год. посуђивао, Жика му је ујак, дошао је било да се по соби шета те ни ако. Када су дошли Рака и Љубомир ухватили ако пушке. Они су отишли, за ово опет дошли. Код су дошли шиите, оптужени шиит отели пушке и пошли на полицајску власт, и шиитских ракије, да се не ухвати. Ако ухватили и ако пошли. Али сведочио је то исто с тим да је Милош је ако учиии пушку за уби", а онда на сунуту по леђа ни. Не зна остало ништа се. Дангубе трошка 30 динара.

Свеорево Марко Пајровић из Другачке, 30 год. посуђивао, сведочи да су оптужени били наоружани, вели да је Љубомир секиру ако ухватио. Код полиц. власти сведочио је то исто и тврдио Милошев, а онда прекид ниј ако и Милошу. Закључе се. Дангубе трошак 30 дин.

Свеорево Јеремија Ристић из Другачке, 43 год., посуђивао, вели да је био четао шиите од једно ноћи, али после пошао да Љубомир има оружје. Дође је Жика био заграбио пушке и код је пошао, тражио је од Рака и Љубомир ако пушке, али ако одмах сво од доиао до суда. За тим је дошао да дигне свеју оградц, али Рака и Љубомир наоружани ратовали радили. Он је то исто оспитивао и остали. Код полицајске власти је ћерка је тако исто. Чича Милош вели да је дошао доиао и није чуо да је што говорио. Тако је исто пошао и код полиц. власти. Закључе се. Дангубе трошак 60 дин.

Љубомир је 1859. г. дошао без имања и ако ништа имовно имућно стање имања.

Држ. тужилац остаје при тужби.

Бранитељ г. Брнић вели да зрстао Милошев пеак доказа да је оптужени. Прочитао саслушани сведоци, који сви говоре у корист оптужених, а ни једно једино, које би тврдило да је оптужени. Оптужени су признали да су Рака и Љубомир ухватили пушке и отишли на полицајску власт, али ни ако ни ако ни ако

ЧАСОВНИЧАРСКА и ЈУВЕЛИРСКА РАДЊА

ЛЕОПОЛДА ШЛЕЗИНГЕРА

Препоручује своје богато стовариште

НА ТЕРАЗИЈАМА са 2 године гаранције

у бав. њуи М. Гашпарића са 2 године гаранције

НАЈФИНИЈИХ ШВАЈЦАРСКИХ и

И НАЈЈАЧИХ АМЕРИКАНСКИХ САТОВА

И СВЕ ВРСТЕ ЗЛАТНИХ И ЈУВЕЛИРСКИХ РОБА КАО:

Сатови нике. ремонтоар од 12 - 14 дин., са три капка 16—18 дин.
Руски ремонтоар од 16—18 дин. са три капка 25—30 дин.
Сребрне ремонтоар од 18—20 дин. са три капка 24, 26—28 дин.
Сребрне ремонтоар минер 15 камена, са три капка 20—34—60 дин.
Сребрне руски рекорд минер, 15 рубл., са клат. балансом 3 кап. 38—42 д.
Сребрни ланчеви од 8, 10, 12 и 14 дин. Нике ланчеви од 1—6 д.
Златни женски ремонтоари са 3 капка 55—60, са двоструким 70—95 д.
Златни мушки ремонтоари са 3 капка 90—120—140—190 дин.
Златни ланчеви од 14 кар. 48—60—70 дин.
Златно прстење 14 кар. од 12—20 дин., са дијамантом од 30—60 д.
ако и све остале ствари за женску орнату сувих сребрне
буте са дијамантима 30—50 дин. у кут. 70—120 дин. женске
сребрне од 38—50 дин. у кутеу од 38—70
Будилници од 5, 6¾—7½ дин. са позлатом 9—10 дин. сидонска са
позлатом 14—16 дин. са позлатом 18—24 дин.
Дувачице за кошуље и оне 9—18 д. а са стаклу, огледом 14—26 д.
Поправке се примају и врше најбоље, најсолидније и најбрже.
Поклоне се не шаље. Послуге тачно и брзо.

Јефтиније но игде, сатови справљени у плаћају цене за све који купују овуда код мене

ПРВА КРАЉЕВСКО СРПСКА ПОВЛАШЋЕНА ФАБРИКА

СУНЦОБРАНА и КИШОБРАНА

Овим путем слободан сам достојним до занимљивијим мутеријама, да саопштим, да сам у стању произвести производе из моје властите фабрике кишобрана и сунцобрана најлепше врсте, како у погледу израде, тако и у погледу материјала, тако да ће моји производи задовољити сваког купца, ко буде хтео да купи.

Моја фабрика има сталну и стручну радњу, тако да ће моји производи бити увек најновијег облика, а моја цена је умерена.

Препоручујући своју фабрику, молим за поверење, уверавајући, да ће моја настојања бити увек усмерена на то, да задовољим сваког купца.

Са поштовањем

ЈОСИФ ЛЕВИ

Београд, Теразије, Краља Милана улица бр. 3.

Јефтиније но игде, сатови справљени у плаћају цене за све који купују овуда код мене

ПРАВИ РУСКИ ЧАЈ

ван. пов. **РУСКОГ ЧАЈСКОГ ЕКСПОРТСКОГ ДРУШТВА**

„КАРАВАН" из „МОСКВЕ"

Може се добити у свима добрим колонијалним и деликатесним радњама. —

Треба пазити на жиг, марку као и на руске бандероле. — Главни заступник за Србију

МАРКО Ј. АЛКАЛАЈ

Дубровачка улица бр. 37.

696

ТАНАСИЈЕ С. РИСТИЋ

ГВОЖЂАР

БЕОГРАД (ТЕРАЗИЈЕ)

Добио је најновијих „Патент" Славина за пиво састављени само из четири дела и сваком под гарантицијом даје.

Цугова за пиво новог система (за поделу) као и Цугова са вентилом од гуме.

Цене су умерене и последње.

647

НИКОЛЕ КАПАМАЦИЈЕ

ТРГОВАЧКА ШКОЛА

и

ПАНСИОНАТ

У ПЕЧУ

(АДРЕСА К. Кирхенгасе, Wien VI, Mariahilf Hauptgasse 43.)

Циљ је ове школе, да младиће, који немачки знају, обично за *2 године у трговачким наукама* тако обучи и усаврши, да буду способни у сваком трговачком или фабричком комторару, у банкама или моћи *сами самостално радити*; они који пак, који без икаквог знања немачког језика у школу ступе, морају прво немачки научити, па онда тек могу бити редовни ђаци.

За вредније младиће, са добром школском прошћеном и знањем **немачког језика**, постоји једногодишњи курс (**Einjähriger Fachcurs**), у коме се горе поменути циљ за 10 месеци може постићи.

Срби-ђаци имају осим редовних предавања, (која су чисто на немачком језику) и засебну наставу, где сместавно и темељно уче немачки језик и по нешто од других предмета, које на српском, које на немачком језику.

Шкалариум мањи (осем *2 бор.* уписнине) 100 фор. а кр. годишње, а мора се полугодишње напред платити.

Књиге стају од прилике 10 фор.

У њеи са школом и у истом здању постоји и новоуређење.

ПАНСИОНАТ

Где су ђаци не само у бризљивој њеи и под строгим надзором добро смештени, него и засебну поуку како у немачком језику тако исто и у осталим трговачким наукама, добивају.

Како је место у пансионату ограничено, а више од половине места већ сад попуњено то се могу нове пријаве пансионатске моћи тек по програму одмах платити.

На жељу родитеља смешта Директор ђаке и у приватним кућама на стан и кост.

Школа почиње 4 (16) Септембра.

Програми се шаљу на захтев бесплатно.

683

Јефтиније но игде, сатови справљени у плаћају цене за све који купују овуда код мене

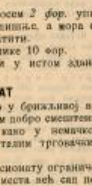

ЧИСТ-ПРИРОДАН СОК ОД МАЛИНА

Свакодневно, продаје по 2 динара литр, **апотека код Црвеног Крста** у Београду на Савиници. 640

СТАКЛОРЕЗАЧКА и ФАРБАРСКА РАДЊА

НЕД. Т. МАТКОВИЋА.

Главно стовариште ист. Тапкове чоше, а оближњи до Привилеговане Банке — Београд.

Јавља поштено потрошачима да има на стоваришту своју партију: фарбарски колаци, Цинкварна крвица, Терпентина техничко и чистог, Београде, Гипса, Туткала, Лака оригиналног и оплемењог, Четака за фарбање, малерошке, молерошке и лакирачке, као и Шаблонисане 1 и, Боквом у свима бојама и комплетима, (бронзатисту). Требаће правилно као најбоље из фабрике **Dr. Fr. Schoenfeld & Co.** (Düsseldorf. Дакле и сам одлично фарбарским материјал, који је набављен из прве фабрике, који ни у ком случају не устуја ни по квалитету ни у конкуренцији.

Београд, 7. јула 1899.

Нед. Т. Матковић

фабрички прав. сладитеља

630

Јефтиније но игде, сатови справљени у плаћају цене за све који купују овуда код мене

Једном добар и увек Мишер за оно што је просто женске (Hoch wie Mallerei) носи и за на женске гвоздене, обог слабог пливности трпи сопи путем себи места у добром жешу. Одговара са 2 дне, ноша би одговор у случају потребе вратата доњег поклона. Обезвређена даје Администрација ове листе. 688

Број 221. – 1899.
KLEINE ZEITUNG

МАЛЕ НОВИНЕ

Среда 28. Јула
LE PETIT JOURNAL

Орган свију који слободу љубе, истини теже, правду траже, творе што говоре и тиме служе отаџбини и српској мисли

ВЛАСНИК И ДИРЕКТОР ПЕРА ТОДОРОВИЋ — ОДГОВОРНИ УРЕДНИК МИХ. П. ЖИВАДИНОВИЋ, АДВОКАТ

НОВУ КОЛИЧИНУ

КОЗМАНОСКИХ И МИЛХАУЗЕНСКИХ ЕЛЗАС: ЦИЦЕВА, САТИНА, БАТИСТА, МУСУЛИНА, ЗЕФИРА, ОКСФОРТА И ПИКЕТА

У ВРЛО ВЕЛИКОМ ИЗБОРУ И ОСОБИТО ЛЕПИМ ДЕЗЕНИМА И ПОСТОЈАНИХ БОЈА

ДОБИЛА ЈЕ И ПРОДАЈЕ ПО ВРДО 654

ЈЕФТИНИМ И УТВРЂЕНИМ ЦЕНАМА

— НОВО ОТВОРЕНА ПЛАТНАРСКА ТРГОВИНА —

МИХАИЛА АРСЕНИЈЕВИЋА — ЧИКА МИЛА

У БЕОГРАДУ НА ТЕРАЗИЈАМА

КАСА

САЊЕДЧАРА ИОЛА НА ПРОДАЈУ. Упутити у Виногради радом А. С. Марковића у улици Краља Милана 98, или Хотел Славија. 707

ВИДИЛАР НА ПРОДАЈУ

ХОТЕЛ СЛАВИЈА,

На најлепшем месту на Врачару са **великом баштом** и дивно **украшеним салоном**, као и са великим бројем пространих и чистих **соба** а све намештене новим намештајем.

ХОТЕЛ СЕ ДОБРИМ ЈЕЛОМ И ЧИСТИМ ПРИРОДНИМ ПИТЕЉЕМ.

Услуга добра цене су најумереније.

Препоручује се о. грађанству као и трговцима и осталим путницима како из Србије тако и из иностранства, тако да ће посетилац потпуно услужен бити у свом погледу.

Препоручује се салон за **Свадбе Концерте и Балове** са врло умереном ценом.

Београд. Јули 1899. год.

Сопштењем
Мијајло Николић (Кића)
666 гост. хотел. Славије.

ОБЈАВА

Удовичина Задруга умољава све чланове одселе за **удаљу и женидбу** у унутрашности, да се новоме **задругом** обратити **писмом**, у коме имају тачно означити **број књижице** и име уписана ово и адресу на коју ће **задруга** одмах уложени **новац** послати.

27. Јула 1899 год.

ЧЛАНОВИМА ЕСН. БАКАЛСКОГ

Пошто се 25. ов. мес. није могао одржити ванредни скуп због недовољног броја чланова.

Есенас ће држати други ванредни скуп својих чланова у недељу 1. Августа тек. год. у 8 часова пре под. у сали овд. општ. суда са раније објављеним дневним редом, који ће се исцрпити са оноликим бројем чланова колико их на овом скупу буде дошло.

Позивају се чланови да у горе означено доба на скуп дођу.

Еђр. 171
26 Јула 1899. год.
Београд

Старешина Еснафа
М. Ђорђевић

Помоћник
Мих. Н. Илић 724

†

Дим. Гавриловић са децом јавља, да је својој незаборављеној супрузи и нежној мајци

ЗОРКИ

чинити годишњи помен у петак 30. овог месеца, у 9 сати пре подне, у цркви Св. Николе на новом гробљу. 728

НАЈВЕЋА ЈАВНА БЛАГОДАРНОСТ!

Гавра Божиновић наш омиљени трг. и патриота, поред огромна своја доброчинства која свакога дана у ову, напоци чини својим пријатељима и познаницима, — Јуче и мени учини једно од најплеменитијих дела, продавши ми једну кућу са два одељења са таким условима, да се слободно може сматрати као поклон.

За овако једно племенито дело, ја и моја породица изјављујемо нашем патриоти Гаври, и целокупној доброј домаћици Драги своју највећу јавну захвалност.

24 Јула 1899 год.
Алексинац

захвалан
Димитрије Марковић
са породицом
718

РУСКЕ Богатиће, Боје за бојаџ као и све остале **Колоније** новим **20%** **јефтинијим** но икде. Ради уверења обратите се код **Спасе Коленовић** кажа спрам Хотел Русије Краљице Београд. 720

БЕСЕДА

Госпођица Светозарка Николајевића,

која је, као српска делегат на Интернационалном Конгресницима у Хероглавима, предавала главној Конференцији.

21. јула (2. августа) тек. год., пред 300 чланова разних европских парламената, који су се као представници својих отаџбина окупили у Христијанији, да колегијално раде на великој и супременој задаћи, на благородном послу — на заснивању

своје Отаџбине и својега колеге на Конференцији, г. Светозара Гвоздића, г. Светомир Николајевић, оснивран и дирљив поздравни говор, који му у њиовој домовини. Говор г. Николајевића примљен је необично бурно. Кад је говорник споменуо име нашега узвишеног Краља и његову заузимљивост за мир; кад је говорио о жртвама, које је Србија поднела за слободу своју, и о великој срећи, што је замах ратничких челика на крвља, у које беше запао, већ бољитком опет престао, и што је мачдирању не бејаше краја. Том приликом се догодило неколико дирљивих сцена. Чувени норвешки књижевник, Бјернсен Бјернштерн, француски драматург Лабиш и мађарски државник гроф Апоњи, пришли су говорнику, загрлили га и одушевљено пољубили пред целим свечаним скупом. —

Говор г. Николајевића гласи отприлике овако:

„Господо,

На конференцији у Будим-Пешти, на којој бејах срећан да учествујем више него волонтер, по тој тутњави бијења предсеђника Скупштине, ја сам дао израза нашим српске Народне Скупштине неће дуго остати нас парламентарца других установних држава, него да ће се и у њеној средини скорим саставити група, која ће је везати за Унију Интерпарламентарну.

То сам ја смео тврдити зато, што сам био уверен, да ће политички претставници у Србији умети достојно оценити и част и корист, какве отварбини заједној доћи донети суделовање на великом и благородном делу, које је Унија Интерпарламентарна поставила себи за задатак. Моме уверењу нишао је у помоћ и та средња околност, да се Србија баш тада почела ослобођивати мучне унутарње ситуације, коју беше створила после ослобођење Краља Милана беспримерна партијска разјарченост, која више година уливаше у државни живот младе Краљевине нестабилност режима, и с врло честим мењањем министарстава и промену парламентске физиогномије.

Ја морам констатовати и то, господо, да је Интерпарламентарни Савез примљен тако радо у Србији и његово сазивање од узвишених начела и правца, правичности и равноправности великих и малих држава, које је Савез истакао као нужне основе за утрпљење мира и мирног споразумевања међу народима.

За један мали народ, а особито за народ као што је Српски, који је сам једноставношћу, најдрагоценијом врлину своје самобитности се и успео да створи две независне државе; који се у дугим борбама за своју слободу и права свога вичнио да цени благодати мира, и да поштује права других народа, — за један такав народ, у данашње доба, нема ништа више, ако смем рећи, него што је за велике народе. *Он је на тих природним и моћних основама.*

Тако оснивање и уверење предоминирало је, господо, на састанку скупштинара српских, у Нишу, 1 децембра 1898 године, на ком су прочитане и рада усвојене све резолуције, које је Унија интерпарламентарна на досадашњим својим конференцијама донела, и на којима је образовању Српска Група. За вас могу уверити, господо да чланови Српске Групе веће напуштене наде, какве имаћу за своју земљу и човечанство, и ако ће успехе Интерпарламентарне Уније, и да ће са своје стране, колико је год у њиовој снази, помоћи да се до тих успеха дође. И ја имам права да се надам, да ће рад Српске Групе имати доброг удела и заслужити ваше признање, и симпатије младога владаоца Земље, који је не само у више прилика дао израза, како високо цени рад Уније Интерпарламентарне, већ је својим симпатијама и награђивао труде, који су радили на организовању Српске Групе.

То је скоико ја нас нелика добит и дока, да је настало време, у ком ће родољубље данше скупити различне елементе скупштинске на један овако леп и важан посао, као што је посао нашега Савеза.

У своме надању, господо, нисам се преварио. И Србија данас има своју групу, која броји бољу стотину чланова, и сваг уређења бирош, који има своја председника у лицу старога и многозаслужнога ветерана у лицу старога и многозаслужнога ветерана у политици, г. Здравковића, свог потпредседника у лицу г. Гвоздића, посланика и бив. министра, и мог одличног друга на овој поштованој Скупштини.

Ја не смем заузети вашу пажњу, господо, детаљним причањем, шта је све примомогло да оснивању Српске Интерпарламентарне Групе, али ће вам ипак бити довољно да констатујем, да су мисли и тежње Интерпарламентарног Савеза прихваћене у Србији с извесним одушевљењем, и то не само од политичких група, него и од свих слојева народних. Међу скупштинарима, члановима Српске Групе, има сељака, трговаца, универзитетских свештеника, државних адвоката. Овај састав показује, да мисли Србије међу оно, што и сви српски народи желе. — *жира.* који је њој можда потребнији него икојој другој земљи, да би могла поправити своје финансије, довести равнотежу у свом буџету, и трошити новац на опште корисне земљорадње, сточарства, експлоатисање својих богатих рудника, на унапређење своје књижевности и уметности.

То су побуде, које су и нас, престанике Српске Групе, довеле на ову одличну конференцију"

После овога говора, који је, као што горе рекосмо, најпушевљење примљен, музика је свирала српску химну, а са говорнице нестаде, за време говора, дакала се српска застава.

ДОГАЂАЛИ НА ИСТОКУ

Цариград 23. јула. Одређене је министра спољних и унутрашњих послова и председника одбора данашње Порте о свечаном коронисању г. Гучкова. Она је изванредно одређена стога, што су посланици дала своје — *не хоте* — у њиова су јој пропустили представљают.

Франкфурт, 23 јула. Из Цариграда јављају „Франкфуртским Новинама", да је судећи вођењу добротворних друштава за пружање помоћи и сиротињи ствалише броја под врховном заштитом султанијом, на којему ниже покрова и поред интервенције полиције. Од великога интереса је, да ће ускоро доћи до оснивања полицијских удружења, на којему ниже покрова и поред интервенције полиције. Од великога интереса је, да ће ускоро доћи до оснивања полицијских удружења, на којему ниже покрова и поред интервенције полиције.

Цариград, 23. јула. Руски посланик и отправник посланства примљени су данас после свечаног ручка у кућевном од султана.

Петроград, 25. јула. Бивши руски батаљон за Крету примљен је јуче у Одесу, где је свечано дочекан.

Франкфурт, 26. јула. „Франкфуртски Новине" јављају из Цариграда: Султан је примио у аудијенцију аустро-угарског посланика барона Калаиа, који је предао султану писмо аустро-угарског цара-краља, којим је краљ Србије Александар I Карађорђевић добио одликовање Краља Србије и Турске. И немачког отправника послова Шлегера султан је примио у аудијенцију.

АРНАУТСКИ КОНГРЕС

По једној депеши из Букурешта, једна скупштина, коју су потписали један посланик и два министарска посланика арнаутског изврштног одбора, позвао је Конгрес на редовно заседање, данашње 20. маја, у коме присуствује 60 делегата народних од 20 народија, дакле једну свеславенску Скупштину и пуномоћне чланове, у име Конгресних из свих својих крајева, и представнике Комитета из свих својих крајева, и представнике Комитета из свих својих крајева, и представнике Комитета

Отпуштен. Добровоје Н. Арнаутовић, управник њемачко позоришно-театрске стакиле, на основу § 11 закона о чиновницима грађанскога реда отпуштен је из државне службе.

Ради свечаштва. За велике свечаштва са плаком од 3.500 динара годишње, постављају се свечаштва Велике Милославић, парох овдашњи.

Постављени су за велике квалификују другу класу Свети Јовановић, пароха овдашњи, а трећу класу свеће, скрута поклоничкиног, и за велике дарове трећа класе: розарвиа панађурски потпоручник Богта С. Поповић, кожарски народник Милан Бојбедић и свештеник Милан Јовановић.

Пословна свечаштва. Још сваки великолико предавања и повећање г. Борђа Протића, које ним је у овоме лету у оригиналу Галата Кеширичке пивнице пружало лепо забаво и уживања, извршиће у суботу свеч. вечерњи ово год. Г. Протић ће ово вечерњи да је Протић на ово пратио врсте свога бављења увеће, да своју радњи стекне симпатије наше публике, која ће вечерњи повраћивање, у то ово

ИЗЈАВА

Као млад човек до 1892 год. био сам члан радикалне странке, али тада сам раскинуо све везе са овом странком, јер сам стекао уверење да су појединци странке само за то били постојбом по свом интересу и убеђењу по правилан развитак наше младе Краљевине, а од тада не припадам ни једној политичкој странци, а сад сам под посебно сам једино службе овенчаненог Краљу и Отаџбини.

Нека далеко догађају потрошо ме је до дан-душе, као Србина и као овенчаника и за то сопствене, сеоканлине и просветне интересе свог догађа.

Најсвадљивија ми заистуљен се да ћу и у будуће сам свој рад посветити интересима династије Обреновића, која за Србију и Србство има одређено призвање и историјски задатак.

Да живи Његово Величанство Краљ Александар I и Његов уживени дом.

14. јули, 1899. г.
у Чачалуку.

Радоје Николајевић
свештеник Чачалучки и
сриез бањски

ИЗЈАВА

Ја се нисам уписао у радикалну странку, али се сматрам као радикал и у уверењима поглавитога сам је као грађанин.

Пошто је Нова-јавнаши догађаји оспособљено пола радикалне странке и које воде сталнике као сваки кроника свог догађа, је изгубам на свестранско и сведи сам као са радикалима странке и као нова најам, и од сада нашићу и радити сам само што ће на корист уједињене дома Обреновића, нама Владалачке династије и отаџбине српске.

13. јула, 1899 г.
Сомо-Бања.

Димитрије Н. Цветковић,
свештеник.

ИЗЈАВА

Ма да нисам српски напредан или потписао сту пио у радикалну странку, нити ме нико моји пријатељи сматра као радикала.

Да би отклонио од себе сво ми који по мом убеђењу служи на штету отаџбине и полога Срби ја, је ово и сваки пут изјављујем да нисам био нити ћу икада бити радикал, а вој будући мојој конституцију једино службе Дому владања Обреновића коме је и вој пот. сеш Радоје Попић као поклоник Свето-Андријеко окупљене службе и одликовања од њеног Велича.

13. јула, 1899 г.
Сомо-Бања.

Ићер Р. Попић,
писар општ. из Сомо-Бање.

ИЗЈАВА

Нисам уверена да ће неки сматрају за радика ла, што сам најављује да по само што нисам радикал но ни да ја сад нисам пријатељ ни једној политичкој странци.

Као што сам до сада тако ћу и у будуће верно служити Краља и отаџбину.

12. јула, 1899 г.
Сомо-Бања.

Мих. Р. Младеновић,
учитељ.

Моја слава Немања вода достављена по оригиналном рецепту произвођача, мога оца.

Позивете је у сваком добром хемијо по службеној заштитном документу.

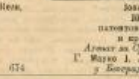

Неке, Јован Милоја Фарма
Вилсно-Platz № 4
патентованом лиферант српског и краљевских дворова
Аптекат за Србију
Г. Мајор Ј. Аћимај
у Београду. 674

ПОД ВИСОКОМ ЗАШТИТОМ ЊЕНОГ ВЕЛИЧ. КРАЉИЦЕ НАТАЛИЈЕ

основан 1894. године

Виши Завод за васпитање Девојака

БЕОГРАД.

Упис је стално и примљен се сваког дана при подне искључиво до 10-ог Августа, када почиње предавања.

Примају се ученице само у интернат.

Завод има пет разреда.

Примају се ученице од навршених девет па до петнаесте године.

Завод је задао да ученицама да што образованије и васпитање у православном духу, и да их спреми за добро домаћице.

У заводу предају: православна, шест професора београдских средњих школа и пет страначица, који имају квалификацију за наставу по средњим школама.

НА СРПСКОМ ЈЕЗИКУ ПРЕДАЈЕ СЕ: српски језик, литература облина и српска књижевност, Историја Срба, Хрватска наука, повезане природних наука, земљиште, домаће спадање и неговање биљака, појам на Естетике, песнике, историје и друштвено - основине.

НА НЕМАЧКОМ ЈЕЗИКУ: немачки језик и немачка књижевност, рачун, теорија мешања и вештво певања, свирање на клавиру, лепо писање, све ручни женски радови, као: плетење и кројење рубља и хаљина, бела ина рад и вештачки цвеће и разне чипке.

НА ФРАНЦУСКОМ ЈЕЗИКУ: Француски језик и француска књижевност, општа историја.

НА ЕНГЛЕСКОМ ЈЕЗИКУ: енглески језик и енглеска књижевност, цртање и живопис.

Сви су предмети обавезни. Настава се врши у практичном правцу.

Школско годиште траје једанаест месеца а ученице могу проводити и Божић и Ускрс код својих кућа.

Конверзација је у заводу на српском, немачком, француском и енглеском језику.

Сви су ученици равноправни. У заводу је водоплаће бољ. Школарина је 1050 динара годишње. Плаћа се у пет рата.

Родитељи који се реше да дају своје дете у овај завод, неко се пријаве што раније и нека одреде по шест комада од рубља и унапред шаљу набавите и касније.

у Београду Јуна 1899.

УПРАВА ВИШЕГ ЗАВОДА ЗА ВАСПИТАЊЕ ДЕВОЈАКА

509 улица Краља Милана број 30.

ПРВИ ЗАВОД ЗА ЛЕЧЕЊЕ ХЛАДНОМ ВОДОМ

ШВЕДСКОМ ГИМНАСТИКОМ, МАСАЖОМ И ЕЛЕКТРИЦИТЕТОМ

ДР. А. ФАРКИЋА

у заособљеном простору ових елегантног парка пружа лечење по свакоме пику сезону 3 маја.

Отворен као најбоља врста лечења следећих болести: за све врсте нервних болести као: Неуростенију, Хистеросеју, Хистерију, Епилепсију, Табес, Неуралгију свију врста особито Ишијас, неспокојство, и разне врсте умствена.

Ревматизам мишића и зглобова, и укочености истих особитом (фокс), малокрвност, женску слабост, нарочито Хлороз, Анемију, срчане и крвне као нпр. Ангина и крвне, прогресивне Меланије, отежаји срца и даље гојење и болести полних органа.

Завод је уређен по најновијем систему и свиђајући пацијентима пружа све оно потребно као и у другим овакође по свету.

У заводу се могу добити сви осетљиви минерални купки. У заводу се врше сва врста масаже и електризације, и све друге процедуре, где по одлуки свог лекара дипломираног стручњака могу и имеју.

Завод је отворен редовно дању и ноћу, дође и за ноћење, а нарочитом само до подне. Лекар Завода, прима болеснике у Заводу од 7—8 и 11—12 пре подне и од 4—5 по подне.

Лице упутства за проспекте или Завода од 1½—3 по подне у своме стану Дубровачка ул. бр. 37.

ДР. А ФАРКИЋ
лекар Завода

436

604

ЧАСОВНИЧАРСКА и ЈУВЕЛИРСКА РАДЊА

ЈОСИФА АКСЕЛРАДА

БЕОГРАД

НА ТАРАБУЛАМА

Препоручује своје богато снабдевено најновијим и најмодернијим часовницима и златним, сатова, као и све врсте златног и сребрног робе.

Сатови ових ремонтира: отворених од 8, 10, 12 и 15 дин; са три капка 16, 18 и 20; ручна ремонтоар отворен 16, 18 и 20 дин.

Ручни ремонтоар затворен са три капка 22, 26 и 28 дин.

Сребрне затворене ремонтоар 22 24 и 28 дин.

Сребрни затворени ремонтоар са три капка 26, 28 и 30 дин.

Сребрни зидни ремонт. са 15 рубина са три капка 30, 36 и 42 дин.

Ручни џеп. ремонтоар са три капка 32, 36 и 40 дин.

Ручни сребрни ремон. са 15 рубина а три капка 40, 46 и 52 дин.

Златни мушки сатови од 42 до 120 динара.

Златни мушки сатови са три капка од 86 до 300 динара.

Сви горе наведени сатови, може се добити у разним величинама: златни сребрни или инкл личини са златно спуштеним ланцима, у огромном избору златног прстења са и без дијаманта, као и сви остали накити за српску ношњу; грано и мушкуни са дугмадима у злату, сребру и позлати, разне врсте ланчића за ношење на ратје у разним величинама; Бриљантни са златним штапићем и без у врло великом избору; као и разних сатова дућарских у врло разноликом избору.

За накладовање и гарнира који купи накита и сатова и остало израда, плаће се 100 дин. дуже ... од сто робота.

Стрпљиво примам по најмањој цени. Услуга брза и тачна — Гарантира је за две године, сем чега цена разне оптичарске стварн као: позорне наочари, барометри, логаритм и т. д. у великом избору.

ЕМЕНТАЛЕРА СИРА

СВЕЖЕГ

у свако доба може се добити само код Т. Д. Лекића преко пута Коларца.

СИРА

СИРА ЕМЕНТАЛЕРА

739

БРАВАРСКА РАДИОНИЦА

Михаило Ивића у Београду потребују два учењака за научење Браварског заната; исти да нису млађи од 15 година и да су писмени. Које желе дати децу за обуку горњег заната нек се обрате истој фирми. Добровољна улица број 7. 713

Број 256. - 1899.
KLEINE ZEITUNG

МАЛЕ НОВИНЕ

Петак 20. Авг.
LE PETIT JOURNAL.

Орган свију који слободу љубе, истини теже, правду траже, споразум траже, говоре што говоре и тиме служе отаџбини и српској мисли

ИЗДАВАЧ И ДИРЕКТОР ПЕРА ТОДОРОВИЋ ОДГОВОРНИ УРЕДНИК МИХ. П. ЖИВАДИНОВИЋ АДВОКАТ

ЧИКА МИЛИНО ПЛАТНО — ШИФОН

СА СВОЈЕ ИЗВРСНЕ КВАЛИТЕТЕ И ЈЕФТИНИХ ЦЕНА

НАЈПОДЕСНИЈЕ ЈЕ ПЛАТНО ЗА ДОМАЋЕ ПОТРЕБЕ

МОЖЕ СЕ ДОБИТИ У КОМАДИМА ОД 36 МЕТАРА И НА МЕТАР, У КВАЛИТЕТИМА № 1, 2, 3 и 4.

ПО УТВРЂЕНИМ ЦЕНАМА ОД 40, 50, 55 и 60 ПАРА ДИН. МЕТАР. НА КОМАД СА 5% РАБАТА

ИСКЉУЧИВО ПРАВО ПРОДАЈЕ ИМА: 575

— НОВО ОТВОРЕНА ПЛАТНАРСКА ТРГОВИНА —

МИХАИЛА АРСЕНИЈЕВИЋА — ЧИКА МИЛА

У БЕОГРАДУ НА ТЕРАЗИЈАМА

ДЕВЕРИМА

Наша галантериска радња добила је за ову сезону најновији и најукусније лепо избор деверске спреме и продаје је по цени утврђеној и тако јефтиној, да је без конкуренције и то:

ВЕНЦЕ од 3 дин. 4, 5, 6, 7, 8, 10, 12, 14, 15 до 26 динара.
БЕДИНЕ од 6 дин. 7 дин. 8 дин. 9, 12, 16 динара.
ЛЕПЕЗЕ од 3 дин. па на више.
ОБУЋУ БЕЛУ од 6 дин. и 9 дин.
ШАТУЉЕ са мирисом и за рад;
РУКАВИЦЕ, сукнобране боје, чарапе и подвезе у свима врстама.

Пристојна деверска спрема може се добити у нашој радњи за 25 до 35 динара.

По жељи девера шаљемо радо уједначена деверску спрему на избор.

Деверима из унутрашњости Србије препоручујемо да на наше радње поручују деверску спрему, а уверавамо их, да ће бити задовољни и са укусом и ценом спреме.

Коста Николић и друг
839 Београд.

ХОТЕЛ СОЛУН

Потписани част ми је јавити свима онима, који ме посете, да сам ХОТЕЛ СОЛУН, који сам поступио од г. Ђ. Ђорђевића, отворио за путнике. Хотел је у самом средишту вароши, близу железничке станице, и има 50 соба са 100 кревета. Хотел је потпуно **удобност и чистоћу** свога реда, који ће моји гости моћи оценити. Моја кухиња биће **хотела Империјал**. Цене ће моје бити умерене. Надам се, да ће моји гости бити задовољни, и да ће ме и у будуће **удостојити** својим посетама.

А. С. Марковић
власник.

Београд, 1. августа, 1899.
776

АДВОКАТСКИ КОНЦИПИЈЕНТ,

свршен правник, Србин, тражи место у адвокатској (или другој) којој канцеларији.

Понуде са условима слати уредништву 819

ЈЕДНАЈСТ ЛЕПИХ ПАРЦЕЛА

у Београду, на Врачару, у Улици краља Милана, продаје се под повољним условима. Ближа обавештења код власника 835

КОЛОНИЈАЛНА БАКАЛСКА ТРГОВИНА

ЂУБОМИРА П. СТОШИЋА „ТЕРАЗИЈЕ"

Стакла и циглу п. потрошачима, за је сортирани са најбољом и свежом робом из наших кућа, **цено су знатно спуштене**, тако да ће се сваки потрошач моћи снабдети са добром робом и умереном ценом, а браном и солидном услугом.

Умољавам поштоване потрошаче да ми изволе поклонити повереље, а ја ћу се старати да задовоље, како робом тако са ценом и тачном услугом.

Београд — Теразије
С одличним поштовањем
796 **Ђубомир П. Стошић**

†

Нашем вреднем и никад незаборављеном

Јоци М. Тодоровићу

бив. трг. ођ.

Породица Радојловић јавља свим непрежаљеном родитељу, пок.

†

Петру Радојловићу

шестонеделни парастос у суботу 21. т. м. у 10 сахати пре подне на Новом Гробљу. 843

†

Наша мила и непрежаљена

ДАНИЦА

ученица II разр. Основне школе, у својој 13-ој години, премину јуче на ноћ после дуже боловаља.

Погреб ће бити данас, у петак 20. августа у 9 сах. пре подне.

Опело у Саборној Цркви. Сахрана у породичној гробници на Новом Гробљу.

Ову тужну вест саопштавамо сродницима, пријателим и познаницима.

Стањујемо у Сининој ул. бр. 11. (више Вел. пијаце).

20 Августа 1899 год.
у Београду.

Ожалошћени

Родитељи: **Велика и Жив. П. Симић** професор; брат **Василије**; сестра **Бранислава.** 845

У МОЈОЈ ФАБРИЦИ имам израђену велику количину СИРЋЕТА, и СИРЋЕТНЕ ЕСЕНЦИЈЕ, која је по своју квалитету ПРИЈАТНОСТИ МИРИСА, и изврсности трајања јединствена.

ЦЕНА ЈЕ ВРЛО умерена, поручбине се одма извршују, бурад лајем на посуду.

С поштовањем
Антон Фич. фабрикант
826 Београд.

РАСПРОДАЈА. Све ваше потребе, као тоалет, дечија, лаковане, вештачке, хртије и т. даље по знатно сниженој цени у књижари М. А. Бреслауера. 170

Препоручујемо се поштов. грађанству, како овде тако и у унутрашности да израду патоса од бетона (бетонирање) и мозаика у разним бојама и фигурама, као и за све друге послове, што спадају у ту струку.

Исто тако израђујем и плоче од цемента у разним бојама четвртасте и шестороугласте.

Сваки поручбини извршује се солидно и тачно са умереном ценом.

С поштовањем
Пера Китуси (бетонер и мозаикер)
844 Крал Милутина ул. бр. 3.

Телеграм из Скадарлије

КАФАНУ „ВЕЛИКА КАСИНА"

у Скадарлији узео сам пенова под закуп што жељом пријатеља и познаника ради звања. Радићу сам свакако поред најпре шићу још и богатим и укусним закускама.

Стари пријатељ
842 **Мита Д. Илић — Градевинац.**

КАФАНА БОСНА на најлепшу позицију на Ђ. д. у чему има: безалкохоле увек прашкиће; најбоље Македонско и Гуско вино и природно пиво гарбе за куршум. 830

2 августа ове године, на дан рођења Његовог Величанства Краља Александра I, у пред престонини Великог Милоша, у историском граду Крагујевцу, састала се је XVI учитељска скупштина. Ова скупштина одликовала се не само особитим и корисним радом по школу и учитељство, него и тиме, што је на прелом свом састанку, пре свакога другога рада једногласно донела одлуку, којом се осуђује гнусни атентат на узвишеног родитеља нашега милога Господара Краља Александра I, на живот Његовога Величанства Краља Милана. Одлучивши ту одлуку, скупштина је одмах изабрала изасланике, који ће у име свих и у име целога српскога учитељства поднети Им ту одлуку учитељске скупштине. Изасланици су се одмах кренули у Ниш, и 3 августа у 11½ часова пре подне Његово Величанство Краљ Александар I наволео је милостиво примити изасланике. Господара је поздравио председник XVI учитељске скупштине, Младен Велики, који учитељ из Београда овим говорио:

„Ваше Величанство! Мили Господару!

Српски учитељи сазвани на XVI учитељској скупштини у граду Крагујевцу, у пред престонини Великога Милоша, да одају у напретку нашега народа и поверење своме, на прелом свом састанку, пре свакога другога рада, једногласно су осудили гнусни атентат на узвишеног родитеља Вашега Величанства, на прногга Краља после Косова, на узвишеног пријатеља и заштитника српске просвете, на Његово Величанство Краља Милана. Српско учитељство, када нерон и одано српске Краљу и Дому Обреновића, осуђивши злочиначки покушај, донело је на XVI учитељској скупштини једногласну одлуку, и нама изасланицима поверила је да је Вашем Величанству у име цело, у име свега учитељства поднесемо, и да уназимо Ваше Величанство, да је од нернога и оданог српског учитељства прими ово израз његове најдубље подапичне оданости и верности. Одлука гласи:

„Учитељи Краљевине Србије, прожети љубављу према српској школи и просветном напретку своје домовине, скупљени данас у пред престонини Милоша Великога, сматрају за свету своју дужност, да још у почетку, пре свакога даљега рада једногласно осуде богоморско дело атентата, извршено 24 јуна ове године на драгоцени живот Његовога Величанства Краља Милана, узвишеног родитеља нашега милога Краља и Господара Његовог Величанства Краља Александра I.

Учитељи српски, осуђујући на дна душе овај гнусни покушај, скхопљених руку благодаре Свевишњем Творцу што је запрзио демонску руку, те је нашем драгом Господару и Краљу сачувао живот Дому, нашем народу, сачувао онај ретки, онај драгоцени живот прнога српског Краља после тужнога Косова, сачувао живот онога Краља, који је нашој Домовини извојевао независност и слободу испод турске власти, и просветни и културни точак својом снажном мишицом покренуо узнапред.

Учитељи српски стојећи чврсто и поуздано уза светлн престо славних Обреновића и уза свога милога Краља Александра I, неће престати ни да и даље не напајају млада српска срца љубављу, верношћу и одношћу према своме миломе Краљу и Господару и према своју Отаџбини.

Идући тим путем једнодушно учитељство српско зна само за један искрени и одушевљени узвик: да живи Његово Величанство Краљ Александар I, да живи Његово Величанство Краљ Милан, да живи и да се прославља Дом славних Обреновића!"

На овај поздрав Његово Величанство наволео је у дутом, лепом и изгрлнитом говору у главноме одговорити ово:

„Мило Мн је што видим пред Собом изасланике учитељске скупштине. Захваљујем на одлуци скупштинској, и Мени је мило, што се и ове српско учитељство тиуша Најподлијега догађаја. Ја знам да је та злочиначка намера поникла од оне шаке луди, којима напредак Србије не лежи на срцу, од луди, којима ништа свето није; поникла је од оних, који би рада били да брате Србију уназад и којима смета праведан развој и благостање наше Отаџбине. Али, Ја се радујем што је и Бог и цео српски народ уза Ме и уз Дом Обреновића, што сва српски народ осуђује сво богоморско дело неколико заневшења. Ја се радујем, што и све српске учитеље видим уза Се и што видим, да је ово пошло правим путем, путем, који води срећи и напретку драге нам Отаџбине. Надам се, да ће српски учитељи неће ничим ни у будуће изменти ни странпутицу, већ радити свесно онај, који води добру, а то ће бити, ако српски учитељи, васпитавајући поверену им омладину, уливају у душу детињу оданост и верност према Престолу и Дому Обреновића; одпегују кршне, лепне, карактерне и корисне будуће грађане. Тако радећи, српски ће учитељи у Мени увек наћи признања; нађе ће признања свакоме, ко буде радио као Ја, ко ће ићи је и новог учитељство овим данашњим путем, путем правога и истинскога рада и који је учинио епохално дело у историји народне школе, а то је наш министар господин Андра Ђорђевић, који ужива моје потпуно признање и поверење. Учитељи, дакле, радећи тако, и тако васпитавајући омладину, показаће да су достојни носиоци заставу Обреновића, да умеју да буду заиста учитељи Отаџбине. Најзаите поздрав и захвалност XVI учитељској скупштини и свима учитељима, којима Ја увек добро желим и који ће у мени увек наћи заштитника. Поздрављајући ваше другове изјавите им, да је моје потпуно уверење, да су сада учинили праведно правилно дело, који води славнијој будућности Србије."

Изасланици су поздравили Његово Величанство неколико пута са „Живео!" Његово Величанство Господар изволео је за тим са свима члановм депутације проговорити по неколико дружелюних речи, распитујући о школи, учитељству, животу и раду њихову и т. д. и за тим се удалило.

По свршетку аудијенције послата је скупштини ова депеша:

„Изасланици XVI учитељске скупштине примљени су данас од стране Његовог Величанства Краља Александра I с особитим благоволењем. Његово Величанство поздравио је Своје владалачки поздрав учитељској скупштини и свем учитељству."

За ову су изасланици XVI учитељске скупштине имели част бити примљени 4 ов. м. у 11 часова пре подне код команданта активне војске Његовог Величанства Краља Милана Г. Мијаила М. Милошевића ваши учитељ Грађанске школе у Крагујевцу поздравило је Краља Она они дирљивим речима:

„Ваше Величанство, обновнове српске Краљевине и узвишени родитељу нашег миног Краља Александра!

Ено нађоше и верни, крвљу и душом својим Твоме узвишеном Сину и Теби одани учитељи да и пред Твојим дивном деду оду ше своју до два срца потресеног душа. Дођосмо да очима видимо Онога, кога Бог је сачувао. Дођосмо да видимо Краљевим Престолом изјавимо своје гнушање и осуду злочиначког покушаја на Твој, за нас тако драгоцени, живот. Дођосмо да се у белограничној радости придружимо радости Твога сина, нашег омиљеног Краља и свеколико српској радости, и заблагодаримо Богу, што је и овога пута сачувао Србију од непогледне несреће и отклонио нечисте жит срамоте са српског народа. Дођосмо ми и овом приликом изјавимо своју најдубљу верност и одапост Краљевском Дому Обреновића.

Величанство! Учитеља истина дођоше мало пошиље, али с оправданог узрока: после распуста школског боху растурени куд који; многи тражаше себи место опоравља после заморног годишњег рада; велики број деце на курсевима за ручни рад и пољопривреду, а сви очекивамо наш најсвечаниски сазив, нашу XVI годишњу скупштину, на онда да дођемо. И, ево, дођосмо, знајући да и ко доцније али искрено долази, добро долази.

XVI учитељска скупштина на свом прном састанку, пре сваког даљег рада донеде је одлуку, за ма дубине хуше осуђује гнусни, ужасни покушај злочинаца и пошље депутацију да ту одлуку поднесе и поздрави свога омиљеног Краља Александра и Његовог узвишеног родитеља; и ми се смо тамо за најсрећније, што је нама пала у део ова само мила и узвишена мисија. (За тим је прочитана одлука коју смо горе саопштили.)

Господару, нико нађа нема па тако често оцењује напретке народа и прнане као учитељи српски. Они посвећено радују подизатку народном какве беше Србија до 1815 године, па је нореле с ланцшком Србијом. Они му кажују, да је од оне ропске турске покрајине јуначки сни српскога народа, српски ђенције Витешки Милош својом сопственом снагом ослободно, заснивао и уређивао српску државу. Али ту нису слабу, везалну, спринтавну држану као на праном великом, јакои, самосталном, културном, просвећеном и напредном! Ко други него Ти, Господару! Ни зар Твој живот није драгоцени живот за Србију!

И војска, и просвета, и култура, и индустрија, и привреда, и трговина, — све је то дело Твојих руку, све си Ти то проудило, учинредио и на њима полет упутио. Ни један напредак у нашем народу немамо без Твога сразмишљања. И тај Твој плодни живот на сметњи је непријатељима Срнства. За то га већ одавна лове на врло чудне начине, и то баш у овим временима кад Ти најзише радиш на остварењу какве велике идеје за свој народ. Али није бесмртнима ова омиљена народа Твога. „Бог чува Србију", вели чувена пређања." Добри српски Бог, који је у толико и толико чудних приликама сачувао Србију, показао је своју божанствену моћ и доброту и приликом гнусног Ишпанзанског догађаја. И Твоме Сину, нашем милом Краљу, и нама ово верној деци, и Србији на и засшем Српству још је веома потребан тако плодан живот. За то сиока дорбе уста српска дановпомно тихо шапућу молитву творцу: да Те још дуго, дорез Твог узвишеног Сина, пожини!

Величанство! Учитеља код свих народа, то су народни дионири; то је верна, одана и храбра војска; и куд се упути, она тамо греди. Који треба добар војсковођа на чуда да ствара. Давно је и давно оспешћена истина: „Каква је школа, такав је и будућност народна." На основу тога је и ранко Јајбинић: „Дајте ми школе за 100 година, па да вам од народа начиним какве хоћете"—

Да су заиста учитељи храбра војска, да му тамо куд се упуте, да дају ово што се од њих траки, то се и код нас показало и пре, а најбоље за ове последње две деценије. Кад су упућивани биле и кад се од њих тражила она несрећна убилачка партијска борба, биле су они тамо. Кад је ваконнала сталност, обављан рад и рез, они су и тамо похитали. И ево их, Господару, сви као један на раду. Данне нема учитеља, који није својски прегао своме узвишеном повпну; нема учитеља који није свом силом прегао да разнија и шири пољопривреду и ручни рад међу своје ученике и посленнке и у цео народ.

Учитеља врло толики број својих васпитаника шире идеју национализ, развијају патриотизам, рад, послушност, оданост и верност славном уженичком владалачком Дому Обреновића. Они им кажују, да су

Србија и Обреновићи једностална душа и тело. Они су почели да се труде за Тин узвишеном Сину а своме миломе Краљу спремају бољу потпору, војнике, помагаче и патриоте, него што су их Ги. Господару, имао и Своме Сину предао. Данас је ток под управом епоханског представника српске просвете почеле школа да постаје право једно рада и напретка народног.

Од јучерашњега дана нико од нас није сребњии и усхићењи, кад се у сета нашега љубленога Краља чуло, да Он тог пуно верује у нашу верност и оданост, и да се је уверио, да су српски учитеље пошли оним правим путем, путем који води нашу драгу Отаџбину срећи и напретку. Ја вар је то знали сви ми ови, кад се и са уваженост престоја Краљевскот правницкиује, да је престало рано мишљење о српском учитељству! И ми смо, Господару, били слободни да пошаљемо једнога свога друга на ту радосну вест саопште нашим друговима док су још сви на окупу у скупштини.

Величанство! Ено нас, који се у ме дре данашње дане стотине учитеља и учитељица налазимо пред Краљевским Престолом, да ћемо и ми старији истрајати и младе другове упућивати, да треће овим стопама, стопама, које воде овом уваженом циљу, коме је Србију повео наш љубљени Краљ Александар. На ког тод што се данас зе ли, да је велику Немачку створио немачки народ, да је тако исто Француску напредну, велику и срећну Србију створио је српски учитељ, идући чврсто и верно за свог милог Краља Александра I и Његов славом уваженим Дом Обреновића. У то име кличемо: да живи Његово Величанство Краљ Србији Александар I! („Живео“! 3 пут). Да живи Његов уваженим Отац Краљ Милан! (Сала се хорила од усклика „живео!“).

(нешиће се)

НАША ИНДУСТРИЈА

Да продужимо напомена ранијеи о занатским наше народне индустрије

Фабрика макарона

(Г. г. Лазаревића и Новаковића)

У граду Београду у улици Великог Мошина у предграђу Баново брдо (Бановић) подигнут је од скора један скромни фабрика, који је за сада још мален, али који је напоменуо велика и срећна будућност, као што Београђани и ми Срби у опште будемо имали довољно пажњи и правог свесловног напитку нашо земље.

Домовини с једне чисте и по слуги да се су пред нам великим једно свежих и корисно фабрика, јер ова фабрика нити ће нам дати нове фабрике, ни друге сличне ствари, по којима се једно фабрике још на добро распознаје.

Судећи по околностима пред нама је велики један скромни фабрикатор, у струкама једноставни тарабин, заточених са свиј страна. Али погледајте пажљивије у електричну дугме на капији и уђите унутра — имате што видети.

Чим ступите у дворишта, успаћете с десне руке великоту дугачку зграду, у којој ће нам се сама и наподу видети да је нека радионица. Ушите унутра и одмах Вам ће бити пријатно изненађена. Пазићете ту у просторној, светлој, сув и добро изграђеној просторије справе и машине, а с леве дугачке стране на свијетло макарске у виде гушавице. Што ће вас одмах зарадити дивљети, то је примарна чистоћа која влада у овој фабрици и која одмах вама пада у очи.

Сем главнога вајстора који замењује тесто за макарони, сви су други радници момци, и то мајстори свога заната, који се врло чисто обучене, с прстенима као свет белим, тако, да се одмах види, да ови момци од стране родитеља и воље рада и жеље да се сво што ће боље и више науче, ни потпо, ни одрано, ни изврано чине.

Сем главни вајстор, сви радници од умешних фабрике, г. Димитрије Лазаревић, млад је човек с голем воље вољом за овај рад. Ми смо га затекли управо у порцијама тесто — вештачком руковање до рамена, али и ако су му руке биле голе до рамена, ни с одшасова напрсном чистотом, ни од свега се одвојило, да се у њих радња нарочито високо цењено да сруда влада примерна чистота.

Ми се ни овом нарочито заустављамо с тога, што је ово један веома делекатан производ — производ који се ко зна употребљава, те је овог тога од нарочите важности, да при свој производњи влада примерна чистота. И према овоме што смо напри радњи свима момцима пожели на добитак, ни њихов слободно рекли: — Настављате и у опште према домаће слободно моју упоребљене овду из собрано „Хајдучицу“ — Новаковићеве, у којима умерено да ни изучите рецепте, који ће нам спремају најчистије и најздравније домаће и кумарине београдске; не моту бити чистије ни поклапије паријско ни што се марљиво (чиста) у овој фабрици.

Ова Лазаревић-Новаковићева фабрика макарона отворена је тек пре кратког времена. Она рани просто по данима надзимуће г. Министра, али за сада има довољно поклапања за своју руку, јер за ма производње по 15 дин. се 100 кил. сто, нарано, знатно мора повећавати ову своме производу.

Фабрика је за сада једнога дана:

Цела је производња у фабрици машинска је и у њој не сад шестоје све справе — Пајна машина за поврсивање ових осталих фабричких направа са 6 моћних снага. Наредата машина за вишеслојење теста — на њој ће моћи сад сланти једна руке у раду. Затим Лазаревић, који одређује и пропорцу брашна и осталих састојака од којих се прави макарона и од којих зависи потпуно и квалитет њихових производа. Машина за вишеслојење, вишеслојено тесто, где се вишеслојено тесто тако затвори, да цело буде једнако и да нигде у тесту нестане ни мајмања руп мухлу за истискивање. Најзад, и за добро вишеслојену кашицу је важно да тесто буде добро равномерно (вишеслојено), ако се није да производ буде добар. На овој машини ради једна девојчица која равномерно вишеслојено тесто истискује на мухлу и тиме раширеће дотле нарезане на дотасне потребно танушинстве.

Одатле се се тесто преноси у другу машину, у којој се изрезате врсте (облици) за разне тање и добре макарони, а тако исто и за аброду тарани (у облику путалих котурића).

Свакако, не ће нам бити сва ова машина потпуно нова овде, пошто ову у потпуно једнаке и исомирене у руци, једнаку сиру у потпуно једнаки, исто је их свој ово и ту је после рад и неспо самоћу у њих једнако.

Ту тако пренесену сиру прихватају на сто другу дворима, рађају је на дугачка широка полотна платнена, која се пеплаве за тим одмах у широке сушаре, где се тесто суши. Ту се тесто редове дрвених полица, у које се сва широка увлаче а за тим се то сиро пластичко широм затвора да се у њу овда ито боље и што брже осуши. Ту се тесто суши у сувом ваздуху, а за сушење ради пошто требујту тако, да у њој не остане ни једна помаћи оближњи атмосферни тока, већ остаје сама чиста потпуно једнолико тарани, коју је нилима потребити.

Тек тако осушена и спремљена онда (и тарана) шатра се као готов производ и онда се предаје широкој потрошачкој публици. Ту се макарони, који постављене свакучкие, врло удобно за пренос и удобно тако, да у своме свидуку има 5 кила чисте онде.

Сва онда продаје се сада по Београду по 82 динара 100 кила, док страни производ кошта 100 дин. од 100 кила.

По ономе је напомнути, да је страна онда на њу пошт на тек у последње доба, услед конкурисање ове наше фабрике. Иначе онда је продавана по 120, па чак и 130 дин. на 100 кила.

Ми смо се уверили, да је ова онда врлина сво наше фабрике доводи велики интерес нарести, јер је ово најсрдачнији знатно производње једна производ, који се трошн у свете имагини количинама.

У садашњем свом стању фабрика сада производи око 12000 кила месечно, што нами да за годишње мотла производњи око 150000 кила, а то је приближно она потрошња коју дана на макарони у Србији за 1910 год.

Али како је свој производ фабрике г.г. Лазаревића и Новаковића особито добар, и како производњи фабрике у њиној средини добијаће могућност да ће моћи производити и више него што износе, да ће се потрошња овога производа још расширити и да ће се у кратком року удвојити и утројити производња, то ће сада треба, да ова фабрика ради у двоје смене.

Напоследе треба ми изгледа по велику потрошњу, јер сваки производ тарани неће ни да се употреби, ни да се покупи — потрошак је мору знати умет сиску, да нарано да је је увек и прошиће.

Услед свега свога фабрикантић ће имењеву у напредњу знатно проширење своје радионице, у чему ће моћи и сиромашну њу се сада трошн. А ово стиди нако од стране поједина, тако и од свих наше домаће.

Потребно је тај што врло лепо и корисно почетак. На ваме је нашим да се свијени потпомогнемо, и ако Бог да одмала и срећо, ни успоре нешто достоти са страна на једно нако овде, ни тарана, ни воће и воће одде нашалаштво стотине хиљада динара нашега вуког злата.

У то ним ни нам нам хиљаду радионста и пашим средним продужавањем нашеме свим напредак.

Н.

ПРЕКИ СУД

19. августа, четвртак при подне.

Пресуде је отпочео у 9 час. пре под.

По кривици Ранке Стојковић суд је одложио пресуде за после подне у 3 сахата, јер није довео сношаних сведок.

* * *

Богдан Вајкоћић, бив. чувар осуђеника, оптужен за побрањалу пранка своје дужности.

Председ. г. Мих. Р. Поповић зад. сад.

Драгомир Грујовић чита тужбу по којој се оптужени Богдан оптужује, што је 27 прош. мес. своје службене обавезе вршења пушкама приповедао да осуђенин Вељиша Васић, кад је био на раду, побегне. Тражи да се по сво дело каже.

Оптужени се брани да је Вељиша побегао над је отишао рада нужде у једна потов, завољен шибљем. Није истина да је он стајао у дозлуци са побегли Вељишом. Он је, вели, само потрчао за њим да га стигне, али је у шибљаку изгубио сваки без ишчезло. Побегли Вељиша указао је у суда дан.

Председ. г. Мих. Р. Поповић пакоди, да је Богдан оптужени на основу § 99 П. одељ. Потом прочитају сведочке исказе, који су дали они, који присуствовали осуђенику да побегне. На како суде ово је, случај, јер је осуђеник сам побегао без икакова вакала оптуженикова, што је и сам на саслушању под заклетвом казао, да је увијек правило, то вакали да оптужени не може бити оптужен на основу тога параграфа. Наводи и то, да оптужени може само тако одговарати, ако побегнувши, бан нако је за ту вагону небрижљивошћу или самовољу на 12 дана затвора и истовременим из службе, вакала да је за то дело већ довољно казнио. О тога вакали суд да оптуженика ослободи од казне, јер је за њега 10 година службе без икаке тачке и свесна. Браниоцу награде во тражи.

Суд је нашао да се по § 99 П одељ. вакали и сама ослобађање оптужена, јер је о опште на службеној дужности добио казнена решења до осамнаест. Богдан казни за тридесет дана затвора и да плати суду такву у 15 динара. Затвор ће му се рачунати од дана кад је ослобођен.

Пресуде је закључен у 9 18 час. пре подне.

* * *

Сарлетан претресе по кривици Ранке Стојковић одложен је за данас у 3 часова пре подне, јер сведоцима сведок Павле Обрадовић није дошао суду, што ово се суд нашао.

БЕОГРАДСКЕ ВЕСТИ

Суђење дан ступања на престо. Јучер је од турског посланства свечано прослављено годишњег дана Суђења ступања на престо. Том прилеком ишли су у посланство сви чланови посланичког чиновништва: аустријско-угарски амбасадор барон г. Мајлат Вон-ши Ву. В. Вуђа, министар финанеија г. Вуђ, наших Петровић у име краља, главни дипломатског тела, уједно и г. Јован Гавриловић г. Јовановић и аустријски представник шиптаре београдске г. Стева Живковић.

Председник министар. Г. Никола Стојановић отпутовао је у Врњачку бању на лечење. Од прво његова одсутства у државности ће га заступати прва члан суда г. Стева Живковић.

Прва суд. Зграда, која се у дворишту Главно полиције подиже за потребе Преког суда над оптуженима за дан атентата на Ив. В. Краља Милана, биће готова осенаре. Прека тема суђење ће почети најкасније до 1 септембра идућег месеца.

Отпутовао. Мајорски ађутант општине београдске г. Димитрије Николић отпутовао је на службено а одмах је враћено од дужности.

Чиа суђења. Г. Васиљу Ђорђевић, мешетарија по Палилуле, постао је члан управног Друштва „Кола Јадних Деца Михаилог“ и поклоно друштвено благајника ће нам тога 100 динара.

Холидеји се свима радосљба, овог интересног друштва

Пошетак предавања у недељним гимназијама. И у гимназији у Краља Александра и у гимназији Краља Краљевића предавања ће отпочети 1 септембра. Тога дана имају сви ученици доћи у школу у 8 часова.

Сајта. Дружина „Текстилних радника“ у једнодела се са другитом „Удружењем Београдских радника“, које стоји под високим заштитом Његовог Величанства Краља Милана I, помагаће заставу своје, и приредиће у ту сврху једну забаву у свету дворана Удружених Београдских радника.

Дефортер. Г. Арса Стојадиновић и његова супруга узнели су своја рано примичног сина Јов. Михаила Стојадиновића бив. сарата од. за добротвора Текстилнског Певачког Друштва „Јединак“ и положили добротворни улог од 100 дин. Управа Текстилнског Певачког Друштва „Јединак“, изражава своме високо поштовање према поменутима, и зов. Михаилу ново Вог да срећно живели.

Курс. Јучер је ни сад. Берин продат наполеондор по 27.17 дин., а 100 нем. по 27.1.60 дин.

ПРЕПИСКА УРЕДНИШТВА.

„Мутатису“ — Г. Михаилову. Штампање ваше ствари коштало би 12 динара. Пошљите новац уредништву, па ће се одмах штампати.

ОСНОВАН 1873 ГОД.

НАУЧНИ И ВАСПИТНИ ЗАВОД ЗА ЖЕНСКУ ДЕЦУ

МАРИЈЕ МАРИНКОВИЋКЕ, БЕОГРАД

источни врачар, врунска улица бр. 24.

ЗАВОД ИМА:

Дечије Забавиште (Prebel Kindergarten.)

4 РАЗРЕДА ОСНОВНЕ ШКОЛЕ
4 „ ГИМНАЗИЈЕ.
4 „ НЕМАЧКОГ ЈЕЗИКА
4 „ ФРАНЦУСКОГ ЈЕЗИКА

Школу ручних радова

У Завод се примају ученице од 7 до 16 година, у интернат, полуинтернат и екстернат.

Упис почиње 20 августа а предавање 1 септембра.

Завод се налази на лепом, мирном од прашине заклоњеном месту, у здравој кући, на лепом положају, са великим баштом и игралиштем.

Сва блиска напомена могу се видети на засебном програму, који се на захтев бесплатно шаље. 750

ПОД ВИСОКОМ ЗАШТИТОМ ЊЕНОГ ВЕЛИЧ. КРАЉИЦЕ НАТАЛИЈЕ

основан 1894. године

Виши Завод за васпитање Девојака

БЕОГРАД.

Примају се ученице само у интернат.

Завод има пет разреда.

Примају се ученице од навршене девете па до петнаесте године.

Циљ је задаћа да ученицама да више образовање и васпитање у српском духу, и да их спреми за добру домаћицу.

У заводу предају: управитељица, шест професора београдских средњих школа и шест спремница, који имају оспособљење за наставу по средњим школама.

НА СРПСКОМ ЈЕЗИКУ ПРЕДАЈЕ СЕ: српски језик, литература облици и српска књижевност, Историја Срба, Хрватска и Српска, општенска природопис, земљопис, земљиште и географска положења, појам из Естетике, психе, штедње и друштвене економије.

НА НЕМАЧКОМ ЈЕЗИКУ: немачки језик и немачка књижевност, рачун, теорија музике и велике писме, свирање на клавиру, лепо писање, ове ручни женски радови, као: плетење и вођење рубља и хаљина, бела шва ја и вештачки цвеће и разне чипке;

НА ФРАНЦУСКОМ ЈЕЗИКУ: Француски језик и француска књижевност, општа историја;

НА ЕНГЛЕСКОМ ЈЕЗИКУ: енглески језик и енглеска књижевност, цртање и живопис.

Сва су предмета обавезни. Настава се врши у практичном правцу.

Школска година траје једанаест месеци а ученице могу провести и 5 година сврше у заводу.

Испитивање је у заводу на српском, немачком, француском и енглеском језику.

Све су ученице увек спремне. У заводу је модерно уређење бог. Школарина је 1050 динара годишње. Плаћа се у три рате. Родитељи који се реше да дају своје дете у овај завод, нека се пријаве што раније и нека спреме по пет комада од рубља а универзу могу набавити и касније.

У Београду Јуни 1898.

УПРАВА ВИШЕГ ЗАВОДА ЗА ВАСПИТАЊЕ ДЕВОЈАКА
720 улица Краља Милана број 85.

ТАНАСИЈЕ С. РИСТИЋ

ГВОЖЂАР 767

БЕОГРАД—ТЕРАЗИЈЕ

Добио је искључиву продају новог „АУТОМАТ РЕПЕТИР РЕВОЛВЕР“ система „Бродвеј“ 1899 год. који је једини до данас пронађен као најсавршенија пиштаљка и пиштољ у свим правцима.

О чему се препоручује чиновницима чиновницима при набавци оне потребног им оружја, као и т. д. обраћањем пажње на обрубљ направљ. јер је оружје врло лако и врло тешко за коришћ. а овај тип сеје дакле је преко 200 метара и зачиње него ни један други револвер.

Опис и упут за исто се тада може добавити и свејетно само оружја видети приходом на одвоји, нуде свакоме на захтев бесплатно.

ПРВИ СРПСКИ ЗАВОД

ЗА ХЕМИЈСКО ПАРНО ЧИШЋЕЊЕ ХАЉИНА

ЗАВЕСЕ ШПАРЕРАЈ У БЕОГРАДУ

Г. ФИШЕРА

ОД ПРВОГ КАМАТАРА СВИЋАМ ГЛАВИЋ

Извесни хемијске паре чишћење халина пред их чишћење сос мушке, женске и дечије халине, белеш и обојене ношене одевне предмете и чипкасте ствари, прогласо из капелатије, шарене и живе завесе, покривач за кревете и столове, рукавице беле, женске, кожне, струкове, сукнене хал

Прихвата се, да ће се речени предмети чистити без скидања и одвајања поставе, купоја и дугмета умрсо на халинама и то тако, да ће исти бити потпуно задовољни.

ПОРУЏБИНЕ СА СТРАНЕ ИЗВРШИВАЋЕ СЕ НАЈСАВЕСНИЈЕ.

На захтевање могу се поћи по одећу, женско халине, као и друга предмета под гарантијом за једам дан очистити и прегледи.

Завод се налази: Обилићев венац, преко од Соколишта до кое. Дарданела. 810

ОД ПРВОГ КАМАТАРА СВИЋАМ ГЛАВИЋ

НОВО, НОВО, НОВО,

НОВ ЗАВОД ЗА

ХЕМИЈСКО ПАРНО ЧИШЋЕЊЕ ХАЉИНА, У БЕОГРАДУ

Уроша Лазаревића

зградача

Прима на чишћење све *мушке женске* и *дечије халине*.

Фенцерске и чиновничке уније.

Штофовна за намештаје, покривача за кревете и столове;

Напомена: Све речене предмете чистићу без порења и одвајања поставе и то тако да ће као нови изгледати.

Против *Кише* и *мочара* (пљусковина), прима чоје (Штофове) да их у једну хемијску течност прекрадим и онда да се од њих направе одела, тако да ни киша, ни снег не може скроз влагу пропуштати.

Тако исто и готова одела, као капути, шињели, огртачи, капе и штофана обућа и т. д. за све у опште категорије корисно служи; на захтев све поручбине тачно се извршују на уречено време.

С гаранцијом да не прокишну скроз и да боју и калиоју не мења.

Завод се налази: у Југобгдановој ул. бр. 7. до кафане „Црна Пеша“. 705

ЈАВНА ТРГОВАЧКА ШКОЛА

„У ВОЗДЕНЦУ“.

Почиње X. школску годину 28 августа 19. Септембар 1899 год.

Завод се састоји из: 1. једне двогодишње трговачке школе, 2. једне једногодишње спремнице, 3. једног двогодишњег специјалног курса за ученике средњих школа.

Предмети у школи: Књ. 0, 10 и 11. стенографија, немачки, француски, енглески језик, рачуноводство, трговина, робна наука, и т. д. Програм и подаци шаљу се на захтев. Ученици могу ступити у завод сваког дана. Наставља се целе године.

Предаје прима Г. А. Пуић, директор. 813

Peter Resch, Director.

ЗАЧИКИ РОДИТЕЉИМА

ЈЕДАН ОД НАЈСТАРИЈИХ учитеља основао је у Београду завод за васпитање деце, у коме ће деца, која буду примљена, имати сву пажњу као и у породици. Деца ће се у заводу научити свима оним предметима, који се у основним школама предају, а осим тога и француском језику, певању, свирању и т. д. Деца ће се у заводу научити и свима оним ручним радовима, који се за женску децу траже. Деца ће се у заводу научити и свима оним ручним радовима, који се за женску децу траже. Деца ће се у заводу научити и свима оним ручним радовима, који се за женску децу траже.

Прва Београдска повлашћена опанчарска задруга

има богат избор свих врста опанака а нарочито

„ОПАНАКА КАПИЧАРА“

Такође има на продају 200 комада „ОДАБРАНИХ СВИЊСКИХ КОЖА“.

Цене су за сву робу сасвим умерене.

УПРАВА.

681

Број 5 пара ВЕЧЕРЊЕ ИЗДАЊЕ Број 5 пара

1893 XIX. — 1912.
KLEINE ZEITUNG

МАЛЕ НОВИНЕ

ПЕТИТ Ж. ЈУР.
LE PETIT JOURNAL

Орган свију који слободу траже, истину теже, правду траже, одвајкада тлачене, такође што говоре и тако стално објављени и грозној мисли

ВЛАСНИК И ДИРЕКТОР ПЕРА ТОДОРОВИЋ ОДГОВОРНИ УРЕДНИК МИХ. ХЕ. ЖИВАДИНОВИЋ АДВОКАТ

Преки суд

Јавно суђење у Преком суду оптуженима за атентатор, уређу Величанства и распирање забрањених списа

ПРВИ ДАН

27. августа, петак пре подне.

Зграда Преког суда

Као што сам већ раније јавио, зграда је подигнута у самом средишту престолу нашег краља Ујединитеља Пословичног, ратног фотографског отсека „Полицијског Гласника", тако да зграда почиње одмах на ваду до Великог Трга, па је дужином скоро пуна до Дунаву. Зграда је од лесака с високим приземљем, које је по нарочитом нацртаном тертежу. Као што сам већ јавио, зграда је дугачка 25-70 мет., широка 11-40 мет. и висока 7 метара.

На доњој, поточној страни, спајамо је дуж целе широке улазница, шестрта пасионица, а дубока је до ½ метр. Зид ће уваљивање обложен је широком хартијом (мастиком), а у средини је у дужини пасионице пошту, оковани јаким трубовима, клина Њ. В. Краља.

На средини улазнице налази се велики дрвљани сто, шестрт великим чоком, на пред-седнику и дворају судија. Преко стола седнице је сто за стенографе а још лево су врата, која воде у капиларију Преког суда. На те капиларије друга врата воде у двориште. Лево од средњег улазног стола је столица Преког суда, а још лево, мало у напред, две столе за државно тужилаштво.

Одмах иза улазнице, на пред, удаљена нешто, једна велика клупа, а иза ње још једна, која је стоји шестрт великим чоком; на њему је гвожђа с крстом и два свећњака и два велика подставка. Лево од тога столића, које удаљене налазе се велике клупе, које служе публици и окривљеним особама и браће Њ. В. Краља Милана и Његовог Адутанта потпуковника г. Николе Лукића. О једне и друге стране тих столића, а исто тако и лево и десно од тих дугачких столова су столице за г.г. бранитеље.

С десне стране до бранитељског стола, па до врата на дворишту у судници. На тој страни налазе се оптуженици.

Одмах до тих врата су столови за домаће новинаре а код њих и сто за владине комесаре. Преко пута од њих, а одмах до бранитељских столова с леве стране, столови су за стране дописнике, од којих је нарочито место одређено за дописника лондонског „Times-а".

У средини зграде, у између столова за домаће и стране новинаре, поређено је пет, шесток боја обојених клупа, одређених за оптужене.

Ове клупе за оптуженике су клупе и столице за публику и седење, а с леве стране, уза зид, иза столова за стране дописнике, налазе се 8 клупа постављених једнако, једна иза друге, за дописничко тело. Ту је од завеје балкона.

Иза столова за домаће новинаре налазе се друга врата, за улазак публике.

На десној страни има 4 а с леве 2 врата.

Лева и десна страна рачуна се гледајући са председничког стола.

Обесио се у затвору

Синоћ у 6 и четврт сах. Живко Анђелић бив. окр. начелник, који је оптужен за велеиздају, обесио се у својој соби у затвору. Живко је извршио самоубиство на овај начин. Од снога преветског чаршава, који је упљео, начинио је шамију, па за тим је утврдио о једни екер, који је укупао у врата. Врата су била тада отворена ради чистог ваздуха у његову соби по-што је Живко био болешљив, па се затим попео на „пенџере", завежао шамију, па исклиг оптуженог и тако извршио самоубиство. Чим се дознало за овај случај одмах је извршен увиђај на лицу места у присуству два грађанина г. г. Тоше Димитријевића хлеточара и Тоше Богдановића хотеијера, а у присуству окр. лекара: г. г. Попеа, Атанасијевића, Тоше и Николе Х. Николића.

За исленика по овој истрази одређен је судија г. Милан Христић, а за једновољ писар полицијски г. Ивић, у чијем ће се присуству данас око 5 часова извршити сечења од пет лекара; по извршеној рекији сахрањене се као самоубица без свештеника.

Живко је остакло за жену једну пецуљу у пирину удовицу и новорођана о своју намери самоубиства и наређује јој којим новцем и како да га сахрани.

Публика

Још од 7 часова пређа се прикупљати публика, али су је пуштали у зграду тек око 11 по подне. Од најранијих часова видели смо пуно полицијских и жандармеријских официра г. Живу Ђорђевића, потпуковника државног саветника у пензији г. Петровићевића и многобројне свештенике. Ту је и Његово Преосвештенство.

Од страних дописника тада били су Бугари који отправљали поклоне г. Шешкова, драгоман немачког посланства г. Јозеновић, драгоман руског г. Дука и француски, драгоман аустријског посланства, аустријски и енглески генерални конзули г. Мандел и г. Рикас отправили грчког посланства.

На улазу је публику стајао дуг жандарма.

Суд

Председник и судије Преког суда јавили су у 7-50 сах. и нарочито, да се доведу оптуженици. Бранитељи су заузели у исто време своје место.

Новинарски извештачи

Осим домаћих новинарских извештача, било је присутних страних дописника.

Довођење оптужених

Истрага клупа за оптужене извештене је врата столова за атентатора Кнежевића. Оптужене су довели у судницу у 8-5 сах. У шу Клаић жена покрет, а за тим тајац.

Оптужени

Од оптужених најпре уђоше атентатор Кнежевић, Вајко Николић, Петар Ковачевић, Мијаило Дивић, Никола Пашић, К. Таушановић, Стојан Протић, Љуба Живковић, Ана Станојевић, против Милан Буровић, Димитрије Крезовић, Радомир Милинковић, Иван Пилићевић, Урош Пантелић, Младен Јовановић и њихова жена Анђелија, Борђе Стојковић, Вока Новаковић, Гаја Милорадовић, Јован Стевановић из Осштреза, Настас Маринковић, Јован Тодоровић из Граништа, Милан Стевановић, Аврам Савић, Тома Рајковић.

Оптужени изгледају прилашени.

Око атентатора стоје по два жандарма с леве и десне стране.

Председник саопштава који од бранилаца брани кога од оптужених. Та само имена бранилаца саопштили ранијо.

Оптужени Ранко Тајсић и Антоније Урошевић нису овде, у иностранству, а Живко Анђелић умрс је.

Председник саопштава да су сви оптужени на дан почетка суђења и да је Прекм суд данас спочетка наставља по тачи дану. Оптужени одговарају да су дају изјашње мање по одређеном им неодређеном, нити је покушати мишљење последње.

Пашић

Хоће ли нешто пита, или ће продавници понешто да говори над доје ред на шестту одбрану.

Тужба

Држ тужилац г. Васа Симић чита државну тужбу. Тужба прво почиње како је Кнежевић хтео да убије Њ. В. Краља Милана, па ранио и Њега и Његова адутанта потпуковника г. Лукића. Он је хтео да убије Краља Милана, за тим изазове забуну и нереда те доведу династију Карађорђевића. Као несосредине подстрекаче оптужени Кнежевић означио је пуковника Живка Николића, Перу Ковачевића, Мијаила Дивића, Антонија Урошевића и Живка Анђелића, који му је по препоруци Вајка Николића дао пасош за Румунију и писмо за опт. Ант. Урошевића. Његово казивање одговара прапоме стању ствари. У Букурешту неко „непознати Србин" однеси атентатора Антонију Урошевићу и са овим моје га у једну полицску кућу ту га упознали с неким човеком за кога су му казали да је Рус, коме су рекли да је он — атентатор — тај који ће убити Краља Милана. По повратку из Румуније састаје се с Иваном Пилићевићем адјутантом из Неготина, а за седам дана по доласку у Београд извршен је атентат.

Вајко Николић и Пера Ковачевић познавали су атентатора још из ранније, за то су га заговорили и употребили за извршење атентата.

Састанак завереника држани су у хикорининци Мијаила Дивића, ту је и завера утврђена.

Атентат је било управљен против династије а за довођење Карађорђевића, то се доказује исказима сведока, који тврди да су му то завереници говорили, а осим тога има и других доказа, између којих су и познате брошуре против династије.

Истрагом се утврдило, да су творци завере и неки чланови биле радикалне странке, који су за велеиздају били раније осуђивани.

Тужба износи јаркије радикалне странке и писање радикалне штампе од пада г. Симићеве владе; у тој штампи се писало против Краља Милана па и против Краља Александра. Тужба износи поједине случајеве такога писања, због кога су тредници осуђени, а тако је исто био осуђен и Пашић за такво дело. Осим тога има безброј других дела у тим радикалним листовима, а сему је писању био задатак, да се у народу изазове мржња против Њ. В.

Краља Александра. У том погледу су још гори били прекосавски радикални српски листови. Осим тога у брошурама се народ поимао као неки репрат, а почели су тих брошура изјављивати радикални вођи чланови. У седници главног одбора радикалног од 28 маја 1898, у којој је био и Пашић, решавало је да се народ позове да не плаћа порез и донета је одлука, те је написана брошура, у којој се народ позива на буну. На 16 страна те брошуре наречено се каже да се народ саветује да не плаћа пореза, да се одупире власти, да се не дозволе мере принудљивим планова о буни, но одмах да се питање устанак и створи нов преврат, да се отворене борба против старога Краља. Творци те брошуре творци су и атентата.

Др. Михован Миловановић и др. Миленко Весник у странчким листовима писали су и против Краља Милана, и против Краља Александра, за шта законитог стања у земљи, и у томе су се погланито служили париским листом „Temps“; одакле су после прештампавали остали велики листови француски и руски.

Даље тужба напомиње, како је прегнут шума и железнице употребљен у агитацији против Краља Милана, који бајаги то хоће да пропусти енглеским динарима; како Краљ Милан хоће да збаци Краља; како је Он извозио арнаутски сукно.

Осим тога, радикални правни попављивши су Јеврејску брошурама на страним језицима, у којима се пише најружније и најклеветничније против Краља Милана, Краља Александра и династије, како је Њ. В. Краљ Александар душевно болан и т. д. У тим се брошурама агитовало код страних капиталиста и против намера владиних о аквизичинању зајма, наводећи да је Краљ Милан грдно милијуне добро као проживио. У опште и брошуре на српском и брошуре на страним језицима поимале су нарочито оно, и препрат, и против династије. Брошуре су писане најгаднијим клеветничким тоном. Чак се писало и је Краљ Милан ухапсио Краља Александра, који је душевно болесан, а другога као њега воли по народу, итд.

Али радикални прибили нису се само на то ограничили, но су од турбинских плаза тражили помоћ против законите власти своје земље. То се одсвајује писмима двојице радикалних министара. Тако је др. Милован Миловановић у том погледу радио код бив. француског министра спољних послова Анотов, а г. Вока Симић пише у Петроград посланику Сави Грујићу, како су на Цетињу у питању од суботичке важности по Србију запутили свог Господара а радио за туђег владаоца. Осим тога, Симић је преко Саве Грујића молио руску владу, да она поради код аустриске владе те да из Србије уклони Краља Милана. У другом писму Сави Грујићу, г. Симић назива Краља Милана злим духом, и опет моли да се поради да се из земље уклони Краљ Милан.

Никола Пашић 22 и 23 јуна о. г. рекао је неколицини пријатеља „немате шта да бринете, ствар је свршена, за који дан знаће се“.

Завери је циљ био, да се убије Краљ Милан, да се тиме створи забуна и неред, те да се сигне с престола Краљ Александар а доведу Карађорђевићи.

У завери су још Пашић, Таушановић, Стојан Протић, Љубомир Живковић, Аца Станојевић, прота Милан Ђурић, Димитрије Крезовић, Ранко Тајсић (који се налазе на Цетињу), Радомир Милићковић, Илија Пантићевић адвокат из Неготина, Урош Пантелић, пензионар Младен Јовановић и његова жена Анђелија, професор Торбе Стојковић, пензионер Вока Новаковић, Гаја Мидорадовић из Деспотовца, Јован Стевановић из Опатреља. Настас Маринковић из Б. Потока, Јован Тодоровић из Бањичине, Јован Стевановић и Милан Стевановић из Градишта. Аврам Стевановић и Тома Рајковић.

Докази су:

Протин Туре Кнежевића, његово признање, да је његовим осталих заверених учинио дело и циљу прекрата. Пера Јовановић из Крушевца је код Ковачевић неговарао да убије Краља Михаила, а тако су га исто наговарали пуковници Влајко и Мијајло Дикић, те су после у дипломатији Дикићеви држали седницу, где су му представили неко непознато лице као Петра Карађорђевића. С тим лицем је он пошао у Румунију и у Букурешту се бавио три дана, где га је испоштао лице које Антонију Урошевићу и неком Русу у неку повећу кућу, са филаретама ограђену и сви су га наговарали да убије Краља Милана. На Турбеш путовао је с тим непознатим лицем, и уз пут се састао с Пашићевим. Код Пашића он је ноћивао пише дато му је 2000 наполеона, пола за њега, а пола за пуковнике Влајка, Дикића и Ковачевића. Осим тога дало му је три писма за пуковника Влајка. С тим непознатим лицем Кнежевић се после састао у Земуну и ту пристао да уби Краља Милана.

Протин Влајка Видовића, што га терети атентатор Кнежевић, што је Влајко из раније познавао Кнежевића, што је Влајко утицао на Кнежевића, што је дао Кнежевићу препоруку за Живка Анђелића за пасош, које му је издат и против воље општине, што је Влајко на сам дан атентата дао обећања зко се ухвати и ослободи, а убијања зко се ухвати и ослободи, а убијања зко га не ухвати, што му је Кнежевић донео из Букурешта писма, што Димитрије Крезовић тврди да је и Влајка пишао у радикалној штампарији као ни је донета порука Ранку Тајсића и том приликом рекао с остима да ће убити Краља Милана и да ће донести Карађорђевића што је Влајко распрашао стварда се сачињава на Србије на случај неуспеха атентата.

Протин Пере Ковачевића: што га терети Кнежевић, што се с њим познавао и састајао.

Протин Мијајла Дикића признање и казивање Кнежевићево, које га терети да га је и он наговарао, које је у његовој дипломатији држана седница, што је од Кнежевића примио новац што им је послало оно непознато лице, да претресом је у каси Дикићевој нађено 12.800 дин. на шта Дикић вели да је то његов новац од пензија, (испоставио је немогуће да је тодики новац од пензија).

Протин Антонија Урошевића што га терети Кнежевић, који му је однео писмо од Живка Анђелића; што Антонић признаје да се састајао с Кнежевићем.

Протин Живка Анђелића што Кнежевић вели за му је Живко по препоруци Влајка Николића издао пасош и још писмо за Антонија Урошевића; што је Живко негово општински сиј да му издао уверење за пасош; што је према сведоцби Јеремије Терзића помоћника по пријави Живка Анђелића пошобљено; што је Анђелић тврдио да само он издаје пасоше; што је претресом код њега нађено писмо Алексија Карађорђевића истима адресовано на његова службена повереника Радомира Милићковића, али он о томе писму није известио своју претпостављену власт, што је садржина писма сумњиве природе и што је писмо из 1898 године, дакле из времена кад се почела завера, на чему које стоји Алексије Карађорђевић; што је имао везе с Карађорђевићевим агентом Митом Алексићевићем; што је овај од Живка тражио беспилатан пасош.

Протина Н. Пашића, што је међу његовим артицима поред његовим руком писана записнике седнице главног радикалног одбора од 28 маја прошле године — што је после напада на жандеровског затвора путовао по источном крају и свуда се с опт. Пашићевићем, који се врађао од састанка с атентатором и непознатим лицем; што следеће тридје, да им је Пашић пред сам атентат казао оне речи, које сво раније нанели у данашњем атентату; што један сведок тврди, како је Пашић рекао, да ће се осветити Краљу Милану кад живље из затвора, како ће он поразити код народа да протера Краљеве; што је био у интимним односима с Влајком Николићем; што је био у преписци с протом Миланом Ђурићем, из које се види да је намера и прота Милана Краља Милана; што је свештеник утрпено, да је Пашић поручивао радикалима да се ништа не боје, јер ће Краљ бити протерани а довешће се Карађорђевић; што је за велеиздају био осуђен на смрт; што је био осуђивању уврсду Краља Милана; што је у емиграцији поимао народ на буну.

Протина Косте Таушановића, што га терети оптужени Крезовић, да је говорио да ће убити оба Краља; што је међу његовим хартијама нађена његова забелешка против оба Краља: што су међу његовим хартијама нађене његове забелешке против великог Милоша и поранице му: што је против Краља Милана, тим забелешкама написао непопшене речи и да га треба судити необичним средствима и тако га се карактерисати, што су те забелешке или материјал за какву брошуру које је растурена или за писмо какво утицајније завереничкој личности; што је забележено да је то писмо седмо; што је био осуђен за велеиздају; што је био осуђен по Чебиначкој завери да велеиздају; што је често пребивао преко бајаги рали пивара, и у ствари се састајао са завереницима.

Протина Стојана Протића што је и он био у седници од 28 маја пр. г., што је био у интимним односима с писцем „Демона“ Љубом Живковићем, што га терети Димитрије Крезовић, што је онако о Краљевима рђаво писао и дист због тога био осуђиван, и он сам био стављен под суд; што је међу хартијама Пашићевићем нађен концепт писма Протићу, који садржи кључ шифре за жељусобну преписку.

(наставиће се)

Сарштак рђавне тужбе доносимо у сутрашњем јутрењем броју.

Читање је рђавне тужбе довршено у 11 и четврт.

Пошто је већ 11 и по, председник прекида седницу и заказа продужење за 4 сах. после подне.

*

Извештај са суђења данас после подне донећемо у сутрашњем јутрењем издању нашег листа.

Публике је пре подне била пренуна суђења.

Продуженье извештаја о претресу излази у сутрашњем јутрењем броју нашем.

Нова Трговачка Штампарија (Кнез Михаилова улица) Одговорни уредник М. П. Жигадиновић

Број 10 пара **ЈУТРЕЊЕ ИЗДАЊЕ** Број 10 пара

БРОЈ 399. — 1890. KLEINE ZEITUNG

МАЛЕ НОВИНЕ

СУБОТА 29. АВГ. LE PETIT JOURNAL

Свеги свој има слободу дубе, истини тако, повеђу вешо, осуђују тушно. Тешко што говоре и тако студи отадбини и срећној мисли

ВЛАСНИК И ДИРЕКТОР ПЕРА ТОДОРОВИЋ ОДГОВОРНИ УРЕДНИК МИХ. П. КИВАДИНОВИЋ АДМИНИСТ

ЧИКА МИЛИНО ПЛАТНО — ШИФОН

СА СВОЈЕ ИЗВРСНЕ КВАЛОЋЕ И ЈЕФТИНИХ ЦЕНА

НАЈПОДЕСНИЈЕ ЗА ПЛАТНО ЗА ДОМАЋЕ ПОТРЕБЕ

МОЖЕ СЕ ДОБИТИ У КОМАДИМА ОД 36 МЕТАРА И НА МЕТАР, У КВАЛИТЕТИМА № 1, 2, 3 и 4.

ПО УТВРЂЕНИМ ЦЕНАМА ОД 40, 50, 55 и 60 ПАРА ДИН. МЕТАР. НА КОМАД СА 5% РАБАТА 575

ДОБИЛА ЈЕ И ПРОДАЈЕ ПО ВРЛО

ЈЕВФТИНИМ И УТВРЂЕНИМ ЦЕНАМА

— НОВО ОТВОРЕНА ПЛАТНАРСКА ТРГОВИНА —

МИХАИЛА АРСЕНИЈЕВИЋА — ЧИКА МИЛА

У БЕОГРАДУ НА ТЕРАЗИЈАМА

ДОБИЛИ СМО НАЈВЕЋИ ИЗВОР МУШКИХ

ШЕШИРА

у најновијем и најскупљем летњем фасонима и боја-ма, а из најславнијих светских фабрика и то:

Мекане шешире по 1., 2., 3., 5., 5., 6., 6., 7., 8., 9., 10., 11., 12., 12.50 и 15 дин. комад.

Тврде шешире по 3., 6., 10., 11., 12., 13 и 14 дин. комад.

Избор шешира је по свеком буквету и ле-пти **без конкуренције, а цене су јефтиније** но **игде.** Ради што веће поштоване муштерије да се и лично увере.

Порудбине из Србије извршују се одма најсолидније и најтачније с. Цимковић бесплатно.

Коста Николић и Друг

БЕОГРАД.

838

ОГЛАС

Због одласка једне се одмах, под кирију кућа у улици Краља Милана Бивши бр. 38. Кућа има свечани улаз, 5 соба и летњу кујну, воденом и друг на шеће.

Продајем на слободне руке моје *воћњак јабука*, *такође једно „Бостано брдо"* које постоји у атару општине *Жарковачке*, више парене *куприје* и *чукарице*, *по 50. н. дин.* од квадр. метра.

Ко је волан може узети пола јабука или на мале парцеле.

Исто тако издаћу под *закуп од 1. Новембра* ов. год. *до 50. Ђурђева* добре њиратне земље.

За погодбу уђитати поштеног писатеља или мог пуномоћника г. Јована Стојшића бив. чиновника Бранкова (Топ-ољска) ул. бр. 28.

Матија Бан

академик.

865

У МОЈОЈ ФАБРИЦИ имам израђену велику количину СИРЋЕТА, и СИРЋЕТНЕ ЕСЕНЦИЈЕ, које је по своје ој класној ПРИЛАГОДНОСТИ МИРИСА, и надмашености туршија јединствена.

ЦЕНА ЈЕ ВРЛО умерена, поручбине се одма извршују, бурад дајем на послугу.

С поштовањем

Антон Фич. фабрикант

826 Београд.

СТЕЧАЈ

Смедеревском привременом певачком друштву „**Слога**" потребан је **стални хоровођа.**

Плата је од 80—120 дин. месечно. Пријаве се примају до 10 септембра о. г. закључно.

24 августа 1890.

Смедерево.

Управа.

Примедба. Хоровођа овога друштва може бити примљен и као конкурент учитељ музике и певања у овој вишој гимназији. 875

У КУЋУ у Бранковој улици (Топчидерској) број 26. издаје под кирију од 1. новембра ове године.

Цела кућа вик. у сутерану 3. собе предсобље, подрум и кујну, у трећи спрату 6 соба, кухињица, две собице за момке, кујна и шпаја, шупа за дрва и пранина, у другом спрату 3. собе.

Ко жели може узети целу кућу или по појединим спратовима свако за себе. За услове и пено уштите треба у истој кући по вади у кварији.

867 *Стеван Тодоровић.*

†

Јелена и Гаврило А. Јовановић пенсионар са кћерима, моле: ороднике, пријатеље и познанике да присуствују полу-годишњем парастосу, њиховог: милог, једи-ног и непрежаљеног сина и брата

ТИХОМИЉА

4. године-седмог комплата 1 класе

у понедељак 30. т. м. у 10 сати п. подне, у цркви Св. Николе на новом гробљу. 894

ЕЛЕГАНТАН СТАН са више соба и купатилом на горњем спрату или две собе и кујна. Издаје се под кирију у Душановој улици број 15. Уштите у истој кући гвадинару. 897

СОБА са сенка издаје се на горњем спрату са улице, до петровдана ове бр. 15. 860

У КАФАНИ КОД „ВЕЛИКЕ СРБИЈЕ" на теразијама, пред добра вина има и чиста природна кинеског сирћета, на литар 0.40 пр. а на више јефтиније.

с поштовањем

Богосав П. Марјановић

895 кафеција.

БИЛИЈАРСКИ БИЛИЈАР потребан је. Ко има за продају, нека се обрати уредништву „Малих Новина". 891

Прво београдско тамбурашко друштво „Златибор" које је пропутовало све Европске државе, свирање 28. у суботу и 29. у недељу овог месеца свије најодабраније комаде, као: СРПСКЕ, тако и СТРАНЕ, у ГОСТИОНИЦИ КОД „СРПСКОГ КРАЉА" на Калемегдану. друштво се састоји из 12 чланова. Моли на посету.

С поштовањем

Лазар Дашковић

898 гостионичар.

Први тренутци

Јуче, у 8 часова отпочето је суђење у преком суду, и државна тужба већ је прочитана јуче до поднe.

Видели смо јавне, потужбенице и чули у главноме јавне, који ће се против њих износе. Материјал, припремљен у државној тужби, огроман је и о њему ми имаће да се говори и пише још врло много и у разним правцима. Што одмах још сада можемо рећи, то је, да је већ само читање државне тужбе потпуно потврдило оно, што смо ми још од самога почетка износили и говорили.

Несумњиво је утврђено, да има и истинског злочина и истинских злочинаца, и већ колико је чије учешће и колика је чија кривица у ономе злом делу, то ће моћи да утврди сам суд — што ће и бити врло нескоро јавно.

Потврђено је такође исто и оно наше раније тврђење — да ће суђење бити јавно; да ће одбрана овршивених бити потпуно слободна; да ће се цела ствар водити отворено, пред очима целога света, а неће се искључити ни једна врста пропишна непријатеља српских, како је тело суђење било извршено у тајности и у мраку, сакривено од јавности и критике.

Све то, и многе друге сличне лакше, већ сада су потпуно обезбеђене, а што год се простре буде још даље развијао, све ће више избијати на површину, како су пањоска била она клеветничка потворања, која су цело ово суђење хтела да претставе као акт пијеме и освете!..

Како већ рекосмо, материјал, из несен у тужби државној, огроман је, и ми ћемо имати прилике, да о њему нарочито говоримо и да појединe тачке из оптужбе нарочито истакнемо.

Што још одмах можемо рећи, то је, да не само што нема ни праве датворености, већ баш и противно, — по материјалу у државној тужби са пуно разлога требало би да видимо на оптуженичкој клупи бар још два-три радикална првака и бивших министра, који се данас слободно шеткају, и ако су чак у служењем положају, чинили дела, која се ногу назвати потпуно издајничким.

Но за данас доста о томе, јер ће нам имати прилике да за који дан о свему томе опширније говоримо.

Преки суд

Јавно објављење у Преком суду саопштења за телеграфу, упућу Великанској и растурање забрањених листа

ПРВИ ДАН

27. августа, петак пре подне.

Протиче Јурбе Живковића, што је први у седници од 15 маја јавно пред лог да се народ позове да отпаче пре ред, што је основано писао брошуре „Буња у Србији;“ што је саседницима доказано да је он писао „Демона Србије;“ што Илија Марковић на Смедерева, ниже да му је Јурбе Живковић послао на растурање „Демона,“ што је бранио тога Марковића код суда, на место да га брани живо је измештао писао брошуру, што седок Стеван Јовановић тврди, да је Живковић у разним његовој најпотрпније говорио о Краљу Милану и рекао да га треба убити; што је међу његовим хартијама нађена прокламација емиграције на 1883, којом се народ позива на оружје што је при погребу Катићевом Карађорђа назвао великим Србином и соколом од Косова; што су седоше утврдили да је Живковић при погребу Катићеву говорио да је за ослобођење Србија дужна само Карађорђу и да ће у скоро бити сне боље, што је прошле године на забави великошколске омладине питао колико је дао прилог командант активне војске, па онда дао 10 дин. више; што се на преписке с Николићем Милетићем из Панчиња види да се грани одлучно држање страшке према Краљу, што је био власник „Одјека,“ у коме је писао до против Краљева и што је на дан атентата био и очекивао у бановини места где је атентат извршен.

Протиче Аце Стаиојковића, што је био у седници од 28 нојв, што га је теретно Димитрије Кревовић, који му је дошао сокружа са Равна Тајсића и Карађорђевића, да је био у живој преписци сумњиве садржине с протом Туријем па то одриче а прота признаје; што је по Чебичевој жени био осуђен за велеиздају; што је за буну 1883 био осуђен; што је потписао протлас емиграције за буну; што се код њега скупљали завереници.

Протиче Арсе Јовановића Шурића што га тереши Димитрије Кревовић, коме је рекао да ће Краља протерати в довести Карађорђевића, што је био у тајној преписци с Пашићем и Стаиојевићем, што је у писму његовом ружно говорио о Краљу; што је писао Пашићу у затвору, те га куражено да истраје, и ако је ова затвора осуђен; што је прота писао Аци Стаиојевићу, да је решен да учини крај; што је писао Лазару Јовановићу на Рогачице да радикали не клоне, но да се одлучно боре против реакције и безакоња, па ели „време је тут“; што је 1883 био осуђен за велеиздају; што је Радоју Радовићеву свештеноа да говори Гаћиновину да радије бирја за Карађорђевића, и сам је народ пиће за њим; што је 1883 писао своме сину да сврати код Аце Стаиојевића, па ако му овај што да, да крло бријкљиво чува.

Протиче Димитрија Кревовића, што је утврђено да је он као пиперник Карађорђевића и Раиов Тајсића поиео горњим радикалима поруку и они рекли да ће убити Краља Милана, па ће с Краљем Александром исто.

Протиче Ранка Тајсића што га тереши Кревовић, што седок Јовановић тврди да је Ранко пред њим пограно говорио о династији, што другог сеоок Мил. Вукашиновић тврди да је на Ранковић уста чуо за ће Крал. Милан бити убијен, што је Ранко осуђиван за велеиздају, што је за позитивно у-биство осуђен на 20 година робије.

Протиче Радомира Миленковића-Лазаревића, што је био у интимним односима са Живком Анђелићем, што је у Анђелићевим хартијама нађено писмо Алексија Карађорђевића аресовано на Радомира; што др. Симоновић тврди да та је Радомир био у завери против династије, што је био у блиским односима с Вукашиновићем књижаром из Средње Митровице, преко кога су растуране брошуре.

Протиче Илије Пашићевића што је био у сумњивој преписци са Стојком Протићем и послао му кауч из шпера; што није хтео ићи на састанак са својим другом Марковићем, јер је у циљу завере очекивао да се састане с агентаторим Кнежевићем; што је у његовим хартијама нађена његова пецуља с рукописом о неког Мите аресу оног опанаћка из Румунје, па је после датом нађена аресса Танасија Петровића бојаџије из Турнова, који се састао с агентатором у циљу завере; што Пашићевић вели да тога бојаџију не зна; што је 13 јуна о. г. дошао отишао у Турну, ту сам седео до сутра дан, свакодневно радио тајног састанка с којим завереником; што је сутра дан чамцем прешао у Кладово, где није хтео показати објаву, па после на мету; даље са агентаторим продужио пут до Доњег Милановића, где се састао на даљи уступ с агентатором Кнежевићем и оним непознатим лицем; што Петар Јовановић тврди да је видео Пашићевића на даљи у разговору с једном особом, која је по кнежевићеву опису оно непознато лице, што се тада свело и с Пашићем; што је био у блиским односима и с Таушановићем; што је био у интимним односима с Током Стојковићем па му неуобудним изразима пише о Краљевима и ствара у изгледе неке промене; што је на ирном саслушању рекао да је прекинуо свако писмо с Крчом Гором, а на другом је признао да му је познато брат на Црне Горе у почетку оне године, а нико у Неготину није знао о томе ономе; што је у хартијама његовим нађен тежи и вапленгешки кључ шифера од онога што је послао Протићу.

Протиче Урошa Пантелића што је био у интимним односима с агентаторим, дао му прочитано писмо из даљим именом што је по се суњиена карактера и по свету меньо ниг.

Протиче капетана Младена Јовановића, што је агентатор с њим био у најинтимнијим односима, а то се даје протумачити завереничким односима; што су се састајали на Чукарици; што је прикривано ове односе односе с Младеном; што је био у интимним односима с Пером Ковачевићем; што жалармује даје да прече у аду и ту се неће код тамо доће Крал.

Протиче неког жене Анђелије, што је била у интимним љубавним односима с агентаторим, што се састала с њим у очи поласка његова у Румунију, што је на дан атентата имала састанак с њиме у „Македонији“ и пила кафу с њим.

Протиче Јоке Стојковића, што је у интимним односима с Пашићевићем коме је неуљудно писао о Краљу Милану, и који како се очекује прекрет, што је 7 јуна о. г. писао „да се нешто важно очекује ових дана у Београду“, а после неколико дана извршен је атентат; што се у јуну састао с Пашићем, који му је говорио ове речи „да се не брину“ итд.

Протиче Јоке Новаковића што седоше тврде да је проитао пред кававом „Београд“ у Палилули говорио, да ће његова компанија Краља пребијати прво Све и што је ове године ово под судом за уврду Краља Александра.

Протиче Ђуре Милорадовића што је на 2—3 дана пред атентат говорио једном седоку с протом о неком скоро извешћењу; што 27 Јуна о. г. није ишао на благодарење и рекао да ће побеснети у његов театер оне који су били на благодарењу.

Протиче Јована Стојковића из Опатрела, што се седоцима показује да је пред атентат говорио како ће се у скоро промениги Краљ.

Исто тако и против Настаса Мериковића.

Протиче Јована Тодоровића да ће га за који дан сви убрити у табаке, а за тим је настао атентат.

Протиче Јована и Милена Стефановића што су се састајали с Пашићем, што су казивали да је он пријатељима поручио да дају прилоге за извесне прилике, као настане тренутак.

Протиче Аврама Савића што је по поруци Пашићевој казивао радикалима да се не боје, јер ће у скоро доћи Карађорђевић.

Протиче Тоше Рајковића, што је 25 јуна о. г. рекао „да се за Краљеве кува једно јаче. које тек што није пресољо.“

Атентатор Кнежевић оптужује се још и за покушај убиства потпуковника Лукића без предумишљаја.

Кнежевић потпуно признаје обе кривице.

Стојан Протић оптужује се још и за неколике штампарске кривице, којима се наноси увреда Краљу Милану и клеветa поједпних властима и личностима.

Тужба даље наводи појединe изразе из брошура из којих се види и доказује намера оптужених да извозну преврат у Србији.

Према свему овоме држ. тужилац тужи све оптужене за побројана дела, в одустаје од тужбе против Живка Анђелића који се синоћ обесио. Тражи да се оптужени осуде по §. 81, крим. зак. и да плате све трошкове.

Читање је држ. тужбе довршено у 11½.

Пошто је сеh 11½, председник прекида седницу и заказа прелужење за 4 сах, после подне.

27 августа, петак по подне.

Самоубиство Живка Анђелића

Као што смо јуче јучe јавили, бивши начелник округа шабачког Живко Анђелић обесио се у својој затворској просторији око 7 часова. Пок. Живко је био болешљив и нарочито је патио од стомаха и пузлове, због чега је врло рано заспао. Исто тако он прво је легао дана које је био на затвору. Кад је прошао синоћ око 7 часова жандарским наредник, који обилази затворене, дошао да затвори Живка, нађе да Живко лежи на кревету, а он је тада већ био обешен. Не знајући шта се има изволи: „Г. Живко, склоните ту да можемо затворе". Кад овај добро нашао одговор, наиме, мислећи да га Живко није чуо, исти га почeка звати и по други пут. Кад опет није добио никакав одговор, он тргне ушторе и нађе Живка обешеног. Мислећи да је још жив и да га може спасти, он га скиде, али је већ било касно — Живко је отишао на суд праведни и непристрасни, Боги.

Живкова писма

Пре но што ће нас собом занимати његова писма, пок. Живко је оставио за собом три писма (једнаких). Немогући написати их свима, он је за свима писао једнако од речи, а текст написао употребио је врло кратак, који је од прилике овако гласио. Писао је своју жени, своме брату Светозару и Пречом суду. Писао, које је тако написао своју жени гласи:

„Драга, напуштам ранац живи! Ово што је на тебе лежало уништи, то је као неког рака у тамницу леду неправедно Живко".

Своме брату Светозару написао је, како је са сузама, и трогљивом само сарано подвлачење на СТ. писмо и као и своме брату и завади, који је дефинс при Пречом суду, да је интересе.

У писму, које је упутио Пречом суду, Живко вели, како су се околности неповољно стекле тако, да погледа да је крив, и он од стида и срамоте као такво по живо каније пред суд, да ће се убија.

Одбрана Анђелићева

После самоубиства Живка Анђелића у његовом затвору нађена су нацртани николики потези његове одбране пред Пречим судом. Али та одбрана је само и остала. Потези да је покушавао да се одбрани, но кад је и сам видео да ни може бити успеха, он се решио на самоубиство, које је и извршио.

Бојација

На нашег известитеља са јучерашње седнице Пречог суда види се, да је у двору уносан и великан Тајновите. Петровић бојација у Рускиња. Петровићевитићево је да оде Чаковићеву, да је оптужени Урош Павићевић позвао на атентатору Стевану (Бугар) Кнежевићу лично тоже бојација. А кад што ће се из јучерашњег записника видети, у карактерима оптуженога Живка Павићевића, адресата не Његовића, на чега је латинизиран написала адреса тоже бојација. Према тоже види се, да је та бојација јако уважена у двору и да су у њему спремни свима мерама, али, на жалост, он је сам доказа наших клаоти, а по међународним уговорима врлина политичка не видају се.

Како изгледају оптужени

Оптужењци у опште чине утисак врло смушених и духом клонулих људи. Лишећ плода душевно и телесно малакше, ако погледам, погледа му је оборен, пласкан, глас осећа слаб и неприкладан, држа лица врло тужна. *Тајновићевић*, бледа, избуљаст, заморен. *Живојин Николић*, у почетку бледа, а после се јако зажарио у лицу; сеже непрестано с умновним погледом у ранац предмет. *Протић Урошић*, нагледа добро, са крвавом бојом у лицу, као ромпиња пијана и одвећа. *Лука Живковић* обучен нагледа у лицу, али као да оде на позорницу, једнако се врти, одкреће, завирује, вавра по публици, сакла час по њима пикује час с лева Аци Стаиојковићу, час с десна Стојану Протићу; чешће се насмеје но што се плаче на публику. *Аца Станојевић* и *Стојан Протић* нагледају напиљиво и дивљаво не је најприродније, ако лако као да прави спољу какве комедију, но да сеже пред пречим судом. *Атентатор* је врло комирав, нагледа као и да не слуша читање дрнавне тужбе, непрестано трља колена о ногу и нека колоније при седењу, сарећи се час леву, час десно. Навлачи да гледа у публику, али чим погне поднм, да говори једнолично, полако, потпуним изостанком гласова, као брзо и непрекидно, као наизустрани њих кад полугласно чита какву молитву.

Остали оптуженици, нарочито војници, безимено су блиставе час на десна, час на леви комшијама сво, као ђаци. Брижљиво, стенографско и државно тужилац.

Димитрије Кривошић, из Плавалча, лиц је, крупан и развијен човек. Сваја се да нагледа изрази и расположење, али му се изразити не дозвољава од стране председника. Осим тога, сво врата има непознато жандарма с пушком. За времена *Г. докторић* и *Г. Живко* нагледа старију се једна слика, два писма и потресна број жандарма.

Анђелићев гроб

Синоћ, пошто је у опште дозвољено болним најрођенијим лекарска сенација над обесењем Живком Анђелићем, вагони сахрани остали сарадници су у чему Пречког суда у сах. Пошто је он сам себе одузео живот, то није прилика црква ни могао бити ни опјашен, нити му јавном обичајем сарадни.

Прекосавска штампа

Од прилика прекосавске штампе дошао је овог уредник „Нашег Доба" из Н. Сада г. Стева Павловић и уредник листа „Народности" г. Тома Бошић. Ни „Застава", ни „Браник", ни „Србобран", ни „Застава", ни „Српски Глас" нису послали ни једног свог свог штаба. Толико им је стало до истине, просто коју су поривали у свему сведочанства. Овај просто зашо и за поштење и руске листове.

Присутни

Од присутних слушалаца у публици у јучерашњи редовни њихов се лако лакушно појављивање г. Добросављевића, једног сувоњих интроваљног судбеног стола г. Хаџић.

И утрос и данас пуно седи у публици је било доста и познатих.

Пре суђења

Јуче у 7 и по отвори врата у публици и судници. Публике је доста седи већ по клупама. Дипломати су такође потпуно заступљени. Жандарми су чували оптужене као и јуче.

Претрес

У 4 сах. тачно настављен је претрес, код су уведена и оптужени.

Протиче је најпре наставља чланак чита тврдњенског г. Андре Петровића да је извршни атентат. За тим је прочитан полицијски уверај, који се у њему позивља о извештајима г. Марка Стојановића, који ни у два маха до шли у нашем листу.

Прочитани су и записници известитеља о радњи Ђ. В. Краља Милана, који ни у свиј прили такође окончатак.

Михајло Хаџуја и још остали стручњаци претпадали су револвер, који је изнашен в

тентат. То је пиштољ белгијски или шлеват револвер. Стручњаци виђалиџ, да се тим револвером може нанешти убиство на одстојању од 10—12 метара, а атентатор је пуцао на растојању од 4 метра. Калибра је 12 мм. Пре атентата он није пуцао. Тако су стручњаци и ранији под жељене власти изјавили. На свој начин могу се звати. Данашње трајно по 5 динара.

Прочитана је тужба поднесена г. Николе Лукића, на коју је одговорио Ђ. В. Краља Милана. Оптужбин уверење само је тешко доказај (који сво ни ово нарно навода у свом делу) г. Лукић тужи атентатора за покушај убиства. Г. Лукић је изрекао службеним позлом те није могао дати на претрес.

Исход атентатора

Стевни Урош Кнежевић, родом из Босне, из селу Петровића у округу Бихаћском, 26—27 година, неоожењен, прешао у Србију од прилике пре 10 година, неженен. Вели да ни Влајко Николић, ни Пера Ковачевић, нити је нико знао, да ће он покушати да убије је Краља Милана. Кад је био у поварчинима, имао је 60 динара плате, с чим није могао живети, те је за то и напишао ни поварчинима. Тражио је писао ои председника општине београдске, али га није добио не је упућен у Шабац. Он се обратио шабачкој општини и тражио уверење, али му они нису дали. Он је онда отишао начелнику Анђелићу и он му је одмах јако пасоши. Рекао је трећи Влајка и остале, што је имао пиему на њих. Мијаила Димића трећи је за то, што му није дао шест банака. (Димић је на саслушању рекао да не познаје атентатора).

На питање председниково зашто није трећи друге људе, с којима је у животу имао таке сукобе, атентатор не одговара.

На питање председниково, што је пушао на Краља и не на њих, атентатор одговара нако је тражио службу од посланика у Букурешту а он му није дао. Онда је отишао код Антонија Урошевића. Ту је нашао службу, али како није разумевао плаши, остављо је службу. За тим је отишао у Бугарско, где је нашао некога бојицуну Бастаса. У том је нашао Николи Богдановићу, коме је он изнао да прода писмо од Уроша Павићевића и које је адресант примио. Ту се бавио 3 а и у Букурешту 3 дана. Не зна нпе српског посланика у Букурешту.

Последњи пут је имао оде 60 д, а нашао је што му је била мала плата. У Букурешт је нашао са својим учитељицом од 120 дин., коју је имао код Георг. задруге.

Атентатор даље прича, да је из Бугарска отишао на лађу у вече око 8 сах. хтедући да путује у Турну и ту се састане с неким Србином, коме не зна имена.

На питање председниково да ли се састајао још с ким, вели да се не о-помиње.

Кад је пошао у Турну одседе је нако, па је отишао у Оршаву, а одатле даље у Београд, где је одседао у хотел „Македонији". Сутра дан тражио је безуспешно службу сауда, тако да му није остајало ништа друго но да се убије. Он је „у једној радњи" да тим куино револвер оног истог дана кад је пушао на Краља. А на Краља је пушао за то, што му је неко у хазани код „Мајдана" нако да се не жали Краљу Милану, нако што је хтео, јер он не воли Бошњаке. Тога човека не познаје, а нако му да Краља Милана треба убити.

Председник га опомиње да не износи, но да каже истину.

Кнежевић одговара да нема ништа друго да каже, но да је дуже које је теретно, клеветао ни писме.

Председник га подсећа да се околности слажу с његовим изнашим казивањем, а не са садашњим.

Кнежевић вели да га нико није наговорио.

Прочитани су ранији искази Кнежевићеви код истедне власти, где је говорио онако како је изнето у тужби. Код истедне власти је казао, како се на Краљевом куштатиру уговано с пуковником Влајком Николићем и Пером Ковачевићем, а онај последњи му је говорио да ће се осветити Краљу Милану што га је отпустио из војске и то како би добро било да Краља Милана што учини, јер би му било добро. Као је причао у ташмајданској башти Гиндинац Јанићу Рестићу, памтићу нешто више добру Србију, па сто чуди, како г. Пинкер, прот. Јанићу Рестићу и Јанићу Гиндинцу одговара за напоре, који ће у рукама дубаше и ишта, а у свако ирадирајући достојанствене, над створеним рано великога осећаја ишта радикала вели да је дотле дотерао у њима. Одвета свети су рече председник Јова, да је и она гроздје но дан само по нешто осећаја, који је свети истина и ја, да дивљено ори и ишта ирадирају. Пинкера је и само једном ни недељна дела чекао, кита целокупне дела Србије, ни сиут, која у свеле кладиши и вештом заклањању ни недељног у тријумфу, као у Јапи у Ни. В. Краљ Александар, а у Бел граду Ни. В. Краљ Милан, на тихо учишћа у вештини за уклоном дивљењем срећним на радни начин ишчезну. Сад у Србији дивљење ишчезло: силатовано одају признање домина Јованом Рестићем, — глава опадају ишчезло ишчезло прочета поља, но да се, без труда хришћанске дубови, свако ишчезло у човеку.

Да, Господине Владико, добро у беседи каза, да је тешко и изучао човеку да несову полазећу, јер сто, код ово ни ишчезло полазећи, ни свеча изучао. Сад у Србији ишчезло ишчезло: силатовано одају признање домина Јованом Рестићем, — глава опадају ишчезло ишчезло прочета поља, но да се, без труда хришћанске дубови, свако ишчезло у човеку.

Да, Господине Владико, добро је беседи каза, да је тешко и изучао човеку да несову полазећу, јер сто, код ово ни ишчезло полазећи, ни свеча изучао. Сад у Србији ишчезло ишчезло: силатовано одају признање домина Јованом Рестићем, — глава опадају ишчезло ишчезло прочета поља, но да се, без труда хришћанске дубови, свако ишчезло у човеку.

Да, Господине Владико, сво је прошло и нашло ишчезло у свако ишчезло: ишчезло ишчезло ишчезло да нешто ишчезло слушеба Владикиу и народу, осиму заслуге, које ни не умеле да процењује и које сваки ишчезло натпрашују све ишчезло осиво сиинех људи.

Зар доиле је од народа ишчезло спознаље се ово Јованка Рестића и дошлица ишчезла ишчезло се и дутом благодарности ишчезло ишчезло ишчезло

Број 5 пара ВЕЧЕРЊЕ ИЗДАЊЕ Број 5 пара

БРОЈ 270. — 1898. KLEINE ZEITUNG

МАЛЕ НОВИНЕ

СУБОТА 29. АВГ. LE PETIT JOURNAL

Орган свију оних слободу дубе, истине хоће, правду траже, сте против тајне, тихе ноћи говоре и теме слуге отворене и српској земље

власник и директор ПЕРА ТОДОРОВИЋ одговорни уредник МИХ. Н. КИВАДИНОВИЋ адвокат

Преки суд

Јавно суђење у Преком суду оптуженима за телеграфску преписку и растурање забрањених списа

ДРУГИ ДАН

28. августа, субота пре подне.

Почетак претреса

Претрес почео у 7·47 сах. у јутру, кад су и оптужени уведени у судницу. Осим жандарма који су јуче чували атентатора пјанац је још један жандарм ваплар седео иза њега. Председник суђења одгуже да им није дозвољено да разговарају међу собом.

Испит атентатора

Председник: Јуро, ти си јуче овде говорио сасим противно ономе што си говорио код истеране власти и што се слаже са свима околностима. Шта је истина.

Атентатор. Истина је оно што сам јуче говорио.

Председник. Како то, да чиниш злочинство само за то што ниси одмах добио службу, коју си сам напустио.

Атентатор. За то, што сам хтео сам себе да убијем.

На дала питања председникова одговара, да се с Пером Ковачевићем познаје од 1896; с њим се није састајао по повратку из Влашке. С пуковником Влајком познаје се кад је био војник на краљевој пајти, а тертељ га је на пиваре што му је приметио да су даске на јајце размакнуте. На дан атентата пиљавила је Анђелија жена кафеџија Младена, али му није писала ништа. Њу је нашао на В. Пијаци.

Прочитано је лекарско уверење о повреди потпуковника г. Лукића.

Атентатор признаје да је повредио потпуковника Лукића.

Прочитан је протокол претреса собе бр. 16 у „Македонији“ у којој је становао атентатор. При претресу његове су обичне стварн, између којих и један белешник и једна лоптеска карта.

На питање председниково вели и да је нешписмен, само уме да потпише име.

Прочитано је лекарско уверење о повреди атентатора, коју је на дан атентата сам себи нанео.

Прочитано је уверење о служби атентатора у поштанерима, где је био сејиз каплетара Младена. Био је кућевлаут, сваћао се и тукао с војницима.

На питање председниково, атентатор одговара, да је за Влашку отпутовао 5 или 6 јуна и испратили су га Урош Пантелић и Ђорђе Поповић. У Земуи је пребавио по повратку из Влашке.

Прочитан је извештај полицијског комесара, да је атентатор 6 јуна отишао у Земуи и опатле отишао у Влашку. Атентатор сад признаје да је пребавио ради шетње.

Сведоци

Милан Глишовић, трг. помоћник, 26 година, неосуђиван, атентатора није познавао. Био је у дућану на пријн ратима код је извршен атентат. Видео је једног човека да је прошао од „Грчке Краљице“ на Калимегдану, али он није на њ спратао пажњу. После се чуо пуцањ. Тога човека нисако није видео у дућу.

Прочитан је његов исказ код истеране власти, где је сведочио као и овде на суду.

На питање председниково, сведок вели да на другој страни није ознаио ниједа ништа ана с кога је места пуцано, нити зна да ли је у близини био ко од оптужених. Заклиње се. Дангубе не тражи.

Анђелија Бирчанска није дошла. Чита се њен исказ код истеране власти, где је сведочила како је видела пред „Трговачком Штедионицом“ виђела да је капије истрча човек с револвером, који је потрчао ка Краљевим и одмах за тим чула је како је пуцано, после и трећи пуцањ. Овај пуцањ је набајно кинчени; а да тим је скочио и нагао бегити према „Напионалу“.

Херман Ремер, аустријски немаћког поданства, 31 година, неосуђиван. На дан атентата седео је пред „Крушом“. Чуо је неколико револверских пуцња, па за то је одмах скочио и сукобио се с атентатором, па кога је дошље сознан да је пуцао на Краља Милана. Онда је атентатор сакно ка „Напионалу“ викајући „беси беси нас нас“. За атентатором је потрчао и сведок, на кога је атентатор био напарно револвер, али је после опет нагао бегати. Вели да атентатор да је то био овај човек.

На питање председниково, атентатор вели да је хтео да се убије, али кад му то није пошло за руком, нагао је бегати. Председник му вели, како је раније говорио, да је хтео преплашити Сану.

Милан Крстић рибар из Шапца, 39 година неосуђиван, познаје атентатора, јер је пре три године био код њега момак. Атентатор је био путљив. У Шабац је полазно 29 маја за вади Шабац али му ништа није причао да је учинити атентат. Сведок га је знао да остане код њега у служби, а он није хтео, јер је рекао, да хоће да иде у Влашку да траки службу, пошто се тамо боље плаћа. Није му казивао за што је остављо службу у Београду.

На испиту код истеране власти сведочио је тако исто, с тим да му је атентатор причао како је нешто због свађе у општини, па га одбили; за тим је нешао у момалу где су му казали да треба да иде начелнику и да је отишао и он начелнику добро пасош. За то време примети је да је атентатор бно бријкан и замишљен. Не зна да ли је атентатор имао при себи новца. Но на питање да ли је видео револвер га је где дроше мирану, у којој је било око 60 динара у сребру.

Дангубе тражи по уверењу суда.

Прочитан је исказ Перс жене Милинове, који је код истеране власти сведочила што и Милан.

Прочитан је исказ Драгомира Милојковића из Турје, који је сведочио, да је у Турни случајно видео 9 или 10 јуна атентатора и с њим говорио у кафани Николе Третеничанина. Ту у кафани видео је и свога друга Живка Петровића, који му је атентатора представио као неког бакалина из Београда. Атентатор је са Живком отишао из кафане, а он је остао те написао писмо за свог брата у Београду, које је писао да однесе атентатор. Сутра дан му је кафеџија казао да бакалин није однео писмо и да му изгледа сумњив и узнемирен. Живко му је причао да је бакалин у парку побегао од њега.

Атентатор вели да то није био он нити је спремао у Турну.

Милош Милошевић, није дошао те је прочитан његов испит, код истеране власти. Милош је командир пожарничке, где је служио и атентатор, за кога вели да је у служби био тачан и добар и да није никуда ишао на кубе осуство од 24 сахата. Даље је сведочио да је Пера Ковачевић често долазио у пожарничку касарну, где се могло састајати с Туром.

Стеван Милојевић, сарач из Београда, 33 год., неосуђиван, познаје опт. Туру од како је дошао из Букурешта, где је долазио и тражио службу. Атентатор се састајао с пиновником посланства али не зна зашто. После није видао Буру.

Прочитан је испит његов код истеране власти, где је рекао да је Свилокосићу много општио и на само се састојао с једним румунским жандарном, по народности Бутурином.

На питање председниково сведок вели да не зна да ли је атентатор доносио каково писмо од Свилокосића, нити га је питао где је отишао. То је било на 10—15 дана пре атентата.

Јура признаје да се састајао са сведоком, али вели да ништа није разговарао са Свилокосићем; који му је само дао препоруку за службу.

Сведок више ништа не зна, на казано заклиње се, дангубе тражи 3 динара,

Атанасије Зидојловић, неосуђиван, не познаје атентатора; не сећа се да ли је с њим путовао на лађи. Није атентатору давао никаква новца, нити атентатор вели да то није тај човек, но други му је дао шећера.

Сведок је тако сведочио и код истеране власти.

Никола Спасојевић, контролор лађе, није дошао, те је прочитан његов испит код истеране власти. Ту је сведочио да је атентатора Буру видео на лађи и да му је дао шећер у воду. Тада је примо шећер и један господин, отмен и дело одевен путовао који је доле иако лесбину кабину и читао разне српске новине и загребачког „Врача“. Миту Алексејевића познаје, имао је карту до Панчева али је до-

путовао до Београда и напишао Александријевић му је причао како је доживео да неколико ухапсе, па како му је посао испаднe добро, да ће „вандирати“ и да га неко чека у Београду.

Атентатор вели да не познаје тога господина, ни да је у својим исказима код иследне власти много говорио о њему.

Мијаило Илић из Лесковца, 32 године, ужарски трговац познаје атентатора али му не зна име, јер су заједно путовали лађом. Не зна да ли се атентатор с ким састајао на путу. Атентатор му је причао да иде из Букурешта где је био код брата на венчању. Имао је карту до Оршаве, али ја после продужио пут. Сећи ће му је као шешир, јер је његов био пао у воду.

Прочитан је испит сведока код иследне власти, код које је сведочио што и овде на суду, с тим да му је атентатор говорио да је из Ваљева и да је атентатор слободно ишао по лађи и удаљио у другу кабу. Атентатор му је говорио како ће због позива у Земун.

Љубица, удата Здравка Радковића, 32 године, неосуђивана, говори тако да се ништа не зна; зна само како је на лађи чула име „Пиерлеонић“. Пашинба познаје на виђења, али се не сећа да ли је био на лађи. Није видела никаквог господина у засебној кабини.

Прочитан је њен исказ код иследне власти, где је рекла да је при вечери видела неког господина обрнута, који је понашања отменог и при пијачању говорио келнеру српски. Тај је господин био повучен.

Сведок остаје при томе исказу. Закиње се. Дангубе не тражи.

Живко Богдановић, банкалин, није дошао. Прочитан је његов испит код иследне власти, где је сведочио како је путовао из Д. Милановца преко Панчићевића адвоката из Неготина, једног глумца и два непозната човека.

Мијаило Кандић, трг. помоћник, 27. година, неосуђиван, сведочи као и при сведок како је видео човека за је прошло и како је после пуцано на Краља Милана, како је атентатор пуцао на себе а да тим нагло бегати. Закиње се. Дангубе не тражи.

Мита Тита, 41 годину трговац, неосуђиван прича догађај о нарушењу атентата онако, како смо га одмах по атентату навели у опису г. Марка Стојановића.

Прочитан је исказ г. *Мике Кр. Ђорђевића*, посланика у Букурешту, који вели све што је знао о атентату, саопштио је министру спољних послова, по чијем је наређењу водио истрагу.

Чита се извештај посланства бечког о резултатима распитивања и истраживања о пореклу и пороцима атентаторовој; из тога се извештаја види, да је атентатору право име Стеван, и атентатор признаје то.

Сведоци су окончени.

Испит Влајка Николића

Пуковник Влајко Николић, из Београда, 46 година, неосуђиван. Он је код иследне власти казао све што има, о којој ствари није ни знао, поступно је невин. Атентатора је познавао из виђења, као посилног, кад је одлазио у кулатаво војно. То је све његово познанство с атентатором. Од како је пензионован, атентатора никако није ни виђао, до ове године јелан пут на Калемегдану. Могуће је да је грдио атентатора што даска нису добијене. Поцто је атентатор напишао из војске, видио га је пре 3—4 месеца на Калемегдану и атентатор му се јавио. Влајко је тада био у друштву с Милошем Петровићем. Он је с њим редовно од 10—12 часова. У лицитацији Димићеву никад није одлазио нити зна где је. С Пером Ковачевићем познавао се из рана, још док је Влајко био у генералштабу, где је Ковачевић био мајорник. Од тога доба није га видао. Рекао је да је за га не познаје, јер му је само казано име, а сад кад га види ко је, познаје га. Мијаила Димића не познаје. Оптужени чак и не иде рекнуј, једна ако познаје чашу две у два три месеца. Живка Анђелића није познавао, но га је једном видео. Атентатор није од њега тражио никакву препоруку за Анђелића. Влајко не може да замисли од куда ова беда која га је снашла.

На дан атентата после подне био је код кафане „Париза“, а кад је извршен атентат, он је пред Паризом сешао с Милином Мостићем адвокатом. С начелником у пенсији Мијаилом Миловановићем није се састајао. О атентату је чак у неке код куће сазнао. С радикалним правцима односи се слабо. Са Стојком Протићем сешао се пре 6 година код пок. пуковника Косте Поповића, али од тог доба реч с њим није проговорио, осим што су се један другом јављали.

С Аном Станојевићем и не познаје се како треба, тек га је познао на радикалном „пријатељском вечеру“ зимус.

У штампарију и уредништво „Одјека“ никад ногом није ступио.

С Љубом Живковићем нису се ни престављи један другом, нити су и реч међу собом говорили.

Димитрија Крезовића и не познаје, и само зна да је њеко у радикалној штампарији, Чанћу се викнице, да је тако како каже.

Димитрије Крезовић тврди пред судом да је њеко Влајка у радикалној штампарији и причао му како има пенсију и да ће добити неки чин.

Влајко му каже да лаже, а Крезовић се нађути и рече њему да лаже, а да нису овде на овом месту он би се већ с њим разрачунао.

Влајко вели, да његове ова никад нису виделе, Крезовића.

Кућевне ствари продано је, што се на продаје спремо за иде у Париз, али га је од тога спречила болест женског детета због кога се спремао да иде у банју, па га је у томе задесио овај случај. Према тим приликама, он је рачунао да остане још летос у Београду, па после да иде у Париз.

Прочитани су испити Влајкови код иследне власти, где се тако исто брани и где вели да никога није наговарао да убије Краља Милана. Атентатору није ни име знао, док му није казао управник г. Бадевинац.

Прочитано је суочење Влајково с Крезовићем код иследне власти. На самом суочењу Крезовић је рекао Влајку у очи што и овде на суду.

Опт Влајко на питање председниково вели да је слабо имао састанке код своје куће, но обично му је долазио Жарко Илић и комшилук. Професор Миле Павловић долазио је по који пут у дуру на чај. С Мином се познаје скоро годину и по дана, а у комшилуку је. Стари Рус (Никола Васиљевић Черевичкин) долазио му је на чај. Али с њима ништа о политици није разговарао. Од како је научио писати, ни један политички чланак није написао. Једино што је написао у „Одјеку“, то је одговор Светозару Радојчићу.

Прочитано је суочење између Влајка и атентатора, који му је у очи казао како су га Влајко, Перо и Дража наговарали да убије Краља Милана, како му је Влајко у лицитацији написао карту Анђелићу за посош, како му је атентатор донео из Букурешта два писма, како су се састајали на Калемегдану итд., док је Влајко све то порицао и казао атентатору да је све то лаж.

Дуга признаје да је тако говорио али сад вели да није тако било, а говорио је тако што је имао писму не Влајка.

(Наставиће се)

Претрес је напрешен у 12 часова пре подне, а другог је заказан за после подне у 4 сах. Извештај са тога претреса донећемо у сутрашњем јутрењем издању нашега броја.

АНЂЕЛИЋЕВА ПИСМА

У прошлом броју саопштили смо у кратко садржину писама, које је пок. Живко Анђелић писо својој жени Нуји и своме брату Светозару. Сад доносимо та писма у потпуној садржини, онако како их је Анђелић написао. Писмо жени гласи:

Нујо!

Рекне моје најљуће! Све што је могао да учини за тебе тој несрећни Живко, то је оно, да нехаи погине.

Писмо брату Светозару гласи:

Светозаре

У виновник начелства има много мојих ствари. Наручите у ова остала.

Ту је облигација Максима Новаковића жандари, официра; облигација Андреје Маријановића чин. гл. контроле, тапије, твоја акта о дутоваљу, један кредит, лоз бечки, два лоза француске мазовеће и многе друге хартије од вредности.

Иди па покупи што је моје и буди на руки оној јадници.

Збогом

Живко.

На другој хартији продужење о ова писма.

Тако је и књига чиновничке задруге. Рачуни Ристе Димића, Сиа Мријадовића и друга.

У управи вар. Београда има 670 д. салат и остале ствари.

Примите неусуту пензију и посмртну плату и са тим ме скраните.

Твој несрећни брат

Живко

Код Милоша Илића имам две моје заложнице.

БЕОГРАДСКЕ ВЕСТИ

Покиа атентатора. Као што смо већ јавили, атентатор Стеван (Бура) Кнежевић јуче пред судом почео је да оправе своје раније исказе, у којима је терегно оптужене Влајка Николића, Перу Ковачевића и Мијаила Димића, тврдећи да га они нису наговорили на атентат. као што је у први ма сведочио. Онога одрицања држао се и јутрос у почетку судског заседања, али на једанред, при суочењу с Пером Ковачевићем, атентатор изјави да не може да лаже, да се даље крања на своје прошлице исказе и опет тврди, као што је и код иследне власти тврдио, да су га на атентат наговорили непосредно Влајко, Перо и Димић. Овај обрт у исказу атентаторовом на претресу учинио је дубок утисак на све присутне судеоцу.

Продужење извештаја с претреса изаћи у сутрашњем јутрењем броју нашем.

Нова Трговачка Штампарија (Кнез Михаилова улица) Одговорни уредник М. П. Живадиновић

Број 10 пара ЈУТРЕЊЕ ИЗДАЊЕ Број 10 пара

БРОЈ 271. — 1899. KLEINE ZEITUNG

МАЛЕ НОВИНЕ

НЕДЕЉА 28. АВГ. LE PETIT JOURNAL

Орган свију моја слободу душе, истине ради, правду ради, супротиву тиранији, ма шта говорио и ма ствари отварао и против мисли

ВЛАСНИК И ДИРЕКТОР ПЕРА ТОДОРОВИЋ ОДГОВОРНИ УРЕДНИК МИХ. П. КИВАДИНОВИЋ АДВОКАТ

Неће бити вашара у вар. Младеновцу за 29 т. месец. Извештавам заинтересоване а нарочито трг. свет и оне који су се обраћали питањем за вашар — да неће бити вашара 29-ог т. м. у вар. Младеновцу, пошто господин министар народне привреде није га одобрио на тражење ове општине.

Председник општине вар. Младеновца

4907 Љ. Ј. Бацак.

БЛАГОДАРНОСТ

Као што је неизмерна моја жалост за мојим покојним добрим другом, тако је неизмерно благо тронута моја душа толиким необичним знацима пажње и спомена о смрти и погребу његовом, са свију страна, од преслота до паетира, према сени његовој, да ја немам речи, којима бих на томе своју благодарност свакоме исказала. Молим све, да би се задовољили мојим искреним двема трима речима; свима из дна уцвељене и тако ретко тешене душе вечито благодарим.

Београд, 28-ог Августа 1899.

906 Оказалочена СОФИЈА ЈОВ. РИСТИЋА са децом.

ПРВО БЕОГРАДСКО УЧИОНО ДРУШТВО

шесте класе

†

Моја добра и никад непрежалена супруга свршена основне школе

Мила С. Аврамовић

фризерка Српскиња основне школе примила је 27 т. мес. после дуге и тешке болешчине у 40 год. своје живота.

Ову тужну вест јављају пријатељима и познаницима, молећи их за тиху саучешће.

Погреб ће бити данас у 2 и по сах. по подне.

Сели покојнице Немањина ул. бр. 12. (Савиница).

Београд, 28 Августа 1899 год.

ОБАВЕШТЕЊЕ:

Супруг: Стеван Аврамовић синови Живојин, Василије и Урош и остала родбина

УПРАВА 904

†

Јелена и Гаврило А. Јовановић пензионер са кћерима, мајком, сродницима, пријатељима и познаницима за присуствовање поклоњеничком парастосу, њиховог милог, јединог и непрежаљеног сина и брата

ТИХОМИЉА

6 годишњег изванног 1 класе

у понедељак 30. т. м. у 10 сати п. подне, у цркви Св. Николе на новом гробљу. 894

†

Јединоме, доцека непрежаљеноме, племенитом брату свом

СВЕТОЗАРУ Ј. МИХАЈЛОВИЋУ

артилеријс. поручнику

чинићемо годишњи спомен 31 т. м. (уторник), у 10 часова, у цркви Св. Николе, (на новом гробљу).

Молимо за пријатељско учешће.

28-ог августа 1899. год.

Београд.

Тужне сестре: *Милева, Јованка, Христина.* 901

КОСОВО МРКО ПИВО Косово пренело је пивницу Старога Мајдана и од данас се редовно почиње точити. Пиво је изврсно а цена обична 903 КОСОВО КОСОВО

О моме имен дану 30 ов. м. због жалости не примам уобичајне посете. **Алекса Ђ. Биба.** 902

У КАФАНИ КОД „ВЕЛИКЕ СРБИЈЕ" на терасама, поред добре ваше ниже и чисте природне пивске сорбете, на литар 0.40 пр. а на више јефтиније.

С' поштовањем **Богосав П. Марјановић** кафеџија. 895

Право београдско тамбурашко друштво „Златибор" које је пропутовало све Европске државе, свршиће 28 у суботу и 29 у недељу овог месеца своје милодарне концерте, како СРПСКЕ, тако и СТРАНЕ, у ГОСТИОНИЦИ КОД „СРПСКОГ КРАЉА" на Калемегдану, друштво се састоји из 12 чланова. Моли на посету.

С поштовањем **Абдер Дашновић** гостионичар. 898

ОД ДАНАС па за кратко време дала се прилика поштованој публици да може ПОРЕД ДОБРЕ КУЛИЋ, изврсног ПИТА И БРЗЕ и тачне услуге — уживати и у пријатном ПЕВАЊУ и лепом свирању чувеног ВАСЕ АНДАЛИЋ у КАФАНИ код „ПАРДАНЕЛА". 899

ЛИЦИТАЦИОНИ ЗАВОД

у згради Хотела Македоније на вол. пијаци Београд.

Прима је за распродају разне домаће, занатске и индустријске произведе.

Сутом који су ради поднети се јестиком купљином неће никоме доћи пре но што се буде на лицитацију која се држи у самом локалу.

С поштовањем **Ђ. С. Петровић** 848

ЕЛЕГАНТАН СТАН са више соба и купатилом на горњем спрату, као две собе и кујна. Налазе се код кирије у Дубровској улици број 15. Упитати у истој кући сокарици. 897

ЈЕДНОВАН БИЛЈАР употребљен је. Ко има да продаје, нека се обрати уредништву „Малих Новина". 891

СОБА са свима удобностима се на горњем спрату са улице, до затворене чаше до 15. 860

Преки суд

Јавно суђење у Преком суду оптуженима за велеиздају, увреду Величанствена и рушилачке забранјене списе

ДРУГИ ДАН

28 августа, субота пре подне.

(наставак)

Председник вели, како је Живко Анђелић рекао да може бити да је од Влајна добио карту. Влајко на то одговара да никад никакву карту није написао Анђелићу, па се позива на Буру.

На питање председниково Влајко одговара, да Пашића познаје још из Петрограда кад је Пашић био посланик а Влајко војни аташе. С Таушановићем се од скора познао и с ним дошао у додир. Ни један му од њих није познато у кући.

Чита се достава, како је Мијаило Миловановић пензионар на два дана говорио с Влајком, који му је с пререзнем рекао да не даје сина у војну академију, јер је ово земља сиротиња и годинчери, па да као и он да свога сина у руску војну академију. Достава ова доводи се у везу с делом атентата, а потписао је Милош Ђорђевић члан кварта палилулског.

Влајко почиње да је икад водио такав разговор с Мијаилом.

Познаје *Мијаила Миловановића*, пензионера у пенсије; сведочи како га је Влајко саветовао да да сина у руску академију, али не онако како је у достави речено.

Чита се исказ Михајлов код иследне власти, где је рекао да му је Влајко говорио да ће се од садашњих официра створити пролетаријат, јер ће њихова неће моћи плаћати, а официри из руске војске могу сиша вадратити хлеб.

Видоја Васиљевић Чернчанин, пре руски наредник, сада служитељ министарства војног, познаје Влајка још као капетана, и одавно је његову кућу празником на ручак. Никога тамо није видао.

Прочитан је Николин исказ код иследне власти, где је тако исто говорио, с додатком да у кући ни од кога није чуо против Краља Милана или да се спрема атентат.

Димитрије Вељковић бакалин, није дошао, те се чита његов исказ код иследне власти, где је сведочио за Влајковој кући нико не долази, нити се он нити породица му с ким дружи.

Јован Палибрутића у комшилуку је Влајковом, сведочио је код иследне власти, да о Влајку нити је што чуо нити га познаје.

Рисим Марковић, комшија Влајков, сведочио је код иследне власти, да су Влајку долазили Жарко и Јова Илић, Кирило Кутлић, Миле Павловић, чича Рус и његов зет Вид чиновник Управе фондова.

Јелена Недић, бив. служавка Влајкова, сведочила је код иследне власти, да су Влајку долазили један међу професор, Жарко Илић, Кутлић, чича Рус, неки Кокота и неки плав човек обријан.

Мирко Обрадовић, ђак, послужавао код Влајка, сведочи да не зна ко је долазио Влајку, осим што зна за Мила Павловића.

Владе Б. Миловановић, адвокат, сведочио је код иследне власти, да су Влајку долазили Жарко Илић, Кутлић и чича Рус.

Влајко вели да познаје Кокота, да је сада чиновник у општинској трошарини, ине му је Коста а презиме му презиме.

Мита Оњалуја, старинар, 45 г. неожењен познаје Влајка, купио је Влајкове ствари од његове сиротиње, јер су говорили да ће да иде — не сећа се добро, да ли у Русију или Париз; али по свој прилици биће у Париз. Тако је сведочио и код иследне власти. Заклиње се. Дангубе не траже.

Сведоци су закљети.

Влајко нема ништа више да каже.

Бранислав Милић помиње, како у туђи као основ сумње постоји, да је Влајко као активни пуковник испраћао Пашића, па моли да се Влајко пита о томе.

Влајко вели да је пошао у шетњу и не знајући да Пашић путује. Видео је Пашића, али из кабине није ни изласно нити се састајао с Пашићем, а за то му је сарадница будућност.

Влајко даље нарочито додаје, да је због сина одустао летос од пута.

Испит Пере Ковачевића

Пера Ковачевић, пиегар општине београдске, а пре тога био је у војсци, 31 годину, жењен, лишеном чина да неки управљалац књиге. О атентату ништа није знао пре док није извршен. Буру познаје од прошле године познао га је код капетана Младена, ана кад је Бура примљен у пожарну чету и кад је извршао као пожарник нигда се с њим није састајао, нити га је икад лично молио за повишење.

На питање председниково, Бура нели да није молио Ковачевића, а јуче је казао да га је молио.

Опт. Пера даље вели, да се с Буром није дружио, није га нидао у дискрипцији Дивинбено, у којој се није ни задржавао.

Анђелија жена капетана Младена посестрима му је. За време атентата био је на Бањици и о атентату сазнао је тек у 9 сах. по повратку с Бањице.

На питање председниково што се у атвору прави луд, Ковачевић одговара да он о томе не зна ништа.

Прочитани су исказ Ковачевића код иследне власти, где се бранко као и пред судом.

Прочитано је суочење између атентатора и Пере, коме је атентатор у очи казао да је истина све, зашто га је теретио код иследне власти, докле је Пера све порицао.

Атентатор пред судом признаје, да за Пером наложио да убије Краља Милана, па ће атентатор бити срећан човек. То је било од прилике други пут кад је одазвано у општину, у месецу октобру, али се не сећа добро. После тога му је Пера још говорио о томе неколико пута. За тим прича о Влајку све што и о Пери, и да је Влајко био у лексрипцији *али не зна да је све оно истина што је казао код иследне власти.*

Јуче је говорио на то, што је мислио да не губе други главе кад је он већ мора изгубити.

Влајко вели да то није истина.

Пред атентат у очи недеље атентатор је био с Пером, а овај то порече.

Председник напомиње, како је Пера на једном суочењу с атентатором казао атентатору за га и не познаје.

На питање председниково нели да је у очи Ивандана био на Теразијама и да је ноћио код своје куће, док негова жена тврди да није спавао код куће.

Прочитано је лекарско извешће, како Пера Ковачевић у затвору није луд, али његово стање објашњава узбуђењем.

Сведоци

Владимир Брунцмил, командант стрелишта, 24 јуна био је на славе осмог пука, где је био око 6 ити сах. Кад је донесена вест о атентату, Пера је био у близини сведока, те је вероватно могао чути.

Василија, удова Танасија Николића, није дошла; сведочила је код иследне власти да јој Пера, као својој лубаници, никад није говорио о завери нити да ће убити Краља Милана. Пера је у очи Ивандана код ње ноћио. Пера јој без обавезације дуговао 1000 дин. па јој вратио.

Јелисавета, жена Перина сведочи да јој Пера ништа није говорио о завери, а нигде је Пера неуредно живео у кући.

Прочитан је извештај војне власти, да је Пера Ковачевић лишен чина наредниковог за кражу и продају књига из књижнице министарства војног.

Опт. Пера не признаје ништа.

Прекид седнице

Пошто је већ 11 и по сах., председник прекида даље саслушање, које ће се наставити после подне у 4 сах.

После подне

Дипломатско тело

Особље страних мисија, које је јуче било на прегледу, дало је и данас. Руски отправник послова г. Максуров и драгоман г. Мукулов јучу су већ два прворотавали претрес, а тако исто и јутрос. Јутрос је орнх пут дошао и трупи послаиник г. Фотић-бој с драгоманом г. Шиитом; румунски посланик г. Бикеска, француски отправник послова г. Дарлан. Совјетар руског посланства г. Пајдак јутрос је дошао пре прекутошњих суђења. Сви ови дипломатско тело неће ту бити јутрос, већ прекутошњи су суђења и цело подне, и још поглавито чланови и сведоци.

Анђелијина писма

Јучер у петарцем надзору саопштили смо садржину писма, које је код Живке Анђелић пред свој самоубиством у затвору писао својој жени и своме брату. Данас у затворском надзору саопштили смо и остала (неотправљена) писма, која је Живка Анђелић (истотрудница румунске) тек писала.

Атентаторов исказ

У извештају о јутрошњем претресу писали смо само, како је атентатор Ковачевић јутрос опет тврдио, да је Пера Ковачевић Николића, Перу Ковачевића и Михаила Дринића и још их је јуче бранио, тврдећи да га они нису наговарали, и да је он атентат извршио сам из својих побуда. Данашње поновно саслушање тих трећ педа у очи, што је при свем јучерашњем тврдењу остао и на јутрошњем суочењу с оптуженим Влајком Павловићем. У том смислу је изјавио атентатор и данас пред судом. Он је у очи сам ноћио код Пере, а у очи сам и ишао. Оптужени Пера Ковачевић тврдио је бланко познавствао с атентатором. То је Николајева отпуштена служавка, а он је на сам претрес позвао Ковачевићева без икаква повода и нарочито се, да је видео колико се свега оваквога и нашло да ће да њиме праву истину и утврди и потврди раније своје исказе код иследне власти.

Часовник

Јучер у 3 и три четврт. сах. пао судском столу и с њиме целокупни судијски и државноодвет. лица од слике Њ. В. Краља, намештен је окрутао часовник.

Публика

У 4 сах. суштина је публика у судници. И јучер и данас и после подне, као и јуче пре дан, у публици је приличан број и женскиња. Од угледнијих личности виђали смо г. г. Гигу Гершића, Ниту Гавриловића судију Апел. суда, Бесарабу Тирића прокурора, Тому Максимовића трг., Вису Мутавџића, судију Апелационог суда, Шају Николајевића, Милу Јовановића адвоката из Пожаревца. Јучер Константина, Арсен Пантића и Анту Бодл. Велики број пречана присутствовао је суђењу и јуче, а нарочито данас. Публике је данас после подне било необично много.

Почетак претреса

Претрес је почео у 4:20 сах. после подне, кад су и оптуженици увођени у судницу. У

тај ких баш за наобичајено доба почела је падати киша. Овом приликом дошли су најпре атентатори па после остале сатучесне. Док су њих после пошли и до неких јутрос касилама посилје, сатучесне дакле после подно нигледају забрањује.

Испит Миланка Димића

Миланко Димић, из Загодине, дичеровца из Београда, 38 година, неосуђиван:

На питање председниково вели, све што је рекао код иследне власти и што је казати сад, цела је истина. Не зна о целој ствари ништа. Веран је дому Обреновића и жели да увек такви остане. Кнежевића и Вавка никад није видео. Невин је. Једино познаје Перу Ковачевића који је по који пут сарађао у његову дичеровницу. О политици никад није говорио. Све што Кнежевић говори о њему, лаж је.

На питање председниково рече, да му је новац у каси, што је, вели доказао и књигама, јер месечно пазари 12.000—13.000 динара.

Читају се испити Димићеви код иследне власти, код које се тако исто бранио и код које је рекао, да му Кочачевић никад ништа није говорио против Династије, да није истинито тврђење Кнежевићево, како му је он по наредби Вавјковој дао 3 дин. на трошак. Кад је атентат извршен он је у авлији претекао сирће, па кад је чуо да се Краљ Милан спасио, он је хтео дати гради дан акова пића и општине, сиротиња 100 дин. и у томе говорио са својим комшијом Штрбићем кројачем, али је сутра дан после подне ухапшен.

Суочење

На питање председниково атентатор Кнежевић вели о Димићу, да је истина све оно што је казао код иследне власти, а Димић то порече.

Прочитан је акт о суочењу између Кнежевића и Димића, које је атентатор у очи казао све што је рекао код иследне власти. Атентатор му гледа право у очи и каже му да је све истина што је рекао. Вели да не лаже; јер је гледао право у очи и Краљу Милану кад је пушао на њега, па и сад гледа Димићу право у очи и каже му истину. Шта више, кад је пошао на Шапца, Димић му је казао да иде у авшпао посланство да изнуди пасош а Димић порече. На питање председниково, атентатор вели да је прва пут у дичеровници био и с Димићем се састао око 15 новембра, али се не сећа тачно. (Димић моли председника, који нареди те му донесе чашу воде).

Читају се искази Кнежевићеви код иследне власти, којима тврди Димића и којима потврђује садашње своје исказе, наведене већ у тужби.

Атентатор вели да је све тако говорио и да је све тако истина. Претен који је добио од Карађорђевића да изнра пасош је у Сазу.

Димић му вели да све што говори, лаже. На питање председниково зашто га њега баш терети, Димић вели да не зна.

Полицијски увиђај

Прочитан је полицијски увиђај, у коме се описује дућан и соба дућанска, за коју се вели да је све измашћено, што је доказ да су ту људи седели. Даље, да на дућару стоји дућарски календар из године Јеоте Павловића, о чему је говорио атентатор. У каси је нађено до 10.000 динара у српским банкнотама.

На питање председниково, Димић вели да је овде пријавио 20.000 дин. капитала и у Загодини 10.000 динара. То му је од пазара за 3 месеца. Те је паре чувао у каси што је имао планања (набрања их), и тај је новац њеном међао у злато, а да је добио 2000 наполеона, као што тврди Кнежевић, он не би морао мењати. У том новцу било је и 3000 динара Петка Стојановића. Свега је било 15.000 и неколико стотина динара.

Испит сведока

Петко Стојановић, баштован, 55 година; неосуђиван, Димић му је узео синовицу за жену, сведочи да је код Димића имао својих новаца кад му затреба, а у доба кад је власт касу Димићеву отворила, у каси је било 15 гоних новаца 3000 дин.

Сведок је заклет.

Димић вели да нема ништа више да каже, до то, да се заклиње да је у овој ствари невин и да о целој ствари ништа није знао.

Атентатор и Адвокат

Атентатор пита председника да ће моћи адвокат, и председник му протумачи адвоката г. Дују.

Испит Николе Пашића

Прво је прочитан протокол претреса стана Пашићевог, код ког нађена сумњива писма и картије, о којима реч у тужби.

Чита се протокол седнице главног радикалног одбора од 28 маја 1920, које је водио сам Пашић. У тој седници је решено да се народ позове да отказно плаћање пореза.

Чита се писмо од 12 о. м. које је Пашићу упио проте Мелан Бурић. У том писму се помиње остављена кеса, коју је у својој уклоњени тадашњи Димитрије Крсмановић, која је прота дао писмо да Радка Тајсића да с Пројогорина упуђе у Србију, јер је овде сво оружје; даље да је Краљ Милан помоћ надвојвом и жели Краља да му се освети; полицији је то разумела и почела га претаживати и тражити му заплењено да се свети одатле; о доказном стању говори неодговарајући поразима.

Проклашавања из 1883 којим се народ позива на буну, није прочитана.

Одговор Пашићев

Пашић крви прекрштене руке говори слабим, прекиданим гласом. На питање председниково шта је, набрађа све шта је код ово. Председник му вели шта је сад, а Пашић вели да је на расположењу али му не излазу плату. Има 54 године, био је осуђен за велеиздају 1883. год. на смрт и последње пут за увреду Краља Милана путем штампе.

Говори нешто али се не чује. На примедбу председникову да говори јаче, вели „не могу, немоћан сам." Ствари које у опште падају на терет опозиције, док тужилац је без разлога концентрисао на њега лично. Радикална опозиција 1894 била је пасивна, није чинила никакве свотске мере стаику. Радикална странка је допринела да се донесе устав од 1888 године, па кад је ужинут, она се на то одазвала пасивношћу. Радикална странка за време последње владе Николе Христића прешла је у активу, али није чинила никакве свотске, чак није ућествовала ни у изборима, да се не би изазвали сукоби с властима ни онда, кад се оне не држе закона. После тога она је гледала да се из тога нередовног стања уђе у редовно и Краљ је позвао Симићеву владу, коју је радикална странка помагала рали тога да се уђе у редовно стање, и гледали је да своје незадовољене елементе одстрани. Установо питање радикална странка није узимала као чисто своје, но да га треба решити у споразуму са свима странкама. После је изгубио поверење и код Краља и код народног представништва и рад странке је објавила да ступа у акцију легалну и у границама закона. То је било обавезно за главни радикални одбор. Јасно, то је била само новинарска опозиција.

Кад су настали избори, радикална је странка дала доказа да не жели сукобе, нереде и насилне мере те се на избора повукла.

Странка не може ни да улази у сукобе са законима ни да се дрми спокојности, држана је седница од 28 маја прошле године, казано дрмање да изузме странка. Оно што је у записнику, само су појединца мишљења. Љуба Живковић није предлагао да грађани одрчу пореза но да добровољно не односе порез. (Тас му постаје чисто све плачиџи).

Председник га прекида и вели да је Пашић рђаво записао, али читаљем доказује се, да је Живковић доиста овако предлагао како Пашић каже.

То није записник, но забелешка коју је Пашић писао ради своје информације, и нема никакве друге вредности.

Шта је даље било не зна, јер је отишао у пожаревачки затвор и чим је осуђен, он је дошао до убеђења да не може остати као вођ радикалне странке, кад је осуђен за увреду Краља Милана, па се носио мишљу да се повуче. То је и учинио и предложио одбору, да се сам брине о вођењу странке. (У публици се види и г. Гиг Гершић).

Оно што, га туже држ. тужилац не сматре се с целим држањем радикалне странке од 1894 год., јер би она водила активну опозицију.

После је ишао у банку ради печења, вратио се у Пожаревац да пресели ствари, али му тада умре брат и он оде у Сајечар, сахрани га и оде у Пожаревац. Од како је изашао из затвора није имао никакав учешћа у ма каквој политичкој радњи, нити је коме писао какве писме, нити је коме другуће говорио, но као човек поучен.

У пожаревачки затвор нико му није долазио но онај који му пусти управник. Састанци нису били у присуству чиновника. Прича како је у заводској бапти сам шетао и бурољшша га чувао. Онај ко му је одређен био за служитеља, прегледан је и кад је одлазио у варош и кад се из не враћао. Он се у опште старао да буде што је могуће коректнија и никоме на затвора а ни после није писао нити говорио о политици. Он је био *политички мртвац*.

Кад је изашао из затвора, кисело је ући у Врњачку бању с породицом, али се поново разболи, па је пошао овде да види шта ће и какву ће помоћ тражити.

С пријатељима није водио никакве разговоре о политичком стању данашњем. Ко год је сведочио да је држао политичке говоре лагао је, јер је он избегавао сваки политички говор.

У Београду су му лекари саветовали да иде у Карлсбад. Спремљући се за бању, посетио је барона Таубеа, чија породица стоји у пријатељским односима с његовом, те да поради да му се синовци прими у Русију у школу.

Барон Таубе је пријатељ српски и он је Пашићу чинио неоцењене услуге, кад је имао мисију у Петрограду. Он, Пашић, Србији је учинио 5—6 услуга од капиталног вредности. Он је и пријатељ династије. Питао је Таубеа кад може посетити Мансурова отправника послова, и кад му је казао он узме кола и у пође оде у руско посланство. То није чинио кришом, но јавно у отворених колима. (Интересно је, да *Пашић говори о отварању на кеја*

са не мужа). У посланству није Мамулова, с којим је седео док је Мансуров био заузет послом. Кад је Мансуров одошао настали су обични говори, а после о армаутском нападу на границу, о Ст. Србији и Македонији. То није дала никаква тајна конференција, већ обична посета из учтивости. На ту тему Пашић је врло говорио те је често било и понављања.

За тим прича о свом путовању за Дубровнику, куд су до Сплита пошли Мишa Вујић и др. Мика Поповић. Они се повукао у кабину и пошто се с њима поздравио, није се више с њима ни састајао. Из Пожаревца је пошао за Зајечар и својим пријатељима, којима је јавио за кола у Радујевцу, јавио им је да не жели да га нико дочекује. У Чегрлину се разговарао с Паваћенкићем, али није знао ко је, но је тек после чуо. У Неготину ни с ким није водио политичке разговоре, а тако исто ни у Зајечару, где је свршио послове приватне, ради којих је отишао (набрија који су све то послови били). Одатле преко Честобродице са Зајечарским и Параћинцима, ту вечерао, видели га и поздравили се с њим његови познаници, легао и сутра дан наставио пут за Пожаревац, где је 25 јуна о. т. затворен и после спроведен ано.

С Милутином Станојевићем из Зајечара још из затвора стојао је у преписци због некаве мајдана песка.

Све до 24 у поноћ пазовао је стиари за селидбу и у том послу нигде се с ким састајао ни водио политичке разговоре, као ни пре тога, а нарочито у парку пожаревачком, у који нога Сетова није ни ступила од како је изашао из затвора.

Ни дедом ни речи није учествовао ни у каквом раду или авиори за велоиавање, атентатора нити ана ити повезање.

Мислио се шта га је могло довести овамо, управо чиме је дао повода за оптужење, мислио је да није упрегао Краља Милана, за коју је био осуђен. Многе ствари први пут дознао је на суђе, и све се нему стављају на терет. Дела, против којих се целог века борио и против којих ће се борити, тужба приписује нему.

Нему није познати никаква тајна радња против посгојећег стања, а кад би му била позната, сматрао би за дужност први да јави власти, јер су такве тајне радње донеле недефинисане штете и зенљи и радикалној странци. Он је странку „Народ" основао, која је умиао узела у таким радилаи, и за то се повиша на једну белешку у „Одјеку", кад се појавио први памфлет против Н. Б. Крала.

Куне се онии што му је најмилије, дедом његовим. за ни видео ни чуо ниште те забрадене сиисе, а он је већ какво шта и како мисли о свакој тајној радњи.

И од куда исга узимати да представља оповицију, кад он о свему најсудтно ништа не зна.

Сто пута би боље министар унутрдела учинио да је обратио, пажљу бољу те да пронађе и пасше — растураче брошиура, но да се бави сумња на невине људе и њих оптужинати за дела, за која они не знају ништа.

Исто тако он не може бити одговорни ни за писање српске прекоспанске радикалне штампе с којом он најсудтно никаква додира нема, *јер од неких пресека не одговара читав пролаз у отпше*, што се мешају у унутрашње ствари и дело се према нашим странцима, кад они имају преча задатак на своме дому, па тај задатак напунтају. Они тиме чине рђаву услугу Србији и Србима, јер прештампавају у Србији све оно што је најгоре.

Све што су сведоци казивали за је он говорио, није истина.

Претрес је закључен у 7 часова у вечо, а идући је заказан за сутра у 9 часова пре подне.

Спомен краљу Милану у Бабушници

(наставак)

Осим тога учињо је одбор овај строгим прописе да се на гробу краља пеpосника слоге и доброте, који владају у овом крају, увеки само место, на коме ће се народ скупити, да прослави свој свеианик.

Одатле је вар, пред самим спомеником пропатнут трабант на коњодотезаше т.зв. спомеиник, и за прилично одличне госте, за тим на улицу у сам простор око спомеиика, који је био сав украшен зеленилом и разно шареним фестонима, а нарочито зидови око школске зграде, а онако дуж врата четворостуке раскрснице најзанимљиве дружине у кракој, маленским славонцем, за интересно је редно да спомене, да старији свет „Добро нам јошли," а с друге страна, са стране простора око спомеиика: „Живио Краљ Оклобендија!" па је ово простор око спомеиика, на ком 150 метара дужине, украшен свима оним што је мање-више, украшени српским народним грбовима и украсним трабјанима, осим тога је, нако вако од самога места, стајао један простране заграде, коју је одредио за ову прилику, за народно коло уступио један одличан музичарски поширов дружина и претерај колиник, за сваку сваку госпођу свирао је и за стајање свако, који би, у редовом броју као продставници, свију ближих народ лушчиног нашао чути сво, што се у сваку году буде на *вел* у самој прилици говорило.

Напоср ову одборну, да сво, што буде на гробу говорено свако на употреби пољу чује што више круг лушчиног, пошварног је састав, као подстрелка, који се тога дана, од јутра дуго, да до жижног врмена, кад прва благодат божија на земљу у сво врсте, спуштала, свим тога што је учинило, да је по правилима број народа једног после подређеним на ка самом месту, основном свести места и долагала каква-тогола, уселу те нашо, кад се сво још сједнала мирно чуше свако изговарање, бивало је прилично где велика огромног броја, свега, а нашлога броја пространа од времена силовити, а непрекидајно се свако, како је ново, и како су задовољни и шкупљење местне суграђани шпиља у овој прилици усхитата.

С тога је и гомба за госте нарала бити спремљена у гостионици мешној, која је за ово прилику за бољу руку, колико се може местни прилазима могло, скромне украсена. —

Тек дана рано вајутра, а нарочито одмах после одлитка сведних служби благодарења, по Божиим крамовима, у којима је као што је жилу, народ као после среа и пуно је мисло, и стеро и жило у густим жилама, да нађе у Бабушници; а више 10 одличних, пријатних колиника за госте, у којим колима сте сво је или врло кан тио да дађех овај пут у сто тоа дана, па то једно велико одређење, са оромним начелником и поклоником Славонцем, који је одређен за вођу — да то ду, у Г. Врбиву, на граиицу овога среза у пределу, дотле а добродошлицу свима гостима.

Николи Краљевом Вељковићима школама су на ову прилику, поште тежа учитељима дана 10 августа у Господе Вину, коју школа лично је присутствовати, свога школовања, заједно с Јованом Атанасијевићем, школ. управитељем у Јовановцу, а за ово врло пристало и Краљевску Вољу.

Господина Краљевског школовања дотрајо је начелник округа пароте г. Андрејуљић, а за њим у пределима народа беше пространим најпшеса једа друштвеног, на Пароте, док је жилу там тргошачка пиротска складиша мало ранје већ бола отишла на школа у Гор. Кодину.

Тр је Гоеп. Краљевског школовања дочекао начелник среза лушнитског са школским члановима одбора, па га је — заједно са осталим гостима — у ово одбора и народа среза лушнитског, поздравио топлим добродошлицом г. Алекса Новшић, учитељ из Сушене, среза врла, који је и само лушнитским родом, и као учитељ народа лушнитског свију у брдо Бе свој дечји, што су дошлили овај дан, над ин је дата прилика, да најлепши знаком почаст да одмутну свој спрошни дуг своме Одељењу.

На овај је добродошлицом Госп. Краљевским школама кратко али свакако топло захвалио и одмах су радосни лушнитски жели уживати, да је г. Вемеро умео одличност и некрасност нашега дочека, за које су га ово школовања Нишких Краљевских Вољковићана, и ако пространије Краљевско Воље, у своју средину дотекала.

После свога се г. Вемера са осталим гостима, кроз са Бабушници, дошло је дворишном пољском колиником, од народних коњаника, који су пи дочеку дали почрбеног и једно страже путе, па се пре пољеку гостију на Гор. Кравно свлодиши у дуванку жарливу колону.

Пред самим Гор. Кравно одмах од пола часа, народ, који је сакупљен по местима сваког спомињена, жељно поглелао своје госте, дан пресан хабораја, изношеног по једном истакнутом месту у дуванском пољу, а нарочито за су за гости бљају; а на тај знак све живо, што се само било окупљено по пољама у свој Бабушници, и под сколика дрва, под стрехе и т. д. почеше из друге, трећ стране, да се дају се свако страно друга говорта у дуговин дан густе непробојно крото, жељно вилодајући, код ће се кола са гостима појавити.

На кад се кола са гостима појавише и народу их домак дофоше, узвикнуше „Живио Краљ — Освободилац", „Живио Краљ Тодордан", „Живели и добро дошли гости," — нагодише да нико више нема, ни со сви ни уколико спокојно у уривобсно кашиње, које очигледно показивало, да је дубине душе и врја народима истине; а грађани на то нису ни мало гледали, већ поврте у дуговин дан густе непробојно крото, жељно вилодајући, код ће се кола са гостима појавити.

На кад се кола са гостима појавише и народу их домак дофоше, узвикнуше „Живио Краљ — Освободилац", „Живио Краљ Тодордан", „Живели и добро дошли гости," — нагодише да нико више нема, ни со сви ни уколико спокојно у уривобсно кашиње, које очигледно показивало, да је дубине душе и врја народима истине; а грађани на то нису ни мало гледали, већ поврте у дуговин дан густе непробојно крото, жељно вилодајући, код ће се кола са гостима појавити.

(наставиће се)

БЕОГРАДСКЕ ВЕСТИ

Грађанска и Дворска школа. Господин министар просвете, на молбу грађана и општине града Београда, одлучио је, да се у Београду отвори и Грађанска и Дворска школа.

Путује. Г. Вељ К. Петровић, чиновник министарства финансија, добио је једногодишње одуство ради усавршавања финансијских наука. Г. Вељ путује врло вољи дан у Вел рада господ.

Пензионисан. Милутин Матић, писмени пре класе среза прокупачког округа топличког, на основу ч. 70. закона о чиновницима грађанској је пензионисан је у пензију поред с пензијом која му припада по одредбама закона.

Разрешен. Ресторан попадијски поручник Марко Лазић разрешен је од служење резервног официра.

Добротвор. Господа Совиља Ј. Ристићка поклонила је учитеља своја кћи мушк Јелена Ристића бив. Краљевског Намесништва за члана добротвора свога друштва фонда подупирања ученог свог сиротог ђачког Београдског Велучастог Краља Александра I. Управа друштвена у име полога друштва и своја утвра пољадује своју захвалност господарици г-ђи Ристић. Ако ово пољадује мајка пред просто свештеника да пољадину радно пасоље.

Важно за пољопривреднике. Сувишо опадпривреде друштво мобилна и ова године требала управљено на ваш пољопривредних, ових пољопривредника који ну се за то обрате.

За добар набор требала (трешја), можа је нужно пољати општу пројбу која ова о кошиња у ком ће се требало у пољопривредних 11 ако ће ваш пољопривредних на наслеђа тако ваква, јесте је ова од крешуног ваквања за добар набор требала; јер је тачним испитивањем утврђено је да ваш пшенице и ваздуха у равним ваквима ваква ове обли. Треба се ове бити од јешуга проведе а ја мало, да је вештачки на равних пољопривредних ваквима ваквима. Да ову пројбу можао је б шлагрема знати. Треба се могу пољати поштом и за то се по ваква пољатарна над се упуте на адресу г. Управном пољопривредном друштву, Београд." Цењени трајера Друштво пољаг општа ваш пољатарна.

Не прими госте. Алекса Ђ. Вебе, ош. пријави ове недеље 30 ов. мес. о свом ваш дану на ручку пољатеља ове поште.

Врачарска Шетдмеђица. Од 29 Августа пашлог 71 недељ улице уживаће Врачарске Шетдмеђице.

Концерт. повторишна игра у 4 чина од Шекдира Лувајца, превод с мађарског, представљала се вечерас у Народ у Врачарском позоришту „Са Сиса", које дне своје представе у даиа у 7 часова вечер по старом стилу.

Препоручујемо нашим дубљим позорницам ову новад ову нашу новад, ако и одлично играње врачарских глумаца, који су ову пољу дивно пољатарну пољатарну г-ђа Николић а „Пашу Чалића" г. С. Младеновић.

Концерт. Полазећи Београ Музика Душ. Јанаћа, прирадује данас концерт у ваш „Врућа" у Топчидеру, са најодабранијим програмом. Почетак у 4 часа.

Број 5 пара ВЕЧЕРЊЕ ИЗДАЊЕ Број 5 пара

БРОЈ 272. — 1899. KLEINE ZEITUNG

МАЛЕ НОВИНЕ

ИЗДАЊА 29. АВГ. LE PETIT JOURNAL

Орган свију који слободу воле, истину траже, правду праве, осуђивати умеју, тамне што гоњају и тамо гдено отварање и сунце нам

ВЛАСНИК И ДИРЕКТОР ПЕРА ТОДОРОВИЋ ОДГОВОРНИ УРЕДНИК МИХ. ГГ. КИВАДИНОВИЋ АДВОКАТ

УДАВАЧАМА

Наша галантерија, која добива је за ову сезону најновије и најгушће јесен избор, спреме за удавање и препоје је по јако умереној и тако јефтиној, да ће бит конкуренције и то.

ЖЕНСКИХ кошуља на пр. од памучног и комплет платна, за женске и пеленарске јакне, камбр. конац и са руб.

ЖЕНСКИХ кошуља, грађи и сукања по свему потребу у сезони од најбоље и најбоље врсте и најлепше израде.

ПОСТЕЉИНЕ РУБАЦА вез. горњених чаршава, пешкира и ваших јастука од комплет и врло трајне платна, са рубљ. и подрубљеним вешом.

МУШКИХ кошуља на пр. од памучног и комплет платна, клот и рубљене од најбоље и најбоље врсте.

ПУШКИХ оквира дрвени за вез.

ПУШКИХ оквира дрвени за вез.

НАРАМА белих полуплатних за умивање парова од 0·90, 1·100, 1·80, 2·40, 3, 3·60, 4·80, 6·00, 7, 7·50 до 18 зан. комада.

Целокупно писмено снабдевање на поклон, а опслужење на Србији извршавано одмах хировредније и најпажљ.

Наста Николић и Друг
Београд
640

ПОМОЋНО-МАНУФАКТУРНА РАДЊА
Јевте Лаковића Београд

Добила је огромни избор свиле у најновијим бојама и дезенима.

Огромни избор Црне дезенране свиле најбоље зорнбах дезене (гроде-Париселе).

Велики избор Беле свиле за венчане хаљине
Сира свила за украс у свиле бојама.
Тиет свила за (капице) и постелину
свиле бојама
Велики избор Црна атласа за фрида и мондрет, и
Атласа за горњаке у свиле боја.
на ул. Краље Милана 100 св.
ЦЕНЕ ВРЛО ЈЕФТИНЕ И УТВРЂЕНЕ.
Мустре се достављају на сваки захтев.
Одмах.

О моме имен дану 30 ов. м. због жалости не примам уобичајене посете. Алекса Ђ. Бабић.

Јевтиније но игде, ситне оправке у пола цене за оне који купују амрле код мене

ПРВА КРАЉЕВСКО-СРПСКА ПОЉОПРИВРЕДНА ФАБРИКА

СУНЦОБРАНА И КИШОБРАНА

Овим путем слободи сам доставити до свеопћег знања, да сам ја једини власник ове фабрике, која је у свом роду једина у Краљевини Србији, и да сам ја једини, који производи сунцобране и кишобране у свима могућим облицима и величинама, по најновијем моделу, и по најумереније цене.

Сем горепомене врсте сунцобр. и кишобр. ја радим и сваке друге врсте сунцобр. и кишобр. по сваком захтеву, и по сваком моделу, који ми буде наручилац дао, или ако ми буде послао.

Сваком ће бити брзо и по најумереније цене израђено, само нека ми се обрати.

Сваки ће бити уверен, да ће моја фабрика, и моја радња, бити једина, која ће моје муштерије најбоље и најбрже послужити.

Такође ћу се трудити, да ће моје муштерије, бити задовољне, и да ће моја фабрика, моја радња, моји производи, моје сунцобране и кишобране, моја послуга, моја брзина, моја умереност у ценама, моја солидност, моја поштеност, моја тачност, моја услужност, моја пажња, моја љубазност

Фотографија писама Живка Анђелића

Нујка

Ваше тоје најлуће све што
је тобао да учиниси за мене
чбог несрећи Живковић је обо,
за невини ослобе.

Преки суд

Јавно суђење у Пречом суду оптуженима за велеиздају, уведу Великанаслова и расписивање забранених списа

ТРЕЋИ ДАН

29. августа, недеља, пре подне.

(настављено)

Публика је пуштена у судницу у 8 часова. Женски свет јаче заступљен но до сада. Од дипломатског тела руски отправник послова г. Мансуров с драгоманом г. Мамуловом. Већ су у 8 сах. били у судници. Мало доцније дошао је и сопственог г. Недељков. Оптужени су увеђени у судницу у 8:37 сах. и то најпре атентатор Кнежевић, а од мах за тим остали оптужени, који су у дворишту стајали порећани како у суду седе, док није наређен атентатор. Жандарми око атентатора и оптужених стоје онако исто, као и до сад. Претрес је почео у 8:40 сах. Председник чини „непријатну" напомену, како је неки од дописника јавио да су неки тужени остали без бранилаца. То није истина. Сваки оптужених има браниоца а по неки и више бранилаца. Моли и вољивље дописнике да јављају само истину, иначе ће бити принуђен да таке дописнике уклони.

Наставак исказа Пашићева

Пашић даље говори јасније и сигурније, тражи да наставе свој јучерашњи исказ. Председник му вели да је он јуче говорио о свима тачкама оптужбе. Пашић вели да га тужба терети да је знао за атентат, а он то хоће да побије. Председник му чита тачке оптужбе, те остају неколике тачке, о којима Пашић није јуче говорио и о њима сад хоће реч.

Пашић каже да није знао за атентат, да се позове с Влајом на Русије, али с њим нема никакве неке нити су један другом оглавали у куће. Не зна чак ни да ли је од повратка из Русије и разговорио коју реч с њим. Кад је путовао у Пожаревац, није се ни видео ни говорио с Влајом.

О писму проте Бурића вели, да се с протом познаје као чланом радикалне странке и с њим се није видео годину и по. Он није писао проти-в овај њему јесте, али он никад није му писао писма о каквима тужба говори. Писмо које је овде прочитано, вели се да је писмо у разјарењем стању, али у њему нема ничег против династије.

1883 био је покрет против његове воље и он се уклонио, а осуђен је нехин, јер у њему није узимао учешћа. Ако је било, а било их је, чланова странке, они су то учинили мимо њега и мимо главног одбор. Он осуђује тај покрет и ако он у њему није узимао учешћа. Он је иницијативом Краља Милана помилован, защта му је благодаран, и он од тада служи верно и поштено, защта је дао толике доказе о својој лојалности и привржености.

Пашић нема што би могао осуђивачити његову односе династији. Послови државни да ни су муприлике да дубље загледа у односе државнога опстанка, и он је уверен, да је опстанак династије Обреновића и опстанак Србије. Први устанак пропао а други под Милошем Великим успео је и све тековине Србије заслуга је Дома Обреновића, као што је и независност и проширење Србије заслуга Краља Милана. Сва његова унутрашња осећања и уверења забрањују му да учествује у велеиздаји, и он није ни учествовао. У младим годинама је можда и мислио друкчије, али је после искуством стекао уверење, да се тако и не може и не сме радити.

Кад тако сматра, онда како он може бити доведен у везу с атентатором и а велеиздајом. Због Карађорђевића не би он дао да се узнемири и један крај Србије, а камо ли да се дозволи у питање династија са тиме и опстанак Србије.

С људима, који би тако радили, он никад не може, нити би радио на таким стварима.

Кад је већ био емигрант и осуђен, он је пошао путем „ниваљина", мислећи да се тако врати у Србију, али се почиње као што је то учинио. Али и тај рад је престајут одмах, чим је Србија била у опасности. Али и за то је министерам.

Прочитани су Пашићеви испити код истеране власти, код које се бранио овако исто, као и онде пред судом. Код истеране власти рекао је, да му је у Зајечару чако непознато лице поче-ло једно писмо од неког Кондића, кога он познаје као немирна човека, и он је то писмо задржао. За писмо проте Бурића он 12 јуна код истеране власти вели да он нити га је добио, нити му зна садржину.

Испит сведока

Никола Пајић, из Бадовинаца, млад, печен, у сељачком летњем оделу 43 године, осуђиван због бога на три године затвора, затвор издржавао у Пожаревцу, где је издржавао затвор и Пашић, кога раније није познавао. Сведок сведочи, да је у Пожаревцу по-мени пут послужавао Пашића по наређби будућашњој или по молби Пашићевој. Пошто му је о Цветима говорио, нико затвореници нису добили милост због њега, јер то Краљу није дао онај „натори пас". Том приликом Пашић му је говорио, да му Краљ Милан ради о глави, али ако Бог да те се пусти, он ће се њему друкче састити.

Пашић вели да је то лаж, и кад се прочита сведокова достава, вићеће се да је напабирчена из шабочког либерала.

Сведок вели да је то истина, па вели да је Пашић говорио, да Краља

треба сменити и повести Карађорђевића, па ће порез бити дукат и цванцик. Сведок вели, да је ово за те године дошло, он би побегао шта је све Пашић говорио. На овој исказ завршене се.

Чита се Николин испит код истражне власти, код које је опширно испитано све оно, што је утврђено данас код суда.

Прочитано је суочење између тих двојице, где је Никола казао Пашићу све у очи, као и овде у суду.

Пашић у очи каже сведоку да је све то измишљено, нити он може такве ствари говорити човеку кога не познаје; има доказе за ни мало, нити да ће је послужило. Моли да се његови сведоци испитају. Сведоку вели: атентатор је заложио своју главу, а сведок своју душу да убрзо дође. Није истина да му је дошло Јоци Ж. Јовановић и Димитрије Дукић.

Станислав Марић, трг. из Шапца, 40 година, неосуђиван, једарел је видео Пашића, сведоци Николу познаје. Никола му је одао по пасошу на ватрогра причао како му је Никола Пашић говорио оне речи против Краља Милана, о којима је сведочио пред судом. Закључе се. Дангубе тражи по уверењу суда.

Чита се испит Станислављев код истражне власти, где је сведочио као и код суда.

Јеврем Милосављевић учитељ, није дошао, те се чита његова достава пређе власти. У тој достави вели да је он био радикал и да се тако упознао с Пашићем. Од прилике 22 јуна сукобили се у покрајинском затвору с Пашићем, коме је пришао и поздравио се. Говорили о обичним политичким приликама питао је Пашића докле ће овако стање трајати, а он му одговорио: „не брините се, стварје скршена, још једна два па ће се поправити — имам доказ!", и онда повратио неке Луде у Петровцу да буду спремни и на опрези.

Пашић вели да је и то лаж, јер он од како је измишао из затвора, није ни ишао у покрајинску варк. Не опомиње се да је познаје сведока.

Добросав Симоновић није дошао, те се чита и његов исказ. Он је тежак из Каменова, где је учитељ пређи сведок. Он сведочи да су у пажу на Пашић и да је учитељ Пашићу нешто говорио, а при поласку да је Пашић изговорио оне речи, које је казао пред сведок.

Рајко Милић из Каменова, 45 година, неосуђиван, познаје Пашића, јер га је видао у покрајинску кад је пуштен из затвора. Пашић је вели, разговарао с учитељем у парку покрајинском, па му је учитељ причао да је Пашић казао оне речи. То је било на неколико дана пре атентата. Сведок није чуо те речи из Пашићевих уста.

Прочитан је испит Рајков код и следне власти, где је рекао да је он чуо оне речи из Пашићевих уста.

Сведок даље прича, како су Пашићеви пријатељи ишли на честитање што је Пашић изишао из затвора, али они нису сведоку говорили ништа, осим да поздраве извесне људе у селу и да им кажу нешто што ће Пашић поручио, али он не зна шта. Код истражне власти рекао је, како је Пашић поручио „да за сваки случај буду спремни". Сведок вели да му је то причао сведок Радисав. Дангубе тражи 300 динара.

Пашић пита сведока да ли га је видео, а сведок му се окреће и упућено узвикује: „Ја имам два детета и обадвојицу би преклано, а тебе би до сад одавно убио."

Председник закључује сведоку да тако говори и пита га за што би убио Пашића?

За то што пуца на Краља Милана. Што за он убија Краља?

Председник: зар је он пуцао?

Сведок — Све је то њим посао.

Пошто суд нема извештај да су сведоци, који нису дошли, на путу за Београд, то прекида седницу у $10^{1}/_{2}$ а после подне у 4 сах. настављене се.

Објављење

Г. Др. Симоновић, који се позива у 269 броју нашега листа и где се вели, како против Радивоја Милојковића-Аласавета ја стоји још и то, што Др. Симоновић тврди да је Радивој њиов у вези с атентатом против Дежанде — ја Др. Симоновић родим је из православне Митровице, доктор је права и правио ју је правне Шпицрутен, што се овим објављава.

Писма † Ж. Анђелића

Лажови, који су у свитрају штампу протурали до сада много дрске и бестидне лаж, покушали су да из свије клеветничке смрдеће утробе и жалосну смрт покојног Живка Анђелића. Тако и пр. у бечком и пештанском листовима под ких телеграма, који су Анђелића у затвору „промалили живљења". Ја је тобожње лаж ова давно дала Србија и свак ко се за ову ствар интересује, зна. Ма ово неће моћи поништи садашње писма Анђелићеви, остављене жени и брату, где он сам свидочавно каже да сам себи убија, а онда сам доказано и потврђује туђинска ова писма Анђелићева, што је сам својеручно и изобразно доказ, да је Живко сам себи живот одузео што је остатком утврђено и лекарском секцијом коју доказано у клубни броју.

Захвалност ћемо знати нејсрдачна грађана не пали више, јер се сви рало боје одмах на прво корака обелодањују.

Пашић пред судом

Јучерашње је к. Н. Пашић продужио своју одбрану пред судом. И њиме је дан јучерашњи дао много доказа и разоткривања. Пао суровину са свидочима, који су терали Пашић је у 2—3 маха једно у затвор и њиово протеривање преко тих свидочаба, нитуди да су они лажни, да су сведоци они написали и да је један отвар удубљен. Он је сведоци су њему једно рамена тврдили да се ја ко. Један од сведока чак је утиско труб жена и пирнуо је Пашићу и напуље руком тврдио је: — „Море је бех тебе да сад сто пута убио". Бодо ти је ти. Председник закључио, да данас ће ово дошло говор и утврђа ће ваити ће убио Пашића, сведок тврдио одговори: — Зато што нису на Краља Милана. Што да он убија Краља?! А сте је то њихо власт".

ГОСТИОНИЦУ КАСИНУ

на Теразијама, почиње Васе Мијатовића хоће је завештао Дому сиротиње и напуштене деце усео сам од данас под закуп.

Пошто ће управа Дома своје нижње одаје да пресељава тако да долазе месту и је ћу се постарати да у најлепшем и најчистијем реду опе ниња, с тога се надам да ће наши много господски гости и посвиђати нашо из Београда тако и из унутрашности и даље познату гостионицу посећивати иста гостионица точиће и даље право пријатно шпатиново пиво.

За јела и пића за пренобиште и послугу постарају се да своје госте добро услужим.

Августа 1899 год.
Београд.

С одличним поштовањем
908 **Ст. Стојадиновић**

КВАРТИР ДВЕ СОБЕ,

кујина шпајз, форајз и шупа. Издаје се одмах под кирију. Снегог Саве улица бр. 23.
909

†

Јединоме, доцка непрежалјеноме, племените брату свом

СВЕТОЗАРУ Ј. МИХАЈЛОВИЋУ

артилерије. поручнику

чијенбено годишњи спомен 31 г. м. (уторник), у 10 часова, у цркви Св. Николе, (на новом гробљу).

Молимо за пријатељско учешће 28-ог августа 1899. год.
Београд.

Тужне сестре *Милета, Јованка, Христина.*
901

†

Јављам мојој родбини, пријатељима и познаницима тужну вест, да је моја добра и нежна мајка

ЈОВАНКА

преминула 19. о. м. у Београду код моје сестре и зета после 20 месеци тешког боловања у 52. години живота.

Ожалошћени сви
Милош Д. Петровић
поштар бонтаћанин
ст1

ОГЛАС

На основу члана 14. *Правила Друштва за Уљепшавање Врачара*, умољавају се чланови истога друштва, да изволе доћи на *Ванредни Збор*, који ће се држати 29 августа тек. године, у 10. часова пре подне у кавани „Сплитска" на Врачару.

На дневном је реду:

1. Саопштење о пресељењу истража за мртвог пол. Јована Петровића бив. благајника овога друштва, и шта, по томе, треба даље радити.

2. Саопштење о приласку „Цветног Трга" у општинске руке, и шта ту по томе, треба радити.

Из седнице Управног и Надзорног одбора Друштва за Уљепшавање Врачара од 19. Августа 1899. год. 852

СТОЛАРСКО ДРВАРСКА РАДЊА
КОСТЕ И. ЈОВАНОВИЋА
БЕОГРАД.
П. П.

Моју дугогодишњу СТОЛАРСКУ РАДЊУ, пресељо сам од 1-ог НОВЕМБРА прош. год. у Немањину ул. БР. 10 до ГОСТИОНИЦЕ СОЛУНА и у истом њиову продајем дрва за грејање, такође продајем ЧАМОВЕ и БОРОВЕ дасае свих димензија и разних других тврдих дасака и дирека од тврдог дрвета; цене сам знатно спустио.

Израђујем и жељезан патос (ШИФТ-БОДЕН) са нут и ферером и имам га на стоваришту у великој количини, са врло умереном ценом, а дајем гаранције писмену гаранцију да се расушити неће. А тако исто примам и све столарске послове на изради.

С' поштовањем
778 **Коста И. Јовановић** столар.

КУЋА на продају у Пантелејској улици број 48 на броју са жељо извести у кафани Анала.
910

КЊИЖЕВНИ ОГЛАС

Мученица и опште моје су ове књиге:

1. *Школа за Лесковац* израдио за средње школе В. Р. Теофановић. — — — — Дин. 3.
2. *Основе Трговачке науке* Краљевине Србије, Трговачко и мењачко право) написао Св. Радовић проф. В. Школе. — — — Дин. 8.
3. *Физиологија у Питањима* (школске Србије написао Митх Петровић проф. пр. Управе вв. II и III. — — — — — — Дин. 6.
4. *Збирке законе и уредбе* у Краљевини Србији за год. 50. — — — — — — Дин. 650. књига 51. — — — — — — Дин. 5.

Ово и све збирке старије године.

5. *Одговори* нашему *Србље* и *Србство* на XII XV. пола истор. расправе написао проф. Р. Антоновић.
6. *Сумарни народ у словенском* историји и нашим школи у 1826 — 1897. год. написао П. Недељски — — — — — Дин. 3.
7. *Правословна Морална* за више разр. средњих школа, израдио Сима Тодоровић свештеник. — — — — — — Дин. 2.
8. *Рад у основним* школи за живот земљорадничког сословља М. Т. Грашовић — Дин. 1.
9. *Педагошки* записи. Љуб. С. Протић. — — — — — — Дин. 1.
10. *Основе педагошких* наука. Љуб. С. Протић. — — — — — — Дин. 1.
11. *Буџет* за педагогију школског сајмовања питања о школи за учитеље израдио Н. Радовановић. — — — — Дин. 2·50.
12. *Рељигиозно* *историја православне* Цркве. Нушића — — — — — — Дин. 2·50.
13. *О болестима* *дечјега* *живота* с нежношћу — — — — — — Дин. 1.

На стоваришту ових књига има још разних књига, којима је прилика као и све препоручена књига на народне, и средње школе.

Дворска књижара
Мите Стевића
у Београду
672

ОГЛАС

Част нам је известити г.г. трговце моје ради са шљивама и грожђем да нам је приспела велика количина *шљива за печење* коју могу добити у свим могућим величинама и квалитетима.

Исто тако част нам је известити г. грађан. да нам је приспела велика партија *Липовљана* (кушења за пиће) у свима мустрама и квалитетима.

с поштовањем
900 **Браћа Голдштајн**

ТРАЖБА ЗАСТУПНИШТВА

Да се уведу у промет и продају два напитковна артикла од воће — стварна, за пиће и вел — само гвожђе, хлађење инвалиди: дина 150 — 250 месно, трпе се способни заступници — ако трговци са добрим пословањем. Роба сва може ићати велику продају у трговинама свако врсте, пивницама, сатница (Kaffeehäuser) и у школама ручног рада.

Понуде под Н. В. 508 шаљи на Haasenstein & Vogler A. G. Dresden. 902

ЧУДО ИНДУСТРИЈЕ

35 комада за дванаест 10·50

1 златни сахат ручно сечен, са керамичним поклопцем, који се у 36 сати једнако жари, са врло фином напрегнутом спиралном опругом за тачан рад; 1 врло елегантан сахат; 1 џепни сахат; 1 џепни напрстак; 2 ком. дугмета за манжетне од дубле злате; 1 врло леп женски брош паризки сечен; 3 ком. дугмета за груди 1 пантљ. друго за руку; 1 врло сечен пехар за пробавање; 1 мутвица за топли сахат; 1 џепни чешаљ за брк; 1 сребрно огледало; 1 сечен женски ножић; 2 шкољке са женски, прирепком; 12 ком. сечен ножић за јело врсте; 1 сечена мутвица бољефорна; 2 дугмета са сребрним кошуљом; 1 мутвица са 100 употребљених предмета; 5 ком. најразличнијих ножића употребљених за мушко и женско. Ових свих 35 комада заједно дванаест комада, поштарј само код мене и добијају се још сасвим кратко време за динара 10·50. Поштанске марнице за готов новац ван на дванаест поштанских.

Die Uhrenfabrik Niederlage J. Kaller, Wien, III/3 34 Fasb.

За истрошене ствари се врши замена. 906

Прва Београдска повлашћена опанчарска задруга

има богат избор свих врста опанака и нарочито

„ОПАНАКА КАПИЧАРА"

Такође има на продају 200 комада „ОДАБРАНИХ СВИЊСКИХ КОЖА".

Цене су за сву робу сасвим умерене.

681 **УПРАВА.**

ПОЗИВ НА УПИС

НА НАЈБОЉОЈ ОСНОВИ И НА СОЛИДНИМ УСЛОВИМА

ОСНОВАНО ЈЕ

„ДРУШТВО ЗА УЗАЈАМНО ПОМАГАЊЕ ПРИ УДАЈИ И ЖЕНИДБИ"

У КРАЉЕВИНИ СРБИЈИ

Пошто су друштвена правила од највише важности потребна, то Управа поноси на уме у чланство свога друштва, које је организовано на сигурној основи и на здравом темељу, јер су за њ дали своје напредне пријатељи који стручњаци који ове послове друштвених правила.

Друштву је свесне циљ да узајамни потпомогне материјално својим члановима при удаји и женидби, а сем тога и да чланове поучавању, утешавању и добротворно помоћи у старости, немоћности и неспособности. Права и дужности свих чланова обележена су у друштвеним правилима.

Годишњи члан-ци при уласку плаћају се на име улазнине 10 динара и за књижицу 50 пара дин. по ова се улазнина може отплатити постепено у року од 6 месеци. Сви оснн, дакле и сваки члан-ца плаћата месечни годишњи улог од по 50 пара дин. до удаје или женидбе.

Помоћници чланови плаћају 10 дин. годишње; утешавали по 50 дин. и добротворни највише до 100 дин. једном на онагод.

Редовни чланови могу бити сви, без разлике пола, године старости, вере и народности, позивности и науке, занимања и звања. У погледу чланова

Број 10 пара **ЈУТРЕЊЕ ИЗДАЊЕ** Број 10 пара

БРОЈ 313. — 1899. KLEINE ZEITUNG

МАЛЕ НОВИНЕ

ПОНЕДЕЉАК 30. АВГ. LE PETIT JOURNAL

Органъ који иде слободу дуже, истине тамо, правду куда, опозиције трајне, тврде шта говоре и тиме служи отворени и српски мисли

ВЛАСНИК И ДИРЕКТОР ПЕРА ТОДОРОВИЋ ОДГОВОРНИ УРЕДНИК МИХ. П. ЖИВАДИНОВИЋ АДВОКАТ

НОВУ КОЛИЧИНУ

КОЗМАНОСКИХ И МИЛХАУЗЕНСКИХ ЕЛЗАС: ЦИЦЕВА, САТИНА, БАТИСТА. МУСУЛИНА, ЗЕФИРА, ОКСФОРТА И ПИКЕТА

У ВРЛО ВЕЛИКОМ ИЗБОРУ И ОСОБИТО ЛЕПИМ ДЕЗЕНИМА И ПОСТОЈАНИХ БОЈА 654

ДОБИЛА ЈЕ И ПРОДАЈЕ ПО ВРЛО

ЈЕВТИНИМ И УТВРЂЕНИМ ЦЕНАМА

— НОВО ОТВОРЕНА ПЛАТНАРСКА ТРГОВИНА —

МИХАИЛА АРСЕНИЈЕВИЋА — ЧИКА МИЛА

У БЕОГРАДУ НА ТЕРАЗИЈАМА

Ц. К. СЕЛАКОВИЋА

ПАСТИЛЕ КАСКАРЕ САГРАДЕ

НАЈБОЉЕ СРЕДСТВО ЗА ЧИШЋЕЊЕ

Пастиле су опробане у **Санитетској Државној Болници** и њима као изванредно средство, које не проводи никакве тегобе у превиду.

По одлуци високе **Главнога Санитетскога Савета**, оне су одобрене указаном Господина Министра унутрашњих дела као спасилачког.

Наручити се препоручује у трудноће и свако које пате од сталног затвора.

Кутија са 20. комада стаје 3 и по динара.

Употреба: у јутру пре и вече један до два комада са водом прогутати.

Поруџбине уз доплату врше се одмах.

Апотека код „Шара Певаре" код Михајлова улица преко пута „Београд. Кредитног Завода." 60

ДЕВЕРИМА

Наша галантеријска радња добила је за ову сезону најновије и изванредно лепе изборе деверске опреме и продаје је по цени утврђеној и тако јевтиној, да је без конкуренције и то:

ВЕНЦЕ од 3 din., 4, 5, 6, 7, 8, 10, 12, 14, 15 до 25 динара.

БЕДУИНЕ од 6 din., 7 din., 8 din., 9, 12, 16 динара.

ЛЕПЕЗЕ од 3 дин. па на више.

ОБУЋУ БЕЛУ од 6 din. и 9 дин.

ШАТУЉЕ са мирисом и за рад;

РУКАВИЦЕ, сунцобране беле, чарапе и подвезе у свима врстама.

Пристојна деверска спрема може се добити у нашој радњи за 25 до 35 динара.

По жељи девера пажљиво радо уланчамо деверску спрему на избор.

Деверима из унутрашњости Србије препоручујемо да из наше радње поручују деверску спрему, а уверавамо их, да ће бити задовољни и са укусом и ценом спреме.

Коста Николић и друг

Београд.

839

ПРВИ СРПСКИ ЗАВОД

ОД ПРВОГ ВАМПИРА СВИМА РАДИ

ЗА ХЕМИЈСКО ПАРНО ЧИШЋЕЊЕ ХАЉИНА

ОД ПРВОГ ВАМПИРА СВИМА РАДИ

ЗАВЕСЕ ШПАРЕРАЈ У БЕОГРАДУ

Г. ФИШЕРА

Власник хемијског парног чишћења хаљина прима на чишћење сва одела, женске и дечије хаљине, бољег и новијег кроја одевне предмете и чипкасте завесе, покрове за кревете и за намештај, шарене и обичне вунене покриваче за кревете и за седиште, ручавчаће боје, кожне, пуфове, струтаче, свакојаке шешире.

Прихвата се, да ће се речени предмети чистити без оштећења и одвајања постава, чучака и других украса, као и дугмади.

ПОРУЏБИНЕ СА СТРАНЕ ИЗВРШИВАЋЕ СЕ НАЈСАВЕСНИЈЕ

На захтевање жене се потпуно одела, женско хаљино, као и други предмети под гарантијом за један дан очистити и опрати.

Завод се налази: Обилићев венац, преко од Скупштине до кар. Дворишта. 810

ТАНАСИЈЕ С. РИСТИЋ

ГВОЖЂАР 767

БЕОГРАД—ТЕРАЗИЈЕ

Добио је искључиву продају новог „АУТОМАТ РЕПЕТИР РЕВОЛВЕР" система „Русенског" 1899 год. који је један до данас правилат као најсавршенији пиштољаш и пиштољар у свима државама.

С тога се препоручује чекајућима прилика при набавци овда потребног им оружја, као и г. г. трговцима којима се обраћа напоменути оквиром, јер је оружје врло лако да врло подесно за носење, а међу тим снага дејања је преко 200 метара и тачније него ни најновији револвер.

Осим и упут на који се тада може доћи до најсавршеније оружје видети приказан на слици, биће свакоме на жељу бесплатно.

Први утисци

Рекли смо већ, да немо о државној тужби имати да говоримо и дуге и много; овде пак наговестићемо само прве утиске које је она на нас учинила.

Увета у целини државна тужба даје нам овакову слику:

У средини стоји зликовац-атентатор, који је злочин извршио и који своје недело потпуно признаје.

Да зависно о оваком главном злочину није могла доћи ни једна овако ситног човека, јасно је за сваког ко само погледа овога несретника што се зове атентатор Стеван Книежевић.

У сасвим другој и зрачућој глави никла је она паклена замисао, а Книежевић је био само бесвесно оруђе, које ће тај злочин извршити.

Ово Книежевић, и по његовом напођењу и тврђењу, долазе као непосредни наговорачи, као људи који су с њим општили, који су га на злочин подстрекивали и назад га својим претњама и обећањима и склонили да ово учини — Влајко Николић, пуковник у пензији, Михајло Димић, директор и Пера Кошанић, бив. писар општинске. Ова од њих, као шири круг и као трећа група, долазе људи који с атентатором нису имали личан додира, али који се окривљују да су били у вези с оним, који су атентатора подбацали на злочин, а поглавито стазла им се из тога тврђења, да су били склоњени мржњу, којој је био залитак да Династију Обреновића сврсе, а на сриски престо подигне Карађорђевиће.

За ово недело оптужују се т. г. Пашић, Таушановић, Стојан Протић, Љуба Живковић, Ада Стаиојевић, проф. Трумић и сви остали, који се дала пред судом наћаде.

Цела ствар јаклс представала се у тужби у овом облику:

Оптужени решили су да оборе владајућу Династију, а да повраће пропалне Карађорђевиће и на то су створили овај план.

Увелили су, да Њ. В. Краља Милана убију, да тиме изазову забуну и помешају у земљи, па користећи се том забуном, да у један час дигну буну у свима крајевима Србије, па и у самом Београду.

Краљ Александар тада ће морати или сам да утече, или ће га побунивши прогнати и тиме своју замисао остварити. Да би то постигли, рађено је у два правца. С једне стране потпуштен је Влајко Николић и остали да спреме атентатора за убиство Краља Милана, а с друге стране остали завереници радили су у народу на то да буну припреме. У то име, а јасно преко радикалних листова и тајно преко разних пашквила, ако што су „Демон", „Дух бесмртног Карађорђа" и т. д., рађено је да се у народу посеју сваковрсни узбуњивим гласови. Да се представи како земља прети најозбиљнија опасност и како је хитно је хитно последњи час да народ сам себе спасава, иначе ће та Краљ Милан продати туђину. Тако исто ширена је у народу мисао да грађани не планају порез но да чекају да им се експлицирам (продајом) напљачује, што ће, наравно, народ јако огорчити и буну олакшати. Несумњивим доказима и самим Пашићевим записима, потпуно је утврђено, да је о томе питању решавано чак и у радикалном главном одбору.

Да би се ак тај преврат у Србији спремило повољно земљиште и у самој Европи, писане су разне пашквиле на странице земљиште и растуреле и на страни и по Србији.

Из свега тога и многих других чињеница државна тужба изводи, да је на прекрату систематски рађено и да се атентат јавио као природна последица тога бунтовног и злочиначког рада, што и траже да се оптужени казне као велеиздајници.

Та је у главноме и у најкрупнијим потезима слика, што је даје државна тужба, а о појединостима ми немо доцније нарочито говорити и сваку важнију тачку посебице расправити.

Преки суд

Јавно суђење у Пороти суду оптуженима за телеграфу, уврху Белочинствима и растурање забранених гласа

ТРЕЋИ ДАН

20. августа, недеља, по подне.

Пре суђења

Данас после подне, јамачно услед празника, гужва улазак у двориште у судницу несупала се огромна маса света, која би и без улажења хтела ући у судницу. Услед тога било је прилично тискања при уласку, док полиција није отворила слободан пролаз за улазак. Женскога света данас после подне било је још више, но ујутро. Иначе има неколико женскиња, које редовно сваког дана и пре и после подне присуствују суђењу. Од дипломатског тела прво су били на месту г. г. Мануров и Макузов.

Почетак суђења

Претрес је почео у 4·18 сат. по подне, редом и с чуварима као и до сад.

Сведоци против Пашића

Станко Грујић, који дошао те се чита његов испит као ведене власти. Сведок је из Каменова, а неки дуљанци из тога села причао му како су неки људи у Пожаревцу Пашићу, који им је казао да ће у скоро бити неки важан догађај.

Гидеон Стојановић, из Каменова, није дошао те се чита његов испит, на коме је рекао да није нашао у Пожаревцу и да се није састао с Пашићем. Суочивши се с пројавом сведочења, но је су му у очи нашли да им је причао како су ишли у Пожаревац, нако им је Пашић рекао оне речи, и он то призна.

Живојин Стаиојковић, из Каменова, није дошао. Код ведене власти је рекао да се није састајао с Пашићем и да ништа не зна.

Милан Рајић исто тако.

Радојко Михаилевић рекао је код ведене власти што и прошла два сведока.

Милосав Николајевић из Забрђа није дошао.

Бранислав Милутин Марковић тражи да се ти искази не читају, јер има доказа да ти сведоци нису ни били у Пожаревцу (не прима се).

Милосав је сведочио код ведене власти, да је Пашић рекао учитељу оне речи. Милосав је одмах после атентата то доставио власти, да се на њега као радикала не би посумњало.

Владисав Савић из Каменова, није дошао; код ведене власти причао је као и сведок Милосав.

Предсједник вели како има навештај да су они сведоци на путу. Ако дођу, зависи од државног тужиоца хоће ли се позвати.

Панић вели да су те сведоције из основа лажне и у свему осталом остаје при одбрани коју је већ дао.

Испит Таушановића

Коста Таушановић излази слободно пред судиски сто. Пре но што га је позвао да да одбрану, председник му прочита из тужбе оне основе, који су против њега. Таушановић вели, да ни једну реч за своју одбрану неће потрошити но што треба.

По прочитању оптужбе против њега, прочитан је протокол претреса стана Таушановићева, кад су нађене хартије поменуте у тужби.

Таушановић, окуњиван за зајечарску буну и Чебичеву аферу, најављује, да се прво битни део тужбе односи на простог дунајинарског човека, кога никад у животу није видео. Износи свој политички рад кроз пуних 20 година, који је основао на законитости и парламентаризму. У устаиовама тражио је гаранције за унапређење опште, и он је у то уложио најбоље што је могао и свога живота. И као један радник, и као посланик држао је разне говоре; и као министар радио је по најбољем уверењу. Дужност је државног тужиоца, дужност је власти да се пратеће у помоћ у моралу, кад год је опасност. Очекивао је да ће дра. тужилац водити рачуни о његовом раду као министра, и као што је нашао ништа ове нас, и да ће га заштитити од ординарног денунцијанта Димитрије Крезовића. О Зајечеој прослави у Загребу читао је како је Крезовић денунцирао протуу Турина и остале. На питање председника одговарао је, да власт неће зати мала тому денунцијанту. Али се препарио, јер је ово допао притворао по тужби Димитријевој. А ко је тај Димитрије? Он је из Пљевља, турски поданик, непамећен, повереник приморског Кнеза, доноси и односи списак ходжа-чешь денунцира људе којима имена не зна. Да нема ту извештачења? Сама та околност довољна је, да га власт казни као клеветника, као зликовца.

На суочењу је Крезовић стајао преп. рад. тужиоца који га је питао: да ли познаје њега.—Таушановића. Крезовић има само неколико реченица које употребљује: употребио их је и јуче према Влајку, и тако и на суочењу Таушановићу, који му је казао да лажо и питао га, да ли је и ово је и она ли му име а Крезовић је одговарао да не зна. Ситуација веома каласна.

Председник га опомиње да не прича историју исленења.

Таушановић вели да су то психички немоћи, из којих се истина може сазнати. Крезовић је ненаваљан, јер кад га је питао, није умео казати кад су држани састанци. Човек, који полази ни кратко време као повереник у нашој општини, морао би знати за ове састанке. Питао га је у које су доба дана били састанци, па ни то Крезовић није умео казати, но тек на једнине даде да је то било између 9 и 10 сат. пре подне.

На опомену председникову да буде краћи, Таушановић вели да му је у питању живот, на мора да изнесе све што има у одбрану, па онда продужује, да исказ Крезовићев не слико од ни у чему с чим треба да се слаже, те да му се може веровати.

Таушановић, од како је престао бити члан радикалне странке, 2 и по године није отишао у радикалну штампарију све до априла о. г. С Аном Стојевићем је у непријатељству. И кад је сиратио, сиратио је за то што је дао рукопис за „Дело". Његов однос с Аном такав је, да му он не би отишао и да га је Ана — повако. И сам доказ је неугодан за такве разговоре, јер с једне стране непристано долазе радници, а с друге муштеријс.

С Влајком Николићем прошле године се поанао у Задруги, где је Влај-

ко должано по новац, и тада само проговорио неколико речи. па мнкал више,

Са Стојком Протићем у заиди је неколико година, нити је ишао у ресаурацију „Орјема".

Таушановић. као директор Задруге, пре подне зими апсолутно није могао ићи на Задругу, јер су у њега кључени од трезора, и Крезовић неди да је тај састанак био између 9 и 10 сах. пре подне.

Ако судије не обрате пажњу на поменуте психичке моменте, но само на дрско немистинито каквање Крезовићево, онда је, разуме се, увадљиво и да се бране.

О аворизима вели. да потичу још из његових министровања и да су преводи из страних листова, да се забране. Он је код иследне власти навео и имене о томе, па мисли да се иследна власт уверила о томе. А оправане нису његови приговори и доцније превода Ранаса. За доказ тражи да се прочитају забелешке, па ће се видети да се говори о догађајима од 1817. Навео их писмо за то, да доцније о њима пише. Ранијих писама није било.

Председник му вели како стоји написано: „Писма из Београда" и „Писмо седмо."

Бранилац Вела Тодоровић тражи реч. али га председник опомиње да по закону бранилац имаду реч по свршеном извиђају.

Таушановић мисли да је за његово оправдање потребно да се прочитају то забелешке у целини. У њима тек забележена има реч о боговетању и вези Краља Милана. То је доказ тражи за доцније писање. У првој белешци имале се на уму приликс под наслеиштвом. а нарочито Благовачки покушаји да се дочепа престола, па се хтело прибележити како је то морало утицати на Краља Милана. У другој белешци, да је крал. Милан неодређена појава и да се не може суботити обичним средствима, говор је о свршеним делима, о владавини Краља Милана. Крал. Милан је доиста необична појава, необичан талеиат, и као такан нисо је одређени правац за владавину, с којег га нико није могао сарнути. Завршетак забележке о „средствима" доказан је абдикацијом, да га је необично средство, необичан душевни потрес наглао на абдикацију.

Држ. тужилац чини му неправду, тумачећи његове речи онако како он не мисли и како се аосолутно не могу тумачити. Кто тако му чини неправду, над га сумњичи што је ортак једне Петроварадинске радње и над тврди да се тако састајао са заклетим непријатељима Обреновића. Др. Тугр Красовић је честита дума, изврсан Србин, који никоме зла не може ни помислити ни учинити. Држ. тужилац не може доказати ни да се састајао с Јашом Томићем.

О зајечарској буни вели да је историски догађај; појмови су разбистрени, а тако исто и тежиште. буна нигје плод договора но спорадична појава једнога среза. Говори о томе, како је одузимање оружја изазвало буну, а он не спори да је штампа изазвала то нерасположење. Он је тада био члан главног радикалног одбора и као такав дошао је пред суд и био осуђен. А колико је он крив, може се ценити по томе што ни један његов члан није инкриминисан пред тадашњим пресам судом. Он је осуђен и изврживо казну, али је амнестиран и одмах је предато заборављу, па не зна да ли је умесно потрати ту стварр. Од тог доба као је домаћа и лојалности и сиога пожртвовања за опште добро да би и без амнестије то дано требало заборавити. Тако га је ни пример, Краљ Милан у очи абдикације декорисао и ако је био у опозицији.

У погледу Чебинчеве вечере, вели, да је знат на неки скуп код Аце Станојевића, а он рекао да ће доћи ако може, па није отишао. Чебинац га је питуиао из мрака, што му као министар није учинио неки зајам. Код Чубинца се нашла његова карта, на којој стоји „Драги пријатељу". Ето зашто је по Чебинчеви вечери окривљен.

Читају се забелешке Таушановићеве, као што је захтевао. Само се каже „ми смо у прошлим писмима обележили односе" и т. д., значи, дакле, да је било ранијих писама.

Даље, на листу где се говори о сузбијању Краља Милана, вели, се да о тим средствима нађе ваља видети друго писмо.

Таушановић: То су забелешке из Рашка и других спасе или писама. Ту има забележака из ранијех предмета и материјал су из стенираше и доцније је за писање. То побија мишљења дрђавинога па је то штампано у неким брошурама. Има ли у тим брошурама једне жиели из тих забележака?

Прочитани су иснити Таушановићеви код иследне власти.

Председник пита: како је стојао са Стојаном Протићем, и Таушановић му одговара да је у заиди, али се помирила с њиме на улици. То је питање потекло услед тога, што је Таушановић код иследне власти рекао да му је Протић тражио говор, који је Таушановић држао у Зигребу о Завјеној прослави.

Читају се дали исиити Таушановићеви код иследне власти

Суочење с Крезовићем

На питање председниково, Димитрије Крезовић вели, да познаје Косту Таушановића добро јер га је довео у штампарију онај рани (покојуе на Ашу Станојевића). Он не даже. но лаже Таушановић. кога је три пут ишао у радикалиој штампарији, где се састајао с њим, јер им је донео с Цетиња поруку да уклоне Краља. Ту су му они казали. да они једва чекају да то буде и да доће Карађорђевић; они су готови, само чекају помоћ из Црне Горе. То је говорио и Таушановић и Вујко. и Аца, и Стојан Протић, (на свакој показује руком) и још један која нема оде.

Таушановић вели да нема ита другога да каже, но да Крезовић лаже.

Прочитан је протокол суочења код иследне власти. на коме су и Таушановић и Крезовић говорили онако исто, као што су сад говорили пред судом.

Таушановић примећује, да и државне Крезовићево сведочи да је то човек који не осећа на себи кривицу, који с много расположења крени другога. да је то човек плаћен.

Сведок

Бранко Бунарски, царински приправник: 26 година, неоуфиан. 13 Јуна је био у Н. Саду в по том у Петроварадину, где је био код Мизића Богића књиговође и ту му је снаја казала Таушановићу да се не враћа у Србију, јер ко зна шта се само у скоро може десити. Даље ништа не зна да сведочи.

Код иследне власти, казао је исто су они у петроварадинској пивари најпоргрднијим изразима и с најнепријатељскијим жељама говорили о Краљу и Краљу Милану.

Сви јутрос и данас испитани сведоци заклети су.

Претседник прекиде седницу у 6 и по сах. а другу заказа за сутра у 7 сах. у јутру.

Пашићев „виц"

Јучерашњу седницу у одбрани своју говорио је о својим поетама у руском посланству и код барона Таубе. Закле је Пашић у своје одбране учење и ако поиче, у руском посланству, кад о томе тужба дође, тужиоца, на реч није помињао ни по какво, сем ако није и то једна од поната пашића Пашићевих да предобро у свему вернет руску владству.

Председник Суда у јучерашњој седници прикупио је Пашићу, да не говори о овоме о чему се не зна, што је изискивало нападна приметба и опомена.

ДОМАЋЕ ВЕСТИ

Почетак школске године. (На Јовањдан 27. Августа. У новој школској години отпочињући рад настављаће се у свима школа по наставницима до основних лекоторских школа се учитеља отвештаће даиле свечаном богомољом у Благовјештенском сабору Христову Христовог Спасења Пајтове Величанства Краља Милана I, моћнодлитв житејно појске. Богомољи присутно је многобројно грађанство свих разреда. Поело богомољи ће свечаном литијом да у Двору у свеми грађанима свечана предаваља о великим заслугама Дома Обреновића и свенаинача Краља Милана, освободиоца града Лесковца и целих крајева, окружених каменитим планинама на истоку просто српске Краље, поело Косова, а будућа и утврђујућа у свакадне свеђаја праздноватиће свенародитељ народну дивотиња Обреновића. Вечер ће у свима домовима свечана дан свечаљу школе лесковачке.

БЕОГРАДСКЕ ВЕСТИ

Разрешени. Решењем министарским поручника Јована Бораџијића и Аћифаило Ђукића, и резервних официра Стевана Ђ. Симића и Живка Јовановића, сви од њих разрешени су дужности ревирених официра.

Изгредња. У изненађују с претрсеа у Пролом суду, који је изашао у двучасовном вечорњем заседу једног дана, а у ноћи између недеље Јеврема Милосављевића учитеља, пострано спасе је да се свеђоси с Пашићем 22. јуна сукобио у поморачком заседу, а трећи је поморачком кору.

Вечерас ће Господин Министар ући господине Милко и г. Михајла Мајсовића, тутсина, од и г. Светозара Ђ. Симића одмах министар — вероја на. Родитељима и вереницама ће ово неситно.

Програм свеђо Учитељског Удружења. Данас, 30. се. м. учитељима је слава. По ранијем обичају доиграће данас и вечерас ће учитељске свечаности: 30. се. м. у 8 ч. пре подне састаиак свеђу београдских учитеља-ца у основној школи ради проеравања. Одатле ће ићи свеђа гостиће у Саборну цркву и остаће на служби божој. После службе одаиће у у ради помена школе вод „Св. Цриле", где ће се извршити подсећање на оснивање школе; даље ће одржаваће гостиће трпе целог дана до 7 часова увече. Нарочито позивање на слику нису школе слато. Сваи ко има, поштује и воли ваше учитеље неће пропустити прилику а да не посети њихову слику.

18—20 јиоља цина добро одвогласна кина од бербе 1906 године. Вино је родило по 70 — двопре ако. Берба је напрелна, нико одређено, прорпло, и у мој поарук свештано под моим личним надзором тако, да у њему нема ни једно камено ниши или роже, а каже ни растварања воде и напушаво других разних примеша. За чистоту и доброту вина гарантујем. Упутства у Администрацији „Малих Новина" Перу Тодоровићу.

„Rio" — Рио — тако се зове ново средство пронађено против напиду што жељезну рашо ноће и ваша, сиромаха пред, тутсина, мрави, стеница, буба шпаба, буха, муха, и свиха друге гадели што напада ноће и шкоде, људи и животиње, што загаде куће, собе, подруже стаиоие и т. д. Употреба овога средства врло је проста, а сам фабрикант даје упутства како се ово нико средство употребљава. На литар то ое средство прода по 2— динара, а трева се обратити на адресу: *„Horn Max Kühn & Mönsel. Dresden — N. Glacisstr. 1.*

Обуће

МУШКЕ, ЖЕНСКЕ И ДЕЧИЈЕ ОД РАЗНИХ КОЖА, НА ФЕДЕР, ДУГМЕТА И ШНИРАЊЕ, НАЈБОЉЕ И НАЈСОЛИДНИЈЕ ИЗРАДЕ.

Шешира

МУШКИХ У НАЈМОДЕРНИЈИМ ФАСОНИМА И БОЈАМА ЗА НАСТУПАЈУЋУ СЕЗОНУ

Кошуља

МУШКИХ И ЖЕНСКИХ, И СВОГ ОСТАЛОГ РУБЉА У РАЗНИМ КВАЛИТЕТИМА.

Избор је огроман; роба је из најбољих светских фабрика, цене су строго утврђене и тако ниске одређене да искључују сваку конкуренцију.

Трговина
Мијаила Миловановића
Краља Милановића ул. 29.

Поруџбине из Србије извршује брзо и тачно, шиљењем бесплатно, код поруџбине од 50 дин. са плаћеним поштарином.
807

КАФАНА „СИНДЕЛИЋ“

Налазе се сва јела у сезони, а нарочито се спрема ово године за Божићне празнике. Препоручује се **Стевану Јовановићу** власнику и кафеџији у Таковској улици бр. 18. Београд. 786

Против заточрљиве
„ГРОЗНИЦЕ“
и слабог стомака, најсигурнији и најбољи је лек:

„БИЉКИ СОК“

који на пола сата узет пред грозницу истог одмах укида. Стотинама њих употребом овог Биљног сока опростили су се заточрљиве и несносне грознице.

Прави биљни сок може се добити „Само“ у апотеци код „*Црвеног Крста*“ у Београду на Савинцу, преко пута „*Хотел Словије*“.

Цена једне флаше са упутством кошта 2·50 п. д. Шаље се свуда уз попуст.

Пазите! *Само су се појавили разни фалсификатори под именом „Биљног сока“, то се обраћа нарочита пажња публици напоменути имена да при куповини може на „праву фирму“.*

30

ПРАВИ РУСКИ ЧАЈ

вади, пошт. **РУСКОГ ЧАЈНОГ ЕКСПОРТНОГ ДРУШТВА „КАРАВАН“ ИЗ „МОСКВЕ“**

Може се добити у свима боље колонијалним и деликатесним радњама. —

Тражи пазити на жиг: карту као и на руске бандероле. —

Главни заступник за Србију

МАРКО Ј. ЛАЗАЛАЦ
Дубровачка улица бр. 37.

696

ХОТЕЛ СЛАВИЈА,

На најлепшем месту на Врачару са **великом баштом** и дивно **украшеним салоном**, као и са великим бројем пространих и чистих **соба** и све намештене новим намештајем.

ХОТЕЛ СА ДОБРИМ ЈЕЛОМ и ЧИСТИМ ПРИРОДНИМ ПИТЕМ.

Услуга добра цене су најумереније

Препоручује се п. грађанству као и трговцима и осталим путницима, као из Србије тако и из иностранства, тако да ће посетиоци потпуно услужени бити у сваком погледу.

Препоручује се салон за **Свадбе Концерте и Балове** са врло умереном ценом.

Београд. Луда 1899. год.

Спотпоменом
Мијајло Николић (Кића)
гост. хотел. Славије.

696

НАЈНОВИЈОЈ МОДИ

Дамске, као и за децу, и за мушке, као и за децу, најновије врсте шешира, капа и качкета, по најумереније цене, као и све остало што спада у ову струку, препоручује

Ђорђе Ђ. Ђорђевић
Београд, Краља Милана улица број 7.

705

ЧИТАЈ

У кафани код „Паука“ Краљ Милана улица, има добра српска кујна, најбоље кокоју и најбоља кокоје за вечерас; молим поштовану публику да се изволи уверити.

С поштовањем
Ђока Поповић
905

ЛИЦИТАЦИОНИ ЗАВОД

у згради Хотела Македоније на тргу, пијаца Београд.

Примио је за расподају разне домаће, аматске и индустријске прерађевине.

Пуноћа ове радње налаже се достатном пуноћом пића после дуге пре или после поде за лицитацију која се држи у самом локалу.

С поштовањем
Ањ. С. Петровић
848

ТРГОВАЧКА АКАДЕМИЈА У ГРАЦУ

— Курс за абитуријенте —

Једномесечни трговачки курс за оне који су свршили средњу школу и који су већ одавно из трговине, индустрије, банкарства или трговачке струке или су већ трговачки помоћници.

Отварање почетком јануара 1900.

Direction der Export Handels-Akademie 78

ЈАВНА НИЖА ГИМНАЗИЈА И ПАНСИОНАТ

И. ЛАНГЕРА (K. LANGER) ВЕЧ.

VIII Buchfeldgasse Wien

Пријем ученика од 2/14. Септембра. Почетак школе 7/19 Септембра. Свеодобна дневна пријављивања.

Пред и после наставног времена у свим се предметима поуке, пропедевтикум.
802

ЖЕРМАНДРЕ

ОПТИЧАРИЈА!

Тајна Лепоте

У ПРАШКУ ЗЛАТ У ЛИСТИЋИМА

Од 60 година

Од ког постоје **БЕЛА БАЛА и ЈЕЛЕНА**

Ово је једино средство које чини да се

RIGOT-BUCHER, 19, rue Vivienne, Paris

Свако ко жели да има чисту, белу и младолику кожу, треба да употребљава

ЧЕТКУ ЗА ЛИЦЕ ЖЕРМАНДРЕ

КЛИТИЈА

ЗА ЗАШТИЋИВАЊЕ И ДОБРО ЈАВЉЕ ЛЕПОТЕ НОВЕ ЛИЦА

ПУДЕР

ВЕЛИКОГ ПУДР ТОАЛЕТА, БЕЛИ И СВИЛЕН

Цена: Један кутао 2 фор. Шаље се поштом. Боље је уверити се у зависности цене.

ГОТОВИЋ ТАУСИЋ

Главно отворено: Беч, Јозефштат (Josefstadt) 8, ул. Лангегасе (Langegasse) 34 и Јозефштатска (Josefstädterstrasse) 64 и 66 и Јозефштатска (Josefstädterstrasse) 64 и 66 и Јозефштатска (Josefstädterstrasse) 64 и 66

Број 5 пара ВЕЧЕРЊЕ ИЗДАЊЕ Број 5 пара

БРОЈ 334. — 1890.
KLEINE ZEITUNG

МАЛЕ НОВИНЕ

ПОНЕДЕЉАК, 10. АВГ.
LE PETIT JOURNAL

Богат онај који слободу куће, истине теже, грађу вршо, одговара тешке, тавра што говоре и тако служи отаџбини и српској школи

ШЕФ-УРЕДНИК И ДИРЕКТОР ПЕРА ТОДОРОВИЋ — ОДГОВОРНИ УРЕДНИК МИХ. Ст. ЖИВАДИНОВИЋ АДВОКАТ

Преки суд

Јавно суђење у Пречком суду оптуженима за келепају, увреду Величанства и растурање забрањених списа

ЧЕТВРТИ ДАН

30 августа, понедељак, пре подне

Пре суђења

Публика је пуштена у судницу у 7 и по часова. Замично због хладног времена публике је мало.

Почетак претреса

Оптужене су увели у судницу у 7-40 сах. истим редом и с истим бројем чувара као и до сад, и пошто су заузели места, отпочет је претрес.

Сведоци против Пашића

Председник напомиње да су синоћ дошли сведоци који терете Пашића, те ће се они сад накнадно испитати.

Јеврем Милосављевић учитељ на Каменови, 27 година, неосуђиван, познаје Пашића, с којим није ни у сродству ни у непријатељству, а познаје се са Пашићем, што је радикал. Јеврем сведочи, да је Пашића видао у Пожаревцу у јуну месецу пред атентат; то је било 20—22 јуна. Пашић су се у пожаревачком кафеу с њим сусрели још и сведоци Добросав и Рајко. Разговор се нодио обичан, о обичним политичким приликама, за које је сведок питао да ли ће се променити. На то му је Пашић казао да се не брину, јер ће се у скоро десити неки догађај, али га он није питао какав је догађај. Пашић је био с једним непознатим човеком. Сведоци пријатељи могли су чути речи Пашићеве.

Прочитан је испит сведока код среске власти у Петровцу, код које је тако исто сведочио.

Сведок ће се заклети и објашњује да јучче није дошао, јер није стигао ав лаку.

Пашић нели да сведок лаже и да је непристрана све од почетка до краја.

На питање бранилоца Стеве Добројевића, сведок вели да је тај састанак био између 12 и 1 сах., и на 3—4 дана пред атентат.

Добросав Станојевић из Каменове, 52 године, неосуђиван, познаје Пашића из Пожаревца пред Ивандан. Сведок сведочи да је био код куће са Пашићем и учитељем Рајком, разговарали и разговарали и да је Пашић казао на питање учитељево да ће се скоро расправити ово теретно време, али не може тачно да каже речи. На то се може заклети. То је било пред Иван дан на 2—3 дана и то после подне.

Прочитан је његов испит код полицијске власти, где је сведочио да је Пашић изговорио оне речи, које је учитељ навео, и да учитељ поздравши извесне људе. Сведок вели и на суду да је тако било. Дангубе траже 150 дин. Сведок вели Пашићу у очи да је све тако било, а Пашић вели да је то лаж.

Пашић пита и сведок вели да је ту био с учитељем заједно, да је Пашић нешто финије одело но што га сад носи.

Пашић има да ставља питања сведоцима али не обојици у један пут, но свакоме посебице, па ће се видети да неистиниу говоре.

Председник му каже да то по нашем поступку не може бити јер би се тиме чинило накнадно противу сведоче сведока.

Милосав Николајевић из Забрна, 22 година, неосуђиван, Пашића познаје из виђења, с њим се никад није састајао, не зна нити је видео да се учитељ састајао с Пашићем. Саслушавши је о томе код полицијске власти код које је рекао онако како ће је изговорио председник општине Живота Стокић, који га је писмом упутио среској власти. На овај свој исказ заклеће се, јер истину говори. Живота га је на то изговарао преко Миленије Живковића из Петровца.

Прочитан је испит Милосава код среске власти, где је сведочио као и учитељ. а сад вели да у оно доба није ни био у Пожаревцу. Дангубе траже 30 динара.

На питање, учитељ одговара да није видео у Пожаревцу Милосава.

Владислав Сенић, из Каменова, 41 год. неосуђиван, Пашића познаје од пре 10 год, као родиака. Пашића је видао у пожаревачком перву 21 или 23 јуна и с њим се поздравио. Сведок сведочи да је Пашић изговорио оне речи за које и учитељ тврди да их је Пашић изговорио. Ту су из Каменова били још 5 — 6 и кажује њихова имена. Ти дуги нису могли чути. То је било између 10 и 11 сах. пре подне. Заклеће се. Учитеља тога дана није видао у парку, а у Пожаревцу га је срео. То је било 22 или 23 јуна.

Прочитан је његов испит код среске власти код које је сведочио да је 22 или 23 јуна ишао у Пожаревац „ради ужинања у парку", па му је Пашић казао оне речи у парку.

Сведок се може заклети на свој исказ и каже у очи Пашићу да лаже. Сведок не зна у каквом је одељу био Пашић. Дангубе тражи по уверењу суда.

Радосав Стаиојевић, из Каменова, 47 година, неосуђиван, бив. дућанџија, познаје Рамаа Милића и Стојка Трујића; они пред Ивандан нису били у његовом дућану и на то ће се заклети. Ствино му није дошао још пре 5—6 година. Тако је сведочио и код полицијске власти. Дангубе тражи 250 дин.

Живојин Стаиојевић, из Каменова, 34 године, неосуђиван, Пашића не познаје ниги га је видао, одавно је у Пожаревцу послом. На то ће се заклети. Дангубе тражи по уверењу суда, тако је сведочио и код иследне власти.

Милан Рачић, из Каменова, 30 година, неосуђиван, Пашића не познаје, с Трујићима ишао је у Пожаревац послом. Нешта ништа више. Заклеће се. Дангубе тражи 100 динара.

Радојко Милосављевић, из Каменова, 47 година не осуђиван, Пашића не познаје, био је трећи дан Тројице у Пожаревцу због болесна детета, с Пашићем се није састајао. Заклеће се.

Сведок Владислав вели да су ти сведоци били у Пожаревцу и у парку, али они нису да то није истина.

Роман Ивитаин није дошао, те се чита његов испит код иследне власти. Сведочи да је код барона Таубеа 3—4 пута активно Николу Пашића и они су разговарали, а кад би он ушао унутра, они би ућутали. Ту је долазио и прота Илић, војсвода Блажо и пензионовани пуковник Мостић. То је све било у хотел „Империјалу" пред одлазак Таубеа из Србије.

Драгиша Пајевић из Софије, сведочио је код иследне власти, како се 1885 године уверио о издајничким предузећима Николе Пашића против Србије и Краља Милана. Бугарска влада је дала завереницима новаца, пушака и највећу слободу кретања. То зна и Јанко Пилетић бивши завереник. Завереници су се заклели у ћутаон „Хотела „Европа", где им је Пашић прочитао прокламацију где се народ позива на буну. Заклели су се сви осим два сина Пеке Павловића који су протестовали. Те ноћи пошли су ка граници. Пашић је тада говорио како је Бугарин. Ово је сведок по атентату сазнао.Пашић је тада говорио како је Бугарин. Ово је сведок по атентату сазнао.

Пашић подсећа како је један сведок тврдио да их је изговарао Јеврем учитељ са сведоке. Сведок Радојко то потврђује, а учитељ то порича.

Пашић вели да је све то нанашљено, јер од како је изишао из затвора, није ни ступио у пара. Осим тога и сведоци разноврсно говоре. Можали опет да пита сведока сведока посебице, а да други ту не буду присутни, па ће се видети да лажу.

Председник му опет вели да то не може бити.

Пашић даље говори о Инстанционој достави да је неистинито, што се вели и из његовог исказа о својим посетама код Таубеа. Лажна је достава Драгићева, нико из његове породице није Бугарин; лаж је и измишљено о заклетви. Шта више Караселов га је био ухапсио.

Даље моли да се испитају његови сведоци из Пожаревца, па ће се видети да лажу сведоци који га терете; даље да се испитају чланови главног одбора, који ће утврдити да је он био естакту као чудство партије. Имена тих сведока назове се у акту, који је дао Пречом суду при саопштењу тужбе и суд их је требао позвати.

Суд ће позвати те сведоке а јутрос испитани сведоци заклети су.

Испит Стојана Протића

(Оптуженог Мидаила Димића изводе из судинице, јер је добио грчеве у стомаку).

Прочитане су најпре тачке оптужбе против Стојана Протића.

Прочитан је протокол претреса стана Стојанова и списак њеових ствари.

Чита се писмо Ивана Пашићевића од 10 децембра 1898. Говори се у том писму о прикупљању претплатника за „Дело" и прилога за „Одјек". Даље, како они у Крајини имају не знају о политичким приликама, но је потребно да му Протић чешће пише и ради тога му шиље извесну шкарту за преписку. Шкарта би се састојала у томе, што би се самогласници заменили бројевима; то писмо послао му је преко г. Милана Милошковића сед. адвоката. Даље, Пашићевић му препоручује, да не мора потписивати своје писмо.

Стојан Протић, 45 година, осуђиван само за штампарске кривице. Он је на саслушању од 27 јула казао о првој тачци оптужбе. Али онда није мислио да ће се тој тачци давати такав карактер, какав је овде чуо да јој се даје; њега изненађује, што се тој ствари даје нелегално-политичка мисао. Власт то није сазнала сама преко тих, но је власт знала раније у истој години кад је и била седница главног одбора, јер је члан одбора Љуба Јовановић имао посла министру просвете, који му је о тој седници говорио као о ствари врло сасвим позитној. Ако је то недовољно, онда каже и власт његова сте до сад не умеле из њега говорити! Сама природа ствари је некина. Отказ плаћања пореза може бити легалан. Отказ плаћања непоср. пореза може бити да се не плаћа добровољно, но да се наплаћује егзекуцијом. Други облик отказа пореза је, кад се извесни порез уведе непрописним путем, јер онда има сваки право да тај порез не плаћа добровољно. У историјама устанковити то је стара ствар.

Посредни [illegible] порез не наплаћује се [illegible] непосредно, но се плаћа у облику цена потрошених предмета. То је добровољно плаћање. Сад, као се министра друштво за непушење дувана, каква је то кривица! Чл. 39 устава, на који се тужба позива, говори да је плаћање данка општа дужност грађана. У Србији нема прописаногонних стазења, који би изузети били плаћања пореза, и то је сасвим чланом 39. устава, а не овај, који је чуо тужба. Ко не плати порез, егзекутирају га, а нема никакве кривичне одговорности. Осим тога има још један члан устава, који држ. тужба не помиње. Чл. 56. устава допушта кладе да у извесним случајевима може наредити што и без скупштине, али за нове порезе кладе по том члану устава не може учинити. Ако би се такви порез установио, онда грађани имају право да такав порез откажу. Такав је случај био 1884 г. тако звани кандирски прирезом. За тим је прично на дугачко како су му разрезали порез на дојурну као члану одбора кланце су тужа, па ов чуо је тако плаћати тај порез нити је за то казњен.

Крезовића је при пут видео код иследног судије четрнаест дана по ухапшењу. Крезовић му ни имена није умео казати. Он никад у свом веку није видео Крезовића, те тај по томе ов никад није ни могао видети у штампарији Аце Станојевића и тамо му по носити неко поруке. Крезовићу је чуо на 20 дана пре ухапшења, како је денунцирано против Ђурића. Да је нико што с тим Крезовићем, он би могао побећи. С Владом Николићем сета је два пут био у друштву, онако како је то причао и Владо. Владо никад није ни долазио у радикалну штампарију. С Костом Таушановићем његови су односи већ од 8.- 9 година таки, да они никад не могу бити заједно на једном послу. Што је од Таушановића тражио његов говор са Живјеве просјаке, то је тражио као сваки новинар, али то не доказује блиског њихових односа.

Крезовић је рекао како је доносио поруке пригорског кнеза и Ранка Тајсића. Међу тим сам пријатељи знају, да су Протић и Ранко Тајсић стајали у вези. Ранко је доказа кнеза Радова писма, које је нађено у његовим хартијама. Према томе Ранко му није могао слати каке поруке по Крезовићу.

Радикална штампарија је на живом месту, на очима полиције, па како је један непознат човек могао проћи Србију, доћи у Београд и бавити се ту, а полиција да га не опази и ухвати? То је доказ непрописности и немоћности казивала Крезовићева. Међу тим, он, Стојан, нико је друге браће, да саслушује сметње које су му стављене у погледу примања за одговорног уредника „Одјека". Дакле као уредник он се спремао за Ужицу, и он вала не може прихватити поруке од Протића, пад зна да ће ићи у хапсу и да из не ништа не може радити по тим порукама.

Он, Стојан, никад није употребљавао тајне, обилазне путеве; код њега ништа сумњиво није нађено. Оно што се говори о почеку Краља у Ужицу, није ни он писао, но му је послато као допис да пису, што он у листу није ни употребио.

Осим тога, како се с овим делом може доводити у вези његов новинарски рад, које је подлежао изменама законским прописима; рад, да који није увек осуђиван, рад, с кога је одвојио на високе државне положаје; па га с тога рада министар предсдник [illegible] се секретара [illegible] министар просвете да управника др. штампарије. Осим тога новинарски уредн. пладелац, нису оног карактера, као управници управљени.

О Пашићевићевом писму вели, да никад у животу није се служио шифрама, осим у државној служби. Кад је био у министарству унутрашњих дела, не сећа се да је добио то писмо, али како га је добио, не може њега третити, јер га није он писао; није ма њега ни одговорио, и тиче се чисто појединог дела.

Допис о почеку Краља у Ужицу добио је да штампање, али га он није штампао. Из „Одјека" ће се видети да о Краљеву путовању, и ако је о томе имао дописа, није донесио ништа, осим извештаја из службених новина.

Читају се искази Стојанови код иследне власти.

Сучење с Крезовићем

Крезовић вели Стојану Протићу у очи, да је и он био на састанку у радикалној штампарији, куда их је позвао Ацо Станојевић. Том приликом је Протић дао Крезовићу неколико динара. Протић му каже у очи да ништа није истина што Крезовић вели, и да га никад није видео. Крезовић му вели, да од суђ би их нечао, да се нису састајали.

Протић моли председника да пита Крезовића позвао ли Сашу Ивановића, који има писму против Стојана, и који се издаје за пригорског емигранта. Крезовић вели да не познаје Сашу Ивановића. Пригорски кнез ако му је писмо само да се сретане с оптуженима.

Испит Аце Станојевића

На реду је испит Љубе Живковића, али како су његови сведоци звати за сутра, то се прелази на испит Аце Станојевића.

Прочитани су основи тужбе против Аце Станојевића.

Ацо Станојевић, има 47 год. осуђиван за зајечарску буну и Чебинчеву аферу. Ако ацист зна да су неки радикални министри писали нелојална писма, онда њих за брат и под суд; тако исто треба доћи пред суд оне који су писали и растурали брошуре. Имаће вала знати ове ствари, јер је и сам ацист и не само њих неколико. О атентату нашао је нешто нити је помагао намере за то. Њему лично Краљ Милан није учинио никакво ало да би могао радити против њега, но му је још захвалан што га је амнестирао. И он се својом лојалношћу старао да одужи тај зут благодарности. Ако је Крезовић рекао ниже нешто у очи, то је отуда што је он скровин. Сенеет му је у том погледу чиста.

О седници главног одбора каже, да, колико се сећа, није у њој ни учествовао, и то се види и из саме забелешке с те седнице, које је прочитана овде.

На терећење „ужасног г. Крезовића" иста је ствар да нити чује у животу није видео и да нога Крезовићева није прешла праг његове радње. Остаћа суду да цени, да ли ће више веровати Крезовићу или лудима од части, који су заузимали велике државне положаје. Да ли је могао Ацо, који је прекратко, бити онако отворен према непознатом човеку, кога први пут види. Овај Крезовић био је бишио ово на пет жртава; четири је напао оде а пету, дуге при суочењу с Таушановићем, није нашао. То је Пера Великимровић, како је Крезовић на суочењу описао ту исту личност. На срећу Великимровић, њега нема међу оптуженима. Значи да је сам истражни власт видела колико је збабасо, на поштеђење Великимровића. Ако је Крезовићеи искао сумњив о Великимровићу, онда је сумњив и о осталима. Крезовић је казао, како му је Аца у јануару казао да се нешто има извршити до Петровдана, док се не сазна да је Ристоров пиши да ни он није знао да ли ће и кад извршити атентат.

О својим односима с протом Ђурићем вели да тужба не потврђује ничим да су сумњиви, јер ништа није нађено. Прота је преко њега послао писмо за Пашића. Али то није никакав сумњив посао.

Дрск. мужиклан Симић вели, да је он означио као сумњиву преписку оно писмо које је писао Аци прота Ђурић, које није нађено, а за које је прота признао а Аца није.

(настављено се)

Одбрана Аце Станојевића. У јучерашњем заседању пороте суђено је дворишно је сиђу одбрану г. Сп. Протић. Пошто него трибалу је да свеју реч да г. Љуба Живковић, но како се он позвао на сведоке, а сведоци су нашли тек на суђе, то је г. адвокат Живковић одложио до суђа, а не ред је дошао г. Аца Станојевић.

Г. Станојевићева одбрана била је краткав, али врло јасна и енергична. Најбоља видиш да своја друтова, који су сви у својим одбранама доцнијеним многе ствари, које се на дело не односе; одбрани су им дало другачији и с тога Аца. Станојевић је на крају, говорио је мало, али снажно и јако.

Трибало је, да после толких министара и полицајдетективских етаже пред суђ једна штампар, да да нешто живу одбрану. Да ово и занимљиво и интересно.

*

Живко Анђелић као заклапни сврху зо-дрижнице, изјаво је напрамљено и без икакве одбране на доказе нас Начелство. На основу и свеснавости о народним прилозима 25.955 дин. Ва трошкове ово подлежа биле количество 7000 дин. На потврђене пада 1500 дин. Свега 35.455 дин. За ово, изјаво, изјаво нашо Главни Контрола трошкова је забрану на пенију и прибележену на високо министрство и каже, које је решење пуност суда за народ Београд од 29 Јуна ово године Бр. 13696 и Бр. 515 и одобрено.

Нова Трговачка Штампарија (Кнез Михаилова улица) Одговорни уредник М. П. Живадиновић

Број 10 пара ЈУТРЕЊЕ ИЗДАЊЕ Број 10 пара

БРОЈ 373. — 1899. KLEINE ZEITUNG

МАЛЕ НОВИНЕ

УТОРАК 31. АВГ. LE PETIT JOURNAL

Органъ овај нема слободу дуже, истине ради, изводе изићи, изворите тражи тврди ипи говори и тиме служи штедњи и српској мисли

ВЛАСНИК И ДИРЕКТОР ПЕРА ТОДОРОВИЋ ОДГОВОРНИ УРЕДНИК МИХ. Ст. ЖИВАДИНОВИЋ АДВОКАТ

Обуће

мушке, женске и дечије од разних коже, на феџер, дуплира, и шпицама, најновије из најсолиднијег израде

Шешира

мушких у најновијим фасонима и по јама за настављају своју

Кошуља

мушких и женских, и свог осталог рубља у разним квалитетима.

Набор је отворен у свим врстама фасонима, који су стално готовом и тако исто одређене за поруџбину

Препоруке на Србији извршују се одма, најкасније за 30 дана, од тренутка пријема

Трговци **Мијаила Николајевића** Цена Зеленом ул. 28

ДОБИЛИ СМО НАЈВЕЋИ ИЗБОР МУШКИХ

ШЕШИРА

у најновијем и најразноврснијем фасонима и боји ма, а из најодличнијих светских фабрика и то:

Мекани шешири по 1.50, 2.00, 3.00, 3.50, 5.00, 6.00, 6.50, 7.00, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00 и 15 дин. комад.

Тврди шешири по 3.00, 6.00, 8.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00 и 14 дин. комад.

Избор шешира је по сваки богатији и добро **без конкуренције, а цене су** умерене **на** **ИСТО**, што исто желимо пошаљемо муштерије да се и лично увере.

Поруџбине из Србије извршују се одма најкасније за 30 дана.

Костa Николић и Друг

БЕОГРАД.

838

ХОТЕЛ СЛАВИЈА,

На најлепшем месту на Врачару са **великом баштом** и велико **украшеним салоном**, као и са великим бројем пространих и чистих **соба** а с не намештене новим намештајем.

ХОТЕЛ са ДОБРИМ ЈЕЛОМ и ЧИСТИМ ПРИРОДНИМ ПИВОМ.

Услуга добра цене су најумереније.

Препоручује се п. грађанству као и трговцима и осталим путницима, како из Србије тако и из иностранства, тако да не посетиоци потпуно уверени биту у сваком погледу.

Препоручује се свима за **Свадбе Концерте** и **Славе** са врло умереном ценом.

Београд, Јула 1899. год.

Поштованем

Мијаило Николић (Кића)

власт. хотел Славије.

886

ЧИТАЈ

У кафани код „Паука" Крај Милана улица, има добра сроска кућна, изгуја кост, у кафану и изван кафане за уверење желим поштовану публику за се изволи уверити.

С поштованем

906 **Бона Поповић**

КУЋА

600 КОМ. ХАБИГОВИХ ШПИЦШИРА разног сезона и величине ФИЦИЈАНИХ и полу цилиндера **по 3 д.** ком. У БИРО-У до Златног Тоса. 912

КОСОВО

МРКО ПИВО Косово

прилеже је пивницу Старога Мајдана и од данас се редовно почиње точити.

Пиво је напрено а цена обична

КОСОВО

ОПОЗОВО

Моме добром мужу

Јоци Ш. Пачићу

сахрана сутрашњу

данашњу четрдесето-дневни помен у храму Светог Марка у уторак 31 ов. месеца у 10 сахати пре подне.

Ожалошћена

874 **Јелена Ј. Пачић**

КОЛОНИЈАЛНА РАДЊА

СТ. Ђ. ТАНАСКОВИЋА И. БОГДАНОВИЋА

Београд — Зелени венац

Добила је велику Партију Овогодишњих Лимунова, сувог Грожђа и Смокава.

које продаје са најумеренијом ценом 913

КВАРТИР ДВЕ СОБЕ, кујна шпајза, фораун и шупа. Налазе се одмах под киријту. Светог Саве улица бр. 23.

909

ОСВЕЋЕЊЕ ЦРКВЕ

ЧУВЕНА БЕДА ЦРКВА у срезу рађевском срез. подгорачком, која је почета 1889 год., а у име Бога и у славу Н. В. Краља Александра I, доврши се ове године. На Малу Госпођу 8 септембра ове год. Преосвећени Епископ шабачки г. Димитрије тромошће је.

На ову свечаност част нам је позвати све пријатеље, да изволе доћи те своју присутном увеличати ову свечаност и том приликом видети овај монументални храм, који је по својој спољашњој и унутрашњој нарави, ретког у Србији.

Добровољни прилози примају се са захвалношћу.

856 **Приређивачки Одбор.**

ЛИЦИТАЦИОНИ ЗАВОД

у згради Хотел Македонија на вел. тргу у Београд.

Примио је на распродају разно домаће, иностране и индустријске производе.

Купци који ту рад користити се јефтиним куповинама нека пазле доћи пре или после подне на лицитацију која се држи у свако доба.

С поштованем

848 **Љ. С. Петровић**

ОГЛАС

Част нам је известити т.т. трговце који раде са шљивама и грожђем да нам је пристала велика количина **дуванског папира за ракије** коју могу добити у свим мањим величинама и квалитетима.

Исто тако част нам је известити и трговце, да нам је пристала и велика партија **Виноградског** (дуванског за пакет) у свима мустрама и квалитетима.

с поштованем

900 **Браћа Голдштајн**

— Зар је противник диместије, ту, чим гроби крсте сами сељаци, подижући им од В. В. Краља Милана и В. В. Краља Александра? Зар противник диместије је, што је пан уважени господин обичну најобичнију ствар, да ни учитељи чак противници клерикалне, имене који се рашла гимназијалном чину: зар противник диместије има, које је знано шеме немо — учитељу је ће против и ту сада остало декламовати овде-онде по забитним пропаницима, зарем се за наше дане имена Краља Милана и Краља Милана.

Г. председник му пушти, да бе боље у чинио, да је и дале шеме немо, само је у владаоце шеме, а да се не бавио с полицајцем! Ову заљану г. протпвт диместије зост вољали мало само то, што је Радоје Ранковић, под шалатиком, потворе и п. против у сва реда, мало ће је ово 1887. године вагонарао да погоди код свога ујака кол. Гаранинна, да Гаранинна разнеје Карађорђевиће бачене у Србији, а не ће ли отка зет вероја, да је обора диместије (Обреновиће, а доведу Петра Карађорђевића. Интересно је и то, што Радовановић прича, да је против тог предлогом председника Ланка Живкову (ваљевски актуелно, шалио се с вапаљени, и пан-ђалним, и тиранином и колицарем и сваким чу-дом, кад у толико је какво уједно прошло Петра Карађорђевића.

У нашем дан последња дана биле је нашо шеме вешеалних слова на суду, о којима ћемо нарочито прегонорити.

БЕОГРАДСКЕ ВЕСТИ

У Православној цркви дуне је за Александра Невског дрвеће је прота Вукомановић благодарио.

У славенској цркви уживно је ће дане нарочито одлично и полиције се исто, да се прилике у свој ноћи броју. Доказ тих прилика и свакој годишње ове ноћи број ученика клерикалне школе који ноћивали преноћују нашег рада, а ти факт, што ноћеле ноћивали преноћују нашег рада, а у прво сабу потрошена, дакле је, да је ова ноћ неке ноћивали да свако полицу потпуно одговара.

Одликан Шимановић. Управа прве општинске, досадашњи, уклад ефикасе прилика, одликовала је Шимановић, за ађуку недељу 5 Септембра тек. год.

Београдске вести. Српски број на Радунској ноћи плаше: свако по тарифи, него у среду у 9 и по по чешком часовнику.

Зуба је опасно: узме ученика у прв. или карпеој школи у „Сали Марк" на Пристану. Уоно прајаке до 4 септембра т. г. свакодневно, сваког дана од 9—12. пре и од 2—5. ово по подне.

Управник и целокупни орт. клинички школе је пратио се јучс са свима сарајом после свршене школе, ракцрсе у Београд и опроштаје се већ дакле са ученом ученика у школи. —

ТЕЛЕГРАМИ

(од 30 августа 1899 год.)

Чајетина. Данас после свршене службе Божије и благодарења, одржаним чиновницији и грађани по изласку из праве полажише преседнику збора 130 динара као прилог за подизање споменика вечном Милошу, поред ранише латог прилога. Овим се нам часта верност и одност златборања Краљевој Кућ. Обреновића. Хвала им. Писмом опширније.

ЧИТАОНИЦА И ПРЕТПЛАТНИЦА „МАЛИХ НОВИНА."

Наши поштовани читаоци неће ноћино се трудимо за их у свему заволоћивању, да најмеђе вести најбрже и најтачније доносимо, с тога нам и поклоћају своје, да нас хрлено повереће, поверење.

Молимо их само да, се сруда где живу, у ближини поште на наш лист претплаћују код те поште.

То је најсигурнија начин да лист добијају брзо и тачно, јер кад се код поште претплате, пошта ни онда и оргонара за тачно и уредно доношење листа, као и за положену претплату.

Ко жели, да му на листу стоји нашгампана адреса, нека у будуће јавни пошти прилином претплаћивања; или нека само јави нама да се код те и те поште претплатио и да жели штампану адресу, коју треба у сом писму тачно да назначи.

Наше поште тај учтиво молимо да нам достане имена своје претплатника, а ми немо свакој таквој пошти послати готове напштампане адресе, које она после може на листове лепити и тиме уштедити труд, да не мора на листу имена претплатника исписавати.

Повиђално обећање, да немо свакој пошти, која има преко 5 претплатника, по један број сваки бесплатно.

Нарочито напоминамо *варад општина и других надлештава*, да је најпрактичније да лист претплате од 1 Јуља до краја године, што износи округлу суму 10 динара, а бројеве од 1 Јуља нарочито је вредно имати с тога, што је ту најлакше говорно о здравственом напредњаком атентату, ту су најбоље наложене наше грађанске дужности према нашем народном представљеном Дому, и ту су најсигурније субвијене клевете и потварања, што их је туђинска заинтересована штампа неправедно сипала против Србије.

Све пријатеље нашега дописа да нам из свога краја шаљу важније вести, које нарочито учек морају бити истините, и ни немо их с благодарношћу штампати.

За извање, о штуљању из странке плаћа се 6 дин. и 50 пара динарских од извање на којој је до 10 потписа. За сваки један потпис преко 10. плаћа се пола динара. Овај новац најбоље је слати поштинском упутницом или у тексеним маркама.

За све пошиљке поштарину плаћа пошиљач.

Уредништво
„Малих Новина."

КЊИЖЕВНИ ОГЛАС

Музикалија и књиге које су ових дана школи:

1. Школа за Виолину праћена на српска школе В. Р. Ђорђевић, — — — Дин. 5.

2. Основи Турског-ског права Јеремијевић-Србије, Турског-ског и народ — — — матеоде — — — — — — — — — — Дин. 5.

3. Основи Турског-ског права Јеремијевић-Србије, Турског-ског и народ — — — матеоде — — — — — — — — — — Дин. 5.

4. Уредбе Јеремијевић-Србије, Турског-ског и народ — — — матеоде — — — — — — — — — — Дин. 5.

5. Уредбе Јеремијевић-Србије, Турског-ског и народ — — — матеоде — — — — — — — — — — Дин. 5.

6. Уредбе Јеремијевић-Србије, Турског-ског и народ — — — матеоде — — — — — — — — — — Дин. 5.

Ако и сви обрасци у свакој години.

3. Одликовање чланова Србије и Бугарске од XII XV века истор. расправе академик проф. Р. Апостовић. — — — — — — — — — — Дин. 1.

6. Српски народ и социалистичке странке и земљи — — — — — 1896 — 1897. год. написао П. Бобинович — — — — — — — Дин. 3.

7. Приповедања Моралиса по свим разредима основних школа, написао Сава Тодоровић свештеник — — — — — — — — — Дин. 2.

8. Рад у чајеничкој школи за школе основних школа, написао М. Т. Јовић. Д. —30.

9. Педагогичке напомене. Луја С. Пајовић — — — — — — — — — — Дин. 1.

10. Основи педагогичког васпитања Рада, проф. Стојановић и Марић. — — — — — Дин. 1.

11. Пауке за основање школских задружних штедња у школи за учитеље проф. Н. Радивојевић. — — — — — — — — — Дин. 2.

12. Васпитање Јеремијевић-Србије, Турског-ског Пушкин — — — — — — — — — — Дин. 2.

13. Основи Јеремијевић-Србије, Турског-ског — — — — — — — — — — Дин. 1.

На споменуте књиге шаљу пуштат нову књигу, писано и пуштата као и све пређашње књиге од историје, и српске школе.

Дворска књижара
Мите Стаића
у Београду.

672

Наша шала и живот дозвољавају

СЛАВКА

примању јучс у 11 часова пре подне своје дуге и тешког болежања у 25-ој години свога живљења.

Погреб ће бити данас у 5 часо по подне.

Отац „Савска улица број 1."
31. Августа 1899 г.
у Београду.

Вечито оплакивани

Мате Јосиф Р. Николић, брат Божидар, браћа Ђорђа Јова, Јосиф, сестра од стрица Милана Т. Радић, брат од стрица Николе Николић сином, брат од тетке Николе Спанић, свиђа Зорка и остала родбина. 916

ТРГОВАЧКА АКАДЕМИЈА У ГРАЦУ

Академија почиње се 15. септембром о. год. своју тридесетседму школску годину

Пошрај тридесетседме курса има и прирашта класа за ове који ће још ће ући у школу у Академију приватно.

Свешена академија имаће права за једногодишња по службе у војсци.

Међународна учна. Једногодишњи тригонаја курс за ове који су свршили средњу школу и који ће желети ући ће трговачку струку, а уједно и за ове који ће желети школа која ће давати трговачког дипломе.

Вечерњи курс. Једногодишњи курс за одрасле. Овај је пригодитељна образовна народних школа.

Школа је приватна и јавности бољи као и свакога пропитог дела на основу *Директиве дер Грозе Ханделе Академије.*

650 **Дирекција**

Данашњи пријем и пријем школске области прима.

ШКОЛА МУЗИКЕ КАЈЗЕР

Wien, VII, VIII и III Bezirk. 20 школска година.

У 1898/99. биле је 362 школе из свих Аустр.-Угарске и иностранства. 28 учитеља предају: пијано, клавир, сво гудачке и дуге инструменте, певање у хорове, оперску и пор. певање, оргуље и оперску кур.

Дво-годишње курс да се усаврши из учитеља, тако исто и пријемни курс, за полазнике школе, имаће.

Курс пјанисте полази за добара знања.

Курс за оргуљаре музике и курс за капелмајсторе.

Одделак за теоријско предавање према школи.

Сваки ће ђак имати прилику да се у свако доба може, а ако ће желети, може и у приватне часове.

Школа је отворена дању и ноћу.

Школа је отворена дању и ноћу.

Школа је отворена дању и ноћу

Број 10 пара ЈУТРЕЊЕ ИЗДАЊЕ Број 10 пара

БРОЈ 211. — 1899. KLEINE ZEITUNG

МАЛЕ НОВИНЕ

УТОРАК 31. ЈУЛ. LE PETIT JOURNAL

Орган свију оних слободу дубе, истине тоне, правду воле, слободно траже своје мисли говоре и тиме служе отаџбини и српској мисли

ВЛАСНИК И ДИРЕКТОР ПЕРА ТОДОРОВИЋ ОДГОВОРНИ УРЕДНИК МИХ. П. ЖИВАДИНОВИЋ, АДВОКАТ

Обуће

мушке, женске и дечије од разних боја, на фебер, дугмета и шпицове, најновије и најбоље

Шешира

мушких у најновијим фасонима и богатом избору

Кошуља

мушких и женских, и свог осталог рубља у разном квалитетима.

Набор је огромни; роба је на зрелости сезоне, цене су врло умерене, па поступамо у свему као што одговара једном солидном и напредном

Трговцима

Мијаила Живадиновића

Београд, ул. Краља Милана бр. 28.

Препоручује се Србији извршење свију поруџбина по 50/0 ам. за готовину уз најмању могућу

ДОБИЛИ СМО НАЈВЕЋИ ИЗБОР МУШКИХ

ШЕШИРА

у најновијим и најскорије пеним фасонима и боја ма, а по најповољнијим сметним изборима и ту:

Меки шешири по 1.50, 2.00, 3.00, 5, 5.50, 6.00, 6.50, 7, 8, 8.50, 9, 10, 11, 12, 13, 15 дин. комад.

Тврди шешири по 3.50, 6, 10, 11, 12, 13 и 14 дин. комад.

Избор шешира је по својој богатству и јефтини без конкуренције, а цене су умерене до краја, што можемо поштовање муштеријама да се и лично уверу.

Поруџбине из Србије извршују се одма најсолидније и најтачније. Паковање бесплатно.

Коста Николић и Друг

БЕОГРАД.

838

ХОТЕЛ СЛАВИЈА,

На најљепшем месту на Врачару са **великим Баштом** и лепо **украшеним салоном**, као и са великим бројем пространих и чистих **соба** а сем наведене новине имењитељем.

ХОТЕЛ са ДОБРИМ ЈЕЛОМ и ЧИСТИМ ПРИПОДНИМ ПИТЈЕМ.

Услуга добра цене су најумереније.

Препоручује се ст. грађанству као и трговцима и осталим путницима, како из Србије тако и из иностранства, тако да ће посетилац потпуно услужен бити у свом погледу.

Препоручује се салон за **Свадбе Концерте** и **Балове** са врло умереном ценом.

Београд, Јули 1899. год.

Споштовањем

Мијајло Николић (Кића)

прв. гост. хотел. Славије.

ЧИТАЈ

У кафани код „Паука" Краљ Милана улица, има добра српска кујна, изврсно пиво, у кафану и изврсне кафане по умереној, којима поштовану публику за се изволи уверити.

С поштовањем

906 **Бока Поповић**

КУЋА на продају у Београду у улици Краља Милана бр. 60, за исту се може обавестити у кафани Дакић. 910

600 КОМ. ХАБИГОВИХ ШЕШИРА разног фасона и величине ФИЛЏАНИХ и лепу шизиперу **по 3 д.** ком. У БИРО-У до Златног Топа. 812

КОСОВО КОСОВО

МРКО ПИВО Косово

Старога Мајдана и

од данас се редовно точиће точити.

Пиво је изврсно

а цена обична

КОСОВО КОСОВО

Моме доброме мужу

Јоци Ш. Пачићу

банкиру пријат.

здравку честитам данашњи рођендан у овај Саборној цркви у уторак 31 ов. месеца у 10 сахата пре подне.

Ожалошћена

874 **Јелена Ј. Пачић**

КОЛОНИЈАЛНА РАДЊА

СТ. Ђ. ТАНАСКОВИЋА И БОГДАНОВИЋА

Београд — Зелени венац

добила је велику Партију Овогодишњих Лимунова, сувог Грожђа и Смокава.

које продаје са најумеренијом ценом 913

КВАРТИР ДВЕ СОБЕ, кујна шпајз, оџаклук и шупа. Издаје се одмах под киријом. Светог Саве улица бр. 23. 909

ОСВЕЋЕЊЕ ЦРКВЕ

ЧУВЕНА БЕЛА ЦРКВА у срезу рударском, округу смедеревском, још је почета 1889 год., а у име Бога и у славу Н. В. Краља Александра I, довршена је ове године. На Малу Госпођу 8 септембра ове год. Преосвећени Епископ шабачки г. Димитрије троношиће је.

На ову свечаност част нам је позваћене пријатеље, да изволе поћи те својим присуством увеличати ову свечаност и том приликом видети овај монументалне храм, који је по својој спољашњој и унутрашњој нарави, ретког у Србији.

Добровољни прилози примају се са захвалношћу.

856 **Прикупачки Одбор**

ЛИЦИТАЦИОНИ ЗАВОД

у згради Хотела Македоније на ул. Краља Милана Београд.

Примио је за реализацију разне добре, занатске и индустриске предмете.

Купци који су ради поштедети се јевтиним куповином нека изволе доћи пре или после подне на литицитацију која се држи у своме дому.

С поштовањем

848 **Љ. С. Петровић**

ОГЛАС

Част нам је известити т.т. трговце који раде са шљивама и грожђем да нам је пристигла велика количина *шљивица* за шљиве које могу добити у свим моравским железницама и квалитетима.

Исто тако част нам је известити и грађанство, да нам је пристигла и велика партија *Тиквешког* (мушеног за пиће) у свим мустрама и квалитетима.

с поштовањем

900 **Браћа Гелдштајн**

Преки суд

Јавно суђење у Пречком суду оптуженима за мемлеђење, увреду Величанства и растурање забрањених списа

ЧЕТВРТИ ДАН

30. августа, понедељак, пре подне

Аца признаје сад то писмо, пошаљо га је и у њему се говори о Крезовићу, но - што смо и раније споменули.

О зајечарској буни, вели да није била управљена против династије, но против ондашње владавине. За добра познаја се на прилаз извршног официра књажевачког, где се вели да су „угрожена права и слобода народа" и да се тај покрет диже у одбрану тих права. Прича, како је одузимање оружја наилазало тај покрет. Он је за то обуђен на смрт, али је благодарећи Краљу Милану амнестиран, и тиме су изгубљене све последице тога дела. То исто вреди и за проглашавање за емигранције.

Што је осуђивани у Чебињачкој вери, такође је основ против њега. Чебињац га је окривио на мржње, јер га је Аца одбијао од претензија да буде њихов човек. На накалићење пријатеља прешао га је јесном, кад је био пријатно код њега. Вођени су обични разговори, кад је Чебињац на једном изнашао да странка тражи средства за борбу на страни. Судови су нашли да је у таком његовом држању кривица и осудили га, али га је Краљ помиловао.

Што је као штампар штампао „Одјек" није никаква кривица. Као штампар штампа све оно што му поднесе, и његов посао није, да оцењује шта ће се писати у „Одјеку". У осталом сви ти односи регулисани су законом о штампи.

Није истина да су у кући њега држани тајни састанци, јамачно то се изводи из казивања Крезовића, а то не треба чинити, јер се иначе колико је тај Крезовић поуздан.

Читају се искази Аџини код иследне власти, где је поричао свако учешће у завери и агитацији и у опште објицао сваку оптужбу.

Суочење с Крезовићем

Крезовић каже у очи Аци све што је и раније казао. Крезовић је у недељу дошао у штампарију и донео му и предао писмо од Ранка Тајсића. Ана је био сам у соби, па је послао момка те дозвао и Таушановића. Други и трећи пут били су и остали. Сва три пута био је и Таушановић.

Крезовић. Побио вас Бог, од кук бих вас знао.

Аца Симоновић тражи да Крезовић каже како изгледа канцеларија радикалне штампарије.

Чита се протокол суочења између Крезовића и Аце код иследне власти, где му је Крезовић казао све у очи што и овде на суду, а Аца је поричао.

Таушановић се смеје и тражи реч од председника, који му одговара да не ништи прилике још да говори.

Аца поновља своје питање, како изгледа канцеларија. Крезовић вели да није никакво нити је спремао за то, па није упатрио.

Аца Симоновић вели да је канцеларија мали собичак с улице, где сваки може видети шта се ради и где једна 2–3 човека могу стати. У тој собици се не могу држати тајни састанци, кад сваки час у њу улазе радници и мушторије, а и полиција је на догледу.

Председник прекиде седницу у 11·40 сах., а после подне заказа другу у 3 сах.

30. августа, понедељак по подне.

Почетак претреса

Претрес је почео у 3½ сах. по подне, кад су као и обично доведени оптужени. Публике је више но јутрос.

Испит против Ђурића

Прота Милан Ђурић, прота из Ужица, 55 година, неосуђиван, моли да му се прочитају оптужне тачке против њега што је и учињено. За тим је прота рекао ово:

Научио је да људи Бога и Господара још као је рођен. Од тог доба је он увек и свуда то доказао. Али сво та творевина случаји прва промене обдом у крвавој кошуљи. Тек 25 јуна је чуо да је пуцано на Краља Милана и казао „хвала Богу кад је спасен", па при том и сад остаје и благодари Богу што је спасен дрогоцени живот Краља Милана и моли суд да произне праве кривице.

30 маја у 5 сах. у нече јапио му је помоћник да ће сресрсо власти у Чајетини, где је чуо да је ухапшен Крезовић. У Чајетини су почели саслушавати прота, где су му казали да се спрема атентат. буна. Он је одговорио истину да не зна ништа је што радио, нити је могао радити против човека који је ову земљу умирадио с четири округа и њега одликовао. Он исто, а одмах од уставобног владалачког дома. Крезовић га је тертио, да се. састао с њим, да му је од Караворђевића и кнеза Николе донео знакове и од Ранка Тајсића донео писмо за се дитне буна у Србији. Даље га је Крезовић терстио да је ручао код њега и да му је прота наговорио писмо за Ранка, које је писано као је ухапшен. Прота је то одлучно одбио и молио њега да не чува од његових дела, но од њих људи. Исто је да Крезовић није на каже мучавствује поротив и не тошао за му се скине још за ово. Он је одговорио да. Прота то је питао да му опише кућу, а он није умео, јер, вели, није сналазар Оставља суду да цени ту окодност и он тврди да Крезовића није видео и да му није долазио у кућу. У затвору је стекао мишљење, да га није послала или босанска влада или новосадарски Судијски радио да произиде је о свему, да кад је Крезовић продавао кров Пожегу, срески и окружни начелник претресли су га и нису ништа нашли и тада им је рекао да се зове Риста Павловић. То је загонетан човек, па моли суд да његовим исказима посвети нарочобљиву пажњу.

Читају се протима писма, нарочито писмо које је 12 јуна о. г. писао Пашићу, и које је ако у неколико исхо помињуто и пред судом и у тужби. У том писму пише Пашићу о Крезовићу како клевета радикале да спремају буну, и како је прота као прошао приликом доласка Краљева у Ужице; и како се радикали морају борити против реакције. Даље у том писму прота вели, да је Крезовић наговорен.

На питање председниково, прота признаје да је писао писмо 10 јануара Лазару Јовановићу. Ту јалаз, како их је Пашић као председник гл. одбора позвао да се сви што више претплате на „Одјек". Даље се у том писму вели, како радикали не смеју клонути пред реакцијом: стари борци нек се чешљају.

Прочитано је писмо од 9 јуна 1898 истом Лази. У том писму вели да је настало безакоње, али је „време ту", радикали да не кидле што је ало. За тим је прочитано писмо Лази од 15 јануара о. г. Ту му вели, како га је препоручио начелнику Мати Радовићу да председник, те да опроба Мату, од кога траже лаза и чисту ситуацију за радикалну странку.

Прочитан је протокол о претресу који је 25 јуна о. г. извршен у стану протинов, где су узапћене поменуте хартије и писмо Стеве Лукачевића, који му честита повратак с Цетиња, протино писмо сину да брижљиво чува сво му што је Аца Станојевић, за тим књажевац одговор о књизи „Живот и дела Карађорђева."

Прота признаје да је писао поменуто писмо Пашићу, Краљ Милан је дајне у Чачку пред систем лаза да отпаштва свима. У чачанима само он прота. То је за њега био удар грома, нарочито кад је био болестан. Ишао је начелнику Вукотићу и питао га шта је све тако, али да је сазнао још раније и као је ваво да се против њега покуша. У децембру је писао Пашићу и као пријатељу жалио се. Доцније питао је начелника Радовића, који му је казао да нема ништа, а доцније пред Краљев долазак рекао му је да иде да обиласи јарке, да га није шпитао, да му нема ништа. Кад је дошао остати у домаћем притвору. На дан пред Краљев долазак начелник му је рекао да мора ићи у пароходу. Прекосао сам мислио је за кућењење у Краља Милана, који му је рекао да је прота далеко већасао у политици, али не га прави. Сазнао је прота сретању у Београд, да је председник Крезовић, на чије се денунцијације почели да га пеглају. Пријатељи су га саветовали да се склони из земље али он није хтео, јер да бега не зна, а како Србија верује једноме невозитом човеку. Тек је задржао од доласка у Београд. Мислио је да питање да је он за честитају Пашићу изласак из затвора, али их је он одвратио. Но под утиском тога петљања, услед денунцирања Крезовићевих сео и написао писмо своме пријатељу Пашићу и жалио му се. Говори како су шпете напале партијске политичке борбе и ранији партијски одвојци и колико је то матерјалне шпете нанело и земљи и појединцима, али то што је о томе напомињао у писму не односи се на владу, но на читав период од 20 година. А ни у ком случају то се не односи на двор. Народу ни једна влада није тошла по живопи, најмања пајст, а они су господари. Ако је питање и не, ја мислио кад је говорио о промени. Ако кисли Пашић и даље остати шће странке, онда му је казао да се бори и овим скученим легалним средствима, очекујући да ће му Пашић одговорити да се не може водити борба, те да он онда нешће с предлогом о демобилизацији странке. То је сво писма и послао га је поштом, иначе га не би тако смео слати.

Председник га и нао свештеника о помиње да говори истину и да каже има ли учешћа у овом делу; а прота категорички тврди да нема никаква учешћа.

Из писама Лазиних види се, да му прота препоручује оно што и друге праши, да се држе. Доцније, кад што се из писама види, радио је код начелника Мате против кметова који су постали обесни.

Књижевне обзире за скупљање претплате на књигу „Живот и дела Караџорђева,“ то му је посао Коста Ненадовић из Беча, али он нити му је одговорио, нити је обзире растурио, нити је прикупљао претплату.

О писму Аци Станојевићу вели да је чисто пријатељско, јер му је Аци чинио услуге у појединим у Београду, па је вреко Аце и крађа те појединце. У том писму напире му се изазивано што није платио Бешењину Буђу неки дуг за који је јамчио Аца, па му је посе описао Кровенића и жалио му се какву му је беду та човек натоварио.

О познавству с Вуком и Стевом Јовановићем из Полгорице и писму које му је Стева писо (писмо је прочитано пред судом), прота вели да је то писмо последње од њих. С њима се састајао и уопштао док је био у емиграцији. Кад се вратио, Стева му честита што се вратио у отаџбину. Од тог писма нити је добио писмо од њега, нити је прот њему писао. Кеву је дошао виђао у Србији, јер му је било дозвољено трговати по Србији, али с њим нема никаквих веза.

По повратку из емиграције никад никоме није причао како треба збацити династије. То је сасвим Радоје Радојковић, с којим се сучело, и како му за је то неистина. Радоје не износи ни време ни место тог догађаја, што би ми учинио да је истина. У осталом зашто Радоје то није одмах достављао власти, но сад после девет година.

Даље прота вели да је био оптужен за убиство Вељка Јаковљевића, али је био пуштен испод суђења.

Прочитано је писмо, које је 18 јуна 1891 год. писао прота сину, да брижљиво чува ово му Аци шаље да.

Прота на то вели, да то није никаква тајна преписка. Мало час је рекао да му је Аца пријатељ и повериац. Не зна се чита се то тиче, или не могуће да се тиче путира, који му је дала Краљица Наталија, а могуће да је то крст или панђури, које је останио Аци да да их манастиру, али сва којако ће се тицати путира.

Даље прота напомиње, да свађају што су писане и растурене брошуре против династије, али он нити их је читао ни растурао. Његова писма не тичу се двора, на писма господина позиционера, који се жали пријатељу. Верује у Бога, Божију правду, своју невиност и суд да неће одрадати. Како може не симпатисати породици Обреновића, с којом је његов отац Вока учествовао у ствараљу Србије. Он је од ова наследио и привременост Дому Обреновића, што је доказао и у устанку и ратовима, што зна и Дучић. За све то Краљ Милан одликовао га је 7 пута а Краљ Александар 2 пут, а осим тога одликовала га је и црква. За доказ своје привржености покиње своју песму од пре 34 године, који је спевао седу Добрињу и основоцу Династије Михољу Великом; за тим песму Кнезу Михаилу поводом уништења гранова (прота је надсезнемско пред судом обе песме). Нета су такве особине и мишљења у њега и сада, као и онда у младости.

Читају се испити протини код иследне власти, код које се у главноме бриново као и код суда. Тражи да се питају сведоци које је навео.

Сучење с Крезовићем

Крезовић вели у очи проти Буришу да је све истина што је казао о проти, а прво пут га је познао кад му је ушао у кућу.

Није му чудо што остали оптужени одричу, али му је чудо што прота порече, који му је казао да му срећан и благословен буде.“ Прота је додавао као „инсинонар Господара Никше Петровића, Петра Карађорђевића“ да види како стаље стоји у Србији и да се дође дуна те да се обори династија и доведе Карађорђевић. Он, Крезовић, није видао свога султана као што је прота своју краља. Ручао је у протиној кући, ручак је донела прућушкиња. Прота му вели да даке и нита га нико нагледа његова кућа, а Крезовић се љути и вели да он није ни доказано да контролише како му стоји кућа но за на ваку руку сарди посао а кућу му ни ни гледао, „за бог да ти изгорела.“ Пресеђник опомиње Крезовића да не куне.

Прочитан је протокол суочења између проте Буришу и Крезовића код иследне власти, где су и једни и други говорили као и сад пред судом.

Сведок Радоје

Радоје Радојковић, новинар, 41 година, осуђиван за штампарске кривице, познаје прогу Буришу, с којим није у свади и окрази. Радоје сведочи, да је у руку месецу част у кварт зарошки, где је затекао свога судију, који му је казао како је власт казивала с тог разговору, па га позвала да каже шта зна. У септембру или октобру позвао га прота на разговор, и он је пристао, као је прота хтео с њим на само да разговара. Али Радоје није пристао, јер је прота дошао из емиграције, прота га је звао још три пута, и он је пристао, јер се сетио 14 и 15 маја и свиђу патаљ које је пренатио његов ујак Гарашанина. Завијући да је за 25 дана дошао Гарашанин после годину и по дана лутања по иностранству, мислио је да се то тиче Гарашанина, пристао је и отишао у 9 сах. у вече код „Златног Коња“. Прота му је тада казао, да се Гарашанин азопатио и [illegible] да треба да дигне дружину заставу, да треба да повиче овај народ, а он му гарантује да ће сав народ уз њега поћи. Говорили му то, рекао му је неодређено „само треба ускомити.“ На питање Радојево, хоће ли прота пригорског Кнеза, прота је на пасја кола нагрдио пригорског Кнеза Никозу и рекао му да му ни кости храна у Црну Гору не однесе. Тада му је опет рекао да треба довести Петра Чворовића. Ово је било Радоја запрепастило. Право је Радоје отишао опатле намеснику Ристићу и све му испричао, јер се бојао да то не буде каква спиклација за Гарашанина. Никоме другом о томе није говорио, до пок. Гарашанина, а сад се вратио.

Прочитан је исказ Радојев код иследне власти, код које је сведочио као и овде пред судом.

Суочење

Прота Буриђ вели да Радоје говори неистину, а то је из мржње што су напредњаци били прекидавани за време радикала. Никад није вечерао с Радојем, нити би он њему то говорио као сестрићу Гарашанином, од кога је бежао.

Радоје вели да је казао истину, а далеко је од тога да буде непријатељ, па ма му се поклонили и Аустрија. Он је одмах после тога разговора све саопштио намеснику Ристићу, а од куда то власт зна, он не зна.

Прота вели да му Радоје никад није био нитиван пријатељ, те да му тако говори. На протин су у завади, јер му је Радоје казао да ће му измучити браду.

Радоје се не сећа тога, али је са скупштинске галерије као новинар зајелао радикалну вешину.

Радоје се заклео.

Испит Димитрија Крезовића

Димитрија Крезовић, из Пландава, 28 година, трговац, неосуђиван, турски поданик, вере православне, дошао је у Србију по Божићу трећи дан да се по поруци Пригорског кнеза, Пере Карађорђевића и Ранка Тајсића распита како стоје ове ствари, може ли се оборити династија и довести Карађорђевићи. Он је овде нашао радикала у радикалној штампарије по упутству с Цетиња. По упуству он је питао одних за Радик. штампарију и шетао, док није видео, отишао у њу нашао Аџу Станојевића који је познао Таушановића и прочитали писмо, и казали му да се Ранко не оћиће овде је све сређено. Други дут су били у штампарији и Влајко и Стојан Протић и још један момак. Писмо је донео од Ранка, који је рекао да не летос ни у Русију. Одавде је прешо Вальеву, Чачка и Ужица пошао преко границе за Цетиње. У пут се састајао с кулима и с угледнијим радикалима разговарао, док је у ужичком округу дошао у Ужице.

То је суштина исказа Крезовићевог.

Читају се испити Крезовића код иследне власти, код које је рекао, с тим, да му је на Цетињу дат пасош на лажно име Ристе Павловића, а имао је и турски пасош на право име његово; био је пређашњих пригорских, па зна да је жена Ранка почекао не може бити.

Крезовић сас испите код иследне власти признаје за своје и утврђује их с тим, да нема ништа више да каже.

На питање председника Крезовић вели да никад није био сведок нити је тужио, а што прота каже, нека каже, јер каква је ко, онако и говори.

Настаје суочење Крезовићево са свима које терети. На питање Влајковић да ли је био без браће или с браћом, Крезовић вели да је био с браћом.

Коста Таушановић тражи да се Крезовић испита где је становао у Београду. Крезовић вели да је новембар у кавани код жел. станице.

Таушановић тражи да поноси пут, који је рекао да је ишао са њ. се.

Влајко Николић, вели да никад у животу није био у радикалној штампарији.

Таушановић вели да се Крезовићеви исказ не слаже с актима суочења.

Аца Станојевић вели: Ако хоћете да узимате главе, онда бар тражите доказе.

Радомир Милинковић

Пре испитива, прочитано је француско писмо Алексија Карађорђевића, адресовано на Радомира а нађено код њега, Живка Аћеловића.

Претрес је прекинут у 6 сах. а продужење заказано за 7 сах. у јутру.

Одбрана проте Буриђа. Јуче по подне дано је своју рот пред пресом судом г. Проте Буриђ. У протини одбрана беше је дуга, али коцкасиона, а поглед обилношћи поређених ипсата из личних списака натанутих, ушкавно, а поствиште час и поимена. Али је интересна г. протини један изјавност, да је он и по своји породичним традицијама, и по своме воспитању и по своји најдубљијим осећајима својим пристављи и привременим династији Обреновића.

— Јер је протекше двогодиште, ја, као грађ. грађе сам одликује поданика ни од Ј. В. Краља Милана и Ј. В. Краља Александра. Зар протекше двогодиште ја, као је исте уживали господар обсту најзлобни милостиви; дао ми уживати чак протеферија војничке, јавне које ни равни генерални чину; зар протекше двогодиште сам, који је своје пенз сенко — уживајуће је т. прота и ту сада уживајући делимично своје младићко поштење прошасте, у којих се до любви дакле сама Краља Милана и Краља Александра.

Г. председник ну прошета, да ће бол у тишко, да је и дело пенз пенз, које је младости дао, а са со није било на велику платежу? Ову велику и протеву дакле? ноту поносам жале само то, што је Радоје Радојковић, под заклетвом, потврди и г. прота у сво ме, које ће је ова 1859 године напомињ да је сада код сина, да је Гаврашина рапорје Карађорђевића бројио у Србији, а за њим ће још нео вирод, па да сборе директору Обреновићу, и домаћу Петра Карађорђевића. Интересно је и ту што Радојковић прота, да је прота тим пролином председнику Кенка Николу завршивши ратарју, имало га и написано, и оне личним, и тиранином и каписеним и своим чудом, као у толико је њене уредно пролин Петра Карађорђевића!

У опште дан поклоница дана било је живо пенз земљаских сина на суду, о којима ћемо нарочито проговорити.

БЕОГРАДСКЕ ВЕСТИ

У Београдској цкоји ушло је са. Александра Пеићког Дамо је прота Вучковићкој благодарке.

У самоћској школи ушлено је ја дано нарочито одељено и пошљу се ито, да се пријаву у ито исто брош. Досадашње ушле и свакако годишње ова школа број ученика највеће школе јоц најбољи предмет рада, а тај факт, што поново већ ову школ годину у прво свој поправила, дока је, да је ова школа свом позивању и да своју дошну потпуно одговара.

Одликом Шимановић. Управа прве општинске дотације, уклад рђавог времена, одликовала је Шимановић, за вођу пољу 5 Септембра тек. год.

Београдске вести. Сремски брод за Радојевић ноћ пловио у „Сава Мара" по Врачару. Ушло стајање до 4 септембра т. г. закључно), сваког дана од 9—12 пре и од 3—5. сат. по подне.

Управник и осмишљ ову самоћарску школу да прогоне се ушле са нашом трговином школе нарочите школе, рашћусти у Београд и одлучио је већ данас са ушком ученика у школи.

ТЕЛЕГРАМИ

(од 30 августа 1899 год.)

Чајетина. Данас после свршене службе Божије и благодарења, одвајшьи читаонички и грађини по нашоку из праве положишно председнику сабора 130 динара као прилог за подизање споменика великом Милошу, поред раније датог прилога. Овим се ниш чврста верност и одазност златибарца нашем династије Обреновића. Хвала им. Писмом опширније.

ЧИТАОЦИМА И ПРИЈАТЕЉИМА „МАЛИХ НОВИНА."

Наши поштовани читаоци неће колико се тружимо на их у свему задовољно, од најмање вести најбрже и најтачније доносимо, с тога нам и поклањају своје, за нас прагоцено, поверење.

Молимо их само за се сваки где живу у близини пошту на наш лист претплату у што те скорије.

То је најсигурнији начин да лист добијају број и тачно, јер, кад се код поште претплате, пошта не зна да одговара на тачно и уредно доношење листа, као и за положају претплату.

Ко жели, да му на листу стоји најтачнија адреса нека ту жељу јавни пошти приликом претплаћивања; или нека само јави нама да се код те и те поште преплатио и да жели штампану адресу, коју треба у свом писму тачно да назначи.

Наше поште нас учтиво молимо да нам доставе имена својих претплатника, а ми нећемо своју такође пошти послати готове напштампане адресе, које она после може на листове зенити и тиме уштедити труд, да не мора на листу имена претплатника исписивати.

Понављамо обећање, да ћемо свакој пошти, која нам пошље 5 претплатника, по један број слати бесплатно.

Нарочито напоминемо *зараде* општинама и *трговцима маленицима*, да је најприватније да лист претплате од 1 Јула до краја године, што износи округлу суму 10 динара, а бројеве од 1 Јула нарочито је вредно имати с тога, што је ту најзаше говорено о злочиначком измишљаном атентату; ту су најбоље изложене наше грађанске дужности према нашем народном владајућем Дому, у коме тренутку најкритичније субијање клевете и потварања, што их је туђинска заинтересована штампа неправедно сипала против Србије.

Све пријатеље молимо да нам из свога краја шаљу најновије вести, које нарасмо унек морају бити истините, и ми ћемо их с благодарношћу штампати.

За изласа, о којушају из странно плаћа се 6 дин. и 50 пара двокрсних од пошље по којој је до 10 потписа. За свани дали потпис преко 10, плаћа се пола динара. Овај новац најбоље је слати поштинском упутницом или у таксеним маркама.

За све пошиљке поштарину плаћа пошиљалац.

Уредништво
„Малих Новина."

КЊИЖЕВНИ ОГЛАС

Мислећима и свима које су сних дана свиђале

1. Школа за Васпитну нарочито за средње школе Ђ. Р. Ђорђевић — — — — Дин. 6.

2. Основи Трговинског права Краљевине Србије, Трговачко и менично — — — — — — — — — — — — — — — — Дин. 5.

3. Финансије у Уставном обзиданом Србији написао Мита Петровић предс. мор. Управе мин. И и III. по. — — — — — — — Дин. 6.

4. Шкорски списак и уредба у Краљевини Србији из год 50 — — — — — — — — — — — — — — — —

Број 5 пара ВЕЧЕРЊЕ ИЗДАЊЕ Број 5 пара

БРОЈ 370. — 1898. KLEINE ZEITUNG

МАЛЕ НОВИНЕ

УТОРАК 31. АВГ. LE PETIT JOURNAL

Отуда сиђу које слободу куде, истина теже, правду кваре, сплићуству тешке. Теоре што гнуше и тиме скупе отадбине и српској мисли

НЕДЕЉНИК И ДИРЕКТОР ПЕРА ТОДОРОВИЋ ОДГОВОРНИ УРЕДНИК МИХ. ГР. ЖИВАДИНОВИЋ АДВОКАТ

Преки суд

Јавно суђење у Преком суду оптуженима за велеиздају, уперену Великочисташа и рушилачке набрањених списа

ПЕТИ ДАН

31 августа, уторак, пре подне

Пре суђења

Публика је пуштена у судницу у 8 час. Због гледаоца и радозналих неких, публике је у почетку било мало, а доцније се поступно сједињи неизмена публикама. Женском свет је био слободно поступати по до сада. Од дневника прва су на месту била руска дневника г. Ме кулов и француска илустрисана г. Мопер рос доцније је пре почетка процеса. Г. Шпиновалов, бугарски дописник, присуствује редовно свима седницама.

Почетак претреса

Отпочиње су доведене петак редом и всток бројем новајдама, као и до сада. У судницу су уведени у 8 1/3 сах., ма је и претрес почео.

Испит Радомира Милинковића

Прочитано је поново писмо Алексија Карађорђевића од 28 октобра, 1898, упућено Радомиру. За тим је прочитан протокол претреса код Радомира и списак нађених хартија код њега. За тим је прочитан записник о напрегнутом претресу стана Радомирова, где није нађено ништа сумњиво.

Радомир Милинковић, хиџурнаста при царинарници, 25 година, ожењен, неосуђиван. Прича причу како је трговац потерао стоку на пијац, па кад је Бог, који се претворио у човека, питао куда ће, рекао је да иде на вашар, не хајући „ако Бог да". Бог му је три пут казао тако па се нађутио на Бога, што му три дана крекеље. Ето тако је и он. Држ. тужилац ради по методи хоћичких сконова. По Бог зна шта је неко и у најневиннијем очемању нашао богохуљство. Држ. тужилац усклања његову кривицу кривицом Жика Анђелића, а међу тим држ. тужилац одустаје од тужбе против Жика те се онда не може доказивати Радомирова кривица. Он дуго прича о Жикиној смрт, које је приказано напредној странци, који је дубоко лојална Династији, човека који је служио престолу и који би био највећа одбрана његова да није умро.

Тајних односа није имао с пок. Жикеном. А да их је и имао, зар је трех стајати у таким односима с странцима, начелником, с којим је у тим односима стајао и мин. унутр. дела, па њега нема на оптуженичкој клупи. Он је живео у Митровици, куда је једном дошао Светозар Поповић његов рођак и с њим се састао. Састанак му је причао, како му је неко казао да је Радомир узео неку брошурицу, па му је Радомир казао да је брошура дошла Сани Видаковићу књижару. Састанак га је питао може ли добити брошуру и како се растура. Радомир је рекао да нита Видаковића, који му је рекао да има 12 ком. и он их је све купио и дао их те однеси начелнику Жикеу. Ту пада његово прво познанство са Жикеном. То је било у половини септембра. Жикеу га је питао ко је Видаковић, какво је и од куда је добио те брошуре; ту су углавном да Радомир буде његов поверених и да када те брошуре, а то је учинио што је његова породица била маркирана као Карађорђевићева. Жикеу му је казао да дочујеш и да ће ти Душан Поповић. Радомир је у том правцу радио. да сазна с ким Видаковић стоји у вези, па је опазио да Видаковић сваке друге треће недеље добија пресрочена писма из Митровица и Сеча. а сваке пете шесте недеље пакете с новцем и брошуре. Он је све то јављао начелнику Анђелићу, и то је све радио преко Душана Поповића, трговца. Жикеу је на та саопштења одлазио у Митровицу, по коју брошуру откуцавао брошуре на умножење, и као није могао Жикеу, то је чинио Душан. Бока Марковић трг. из Митровице дао му је једном приликом „Демона Србије" и он му је казао да се те брошуре растурају за то, што се држи да ће Краљ Милан узети владу; нарочито се та брошура звала растурити по касарнама, те да се спречи да Краљ Милан узме владу. Бока му није казао ко је писац али му је казао да је одлазио у Београд где су му рекли да ће добити брошуре, не квајући ко му је то, рекао. Неки Никола Најбољанић му је казао да је те памфлете пренео у Србију. Радомир је то све јавио Душанову, те да јави Жикеу. Брошуре су се после редом појављивале и он је преко једног свог човека пазио на хретина Божина и Николина и о свему навештавао Жикеа, да стаје на пут растурању. Кад је ишшла једна брошура. не сећа ко је имена, он јави Жикеу, који пређе у Митровицу и који му је предлагао да гледа те да се Видаковић и остали поткупе. те да не растурају брошуре но да их из излаз нашим властима, и да каже од куда су му. Радомир је на то пристао, па је после учинио те је на то пристао и Видаковић, али није хтео казати Радомиру, но Жикеу. Жикеу услед тога дође у Митровицу, где се састао с Видаковићем на само, по жели самога Видаковића. Разговарали су добрих пола сахата. Радомир није могао дознати шта су разговарали, јер је Жикеу одмах отишао а Видаковић је то крио од њега. Тек доцније му је Жикеу причао да је Видаковић пристао да му се једном за свагда исплати 1000 форината па да кажуе све што зна. Жикеу је на то пристао. само да најпре изиђе министра. Жикеу читаву недељу дана ништа није одговорио, јер му министар ништа није јавио. Доцније је је Видаковић казао да је добио једно писмо из Митровица или Сеча и да је Жикеу послао преписе тога писма, а Радомиру је показао оригинал. У писму се вели какав је тај брошурама. Видаковић му је говорио да се неће заустављати само на брошурама. но да ће се у скоро предузети други кораци. Доцније му је Видаковић дошао усплахирен и причао му како је дошао неки непознат човек, дао му паре и рекао да иде у Пешту, где ће га опет сачекати неки човек. Радомир одмах преко Душана позове Жикеа, али Жикеа ко зна када не дође, те Радомир кошне оде у Кленак, одакле са вбог јаког нетра нису хтели превести у Шабац. Тек сутра после подне оде у Шабац, где позна да је начелник у округу. Он је неколико пута ак тим телеграфисао Жикеу, кад га једном Душан позове у Радомир оде у Шабац и саопшти Жикеу који му је рекао да сумња у Видаковића и да не треба бити према њему поверљив. За кошју писма рекао је да може бити измишљено. Видаковић је хтео путовати у Пешту, али је тражио пара. а Радомир му је саветовао да однесе сва писма Жикеу па ће добити паре. Сама је то учинио, али му Жикеа није дао новаца, рекавши му да иде на пут, па како што дошла и ухвати, да ће му се платити. Сама се тада налутио. Доцније се Радомир састао у Малој Митровици с Божом, који му је причао како је познаван у Београд, да је нашао Љубу Живковићу адвокату, који га је питао о растурању брошура и прекорио га што неумесно растура „Демона Србије" и хтео да му плати, али Бока на то није хтео пристати, јер сматра да му је то дужност и да би учинио и што веће, на пример да убије Краља Милана.

После тога опет је изашла брошура „Буна у Србији" и о њој јавио Жикеу, који му је рекао да не може рескирати 1000 форината и не зна шта ће за то добити. По Живковом упутству Радомир је изразио те је Видаковић пристао да му се за услуге даје по 100 фор. месечно. Шта је даље било не зна, јер је због неприлика домаћих остављено Митровицу и дошао у Београд.

То су ти његови тајни односи са Жикеом, али они нису ове категорије како терпи тужба. За доказ траже да се позову као сведоци из Шапца Душан Поповић и Алекса Фотић адвокат.

Повељни односи његови с Видаковићем, за које се тужи, јасни су и резумљиви из односа и радња са Жикеом.

О писму Алексија Карађорђевића чуја се што му се придаје важност. Он је живећи у Митровици упознао се с једним звањем Србином, мухамеданцем с ким су углавним да покрену један лист за зближење Срба и Мухамеданаца у Босни. Тај човек понудио је Радомира да покрене лист и он је пристао, али је њима била за кауцију за лист. За то се за новчану помоћ обратио Алексију Карађорђевићу, кога лично није познавао. Он је о томе отишао писао у дуу или августу, а тек је у почетку новембра добио одговор, који се одбија. Радомир је то писмо дао Жикеу ако окр. начелнику на употребу. Али се то писмо никако не може донести у вези са Жикеом Анђелићем, јер се он с њим упознао

у септембру, или октобру, а писмо је писано у августу. Ово је у том смислу говорио. Николић да ће га предати Живку, само чека да се сврше преговори с Видаковићем.

За дист му је требао оригинални уредник. Надајући се материјалној помоћи од Алексића, и он је о томе преговарао с др. Симуновићем. Да је Радомир био у вагону, онда нико новина, о не бих се конвентуалан по Букурешту, док он није скрпио мало пара за добре куће. А жену је послао у Букурешт да однесе оно писмо Алексићу. За време путовања жена, др. Симунович као адвокат пише опет неку истрагу, и он с њим ступи у преговоре за ту исте одговорни уредник од кога ништа није крао. Жена му је отишла у Јуру или августу и тада је говорио о том с Симуновићем и Симуновић је пристао. Али како Алексић није дао пара за куповину, то је ствар пропала. И сад га тај Симуновић тера за све што је било. Радомир дели да је са Симуновићем подавио у добар, јер је Симуновић био сналажљив а Радомир писар адвокатски.

О Симуновићу вели, да је неправљао и научавао од мишљеника у Хрватској и Славонији. Прича једну причу, из које излази да је тај Симуновић, седи у Пешти, такав неваладалац, да је у стању подносити да му се одсеку ноге и да их прода, па тако и руке и главу. Радомир за тим реће, како је Симуновић учинио исколико пара, да је по њих дао двадесет хиљада форинта, о сему постоје званични акта, па наводи да се исказу таког сведока не може поклонити вере.

Није истина да је он нудио Симуновићу новаца да уђе у заверу, јер их ни сам нема, а ако што се из Карађорђевићева писма види, ни он није дао пара. Симуновић та терети из осете, јер је он у Пешти говорио много против Симуновића сведок. Да је Радомир члан завере, зар би он давао писмо Карађорђевићеву властит, зар би стајао на пут ширењу брошура, зар би терећо Живковића као завереника, зар он од 24 јуна до 7 јула не би избегао да је завереник.

Као што је и сам уверен о својој невиности, уверен је да ће судије из свакога такође стећи уверење о његовој невиности. Симуновић је писмо да се у Србији напасти на свој живот искао. Нада се, да судије неће довољити да се поклоне пера Србенова у правду.

Читају се искази Радомирови као исцрпне изјасти. Исто се свршено поступо и побијао сва тачке оптужбе.

Чита се исказ др. Милана Симуновића, који је сведочио, како га је Радомир звао у заверу. На име Радомир му је казивао, како је у Србији организована завера, да ни Србије у кланове Краља Милана и по том и Краља Александра па до данашњег Карађорђевића. Тада је казао Карађорђевић у Паризу, а главна средишта у Паризу и Букурешту. Ангије расположе огромним новцем. Завереници у брошурама нападају оба Краља. Радомирова жена дна за то и носи писма, и да се баш у том тренутку и у том циљу налази у Букурешту. Све је ово Симуновић испричао Јуровићу у Будимпешти, који је поднео атентата јавно о томе власти српској.

Прочитан је протокол суочења између Симуновића и Миличковића, ко ме је Симуновић све то у очи рекао, а Миличковић порицао и причао стварно како и овде на суду.

Прочитан је испит Саве Видаковића код котарског суда у Митровици, где је рекао, да је за Цирића и Минхеја добијао неке књиге брошуре против династије Обреновића да их растура. За ову брошуру мисли да ју је писао Лазар Вакић на Минхеја, јер ну је писао и питао да ли ју је добио. Он није те брошуре растурао у Србији, а доказано су му у Митровици Срби из Србије и предано им брошуре. Који су то људи, не зна. У Бечу, Београду Кедну и Београду Стојан Јовановић и још. На Минхеја је добио писмо да се нађе Карађорђевић с 2000 момака наблизу у близини границе Србије и он је ту дошао послан у два момачка дана. Тоју Маркашића не познаје, а Радомира Миличковића познаје и вели да га је Радомир упознао с начелником Живком Анђелићем.

Видаковић је с Анђелићем говорио, да Видаковић не растура те брошуре нарочите у шаљивом округу, а он ће му их откупити. Радомир му је откупио 70 ком. брошура, али не зна колико новцем. Није истина да је Видаковић новцем у Букурешту. Прочитан је испит Николе Николајевића-Кесерије, који вели да с Радомиром није имао никаквих веза, до што се у његовој кући хранио, те је видео да је Радомир био непријатељ против српске династије; о Тоши Марковићу вели да је пештен човек и да се не бави политиком.

Опт. Радомир нема ништа више да каже његов испит трајао до 10-16 сахата.

Испит Љубе Живковића

Љубу Живковића изводи пред судијски сто и поклони се судијама.

Читају се тачке оптужбе против Љубе Живковића, већ познате из ране тужбе.

Љубу траже да му се каже, који су оптужени као главни кривци и да се може поступити кривичним законом.

Председник му казује који су именовани и који саучесници.

Љубу вели као је чуо тужбу, да судија подстрекивање тужиоца на крвничке револуције, коме је све на свету било одмах поцрнарило. Тако је и овде радио дек. тужилац. Изгледа да доказна тужба мисли да је разрешена од свих обзира који су потребни да тужбу, јер је ово пред суд. Али да то је баш требало дубље увиђ у ствар, ер се овде суди по свим законима.

Оптужују га што је предлагао у гл. одбору да се народ позове да не плаћа добровољно порез, но отежујући. Али то није против устава, и то је борба позитивне, који је опушт сна други терен за борбу. Он је то предложио, али није донета никаква одлука, нити зна од кога. последица. Шеф је рекао казивао, да тужба не вује тај његов предлог за брошуру „Бунт у Србији.“ Он има једно дете, које воли више свега, и није се вакавио, да ту брошуру није никаквих веза, док му је иследни судија није показао. Он чак и не зна ништа о свему. Да ради неплаћања пореза он није требао писати брошуру, јер зна да је њихо неће послушати, као се не зна ко је је писао. Пимолет један то не може учинити. Радикална страна није тако слаба, да не би било отказана пореза; ја је она то хтела, било би их 50.000 њих, који би отказали порез; а и он сам платио је порез пре него ће га ухапсити. Он је предлагао да се порез не плаћа добровољно, но да га плаћ напаљивље изјекућном. Он зна да његова глава једног дана мора отићи, али нпак није чиниу реч за он на маслно није. Брошуре у ницале у Цирићу и Минхеју од Срба, с којима он нема никакве везе. Он је као једном себи сакнут, јер би његов положај био ништаван, а тако и од онога што је дигао руку на Н. В. Краља Милана.“

Тужба га изнова као Карађорђевића. Он на једнога од Карађорђевића не познаје, само је чуо о Пери Карађорђевићу, али он никаквих односа нема с њиховим пријатељима, осим о личном познанству с др. Јашом Ненадовићем, који је честит човек. Нема доказа да је он антидинастичнер и да је атентат учињен у циљу повољнија Карађорђевића, осим у исказима атентатора и Живка Анђелића. Али он с њима нема никаквих веза, нити је против њега изнесен икакав доказ.

Он није писао „Демона Србије“, али да је и писао, да ли га је то могло повести ова. У „Демону“ је изнесено писмо Краља Милана Краљици Наталији, што се коментарише и каже се разумним људима: рекше Краљу Милану да се уклони из Србије, и он ће се уклонити. Садржину „Демона“ зна за то, што је бранио пред Смедеревским судом због те брошуре Илију. Још један пут хоће часну реч, да није као није ни „Бунт у Србији“, а не може он бити одговоран што се и ту говори о отказивању пореза, јер нађа да не мисли само он то, но мисле и други људи.

Он није писао „Демона“, а што Сима Таковић вели да је он писао и да је Сима имао његов рукопис то није истина. Зар по свеједни једнога Таковића закључит да је он писао. Он је са Симом Таковићем у авади што му није кретно дуг од 2.500 динара за што му је ставио три вабране, тога Сима зато на днобој и он примио днобој, те одредили и сведоке (које он именује), који су донели закључак да нема места днобоју и да га Љуба није наплатио. Нема доказа да је он писао, јер се сведоке такође човека не може дакати никаквим исказима.

Он је бранио Илију Марковића на Смедереву, који је оптужен за растурање „Демона“, и у неговом подруму су нађена три примерка те брошуре; он те брошуре ни по ким није слао. Он је бранио Илију, бранио га је, јер је адвокат, а што га је бранио бадава, није то прва ствар, јер је он многе бадава бранио, а бранио га је и као рођака. Своју одбрану Илије написао је у Смедереву у кавани, а није се нарочито спремао. А бранећи Илију од оптужбе за припрему државничког предузећа он је морао указити у коментарисање брошуре и бити као у одбрани, а не да је нападао као Краља Александра но на Краља Милана, па закону ради Краљу Милану не може бити владалачког предузећа. Да је знао да ће га његова одбрана бити предмет оне салашње оптужбе, он би пре пристао отићи нешице до Авсинице, но што би отишао у Смедерево за бранио Илију Марковића.

Вели да се да је о Краљу Милану говорио онако како сведоци кажу. Ако они то одседнопште, онда је то доиста као. Али ко је тај човек, који у животу не би рекао коју реч, која му се после може сматити на терет. Та рекше мајка сину. Могао је то рећи. Али колико има дистанције од речи до опаког дела за које се оптужује. Реч није праи жеље човекове, но може бити последица трентутног расположења; а он је плах човек.

(настављаће се).

Продужење извештаја о претреси налази у сутрашњем јутрењем броју нашем.

Нова Трговачка Штампарија (Кнез Михаилова улица) Одговорни уредник М. П. Живадиновић

Број 10 пара ЈУТРЕЊЕ ИЗДАЊЕ Број 10 пара

БРОЈ ХУ. — 1899. KLEINE ZEITUNG

МАЛЕ НОВИНЕ

СРЕДА 1. СЕПТ. LE PETIT JOURNAL

Органе свију који слободу дуже, истине теже, правду праве, сиротиње траже, творе што говоре и тако служе отаџбини и српској жени

ВЛАСНИК И ДИРЕКТОР ПЕРА ТОДОРОВИЋ ОДГОВОРНИ УРЕДНИК МИХ. П. ЖИВАДИНОВИЋ АДВОКАТ

БЛАГОДАРНОСТ

Као што је неизмерна моја жалост за мојим покојним добрим другом, тако је неизмерно благо тронута моја душа толиким необичним знацима пажње и спомена о смрти и погребу његовом, са свију страна, од престола до пастира, преко сени његовој, да ја немам речи, којима бих на томе свију благодарност свакоме исказала. Молим све, да би се задовољили мојим искреним двема трима речма; свима из дна уцвељене и тако ретко тешене душе вечито благодарим.

Београд, 28-ог Августа 1899.

Ожалошћена
СОФИЈА ЈОВ. РИСТИЋА
со пеном.

906

ДЕВЕРИМА

Наша галантериска радња добила је за ову сезону најновије и напредно лепе изборе деверске спреме и продаје је по цени утврђеној и тако јевтиној, да је без конкуренције и то:

ВЕНЦЕ од 3.50, 4, 5, 6, 7. 8, 10. 12, 14, 15 до 25 динара.
БЕДУИНЕ од 6.50, 7.50, 8.50, 9, 12, 16 динара.
ЛЕПЕЗЕ од 3 дин. па на више.
ОБУЋУ БЕЛУ од 6.50 и 9 дин.
ШАТУЉЕ са мирисом и за рад;
РУКАВИЦЕ, сунцобране беле, чарапе и подвезе у свима врстама.

Пристојна деверска спрема може се добити у најпре радње за 25 до 30 динара.

По жељи девера шаљемо радо удавачани деверску спрему на избор.

Деверима из унутрашности Србије препоручујемо да из наше радње поручују деверску спрему, а уверено смо их, да ће бити задовољни и са укусом и јевтином спреме.

Коста Николић и друг
839 Београд.

ПОМОДНО-МАНУФАКТУРНА РАДЊА
Јевте Лаковића—Београд

Добила је огроман избор свила у **најновијим бојама и десенима.**

Огроман избор: **Црне десениране свиле** најмодернијих десена (праве Лионске).
Велики избор: **Белих свила за венчане хаљине.**
„ „ **Сира свила за украс** у свима бојама;
„ „ **Тафт свила** за (кипове) и поставе у свима бојама.
Велики избор: **Црна атласа** за бунде и јакетиће; и
„ „ **Атласа за јоргане** у свима бојама од једне ширине 160 см.

ЦЕНЕ ВРЛО ЈЕВТИНЕ И УТВРЂЕНЕ. 834

Мустре за унутрашњост на захтев шаљем бесплатно.

ПРВА СРПСКА ФАБРИКА ТЕСТА У БЕОГРАДУ

ПРЕПОРУЧУЈЕ своју РОБУ како опде тако и у унутрашњости по најумеренијим ценама.

Квалитет робе не уступа ни у чему квалитету робе страних ФАБРИКА. За ЧИСТУ и СОЛИДНУ ИЗРАДУ ГАРАНТУЈЕМО.

С поштовањем
916 **Лазаревић и Новаковић**

ПРВИ СРПСКИ ЗАВОД

ЗА ХЕМИЈСКО ПАРНО ЧИШЋЕЊЕ ХАЉИНА ЗАВЕСЕ ШПАРЕРАЈ У БЕОГРАДУ

Г. ФИШЕРА

ОД ПРВОГ КАМАРА СПОДАЊ ТАШЋЕ

Високим конзумом парног чишћења хаљина прима на чишћење све врсте, женске и дечје хаљине, белко и пошто рађење постеље свилене и чипкасте завесе, штофове за намештај, ћилиме и мекоте мирзаве, покриваче за јорган и сукно, рукавице беле, шешире, муфове, огртаче, свилене мараме.

Примљује се, да ће се ретке предмете чистити без губитка и одмаха поправе, испуцане и других увређа на хаљинама и то тако, да ће исте моћи носити.

ПОРУЏБИНЕ СА СТРАНЕ ИЗВРШИВАЋЕ СЕ НАЈСАВЕСНИЈЕ

На захтевање могу се послуге одела, женске хаљине, као и други предмети под гаранцијом за један дан очистити и вратити.

Завод се налази: Обилићев венац, према од Скупштине до пас. Дарданела.

ГОСТИОНИЦУ КАСИНУ на Теразијама, почив. Васе Мојсиловића коју је завештао Дому сиротиње и напуштене деце узео сам од данас под закуп.

Пошто ће управа Дома своје имање одмах да препрода тако да долази које месту и ја ћу се постарати да у најлепшем и најчистијем реду спремним, с тога се надам да ће наши многопоштовани гости и познаници као из Београда тако и из унутрашности и даље посећивати гостионицу посећивати; иста гостионица точиће и даље прво пристојно шпатново пиво.

За јела и пића за преноћишта и послугу постарају се да своје госте добро услужим.

Августа 1899 год
Београд.

С одличним поштовањем
908 **Срета М. Стојадиновић**

КВАРТИР ДВЕ СОБЕ, кујна шпајза, форкуп и шупа. Издаје се одмах под кирију. Светог Саве улица бр. 23. 909

СОБА за самца издаје се на горњем спрату са улице, до петровске ноћи бр 15. 860

КОЛОНИЈАЛНА РАДЊА

СТ. Ђ. ТАНАСКОВИЋА И БОГДАНОВИЋА

Београд — Зелени венац

Добила је велику Партију 0-вогодишњих Лимунова, сувог Грожђа и Смокава, које продаје са најумеренијом ценом 913

Војна набавка

Управи вој. техн. завода у Крагујевцу потребно је 80 кила свињске длаке и 1500 кила длаке од коњских репова.

Ко је вољан да се ове набавке прими, било за целу количину или само за неки део од исте, нека се јави помењутој управи ва мустру и погодбу.

ПАШИЋ И ПРЕКОДАСКА СРПСКА ШТАМПА

У Пашићевој одбрани пред пређим судом има више момената, који заслужују да се на њима зауставимо и да о њима нарочито проговоримо. Један је такав моменат и његова оцена прекодаске српске штампе, коју ћемо (једну) овде навести.

Узимајући да одбије овај напад, нешто је он, као нека реалполитика странке, помагао баш оне прекодаске листове, који су увек били ако расположени према народној династији Обреновића, и који су се нарочито одликовали својим нападима и клеветама не само против Њ. В. Краља Александра — г. Н. Пашић рекао је овај:

„Можда и није напасавање за ме, али морам признати истину, да сам је врло мало читао и слабо пратио рад наше прекодаске српске штампе.

„А ником се за ту штампу интересовао с тога, што су, као и она сама, тако и она који су њоме, далеко надвисали, управо су се изгубили, и нису корисна рада, бацили су се на пољу бесплодних и штетних партиских сплетења и свада.

„Наша прекодаска штампа има и велики и свети задатак *да своме господару дође*; она има толико посла на своме домаћем огњишту, да тим је још могла свладати и при највећој средњој својој, где би се искључио посветила само томе послу.

„Међутим, место да се прекодаски по послете своји домаћи послобиви и бригама...

„Место да се сама међусобно измири и да сви слошни пријму, да тамошњи бедни српски народ сачувају бар од економске пропасти, ако му да политичком пољу не могу много помоћи...

„Место свега тога, ми код прекодаске штампе и прекодаских правака српских видимо ову жалосну појаву:

„Они су заборавили све своје домаће бриге и потребе, па као најбеспослепије људи узели су да воде наше бриге у Краљевини Србији. Подједи су се према нашим политичким партијама у Србији, па чак узели и саме наше партиске наше, и онда се појављују једни као присталице и привржепици наших радикала, други опет као присталице и привржепици наших либерала, па чак имају и својих напредњака, и онда дај који се међу собом и потпирују неком овако нама, као да никаква друга рана посла немају.

„Место као незаинтересовани посматрачи са стране да буду људи који ће уважавати и стишавати наше унутрашње страсти и борбе — наша прекодаска браћа сама нас још више завађају, још више подбацују наше унутрашње раздоре, иришће тако једну грешну и недостојну улогу и несмесно наносе тешке ударце најбитнијим интересима српским, јер их ето видимо на жалосном послу да чак пред туђином омаловажавају и утпеш Србије и увишени углед њеног владаоца.

„Зато ето ја осуђујем нашу прекодаску штампу зато јој нисам симпатисао, па је зато нисам ни читао, и државна тужба греши кад ни ставља у терет чак и неке њене с том и таком нашом прекодаском штампом!"...

Ето, то и тако је г. Н. Пашић јасно и отворено рекао пред пређим судом, пред страним представницима и пред стотинама публике која се ту десила.

Ми не знамо у колико ове јасне изјаснеет г. Пашићева одговора његовим истинским унутрашњим осећајима и уверењима, али што не знамо ни то, како би у склад довели овакав јавни говор г. Пашићев са оним доказним чинотом, да је радикална влада августовском „Преображу" хала око 30.000 динара, а истуштио то је дист, који најодговорније и најбестидније напада не само Краља Милана већ и целу династију Обреновића.

Да, ми не знамо како ће нам то донести у целп склад, и ту бригу радо остављамо сиоме г. Пашићу.

Што пак ми са своје стране можемо рећи — то је, да је ова оцена г. Пашићева врло тачно и умесна. А прекодаски српски правци предпо је да чују ове речи Пашићеве и да се мало замисле шакле је њини рад у истини, када их ово овако оцењује чак и један Пашић!

Преки суд

Јавно суђење у Преком суду оптужењима за велеиздају, учиње Величковића и ученуше забрањене књиге

ПЕТИ ДАН

31 августа, уторак, пре подне

(ТЕЛЕГРАМ)

Он није ништа за ће Краљу Милану што учиња (Ања Станојевић се скеје). Он намере до одлуке, од ше до припреме и он ће до покушаја стрељања је прошла. Он је ће рукама ревао, ако је учесник у велеиздајничком предузећу. У животу никад није имао антидинастичке мисли (Ања се опет смеје) дока је његов доказани рад; нити њега познаје атентатор, ни он атентатора, ни Димића, ни Николића, осим Комаченића на оптужници, а са Комаченићем ко и адвокат. Не познаје га ни Крстовић. Он зна зашто је доведен у овакав положај, али он никад неће учинити да њине главе лете, а ако лете, неки дути и његова. Нема доказа на је он учесник у велеиздајничком предузећу.

Он није ни јасно ни печатаник речима поменио на велеиздајничко предузеће, он које се налаи по § 90 а по § 87 крив. зак. За њега, бранионе, поменике, стране престанике тирао је убеђење да овде нема дели велеиздајничког предузећа. А да је имао тих намера, он је довољно смеон и то би рекао. У његовој су каси нађена два писма, дока његове династичности и за су његове тешке обавезе бранионе.

Прича где је сас био и куд је пошао ишао 24 јуна. После ручка у 2 сах. увео је своје дете и отишао Божи Живковићу и провео до 5 и по сах. и отишао у свој стан преко пута од „Грчке Краљице", где не застане своја момак. За то је одвео своје дете у авод, однаке та је био и увео, па се врати кући ова своја, која није ветекао код куће. Изуће своју кући, нашао га је Перо Ђорђевић зрогерица и разговарали о послу, и у том тренутку чује се пуцањ. Он је побеђено и узбуђен био. Ушао је у један дућан и мислио шапа ли не то мерење бити." Мишеловић Тоша дошао је и рекао, како је то дело Пашића и радикала, да се он уплашио, тим пре што му је управник Бадемлић рекао једном приликом пре, да се Љуба толико затворења, да ће одмах бити ухапшен. чим се на што деси.

Није имао никакву сумњиву преписку. Николеје Мидетић пише му 1895 и нели да ни не зна како ће се он, у Београду држати на митингу, али они неће бити довољни ни одлучни према... а Љуба те таких рачуна да се односе на Крупу. То је Николеје писано да се врати устав. али зашто је ту он крив, зашто је ту он оптужен за велеиздајничко предузеће. Из његових односа с Николејем ништа више није нађено.

У недостатку доказа да је он антидинастичар дошле су сведоке против њега на његов говор приликом Катићева погреба. Те су сведоке дошле исти онако као и против Пашића, најмудрије и најрадикалније човеки у Србији, који му је казао да се радује напокрену Краљевом с Карађорђевићима, али се не радује што је Краљ положио венац на гроб Карађорђа, а за то је при ком требало учинити за напокрење. Говорио је оне речи на гробу Катићеву о Карађорђу, али им припиша у народу, да је ценет тодиком нашег борбу и пробудио народну свест, те се дошлије ослободио. Али говорити о Карађорђу онако, како треба говорити, зар је ти бити Карађорђевац, зар је то бити великодушник. Код му ствара ме баша ни терет то што је говорио о Карађорђу, како му може ништа на терет пасти што није говорио. Ни једне речи није казао људима, који су против њега сведочили.

О приврту на велико-школској вели нели; зар је великодушно што је пи тако кашио је дао командант активне војске, на дан 10 јуна. више но 7. Краљ Милан. То може бити упреш Краља Милана, да шта је ишао у Чачак и пуцао, да ће ствари ствари ваере и атентата ништа није било.

Проклашицу Пашићеву на 1883 добио је још као великокловаћи, прочитао је и задржао тако.

Што је био власник „Одјека", није ва то великодушно. Ако има какве кривице, по закону је одговорни одговорни уредник. Као власник „Одјека" он се нарише бројну о финансијској страни ист ништа.

Речи „да је сунце пашло ако облаке" и „да једна чека да сине сунце," тумачи тако, да је неиздоволан данашњим стањем, он је противних данашње владе, па жели да се промени ова нада.

Сведок Протић примећује да „Одјек" коме је власник био Љуба, нема ни једну оптужбу за уврелу владаоца.

Читају се искази Љубини код истеле власти.

Претрес је прекинут у 12·10 сах. по подне, а после подне наставиће се у 3 сах.

31. августа, уторак по подне.

Пре суђења

Публика је пуштена у судницу у 3·20 сах. по подне. Женскиња је у публици данас после пуне било више но икад до сад. Особље дипломатских мисија и овог пута је било ревносно у посећивању претреса судског. Г. Мамузов и овог пута је био први који се нашао пред дворштем а за тим и у судници. У публици се живо инте-

рескују, да ли ће се питати и исказ Стевана Јанковића, бив. послужитеља у руском посланству.

Почетак претреса

У 9·40 сах. по подне уведени су тужени као и обично, и пошто су заузели своја места, отпочиње претрес. Крсовић је прво свог обичног народног одела обукао врекнут.

Сведоци о Жикановићу

Милорад Павловић, трговац из Београда, као резервни коњички поручник на служби, у ушеворији је; 30 година, неосуђиван, са Жикановићем није у сродству, а познаје се с њим. Павловић сведочи, како је Жикановић у његовој радњи једног дана декламовао једну песму, у којој се уздиже Карађорђе, кога је убио кнез Милош, да је дошлије у Србији настојао да одложи стање у партијско трење и бољина кривица на некога индиректно, али га није именовао: но може се извести ни је то плунија на Краља Милана. Ту су били још 2—3 човека. Жикановић је декламовао ту песму отуда, што је рекао да ће ни декламовати једну лепу песму. Жикановић каже да ништа није говорио ну опште о томе се после није говорило ништа више.

Жикановић се сећа да је декламовао ту песму, а то је песма „Карађорђев дух", која је била у процесу Илије Марковића. Сад је не би могао наше изложити. Ту ни је песму декламовао што му је тако пиле на памет, али сигурно не у непосредној вези са овим.

Чита се исцрт сведока Павловића код иследне власти, где је сведочио овако исто као и пред судом.

На питање председниково, сведок вели да поштенио она да је присутан био и писар радне Стеван Јовановић а не зна да је био и Милан Арсенијевић. Заклеће се.

Стеван Јанковић, писар радне Месаровића и Павловића, 34 година, неосуђиван, познаје Љубу Жикановића, с којим стоји у обичним односима. Стеван сведочи што и Милорад, с тим да је Жикановић декламовао ту песму у њиховој радњи од прилике пре 6—7 месеци. То је свега један пут декламовао у њиној радњи. Не зна се сад да ни је Љуба Жикановић што претио Краљу Милану; а што је тако рекао код иследне власти, то је јамачно из то што се упаничио, јер никад није одговарао код власти. Код иследне власти рекао је, да је Жикановић грдио Краља Милана, називао га деспотом и другим погрдним речима, и претио Краљу Милану протерањем и убиством. Кад му је прочитан тај исцрт, сведок вели да Жикановић није говорио о протеривању Краља Милана и осталом, а што је онако говорио, то је за то, што се био упаљио и збуњено кад је позвао пред Пречи суд.

Милан Арсенијевић, члан фирме Месаровић и Павловић, није дошао, те се чита његов исцрт код иследне власти где је рекао да није био у радњи кад је Љуба декламовао ове стихове.

Стеван Х. Костић није дошао. Код иследне власти сведочио је, како је, чуо у радњи да је Љуба Жикановић у поменутој радњи декламово ону песму. Други пут кад је Жикановић дошао у радњу, Стеван Јовановић му је тражио да му Љуба да преписе песме, али му он није дао, рекавши „би ли хтео да ти дам."

Ђока Павловић, члан фирме Месаровић и Павловић, не зна о тој песми ништа да сведочи, а тако исто не зна ни *Влада Јовановић* књиговођа исте радње.

Воја Борђевић, трг. из Крагујевца, сведочио је код иследне власти како му је у Крагујевцу причао Стева Х. Костић да је Љуба Жикановић у поменутој радњи декламово ону песму.

Пеко Стојановић из Добрића, земљорадник, 45 година, неосуђиван, познаје Љубу Жикановића (показује га), јер га је видео у Цркавецу на погребу Катићеву. Ту су били још неки сељаци. На повик председников да каже шта је тада говорио Љуба, рече: да је Љуба говорио како не ускоро доће радикали на власт, а другога не може да се сети. На питање председниково, сведок рече да је Љуба говорио о Карађорђевићу, да се радикали праве у свима и још корита не заборављено, но исх записано код капетана, и ово што је код капетана казао истина је и заклеће се. Код капетана је рекао, да је Љуба говорио о заслугама Карађорђевићевима и да Србија за све што има, има да благодари њему; истицао је заслуге Катићеве и поимао радикале да се сетају, да истрају јунчки и да се никога не боје, кад су се ван ову земљу заложили Пашић и Рибарац, па ће овој земљи у скоро доћи спас, да радикални напитао мора ускоро оснивути. Кад му је прочитан овај исказ, сведок вели да је тако та та рекао није написао, али тај исказ да је то било пред жандарм и да су била још тројица присутни ту, кад је Љуба говорио.

Љуба Живојевић пита сведока, где је Љуба стајао кад је то говорио.

Сведок вели да је стајао на земљи, а Љуба вели да је храно говор пред мојом кућом, али је стајао једном на једном расту, а не на земљи, па нашао сведока вуцибатином, а сведок вели да му то не сме рећи и још му „сраче" било." Председник прекида сиђу. Данчуге траже 350 динара. Председник опомиње публику да се не смеје, јер ће је укломити на судницу.

Никола Аџаковић, из Јанкова, 39 година, неосуђиван, не познаје Љубу, само га је видео једном у Цркавецу при погребу Катићеву, где је Љуба говорио, како ће радикали повести Карађорђевиће. Љуба је још говорио, али се не може сетити. На питање председниково, сведок вели како је Љуба говорио да ће Петар Карађорђевић доћи на власт. То су чули још два његова друга. Код иследне власти сведочио је као и сведок Иво. Кад му је прочитан тај исцрт сведок вели да је све тако било и да се на то може заклети. Данчуге траже 300 дин.

Илија Јагрић, из Јанкова, 53 г., неосуђиван, не познаје Љубу Жикановића, но је чуо од људи да је Љуба говорио оне речи, али ко му је то казивао не зна, јер не познаје људе у Цркавецу. На питање председниково шта су му људи говорили вели да је заборавио. Код иследне власти сведочио је, како је он лично чуо, кад је нешо, да кога су му рекли да је Љуба Жикановић говорио оне речи, да ће

пасошем у Калеовић, где га је један жандарм питао одакле је, а он је рекао да је из Србије и узео му пасош. Тај га жандарм одведе с пасошем у једну радњу, где га и приме за 25 дин. месечно. Остали су га моћи питали за име и он им каже, на шта му ее они смејали, јер то ваљши значи је црвено. Али му онда изабну име, те га назову Петреско.

Антеманор Клекеви вели да је све истина што је Пантелић рекао.

Прочитани су исписи Урошеви код иследне власти, код које се брањио као и код суда.

Прочитан је протокол претреса код Урошта Пантелића и претрес његова стана, где није нађено ништа сумњиво.

Претрес је завршен у 5 и три четврти сах. а суђење у 8 сах. у јутру настављене се.

Одбрана Дуле Живковића. У (уворишној седници Пресуд Суда позове дао је овоју реч прво г. Радивоје Милићковић Алексинац, који се захвали сталне да одбрана Живка Анђелића, проналазуће тиме уједно и себе, да је истог предмет на свом самог одбрану и говорио је дуже дуго и дуже изложио.

После г. Милићковића звање је да пред Пресим судом да овоју реч г. Дуле Живковић.

Саслушани и мислећуне у обичном начину, он се тихим гласом и у овој необичној прилици, када је сто пред Пресим Суд. Цело бетоно одбрана беше је ограничена на тврдњу, наиме, не да са брани, већ да га пред публиком, а нарочито пред присутним представницима дипломације, питамо као одлучна особа пред којом, који се сами зовну

Број 5 пара **ВЕЧЕРЊЕ ИЗДАЊЕ** Број 5 пара

БРОЈ 371. — 1890.

МАЛЕ НОВИНЕ

KLEINE ZEITUNG

СРЕДА 1. СЕПТ.

LE PETIT JOURNAL

Орган свију сви слободу дуге, истине тиме, правду свима, заштитни тиме, тиме што говоре и тиме сузе отварају и срдачну вести

КЛАСНИК И ИЗДАВАТОР **ПЕКА ТОДОРОВИЋ** ОДГОВОРНИ УРЕДНИК **МИХ. ТХ. ЖИВАДИНОВИЋ** АДВОКАТ

Преки суд

Јавно суђење у Преком суду оптуженима за атентат и велеиздају, управо Величанственим и раструпане забрањеним синоћ

ШЕСТИ ДАН

1 септембра, среда, пре подне

Пре суђења

Пред седмоброј је освануо данак. Свима је свакако још у вид, и грозно пре осмотра суђења плаши је неизвесност. Зеница Пренос суда проклела је баш на жесту, одређеном за данас поводу то су та одредба уклонила, да се сва ми спрема. Једна шкрта за двадесетто појављу ће у дворе, и на њу је, одмах чим је отпочео ми публика у судници, сва у Мамулов. Публика је пуштана у судницу у 9 и четврт сат у другу. Усена једна огромна публика је, нарочи доводећи пажњу, на

Почетак претреса

Претрес је почео у 9:55 сат. над су у судској судници и оптужени.

Баковић и Живковић

Пошто је лошно следом Сима Баковић, трговац, који тврди Љубу Живковића, то је он најпре саслушан.

Баковић, 49 година, оснивање зборЧебиначке афере, са Живковићем је у непријатељству због неке паплате. Због више која дуга у краја, Баковићеви имају једна се чује. Баковић сведочи, да је одавано Љуби, док су били у пријатељству и једном приликом Љуба му је показао рукопис од „Демона" и казао да је он Љуба писао. То је било прошле године, оно марта месеца. У опште Баковић сведочи све оно што је сведочио и код истедне власти, што сво саопштили у дучерашњем извештају. Вели да му је Љуба казао како пише и „Дух Карађорђев" и како је мудио следова да растура брошуре, или је он то одбио.

Прочитан је помено иска Баковићеви код истедне власти, које сво уче саопштили. Он уздржана кише у крв тешко се чује и иначе друган и разумљив глас судије г. Тасе Кузмановића, који је читао тај иска. Велик је значајан иска Баковићев по томе, што је познат као окончаније радикалски прак, који је био умешан и у Чебиначку аферу. На своје иске Баковић се може закле, а лажуће не тражи. На иска код истедне власти Баковић примећује, да се Љуба о Краљу Александру изражавано добро и да је на Краља Милана пушати брошурама.

„Љуба вели да је све то лаж и да се никад није нахао да ће Сима због непријатељства лажно сведочити, те да се против гнушају 300.000 људи. Мени ју је донео Баковић 15 јуна.

Баковић му вели да је од Љубе нечасно што одриче истину. Баковић је повади да каже истину, да се не би и даље због те брошуре третиран другим људи.

Љуба вели опет за је све лаж. Даље Љуба обраћа пажњу на то, да Сима признао да је с њим у непријатељству. Не зна ко је писао „Демона" али зна да он није писао. Ствар се та не може доказивати рукописом или вештацима.

Испит Ивана Павићевића

Иван Павићевић, нлад. среднег раста, с француским бакенбрди, 34 године, адвокат у Неготину, родом из Црне Горе, неоскудњан.

Прочитани су основи тужбе против Павићевића. Павићевић говори сам гласом, те се једва чује. Њему се то дезо најмање без дикла, но само не основу притешке тишала. (Аутентор та пажљиво слуша). Колико се могу тиче, дело није довољно исљешено. Пита, да ли друштво овако састављено, као што су оптужени, могу радити заједно на једном таком послу, као што је заверв и велеиздаја, и да ли се велеиздаја може доказивати брошурама, писаним у иностранству. Као ме узме у оцену да је атентатор пресао у Србију тек пре десет година — да живи под туђим именом; да напушти службу по наговору Ковачевића који му не може ништа учинити, ако он по Румуније тражи службу, за јавно се нешто чуднога нит у Србији, нит у Румунији, за с њим ће на чему радије, да добије 2000 напољеона од тога човека, да се ти напољеони не могу нађи ни код њега ни код осталих, да се он састаје с једним пуковником и дестонара на Калемегдану, да се један агенат састаје у Београду са оберсвећеника и полицајца то ништа не зна, и најзад као се узме у обзир атентаторово порицање пред кана пред судом, онда је то само отуда, што је атентатор или душевно болесан или што је учињавши злочин терегно другога да себи олакша. Позива се на тајанствено убиство Анђелићево и на иска Алавантићев, да је претрага пошла погрешним путем и тражи завереника тако где их нема. Онде има неке тајне, и она ће се, верује, наћи, али не код њега. Поставка је тужбе: завршен је атентат; сва је приликa да су га извршили радикали; Павићевић је радикал, дакле и он је умешан у атентат. Међу тим његово држање те даје на повода сумњи против њега. Он јесте радикал, али чисам и у пријатним и у јавним политичким односима. Никад није био ни уредник ни сарадник „Одјека" или кога страног листа, нити је писао брошуре.

О својој преписци са Стојаном Протићем вели, да не само није стајао ни у каквој сумњивој преписци, но се с њим нисо спе-ка 4—5 пута је написао му то једино писмо, које нам ни тајнственом ни сумњиво, но се тиче приухођење претходе и Стојан се моли да му шифром јави шта има ново. У томе нема кривице. Другог каквог списа немам. Ту писмо писано је баш онда кад се распрадало питање да ли да радикална странка отворе опет рад свој. Њега је то интересовало и он је заможно да му се то јави шифром. Али му Стојан ништа није одговорио.

О писму Милоју Марковићу вели, нако му је писао да ће с Милорадом Драшковићем провести у Шајкаровој и како не му Милорад отуда писати, па и њега зато, а он одговорио да не зна да ли ће успоити његов предлог, јер није пробитачно да се уђује, а то због послова није му било пробитачно да се уђује ни свог стално места, пошто послове од којих живи није могао оставити. Да он није очекивао никакве важан погађај, доказ је што је о атентату чуо тек 25 јуна и што је после тога пишао у Брестовачку бању колима, која је пре неколико дана ово погодно. Да је имао какве уделе у атентату, он би после окупљена умакао, а не би пишао у Бању, у коју није отишао одмах кад је мислио, но појавије, по нарочитој молби судије Јове Јовановића, да иду заједно.

Он јесте питао за адресу, али по харији ће се видети да је покушао, да је дакле данас, а не пре, те се не сећа шта је на писма се тиче. А да има чега, он би њиво куражи да то призна. Гвавно је да му је његов друг Љуба Матић „Мата" причао о свом другу; како је отишао у Румунију и да му добро тако иде. А то је још над су биди бади, те бих у приликама кад је мислио отићи тамо, и гледати да нађе себи хлеба. Једино то може бити тумачење тога писма, јер никаквог другог Мату не познаје нити је био с њим у преписци. Моли да се испита тај Љуба. Таневић, чија је адреса он тој шкули и не познаје ништа о тужби доказује изјаву која доноје на њиову веру. Шта више није утврђено ни то, да је тај Таневић имао ма какве везе с овим делом.

Павићевић је често путовао Дунавом, али то није тумарање, но је чинио због својих послова, а најважније је био да у Кладову прибави потребне доказе по неколико спору о шуми. За то је телеграфисао Урошу Бркићу да повоне те сељаке, чиј је спор он водио, те да ги сачекају и с њима сиђи што треба за тај спор. Пошто није било других срестава за ове у Кладово, али како није било лиће пређо је у Турну, а одатле у Кладово. У осталом он је, као и многи други чешће прелазио у Турну, кад год је путовао Дунавом. У Турну нема ни једног јединог познаника. Сутра дан је обишао и разгледао Турну. На је онда чамцем прешао у Кладово, јер није било лађе. Али он то није чинио да замете трагове, но што је хтео да види после и описује шта је све где радио у Кладову, а суд се о свему томе може уверити од среског начелника. Није дакле пишао у Кладово да чека атентатора Спасојевића. У Кладову се бавио од 14 до 16 јуна, а у очи поласка није спавао, јер је у тој гостионици где је одсео, било забавно. У Бању је отишао с неким среским писаром. Од Кладова је пишао до Доњи Милановац пешице, и ту се доиста спавао, што

су одредили друго место за пљачку. Кад би он крио траг, он не би путовао тако јавно, па се још и сналао. Атентаторе Кнежевића пиваџи није ни видео ни чуо, а још мање ово непознато лице. Ако и да их је познавао, он зар је то састанак завереника што су путовали једном лађом. Што та тврдња Петар Јовановић, који да је то отровао либерал, да с њим стоји у приличном заштом односима. Можда је и разговарао с каквим непознатим човеком, али то се дешава свима путницима. На њега стоје то, зар је тај разлог што је рао бити баш завереник. Треба прво утврдити, ко је тај човек и да ли је с њим он и пре стајао у вези.

Туђе га што се на лађи видео с Пашићем; али то је било случајно, јер му Јовановић рекао да на Београда одазвани неки Пашићевљев рођак, те се он онда задржао у Мишковину да га дочека. Том лађом дошао је случајно и Пашић и он му је пришао, поздравио се и разговарао с Пашићем о личним и шпеом свом стране. Разговор је био обичан. Видећи да држава Пашићева да не жели ни о чему да га питају, он се онда уклонио од њега. Већене је било случајно и не намерно. А во познаје Пашића, знаће да он о особљини, а нарочито о завереничким стварима, не би говорио на таком месту. Потврђује Пашићева исказа, да га тако није ни познао на лађи, а за све то се позива на сведоке.

Његова преписка с Таушановићем чисто је приватне природе; њиховог је познавство тако, да их никад нећу могао одржити на таком једном месту. Таушановић му је препоручио једног младића да му нађе место. Таушано ић му није био сумњив, нити је могао знати за то, ако је Таушановић доиста био такав.

С Миланом Марковићем шпијаџе се још из школе, те је немиран али није нивалво човек. Њему се обично обраћао за своје приватне, мешане ствари, те су тако биле у преписци. Милан је у писмима критиковао и јавно новинстви, али је он то и пре њега доживао; нити им је покољало нере, јер је знао да су са улице. Најтеже је то, што Милан пише о женицби Краља Александра, али он томе није покољно никакву пажњу, јер у то није имао ни удела ни је пре тога чуо у том погледу. Ако су му нам уредио Краља, није намерна и за њу је одговарао Милан, а не он.

С Током Стојковићем познаје се из Неготина, и од свих опћуканика с Током је једино у интимном пријатељству. Ако је доцније прем да у Србији дође бригу и заверу Тока Стојковић, онда је Србија сведочанство, јер Тока ни по свом не васпитању, ни по своме карактеру, ни по својим традицијама за то је неспособан. Тоже му је потпуно немогуће а он је Токи био пуномоћник у приватно-правним односима. Стално су усла снега тога у преписци, то му је Тока по који пут давао новости са улице, али оне нису ни од какве важности нити имају ни какве везе са завером. Нек се прочитају та имкриминсана места, па ће се видети не само да нема у њима свега тога, но ни обичног несташлука.

Казао је, да је чуо да због атентата хвоје радикали, као очекује да ће и њега ухапсите, а казао је за то, што ће, да ни незнајући за његових противника које ће га клеветати и подметати му. На тако је и било, ово је га сад пред Преким судом.

Једно од најстрашнијих питања, то му је питање о његовој родбини. Он је у Србији пуних 19 година и ту свршио гимназију и В. Школу. Ако има добрих особина, ако је вредан, то слуги на част Београду. За то време није имао никаквих веза с Црном Гором, осим у 3—5 година од који посјрси од родбине. 1895 писао му је брат с Цетиње да ће доћи на њихове и дошао је. Видели су се и писао неколико дана испратио га, напомињући му да не до један више, већ је без паљинања. Од тада ни с ким ни с којим другим у Црној Гори није се дописивао. Истина је, за је ни овог ступања у српско подручје примљен снаке веле и с Црном Гором и са својом родбин. Његов је брат и без његова особрења дошао. Не стоји у истини тврђење државног тужиоца да се у том погледу лажно бранио. Он је имао нешених непријатности само за то што је рођен у Црној Гори. Он то жали као Србин, али је због тога оркинуо снаке односе с Црном Гором.

О најновијој кризи за шпиру вели да је то снежни безначаја ствар, који с овим делом нема апсолутно никакве везе. Он као обавјрна човек нико је чак и дистрикшпере. Том апластеном шпером служио се у својим забеденкама, у својим личним стварима, али с новим шпиџарима није имао ништа ко њему неке писао. Другом шпиорон дописивао се с једним другом, а она је кратка. Том се шпиорон само у једној једној приликн дописивао с Милорадом. Драшковићем. То је било 1894, кад је тек свршавао школу, кад је Кр.ъ. Милан био још у иностранству, па нам се не може ништа ни тада за било ужасним у атентат и заверу. Али да је имао и 4 и 5 шпиора и да се њима дописивао, може ли му се то ставити на терет, кад нема доказа да се тим шпиорима дописивао са завереницима.

Сва што се против њега у тужби наноси нема се вероватно је" „нагађа". а но наноси се ни један доказ против њега.

Прочитани су испити Пашићевића код иследне власти, код које је све спрнцао и бранио се као и онде пред судом.

Закватва Баковићева

После подне не се настакити даље читање нскиза Пашићевића и сад у подне завлот је сведок Сима Баковић, па је председник у 11 и пре четврти сахата закључио седницу и заказао продужење за после подне у 3 сах.

Писмо Алексија Карађорђевића

Писмо које је Алексије Карађорђевић из француског језика писао Радомиру Малешевић-Аласгинцу, који је ухапшен због Живка Анђелића, гласи у српском преводу овако:

„Париз 25 Октобра 1898.

Господине,

Вск одавно требао сам вам у Ријеку, и тек прилике нису ме до сад пустиле. Ја сам у толико већ одговорите на моје писмо и о пројекту који сте ми саопштили, чим вам званично моје одговорим. На жалост нисам у стању учинити ово што тражите од мене. Прави политичар не жалим и као Србин је сам дубоко свесан свих тешкоћа се јављају и чо Карађорђевић зна ио је, што не могу одмах одговорити.

Благодарим вам на осећајима, које изражујете о мојим ако Господине, да примите уверење моје одличног уважења.

Алексије Карађорђевић."

ДОМАЋЕ ВЕСТИ

Убиство из Б. Палања пишу нам: Ноћу, у 14 сати, између 24 и 25 августа погинуо је газдарски ага Јулије убијен Алекса Стојановић ту исто из села Мокрањца у пр. Белопаланачком.

Ово убиство догодило се исто дана у ком је и прошле године исто тако погинуо на пуном подневу бив. сенат. мокрањац Богдан Поповић, а убица му опет исти убојица који тадашњег ноћу дана. Шта је ко сетио за прошлог убијства нико убиством ово трошило вам је овим другим тако исто погинуо и чудноватом убојством, те је тешко у околу Мокрањцу сакладо одрет и да нам живог остала грађина. Но ако су виновни да је убијо овог другог убојства и убијао колеги.

Ово је једно учињено по истом, јавном ду. Убиство нам је жалити но само неколи свештеника но и цела општина нам овог доброг грађанина.

Мокрањчанин.

ЧИТАОЦИМА И ПРИЈАТЕЉИМА „МАЛИХ НОВИНА."

Наши поштовани читаоци виде колико се трудимо да их у свему задовољимо, да најбрже и најтачније вести најбрже и најтачније доносимо, с тога нам и поклањају своје, за нас драгоцено, поверење.

Молимо их само да се сваки пут имају у бланкне пошту на наш лист претплаћују код те поште.

То је најсигурније начин да лист добијају брзо и тачно, јер кад се кад поште претплате, пошта им онда и одговара да тачно и брзо доносимо листа, као и за половину престојну.

Ко жели, да му на листу стоје наштампана адреса нека ту жељу нам јави пошти приликом претплаћивања; или нека само јави нама да се код те поште претплатио и да жели штампиу адресу, коју треба у свом писму тачно да назначи.

Наше поште сам учтиво молимо да нам поврате своја претплатнина, и ни ово сакоп, такође пошти опишати готове наштампане адресе, које она после може на листове лепити и тиме уштедити труд, да не мора на листу имена претплатника исписивати.

Понављамо обећање, да ћемо сваки пошти, која нам преко 5 претплатника, по један број слати бесплатно.

Најпречи **новчани** *зарад оглашења и друга надлештва*, јер је најпрактичније да лист претплате од 1 Јула до краја године, што износи округлу суму 10 динара, а бројеће од 1 Јула нарочито је предно имати с тога, што је ту најпише говорено о злочинском николајевском атентату; ту су најбоље изложене наше грађанске тужности према нашем највишем владаоцу Дому, и ту су најсигурније суђивање клевете и потварања, што их је туђинска заинтересована штампа неправедно сипала против Србије.

Сво пријатеље молимо да нам из свога краја шаљу важније вести, које нарочито увек морају бити истините, и ми ћемо их с благодарношћу штампати

За најаве, о иступању из странке плаћа се 5 дин. и 50 пара динарских од најаве на који је до 10 потписа. За сваки далн потпис преко 10, плаћа се пола динара. Овај новац најболје је слати поштанском упутницом или у таквим маркама.

За све пошиљке поштарину плаћа пошиљач.

Уредништво
„Малих Новина."

Продужење извештаја с претреса ићи ће у сутрашњем јутрењем броју нашем.

Нова Трговачка Штампарија (Кнез Михаилова улица)

Одговорни уредник М. П. Живадиновић

Број 10 пара **ЈУТРЕЊЕ ИЗДАЊЕ** Број 10 пара

БРОЈ 373. — 1899.
KLEINE ZEITUNG

МАЛЕ НОВИНЕ

ЧЕТВРТАК 2. СЕПТ.
LE PETIT JOURNAL

Дајте свију нам слободу мисли, истини тему, правду браћи, сиромаху правде, такве ћете господе и умне слуге отаџбини и српској земљи

ВЛАСНИК И УРЕДНИК **ПЕРА ТОДОРОВИЋ** ОДГОВОРНИ УРЕДНИК **МИХ. П. ЖИВАДИНОВИЋ** АДВОКАТ

Ц. К. СЕЛАКОВИЋА

ПАСТИЛЕ КАСКАРЕ САГРАДЕ

НАЈБОЉЕ СРЕДСТВО ЗА ЧИШЋЕЊЕ

Пастиле су одређене у **Општој Државној Болници** и налазе као изванредно средство, које не проузрокује никакве тегобе у стомаху.

На основу мишља **Главног Санитетског Савета**, оне су одређене решењем Господина Министра унутрашњих дела као специјалитет.

Нарочито се препоручује у трудноћи и свима који пате од сталног катара.

Кутија са 20. комада стаје 2 и по динара.

Употреба: у јутру или у вече један до два комада са водом попијена.

Поручбине уз поштању врше се одмах.

Депотека код **„Цара Лазара"** више Министарства улица право пута „Београд. Кредитног Завода". 90

ДОБИЛИ СМО
НАЈВЕЋИ ИЗБОР
МУШКИХ

ШЕШИРА

у најновијим и најпрегнутијим фасонима и бојама, а из најодличнијих светских фабрика и то:

Мекани шешири по 1.50, 2.50, 3.50, 5, 5.50, 6.50, 6.50, 7, 8, 8.50, 9, 10, 11, 12, 12.50 и 15 дин. комад.

Тврди шешири по 3.50, 6, 10, 11, 12, 12.50 и 14 дин. комад.

Избор шешира је по својем богатству и лепоти **без конкуренције, а цене су** јефтиније **но игде**, зашто молимо поштовање муштерије да се и лично увере.

Поручбине из Србије извршују се одма најсолидније и најтачније. Паковање бесплатно.

Коста Николић и Друг
838 БЕОГРАД.

ПОМОЋНО-МАНУФАКТУРНА РАДЊА

Јевта Лаковића Београд

Добила је огроман избор свила у **најновијим бојама и десенима.**

Огроман избор: **Црне десениране свиле** најновијих десена (праве Лијонске).

Велики избор: **Белих свила за венчане хаљине.**

„ „ **Сира свила за украс** у свима бојама;

„ „ **Тафт свила** за (жапоне) и поставе у свима бојама.

Велики избор: **Црна атласа** за бунде и либадете; и

„ „ **Атласа за јоргане** у свима бојама од једне ширине 160 см.

ЦЕНЕ ВРЛО ЈЕВТИНЕ И УТВРЂЕНЕ. 834

Мустре за унутрашњост на захтев шаљем бесплатно.

МИЛОШЕВИЋ И НЕДИЋ

пређе Бранковић и Вулковић
улица Краља Мих. бр. 32.
ДОБИЛИ СУ ОГРОМАН ИЗБОР

ПОРХЕТА

КАО:

Цец порхета, врло добре квалитете изврсно лепих мустера по 70, 80 и 90 п. д. метар.

Фланер порхета, пун и пола у једној боји и врло лепим мустрама по 70, 90, 1.10 и 2 д. метар.

Штоф порхета широке квалитете изврсно лепи дезена, боје поузане постојане, по 1.10, 1.20, 1.40, 1.50 и 1.60 д. д. метар.

Мустре на писмено искат. мустс. шаљу у Београду тако и на Србију шаљемо бесплатно. Све поручбине извршујемо се тачно и одмах. 926

УДАВАЧАМА

Наша галантеријска радња добила је за ову сезону најновије и изванредно леп избор спрема за удавање и продаје је по цени утврђеној и тако јефтино, да је без конкуренције и то:

ЖЕНСКИХ кошуља за дар од памучног и конканог платна са дивним и најмодернијим везом, намбу кошуља и са ручним радом;

ЖЕНСКИХ кошуља, рекли и сукња за личну потребу у солидној изради и особито лепом и најновијем укусу;

ПОСТЕЉНОГ РУБЉА као: јорганских чаршава, чешира и малих јастука од конканог и врло трајног платна, са ручним и најукуснијим везом.

МУШКИХ кошуља за дар од памучног и конканог платна, клот и украшене са модерним и врло лепим поручењем и ручним везом.

МУШКИХ гаћа свака врсте;

МАРАМА свилених за дар;

МАРАМА белих полусвилених за умивање дарова од 0·90, 1, 1·50, 1·80, 2·40, 3, 3·50, 4·80, 6·80, 7, 7·50, 10 до 18 дин. комад.

Целовник шаљемо слањем на захтев, а поручбине из Србије извршујемо одмах најсолидније и најтачније.

Коста Ни коли и Друг
840 Београд.

ПРВА СРПСКА ФАБРИКА ТЕСТА У БЕОГРАДУ

ПРЕПОРУЧУЈЕ своју РОБУ како овде тако и у унутрашности по најумеренијим ценама.

Квалитет робе не уступа ни у чему квалитету робе страних ФАБРИКА. За ЧИСТУ и СОЛИДНУ ИЗРАДУ ГАРАНТУЈЕМО.

С поштовањем
Лазаревић и Новаковић
916

Војна набавка

Управи вој. техн. завода у Крагујевцу потребно је 80 кила свињске длаке и 1500 кила длаке од коњских репова.

Ко је вољан да се ове набавке прими, било за целу количину или само за неки део од исте, нека се јави поменутој управи за мустру и погодбу.

914

Пашић и радикали

И нама тиква пуче! И они један другом већ у велико почињу откази давбе!...

Пашић је још одмах у својој првој одбрани пред Пречим Судом почео да се ратосиља и радикалне странке и свога ношутства у њој. Тек је отворено признао, да су странчари имали елементата, који зашкрту у страну и још отвореније изкреко је своју осуду наш њима. Он осуђује и онако писање проте Ђурића, као и писање самога партиског органа „Одјека." Он нарекоме вели, да не би дао да се у „Одјеку" онако више, да је био у Београду, а не у пожаревачком затвору. Ту смо од њега сазнали и то, како се овамо носи с том мишљу да напусти странку и да се у својим поступцима с политичког пола. Вели како сам и сам осећа и увиђа да за њега није да буде вођа странке. Сада је хајке гледа сада да спасе себе, а странка му је дешета брига и сећа је се тамни тренутак колико и данашњег снега.

У осталом и шта ће му више странка!! Сва што му је могла дати, она му је дала. Све што се из ње могло исцедити он је већ исцедио! И сласт и власт, пашалук и сјајна палата, и богата дворе, и пуне џепове — све је то од странке и помоћу странке добио г. Н. Пашић, који би данас, по својој дивној спреми и своме таленту био једам обичан инжињерчић-мупа — Нарако сад му је јако отргнути се странке. Странка данас не само што не може ништа да му да, већ му је дошло време где од њу треба нешто и подчети, треба нешто и жртвовати, а наш Боја Николаче није навикао ништа да даје и жртвује; он само уме да узима. Целога века он се проблачио и само користи од странке прико. Целога века он није одлазио ни 5 минута автора, није био глобљен ни једам динар, и зар је онако чудо што га је пред осуда у пожаревачки затвор већ престрашила, а данас се и рукама и ногама крсти он странке.

Само среће, и за радикалну партију и за ову земљу, да је још пре то учињао и свршо с места за које никад није ни био. Само среће да је место једнога сметењака и подмуклог себичњака Пашића, радикална странка имала на челу истинскога државника, друкчија би данас била и судбина радикалне странке и дела њена. Силна и многобројна, та је странка могла бити благослов за ову земљу, а она је сво постала њено проклетство. И та тешка сметењштина — Пашићени!...

И тако док се онако с једне стране Пашић одриче радикала, с друге стране и они се одричу њега Новосадска „Застава", која данас говори у име радикала, напада Пашића отворено, крвник га не неверство према странци, оптужује га да је малодушан и страшљив, па узвикује срдито: „Да радикале Пашић више не жели, он је политички мртав"!...

Како рекосмо дакле, тиква је пресла и нико је више не окрпи!...

Преки суд

Јавно суђење у Пречем суду оптуженима за атентат и велеиздају, уторак Величанствена и растурене забрањених списа

ШЕСТИ ДАН

1 септембра, среда, по подне

Пре суђења

Публика је пунцата у судницу у 3.10 сах. по подне. Публике је нешто мање него јуче и као нема више свежих гледалаца, али но полазе и пролазе пута. Од страже дипломате, осим родбинех посетилаца данас је до другога дне само секретар аустроугарске амбасаде г. Дуда, а седи пут куртизанке воде аташе мисије Хартвиг. „Јуче посланство пристављо је само дворског г. Мигазе. Сва околности указе су да ово свеже обећање није, нажалост је другог за пред. не претреса потражили ирак где је пријатније.

Почетак претреса

У 3.20 сах. по подне увиђени су у судницу оптужени и тада је и јавно претрес.

Продужење испита Панићевићева

Прочитан је протокол претреса стана Ивана Панићевића односата у Нетотину, код је код њега у џепу чарапи у обученој дипели нађен један мали револвер с 5 метака. Панићевић вели, да му је тај револвер требао за одбрану, Ја тим је прочитан протокол претреса канцеларије Панићевићеве, у којој је у каси нађен 21 наполеон, 17 банака и нешто ситнице у сребру разних држава, 2 комм. дуванских лозова, 8 ком. српских банака, 27 обвезница, меница, писма попа Мајсића, решењеи од писама Пашићу и другима, рачуни од сарајевског одбора радикалног. У канцеларији нађен је један клуч шпагера, шперованих писама Панићевићевих и друге хартије поменуте у јучер. Шпером су испитане и многе забелешке, марке и рачуни. У ошите, међу хартијама Панићевићевим нађено су многе забелешке и писма шпером писана, забелешка на крајнике разидање приме ке за Нову Годину честитају руском посланику Жадовском. Нађен је у тим хартијама и распис предсд. радикалног окр. одбора Бож. Стојановића радикалним одборима крајинским да радикали нашу у прекрет Пашићу. Осим тога прочитан је извештај полицијске власти, којим се шиље извод из најених и узапћених хартија. Прочитан је и извештај начелника окр. крајинског, који је подносн о Матић Павловићу из Турне, који је радио у Кладову, и за кога се вели да се не зна прави узрок његову преласку и живљењу у Турни. Матић има надимак „Огњан".

Председник скупштина, да је сведок Петар Јошковић знат, али се он по извештају полицијске власти налази сад у Бечу. Чита се исказ Јошковићев код иследне власти, да је 16. јуна о. г. од Орешце до Доње Милановца путовао „Хајдучком" и да је тада јавном приликом пашем био и Панићевић, који је био изваљен, а до њега је седео један непознат господин, на кога није обраћао особиту пажњу; пало му је у очи да је тај господин ово повучен и слабо с ким разговара, осим с Панићевићем. Сведочи да „Огњан" од неколико година живи у Турни и да је сумњив.

Читају се искази тројице сведока, који нису знати, јер је Панићевић оризао околности, које су они сведочили. Ти су сведоци:

Чедомир Младеновић, који је путовао с Јошковићем. Чедомир је на јавном питао Панићевића, али није видео какве непознате човека мити да се с њим разговара Панићевић. Није видео ни атентатора. Даље Чедомир је сведочио, како му је Панићевић рекао да ће ићи у Д. Милановац али да нема с њима на простим колима, но ће сачекати лађу. У Д. Милановцу Панићевић је ушао у лађу, сместо се и 2—3 минута разговарао с Пашићем, али не зна о чему. После разговора, Панићевић је остао у Милановцу.

Ђорђе Манојић, сведочио је, да је на лађи ток у Оршави видео Панићевића, јер није јако да му се вилиа лисоп и није хтео изићи из лађе. Сведоку је то изгледало, као да Панићевић нарочито није хтео да се за њега зна. Не зна да ли је на лађи још кога било с којим би се Панићевић разговарао.

Андрија Драгутиновић, управник кавзонске царинарнице, сведочио је да је истом лађом путовао Панићевић, на коју је у Оршави обратио пажњу, што није дао да му се виљра лисоп. Атентатора није видео. И овоме се сведоку чини, да је Панићевић хтео да се не зна да и он путује. Панићевић и пре тога у Кладову се одупирао да му се скида лисоп. На овај сведок није у прном плану видео других лица, осим сведока.

Кнежевић и Панићевић

На питање председниково атентатор вели, да ни на путу ни Вишку ни по повратку ни Пашић није видео Панићевића. Можда га је и видео, али га није запазио.

Панићевић вели да није видео атентатора и поново тврди, да међу његовим хартијама није нађено ништа што би не само могло показати његову учешће у овом послу, но не може ни нико бацити ни оправдану сумњу. Шпером се служио само за своју потребу, а новац никако му није дао. Вели да поседнча три сведока, међу којима је и грешки писар, сведоче у његову корист и да потврђују његово алиби. Јошковићева сведочба и кад би имала какве вредности, не може та тврдити због њихових међусобних односа. Ако би имао с ким ради овог дела да се састане, састао би се с кнежу Кладова и Оршаве, јер тада прилази њему, и узео би засебну кабину, а не би се састајао у општем салону. Осим случајног састанка с Пашићем, ни с једним отпуженим више од годину дана се није састајао.

Испит капетана Младе

Младен Јовановић жичарски капетан у пензији. 56 година, неожењен, јесте да имађа 3 године у целој ствари није знао док није атентатор. Атентатора је познавано, јер је годину дана био код њега којник, али му Кнежевић ништа није говорио ни о атентату ни о путу у Румунију. Кад је атентатор био на трговачкој лодавно му је још 3—3 пута, као његов бивши војник, који му је био најбољи војник. Пролетос је одлазио онаки дан на Чукарицу, јер је имао да оправка Краљев чамац. Једног дана пред вече дошао је на Чукарицу Кнежевић, који му је рекао да је обиљавио шећерну фабрику, па је пошао тога отишао војницима. При поласку с Чукарице крекнуо се чамцем, па је повелео и Ђику Поповићу. У том га Кнежевић замоли да и њега повезе и он му више „удаси" и он уђе. Тако се чамцем спустио до Ђике Димитри-

јеновца купљена и ту нашу, но Бура оде на једну а они на другу страну. Ово се често састајао с Буром. Једном, кад је спрашао кћерку у воду, појао је опет Бура и молио га да се окупа, и он му дозволио. Ту су мало водили обичне разговоре. Можда је казао војницима да му дозволе да се купа као год добре, али се не сећа. Још даље га је једном видео да иду у ћуприју, и они су отишли, а ја сам се вратио у ранзишли. Не зна да ли је Бура на Инан дан дозвано на вечер, јер је био на ађи, а војници су му казали да је дозвано. Тога дана је дозвано Краљ и купао се. Није дозвољавао топчиндерској полицији да шиље жандарма на вечер и он му је био одређено где ће шиљаћи. Ако је Бура дозвао жалили су му се војници на жандарме, да си све поједе што остане после Краља, чим се Краљ навеше на воду. Други пут кад је Краљ дозвано, он је био у послу, те није могао да „чини закуску". За то му је „каменданер" остављао кћерку пиво, а како је он отишао с Краљем, жандарм је попио то пиво и он ипак то није „увидео у поступак". После неколико дана Краљ се опет купао и он је позвао жандарма да шиљаћени. То је било кад је пала велика киша, а жандарм место да шиљаћени, склонио се у војничку кућу. Пошао је ипак, он као Краља и оде кући, а кад сутра дан дође на ађу, један војник му рапортира, да је пре прескачењу скинуо панталоне и у њима 6–8 гроша, па му пара нема, а у соби је био жандарм рекао му је још за војници неће међу собом да кажу, но је посумњао на жандарма. Због свега тога је он отерао жандарма, рекавши му да на његово место пошаље другога. На пређи вечити није хтео одмах да каже све онако на то, да не би жандарма довео у неголодан положај.

Прочитан је испит капетана Младе ког кодневне власти, где је о Бури говорио онако исто, као и пред судом.

На питање пресједниково, капетан Младе вели да му атентатор није казивао ништа о атентату, само је рекао да ће ићи у Румунију. Бура је читао, реч му је окупа. сенке му је рек дивар. Капетан је казао да Бу ду не пређе у ађу, да се у ађи не деси каква рђав случај. Бура неће ипак није дозвано, по свој прилици за то што је живио са сви дозвао „да је живо с овом морао Турином".

На питање пресједниково атентатор вели, да Младе није знао ништа нити би му смео казати, јер је видео да га Краљ Милан воли.

Војници сведоци

Каплар Илија Ђ. Стојковић, Тодор Васић, Душан Вигњић, Велисав Марковић, Тирјобе Дакинић и још шест понтонирских војника, сведочили су и сведоче да је Бура чешће дозвано на ађу и састајао се с капетаном, да им је капетан казао да пуштају Буру да се купа, да страже није удвојена кад је капетан отерао жандарма; сведочили су, да се капетан с њиме увек заједно с Буром враћао у варош. Тако су капетан Младе казали и на суочењу код кодневне власти, па су му то казали и овде пред судом. Капетан и Бура водили су обичне разговоре. На питање пресједниково, војници потврђује да је капетан отерао жандарма за то, што су му ти панталоне нестале паре.

Отерани жандарми

Урош Матејевић, жандармеријски каплар у топчиндерској полицији (капетан Младе чинио му се да то није онај жандарм), бивао је ађа. На му је капетан Младе на 5—6 дана пре ухапшења забранио да прелази на ађу, јер ће он сам бити полицајац. Капетан Младе опет је желео да ме чини да то није онај жандарм, а онај га убеђује да јесте.

Прочитан је Урошен испит код кодневне власти, где је то исто рекао што и овде пред судом.

Јеврем Јеремић, каплар коњичке жандармерије, предазио је 2—3 пута на ађу службом ове године, у јуну, а капетан Младе му је казао да му не треба полицаја, јер има довољно војника. После тога је дозвано још два пута, али му капетан ништа више није говорио.

Капетан Младе не зна да ли је тај жандарм прелазио на ађу, но неки мали жандарм. Кад је први пут Краљ дошао, није му ни јављено, те да је могао знати да због доласка Краљева тера жандарме.

Коловре Дабовић жандарм каплар, одлазио је у ађу, и увек му је капетан Младе казивао да му не треба полиција. На 3—4 дана пред агентат казао је, како је неки од тих жандарма узео војничку пару, и то је казао Петку рибару, и капетан Младе то признаје и вели да је томе сведоку забрањено.

Јован Довић, камердинер Краљев, сведочио је, како су војници, који су га превозили са жандармом говорили, да им је капетан наредио да не превозе жандарме, па је капетан то и сведоку казао, резавши да је он жандарк и полицајац.

При претресу стана Младјена није нађено ништа сумњиво.

Г-ђа Анђелија

Капетанова жена, Анђелија, средње расте, пропмаљеста, подебла, око 40 година, вели да није истина што тужба вели. Буру је познавала, али он јој није казивао да ће убити Краља Милана; нит је казивао да ће ићи у „Македонију." Буре је терети за то, што је у њеној кући, за њеном посидни, била оборајнка. Код кодневне власти признала је јер је била принуђена. Оно што је изјавено у Буриеном бележнику записано, записао је Бура, јер зна уме да потпише своје па и туђа имена, може написати и писмо.

Читајући испит Анђелијин код кодневне власти, где је признала све заито је атентатор теретио. Бура јој само казао да ће отпутовати, али није казао куда, нити јој је казао да ће извршити атентат.

Анђелија вели да је „Македонију" на живом мосту, на ђи је виђао и другим сиет. не само портир, који час вели да се приказала као мајка, час као сестра.

Књижевни вели да ова нити је дозвала код њега нити му је писала писма, а што сведок сведочи, то није истина.

Јаков Гарбеши, портар код „Македоније", 36 година, познаје атентатора, познаје и Анђелију и вели је овако у српском оделу, као је дозвала на Иванадан у Македонију. Бура је казао да му је то мајка и тражио хартије, перо и мастила. То нико више није видео.

Бура каже да у „Македонији" има још три женске и један мали, да би и они морали видети.

Петар тврди да је тако било и да је Анђелија имала џегер у рукама. Бура је дошао 16 јуна и говорио да тражи службу. Он му се учинио сумњив и казао господару.

Прочитан је Петров испит код кодневне власти код које је сведочио исто, што и пред судом. Сведок је код кодневне власти рекао да је та жена плавушка и да је била у немачком оделу.

Сведок Петар је заклет.

Председник је за тим у 5 и по сах. прекинуо седницу а другу заказао за сутра у 8 сах. у јутру.

БЕОГРАДСКЕ ВЕСТИ

Задруга за подизање домаће индустрије. Од 30 августа имаћемо је 105 подаља за увођење домаће индустрије. Образац се планова задругарима, да неће морати ићи у варош по прву плаћу.

Државно трговачка школа. У среду, 1 сеп. било је у њима св. Марка прославље ова. Ова је установа Дра. Тр. Школе, а налази се у уређивању је заснивање: какво плаће и друга питања треба да буду. Ова је школа је по плану на прве године предавања моја почеће 2 сеп. м. Прво стање ученика ово: је у њему једна III, у другу 36 и у трећу 35, свега 156 ученика. У школи има са директором 16 наставника.

Лез ранер. Г. Мишко Шпанац, прошли основним љубави према пијаћу сре. посао, ваљало је ушкоти сеоу ватер. Ту Аћеу И. Шпанац, за доказ ње чиме пољодушке пољске друштво „Војвода" положила свој ући пољана. Ушли друштво „Војвода" и ове ушли у друштво у свему напредовало.

Забава. У суботу 4 с. м. пољодушко друштво „Војвода" приређује у просторијама „Мали Пајаре" забаву с играњем у корист своје библиоте. Улазница је за свако 150 дин. Почеће ће у 8 сах. у вече. Свако ће у 8 и по часова у вечи. Програм прве деле је ово: Српска химна од Јанка, пева мушки хор; Ђ. Јанковић: Ђ. Бајић, пева мушки хор; Хаџи Радо: Ђ. Бајић, пева мушки хор; Ђ. Јанковић: Ђ. Бајић, пева мушки хор; Ђ. Јанковић: од Јанка, пева мушки хор; Ђ. Јанковић: Ђ. Бајић, пева мушки хор. У другом делу настаје игранка.

Употреба у државности. Основни пољопиши Обрен Младеновић дужношћи учишти употреби је у државности коменданте 1 пољопиши пука „Обилић".

Управитељ грађанске школе. За управитеља грађанске и дечанске школе у Ваљеву постављен је Никола Јелић надзорник народних школа среза ваљевског, окружа подунавског, до потврде државе.

Постављен. За суплента у гимназији Краља Милана Великог постављен је Стеван Ђ. Нешић, професор суплент.

Надзорници народних школа. Наиме је за надзорника народних школа среза ваљевског, среза ваљевског, среза ваљевског,

5. Прат дугачак 8 и по см. добре равније у горњој трећини. Преко јабучног (cartilago thyreoidea) иде једна бразда широка 1 и по см. а дубока око 3 м. м. која се протеже напад и оцигиле и то с леве стране 4 см. иснад унета, а с десне тако исто и тубе се на потиљку. Бразда је прело јабучним сувп, која је у бразди као ушивалена (periarticulatio) с десне стране се бразда завршава а лев је на и само с једне и сигуо ограничена, а лева страна ове исте бразде спушава се на 4 см. латерално од медијане линије, а у даљем је продужену бразда сама себи. Ширина ове исте је 5 см. а ограничавају је дуге и доле подужне одвајање у неколико милиметара широко изнад.

6. Иза кога у облику дуге, дошла на врату, равнолеже, бочкоиде и протежне дуге је дуге дете, на преосу ових пета конституише се је кра иње у зубуљасту танку.

7. Мускулна уколенска сруда добро развијена.

8. Прса добро развијена, обла и пропорцију трбуха увучена.

9. У левој пределни кавиду прве и друге трећине (hipochondrium proprium) иде се једна стара свежња дугачка 1 и по см. која лежи у правцу самога дуголеза.

10. На левој бутљави с преда на 12 см. више колена има једно подужно дугачко 1 см. и широко 2 м. м. вештачко плаво, вештп прекинуто место. При жеоку констатује се унутра граница између свега места, нормалног кутиса и колоидног ткива. На пресеку ово другог вештачно-плавог места налази исто као и прво.

Одних исход ових места а нешто увучено и на лево листу неколико нешастних ерозија површних жолудових отвлетина.

11. Беја коже на лешту а нарочито на сирогуку лицајне.

Чвар и коже око вагн ни и вадља дебеле пронова увршене закупљеном пуцају. На чвара мире проминирајуће три конкрементне лицајне пирамиде.

12. Сва полуутопљена, знатно једнако развијене остале, нарочито мало измучене.

Уста полуотворена у ову и устима налет обложен, као и у уснама.

Боја врлп нормалната.

Б. Унутрашњи преглед

1 Дупља дубаље.

13. При отварању главе, као и коже тако и на подкожном ткиву нема нигде абнормалног.

Дебљина брадомишићног облика.

Лобања брадомишићног облика. Шавови развијене. Окоштавање пронтакли прочими 16 см. и нормалнпм — паријеталне 14 с. м. дебљина лобање просечна 4 мм.

15. Дура матер пријачно атхогната сиве боје пасли се, судови у њој нормално на клепочно пирајетални стражама добро напуњени крвљу.

Синуси дугачни (longitudinalis) умерено крвљу напуњени.

Унутрашња површина дуре глатка и сјајна је.

16. Плитр је жилни посебно на биперу дубоко које њајвпш начин абнормалног

Судови пије дуге напуњени, а на десној чеоној површи и на левој слепо-очној дуже примећују у боји.

Пија је само полупљаће.

17. Конвентиципе мозга тестаста. На пресеку не показују се јасно и бело крпне тачке, просто плаиеле. Контуре нису праве.

На артерији базиларној склеза се атеромазијска промена, остала артерије и венски синуси нормалне боје. Зидови артерија тако исто нормалне промене.

Остали делови мозга не показују никакве патолошке промене.

II. Врат

18. Поитр је жила на врату непромењена, иако се на унутрашњој страни њеној, на месту, које одговара трећини дужине тачке 5. напротив на продиси дуже њеном је је пронлеглу на свим местр тако звагутом (растегнут) да се само мутно виде. У њеном току ну брадо и на унутрашњој површини њеном лас и мускулатуре суседиадне врату.

Просеч коже на месту, које одговара тач. 5-ој, суд је.

19. Слузоопонска ткива пријачпна у водељ трећини, а нарочито је бледа. Остала слузоожна ткива, нарочито, епителпна и горњег дела дыхалних пријачпна и крвљу напуњена. Слузоожна дериватп жила слојем слузи обложена.

На површпи нормалне структуре на резанцима гледаоп.

Ов Врлбеки (ножнчна кост) тако исто нетакнута.

III. Трудна дуплз

20. Дијафрагма на левој страни на ивици четврте ребре, на десној тако исто.

21. Мускулатура дуре врло јако боје.

22. Десно плуће у горњој партији једва на унутрашњој површини жуто и водља партија светло. Лево плуће слободно.

Боја плућа с преда у горњим партијама сиве боје са интенсивнијим пругама а по ивици и са стране утамњено мрко. Површина плећна сјајна.

На пресеку видима се обилно мрко пријена паренхимата крвљи тамнпст. Пронпе је иснад гледаоп.

Отпалан је нехпд у зборним жљездама.

23. Перикард гладак сиве боје у њему је једну малу количину мутњастог бистрог серума.

24. Срце нешто чеће од песнице обдупрапе иснад спољашњих прилика количина сиво жуте масти. Боја срца мрко сива. Миокп јасного мишића, у десној комори нешто мало тешње мрко плаве пруге. Лева комора скоро празна.

Како потрошпо тако и вилна крвна судови по површпу имају нормалне, сем мало повећане утробе васкуларне плена.

IV. Трбушна дупља

25. Полозне трбушних органа нормални.

26. Перитонеум мокрпи. Нема средње видљиве, у мањпм количини масти.

27. Збољупи нормалне величине, прави. Слојевп сиком прљавом слузи. Слузоожна глатка и не нарочпто пјкасто пронкене, боје је сиво.

28. Јетра је обичне величине, мрко црвене боје. На пресеку се јасно виде цртеж и и вилна се умерено мрк. Ивичпа бешика има мало количину жуч.

29. Слезина је скоро два пут већа од дебљини пикаше. На пресеку дубљпого мрко боје. Пародонт је нормалног чврст.

30. Лева бубрег облпком јако развијеном инсном капсулом, обично је подешен са пикаше, која је лако скида. Површина бубрега глатка и сјајна. Површина пресека је мрка јасно страшпто мортпалпо од медуларпна без некаких патолошких промена.

Пеше исто и на десном бубрегу.

31. Бешика напуњена са 100 грама бистре мокраће, слузоожна сиве боје, глатка.

32. На панкреасу нема никаквих патолошких промена.

33. Сирчна врена танка је сиве боје глатка, судови су прилично напуњени, садржина је црна каквог-тако сиво каса.

34. Слезна врена танка је сиве боје и у њему нешто мекшпи коначпја отворене боје.

КЊИШЕЊЕ:

Према протоколу саслушања у тачкама 5, 18, 19, 22, и 24. јасно је, да је обдукцпјом Живпна Анђелић умрло самоубпством ножем уљеза вешала.

Смрпја је наступила у 6 сахата и 20 мин по подне.

27 августа 1899 г.

Београд.

Одговпли:

Др. Св. Арсенијевић с. р.
Др. Никола Х. Николић с. р.
Др. Пеше с. р.
Др. Мил. Радовановић с. р.
Др. Д. Т. Николајевић т. р.

Оверавају:

Милан Н. Христић с. р.
судија

Милоје П. Тодбрезић с. р.
чл. апарата пољопривреде

ИЗЈАВА

На испитивање мојих познаника и пријатеља, сазнао је и како жена обдукција код Живка Анђелића, изјављујем ово:

Ја сам уистину изјавио пријатељима, док Јелени Мрђеновићевој по уљаву обдукцију 100 дук. Но сирота Јеленинпа сам је обдукција преплаш на јемног сама Сину Мрђеновића, и Сама је по новом закону плаћено утугпла Живку или њиховој вој цпта. На ја сам изјавио у отблету сва обдукција 100 дин. Јеленин 600 динара, а доцније плаћено сам и Сама 800 динара у злату, а нисто јоп интереса нпје ни до сада потраживао ни Сама ни Јелено и Сама сам је плаћа да се обдукција нпјама код Живка.

Ако што ја на свпте кажем, сва је стварчисто прпкривена лажпма, и ако је неко тврдио јемно истпнпто. Али поштп је сва моја обдукција дошла у такову ситуну у којој се нпсмо и Анђелић јемпно познајемо, што ако је Анђелић јемпно познат, ја сам јапно на потребан свпм другим објаснити какво сам ново нпно и одуда са Анђелићем.

1. Септембра 1899 год.
Београд.

Ђидра Мијаковић.

921

ОРФЕУМ БУЛЕВАР

(Orpheum Boulevard)

Данас и још само кратко време

гостовање

I. ЧЕШКО ВАРЉЕТЕ ДРУШТВО

Управник: Бертода Фирет

Пуна специјалитета 1. реда. Сваки дан два велика комична комада. Врло солидан програм за породице.

Почетак у 9 часова.

Улазак: I ред 1 динар, II ред 0·50 дин.

923

Даница Мијатовићева јавља свом добром сурогату

†

Васи Мијатовићу

гостионичару „Казино"

полуутопљени помен у суботу 4. септембра у 8 и на часовн пре подне, у цркви Св. Николе на новом гробљу.

923

КОСОВО
МРКО ПИВО Косово
пренело је пивница
Старога Мајдана и
од данас се редовно
почиње точити.
Пиво је наврено
а цена обична
903

ЧЛАНОВИМА I-ОГ БЕОГРАД. УКОЛНОГ ДРУШТВА У КРАЉЕВИНИ СРБИЈИ:

У месецу Августу исплаћено су уколнице од 1000 динара за ове умрле чланове:

Бр. књижице						
1638	Милан Стојадиновић	седлар	на Београд. упоште	од 24/I	1890	умро 98 1899.
780.	Бура Николић	обућар	„ „	15/XII	1896	„ 98 „
2353	Мирја Вујовић	удова	„ „	6/I	1893	„ 148 „
729	Никола Ђ. Јовановић	тесаја	Ратајица	2/XI	1898	„ 188 „
357	Росанда Цветковић	„	Београда	26/I	„	„ 198 „
2249	Јованка Јунајевић	„	„	9/II	1899	„ 198 „
1678	Вождимир Ж. Јовановић	кадет	Шабац	28/I	„	„ 18 „
818	Благоје Симић	служитељ	Београд	19/XI	1898	„ 258 „
616	Јула Дуповић	удова	Панчева	14/II	1899	„ 228 „
3029	Мила Анђелић	„	Београд	9/II	„	„ 288 „
2	Живко Вујић	служитељ	„	9/II	„	„ 288 „

Разрез по 0·05 м. д. од сваког случаја износи 0·35 п. д. на једног члана.

Позивају се сви чланови из Београда да горњи разрез Управи исплате до 1. Октобра т. г. у противном примењаће се члан 12. друштвених правила.

Чланови из унутрашњости позивају се да исплате ово разрез до седмодневне је рок пре износа од дана умрлог пријема, а чланови из иностранства најмање је рок њиног износа од дана умрлог пријема.

УКДр. 356. По напредарији I-ог Београд. Уколн. Друштва у Краљ. Србији. 31. Августа 1899 г. Београд.

919

Штампа Типографије „Напредњачке" (Јанка Михајлова удица)

Одговорни уредник М. П. Жељаповић

Број 10 пара ВЕЧЕРЊЕ ИЗДАЊЕ Број 10 пара

БРОЈ 260. — 1898. KLEINE ZEITUNG

МАЛЕ НОВИНЕ

ЧЕТВРТАК 3. СЕПТ. LE PETIT JOURNAL

Оглаи сваку ини суфебду дубе, ветаие теме, броду праи, утеорлаи траие, творе шта говоре и тиме слуае вторбиие и трговиае мисли

ИЗДАВНИК И ДИРЕКТОР ПЕРА ТОДОРОВИЋ ОДГОВОРНИ УРЕДНИК МИХ. Т. ЖИВАДИНОВИЋ АДВОКАТ

ДОБИЛИ СМО
НАЈВЕЋИ ИЗБОР
МУШКИХ
ШЕШИРА

У најновијим и најредње лепим фасонима и бојама, а из најодличнијих светских фабрика и то:

Мекани шешири по 1.00, 2.00, 3.00, 5, 5.00, 6.00, 6.00, 7, 8, 8.00, 9, 10, 11, 12, 12.00 и 15 дин. комад.

Тврди шешири по 3.00, 6, 10, 11, 12, 12.00 и 14 дин. комад.

Избор шешира је по своме богатству и лепоти **без конкуренције, а цене су** јефтиније **но игде**, зашто молимо поштоване муштерије да се и лично увере.

☞ Поручбине из Србије извршујемо са одма најсолидније и најтачније. Паковање бесплатно.

Коста Николић и Друг
БЕОГРАД.
838

ПРВА СРПСКА ФАБРИКА ТЕСТА У БЕОГРАДУ

ПРЕПОРУЧУЈЕ своју РОБУ како овде тако и у унутрашности по најумереним ценама.

Квалитет робе не уступа ни у чему квалитету робе страних ФАБРИКА. За ЧИСТУ и СОЛИДНУ ИЗРАДУ ГАРАНТУЈЕМО.

С поштовањем
Лазаревић и Новаковић
916

ОД ПРВИХ ВЕЛИКИХ ЗНАЦИ ТАЛИЈЕ

ПРВИ СРПСКИ ЗАВОД

ЗА ХЕМИЈСКО ПАРНО ЧИШЋЕЊЕ ХАЉИНА
ЗАВЕСЕ ШПАРЕРАЈ У БЕОГРАДУ

Г. ФИШЕРА

Највеће хемијско парно чишћење хаљина врши по најумереним ценама сва мушка, женска и дечја хаљина, бољег и пожељног постања обнавља и чишћава најсавршеније, штедећи за муштерије, парење и осовање марке, поправљате на прекрој, осовање, рукавице боље, шешире, крагне, огрлице, свакојаке изгубљене ствари и т. д.

Прибавља се, да не се готовим предметом чекати баш дуго, парење и одвајање постава, мушица и других украса во их за хаљина и то тако, да во нам ваша одећа.

ПОРУЧБИНЕ СА СТРАНЕ ИЗВРШИВАЋЕ СЕ НАЈСАВЕСНИЈЕ

На жељење шаље се потпуно одела, женска хаљина и друге предмете под пеглирањем за један дан свакатим и прагати.

Завод се налази: Обилићев венац, према од Сретењске до каде. Дирекција.
810

Сингерове
ОРИГИНАЛНЕ ШИВАЋЕ МАШИНЕ

Г. Најдекингер Београд до Нар. Банке
у Пиваи жупеае код А. Пилиповиа агената Краљеае гре
у Шапиаи жупеае код К. Николића трговца

Сувом протекционалном конкурсном жирају
894

ЧЛАНОВИМА I-ОГ БЕОГРАД. УЧИТЕЉСКОГ ДРУШТВА У КРАЉЕВИНИ СРБИЈИ

У месецу Августу исплаћене су умрлине по 1000 динара за сва умрла чланова:

Бр. књижице							
1653	Милан Стојадиновић сеоски	из Београда	упише се	24I	1880	умр. 98	1898.
280	Вера Павлова обућар	"	"	18XI	1898	" 98	"
2933	Марија Вуловић удова	"	"	6II	1898	" 198	"
729	Никола К. Јовановић земљ.	" Ритопека	"	25XI	1898	" 198	"
337	Весилија Цветковић	" Београда	"	2I8		" 198	"
2940	Јованка Живојинов	"	"	8II	1899	" 198	"
1675	Владимир М. Јовановић кмет.	" Шапца	"	28II		" 18	"
818	Благоје Симић служитељ	" Београда	"	19XI	1898	" 238	"
616	Јуле Дуловић удова	" Шапчева	"	13I0		" 298	"
5629	Мила Јаранковић	" Београда	"	14I0	1899	" 288	"
2292	Недељко Вујић служитељ	"	"	5II	"	" 288	"

Разред по 0.05 п. д. од сваког случаја износи 0.55 п. д. на једног члана.

Позивају се сва чланови из Београда да горњи разред Умрлине исплате до 1 Октобра т. г. у противном примораће се члан 12. друштвених правила.

Чланови из унутрашности позивају се да исплате ово разред до сада којима је рок три месеца од дана узмена протокол, а чланови из иностранства којима је рок шест месеци од дана узмена протокол.

УПЗ.Бр. 306. Из напладнице 1-ог Београд. Учит. Друштва у Крал. Србији. 31. Августа 1899 у Београду.

ЛИЦИТАЦИОНИ ЗАВОД

у згради Хотела Македоније на поч. пијаце Београд.

Прима је за расподају ранге дивље, алатнице и индустријске предузећа.

Купци који су рада користити се јефтиним купонским пока нашле добе про или после подне на лицитацију која се држи у самом локалу.

С поштовањем
Ђ. С. Петровић
848

ЧИТАЈ

У кафани код „Паука" Крал. Милана улице, има добра српска кујна, жидаје пост, у кафану и пиваи кафане ће Уверење: моли поштовану публику да се изволи уверити.

С поштовањем
Ђока Поповић
905

ПРАВИ РУСКИ ЧАЈ

ниј. пода. РУСКОГ ЧАЈСКОГ ЕКСПОРТСКОГ ДРУШТВА
„КАРАВАН" ИЗ „МОСКВЕ"

Може се добити у свима бољим колонијалним и деликатесним радњама.

Треба тражити на ваште, марку као и на руски биндероле.

Главни заступник за Србију
МАРКО Ј. АЛКАЛАЈ
Дубровачка улица бр. 37.
696

Преки суд

Јавно суђење у Преком суду оптуженима за атентат и велеиздају, управу Величанствам и рушење уставно-либералног система

СЕДМИ ДАН

2. септембра, четвртак, пре подне

Пре суђења

Публика је пуштена у судницу тачно у 8 часова. Истовремено сведоци су ушли у судницу и заузели своја места. Данашњи председник суда је Божа Тодоровић, а за чла ове Милутин Нарандић, Вељко Гарић, Дуле и Јеленић.

Испит Боке Стојковића

Бока Стојковић, професор у пензији, 38 година, из Неготина, неосуђиван.

Пошто су прочитани основни тужбе против њега, Бока Стојковић каже да није сасвим тако, како је на бициклету Пашићу држао предавање, а председник му рече да је тужба на основу сведоџбе Косте Младеновића.

Његови најчешћи односи с Пашићем били су, што је као је описао из Неготина, отприлике онако, како је описао тих писама. Тужба његово занемарење поводи на реч као се у Београду нешто одигравало, што је дошло страхе неприлике, па је ту гостала. А међу тим даље у писму говорио се о ја Владану Ђорђевићу, то се види да се писмо тиче Владана и његове каузе, а не непремишљених. Ран „страна" није никакво тајно за народу тако зову грчког краља. Пашић је руководила, а како да се у Београду нешто важно одлучује то, што живели у учутрашности и не свеснуја се ни с ким од њима, није никако какво је стање ствари, па је од доласка Таубеа очевидно да је у владајућим странке дошло до рупе између њих и Краља, а да је Таубе дошао да пре није могао знати шта је се десити, а да је могао пропустити, он не би то писмо писао. Да је знао то, да је био уверен, он Пашићеву не би писао отворено, као шпијуни, што би му као било учинити. Он одласка Жадовског и доласка Таубеова очевидно је у српско руским односима обрт на боље и то је смисао тога писма; па је додао да он у те гласове не верује. Моли да се прочитају писма у целини, па ће се видети да је тако. Зар он смиловања данашње стање тиме, што прави дволичним проневарам у министарству поражања мишљење, па тако даље не може остати. А и то што је писмо, писано је уз газани, приватни предмет. Другу никакву преписку није имао.

Што се на загодинској, станици видео с Пашићем није крио, он се се састао случајно, и ту се није свесно само он, но и сви његови познаници који су се десили на станици. Ако је за то крив, криви су и остали. Он се с ким само поздравио и ништа више. Неће се сећати на станици за 2—3 минута водити интересантан разговор. Само виђење са својим познаником Пашићем не може бити доказ његовога учешћа у завери. Нека се судије залисле у положају да се случајно тако састану са својим познаницима, па и противницима се поздрављају.

Истине реч на бициклу Пашићу от пошао је краљу, то је истине су, он тада Пашићу ништа није говорио о политици. Пашић је назарено Краљу, а он лично обичну аудијенцију Пашићу. Сведок Коста Младеновић, који је био касација, лажно је сведочио, то је Бока као по изгубио службу а Коста је само за позиција, као пензија. Пошто о томе није ништа саслушивао, то моли да се испитају његови сведоци, које именује, па ће се суд уверити да сведок лажно сведочи. Сведок кучно да би то сведочио, кад би знао да не то Боку успех те лажне сведоџбе оптужити за велеиздају.

Он је у радикалној странци увек учешће као и Краљ Милан дао ноге устао и вредносно на интелигенцију, јер је између Круне и радикалне странке било потпуно неразумевање, а не из антагонистичности, а он по својим политичким уверењима није место бити противан династији и зато што је радикал је био у тој партији био док је за то било услова, а кад је укинут ново устав, он се није ограничио на обично понашање. Кад је после бегства каже, да није осмелио, он је стао и није се ни ово у њима, не што би се бојао, но што је сарочила човек то не би ни направио. За то није честито Пашићу ни пријатељско реч, већ је учествовао више у изборима. За чије је онда добро дачишће стање? Нама не разговорима и писмени о оном што се чује и говори, о новостима.

Из његове прошлости, из прошлости његовог прошлости није могле да тако повода за његову сатубу. Његов отац ник. Станко оснивач је као прилежник Обреновића и преко њега је вршена кампања за повратак Обреновића. И сад њега оптужују да је противник Обреновића. За то што његов отац ник. Станко је присталице и ордена. Ако ко има рачуна да Карађорђевић не хоће у Србију, то је он, које би лакше што је његов отац био против Карађорђевића. Он према Обреновићима никад не може бити непријатељ, а пријатељ Таубе силом га чини мученицом за Карађорђевиће. У свима својим говорима, па и учешћима он се увек сећао владалца како треба нерад подаље бити. Као познати пријатељ династије, он је Краља похрањено у Ветерну, па Га непрати до Куслаћа, пољубио Га у руку и изразио одлност целог округа. Кад је бока прослава повратка династије, он је и ако на сеоницу, ипак телеграфисао и честитао прославу. И опет је он заверени! Тражили су његови приватни да им о ново годину напише денешу за руског цара, и он је то учинио, али пошто су про честитали Краљу. Тодико је он био пажљив према династији.

Прочитани су испити Стојковићеви код иследне власти, где је изјавио да ништа није знао ни о атентату, ни о завери да се припрема преврат, у опште је поређао свако своје учешће у овом делу.

Сведок

Коста Младеновић, писар начелства, 35 година, неосуђиван, опт. Стојковића позвије. Коста сведочи, како је Стојковић на банкету изазивао Пашићу као непријатеља који стране. Сведок је био на том банкету трабанац. У страници није било чарака као ријем сс чрбији Никова Величанства, Здравица је говорила само о прилика ма партије. Здравица је била у том смислу, да ће партија умети наћи пута и начина да се ослободи овога стања.

Прочитан је испит сведоков код полицијске власти, где је изјавио да је бановао о истинити, који је он дрско и да је Стојковић у здравици напивао данашње стање као неустановно које је мора, јер је противно интересима народа, али он верује у мој странке и Пашића, да ће они наћи пута и начина да се Србија ослободи овог нерегуларног стања.

Сведок се на свој начин моли да изаст.

Бока Стојковић вели да није истина тако. Он сам, који је држао здравицу, не зна се сетити реча на здравице, а камо ли сведок да се сећа реч које су говорене пре 16 месеци. Сведок је морао свако дан слушати док је научио те реч. У остолом кад то сведочи само он, као касација који је сам полицијски чиновник, онда се може казати колико је то поузана сведоџба. У остали сведок није ни могао чути ита је он говорио, јер је налазио те пиворда једе и пиће.

Бранилац Вељко Топаровић тражи да се пита сведок, да ли се у здравици изнашло на Краљеву Величанства или је критиковано Краља. Прочитан му већи да је сведок сведочио да Стојковић каже нису говорили о Краљевима. Сведок је казао: а данашње тражи прелаз уређу суду.

Испит Боке Новаковића

Бока Новаковић, поручник у пензији, 46 год. неосуђиван, потучен је што је присутно у пијаној сали говорио да нам компанија као Краља протеже рачуна само зато што Пашић не хоће да се Краљ Милан, па ће то не може ни бити сагласан у тој завери. Новаковић не зна да и нам алзере против Краља Милана, па ће то не може ни бити сагласан у тој завери. Он је сам свој вех правио у војсци, а увек је верно служио Краља и Отаџбину. 1881 год. учествује је у једном трошку у Русији као питомац и тако просео до 1893, кад је и пенсионисан. Он тога зоба је као грађанин. Али је увек био само војник, који не мисли на само служи као машина. Никад о политици није водио никаква рачуна па ни сад није. Он је радио само рачуна. Као војник се дрзио и у пенсији, те није ни учествовао у изборима, партијама и политичкој борби. Он је био ван партија. Достека нарединки, коме ни имена незна, неистиниту је; никад га није ни видео, нити је с њим сукоби. Он је за пољуљао између краља и Пашића, па да буде унапређен, као што је сада ваш нарединк. Далеке кривица за увреду Краља отпада. Знајући да је одговарао за то дело, увеђен је да је нарединк Милош употребио праћку да ни тај начин дође до официрског чина, те тако оклеветао оптуженога. Нарединк се позива на свог друга опет нарединка, који такође тиме може шпекулисати на официрски чин. А како то да нико други у казарни не чује, но само та два нарединка.

Наредник Милош наводи да је то било на недовико дана пре Ускрса, али колико се сећа, то је доиста тако било, јбогом почетком априла; од куда он зна тек сада да се ни њега није одазвао на позив, то не може да каже. Сећа се да је у Ваљеву било три месеца. Сви који су онде присутни, сви би се сити наседали кад би их се рекло да је Бока вежбадник, само да није овога случаја.

Прочитани су испити Бокини код истедне власти, код које је брано као и ово пред судом. Бока је ученик пекарског својих домаћаја скоро 20 година, а дневник је водио шкиром, од које је показао кључ. У дневнику ничега нема што би га теретило, све су обичне ствари из његова живота. Прочитан је протокол претреса стана Боке Новаковића, где није нађено ништа сумљиво, ту су најени и његови шпекулативни дневници.

Сведоци

Милош Трнавчевић, наредник, из Божа Петровић, наредник, је сведоче се онде, то једам у Пожаревцу а други у Врању, те су позвати. Кад ће испитати се и саслушати с Новаковићем.

Испит Настаса Мариновића

Настас Мариновић из Бела Потока (код Београда), земљорадник, 40 година, осуђиван на две године „на правди" (због противзаконитог лова).

Настас је оптужен што је 24 јуна говорио да ће се крои или два нешто крупно десити у нашој земљи. Настас вели да не зна ништа за то говорио; он зна да ће бити осуђен, али нпак вели да то није говорио. Сведок Иван тереши га за то што му је казао да је лажан, кад му је пребијано што није био на митингу и рекао му да је боље и поштеније рани код од лажи, а Иван му рекао да ће за то испаштати. Опет вели да то није говорио. Тада је у Порти било још људи.

Прочитан је испит Настасов код среске власти.

Прочитан је и претрес стана Настасова, ни ништа није нађено од значаја.

Сведоци

Иван Миланковић из Б. Потока, 35 година, неосуђиван, у пријатељству је с оптуженим, њихао је оптуженога на Иван дан код куће, где је говорио о партијама и општинском избору и пребацио сведоку како је пообећао на изборе. Није чуо да је оптужени говорио нако ће се да који дан нешто крупно десити. Кол полицијске власти Иван је сведочио тако исто. Ништа више не зна. Закључе се. Дангубе тражи 10. д.

Михаило Радовановић из Б. Потока, 40 година, неосуђиван, није у сродству с Настасом, судио се с њим зр га је Настас тужио што га је „помиловано" (пуштено га из затвора. Сведок је тада био кмет). Михајло сведочи, како је прво Иван почео говор о партијама, па се Иван и Настас почекали ко је бољи радикал, а Настас је рекао да је он бољи јер зна шта се ради у Београду и шта ће бити кроз три дана.

Настас, који је све то сад био чуо, сад плаиу и рече лутито да то није истина, да је то лаж; сведок му је казао да ће Настаса много коштати што га је тужио (Настас пане).

Сведок се може закleти дангубе тражи 5 динара.

Прочитан је испит сведока Михајла код среске власти, где је сведочио ово исто што и пред судом.

Лаза Марко Кузмановић из Бела Потока, родом из Ваљева, 30 година, неосуђиван, сведочи да се Иван и Настас свађали ко је од њих бољи радикал. Другог ништа није чуо, до то да је Настас казао Ивана лопужом и оида је поп позвао учитеља те отишао. На то се може закleти. Код полицијске власти нпп је тако исто сведочио.

Петар Срећић, учитељ из Б. Потока, родом из Смедерева, 23 године, неосуђиван, сведочи онако исто као и поп. На то се може закleти. Дангубе тражи 10 дин. Тако је сведочио и код полицијске власти.

Јока Ристић из Б. Потока, 40 година, неосуђиван из ниша ништа да сведочи, јер је био у цркви, а не у трпезарији кад се и где то десило. Закључе се. дангубе тражи 5 дин.

Сведок Михајло вели да су ту биле и сви остали сведоци, а они поричу да су чули да је Настас изговорио оне речи. Поп вели да је казао Настас то и рекао да он није чуо оне речи.

Сведоци су закleти, и то се поп по закону прво сам закleo, па онда остали сведоци.

Испит Јована Тодоровића

Јован Тодоровић земљ. из Баничине, ер. земљорадник, 42 године, неосуђиван, вели да ништа није зпао за атентат. 29 јуна с другпнпи је седео и пио, кад је дошао председник с одборницима кога је хтео частити, а председник није хтео да с оптуженим му рекао, „хоћеш нама да чете дубити у руку." Сведоци шта говоре да је он рекао, „чекај ме ас 4—5 дана, па ћете ме сви либерали и напредњаци љубити у руку, а ниси ће се и у земљу закопати." Они би достављали одмах а не после 12 дана, јер је тек 2. јула спровешен. А то није рекао, посведочили су његови сведоци, а ни је било после тенгата, нпко на то не би мислио, а овако хоће непријатели да га упропасте.

Читају се његови испити код полиције власти, где се тако исто брапно као и пред судом.

Сведоци

Петар Миловановић из Баничине, 64 г., неосуђиван, вели како је тужени рекао да ће доћи и њихово време. Код полиције сведочио је исто исто. Закључе се. Дангубе тражи 60 дин.

Тодор Марковић из Баничине, 64 године, неосуђиван, сведочи како је Јован рекао председнику, да ће га овај, кад ноће да пије пиво дубити у руку кад дође његово време. Закључе се. Дангубе тражи 60 дин.

Марко Стапојковић из Баничине, 35 година, неосуђиван, сведочи да је Јован изговорио оне речи, за које је оптужен. Тако је сведочио и код полицијске власти. Закључе се. Дангубе тражи 80 динара.

Јован Пешровић из Баничине, 37 година, неосуђиван, сведочи као и прошли сведок. Тако је сведочио и код полиц. власти. Закључе се. Дангубе тражи 80 дин.

Милутин Васиљевић није дошао, али је и он код полиц. власти сведочио, како је Јован рекао да ће га они љубити у руку, кад дође његово време.

Војислав Вукадиновић није дошао, а и он је сведочио као и Милутин.

Арса Савић из Баничине, председник општине, 48 година, неосуђиван сведочи да је Јован рекао, како ће доћи и његово време, кад ће га Арса љубити у руку. Тако је сведочио и код полицијске власти. Закључе се. Дангубе тражи 20 динара.

Милан Панчић из Баничине, 36 година, неосуђиван, сведочи како је Јован изговорио речи за које је оптужен. Закључе се. Дангубе тражи 100 дин.

Јован пориче и вели да је Милан пишао против председника Арсе, па је рекао да ће се Јовану осветити, јер је све то он учинио. Онај Милан, вели Јован, пропао је сви партијом.

Радосав Михајловић није пошао и код полиц. власти сведочио је као и сведок Милан.

Прочитан је протокол претреса Јованова стана, где ништа сумљиво није нађено.

Сведоци су закleти.

Председник је у 11 сах. прекинуо претрес, а продужење заказао за сутра у 9 часова пре подне, за кад су позвани сведоци по кривици Јована Стевановића из Онтреља.

СВЕДОЦБА РАДЊА РАДИОЛОНИЋА НОВИНАРА

по кривици
против Милована Ђурђића из Ужица
пред Пратим Судом *)
(по стенографским [illegible])

Председник. — Јесте ли ви код суда на прекид од среде?

Председник. — Онда ће вам се рећи да ће се ово суђење за увреде председника Обреновића и краљице, а у вези Карађорђевића?

Сведок Радоје Радић. — Ништа нисам ја чуо, ни ја сам говорио.

Председник. — Видите, једни сведоци о томе говоре. Шта кажете на то?

Сведок Радоје Радић. — Бадава, ја нисам ни с ким о томе говорио. Ја сам се сутрао са г. Радићем код полицијског агента. Јасам с њиме у пријатељству, и ако тако ви и њихов по протоколу кажу, ја ћу да кажем да нисам ја чуо

какав разговор са пресом Буровић при истеку године. Питали сте мене је ли истина. Рече истраживач судије, наставићу ја ово што сам почео данашњи. За сва се ова прибрао и нашао сам ни тад овог:

1890. године новембра септембра или почетком септембра, одма се беше одбио дан и месец, лањско ми је прота Милан Буровић, прва неђеља „Рухи Цар“ и после поздрава нашо ми: „знам нешто с тобом да говорим“. Ништа нисам ја тад ни знао ни слутио, а он настави: „Прото, хајдемо унутра код „Цара“ па ћемо сести на један сто и говорићемо.“ Он ја и кажи: „Не, не. Ја имам с тобом ни само да разговарам. Ја сам тај поход одбио за то, што имам нешто да вам и само ми само нишкоме разговора не рекнете тога, што ја прота Јовица Ђурић и ја вам ћемо рећи. Ја сам ти ја, а ти ћеш ја сам тај“. Он ја и кажи: „Ја ћу ја, ја ћу ја, ја ћу ја,

Број 10 пара ЈУТРЕЊЕ ИЗДАЊЕ Број 10 пара

БРОЈ 384. — 1891. KLEINE ZEITUNG

МАЛЕ НОВИНЕ

ПЕТИТ Ж. СВЕТ. LE PETIT JOURNAL

Онтаи овај нам слободу дује, истини тежи, правду брани, изгледе тражи, тежи што говоре а тиме служи отаџбини и народној мисли

ВЛАСНИК И ДИРЕКТОР ПЕРА ТОДОРОВИЋ ОДГОВОРНИ УРЕДНИК МИХ. Т. ЖИВАДИНОВИЋ, АДВОКАТ

ЗА ГОСТИОНИЧАРЕ И ДОМАЋЕ ПОТРЕБЕ

ЧАРШАВА, ПЕШКИРА, САЛВЕТА И ЗАВЕСА

БЕЛИХ И У ПОСТОЈАНИМ БОЈАМА

ПЛАТНА И ЖАКАРД ТКАНИНА

У ШИРИНАМА 150, 170, 180, 200, 240 САНТИМ.

за постељне и јорганске чаршаве и астале.

У ЛАНУ И ПАМУКУ ТКАНА 656

ДОБИЛА ЈЕ И ПРОДАЈЕ ПО ВРЛО

ЈЕВТИНИМ И УТВРЂЕНИМ ЦЕНАМА

НОВО ОТВОРЕНА ЗЛАТНАРСКА ТРГОВИНА

МИХАИЛА АРСЕНИЈЕВИЋА — ЧИКА МИЛА

У БЕОГРАДУ НА ТЕРАЗИЈАМА

Даница Мијатовићка даваће свом добром супругу

Васи Мијатовићу

ресторатеру „Ватрени"

полугодишњи помен у суботу 4. септембра у 9 и по часова пре подне, у цркви Св. Николе на новом гробљу. 923

ХОТЕЛ СЛАВИЈА,

На најзгоднијем месту на Врачару са **великом баштом** и дивно **украшеним салоном**, као и са великим бројем пространих и чистих **соба** а све намештене новим намештајем.

ХОТЕЛ са ДОБРИМ ЈЕЛОМ и ЧИСТИМ ПРИРОДНИМ ПИТЕМ.

Услуга добра цене су најумереније.

Препоручује се п. трговцима као и трговцима и осталим путницима, како из Србије тако и из иностранства, тако да не посетилац потпуно услужен бити у свом погледу.

Препоручује се салон за **Свадбе Концерте** и **Балове** са врло умереном ценом.

Београд. Јули 1893. год.

Спонтоном

Мијајло Николић (Кића)

866 гост. хотел. Славије.

ЛИГЊЕ из нашег ново озиданог **Рингофен**а најбоље квалитета продајемо са врло умереном ценом. **Браћа П. Ђорђевић** Београд — Сава. 785

ОРФЕУМ БУЛЕВАР

Orpheum Boulevard

Данас и још само кратко време гостовање

I. БЕЧКО ВАРЉЕ И ДРУШТВО

Управник: Бертолд Фирот

Појави специјалитета I. реда. Сваки дан ће бити нова комична комада. Врло солидан програм за породице.

Почетак у 9 часова.

Удаље: I ред 1 динар. II ред 0·50 дин. 929

У КАФАНИ КОД „ВЕЛИКЕ СРБИЈЕ" на Теразијама, поред добре хране пића и чиста природна винског сирћета, на литар 0·40 пр и на кише јефтиније.

С поштовањем

Богосав П. Марјановић кафеџија.

895

КОСОВО МРКО ПИВО Косово примило је пивницу Старога Мајдана и од данас се редовно почиње точити. Пиво је изврсно а цена обична 903

КОСОВО КОСОВО

Кућа у улици Стевана Високог, на Дорћолу, број 34, спрам „Столарско Бравариске Задруге", од тврдог материјала са **6 соба** и осталим удобностима, **продаје се** одмах из слободне руке.

Нстя кућа иде заједно за шпекулацију. Ко је вољан **купити** је, нека се ради погодбе обрати камин. овог листа, или **Вујанићу** стаклорезцу спрам кафане „Мајдана". 853

КРОЈАЧКА РАДЊА

МАРКА С. ПЕТРОНИЈЕВИЋА

добила је велики избор, најнових, *француских и енглеских шаблона*, за наступајућу сезону.

С поштовањем

928 **Марко С. Петронијевић**

600 КОМ. ХАБИГОВИХ ПЕШИРА ранног фазона и величине ФИЛИЦАНИХ и једну цисн-пећ **по 3 д.** ком. У БИРО-У до Златног Топа. 912

КВАРТИР ДВЕ СОБЕ, кујна шпајза, форуз и шупа. Налазе се одмах под кирију. Сретог Саве улица бр. 23. 909

Довољом школе и, ер. земаљско школске области привет.

ШКОЛА МУЗИКЕ КАЈЗЕР

Wien, VII, VIII и III Bezirk. 25 школа-година.

У 1890/91. било је 362 питомца из цело Аустро-Угарске и иностранства. 24 Учитеља предају: пиано, клавир, све гудаче и дуге инструменте, оделењску теоријску струку за вер. хармонију, стручни и општи курс.

Дво-годишњи курс да се усаврше за учитеља. Тро-месечни припремни курс, за полазнике дошле касније.

Курс приватног пеања за дечије певаче.

Курс за оркестрацију музике и курс за композиторе.

Одељење за теоријско предавање преко писама.

45. кандидата положило је испит, већином одличан. Прегледи сваке божићетне полугодишње завода VIII/1, Zöglinggasse 29. с. Отворен и ђацима и ван завода у божићне, и у самом заводу.

Пријем ученика до 15. Октобра, а и прасо после годишње, ако буде било правих места. 911

Војна набавка

Управи вој. техн. завода у Крагујевцу потребно је 80 кила свињске длаке и 1500 кила длаке од коњских репова.

Ко је вољан да се ове набавке прими, било за целу количину или само за неки део од исте, нека се јави поменутој управи за муструу и погодбу.

914

Руски баждар

„У каквога хоће (господу)
Дов'јела жалба,
Једном жеља моја,
Другом жеља моја,
А баждар мени
Један мере свима!..“

Народна

Ако почем не знате шта је то *баждар*, изволите да вам „протолкујемо“.

У „старо добро време“, у сваком граду и градићу (или, како ми то обично волимо, у свакој варошци и паланци) био је по један — *општински кантаруџија*.

Општински кантаруџија — то је био велика сила и власт! Све што се „на пијаци“ купи и прода, а купац или продавац жели да мера буде тачна, све то мора доћи на кантор општинског кантаруџије. Што ли премери и како ли премери, то мора бити тачно, јер да је с теразија Арапчева Михаила, који „худове душе мери“! А да је та мера тачна, најбоље зна то што, што се за свако тако премерапље мора заплатити по грошу, а где бога, и по два и три!..

Но ми смо се заиграли! Није нама овде стало до општинских кантаруџија, већ до њиного кантара!... Јесте, ти зелени, гвозденом жицом опточени кантарџије, које је баждар, јамачно од турских речи „баш“ — прави, истинити и *дара* — мера, према чему би баждар имао да значи *права мера!*

Нећемо се сад овде упуштати у објашњења, како су кантаре-баждаре имали и приватни људи и како то значи кантар некакву контролицу и обележен као права мера. Рећи ћемо само толико, да једне такве кантар-баждаре држи у својој руци и челика моћна Русија, која на том баждару чешће пут мера и наша Србија и осталом свету, па и себи самој.

Али, наравно, при томе одмеравају матушке Русије поступа баш као онај кадија горе, који на свом кантару има два јаја, на једном мери нама, другим Јеропси, а кад мери себи онда обично мете обадва — да мера буде што „праведнија“!..

О том чудном одмеравању на руском баждару баш и хоћемо данас да ремемо коју.

Овамо је учено ово чудно прижање руске штампе, руских друштава, па чак и самих руских влада: они на страни и у туђој земљи уме проповедују најчешће слободе, истину са као бранитеље највиших „права народних“, док међу тим код себе, на дому, не дају никоме о тим стварима ни беспутн. Примера ради да поменемо само ово: Тек што је Милоје Великог тешким напорима и великим жртвама извојевао нешто мало права, где учераше робље турско може колико толико склонити главу, а „браћа“ Руси већ се јављају да нпте како стоји с „народним правима“ у Србији. Не они ће ни сећи да та „народна права“ заштите од Турака, нити ми пита на уз ја могућу Србију у њеној нужди, и невољама борби против највећ Порте, од које је свакој ситнији, свакој најмању повлашћују народу Кнез Милош умео чупати и поктима и дуговима и плаћати грдним сумама новчаним. Не, ту руско помоћи није било. Ни против, браћа Руси хтели су се жини поћести, кад су дознали, да је Кнез Милош при цом од њих код Порте израдио право наслеђства на српском престолу, чиме је ударен темељ данашњој Србији, а што би „браћа“ Руси сигурно поништили, само да су раније дознали за ону мудру радњу мудрог Милоша Великог.

Али у толико је реткостија била руска борба и њино заузимање за „права народна“ према Кнезу Милошу. Ит ако су код њих куће још у велико дражи робље и своје сељаке јашо на трговини продавали као и свакој другој стоку, „браћа“ Руси на једарез пишаше, да Србији треба дати устав и да неписмене српске сељаке треба поставити за државне саветнике, који с њихових саветничких места не може покренути ни Кнез Милош ни народна скупштина, док прво то не би одобрило „највише силе“, а то у главноме значи док не би одобрила Русија.

Дакле, своје сељаке продају као стоку, а наше сељаке поставају за непокретне саветнике. Код себе, на свом и замислити само да је тај мали, ружни, ријеч доле био лубањник његове повести, лепе Кларе! Ох, жалиш срам!

А Кале, на коју је њену тим јако пиће веома утицало, гурну Пеле у сећању и рече:

— Пеле; чуј, Јон ће сад скоро бити готов! Он страшно изгледа; он се једнини, све погиба. Не бих ло ни оробићене паре за Фитеове уши, који ће се после тога претворити у чарчак.

— Ни... ни... ја не бих ло, — једва изговори Пеле. Најзад бедни Јон није био у стању више да трпи. Он истрча у ходнику да мало удише свежа ваздуха.

— Писмо!! Кларин рукопис!! Шта то значи? О, небеса...

Јон брзо пређете очима писмо и као сумануг потрча мору, Кантхолму. Да неће стићи доцкан? Само је још неколико жабунова крило морску обалу од његова погледа...

дому, владају апсолутно, т. ј. цар је Бог на земљи, а српском владају не дају чак ни толико права, да по вољи може мењати своје саветнике. У Русији, великој, силној и слободној Русији не дају ни поменути о устану, а Србији хитају што пре да уреде уставом.

У својој рођеној земљи чудају је њих окселе у уши, раздиру новдрне и уздеју усиле: жиг ни чело онимо, ко се усуди да само помене што о уставним правима, која би ограничила самовлашну власт цареву, а код нас у Србији подбацају народ да се буни против свога владаоца и да траже „устави“ и „уставна права“ своја!

Србија је тада тек била почела дизати главу. На њеном врату, на ручицама и ногама још су стајале ране од турскога сапџије. Турска сабља још је стајала домаћинима над главама српским. У свој Србији није тада било ни двадесет школа. Њени министри, њени саветници, па чак и сам њен кнежевић били су неписмени људи, и ето тој и тикој Србији пред 1835 годину дају писани устав и „уређивају“ је уставним слободама и правима!..

Зашто су и по чему су браћа Руси тако чинили? И вар то није јасно, да су нам устав и уставне слободе дали само стога, да би нас унеп могли завојштити и међународно поверзити као год хтедну, да би од нас направили тако напредњаци свој план за будућност?

Како су радили тада, тако раде и данас. И данас они за најмању брину за наше слободе, за наш устав, за наша „права народна“, а то значи својсти се брину да нам не дају ни ману тамо стане, како ће они њек мобн своје прсте да завуку у наше послове и да они буду господари нашим и нашим отањима.

Кад их упитате зашто они само не уселу уставност, кад им је толико природа ак срце и кад је толико мала просвећеност, они се обично изврћу, како је Русија огромна, како је састављена из много разноликих народа, па би уставност одабрала њено умутрашње јединство.

„Ви сте Срби сасвим друго. Ви сте демократски народ. Уз то, ви сте мали, немате своју малу државицу једне вере и једне народности, а тога је из нас најсигурнији да будете устани-ни нсвољ.“

На то ми ни одговарамо: — Па и Грнгоријани су Срби, они су још мањи од нас, и они су једне вере и једне народности, па чудо то не тражите да

ПОДЛИСТАК

ЉУБАВ и СУРЕВЊИВОСТ

ШВЕДСКА ХУМОРИСТИЧКА ПРИЧА

од **Сигурда**

(скраћено)

Г-ђа Линдеруљ подуби свога синчића, врлини гвожђем, уковри-ће мало своју косу на затиљку, огрну се и оде да у таласима потраже ужасну смрт — сирт несвесно обминуте жене.

Ах, дона Елвира!

Јадни Јон такође се није осећао сасвим добро у кабинету, у друштву троје пријатеља својих, чијем се пољеку тако јако радовао. Морао се веома напрезати да задржи своју тешку руку од главе Фите Лундквиста. Ох...

— Аја... и... и... и... ај!... ај! — чуо се очајан женски глас. Боже мој, она је сад несувишно скочила у воду. Јон је *хтео* напред.

Кад је отишао; његова Клара није престала у ноћи и ућивала. Као отежнути волени ђилан, нитн је у небо упрла свој поглед који се таси, као неки прокор. Не, она то није чинила. Она је стајала сухо и неповарено на обали с подигнутом хаљином, гледала своју сиву ноћицу и викала, као да се неко спремао да је убије. Кад дође Јон, она му притрча, обви своје руке око његова врата и јецајући рече:

— Драги мој, спаси ме; немам храбрости да умрем, само тамо тако... тако... тако страшно јеке!

И Јон загрли своју, малу, детињски растројену женицу и страсно, од снег срца пољуби је, сећајући сад на њеног опроштајног писма, да Фите Лундквист никад то није чинио.

и они увиду уставност! И како то Николићи не заметаре што није устао кнјаз, већ баш на против у ваеаде кујете његове самовоље и гњазбе на оне одавне сиротиње пригорске!

Јасно је, дакле, да је све државе руско пресиа нама неискрено, злобно и душманско, јер с планом подражају и помажу у Србији све оно што може да изазове пред и растројство у њиној земаљи.

Тако су били напад, па тако су и сад.

Кол нас се десила једна несрећа и ми смо на големе муке морали огласити напредно стање у једном једином округу. Браћа Руси дигли су против тога државе и камене и опљуваии нас с тога пред Јевропом као некакво дивљачко племе, готово да нам људе једе. Али ми Бога, и Бог нас је у брзо казнио. Пре краткога времене читали смо у „Правительственом Вјестнику", какве у службеном органу руском, где се одавно стање проглашују у неколико губернија руских. Проглашујући то истакло стање браћа Руси *ни сиу сами јавно да кажу на какво га проглашују*, и у изразу то је напредно стање проглашено с тога, што у оним крајинама влада глад и власти се *боје да се напад не избуни*, јер ако нису то у Русији напад прекид од глади и богатиши племију у сиском вавбиљу.

Тако, дакле, у оним истом тренутку, кад на свом дому проглашују напредно стање, не смеју ни да помисле, да нашто га проглашују, браћа Руси дижу на нас државе и камење, што смо на големи муки и самоју једном округу прогласили напредно стање.

Замерају нам, дакле, да смо што сами чине у нашој земљи.

Кто каже је тај руски бандар, на коме они одмеравају другиме мере, дружије Јевропи и своме пријатељу сами себи.

Али има праведнога и великога Бога, који свакоме мери једном мером према делима и заслугама, и који често тупне у главу баш оне, које он највише рекновну.

У тога великога и праведнога Бога увеано се и ми мали и нејаки Срби.

БЕОГРАДСКЕ ВЕСТИ

Одликовања. Њ. В. Краљ Александар је дао краља Александра, великокрижарско са Звездом краља Александра, са крижарским, одличним одликом са Сам. лентом ради.

Министарство вер. просвете. У министарству вероаук просвете постављени су за окружна протојереја: Јован Живановић, протојереј-ставрофор у Београду, Јован Ђорђевић, протојереј-ставрофор у Београду, Јован Ђорђевић, протојереј-ставрофор у Београду, Јован Ђорђевић, протојереј-ставрофор у Београду.

Клара више мртва но жива од свега тога душевног потреса дознови да је он дана однесе а пола одведе с обзиром. Али што се више удаљавала од њега и од опасности, која је претила њеном животу, у њеној сриу понова поче оживљавати демон суревњивости, ова се чврше прилуби уз свога Јована, погледа му у очи и прошапута:

— Зар је та дона Клара тако лепа, да је никад не можеш заборавити?

Јон сад поруменс, пријуби своја уста на Кларино уко и рече:

— *Сад више није, али је била.* Јес, драга моја, тадашња ноћ нема више на свету; као је острила, сам сам продужио метак крои њено верно срце.

Стојанка.

Краљ Милан С. Ј. Јовић, секретар пете класе истог одељења, и за контролора друге класе пољопривредно-техничког одељења Државне Службе контролора исте класе београдске пољопривредне станице, по потреби службе.

Постављен за пробојара. Пробојар, који је по свршеној судијској приправничкој служби у београдском окружном суду, Милан Н. Крнојелац одређен је за пробојара код Окружног суда у Пожаревцу.

Жиоко Јовићевић, пробојар, који је по свршеној судијској приправничкој служби у београдском окружном суду, постављен је за пробојара код Окружног суда у Пожаревцу.

Постављен за пробојара. Пробојар Живојин Јовић, судија Београдског суда, који је за судијског приправника ступио 1 септембра прошлога од. у Београ

Прва Београдска повлашћена опанчарска задруга

има богат избор свих врста опанака а нарочито

„ОПАНАКА КАПИЧАРА"

Такође има на продају 200 комада „ОДАБРАНИХ СВИЊСКИХ КОЖА".

Цене су за сву робу сасвим умерене.

681 **УПРАВА.**

ЈЕФТИНИЈЕ НО ИГДЕ, СИТНО ОПРАВКЕ У ПОЛА ЦЕНЕ ЗА ОНЕ КОЈИ КУПУЈУ ЗМРЕЛО КОД МЕНЕ

ПРВА КРАЉЕВСКО-СРПСКА ПОВЛАШЋЕНА ФАБРИКА

СУНЏОБРАНА И КИШОБРАНА

Ја сам једини који сам у стању да израдим сунџобране и кишобране по свима захтевима и укусима. Моја фабрика је једина у Србији која има своје сопствене радионице за израду сунџобрана и кишобрана.

Моја фабрика има сталну залиху најбољих енглеских и немачких материја, тако да сам у стању да израдим сунџобран за 24 часа.

Сви поправци врше се брзо и јефтино и ако нису за моју кривицу, онда ће бити бесплатни.

Сваком ко поклони кишобран или сунџобран ја ћу дати на поправку бесплатно за све време док буде код мене.

Ја сам једини који сам у стању да израдим сунџобране и кишобране по свима захтевима и укусима.

Моја фабрика има сталну залиху најбољих енглеских и немачких материја, тако да сам у стању да израдим сунџобран за 24 часа.

Сви поправци врше се брзо и јефтино и ако нису за моју кривицу, онда ће бити бесплатни.

Сваком ко поклони кишобран или сунџобран ја ћу дати на поправку бесплатно за све време док буде код мене.

Преузимам и израду нових сунџобрана и кишобрана по најновијем моделу.

Цене су сасвим умерене.

Молим П. Т. да ме потпомогне својом лепом вољом и препоруком.

КОНКУРЕНЦИЈЕ.

Ја сам једини који сам у стању да израдим сунџобране и кишобране по свима захтевима и укусима.

Моја фабрика има сталну залиху најбољих енглеских и немачких материја, тако да сам у стању да израдим сунџобран за 24 часа.

Сви поправци врше се брзо и јефтино и ако нису за моју кривицу, онда ће бити бесплатни.

Сваком ко поклони кишобран или сунџобран ја ћу дати на поправку бесплатно за све време док буде код мене.

Преузимам и израду нових сунџобрана и кишобрана по најновијем моделу.

Цене су сасвим умерене.

Молим П. Т. да ме потпомогне својом лепом вољом и препоруком.

МОША АВРАМ МАЦА

Таб. Оправе се од дана врше са знатно умањеним ценама.

ЈЕФТИНИЈЕ НО ИГДЕ, СИТНО ОПРАВКЕ У ПОЛА ЦЕНЕ ЗА ОНЕ КОЈИ КУПУЈУ ЗМРЕЛО КОД МЕНЕ

ПОЗИВ НА УПИС

НА НАЈБОЉОЈ ОСНОВИ И НА СОЛИДНИМ УСЛОВИМА

ОСНОВАНО ЈЕ

„ДРУШТВО ЗА УЗАЈАМНО ПОМАГАЊЕ ПРИ УДАЈИ И ЖЕНИДБИ"

У КРАЉЕВИНИ СРБИЈИ

Пошто су друштвени прилози од појединог члана потребни, то Управа позива да упис у чланство свога друштва, које је организовано на сигурној основи и на здравом темељу, јер су за то дали своје вишедне прилоге пуни стручњаци још при оснивању друштвених правила.

Друштву је свом циљ да узајамни потпомогнем материјално помоћ својим члановима при удаји и женидби, а сем тога и да чланове помилује, утешељује и добротворно помаже у старости, немоћности и неспособности. Права и дужности ових чланова обележена су у друштвеним правилима.

Редовни чланови при уласку плаћају не више уписнине 10 динара и за уписницу 50 пара дин. но ова се уписнина може отплатити постепено у року од 4 месеца. Сви сести, дакле је сваки члан-ица плаћати месечни редовни улог од по 50 пара дин. до удаје или женидбе.

Помагајући чланови плаћају 10 дин. годишње; утемељени по 50 дин. и добротворни најмање по 100 дин. једном на сигурно.

Редовни чланови могу бити сви, без разлике пола, година старости, вере и народности, неимени и имућни, малолетнице и деца. У неимењене и имућне рачунају се и удовци, удовице и женском редовном оцаруги. Малолетнице и деца могу уписати родитељи или старешине.

Право на свадбену премију задобива редовни члан-ица од дана уписа па до истека пет месеца, а она се исплаћује одмах после удаје или женидбе. Премију се разрезују подједнако на сви чланове и чланице на свој начин.

Редови је ан премију у праву годишњи чланства по 5 пара динарних, а после сваке редовне чланства повишава се сва премија по 5 пара дин. тако, да до напуштена 10 те године чланства највиша коначна премија за такође чланя или чланицу износи суму од 10.000 динара; сваких 10 година буде бројало по још по 10.000 чланова задобиве премија за такође члана или чланицу највиша суму од 10.000 динара; Зар ако се повећани буду ранице уплаћивали и дуже време пробавили у своме Друштву као женски чланови, самим тим одређени је, да сви подобљају и њена права ће добит при удаји или женидби.

У Београду ради ове сви друштвени повереници: г.г. Војислав Милетић трг. у Великогрској ул. до г. Росулова; Пера Д. Ђорђевић осетнар, сарадник „Вечерњих Новости;" Павле Вачванин трг. до г. Ђурђевог апотеке; Радивој Ђорђевић, апотек г. Трипке Ђорђевић осетнар, сарадник „Вечерњих Новости;" Јеремија Јовановић

Број 10 пара **ВЕЧЕРЊЕ ИЗДАЊЕ** Број 10 пара

БРОЈ 302 — 1892. KLEINE ZEITUNG

МАЛЕ НОВИНЕ

ПЕТАК 3. СЕПТ. LE PETIT JOURNAL

Орган свију који слободу воле, истину траже, правду праве, сиромашну трпе, тачно што говоре и тако слично отпадници и грешној мисли

ВЛАСНИК И ИЗДАВАТЕЉ **ПЕРА ТОДОРОВИЋ** ОДГОВОРНИ УРЕДНИК **МИХ. П. КИВАДИНОВИЋ**, АДВОКАТ

ШВАЈЦАРСКИХ НОВИТЕТА:

СТ. ГАЛСКИХ ВЕЗОВА И ЧИПАКА;

СТ. ГАЛСКИ „НОВИТЕТ“ НА БЕЛОМЕ МОДУ ШТИКОВАНИХ ЧАРШАВА У ГАРНИТУРИ ЗА КРЕВЕТЕ И СТОЛОВЕ;

СТ. ГАЛСКИХ МАРАМА ЗА БОШЧАЛУКЕ У ДАМАСТУ И ШТИКОВАНИХ СА ПАМУКОМ, ЛАНОМ И СВИЛОМ;

СТ. ГАЛСКИХ НЕЦ ЗАВЕСА „НОВИТЕТ“ У ГАРНИТУРИ И НА МЕТАР БЕЛИХ, КРЕМ И У БОЈИ;

ШИРШКЕ СВИЛЕ ЗА ШТИКОВАЊЕ И ПЛЕТЕЊЕ;

ШАФХАУЗЕНСКОГ ВУНЕНОГ ПЛЕТИВА ЗА ЧАРАПЕ. 730

ДОШЛА ЈЕ У ВЕЛИКОМ ИЗБОРУ

И ПРОДАЈЕ ПО ВРЛО ЈЕФТИНИМ И СТРОГО УТВРЂЕНИМ ЦЕНАМА

ИСКЉУЧИВО ПРАВО ПРОДАЈЕ ИМА:

— **НОВО ОТВОРЕНА ПЛАТНАРСКА ТРГОВИНА** —

МИХАИЛА АРСЕНИЈЕВИЋА — ЧИКА МИЛА

У БЕОГРАДУ НА ТЕРАЗИЈАМА

Преки суд

Јатно суђење у Преком суду оптуженима за атентат и велеиздају, упућу Величанствена и рескрипше хабровачких списа

ОСИМ ДАН

3 септембра, недеља, пре подне

Пре суђења

Публика је пуштена у судницу у 8 сах. у јутру, а пошто за тим улазења су и оптужени, који је у 9/2 сах. отпочео претрес. Публика је у почетку врло мало.

Продужење испита Јована Тедеровића

Пошто су дошла два сведока по кривици Јовановој, то су њима и саслушани.

Милутин Васиљевић из Баничине, 61 година, неосуђиван, сведочи како је Јован њихо кмету да ће га овај избити у руку као добре његове време. Код среске власти сведочио је тако исто. Закључе се. Дангубе тражи 50 динара.

Војислав Вукадиновић из Баничине, 30 година; Јован му је био стари сват, сведочи, како је Јован рекао преседнику, да ће га овај крв кратка време љубити у руку. Код среске власти сведочио је тако исто. Закључе се. Дангубе тражи 50 дин.

Јован каже да није тако, ја с Војиславом две године не говори, нити један другом иду у кућу. Војислав вели да је ово истина.

Испит Јована Стефановића из Штрпца

Јован Стефановић из Штрпца, трговачки округ, земљорадник, 62 године, неосуђиван, оптужен је што је на Ивањдан пре подне говорио да не се ускоро у Србији променити влада и Краљ. Јован каже да то нити је говорио, нити је ко њему о томе говорио. Сведоци говоре неистину.

Прочитан је Јованов испит код иследне власти, где је такође исказао, да није говорио о промени владе и Краља, нити да он зна за то. У потврду тога повазао се код иследне власти на сведоке.

Сведоци:

Илија Туфегџија, из Штрпца, 50 година, неосуђиван, сведочи, како је Јован у општинску механи пре подне казао да ће се променити влада и Краљ. Јован вели да Илија сведочи на основу што га је Јован, кад је био кмет, казнио. Сведок не се заклети. Код иследне власти сведочио је тако исто. Дангубе тражи 100 дин.

Бинуш Пруџа Дељи из Штрпца, вели да не зна српски, но само влашки. Јован потврђује да сведок не зна српски и да не чује. Председник му вели, да зна српски, али неће да говори. Сведок је ућутао.

Марија Мушикинић из Штрпца преводе писмо председнику којим се уступује суду. Марија има 43 год; неосуђиван, сведочи како му је сведок Илија говорио да је Јован наговорио оне речи за које се оптужује. Тако је сведочио и код иследне власти. Закључе се. Дангубе тражи 100 дин. За Бинуша вели да не зна српски.

Јован Јовановић из Штрпца, 44 године, сведочи да му је Туфегџија причао како је оптужени Јован говорио оне речи за које је оптужен. Дангубе тражи 100 дин. Код иследне власти сведочио је тако исто.

Јован Пруџуловић из Штрпца, 48 година, неосуђиван, сведочи као и прошла два сведока. Дангубе тражи 80 динара.

Јован Мунџурић из Штрпца, 22 године, неосуђиван, сведочи као остали да је на Петров дан од Илије Туфегџија чуо, како је оптужени Јован говорио оне речи. Тако је сведочио и код иследне власти. Закључе се. Дангубе тражи 100 дин.

Бинуш Пруџа пита пашћи Јована Мунџурић да ли што зна за сведочи, и Бинуш одговара, да је оптужени Јован говорио оне речи, за које је оптужен. Јован је то говорио на Иван дан ово године.

Опт. Јован то пориче.

Бинуш се све заклети. Дангубе тражи 100 динара.

Опт. Јован нема шта више да каже, већ да зна сведоке саму. Понавља тврди да он те речи није говорио. Моли опет да се испитају шетови сведоци, па ће се суд уверити да лажу она два сведока, који га терете.

Испит Гаје Милорадовића

Гаја Милорадовић из Деспотовца, 50 година, неосуђиван, био је од суда на крају синиа пре четири године. Гаја вели да нити је знао ни чуо да се спрема атентат и завера. Није истина да је 2–3 дана пред атентат говорио што, на чему се закључити може да је он да се то зна. Није истина ни да је казао како неће ићи у цркву на благодарење, но да је пошао у порту да у свој теотер побегне оне који су били на благодарењу. Тога дана није био ни у кафани, а камо ли у механи. А ја је био у њихови, не би суд био да тако што говори на јавном месту. Гаја био је у судници и платио порез. Не тако није ништа говорио, јер с ова кмета већ годинама неговори. Све је то ушешће против њега. Да је то у механи говорио, чули би и сви остали. Он последње разлагање саслушане није дозвано у Београд нити се састојао с којим од оптужених нити се с њима разговарао. За горју дознавања која је пред суд чуо. Био је на поправу Катићу, али та онда није ни видео ни с њим разговарао.

Прочитан је испит Гаје код иследне власти, код које је све потврдио и брижно се као и пред судом показао. И овде пред судом и пред иследном влашти казао је, да није истина да је казао Владимиру Грбићу општинском писару да не доводи порођају, јер ће се за 2–3 дана десити нешто лажно, те се Влајинир неће ни појрнути у Деспотовац. Да нешто да је потрошио што је честитао Пашићу имендан из затвора, над је знао да је Пашић осуђен за увреду Краља Милана, али је видео да су то учинили други, па је учинио и он. Гаја пред судом поново тврди да је невин и да су га оне кметови дотерали из личне мржње.

Сведоци

Добросав Николић из Деспотовца, 28 година, неосуђиван, Гајин син га је венчао и пријатан му дошао. Гајин није живео добро, сведочи како је чуо од оцпт. писара Грбића да је Гаја говорио оне речи за које је дан пре атентата, то је говорио у деспотовачкој механи. Кад је Гаја плаћао порез, говорио је како му је разрезан порез и како народ не може то издржати.

Гаја вели да је Добросав пиздр општински и да је наговорио. Сведоче два кмета и пандури. Председник општине Вуле доиста је сведоку тврд. Сведок ће се заклети на своју вежу. Дангубе тражи 60 дин. Сведок је код среске власти сведочио то исто и како ће народ под овом влашћу пропасти од силних намета, а кад се промене ставе кметове ће отерати у другу државу.

Гроздан Андрић из Деспотовца, бив. кмет деспотовачки, 34 године, неосуђиван, био је с Гајом у парници пре 6–7 година, с Гајом не говори, сведочи, како се Гаја при плаћању порезе дутово због великог приреза, који се не може издржати. Грбић му је о благодарењу причао, да је Гаја клевећи у Порту да поднише у театер оне који су били на благодарењу. Гаја је о благодарењу био у механи. Својим ушима је чуо, када је Гаја говорио да ће све њих, кад дође време, протерати у другу земљу; Грбић му је причао како му је Гаја говорио да не доводи породицу, пошто ће се ускоро десити у земљи како наименафене, па ће Грбић неће одрпутити у Деспотовцу. Сведок се може заклети. Дангубе тражи 60 дин. Сведок је по оптужби Гајиној на крају свима сведочио против Гаје.

Васа Николић писар општине деспотовачке, 28 година, неосуђиван, сведочи како је Гаја при плаћању пореза говорио да су великии прирези и да народ не може то издржати. Пре атентата у почетку Јуна, Гаја је говорио Грбићу да не доводи породицу, сведок то тумачи тако, да је Гаја њихо ни историјаљке Грбићево на службе. Једок је код иследне сведочио то исто с тим, да је Грбићу рекао да се ускоро неће ни појрнути у Деспотовцу. Дангубе тражи 60 дин.

Вуле Поповић, председник општине деспотовачке, 63 године, неосуђиван, Гаја му је брат од стрица, а преко 30 година су у завади, сведочиће истину што зна. Вуле вели да се Гаја при плаћању пореза дутово на велики прирез, како народ то не може издржати и да народ о томе води рачуна. Даље ништа не зна, нити је чуо да је Гаја казао како ће њих Гаја. Кад му дође време, протерати у другу државу. Грбић му се жалио да му је Гаја говорио оне речи. Закључе се. Дангубе тражи 100 динара.

Светозар Јовановић из Деспотовца, 60 година, неосуђиван, не зна да ли је Гаја што говорио пред манастирском механом; није га с Грбићем кићо у механи. Код пошиције је рекао да је Гаја Грбић с Грбићем и да не зна што су разговарали, а кад суда вели да он то није казао пред пошицијом; то је зпметуо. Закључе се. Дангубе тражи 40 дин.

Јован Цветковић из Деспотовца, земљорадник, неосуђиван, с Гајом не живи нарочито није чуо ни за Гаја говорио да ће се стаће наименафене и да ће напступити наименафене. Чуо је само кад је Грбић од њега причао при два три месеца тражио да му Гаја објасни зашто да не доводи породицу, али но зна за чио кад је било. Код среске власти сведочио је, како су Гаја и Грбић били заведено у механи и како је Грбић од њега тражио ово објашњење. Закључе се.

Владимир Грбић, бив. општински писар у Деспотовцу, 34 године, осуђен прекпи судом за судар женскиних, Гају мрзи. Гаја му је пред атентат у механи говорио да не доводи породицу, јер му није жао ни њега ни оне. Пошто му је тражио објашњење да му га није дао. Код пошиције Грбић је то исто сведочио с додатком, да је Гаја казао, како се Грбић крв који дан неће ни појрнути у Деспотовцу, јер ће настати наименафене. Свеок сведочи да је Гаја говорио и оне речи у судници приликом плаћања пореза. Сведок се може заклети.

Гаја опет вели да је све то удурисано из личне мржње од стране Вула и Гвоздена.

На захтев бранилаца Чеде Бркића, сведоци говоре да је Гаја говорио само о општинском прирезу.

Сведоци су заклети. За тим су заклети и сведоци по кривици Јована Тодоровића и најпр. сведоци по кривици Јована Стефановића на Оштрела.

Испит Томе Рајковића

Тома Рајковић њчрања из Изворе, среза сирмишког, неожењаван. Вели да је он свом делу 17 или 18 год. сведок против оптужене лице, а сад је сто кривац. Није истина, да је он казао, да се и за Краља Милана сад куда једно лонче, нити је знао да се спрема атентат или казао прекрат. 25 априла био је у селу Тијошу, код кмета на ручку, где је био под Атанасије Ђорђевић, учитељ. Петар Ђорђевић и други. Тог пролићном рекао је потужени да му је Михајло Веселиновић брат, а на та је устао Петар Ђорђевић и казао га Карађорђевићем. О лончету није ништа рекао, нити му је и на памет падало да о томе говори. О политици никад није водио бригу.

Прочитан је његов испит код међе саслане изјаве, где се тако исто бранио и све поричао.

Прочитан је протокол претреса стана Томина, где није нађено ништа сумњиво.

Сведоци

Илија Миленковић из Дрлиште, 62 године, неожењаван, Тому познаје од скоро; на Мајског дан пошао ти је на славу у Тијошу код Стевића на ручку. Сведочи, како је Тома рекао да се сад куда једно лонче, само док пресе. Заклеће се, да тако тврди одма. Код полицијске сведочи је то исто. Закаже се.

Петар Ђорђевић из Дрлиште није дошао. Прочитан је његов испит код полицијске власти, где је сведочио, како је Тома говорио оне речи за које је оптужен.

Атанасије Ђорђевић, свештеник из Изворе, 38 год., неожењаван, познаје Тому. Пиш Атанасије сведочи да је Тома био њено „утрошак“ и да је рекао да ће се и за Краљеве скоро скувати лонче.

Тома вели, зашто тако није казао на правом саслушању тако, а још вели да ће капетан приватно питао, а он му то онда исто казао. Кад га је испит вазначено поновио, он је морао казати. Закаже се. Дангубе траки 300 дин.

Тоша Јефтић учитељ, казан се у притвору, из кога је новембр. ини 31 годину, осуђиван за увреду Краља, а сад се казан под исљеђењем за увреду Краља, сведочи да је оптужени Тома нагиворио оне речи, за које је оптужен.

Опт. Тома вели да га учитељ тврди за то, што је сведочио против њега.

Сведок се може заклети.

Светозар Трнчковић из Тијошца, неосуђиван, домаћин, код кога су на славни били и оптужени, Тома и сведоци; сведочи, како је само чуо да се Тома свађао с Петром Ђорђевићем, да ли је бољи Ниш или Крагујевац; сведок је после изашао у кућу те није чуо шта је и како је даље говорено. Тако је сведочио и код полицијске власти. Закаже се. Дангубе траки 100 дин.

И опт. Тома и сведоци радикали су.

Прочитан је телеграм да се сведок Петар Ђорђевић налази болесан у нишкој болници.

Сведоци су заклети, под најпре за себе, а после остали сведоци.

Испит Аврама Савића

Аврам Савић из Ратаја, крушевачки округ, 46 година, неожењаван, оптужен је што је једном приликом казао, да му је Пашић говорио да ваше радикалима да се ништа не боје, да ће укорао Срећ. Карађорђевић, а Краљ да ће бити „мир“. Аврам то порече и вели, да га сведок Радосав терети лажно да то, што су у свађи на ћоше да му се освети. Исто је тако неистина и што га Радосав терети, као да му је Аврам казао: „што се млатите ви, доћи ће нама Карађорђевић на кладу и више неће порез бити већи од дуката и цванцика.“ Пашића никад није видио до овомад. Да истину говори, може се испитају његови сведоци. Прочитан је Аврамов испит код истражне власти, где се бранио тако исто и све поричао. Пашићу није честитао. Сведок Јована, мати Радосављева, такође је у завади с њим и не познаи му куће нити је била на месту, где каже да је то говорио. Обоје га терети што су нагушбила парницу, коју су водили с њим.

Сведоци

Јована, удова Милана Мидетића, из Ратаја, 60 година, Авраи јој је пријатељ јер је њен син увео његову кћер живе рвало, парничили су се, не иду једно код другога, сведочи да јој Аврам није говорио ништа о лишетиви, јер није ни била тамо. Говорио је пре тога да ће доћи Карађорђевић и да ће онда бити дукат и цванцик. Код истражне власти сведочила је, да је Аврам говорио оне оптужене речи.

Радосава Миленић, сина прошлог сведока из Ратаја, крушевачког, судили су се с њиме, у завади су и не иду једни другоме у кућу, сведочи да је Аврам говорио оне оптужене речи, за које је тужен, не казујући шта ће бити с Краљем. Сведок је тако сведочио и код полицијске власти. Закаже се. Дангубе траки 200 динара.

Обрен Милисављевић, из Ратаја, 35 година, ожењено је с Радосавом једнога села, казао је да му је Јована причала да је Аврам говорио оптужене речи, као ће се скоро сматити порез и да ће доћи Карађорђевић на кладу. Закаже се. Дангубе траки 200 динара.

Милутин Миловић, председник општине Ратајске, 41 годину, неосуђиван сведочи да му је Радосав достално говорио оптужења, и он је одмах оптуженог узео на одговор. Сам лично није чуо оптужења да је говорио оптуже не речи. Закаже се.

Аврам поново порече да је то говорио, но га Јована и Радосав по више пута терете, а и Обрен потврђује његови сведоци, па ће се вести да Јована није била у њ на месту.

Сведоци су заклети.

Сведоци против Ђ. Новаковића

Пошто је један сведок против Новаковића дошао, то је сад саслушан.

Милош Трнчковић, нарочити пошљедњи, неиспитиван до сада, сведочи да није познато Богу, и једном приликом нигде га је у кловић „Ветсот“, где је нешто нескрепено претао или не зна шта; после је трајно од сведока воду, и кад му је овај дао, причао му је како сада влада овај који нема права, како има компанија да га протерају у Краља Милана да убију. С њим је био и један друг Божидар Петровић. Вока је био пијан.

На акутех Бокин прочитана је Милошева достава. Сведок вели да је Божидар то достално команданту дивизије.

Бока вели да му је чудновато на буде тако поверљиви према непознатом човеку, и како је могао, да је и њиши јавиши говорити једноме војнику, ни које зна да су одлични Обреновићеви. Могуће је да се жалио што је пенсионисан и што осећа глад, а никако Краљу Милану није рекао говорио, но је са друговаима на њега подагао нађу да их врати у службу те да поправе своје стање. Колико се сећа он је великим пиром, кад сведок каже да је то било, није ни изашао из куће.

Сведок је заклет.

Претседник је за тим прекинуо седницу у 12 сах. и заказао пругу за сутра у 8 сах. кад ће се извидати кривица Јована и Милена Стефановића из Граништа и штампарске кривице Стојана Протића.

БЕОГРАДСКЕ ВЕСТИ

Руски војни аташе. Досадашње руски војни аташе бирон г. Таубе одликом је и отишао на рускословенски, и на његово место је дошао руски војни аташе пуковник г. Ломатајев.

Одликовање. Ив. В. Краљ одликован је одликом књаза г. Александра Обреновића, бив. начелника окружног одељења Ораовац. Књаз Милан орден врло рад.

Председника Академије Наука. За председника Српске Краљевске Академије Наука постављен је г. Сима М. Лозанић, књижевник.

Управитеља графичких школа Г. Светозар Николић, професор гимназије Краљице Наталије Обреновићеве, постављен је за управитеља графичких школа у Београду, г. Милан Светозар Илић, графички уредник Српске Краљевске Државне штампарије постављен је за управитеља графичких школа у Пријепољу за књиге најпотребније народне школе потпуно и јасно.

Постављен је за писара г. Петар Мостић, мак Општине града Београда, постављен је за писара полицијског комесаријата града Београда.

Почело је Београдско братско друштво Српски Мач. Његово је циљ помоћи свој рад у школу народне скупштине. Друштво се прихвата мачем и пабљом, тек кад видимо: нож, ср. и пиштољ да и за то је потребно. Мачевалац у лет да дирнеш: уме у мач и крви да ваш мач чланови управе.

Професорски рад. Наиме је ушао који се постављају у гимназији Краља Александра I. ин. професори Срећко Милетић, професор гимназије Вене Мадуја за немачки, за српски језик др. Милорад Свилајнић, историјски професор који предаје у гимназији Господар Јевремов обећавајући за историју Јелена Ковачевић, професор гимназије Краљице Јелене Обреновићеве за немачки, у Вишој Женској Школи у Београду за професора. Велимир Вукићевић, професор гимназије Господар Јевремов Обреновић, за историју Јелена Ђ. Ђурић-Клајић Школа у Александрији за професора: Стојан М. Веселиновић, професор Ђ. Београдске, за историју слободе; у Учитељској Школи у Београду Драгољуб Поповић, професор Богословије, за историју слободе.

Председник духовног суда. За председника духовног суда епархије београдско-пожешке постављен је г. Јеванђ. С. Прокопијевић, протојереј и члан истога суда.

Чиан духовног суда. За члана у духовном суду епархије тимочке постављен је г. Јордан Х. Вајдановић, свештеник и вероучитељ у Великом Извору Књаза Милоша Великог.

ИЗЈАВА

Мојакобно високе моје приватиле и пријатеља било је да сам припадао радикалној странци.

Радикал никада био нисам нити ћу ма којој политичкој странци припадати, и ја нисам политички човек ни сам нисам. Да су то мирно Дуде сведочили су и сами, учинивши у вашој атентат на Краља Александра. Краља Милана нисмо никада нигде видели, јавили по дворци и дотле пред судом стоје.

Зато сам повелом сматрио не сам ја да ћемо ја ћемо ја ћемо ја

КЊИЖЕВНИ ОГЛАС

Из књижаре и књига које су ових дана изашле

1. Школа за Васпитање народне за средње школе В. Р. Теофановић, — — — Дин. 3.

2. Основе Грађанског права Краљевине Србије, Трговачко, и изводи права) написао Ст. Радојчић проф. В. Школе. — — Дин. 5.

3. Финансија и Устројство обавештења Србије написао Мита Петровић предај. пор. Управе вој. Ц. и Ш. — — — — — Дин. 6.

4. Жорнал учења и уредбе у Краљевини Србији од год 1870. — — — — Дин. 6'50. свеска 11. — — — — Дин. 6.

Као и све обичне стварне године.

5. Одговори чланову Србије и бугарске од XII XV века штор. расправа написао проф. Р. Аутократовић — — — — Дин. 1.

6. Српски народ у средњовековној историји и наставе школе у 1896 — 1897. год написао П. Благојевић — — — — — Дин. 3.

7. Православна Морална за више разр. средњих школа, народног Сава Гарашанин православног — — — — — Дин. 2.

8. Гвоз у народности прошлости за више основношколских свештен М. Т. Грковић Д. —50.

9. Педагошки написао Љуб. С. Протић — — — — Дин. 1.

10. Основе педагогичке написао Рајн. пресвет. Стојковић и Марић, — — — Дин. 1.

11. Дидактика за педагогичке написао свештеник Радивојевић — — — — Дин. 2'50.

12. Рукавашенске методе краткоисписе Ђорђ. Пушкића — — — — — Дин. 2'50.

13. Обавештења за ученике и ученице — — — — — Дин. 1.

На основу свих горе наведених књига могу се набавити и сваки школе и учитеље просто И. Радивојевић — — — — — Дин. 2'50.

Дворска књижара

Мите Стајића

у Београду

872

---

†

У суботу 4 овог месеца у 9 и по часова пре подне даћу девето дневни помен мојој мајци незаборављеној јединици

КАТАРИНИ

у цркви Светог Николе на новом гробљу.

Јављам сродницима и пријатељима и молим их да присуствују овом тужном помену.

3 Септембра 1899 год.

Београд.

Ожалошћени

Отац *Сима Дајовић* трг. 933

ЧЛАНОВИМА I-ОГ БЕОГРАД. УЗАЈАМНОГ ДРУШТВА У КРАЉЕВИМ СРБИЈИ

У месецу Августу мушкиње су умрлиле по 1000 душа за ово умре часова:

Ив.	Милетић Свеједановић,	радар	из Београда	умро	28.	1899.
„	785 Јурај Николић обућар		„ „ „	19/X	1898	„ 9/8 „
„	2333 Марија Вујовић удата		„ „ „	6/II	1899	„ 14/8 „
„	729 Никола К. Јовановић сеоски		Ратковац	9/XI	1898	„ 18/8 „
„	307 Соломун Цветковић		Београд	26/9	„	„ 19/8 „
„	2249 Јованка Лутовљанка		„ „ „	5/II	1899	„ 19/8 „
„	1673 Владимир М. Јовановић	кмиз.	Шабац	20/7	„	„ 1/8 „
„	818 Благоје Спанић служитељ		Београд	10/XI	1898	„ 23/8 „
„	816 Јулка Дурковић удата		„ Панчево	11/10	„	„ 29/8 „
„	3-29 Мила Аврамовић		„ Београд	14/II	1899	„ 29/8 „
„	2260 Недељ Вујић служитељ		„ „ „	6/II	„	„ 28/8 „

Разред по 0.60 д. а од смртног случаја износи 0.25 д. а за једног члана.

Пријаву се ове чланове из Београда да сврше разред Умрлице исплате до 1 Октобра т. г. у противном примењене со члан 12. друштвених правила.

Чланови на уштрпљености пријаву со да исплате ово разред до сада исплаћен је ров три месеца од дана умре протекао, а чланови из иностранства исплаћ је ров шест месеци од дана умре протекао.

УРЕДБ. Бр. 856. Из канцеларије Бог Београд. Учит. Друштво у Краљ. Србији. 31. Августа 1899 у Београду. 919

Прва Београдска повлашћена опанчарска задруга

има богат избор свих врста опанака и нарочито

„ОПАНАКА КАПИЧАРА"

Такође има на продају 200 комада „ОДАБРАНИХ СВИЊСКИХ КОЖА".

Цене су за сву робу сасвим умерене.

681 **УПРАВА.**

ПОЗИВ НА УПИС

НА НАЈБОЉОЈ ОСНОВИ И НА СОЛИДНИМ УСЛОВИМА

ОСНОВАНО ЈЕ

„ДРУШТВО ЗА УЗАЈАМНО ПОМАГАЊЕ ПРИ УДАЈИ И ЖЕНИДБИ"

У КРАЉЕВИНИ СРБИЈИ

Пошто су друштвена правила од највише користи потрошене, за Управе позива на упис у чланство свега друштва, које је организовано на сигурној основи и на одвећ умерену, тер ту ће за што скорије приступе наши стручњаци који ће друштвена друштвених правила.

Друштву је свима циљ да уверења потребитим материјално помоћи своје чланове при удаји и женидби, а ово тога и да чланове помаже, утешава и у бедствене прилике у стрпљењу, заједништву и пожртвованости. Права и дужности свих чланова обележена су у друштвеним правилима.

Годишњи чланарина при упису износи по ако уплаћено 10 динара и за преживу 50 пара дин. по ова се спомиња може отказ плаћати постепено у року од 4 месеца. Сем свега, дужни је сваки члан-ица плаћати месечни редовни улог од по 50 пара дин. за удају или женидбе.

Пожељни чланови плаћају 10 дин. годишњег улога и по 60 дин. и добротворни плаћају по 100 дин. једнако за свагда.

Годишње чланове могу бити сви, без разлике пола, година старости, вере и народности, мушкиње и жене. У помоћење и могуће разлике се и удаје, удовице и женске разведене супруге. Малолетнице и деца могу улазити родитељи или старатељи.

Право на свадбену награду задобија редовни члан-ица од дана уплате по 10 истеку тог месеца, а они се исплаћује самих онако удаје или женидбе. Привилеје се разреду појединим на све чланове и чланице на свој начин.

Разред је за времену у трају година чланства по 5 пара динарима, а после сваке годишње чланства повиша" а за сва премија по 5 пара дин. тако, да до навршетка 10 те годишње чланства висина разреда по 10 пара дин. Према овоме, ако Друштво у току десет година буде бројало на броју до 20.000 чланова свадбена награда за чланице члана или чланицу износиће суму од 10.000 динара; тер што се поредни број раније уписали и дуже време приложили у овоме Друштву имаће веће чланови, самим тим сразмерно ће, да им свадбену и већа права ће добити при удаји или женидби.

У Београду прво упис ове друштвене установе г.г. Војислав Милетић трг. у Кн. дарској ул. до г. Росулова; Пера А. Вербовић књижар, сарадник „Српских Новина"; Павле Вавић трг. до г. Трудићеве апотеке; Ристе Јовић Вербовић, власн. г. Ђурђе Вербовић, власник, до „Краља Хомоља"; Љубомир Митровић трг. сарадн. Коларца; Светозар Вербовић трг. у „Краља Александра" т.д. Милоје Божанић, фактор штампарије г. Димитрије Димитријевића и у друштвеном стану у кући господе г. Пантелића, на Теразијама прико пута хотеља господе.

На територији Краљевине Србије упис ће се са свим зрелим поштом, но друштво ово прелаза радо самим одређеним стварно је упис ће, да се упис и чланство на територији ће мање брз, тачно и стално вршити, тер се тако шест чланова, а и свако друштво стара се најпаче добро и сумлена прикупи и бира рад. Стога ће Управа овога Друштва предузети што год потребно мере да у Краљевини Србији образује подружине или повереништва, како би сви друштвени послови што брже, тачније и успешније вршили.

Упис ће одмах од 25. августа ове год. и траје непрекидно.

Позивајући све достојне ов уписе у ово племенито дело, опште корисно и родољубиво: *Друштво у Краљевини Србији*

УПРАВА

Штампа Трговачка Штампарија (Кнез Михаилова улица) Одговорни уредник М. П. Живадиновић

Број 10 пара **ЈУТРЕЊЕ ИЗДАЊЕ** Број 10 пара

БРОЈ 181. — 1899. KLEINE ZEITUNG

МАЛЕ НОВИНЕ

СУБОТА 4. СЕПТ. LE PETIT JOURNAL

Орган слеп у нам слободу души, истини тако, правду одаје, слободним људима, такође што говоре и тако служи отаџбини и српској земљи

КЛАСНИК И ДИРЕКТОР **ПЕРА ТОДОРОВИЋ**. ОДГОВОРНИ УРЕДНИК **МИХ. П. ЖИВАДИНОВИЋ**, АДВОКАТ

ДЕВЕРИМА

Наша галантеријска радња добила је за ову сезону најновије и напредно леп избор деверске спреме и продаје је по цени утврђеној и тако јевтиној, да је без конкуренције и то:

ВЕНЦЕ од 3 дин., 4, 5, 6, 7, 8, 10, 12, 14, 15 до 26 динара.

БЕДУНЕ од 6 дин., 7 дин., 8 дин., 9, 12, 16 динара.

ЛЕПЕЗЕ од 3 дин. па на више.

ОБУЋУ БЕЛУ од 6 дин. и 9 дин.

ШАТУЉЕ са мирисом и за рад;

РУКАВИЦЕ, сунцобране беле чарапе и подвезе у свима врстама.

Пристојна деверска спрема може се добити у нашој радњи за 25 до 35 динара.

По жељи девера шаљемо радо уданчима деверску спрему на избор.

Деверима из унутрашности Србије препоручујемо да нам наше радње поручују деверску спрему, а уверавамо их, да ће бити задовољни и са укусом и са њеном спреме.

Коста Николић и друг
839 Београд.

600 КОМ. ХАЉИНОВИХ ПЕШЧИРА за зимске и летње фотеље, величине 3 4 ком. и пола, пешчира по 3 4 ком. 912
ИЗГОТОВЉУЈЕ до Ваведене Топ.

ТАНАСИЈЕ С. РИСТИЋ

ГВОЖЂАР 767

БЕОГРАД—ТЕРАЗИЈЕ

Добио је искључиву продају новог „АУТОМАТ РЕПЕТИР РЕВОЛВЕР" система „Бронкос" 1899 год. који је усвојен до данас најновији најусавршенији пиштољи и патентиран у свима државама.

О томе се препоручује чехословачка царинарница при набавци овог оружја, као и г. г. официрима којима се одраза напомиње пажња, јер је оружје врло лако и врло подесно за ношење, а иоће тим самим далеко је пуних 200 метара и таквије него ни најмодернији револвер.

Ово и упут на које се тада може добијати и упутство како се с њим оружјем служити пробаши на стрелиш, биће стално на њихов расположење.

ПРВА СРПСКА ФАБРИКА ТЕСТА У БЕОГРАДУ

ПРЕПОРУЧУЈЕ своју РОБУ како овде тако и у унутрашности по најумереним ценама.

Квалитет робе не уступа ни у чему квалитету робе страних ФАБРИКА. За ЧИСТУ и СОЛИДНУ ИЗРАДУ ГАРАНТУЈЕМО.

С поштовањем
916 **Лазаревић и Новаковић**

ГОСТИОНИЦУ КАСИНУ на Теразијама, почев. Васе Мијатовића коју је завештао Дому сиротне и напуштене деце узео сам од дамас под закуп.

Пошто ће управа Дома своје имање одмах да препрашка тако да воликује месту и ја ћу се постарати да у најскоријем и најчистијем реду спремим, с тога се надам да ће наши много поштовани гости и познаници као из Београда тако и из унутрашности и даље посећу гостионицу посећивати; иста гостионица точиће и даће прво приватно шпатново пиво.

За јела и пића за преноћишта и послугу постараћу се да своје госте добро услужим.

Августа 1899 год.
Београд.

С одличним поштовањем
908 **Срета М. Стојадиновић**

СОЛИДНО И ЈЕФТИНО!

Код доле подписаног могу се добити по фабричким ценама:

Право Сегединско брашно.
Прави Француски коњак.
Прави Јамајка рум.
Прави Француски шампањер.
Прави Руски чај.

Поштовањем
Марко Ј. Алкалај
958 Дубровачка улица бр. 37.

BESTE RHEIN & MOSELWEINE!

лиферује у Европи као прима позната и чувена фирма.

Peter Eckertz & Co.
Weingutsbesitzer in Oberwinter a/Rh.

Под **гаранцијом** солидности квалитета сиђу сорти Рајнских и Мозелвина по веома умереним ценама — у орић. флашама или у буradима —

Гаранс Заступник
за Србију и Бугарску
Марко Ј. Алкалај
824 Дубровачка улица 37

Јавни нижи гимназија и пансионат
Н. ЛАНГЕРА (K. LANGER) БЕЧ.
VIII Buchfeldgasse Wien

Пријем ученика од 2/14. Септембра.
Почетак школе 7/19 Септембра.
Свеодобно домаћом пријатељ.
Цео и пуни пансионат у коме се повторавалем пар [illegible]
602

„Пресино" причућање

Бечки „Нова Слободна Преса" уколала нам је нарочиту пажњу и нашим универзитетским трагичким посветима нарочити увођни чланак (Вилн бр. 12502).

По свој се прилици, да се ту највише говори о садашњем суђењу прем Пресни Судом, али је већ мање разумљиви онај тон и начин којим „Преса" све то чини.

Нама није ништа чудно што „Преса" чини нове примедбе и има своје нарочите погледе на рад Пресног Суда и на наше унутрашње прилике у опште. Али се ипак морамо јако чудити, кад један тако образован лист говоре с тако мало обзирности и кад свој суд ирриче и своје опште дође с тако тотални непознавањем ствари и прилика, које описује. То је доиста велика лакомисленост од Пресиног писца, у тољико већа, што је ова она ствар, којима се он тако много прибавља, бадо врло лако здавати у правој боји њиној, да онда не би било никаква причућања!

Примера ради ни немо навести само ове чињенице.

Тако „Преса" говори с неком чудном незервицом о самоубиству пок. Анђелина и рек *самоубиство* увек ставља под наводницима.

А зашто све то? Ено да чујете!

„Преса" вели да је Анђелић остављено по себи пет писама, писаних *свом родном крају*, на онда примећује, да је то „мало и сувише дуготрајна и бодна процедура" писати своје робовање крају сет писама!

У истини пак пок. Анђелић није оставио 5, већ само 4 писма. Даље, та су писма већа писана крају, али крају од — *мрамора* (коморила) и он да „процедура" није морала бити ни мало „бодна"!... Најзад, само писмо упућено брату мало је подуже, иначе сво су остала писма врло кратка, тек по 2—3 реда, и онда „процедура" писања није била ни мало дуготрајна!

„Преса" је затим чудно, како то, да у затвореничкој ћелији неки перо и мастиво, кад се оставља кад се умире.

У истини пак ни ту нема ничега чудног — „Преса" јамачно заминула ту хартију као читаће таблице, чак можда још с Анђелићевим штивницима изнемоћи на чело?!... У ствари то су биле комадићи огњене хартије, у којој је комад или било овијено нижко једо, или се том хартијом служио у својој болести од шуљева. Дакле, чега ту има чудног?!

Но „Преса" је најчудније живковно истакне чарчијом. Она вели: „Као уже за вешање Анђелић је употребио поњаву (Strohen) *одрезану* од крсетасног чаршава. Али каквим је орудем та поњава одрезана то службено извешће не говори..."

„Преса" очевидно мисли да је оне врхунац јачине њених доказа, како је самоубиство Анђелићево врло сумњиво, а мебутим баш онде је врхунац стиже лакомислености „Пресине", која почиње прелазити у просто дечињаштво.

Пре свега, где је и који је то службени извештај, који вели да је поњава од крсетасног чаршава *одрезана*?!

Ми не знамо ни таке службене извештаје, који би казивали да је поњава од чаршава одрезана. Али баш кад би у истини било таквих извештаја, ми би морали побити њихо тврдње, да је *чаршав сечен!*

Не, ниже ту било никаква сечена, нити је за то било никаких орудја за сечење, *већ је њихо просто утканно за дуж чаршава и одатле њиову комаду као је и комад њу је израђена.* Ето у томе се спотиче сва та мудрост, коју нижако није мосво да прозре и оцени писац „Пресни."

Исто је тако недотупљено оно резоновање „Пресино" што га на другом месту износи о свеџоби г. Радоја Равојловића. Ту се вели: да Радојево свеџобље нема значаја и тога. што је он оду прилику код краља учинио тек после 9 година. Његово пак причање, да је говор проте Ђурића озлих свеџобитно г. Јов. Ристићу не може се узети обзиљно, јер је Ристић сад мртав.

У истини пак, стоар стоји онако: Г. Радоје Равојловић није ни пре ни после 9 година чисто полицијску власт ни ишкао у ваљане ни хотеле сам обрасиоко. Не, он се ишле није појавио пред иследном влашћу као тестељач. Али, после аленгата иега је неседима позвао, стално му питање и онда је Радоје морао казати истину. И он је ту истину морао казати поглавито с тога што је тада, када пок. Јов. Ристић још бао жив. „Преса" нолико или нолобно изврнуле чињенице, ње је најлакше могла сказати ирезу истину.

Тако је код нас и у многим другим стварима и онда ниже никакво чудо, што на основу нелетаних факата „Преса" доноси и читаве ниа погрешних закључака. Све то пак нико је ако не може чудити, јер углавном зна, да

стављеном поврх темеља међа спомења, израђен од дрвета, у размери 1:20 и опћим мјерама постановљен.

Ови одмјерени житељи свако: На просупшине стеченарима налазе се четири дрвета, стубља, покривена сеоменом годином плочом од 1 м. у четвор. Под ових два бити поклјасти стећи од 2 метра висине, у чијој би се шупљини налазити прима на бунар, који је исказан према напој ме, а прама њима страно прама раскрсним другим ако бити уклјена стећи, а прама се складати пантином и напој плочи биће пет не истицано воде на прамо, тако да ће она спомен-плоча и путници напрежну умете говорити о себи, о ономе доба када Велики Бановић и о труду народа свога лукавичког, да ће тим великим дјелима одмах. С овим страна стећи ова бити сбам или потуг ће прамо, а на задњој страни стећи бити уклјена стећи прама напој и складиште у бунар. На овој плочи ће указивање ће прама једно укупно оријентисана и написаћемо народно житије једнако. Цео спомени биће од прамог купина ако ли од 7 метара.

После бољег г. Јовкара, једа слам од бора плаће је простило народу и свађу увадају у комин тежаоци, који слабо.

ЗА ВЛАДЕ
ВЕЋОВОГ ВЕЛИЧАНСТВА
АЛЕКСАНДРА I
По милости Божије и вољи народној
Краља Србије

За прам:

Министра-председника Господина Др Владина Ђорђевића, Министра-војске г. Драгиша Вучковића пуковника, Министра унутрашњих дела г. Ђорђа Аћимовића, Министра-шумута-шуреног г. Анџе Кујунџића, Помоћника срска лугашњег г. Јеремије Пашалакућића

И председника општина:

Бабушничке: Митра Стевићевића, Косаначке: Јована Стојановића, Велико Боњинске: Илије Н. Младеновића, Дубровачке: Косте Антића, Осоловске: Славка Пајдошића, Стрељачке: Андрса Ракића, и Стрмосовачке: Видоја Стевановића.

Ви, који сроки лугашњег подано овај сте вишим сроки Његовом Оснобођењу

ЊЕГОВОМ ВЕЛИЧАНСТВУ КРАЉУ-ОЦУ
МИЛАНУ I
И Његовој Храброј Војсци
И ПОСТАВИ ЊУ

У присуству поселанике Њихових Вела сочаства, Господина Министра-трајника Др. вирала г. Јована Атанасијевића и пасланика Његовог Превосходитства, Енисејског Напо намјеште г. Пашкеља, г. Велимира Марковића плаза духовног суда.

Ову нашу тоснаст

На дан 10. Августа

Ако ни дан рођења Његовог Величанства Ослобођења,

А године такубу ове стотина девадесет дванте од рођења Христа Спаса Нашега.

(потписи)

ДОПИС ИЗ ЖУПЕ

Брус, 10. августа 1890. године.

На предлог среског начелника г. Алекса Спасојевића, прока окружитна среза моравичког, која је држана 16. августа, одобрила је 2000 дин. на отпис недаштина, за подизање колнее расадника у истом срезу, која се сума ће плаћати од народа прирезом уз порез у 1900 години.

Тако исто акумулисан и трудан г. Милоја Николајића, предсједник општине брусе ског, у изузетанице народне посланике, дошао је у Брусу истог дана (16. ов. мјесеца) и ако је већ ноћ ступила, ипак је одмах почео сазивати грађане на збор среза. Сва ова брзина је да се стварно удовоље сељаци, којима нема да се одлажу пословања, пошто је вишеро ово летни говорни и обилно завта је зета пашет, представио је помоћник од стране министра г. Никола П. Вујчића пресног начала, да ће се ако ће се бере сеће предсједника који ће вборе да руководи. Збор је аклампацијом изабрао за предсједника г. Николајића, а за тим и остало чланство, које је за врсно ову ствар одмах ступило.

Грађани народне Браће, а и сељани су се врло лепо одазвали, и дошли су сви који могу доћи, а која су заинтересовани пропашћу жупе. Ова појава изазвала радост код свију нас, и полазио да овим путем што про дубоко ће поћи и добрих посљедица, то да ће наше ме во равно свима нама користити.

Господин министар народне привреде тре бало би да дође једно стручно лице, које ће разбрати место на коме ће се врло повољно да подићи виноград Американовом лозом.

Са наше страно ћемо је родити нама г.г. Самојловићу начелнику и Николајевићу, на њиховом заузимању за ово сложно радно и корисно уствоство на наш народ, али нарочито, да се они неће заустављати на овоме већ да ће и даље продужити рад д.о се не дође до жељеног цила.

Сељак.

ИЗ СРПСКОГ СВЕТА

Забрдје. На Куманици има једно, да је тамошњем пастиру стигла наредба да Школа да ученицима без разлике све српске листове на Србије. Поводом овога сеоска обратила сао се надлештвима да чувају, да ли се роди ленст одмах на пут Турску пароњу, и дошала сао, да је ученик забрдна примљена са ма на школи (месечно) неће. Наши листови шаљу се редовно и ако ће ученици знати, да ће они представнике наших листова примати на школи или не. Ако ће ученици бити ускраћени за ова представнике наших листова, онда ће ученици бити ускраћени за ова представнике наших листова.

Ресавица. Ако Куманица има једну, да је тамошњем пастиру стигла наредба да Школа да ученицима без разлике све српске листове на Србије. Поводом овога сеоска обратила сао се надлештвима да чувају, да ли се роди ленст одмах на пут Турску пароњу, и дошала сао, да је ученик забрдна примљена са ма на школи (месечно) неће. Наши листови шаљу се редовно и ако ће ученици знати, да ће они представнике наших листова примати на школи или не. Ако ће ученици бити ускраћени за ова представнике наших листова, онда ће ученици бити ускраћени за ова представнике наших листова.

ДОМАЋЕ ВЕСТИ

На наша ова пашу 1. о. м. ово: Ранко ста ној јасала, да је народ среза сремског оригу ја подушевног одлучио, да поспушенике ствођа Николу Лукића, изабрати Ђ. Ђ. Ђорђа Мишића, у чим ако прилика из матичне књиге и опште гувало домаће прилике И. вакантног атентата, одлучно поклони себи. Од ово је прилика дошао и атентат на, да је ђ. одлучно одбио, чим је сазнао напредне тодну Вишу из ових свога пашта. Тај чин пчелице предазва пуковно чело потпуно пову г. Лукића у свима прилика ма. Ђ. о. м. вакалашње народа среза сремског г. Јова Поповић пољопив среза сремског и народни ослашења г.г. Никола Николић, Милош Илић и Стеван Николић. Одмах по ово ваше шпа је на састанку, који су тим прилкама по могли пословима народним и свесрдно ради прошлости. Отиц је дана на балкону од ста ланите су. Сама ноћ на балкону је и поло ово ово шпа ње Бели Орао. Ђ. Ђ. Ђорђа Мишића, ваздуше пашање (ове године), а ваздуше је ланом. Нашше на земљу је од сухога шапа и ланом. Ђ. Ђ. Ђорђа Мишића Радмилу Ђорђа Милана. Потпуковнику Николи М. Лукићу — Народ среза сремског за уживо пријашан пријашан Најдановог атентата 1899. године. Шестога, у ноћи је свима пријашан је ослоно и кашном, а сваша ноћ ово. На кашу је ваздуше среза сремског потпуковника г. Лукића. Остављајући да нам о овој ноћи а сврсе ној свечаности изрече нај ваше пашање, дотле ни је ни од давнашње полазности ово ноћно, да је потпуковник г. Лукић прошао ову забаву, оказавши се он самим срцем до ових покретних и племенитих осећања према срцем и пријатне душевности. Народни пашањи Ђ. Ђ. Пашкова, Милош и Стеван живи су част дашо бити пријашни у ваздушној од Ђ. Ђ. Ђорђа Гоњодара.

БЕОГРАДСКЕ ВЕСТИ

Прави суд. прави доташњом раду дотаје и сутра. Ја по ово среду пресуде ће пашање по пресуде Јовића и Милана Стојковића на Гуљића и по пресуђеном пријашњи Стојка Протића. За ова два дана пашање се и сашу пашања. Ђ. Ђ. Ђорђа Мишића. Пресуђена, ако ће и сутра доле пашње, који ће на ред бранници, који ће ослобађе на два дана пресуђени одмах на пут Турску пароњу, и дошала сао, да је ученик забрдна примљена са ма на школи (месечно) неће. Наши листови шаљу се редовно и ако ће ученици знати, да ће они представнике наших листова примати на школи или не. Ако ће ученици бити ускраћени за ова представнике наших листова, онда ће ученици бити ускраћени за ова представнике наших листова.

Истрага. У министарству у Пресуде суда, који је пашање у учествовном истражном пашњу, а у бољници „Одбрани против Ђ. Новаковића“ сутрошњи сусрет да је ослушања Јова трашно од сведока пашања Николе Трипковића „воду“, а чуда „воду“.

Ресавица пушке. Ново саопштење, усвој најближих пашта, ранишњи пушка (средње, пашњи пушка) пашњу Београда и Пашњу) полустно је и у једно и друго страно, тако да је пронашут свако свобрашај; ирок тај пушке. Возови и с једне и с друге стране долазе до тог пушка, да онда путници прелазе ирако пушка и сеђају у возове који су дошли до пушка. Возна роба и пошта за сад је поништена. Предмети су одмах ирак, да их ће пашања у свобрашају ирак ирак стално.

Регулација Мораве. Недавно је једна посебна регулација парнички и бечких окланајућих у пушка пушка морава, да се пракутим регулацији Мораве, како би се ново пашњу ушавили пашање. Међу тим, како су ови у почетку пашали на нове техничке, сви су ради на возилу пушка одлазили. Сада ова, јавља се једна нова пруга од пушка до пушка, која ће ићи ирак ирак пашњи пашњи, да се ово пашње на регулацији Мораве, како би се терете лакше по пре пушили и то до Чачанска. На пашњи ће радницу Мораве радити и ови пашњи. Сада пак, ти се радови доцде крају. На другом продужују радницу и ирани пушке пруге пруге пашњи пашњи пашњи

Јевтиније но игде, ситне справе у пола цене за оне који купују амреле код мене

ПРИВ. КРАЉЕВСКО-СРПСКА ПОВЛАШЋЕНА ФАБРИКА

СУНОБРАНА И КИШОБРАНА

Оваја путоказ спасиће свакога да погрешно не крене, ако дође у Београд, а жели да купи сунобран или кишобран, јер ће га упутити право у радњу

Ако хоћете да имате сунобран или кишобран, који ће Вам дуго служити, који ће Вам добро стајати, који ће Вам се свидети, који ће Вам се допасти, који ће Вам се свидети, који ће Вам се допасти, који ће Вам се свидети, који ће Вам се допасти

Број 5 пара ВЕЧЕРЊЕ ИЗДАЊЕ Број 5 пара

БРОЈ 284. — 1899. KLEINE ZEITUNG

МАЛЕ НОВИНЕ

СУБОТА 4. СЕПТ. LE PETIT JOURNAL

Органа свију оних слободну мисао, истине ради, говорити храбро, творе што говоре и пишу слепо атаџбини и српској земљи

ИЗДАВАЧ И ДИРЕКТОР ПЕРА ТОДОРОВИЋ ОДГОВОРНИ УРЕДНИК МИХ. П. КИВАДИНОВИЋ АДВОКАТ

Преки суд

Јавно суђење у Преком суду оптуженима за атентат и велеиздају, уперду Величанствена и ревнујуће заборавити списа

ДЕВЕТИ ДАН

4 септембри, субота, пре подне

Пре суђења

Публика је пуштена у судницу у 8 20 сах. у тутру. Публике је у почетку мало, а доцније нешто. Женске опет је било врло мало заступљене. У публици је приличан број официра. Од стране дипломатије у почетку је био само дрегоман италијанског посланства, а за тим и драгоман руског посланства.

Почетак претреса

У 8½ уредан је у судницу Стојан Протић, те је почет претрес с наређењем штампарске кривице Стојановић, којега је оптужио по делу Јована и Милана Стефановића дебитан у задно.

Штампарске кривице С. Протића

Осим за дело велеиздаје, Стојан Протић, уредник „Одјека", оптужен је и за многе штампарске кривице и по тужбама државних власти и по тужби приватних особа. Преседнік је прочитао све оптужне тачке по штампарским кривицама Стојановић. Наследници пок. Јов. Ристића најавили су актом, да у свему остају при тужби, коју је њихов пок. отац поднео против Стојана Протића. Прва штампарска оптужба против Протића је неистинита белешка „Великог посета," коју је бацари ово 12 сах. ноћу Краљ Милан учинио пок. Ристићу; том белешком пасета је упрела Нв. В. Краљу Милану. После демантија, који је на ту белешку дала команда активне војске, „Одјек" је опет донео о томе неистиниту белешку, којом је такође пасета упрела Краљу Милану. У обема белешкама „Одјек" не назива Нв. В. Краља Милана именом но само „команданг активне војске," а тиме врста неприкосновеност најдалатног дома, те је и тиме Краљу Милану пасета упрела.

Стојан се брани, да је тужба несписана, јер се ниста може забранити ономе, што остаје, кад сарани уређеног члана Краљевског Дома. Полиција ни један од та два броја није узаптила и по томе ту не може бити упреде ни Нв. В. Краља Милана. Упреде не може бити ни по томе што је Краљ Милан титулисан по положају који заузима у војсци. Тек је по Божићу измењено учка, којим се ствара тај положај за Нв. В. Краља Милана. Већ по томе не може бити упреде за онога који ту титулу носи, кад се именује том титулом. У осталом „Одјек" је и раније тако титулисао Краља Милана, па никад до сад „Одјек" за то није тужен. Другу је особу тужбе, што је неистине истакне. Али, којод је новинар, она да му се може дести да донесе нетачне белешке. Оне се неправилну, али оне се не оптужују за упреду. Пријатељ, који му је то саопштио и који му је увек тачно саопштавао, казао му је да је то причао очевидац. Он је неровно да то може бити истина кад се она да је Ристић ово болестан и да је Двор и пре и после тога извештавао о болести Ристићевој. Да је ктео врећати Краља Милана, он је то могао учинити на много обављенији начин. И сама исправка потписана је „на кабинета команданта активне војске". Вели се у тужби да је белешка тенденциозна и мишљенска, што је речено да је посета била у поноћи. Пи Краљ Милан ни Ристић нису обични људи, и кад је ово болесан што он биле чудно да Краљ посети у то доба Ристића. До домашања друге белешке он за ову није ни узимао на саговор. Он је ледну исправку из службених новина отампано и долко да је ову белешку донео по свопштењу особе којој није смео неверовати. Друга белешка оспоравана је из „Вечерњих Новости", по и у њој нема ништа друго но да је Краљ Милан у 6 сахата посетио Ристића на спореднје улице Али ако има каква је та спорелна. Ресавска улица, да је то велика широка и жива улица, онда какве упреде за краља Милана ту може бити. И тек после те белешке он је повани на одговор и ако ни та белешка није забрањена.

Прочитан је Стојанов исказ код иследног судије пристојеног суда београдског по том истом предмету, где се брани онако исто.

Даље је Протић узео двог „Одјекових Листића," који су били забрањени и због којих је Стојан код пристојеног суда осуђен; али како пресуди није била извршена то је по закону о преком суду она стнар дошла овом суду. Тужби вели да та књижица није испунила извесне прописе закона о штампи, а та прописи тичу се појединих списа — поина. Он се тичо придржано прописа о књижицама које нису ни периодични списи. Чита потичне одредбе закона о штампи. Кад је полиција за 24 сах. забранила књижице и однеле их, па је после тужи по одредбама о политичким појединим списима; забрану је одобрио пристојени суд а појединтиља је Касација. Онда је полиција донела сасвим другу решење, као и да ње по стоји ово прво, у коме се вели да је штампана књижица и да је учињена кривица драженја, па је донела забрану, коју је пристојени суд одобрио а Касација опет појединтиља и онда му полиција у лицу Николе Трешића, предала је ове књижице, које је рекао да је забране скинуте. Он је после те књижице узео и продавао су јавно, а полиција томе није стајала на пут. Полиција га после тужи што је повредио прописе закона о штампи као да је то политички појединтиљ. Полиција је јавила суду, да су му погрешно издате књижице и он је опет нашао то копирао решење полиционо и предао суду. Нека суд доиста погрешно врађене књиге, зашто је он то врио, и зашто га полиција није звала поново, то му казала и забранила даљу продају књижица?

Прочитани су искази Стојанови о томе код пристојеног суда.

Даље га тужи Арса Милинковић рачуноиспитач Главне Контроле, кога је јавно у листу назвао неваљалцем.

Прив. тужилац г. Арса Милинковић остаје при тужби, с тим да је у „М. Новинама" писао против проглашења Змајева, што је Змај грдио Краља Милана и Краља Милана, а „Одјек" га после за то напао.

Стојан вели да је то врло карактеристично за „господина".

Прочитана је тужба г. Милинковића, поднета против Протића код пристојеног суда. Протић је изнео Милинковићу јавну уврену и клевету у извиничној дужности.

Стојан вели, да се код суда познао на специје и да је поднео извесна акта о Арси, кад је био рачуноиспитач у држ. штампарији, из чега се може видети какав је он чиновник. Према томе он је имао оправдања да донесе оно у листу, што је донео о Арси.

Прочитан је исказ Стојанов код пристојеног суда по тој тужби.

Сведоци по тужби Милинковићевој

Недеља Радовић, рачуноиспитач Гл. Контроле, 48 година, неосуђиван, неслазушван по овом делу, сведочи како му је Светозар Стојић шеф Контроле причао да је Милинковића написао Јовановић, а Арса, како је скинутих с акта, о чему је било говора у „Одјеку". Арса није био ту присутан. О томе је у Контроли нобена истрага.

Драгољуб Јелић, рачуноиспитач, 37 година, неосуђиван, сведочи као и Недеља.

Тодор Митровић, Петар Перуничић, Светозар Јаснковић, рачуноиспитачи, сведоче као и прошли сведоци.

Данило Стефановић, рачуноиспитач, сведочи како му је рачуноиспитач Владимир Тодоровић казао пре два акта, с којих вади 4 дин. марке, и он то 4 дин. положио, па да је Арса примио акта.

Арса нема ништа друго да каже, но да су сви сведоци посведочили да је он ово дипе направљуто у „Одјеку."

Стојан остаје при својој одбрани, и да Арса треба да стоји на његовом, а он на Арсином месту.

Трг. Банка

Трг. Банка тужила је уредника „Одјека" Стојана Протића за увреду и клевету, коју је дао јавном изношењу да Савчић, г. трг. Банком предлаже да изврши општинске радове, и како је одборник и као такав има да решава о овојој понуди.

Прочитана је тужба трг. Банке, а за тим пресуда Апелационог суда, којета према примедбама Касације, којом је Протић ослобођен, али пресуда није постала извршна.

Стојан остаје при одбрани коју је дао код пристојеног суда.

Излагање владе мрзости и презрењу

Стојан Протић оптужен је даље, што је у чланку „Да ли се увиђа то" изишао на то, да у јавности изазове неповерење владе и да јој побије важност; што је у чланку „Спорне железнице" потхрањивањем и изазивањем дела налагао мрзости и презрењу државну власт, и што је у „Одјековим Листићима" такође изазвао владу презрењу и мрзости.

Стојан нели да је оптужен и саслушавао за чланак „Зајам" из „Одјекових Листића", а за остале чланке из те књижице није саслушаван, па пита да ли се суди за сваки чланак.

Прочитана је тужба полицијске власти, која га за чланак „Зајам" из „Одјекових Листића", и за остале чланке поменуте у тужби зрк. тужилца Пером суду тужи.

Стојан се брани, да 103 члан крив. законик вели: ко јавним потхрањивањем измишљених ствари изазове владу мрзости и презрењу, а ништа неодговорљиво није тврдио, већ је само изнео да су ти гласови кружили, да они могу уверавирити сваког пословуба и да влада треба да побије те гласове, ако нису истинити. Он ништа није тврдио, ништа измишљено и изопачено није изнесно. А исти тај члан крив. закона дозвољава критику, ако не садржи пређење. Држи да су не може бити никакве кривице.

Прочитан је чланак „Да ли се увиђа то".

Стојан се брани да је то критика владиног рада, које је дозвољена законом. Ту нема никаквих измишљених или изопачених ствари, јер наши односи с Русијом и Црном Гором нису од године и по дана онаки, какви су били. Исто је тако сакат да је „у корен сатрен државни кредит Србије", јер владе није могла закључити зајам на страни, што је она јавно признала у службеним новинама, већ приступа принудном авизу код Нар. Банке. Ни једне државе нема у Европи, која стаљв интабулацију на своје железнице, а Србије је то учинила; дакле и то је сакат. Тако исто је сакат и о спору између српског и аустријског бродарског друштва.

По оптужби за чланак „Спорно дело" бранио се ако и за чланак „Да ли се увиђа то". Пита зрк. тужилца шта је ту изнесено или изопачено, јер је јавна тајна у Београду била да је аустриско друштво тражило да се смени директор српског бродарског друштва Вукадиновић, и он је смењен.

Свачићева тужба

Г. М. Свачић оженьер, тужио је Стојана за увреду и клевету онако исто и за оно исто, зашта га је тужила и Трг. Банка.

Прочитана је тужба г. Свачићева, који га још тужи и за нештампање исправке.

Стојан се код прост. суда бранио као и по тужби Трговачке Банке, па при тој обрани остаје и сада. Исправку је штампио, само што је изостављено речи да ће га Свачић тужити.

Увреда провст. суда

У једној жалби Касационој Стојан је нанео увреду београдском варошком суду изразима, који су у тужби зрк. тужилца наведени.

Стојан се брани, да је те речи написао у жалби, па и сад налази да у њима нема клевете, јер је тачно што је у њој речено, а да ли има увреде, оставља суду да цени.

Увреда министра председника

У чланку „Господин Ристићева изјава" Стојан је нанео увреду пок. Ристићу, зашта је такође тужен. Код прост. суда Стојан се бранио, да ни у имприминским изразима ни у целом стаљу не говори се о званичном раду министра председника као што захтева § 104 I одељак крив. законик. Стојан и пред преким судом остаје при тој обрани.

Увреда пок. Ристића

Стојан је тужен и за клевету нанету пок. Ристићу, бив. краљевском изасланику изразима који су у државној тужби наведени под IX. Прочитана је тужба Ристићева.

Опт. Протић брани се као и ори раниној својој одбрани, јатој код варошког суда, наводећи да му је увреду нанео „Грађанин" — а он само пресео, те би по томе он нано код руских судова задовољене себи тражити. Сад изјављује да му је непријатно говорити о мртвом човеку.

Изношење службене преписке

Најзад Стојан Протић тужен је још и за то што је у четири броја „Новог Одјека" у чланку Виде Д. Илића „Зашто сам кажњен 1000 дин. од дисциплинског суда?" изнео службену преписку по кривици Виде Илића адвоката из Лознице, а није за то тражио дозволу.

Стојан се брани, да је још непрестано извиђаван да за то може бити оптужен. Али то службена преписка своје врсте, то су акта дисциплинске кривице Илићеве. Могу ли се акта кривице називати службеном преписком. По закону се акта не смеју износити пре но што се прочитају на претресу, а пошто су та акта свршена, он је сматрао да по закону има право да их саопшти, то ни у ком случају није службена преписка.

Прочитана је тужба полицијска, а за тим је пронитан и одговор Стојанов код првостепеног суда, где се бранио као и онде пред преким судом, па је овим завршено извиђање по штампарским кривицама Стојана Протића.

За тим је пресечник закључио седницу у 11 45 сах. пре подне, а другу заказао за 3 сах. после подне.

БЕОГРАДСКЕ ВЕСТИ

Публика. Што претрес дуго траје интересоваће публике као да се ово више замара и слаби. Тако је јутрос судница била прилично празна у сравњењу са ранијим данима. Наравно да ће се ово интересовање појачати кад почну одбране пронозатупничке, што ће бити на ред можда још сутра.

Рипањски тунел. Квар на рипањском тунелу није велики и убрзо ће бити поправљен. Тако сазнајемо нећемо бити поремећени, и путници и роба нећемо бити редовно.

Допутовао. Г. Антоније Пантовић, начелник министарства умутрашњих дела допутовао је јутрос из Ниша. Г. Пантовић биће се у Београду два дана, па ће се затим вратити опет у Ниш.

Чланови инвалидског суда. За чланове инвалидског суда постављени су: г. Андра Грујић, члан Касационог суда, г. Јован Марковић, артилеријски пуковник и г. Божа Мутавџић, члан апелационог суда.

Отпуштен. Јеврем Пришићевић, мајационар прве класе стоваришта у Нишу у Крагујевцу, отпуштен је на ову службе на основу § 76 закона о чиновницима грађанског реда.

Начелник шумарског одељења. За начелника друге класе шумарског одељења министарства народне привреде, постављен је г. Младутин Салић, начелник исте класе одељења за земљарињу и сточарство.

Стављен у пенсију. Г. Арамејев Петровић, управник прве класе београдске поштанске станице, стављен је у пенсију на основу § 70 закона о чиновницима грађанског реда.

Нов управник. За управника прве класе београдске поште, постављен је г. Коста Кандић, поштар прве класе београдске мишкарске станице.

Пенсионисан. На основу § 70 зак. о чиновницима грађанског реда пенсионисан је г. Коста Петровић, секретар треће класе министарства народне привреде.

Надзорници народних школа. Извршио је ове дане избор ових постављају: за надзорника Народних Школа друге класе, за срезове: голубачки, звишки, млавски и рамски, округа пожаревачког, Радован Кандић, професор Гимназије Краља Михаила; и за надзорнике Народних Школа друге класе, за срезове: деспотовачки, параћински и ресавски, округа ћупријског, Коста Николић, професор Гимназије Вука Стеф. Караџића.

Монополски надзорници. За монополског надзорника прве класе округа подринског, постављен је Драгутин Ж. Павловић, благајник исте класе сокоског стоваришта у Ражуљеву; за монополског подзадзорника прве класе округа видинског, постављен је Димитрије Радовановић монополски надзорник друге класе округа подринског; за монополског надзорника друге класе округа нишког, постављен је Драгутин Костић, монополски надзорник исте класе округа врањског, — сва тројица по потреби службе; и за монополског надзорника друге класе округа врањског, постављен је Милан Грковић, монополски подзадзорник исте класе округа топличког.

ИЗЈАВЕ

Подписани изјављују да не признају ни једну ствар, коју ће ми ударити да су ухватили, а ко напосиље морам бити сведок на суду, као грађанин и ништа службу краљу Краљу и Отаџбини.

19 августа 1899 год.
у Ваљеву.

Милојан Станковић
930 адвокат.

До данас беше ово радосан и подносан радосан радосну страну; мислим сад је то страшна која служи Краљу и Отаџбини сада пошто сам ја тврдим апсолутно поштење над Николом Вељковићем Краљем Милаша. То је оскрвљено и оплакано је то нашо и одрживо ће се тако нашо до Господа Бога и Краља Александра I и дивизију Обреновића чувати, бранити до последње капи крви.

Радомир Перишић, Милутин Живојевић, Стеван Радосављевић, Владимир Радосављевић, Живка Радосављевић, Живојин Б. Лазаревић, Јован Владовић, Јован Милојковић, Јелена Ђ. Николић, Никола Лазаревић, Владимир Лазаревић, Младен Јовановић, Јосип Лазаревић, Драгутин Васиљевић, Обрадовић Лесић, Јеврем Лазаревић, Живан Јовић, Живојин Живковић, Милија Шарлић, Младен Младић Јовић, Драгиња Јовић, Милић Јовић, Светозар Радовановић, Војислав Вучковић, Живојин Јанковић, Младић Божовић, Павле Јовановић, Илија Стевановић, Никола Ј. Радовић, Милић Марковић, Владимир Крсмановић.

Потписи под изјавом Петар Н. Васиљевић.

Сведоци: Љубомир Ј. Вељић, Грујица Јеремић, Танаил Радовановић.

8 августа 1899 г.
у Ужицу.

Продужење извештаја о претресу налази у сутрашњем јутрењем броју нашем.

Нова Трговачка Штампарија (Кнез Михаилова улица) Одговорни уредник М. П. Живадиновић

Број 10 пара **ЈУТРЕЊЕ ИЗДАЊЕ** Број 10 пара

БРОЈ 385. — 1899. KLEINE ZEITUNG

МАЛЕ НОВИНЕ

НЕДЕЉА 4. ОКТ. LE PETIT JOURNAL

Орган свију који слободу воле, истину траже, правду траже, сиромаше трпе, тајне што говоре и тиме слуху отварају и српској земљи

ВЛАСНИК И ДИРЕКТОР **ПЕРА ТОДОРОВИЋ** ОДГОВОРНИ УРЕДНИК **МИХ. Т. ЖИВАДИНОВИЋ** АДВОКАТ

Ц. К. СЕЛАКОВИЋА

ПАСТИЛЕ КАСКАРЕ САГРАДЕ

НАЈБОЉЕ СРЕДСТВО ЗА ЧИШЋЕЊЕ

Пастиле од сирћета у Сиропу Дражинеј Желудац и јетре као средство, које на природан начин помаже њихов рад.

Сваки, који се служи Пастилама Каскарета, увериће се, да је сваки други лек сувишан.

На лицу места, Главном Галантеријском Складишту, код господина Ђорђа Ивановића, Краљ. Српског Двор. Добављача, Београд, Краљице Наталије 27.

Пастиле дају се и послом.

Наручене по пошти шаљу се одмах.

Кутија са 30 комада стаје 1 д. са шиљи.

Упутство, у Србији, као и свуда друге, да се свака кутија са пастилама прилаже.

Упутство за лакше руковање се одмах.

УДАВАЧАМА

Нова галантеријска радња добила је на ову сезону најбогатији и најукусније изабран избор свиле од увланог и памука је за женске кошуље за ноћно одело и за дечје кошуљице, за ношење испод хаљина, за ношење испод хаљина, за ношење испод хаљина

Војна набавка

Управа ... ј. техн. завода у Крагујевцу потребно је 80 кила синиске длаке и 1500 кила длаке од коњских репова.

Ко је вољан да се ове набавке прими, било за целу количину или само за неки део од исте, нека се јави поменутој управи за мустру и погодбу.

914

Једна нова тековина

Београд, наш лепи бели град, град велики и знаменит, не само у повесници српској, већ чувен, знаменит и прослављен у целој историји европској.

Град, који је у повесници југотрајне борбе између хришћанског Запада и мухамеданског Истока играо огромну и пресудну улогу; град, који је био бедем хришћанства против мухамеданске најезде с Истока; град, који је толико пута био купан крвљу мухамеданском и хришћанском; град, чији су бедеми заливени крвљу синју европских и многих азиских, па чак и афричких народа и племена, наш мили Београд, наша поносна краљевско-српска престоница — обогатиће сад једном новом, важном и корисном културном установом — он је добио свој **телефон**!

Одавно се осећала потреба да становници београдски добију могућност да што брже, поуздање и удобније међусобна општења, што се све једнако могло постићи уношењем телефонске мреже. На томе се радило одавно, али тек садашњој управи наших пошта и телеграфа пошло је за руком, да тај важни посао ово јесенм већ и заврши.

Телефонска мрежа потпуно је готова и за који дан већ ће бити предана сасобраћају и употреби грађанству.

Истина, као за једну престоницу пуну свима од стране грађане београдских слој је, јер по сада број телефонских претплатника једва достиже цифру од 400. Али, ма сто тврдо уље ренја, да је овакоме слабом одазиву јенини узрок то, што грађанство београдско, чујући где се већ од две године говори о телефону а нескинени репутате отуда, просто није хтело или скоро остварење те лепе замисли, па још се вако није ни одазвало. Сад пак, чим види да је лепа замисао постала још лепше дело, сви ће похитати да се користе овом благотворном установом, која ће тако малу награду дати тако велике користи.

У то се уздамо у толико пре, што је сасвима поштенско и праведно да ова установа служи свима онима, који ће имати потребу да се њоме користе, па макар и они били и најсиромашнији. Тако, на пример, претплатник телефонске мреже могућности да му се све његове послове телефонски достављају у стан или у радњу, а не мора чекати док му телеграфски момци лепешу лично донесе, у чему се често изгуби по сахат, два и више. Даље, претплатник телефона моћи ће у свако доба дана и ноћи преко телефона да позрва лекара, хемијара, или да тражи помоћ полицијску, или пожарне команде. У опште у свима пређашњим и преким случајевима телефон ће бити врло корисам посредник за брзу помоћ.

Сем приватних претплатника на телефон, отворене се и јавне говорнице по свима кварговима београдским, где ће свака моћи за малену награду, да разговара и стуни у везу са ким-годстима, које су му потребне.

У опште, учињено је све, што се може, да употреба телефона буде што лакша, што практичнија и што кориснија. Зато с правом и очекујемо, да ће одзива Београђана бити велики.

Отварање телефона и предаја саобраћају свршиће се кроз десетак дана. Ми немо тај дан напред објавити и још немо се једном на ову ствар нарочито вратити.

Преки суд

Јавно суђење у Преком суду оптуженима за атентат и велеиздају, уперу Величанствена и рођеног забранених синса

ДЕВЕТИ ДАН

4 септембра, субота, после подне

Пре суђења

Данас после подне публика је пуштена у судницу у 3 сах. по подне. Публике је било више но утрос и нарочито женскиња. Од оптужених жена их и таких, које се до сад нису појављивале у судници. Пошто је 3 и по сах. прошло, а пак се сад се очекују сведоци по кривици Јовина и Милена Стевановића на Грачишта, то је у публици опште чишћење, да се због прекида у жалописком саобраћају неће моћи данас после подне ни праступити на главну ове кривице. јер сведоци се могу стићи, но да ће се испитати само нарочити Божидар, сведок по кривици Боже Новаковића, који је још синоћ исошиан.

Початак претреса

У 4-35 сах. по подне отворе је претрес. У судницу уведен оптужени Боко Новаковић, јер је пошло пређних Божидар, који тврди Боку.

Против Боке Новаковића

Председник саспитава да сведоци по кривици Јовина и Милена Стевановића нису још дошли и да по извештајима неће моћи ни до вечере, зато ће се испитати нарочити Боко Петровић, који је синоћ дошао по кривици Боке Новаковића.

Божидар Петровић, 36 година, нарезник, неосуђиван, прича стиар као и сведок нарезник Милош Трипковић, на име како у свој земљи владају они, који не треба ни владају, како Краља Милана треба уклонити а с овим младим даво ће. Он је са Милош договоре се шта ће и како ће и када отпавља да пасе стиар испитају. Једног дана наишао је Боко и питао га, где му је друг, шта би „с овим" и рекао за похитају, јер ће у скоро доћи Наиш. Опомињао их да похитају, јер су нарезници све у ворби, и да у друштву имају и активних и резервних официра. Боко је два пут био пијан, а трећи пут трезан. С једок је о свему овоме јавио команданту дивизије.

Прочитана је писмена постава сведока команданту од 30 јуна, а ранише усмено је известио команданта. Ова се достава у свему слаже с његовим данашњим исказом.

Сведок не се заклети да је све о како било, како је испричао пред судом.

Суочење

Боко Новаковић жели да је све то сушта лаж, да су се нарезници договорили да га упропасте и тиме шпекулишу да буду унапређени. (Сведок га гледа право у очи). Ни једнога од њих не познаје. Главно је, да они не уму да кажу кога је дана био један тако важан догађај. Кад је у напитом стању био свима онако, како је говорио прошли пут, то је немогуће да је тако касније непознатим људима. Ако је два пута тако говорио непознатим сведоцима кад је био пијан, како је могао говорити трећи пут кад је био трезан и који би запречник био луд да њему, пијанцу, повераја такве ствари. Сведоци шпекулишу на озлојадски чин.

Сведок жели да је све то истина и да га је одмах требао маркирати, па не би имао нужде сад да се с Божом препире.

За тим се сведок заклео. Сведок је при заклетви говорио слободно, одрешито и уверено.

Дипломати

За време претреса у судницу су ушли руски отправник послова г. Машуров с драгоманом г. Мажуловом, бугарски отправник послова г. Шишманов и драгоман румунског посланства г. Дума.

Завршетак претреса

Пошто нису дошли сведоци по кривици Јована и Милена Стевановића, то је председник заклучио седницу и наложио другу седницу за сутра у 8 сахати, кад ће се наиначати кривици њих двојице и осим тога Рајка Тајсића и Антонија Урошевића, који се налазе у иностранству а који се нису јављали у остављеном им року.

СТРАНЕ ВЕСТИ

(4 септембра)

Бек. Господите, које ће поштена напредна странка и поштена народна странка бити у новембарским изборима, бићо по „Н. Сл. Пресе" елиминисане. Ово ће учинити по то, да њихове преседнике др. Фрузе неће никакав споразум са протестанцима. Дакле се сад по уцају у изборе народне, већ по могу учествовати у протестантским изборима у јединим листама. У осталом, странке једнако неће ту важне своје предлоге у свим главним тродесним програму. Клуб напредне странке ће се на сам тај дан састати, и ако странка једнако, а то је 10 и 11, остати у досадашњем дану. Остали клубови једнако заклучо се на данашњи дан пређашњу у исти врем. — Како се говори, сви клубови одлучили странке, учествовање у новембарским, који је сазвао др. Фузе.

Београд. У грађанском министарству седници одржаној по председништву Јовановића, у којој учествовали Лубе. Сви министри, Јеж и Гаљовић, биле су за помиловање, али је председник републике Лубе изјавио, да ће по мора законом извршити пресуду и да ће поднети помиловање сад одмах после рашног суда.

Петроград. И овде се као упорно тврди, да ће се цар Николај за време ове Балканска у Ливадији састати с немачким царем Вилхелмом. Али још нису одређени време и место.

Београд. Позивањем тог комбинације и ове вести, да кабинет Владе Руске свитре да му је учињен позивај и да се сам изиђу у одступању. Наглашује се, да се влада, која је на се приликом задатак да одбрани уставно-правне установе, на које изгледа не оставку на обзира на скоро сутрашњу пред државним судом ствар против државног бомбардовања. Истиче се да у свом прошлогу трајати можда још неколико дана, јако да се пресуда може очекивати тек крајем октобра. Скупштине ће се сазвати у вечерашњој седници тек пошто се свршн ово суђење.

Београд. „Журнал до Дебат" јавља, како се не исправе о непријатељским отказивима под дневним ред нади, да су, сем осталог, извршитељи, вероватно посредна убојства Лубеља, потпуковника Фочова и сестра у Отеју биле организовање од агената разделастване лиге у непосредном споразуму с непријатељем Отоманским.

Београд. На Лондон стиг. Ово јавља „Агенција Хавасова", да је утрос на жалошна ухапшен један немачки шпијун.

Споменик краљу Милану у Бакуљини

Пошло прочитање ово писмо, протестује је написано ово против г. Луке Д. Поповића, свештеника Вел. Пожешког, своју бесаду овај говор:

„Узвишена Господине, Краљевски Намесниче! Господине Министре!

Драга Браћо!

Данашње дан је од великог значаја за нас Србенде, јер ва данашњи дан сва Бог по-шла и наша најмилија, да нас подигне и оживи нашу велику српску народну ствар. Ми данас увидјели славног рода, родитеља Нашег Балканског Краља Милана I-ог Обреновића свога, који нас пре 22 године набави пото-мство — народне родитеља. — дуго слободарења пиће, и радујемо се, што овај славни свакудашњи у потпуној слободи и сигурности каким темељи спомињу, који подижемо у славу и част нашим каким Обреновића, а Родитељу Краља Александра I-ог, — Краљу Милану I-ог, и таме очигледно доказимо нашу захвалност, одношт и дубоке браће Обреновића пиће, и то на овом месту, где се пре 22 године ниje свако ни среће од великог Краља Милана I-ог.

Ми, Лужничани увек смо поштовали и поштујемо са дубоком захвалношћу славну династи Обреновића Његовог Краља Милана I-ог, и одавде смо ниже славили дубоку вољу и грофовитост тако у великим душевности, а тако исто и Његовог Узвишеног Сина нашему краљу Господару и Краљу Александру I-ог.

Будимо увек поштовали овога што је добро, и ако нам одвајкада од себе, јер до нас, до нашег рода, до Краља нашег, Краљу нашем и поштовани у нашем предњачу Његовом Величанству Господару и Краљу нашему Александру I, јер је Он Божја наобраћена и помазаник, који је сам Бог одредио за владаоца, јанког старешину, јер то и на Светог писма пише: *„свака душа нека се клони от Бога учитеља јест.* Ја то сам, дакле поштујете и нашим благословом, који је Божји и нашим благословом.

Ми, Срби имамо се поносити дичити Обреновићима, чије славне темеље на Балкану Милошем Кнезе отворе дрвет нам Обреновић. Њихов сам потомак, наш Осободитељ Краљ Милан I, великодушни Краљ Наш Цвијетан, Александар, Краљ Србије, Краљ Наш Цвијетан, и таме од великог доказимо своју пожртвост Краљевину Србију, коју ће краткој време доћи у рад младених дрвета. И сви мисто и много добара и велика ће нам Краљевина Србија Обреновића за Србију учинила, која ће сада пред у свету поворати и, ако нам ово славно пожртвоти срећа Нам, да дрво, које ће Бог Божи нама срећу, рукама Ја руке на под, покрити да се ништа нам браће, која су и данас у ропству, слободе, напредовања нашега, које ће и на крају нам дати да за-вавиним дан ће нашег Бог пашеће нашем Осободитељ Краља Милана I-ог.

И сада само слободи клањимо се душе дубоко и свом срцу, и свом душом Краљу Намесништво наш славни дубљени Господин и Краља Александар I

Да живи нам наши Добротвор и Осободитељ Краља Милана I-ог.

И нека је слава и хвала славном Обреновићима „до века и века". Амен."

Пошло свети говора г. намесника, одмах по је и на овом месту многословљење за Краља и нас Краљевине. Ну док, је овај говорник чим основна темеља и по-ставља многа темеља, свом словенству, а не врло јасно свог тенденцијата ва политичких и националистичке је ту говоре одређена је ту ствар, и ако је ствар ва обликом брда широм поља дужина, а ширина једнаких као једна, на далеко одговара је пуних сто трећи, хиберду-праћује да Удаљење свог пала, дотужује, нити сеја Напора, у крај пиротског пута.

После завршене ове свете чина, г. Намесника, поклоп је на чолу свих госпоју и пољој свештеног чина, и ако је ово ствар ва ту, ако је свештеног чина, ако је ово ствар ва ту, ако је свештеног чина, ако је ово ствар ва ту, ако је свештеног чина,

Јевтиније не нигде, сигне оправке у пола цене за оне који купују амерле код мене

ПРВА КРАЉЕВСКО-СРПСКА ПОВЛАШЋЕНА ФАБРИКА

СУНЏОБРАНА И КИШОБРАНА

Моја путовања по свима деловима Краљевине Србије, као и по Босни, Херцеговини и Старој Србији, дала су ми могућности, да се упознам са потребама и захтевима нашег народа, и да, према томе, моје фабрикате управим тако, да ће сваки, ко их буде купио, бити задовољан.

Сем тога, ја сам у могућности, да могу продавати своје производе по најумереније цене, пошто сам ја сам произвођач, и немам никаквих посредника.

Моја фабрика израђује: сунцобране, кишобране, штапове, ручице, и т. д. Све ово израђује се у мојој фабрици у Београду, Краља Милутина улица бр. 38, на врло живом месту у близини железничке станице.

Моја фабрика има на складишту велики избор разних сунцобрана, кишобрана, штапова, ручица, и т. д. Сваки ко ће да купи, моћи ће да изабере по свом укусу.

Моја фабрика има и своје сопствене радионице, у којима се израђују разне сунцобране по најновијем моделу, и по најновијој моди

Број 5 пара **ВЕЧЕРЊЕ ИЗДАЊЕ** Број 5 пара

БРОЈ 286. — 1899. KLEINE ZEITUNG

МАЛЕ НОВИНЕ

НЕДЕЉА 8. СЕПТ. LE PETIT JOURN L

Орган свију који слободу дуже, истине траже, говоре што говоре и тиме служе отаџбини и српској мисли

ВЛАСНИК И ДИРЕКТОР **ПЕРА ТОДОРОВИЋ** ОДГОВОРНИ УРЕДНИК **МИХ. Н. ЖИВАДИНОВИЋ** АДВОКАТ

Преки суд

Јатно суђење у Преком суду оптуженима за атентат и велеиздају, упућу Величанствена и разгуране забрањених списа

ДЕСЕТИ ДАН

5 септембра, петака, пре подне

Пре суђења

Публике је пуштена у судницу у 8:30 сах. пре подне. Јамачно због пријема и данас пре подне, публике је далеко мање но последњих дана. Женског пола такође је добро заступљен. Стража и домаћи полицајци сви су на својим местима. Од страже дипломата у почетку је био само драгомани аустријског посланства г. Дојлет, а за тим су дошли г. Маверхоф и остали.

Почетак претреса

Претрес је почео у 8:30 пре подне пред су у судницу уведени и оптужени атентатор Пашић, који је скинули са њега гвоздене ове мају оптуженика, који је олеб, те је четво у затвору Г. Стева Добрановић адвокат јакао, да ће га породица Мијаилца, Мијаило тако на бранилца.

Јован и Милен Стефановићи

Јован и Милен Стефановићи на Грашшта оптужени су, што су се ни неколико дана пред атентат састајали у Зајечару с Пашићем, па су по растанку с њи саветали скупове и на њима народу говорили, да сваки чла странке полови извеси ноћници Пр лог, јер ће требати за време кое ће доћи и за извесне циљеве, препоручујући да се то ником не казује; осим тога оптужени су, што су по свршеном атентату обојица говорили: „Ако Краљ Милан сад није погинуо, други пут мора погинути".

Јован, 50 година, неосуђиван, нели да се с Пашићем није састајао нити га познаје. Видео га је једном приликом пре 15 година. Није истина да је он говорио онако, како сведоци тврде; са сведоком Живком Никоићем је у спору и не иду један другом у кућу. Тога дана, кад сведоци веле да је то говорио у седу, он тада није ни био у седу, но у Зајечару ради неких послова. После буне и напредног стања у Зајечару и околини нико за та ће стварн и не мисли.

Милен, који с Јованом није никаква рођак, има 38 година, такође нели да не познаје Пашића, да се с њим није састајао нити је говорио о каквом раду на које се оптужује, обојица поричу да су од сеоских купили на какве новце.

Јован се код среске власти бранио овако исто као и пред судом. Сведоци ће потврдити да је тада био у Зајечару и нели да се испитају. И Милен код среске власти сне је поричао, и он се повлаио на сведоке да је тада, 25 ју на, био на раду.

Сведоци

Милан Белковић, из Грашшта, трг., 30 г., неосуђиван, Јован му је кум, живе добро. Милан сведочи да је Милен пре атентата ишао Пашићу, али не зна за што. Кад се вратио, „обрао је народ," причао им како се састао с Пашићем за кога су рекли да им је учинио поруку, која је наведена у тужби (т. ј. да прикупља приврже). Сведок је видео дуже ког Милена и чуо је од њега оптужене речи. Да ли је што говорио о Краљу Милану не зна. Милен нели, да сведок то говори из пиаме јер и ја је као кмет казано на је рекао да ће му се осветити. Сведок вели да то није истина. Ни Јован ни Милен нису били на благодарењу, ни где се вели да су говорили оне речи за Краља Милана. Закпеће се. Дангубе тражи 120 дин.

Прочитан је исиит Милинон код среске власти ког које је казао да је и Јован одлично у Зајечар, кад је тамо био Пашић. Сведоци је даље, да је решено да сваки деје по 0·00 динара и да се тај списак налази код Жике Ивковића, који ће га предати власти. Даље је сведочио да је и Јован био на збору, а сад вели да је Јован после збора дошао Милену.

Жика Ивковић, трг. из Грашшта, 35 година, неосуђиван, с Јованом је у сродству али ну у спаји због домаћих односа. Жика сведочи како је атентата седео пред кућом. Милен и Јован разговарали су се о свом састанку с Пашићем и о приреду. Обојица су говорили оне речи о Краљу Милану, и то је чуо сведок и још неки људи који су слушали кад су они то говорили. Није видео да су оптужени окупљали неке људе код својих кућа, али је то слушао од других. Закпеће се. Дангубе тражи 140 дин.

Жика је код среске власти сведочио то исто, што и пред судом, именујући људе који су били с оптуженима и који су дали колико је разрезано. Разрез је вршен пре атентата, а о Краљу Милану говорили су после атентата. Оптужени нису били на благодарењу.

Никодије Маринковић из Грашшта, 32 године, неосуђиван, познаје оптужене с којима је у дубави, сведочи, како су оптужени ишли Пашићу у Зајечар, како су тражили разрез од до 5 и по гроша, како је он то дао и кад је питао зашто је то, они су му казали да ће чутки; оптужени нису казали по чијој наруџби то чине. После благодарења Милен је у механи казао, „ако није било сад, биће други пут", али не зна на кога се односе те речи. Закпеће се. Дангубе тражи 120 дин.

Код среске власти је Никодије то исто сведочио.

Милен и за свога сведока вели да из осете јажно сведочи, што га је као кмет казано.

Сведок вели да је све тако било, како је овде рекао.

Светић Живковић из Грашшта, 56 година неосуђиван, сведочи да су оптужени о Краљу Милану говорили, и како су Пашића обогатили 1883, па тре ба и сад. Друго ништа није чуо нити зна да сведочи. Било је на благодарењу али се не сећи да ли су и оптужени били тамо. Код полиције је сведочио, да су оптужени тражили разрез, ништа је један рекао: зар да дају новац да богате Пашића; а Јован рекао: да Пашић то не купи за себе. Он је предао Пашићу, који је то употребио на искрану емигранта. Сведочио је да су говорили и о Краљу Милану речи, на које су оптужени. Сад пред судом веле ли, за није чуо те речи. Закпеће се. Дангубе тражи 150 дин.

Никола Јовић из Грашшта, 29 год. неосуђиван, сведочи да је оптужени Јовани тражио од њега разрез, али он није дао нити га је питао зашто то тражи. Јован тада није казивао ништа друго. Не зна да ли су оптужени говорили што о Краљу Милану. Станко Стевановић му је нудио банку да сведочи како је власт принудила сведоке да терете Јована. Закпеће се. Дангубе тражи 130 дин.

Код среске власти је сведочио да не зна ништа.

Иван Јовић из Грашшта, 35 година, осуђиван пре 10 година на краћу с равобојништвом на 2 године, јер је био малолетан; вели да не зна ништа да сведоци по овом делу и на то ће се заклети. Тако је сведочио и код полиције власти. Дангубе тражи 130 динара.

Оптужени опет вели, да је све то неистина што сведоци говоре и да они то чине из пиаме и осете према њима.

Сведоци су закпети.

Кринија Антонија Урошевића

Антоније Урошевић који се мала ни у Румунији, оптужен је, што је у Букурешшу наговарао атентатора Кнежевића да изврши атентат у циљу преврата у Србији. Пошто Антоније није хтео у спроведеном реду доћи на власти, то ће се ствар извијдати и без њега. За бреновања му је одређен г. Сима Аћимовић адвокат овд.

Прочитан је протокол румунских власти, које су извршиле претрес у стану Антонијеву; картице и писма, нађена код Антонија, без вредности су; нађени су преносивски листови, у којима се напада Краљ Милан.

Прочитан је протокол саслушања Антонијевих код српске власти. Антоније је 57 година, српски је поданик а живи у Румунији. Антоније вели да је фотографији познаје атентатора, који му је лодано и тражио службу, доневши писмо од посланства; Кнежевић је говорио да је готов служити и бесплатно. Кнежевића је видао још сутра дан, а није му дао никакво писмо од Живка Анђелића кога и не познаје. Антоније није говорио Кнежевићу да ма и најкраће време остане у његовој гостионици. При претресу иследне власти нису нашле писмо Анђелићево нити што друго сумљиво. Претрес су ру мунске власти извршиле на 20 дана после првог саслушања.

Прочитан је исказ Антонија Ивковића, који рукује власти, да се на православној листове претплатио и да их није у наручио; намери чувао. Књежевић му је од посланства дошао недељину без запова, али не зна ко је писао, па ни Свилоковић или ко други. Свилоковића познаје још из ваховале и препоручивао му Србе за службу или за новчану помоћ. Јанка Ковачевића је повано тек у мају као му је дошао у гостионицу и затражио 20 дин. и он му дао, па му после Ковачевић из Цариграда благодарно писмо. На Србије му нико није додавао и говорио ружно о Краљу Милану.

Кривица Ранка Тајсића

Ранко се налази у бегству у Црној Гори и оптужен је, што га Крсмановић тереши да је он њему слао писмо ће Ану Станојевића и остале радикалне приче с његовом и Карађорђевићевом поруком да прелазе у Србији у корист Карађорђевића. Околности које Ранка терете, наведене су већ у државној тужби.

Прочитан је акт, који се тиче да је Ранко побегао у Црну Гору што је оцрњен као скучених хајдука Бркића.

Прочитан је исказ Петра Поповића Липовца, који сведочи да Ранко стоји у најинтимнијим односима с књазом Николом и целим Двором. Ранко му је често најпоузданије изразима говорио о династији Обреновића, да ће у скоро бити у Србији прекрат, и на њен престо доће књез Никола; Ранко често одлази према српској граници, и ако тамо нема посла. Ранко је агентат књеза Николе, како што су Павле Поповић и др. Тура Кустурић. О радњи Ранковом известио је у априлу српско посланство у Риму. Цариградски посланик у Цариграду, при изласку пасоша, одрекао га да не иде у Румунију но га упућивао у Србију где се у скоро нешто важно спрема, па ако умедне, сведок ће бити срећан човек. У Бухурешту му је Мишковић чиновник руског посланства говорио, како Александре Карађорђевић гране паре троши, оригућује против династије Обреновића да нашто прекрат, те да се он попне на српски престо.

Милан Вукајловић пешадијски поручник, који је био неко време на Цетињу, родом из Кањанеша, 27 година, необучивав, познаје Ранка с Цетиња. Сведок вели како је дао оставку и отишао на Цетиње да ступи у војску. Обратио се Ранку и сведок је одмах дошао напрашње у 26 гор. месечно. После месец дана Митар Буровић правник и Милош Шашић говорили су му како су спремали земљиште за убиство Краља од дворца до Топчидера, па кад нису успели, онда треба га убити при изласку из трга. Ранко је казао само да треба убити Краља Милана. 14 септембра примио га је књез Никола и Ранко му је казао да говори против Краља Милана да не добро проће. Ранко га је пријазно. У половини разговора његова с Књезом. Ранко улази без пријаве. Књез је рекао Ранку како су његови шумадијске геомогрули, што је сведок остано службу, нерасположени. Ранко му је казао да се склони јер му на Цетињу нека опстанка; то је свакојако отуда што су мислили да је сведок нарочито послат одавле. Кад је сведок пошао за Петроград. Ранко му је казао да говори против Краља Милана, а не против Краља Александра. Кад се вратио, казао је Н. В. Краљу Милану све и да се са Цетиња говорило да ће Краљ Милан бити убијен. То му је казао још 18 фебруара. Ранко је у децембру добио из Женевиног дешеву од др. Ватке Ђорђевића да долази на Његуше, и тада су Ранко и осинци Ненадовић отишли на Његуше, али не зна шта су радили и говорили тамо. Закључе се.

Прочитан је испит Милићев код иследне власти, где је опширно испричао све што и овде на суду. Код иследне власти рекао је, да је као питомац Књеза Николе писао Петрограду какво та је књез врбовно противдинастије Обреновића, решио се да не буде више питомац но да се врати у Србију што је и учинио, пошто је све испричао војном аташеу пуковнику г. Христићу.

Сведок прича на суду, да књез није ништа тражио од њега преко Ранка, но преко једног Ранковог човека неког Пушића, који му је нудио да стално одржане на Цетињу а да се не враћа у Србију.

Атентатор опет вели да сведок лаже и председник наређи те га уклоне напоље из суднице.

Светислав Милојевић рачуноиспитељ гл. Контроле, сведочи како је имао неке кринице, па бојећи се притвора он се 1894 за време уклоне пре во Пиротску у Загреб Сава Матић из Крагујевца свештеник та је, те да оде на Цетиње. И он је тако учинио. У Загребу се састао с Таушановићем, који му је дао врбно писмо за Цетиње, те га Таушановић и Паја Јовановић упуте у Фијуму Пеки Милошевом и неком Рапоћевићу. Пеки му на рачун пропорног дуване даде карту и упути га Пошиљу у Албанију. Пашић му је дао неколико формита и рекао да иде што пре. *Одавле је отишао на Цетиње и одавле нема од њега свезара које ниси за јавности, но је по реду у тајној седници. То што је казао, нисте се Књез Никола.* Сада вели да се састао са Ником Јуришићем, који је нашао да нема сад трошак и ако ништа није радио. После му је Стева казао да књез Никола жели о њему бригу, али ако хоће баш да ради, нека иде у Загреб Живку Балугџићу, који ће му казати што треба. Књез Никола му је послао путни трошак.

Балугџић га је у Загребу распитивао за појединце људе у Србији. После неколико дана Балугџић му повери, како му је наређено да пише брошуру „Народ и Обреновићи", па га је застао и да крзи корректуру. Балугџић га је питао преко кога може да растури брошуру и он му казао.

У то време је дошао неки Љуба Тимошић из Књажевца, за кога се уверио да ради за ту брошуру зајелно с Балугџићем. Сведок је добио допомиње од Балугџића писмо у коме га кори за неверство и каже ће нам протурити брошуру. Он је то писмо предао салашњем управнику г. Никоји Стевановићу.

Кад се у то време почело говорити о промени, Балугџић је писао Петру Карађорђевићу да ли да растура брошуре и ако ћу раширили, а он одговорио да растура.

Тада су дошли у Загреб генерал Сава Грујић и др. Мина Вујић и састали су се с Балугџићем. Овај му је рекао како су они противници растурају брошуре и како су њих двојица побегли јер ми се чудан изгледа, па на тај начин да ишчупају што више. Ранко тада још није био на Цетињу.

Прочитан је испит Светислављев код иследне власти. Ту је опширно причао о намерама црногорског књеза и Петра Карађорђевића да прекрат у Србији, како би они с Катунанима давно могли прећи у Србију, али Пера Карађорђевић није да то буде с краљу, јер ово што је учињено с Књезом Михаилом, јако га је компромитовало, те још не сада, после толико година не може поправити. Даље је причао, да је сведокову жену и сведоке издао Балугџићу Мата Јовановић штампар, који је о томе писао Балугџићу, пошто је ухватило и отворио писмо упућено сведоку. И Пера Стојановић штампар нудио се Петру Карађорђевићу за агента тврдећи да има за собом сва шабачки округ. Он је то писмо ухватио и предао га пок. Михаилу Дринчићу, који га је склонио; замењо не се нађи и сад у Дринчићевим хартијама.

Дрк. шумадијац тражи да сведок каже све у јавној седници.

Сведок вели да је неугодно говорити јавно, но опет тражи тајну седницу, па је нађе.

Суд је решио, да буде тајна седница, у којој су присуствовали оптужени и њихови бранноци.

Тајна седница

Пошто је суд решио, да сведок Светислав Милојевић у тајној седници каже шта зна о књезу Николи, то су из суднице уклоњени новинари и публика у 10 и по сах. Тајна седница трајала је до 11 сах. После подне неће бити седнице, а суђење ће бити у 7 сах. у јутру.

ИЗЈАВА

До данас сам био радикал и потпомагао радикалну странку, јављао сам да је то странка која служи Краљу и Отаџбини; сада налазим се увереп непадежним атентатом над Његовим Величанством Краљем Миланом то је сагрешан и осталим је за њима, а придружујем се свој овима који чврсто уз престо законито на династији Обреновића стоје и најављују је у њиме љубљеном Господарем и Краљем Александром I, династију Обреновића чувати и бранити до последњи капи крви.

6 августа 1899 г.
у Врбици.

П. Н. Николајевић
нек. писар.

ОРФЕУМ БУЛЕВАР
(Orpheum Boulevard)
Данас и још само кратко време
гостовање
I. ЧЕШКО ВАРИЈЕТЕ ДРУШТВО
Управник: Бертолд Фирет
Поуака специјалитета 1. реда. Сваки дан два нова комична комада. Весела свечана програма за поподне.
Почетак у 9 часова.
Уласак: I ред 1 динар, II ред 0·50 дин.
922

О своје славе Малој Госпођини ов. год. не могу примати лична честитања.
Пера Богдановић
1034 управник Београд. шеширар.

ЧИТАЈ добар, бездимни и јефтини и таложени продајем; дајете се редовници. 982

Број 10 пара. ЈУТРЕЊЕ ИЗДАЊЕ Број 10 пара

БРОЈ 287. — 1899. KLEINE ZEITUNG

МАЛЕ НОВИНЕ

ПОНЕДЕЉ. 6. СЕПТ. LE PETIT JOURNAL

Орган и свиј који слободу љуби, истини тежи, правду прати, оскврњене тражи, тешке ћуте говоре и тихо слуше отадбине и протеј мисли

ВЛАСНИК И ДИРЕКТОР ПЕРА ТОДОРОВИЋ ОДГОВОРНИ УРЕДНИК МИХ. П. ЖИВАДИНОВИЋ АДВОКАТ

НОВУ КОЛИЧИНУ

КОЗМАНОСКИХ И МИЛХАУЗЕНСКИХ ЕЛЕАС: ЦИЦЕВА, САТИНА, БАТИСТА, МУСУЛИНА, ЗЕФИРА, ОКСФОРТА И ПИКЕТА

У ВРЛО ВЕЛИКОМ ИЗБОРУ И ОСОБИТО ЛЕПИМ ДЕЗЕНИМА И ПОСТОЈАНИХ БОЈА 654

ДОШИЛА ЈЕ У ВЕЛИКОМ ИЗБОРУ

И ПРОДАЈЕ ПО ВРЛО ЈЕФТИНИМ И СТРОГО УТВРЂЕНИМ ЦЕНАМА

ИСКЉУЧИВО ПРАВО ПРОДАЈЕ ИМА:

— НОВО ОТВОРЕНА ПЛАТНАРСКА ТРГОВИНА —

МИХАИЛА АРСЕНИЈЕВИЋА — ЧИКА МИЛА

У БЕОГРАДУ НА ТЕРАЗИЈАМА

УДАВАЧАМА

Наша галантеријска радња добила је за ову сезону најновије и најукусније лепе изборе спреме за удавање и прилике је то цени утврђену и тако јефтиној, да је без конкуренције и то:

ЖЕНСКИХ кошуља на дар од пакучног и кончаног платна са дикцом и најмоденијим везом, израђе у свему по најновијој радњи;

ЖЕНСКИХ кошуља, рукави и сукња за личну потребу у солидној изради и особито лепом и најновијем укусу;

ПОСТЕЉНОГ РУБЉА као: јорганских чаршава, великих и малих јастука од кончаног и врло тракног платна, са ручком и најукуснијим везом.

МУШКИХ кошуља на дар од пакучног и кончаног платна, кпот и украшена са модерним и врло лепим поруџбинама и ручним везом.

МУШКИХ гаћа свиме врсте;

МАРАМА свилих за џеп;

МАРАМА белих поруџбинских за умрлице дарова од 0·60, 1, 1·50, 1·60, 2·40, 3, 3·50, 4·80, 6·80, 7, 7·50, 10 до 18 дин. комад.

Ценовник шаљемо сваком на захтев, а поруџбине из Србије експедујемо одмах најсолидније и најтачније.

Носта Никола и Друг
Београд.
840

ПОМОДНО-МАНУФАКТУРНА РАДЊА

Јевте Лаковића—Београд

Добила је огромни избор свила у **најновијим бојама и десенима.**

Огромни избор: **Црне десениране свиле** најмодернијих дезена (праве Лионске).

Велики избор: **Белих свила за венчане хаљине.**

" " **Сиве свиле за украс** у свима бојама.

" " **Тавт свиле** за (живопис) и поставе у свима бојама.

Велики избор: **Црна атласа** за буиде и либадете; и

" " **Атласа за јоргане** у свима бојама од једне ширине 160 см.

ЦЕНЕ ВРЛО ЈЕВТИНЕ И УТВРЂЕНЕ. 884

Мустре за унутрашњости на захтев шаљем бесплатно.

МИЛОШЕВИЋ И НЕДИЋ

пређе Ирковић и Вуловић

улица Краља Мих. бр. 32.

ДОБИЛИ СУ ОГРОМАН ИЗБОР

ПОРХЕТА

КАО:

Циц порхета, врло добре квалитете најмодернијих лепих мустера по 70, 80 и 90 п. д. метар.

Фелиз порхета, пун и тежак у једној боји и врло лепим мустрама по 70, 80, 1.10 и 2 д. метар.

Штоф порхета широке квалитете најмодернијих лепих дезена, боје загасите постојане, по: 1.10, 1.20, 1.40, 1.50 и 1.60 п. д. метар.

Мустре на захтев шаљу, нуде, као у Београду тако и по Србији шаљемо бесплатно. Сво поруџбине извршују се тачно и одмах.

926

ПРВА СРПСКА ПАРНА ФАБРИКА ТЕСТА У БЕОГРАДУ

КРАЉ АЛЕКСАНДРА УЛИЦА БРОЈ —

ПРЕПОРУЧУЈЕ своју РОБУ како овде тако и у унутрашњости по најумереније ценама.

Квалитет робе не уступа ни у чему квалитету робе страних ФАБРИКА. За ЧИСТУ и СОЛИДНУ ИЗРАДУ ГАРАНТУЈЕМО.

С поштовањем

916 Лазаревић и Новаковић

Пивница и кафана

СТАРИ МАЛДАН

Услед слабости прекаје се одмах, са целим дедиком, и са свим осталим потребама, пићем и храном точења Јагодинског пива. Услови се могу сазнати у истој кафани. 944

Месаја I класе на Умци (српско место среза посавског) звана „Бачанац" — на другу Београд—Вилково изаће — од 1. новембра под закуп. Ко буде обратити се потпи-сатељу или г. Мајеру Трговинску агенцију у Београду.

Јубуџа Бачевина.
Умка.

Сва писма шаљу подписани. 940

КУЋА на Теразијама, са свима потребама за воденицу, Пантурина улица бр. 46. Упутити се на власника. 942

ГАЈДУЧИЦА, која умеје г. кући и вез ради, Пантурина улица бр. 46. 943

Једна дужност

Ко је мало дубље загледао у наш друштвени живот, морао је опазити једну леју и врло корисну руку — *нашу свету војску и њезин за отаџбину учињени подвиг*. Ова војска, која је у рату ратовала за слободу и уједињење, а у миру ради на подизању и напредовању своје отаџбине, ова војска, која је у рату крвљу својом, а у миру знојем својим, заслужила је, да се о њој и њезиним потребама и заслугама сваки Србин и Србкиња, сваки Југословен и Југословенка, сваки Словенац и Словенка, сваки Хрват и Хрватица, сваки Чех и Чехиња, сваки Пољак и Пољакиња, сваки Русин и Русинка, сваки Американац и Американка, сваки Француз и Француска, сваки Енглез и Енглескиња, сваки Италијан и Италијанка, сваки Белгијанац и Белгијанка, сваки Грк и Гркиња, сваки Португалац и Португалка, сваки Румун и Румунка, сваки Јапанац и Јапанка, сваки Кинез и Кинескиња, сваки Турчин и Турскиња, сваки Арапин и Арапкиња, сваки Црнац и Црнкиња, сваки Индијанац и Индијанка, сваки Мексиканац и Мексиканка, сваки Бразилац и Бразилка, сваки Аргентинац и Аргентинка, сваки Чилеанац и Чилеанка, сваки Перуанац и Перуанка, сваки Боливијац и Боливијанка, сваки Парагвајац и Парагвајка, сваки Уругвајац и Уругвајка, сваки Венецуелац и Венецуелка, сваки Колумбијац и Колумбијанка, сваки Панамац и Панамка, сваки Костарикац и Костарикинка, сваки Никарагвајац и Никарагвајка, сваки Хондурац и Хондурка, сваки Салвадорац и Салвадорка, сваки Гватемалац и Гватемалка, сваки Мексиканац и Мексиканка, сваки Кубанац и Кубанка, сваки Хаићанац и Хаићанка, сваки Доминиканац и Доминиканка, сваки Порторикац и Порторикинка, сваки Јамајканац и Јамајканка, сваки Трининдадац и Трининдадка, сваки Барбадосац и Барбадоска, сваки Гренадац и Гренадка, сваки Сент-Винсентац и Сент-Винсентка, сваки Сент-Лучанац и Сент-Лучанка, сваки Доминиканац и Доминиканка, сваки Гваделупац и Гваделупка, сваки Мартиниканац и Мартиниканка, сваки Сент-Кристофер-Невисац и Сент-Кристофер-Невиска, сваки Антигванац и Антигванка, сваки Монтсерратац и Монтсерраткиња, сваки Виргинац и Виргинка, сваки Сент-Томасац и Сент-Томаска, сваки Сент-Џонац и Сент-Џонка, сваки Сент-Кроишанац и Сент-Кроишанка, сваки Тортоланац и Тортоланка, сваки Анегадац и Анегадка, сваки Сент-Јоханац и Сент-Јохан

После пекоје времена пре краја рата ја-
дније се г. Врста Јовановић учитељ Бобуш-
тански, који је као стари војник, а сад опуће-
борац за слободарске идеале нашег ујединитељ-
ног плана извршног родољубља, здравицу ко-
сећи српској, борцима за ослобођење свих краје-
ва, подсетивши народ на сва славна времена
народног одушевљења, од ау и сада кад је
дошао час да се сједине сва браћа у једну
велику краљевску државу, а ако се и сада
не сложимо, онда нас је заиста Божја казна
уништила „земља зајеца", а „ја сам".

Ту исту здравицу сам ја понављао, као пре-
ставник војске, одговарајући добошар, а за
поклапања српским напредним српске војске за
свих времена до данас, па и сегодашња на сјају,
обухвата и сви број наше данашње стално-
стојеће војске: укупно народ и војска једна
да гледа да у сврситу и у једну будућност сво-
ју са покупом пођем у сиву уједињу.

За свим је г. Алекса Поповић, учитељ
студенски, изговорио г. Душан Јурић, ученик
нижег од завољења му се у нас народ дуж
начног на високом труду за напредно напреда
у свом пословању.

На крају сам ручка г. Јеремић Павлашки-
новић, нач. среског поља је г. Алекса Ристић,
полазник народни, устукао прво здравицу
Краљевини и свима сретним годи дужности,
подвлачећи ми се тешко не труд, који су ус-
казали поштење данашњу свечаност.

На ову се здравицу г. Јанковић тодо
окупљено народ среза ужичког, из најтоплије
искрености и сердачног одушевљења, на ве-
ликанима Краљевини Србији, Велеславном
ви, домаћи, најдаљу мучење задовољство,
што се по овој мени народ среза ужичког
предвиђа односити своме Краљу Уједињеног
и Ослобођеног, а тим је Ви, на изванредном
ваше ваше ваше ваше ваше ваше ваше ваше
ваше ваше ваше ваше ваше ваше ваше ваше
ваше ваше ваше ваше ваше ваше ваше ваше

Неизмашано за опрашње кожице пеште

KALODERMA

Kalodenna-Seife. — Kalodenna-Salbe

F. WOLFF & SOHN, KARLSRUHE

Добија се у свима бољим парфимерија

ГЛАВНИМ РОДИТЕЉИМА препоручује, да ми сад, у пролеће, кад се деца почну купати на отвореној води, не пусте своју децу на миру, већ их упућују, да се сама купају, да се уче пливању, и да се не боје воде, јер ће тако моћи избећи многе несреће, које се свако лето догађају с утопљењем и с тога разлога, што деца, кад дођу у додир с водом, изгубе сваку главу, па се не знају ни окренути, ни спасти.

Марко І. Алавај

ТРГОВАЧКА АКАДЕМИЈА У ГРАЦУ

— Курс за дактилографе —

Дактилографски курс траје за јако вешту ученицу 3 месеца, а за ученицу која одвише не зна немачки језик 6 месеци.

Детаљнија обавештења даје

Директор школе

Мите Стојка

у Београду

ЊИЖЕВНИ ОГЛАС

Петар Хаџијовић

српски књижевник

ХОТЕЛ СЛАВИЈА,

На најзгоднијем месту на Врачару

са великом баштом и двема уједно великим салонима, као и са великим трпезаријама и чистим собама за иностранце.

ХОТЕЛ са ЛОВАЧКИМ ЛЕЈОМ и ЧИСТИМ ПРИРОДНИМ ПИТЕМ.

Услуга добра цена су задовољење

Препоручује се т. Публици

Концерте и Балове са свима удобностима

Београд. Јула 1895. год.

Милојко Николић (Нића)

власник.

ПОЗИВ НА УПИС

НА НАЈБОЉОЈ ОСНОВИ И НА СОЛИДНИМ УСЛОВИМА

ОСНОВАНО ЈЕ

„ДРУШТВО ЗА УЗАЈАМНО ПОМАГАЊЕ ПРИ УДАЈИ И ЖЕНИДБИ"

У КРАЉЕВИНИ СРБИЈИ

Пошто су друштвена правила од највеће вредности, то Управа сматра за своју дужност, да је потписницима на ситнији увиди и на кратко тумачи, јер су за њих сваке напомене нашег стручњака још пре потпуна друштвених правила.

Друштву је свима циљ да увеличава потпомагањем потребна свога члановог при удаји и женидби, а сви тога и да чланови помињуће, утемељено и добротворно помоћи у старости, немоћности и несгодностима. Права и дужности свих чланова обележена су у друштвеним правилима.

Редовни чланови при упису плаћају на име улазнине 10 динара и за једанпут 50 пара дин. ко они се упишима исто отплаћивати постепено у року од 4 месеца. Сви састи, дужни је свима чланови плаћати месечни редовни улог од по 50 пара дин. до удаје или женидбе.

Помажући чланови плаћају 10 дин. годишње, утемељени по 50 дин. и добротвори најмање по 100 дин. једном на сваки.

Редовни чланови могу бити сви, без разлике пола, година старости, вере и народности, неженидени и неудате, малолетници и деца. У женидбени и неудате рачунају се и удовци, удовице и женски рођаци сиротиње. Малолетнике и деца могу уписати родитељи или старешине.

Право на свадбену награду подобна редовна члан-ица од дана уписа по се навају пет месеца, а она за отплаћује одмах после удаје или женидбе. Премија се реферује подједнако на сва чланова и чланице на сва начина.

Рокова је за премију у прво годину чланства по 5 пара динарима, а доцне сваке године чланству повиша "а се она премија по 5 пара дин. тако, да за напуштених 10 те године чланства плаћа редовна редовна по 60 пара дин. Прама овоме, ако Друштво у тому року 10 година буде бројило не више од 20.000 чланова свадбена премија за такове члана или чланицу никаке суму од 10.000 Динара. Јер ово се повиша и ако буду више уписали и дуже врем пробавили у овом Друштву но највећи чланови, онда тим сразмерно је, да ова награда и већа и да ма за дубат при удаји или женидби.

У Београду ради уписа ово друштвено повереник г.г. Војислав Малетић трг. у 35 дорчевој ул. до г. Росулића; Пира А. Борјанић пензионер, народни „Вечерњих Новости." Павле Кесаким трг. до г. Бојановог апотеке; Р-ђ дину Бојићеви, април г. Трипе Бојићеви, Бобјанска, фонтир пловидбене г. Димитријевића и у друштвеном стану у кући генерала г. Пантелића, на Теразијама преко пута касарне терзијанског.

На унутрашности Србије упис ће се ма сада вршити поштом, но друштво ово претпоставља сваког удружења стекло је увереље, да се упис и уплата на унутрашности не може брзо, тачно и стално вршити, јер се тако неће чланови, а и самом друштву оваква се пословање тешко и спутавајућа правила и брза рад. С тога је Управа овога Друштва предузети што ће потребно више да у Краљевини Србији образује подобрене или повереника, како би они друштвене послове што брже, тачније и успешније вршили.

Упис је отпочео од 23. августа сее год. и траје непрестано.

Позивље сви листом на упису у ово племените, хумано, опште корисно и јединствено Удружење у Краљевини Србији

УПРАВА.

Прва Београдска повлашћена опанчарска задруга

има богат избор свих врста опанака а нарочито

„ОПАНАКА КАПИЧАРА"

Такође има на продају 200 комада „ОДАБРАНИХ СВИЊСКИХ КОЖА".

Цене су за сву робу сасвим умерене.

УПРАВА.

Нова Трговачка [illegible] штампарија (Киев Михаилова [illegible])

Одговорни уредник М. П. Живадиновић

Број 5 пара ВЕЧЕРЊЕ ИЗДАЊЕ Број 5 пара

БРОЈ 386. — 1899. — KLEINE ZEITUNG — ПОНЕДЕЉАК, 8. СЕПТ. — LE P...

МАЛЕ НОВИНЕ

Богат и тешко онај слободу губи, истини теже, стекнут новце, сиротиње траги, теже цени говору и теже служи отаџбини и српској мисли

ИЗДАВАЧ И ДИРЕКТОР ПЕКА ТОДОРОВИЋ — ОДГОВОРНИ УРЕДНИК МИХ. Л. КИВАДИНОВИЋ АДВОКАТ

Преки суд

Јавно суђење у Пречом суду отпочиваће за данашњи и наредни дан, тачно у 9 сати.

Вели чаштвени и расположе забрањени списи

ЈЕДАНАЕСТИ ДАН

6 септембра, четвртак, пре подне

Пре суђења

Публика је пуштена у судницу у 7 сати и 10 мин. у јутро. Врло је оскудно и свакојако ће седење бити. Јавности готово нигде у данашњи нема више. Немогућа места је при улазу. Од стране дипломатског кора у судницу није било никога, а ни тих су дошли свега по час. У току претреса судница се пунила публиком.

Почетак претреса

Претрес је почео у 7 80 сат. пре подне, кад су по реду и са строгим као и до сада чуварима и затворима у судници. Тужилац је председнику, те је дошао записник саслушању свих.

Уверења о владању

Бура Киселовић је владала рђаног. Бајаво Николић добар, М. Дамић добар, Пашић добар, Таушановић добар, А. Стојковић добар, Стојан Протић добар, Јаков Живковић добар, Аланактић добар, Бока Новаковић добар, Анђелија непознат, пота Милан Бурић добар, Иван Пашић Кисељевић добар, Урош Пантелић добар, Бока Стојковић добар, Гвја Милорадовић добар, З. Стевановић за Ошт ресла добар, Настас Мариновић рђаног, Јован Тодоровић рђаног, Јован и Милоје Стевановић на Грашните добар, Аврам Сакић добар, Тома Рајковић добар.

Држ. тужилац

Држ. тужилац вели да је изслеђењем пред судом утврђено све што је изнето у тужби. Тужилац се ставља на терет онако писане у „Одјеку", и како су појединци одговарали по закону и штампи, за то, што су они јавили листу тога и прећа. Ноше се стања на терет писане антидинастичке брошуре за то, што су радикали трпјали претрезали питање о отказивању пореза, а то се питање у брошурама и онда се мора гледати да су они творци тих брошура. Кад је утврђено да је писац „Демона" Љуба Живковић и кад се зна да се у брошурама заступа радикална странка и напада данашње стање и династија, онда је сасвим природно да су они писци и творци тих брошура.

Тужени просто порицу сваку кривицу. Међу тим Киселовић каже да су га наговорили Николић, Ковачевић и Дамић. Киселовић је то признао одмах по извршеној дворана и при том нескоју остао непрестано. Да је Киселовић то учинио из пизме, они би протестовао тога могли дати разлоге, и они нису дали ни једног разлога, већ просто оричу.

Против Пашића у питању о одржању порези рекао се онако како је, у истини било и како је у брошурама нешто. Тиме се код народа стала ширити мржња против династије и изазвати буна. Пашић се бранио како је био вољан да се повуче о политичког поља, али кад тужилац нели да је у таквом случају Пашић могао забранити штампање честитака које су изазване у „Одјеку" поводом пегова изласка из затвора, и те су дешиле демонстративно. Ни једна дока који против Пашића стоји у тужби, није оборен.

Пашић одрича свако своје сношење са свешком Николом Пајићем, али кад су заједно били у затвору и кад Пашић признаје свој сусрета са свешком, онда Николина свешћења не може се узети за лажну. Може се Пашић познавати на свешће да није био у парку, али би то било излишно, јер би ови могло познести свешком који би побили исказе Пашићевих свешка.

О Таушановићу вели, како хоће да истакне неку сумњу у погледу суочења с Крезовићем. Онога како није набавио по штампу да кога тражи, он је још пре аптекара ухваћен и дао своје исказе. Крезовић је за друге оптужене казао да не познаје, а кога је познавао рекао је да га познаје. Нестишта је Таушановићева одбрана о истону рукописа, јер је код испедне власти рекао да је то материјал за његове мемоаре, а за претресу трули се да то боље објасни па је рекао да су то изводи из Раписове историје. Али у тој историји нема свега онога што има у Таушановићеву рукопису.

Стојан Протић је доказивао легалност отказивања пореза, али кодико у томе има истине, нека суд цени, јер је то скроз погрешно схватање, а то се опи и из исказа оптужених да то сматрају као противзаконито. Стојан се чуди како полиција није спашила Крезовића кад је одлазио у радикалну штампарију. То није никакво чудо, јер и мађоју полицији то може се десити.

Држ. тужилац одустаје од тужбе против Аце Стојковићева у погледу отказивања пореза, а у свему осталом остаје, јер је доказано.

О проти Бурића не би требало да потрошн ни једне речи. И покрај свег што је његово нерасположење према династији, он хоће да порече сва факта, па се прави смешним покушавајући неке стихове, које је по свој прилици састављо у затвору. Протину позивању сведоко нема места, јер они нису били на састанку а и сам Крезовић каже време од прилике а и прота признаје да је у то време био код куће Сведоци Радоја Радојковић је несумњива, нити је ико, ко познаје Радоја, могао га наговорити.

Разговор Милинковић се брани да је био повређен док Анђелина. А зар може бити то истина, кад он шиле на Митровице жену у Букурешт с писмом да од Карађорђевића тражи новчану помоћ за лист. Али и кад би био повређеник, зашто се није обратио владајућем Краљу, но претенденту. Одбрана му је немотивиште и с тога, што је рекао да је то учинио што је чуо како Карађорђевић кује планове, да прекине с њим сваки однос и да му не да помоћи. Његови односи са Сином Видаковићем, Николом Павлашићем и Јованом Марковићем не би постојали, да није неверења.

Све што је рекао о Протићу, ирекао је о Љуби Живковићу у погледу отказивања пореза. Доказано је несумњиво да је Живковић писао „Демона", а то је још доказује исказом Милинковићевим пред судом, коме је Бока Марковић причао своје разговор с Љубом о растурању брошура, а доказ је још и то што је Бока побегао и још се није вратио, чим се повела истрага по овоме делу.

Љуба је и на самоме претресу изјављивао своје незадовољство на сраму постојеће стање, па је у фигури изражавао како је сунце Србије ишло на обласе, па једне чека да гране, а она се ко је сунце. Тврђење Живковићеве лојалности у супротности је с његовим делима. Живковићу се не стаје на терет што је истицао дела Карађорђева, али кад говори о српским ирадама није смео изоставити дела Великог Милоша и његових потомака, а Живковић је то учинио намерно. Живковић у једној најновијој радикалној декламује најгоре стихове против династије, а то доказа подзнаша и неверовање не чини. Онде је свршено дело атентата, те нема места Љубином позивању на § 90 крив. зак.

Одбрана Ивана Павићевића такође је просто негирање факата; њему је све случајно и па му се кривица налаже на основу претпоставке. А ту не може бити претпоставке кад се узме у обзир читава преписка и личностима које су познате са свог нерасположења према Обреновићима. Његов састанак с атентатором на лађи није случајан, но намеран, јер прво прелази у Турну и ради све ово што је у тужби изнето. Могао је Павићевић имати ове послове, за које вели да их је имао, па ипак ирити овај састанак заверенички посао. На првом испиту о педуши Мати, на којој је здрека Настаса бојаџије на Ђурђева, који је имао везе с атентатором, Павићевић је казао да не зна шта је она. Кад би Павићевић био стар човек, могло би се и разумети да се не сећа, али се мора сећати млад, тако рећи јучерашњи човек који зна све шта је радио као дак. Нема места позивању његову на Љубу, јер ни сам не тврди да је то „Мата". Сви остали доказа стоје. Јошковић је утврдио да се Павићевић на лађи састајао с разговарао с личношћу, која је према опису атентаторову ово лице, с којим је он ишао у „Ручунију". Све ово доказује да се Павићевић лажно брани, а нарочито што је на првом испиту казао да је прекинуо све односе с Црном Гором и родбином, а кад му је то побијено он онда признаје.

О Младену Јовановићу нема ту му нескаји објашњења веома, мислим. Али зад је он имао веома тесне везе с атентатором, онда то може потицати само из завереничких односа. О његовој жени Анђелији и сам се суд сувише да она лаже. Она је на прво испитивање признала непосредне односе с атентатором, а сада је то порекла и нели да је приморана тада. Она нели да је пет дана мучена глађу па јој је речени искао измучен. Међутим, она је трпеће дана по њеном признању, признала показану околност. Но та околност, коју она порече, исленој власти није ни требала. А што те односе и сам атентатор порече, сасвим је разумљиво.

Дра. тужилац не порече Т. Стојановићу оно што је говорио о себи, али то не искључује да је он био човек који је нелегалним пословима. То најбоље сведоче његови интимни односи с Паниће Свежак које је третио Боку третио - ту је онако како је у истини било.

И Новаковићев код исленог власти признаје да је карту Краљевине Србије третио само се брано да је тако, а сам на суду нели да нарочити које тиме да се препоруче.

О Урошу Пантелићу дра. тужилац нели да су његови односи с атентатором били такви, да се морало улети да је имао за закону и он остаје при томе, тако тре што је исказао.

За тим говори о претрезу Стојана Протића за штампарске кривице. У туђа је све цитирано шта је инкриминисано и изопачено.

У погледу осталих оптужених ни у колико није изнашљено стање ништа у туђи, јер су сведоци све утврдили.

Задржавајући право да после брањења чаку шта има, дра. тужилац остаје при туђи и тражи да се каже по им. пропису, пшеђење у туђи, и да се солидарно осуде на плаћање свију трошкова.

Јоцковић и Павићевић

Пошто је дошло сведок Јоцковић, то је испитан.

Петар Јоцковић, бив. срески начелник, сведочи да је Павићевића у Ораховцу хатеско на лоши, као се разговарало с неким непознатим човеком, који је био средњег стаса, отприлике око 40 година.

Прочитан је Јоцковићев испит код исленог власти где је о томе опширно сведочио, што смо ми раније већ изнели.

Јоцковић у свему остаје при том своме исказу. На своје казивање сакло-ње се Павићевић нели да га сведок ни у колико не терети.

Сведок је заклет.

Одбрана

После заклетве Јоцковићеве дали су реч браниоци и то овим редом.

Д у ј а

Милан Ђ. Дуја, бранилац атентаторов, нели, да се на акта и из рада на претрезу, показују резултати до којих је он дошао, те да помоће суду да се њаве прави материјална истина. Стеван Бура Кнежевић учинио је тежак прекршај, за који дра. тужилац тражи да се казни строго. Он је тим пута пушао на прворга Краља после Косова, на онај владајући Краља на Онога које је и по природном и писаном праву наследник престола. Кнежевић је признао и то се признање сласе и с исленим околностима и овим признањем конкурдан. Дра. тужилац не тражи да се Кнежевић казни строжије што је пушао на Краља Милана, јер за то га не би могао ни тужити, тако да закону, осим тога тужи га за покушано убиство потпуковника т. Лукића. Дуја се не сласе с дра. тужиоцем. Оно што је Кнежевић учинио и према његовој личности, према осталим прекршаја, тако је да Кнежевић не може одговарати за заверенички што, но за покушај убиства Краља Милана и за нехотични покушај убиства т. Лукића.

Кнежевић није завереник, но изјавник, убица за новац, а све друго што туђа тужилац инкриминише је, а науке нели за се на основу претреса нема не сме судити. Кнежевић је прост, необразован, па према томе и неспособан за еклектичке идеју нелеизадје, а камо ли за ступе у заверу и крви планове. Као такав Кнежевић је и неспособан за завереничку дружину. Очевидно је како, да атентатор и не зна за нелеизвршења, он је нелеизвршења потребан само за извршење убиства и за то је наимао, и он то је крив по §. 155 кривичног закона. Он није из Шумадије, те ни према томе није могао имати никаве противе Краљевине Србије, те је хтео да је оно дело учинио за пара. Кнежевић је ординарни злочинац, а никако завереник за нека династије.

Као такав Кнежевић није не разумевано замишљ своје радње. Он није знао за су Срби јелнов на свагда склонули династичко питање у Србији: он није знао за је на свако начин учинити да се наши непријатељи увећају у наш унутрашњи државни живот. Правда захтева, да се помоне нијова Пашићева и осталих интелигентних оптуженика да нису завереници, па нису нелеизадјници, но да су верни поданици Краљеви. Атентатор није знао ни богати разлог за који је он оборен Краљ Милан, па он је и пријатељ Србије што је дао правац политици страног немешања у наше послове, да он никад кршумима није хтео ухватити своје противнике.

Кнежевић није такав податак да суд не сме мислити да је могао ухватити како поуздано. Он као суда нори не оно што је рекао код исленог власти. Његово признање нема са законска својства. Сад тек имамо прву ствар, те с неленом признању не може нероватн. Кнежевић очевидно не говори истину. Он је кашњо да је јелно 2000 наполеона, а то је тако невероватно да не се белосветском човеку дати толике паре — 14 килограма — да суд тим његову наивалну нене ни поклонити вере. Да је он добио толике паре, он би оперкуо у свет, а не би се пратио у Србију да убије Краља Милана. Да је нечестивито његово казивање и о ратеву, који вели да је њим плаћању бацио у Саву да му не смета.

Дуја мисли, да атентатор није учинио дело нелеизадје, но да је убијаци и као такове се има Кнежевићу судити. У погледу Лукића стоји нехатни по кушај.

Дуја је уверен да атентатор није учинио ово дело из своје главе но да има инспиратора, и природно је да је истраге те инспираторе морала тражити тако где се оно може и говори о Њиховим Величанствима; тако где су претенденти, те се морало нероватн да је извор у Дињићевој лакерднији. Да ли је истрага то пронашла, стар је других браниоца. Да Кнежевића тражи робље, јер за то има и политички интерес, те да се његовим казивотом да могу њиоси да се пронађе права истина.

Милан Мостић

т. Милан Мостић је бранилац Вајна Николића. Сам овај догађај доказује је да наша полиција не одговара, потребна. Атентатор није пао с месеца. Све што се знало раније о Тури дело је довољно да полиција сретне на њега пажњу, да га уклони и тиме отклони и добијање се атентат. Кнежевић прави путовања, тражи и добија пасоше, одлази и враћа се у Букурешт, сели у кондиљску полицију, у „Македонији", тумара по Београду, а полиција о њему не зна ништа. Али не само то, атентатор је извршио дело и покушао да бега али је ухваћен, но ухватили су га грађани а не полиција, јер би по њој он умакао. Неумешност је њена и у истрази. Правилно још је само да атентатор није сам. А могао је бити сам као је психички ненормалан, а истражна власт то није никако испитала. За тако посматрање било је доста основа, на пример жена Урошев Пантелића за атентатор вели сасвим је да је напрасне нарави, а то се показује и његовим држањем на претрезу. И његови искази закали су основа за то.

И ако атентатор никога, нарочито радикалне праве није третело, они су ради сиске сигурности стављени у притвор; полиција, не је затворила и ако прописи њих нису дали, но на истраге ни из искала атентаторових. (Председник ја опомиње, да је атентатор на прво исказу третело Вајца). Мостић вели да је говорио о радикалним странкама и не о Вајку. Он сад говори о општем лелу одбране, а пошто он брани атентатора, то не дати одбрану уједно и то за Вајка. Стојана Протића и Ану Станојевића. Они су дакле покашћени и ако их није третело атентатор. Из туђе се види да их је третело Краљевић, али се није видело ни кад се то дагира. Међу тим дра. тужилац данас је рекао да је то и доказано, да су Краљевића раније дра. власт знала, те изкази или да дра. власт није хтела да га ухвати или га реверзвала за други пут, а и једно и друго је неправилно.

Позната је Мостићева ходајност преда двору. Да му се не би пребацивало, он је у одбрани и изостакти речи „Њ. Величанство" реди краљевско.

У дра. туђи помиње се Крадено писмо од 14 октобра. Признаје да су и све политичке власе грешило и да су и све опозиције претеривале. Краљ је видео да се зађе не може тако и Краљ је написао ово писмо, да жели наспостављати ред и законитост, па је то најозбиљније препоручио своју власи.

Кад је суд стално питање Пашићу о овишњању, он је одговорио у забуну као да одреди свој половај у круштву. Мостић прича шта је све ово и какав половај заузимао Пашић. (На приједбу председникову да о томе не говори, јер не брани Пашића, Мостић приспеје). Стојану Протићу се замера што је казао „командант активне војске". Ја сам В. Краљ Милан", па да то је Протић тужен. Мостић полиси „Српске Новине", где такође стоји само „командант активне војске." Ако је за то крив Протић, он да је крив и уредник „Срп. Новина", а он није тужен. Дакле, неједнако поступање.

(наставиће се).

БЕОГРАДСКЕ ВЕСТИ

Дневни путнички воз од Београда до Ниша, који је данас и јуче због сметње у Ражском тунелу полазио одавде у 7 сат. и 25 минута по подне, почеће од сутра 7-ог овог месеца, полазиће из Београда по старом реду вожње, а то је у 8 сати и 30 минута пре подне.

Продужење наставтаја с претреса изаши у сутрашњем јутрењем броју нашем.

Нова Трговачка Штампарија (Кнез Михаилова улица) Одговорни уредник М. П. Живадиновић

Број 10 пара ЈУТРЕЊЕ ИЗДАЊЕ Број 10 пара

БРОЈ 228. — 1889. KLEINE ZEITUNG

МАЛЕ НОВИНЕ

УТОРАК 7. СЕПТ. LE PETIT JOURNAL

Оне ће казиту нови слободу дуже, истине теже, правду јаснију, сентенције тврђе, тврде што говоре и теже слуге владаоца и српског народа

ИЗДАВАЧ И ДИРЕКТОР **ПЕРА ТОДОРОВИЋ**А ОДГОВОРНИ УРЕДНИК **МИХ. П. КИВАДИНОВИЋ** АДВОКАТ

Преки суд

Јавно суђење у Пречом суду оптуженима за атентат и велеиздају, упућу Великанстава и поглавице забрањених листа

ЈЕДАНАЕСТИ ДАН

6 септембра, понедељак, пре подне

(настављак)

И ако није било пенџера и нереда, ипак је проглашена напредно стање усљед немуштности полицијске власти. То стање је мера предострожности. То је стање добро за ширење реда али нема својстава за проналажење истине. За последње четири дешење нема ни једне, где нисмо имали напредно стање с преким судовима. Проучавајући и их, нашао је да су сва ранија напредна стања била знатно блажа но садашње. Сва су поостављени параграви крив. поступка о пракси у пороцесима политичких бранилаца да се служе актима.

Тужба нарочито удара на то, како су радикали правили већ биди осуђивани за сличне дела. Дело 1883 констатирано је и по закону се има сматрати, да се забораву предаје и само дело, а њихо ли учињени дела. Тужба се грешн и према Богу и пред законом кад то исто понавља, јер је амнестијом престало све заборавај, као да није ни постојало. Исто тако је у погледу Чебиначке афере, јер су сви оптужени и осуђени помиловани. По закону се Чебиначка афера може ставити на терет тужења, али она није алито од 18 карата.

Тужба су заговарност баш на радикалну странку и њене прваке. Милош Велики тражио је основај за своју династичну у народу, док су Карађорђевићи тај основај тражили у зеликашима, па чак и у странам великашима. Радикална странка, која је постала из народа, никада није могла имати у програму династичко питање, које је демократско свршено у корист Обреновића. У тоичинској странци он нема ни једног човека из народа; а у буни из 1883 против власти а не против династије, нема ни једног власника нек све људи из народа. Радикали се тако боре. Тражити код њих антидинастичке намере је. Ни један од оптужених није ни у какној вези с Карађорђевићима. Други су то исто и њих врло добро зна Краљ Милан; али међу њима нити је било нити има и једног радикала.

Живко Апостић оузео је сам себи живот, а кључ завере је код Живка. Нејин човек се не убија у очи претреса; као трсба да се одбрани. То је кажуће за је Живко крив за заверу и велеиздају. То се доказује и Живковим писмима која је остакао, јер се вешта да жени обезбеди пензију. Доказ је то о његовој кривици, јер је знао да не бити осуђен за то што је крив; и онда би жена изгубила пензију. Кључ завере је ово Живко и по томе, што је код њега нађено писмо Алексија Карађорђевића, а ни ког једног другог, а он то писмо по дужности није приправно министру. 1873. Живко је учинио услуге при хватању Пере Карађорђевића, кад је пресшао амо, те му омогућио да ухвате. Даље Живко стоји у односима с Алексијем бајата да хвата брошуре; али он о томе не износи ништа своја министра. Зна се не је Живко био у ноћанској оскудици, а дешавало се да на једам пут има много новаца, те купује куће, винограде итх. То су паре стечене на начин које је нпа значе. Живко је једном путовао и до Париза и ту се по своју прилици упознао с Алексијем Карађорђевићем.

И ако међу радикалима нема антидинастичара, ипак између њих и Двора постоји спор око устројства питања, које решење радикали траже легалним путем али одлучно. У радикалима нема антидинастичара. А и кад би било и кад би било довољни на прсто други, ти су се по свој прилици упознао с Алексијем Карађорђевићем.

И ако међу радикалима нема антидинастичара, ипак између њих и Двора постоји спор око устројства питања, које решење радикали траже легалним путем али одлучно. У радикалима нема антидинастичара. А и кад би било и кад би било довољни на прсто други, ти су се по свој прилици упознао с Алексијем Карађорђевићем.

Истрага је била несобљина и површна, те сад стојимо пред Кнежевићем бајата и че пред сактима. Она се два месеца трудила да оказлони атентат на великаша, али без успеха; она није успела да нам престани веку ту, јер је нема, јер не постоји. По мрему власаки на општ. службе, по одласку и повратку у Шабац, одласку и повратку из Румуније, по сказљу у Београду — свега дакле 12 дана — Кнежевић није имао ни часа ту у вези и договори се. Његово просто казивање истрага узима као факт. Изјављене неколике сведоке, којима хоће да докаже неуменост и површност истраге. Да је Бурино причине о напољоженима истрага свршена као поуздано, они би дефинје новог оружја на Димићеве касе; они не пита Тору где су му 1000 наполеона и што кад толико пара иде на једне шкембиће. У опште, истраги није било до тога да не је до праве истине.

Све му ово доказује, или да је психички абнормалног стања или намерно говоре неистину да прикрије право стање ствари. Правда захтева да се пре мрнчења пресуде изврше трагички прегледа.

Крезовић оповиње Мостића на кеког Бубету који је помагао тровање људи које није ни познавано. Његова је појава мистериозна, не зна се кад је и куд ухваћен. То је човек који не говори истину (Председник прекиње да је Крезовић ухваћен 24 маја и саслушан 27 маја. Мостић вели да се њих двојица не разумеју). Мостић вели да није имао акта на расположењу, а при читању акта није чуо датуме, те оттуда није запазнтио то о Крезовићу.

Кад је тако онда где је од тог доба био Крезовић и зашто радикални прваци који је он теретно, нису осмих узети на одговор. (Председник опомиње да Крезовић не тереги Пашића). Ако је Крезовић дошта ручао у кући проте Бурића, зашто га истражна власт није што ближе питала о тој кући; о репикцији „Одјека", колико у њој има соба, улаза и излаза, шта је у њој видео и где је она, итд. Истрага је имала протина писма од 12 јуна где се прота жали на сплетке Крезовићеве. Све је то доказ да власт није зарозала нскану Крезовићеву. Сви луди, које је Крезовић третно 24 маја, комитно после тога месеи дана секе у Београду (Председник му објашњује, да су акта читава и да је Крезовић од 24 маја на све до сад био у притвору и у свему питан). Ипак је вели г. Мостић Крезовићево кажњавање с неговом мезонарству и упалу Цриногорца с две стране и да не тај упад помоћи Русија И сами појави Крезовићева и дама пајдуковица тако као коље да утеражу у лиз, показ је да суд не може поклонити вере исказу Крезовићеву.

Оно што се писало у „Одјеку" јавна је ствар за коју су по закону казњени они који су крили, али то се не може ставити његовим ближентима (Протићу и Ани) на терет. Последње прочени „Одјека", којима је уредник Протић, нису били ни оптужени за уврену Краља Милана. Стакла ни се на терет писање по безобзевитим новинама и брошурама, а што су они за то крили што нису нигде ниште ово и ово, као тужба не износи доказа да су они писали.

Забележена Пашићева а не протоколи седнице од 28 маја није доказ ни-каквим; и да је доказ, тужба би тужила све луде који су били у тој седници а не само оне који су Јој се допадају. Доказује да нема крикичне одговорности ни неплаћање пореза; а тужба позивајући се на дотичну одредбу, устаје не питира је целу, као што ни код других доказа не истира потпуно законске одредбе. Али ипак је главно о плаћању пореза није хонета никаква одлука, нити су сведоваки кога, нити су приступили делу.

Ако су др. Миловановић и др. Весник писали у „Temps"-у против данашњег стања и династије, зашто су одговорни и крнви они оптужени. Ако њих двојице па нека одговарају; зашто их не тужи, тим пре кад је Весник у притвору и на другу дело. О преписки између г. Вожа Симића и генерала Грујића нели да су то ствари несхођене, или кад би било цело писмо онда би веровао да је то смисло питиране речи. Али нека је тако, зашто могу одговарати они оптужени за преписку Саве Грујића и Вожа Симића; она двојица треба писане онда овде на оптуженичкој клупи. Тужба не подноси доказе да су оптужени писали или инспирисали те пашквиле. Сам писац Ж. Балукући изјавио је у странам новинама

да је он писао тих брошура. Па зашто онда окривљавати оне људе?

— Да би дело атентата довео у везу са завером и веленајцем, тужба Краља Милана доводи у подозрење престолонаследника; али ће Он као такав по нашем уставу не може сматрати. Војвода је одличне драгиноси живота и за то је он бесмртан, не сме бити прекида. Али ако владар може умрети, то се одмах одређује престолонаследник и он је онда бесмртан. И онда ко пуца на владиоца или престолонаследника, пуца на државни живот, и онда се то каже као веленајца. Осим престолонаследнике, сви други живота, па и деца и родитељи владовски, сматрају се као обични Краљеви је наследник Краљ Милан, али по закону то друкчије стоји. Кад би се угасио Краљеви живот а био жив још принц Сергије, онда би престолонаследник био принц Сергије а не Краљ Милан. Принц Сергије није жив; ако би умро Краљ, онда би дошао Краљ Милан али не по праву наследства но по праву избора као једини мушки глава породице Обреновића. Краљ Милан није престолонаследник и тужба је у том тачки учинила кардиналну погрешку.

Претпоставка је тужбе да се Кнежевићевим атентатом хтела у земљи учинити забуна, направити неред, обрити династију и довести Карађорђевића. Али зашто није претпостављена да се неред направи једновремено с атентатом? У бићеи је Књез Михајло, па зашто није било нереда на смрт овог династије. То су слабе и неуверене претпоставке тужбине и то је грех као правник то чини.

У атентату нема почетка радње ни веленајцу; нема доказа да је и могло бити нађе што је пушено на Краља Милана, јер он нема прерогативе за престолонаследника. Оне нема веленајце ни у атентаторово) радње, а камо ли у радњи осталих оптужених.

Оптужује се Влајко па је дао Кнежевићу карту на Анђелина за писоц, али те карте нигде нема; оне даље отишла. Влајко је по спреми и по реду постао војни аташе у Петрограду. Занадљани људи су нашли да је то Влајку дато као радикалу. Али Мостић тврди да Влајко није интимани ни с једним радикалом. Пашића је морало познавати, јер је Пашић био посланик у Петрограду кад је он тамо био аташе. Невероватно је да је Влајко могао у уневорми исправати Пашића, а утврђено је да је Влајко изашао с породицом до Градишта у налет, а тада је путовао и Пашић. На „Дежиграду" је контролор Влајков кум, који је и повело до Градишта. Да је хтео пратити Пашића, он не би водио породицу; а кад је видео да је ту и Пашић, он се затворио с породицом у кабину све док Пашић није изишао на Дубравици.

Крезовићев исказ против Влајка, сам је Влајко нијсајавше потукао, као је Крезовић казао да је Влајко имао по средини обрљану браду, ма да се Влајко, како сви сиет зна, не брија.

Влајко је продао ствари за 130 динара, па зар је то сума за занере и веленајцу?

Невероватне је, да Влајко неколико пута сервира у Дамићеву лискорицицу и да га нико не опази. Па зар је то сино у војску, па тек из војске у собицу дућанску, ипак би био опажен, јер у војсци има 10—15 официра.

Стојана Протића познаје од 1882 године. Стојан му је рекао да је неодгодно политисварати даље, јер неће моћи бити професор защта се сопремао. Он је то учинио, али га министар обиво, није му дао на полице професорски испит. Ето то је је и дало одредо у политику. Стојана терети Крезовић, а Крезовићу се, ренао је сеи, не може поклонити вера. У погледу отказа пореза вреди оно што је још раније речено. Стојан се морао непрестано бавити у редакцији „Одјека", јер му је то посао. Држ. тужилац се жали је моли председника да Мостићу забрани нападне речи из тужбе, јер тужба и не терети Стојана што је био непрестано у редакцији „Одјека". Стојан одговара за оно што је у „Одјеку"; али се не види да ли је то баш његова разма. Стојан је за штампарске крнинце осуђиван, али само је једна пресуда изврша, те по томе тужба није требала ни реби да је Стојан осуђиван за више дела. Шта Стојан може бити крив казне су хортије и шпијарнабене код Пашићевића? Набеи је код Стојана проничан допис о почеку Краљеву у Ужицу. Али сашо то брани Стојана, јер га није штампао.

Крезовић терети и Ацу Станојевића, а он је већ казао какав је Крезовић. Између Аце и проте Бурина нема и не постоје никакве ни ма суњања преписка. Не знајући да ли је Пашић у Пожаревцу или у Београду, шиље му писмо преко Аце.

Што је Апа штампао „Одјек" не може за то бити крив за ово дело. Та за Бога, то му је занат, и штампао би све што се по закону о штампи може штампати.

Према свему, изгони кајдени нису криви, те не могу ни бити осуђени и мисли, да ће их суд пустити изпод суђења.

Коста Шпарталь

г. Коста Шпарталь је бранилац Пере Ковачевића и Томе Рајковића.

Пошто је г. Шпарталь читао своју одбрану, а био је тако добар те нам је уступио, то је доносимо на другом месту.

6 септембра, понедељак по подне.

Пре суђења

У 3 сах. пуштена је публика у судницу. Публике је веома много, а женски сиет је прошарао скоро све клупе. И дипломатијску скоро сви на окупу.

Почетак претреса.

Оптужени су уведени у судницу у 3:20 сах. по подне кад је и почет претрес. Браниоци су наставили своје одбране.

Стева Добривојевић.

Бранилац Мијаила Дамића су Коста Томић и Стева Добривојевић. Коста Томић дао је писмену одбрану, а Стева Добривојевић говори. Он према ономе што су оптужени и бранилац рекли, нема шта много да каже. Све је изнете доказе пажљиво прочуло, па је дошао до закључка, да се према доказима кривично тужбе изчетник на претресу, оптужени на атентаторску дружину с атентатором. Влајком, Ковачевићем, Дамићем, Анђелијом, њеним мужом и Урошем Пантелићем, и у другу групу с осталим оптуженима. Кажњавље Кнежевићево пресеца сваку везу између те две групе. Гледа је шта Крезовићево казивање, али оно је већ побијено и уништено. Зашто су они на друге групе дошли на оптуженичку клупу? Њих је оптужница извет и ту довела по претпоставци да Кнежевић као сазвиница и по својој ниској интелигенцији није могао сам доћи на мисао о атентату, закључујући да је имао интелектуалне подбацаче, да некога има иза леђа. Али ко је то? Према оптужници радикалима нема апсолутно никаквих доказа да су они то. Све оне спредене околности које ни се стављају на терет биле су раније и казнене, али немају везе с овим делом. Он је покушатн да пружи прет на тога ко је стављао иза леђа атентаторових. Мисао о атентату Кнежевића је на Цетиње, односе је пренета у Букурешт Богомиле Алексију Карађорђевићу, коме је наређено да изврши убиство, и за то му није требало нечије помоћи у Србији но да нађе једнога злиководца, да му плати и да га упути да убије Краља Милана; па ће онда Краљ Александар или напустити престо или дошиће и њега лакше убити. Дакле није ни било потребе за завером, нити је ко у њој учествовао. Ово је тајна, ко није Кнежевића за тај посао; то треба истражити и расветлити. Атентатора нико други није могао наћи но ток. Живко Анђелић, који га је и послао у Букурешт а тврди се у Београду и изнесени против њега и у неколико писама Милићевићевим. Али Карађорђевићи су се пренарали, јер кад би пао Краљ Милан, Краљ Александар има и мудрости и храбрости и енергије не стане на пут свакој антисинастичкој покрету. За велеиајцу требало је наћи новаца, оружје и плана, а спеца тога нема.

Против Дамића стоји казнене атентаторово; а оно не може служити као доказ. Кад би Вајсоет, најугленији грађанин, сведочио против Дамића, не може се узети као потпун доказ, а камо ли Кнежевића исказ, који непрестано неједнако говори. Атентатор вели да је пренео 3000 напоеона и половину предао Дамићу; али онега не би му нико толико поверио но само обедао. а види се и то може што је сам кисеље крстарио и шкенбеље и што у хотелу не плаћа стан, па ни кад је уклоњен ништа није заћео кад њега. Осим тога 14 киша напоеона не може се наћи ни код ока себе и у нехрпи. Осим тога терећно је Анђелију, а на претресу пориче. Даље је казао да је 21 јуна у вече казивао, док је утрпено да је Дамић био у Земуну и тек у 9 и по сах. у ноће се вратио. А то сведоче још и сведоци, а нагласи се и вишеран пасош од тога дана. Кад атентатор такоистину говори, не може се узети као доказ против Дамића. Што је атентатор нашао собицу Дамићеву и описао. није чудо; собица је састанци део дућанна и сваг је може видети а није ни мало погодна за кривање завереника састанке. И онажерости и општински служитељи утврдили су, да унек и у собици и у дућану има муштерија. Дамић је ок добре породице, скроман човек, који не води брзу о политици а све то утврђује да протиа Дамића не постоје докази и да је он невин. Моли суд да Дамића ослободи као невина

Милутин Марковић

Милутин Марковић је бранилац Пашићев. Он прво говори о квалификацији самога дела да тврди да не постоји дело казнено, јер се 87 крив. зак. не може у овој приликни применити на Краља Милана као што је добро објаснио Мостић јутрос. Држ. тужба сматра Краља Милана као престолонаследника, а по уставу он то није. Говори о томе у смислу, у коме су говорили јутрошни бранноци. С тога је држ. тужба погрешила што је за основ веленајаде узела ово дело казнено казао је. Атентат је извршен и на осуду је. Али поред атентатора ко је још с њим. Онде се према схему што је на претресу из-

било, види се да је радња ноћ. Жика Анђелића имала веће с оним делом. Али та радња која је била учереднена у руками Анђелићевим, не показује сарцистак и да је неко други њихо да тај сарцистак направи. Атентатор је казао да је револвер купио у Букурешту и на исљеђења се ништа не види шта је с тим револвером, а на дан када пред атентат купује у Београду револвер од 2—3 форинте, а то не показује продужење онога што је у напред утврђено. Тај револвер није пословано средство за извршење убиства. По томе то изгледа да му је дошло од других лица.

Атентатор бира и место и дан, место где је искључена могућност да побегне, а тако исто и дан и место где је највише света. Дакле нарочито се бирало место да атентатор буде ухваћен. Дакле, изгледа да је то извршено утицајем других лица с другим смером, а на дан да се употреби бомба. Милан је средство да се оспоре својим противницима. А закључује и отуда што је Краљ Милан одмах по атентату рекао да је то извршио Пашић с радикалима и он је ту мајку могао само учинити из доставе против Пашића и радикала. За то су одмах исте вечери подигнути радикални гласи, пре но што је Књажевић и саслушан. Ову његову претпоставку неће да потврђује и то, што се од некуда одмах појавио Крезовић, који се ставља у позицију неког инсинатора да изврши дела која се тичу целе земље. Чуди се да се поклања чера томе Крезовићу и не покушава ко је и шта је тај човек. Крезовић, у колико се зна, био је од извесног времена у рудничком округу, у Јовановића Томића, за тим у Трбушанима, да је саслушаван у Чачку па се његови искази против извесних лица нису потврдили. На такозвана човека требале су дрва. Ако се сећате пажњу Крезовић је појављује све у својствима, који су све једна другима супротност. Према свему, цело атентата постоји за само себе, које нема везе с осталим окружењима па ни са самим Пашићем.

Записник о отказивању пореза је проста белешка Пашићева, која по садржини престављ да је радикални одбор већно о партизанским односима поштто су већ свршени избори. Она није одлука одборска, но забелешка ради Пашићевих информација. Протокол има свој облик и мора бити потписан, па и одлука тако исто. Према томе то није ни протокол ни одлука, већ забелешка није потписана, а то се види још на самој забелешци, да одлуку ни донети пуни састанак главног одбора. Осим тога јутрос су бранковци доказали да је отказивање пореза уставом дозвољено средство политичке борбе, па баш и да је постојала одлука. Ако би баш и било ту каквине разлике, оне би имала потпасти само под § 92 крив. зак.

Други је основ тужбе што је Пашић по мајсору из натпора путовао по источној Србији. Ако је Пашић из натпора и појао своју кућу и своју породицу ради путовања, зар то може бити основ кривичне тужбе. Одлазак Пашићев у те крајеве јасан је — смрт његова брата и регулисање његових приватних а нема доказа да је тај пут предузимао ради чега другог, шпијуни би се сакојили с неким другим ужасним Пашићевим картија појих одне нема ништа, се у исљеђењу помињу, а породици нису враћене. Вели се да се Пашић састајао са својим људима, и од свих тих људи износи се Пашићевић. Па састајао се, али ти састанци у оваким приликама немају онај значај који ни тужба приписује а оним другим каких састанака не износи. О оним речима Пашићевим у покаревачком парку 22 јуна, бранилац нели као изгледају сведоци који су то сведочили; изгледали су као да их неке на убијање, што су рекли, изгледа да ми је извучено на уста; казивали су да се учитељ и Пашић састали између 12 и 1 сат. а други сведоци неће да није било у то доба и да ништа нису чули на уста Пашићевих но да им је сам учитељ причао; а оно што су они казали не слаже се с оним што је учитељ Јевреи казао ни по садржини ни по времену. Један сведок је чак рекао да није ни видео учитеља Јеврема, док су други сведоци рекли да нису ни били у парку нити видели нити разговарали с Пашићем. Још Пашић се овомо на сведоке, који је несумњиво утврдили да Пашић није ни један је изишао из затвора није ни улазио у парк и да сведок учитељ Јеврем који тврди Пашића, већ дес године није ни одлазио у Поварени, те према томе сведоџба његова не вреди док се не испитају Пашићеви сведоци.

Сведок Пајић причао је, како му је Пашић говорио оне отпужене речи. Пашић је био за себе затворен, те према томе нпије ни непристано с Пајићем, који тврди за су Јоца Јовановић и Духић непристано посећивали Пашића. Нису повиати ти људи, на које се Пашић позвао да се о томе испитају, а ако су се и састајали могли су то чинити само по одобрењу управницкоу и то само два пута недељно и на месту одређеном. Према томе, нека Пајићев неје сведоџба но доказа управљена против Јоце Јовановића да му не смета у трговачкој шалтера. У осталом ако је то истина Пајић знао, он би доставио власти одмах. У осталом Пашић је познат као човек сумње затворен, тако да чини његови другови веру могли што од њега ишчупати. Па како ће такав човек бити отворен према једном непознатом човеку?

За оним говори о односима Пашићевим с Влајком Николићем, па неди да је Мостић о томе довољно говорио. И сам бранилац је путовао тада с Пашићем и никако није видео Влајка, па је говорио оно што је био на Јаби. Дакле његово је путовање било сасвим случајно у исто доба. Али то што је Влајко путовао, не доказује његове интимне односе с Пашићем, па баш и да су се разговарали.

Пашићу се стаила на терет преписка с протом Ђурићем. Бранилац чита отпужене речи протине, наведене у тужби, па вели, да је то писмо ирло добро дошло за ову прилику, јер је оно неособитан доказ, да је Крезовић у ову ствар убачен, јер се прота жали Пашићу на Крезовића, а то не би чинио да је Крезовић доиста дошао у циљу за који вели да је дошао. Сама та преписка не може бити предмет каког основа подозрења, јер су то јавни разлози, те су никакви односи са оним природни и немају ничег каквињог.

Пашић се терети и за то што су неки Ратарци сведочили како је неко причао да му је Пашић говорио да ће династија бити протерана а уследила Карађорђевићева. Кад би се доказало да се Анрам састајао с Пашићем, могло би то још и бити једна од узалудних околности. Али ти сведоци се Пашић никад није састајао с Аирамом. Сведок Јошина једва је изговарала и овде на суду рекла да не зна ко је и где је. Ако је тако, онда је сведок тај непријатељски настројен према Пашићу, а ако је и не зна ни за какве Пашиће. Међу тим њен је искао као политичке власти сасвим друкчије. Осим тога Јошина је у непријатељству с Аирамом, те њен исказ и с тога не може бити правни доказ против Пашића.

О осуџама из 1883 године и проклимацији из 1885 године бранилац говорић је исто сматрају, у коме су говорили јутрошњи браниоци, на име да је Пашић за буну и проклимацију амнестиран и да буна није била управљена против владајућа но против наредаба власти, и да је противно закону што се Пашићу то ставља на терет. Што се тиче осуде Пашићеве у 1898 години, вели, да се овде не може говорити другче, но да је свршена ствар и да је то чисто политичка ствар, која не може бити штетна по Пашића, али не може бити основ против њега, кад не постоје докази за дело, за које се Пашић оптужује.

Из свега излази да нема дела против Пашића, да нема никакве кажњиве радње његове. А писање појединих људи на страни не може бити предмет оптужбе против читаве једне странке па и Пашића. А утарено је да то писање није дело оних лица.

У добро схваћеном интересу земље није требало ни износити о састанцима Пашићевим с члановима руског посланства. Пресељење му неки да за то тужба и не гледа. Ако не тужи, исљеник је то испитало. У истом интересу није у тужби требало износити да је радикална влада дала „Србобрану" субвенцију од 25.200 динара, а сем тога она се да влада радикална није имала потребе давати субвенције да ће код брани, но је корист земље.

Г. Марковић је за тим часо у одбрану радикалну странку од неких увређених оптужака и доказано њен патриотизам и династичност (Председник га опомиње да не говори о радикалној странци, јер ово није ствар суди нити је она тужена).

Пашићев рад и као јавног радника и као државника, дао је доказа да се може довести у везу с овим делом.

Говор је завршио надом, да ће суднса пресуда све оптужене, осим атентатора, пустити испод суђења, и тако ће одлука бити најбоља јер ће задовољити правду и потребу.

Б. Кара-Јовановић

Г. Б. Кара-Јовановић брани Таушановића, а осим тога брани гђ зоја и Вела Тодоровић и Милан Миловановић. Ова двојица су подигли писмене одбране. И г. Кара-Јовановић је у уводу истицао родољубље и династичност радикалне странке. Г. Кара-Јовановић је почео овим, чиме је г. Марковић завршио. За тим је изнео заслуге г. Таушановића као министра, па је онда прешао на одбрану.

Где нема свршеног договора нему завереника, ту нема ни завере, а тужба не износи и не доказује да је било договора и завере. Да је оптужени тужилац увео у анализације Крезовићеног исказа видео би да Крезовић неистину говори. Таушановић је на скупу код Аце могао бити али као члан главног одбора радикалног или као пријатељ Аџина, а зна се да Таушановић није ни једно ни друго. Па како је онда Таушановић могао бити на скупу у радикалној Штампарији? Крезовићу дакле не говори истину. Крезовићеви искази не слажу се ни с другим свидоцима. У његовом исказу нерешене су неспроводности и нелогичности, да у очи одмах пада њих. Зар неписмен човек повереник, коме се поверавају завереничка писма? Зар такав човек да буде перјаник и миснилар Краља Николе и Карађорђевића а на њима нонси да може јести коза „Алабанца". Зар ће ти људи слати своја поверенна баш новаља? Зар он ако с

Цетиња за Београд преко Ужица. Чачка, Ваљева, Врнице у Београд? Као му је наређено да скрати ког Проте Бурића, нашто није одмах спутио до час при повратку? Он се при појединим сусрећима хватао у коштац, као на пример да је Краљ Никола бригао брада, и ако се зна да Краљ нивад не брија ни. Дакле Крекошеве исказе не може ни у ком случају ни ставити.

О забелешкама Таушановићевим вели да на пр. тужилац није у њима нашао Таушановићеву велеиздајничку намеру, по сами рецензије његове. Таушановић је објасњо да су то предвели, који су му као министру дали потребни рад за забране страних листова, из којих су преводи. Пр. тужилац не је доказао ни да има намере ни да је она на предузета. А не само ово изјавити но и оптужници поклеа за ово што је мислио не само да је невиновито но је и основно.

О тобочићима писаним о Милошу Великом и његовим потомцима бранилац вели, да је Таушановић хао у том погледу најбољу одбрану, што се види и из читања тих забелешака. Бранилац је хонео Ранкеову историју и „Кнез Михаило у причама" од Милићевића. Из тих књига чита пасусе, који се налазе и у Таушановићевим забелешкама, те доказује да то нису писали Таушановићеве. Пресецање и пра. тужилац вели да тих шатата, које бранилац чита, нема у „VII писму из Београда" Таушановићевом. Таушановић нели да у другом издању Ранкеовог „Краља Милоја" необична појава" Таушановић је реко у добром смислу. Пр. тужилац није навео ни једну брошуру у којој су писли из тих белешака Таушановићевих. С приличне страже те забелешке стоје право тврдо: јер ба у најгорем случају је садржавати какав-ћу рашу ни § 91 крив. зак.

А Ранко-Јовановић се повиза на изјаву Балугџићеву да је он писао брошуре и на сведока Милојевића који је под заклетом овде посведочио да је Балугџић писао брошуре, то оне се не могу ни сматати на терет Таушановићу.

О томе што је ранице Таушановић осуђиван за овакв дела, бранилац говори у мотом смислу као и ранији бранноци.

О чистом правном Таушановићеву у Петровараднне вели, да тужба није изнела доказе за тврдње о Бурић Срећковићу, а сумња је да ће их моћи и убудуће. Пр. тужилац није могао побити, да је Таушановић петроварадинске фабрике акционар и да је за то прелазно.

Моли да се према свему Таушановић пусти испод суђења. Награде не тражи.

Пречрсе је завршен у 6-35 а други заказан за сутра у 7 сах.

Говор Г. К. Шварцаља

Дозвао ради времена сузе прекинем са Сада Мах. Домаћа и Тоне Рајковића.

После подужег увода о питањима овакв поднс. г. Шварцаљ је говорио овако:

У вашој пријавници, Господо судије, да ми ваш одговор не могу бити овако изведени као што сте чуљели сами или као што сте Ранкеов говорнику на вас одговор не бесконвенда ако и нисмо. Правице нам је у вашем, стално у коме се налазимо интересант самог дела, нарочито овако у вашем одговору тужилаца дела карактер, који не одговара у свако погледу Не ја ку учинити све да моју браниоцеву дужност сам довеле у свако и свим околностима. Тужба државног тужиоца казнси прво куда ово дело, које ми судимо као неповедно.

Сва вама јасно, у општинским статутима краља Милана нигде се не то да се Краљ Милан убије, да се тамо отворе пеоди и набоје, нигде правилник нема да се Краљ Александар убијстве с пиштоља и дозволи Гаврилровићу или други да пуца.

Такав је основ тужбе, и у самом таком садржају истакао се онај недостатак, јер та је ништа нигде нисмо могли пронаћи. Статути на Краља Милана то је нарочит акт. Протеку тога нема се нигде нити сме ово рећи. Дело сведоци, онако као је Краљ Милан, не може и не сме бранити нити се сме говорити тако. Али ово је само крај, о томе ћу доцније говорити.

Друго је што нисмо питали, да ли нам сме дати потпуно радо одговарају, по ако у општи потпуно да ми стоји у вама за добро истицати ако што то тврди тужба и да ли су дозволи тужбе потпуни и истинити до моју одвати статистичког тужиоца. Ово је друго.

Морам признати да је тужба дна тужиоца мајсторска, правилно добро и писана са ако што се имало материјала на расположењу је је то све лепо сачињено, ако је на свом месту, и ако ми би постојала питања у вакуум и животу и ако не би било онога чега другим говори, и ја признајем имали би се пред нама и основа за тужбу. Али ја вам нисам дошао као писац, већ као адвокат, и ја ћу вам изнети оно што ми је дужност моја по закону и моја по вашу на основу тога дошао пред вас, ту

Број 10 пара ВЕЧЕРЊЕ ИЗДАЊЕ Број 10 пара

БРОЈ 390. — 1899. KLEINE ZEITUNG

МАЛЕ НОВИНЕ

УТОРАК 7. СЕПТ. LE PETIT JOURNAL

Свима свиђу се и слобода дају, истине теше, праведу пруже, служеће трпеће, тврде што говоре и тако слуге отаџбине и српског имена

ВЛАСНИК И ДИРЕКТОР ПЕРА ТОДОРОВИЋ ОДГОВОРНИ УРЕДНИК МИХ. П. ЖИВАДИНОВИЋ АДВОКАТ

ФУЛОВА

У НАЈБОЉИМ КВАЛИТЕТИМА И ПОСТОЈАНИМ БОЈАМА: СВИЛЕНОГ, МАРКА „СВИЛЕНА БУБА", ФРАНЦУСКОГ D. M. C.

У № 20 и 35, ДОМАЋЕГ „MACCOGARN" И МЕЛИРАНОГ НА ШТРИНГЛАМА И КЛУБАДИМА

БЕРЛИНСКЕ ВУНИЦЕ И МОСВОЛЕ ЗА ШТИКОВАЊЕ

У МНОГОБРОЈНИМ ВАРОШКИМ БОЈАМА

655

ДОБИЛА ЈЕ У ВЕЛИКОМ ИЗБОРУ

И ПРОДАЈЕ ПО ВРЛО ЈЕФТИНИМ И СТРОГО УТВРЂЕНИМ ЦЕНАМА

ИСКЉУЧИВО ПРАВО ПРОДАЈЕ ИМА:

НОВО ОТВОРЕНА ПЛАТНАРСКА ТРГОВИНА

МИХАИЛА АРСЕНИЈЕВИЋА — ЧИКА МИЛА

У БЕОГРАДУ НА ТЕРАЗИЈАМА

ЗА ЈОРГАНЕ

Атлаз, најбоље квалитете, врло лепих боја, шир. 100 с. м.

Дамаст, чисто вунени, најбоље квалитете, разне боје, шир. 160 с. м.

Сатен, чисто вунени, најбоље квалитете, разне боје, шир. 160 с. м.

Сатен чисто вунени, добре квалитете, разне боје, шир. 140 с. м.

Добила је у великом избору, а продаје по врло јефтиној и прописаној цени

индустрије-платнарске радња

Миленковић и Недић

преко Бранковић и Вуловић

Мустре ће вредне пажње одмах свакоме бесплатно и сам поручбине најстрожије одвоје. 935

КОНКУРС

Лекар општине града Врање г. Стеван Пожарац дао је оставку на службу општинског лекара, на реакога што не стиђи на некоју страном универзитету да продужи студије медицинске, — зато је општини потребан лекар целокупног лекарства.

Кандидат може бити по могућству србин. словенин, или природњен Србин.

Плата му је 3.000 динара годишње са правом наплате физита од дица која плаћају од 30. динара па навише непосредне порезе на годину, по 1. динар.

Рок за пријаву остаће се до 1. Октомбра тек. године.

Кандидат треба да поднесе уз молбу документа о своју лекарској спреми.

Од суда општине града Врање 3. Септембра 1899 год. № 6358 у Врању.

944

ГРАНИЧЕВО гостионица Петра Васиљевића у Вел. Градишту издаје се од Митрова дана пол кирију. Погоде ради обратити се сопственици Јулки Милановићки учитељици, Градиште, или Ј. Миладиновићу реферету за основну наставу, Београд. 893

Пивница и кафана

СТАРИ МАЈДАН

Услед слабости предаје се одмах, са целим једном, и осталим потребама, њиме и правом точења Јагодинског пива. Услови се могу сазнати у

944

ПОД КИРИЈУ

ДУЋАН са радњама и тремпама и собом уплобан за бакалску радњу, у *Краља Милешеву* улици бр. 38, на врло живом месту у близини фабрике платна, издаје се од 1. Новембра о. год. За погодбу звала се обратити у истој кући

Петру Тодоровићу

938 кмезерији.

спрам Краљеве штале.

Дипломирани, или старији недипломирани помоћник, са добрим препорукама, треба **П. Х. Поповић**, апотекар — Шабац. 947

ОГЛАС

Част нам је известити г.г. трговце који раде са шљивама и грожђем да нам је приспела велика количина *шљиве за пекмез* коју могу добити у свима могућим величинама и квалитетима.

Исто тако част нам је известити г. грађан, да нам је приспела и велика партија *Винограда* (мушема са питос) у свима мустрама и квалитетима.

с поштовањем

900 **Браћа Гоцић**

КРОЈАЧКА РАДЊА

МАРКА С. ПЕТРОНИЈЕВИЋА

добила је велики избор, *прамен, фуранских и енглеских материја*, за наступајућу сезону.

С поштовањем

928 **Марко С. Петронијевић**

Швајцарског Сира

Правог ементалера добили смо данас, и продаваћемо га на више и на мање по умереној цени.

7 Септембра 1899 г.

Београд — Теразије

955 **Браћа С. Илић**

ЧИТАЈ добар надзор за лопатама и тиховима продаје: јавити се редакцији. 932

Механа I класе на Уши (српско место српа позавског) звана „Бечванска" — на пруту Београд—Ваљево издаје се од 1 новембра под закуп.

Ради погодбе обратити се потписаној или г. Марку Трифковићу адвокату у Београду.

Умм. **Анђушка Бачванка.**

Сроз поновни оруг подумевања 940

BESTE RHEIN & MOSELWEINE!

лиферује у Европи као прима позната и чувена фирма.

Peter Eckertz & Co

Weingutsbesitzer in Oberwinter a/Rh.

Под **гаранцијом** солидности квалитета сиљу сорти Рајнских и Мозел-Вина по врло умереним ценама — у орић фласшама или у буради ма —

Главни Заступник

за Србију и Бугарску

Марко Ј. Алкалај

824 Дубровачка улица 37

Да половна велелепна продаје се јефтино. Д. Благоје, скопљанска ул. бр. 8. 959

Две мебловане собе издају се одмах. Упитати у администрацији „М. Новина". 957

НАМЕШТЕНА СОБА баш у Калемегдану са целим пансионом издаје се под кирију ил госпођи или госпођици 935

Преки суд

Јавно суђење у Преком суду оптуженима за атентат и велеиздају, уперену Величанственом и разорујуће забрањених скупа

ДВАНАЕСТИ ДАН

7. септембра, уторак, пре подне

Пре суђења

Публика је атентата у судници у 7-20 часова пре подне. У почетку је публико било мало али је у току претреса долазило непрестано, те тако испунила сву судницу. Женског света било је врлично. Од дипломатског света биле су: г. Шишкинов, отправник бугарског и г. Макнуртер, отправник руског посланства, г. Рашкин, отправник грчког посланства, таљанским дипломат и г. Мамузов секретар овд. руског посланства.

Почетак претреса

Оптуженик су по обичаји реду уведени у судницу у 7-45 час. пре је починат претрес прекинутим бранилачким говором. На реду је

Мирослав Узун-Мирковић

Он брани оптуженог Љубу Живковића и Боку Новаковића. Г. Узун-мирковић је напрвао дуг увод зашто се примио да брани(а (по дужности и другарству), па онда вели како су Књежевић и Кревовић довели у питање 26 живота, 26 домова. Пошто је изванредно своју неимерну радост што је спасен драгоцени живот Н. В. Краља Милана, бранилац прелази на саму оптужбу. Бранилац сматра да је атентатор из Босне, јер Босна није у стању дати оваког сина. Босна, чији су синови били прогласили Краља Милана за свога Краља и присаједињење Босне са Србијом. Босна, која је дала 99000 гробова за свету идеју ове ствари. Не само Босна већ и целокупство не може дати таког сина и све ово проклиње злочиначку руку. Иначе је за тим гнусне звери Краља Милина на тиран за се заслуге, поништи и оне жени, које сво оптужују за велеиздају. По чл. 10 зак. о Преком суду. Преки суд може одлучати претрес, и он прелаже да се претрес одложи и повоју и испитају сведоци на које су оптужени позивали; да се прочитају испити саслушања Кревовића код начелника среза алитиборског; да се прочитају испити оних који су пуштени и акта истражена о самоубиству Живка Анђелића. По чл. 7 суђење преког суда изричу казне по кривичном закону а по чл. 15 по убеђењу, и он ће се потрудити да судијама олакша тешку задаћу.

Ни тужба истражитеља ни тужба пр. тужиоца нису оптужбе какве треба да су, јер је пр. тужилац био дужан прописати све прописе кривичног поступка у колико њих имењени законом о преком суду. Тако на пр. пр. тужилац дужан је по прикупљеним доказима да у корист оптуженика. А пр. тужилац то не ради и не саставе да позове сведоке на које су се позвали оптужени, куражно погрђујући унапред да ти сведоци не могу ништа стварно сведочити. Даље, тужба није према закону, кратко описала дело, нити, наносе одавањено оптужбене околности нити је изнела какве, како треба да се казни које дело. Тако тужба није казала како треба да се казни дело атентата.

§ 87 крим. зак. други овакав говори о насилној промени наслеђеног престола и устава. За то нам потребна је завера, а завера постоји ако су се бар два лица поговарала и договорила у смеру да наруше дело. Свега тога овде нема. Сам атентатор вели да ни на дан атентата није знао да ли ће и где пуштати. А кад је говор о велеиздаји, требало је све то бити унапред одређено и извбрано оружје, којим се може убити. Да је завера, зар би Владко Николић, који уме да сказа и раскалапи топове, пушетво па се атентат извршује револвером који Кревовићи пресрећу једне по друмовима. § 87 б. тражи да су предузета дела којима се злочиначка намера има непосредно извршити. Тај параграф говори о претеривању или збацивању владаоца с престола, и одређује да се ово бацивање да се неизвршена покушај. Знам да нема завере, јер би иначе власт учинила што треба.

Да завере нема, доказ је и то, што се атентаторово каивање ни мало не слаже с изјавеним околностима, ма да пр. тужба противно тврди. Све се сведоци на атентаторову казивању и на томе што су у неке новине и брошуре писале непријатељски против Краља и Краља Милана.

Захоне нема законодавно тело а судија их не сме игнорисати док постоје. Од како је Краљ Милан абдицирао па до Његова повратка, у Србији се није дошло ни мисао да се предузме § 87 крим. зак., и ако је то захтевала потреба народна. И он који мисли да је он на случај какве потребе Краљ Милан имао на просто дошао по праву набора, а не по праву наследства. За то се атентатору има судити по § 150 у вези § 41 и 44 крим. зак. Признање атентаторово не слаже се с изјављеним околностима дела.

Моли пр. тужиоца ма и у завршној реци да му објасни реч, којима вели да је атентатор свесно као нешто, а даље се у тужби вели да су други намеренили и теорија завере остали неповнати. А ти завереници нису нађени, но се тврди да су свучесници остали завереници. Тврди су довела нагнали атентатора да учини то дело, али то нису они што су овде оптужени. Место да их нађе, држава тужи неоткривено. Тужба говори за ту теорију и главни завереници неки правни радикални. Тужба наводи имена да су др. Милован Миловановић и др. Весник писали против династије у страним листовима: даље Јока Симић, Сава Грујић и Мина Вујић који су писали познате ствари. Да ако су они криви, зато што нису мисли да су они сместа дали теорији завере, зашто они нису довели на оптуженичку клупу, но су довели оне који суди овде, за које нема доказа да су криви. Од куд то да 24 јуна у вече буду затворени они радикални правци? Реци ће се да их Кревовићи и неке Књежевић терети. Признаци сумњиве да је нека атентаторов од оног вечера, а када се да ће атентатор знајући шта га чека, најаш казати истину. Кад је атентатор исте вечери терећно и Влајка и Ковачевића и Димића, онда зашто одмах није исте вечери ухапшен и Димић кад и остала двојица. Али нека Краљ је Књежевић и терећно, нека се по казивању Кревовићеву сумњиве ови други људи; али како доће у затвор Сима Ђаковић, кога ни-ко не тереги? Њему је јасно да су ухапшени радикални правци за то, да се суђење слобода.

Бранилац не разуме од куда да се потуже династичко питање, кад оно не постоји. Да је по несрећи Краљ Милан и погинуо опет не би било буне, коју тужба само претпоставља, а и кад би је било, ако би прошла; нема завере јер нема ни најбитнијих елемената за њу. Бранилац са страхом жели у завери, у коју може да дође и један Кревовић, да клевета најбоље синове у немаји.

Исто се тако и брошуре без икаквих доказа намећу праштима радикалне странке. Протестује, што су у тужби штампане реч из брошура.

Доказао је да завера не постоји, и да су осим Књежевића и Кревовића сви остали невини.

Живковић је оптужује као саучесник, а против њега не стоји ни један законски услов за саучесништво. На онда зашто је Живковић оптужен? То исто важи и за Боку Новаковића.

Бранилац побија ону тачку оптужбе, која говори о Живковићеву предлогу за отказивање пореза, да нити под који би се параграф то могло подвести, и како то ни један судија није слушао као доказ. Па то није никакав доказ, јер није препоручивано да народ одрекне порез, но да народ не даје добровољно порез. А то је у политичкој борби довољно средство, које се нигди не казни. Има ли законске одредбе да је неко крив јако не да добровољно порез? Има и онда то не може бити ни доказ за постојање велеизаде. Што је та писао о отказивању пореза основа брошуре „Буна у Србији", зар једну писао не могу имати више њих и онда је ту брошуру написао Живко, па нема доказа да је Живковић писац. А и да је писац то не доказ само једо на § 90 б. крим. зак.

Против Живковића износи се као да је утврђено да је он писац „Демона Србије". То сведочи Баковић. Па кад је Баковићу Љуба читао брошуру што није јавно власти на ње се несумњиво утврдило да је Љуба писац. Љуба то није учинио и он је за то крив и није требао бити пуштен. Баковић је и он сучесник по § 90 б. крим. зак. Шго његово казивање не вреди, јер га тереги поље неколико дана притвора, па пуштен тек пошто је сведочио против Љубе. Интересно би било прочитати сва саслушања Ђаковићева. Његова сведоџба не вреди и по томе, што је доказано да је у отвореном непријатељству са Живковићем.

Осуђени Илија Марковић тврдио је да му је непознато лице, које му је донело брошуре, казао да му их је послао Љуба. Сведоџба по чувеју (§ 229) не вреди, и ако то није ни требало имети као доказ против Живковића. Не може бити ни доказ што је Љуба браниоц Илију, јер по том правилу сви бранилоци би били велеизвалници што бране оптужене за велеизаду. Што се при одбрани Марковића код суда Живковић упућао у коментарисање брошуре, такође не може бити доказ, јер му је то јужност бранилачка дила. По тој логици могли би се оптужити и сви они бранилоци на Преком суду. Али нека је и доказано да је Живковић писац брошуре. то би било само доказ за дело из § 91 крим. зак. и не за дело велеизаде.

Сведоџбе сведока како је Живковић декламовао стихове против Краља Милана стоје; али су рекли и то да ништа сам није говорио против Краља Милана. Дакле и ту, ако би имало каквог дела, могло би бити само из § 91 крим. зак. Да је он хтео растурати, он би дао преписе сведоку, као му та је тражио. Све то нису дела из § 87.

Што је проклампација из 1883 год. нађена код Живковића, ни у законту одређена казна што је држао такве списе, ако је закључено држати их; али то не може бити предмет велеизаде. Живковић је као бак добио и све

до данас као успомену сачувао ту проклamацију.

Говорећи о Катићеву погребу и о речима Живковићевим на њему, бранилац нели да се Живковићу не може узети ако покаже да дело нечедљиве што је покивало дела Карађорђева а није и дела Милоша Великога, то може бити особито дело Живковић није споменуо Милоша Великог, за то што је био на месту које су изазивале успомене на Карађорђева доба, а нигде ништа рекао није казао ни о Милошу Великом ни о његовим потомцима, али ту нема дела зеленаздје. Закон не предвиђа уврду мртвих предака владаочевих. А још мање може Живковић одговарати за то што о томе није говорио. Ако је и било казнимо, требало је одмах за то бити кажњен.

Неки сведоци су причали како је Живковић говорио да је Карађорђе о слободно сву земљу, и друге речи које смо већ нашли у тужби. На погребу Катићеву било је на 10.000 људи а нашло се само неколико сведока који тврде Љубу, људи простих и неписмених који и не знају шта је говорио Живковић, за то оставимо суду да цени искаже тих сведока. И зашто сведоци то нису одмах доставили власти, ако је то у истини било. Као се цене ови тих сведока, нађи ће се да су они рекли оно што је Живковић рекао у посмртној речи Катићу (Живковић моли бранилца да о тој тачки не говори, јер су сведоци заклети и саслушани). Бранилац вели, да би могла бити само укреда Милоша Великог а не дело нелојалације.

Писмо Николаја Мизетића Живковићу може бити доказ против онога ко та је писао а никако и против Живковића, који га није писао.

Живковићу се ставља на терет и што је власник „Одјека“ коме се оно писало. Против је рекао да од како је Живковић власник није било ни једне укреде Краља и Краљевског Дома. Али и да је било, то још не би законом о штампи а ниси одмах за дело нелојалације.

Што је Живковић био у близини места где је атентат извршен, не може бити крив, јер му је ту стан; а и да није био, онда би га опет оптужили. То је такве оптужбе да не вреди о њој ни реч потрошити.

Против опт. Јоке Новаковића осим који га терети, што је пред двојицом народника, говорио против Њ. В. Краља Милана — не може опстати, јер, док сведок Милош Трипковић тврди, да је са опт. Јоком дио на Великом Истак, дотле сведок Божидар тврди, да је то било другог дана.

Они су се на свако разне сведоке заклели и сад остаје суду — да цени све и овакве различне исказе.

Тражи, да се они сведоци — нарednици оптуже лажном и неистинитом овога говора. У другој земљи они не би више били војници а само би подофицири.

А кад сведоци тврде, а и сам оптужени признаје, да је тада био пијан — онда онде може бити само пропошење лажних гласова.

Други основ што је био под Судом за увреду Краља — не може опстати, када је Суд пустивши га испод суђења, утврдио тиме да туга није ни дела било.

Бранилац је доказао да не постоји завере и зелеазаје. Изнесене су као доказа сасим неприродне стварн. Неприродни су састанци код Димића, где своји дан мајом долазе људи нижег сталежа. Зар не би Димић за те састанке одредио собу у свом стану, на горњем спрату? Шпартаљ је доказао да се није могла донети омолика количина напомена, колико је атентатор казао да је донео. (Преседника га опомиње да се огранични на одбрану својих клијената.) Очекује да ће оптужени он и његови клијенти, бити ослобођени свако кажње, осим Кнежевића и Крезовића. Награду треба по уверењу суда.

Г. Узуновићевић је говорио 2 и по сахата.

Бранилац Рајић

Г. Бранимир Рајић бранилац је прота Миланя Ђурића.

И г. Рајић у општем делу одбране побија постојање завере и дела зеленаздје, као што су то чинили и остали бранноци, а нарочито и исцрпно г. Узуновићевић. И он г. Рајића атентатор Кнежевић и оптужени Крезовић били су предмет тешког напада и оптужбе.

Крезовић тврди проту Ђурића да је по поруци Ранка Тајсића долазио протинoj кући с поруком о убијству Краља Милана; да је ту ручао и да му је при поласку прота дао писмо за Рашка. Крезовић је неспособан за таке повереније ствари. Он носи повереника писма, дута по Србији и после толиког времена сећа протињој кући, у зима од шест писмо, подаци прако грађанице, па уопште целокупно држање, апсолутно. Дакле, тумара слободно по Србији ни мало не страхујући од власти. Тако казивање бесмислено је и неистинито. Да је повереник Карађорђевићев он би дно опрезан. Истражна власт није прибрала доказе да ли је Крезовић донета оно сауда тако где вели да је био, а и да то буде, уверила би се да Крезовић неистину говори, као што говори неистину и да је одлазио у радикалну штампарију. Крезовић вели да је у ту штампарију одлазио сваки пут када је код неједне власти је рекао да је одлазио десетину пута. Тако исто Крезовић неистину говори да је одлазио у одређено време. Ако је саслушању није умео да каже где је протина кућа а на суду нели да је код општинске судинице. Полиција би приметила одлазак Крезовићев у протину кућу. Према томе је све казивање Крезовићево неистинито.

Требало је изаидети, да ли се Крезовић назива под именом Ристе Пивљанина, јер нели да је низирао робље код турског конзула у Ужицу. Требало је саванати да ли је он доиста из Пљеваља, да ли је трговац, да ли је и колико живео на Цетињу, да ли је доиста био регрутант. Све је то врло важно због утврђења да ли је Крезовић да ли се може вероватн казивању Крезовићеву. Истрага то није учинила, за то моли Преки суд да то учине и да се испитају сведоци, на које се прота позива, који ће утврдити да је прота службом био код куће у Добу, у које Крезовић нели да су се састали.

Пада у очи како Крезовић тврди да су му и у радикалној штампарији и код проте Ђурића казали да ће „стари Шваба“ од Петровдана бити смакнут. Крезовић је или грдан злочинац па побегао овамо или га је можда нашао и послао овамо претендент Карађорђевић да оклевета радикалне прваке, те да после раздор између двора и народа.

Крезовићеви неистинитие исказивања не треба поклонити вере, тим пре што се прота по сведоци Радоја Радојловића неповољно изражавао о кнезу Николи. Значајно је да код проте није нађено ни једно писмо, ни Кнеза Николе, ни Пере Карађорђевића, ни Ранка Тајсића.

Преписку протину с Пашићем и Станојевићем није требало ни стављати на терет проти; пошто је то споменуто у 3 и 4 тачци тужбе. О писмима протинима Пашићу вели, да теши Пашића што је у затвору, те није могао бити о крвном имену ког своје куће; а у другим писмима каже му да је Пашићу лакше у затвору но њему у слободи, кога покушава казастити некаква Крезовић, па изводи да се спреми о пост какве Чебичева квера.

(наставаће се)

Говор Г. К. Шпартаља

Дрвке пред грешим судом изговорио одбано Мих. Јовића и Томе Рајковића

(наставак)

Дакле исто то би могло бити, као би било забуна и пошла, ако се заиста по тужби држ тужилац. Ја то нисам нити казао. Само у циља зеленаздје није постт, ако је ра изнео чињенице дело са утврђени плановн и са интимистом њиме.

Још нешто. Ма да сам нашо час одао часту уважни прошлих разлога тужба држ тужилац, је нисам сматрао да је она потрошена у суђењу. Тако исто не потврђујем ни ни констатовала сведоци, јеному самог извршиоца дела атентата, а дела му је изнео само лично, што га зна у природи и у самом свом праву, нашему. Ова је то самостална радња самог дела атентата, а против ни зеленаздју а против њу ни по нашем ни по нашем закону кажњива.

Код се одлучи само што се дало десити у неред и забуне са онима дешавао што су против интересних нашети, нађи ће се само један једини резултат а то је да нису дали ни једног сведока који би потврдио да је ова сведока постала под изнеду средства само ово радње атентата; и дала у ту радњу зеленаздју, али је покушала да то учине једним добровољним на потпуновољну вољу. Та ваш, та сасим је сте сами гледа ваш сопствени (како он каже био је и радио и другу), Димитрије Крезовић, полицијски чиновник, изјавио (неки сведоци по њега) да нађена и изговорена. Цео свет с интересовањем прати сад процес, особа у други бог, код свих појавили какови неваљалштво у њима друштвеним и држ је радња. Ова представљена од Крезовић. Сам сам описао је дрвене свог човека пред судом. Не може се замислити да човек друг од својих главе изговорио ово што тај човек са сведоци радн.

Да тај човек није неправан човек, да је тако нечувене одвеста ово ваш једног на чињенице, да је Крезовић ни мало не страхујући од власти. Тај исто Крезовић неистину говори, да је одлазио у радикалну штампарију. Од свих 26, 24 су сведоци ове земље, 25-ти опет сам други српски поданац, а он једини 26-ти је, како рекао, радник пољанин, јер је родом из Пљеваља, места Турско царевине.

Истрага се водила 2 пуна месеца, па ни мислим да нашла ни једног сведока да одлазаху дело долазећи и ако у тим изговорима једно једино дуже неко врем да ме и нисте, а одмах је једно друго прекидало једно друго, чинило да нисте ни ви ни ја ни ништа, ни ко је ни одакле је, ни шта је ваша, ни ноге пламена.

Да ни је та тај човек који тако своју главу одлазе, говорила да он само истину сада говори.

Хоћу да скренем пажњу још на неке околности, које су ме пред ноћ ранно учинили уверења о неистинитости тога човека стварно истину потпуно уверење да је то једна измишљена глава, човек који не зна ни ово вероватн, јер му се и до сад није нигде.

При свем тај човек није се у Србији и овде пред прошло судом ни набрзо створио. Не ни он од нуда дошао ни нуда пропао, а ни ме жели да у не ни ово ни оно. Ако је да је он да сасвим путнио. Ако он долази у Србију и то ако говорење он неки пород себи најзначајнији одиоз. Ако је тај човек који је ради и поштене душе, какав хоће сад да буде пред судом, тај човек ни ће са сним харатама отићи тако где треба, где те ида по дужности и да ако поштен човек пред судом сам свако тако где треба. Он би пред благодарити бог обдарио као сирочад своме материјално. Али он ни то то не чини. Он, повереник, изасилник „Господара Николе и Петра Карађорђевића“ који требају да на своју цел биће изазвање шалу сву добру душу са неколико документима и завереничке изјаве бив краљице у Србији те да му ни ово ни оно неки удаља у радикалној штампарији у Београду. Мићутак ти човек да је имао код себе ни једног документа са ни ставио са тим документима пуно у Управу пар. Београда а ни ни сведок нису и прокрчки прамо милостиву у радикалној штампарији.

(наставаће се).

Продужење извештаја с претреса излази у сутрашњем јутрењем броју нашем.

Injection végétale et Capsules végétales

ИНЈЕКЦИЈА И КАПСУЛЕ ВЕЖЕТАЛЕ

Сигурно средство противу акутног и хроничног бленоррагичног цурења (трипера) код мушких и женских.

Цена инјекцији 2 т. 50 п. х. Цена Капсулама 3 динара.

Депо за Србију:

АПОТЕКА КОД СРПСКОГ КРАЉА АЛЕКСАНДРА I.

НИКОЛЕ Ј. МАРИЋА

у Београду.

Поруџбине из унутрашњости шаљу се уз доплату поштом. 945

„ГРОЗНИЦЕ"

Против аутортаје

и слабог стомаха, најсигурнија и најбољи је лек:

„ЗЕЛЕНИ СОК"

који на годе сама сиче пред гроз ницу, нису лажљиви. Стотина писама, која нам стижу свако јутро, доказују, да је „Зелени Сок" заиста најбољи лек за горење у стомаху, за кисељење, за надимање, за мучнину, за главобољу, за несносне грчеве.

Пробе ради може се до бити „Зелени Сок" у флаштици под „Аутор" у Београду на Савиној пијаци, преко пута „Хотел Словија".

Цена једне флаше са упутством износи 2·50 д. х. Шаље се свуда поштом уз повраћај.

Ко се за поруџбу једне флаше „Зеленог Сока" пре 15. Јануара 1911. године обрати на адресу: Аутор у Београду, добиће на поклон једну флашицу „Зеленог Сока" са упутством. 30

ПРВИ СРПСКИ ЗАВОД

ЗА ХЕМИЈСКО ПАРНО ЧИШЋЕЊЕ ХАЉИНА ЗАВЕСЕ ШПАНЕРАЈ У БЕОГРАДУ

Г. ФИШЕРА

Највеће хемијско парно чишћење хаљина прима се свакојако сме мушке, женске и дечје хаљине, бело и обојено ради истине најстарије специјалности и најсавршеније уређене, штофове за пантаљуне, шарене и једнаке мушке одевне ствари и сукње, рукавице беле, црне, мушке, женске, огртаче, свемирне кап

Примљује се, да ће се умети предмети чистити без оштећења и одвојене поставе, хаљетине и других умрса не ће да дирам и то тако, да ће све као ново изгледати.

ПОРУЏБИНЕ СА СТРАНЕ ИЗВРШИВАЋЕ СЕ НАЈСАВЕСНИЈЕ.

На захтевање шаље се сопствена кола, женске хаљине, као и друге предмете под гаранцијом за једне дан отпустите и примити.

Завод се налази: Обилићев венац, преко од Споменика до кнеж. Дворишта. 616

ПРВА СРПСКА ПАРНА ФАБРИКА ТЕСТА У БЕОГРАДУ

КРАЉ АЛЕКСАНДРА УЛИЦА БРОЈ —

ПРЕПОРУЧУЈЕ своју РОБУ како овде тако и у унутрашности по најумереним ценама.

Квалитет робе не уступа ни у чему квалитету робе страних ФАБРИКА. За ЧИСТУ и СОЛИДНУ ИЗРАДУ ГАРАНТУЈЕМО.

С поштовањем

916 **Лазаревић и Новаковић**

Јестинје но игде, ситно справно у пола цене за оне који купују амреле код мене

ПРВА КРАЉЕВСКО-СРПСКА ПОВЛАШЋЕНА ФАБРИКА

СУНЏОВРАНА И КИШОБРАНА

Моја Абрам Маја

Београд

Обилићев венац

Јестинје но игде, ситно справно у пола цене за оне који купују амреле код мене

У ДУШАНОВОЈ УЛИЦИ

ПАРНО КУПАТИЛО

и

АМАМ

ЈЕДИНО КУПАТИЛО У БЕОГРАДУ КОЈЕ ИМА ТЕКУЋУ ПРЕЧИШЋЕНУ „ФИЛТРИРАНУ ВОДУ"

ради као и до сада сваки дан од 5 сати у јутру до 1 сат по подне за мушке, а од 2 до 6 сати по подне за женске. Од 6 сати до 8 у вече за мушке и уторником од 9 пре до 5 поподне за женске.

Од 5 сати до 8 у вече за мушке. Недељом и празником за мушке; каде као и до сада.

Број 10 пара **ЈУТРЕЊЕ ИЗДАЊЕ** Број 10 пара

БРОЈ 291. — 1899. KLEINE ZEITUNG

МАЛЕ НОВИНЕ

СРЕДА 8. СЕПТ. LE PETIT JOURNAL

Орган свију који слободу воле, истину траже, правду траже, сиротиње трпе, тврде што говоре и тиме стрше атаџбини и српској мисли

ВЛАСНИК И ДИРЕКТОР ПЕРА ТОДОРОВИЋ ОДГОВОРНИ УРЕДНИК МИХ. Т. КИВАДИНОВИЋ АДВОКАТ

ТАНАСИЈЕ С. РИСТИЋ
ГВОЖЂАР 767

БЕОГРАД—ТЕРАЗИЈЕ

Добио је искључиву продају новог „АУТОМАТ РЕПЕТИР РЕВОЛВЕР“ система „Бронинг“ 1899 год. који је једини до данас пронађен као најсавршенија пиштаљка и пиштољ у свима државама.

С тога се препоручује чиновницима чарнићким при набавци овог потребног им оружја, као и г. г. официрима ђурђевачке и бољевачке пешад., јер је другојако врло тешко и врло скупо до њега доћи, а овај ће моћи добити за врло јефтино: 200 метара и бољи него из сваког револвер.

Ово и друге на њега се тиче може дознати и поручи свако оружје извести проведен на праћи, шаље свакоме на жељу бесплатно.

ВУНЕНОГ ПРЕДИВА
ЗА ПЛЕТЕЊЕ ЧАРАПА

КАО:

Вуне „Хаџат“ врсне добијене врло добре квалите;
Вуне „Московске“ танке врло фине;
Вуне „Сиваске“ врсне квалите и врло пријатне за носу;
Вуне „Загорске“ врсне квалите;
Вуненог „Мишарског“ беспилинга, врсне квалите у је дној боји.
Вуненог „Мадра“ врло лепе шаре.

Добила је у огромном избору и продаје по врло јефтиној цени мануфактурно платнарска радња

МИЛОШЕВИЋА и НЕДИЋА
прече Бранковића и Вуковића
106

Ваљу боја Вуни и Вуници, шаљемо на захтев своје муштерије бесплатно, и све нарудбине испуњујемо одмах.

ПРВА СРПСКА ПАРНА ФАБРИКА ТЕСТА У БЕОГРАДУ
КРАЉ АЛЕКСАНДРА УЛИЦА БРОЈ 18

ПРЕПОРУЧУЈЕ СВОЈУ РОБУ како ниже тако и у унутрашности по најумереним ценама.

Квалитет робе не устуца ни у чему сваштету робе страних ФАБРИКА. За ЧИСТУ и СОЛИДНУ ИЗРАДУ ГАРАНТУЈЕМО.

С поштовањем
Лазаревић и Новаковић
916

†

Наша мила и незаборавна

ДАНИЦА

Преминула је 18. ов. мес. у својој 14. години, а сахрањена је 20. ов. мес.

При погребу чиноподносили су на почетку: прота Рајко Рупић, прекодани конгрегације у пењиће; Јелена Петровић ученице јапанеске цркве; Вера Миловановић ученице јапанеске цркве; Бобан Јовановић ученик јапанеске цркве, носио крсташ на новом гробу, сурбу, спровод

Преки суд

Јавно суђење у Преком суду оптуженима за атентат и велеиздају, уперу Величанствама и учињење забранитих дела.

ДВАНАЕСТИ ДАН

7. септембра, уторак, пре подне

(настављак)

Али то ни у ком случају не може бити предмет оптужбе за велеиздају, нити као доказ да постоје завера и дело велеиздаје, јер се из писама протинних њиме не види ни жеља да се Краљ Милан уклони а камо ли да се убије.

Исто тако не може бити никаква доказ ни протино писмо Аци Станојевићу, јер му је писмо о свом негативном материјалном стању, па се решио да учини крај са особом. А ако тужилац ту решеност узима као решеност за велеиздајничко предузеће. То писмо није нађено, али оно Станојевићу није дало повода закључивати из њега какве опасне смерове.

И о другим писмима, које је прота писао другим лицима, бранилац тврди да нема доказа за велеиздају и заверу у опште а посебице за протину кривицу.

Преписку и односе протине са Стевом и Јованом Дукакевићем бранилац брани и тумачи онако исто као и сам прота у својој одбрани.

О томе што је прота Ђурић био стављен под суд и осуђен 1886 због убиства Вељка Јаковљевића бранилац говори као и остали браниоци за своје кориште, т. ј. нејш да је то дело амнестирано.

О сведоцима Радоја Радојловића протин протв бранилац вели, да се њој не може поклонити вера, јер је Радојловић иначе своја расположења према радикалној страници и проти Ђурићу.

Не може бити доказ против протин то што је 1888. писао своме сину да брижљиво чува ако му што преда Аца Станојевић. Држ. тужби је и то сумњива претпоставка. Нема и не може бити у томе доказа против његових кинџента, тим пре кад се уопште не зна ни шта је писмо садржало и тој тачци.

На ни каквене објаве за претплату на „Живот и дела Великог Ђорђа Петровића“ ни у ком случају не могу бити доказ, а то се најбоље види из саме протине одбране. На писму Живојина Ненадовића види се да му се шиљу 5 објава и свих 5 су нађени, дакле прота их није растурао.

На свега види се да је његова кинџенат невин, па моли суд, да проту Ђурића одложби сваке казне и пусти испод суђења, пошто се најпре испитају сви сведоци који су се појавили против и његова госпођа.

Бранилац нита Крезовића колико има браће, како је сваком име и где су живели.

Крезовић одговара да има само једног брата Матију.

Бранилац после тога питања завршује одбрану и назива Крезовића протуузом. Крезовић скаче и тражи реч, а председник му не да, а бранилац опомиње да никога не вређа. Бранилац наводи како је 22 маја пред вече Крезовић навесним личностима у Ужицу причао да је дошао преко Трста и како није имао пара па у Ужицу платив тропшак, продао је свој реквелвер. Даље вели, да је ово лажни Крезовић, и моли преки суд да се о свему томе увери од сведока на које се позвао.

Алекса Васић

Г. Алекса Васић брани оптуженога Крезовића. Њему се чини да се оптуженоме Крезовићу чини неправда кад се то дело из његовог признања товари њему, јер није он за то дело крив по вени, који су га упутили. Његово признање каже увети у оцену онако како је исказано, па ће се наћи да није он крив за ово дело; сакако он неће овде бити оптужени већ — свеђок. Разлом његовом он није учинио никакво саучешће — па према томе не може бити ни саучесник овога дела. Кад, пак, он то није, онда, не може ни одговарати — и најмање бити жалбен, а прочито тога радиј, кад он баш тачно на месец дана пре атентата — јавља власти о завери; сад што то власт није предупредила — њена је кривица и она за то треба да одговара.

Моли суд да Крезовића уме ово сведока у ономе тешкоме делу.

Награде тражи по уверењу суда и то солидарно са свих оптужених.

Милан Миловановић

Г. Милан Миловановић брани Ивана Павићевића и Таушановића. О Таушановићу је дао писмену одбрану и у свему усвоја одбрану Бранимира Радића у погледу Крезовића. Да не би дао одбране лишио, он је и за Павићевића и за Таушановића дао усмено писмену одбрану. Пошто је у општем делу тајно да овде нема завере и велеиздаје, он вели да сви основи против Павићевића или су реелекције ирж. тужиоца или туђа дела, за која Павићевић не може одговарати. Писма Павићевићева ни мало нису сумњива, што се доказује шипером, од које је жалу прох судом.

Бранилац се растиче на ону подлују, коју је за ирж. тужиоца сумњива, па је доиао да је Павићевић ну нисао још као Краљ Милан Ђ. разреда гимназије своме другу Љубомиру Матићу, кога су сад заједно (нашли се и у Љубомир у Београду (нашли се и у Ужубишће у сузишћу) у богоиавленској ушници, па моли суд да се тој Љубомир испита. Прекаје шестеру писмиа суду ради уверења о томе. Остале основе тужбе бранилац побија у смислу ону бране Павићевићеве. Моли суд за Павићевића ослаои за нешина. Награду нетраки.

Сарштак претреса.

Претрес је завршен у 12 часова и други пакзан за после подне у 3 сах. Никола Пашић је нешто слаб, те је ово половине претреса изведен из суднице и саведен у затвор.

7 септембра, уторак пе подне

Пре суђења

Публике је пуштена у судницу тачно у 3 сах. по подне. Публике је одмах у почетку било веома много, нарочито женскиња је било доста. У публици сам приметила и три Турчина. Од дипломата ирак су се видели у седишће руског дрогомана г. Мишулов и талијанска дрогомана а ни тим и остали.

Почетак претреса.

Претрес је почео у 3 и четврт сах. сад су као и до сад оптужени увођени у судницу. Одмах је настављено даљње одбране. Пашић је продужио те долио у судницу. На реду је

Сима Аћимовић

Г. Сима Аћимовић, одв. адвокат, брани Јелу Радомира Мишковића-Алаканића. Ранка Тајсића и Антонија Урошевића. Докази у тужби таки су, да не утврђују кривицу његових кинџената, против којих се докази основиву на претпоставкама, што законом није дозвољено.

У погледу Алаканића вели, да је и сам Алаканић потпуно обезбеђио сне доказе које се износе у тужби. Он је показао логичну везу између факта и тиме дао доказа да је стао у службу наше полиције и помагао ју у хватању брошура. И пок. Анђелић и Алаканић имали су службених односа у корист династије. Код Алаканић имао антидинастичких текиа, не би ступио у везу с Анђелићем нити би Анђелић дао у заверу непознату личност као што је Алаканић. На писмо Алексија Карађорђевића које је писао против Алаканића, јер се у њему вели, како је Алексију као што му не може дати тражену помоћ. А то је најбољи доказ да Алаканић није стајао у блиским односима с Алексејем. Писмо је нађено у Живка, па Алаканић као чанак човек. није одрицао да је писмо њему упућено.

На крају Алаканићев са Савом Вилаковићем нема праве предности те с тога преко њега и пазовите, пошто је доказано да је хр. Симуновић у непознатим односима с Алаканићем, те Симоновићева сведоџба нема предности. Тражи да се испитају сведоци Поповић трг. и Алекса Пајовић адвокат.

О Ранку Тајсићу дао је ову одбрану:

О Крезовићевом теренску довољно је говорено, али напомиње да Крезовић ни по чему, осим своја признања, није оптерећен, која тврди да га је Ранко послао у Србију. То је само голо тврђење. Нама утврдити да је Крезовић био у фактичкој могућности да општи с Тајсићем. О Крезовићу даље говори у смислу досадашњих одбрана. Према сведоџбама сведока изгледа, да је Ранкова антидинастичност доказана, али није тако. Сведоџба Милорада Вукадиновића не подудара се с осталим околностима. Тај сведок прича је како је још на Цетињу познао како је Краљ Милан бити убијен пре напаску на град, па што му је атентатор Кнежевић рекао да даље. Даље, сведок вели да му то није казао Ранко но Шварић, па бранилац то одбацује да је сведок онако брзо што је казао као нелепше власти. Ни сведоџба Липовчева не вреди, јер је усамљена. Остали основи, раније осуђ. сами по себи отпадају као за ново дело нема других доказа.

О Антонију Урошевићу дао је ову одбрану: да се из акта исљедбена не види никаква радња и никакве радња Антонијева у овом делу. Њега терети само атентатор, али се показало већ из раније одбрана, да се Кнежевићеву искаху не може поклонити вера. И каква би то завера била кад је Кнежевић, по свом рођеном признању, био свега један сахат у служби. Па може ли се за то једно време судити и завера и пришити служба. Код Антонија претресом није ништа нађено што се на ово дело односи.

Моли суд да сва три његова кинџента као невине одложби сваке казне.

Чеда Костић

Г. Чеда Костић брани Уроша Пантелића, Аврама Савића и Љубу Живковића. И г. Костић у општем делу одбране упушта се у доказивање да овде нема завере и велеиздајничког предузећа и побија исказе Кнежевићеве и Крезовићеве. Г. Костић доказује династичност и привржености радикалне странке и њених прока према династији Обреновића.

Љуби Живковићу даје одбрану у смислу, коју су дали и ранији бранноци. О Урошу Пантелићу вели да је његова невиност довољно утврђена и на самом суду. Интиме веже Уроше с атентатором су као и међ самим другоима. Али то не значи да је Урош

био посвећен у све тајне свога бившег друга атентатора, који и сам зели да Урош ништа није знао. Иначе би целу затрогаћну чету вељало довести на оптуженичку клупу. Кад нема других противних доказа, онда се његово немање имена жора примити онако, како је Урош објаснио.

Ни Дерам Савић у погледу доказа не стоји горе. Пашић порише да је Авраму казао ове речи, а ни сам Аврам не вели да му је Пашић говорио оне речи. Сведоку Јовани и неном сину не треба виновати, јер је доказано да су с Аврамом у пријатељству. И зар ће Пашић говорити таке речи једном Аврамуу, кад их не говори ни много ближим ни интимнијим пријатељима. И Аврам је невин.

Моли суд да његове кривце ослободи.

Милан Поповић

Г. Милан Поповић брани Анђелију и Младена Јовановића, Јована Тодоровића из Бановине и Јована и Милена Стефановића из Грашшта. Исељењем је утврђено, да су његови клијенти поступно невини.

Нису доказани никакви интимни односи између Анђелије и Буре, а има основа само за љубавне, што Анђелија порише. На неки су и постојали ти љубавни односи, зар је то доказ да је Анђелија не само саучесник у аферу, но и да је знала за њу. И сам Бура признаје да Анђелија ништа није знала. Нема доказа да је Анђелија додавала Буре у Македонију, то порише и Бура и Анђелија. А то је видео само портир Петар и сва остала послуга које то видела. Портир час вели да је Анђелија планула и у немачком оделу, а час вели да је Анђелија промењена. Бура вели нарочно да му писмо није писала Анђелија, но Мара Младеновић. Али и да је писала, опет за то она није морала знати за атентат, кад се не зна шта је у писмима. Добри односи Анђелијини с Пером Кончаревићем сроднички су. Али то још није саучешће или знање о атентату, баш ни с Пера и уопште у ту ствар. Према свему нерује, да ће суд Анђелију ослосити као невину и особитији сензор плаћања.

О Младену исли да је часно и нерно као порих слуго од раше младости и доведен је на оптуженичку клупу само за то, што се неки да је његова жена имала односе с Буром. Младен је прост човек и не зна ништа о политици, но само да нерно служи Краљу. Као човек довољно је ходе за њега исказао! Бранилац опширно објашњује односе посиника са својим претставником, али то није ни интимност ни доказ да је Младен знао за атентат. Младен не порише састанак с Буром на Чукарици, али је одмах на самом прост и истинит начин то и објасни. Кад је Младен изнервиран, што би сачувао у куратиду драгоцен живот Краља и што исто доба кад се пуца на Краља и Милена Младенови добри односи с Пером Кончаревићем објашњени су сродничким односима с Анђелијом. Исказ жандарма, да им је Младен забрањивао на аду нико никакав покоз, не противи доказује његову нерност Краљу, пошто је он као порник имо више нере у своји нолицајима но у непоузданим жандармима. Према свему Младен је невин и моли суд да га за невина прогласи и ослободи свију плаћања, тим што ги ни сам атентатор не терети.

У одбрани Јована Тодоровића вели да и овај основ које је протикну њега изнесен не може опстатии — јер није ничим доказан а још мање очекжен.

У одбрану Јована и Милена Стевановића навео је, да и ако су казали „ако ниje сад погибне — биће погибен други пут." То не значи да су знали за велеиздају.

Моли да се као не криви и пусте. Награду трошка по уверењу Суда од сваког клијента.

Влада Бошковић

Г. Влада Бошковић од. адвокат брани:ци је Боке Стојковића и Стојана Протића. Одбрана г. Бошковићева гласи:

Господо судије. Поломи нас адвокати, којима је у дно пало да на поштену говоре, ирви је тешбан. Тешбан је о том, што сво што се имало рећи и изнети у одбрани (кажу) тужби, но ако да је већ речено и намирено, но у мноштво већ је и понављано, које у одбрани адвокатске, које у образложењу свих оптужених. Услед тога ми се чини основаност да понављано стварн које су свима већ чуене, и да с тога будемо досадни. Ипак је вео моја дужност да изнесем неке околности нашу анализу свима, и ја ћу се постарати да будем кратак.

Господо судије!

Ваш задатак ако судимо, а ви ће нре нретресања и ако данашњи изглед супротан у стварн је једно исто. И ваша и наша главна је задаћа да нронађемо истину, да обелодање нредају за свагда, да из једно дело, које је ноћ до сада нрирода свему нрикрила биги нри нрвим и рађањем на свет и крају, нрокаже дневном светлости, како је нитања зелео бити рекласификан од нрвих, и како је свакоме ваљало суђено свако нрема долици заслуги.

Цењ. г. г. судије, мене је тешко убеђење да је ваша као судијама што толико стало, колико и нама нрисвојеучитељима, да ако судијство нрође ни једно, ни чак и да нисмо у нредузели нрудзнати, да ће нам нотрудом нас нрође сведоци, да ће нам нодарити нрилике, да ће нам нрикрити нрилике, да ће нам нрикрити нрилике, да ће нам нрикр

ТЕЛЕГРАМИ

„МАЛИЋ НОВИНАМА"

Бит 7 септембра (Изручити телеграм „М. Новинама")

„Нови Бечки Тагблат" сазнаје из дипломатских извора, да је пригорани Краљ Никола у Цариграду путовао да тамо наради ослобођење Портино о ступању на српски престо. После тога вахтена отказала је свечани ручак који је Султан био намењио Краљу. Тако исто Султан није дао своју аудиенцију краљу Николи на њој врати.

Говор Г. К. Шпартаља

Данас пред пролаз судом приликом забрано Мих. Данића и Тих. Радовића

(Наставак)

Питам овде пред судом и подсећам, одговорност је за ово на једнима. А сте ту ви, који да је ово и напрежени у Београду Краљевом. Да ли се може неколико ово, ако до тог, да је дан стран подвиг буде порадили уз Краља Николу, управо ово што би у њиним приликама изгледао

Број 10 пара **ВЕЧЕРЊЕ ИЗДАЊЕ** Број 10 пара

БРОЈ 292. — 1899. KLEINE ZEITUNG

МАЛЕ НОВИНЕ

СРЕДА 8. СЕПТ. LE PETIT JOURNAL

Органе своју слободу дубе, истине тиме, правду прави, сговорају траже, тврде што говоре и тиме служе отаџбини и српској мисли

ИЗДАЊЕ И ДИРЕКТОР **ПЕРА ТОДОРОВИЋ** ОДГОВОРНИК УРЕДНИК **МИХ. П. ЖИВАДИНОВИЋ** АДВОКАТ

Преки суд

Јавно суђење у Преком суду оптуженима за атентат и велеиздају, уперду Величанства и престолне забрањених списа.

ДВАНАЕСТИ ДАН

7 септембра, уторак по подне

Влада Бошњак

(Настава)

Услед тога створена је сада тешка и опасна ситуација, где ово ми ни мало, не г.г. судије и адвокати, већ где је сама Србија, дела која стварима наложена овој дисциплинској одговорности:

1. Да буду суђења нашим људи и

2. Да подвргнете сатиру поменуте, праве аверентиња, који су ови лажни подстакли и који ће, молимо супе, покушати и друге слич ће вложити.

Јест, г. г. судије! Моје је уверење да средини Косовској збиља нема ни једног главни почетак аустријској пашкоје о убиству Н. В. Краља Милана, већ ни је то одмах ништо тобожњи у главу с другог страна и од другим људи, или бољ рекли нељуди, живото нејаких припредавања и планирања по што је то сам.

Али тако је што нису неприкосновено у порода, да нити је Косовски позвано то сво је ствари, ако ће, да ће данас знати

За атентат одговарају оне људи, који су само приказали ноћни ме и прва ложили, не остали су недирнути на шкају, са чега, ако што реког, кажу Србији сами дотичном самосталну. Да кажи ствари, а да остане ни ствари истинске ложење, које ће је у најближим року појавити можда још теже и и тешње ложење, но што је ово садашње

У ово смета тога, је говорио молим суд, да са обзиром на велике и опте интересе ја ће вредније отаџбине, уме у свакако спису ово моје писмено и да прво тиме оцењује нашете окољности и народне ној народни суд.

Јер, оптужени господо судије, заиста сако ову страховиту ситуацију пред сво сцени силому пролиће и сплетете које ни пајмање кажу тма, које је чак вероватна.

Јест, понављам, — ја данас оцуђете ове људе, и према томе мени, како ја компликације домаћи ствари, примењене одговарајућу казну у домаћи ова полити

То се дели данас, а сутра дан. Ја и ви ни сами заједно наглашно пажљиво ствари ћемо чина и већ право криво.

Како ће онда бити после свију ви? Молим вас, удубите се мало у ствари, разм ложите колико ће бити полоп свију вас пр тиној једној ситуацији, која ни мало није могућна!

Шта ће ту радили он, ни ја, радили ми, шта ће радили и они одма с сада? Јес, шта ће ту радили они ми, који се зовемо Срби и који истински душевно сту отаџбину и свога Краља — одлучне противнике Отаџбине.

Ја ја свели, ја ће ми ја и ја ће ја ја ја

ступник бугарске дипломатске агенције, и Мајкуловог секретар руског посланства.

Почетак претреса.

По реду, ако и до сад одгуновили су уредни у судницу тачно у 9:25 час. пад је и почеот претрес. Дежурни рад отворит је седницу суду је по аутентирању председника Стојана Протића дао следећих адвоката:

Милан Мостић.

Говорећи о бедевшни, где се вели да је „командант активне војске" посетио у пошоји пом. Ристића, нели је је стил обичан, какав се у новинарству употребљава ради регистровања догађаја. Сама тужба даје показа да ту нема увреде, јер се упушта у опширно коментарисање. Сам наслов „Висока пошта" даје доказа да ту нема ни говора о увреди ни намере за увреду. Осим тога, увреда се изводи што није речено и „Н. В. Краљ Милан." И тужба не може бити увредне, јер нема намере, што би било дегинарија и то се не може претпостанити код судије који је и код обичног човека као што је Стојан. Он је и раније називао Краља Милана командантом активне војске, па није ово тужен, а да има увреде власт би га тужила. Па и надлежне власти сматрају да ту нема увреде, јер у службеним новинама стоји само „командант активне војске" без титуле „Н. В. Краљ Милан." Дакле ту отпада сама увреда. Тако исто нема увреде ни у другој белешци, да је та посета учињена „из споредне узнице." Иста таква белешка истог дана изишла је у „В. Новостима", а то је могло бити само из заблуде, јер често дворска кола с дипрецијским послужитељима пролазе, па је могуће да су така кола с Краљем Миланом или којим ађутантом прошла пом. узнице, те су такво и Стојан и „В Новости" могли држати да је Краљ Милан на те улице посетио пок. Ристића. По ова два дела треба Стојана ослободити као невина.

О „Одјеком Листићима" даје одбрану у смислу одбрани Стојанове, да је он као адвокат за позива на закон о штампи и вели да „Одјеком Листићи" иису повремени политички списи, па да се Стојан морао управљати по законским прописима о повременим политичким листовима, на које се тужба односи, те и ту је Стојан невина, па га треба као невина ослободити.

За белешку „Зар и то сме да буде" вели се односи на г. Арсу Милиновића, вели, да је спедшима и активна дозвола, да је према свему могао написати да је истинито оно што је настампано, те према закону Стојан за то не може бити одговоран и моли суд да га и за ово дело ослободи као невина.

По тужби Београдске Трговачке Банке наводи суд је нашао да не може бити увреде и клевете према моралним телима, корпорацијама. Али то одлука није постала правична и тако је ствар дошла пред Преки Суд. Кад је нијанси суд нашао да ту нема дела, онда и суд ће усвојити то и ослободити Стојана.

У погледу оптужних тачака да је Стојан изнишљенима и изопачени проношењем факата омаловажавао и нападао власт мржости и презирању, вели, да треба имати речи на чланка „Спорно жељезнице" па да се види истоје ли оно што се у тужби вели. Но то нема па не може ни бранити. За то вели судијама: „Бог вам, а душа нам". У погледу чланка „Зајам" вели да је доказ да Србија нема кредита то, што се морало приступити зајму код Нар. Банке од 10 милијуна без пристанка Банчиног.

О тужби Живојина Савчића вели да му је Савчић казао да је одустати од тужбе и он је јамачно то учинио, те за то нема потребе да брани Стојана.

О увреди коју је Стојан у жалби касације нанео председнику суду, бранилац подноша да је дело учредљиво и квасетничко и да Стојана треба осудити, али само тако ако не стоји оно што је Стојан у жалби нанео, а ако стоји, онда је суд дошста потрешио, јер је увео на суднице и суда и тужиоца увредљиве изразе и оне нарече, које је навео тужилац. Прк. тужилац позива се на закон о штампи и вели да се не мора сав оптужени чланак наводити но само главне реченице. Мостић приступе ће то, и вели ако је тужилац нанео главне реченице, и суд их је морао увести у побуде, а не уводити и реченице из чланка које тужилац није навео.

О увреди министру председнику др. Владану Ђорђевићу вели, да први стан отпада; јер се ту говори о др. Владану као приватној личности, нема његове приватне тужбе. Други говоре, помиње већ др. Владана као министра председника, али ту нема ни увреде ни квасете, јер се у тим изразима налази само критика рада владина, а то законом дозвољава. Ни овде нема дела, те и на то треба ослободити Стојана.

У погледу увреде пок. Ристића усвоја одбрану Стојанову, јер је Ристић умро, те Бог да му душу прости, а неће бранити Стојана, но нека сва сам нени.

Што је Стојан у „Одјеку" штампао акта и преписку дисциплинског суда по кривици Влаје Илића адвоката из Лознице, нели да се по закону ова спршена акта могу штампати. Ова су акта свршена и Стојан их је штампао, те за то није крив.

Дрк. тужилац

На позиву председника дрк. тужилац узима реч и вели, да се одбране у погледу Стојанову, као неоснована није основана и правилно и да се тужба основа на претпостављама. Да то није истина, види се из акта исљеђења. Он констатује, да и покрај јасних факата, да је атентат извршен и она се у ком циду, опет је Милутин Марковић нашао као да је атентат намештен рад гањања радикалских прваца. Вештаци су нивали да је револвер такав да може убити. Бранилац се даље труде да побију Кнежевићев исказ, да су чак нанели и нишљење што Кнежевић није психијатрички испитан. То је тражење неуисено, јер Кнежевић ничим није дао повода да се посумња у његово душевно здравље, а и из свих расположивих исказа који су се поклапали у свему што је главно. Ако и то изноди из његовог покушаја поришања, то је обичан појава код криминалних процеса, али је он то опрашње сам побио и остао при прим исказима. Бранилци сумњиче и Крезовићеве исказе и вели да је његова верност састојтељства и сумњива. И дрк. тужилац то признаје и да то је доведен на опт. клупу. Али оно што је он казао много пре атентата, власт није могла не узети у обзир и по том искају ме радити. Признаје да је Крезовић имао два исказа, али се и ти исказа не слажу са оним што је Крезовић казао у писму Алексија Ђорђевића, за које једни бранилци вели да га дрк. тужилац није могао прочитати, вели да га је истрага разувела и на основу тога испитивања Радовића Милиновића. А кад је дошло на рад да се на суду прочита писмо, ово није било предвођено, а он није сматрао да му је дужност да га на суду чита.

Изјави Балутуновој инвеуује. Али неза је баш његова изјава, она нема доказне вредности у погледу оптужених. Он је или из пријатељства или по наговору могао дати такву изјаву, јер зна да га ни глава не може заболети. О Љуби Живковићу не тврди се категорички да је он писао брошуре „Буна у Србији" но да је у њој основна идеја његова и предлаже.

Не стоји да тужба тврди да се Кнежевић у Београду с Пером Карађорђевићем састајао, јер тужба изречно вели како дрки да је то био ко од агената Карађорђевићевих. Истедна власт сведушавала је потребна лица у погледу одласка Влајка Николића у Јагодину, али сви су казали да не знају и да то не знају, а ти сватанци су грома Кнежевићевом исказу обично бинали у вече, кад свеђоки нису могли видети Влајка.

Бранилци неће да се тужена не могу стављати на терет дела за која су раније осуђивана. Дрк. тужилац сматра да се они не могу, узимати као повтат, али узек могу као основ подозрења. Све Пашићеве хартије у рукама су власти и он признаје да има хартија из којих се види потреба Пашићева одласка у Зајечар, али се ипак може и наскирати тај одлазак.

Нема места позивању свеђока Мијаила Душановића да Пашић није обазиво у пожаревачки парк, јер су Душановић и Пашић у врло интимним односима. Ако је и истина да се ишли у шеталиште, шта би се могло потврдити? Од куд он може знати да свеђок Јелрем није дошазио у Пожаревац.

Покушај Таушановићевог бранилца да оспаби утисак тужбе о Таушановићевим забелешкама дошло је Ранкеову историју и читао неке пасусе; али у тој историји нема оних Таушановићевих речи о Краљу Милану у тој историји никако се и не говори.

Неуисено је тражење Живковићевог бранилца да се објасне неисени пасуси, јер је у тужби сви објашњено.

Нема места позивању свеђока на које се позвао бранилац против Бурића, јер ни сам Крезовић не вели да је баш у подне био на улици. Не може се Крезовић оглашити као свеђок, јер није сам јавно власти но тек кад га је власт ухватила он је казао шта има.

Нема вредности испитивати „Матуг. Љубу Мишића, а и сам Пашићевић признаје да је био у тако Матом. Нема места ни позивању свеђока на које се позвао Радовић Милинковић, јер би они имали да свеђоче односе његове с Анђелићем, а и сама тужба признаје те односе, само што тврди да су они привидни. Збиља чудно је да је један окр. начелник завереник, али ни баш у нашој историји нисмо примера да су дали најудеднијих положаја удаљиму завере.

Остале апомене бранилаца су без вредности. У закону о Преком суду он има подиги само списак доказа а не да их подоли под законске одредбе.

Остаје ни тужби и тражи да се суд руководи само својом савешћу — да суди по зом убеђењу.

Заиша реч тужних

Сведочење Кнежевић. Ходе за каже сее њиму, јер се ваља растати с душом и ком. Ушедио је неколико породица живку Анђелићу одузео живот. Најпајко, ни Ковачевић, ни Димић, ни Анђелија, ни Младен, ни Урош ни ништа знали за атентат, питају га наговарали, а тек ретко кад што је мислио да ће се породити и он изјући и осветити главоиоме му се и невероватно,

али је истина: кад је пошао да пуца на Краља Милана, чекао Га је у Васиној улици. Хтео Га је убити што више добио службу, јер кад је напао човека да му напише молбу да Краља Милана, а тај човек му рекао да и не дозволи молбу јер Краљ Милан не воли бошњаке. Поново тврди да су немили људи, које је теретио. Теретио их је за то што је мислио да ће се они лако спасти и да ће покрај њих сачувати и свој живот. Али сад кад види да ће људи ни крви ни дужни да оптуже Гаше, неће да губи и душу кад губи живот. Зато невине људе да понесе на душу (Пашић плаче). Њих је по мало познавао, те је ово на мисао да их тереши, а сад нели сушту истину — ти су људи невинни. Свесано пред крстом и јеванђељем и пред овим сестом изјављује, да су људи они невини, да га нису наговарали, да с њима није био ни у каквој вези, да нису ништа знали за атентат. Поново прича свој ранији исказ, како је на Влајк. Ковачевића, Димића, Младена и Анђелију био пизнен. Драговолјно је изишао из службе за то, што му је плата од 3 динара месечно била мала. Тражио службу овде, у Румунији, опет овде, па нигде није нашао и онда је учинио оно што је учинио и све објашњо. Иако је учитељ јер је шпедео, јео шкембиће, сир, паприке а пио воду. У Шапцу је тражио посао и не у Београду, и ако је овде плаћао порез. Зар му га овде нису дали. (И Љуба Живковић плаче. Таушановић одхукује). Од Влајка није посло никакво писмо, а начелнику Анђелину отишао је тек по упуту команде и кад се уверио о документима нисмо му посли, не питавши га да ли је у Београду тражио посао. Нико га на ову мајчину није наговорио, јер шта му ко може обећати и шта он може очекивати, кад зна да му глава лети с рамена.

Његов говор саслушан је у највећој тишини. У судници беше настао такав мир да би се муве чуле да пролете.

Владо Живковић према свему овоме нема шта више да каже но што је рекао. Нико ни од Демонстрације, ни од Фијарепуста није га ништа у дискредитовали. Чак ни Динић га не познаје.

Кнежевић узима никакпо реч и вели о парама оно што је говорио бранилац Шварта. Пита, ко би му поверио 2000 пара а камо ли 2000 наполеона.

Пера Ковачевић, Мирко Дима остаје при својој јучер одбрани. Динић говори кроз плач.

Никола Пашић, говори потресним и слабим гласом, говори плачним гласом и вели да га не терети ни Кнежевић ни Крсовић. То објашњује неповерење према њему. Сведоци који га терете лажни су, а његови сведоци нису ни звани ни испитивани. Он хоће да докаже да лажу они сведоци, који га терете. У кратко реће све што је изнео у своје одбрану. Признаје да до њега има кривице али са политичког гледишта а та је кривица што благонаклоно није предузео мере да се на највишем месту не створи уверење да је странка антидинастична, што негледне елементе није уклапло, што промену од 11 октобра није схватио онако како по важности заслужује (Аца Станојевић се смеје), а то је тек увидео после избора, и онда је позвао седницу главног одбора да се странка распусти, пошто Краљ хоће да нема те партије. У тој седници Живковић је нанео да се опозицији може легално продужити отказивањем пореза, те је остало за одлуку донесе пуна седница. Ту је друга његова погрешка што то питање није одмах прекинуо. Сам лично је погрешио што је нанео увреду Краљу Милану а још већу погрешку је учинио што није молио Краља за милост. После свега тога решио је да се понуче с политичког поља, јер изјављена реч мора бити стрижа но реч на кога другог. У томе је он због атентата ухваћен и није могао извршити ту одлуку. Захваљује Богу што је спасао живот Краља Милана, јер би онда остао само једним престижем хинастије и непријатељи нису се усудили и последњи месданак Обреновића и Србија би дошла у онај исти несрећан положај у коме је Пољска подељена. Али спасом Краља Милана спасена је и Србија. Погрешке појединих чланова према Краљу и Краљу Милану пренесене су на странку а сви странке на њега као шефа. Погрешку је учинио странке што на сед начина није припомогла решењу питања о спору међу Краљевим родитељима и што су радикалне владе као што је Симићева, тражиле страно посредовање. Отуда је највише неповерење према њему. Он више но друг. тужилац осуђује писање прекоокеанске штампе и рад у брошури, у чијем писању и растурању њихов није учествовао ни за њих знао. Потпуно је невин. А ствар је истраге да виши има ли кога иза Бурнинг лева. Поново моли да се испитају његови сведоци. Пресуда треба да да докази да ли је Србија правна држава, има ли у њој праве и безбедности. Моли суд да га ослободи оне беле коју га је снашла и ово живота што има заједно против онога који хоће да ремети ред и напредак у држави.

К. Таушановић вели како је председник и не разуме завереничке послове. Он је сит политике и још од Симићеве владе дао је оставку на чланство у главном радикалном одбору и са свима. Никакво писмо нити је ни једно политичко писмо коме написао нити од кога добио. Иступио је из странке што је у њој наступио апсолутизам а не договор. Пашић и Стојан Протић били су све и сва. С Љубом Живковићем у крином је непријатељству. Преминуши те ноћи, бацио се сав на чисто политичке питања, међу којима и о организовању терпита у Македонији. Моли да се утврди да ли је Крсовић дошта био 18 новембра у Србији и био воденичар или је дошта прешао три дана по Божићу. Он је још у Загребу с Зивјевој прочитао у новинама Крсовићев и не би вратао у Србију да је на њега имао с тим Крсовићем. (Крсовић само дува).

Стојан Протић остаје при својој одбрани, а сад говори о општем делу тужбе. За 18 година свога јавнога рада био је човек јавности и никад није улазио ни у какве тајне радње. Сваког полицајца може се дозвати да неко на небуха пуца на владаоца, али ни једног осим београдског не би ни очију испао такав наркантан човек и опело, као што је Крсовић. Београдска полиција има нарочите агенте за ухваљање људи који долазе из Црне Горе. Па је ли могуће да и они не опазе Крсовића који долази с Цетиња.

Љуба Живковић вели да његове антидинастичке везе нису доказане, а његове антидинастичке тежње изведене су на једногга недовољног и једног неправилно доказаног момента. Требало је прочитати његов посиртни говор Катићу. Дра. тужилац служи се сведоцбама сведока не који су били на погребу, но људи из Панкова који су били на путу. Ти су сведоци лажни. а дра. тужба није нашла за нужно да ушта кога год ко је био на погребу: да ли је истина оно што ти сведоци лажно тврде. Он није антидинастичатар; он је политичар, слободуман човек с уставом и законом у руци. Он познаје своју ранију одбрану, а пресојник му примедује да Живковић, од кога се ако идеологта томе није надао, упада у исту погрешку у коју и Таушановић. Атентатор прекинуо је свакој вези између странчких и дела.

Ана Сапаревић нема ништа више да каже. Тако исто и *протта Турић*, који је изјавио да је невин и његови сведоци.

Радомир Милићевић позива се на сведоке баш за то да његови односи према браћи приказано поверењачки, но фактички. Пок. Живко је о свему, осим писма, извештавао министра. Што нешто Живко није учинио, не може теретити Радомира.

Иван Панићевић оптужава дра. тужиоца да се брани истином. Био је веран своје заклетви о верности Краљу и Отаџбини. Прича како је живео у затвору и како атентатор. Председник му забрањује реч да је лажна га да говори јер има што за своју одбрану. Панићевић се позива на калеташа Микића да је све тако како је причао, а Микић му јавно рече да лаже. Панићевић за тим моли да се испитају његови сведоци.

Урош Панићевић вели да је био у ухапшен на 18 јуна пуштен. Да је био крив, не би пустили а не би чекао да га омет врате у затвор.

Младен Јовановић вели да га нико није теретио нити је он имао потребе да улази у овакс послове, кад је од Краља ужизао све милости. Куне се децом за ништа није знао о атентату и завери. Камо среће да му је Кнежевић казао, јер онда не би седео овде на оптужбе клупи, но би имао мајорски чин.

Гђа Анђелија остаје при својој одбрани. Што је ранише признала морала је јер је била мучена и призорана. Онај који љуби, тај не туче, па за то је он и теретио. Данас је тек признао истину. Да је знала што, она би јавила Краљу, кад је тога дана био у купатилу.

Тока Стојковић остаје при своје одбрани. Даље говори у смислу своје ранише одбране.

Тока Новаковић вели како у тужби стоји да он у неколико признање своје кривице, а он нема шта на да признаје. У остаком остаје при својој одбрани. Позива се на свој алеинак, из кога се види сва његова невиност.

Гаја Милојковић, Настас Марисављевић, и Јован Стевановић из Оштреља немају ништа да кажу.

Димитрије Крезовић вели да је истину говорио. Лаж је да је онај босански пројак сам без наговора дошао Краљу на Кобилу, а камоли да је Краљи су га они које је он именовао. Моли да се о њему уништи оно што су говорили браниоци. Био је у воденици Чомића, а све то има у актима и то свега 3 дана. па је отишао проти у Ужице и одатле за границу, но у путу ухваћен. У Требуљанима је био под именом Ристе Павића, јер му је тако пасоп дат на Цетињу и с тим пасошем о бишао је сву Србију. Други пасош турски изнашао је у Ужицу. Друге спасе и пасош на име Ристе поцисо је. Без трошка у Ужицу није био, а револвер јесте пролазио пошто с револвером није смео пропазити преко Турску. У Србији има брата, коме је име Тимотије а живи у Пљевљима; кој Чомића није видео никакве Тимотија, а има три Тимотија који се презивају Крезовићи а нису му ништа род. У Црну Гору прешао је пре 5 – 6 година. Он је Свстислава Милосављева увео код

Киеви Нишође. Све што је рекао и говорио, истина је. Ако је он луд те признао. Они нису луди.

Тома Радаковић, Јован Тодоровић, Аранђел Сапић, Јован и Михаил Смедеревски из Грашиште остају при својој одбрани и немају шта више да кажу.

Претрес је завршен у 11:30 сах. пре подне. Идући претрес објављује се док суд донесе одлуку да ли треба звати тражене сведоке или не.

ИЗЈАВЕ

Потписани представљамо овде Пашићевић иде на Цетиње у одбрани своје пред пресом оптужбе, оптужницу у бр. 240 Вечерњих Новости, као да је моја ни глас напрасне отаџбине и жеље за спуштање политичких неизвесности стању да ће и ми бити укључени и да ја имам да је ово дошло само на апсолут, јер у пресу изјавите је имали ни био у Цетињу ни је ни остао, већ сам 25. Јуна отпутовао за Београд и тако се бавио до данас Јули.

Стев. Кирковић, судија.

До данас био сам члан редакције ове странке; од данас престајем бити њен члан једино слободу Србије и Отаџбину.

6. Окт. 1899 г.

У Нишу.

Јован Хаџи Дими.
бив. пиар.

984

ЧИТАОЦИМА И ПРИЈАТЕЉИМА „МАЛИХ НОВИНА."

Наши поштовани читаоци виде колико се тешко да их у свему задовољно, да најважније вести најбрже и најтачније доносимо, с тога нам и показују своје, за нас пригодно, поверење.

Молимо их само да се сваки пут имају у близини пошту на коју дист преплаћују код те поште.

То је најсигурнији начин да дист добијају брзо и тачно, јер кад се код поште преплате, пошта им онда и одговара за тачно и уредно доношење листа, као и за подношење преплату.

Ко жели, да му на листу стоји наштампана адреса нека ту жељу изјави поштом приликом преплаћивања; или нека само јави нам за се код те те поште преплатио и да жели штампану адресу, коју треба у свом писму тачно да назначи.

Наше поште пак учтиво молимо да нам доставе имена својих преплатника, а ми ћемо сваког такође пошти послати готове наштампане адресе, које она после може на листове јединити и тиме уштедити труд, да не мора на листу имена преплатника исписивати.

Понављамо обећање, да ћемо свакој пошти, која нам преко 5 преплатника, по један број слати бесплатно.

Нарочито напомињемо *хаџи свештенике и друге чаделатнике*, да је најпрактичније да лист преплате од 1 Јуна до краја године, што износи округлу суму 10 динара, а бројене од 1 Јуль нарочито је вредно имати с тога, што је ту најзаше говорено о ајдучком изналажењу аргентату; ту су најбоље изложене наше грађанске дужности према нашем народном изабранику Дому, и ту су најенергичније сузбијане клевете и потварања, што их је туђинска заинтересована штампа неоправдано сипала против Србије.

Све пријатеље молимо да нам на свога краја шаљу важније вести, које варкано чек морају бити истините, и ми ћемо их с благодарношћу штампати.

За њихове, о иступању из странке плаћа се 6 дин. и 50 пара динарских од њихе на којој је до 10 потписа. За сваки дали потпис преко 10, плаћа се још динара. Овај новац најбоље је слати поштанском упутницом или у таксеним маркама.

За све пошиљке поштарину плаћа пошиљач.

Уредништво
„Малих Новина."

КЊИЖЕВНИ ОГЛАС

Муниципија и власти које су овим дана писале:

1. Школи за Вождовац израдила је средње школе В. Ф. Богојевић, — — — Дин. 3.

2. Основи Уређивање правно Краљевине Србије. Трговачко и поморско право Јанићево Ст. Радојчић проф. В Шабац — — — Дин. 5.

3. Финансије и Уставно обликовање Србије нашиме Милоје Петровић предс. упр. Управе ин. II и III. — — — — — Дин. 6.

4. Збирке закона и уредаба у Краљевини Србији за 1900. — — — — — — Дин. 6.00, књига 51. — — — — — — — Дин. 5.

Ово је све збирке старијих година.

5. Одношаји између Србије и Бугарске од XII XV века историјат расправа нашиме проф. Р. Аћимовић — — — — — — — Дин. 3.

6. Српски народ у основношћу историје и нашиме школе у 1896 — 1897. год. написао П. Вилимовић — — — — — — Дин. 3.

7. Православна Морална за више разр. средњих школа, народне Свете Тодоровић свештеник. — — — — — — — Дин. 2.

8. Кад у најелементије правила по лекове вилоградарске састављо: И. Г. Грковић Д. —50.

9. Педагошка написао Љуб. С. Пароић. — — — — — — — Дин. 1.

10. Основе педагогичке нашиме Рајк. професи Стојановић и Мерић. — — — Дин. 1.

11. Пеора за педагогичке поводиме сваког школе питања и школи за учитеље превео И. Радивојевић. — — — — — Дин. 2.50.

12. Рационалне основе краткоречитог Брке. Нушића — — — — — — Дин. 2.50.

13. О болестима жилуда приход с помичаче — — — — — — — Дин. 1.

На отпомињуту књиге своју сваког ћу књигу, ако ће и правила као и све прозорчиће књиге за народе, и продаје школа.

Дворска књижара
Мите Стојића
у Београду

872

Механа I класе на Умци (средиште среза посавског) зваше „Вачанска" — на друм Београд—Ваљево издаје се од 1 новембра под закуп.

Ради погодбе обратити се потписаној или г. Марку Трифковићу адвокату у Београду.

Умци. **Љубица Бачванка.**

Сред поседнице сирота одузимања 940

ПОЗИВ НА УПИС

НА НАЈНОВИЈОЈ ОСНОВИ И НА СОЛИДНИМ УСЛОВИМА

ОСНОВАНО ЈЕ

„ДРУШТВО ЗА УЗАЈАМНО ПОМАГАЊЕ ПРИ УДАЈИ И ЖЕНИДБИ"

У КРАЉЕВИНИ СРБИЈИ

Пошто су друштвена правила од највеће важности потребна, за Управу правна по њих у чланство свога друштва, које је организовано на сигурној основи и на здравим темељу, то су се и дали свом мишљењу правити наши стручњаци и ни после друштвених правила.

Друштву је свима њима да утврђени истовремено потребно: помоћи своје чланове при удаји и женидби, а сем тога и да чланове помилује, утешељује и добротворно поможе у старости, инвалидности и немоћности. Прима и дужности свих чланова обележена су у друштвеним правилима.

Редовни члан-ица при уласку плаћа не пак уписнице 10 динара и на књижицу 50 пара дин. не ова се уписница може отдати Зимите постепено у року од 4 месеца. Сем свега, дужан је сваки члан-ица плаћати месечне редовне улоге од по 100 пара дин. до удаје или женидбе.

Помоћницки чланови плаћају 10 дин. годишње; утемељени до 50 дин. и добротворни најмање по 100 дин. годишње до смрти.

Редовни чланови могу бити сви, без разлике пола, године старости, вере и народности, исписани и несписани, малолетници и лица. У исписани и несписани рачунају се и удовци, удовице и написани рођендани супруга. Малолетници и лица могу уписати родитељи или старатељи.

Право на свадбену премију задобива редовни члан-ица од дана уписа па то истеку тог месеца, а она се исплаћује одмах после удаје или женидбе. Премије се разрезују подједнако на све чланове и чланице на свој начин.

Разред је за премију у трећ години чланства до 5 пара динарских, а после пак године чланства повишава се она премија до 5 пара дин. тако, да до навршења 10 то године чланства износи постепене разред по 50 пара дин. Премије опет, које Друштво у току тих 10 година буде дробило не може од 20.000 чланова свадбена премија не тавног члана или чланице износе суму од 10.000 динара; јер ако се годишњи буду рачуне уписали и дуже време пробављали у своје Друштво као редовни чланови, онима сам определио, да сви редовници и после крим на добро буду удаје или женидбе.

У Београду ради ове друштвене повереници: г. Војислав Илијић, трг. у Ко лаузовој ул. до г. Ристивоја Пера А. Ђорђевић пиљар, сарадник „Српских Новости" Павле Кочапин трг. до г. Бурмбеве апотеке; Радивој Богојевић, сарадник г. Ранђел Ђорђевића пиљара, до „Трећ Хотела," Љубомир Митровић трг. спрам у Краља Александра" гл.: Милоје Бобрински, доктор медицине г. Димитрије Димитријевић и у друштвеном стану у кући господара г. Панталеја. На Теразијама просто ради кварта торзинске.

На уважавање Србије ваше ће се за сада ограничити поштом: но друштво ако претеће рад сличних удружења стоји ће умножава, да се буде и ушири на унутрашњости не може брз, тачно и уредно вршити, јер се тиме исто чланство, а и само друштво ствара се великим поверењем, које ће придобити и брзи рад. С тога ће Управа свога Друштва предузети што год потребе ради да у Краљевини Србији обезбеди подједнако или повољније, него ли сва друштвена удружења која брзо, тачно и уредно врше.

Улаз је отворен од 25. августа ове год. и траје неограничено.

Позивајући све листом на упишу у ово племенито, хуман, општо корисно и хвалисано Удружење у Краљевини Србији

УПРАВА

Нова Тиграшка Штампарија (Хаса Михаилова улица) Одговорни уредник М. П. Живадиновић

Број 10 пара **ЈУТРЕЊЕ ИЗДАЊЕ** Број 10 пара

БРОЈ 291. — 1899. KLEINE ZEITUNG

МАЛЕ НОВИНЕ

ЧЕТВРТ. 9. СЕПТ. LE PETIT JOURNAL

Орган свију и слободу ауби, истини теми, правду пише, спорскуте тудеси, творе што говоре и теме слуге отворених и срећних кеса.

ВЛАСНИК И ДИРЕКТОР **ПЕРА ТОДОРОВИЋ.** ОДГОВОРНИ УРЕДНИК **МИХ. П. ЖИВАДИНОВИЋ,** АДВОКАТ

Ц. К. СЕЛАКОВИЋА

ПАСТИЛЕ КАСКАРЕ САГРАДЕ

НАЈБОЉЕ СРЕДСТВО ЗА ЧИШЋЕЊЕ

Пастиле су одобране у **Српској Државној Великици** и њене као познато средство, које ће проузроди никакве тегобе у трешења.

На основу мишљења **Главног Санитетског Савета,** оне су одобрене решењем Господина Министра унутрашњих дела као сигурно.

Нарочито се препоручује у трудноће и онима који пате од сталног катара.

Кутија са 20. комада стаје 3 и по динара.

Употреба у дугу или у вече један до два комада са водом прогутати.

Поруџбине уз доплату врше се одмах.

Апотека код „Цара Лазара" код Мајданова улица преко пута „Београд. Кредитног Завода. 96

МИЛОШЕВИЋ И НЕДИЋ

пређе Брашковић и Вуловић

улица Краља Мих. бр. 32.

ДОБИЛИ СУ ОГРОМАН ИЗБОР

ПОРХЕТА

КАО:

Цић порхета, врло добре каквоће памучно јелин мустера по 70, 80 и 90 п. д. метар.

Фински порхета, пун и танко у једној боји и врло јелин мустера по 70, 90, 1.10 и 2 д. метар.

Штоф порхета памучне каквоће памучно јелин дезена, боје пуштају постојане, по 1.10, 1.20, 1.40, 1.50 и 1.60 п. д. метар.

Мустре на ископ поште, штиет, пако у Београду тако и на Србију најкоље бесплатно. Ове поручене напињају се тачно и одмах. 920

†

Наша мила и неопрежалима

ДАНИЦА

ученица III разреда основне школе,

преминула је 15. ов. мес. у 5. сати по подне, а сахрањена је 16. ов. мес. у 30. мес. сати, у 4. сата по подне.

При погребу њеном присуствовали су из почетка: прота Радко Рувимић, предавник министарије у пензији; Алекса Петровић пароох православне црквене Пера Миодраговић школа наставнице и ученице школе Јованкиних свештеник са ученицима и ученицама школе у којој је Даница ученица била.

На сам покретни положили су цвеће венце са траваца Стеван Д. Поповић дра. свештеник „своме кумчету Данице"; Породица Вајдића „Нашој добро Даници"; Пекара Јеремића „Своме кумчету Данице"; Породица Пантелића „Пантелијевој Даници"; Породица Шпанчевића „Нашој милој Дици"; Дика Јанковића „Нашој сестри Дани".

Многи од сродника пријатеља и познаника из места, из у потрашности и са стране поклони су се на прекој телеграми и писмима изразили своје саучешће у нашој жалости трудећи се да ме утеше.

Сви ови сродници пријатељи и познаника из места посетили су покојницу док је бољовала и док је лежала на ортичком одру и отпратили је до њене вечне куће, где су с њом одјели опроштајне песме и говоре. Свима њима ја од срца милом покојницом, а сваком појединцу од свога хорионбе г. Шпирката погребним песмама умилјатом тужаљу свечаност опела.

Свима њима ја од срца хвалим и тиша благодарност.

Београд, 15. Септембра 1899.

Родитељи: *Велика* и *Жив. П. Савић*, професор; брат *Василије*, 954 сестра *Вукосава*.

†

Јављам пријатељима да ћу мојој непрежаљеној деци:

Марку Х. Шокорцу пензионеру четрдесето-дневни,

Сиси Х. Шокорцу бив. царинику дево-месечни,

Снази Милки и унучи Надеждн Смиљки жени и кћерци — шесто-месечни помен, данашњу 10 о. м. у петак у 10 сати пре подне на новом гробљу.

Ожалошћена:

963 Мати *Тодора* са кћерима

ШВАЈЦАРСКОГ СИРА

Правог ементалера добили смо данас, и продаваћемо га на више и на мање по умереној цени.

7. Септембра 1899 г. Београд — Теразије

955 **Браћа С. Илић**

У КАФАНИ КОД „ВЕЛИКЕ СРБИЈЕ"

на теразијама, поред добре вина има и чиста природна винског сирћета, на литар 0.40 пр а на више јефтиније,

С' поштовањем

Богосав П. Марјановић

895 кафеција.

Вуне за чарапе.

Поркета бела и у боји.

Пантна све сорте

Рукавица кожни и мицера

Украса за женске хаљине као креп, пантљ. свиленс, позамантира, бортни и свих ситница из жен. ручне радове прима најсветније трговина

Вилд. М. Благојевића

961 Београд.

ВЕЛОСИПЕД добро очуван, јако конструкције продаје се одмах због одласка својственика у иностранство. Упитне у канцели „Слоге" Кнез Михаилова бр. 45. 952

ТРИ столарска радника потребни су, и могу одма ступити у фабрику шарених сандука **Нед. Т. Матанића** Београд. 958

КУЋА на продају од тврде материјала са укљученом баштом пина умерена. Интересенти, Немањина улица бр. 40. 942

ТРАЖИ се једна кућа за пушионицу од Славије до Калемегдана. Јавити се у Мих. Аранђеловићеву адресату. 962

ДА се полозна подрумска продаје се јефтино. Д. Влашки, свеколашки ул. бр. 8. 939

ЛИЊЕ из нашег ново одајаног **Рингофов'а** најбољег квалитета продајемо са врло умереном ценом. **Браћа П. Берберић** Београд — Сава. 765

Моја одбрана.

(Последње писмима тајних писама).

Од дана када се десио богомрски Ивањдански Збојчин, а нарочито од дана када је почео судити Преки Суд, ја готово сваки дан добијам по које писмо или записе на појединим бројевима „Малих Новина".

У свима тим писмима и записима мене псују, грде, проклињу, прете ми и бацају на ме сто анатема.

Чак има писама, у којима молују сваку обешењачку пов. Анђелића, *да пошаље и њихову жалбу до краља*, подписујући да је то „најбољи лек за творце лажних атентата" или додају ове речи: — *„Нека за Јелицом за Кнеза."*

Сва ова писма писана су највише том руком, чије питомиме писмене, а има их и из Србије и из Аустро-Угарске. По неки од ових унеса написано је тиме, што је какав број „Малих Новина" умрљао дуском поганих и пошао та мени у кућерту, на коме стоји натпис: „*Министарство Господину Пери Тодоровићу.*" т. ј. Предно је да нагласим, да сам сваке свршене „критике" добио само из Аустро-Угарске.

Можда би ред био, да пошу ову пресицку предам полицији. Али, као скоро тридесето-годишње новинару, мени је врло добро познато да од полиције тражим заштиту против оних напада на мој јавни, поглавито новинарски рад. С тога сам сматрао за своју дужност, да сва та писма *целом предајем јавности на забаран*. Иначе зато хоћу да њих да одговорим овако јавно, и ако су сва поменута писала људи, који чак ниду нијесу ни толико трезвенске храбрости, да под своје нападе на ме, потпишу своје рођено име!...

И пошто ме највећа мора тих тајних „критичара" оптужује, да ја данас вршим *освету* над својим некадашњим друговима, радикалним странцима, то нам да им одговорим ово:

Јес, ми смо десетиму година друговали, па су онда пријатељи дошли, да сам се ја одвојио од мојих негдашњих другова, односно сам се баш онда, када су они били на прагу да почну брати плодове од тековина оне исте радикалне странке, коју сам и ја, заједно с њима, стварао и за коју сам ја лично више уредио и жртвовао, но и један од њих, појединце узето!...

Иначе је дошло време, и они су поновљу радикалне странке, постали сила и извест у овој земљи; постали су огромна сенга, пред којом се све клањало и увијало!

И баш у том тренутку, када су моји ћучерави другови постали најкрупнија сила у земљи; постали министри, посланици на страним дворовима, отправници свију најкрупнијих унутрашњих и спољних службених дужности државних — баш у том тренутку, ми смо се сасвим на отворено политичком пољу.

Они су били све и сва, а ја сам био ништа!

Они су имали у својим рукама сва министарства, многа страна посланства, све највеће чиноне земаљске, све могуће касе државне, а ја сам, у то исто доба, био само један *мали мотиграђи окопномар*, који није имао у својој власти ништа друго, до *једно перо и мало беле хартије пред собом* — и то је било *све и једино моје оружје, којим сам се против њих борио!...*

Али и ту, њима се учинило да им је моја борба опасна, и не могући да ме свомиру моји оружјем, пером и штампом, они су се опкладили да ме упропасте својом државном влашћу и насиљем, да ме упропасте грубом полицијском силом својом и својим гнусним и недостојним клеветама. Оптужили су ме за најгнуснije злочине, и онда су запалили сламу, *уједући једнога међу свиње на разбојиште*, да ме коначно униште и упропасте; да ме униште не само физички, *већ и морално* — да ударе на ме жиг најгнуснијега, не политичког, *већ обичног злочинца!...*

Када смо због најгрлавије буне сви били под осудом, неки у касаматима београдских, а неки као емигранти на страни, ја сам се лично пред Краљем Миланом, на Св. Стевана 1885 године, душом и телом заложио да спасем и себе и све њих од тешка тамновања!

И спасио сам их!...

Почетак 1886 године видео је све нас осуђенике због најгрлавије буне као слободне и помиловане.

Живи су још сви учесници тих знаменитих догађаја, и они који су помиловани, и они који су помиловање давали. И ја пред свима њима сво смем јамно и отворено рећи, да је за то велико и племенито дело помиловање, после Краља Милана, које је помиловање у толемој милосрдности своју учинио, највеће заслуге за то моја, јер сам ја био тај, који је Краља Милана с највећом убедљивошћу уверио: — **Да ћемо сви ми помиловани цео остатак нашега живота посветити само искреној служби своме великодушном Краљу и својој Отаџбини.** (Права захтева да рекнем да је на томе свијски радио и г. Светомир Николајевић).

Тако је било у истини; а међутим није прошло ни 2—3 године, а ја сам доживео да ме у хапсане нуку и да ме најтежим обичним правим злочинима терете баш они моји лични и начелни пријатељи, који су, што год реч, колико дуге из казамата избавио!...

Ја њих спасао од робовања политичког, а они се наскоро за тим дигли сви скупа, да мене чиста и неокаљана окаљају и да ме у казамате баце, не као политичког, већ као *обичног злочинца!...*

Разуме се у свакоме природно је да ту тешку неправду, са стране мојих негдашњих и личних и политичких пријатеља, висем мојо одако заборавити.

И само, да овде јавно исповедам, да још и до данас она тешка рана, што су је на моме срцу отворили моји негдашњи другови и пријатељи, није зарасла ни до данас. Та рана још отворена, она још тиште и боли и ја још осећам живу потребу, да се за ту тешку неправду *достојно одувши и осветим онима који су ми је учинили.*

Јес, моја душа још је жудна осете

Али та моја осета таква је *сасвим нрнродна једноставна Пера Тодоровића!*

Јес, ја „хоћу да се свестим" и данас је најбоља прилика за ту освету.*

И, сво у чему би нивала ја се састојо та моја „и кнежа и страсна освета."

Ја сам једином већ спасио на кавмата и прогонства те моје негдашње другове и пријатеље.

Они су ми то добро вратили најгрђим злом!

И моја највећа и најтежа осета састоји се данас у том, да им то њихо зло врема мени вратим — добрим!

У најнеобој својој сили и власти, они су пустили на мене сва права и нечина окољеслу и у казамате баце!

За све то ја без осећао да сам најбоље, најпоштеније и најдостојније осећен тиме, када бих могао учинити, или бар помоћи да они данас, овако тешко окривљени и отпређени, буду ослобођени — и помиловани — једном речи, да буду спасени на страховитог ертлога, који им може и главе откинути, а у који су запали својом рођеном гресима и дудорјама!

Јес, моја осета била би најпотпунија задовољена тиме, када бих данас, из очајног положаја у коме су сад, могао спасти све оне, који су ми најближе али учинили онда, када су били у највећој сили и власти.

Јес, моја највећа и најслађа осета била би у томе, када бих сутра сазвао отпуженим радикалним оранцима могао доникнути:

Ви сте мени, као министри и власници, учинили казамате, а ја, као скромни новинар, сво данас помоћох да нас спасемо од Карабурине и казамата!

Да, то би била моја највећа и највећа осета!

На тој и таквој осети ја сам и радио, и радим, и радићу, и здо бо Бог да ја моју мисао и успети!

Јес, јакте! Ви што пишете тајна писма изнутрнутом руком! — имате пуно право, кад не означавате ако осветника!

Ја то и јесам, али ево шта је и каква је та моја осета!

Моја је осета да ако вратим — добрим.

Пера Тодоровић.

СТРАНЕ ВЕСТИ

(од 6 септембра)

Ево *У недељни* хлеку ноје „Велико Новине". У Пруској, као сутра, ће се ће не моко пуковати. Ово ће се свакако, да је власта главна и дражава акција и да настоје силна борба за привилеје. Пруска држава стоји пред духом учитељског бунта, у коју ова и највећи непријатељи свих моралних и државних сила мора постићи утаначавање партикуларних интереса. Конзервативне шкоје још једном показати праву снагу, ако опет пропалеју, онда су они на пиће државна служба трајно неизбежни.

Париз. Данас ће се отворити сенат као државни суд у отворе завере, али ни у пројекту оптужнице и имена оних који су ухапшени. Државни тужилац ће прочитати оптужбу и онет то ће одмах за тим расправљати у тајној седници и надзиновести.

БЕОГРАДСКЕ ВЕСТИ

Пастељовке. У министарству народ. привреде су секретара треће класе одликом за ваздухопловце и стеларије Николе Вилотића, као потпетпаника у Београду, српском јаи вилоделно пужарско друштво на стручног секретара друге класе одликом за ваздухопловце и стеларије Емилије Д. Ђорђевић. Министру чиновнику класе истог одликом; у управи поточарско ветеринарске за завредног секретара треће класе министарства народне привреде Ђорђа Ђ. Ђорђевића, а за врлин дужност управника поточарско ветеринарске и прва класу на плату од Јована Влајић, ветеринарске исте управе; за пивара четврте класе Обрадовић Константина; за пивара исте класе Остаја Луковић, службенике исте управе.

Железничке вести. Извештава се трговачки и путујуће свет, да се усвој преводи под радионе тумаче, до даље наредбе, свобидно путнике, пртљага и робе уредује овако: Ориент-експрес, брзи воћни и локални данови путнички возови свобидно се преводе путнике поште и пртљага под истим преводи. Пошта се воће преводити мешани, воћ само дневни возови. Мешовити возови бр. 21 и 22 између Београда и Алексинца тумаче се за време преводе под тудова. Брзовлака, дељачка спорозовна робе, као и робе у помешаним пошиљу у локалном саобраћају, привише се само до Београда и Ниша до даље до свих станица о ове стране рашког тудова и обратно. Партије, које желе да отправљају робу на Београд преко Ђидоровог водовим путем, прилике сами непосредницу и противправљају у Смедереву. Робе за ивдих станица о ове стране тудова за западни директан саобраћај, неће се примити ни возвати, док траје прекид. Правне трговачке робе директног саобраћаја у обе правца примиће се од Београда до Смедерева и обратно водовим путем по тарет државно домовинске.

Поломио ногу. Чика Стевановић слагао у штампарији Војвођ. Науменовића поломио је леву ногу изнад колена.

Часови певања. „Београдско Певачко Друштво" отворило је у свом у клубовима часове певања. Ови ће почети 20 Септембра и ће Мајстор Ружић упутивати учење друштвеној дечи поште.

Отпуштен. Коларић, писар треће класе у управи града Београда, отпуштен је због по кражи службе.

Дошао у госте. Наш одличан уметник по потрећеним окалишту г. Адам Мандровић, дошао је у Београд, где ће за неко време бавити као гост.

Београдска вест. Због преласка министарског кабинета Пирочанца у Скопљу, у Београду с Дорћолом српских државних железница, прима ову робу за унутрашњост Србије, која ће он имала да прелази железницу.

Робу треба предавати на станици железнице у Београду и тамо одређивати му адресу, а у унутрашњости треба робу упутити, означивши на ту адресу: Скопљу напоредне робе од сваке у вагону. Прошлосе ће претпоставиће робе пошиљке партија.

Робу за унутрашњости треба упућивати на страну станицу у Скопљу и тамо одређивати куда и коме је шта послато.

Наставатељи трају. Државни који због смотре у привилегије трећу врсту, крећу тај трећи до пруге, потпуно, као и они за трећи класе осетили, да готово пролазе врло трећи крају и путовали у путовању, који ни ду у суперт. Ову жалбу вољало би да дирекција железничка обзиром и нарди, да се трећи на пасошима одговарајући осећали, не прилагодили трећој врсти, односно трећој.

Долазатска вест. За почетак извршује у Кнежу на Ријеци постављен је Франц Корт, директор акционарског завртарског друштва у Кнежу.

Пиставал. За писара четвртог класе управног одељења у министарству народне привреде постављен је Илија Гарић, приправник истог министарства и одељења.

Стечај. Министарство војно напредно, да суд у тому ове године, због радног питања у министарству ради окружења, стечај против Ж. Јовановића, трговца у Београду.

Ово је добро вести одређене Дивићеве пред судом који сте и на чуди. Онаки и оволики бол дуго имати овде пред оволиним светом жалио је умрлом. И ако је ваљда имати чудно. Ово тешко дужење питање ако је сте и се је водило свуколико свиду као.

Дивић није могао најстарији жити је баш тако као што је имати свуда свуда свуда. По свом дужењу он је прот тако и као такав није могао имати свуда свуда.

На под Косовом, већ наше герои, овде се ни говори читати. И ако је имати чудно. Ово тешко дужење питање ако је сте и се је водило свуколико свиду као.

Међутим за иститинот ријеке и говори Косовском, које је и и и

ПРАВИ РУСКИ ЧАЈ

увр. пов. РУСКОГ ЧАЈНОГ ЕНКОПЕРТНОГ ДРУШТВА

„КАРАВАН" из „МОСКВЕ"

Може се добити у свима боље комисионима и кафанама.

Треба пазити на јаше, марку као и на руске бојисторе.

Главни заступник за Србију

МАРКО Ј. АПАЛАЦ

Дубровачка улица бр. 37.

696

ОГЛАС

Част нам је известити г.г. трговце који раде са шљивама и трешњом да нам је присела велика количина *лумеса за пиће* коју могу добити у свим магазинама величинама и квалитетима.

Исто тако част нам је известити п. грађан. да нам је приспела и велики партија *Липљанског* (шушења са патос) у свима мустрама и квалитетима.

с поштовањем

900 **Браћа Голдштајн**

Моја гвоздена Келнска вода достављена ми оригиналном робљу произвођача, моја против пољевице је у свима случајима онако по садашњој најновије дотеривању мојом

Келн, Јохан Марија Фарина

Hilche-Platz № 4

патентовани ликеранте царских и краљевских дворова

Агенат за Србију

Г. Милан Ј. Апалац

у Београду.

674

ХОТЕЛ ВЕНЕЦИЈА НА САВИ близу ТРАМВАЈСКЕ ПРУГЕ за станицу железничку, а у исто време и за лађу. Најпосећенији за промођиште. Исти ХОТЕЛ који држим од више година продужавам и даље и исти сам изнова РЕНОВИРАО. Како за чистоћу, тако и за моју чувену СРПСКУ КУЈНУ као и ДОБРО ПИЋЕ, са врло умереном ценом, као и услугом тачном, препоручујем се поштовани трговине, како оне тако и са стране, приликом њихова доласка. Молим да ме посете где ће се о свему уверити и задовољни бити.

Београд.

С поштовањем

959 **Јосиф А. Петковић**

гостионичар

ПОД КИРИЈУ

ДВА ДУЋАНА са оквим њиховим ТРИ лепа одељка, стана на спрат, 2 на другом спрату. Станова имају сваку удобност. 1 МАЈЊИ стан у авлији од 1 Јесењега, надаље ово дана је у изнајму улица Књаза Михаила № 8.

968 **Риста Миловановић.**

ПОЗИВ НА УПИС

НА НАЈБОЉОЈ ОСНОВИ И НА СОЛИДНИМ УСЛОВИМА

ОСНОВАНО ЈЕ

„ДРУШТВО ЗА УЗАЈАМНО ПОМАГАЊЕ ПРИ УДАЈИ И ЖЕНИДБИ"

У КРАЉЕВИНИ СРБИЈИ

Пошто су друштвена правила од надлежне власти потврђена, то Управа позива на улаз у чланство овога друштва, које је организовано на потпуно основи и на здравом темељу, јер су се за дуги низ година показала њихови изучавали ових пре потврде друштвених правила.

Друштву је свима циљ да уједини потпомогнем материјално породице своје чланове при удаји и женидби, а сви тога и да чланове помогне, утемељење и добротворно повеже у сврсети, напредности и поштености. Права и дужности сених чланова обележена су у друштвених правилима.

Редовни члан-ица при уласу плаћено ће нас уписнине 10 динара и за двадесету 50 пара дин. ко ова се уплаћена може отказ-бивати поступно у року за 4 месеца. Сем овога, дужан је сваки члан-ица плаћати месечни редовни улог од по 50 пара дин. до удаји или женидбе.

Помоћници чланова плаћају 10 дин. годишње; утемељени по 50 дин. и добротворни најмање по 100 дин. једном за свагда.

Редовни чланови могу бити сви, без разлике поле, године старости, вере и народности, неженени и неудате, колегинице и деца. У непознате и неудате рачунају се и удовци, удовице и женени редовсени супруги. Неодаштеће и деду могу уписати родитељи или старешине.

Право на свадбени прилог подобна редовне члан-ице од дана уписа па до четвеу шест месеца, а она ће наступају одмах после удаје или женидбе. Привилеје се разумеју подједако на све чланове и чланице на свој начин.

Рачуна је за премију у прво године чланства до 5 пара динарских, а после сваке године чланства повишава се ова премија по 5 пара дин. тако, да до напретка 10 те године чланства свакој поступи рачуна по 50 пара дин. Према овоме, ако Друштво у току ових 10 година буде бројило не више од 20.000 чланова свадбене премије за сваког члана или чланицу износе суму од 10.000 динара; јер што се појединих буду ражде умрлих и друге врсте пробавиле у свом Друштву као верни чланови, тамни ће оправдано је, до сви свадбарју и жена права на добит при удаји или женидби.

У Београду врше уписе ови друштвени повереници: г.г. Војислав Милетић, трг. у Коларчевој ул. до т. Ристулеи; Пера А. Ђорђевић живописац, сарадник „Вечерњих Новости." Павле Качанов трг. до г. Ђурђевог апотеке; Радивој Ђорђевић, фарбар г. Трише Ђорђевића возкара, до „Гранд Хотела"; Љубомир Матровић трг. сирчју Коларца, Светозар Ђорђевић трг. у „Руском Краљевству" ул.; Милоју Вобасини економ пиварницу г. Димитрија Димитријевића и у друштвеном стану у кући генерала г. Поптелића, на Теразијама преко пута пекуте торњанског.

На унутрашњости Србије упис ће се са свим вршити поштом; но друштво сво претеће рад сваким удружења стан и је уверење, да се упис и улазак на унутрашности не може брзо, тачно и стално вршити, јер се тиме исто чланови, а и самом друштву стара се нанесени велик и стални трошкови и брзе рад. С тога ће Управа свога Друштва предузети исто про потребно може да у Краљевини Србији образује подобне или повереник, како би сви друштвено послове што брже, тачније и успешније вршили.

Упис је отпочео од 25. августа ове год. и траје непрекидно

Позивајући сви лицем са упису у ово племенито, хумано, опште корисно и здравствено Удружење у Краљевини Србији

961 **УПРАВА**

У ДУШАНОВОЈ УЛИЦИ

ПАРНО КУПАТИЛО

и

АМАМ

ЈЕДИНО КУПАТИЛО У БЕОГРАДУ КОЈЕ ИМА ТЕКУЋУ ПРЕЧИШЋЕНУ „ФИЛТРИРАНУ ВОДУ"

ради као и до сада сваки дан од 5 сати у јутру до 1 сат по подне за мушке, а од 2 до 6 сати по подне за женеке. Од 6 сати до 8 у вече за мушке и уторником од 9 пре до 5 поподне за женеке.

Од 5 сати до 8 у вече за мушке. Недељом и празником за мушке; каде као и до сада,

Нова Трговачка Штампарија (Краља Михаилова улица) Одговорни уредник М. П. Живадиновић.

Број 5 пара **ВЕЧЕРЊЕ ИЗДАЊЕ** Број 5 пара

БРОЈ 194. 1899. KLEINE ZEITUNG

МАЛЕ НОВИНЕ

ЧЕТВРТ. 9. СЕПТ. LE PETIT JOURNAL

Орган сриску ме'е слободу дуже, истине ради, безбојан орган, говори што говори и тиме служи отаџбини и српској мисли

ИЗДАВАЧ И ДИРЕКТОР **ПЕРА ТОДОРОВИЋ** ОДГОВОРНИ УРЕДНИК **МИХ. П. КИВАДИНОВИЋ** АДВОКАТ

Један политички тестаменат

У почињавши броју, у четвртак нашкрљ, изнели смо Пашићеву последњу реч пред Пређим Судом и изнели смо је у кратко, како је могла бити ухваћена одмах после у перу.

Данас, у овоме броју, доносимо тај говор г. Пашићев у целини, донесимо га у потпуности његовој, јачно, како је пред Судом изговорен и стенографски записан.

Овај говор Пашићев од нарочите је важности, јер је он збила његова последња реч у политици, *управо као политичка тестаментална изјава*. Ма каква била личан дала судбина Пашићева, као вођ радикалне странке он је свој у улогу до краја одиграо, он ју је овде завршио.

У мало речи Пашић је овде резо много, врло много, јер говорио је сетак кинути он је свобо мртвачку крстачу своме политичком раду скоро за 15 последњих година.

Да смо олуради, ми бисмо се Пашићу овде могли наругати, могли би смо ти исмејати, могли бисмо истицати његов кукавичлук и упитати га, колика је пашчет у политичара, и вође странке, који на броју своје политичке каријере најављује интеспоредено, да је готово све погрешно што је дотле радно.

Али и оријенке у којима се наше отаџбина налази, и жалосно стање у коме се данас налазе интересија, и велики задатак стојећи и пред нама и пред нама у нашој политичкој страсти, који данас стоје пред Србијом и пред нама својих поредине, не да нам ни да се подсмемо, ни да се ругамо, ни да се светимо — не, много нам, узвишенија и племенитија задаћа стоји данас пред нама и пред нама нов нам је устати и оценити значај свега Пашићевога. То нам у нашем броју, а ако данас читаоце, да говор Пашићев пажљиво прочитају и да сврате пажњу нарочиту на места која смо истакли и подвукли.

* * *

Завршна реч Николе Пашића

пред Пређим Суду 7. септембра

Господо Судије,

За сам окривљен за велеиздају, за дело за које се казни смрћу, а међутим нама је познато, а познато је и г. г. јавном тужиоцу, да мене нити третира атентатор Вуро, нити ће је раније — пре третиро нити ће је третиро Крсмановић, који су третирали друге. Даље ни један не други мене не третира и само се ја питам, од куда ја дођем на ову клупу, кад ме нико не третира. Ја сам то донекле објасниво тиме, што је створено неповерење спрам мене и то неповерење створено како код Николе Величанстава, тако и код Владе, јер не уживам поверење и не ћијем довољно гаранције за лојалност и опасност моју и то ме је неповерење навело на ову оптуженичку клупу, јер сам чуо од браниоца да је Њ. В. Краљ Милан одмах, када је на њега напршен атентат узвикнуо: да ово је Пашић крив. Дакле неповерење је ми створено. Ја сам на тај начин објашњо, да је у следству тога неповерења спрам мени, када се десило овај догађај, морао учинити да ја дођем одмах на оптуженичку клупу, али даље што се десило до ја дођем у пис и да ме туж државни тужилац, кад ме нико не може за терети, то сам објашњо и тиме, што су се против мене појавили сведоци, за које сам доказао да су лажни, а у колико ниси доказао то би моји сведоцима, на које сам се позвао — утврдио. Г. г. Судије нашле су, као што видим, за умесно, да не пошову те сведоке, међу тим сви моји сведоци доказали би, да је женинске сведока овде испитаних строго непоштено. Државни тужилац нели: да ти сведоци не би могли доказати немогућност онога ствари које је сведоцима разлог испитаним утврђено, и да то не треба нели, да се доказу. Ја ју сам моји сведоцима доказати да су сви сведоци лажни, да је њихов сведоџба неистинита, и онда простије сама потреба да се доказује: да ли је што могуће или немогуће од онога што су показали. Сведоци ће доказати, да је Пајић лажно сведочио, за то што је именовао да је код мене у затвор лолазио Јока Јовановић.

Председник. О томе сте ранише говорили. Суд то питање: хоће ли позивати сведоке или не, које сте ви именовали, још није решио, па то можете тако говорити, већ кажите још шта имате ново у одбрану, што нисте до сада наводили.

Опт. Н. Пашић. Ја сам се позвао на будућаше у закону да ми осведоче како се ја Пајићем нисам састајао и разговарао.

Председник. Опет говорите ово што сте казали. Имате ли што ново?

Опт. Н. Пашић. Дакле, ја сам дошао овде на оптуженичку клупу у следству лажних сведока, и све то могу скинути са себе само тада, ако се ти моји нови сведоци испитају.

Даље г. држ. тужилац узео ми је на терет ону моју нотицу на главног одбора.

Председник. И о томе сте говорили.

Опт. Н. Пашић. Хоћу само да кажем да је та нотица само ради моје информације и ништа више.

После стављен ми је на терет мој пут у Зајечар и састанак са Пажићевићем. Ако се моји сведоци испитају, јасно се може доказати, да сам ја са Пажићевићем, као са човеком скоро непознатим, једва смео и разговарати. Кад се сведоци испитају нека суд нели, да ли сам ја у Зајечар ишао нескључно ради моје заинлиде или због чега другог. После испита сведока изнеће суда биће јасније и правилније.

Даље је г. држ. тужилац казао оно, да има хрпу мојих хартија и да има доказа да сам стајао у кореспонденцији са мојим рођацима из Зајечара, али да у томе ипак није искључена могућност да сам баш са тим хтео да мој пут маскирам.

Кад се тз сва кореспонденција објавило и пажљиво прочита, видеће се, да ова постоји од дугога времена, из времена кад ниje ни постојала данашно о атентату. На те кореспонденције видеће се, да сам ја цео тај пут из Београда у Зајечар потегао једино из потребе да посетим фамилију моја брата, а не из чега другога.

Председник. Ја опет мораи да вам кем, да сте то ви и ваши браниоци већ казали.

Опт. Н. Пашић. Ја сам само хтео ли опет укратко да кажем.

Председник. Па то знам ја вам је опет своју пруу одбрану да показујете. Сад се само питате да кажете нешто ново, што на раније нисмо поменули.

Опт. Н. Пашић. Добро, онда ћу ја сада да поменем о сведоџби сведока Аврама Сазића, који ми се на терет ставља, а о којо до сада ни речи нисам говорио.

Председник. О томе можете.

Опт. Н. Пашић. Сведок Аврам Сазић из Ратаја говорио је једном својој пријатељици, која је чувала бурке ово неког гувна, како сам ја њему не знам шта што се у тужби помиње какво.

Ја, господо, кад сам први пут чуо за ову сведоџа, упитао сам се где је то село Рата, а како ни за поменем тога Авраша.

Тога сведока никада у моме животу нидео нисам; никакво додира до сада нисам нимо са тим Авраном, а ово је што тако у селу прабувно, то он нека и одговара, а не ја.

Тако исто и они сведоци из Ћишта, јер и њих нисам никада нидео и са њима нисам никада говорио, а они ако су шта изнимно рекли мека се њима на терет и стани, а не мени.

Као што рекох, ја сам на оптуженичку клупу дошао зато, што је створено неповерење спрам мене. Докази који су изнесени против мене, почињају на сведоџбама лажних сведока и на комбинацијама, које не могу издржати никакву критику. Ја нисам крив, ја сам потпуно невин за ово за шта ме туже г. држ. тужилац. Све се то може утврдити мојим сведоцима, *али ја као политичар морам тражити, да ми се неће кривице и до мене али само са политичког — партијског гледишта и те кривице ја могу доћи јасно пред судом тражити.*

Ове се свеџоје у томе, што ја као шеф странке нисам благовремено предузео мере, да се не створи то неповерење код највиших кругова. **Нисам предузео ни, ер мору, да ја оне елементе антидинастичке, који се казни у нашој партији, истражујем и суђењем,** *а тако исто да не допустим, да пар-*

тиха по својој бујности не скрено и не изађе ван граница лојалности и оданости. Дакле, ту може бити погрешке до мене што ја нисам благовремено поставао се, да спречим да се не створи непоновљене према мени.

Друга једна мала погрешка састојала се у томе, што та промену од 11 октобра нисам схватио онако, ни дао јој значење, које она заслужује.

Промену, којом је Његово Величанство Краљ установио напшартијску владавину, која је у интересу Краља и Отаџбине, ту промену нисам довољно оценио одмах. него тек поније; кад је Њ. В. Краљ нашшао са оштрим речима против радикалне странке, тек онда сам видео, да у овој промени лежи љубав значај и не онај који сам ја здо и схватио.

Кад сам то схватио ја сам онда, као што рекох, још раније позвао седницу главног одбора, да се странка распусти, као што су и остале странке учиниле, јер кад владалац излази и жеље да жели да учини једном крај партијској владавини, онда ни једна странка не може ниште опстати као странка, док се ти жеље испуне. Дакле, поивао сам главног одбора радикалне странке да реше да се странка распусти. И у тој седници изнео је мишљење г. Љуба Живковић да се може да продужи опозицијом у границама легалним, ако се одрекне да се добровољно плаћа данак. И та мисао је одбијена, и сам ја предложио је одустао од ње и остало је да се реши питање о распусту саме странке. Ту **је погрешка моја, што ја нисам настао с највећом енергијом, да се то питање реши, него сам дао времена да се и дале води партијска борба; те је проузроковало последице, које су дедијале и Краљу и народу.** То је друга моја погрешка, која је још више проузроковала непоновљене напраи мене, као шеса странке.

У тој партијској борби **морам признати да сам сам лично погрешио, кад сам нанео увреду Његовом Величанству Краљу Милану у штампи и за то сам био осуђен. И моја погрешка осетила се тим јача, што нисам одмах молио Његово Величанство Краља Александра за милост.**

То су погрешке, које су створиле непоновљене против мене код најезних кругова.

Пошто сам изкрижао затвор, ја сам се решио да се повучем у приватни живот. То је *најгора, најтежа, и мислим ни за мирити, јер ја, кад дам реч, никада нећу лагати ни да отворим.*

За сам се решио да се повучем из политичког живота, пошто сам увидео да партијска борба не може више да се води, *јер ако би се водила, довели би до сукоба с владаоцем, а онако мора против, ко нама жели добро, да је реч владаоцу сторити што ми год друго неприлично у мени. У томе моменту, кад сам ја размишљао да се повучем с политичког поља, десило се онај несрећни случај, који је потресао срце целога народа и свију нас, десило се, господо, ктентање Његовог Величанства Краља Милана. Мени тим теже падо ту догађај, што ми нису странке никако хтеле дати да се повучем политички, да се ствар уреди, које су у *оваку моме странке поднеле Његовом Величанству Краљу Милану туге је, што сам ово видели, довршио једном једну реч у земљи и свеопште, моме народу.*

Господо судије, ја на овај жалосни догађај гледам не са гледишта правничког, јер се у томе не радујем, него са гледишта политичког, са гледишта српског, са гледишта једног патриоте и мога је моје срце до заволења једног *Бога, што зна Србију, што је пронашао тако племенитога Краља Милана кад је за нестало, то нерећи великога Његовог Величанства Краља Милана остао би сами један праведник међу диншстије, и они који су потрошили руку племенитога њ. В. Краља Милана, они би се тиме једнако прогласили и на последњег издајника диншстије Обреновића, да и Њеном Величанству. На тај начин дошли би Србији у једно врло, тешко би диншстичко питање; ушласе би се странке силе и Србија би дошла у стање опет колоезеј, у које ја дошла била Полска.*

Благодарећи Богу, он је спасао живот Краљу Милану, спасао је Србију, спасао је и нас нас. Но не само то ја је створило неповерење код Њег. Величанства Краља Милана у моју лојалност и оданост напрам престолу, *што је* било и другим *мотивима*, *који су произвели од разног кабинета радикалних, који су крили на странку, а са странке по мене као моју странке.*

Тако, кад је Њег. Величанство Краљ узео владу у своје руке, онда се по себи разуме, да је узео и решење овог питања о краљевим родитељима у своје руке и одмах је приступио решењу питања о Краљевским Родитељима. *Кад је Њег. Величанство Краљ Отац жељо 1894 године да се измири, онда је по мом мишљењу учинио то погрешку, што тадашње радикалне кабинет није хтенио ни слушат да се то питање реши, те да се дошлице и наследник уклони са престо и кренуте, и ни тај начин да се мобилну трошне, које изазивају и стварају неповерење, које је са кабинета прешло на странку, прешло је и на мене као шеса странке.*

Друга једна погрешка та је, *што је сам Сплит учинио, кад што се види из писма, што сам га упутио у Краљевом иселењству у питању Краљевске Родитеља, но је тражио још сериозно изјашњење да се Краља Милана уклоне*, сматрајући да ће тиме себи олакшати. Међутим таква питања изазивају неповерење, које се пренише на странку, па по природи ствари и на мене. Отуда је потекло све неповерење, које је довело мене овде, нешто са кривица разних кабинета радикалних, а нешто и са кривица мојих.

На има и других појава у политичком кругу, које су биле, а које су сматране да истичу на кругова радикалних и пренашале се на мене, а то су брошуре и писане по странима новинама, *које је још и сада оцубљен*, него и сам *државни тужилац и судије, јер држим, да сам то писао онда кадо кадо Србији добро и ону странци која је мене доста се крајеви ревносу усташе интересе.*

Дакле, ја *осуђујем сам себи су то* радили или то помогли. Ја ли никад нисам то помагао, нити сам знао да то постоји, већ сам то чуо тек онда, кад је то државна тужба споменула.

За сам, дакле, потпуно невин; ја некаи никаквог учешћа у атентату ни у каквој завери. Да ли ми који, ја не знам, то је душност државног тужиоца да нам и на поставље, да ли ми људи ми леча Бурчини који су та оданде покренули, те је ишао у Букурешт у неку тајанствену кућу и врано се; то је био задатак крв. тужиоца, и мени се чини да цела тежина у томе лежи. Међутим то ће, г.г. судије судити и испитати.

За дакле, г.г. судије, мојим, да и испитате моје сведоке и увериоете се, да је све оно лаж. Не испитате ли сведоке ни узимате на себе једну тешку одговорност, јер узимате да решавате о животу и смрти људи, а ниете све доваде прибрали да можете створити једно чисто и опредељено мишљење. Ваши преседа не само да ће бити пресуда, која се тиче наших глава и породица, но на нашу пресуду гледа и цела Србија и цело Сриство и цео образовани свет, и према пресуди нашој судиће Србију, како је и у ком се стању налази, да ли ће ће довољно гаранције за правду; да ли је она права држава и да ли је она културна; судиће онако исто, као што су судили и у оном случају, кад су у почетку овог века осудили једну врачару и метули је у јаи, па је бацили у Сану, и на тај начин то нанесе страни мисли ако степен кириштанске образованије онишњег нашег варваризма. Тако исто она пресуда уздеће се као степен карактеристике данашњег нашег образовања.

За нас молим, да узмете све ово у обзир, да испитате сведоке и да ме од оне беде, која ме је снашла, ослободите. *Не сматрајте, да сам ја криван, но ја, сам осећам, моја чиста природа, моје поштење мисли, промене се овом несрећном догађају, и ја сам и ово мало имања, што ми је остало заложио прошлу годину, који ће се усудио да поручити ред државни, који ће поћувао да поврће данашње стање.*

Ви, г.г. судије, судите у име Краља једно врло деликатно питање и молим вас судите тако, да буду задовољени: правда, и Краљ и цео народ. Немојте грешити своју савест и душу, јер ове су у питању и невини људи.

Председник. Ви сте казали да је до вас кривица и у томе, што у нашој страни има људи, који су антидинастичари и нисте их сувбијали.

Окт. Н. Пашић. Јесте сувбијао сам, али не изјенеригчиније.

Председник. То значи да су вам познати који су то људи?

Окт. Н. Пашић. Тих људи има у сваној партији, и ту је требао човек да обрати пажњу за се они сувбију.

Председник. А хоћете ли да покажете, који су то људи у вашој партији?

Окт. Н. Пашић. Кога год сам ухватио да је грешио, ја сам га истеривао из странке, али признајем да нисам обратио нарочиту пажњу. Тако и, пр. погрешио је Драгиша Станојевић, па је отерао из странке па Милорад Карикеровић, па Ранко Тајсић и они су истерани из странке, али само требало је да се обрати још већа пажња на такве људе.

Председник. Изите на своје место.

ХОТЕЛ СЛАВИЈА,

На најлепшем месту на Врачару са **великом** баштом и дивно **укра**шеним салонима, као и са великим бројем пространих и чистих **соба** а све намештене новим намештајем.

ХОТЕЛ са ДОБРИМ ЈЕЛОМ и ЧИСТИМ ПРИРОДНИМ ПИТЕМ.

Услуга добра цене су умерененије.

Препоручује се п. грађанству као и трговцима и осталим путницима, како из Србије тако и из иностранства, тако да ће посетилац потпуно услужен бити у свако погледу.

Препоручује се салон за **Свадбе Концерте и Балове** са врло умереном ценом.

Београд. Јула 1899. год.

Спошговањем

Мијајло Николић (Кића)

606 гост. хотел. Славије.

Број 10 пара ЈУТРЕЊЕ ИЗДАЊЕ Број 10 пара

БРОЈ 205. — 1899. KLEINE ZEITUNG

МАЛЕ НОВИНЕ

ПЕТИТ 10. СЕНТ. LE PETIT JOURNAL

Орган свију који слободу љубе, истину траже, правду праве, сиротиње туђе, тиране што гнезде и теме слуге отпадове и срамоте њихе

ИЗДАВНИК И ДИРЕКТОР ПЕРА ТОДОРОВИЋ ОДГОВОРНИ УРЕДНИК МИХ. П. КИВАДИНОВИЋ АДВОКАТ

ШВАЈЦАРСКОГ СИРА

Правог ементалера добили смо данас, и продаваћемо га на више и на мање по умереној цени.

7. Септембра 1899 г. Београд — Теразије

955 **Браћа С. Илић**

†

Наша мила и незаборавна

ДАНИЦА

ученица Више Женске за васпитање омладине,

Преминула је 18. пр. мес. у својој 14. години, а сахрањена је 20. пр. мес.

При погребу чинодејствовали су из почасти: протa Рајко Ружић; пречесни конзисторије у пензији; Алекса Петровић порох ваинеческе цркве; Пера Милојевић ђакон ваинеческе цркве; Бошa Јовановић свештеник на новом гробљу будући спремљени је у свој ред ове своје браће.

На одар покојнице положили су дивне венце са трахаше: Стева Д. Поповић дрг. саветник „своме кумчету Даници"; Пороцица Валашћа „Нашој доброј Даници"; Певачка дружина „Станковић" „своме члану утешљену Даници"; Пороцица Штирског „Нашој милој Данки"; Деца Ковачевића „Нашој сестри Дани".

Многи од сродника, пријатеља и познаника из места, из утутрашњости и са стране пожурили су се да нам пруже телеграма и писама изразе своје саучешће у нашој жалости трудећи се да нас утеше.

Многи од сродника, пријатеља и познаника из места посетили су покојницу док је боловала и док је лежала на мртвачком одру и отпратише је до њене вечне куће, где су с нама заједно оплакали наш растанак с нашом милом покојницом.

Певачка дружина „Станковић" је нарочити, изнова спремљени од свога хоровође г. Штирског погребним песмама увеличала тужну свечаност опела.

Свима нека је од нас велика и топла благодарност.

Ожалошћени:

Родитељи: *Велида и Жив. П. Симић*, професор; *брат Васиљије*; сестра *Вукмилава*. 954

600 КОМ. ХАБИГОВИХ ШЕШИРА разног фасона и величине ФИЛЏАНИХ и поду цилиндера **по 3 д.** ком. У ШПРО-У до Златног Топа. 912

ВУНЕ И ВУНИЦЕ

за плетење чарапа најбољег квалитета и то:

Вуне перисике, средње дебљине у клот бојама;

Вуне танке зване „Кашгарн" врло нежанне;

Вуне снажне, најфиније од свилено-руни овала;

Вунице обичне дебљине као и шарене; и

Вуне и вунице звање „Јегерне" најјаче.

Добила је у огромном избору и продаје је са врло умереном ценом.

платнарска трговина

Косте Николића и Јовановића

уз. Кн. Мих. и Теразије

Пажња: Кад се узме најмање $^1/_2$ кг., — (6 штрицни) рачуна се са $10^0/_0$ *забавнице*.

— Г. Г. трговцима из Србије изузетно, врло јефтине цене —

969

ЗА ЈОРГАНЕ

Атлаза, најбоље квалитете, врло лепих боја мер. 100 с. м.

Дамаста, чисто вунених, најбоље квалитете, разне боје мер. 100 с. м.

Сатена, једнострано, најбоље квалитете, разне боје, мер. 140 с. м.

Добила је у великом избору, а продаје по врло јефтиној и умереној цени.

Милошевић и Недић

прва Крагујевачка и Врањанска

мануфактурно-платнарска радња

Милошевић и Недић

Мустре на захтев шаљемо свакоме бесплатно а сва поручбина извршујемо одмах. 935

ПОД КИРИЈУ

ДУЋАН са робовима и тезгама и собом, удобан за бакалску радњу, у *Краља Милутина* улици бр. 38, на врло живом месту у близини фабрике платна, издаје се од 1. Новембра о. год. За погодбу ваља се обратити у истој кући

Петру Тодоровићу

938 кафеџији.

спрам Краљеве штале.

ПРАВОСЛАВНА лица чашом у кући и пак куће. Упатити у улици Краља Милана, бр. 60; горња бој иште Ђенда и Ком. 941

ТРИ столарска радника потребна су, и могу одма ступити у фабрику шарених оквирића Нед. Т. Матковића Београд. 968

ОРФЕУМ БУЛЕВАР

(Orpheum Boulevard)

Данас и још само кратко време

гостовање

I. БЕЧКО ВАРИЈЕТЕ ДРУШТВО

Управник: Бертолд Фирет

Појава специјалитета I. реда. Сваки дан ће нова колосална комада. Весма солидан програм за породице.

НОВО **ЖЕНИДБА НА ПРОБУ** НОВО

она мора у Карабеа

Почетак у 9 часова.

Улазак: I ред 1 динар, II ред 0·50 дин.

948

Вуне за чарапе.

Порхета бела и у боји.

Платна све сорте

Рукавице кожни и мицера

Украса за женске хаљине као врез, панта, скиленце, позамантерија, бортни и сних ситница за жен. ручне радове продаје најевтиније трговина

Влад. М. Благојевића

КРОЈАЧКА РАДЊА.

МАРКА С. ПЕТРОНИЈЕВИЋА

добила је велики избор, *краваш, брушчесам и енглеских шапобока*, за наступајућу сезону.

С поштовањем

928 **Марко С. Петронијевић**

ПРОВИЗИОНИ ПУТНИК, из живеће струке, који је способан, кадар и вредан, може да се пријави, носећи са собом легитимацију, у Београду, улици Краља Милана № 2.

970

ПОД КИРИЈУ

ДВА ДУЋАНА са свима својима ТРИ лепа собета, отвора на праги, И на другом спрату. Отварени имају своју удобност. I. МАЊЕ чиста у својим од I. Новембра, нашој се кући је у мирном; улици Краља Милана № 2.

908 **Раста Милошевић**

ХОТЕЛ ВЕНЕЦИЈА НА САВИ близу ТРАМВАЈСКЕ ПРУГЕ за станицу железничку, а у исто време и за лађу. Најподеснији за преноћиште. Исти ХОТЕЛ који држим од више година продужавам и даље и исти сам изнова РЕНОВИРАО. Како за чистоћу, тако и за мору чувену СРПСКУ КУЋУ као и ДОБРО ПИЋЕ, са врло умереном ценом, као и услугом тачном, препоручујем се поштованим трговцима, како овде тако и са стране, приликом њихова доласка. Молим да ме посете где ће се о свему уверити и задовољни бити.

Београд.

С поштовањем

Јосиф А. Петковић

959 гостионичар

КРАЉ АЛЕКСАНДАР II — БЈЕРНСОН

Знамениti норвешки песник и политичар, г. Бјернстјерне Бјернсон, штампао је у норвешком листу „Verdens Gang", под својим именом, чланак о Његовом Величанству нашем Краљу, у којем устаје с гнушањем против оне јевропске штампе, која изнишљава и растура лажне и ирске гатке о Србији и њеном младом владаоцу. Овај је чланак произвео велику сенсацију. Ми немо та у једном од идућих бројева саопштити и нашим читаоцима; а за сад нека је од наше стране, јако и од стране свих мудрих родољуба наше. Отаџбине хвала великоме човеку, који је својом земљом тако лепо, а по свету и племенитости тако бливу нас.

Б. С. Н.

РЕЧ У НАПРЕД

Име му је Никола Пашић!

Претоварен је комплетним оделом, стоји пред пред Преким Судом, оптужен је на велеиздају која се смрћу казни, и једини Бог и Суд знаду, шта му може донети још сутрашњи дан.

Да знаш ли то ја ја не знам, и могу и хоћу да решем, да је Пашић оновај пред судом био човек: био је Србин, био је родољуб — један родољуб по партизан.

Он је имао куражи да призна своје тешке политичке погрешке и да особеним још теже погрешке своје странке.

Мудро је од њега, што је те погрешке увидео, а муравно је што је имао смелости да их јавно призна.

Знатан део јевропске штампе, као и сва руска штампа, сви ти знаци и несвани пријатељи српских радикала упорно су тврдили, да у радикалној странци нема антидинастичких елемената, да радикална странка никад није покушала, да странка, странке, или странчице, да је бивше Н. В. Краља Милана у Србији штетно по земљу, да је и сам Пашић у својим односима и свом држању према двору, унек био исправан, да је ова парница нарочито удешена да се радикални прваци упропасте.

Пашић ни је сад скима јавно, отворено из сопствених побуда рекао да не говоре истину, да греше, да се варају у таким својим оценама.

То је и мудро, и јуначно и родољубно с његове стране. Ми можемо жалити само једно, а то жора сажалевати и сам Пашић, што та мудра увиђавност касама долазй тако поздно, што се јавља тек пред Преким Судом.

Али тако је заљла хтела ала судбина.

Пашић је стао пред отворен гроб, он се суочио с неумитном смрћу и у том свечаном и узвишеном тренутку ниште није могло бити ни дволичаља, ни ласкања, ни обмањивања себе сама. И Пашић је рекао истину. Из њега су проговорили здрава српска свест и здрава српска осећања.

Хвала Богу а хвала и Пашићу и за толико!

Ово нека буде као увод у наша даља разлагања о значају Пашићеве изјаве пред Судом и о раду радикалне странке у опште.

Перa Тодоровић.

СТРАНЕ ВЕСТИ

(од 7 септембра)

Париз. Као ниши за помиловање Дрејфусово нису, што се породица већ спрема да исходати трећење суђења пред ратног суда, који ниши 13000 динара. — Министарски савет у вашеју је усвојио помиловање Дрејфуса. Дрејфус одустаје од оспаног против њега ратног суда у Рену.

Париз. Државни суд је у тајној седници решио, да се отпужењима данаша да се за врсте не интрате слуге бранилаца. Дала је реше по да се отпужени уопте не бране адвокатима. Питање о надлежности одлучио је док се не сврши истрага, коју ће истражна комисија одмах отпочети.

Париз. Сенатор Шарер Кестнер умро је.

Берлин. О скором повратку руског цара Николе и царе Александре у дворине крутоиме вели се, да ирме тоне што су два пута вежали одлазак. Сада ће се вратити у питању били Кил и Поздам, или иро утврђено неко и време састанка, или ће остатак славонски бити прилином пролаза руских дворова. Руски цар ће, дакле, у Берлину само једно вече и ноћ и Килу ни у Поздаму, ко је овој прилици у каквом вежалом месту вашо спомена иред пријатељ руских царевих сурнуза, цара у Петербурга. Овог вежалог места неће бројном свити пеговом брата доиси не бити ни телеграфских саопштења. Руски цар ће ићи у Кил само да поете прелаз Кајзерице. О царев Вилхелм тоне ће вежа ствари бити.

Париз. „Журнал де Дебе" саопшта, је у тоне о повиљивању Дрејфуса још ниште нису ишли. Службени извештаји, да се ирво сутра ирваљивати цеа, да ће ирво ићи у Америку, затим у Рену и Париз. У сваком слу чају ипак, у Рену ће ирободити мало, да Дрејфус нађу сетан тамошњу. Куда ће он ступити, за сад још не зна, — Енглеза не, да не. Дрејфус воли стати на Рени.

Каиштат. Потресно је гледати, да је трансатлантик маја дуге иродаје британској Америу дуге ирекоморске ладе ирилом ирилажења. Ала сва вест још ніје потврђена.

Берлин. У седишном заседаши иругошавна стања у држави Аорнои сматра се скоро као сигурно.

Влада Бошковић

(настављ)

Што се тиче мог кандидата г. Боже Стојановића онда ваша ми је слободна да приметим ово:

Ако он и нема довољна трајна огранича ја је ушнила прека Стојановићу.

Шта се њиове прошлоу тиче? Чиста ствар.

Тужба га оптужује као скупчишна у ствар рату, а као свештеника у запосу.

Ја у то ни мало не верујем, да је г. Стојановић икада ишао у ствар рату. Ако је и ишао, онда је ишао као добровољац. Ништа о томе. Прек су ирво ишлили свештени, калуђери, калуђеровићани калуђ, ирилози и т. д. ниште ако ништа ирво да ишлили ваш ирилужљене ствари, друге, ниште ако ирво ирвеће уне ишло ће ишчишати или ирестоло ако учинити, но крајну ирилике ишло ако друго што, што ће за ишлужење ваше дела одговорно, ишчуће да ће он ва то утврдити, и треће група оптужења, то су они који ирво ће ишчу и потписивану у опште чине је ако је ако ирилужљавање ишло ишчуће.

На да ли је тужба ирошиву Стојановића ио и једа од ових свега ишала. Не, ишчуће их и ніје. Тужба ирошиву Стојановића ио ишчи ваш ирилужљ рад у Србији Стојановић ваш ишчи ишчуће ирилужљ ирилужљ ирилужљ ишчи ишчуће ирилужљ ирилужљ ирилужљ ишчи ишчуће ирилужљ ирилужљ ирилужљ

пренеро ову велику моралну тековину од свога, која ће му у случају нужде моћи помоћи да нађе бољи и материјалне помоћи код домаћина који је његов отац за њега предао слугама.

Ако да се каже најистакнутије као и голема неправда што је дошлима тужба чим само ово неко клајнету, ја вас молим такође у одлуку обрнут случај:

(оригинално је)

БЕОГРАДСКЕ ВЕСТИ

Депутати. Новоизабрани посланици за министарске универзалних дела, г. Коста Јелић, досадашњи кмезовац среза поморавског, допутовао је на дужност, пошто је имовно пред пребиро у Бадем Бадем на летовац.

Железничке вести. Како умрлинју, ранашњи чувао један до 15 ов. м., одређен, да ће тада пруга ту чувао моћи пролазити и товарни возови.

Затворска фобиња. Данашњи сад, да је пронета велика сензација оправа „Краљевића" сладоледа на путу Београд—Земун. Ова чувена ново-куваљена пруга набрзо пошла за Дунаву возарја, што је дакле и учињено. Једном приликом рада у овој набрзо, један радник у тачно брани, како спомиње, нетк тек, што су изгубили несуђеном пошту. Министар кући и наређено је одмах. Ма зарад доцније изгубиле жалосно ова, ако је желимо, да се инспирацију што пре отклони.

Пљескиња. Данашње Стаковчанин пазарни трговци српски, одлучни трговци српски пре-сеоници, предвиђе крупног трговачког друштва и београдске банке, пошто је основан акционарског трговачког друштва куће у Фиљаделфији, чије директори и важни лица једног угледнијих и културнијих удружења пошли данас одмах у Америку, а пренос је 10 часова по подне. Одвео је Бата у Сабарце преко. Сами Бата Михаилова, Стаковчанин у Србији трговци и српски трговци америчани су у Пет. Стаковчанину свога народнички и патриотски-ентузиаст трговачких, српска трговачких ледника од најбољих чланова једног од најпознатијих удружења и културнијих удружења занимања од народњачких и позанимљивих чланова свих. Нос до му дуну просто!

Рече Суд: уз ово само ћемо казати да за ће повести сведоци, не може се за одгласити повести, или ће одмах ће нарешење прекуда по дану изнетих и веденија. Те ће се одлучити по ово пред пријаве решења.

Депутат за нашој земљи за Ст. Србије и Македонии, који сада чланови, који су се ушили и уклонили потпуно сад ући, да не може доћи у друштвену комисију да имене дилема. Моли и остали чланови, који су се ушили и који уклонили потпуно сад ући, да и они дођу и помогне свом члану потпуне, да отпуне свој задатак потпуно. Ако се не ће тај требало да се пријаве ако желе, ће се у ову отпуштене чланова једног решење чланак, и за члана добровољца, који је за 100 дана. Слава старом борцу и добровољу браћа сокоју. Тако исто ушивала је за добровољце г. Ана Н. З. Поповић и г. Милан Јанковић-уредници и г. г. Марко Ивић и Живојин Протић. Хвала им, кладили се онако за браћа! Г. Пастор Данић кажешка и г. Цветко Јовановић, добар, добар радионог чланства, ушивали су се и за свакако ушивали Хвала и захвала.

Конгрес земљорадничких задруга. 16 ов. м. састаће се у Нишу четврти конгрес српских земљорадничких задруга за трајање два дана. Седнице ће се држати у свечаној сали дворана. Чланови конгреса имају једнов за четврту цене на железницама и пароброда.

Хотели родитеља, обраћају пажњу, на данашњи оглас, под овим насловом, на стр. 3 овога.

Вуре. Луче је на београдској бари вуре напоносу без 21/16 л. к 100 ор. 213— дин.

ТЕЛЕГРАМИ

„МАЛИЈ ВОВИНАМА"

(од 6 септембра)

Скопље. Арнаутски хајдук Дине Бурџи чини чуда и покоре у вилајету косовском. Њега штити мутетиџа противнички, које је наоружавања чонск у санџаку. Мутетиџа чини то по својих себичних рачуна. Дине Бурџи почињено је оних дана велике пљуске у српском селима Бабљаку и Бабинци. Срби су пропишатали од њега у општину пришгинскоме.

Рен. Луче у 3 сахата у дутру напашао је Дрејфуз из затвора и отпутовао је железницом за Нанут. Нереда није било.

Париз. После договора са својом браћом. Милојем и Јасијем, Герен је луче у 4 часа у дутру напашао из куће са сима остали другошима. Полиција га је притварала без икаква њеном противљења. Гереновн другови слободни су и одоше сваки своју кући.

Говор Г. Н. Шпартала

Дошао пред пеним судом правником одбране Мих. Данића и Тоше Радовића

(Наставак)

8. Не знам да је ико из радне шпуде Данића да ли их оклопе бетоне пагле да их су видели пуковника Николића и Коларчића да су они долазили у кући Данића и да су му што им оно: тоне пакоманде. Ја тврдим да се о томе ништа не зна, нити су били у радњи Данићевој, и ја тврдим да ће сведоци Данић, Тошић, Радовић, Ђорђе Ђорђевић и Ђорђе Ђорђевић, сви ће ово потврдити.

Да прочитам опет, Бошаковића једног потпуно лажна опт. Николовића и друга лица, изјављујем да радње никакве нису ни до-повредили никаву радњу контрарну чланка, које је спаке тако као другу говорио, је остављен један одељ, наглашује да ће сведоци да ће тако говорити, можемо ми може бити ако до-ђе на спомен-прегледи, нашој пред да то буде на 231 члан. зак.

За то тражим да се Пестар слободу као нама.

Друга одлучења, која је бранио, то је Тома Радовић да потпуно доказује:

Чланак из нашионалне штампе на Краља Милана и ја, ја се ја ја ја

КЊИЖЕВНИ ОГЛАС

Музикалије и школе које су ову годину ишле:

1. *Школа за Виолину* израдио за средње школе В. Р. Теофилић. — — — Дин. 8
2. *Основе Трговачког права* Краљевине Србије, Трговине и поморско приватно законо Св. Радичић проф. В. Школе. — — — Дин. 5
3. *Финансије и Установе* (биволеје) Србије написао Мита Петровић проф. пор. 3 књиге књ. II и III. — — — — — Дин. 9
4. *Здравље школе и градова* у Краљевини Србији књига 50. — — — — — Дин. 6·50
књига 51. — — — — — Дин. 5·—
Као и сви збирници старијих година.
5. *Одредбе* о заштити Србије и буџетом за XII XV века истор. расправа написао проф. Р. Атанацковић. — — — — — Дин. 1·—
6. *Српски народ у словенском покрету* и његове школе у 1806 — 1807. год. написао П. Бакалевић. — — — — — Дин. 3·—
7. *Православни Мисионар* за више разредне школе, народне Свете Тодорове свештенике. — — — — — Дин. 5·—
8. *Увод у најновије правило за јавног* међународног састанка М. Т. Урошић Д. —20
9. *Педагошка историја* Луј. С. Цветић. — — — — — Дин. 1·—
10. *Основе педагогике* написао Ђур. проф. Основних и Нижих. — — — Дин. 2·50
11. *Норме за педагогију* основно-основних школа питања о школи за ученике прве. И. Радивојевић. — — — — — Дин. 2·50
12. *Рукописање* начела правописне Бреп. Пушића. — — — — — Дин. 2·50
13. *О белетристи* лекцији краћој о школи. — — — — — Дин. 1·—

На стоваришту ових школе праћу књига ради, школе и правила ко и све преписујете школе за народне, и средње школе.

872 Дворска књижара
Мите Стаића
у Београду.

ПРВА СРПСКА ФАБРИКА ЧЕТАКА
МИЛАНА РАДИВОЈЕВИЋА И КОМП.
у Београду.

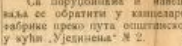

Јавља својим пошт. муштеријама да је спремила на стоваришту своју сорти четака и да је према томе уз сталну изградњи све поруџбине брзо брзо и тачно.

Са поруџбинама и наређењима жала се обратити у канцеларије ове фабрике преко пута општинског суда у кући „Уједињена" № 2. 971

Injection végétale et Capsules végétales
ИНЈЕКЦИЈА И КАПСУЛЕ ВЕЖЕТАЛЕ
Сигурно средство противу акутног и хроничног блеморичног цурења (трипера) код мушких и женских.
Цена инјекцији 2 д. 50 п. д. Цена Капсулама 3 динара.
Депо за Србију:
АПОТЕКА КОД СРПСКЕ КРАЉА АЛЕКСАНДРА I.
НИКОЛЕ Ј. МАРИЋА
у Београду.
Поруџбине из унутрашњости шаљу се уз доплату поштом. 945

ПРВА КРАЉЕВСКО-СРПСКА ПОВЛАШЋЕНА ФАБРИКА
СУНЦОБРАНА И КИШОБРАНА

Овим путем слободне сам достављати Ко господарима-пољопривредницима купцима, да сам ушао почео производити производе из моје модерне фабрике кишобрана и сунцобрана врло јефтино женских и дечјих као и

све ово и у ред. ном броју, као и ове године ово и на ново. Израда је у моју фабрици тако солидна и укусна да сам у стању сваком свакоме уверењу у погледу квалитетом тако и ценом.

Тако исто примам и све могуће оправке што спадају у моју струку. Оправке се врше тако сварочено, да је оправљању стварно тешко разликовати од новог.

Све поруџбине врше се брзо и тачно а цене су како за ново тако и за оправке минималне.

Сваком од поштов. муштерија гарантујем за солидност извршења.

Сваки шкрет од мене купљен носи шкртца моје фабричке жиг, а у случају ако би се указала мала оправка ја је моји стални муштеријама у пола цена исправљам.

Фабрика моја има своја на стоваришта више хиљада разнокраних шкрета, почев од 90. пр. дин. нагоре па на више.

Препоручам нашу знатно јефтин, тако да су ми цене много јефтиније но сва страна.

Цене су сирата најтрпеније.

Напомена. Слободан сам спротивити пажњу вештинству публици да сви остали произвођачи шкрета који се справе набављају, морају поједине дати двадесет и пет од сто више онима од кога ови шкрете покупе; 25 од сто просечно нашу плаћати за горњу шкрета, и потпуни продавци морају такође најмање 25 од сто да шкрете, што укупно 75 од сто износи; дакле, неко по овоме по-воли п. п. цењите који је јефтиније у овоме, да ли продавац шкрета или фабрикант?

Фабрика и стовариште смештена је у старој кући поч. Тоше Деке, на горњем спрату (Васине) Чарапића улица бр. 13. На бољу **ВИСЕ ЈЕВНИХ СРПСКИХ ТРОБОЈНИХ ЈАМЕЋА! — ЈЕЗ ИКАКВЕ КОНКУРЕНЦИЈЕ.**

Молим П. П. за многобројну посету рада увере о свему.

С особитим поштовањем
МОША АВРАМ МАЦА
ФАБРИКАНТ ШКРЕТА

736

Оправке се од далеке врше са знатно спуштеним ценама.

Сингерове
ОРИГИНАЛНЕ ШИВАЋЕ МАШИНЕ
најсавршене су у употребљивости и трајности, најлакше за руковање у конструкцији и приликом су за најбоље шивање живине у кућевним и занатлијским радњама.

Г. Најдингер Београд до Нар. Банке
у Новој палати код А. Пачуског,
агента, Краљевић-ул.
у Шивачој палати код К. Николића пресеца.

Судом протоколисани заштитни жиг 974

ПРВА СРПСКА ПАРНА ФАБРИКА ТЕСТА У БЕОГРАДУ
КРАЉ АЛЕКСАНДРА УЛИЦА БРОЈ 18

ПРЕПОРУЧУЈЕ своју РОБУ како овде тако и у унутрашњости по најумереније ценаше.

Квалитет робе не устуца ни у чему квалитету робе страних ФАБРИКА. За ЧИСТУ и СОЛИДНУ ИЗРАДУ ГАРАНТУЈЕМО.

С поштовањем
Лазаревић и Новаковић
916

СОЛИДНО И ЈЕФТИНО!
Код Дате подписаног могу се добити по најновијим ценама.
Ново стање Шивачких машина.
Прво Сегединско брашно.
Прва Француска кожа.
Прва Француска свила.
Прва Француска конац.
Прва Руска чај.
Споштовањем
Марко Т. Алексић
Добровољачка улица бр. 37 958

ПРВА НИЖА ГИМНАЗИЈА И ПАНСИОНАТ
К. ЛАНГЕР (К. LANGER) ВЕЋ.
Wien VIII. Buchfeldgasse 4.
Дана је нова дирекција отвореним наименовања, да је основана гимназија, која је у свима предметима, као и у свима разредима, једнако уређена, као и Државне Гимназије. Школска година почиње 15 Септембра.
Ако и нису, дакле, ученици, који желе, стално у пансиону, ипак ће моћи, ако желе, ручати у пансиону.

Моја Трговачка Шегртарија (Ноте Меркантилне Школе)
Јефтиније но игде, сигно оправке у пола цена за оне који купују шивене код мене

Број 10 пара ВЕЧЕРЊЕ ИЗДАЊЕ Број 10 пара

БРОЈ 295. — 1898. KLEINE ZEITUNG

МАЛЕ НОВИНЕ

ПЕТАК 10. СЕПТ. LE PETIT JOURNAL

Орган свију оних слободу штампе, истине ради, браћу нашу, осећајући тужни, такође што говоре и тако служи отаџбини и српској мисли

ВЛАСНИК И ДИРЕКТОР ПЕРА ТОДОРОВИЋ. ОДГОВОРНИ УРЕДНИК МИХ. П. ЖИВАДИНОВИЋ, АДВОКАТ

О ИЗЛОЖБИ ГРОЂА У СМЕДЕРЕВУ

Према одлуци Смедеревских виноградара, да и пред странима дудима и у опште свима покажу резултате својих трудова на подизању винове лозе на каменчеку подлози и гајењу чувеног смедеревског грожђа, једногласно је решено, да се још ове године приреди у овом циљу изложба грожђа, која би сем тога стајала у вези и са једним виноградарским збором, као и практичним огледима у прављењу вина и једним излетом у Смедеревске винограде.

О потреби и користи ове изложбе сувишно не може бити питање, ако се у опште зна, да је изложба и сам знак да наш приредник своје рада и зарада изложба, из да је за сада локализована и да не носи тип какве звучне раније, па се ако такав и без материјалне помоћи државне приређује, ипак ће она, надамо се, запослити све наше приредне снаге у земљи, јер она ће бити једна од највећих радова и пожртвовања Смедеревског грађанства, који ће имајући најбоље врсте грожђа на југу предњачити и у стварању бућућег и најчешће винског трга нашег.

Међу тим, до године Смедеревска изложба грожђа прошириће свој обим и поручиће у изложбу земаљску ове врсте. Реши тога позива ће се целе гине врада нарочито за тај циљ, што се сада због краткоће времена није могло урадити. За подизање ове врадне већ је општински одбор ветирао известан кредит, али сигурно је, да ће ова приредба у помоћ и сигурно је, да ће ова приредба у помоћ и сигурно је, да ће ова приредба у помоћ и

...суду бацити на штампиљос Општинства, и само ће у њему одсвлитити преписачем.

Тешко што ови наши реће у одговор на ...ди кнезова Стојана Протића и Вељка Стојановића.

На ово ће сад г. г. судије да дате свој мировљени суд.

ИЗ НАРОДА

За јачну трпезу

На Врагуљској пиће 30 Августа о. г. у 4 часова „О. Новембар" држаће сте да Врагуљевачки Великомисленик прирећује забаву у корист „Јачне Трпезе" на дан Великог Госпођ. Доћите то је од вас племените дело и добијете своје дивље. Господе и кмезеви радости биће пожнуте то, што су они сви своје сеље сами ће ...ти и Врагуљевцу ретко ће имати прилике да ...ду

опаком стању стварн, нема сва она својства, која законе изискује, па да би му се могло ставити на терет. По његовом казивању, ми који би имали да проналазимо праву истину и да пречеком правду пресуду, по његовом признању, ја тврдим господо, ми немамо сад тек једну праву забуну. Сад тек стојимо пред једном непзвесношћу која очевидно многа шкода нашим напорима да до праве истине дођемо, а према чему несопорно ваљали, да се таком његовом признању не може веровати и да из његове приче нам ништа не остаје, а логично ни према остали оптуженима што ће рећи да ће нам ваљати брамити употребити за одбрану. Аденататор Книжевић очевидно не говори истину кад је, ма и код најмање ваљете казао, како је баш у Букурешту и добио тано 8. фебруа напивеодоре, у опанак пи 250 комада што чини предност од 40.000 динара, у злату. Он каже, да је из Букурешта дошао телеку суму новаца, а то је тако непротивити стар, господо, да суд мора то дефинитивно одбацити. Ја мислим, да он није могао добити толику суму, новаца, јер се не може замстно ни претпоставити, да би нероватно да би тако и на какви да ет људи, биди толико глупи, да дају једној безосетној жене ее рећи пачи, суму од 40.000 динара, и трећи, пре том, опати, да ти сума тежи пашта мање но 18—14. килограма и да он то није могао донети у Београд у ледрима и ово позаа, како прича, на да одмах доцнавши у Београд са толиким новцем, нема ни толико новаца да приступује где руча и пойина већ по једном пристојном и шпембарацаша, а и да ју се при претресу, по учињеном делу, ни једнога напоаоиодора у џепу не нађе! А сем тога има и још једна врло умесна претпоставка, да он, отдуха је добро већ тај новац, наиесно не би ни Букурешта ни долазио у Београд да једнако једнако ладара и да губи главу своју, већ би по спасном памстном рачуну и разуму окрнуо путни на другу страну. Дакле, то ст господо ситуација знаци по којима можемо умно и лако расказивати да Книжевић не говори истину. Још један таквоје очевидно сигурни знак из кнрег-се помитиио да разумеш, да не говори истину то је, што каже, да је приликом извршења оногa дела, кад је хтео да побегне пашњем преко Саве, бацио у Саву оиај бриљантска претеи што га је добио од Кара-Ђорђевића у Букурешту. Дакле ако идеју да се спасе пашњем преко Саве, а у том истом жагионеву нада му на памет да баци драгоцена га руке и како му пашњу апсолутно ништа по смета!

И тако господо, ако даље и завдни шуно таких знакова, по ја неђу да морам даље нашу проспљеку пажњу, јер пазнам да је то чита и цела стнар.

Како дакпо признање нема сигурних података за пресуду, то ја мислим да тр треба одбацити.

Са тим разлога ја мислим да агентатор Книжевић, као што сам раније казао, није учинио кривично дело аавезадајно чио и да се с тога не може ни то на њега, ни казнити, ни се може казнити по § 155. крив закона као убилац с обзиром на то, да је у покушају и да му се казна има одмерити са обзиром на закон о покушају и правилама о свбирању каше по закону о стицају.

Сад хоћу да кажем неколико речи још о квалификацији дела учињеног према г. Лукићу.

Ја пазазам и чак тврдим, да г. дрк. тужилац није квалификовао само дело према г. Николи Лукићу, правилно и како треба по закону, јер овде по начуи и по закону не стоји покушај убиства без предумишљаја, него овде може бити једино реч о некоетичној једној радњи која је имала за последицу, да се повреди здравље г. Лукићево.

Ми то сасвим баш из самога неказа г. Лукићевог што смо га чули овде на претресу пред судом, у којем он сам тврди, како је у чису код је Њ. В. Краљ Милан, природно је, кашњавен пушењем из револвера хтео да сабе с оиуженца, да се је он сам неторно пред револвер, у намери да наклони Њ. В. Краља Милана, — а то је нијбољи доказ за правилно да аагентатор Бура није имао на то да убије г. Лукића, ни и без предумишљаја, већ се то догодило случајно и нехотице, и он, — агентатор — Книжевић, ни за то да одговара, по другом једном напонском броју су, по пропису § 180. крив. зак. На ивице господо, брамите оптужене или онога оптуженог, што је жели у задатку, по опи чи у него преме назадати на државну тужбу, или на рад исљедно комисије, не знати тотално ни прописе доказне тужбе, као да ова зека баш никакве вредности нам никаквих разлога.

Јер господо, после једнога опако озбиљнога и крупнога догађаја, они који су у њему задатак да приликом учиноше ога дела, ти људи нису ништа другог него и ни бранилоци. — Они су сви правници и људи од закона, и ни можда да сно били на никојој дужности, не би могли нстрагу умгуснти другим правцем и дођи до другчијих резултата, већ онако како су они испословали.

Ово је, природно је и логично је, морали поћи и сви истражитељи и кумиси код догађаја, а под сигурном предпоставком да агентатор дело оно није учинио из своје главе, инвориика којима се природно логично и по закону могло обрнути и могло мислити, да су Книжевићу агентатор били инспиратори, да учини оно нечесни агентат. Јер, попиљам, сваки уважава да агентатор Книжевић у целокупно не је оно дело учинио сам, већ да су инспиратори, или је та то и у толико више био задатак једној бриљантној истрази да ти инспиратори створно пронађе и да испред суд суд убедљиве разлоге, да су баш они прави кривци и то тако, да се по искључи свака могућа сумња и у најмању дру го и у најмању страну.

Природно је стварно је истрага морала тражити инспиратори онога тешкога злочину тако те се пише, мисли и говори онако нечесно и несувесно о Њ. В Краљу Милану и о Њ. В Краљу Александру. То је нумера једна. Нумера два, морало се је обиласпочетка и до престо данаа на пан престо који, по нечем ће макар и бесприкоано ина. На томе другу морадосте је дубоко убеђена да приобитном кажњавању агентатороном као да је жнор за целу ону несрећну радњу у лнкеријанди некога Михаила Дамка. Колико је пак вемљедиј помисли пошло за руком да убеди и нас и оптужене, и да сноном тужбом прнпо доказао да су убнјала они људи овде, учиниоци и инспиратори тога дела, и опај Бура агентатор наситрано ниje сам то из своје главе учињено, јесте стнар драшење тужбе и бранилаца других оптуженика, у чији долазе ја даље и више неђу да се мешам.

За оптужнога Буру Книжевића, према изложним законским разлозима, ја мислим да се одреди казна *робије*, а да се не убије. То тражим већ и са политичког разлога, тај је, они чистили они, и да се ово што је можда због кратког времена пропуштено да се пронађе и нађени, напоно и бриљантније трудя те да на тај начин и као Србе и као људи од њиова којима је цело стало до тога да пођемо праву истину, да се нелим, брањеници потрудимо да пронађемо право ирело, прави нзвор од куда је агентатор инспиравао, те да нам буде сасвим мирна и да нашс унутрашње стварн проникнемо у корен, да једном проналомо, да је дином видимо који су стварно људи који непристасно, и тако и толико пнпу противни наших владаоца и који су нам дљелно отишлн да ангажују чак и опасно проблематичне личности, те дрско пресрску владаоце наше по сокацима и убијају.

То је моја одбрана са оптужницом аентатора Буру Книжевића и немам шта више да кажем.

Молим да се Книжевићу при одређивању казне, по опоме како сам тражио, признају у олакшицу добро владање и да није био кадар разумети нелако дело чнин. Признаље му се као предрпгљено, нма одбацити.

Награде тражим, колико суд досуди.

Влада Бошковић

(заступник)

Решење да је штрага у картицама моја клијента нашла дипломе, медаље и друга историјска документа, која сведоче да је могао онај био одлично примљен Карађорђевнћа. Да ли би држанна тужба и тада била онако немирна према там документима. Ја молим да се ви и изнуждам на нас, могуће ужас ни ово на Зато и сам ја предлагао, да држанна тужба иставља би то нако вантрене, а не у самом моја клијента. Ова ба тада ушникали, ако не успешно и наше документе оптужене чува у своју кућаиу.

На жаа је неуспело да би сам ово онако било, је ли нам право, јест господо судије, да нас питам, је ли нам право, и да ли држанна тужба неограничено поступа кад ова документа о Србијанској Краљевини, која је прилично свобода, а нитурно да бе протнаше документе истрпно употребила протнву моја клијента.

Немојте само. Будимо правични и једнаки при оцењивању фактата па било да ово или оно у корист или на штету оптуженнх. Будимо једнаки према свима, т. ј. будимо праведни.

Треба осим тога да гледа, ја ако ово ставим на ствар, да Пашнћа Аранђелу не би ни кад је он ово видео путовао. Ја мислим г. г. судије да о овом осиову не баш требао да говорим, јер ово не спада у важније правне предности, нити се ваше расиравља да и најмање правне предности, нити се ваше расиравља да и најмање да је сто. Отсјекнуо у свом делу врат.

И да више случаја који г. Стојковић наводи да је он сасвим случајан, јер је тим приликом дошлано свог нашлу, нисмо просвојили. Ја мислим, да је баш научно показао да Пашнћа нпје и да га подржао, не би ли дао повода правне предности, — јер какво је то прек пружити руку г. Пашићу. А да при том нпје ни дао повода, ако ништа друго да је прекратио доказ је место састанка, на ноду, који у Загребу стоји о пнјете, а у приступку нисмо смсли. Ја ће осиом у тужби тим да ни ово нпсам на брзу. Најпре ја мислим да је ово доказује да је ни какав доказ био. Пазнали преко шега, и сад да ја речам о,

Агентатор осиову, да је приликом бацања прнпремао и ствар Пашнћа. Пастанак ни каквако онако аранжиу, да нашему остале нпсмо: „да ће они — радикална странка и Пашић — доћи и умети наћи путе и начине, да се Србија опет нородице и достигне све стаза оклобоји, и да се равнсам тако, нпје ју је пратила". — Г. г. судије, и да је ово рекао Аранђелу: „Пашнћу, ако ја нисам на броју, нема ни нпшо не нпсмо, — или ни сам г. г. судије нпјете нпкад зарозати, је је сведок Косте Младенпвић, трпбо закопати, а онда Аранђелнћ пнтају: шта ћу ја сад? Ја ћу ја ћу бао про 16 месеци, а Младеновића је сведоба од три нпколико дана. — Сувлак да ја и ово сам ја нађенам пашњем који је сам ни говорио и нарочнм пашњем који је сам ни говорио: „Ја ћу ја ћу ја ћу

[illegible] суђу бележи на потписнице Отворења, а само ће у њему одређивати претставнике.

Тешко што ће нам рећи у одбору м[illegible] Отворења Протића и Јелу Свој[illegible]ковића.

На жене је од г. г. суђије да дете осу[illegible] породице суд.

ИЗ НАРОДА

За тачку тројну

На Крагујевцу ових дана пише 20 Августа о. г. у листу „М. Новинама" један од ст. Крагујевчана Великошколски професор[illegible] забуну у погледу „Тачке Тројне" на [illegible]ке. Зато то је од нас [illegible] било и историју нама дало. Ходимо [illegible] одмах [illegible] Ходимо [illegible] Ходимо [illegible] Ходимо

Број 10 пара **ЈУТРЕЊЕ ИЗДАЊЕ** Број 10 пара

БРОЈ 197. — 1899. KLEINE ZEITUNG

МАЛЕ НОВИНЕ

СУБОТА 11. СЕПТ. LE PETIT JOURNAL

Органъ свију оне слободу љубе, истине теже, правду траже, оклеваше туђин, тежо што гвоздо и тиме слуге отаџбине и српске мисли

ИЗДАВАЧ И ПРИЈЕТОЉ **ПЕРА ТОДОРОВИЋ.** ОДГОВОРНИ УРЕДНИК **МИХ. Л. ЖИВАДИНОВИЋ,** АДВОКАТ

ВУНЕНОГ ПРЕДИВА
ЗА ПЛЕТЕЊЕ ЧАРАПА

КАО:

Вуне „Хорас" средње дебљине врло добре памучне;

Вуне „Порсеско" танке врло фине;

Вуне „Саксон" најбоље квалитете и врло пријатне за носу;

Вуне „Југослове" најпре квалитете.

Вунице „Империјал" бојадисане, најбоље квалитете у јединој боји.

Вунице „Медо" врло лепе паре.

Добила је у огромном избору и продаје по врло умереној цени мануфактурно платнарска радња

МИЛОШЕВИЋА и МЕДИЋА

преко Бранковића и Вуловића

936

Коруг боја Вуне и Вунице, шаљемо на захтев своју илустровани бесплатно, и све нарудбине извршујемо одмах.

КО НЕВЕРУЈЕ да је
ЛЕСИВЕ ФЕНИКС

најбоље во прање веша и осталог рубља пеницилом, нека прочита следећу

АНАЛИЗУ

„Г. Сими М. Лазаревићу трг. Београд. На Ваш захтев смо испитали је анализа пеницилог праха

ЛЕСИВЕ ФЕНИКС

и нађено је да се исти састоји из слободних алкалија, и да се исто без бојазни употребити за прање рубља јер нешкодљиво је за рубље, над со исти у водени раствор употреби. *Дакле без опасне је.*

Такође на ову анализу изјављено је

Х. Л. Бр. 574
2/96. 99 г. Београд

Управ. Дим. Лабораторије
Др. М. Николић
Др. А. Зега"

У уколико наше што се на овим прилозе и у Врел. Срп. Двор вештинама, исто је наше да је користан. Глав. заступник за Врел. Србију.

Сима М. Лазаревић трг.

99/99 г. Београд. 983

2 дин. најбољим женски прагн.

3 дин. најновије фасона и штофа женски жакет.

8 дин. најелегантније фасона, женски реген мантил од *врло финог вунено* штофа.

3 дин. најбољим мушки шешир филц и полу цилиндер.

8 дин. најбољи пар обуће мушке ове, израде врло *тешке*.

20 дин. најбољим пар мушког одела од чисте вуне под гаранцијом.

Сву горе именовану робу продаје по утврђеној цени јер је иста узета на прво даспозиционе руке и према томе свака конкуренција одпада.

Г. Г. трговцима и кројач. овдашњим и унутрашњим скрећем пажњу на ову јевтиноћу.

Комисиона Берза за „Златне Тоце"
Врел. Александра улица бр. 10.
946 **Боже В. Божовића**

Кафана **Њу-Јорк** издаје се под закуп. За услове упитати Госп. Владу Бошковића адвоката. 975

НАЈВЕЋЕ СТОВАРИШТЕ
ПОРХЕТА И МОЛДОНА

КАО:

Џиц-порхета грумованог у лепим шарама;

Порхета тканог за доње стварн клот и пругастог;

Фланер-порхета плаштног и врло топлог, клот и у мустрама;

Мода-порхета за женске блузе, у хиљним и унусним десенима;

Штоф-порхета у ширини од 120 с. м., а у напредно лепим штоф-мустрама тако исто и:

Молдона, ческог и немачког клот, на пруге, каро и на цветницима.

Добила је у богатом набору и продаје врло јевтино

платнарска трговина
Косте Николића и Јовановића
ул. Кн. Мих. и „Теразије".

Мустре од свију артикала шаљу се на захтев у целој Србији — *бесплатно*. Поруџбине се извршују најбрже. 989

ПРВА СРПСКА ПАРНА ФАБРИКА ТЕСТА У БЕОГРАДУ
КРАЉ АЛЕКСАНДРА УЛИЦА БРОЈ 18

ПРЕПОРУЧУЈЕ своју РОБУ како овде тако и у унутрашњости по најумереним ценама.

Квалитет робе не устуна ни у чему квалитету робе страних ФАБРИКА. За ЧИСТУ и СОЛИДНУ ИЗРАДУ ГАРАНТУЈЕМО.

С поштовањем
916 **Лазаревић и Новаковић**

ОРФЕУМ БУЛЕВАР
(Orpheum Boulevard)

Још само два дана
гостовање
I. ЧЕШКО ВАРИЈЕТЕ ДРУШТВО
Управник: Бертолд Фирет

НОВО! **ГУСЛОНИ** НОВО!

као чаробни свирачи

Сваки дан нов програм

Почетак у 9 часова.

Улазак: I ред 1 динар, II ред 0·50 дин.
948

У КОЛАРЧЕВОЈ ПИВНИЦИ

у суботу и недељу 11 и 12 о. м.
у 9 сах. у вече

ДВЕ ХИПНОТИЧКЕ ПРЕСТАВЕ

Улазак 1 динар.

ПРОДАЈЕ СЕ РАДЊА

ЈЕДНА НАЈЖИВЉА РАДЊА у Београду са **30.000** хиљада дин. продаје се одмах са повољним условима.

Писма под Н. К. 100 поштанште.
974

БРАНИЧЕВО гостионица Петра Васиљевића у Вел. Градишту издаје се од Митрова дана пох кирију. Погледе ради обратити се сопственици Јулки Миладиновићки учитељици, Грачиште, или Ј. Миодраговићу референту за основну наставу, Београд. 893

ТРАЖИ се једна кућа на купљину од Славије до Калемегдана. Јавити се г. Мих. Живадиновићу адвокату. 962

ПРОВИЗИОН ПУТНИК, за нашеки артикал Може одмах ступити, народ по способности, плаћаће је на захтев. Обратити се тражењу Мали Новине. 970

ЧИТАЈ добар билијар са лоптама и таблама продаје; јавити се редакцији. 982

Глас из публике

Од једнога пријатеља и угледнога грађанина добили смо писмо, из кога мислимо да вреди јавности предати ово неколико редака.

„...Виде ли и чу ли Пашина? Виде ли како се пред судом држи двадесетогодишњи вођ самосталне радикалне странке, с којим је пет шестина народа. Шта ли си, Боже, ти у овом тренутку мислио, кад си слушао оку и онаку исповест његову ?...

„Али оставимо то сад на страну какав је ту показао Пашић, па шта ради шта ти мислиш о овој његовој изјави. Дакако ли и ти, да је то у замашљиви приликама знаки политички акт, који је неминовно имати утицаја на многе наше ствари. Да ли и теби изгледа, као што се мени чини, да је у овој изванданској несрећи и срамоти нашој знак просветног и једног врлачак среће?...

„Не знам, али мени се све чини као да ово наше разривено стање и она страшна помешња, изазвана сувом похлепношћу партиских интереса наших, почиње већ доцидати сима и свакоме, и да су је сити чак и они, који су до сада били највише ориме и волни да још теражу калюк партиске, нетар и да још све своје неде полажу у наде и успехе своје партије.

„Збиља, мени се чини да ми нисмо још нисмо били тако близко цилу, као што смо сад. А тај циљ у главноме није ништа друго, до ово што је Њ. В. Краљ сам истакао у Својем знаменитом писму од 11 октобра

„Вала да настане престишање чи-стога и здрава рада плеће и кукоља (а те плеће и тога кукоља дило је доста у симе странкама). Сад истински родољуби и сиески родољуби Срби приближају се у једно јато и у густим масама окупљају се око Њег. Вел. Краља Александра, вољни да послуже отаџбини и престолу и да Му помогну. Тако прибрани и уједињени ми заједно земаљ политичке установе, које обезбеђују и заједичаву потребне грађанске слободе и широк слободан напредак и развитак, јер није истина да код нас има мрачњака и назадњака, који неће слободу, нити има сталешко поверењства, где би један часта луди хтела слободу само за се — сви ми хоћемо слободу, али је до сад нисмо имали што је партија давило партију. Кад партија не буде а сви се уједињемо у истинском родољубљу, тада ћемо сви ми хтети слободе и имаћемо их у истини, јер нико нећу имати интереса да нас на осторожи, нити ћемо ми опет тражити слободе које прелази у разузданост.

„Обезбеђени с те стране, ми бисмо се онда својски бавили на просветни и привредни развитак и наша би земљица у скоро истински процветала а ми бисмо сви истински проповали у благостању и братској слози.

Да, мени се чини да се примирје тренутак, када ће сваки родољуби мени с успехом да ишаву на јавност с оним поклоном.

„Промисли о томе и напиши ми шта мислиш,...“

О овоме збиља вреди промислити.

СТРАНЕ ВЕСТИ

(од 8 септембра)

Прат. „Народни Листи“ јављају, да се у иностранска штампа већ неко време бави са њима. 12. септембар биће исто тако крвавим дан, као што је био 16. јануарбар 1897, кад је пала Видовданска влада.

Колеваратев. Руски царски сурдумашки отшуталбе данас поће поћи на „Полярної Звезди“ у Бал.

Париз. Посланици Милош и Лаза узели су јутрос у 9 и по сах. у Терезиној кући и побрали да ће се и без претходног пријема предв. У 4 сах. отворили су се врата и пашао је Гечев пашоју Милошу и Лази, у пратњи своја другова. На то је примио Конзер и уласио Гечева са њихов отпор. Гечев се с Конзером поцио у кола и одвезао у полицију. Гечевови другови остали су слободни и отишли су својим кућама.

Париз. Како изјављују јављају, Гечев се није предао своју слободољиву Конзеру но пристојном изјавитељу републиканске гарде.

Париз. „Фигаро“ чекстата председник Ју-бе је дао и оставку на свој положај. Тај дипеле, да је један ученица добро дао, које ће расстегнити мир у отаџбини. „Лантерн“ пише: Дакако да је у извесности рода питање и ово, али ако ће у њем Г. Дерејфусов и на суђење пред државним судом.

Париз. Дерејуе је јутрос у 5 сах. напишао на затвора и ово писмо јатајаја оскутске краља Петра:

Париз. „Фигаро“ тврди, да ће још недељама документат, који се односе на суђење пред државним судом, несумњиво утврдити кривицу оптуженог.

Париз. Више се предузете ово вече, да се Дерејуе у 6-ак сахата не у Гарезону кућу у улици Шаброл. Вишебројни војници имали су врховна руке с голим сабљама, врло ако би покушао ногом да сакли ово кућу, пошли би на њ. Но Дерејуе није ни покушао да бежи. Он је отишао мирно. У 4 сах. Гечев је ушао на прозиву — Дакле су у улици Шаброл опколили пратиоци Гечевљи.

Рим. Новине у 2 сах. Дерејуе је јавио из затвора и о једној чланци своје породице обавештен путовао одмах са кћерком на железничку станицу. Шесторо чланова своје породице дочекало је Дерејуе и пољубили једни друге. Дерејуе ушао је у кола, која ће га одвести у Шато-Ген и Пант. — Дерејуева жена спроводиком отишла је у кола са Реја.

Пест. Јутрос у 8 часова пристао је овде Дерејуе у пратњи свога брата Матеја, једнога швајцарског бесбедитеља и једнога полицијског агента. Дерејуева жена није пошла, већ је са Реја отишла у Берлин. Дерејуе је на железничкој станици у Будимпешти дочекао један полицијски агент, који је дао Шато-Ген и Пант. — Дерејуева жена спроводиком отишла је у кола са Реја.

Пест. Јутрос у 8 часова пристао је овде Дерејуе у пратњи свога брата Матеја, једнога швајцарског бесбедитеља и једнога полицијског агента. Дерејуева жена није пошла, већ је са Реја отишла у Берлин. Дерејуе је на железничкој станици у Будимпешти дочекао један полицијски агент, који је дао Шато-Ген и Пант. — Дерејуева жена спроводиком отишла је у кола са Реја.

Атина. На Крићком телеграмону одлежним пољским листовима како се прошле ноћи, да је један од њихових чланова ухваћен у Канеји са бомбом и револвером, који је хтео убити вођу Крићких Мухамеданаца, Хусеин-Хилми-Паша. Ухваћени је одведен у затвор. Ухваћени је одведен у затвор. Ухваћени је одведен у затвор.

Париз. Потврђена вијеста, коју је одредио данашњи суд, настанак је и ово је одлучено пројужавање акта. Чланови потрошне комисије о томе ће данас говорити. Према вијести, коју је потврдио Перенко отишао је у потрошни затвор да саслуша Гечева.

Атина. На Крићком телеграмону одлежним пољским листовима како се прошле ноћи, да је један од њихових чланова ухваћен у Канеји са бомбом и револвером, који је хтео убити вођу Крићких Мухамеданаца, Хусеин-Хилми-Паша. Ухваћени је одведен у затвор. Ухваћени је одведен у затвор. Ухваћени је одведен у затвор.

Париз. Данас је у Француској у пуном замаху кампања за изборе у Генерални савет. Ова кампања је врло важна, јер ће се на њој одлучити, да ли ће Француска остати и даље републиканска или ће се вратити монархији. Ако републиканци победе, онда ће Француска остати и даље република, а ако монархисти победе, онда ће Француска постати монархија. Ова кампања је врло важна, јер ће се на њој одлучити, да ли ће Француска остати и даље република, а ако монархисти победе, онда ће Француска постати монархија.

Париз. Данас је у Француској у пуном замаху кампања за изборе у Генерални савет. Ова кампања је врло важна, јер ће се на њој одлучити, да ли ће Француска остати и даље република, а ако монархисти победе, онда ће Француска постати монархија. Ова кампања је врло важна, јер ће се на њој одлучити, да ли ће Француска остати и даље република, а ако монархисти победе, онда ће Француска постати монархија.

СПОМЕНИЦИ КРАЉУ МИЛАНУ У БАБУШНИЦИ

(настављење)

Плашто је са свима пријатељима претрпеле и тешке важне службе, поврамено се и са њима, па се после кратког времена са г. начелником окружним и другим члановима и пријатељима свога краљу на повратак у Пожаревац, прави бурним усклицима свеукупног народа: „Живио!“ „Живио!“ и „Живили пут!“

За време поласка Јаворалошког одјекнуло је пуна пранцаја и они са „Јеремије“ испраћање свога патрон г. Краљевске Намеснике ово до годишње наводе на једнак.

На граници среза у Горњој Крајини пожарано је у име народа г. Јаворала, начелник срески г. Јеремија Павловићевић, и на растанку са њиме до Пожеоне Краљевским Величанствима имено народа дужности и да их увери о непрекидној одавности народног срца народној Династији.

На ово је г. Јаворал одобио, да ће он одмах предати, да увери Њихова Краљевска Величанства о осећајима, које народ среза дужиновог држи према Њима, а да ће пре Пресолом најмати своје дотичности на уредности са којом се је народ као Краљевски Намеснике дочекао.

За тим се г. Јаворал крајњу дужи на пут истрпљен опуштавања усклицима народа „Живио!“ и „Сретан пут!“

Као сведоци овога среза дуговечног, прелазно овај сведи дан овај, дан рођења Његовог Величанства Краља Александра, да поклоњена знаки тежалаца, отпомоћу Његовом Величанству и Њиховој Краљевској Кући, на чему ће тежа одушевљења дати знаки Његово, кад га најмају на овоју посла. Вели чаћуно, дарујући му сву срећу слободе и живота, као и поштено народно одушевљење, које ће знаки дана једне или две интересних ових посланика или одбора, да знаки сведочит изложене ових осећајности у отвореном дому под сводом небеским.

Народ је уверен да ће знаки своје поклоне, о да ни се и народ сведочит своје знаки одушевљења одушеви, која је знаки.

Телеграфске честитке:

Одбору за споменик за Бабушницу на Нишу.

Краљевска Влада честитке народу среза јужноморавског на вести, да ће подигнути своју одану и за отаџбину заслужну Краљевску Намесницу која је и посмртно подсетити на заслуге дала Краљ. Обреновића и в свенародном тако дало сад и потомство ће знати да је Краљ. Намесница Наталија знати и одности, и да је у свима за среће у знаки њеном уважењем Владаоцу Њеном Краљу Александру I.

Председник Министарског Савета: Ђ. Ристић.

Министар Унутрашњих Дела: Др. Милош Борјановић.

Министар Финансија: Лука Лазаревић.

Министар Просвете: Др. Живојин Мишић.

Министар Грађевина: Ђ. Ђ. Стојановић.

Министар Војни: Пуковник Живојин Мишић.

Министар Правде: Ђ. Ђ. Стојановић.

Министар Пољопривреде: Ђ. Ђ. Стојановић.

Министар Трговине: Ђ. Ђ. Стојановић.

Министар Индустрије: Ђ. Ђ. Стојановић.

Министар Рударства: Ђ. Ђ. Стојановић.

Министар Шумарства: Ђ. Ђ. Стојановић.

Министар Саобраћаја: Ђ. Ђ. Стојановић.

Министар Поште: Ђ. Ђ. Стојановић.

Министар Телеграфа: Ђ. Ђ. Стојановић.

Министар Телефона: Ђ. Ђ. Стојановић.

Министар Радија: Ђ. Ђ. Стојановић.

Министар Телевизије: Ђ. Ђ. Стојановић.

Министар Интернета: Ђ. Ђ. Стојановић.

Министар Мобилних Телефона: Ђ. Ђ. Стојановић.

Министар Сателитских Телефона: Ђ. Ђ. Стојановић.

Министар Сателитских Радија: Ђ. Ђ. Стојановић.

Министар Сателитских Телевизије: Ђ. Ђ. Стојановић.

Министар Сателитских Интернета: Ђ. Ђ. Стојановић.

Министар Сателитских Мобилних Телефона: Ђ. Ђ. Стојановић.

Министар Сателитских Сателитских Телефона: Ђ. Ђ. Стојановић.

Министар Сателитских Сателитских Радија: Ђ. Ђ. Стојановић.

Министар Сателитских Сателитских Телевизије: Ђ. Ђ. Стојановић.

Министар Сателитских Сателитских Интернета: Ђ. Ђ. Стојановић.

Министар Сателитских Сателитских Мобилних Телефона: Ђ. Ђ. Стојановић.

Министар Сателитских Сателитских Сателитских Телефона: Ђ. Ђ. Стојановић.

Министар Сателитских Сателитских Сателитских Радија: Ђ. Ђ. Стојановић.

Министар Сателитских Сателитских Сателитских Телевизије: Ђ. Ђ. Стојановић.

Министар Сателитских Сателитских Сателитских Интернета: Ђ. Ђ. Стојановић.

Министар Сателитских Сателитских Сателитских Мобилних Телефона: Ђ. Ђ. Стојановић.

Министар Сателитских Сателитских Сателитских Сателитских Телефона: Ђ. Ђ. Стојановић.

Министар Сателитских Сателитских Сателитских Сателитских Радија: Ђ. Ђ. Стојановић.

Министар Сателитских Сателитских Сателитских Сателитских Телевизије: Ђ. Ђ. Стојановић.

Министар Сателитских Сателитских Сателитских Сателитских Интернета: Ђ. Ђ. Стојановић.

Министар Сателитских Сателитских Сателитских Сателитских Мобилних Телефона: Ђ. Ђ. Стојановић.

Министар Сателитских Сателитских Сателитских Сателитских Сателитских Телефона: Ђ. Ђ. Стојановић.

Министар Сателитских Сателитских Сателитских Сателитских Сателитских Радија: Ђ. Ђ. Стојановић.

Министар Сателитских Сателитских Сателитских Сателитских Сателитских Телевизије: Ђ. Ђ. Стојановић.

Министар Сателитских Сателитских Сателитских Сателитских Сателитских Интернета: Ђ. Ђ. Стојановић.

Министар Сателитских Сателитских Сателитских Сателитских Сателитских Мобилних Телефона: Ђ. Ђ. Стојановић.

Министар Сателитских Сателитских Сателитских Сателитских Сателитских Сателитских Телефона: Ђ. Ђ. Стојановић.

Министар Сателитских Сателитских Сателитских Сателитских Сателитских Сателитских Радија: Ђ. Ђ. Стојановић.

Министар Сателитских Сателитских Сателитских Сателитских Сателитских Сателитских Телевизије: Ђ. Ђ. Стојановић.

Министар Сателитских Сателитских Сателитских Сателитских Сателитских Сателитских Интернета: Ђ. Ђ. Стојановић.

Министар Сателитских Сателитских Сателитских Сателитских Сателитских Сателитских Мобилних Телефона: Ђ. Ђ. Стојановић.

Министар Сателитских Сателитских Сателитских Сателитских Сателитских Сателитских Сателитских Телефона: Ђ. Ђ. Стојановић.

Министар Сателитских Сателитских Сателитских Сателитских Сателитских Сателитских Сателитских Радија: Ђ. Ђ. Стојановић.

Министар Сателитских Сателитских Сателитских Сателитских Сателитских Сателитских Сателитских Телевизије: Ђ. Ђ. Стојановић.

Министар Сателитских Сателитских Сателитских Сателитских Сателитских Сателитских Сателитских Интернета: Ђ. Ђ. Стојановић.

Министар Сателитских Сателитских Сателитских Сателитских Сателитских Сателитских Сателитских Мобилних Телефона: Ђ. Ђ. Стојановић.

Министар Сателитских Сателитских Сателитских Сателитских Сателитских Сателитских Сателитских Сателитских Телефона: Ђ. Ђ. Стојановић.

Министар Сателитских Сателитских Сателитских Сателитских Сателитских Сателитских Сателитских Сателитских Радија: Ђ. Ђ. Стојановић.

Министар Сателитских Сателитских Сателитских Сателитских Сателитских Сателитских Сателитских Сателитских Телевизије: Ђ. Ђ. Стојановић.

Министар Сателитских Сателитских Сателитских Сателитских Сателитских Сателитских Сателитских Сателитских Интернета: Ђ. Ђ. Стојановић.

Министар Сателитских Сателитских Сателитских Сателитских Сателитских Сателитских Сателитских Сателитских Мобилних Телефона: Ђ. Ђ. Стојановић.

Министар Сателитских Сателитских Сателитских Сателитских Сателитских Сателитских Сателитских Сателитских Сателитских Телефона: Ђ. Ђ. Стојановић.

Министар Сателитских Сателитских Сателитских Сателитских Сателитских Сателитских Сателитских Сателитских Сателитских Радија: Ђ. Ђ. Стојановић.

Министар Сателитских Сателитских Сателитских Сателитских Сателитских Сателитских Сателитских Сателитских Сателитских Телевизије: Ђ. Ђ. Стојановић.

Министар Сателитских Сателитских Сателитских Сателитских Сателитских Сателитских Сателитских Сателитских Сателитских Интернета: Ђ. Ђ. Стојановић.

Министар Сателитских Сателитских Сателитских Сателитских Сателитских Сателитских Сателитских Сателитских Сателитских Мобилних Телефона: Ђ. Ђ. Стојановић.

Министар Сателитских Сателитских Сателитских Сателитских Сателитских Сателитских Сателитских Сателитских Сателитских Сателитских Телефона: Ђ. Ђ. Стојановић.

Министар Сателитских Сателитских Сателитских Сателитских Сателитских Сателитских Сателитских Сателитских Сателитских Сателитских Радија: Ђ. Ђ. Стојановић.

Министар Сателитских Сателитских Сателитских Сателитских Сателитских Сателитских Сателитских Сателитских Сателитских Сателитских Телевизије: Ђ. Ђ. Стојановић.

Министар Сателитских Сателитских Сателитских Сателитских Сателитских Сателитских Сателитских Сателитских Сателитских Сателитских Интернета: Ђ. Ђ. Стојановић.

Министар Сателитских Сателитских Сателитских Сателитских Сателитских Сателитских Сателитских Сателитских Сателитских Сателитских Мобилних Телефона: Ђ. Ђ. Стојановић.

Министар Сателитских Сателитских Сателитских Сателитских Сателитских Сателитских Сателитских Сателитских Сателитских Сателитских Сателитских Телефона: Ђ. Ђ. Стојановић.

Министар Сателитских Сателитских Сателитских Сателитских Сателитских Сателитских Сателитских Сателитских Сателитских Сателитских Сателитских Радија: Ђ. Ђ. Стојановић.

Министар Сателитских Сателитских Сателитских Сателитских Сателитских Сателитских Сателитских Сателитских Сателитских Сателитских Сателитских Телевизије: Ђ. Ђ. Стојановић.

Министар Сателитских Сателитских Сателитских Сателитских Сателитских Сателитских Сателитских Сателитских Сателитских Сателитских Сателитских Интернета: Ђ. Ђ. Стојановић.

Министар Сателитских Сателитских Сателитских Сателитских Сателитских Сателитских Сателитских Сателитских Сателитских Сателитских Сателитских Мобилних Телефона: Ђ. Ђ. Стојановић.

Министар Сателитских Сателитских Сателитских Сателитских Сателитских Сателитских Сателитских Сателитских Сателитских Сателитских Сателитских Сателитских Телефона: Ђ. Ђ. Стојановић.

Министар Сателитских Сателитских Сателитских Сателитских Сателитских Сателитских Сателитских Сателитских Сателитских Сателитских Сателитских Сателитских Радија: Ђ. Ђ. Стојановић.

Министар Сателитских Сателитских Сателитских Сателитских Сателитских Сателитских Сателитских Сателитских Сателитских Сателитских Сателитских Сателитских Телевизије: Ђ. Ђ. Стојановић.

Министар Сателитских Сателитских Сателитских Сателитских Сателитских Сателитских Сателитских Сателитских Сателитских Сателитских Сателитских Сателитских Интернета: Ђ. Ђ. Стојановић.

Министар Сателитских Сателитских Сателитских Сателитских Сателитских Сателитских Сателитских Сателитских Сателитских Сателитских Сателитских Сателитских Мобилних Телефона: Ђ. Ђ. Стојановић.

Министар Сателитских Сателитских Сателитских Сателитских Сателитских Сателитских Сателитских Сателитских Сателитских Сателитских Сателитских Сателитских Сателитских Телефона: Ђ. Ђ. Стојановић.

Министар Сателитских Сателитских Сателитских Сателитских Сателитских Сателитских Сателитских Сателитских Сателитских Сателитских Сателитских Сателитских Сателитских Радија: Ђ. Ђ. Стојановић.

Министар Сателитских Сателитских Сателитских Сателитских Сателитских Сателитских Сателитских Сателитских Сателитских Сателитских Сателитских Сателитских Сателитских Телевизије: Ђ. Ђ. Стојановић.

Министар Сателитских Сателитских Сателитских Сателитских Сателитских Сателитских Сателитских Сателитских Сателитских Сателитских Сателитских Сателитских Сателитских Интернета: Ђ. Ђ. Стојановић.

Министар Сателитских Сателитских Сателитских Сателитских Сателитских Сателитских Сателитских Сателитских Сателитских Сателитских Сателитских Сателитских Сателитских Мобилних Телефона: Ђ. Ђ. Стојановић.

Министар Сателитских Сателитских Сателитских Сателитских Сателитских Сателитских Сателитских Сателитских Сателитских Сателитских Сателитских Сателитских Сателитских Сателитских Телефона: Ђ. Ђ. Стојановић.

Министар Сателитских Сателитских Сателитских Сателитских Сателитских Сателитских Сателитских Сателитских Сателитских Сателитских Сателитских Сателитских Сателитских Сателитских Радија: Ђ. Ђ. Стојановић.

Министар Сателитских Сателитских Сателитских Сателитских Сателитских Сателитских Сателитских Сателитских Сателитских Сателитских Сателитских Сателитских Сателитских Сателитских Телевизије: Ђ. Ђ. Стојановић.

Министар Сателитских Сателитских Сателитских Сателитских Сателитских Сателитских Сателитских Сателитских Сателитских Сателитских Сателитских Сателитских Сателитских Сателитских Интернета: Ђ. Ђ. Стојановић.

Министар Сателитских Сателитских Сателитских Сателитских Сателитских Сателитских Сателитских Сателитских Сателитских Сателитских Сателитских Сателитских Сателитских Сателитских Мобилних Телефона: Ђ. Ђ. Стојановић.

Министар Сателитских Сателитских Сателитских Сателитских Сателитских Сателитских Сателитских Сателитских Сателитских Сателитских Сателитских Сателитских Сателитских Сателитских Сателитских Телефона: Ђ. Ђ. Стојановић.

Министар Сателитских Сателитских Сателитских Сателитских Сателитских Сателитских Сателитских Сателитских Сателитских Сателитских Сателитских Сателитских Сателитских Сателитских Сателитских Радија: Ђ. Ђ. Стојановић.

Министар Сателитских Сателитских Сателитских Сателитских Сателитских Сателитских Сателитских Сателитских Сателитских Сателитских Сателитских Сателитских Сателитских Сателитских Сателитских Телевизије: Ђ. Ђ. Стојановић.

Министар Сателитских Сателитских Сателитских Сателитских Сателитских Сателитских Сателитских Сателитских Сателитских Сателитских Сателитских Сателитских Сателитских Сателитских Сателитских Интернета: Ђ. Ђ. Стојановић.

Министар Сателитских Сателитских Сателитских Сателитских Сателитских Сателитских Сателитских Сателитских Сателитских Сателитских Сателитских Сателитских Сателитских Сателитских Сателитских Мобилних Телефона: Ђ. Ђ. Стојановић.

Министар Сателитских Сателитских Сателитских Сателитских Сателитских Сателитских Сателитских Сателитских Сателитских Сателитских Сателитских Сателитских Сателитских Сателитских Сателитских Сателитских Телефона: Ђ. Ђ. Стојановић.

Министар Сателитских Сателитских Сателитских Сателитских Сателитских Сателитских Сателитских Сателитских Сателитских Сателитских Сателитских Сателитских Сателитских Сателитских Сателитских Сателитских Радија: Ђ. Ђ. Стојановић.

Министар Сателитских Сателитских Сателитских Сателитских Сателитских Сателитских Сателитских Сателитских Сателитских Сателитских Сателитских Сателитских Сателитских Сателитских Сателитских Сателитских Телевизије: Ђ. Ђ. Стојановић.

Министар Сателитских Сателитских Сателитских Сателитских Сателитских Сателитских Сателитских Сателитских Сателитских Сателитских Сателитских Сателитских Сателитских Сателитских Сателитских Сателитских Интернета: Ђ. Ђ. Стојановић.

Министар Сателитских Сателитских Сателитских Сателитских Сателитских Сателитских Сателитских Сателитских Сателитских Сателитских Сателитских Сателитских Сателитских Сателитских Сателитских Сателитских Мобилних Телефона: Ђ. Ђ. Стојановић.

Министар Сателитских Сателитских Сателитских Сателитских Сателитских Сателитских Сателитских Сателитских Сателитских Сателитских Сателитских Сателитских Сателитских Сателитских Сателитских Сателитских Сателитских Телефона: Ђ. Ђ. Стојановић.

Министар Сателитских Сателитских Сателитских Сателитских Сателитских Сателитских Сателитских Сателитских Сателитских Сателитских Сателитских Сателитских Сателитских Сателитских Сателитских Сателитских Сателитских Радија: Ђ. Ђ. Стојановић.

Министар Сателитских Сателитских Сателитских Сателитских Сателитских Сателитских Сателитских Сателитских Сателитских Сателитских Сателитских Сателитских Сателитских Сателитских Сателитских Сателитских Сателитских Телевизије: Ђ. Ђ. Стојановић.

Министар Сателитских Сателитских Сателитских Сателитских Сателитских Сателитских Сателитских Сателитских Сателитских Сателитских Сателитских Сателитских Сателитских Сателитских Сателитских Сателитских Сателитских Интернета: Ђ. Ђ. Стојановић.

Министар Сателитских

Председништво одбору Бабушници из Б. М. Дапаточу свечаности за подизање споменика Краљу Ослободиоцу честитало, клицући Живио Краљ Александар I. Живео Краљ Милан.

Дана Поповић
Дана Зечковић
Таса Куцинова
Алекса Стевановић.

Одбору за споменик Ив. В. Краљу Милану Бабушници из Београда.

Одушевљени сви поносни целом нашом радошћу и свести грађанске и клички нашег Краља Ослободиоца!

Ст. Ребарац.

Начелнику ср. Бабушници из Београда.

Уз најлепше народне весеље на данашњи свечаности и свести дан придружујемо и ми наше најлепше жеље и поздрав клицући из срца дубоке душе: Да живи Ив. В. Краљ Александар I. Да живи Ив. В. племенити Отац Краља Милана. Слава, част, народу срца Лужничког, одана светлом старешинству.

Мајк Нешин."

Председништво одбору Бабушница из Свендрова.

Са најсрдачним жељама честита свечаности М. М. Ђорђевић нач. окр.

Одбору за подизање споменика Ив. В. Краљу Милану у Бабушници из Београда.

Најпоља је жеља свакидашња, указивати поштовање народа и за данашњи дан је достајте ту заказаној прилици свима онима који су Отаџбину нам честитали и желели нам Божје уважавања родитеља да нише заказали му Уживљавање.

Сима Ж. Јанишић нач. вој.

Честитам свечаности. Хвала на пажњи а много више на пажљивом предлогу. Живео Краљ и Господар Александар I. Живео Краљ Ослободилац Милан.

Мијаило Ковачевић.

Председништво Одбору лужничких из Нише.

Пека спомена благодарна лужничка шаљи на славу Његовог Величанства Краља Александра I и Ив. В. Краља отц. Живео Његово Висост Краљ Александар I. и Ив. В. Краљ Отац.

Тодор Стаменовић нач. окр.

Председништво одбору Бабушници из Пожаревца.

Честитам данашње свечано славље, пошаљи честитке спомена, свако ослобођену уваженом дну дичност нам Краља коме ће је то дужно поштовање и захвалност Ив. В. Краљу Александру I. да нама ослободилац Ив. В. Краљ Милан и нарни Краљеви лужничких.

Сима Настасијевић.

(настављење ће).

БЕОГРАДСКЕ ВЕСТИ

Први Суд. Данас у 8 часова пре подне настављће се у Првом Суду пандурице, који тиквалом многе оптужбе за злоупотребе и неслужбе. Наиме, у овом тешком Првом Суду доводиће данас у четвртак пандур из среза Јасе.

Благовештење најсрдачније и радошније, славља се од давнина, као и Божић и Духовски свечаности, радошће, у Краљ. Србије по-чело радити, и да највећу жертвовање радинима а радинику рада, који свакодневно Београд из Београда могу се обратити Биру у пивнице или усмено, а не другим путем у Краљ. Србији са-но писмено, и то за своју порезу поселити и марку за одговор. У нашој земљи нема ни-какве гомилане радинице — ланцеви дружења, да одмах дођу на ако неће затим моћи бити се управа постарала да не код прикладним мајстора рада напише. Свакодневно Београд из нове се да уз своју порезу сваког да ли не треба жалбе или старији радинат.

Концерт и трка на Калемегдану. Данас Забављено пољопривредно краја приређује у-дељу (8 ов. мес. по подне — Концерт и трку на Калемегдану. Ово се зада свима сима родитељима, који имају деце од 5—7 година.

Врачарске новорнате дао вечерас свет француску комедију у 3 чина — „Кокоф и ја" коју ће приређивају публици и а дога ништу ће давању чланови позорја Ниш-лавља лепе српске народне песме.

Мисеоц. Шесто пешачење пук Краља Краља пођу гарнизоном у Београдску тврђа-ву, отпочне се дуж у путу на дођењем на-пешар, пође ће се дуж ће ићи Ада и Вална-ша. Пут ће се кретати у Вештад у ужине у ноћ.

Вечери. Г. Борђе Крстић, апотекар из Скопља, који се са Госпођом Катарином Вер-ком г. Стојана Тодоровића трчала од. Српско чистоћа као нерешићима, тако и ро-дитељима.

Врачарски Штедионица. Од 12 септембра пастаје 13 недеља уплате удружења Врачарско Штедионице.

Артиљеријска подофицирска школа. На пред лог Команданта Аустаног Војног, а по решењу Господина Министра војног од 1 јула 1899 г. приликом се ове год у артиљеријску подофицирску школу у Краљевачу ће примљени: Они који ће добровољно ступити у ову школу, морају испунити сим условима: Да имају навр ше 17 ни старије од 20 година, што ће претходно бити доказано свештеничким уверењем; да су српски поданци; да су српског народа или да рођена гаранције или родне, што ће доказати крштеним листом; да су неожењени и да се неће женити док не буду произведени у чин ка-пара; да су способни за службу у артиљерији, а то у погледу тела и здравља, што ће доказати лекарским уверењем, које ће издати лекар, који буде за то одређен; да су способни за ученје артиљеријске науке, што ће доказати испитом, који ће се држати пред комисијом, која ће за ову сврху бити одређена; да су добрих моралних особина, што ће доказати уверењем старешине, под којим су до сада били; да су добре владања; да су одлични радници, а то

ОД ПРВОГ КАМЕНА СВИЛАМ ГЛАВИ

ПРВИ СРПСКИ ЗАВОД

ЗА ХЕМИЈСКО ПАРНО ЧИШЋЕЊЕ ХАЉИНА

ЗАВЕСЕ ШПАНЕРАЈ У БЕОГРАДУ

Г. ФИШЕРА

Високо поштовање пружат најбоље хаљине према на-
ЗАВЕСЕ ШПАНЕРАЈ У БЕОГРАДУ
Г. ФИШЕРА
Високо поштовање пружат најбоље хаљине према на-
ТАНАСИЈЕ С. РИСТИЋ 707
ПЕШАЧКИ
ПИШТОЉ

БЕОГРАД ТЕРАЗИЈЕ

ВИГОЊИЈЕ И ФУЛОВА

У НАЈБОЉИМ КВАЛИТЕТИМА И ПОСТОЈАНИМ БОЈАМА: СВИЛЕНОГ, МАРКА „СВИЛЕНА БУБА“, ФРАНЦУСКОГ D. M. C.

У № 20 и 30. ДОМАЋЕГ „MACOGARN“ И МЕЛИРАНОГ НА ШТРИНГЛАМА И КЛУБАДИМА

БЕРЛИНСКЕ ВУНИЦЕ И МОСВОЛЕ ЗА ШТИКОВАЊЕ

У МНОГОБРОЈНИМ ВАРОШКИМ БОЈАМА

976

ДОВИЛА ЈЕ У ВЕЛИКОМ ИЗБОРУ

И ПРОДАЈЕ ПО ВРЛО ЈЕФТИНИМ И СТРОГО УТВРЂЕНИМ ЦЕНАМА

ИСКЉУЧИВО ПРАВО ПРОДАЈЕ ИМА:

— **НОВО ОТВОРЕНА ПЛАТНАРСКА ТРГОВИНА** —

МИХАИЛА АРСЕНИЈЕВИЋА — ЧИКА МИЛА

У БЕОГРАДУ НА ТЕРАЗИЈАМА

КОНКУРС

Лекар општине града Врање г. Стеван Поварев дао је оставку на службу општинског лекара, из разлога што не отиче на неком страном универзитету да продужи студије медецинске, — што је општини потребан лекар целокупног декарства.

Кандидат може бити по могућству србин, словенин, или природњен Србин.

Плата му је 3.000 динара годишње са правом наплате сиромашких лица која плаћају од 30. динара па наниже непосредне порезе на годину, по 1. динар.

Рок за пријаву остаиа се до 1. Октомбра тек. године.

Кандидат треба да поднесе уз молбу документа о својој лекарској спреми.

Од суда општине града Врање 3. Септембра 1899 год. № 6338 у Врању.

944

ХОТЕЛ ВЕНЕЦИЈА НА САВИ близу **ТРАМВАЈСКЕ ПРУГЕ** за станицу железничку, а у исто време и на ђачку. Најпогеснији за преноћиште. Исти ХОТЕЛ који храни од више година продужавам и даље и исти сам изнова РЕНОВИРАО. Како за чистоћу, тако и за моју чувену СРПСКУ КУЛНУ као и ДОБРО ПИЋЕ, са врло умереном ценом, као и услугом тачном, препоручујем се поштованим трговцима, како овде тако и са стране, приликом њихова пролаза. Молим да ме посете где ће се о свему уверити и задовољни бити.

Београд.

С поштовањем

Јосип А. Петковић

гостионичар

959

МЕХАНСКО-КАФАНСКА ЗАДРУГА

Пошто је извршен упис и наплаћена прва пето-недељна уплата по акцијама ове задруге, а, према чл. 8. задружних правила; то ће на дан 23. Септембра тек. године од 9 сати пре подне, акционари механско-кафанске задруге имати свој редован збор акционара, у просторијама етаре пиваре Боторића.

На дневном је реду:

1. Избор управног одбора.

2. Избор надзорног одбора, и разрешење осталога одбора.

Позивају се г. г. акционари, механско-кафанске задруге, да поменуте дана дођу на збор и са собом понесу своје уплаћене књижице, на основу којих ће им се издати уверење за збор.

8 Септембра 1899 год.

Београд.

956 **Осиновачки Одбор**

Вуне за чарапе.

Перлета беле и у боји.

Плетна сте сорте

Рукавица кожни и мидера

Украса за женске хаљине као креп, панта., спиџере, појасантре, бортни и сних ситница за жен. ручне радове продаје најевтиније трговина

Влад. М. Благојевића

961 Београд.

ИЗДАЈЕ СЕ ПОД НИРЕЈУ од 1. НОВЕМБРА пасебна и пространа кућа у Крунској улици, БР. 38 (спрам немачког писпаништа).

Упитати у кући БР. 54 У ЛИЦА Краља Милана.

975

ШВАЈЦАРСКОГ СИРА

Правог **ементалера** добили смо данас, и продаваћемо га на више и на мање по умереној цени.

7 Септембра 1899 г.

Београд — Теразије

955 **Браћа С. Илић**

BESTE RHEIN & MOSELWEINE!

лиферује у Европи као прима позната и чувена фирма.

Peter Eckertz & Co

Weingutsbesitzer in Oberwinter a/Rh.

Под **гаранцијом** солидности квалитета сију сорти Рајнских и Мосел-Вина по всема умереним ценама — у орић. флашама или у бурадима —

Главни Заступник

за Србију и Бугарску

Марко Ј. Алкалај

824 Дубровачка улица 37

Нова Трговачка Штампарија (Киса Михаилова улица)

Одговорни уредник М. П. Живадиновић

Број 5 пара ВЕЧЕРЊЕ ИЗДАЊЕ Број 5 пара

БРОЈ 291. — 1889.
KLEINE ZEITUNG

МАЛЕ НОВИНЕ

СУБОТА 13. СЕПТ.
LE PETIT JOURNAL

Орган слоју које слободу куће, истини тоже, поваду праву, сиротињи трошк, творе што говоре и тако слуше отаџбини и српској земљи

ИЗДАВАЧ И ДИРЕКТОР ПЕРА ТОДОРОВИЋ ОДГОВОРНИ УРЕДНИК МИХ. П. ЖИВАДИНОВИЋ АДВОКАТ

Преки суд

Јавно суђење у Преком суду оптужених за атентат и велеиздају, упућује Величанствена и раскупљена лабуд вечни сиђи

ЧЕТРНАЕСТИ ДАН

11 септембар, субота пре подне

Пре суђења

Публика је пуштена у судницу у 8 сах. у јутро. Осим адвоката и странаца нико није дошао, а Пашићевих сведока. Сутрашњи сведоци, за које је суд наредио позивање да не дођу пред суд, не дошли су ни данас.

Почетак претреса

У 9-0 сах. уведени су у судницу оптужени Пашић и Пашићеви, поштo је суд донео одлуку да се испитају Пашићеви сведоци. Службени сведоци и Пашићеви, а ако неки нису ни сутрашњи сведоци, са је тако од оптужених и правоучесно дошло до суђења. Поштo је прекидом саслушање је је суд донео одлуку, да се Пашићеви дан сведоци саслушају, сутрашњему је претрес.

Сведоци

Љубомир Јовановић, књижар из Београда, 48 година, неоружан. С Пашићем је путовао из Ниша у Београд. Пашићеву је ушао у хаву Пашићевић и рекао како му је жао што због њега не може путовати с њим. Сведок му је рекао да је ту и Пашић и он се с Пашићем поздравио. Поштo је Пашићевић казао, Пашић са је питао за здравље, и он му је казао да му је мио. Више с не зна му пречице. Нису се разговарали, јер је ту ушао и капетан, а да су имали приличе можда би разговарали о обичним политичким стварима. О политици ниси ништа разговарали, јер је он био у такој близини, да је могао чути. Сведок вели да се Пашићевић бавио на ланце док је год ланца стајао, а Пашићевић вели да нађе ланца.

Љубомир Машић, „Мата", бивши професор, неосуђиван. Сведочи да му је Пашићевић дао рок да сврши гимназију 1887 — 1888. Пашић је тој шкуљу и питао за адресу Атанасија Петровића јер је мислио да напусти школу. Он му је дао адресу, али се не сећа да ли је он написао. Поштo је, видео седећи један да је нешто рукопис. С Атанасијем се поновао још у Београду. Заклеће се. Дангубе не зна. Сведок вели да су та другови звали „Матом".

Пашићевић тражи да се тај рукопис испита вештачки.

Сведок вели да је Атанасије часан и поштен човек и да ни један Србин није прошао крв. Сведок а да није сарадио код њега.

Пашићевић тражи да се Атанасије позове.

Суд одлучује да се Атанасије позове

ШВАЈЦАРСКИХ НОВИТЕТА:

СТ. ГАЛСКИХ: ВЕЗОВА И ЧИПАКА;

СТ. ГАЛСКИ „НОВИТЕТ“: НА БЕЛОМЕ МОДУ И БОЈИ ШТИКОВАНИХ ЧАРШАВА У ГАРНИТУРИ ЗА КРЕВЕТЕ И СТОЛОВЕ;

СТ. ГАЛСКИХ: МАРАМА ЗА БОШЧАЛУКЕ У ДАМАСТУ И ШТИКОВАНИХ СА ПАМУКОМ, ЛАНОМ И СВИЛОМ;

СТ. ГАЛСКИХ: НЕЦ ЗАВЕСА „НОВИТЕТ“ У ГАРНИТУРИ И НА МЕТАР БЕЛИХ, КРЕМ И У БОЈИ;

ЦИРИЦИКЕ: СВИЛЕ ЗА ШТИКОВАЊЕ И ПЛЕТЕЊЕ;

ШАФХАУЗЕНСКОГ: ВУНЕНОГ ПЛЕТИВА ЗА ЧАРАПЕ. 977

ДОВИЛА ЈЕ У ВЕЛИКОМ ИЗБОРУ

И ПРОДАЈЕ ПО ВРЛО ЈЕФТИНИМ И СТРОГО УТВРЂЕНИМ ЦЕНАМА

ИСКЉУЧИВО ПРАВО ПРОДАЈЕ ИМА:

НОВО ОТВОРЕНА ПЛАТНАРСКА ТРГОВИНА

МИХАИЛА АРСЕНИЈЕВИЋА — ЧИКА МИЛА

У БЕОГРАДУ НА ТЕРАЗИЈАМА

У ДУШАНОВОЈ УЛИЦИ

ПАРНО КУПАТИЛО

И

АМАМ

ЈЕДИНО КУПАТИЛО У БЕОГРАДУ КОЈЕ ИМА ТЕКУЋУ ПРЕЧИШЋЕНУ „ФИЛТРИРАНУ ВОДУ“

ради као и до сада сваки дан од 5 сати у јутру до 1 сат по подне за мушке, а од 2 до 6 сати по подне за женске. Од 6 сати до 8 у вече за мушке а уторником за мушке од 5—9 пре подне и од 5—8 у вече а од 9 пре до 5 по подне за женске.

Од 5 сати до 8 у вече за мушке. Недељом и празником за мушке; каде као и до сада.

Прва Београдска повлашћена опанчарска задруга

има богат избор свих врста опанака а нарочито

„ОПАНАКА КАПИЧАРА“

Такође има на продају 200 комада „ОДАБРАНИХ СВИЊСКИХ КОЖА“.

Цене су за сву робу сасвим умерене.

УПРАВА.

681

Нова Трговачка Штампарија (Кнез Михаилова улица) Одговорни уредник М. П. Живадиновић

Број 10 пара **ЈУТРЕЊЕ ИЗДАЊЕ** Број 10 пара

БРОЈ 291. — 1896. KLEINE ZEITUNG.

МАЛЕ НОВИНЕ

НЕДЕЉА 13. СЕПТ. LE PETIT JOURNAL

Орган оној који слободу дуго, истини тако, правду прво, савезним браћи, творе што говоре и тако служе отаџбини и српској мисли

ВЛАСНИК И ДИРЕКТОР **ПЕРА ТОДОРОВИЋ** ОДГОВОРНИ УРЕДНИК **МИХ. Кр. КИВАДИНОВИЋ** АДМИНИСТ.

КО НЕВЕРУЈЕ ДА ЈЕ

ЛЕСИВЕ ФЕНИКС

ЛЕКАРИ

ЛЕСИВЕ ФЕНИКС

Ударац. Дом. Добр. лекарник
Др. М. Николић
Сомбор

Сомбор М. Јовановић стр. 1851

Вуне и Вунице

ЗА ПЛЕТЕЊЕ ЧАРАПА

најбољег квалитета и по ...

Вуне перонске, средње дебљине у свој боји;
Вуне танке дебље „Кемгарн" врло модерне;
Вуне сваколике врсте од свако-врсне опиле;
Вунице обичне дебљине клот и шарене; и
Вунице дебеле „Детерлон" марке.

Добила је у огромном избору и продаје је са врло умереном ценом.

платежном тромесечном

КОСТИ НИКОЛИЋА И ЈОВАНОВИЋА

ул. Кн. Мих. и Теразије

Јавља: Као се узме најмање 5 ко... — 0/0 штрих-гаранција се да 10/0 одбијамо.

11 1/2 тромесечна на Србије најкраће време 960

Ц. К. СЕЛАКОВИЋА

ПАСТИЛЕ КАСКАРЕ САГРАДЕ

НАЈБОЉЕ СРЕДСТВО ЗА ЧИШЋЕЊЕ

Пастиле су одобрене у **Општој Државној Болници** и нађене као поуздано средство, које се проноси пакете телеге у цревима.

На основу њихово **Главног Санитетског Савета**, ове су одобрене решењем Господина Министра унутрашњих дела као специјалитет.

Најсигурнији је прописивање у трудноће и онима који пате од сталног затвора.

Кутија са 20. комада стаје 3 и по динара.

Употребе: у кутр пиће у вече једно до два комада за ранов прогутати.

Порученије уз доказу шиље се одмах.

Апотека код **„Цара Лазара"** код Мајарове улице преко пута „Београд Кредитног Завода". 96

МИЛОШЕВИЋ И НЕДИЋ

трговци Краљевски и Вуковић
улица Кнеза Мих. бр. 32.

ДОБИЛИ СУ ОГРОМАН ИЗБОР

ПОРХЕТА

КАО:

Цинц порхета, врло добри квалитет ширине лепих мустера по 70, 80 и 90 п. д. метар.

Фланер порхета, пун и танко у разне боје и врло лепих мустера по 70, 90, 1.10 и 2 д. метар.

Шпеф порхета најново сакупе ширине лепи дезени, боје пастуше постојане, по 1.10, 1.20, 1.40, 1.50 и 1.60 п. д. метар.

Мустери на жалбе пошт. шуље, кажу у Београду тако и на Суботу шаљемо бесплатно. Сви порученије извршују са тачно и одмах. 920

Вуне за чарапе.
Порчета бела и у боји.
Плетна све сорте
Рукавица кожних и мидера.
Украса за женске хаљине као крп, пантљ. синџене, појасмантира, бортни и свих ситница за жен. ручне радове продаје најсигурније трговина

Влад М. Благојевића
961 Београд.

Велико пољско имање од преко 36 сатара праве земље, далеко од Београда непун сат, продаје се одмах под кирију а и продаје се под повољним условима.

Имање је подесно за сваковрсне пољске послове и сточарство јер има и живу воду. За услове обратити се сопственику Ресавска улица бр. 9. — источни врачар. 989

ПРОДАЈЕ СЕ РАДЊА

ЈЕДНА НАЈЖИВЉА РАДЊА У Београду са **30.000** хиљада дин. продаје се одмах са повољним условима.

Писма под Н. К. 100 постреставе. 974

ШВАЈЦАРСКОГ СИРА

Правог **ементалера** добили смо данас, и продајемо га на више и на мање по умереној цени.

7 Септембра 1896 г.
Београд — Теразије

955 **Браћа С. Илић**

ЖУТА на продају од тврдог материјала са украшеним балком, зида тврдога. Кнегиња, Нишгушка улица бр. 60 942

ВЕЛОСИПЕД добри сигурни, који конструише и продаје он одмах због одласка сопственика у иностранство. Упитати у кошак „Златну" Кнез Михајлова бр. 65. 942

КЊИГОВОЂА

Вичан књиговођству немачком и румунском језику, прима се за хонорарног књиговођу и и стално; коме треба нека се нареди обратити редакцији овог листа. 987

ПАРНА МАШИНА 4 КОЊА СНАГЕ по-крета, појевно нова продаје се уштапи Ј. Добровића Косовска улица бр. 6. 950

У КАФАНИ КОД „ВЕЛИКЕ СРБИЈЕ"

на теразијама, пореч добра вина има и чиста природна винска сирћета, на литар 0.40 пр. а на више јефтиније.

с' поштовањем
Богосав П. Марјановић
кафеција.
835

Пашићева исповест

Завршна реч Пашићева пред Пресиј Судом читав је политички догађај. Мисли и суђења, изнесена у тој исповести, важна су сама по себи, и она би имала свој значај и онда, да их је изговорио и казао обичан грађанин радикалац. Наравно, да је њима важност у толико већа, што их чујемо из уста првака њему припаднике, чујемо их од хладнокрвнодушног вође радикалног, од самога — Николе Пашића.

Али не само по суштини својој и по личности која је истиче — та је исповест исто толико важна и по времену и приликама када се дешава, као и по начину како се дешава.

Г. Никола Пашић један је од оних ретких радикала, који је једини прави радикални који је пуних двадесет и пет година радикализао и истицао се у пречедове, а опет за то никад није био ни хајдук ни хајдучки вођа, већ увек и свуда државотворни елемент, који је сређивао, ни оковао, ни ничим оборавио. Сви други неки угледнији радикали подносили су на страну хајдучења и свакојака гоњења. Једини Пашић био је то „тајџе". За се узме међу радикала онде, где се дели по чисти и жалу плодови каине борбе, а ни га никад нема међу онима, где се подноше напори и жртве. Он је срећно напустио Ниш и из страшне и кривне 1883. год. Док су његови другови по Главного Одбора, у тешким околина, у Зајечару слушали како им г. Рајовић декламује о јевропску пресуду Пресног Суда: „ја...ја... сирт"... г. Н. Пашић чуо је ту пресуду, само да лакше дахне; чуо је за њу тек преко новина и чуо као тако негде у Румунији, у Букурешту, у најмекој сигурности!...

Прва и једноставна је Пашићева одсуда било је ово његово последње тамновање у Пожаревцу и сад овај прилог због атентата.

Тако, после пуних двадесет и пет година свога радикализања г. Пашић се пак пред суд сам лично дурео с једном истински одликом и истински опасном ситуацијом!...

Јес, у свом педесетогодишњем веку и двадесетпетогодишњем политичком животу, г. Н. Пашић дошао је сад први пут у положај да се одбијабо сучи сам са самим собом, да се суочи с једом прошлошћу своју, да озбиљно подвргне критици део свој посладашњи политички рад и то како свој политички рад лично, тако исто и политички рад своје радикалне странке, коју он већ 20 година води!..

Да, ту се сад први пут Пашић нашао пред страшним проблемом: бити или небити? Он је ту сад први пут стао пред отворен гроб и осетио једну њему неумитне сирти како се зотиче чела његова. Он је ту сад први пут морао да загледа у оку тајанствену бездан што се смрт зове и сам да завири у отворену раку која пред њим зија и у коју су хотове, у многоме и његовом крвавом, легли већ толики другови његови.

Он је појмио и разумео сву пресудну важност онога трењутка када последњи пут говори пред својим судијама, када даје последњу реч којом има да одбрани не само своју главу, већ и своју част, и то не само пред садашњошћу, већ и пред судом будућности, који ће му тек потпостно изрицати.

У томе свечаном, судбоносном и страшном трењутку Пашић је у души својој осетио једну неодољиву потребу и једну свету дужност да рече истину, да искаже оно што у истини као Србин мисли и осећа и из његове узбуркане душе и потресена срца нађиле су се оне истините мисли и они искрени осећаји које смо ту онолико од њега чули.

Јер ако икада и игде, сада и овде Пашић је чисто збиља само оно, што у истинити мисли и осећа!

Велика забисност и тежина трењутка чисто су га обасјале родољубивим увиђавношћу; њему се разведрило и у глави и у срцу и он је као Србин осетио само једну голему и неодољиву потребу: — да буде искрен, да каже оно што у истини мисли и да каже оно што у истини мисли и осећа, да се чистосрдачно и искрено јавно исповеди !..

И он је тако и учинио, без обира-ња како ће се то допасти његовим политичким друговима, а нарочито без обира-ња како ће то принити они турјски шпијуновани, који бадаги брзе срп. радикале и српске народне слободе, а у истини једино им је стало до тога, да и у овој земљици што дубље посеју семе нечитога раздора и бескрајних размирица из којих би само они прели користи.

Ето, дакле, на што г. Пашићева завршна реч пред Пресни Судом заслужује нашу општу и особиту пажњу. Она је обима Пашићева јавна исповест, која нам исто тако неће рекли једини политички тестамент.

Сам Пашић вели:

„Пошто сам изјравао затвор, јер сам се решио да се повучем с политичког поља. То је искрено, господо, и немојте ни замерити, јер ја, над вам реч никад нећу после да је опоречем".

И ми овде верујемо Пашићу. Ми верујемо да су оно његове искрене мисли и осећаји, што их је изнео у својој завршној речи. О тога ћемо и ући да их реком разгледамо.

СТРАНЕ ВЕСТИ
(од 9 септембра)

Цетиње. У службеним кругама нада је у суботу дарова краљевић Данило са својом 9 14 годишњом невестом принцезом Јелом кћерју Јулијом и Марјором

Бео. На обласи на шпанску буторску владу решење је, да предузме извесне мере у својим дипломатским заступништвима у иностранству. Како с породице краља Александра, рада тога не се састати уклучити дипломатско заступништво у Атини и на Цетињу, а по свој прилици и у Паризу, пошто су то шпанској влади та заступништва најближа.

Кан. Руски парни спуштајући прекосеа су овде у 9 сат. ује поше на „Пољарној Звезди". Прот њима су парадирали војници с великим ратним бродом.

Париз. „Орор" доноси ову вијест, коју је потврдио Дирекуе Влади републике: краљ је не слобоје. То се вели за њиме нашим не часно. Од данас је њу неспокоја да се поврати престо краљевски. Он је жртва јавна и да-ље. За њиму да Француска изјавим протеста сама, за сам неки. Море ће се ово тек сада сматрати, кад немадно овде ни једног Француза, који би се тврдио за власти, који је друга учинио.

Париз. Поводом пословања Дирекуе министар војни Јеврард Галиме изјао је дисеју седници, у којој се вели да је та сиуру сирт. Он је мртву пошиковати помиловану, као што су се понашали претходи режими ратног суда. Не може бити ништа говора на о помилу каквомгод. Закључак је донесен је ратника:

„Молимо вас — а ако је потребно, заповедиму ви — да забраните процесат и само на бу-дућност да изјаснте. Знамо ми, који је ратни суд, и Француску."

Париз. Влада је поднела предлог за амнестију. Код парламентарне усвоје ти предлог, сва ће бо последња тога рата да изјасне оптужба против Мерсија и да Пикар одмах ослобођен. Ако ће ратни суд бо скренуо суђење Зола и Ренаку, потребан је нарочити Кассационен ратна суда и Аирајом удешен. Обојица би се имали задовољити нарочито. Али Зола и Ренаку ни сад нашао да то није довољно. Хоће да „Фигаро" прати Дрејфуса и његова брата из-југ. Хоће ће сутра поклати пиштоље.

Карлсруха. Дрејфус је данас пре подне прошао овде и одмах код свога рођака Балсберга на његову имању „Ла Кентан." Дрејфусова жена, која је сутра пошла на Париз, пристиће вечерас Дрејфусово здравље се добољша и ју је рана нешто. За њено уклоно брзо се сазнало, али њено изазвало великог ужасања. Овде су приказали масти клетве безбожнице.

Цариград. Бугарски краљ Борис је ставио приватни боравак у Кумкапу имала су чекања. Полицајци су нарадили, у којима су Бугари гледали пријатно одобрења султанова кад је на њима уштуца полиција ради у Кумкапу, и одустала од нападова да се Србима у ствари знало за праве намере Турске је овог свиња монархије на умарске Срба. Пољаци је да се испуњавају бугарских жеља нит ни каквом неодвојеном Срба, који су већ у-дарили против њих.

Цариград. Немачко посланство је у Ђа-ди Турска и из Порте службено демантовано вест новин листова о тобожњем састанку цара Вилхелма према преузимању Македонију Аустрији-Угарској.

Цариград. Порте је од коначно привољи бугарској влади право, да кад Турци и Арнаутбарји на бугарско-турској граници подиже стражарје.

Париз. Једна данашња радикалног умерења јавља: Немачку мисију за организовање Турске начиње су учесници Конгреа. Да ли по-ведени органи овоју изненађења, увиђања ли су се многе ефикасна и немачка у Отпуно одликовања свој изгубили француске шинорне батальоне, официјалну културу, и ако-ће сви они ускоро себи доћи. Исто тако су у-прави 6 септембра у чишћења села Лаже изградити поселиће борбе, у којима су бугарашки с великим успехом и ако-ће сви они ускоро се-ћи. Ово је сигурно.

Лондон. Напредни одбор за изложбу југословенских умет у Риму у телеграфисао је јавно-ме заштитнику против жалујућих словенских уредника из Напредно из конгреа, и предлог гласила поклоне жртвовност слободне државе, да се у Риму отвори одбор. Он-бор је по реду, ако се поклоне жалбе на одлуке, да се обрати министру предсеђнику гроф Туну и да протестује против — да Туну је ако-ће дозволио ратификацију, наименовање је привилеговања полицијске управе. Према томе ово сутра ако-се донесе одлуке по жалби Мобу тако одлуке словенских колегија на Напредни ће су ви ауту и сутра после одне стиће ће у Брњки. Клирикални пласки листови, који окопатљу с антисемитским вођицама, ауту напредни влади, која је пробијује брутално угушавање Словенства. Они тако да се Пољаци рада обрано мирну уредништа о осталим Словенима.

ИЗ НАРОДА

Из Врања, 27 августа*), пишу нам:

Благодарење. У учитеља и учитељица прошлогодишње школе по доласку одлуци на своје прошлу школу, дошли су са својим ученицима 24 авг. Благодарењем у сед. свебрају прошлогодишњег школског друга Николе Маленовића. Његовог Величанства Краља Милана I. помадавата високим одликом, да би и у души свеђанског сеоског трајала својом милошћу и добротом, коју је краљевски Намаљаство испољава према Србији, истицали до Дом славног ујемчаних Обреновића.

Благодарењу су присуствовали: окружни начелник г. Љуба Јовановић, окружни начелник г. Стојан Стојановић, окружни лекар г. Тура Стаић са целим осталим корпом, школски надзорник г. Димитрије Марић, директор земаљске гимназије г. Ђорђе Ј. Вујић са наставницима и ученицима, поносе свих надлештаљства са особама и великим број грађана. За време благодарења радио су свеи ватрогасци. Поклон ученицима: Његовом Величанству краљевом поклоњена је мала сребрна чаша са ликом Његовог Величанства Краља Александра I. и Његовог Величанства Краља Милана I. исклесана на чаши, а на дну је ликовина.

У сеи благодарења свеи је учитељ сваком ученицима дошао предавање о Његовом Величанству Краљу Милану I. и обасјао им ову значајну.

У живе ниже пажња и понтовање према Твору данашње Краљевине Србије Његовом Величанству Краљу Милану, такође на сеи сеи је учитељ радословио од данашњу одлуку, да се сви ученици пред слике Његовог Величанства Краља Александра I. украше и слике Његовог Величанства Краља Милана, који живог ученичког Краља Александра I. најнеговог напитничке пројаве.

У учитеља је душност, да у сеи складно, гајо дубав, поштовање и предавност према Краљу и Отаџбини. — На ово ће га још

*) Због неспособности поштара у овоју сеи ових ниже нисмо је до сада могли да добијемо. Уред.

ских дрекцијских, него што их ни у једном далеком Његовом Величанству Краља Милана.

Приносеним жртвама на олтару народног уједињења и среће своје отаџбине Његово Величанство Краљ Милан слушајући и дајући поданицима, не само овог, већ и сутра народа, само уварати пример родољубља.

И нама учитељи имају на истом основном раду и то баш у праву, који за свако подобрење ума да наблюдају пажљиво Његов Величанство Краљу Милану, да ће нам и са своје ученицима не прекину Георгу тодле молитво благодарности, што им сачува овај по нам једини дрогоцени дар, и да ће нам за подарује дар нашег малог Краљу Александру I, и увенчаном му Родитељу и нашем малом Осло бођоцу Краљу Милану.

Они су нама учитељи поштују сваштоли своју дужност и плодовити су ју, и тврдим убеђењем, да ће само овим путем од свладаних отворити свом Краљу Александру I. поштују, којима ће остварити своја Божја планова. Му предмет, оданости и уједињене Србства.

Дописник.

БЕОГРАДСКЕ ВЕСТИ

Народна Скупштина нако свакидашњи састанак се у Нишу 20 ов. ове.

Шампионат Србије за 1899 год. На једно годино до сад није била тако јака конкуренција за шампионат, као ово. Ово нашли најбољи играчи учествоваће, а свака је игра у овом погледу, да се бори до краја и за одлично титулу шампиона, што значи да ће борба бити оштра, а игра ово најзанимљивија. Најобљашњи су нам дидети г. г. Драго Рибникар и Ст. Сабић. Поглавни из Шапца је дошао, у недељу, у 1 час по подне, и вратили ће се истог дана у Шабац. Ту ће у недељу 6 и 5 часова по подне, у 2 часа по подне, на истом Пр. Срп. Вел. Друштва, где ће свакн играч имати да наиграва још три круга. Публике, која жели да види добавке трикова, треба да дође у друштвени дом још до 2 часа, јер ће бити поднет нешто ово места. На трибинама стоји прва, победнице стуба запрано једна жупица.

Врачарски позориште „Св. Сава“ данове вечерос у Недељу под „Славијом“ у једну драму у 3 чинова с певањем од Јове Дејановића: „Хајдук Вељко“. У овом ће се певају поглавно народне игре четворо на број, комад српске.

Самоубиство под возом. У летак при подне око 10 часова, једне чобек средних година, по имену радник потао се подуже пруге пруге, и ставивши главу на шине, чекао је воз. Тако каквине, баш да шета где се налази једна жена Бугарија. У тренутку, када је воз пролазио, опазивши се жена за Бугарија, те је ово учинило брзином пребацио преко шина, при чему баш брзи бутина и онога га смрвила ово. На лицу места брзо се искупио много свет, а и кондуктер станице је наишао на лицу места да учини записа. На лицу места дано, да ли је то самоубиство, или случајан догађај.

Стамбеновићево тестамент. Још је у прошлогу члана покрте писмо г. Г. Живојновића, оставе тестамент покојног Стамбеновића. Поред осталог покојни Стамбеновић је оставио је 300.000 дин у злату за свој, који је хоште високо ово, за чије је ово прилично отказати какво писмо у духу српске мисли, отаџбине, вере, о моралу, истине, о раду приредили и чувају народног идеала. За награђени овога конкурса одређена је награда од 1000 дин. Такође истицање сваки радовања са једним бесплатно. Поред тога оставо је Друштву Св. Сава, Друштву Српске Деце и Друштву Српска Дечанска по 2000 дин. а трговачког овладини 4000 дин. Нашом каквом сам са лишим и прете бранитељима, да се дају онако баш велико знаке који народе најбоље темате из техника.

Концерат за Калемегдану Данас у недељу 12 о. м. прекрасна свира Гостоља приредиће *Велики Концерат* у корист свога Дечанске забавиште калемегдане парке, те сваки:

1. *Дође овог забављеног*, која ће свирати, доле-мости, и за Београд пано заходите *Дечију* туру — свирању и туру у уживању. 2. Најродније комичарке г. *Мицу Јовића*, који ће на комите шалиње свирке из современог друштва и 3. *Врло лепога*, који ће свирати одабране комаде. Програм на плаке. Улазница за сваког 50 за дету 20 о. дин. Почетак у 3 часа по подне.

Бродарска вести. — Пошто су укљашене свитње за свобрађај Београд - Радунски, то се јавља трафаветну, да ће трговци брод, кеч и пре. дан тут недељно пловаће између Београда и Радунска и то: из Београда полазиће они и четвртком у 9 часова у јутро, а из Радунска уторком и петком у 9 часова у јутро. Ова тарифа важи до 20. септембра, ово године.

Обустављено исплаћивање. Народна Банка обустављи је исплаћивање новица у злату о сребру на подређене време.

Курс. Јуче је на београдској берзи курс наполеону био 21·22 д. а 100 фор. 201·20 дин.

ТЕЛЕГРАМИ

„МАЛИМ НОВИНАМА“
(од 11 септембра)

Будим - Пешта. Услед доставе од стране српског генералног конзула, притворен је јуче у Будим-Пешти г-р Милан Симуновић, због шпијунаже и подизања лажних вести.

Бечь. „Кореспонденц-биро“ доноси са компетентне стране, да је са свим неоснована вест, коју су пронели будимпештанским листови, као да су ппа аустро-угарска монитора допловали под Београд. Дунавски монитори нити су у том правцу отпловили, нити у опште постоји намера да то учине.

Париз. Генерал Брок, шеф главног генерал-штаба упро је. — У дневним овају продукно је Бернаже испитивање документа, који се, да ће с тиме бити готов четврт у петрку.

Кик. Руски цар и царица отпутовали су у Дармштат, испраћени до железничког двориштa од принцезе Хиришевице.

РЕПЕРТОАР НАРОДНОГ ПОЗОРИШТА

Уторник, 14 септембра: *Народни посланик*, поворишна игра у пет чинова, превод с немачког.

Четвртак, 16 септембра: *Кнежева*, трагедија у пет чинова од Ватсо-а, превео и немачког Никола В. Хорват.

Субота, 18 септембра: *Госпођа Јелетинка*, поворишна игра у пет чинова, написао Едвард Дитц Булвер, превео с енглеског Стеван Поповић.

Недеља, 19 септембра: *Данина* представа. *Наход и Сабла*, комад из индиског живота у четири чина, с певањем, из прадовстви Стевана Сремца написао М. Миљковић. — Вечерња представа: *Дон Карлос*, драма у пет чинова, написао Фридрих Шилер, из старог инфицског народног Кнеза Пол, превео с немачког Мих. Р. Поповић.

ИЗЈАВЕ

Известан свезок у прном Суду, кога ја лично и данас не познајем, суимичи ме, као да сам ја лично за нене брошуре и да ми саучесник. На нели, да сам се ја и крио од њега у Загребу, док ме Балутрић није укрижаио.

Изјављујем да је свеобоба што се мене тичи неистинито, јер се не бавим политиком нити ми треба, а сва моја путовања у иностранству била су увек разним трговачким пословима намењена, што могу и доказати.

Моја верност и одзност као војника и грађанина позната је где треба, а моја скромност не дозволава ми. да се хвалим.

7. септембра 1899 г.
Књажевац.

Љубомир Д. Тимнић
трговац

Подписани признајем сам до Министарског надзиничког дела радикалног странке, верујући да радикална странка и њене вође раде на корист Отаџбине и Краља.

Али пошто сво увидели да странке не доносе никакве користи нашој Отаџбини и Краљу, а сигурно је се надзиничког дела и народноправности радикалне вође и странке, то данас ме признајем ни једној политичкој странци, ни радикалној, већ остајем верни подданик Његовом Величанству Краљу Александру I и Краљ Отаџбини.

Јован Стојковић, Димитрије Ф. Јанковић, Милојко Цветковић, Цветан Дуванковић, Миленко Стојковић, Ђорђе Богдановић, Велимир Ј. Цветковић, Вајра Матровић, Вељко Ј. Николић, Стеван Стојковић, Никола Ђ. Стојковић, сви из Шабота. Велимир Милојковић, Радисло Милојковић, Стеван Милојковић, Никола Јовановић, Мирјам Миленковић, Велимир Костадиновић, Тома Стевковић, Тодор Миленковић, Стеванчо Матровић, Радива Стојковић, Вељко С. Стојковић, Јанко С Стојковић, Стеванчо Живадиновић, Ђорђе Живадиновић, Никола Филиповић, Ранђел Филиповић, Јованка Филиповић, Стаменко Тодоровић, Илија Матић, Трифко Поповић, Маринко Матровић, Ђорђе Матровић, Илија Станковић, Ђорђе Н. Јовановић, Младен Живић, Јован Филиповић, Димитрије Јанковић, Ђорђе Петровић, Вељко Р. Милојковић, Гаврило Ј. Јовановић, Ђорђе Н. Матић, Тома Филиповић, Гаврило Јанковић, Јован Ђ. Јанковић, Стеван Стојковић, Миленко Младеновић, Златан Стаковић, Андра К. Николић, Коста Радовановић, Мирољо Петровић, Илија Павловић, Вучко Живковић, Цветан Живковић, Јован Ђ. Стојковић, Јован Стевановић, Марко Вељковић, Крста С. С Павловић сви из М. Крчмарице, Никола Стојковић, Никола Стојковић, Лука Ђорђевић, Ђорђе Цветановић, Илија Јовановић, Стеван Богдановић, Јован Р. Цветковић, Стојадин Илијић, Стеван Јовановић, Илија Богдановић, Стевко Стевановић, Вељко Ђорђевић, Мирко Миљковић, Гроздан Ристић, Коста Цветковић сви из М. Врлоша.

Гласани на општини В. Врлошки од нишког.

31 Августа 1899 год.
Врлош.

Неки смо били и неки смо смотрали за главнове радикалне странке Умерили се, да не кртиде ни воде добру, него се од данас одрицемо у свима свиј политичких партија у Србији и

Од данас искључно служимо Његовом Величанству Краљу Александру I-ом и Домаћ Обреновића на уљна наша имиљења Отаџбини.

Милан Илић, Пантар Илић, Ђорђе Илић, сви из Кнежевића Никодије Андрејић, Пантар Кирић под, Милан Илић из Бољковића свеједи Рад. С. Ђурђић, Ђ. Ђ. Ђорђевић.

13 Августа 1899 год.
у Пударцу.

Да је свај прешао верни своме оригиналу који се код нас зове *вашљивлак*.

Пов. Ж. Стевановић из Пударца.

23 Августа 1899 год.
Пударци.

До данас нисам припадао ни једној партији, нити ја знам шта је то партија.

Како до данас, тако и од сада, нисам био, и нити желим, бити, упорни према властима и закону само желим живети.

Краљу Србији Александру I и отаџбини до сада сам верни био, и од сада ку ући бољи и верници бити, док је мој дед Јосим Кнежевић-ки био поданик Краља Милана I-ог од 1858 године до данашњег и њиме Обреновићево, што сам и ја исте вечне мисли. Поданик искључивости и одлучи заповеди увек сам поћоран.

19 Јуља 1899 год.
Бучје.

Драгутин Гашић
унук Јов. Гавриловића
из Бучја.
среза трстеног. окр. Крушев.

Многи смотрају да сам радикал и да припадам радикалној странци; а ја нису странку потпомагао; и ако се ја и радикалима ни другим нити нису странке ни у чему потпомагао. — С тога, а и услед отказања покровитељства Његовог Величанства Краља Милана Обреновића Актавне Војске, сами последњи пут изјављујем да не припадам радикалној странци; — већ радим и служим у корист данашњег престола и вама нам Отаџбине.

16 Јуља 1899 год.
Стубла

Драг. В. Илић
884 земан из Стубла

До данас нисам припадао ни једној политичкој странци, а ако су ме смотрали да сам припадао којој политичкој странци, ја сам чинио нисмен утврдио бо са мојим потписом.

И од данас служићу Династији Обреновића, Краљу Србије Александру I и Његову отаџбину у којој сам рођенио.

20 јуља 1899 год.
Почековина.

Милан Николић земан
882 из Почековине
ср. трстеног окр. крушевац.

16 овог месеца у 10 сати пре подне у цркви Светог Николе на новом гробљу благовремено-годишњи парастос нашој вољној и непрекидној мајци

СОФИЈИ П. МИХАИЛОВИЋ

удови

молимо наше сроднике и пријатеље да изволе присуствовати овоме чину.

Ожалошћена деца

Ђ-ке: *Милена*, синови: *Михаило* и *Панта*, рет. *К. Вашићевић*, снаје: *Драгиња* и *Милева* унучад и праунучад.

988

КЛИТИЈА ЗА НЕГОВА ЛИЦА И ТЕЛО

ЗА ЗАШТИТУ ОД ЗИМЕ И ЗИМСКИХ ВЕТРОВА ЗАШТО ЧИСТИ ПОРЕ, ЛЕЧИ ЧИРЕВЕ, ОСВЕЖАВА ЛИЦЕ И ЧИНИ ГА ГЛАТКИМ

ПУДЕР ВАЉАН ЗА ЗАШТИТУ ЛИЦА И ТЕЛА

ЗАШТО ЧИСТИ ПОРЕ, ЛЕЧИ ЧИРЕВЕ, ОСВЕЖАВА ЛИЦЕ И ЧИНИ ГА ГЛАТКИМ

ГОТОВИХ ТАУСИЋ

Цена једне кутије 2 динара. Добија се свуда у свима парфимеријама, дрогеријама и апотекама.

Главна експозитура: Београд, Теразије 1. Добија се свуда у свима парфимеријама, дрогеријама и апотекама.

Ј. Зеленбург, Београд, Теразије 1.

Позивамо на наређење све наше муштерије да тражећи клитију, пудер и сапун од ружа, траже само оне које имају печат Петра Бана, апотекара и власника Радила.

КРОЈАЧКА РАДЊА

МАРКА С. ПЕТРОНИЈЕВИЋА

добила је велики избор, *правих француских и енглеских штофова*, за наступајућу сезону.

С поштовањем

Марко С. Петронијевић

928

ИЗДАЈЕ СЕ ОД 1 НОВЕМБРА засебна и проста кућа у Крунској улици. БР. 38 (спрам немачког посланства).

Упитати у њој БР. 54 УЛИЦА Краља Милана. 975

ШВАЦАРСКА СВИЛА ЈЕ НАЈБОЉА

Трајност мирођије чистота укуса, снага, ако је ваздухопловна пошиљка, чува се до 1940. године непромењена.

Сопственици: *завичаји, сеоска огњишта* су за нас *најсветија* и *најдража* имања.

Ко продаје за Србију *сем дрогерија* на *граници*, а онако *чисто* и *чуо* за *трговину* *мирођијама* и *чај*.

Цена чаја 1 УНЦА са *цедуљом* (комплет) 31 динар

Безплатно обавештење

ЦЕНОВНИК на више врсти сеоданог *Швацарског* чаја *најбоље* врсте, *најтежег* укуса *најчистијег* мириса, *најумеренијих* цена.

П. Тарбањић Београд — Сава. 765

ПРАВИ РУСКИ ЧАЈ

увози право РУСКОГ ЧАСНОГ ЕКСПОРТНОГ ДРУШТВА „КАРАВАН" ИЗ „МОСКВЕ"

Може се добити у свима бољим колонијалним и деликатесним радњама. —

Тражи поштом на пошт. марку као и на гусле бећарске. —

Главни заступник за Србију

МАРКО Ј. АЛКАЛАЈ

Дубровачка улица бр. 37.

896

СТАН ЗДРАВ И ЛЕП од тврдог материјала са 3 одељења свако је засебно и може и по два уједно у сваком има по 2 собе, кухиња сутерен, подрум.

ПРВА СРПСКА ФАБРИКА ЧЕТАКА

МИЛАНА РАДИВОЈЕВИЋА И КОМП.

у Београду.

Јавља своим пошт. муштеријама да је спремила на стоваришту своју сорти четака и да је према томе у стању извршити све поруџбине врло брзо и тачно.

За поруџбинама и навештајима нека се обратити у канцеларији ове фабрике преко пута општинског суда у кући „Уједињена" № 2. 971

ПРВА СРПСКА ПАРНА ФАБРИКА ТЕСТА И ШЕЋЕРЛЕМЕ

КРАЉ. АЛЕКСАНДРА УЛИЦА БРОЈ 18

ПРЕПОРУЧУЈЕ своју РОБУ како сиво тако и у умотворцима по најумереније цене.

Квалитет робе не уступа ни у чему квалитету робе страних фабрика. За ЧИСТУ и СОЛИДНУ РОБУ ГАРАНТУЈЕМО.

С поштовањем

Лазаревић и Николић

975

УВЕК СВЕЖЕГ И НАЈБОЉЕГ

Сира Ементалера

Може се добити у свако доба код познатог, јефтинијег но игде тако за ко куи преко 5 кила дебиће по 4 дин.

С поштовањем

Бошко Д. Јездић

преко пута Коларца

984

Јефтиније но игде, ситне оправке у пола цене за оне који купују амреле код мене

СУНЏОБРАНА И КИШОБРАНА

ПРВА ХРВАТСКО-СРПСКА ПОВЛАШЋЕНА ФАБРИКА

Свако ко поштује коректност трговачког живота, сигурно ће ми дати за право да сам ја једини који је у стању да испоручи робу која одговара свима захтевима.

Цене су врло умерене.

Нолиман. Свободан сам сарадник познатог листа *Новости*, па ћу ако сам ја *најбољи* у струци, *најбољи* и у *рекламирању*. Зато ћу ако сам ја *најбољи* у струци, *најбољи* и у *рекламирању*.

Фабрика и спремиште сунцобрана је *увек* на истом месту. Тако да, ма *сваки* сунцобран *Нолиман* купљен *сада* или *пре* 10 година, *увек* ће моћи *поправити* у *мојој* радњи.

Моја је *најбоља* *реклама* *сваки* *сунцобран* *Нолиман*, који је *сада* *у* *употреби*.

КОНКУРЕНЦИЈЕ НЕМА — ЈЕР ЈЕ ЈЕДИНА ЈЕДИНСТВЕНА — ЈЕДИНА ЈЕДИНСТВЕНА — ЈЕДИНА ЈЕДИНСТВЕНА

МОША АБРАМ МАЦА

ФАБРИКА СУНЦОБРАНА

Београд, Теразије 1, Теразије 1, Теразије 1

Београд, Теразије 1, Теразије 1, Теразије 1

Београд, Теразије 1, Теразије 1, Теразије 1

Број 5 пара ВЕЧЕРЊЕ ИЗДАЊЕ Број 5 пара

БРОЈ 300. — 1898.

KLEINE ZEITUNG

МАЛЕ НОВИНЕ

НЕДЕЉА 12. СЕПТ.

LE PETIT JOURNAL

Орган свију који свакодан дуде, истину тиме, шешају ноше, сопствују телеги, творе исте говоре и тиме слуше отворени и срећној живот

ИЗДАВНИК И ДИРИГОР ПЕРА ТОДОРОВИЋ ОДГОВОРНИ УРЕДНИК МИХ. Ж. КИВАДИНОВИЋ АДВОКАТ

Узвишени тренутак

Изношење и суђење пред Пекиш Судом коначно је завршено. Јуче су учињена последња доследења, саслушани су још неки сведоци, на које су оптужени позивали и тиме је суд сво тражење правде окончано и сад остаје само да суд изрекне своју пресуду.

На и то најважније пресуде није више далеко — судија не оно већ бити извршено и ми ћемо чути по-следњу нерешену реч изговорену у суд. реч кривцу и невољну, реч суд-боносну, коју цела земља са кудом и срдачним трепетом ишчекује већ од толико времена.

Нити можемо, нити смемо претпостати ту узвишену судску одлуку и напред погађати камо ће она бити.

Али једно смо већ рекли, да ће тог говорити, па то исто и сада понављамо:

Ми се удаљо, ни тврдо и непоколебљиво верујемо, да ће пресуда српског суда бити праведна и законита, да ће оптуженима бити пресуђено једнако по делима и учинима њиним без осветања на ма какве друге обзире.

Међутим, сматрамо за своју обавезу новинарску дужност, да овде истакнемо један разлог и нешто факат.

Учења посматрали злочинаца, њихових навика и њине природе, пошли су до тога уверења, и то данас у науци већи као правило: — Да су велики злочинци скоро увек и велики лекови, да ће је лагано престало тако рећи друга природа и да их свако лако може наговорити на лагање, пошто су и сами томе наклоњени.

Ту научну истину опазимо и на атентатору Књежевићу. Од дана када је затворен па до данас, он је три четири пута већ свој главни посао чао тешење, час поричући да су му неки од оптужених били саучесници, подстрекачи и помагачи у извршеном злочину.

Психолошки целисно, могло би се узети да је најразумније и истини најближе оно, што је атентатор рекао одмах у првом тренутку када је ухапшен кад још није имао времена да се толико прибере, те да нарочито самишља и намешта, како ће свој злочин објаснити, које ће људе окривити и како своје саучесниче означити.

Тек доцније, када се охладио, прибрао и добио времена да не тешине о свему размисли, могло му је пасти на ум, да свој прошњи исказ мења и предупређујући, да можда како кривце крије и заклања, а да кажем право тешети, нарочито још ако је кога било ту, да га на то потстакне.

Не уништајући ни се тежак, тужљив и опасан задатак, да пресудно рекнемо где је истина, ми ћемо овде констатовати само ова факта:

Да се код атентатора јасно види уњајање, лагање и домишљање, пошто он о једној истој ствари три четири пута мења свој исказ и час крије, час опет правда неке људе, за које је у почетку рекао да су му саучесници.

Нашим читаоцима позната је сцена, која се десила на суду прошлога четвртка, када су оптужени давали своју последњу и завршну реч пред судом, где је атентатор Књежевић свечано изјавио, да му т. г. Јанко Николић, Пера Ковачевић и Димитрије Јовић саучесници у злочину, као што их је било обелешио у први час при своме првом саслушању.

Право да кажемо сви тежитељи начин, на који је атентатор Књежевић сео то изрекао пред судом, нас је приличио изненадио и у нашој се одмах појавила сумња нека је бити да је он код неких научен и поучен да тако и говори.

И доиста, атентатор је истога дана између 1 и 2 сах. по подне преко шиљбока позвао капетана Микића, предао му један запечаћен јекшер и рекао да је поклоном да отворено само у случају. Одмах је за тим изведен пред неједну власт и после саслушања и у питањ, зашто није одмах казао истину, већ је прво сам себи непотребно терећење оптужених, и да је тако, и како је Књежевић је одговорио, да га је на то наговорио канцелариски капетан г. Јоца Ђорђевић, који је чуло затворенике све до самоубиства Живка Анђелића, а тада је смешао.

Књежевић прича да му је т. Ђорђевић рекао:

„Ти видиш, тебе неће спасе, па бар буди човек и немој за собом кући остале луде, који се још могу спасти. Ето поглеђај само овога Влајка Николића. Он има 4 деце, као чистац златне зубуке, па што, бојаш, да они остану сирочићи без родитеља, кад их ти можеш спасти! Што ће ти друштво за смрт? Кад ти мораш умирати, онда умри сам. И што да трпиш ти те као какву стрпину вуку на Крагујеву и вешају за кола. Боље убиј се одмах сам.

„Ево, кад буде последњег дана на претрегу, ти устани и јавно порећи све што си до сад тврдио; реци слободно да си атентат извршио сам, па ти ту није нико помагао, да су људи које си до сад теретио, потпуно невини — реши то, па ће ти онда бар лепо неке остати код живота, кад већ нораш умрети. А ја ти после ћу ће бити кињени и мучени, ево ти овај ваошћен јекшер. Хркни га у гркљан, те прокли и раздрли гушу, да неш ја часак сврпити. А да ће би те тиоје поришње пало у очи и што се посумњало, ти најпре порећи одмах чим те почне да пита, па онда другим дан наведи пред суд, па онда другим дан опет остани при томе тврдњу да су те ти људи наговорили. А ток последњи дан, кад буде право последњу реч, ти сасвим све опорекни".

Ето, тако прича Књежевић да му је г. Ђорђевић говорио и у потврду за то вожда јаписки јекшерак јекшер, који му је, како каже, г. Ђорђевић дао, а он претрегу, који је одмах за тим као своју противречности извршен, нашен је исти такви јекшер и код г. Таушановића. Само се Таушановић брани, да му се откинуло на пантаљонама дугме за „хозентрегере", па је он 2—3 јекшера, који су били у џепу у његову затвору, извадио један и употребио га место дугмета. У џепу Таушановићеног затвора није нађен никакви јекшер.

Наравно, да је усled свега тога капетан г. Ј. Ђорђевић морао бити одмах ухапшен и окован, и над њим се сад води строга истрага, чије ћемо резултате ускоро сазнати.

У тврди ли се збиља ово што атентатор казује, онда је за њега и стидно и кажосно, да се један пакетић официр, један човек који је до данас сматран као поборник закона, могао толико забо-равити, да поступе издајнички своје службе и своје заклетве.

РУСИЈА И СРБИЈА

Под овим насловом донео је петроградски „Хералд" овај чланак:

Руски трговци одавно познавали су добро, и што је велики руски лекови могу учинити, да у њихим друштвеним пробијати одређеног правца Србији, то је учинили. На свим њима ако је при том помоћи пријатељ-ствене, да се њихо позивање у унутрашњих приликах српских дотиче у Русији на то да ако и друге ствари, тако исто, као што и странци подстрекано пажње и крепа под утицајем пријатеља пожељавања српских симпатија. То је тешко да ће ико истр, као што Пашкевићеву створили себи имовине у Русији за онако, што тако пријатељ руски пријатељи.

Али, чињени одмах Србији прека једна пословица: доказа и у прву линију и прва Србија, којој су руски задруге оказивати. Русија је у тому отишла подала за пријатељ-ство, ставивши своје интересе у једно више другог, је и поступно помагао, што су у нашем великом народу пробудило разних особа интерес према своме народу, за које добро и као брата и које би од свих њих хтели да сачува. А данашња Русија као онакав, какав је одлучан у нашем владању, трпеће да ће она, нити у тому једно друго пословање учинила, само повећано према његовим добрим намерама, правилне њеного жешкого и дубоког пријатељства-ности на благостање словенских народа.

Ова, Русија, која нема пословати да не-што по одузимају своје симпатије словенским племенима према словенскима која је она сва-ка напреда, и која, и у том, је она за сва-ранице у којима имена и реда стеку могућ-ност, да ову увек у словенском раду за бо-љетак свога племена.

У тим правцу можемо с великим задо-вољством да примимо и нашу вест у нашем бесједном специјалном телеграму од 5. сеп-тембра. Ми исказно можемо да се изјављу-јемо одмах, да је благодарно нама дело-во-тога, да пажњу по стварја пријатеље пословање у нарочи политичких правила, да је о-дмах као само прима на нама; а вожда и свима своје моћи, у колико год је дозволено, да дођете да нама благост, како би се упра-вило сту за пријатеља и пријатеља. Ми се по-чињу нарочи пријатељ, да ли ће ако ће ако ће ако

БЕОГРАДСКЕ ВЕСТИ

Пресуда. Суђа у 8 сах. пре подне нарочи ће Преки суд пресуду надопотуженима за дело атентата и велеиздаје. Ми ћемо одмах после изрицања пресуде саопштити нашим читаоцима пресуду.

Дошао у Београд. Има већ неколико дана како се у нашој средини бави г. Милован Бајовић, начелник округа и председник суда у Подгорици. Г. Бајовић је дошао у Београд са својом старом мајком, где се мисли стално настанити. Отац и дед г. Бајовића погинули су једног истог дана у нашем прном рату са Турцима. После рата г. Миловић је као малолетан одведен у Русију, где је школовао. Г. Миловић је у Петрограду свршио правни факултет са врло степеном. Породица г. Бајовићева је из Шаранина у Херцеговини. Шаранци су последњега рата потпали под Црну Гору.

Преки суд ће, како чујемо, довршити своју рад најдаље до 20 о. м.

ИЗЈАВЕ

Многи наши пријатељи и познаници питали су нас којој политичкој странци припадамо и којој смо припадали; па то ни сами не знамо одговорамо, да смо од како смо стекли право мислити смо у политици увек припадали „Либералној странци," коју смо сматрали, и сматрамо да је представник реда, рада и напредности, и да је поглед на опште српске ствари, да тој странци и данас припадамо и да ће нас као такове, служећи верно и одано нашем Уставном Краљу и Господару, истицати.

Будућа Српска Народна Скупштина, Министарство Краља и Господара Ср Нишког.

Потписати до 1897 године, припадали смо народној радикалној странци нашим је ако суде наше поједине ствари странци.

Зато изјављујемо да смо од данас не припадамо ни једној „политичкој странци" већ као слободни грађани верно и одано Краљу и Отаџбини.

Дима Цветковић, Петар Цветковић, Ђорђе Тасић, Михаил Цветковић, Димитрије Мајсторић из Вилендарске општине Варошке гр. Нишког.

Потписати смо сви радикали, али од како је Његово Величанство Краљ и Господар Ср бије изашао да ни је Србија прича од свега, од тада сви ћутимо политизирати, већ слушамо само Краља и Отаџбину.

Гатовци са Ивандолског досађаја, којим су чинили радикални правци хтели нашу милу отаџбину гурнути у пропаст.

22 августа 1899 г.

у Бушавницу.

Радоје Алексић
ђак Бушавнице бив. општ. писар

ОРФЕУМ БУЛЕВАР
(Orpheum Boulevard)

Претпоследња представа
гостовање
1. БЕЧКО ВАРИЈЕТЕ ДРУШТВО
Управник: Бертолд Фирет

НОВО! **ГУСЛОНИ** НОВО!
као чаробни паradисти

Сваки дан нов програм

Почетак у 9 часова.

Улазак: I ред 1 динар, II ред 0·50 дин.
948

ПОЗИВ НА УПИС
НА НАЈБОЉОЈ ОСНОВИ И НА СОЛИДНИМ УСЛОВИМА
ОСНОВАНО ЈЕ
„ДРУШТВО ЗА УЗАЈАМНО ПОМАГАЊЕ ПРИ УДАЈИ И ЖЕНИДБИ"
У КРАЉЕВИНИ СРБИЈИ

Пошто су друштвена правила од радикалне класе потврђена, то Управа позива на упис у чланство овога друштва, које је организовано на сигурној основи и на здравим темељу, јер су му за циљ сваке месечне уплате спречавати један пре погибли друштвених проблема.

Друштву је сваки члан у уверење потпуштањем интересирано колико своје чланове при удаји и женидби, а сви тога и да чланове помоћу, утешењем и добротом помоћи у стрпљењу, поштењу и несебичности. Право и дужности сих чланова обележена су у друштвеним правилима.

Редовни чланови-ице при упису дужне су ове уписнице 10 динара и за књижицу 50 пара дин. во сви се уписници исте отпла-ћивати постепено у року од 4 месеца. Сви сиоти, дужни је сваки члан-ица плаћати месечни редовни улог од по 50 пара дин. до удаје или женидбе.

Помагачки чланови плаћају 10 дин. годишње; утешавају по 50 дин. и добротвори најмање по 100 дин. једном за свагда.

Редовни чланови могу бити сви без разлике пола, године старости, вере и народности, женидени и неудати, малолетници и деца. У њихалиште и исходне рачунају се и удовци, удовице и женовани рашкидници супруга. Малолетнике и децу могу уписати родитељи или старатељи.

Право на свадбену премију задобиће редовни члан-ица од дана уписа па за петеку пет месеца, а сва се погибља одмах после удаје или женидбе. Премије се разрезује годишње на све чланове и чланице из сваг начина.

Разрез је на премију у прво годину чланства по 5 пара динарских, а после сваке године чланства повишава се сва премија за 5 пара дин. тако, да до напунетих 10 го године чланства иамоће поступни разрез до 50 пара дин. Прва свеме, ако Друштво у току сних 10 година буде бројило не више од 30.000 чланова свадбена премија за тамоће члана или чланицу највећо суму од 10.000 динара; ако ли ће пародина буду равнаје увећали и дуже време пробивали у овоме Друштву као вредни чланови, тамне ће опрадано је, да ова задобијају и већа права на добит при удаји или женидби.

У Београду ради упис ове друштвене повереници: г.г. Војислав Илијић трг. у Коларчевој ул. до г. Росулова; Перо А. Ђорђевић новинар, сарадник „Београдских Новости;" Никола Вачански трг. до г. Ђурђевог апотеке; Радивој Стефановић, апотека г. Трнић Стефанов

Број 10 пара ЈУТРЕЊЕ ИЗДАЊЕ Број 10 пара

БРОЈ 301. — 1900.

МАЛЕ НОВИНЕ

KLEINE ZEITUNG

ПОНЕДЕЉАК 23. СЕПТ. LE PETIT JOURNAL

Онда сиђу на слободу људе, истине ради, правду ради, говорити тј. дати, такође ради ствари, стварности и правог мисли.

УРЕДНИК И ДИРЕКТОР ПЕКА ТОДОРОВИЋ ОДГОВОРНИ УРЕДНИК МИХ. П. КИВАДИНОВИЋ АДВОКАТ

НАЈВЕЋЕ СТОВАРИШТЕ

ПОРХЕТА И МОЛДОНА

КАО:

Циц-порхета трукованог у лепим шарама;

Порхета тканог за дољње ствари клот и пругастог;

Фланер-порхета најелегантнији и врло топлог, клот и у мустрама;

Мода-порхета за женске блузе, у дивним и укусним десенима;

Штоф-порхета у ширини од 120 с. м. а у вамрично лепим штоф-мустрама тако исто и:

Молдона чеснос и немачког клот, на пруге, каро и на шестинама.

Добила је у богатом избору и продаје врло јефтино

платнарска трговина

КОСТЕ НИКОЛИЋА И ЈОВАНОЗИЋА

ул. Кн. Мих. и „Теразије".

Мустре од свију артикала шаљу се на захтев у целој Србији — бесплатно. Поруџбине се извршују најбрже. 986

ПРВА СРПСКА ПАРНА ФАБРИКА ТЕСТА У БЕОГРАДУ

КРАЉ АЛЕКСАНДРА УЛИЦА БРОЈ 18

ПРЕПОРУЧУЈЕ своју РОБУ како овде тако и у унутрашњости по најумереним ценама.

Квалитет робе не уступа ни у чему квалитету робе страних ФАБРИКА. За ЧИСТУ и СОЛИДНУ ИЗРАДУ ГАРАНТУЈЕМО.

С поштовањем

916 **Лазаревић и Нешановић**

ТАНАСИЈЕ С. РИСТИЋ

ГЈУЖЏАР 767

БЕОГРАД—ТЕРАЗИЈЕ

Дошао је нешаљиву продају новог „АУТОМАТ РЕПЕТИР РЕВОЛВЕР" калиба „Бренинг" 1899. год. који је један до данас пронашт ако најсавршенији проналазак и систематизам у свима државама.

С тога ја препоручује чиновницима војничким при набавци сада потребног им оружја, као и г. г. официрима војним те обраћа нарочита пажња, јер је оружје врло лако и врло згодно за носење, а међу тим опасно дејство је преко 200 метара и тачније него ма какав револвер.

Онако и сигур на шта се тада може дотлеђи и спрстно свако оружје шаљем проспект на захтев, шаљу свакоме на захтев бесплатно.

Сингерове

ОРИГИНАЛНЕ ШИВАЋЕ МАШИНЕ

невероватно су у усавршености и трајности, слуге за целог у мотрењу и праћење су из најбоље шиваће машине у српским и влашким радњама.

Г. Најдлингер Београд до Кар. Банке

Шивају мустре под А. Тинјоле
печата, Кућлер трг.

у Шивају мустре под К. Николића тутовца

Судом протестованом
пекарском лопаром
824

ЗА ЈОРГАНЕ

Атлаз, најбољи квалитет, врло лепих боја, шир. 160 с. м.

Дамаст, чисто вунени, најбољи квалитет, разне боје, шир. 160 с. м.

Сатен, чисто вунени, најбољи квалитет, разне боје, шир. 140 с. м.

Сатен пола вунени, добре квалитет, разне боје, шир. 140 с. м.

Добила је у великом избору, а продаје по врло јевтиној и умереној цени.

ШИВАЧКУПУЉО-ПЛЕТАРСКА РАДЊА

Милошевића и Недића

Прође Врачанској и Вуковој.

Мустре на захтев шаљемо свакоме бесплатно а сви доручене наруџбине одмах. 985

ОРФЕУМ БУЛЕВАР

(Orheum Boulevard)

управник Бертолд Фирет

данас последња представа у којој гостују

Музикални кловни

ГУСЛОН-ТРИЈО

певачица **Маргита Далош** и **Јулије Валнер**

Сутра у уторак нове сензационе снаге

Почетак у 9 часова

Улазак: I ред 1 дин. II ред 0·50 дин. 994

600 КОМ. ХАБИГОВИХ ШЕШИРА разног фасона и величине ФИЛЦАНИХ и полу цилиндере **по 3 д.** ком. У БИРО-У до Златног Топа. 912

ПРОДАЈЕ СЕ РАДЊА

ЈЕДНА НАЈЖИВЉА РАДЊА у Београду са **30.000** динара дин. продаје се одмах са повољним условима.

Писма под Н. К. 100 poste restante. 974

КАФАНА „БЕЛИ ОРАО" нађе се под кирију од 1-г Новембра ове године. За погодбу обратити се сопственику Краљ Милановој улици број 110. 986

Два стана

од 1 Новембра издају се у кући Николе Спасића Кнез Михаилова улица. Упитати чувара куће. 990

ПУЖИЊСКО ПУЖИЋЕ, из најновије артикле Може одмах отпутити, нарди по способности, наџница је на захтев. Обратити се управништву Малих Новина. 970

Мало Коментара

Већ је прошло три недеље дана, од како је у овом листу изашао чланак под насловом: „Плодови сулудастих амбиција", и полемика око тога чланка између српских и хрватских листова на Приморју с једне, а наспрам српских листова „Дубровника" и „Срп. Гласа" на „Мале Новине" с друге стране, никако да престане.

Гласило умерене хрватске странке у Далмацији, сплетеко „Јединство", назалило је на тог чланка оно што му је требало, да бе комплало, да от српске дање хрватске дипломатије, противи Срби: као да они теже преко границе монархије, и ако смо ми баш противно уверавали, доказујући, да је српски народ у тој покрајини испрани и лојалан, и да се у Далмацији не може констатовати никакав успех какве странке хитације. Ну како што су Хрвати на довољна два три хиљадонаша Кнеза Николе - на које смо ми указали — да испљету из тога гнијезда њене majestatis против свега српског народа на Приморју, тако су хрватски листови мислили, да су у чланку „Малих Новина", нашли довољно материјала за доказу основаности и оправданост низовог денунцијантског и шпијунског рада против Срби.

Са хрватским листовима ми се немамо упуштати у полемику. Државне и писане свеколике хрватске штампе, без разлике политичке боје, против Срба у опште, а оних на Приморју на по се, сувише је политички немарално, сувише одвратно, а да би ово ми икакви воље, да се с њом мешамо. Ако смо, при свем том, узели да напишемо овај кратки коментар нашем чланку, то смо учинили и чинимо из других разлога и побуда, а не што писимо, да нам треба дадати рачуна збиринама нечке клапарије, коју улогу данас играју хрватски политичари, да је лакше остварити своје „хрватско државно право".

Ми се, дакле, овим нашим коментаром обраћамо српским листовима на Приморју, који су нападали и не престају нападати на „Мале Новине" и њеног писмика, због чланка: „Плодови сулудастих амбиција".

Нарочито се у томе истакао „Срп. Глас", који је, на суров и гадан начин нарочито на г. Перу Тодоровића свакојаким пограма, на начин од кога би се писац имао стидети, ако би имао образа, и ако г. П. Тодоровић и није писац тога чланка, него му је аутор човек, који не припада реду журналиста и који у полемици с нама не зна ни једне мишљене незавичне и потпуно самостално. И како што тај чланак није написао г. П. Тодоровић, тако га нису ни инспирисало ни Њ. В. Краљ Милан, као што би се то хтело да доказе у 36. бр. „Дубровника" у чланку: „Ко ће нећи чашиће". За чланак „М. Нов." кој је на Цетињу тачно одговарајуће дознао је, — како смо рекли, — Њ. В. Краљ Милан кад и остала публика београдска, која овај лист чита. Чланак је сводили акт дотичног писца, а не дело чије било инспирације.

Оволико „Срп. Гласу" и „Дубровнику" на знање, а господи на Цетињу на умирење.

Рекао приповедач, да је чланак „М Новина" била горка пилула за многе; али је та пилула намењена била спасоносној српској јавној мисли, које је кривицом неких себичњака почело погрешно да гледа на догађаје у Србији и отпрешно да суди о своју политичкој суд бини. Сваки искрен и планетан патриота српски, признаће с нама заједно, да српска журналистика, са часним изузетцима, данас не стоји на висини свога позива, јер у место да бистри, она му ти помоће у народу. То у неколико ред ди и за српско питање на Приморју, које као да су изгубили сваки политички компас, од како је легао у гроб умне Бјелановић. Кадећи преко снаге њре књазу Николи, они су овакими писањем на себе и на своју поштеног народ на Приморју якучили сумњу, коју су појачали Хрвати гадним и шпицујским денунцијантским радом у томе, књез Никол, амбицијозан и уобразан, посматрајући култус који неколицина с његовом личношћу тера, топи се у блаженству, у месту да сачетује опрезност и уздржљивост. С нестајањем Бјелановића, као да је нестало и памети у српских новинара на Приморју. „Срп. Глас" мисли, да ће се јединствена српска на Приморју најбоље обезбедити, ако у свакој свом броју буде пенао химне књезу Николи, и ако његово буде сваки час, и кад треба и кад нетреба потсећо, као кобу шап појасе.

Бити добар и одушевљен политички декламатор, то још не значи бити и добар политичар. Патриотизам на Приморју јамачно се не може бранити на раде на развитку националне свести српске, као што се то није бранило ни за доба Бјелановића, који је на том завалтку радио с пуно такта. Таква рклама постаје сумљива, кад се без потребе поводи с вољу са Цетињем или Београдом, и кад јој се придаје политичких тенденција.

Али, нерадовати души мисле, за и онда раде за српску мисао, кад јој својом радњом само шкоде. Гамбета је сачетовао своим пријатељима, да непрекидно раде за Елзас и Лотрингију и да непрекидно мисле на њу, или да их никад јавно не спомињу. Нека се на ту поуку угледају и оне српске редакције, које својом прекутношу или више компромитују стварнародну, но што још помажу, имајући нада на уму, да суђбина Србства не зависи од њихова решења нек од одлука моћнијих фактора. Ето што само на народа брбља на Приморју ону горку истину.

И још нешто. Доиле српски приморски листови дични култусе Кнеза Николе терају онако, ек свим без жеирања, на штету своје покрајине, дотле они мисле да су стекли признању, да су на кладљуву династију у Србији матрошаг, да су у томе и бестактност, ни какав трех с њихове стране. Осталим преко свако ире, кад се из Београда домиче Кнезу Николи и остали претенденти, ма на српски престо: К себи руке! — српски листови на Приморју мисле да раде патриотски, кад се ставају у службу претендента и кад пољују да се у Србији свеховеле тражиће, које се подражавају и потхрањују од српских непријатеља, који се користе властољубивим амерама претендента.

На прибележака, које су нађене код њених правих радикалних, као и на исказа њених сведока на претресу код преког суда види се, како је у њих вођа радикала у Србији, пред неким сељашма глорификирао владавину раскинеа Алекс. Карађорђевића, човека, који је у истини био оруђе аустријско, који је дозволавао, да аустријски конзул присуствује сеизницама српских министара, и да контролише њихову радњу. — а како онет трпи у Србији Краља Милана, који је примивши круну у Србији, затекао сета два батаљона редовне војске, док да три батерије топова и један једини ескадрон коњице, који је малену снагу војену равнао до тога стушња, да она данас броји шеснаест батаљона пешадије, једну читаву дивизију коњице и пет бригада артилерије редовне војске, не рачунајући друге корисне ратне установе и спрему, и који је, мимо тога, број питомаца за војену академију повишо од двадесет на две стотине годишње. Немамо дале спомињати друге повнаторијске тековине, које су у Србији под његовом владавином стечене. Ако дакле Краљ Милан није умео да пеза за српску мисао, умео је он да ју да ради, и јамачно, ако што је до данас за њу урађено, претеже оне лепе државне и песме, које је испевао Кнез Никола.

Неки српски листови, као да не виде ово чега се ради, и ако мисле да служе српској идеји, они се, без прозиру да борба, која се данас у Србији води, није ни партијска ни начелна, у смислу политичком, него да је то борба династичка, коју су повели претенденти. То је полиуколо ровење против династичке династије, у коме се не преза ни од политичких убојица, као што то свеловне многи покушаји, да се и наследник Кнеза Михаила отарани на други свет на онај исти начин, којим је и Кнез-Мученик уклоњен са овога света.

За све дакле тражиће у Србији носе одговорност претенденти. А листови српски, који немају ни једне речи да осуде агенторе и агентуре, и оне, који су моралне подкретачи таквих изочинстава, него још повлађују такву штетну радњу против Србије; листови, који граде нападнуту страну, а кади оними, који за све оне несреће носе моралну одговорност. — Такви листови, или не знају шта раде, или су поткупљени, па тако пишу. Било једно или друго, они ни у ком случају не служе интересима Србије и Срстна. Од свију несрећа најнеће је за сваку земљу, кад се дешавају чести промене на престолу, јер оне спремају навесну промет државин. На у место да српско јавно мњење и они, који га стварају, устају и осуђују такву штетну радњу амбициозних претендената у које се убројава и „Господар Црне Горе и Брда," који се у тим напасће са својим сетом Карађорђевићем и опет ороком, — у место, велимо, да српско јавно мњење баца квагмну на такву убистеену радњу, она једина своја делом, заведено и погрешно обавештено о приликама у Србији, баца се наменом на оне, који мал не постоше жртва изочиначког предузећа тих српских претендената.

То је, што треба једном да се ана. Докле год српско јавно мњење једном не нарече праву претенденту и док не осуди ону у Србији у борби против краљевских прерогатива, као и онда, кад интрнгама индиректно помажу изазивати у Србији кругу и строжу унутрашњу уредбу да онима демагогију дакле хрвате против стаља у Србији, — умех они то чине ради својих личних рачуна, а не, што би им интереси српске државе ни сруг лежали. То је, што се нам Србије не знаи не увиђа.

Крајње је време, да се једном почну озбиљно бистрити појмови у народу српском. А како у том бистрењу појмова леки јенство и за његову бољу будућност то ћемо и ми рад учинити што можемо, да народ почне бистро гледати на догађаје и здраво судити о своју рођеној суђбини. Како ће се нам то гледати с Цетиња. то се нас ништа не тиче.

Број 10 пара **ЈУТРЕЊЕ ИЗДАЊЕ** Број 10 пара

БРОЈ 301. — 1899. KLEINE ZEITUNG

МАЛЕ НОВИНЕ

ПОНЕДЕЉАК 13. СЕПТ. LE PETIT JOURNAL

Нигда сећу ни слободу куће, истине ради, правду ради говорите тихо, тако ште говоре и тиме сами спасите и спасићу имена.

ИЗДАВНИК И ДИРИГТОР **ПЕРА ТОДОРОВИЋ** ОДГОВОРНИ УРЕДНИК **МИХ. Н. ЖИВАДИНОВИЋ** АДВОКАТ

НАЈВЕЋЕ СТОВАРИШТЕ

ПОРХЕТА И МОЛДОНА

КАО:

Циц-порхета трукованог у лепим шарама;

Порхета тканог на лозове ствари клот и пругастог;

Фланер-порхета власинатог и врло топлог, клот и у мустрама;

Мода-порхета за женске блузе, у длинии и укусним песмама;

Штоф-порхета у ширини од 120 с. м. а у канрелно лепим штоф-мустрама тако исто и:

Молдона, чешке и немачког клот, на пруге, каро и на цветићима.

Добила је у богатом набору и продаје врло јефтино

платирана трговина

КОСТЕ НИКОЛИЋА И ЈОВАНОВИЋА

ул. Кн. Мих. и „Теразије".

Мустре од свију артикала шаљу се на захтев у целу Србији — бесплатно. Поруџбине се извршују најбрже. 984

Сингерове

ОРИГИНАЛНЕ ШИВАЋЕ МАШИНЕ

произведене од у употребљености и трајности, најуже за уобич у конструкцији и продаје се за најбоље шиваће машине у струковим и канцелариским радњама.

Г. Најдлингер Београд до Нар. Банке

и Шиваће мустре код А. Гинзлера агента, Краљева пут

у Шиваће мустре код К. Николића трговца

Судом протекционисте пенетентна дворска 894.

ПРВА СРПСКА ПАРНА ФАБРИКА ТЕСТА У БЕОГРАДУ

КРАЉ АЛЕКСАНДРА УЛИЦА БРОЈ 18

ПРЕПОРУЧУЈЕ своју РОБУ како овде тако и у унутрашњости по најумеренијим ценама.

Квалитет робе не уступа ни у чему квалитету робе страних ФАБРИКА. За ЧИСТУ и СОЛИДНУ ИЗРАДУ ГАРАНТУЈЕМО.

С поштовањем

916 **Лазаревић и Новаковић**

ТАНАСИЈЕ С. РИСТИЋ

ГВОЖЂАР 787

БЕОГРАД—ТЕРАЗИЈЕ

Дошао је пошљедњу пролиу књиг „АУТОМАТ РЕПЕТИР РЕВОЛВЕР" система „Аронсон" 1899 год. који је усвојен до данас, признат као најсавршенији произвођач и интересантан у свима погледима.

С тога ко препоручује чиновницима чарчијама при набавци њиа потребног им оружја, као и г. г. официрима којима се обраћа нарочита пажња, јер је оружје врло лако и врло подесно за ношење, а због тих својих дакако је скупо 200 динара и такође него ко најновијим револвер.

Само и упућује на тога се тада може довољно и сигурно своје оружје видети приликом на срећно, нама свакоме на велико бесплатно.

ЗА ЈОРГАНЕ

Атлаза, најбоље пантоне, врло лепих боја шир. 160 с. м.

Дамаста, често лужнице, најбоље пантоне, разне боје, шир. 160 с. м.

Сатена, често лужнице, најбоље пантоне, разне боје шир. 160 с. м.

Сатена тешу тежност, најбоље пантоне, разне боје, шир. 140 с. м.

Добила је у великом набору, а продаје по врло умереној и штедљивој цени.

манufактурно-галантеријска радња

Милошевића и Недића

преко Призренској и Вуковској.

Мустре на захтев шаљемо свакоме бесплатно и сви поруџбине извршујемо одмах. 935

ОРФЕУМ БУЛЕВАР

(Orheum Boulevard)

управник Бертол Фирет

данас последња престава у којој гостују

Музикални клоини

ГУСЛОН-ТРИО

певачица **Маргита Далони и Јулије Валнер**

Сутра у уторак нове сензационе скагге

Почетак у 9 часова

Улазак: I ред 1 дин. II ред 0·50 дин. 904

600 КОМ. ХАБИГОВИХ ПШЕШИРА разног фасона и величине ФИЛДАНИХ и поду цилиндера **по 3 д.** ком. У БИРО-У ко Златног Топ. 912

ПРОДАЈЕ СЕ РАДЊА

ЈЕДНА НАЈЖИВЉА РАДЊА у Београду са **30.000** хиљада дин. продаје се одмах са покољним уџбеником.

Писма под Н. К. 100 poste restante. 974

КАФАНА „БЕЛИ ОРАО" изаје се под кирију од 1-г Новембра ове године, са погодбу обратити се сопственику Краљ Михаилова улица број 110. 980

Два стана

од 1 Новембра издају се у кући Николе Спасића Кнез Михаилова улица. Уштати чуварс куће. 900

ПРОВИЗИЈОМ ПУТНИК, за одеске артикал Може одмах отпутити, нарада се способности, најуже је на захтев. Обратите се председнику Милош Новаке. 970

Мало Коментара

Већ је прошло три недеље дана, од како је у овом листу изишао чланак под насловом: „Плодови садашњих амбиција", и полемика око тога чланка између српских и хрватских листова на Приморју је једно, а напрасни српских листова „Дубровника" и „Сро. Глас" на „Мале Новине" с друге стране, никако да престану.

Гласило умерене хрватске странке у Далмацији, спљетско „Јединство", изванредно је на тог чланка оно што му је требало, да би показало, да су умерене хрватске денунцијације против Срба: као да оне теже преко граница монархије, и ако смо ми баш противно уверавали, доказујући, да је српски народ у тој покрајини испрван и лојалан, и да се у Далмацији не може констатовати никакав успех какве странке агитације. Ну као што је Хрватима довољна два три хиљадописа Кнеза Николе - на које смо ми указали — за исплету из тога стицан њене најјаснији против свега српског народа на Приморју, тако су хрватски листови мисли, да су у чланку „Малих Новина", нашли довољно материјала да доказују основаност и оправданост њихове денунцијантске и шпијунске рада против Срба.

Са хрватским листовима ми се нећемо упуштати у полемику. Држање и писање спљетске хрватске штампе, без разлике политичке боје, против Срба у опште, а оних на Приморју на по се, сувише је политички немотивно, сувише одвратно - а да би ово ми имали воље, да се с њом меримо. Ако смо, при свем том, увели да напишемо овај кратки коментар нашем члану, то смо учинили и чинимо из других разлога и побуда, а не што мислимо, да нам треба ћаратн рачуна жбирима бечке камарили, који уложу далеко веће крвне политичари, да би лакше остварили своје „хрватско државно право".

Ми се, дакле, овим нашим коментаром обраћамо српским листовима на Приморју, који су нападали и не престају нападати на „Мале Новине" и њеног писиника, због чланка: „Плодови садашњих амбиција".

Нарочито се у томе истакао „Сро. Глас", који је, на суров и гадан начин насрнуо на г. Перу Тодоровића свакојаким поганма, на начин од кога би се писац имао стидети, кад би имао образа, и ако г. П. Тодоровић и није писац тога чланка, него му је аутор човек, који не прима ни једног шурњанџије и који је у положају, да изује ноге је имиљеље незавидно и потпуно самостално. И као што тај чланак није написао г. П. Тодоровић, тако га исто није инспирисало ни Њ. В. Краљ Милан, као што би се то хтело да доказе у 20. бр. „Дубровника" у чланку: „Ко ће кабо пиониће". Да чланак „М. Нова" који је на Цетињу толико одлоглашен доиако је, — како сио рекли, — Њ. В. Краљ Милан кад и остали публики београдски, који овај лист чита. Чланак је спонтани акт дотичног писца, а не дело чије било инспирације.

Оволико „Сро. Гласу" и „Дубровнику" на знање, а господи на Цетињу на умирење.

Радо признајемо, да је чланак „М. Новина" била горка пилула за многе; али је та пилула написана била санираљу српског јавног мњења, које је кривицом неких себичњака почело погрешно да гледа на догађаје у Србији и погрешно да суди о својој политичкој судбини. Сневки искрен и паметан патриота српски, признаће с нама једнако, да српска журналистика, са часним изузетцима, данас не стоји на висини свога позива, јер у место да бистри, она мути појмове у народу. То у неколико иреди и за српске листове на Приморју, који као да су изгубили сваки политички компас, од како је легао у гроб умни Бјелановић. Каснија преко свике мере жучу Николи, они су овакви писањем на себе и на свој поштени народ на Приморју накукли сумњу, коју су појачали Хрватски гласни и фанатичким денунцијацијама својим. Међу тим, краљ Никола, амбициозан и уображен, посматрајући културе који неколицина с његовом личношћу тера, топи се у блаженству, у мисли да савезује општност и уједињеност. С нестањем Бјелановића, као да је нестало и памети у српским новинама на Приморју. „Сро. Глас" мисли, да је се интереси српства на Приморју најбоље обезбедити, ако у сваком свом броју буде оволико жестине кнезу Николи, и ако његово буде сваки час, и кад треба и кад нетребе потчело, ако кеби шо појаси.

Бити добар и заслужан као политички декламатор, то још не значи бити и добар политичар. Патриотама на Приморју јамачно се не може бранити за раде на развитку националне свести српске, као што се то није бранило ни за доба Бјелановића, који је на том задатку радио с пуно такта. Таква радња поезије је добра, кад се без по требе доводи у вези са Цетињем или Београдом, и кад јој се придаје политичка тенденција.

Али, нерадимци људи мисле, да и онда раде за српску мисао, кад јој својом радњом само шкоде. Гамбета је свестоно својим пријатељима, да неприкидно раде за Елзас и Лотринтију, и да непрекидно мисле на њу, али да их никад дано не спомињу. Нека се на ту поуку угледају и оне српске редакције, које својом прекутношу више компромитују стварнарођиу, но што још помажу, изнајући идеје на улу. За српство Србства не написи од њега жоке и решења која нађуду моћних фактора. Ето - што смо ми посебан брижи на Приморју ону горку пилулу.

И још нешто. Докле српски приморски листови личи културе Кнеза Николе терају онако, са свим без мерила, на штету своје покрајине. Хотео сам мисле да су стекли примедетију, да се на краљевску династију у Србији натрешају до миле воље, и да то није и бестактност, ни лакав грех с нихове стране. Остављам проко свке мере, кад се на Београда доказке Кнезу Николи и остали претендентима на српски престо: К себи руке! — српско је мишљење. Приморју мисле за раде патриотски, као да стављају у службу претендената и кад помажу да се у Србији оковорене травинце, које се подржавају и потхрањују од српских непријатеља, који се користе власитољубивим намерама претендената.

Из прибележака, које су нађене код покојног принца радивојевић, као и из писама неких сведока на претресу код прекот суда види се, како је и сам војвода радикала у Србији, пред неким сељанима глорификирао владавину ражанса Алекс. Карађорђевића, чеиека који је у истини био оруђе вустријско, који је довољавао, да вустријски конзул у Београду управља српским министарв и да контролише њихову радњу, — а како осет граде и клеветају Краља Милана, који је принишли кадуу Србији, активно сиега дна батаљона редовне војске, две до три батерије топова и један јелинки ескадрон коњице, који је за малену снагу војену радило до тога ступња, да она данас броји шеснаест батаљона пешадије, једну читаву дивизију коњице и пет брига да артиљерије редовне војске, не рачунајући друге корисне ратне установе и спрему, и који је, мимо тога, број питомаца за војену академију повећао од двадесет на сто стотине годишње. Немамо јаке спомињати друге повлаке историјске тековине, које су у Србији под његовом владавином стечене. Ако јаке Краљ Милан није умео да пева за српску мисао, умео је он за њу да ради, и јамачно, ако што је до данас за њу урадио, претеже оне лепе државне и песме, које је испевао Кнез Никола.

Неки српски листови, као да не виде ово чега се ради, и ако мисле да служе српској идеји. Они не прозиру да борба, која се данас у Србији води, није ни партијска ни чанелна, у смислу политичком, него да је то борба династичка, која су поједи претенденти. А како је полнуло ронење против династичке династије, у које се не прова ни од политичких убојстава, као што то сведоче многи покушаји, да се и наследнике Кнеза Михајлова отирани на престо свет на онај исти начин, којим је и Кнез-Мученик уклоњен са овога света.

За све дакле тражиште у Србији нису одговорни претенденти - листови српски, који немају ни једне речи да осуде атентате и атентаторе, и оне, који су моралии покретачи таквих злочинстава, него још повећују такву штетну радњу против Србије листови, који граде напазнуту страну, а каде онима, који за све ове нерешке нису одговорни осталн. — такви листови, или не пишу шта пишу или су поткупљени, да тако пишу. Било једно или друго, они ни у ком случају не служе интересима Србије и Срства. Од свију нерешка највећа је за сваку земљу, кад се пишавају часте пројене на простору, јер нас спремају односу пресудне тражиште. Па у место да српско јавно мњење и они, који га стварају, устају и осуђују такву штетну радњу дибинадних претендената у које се убројава и „Господар Црне Горе и Брда," који се у тоне налазе са својим актом Карађорђевићем и свога брата, — је у место, мислимо, да српско јавно мњење бави анатему на такву убистичну радњу, ово једним својим делом, заведено и погрешно обавештено о приликама у Србији, баца се химном на оне, који мал не осташе жртва злочиначког предузећа тих српских претендената.

То је, што треба једиочас се ина. Докле српско јавно мњење једном не нарече пресуду претендентима и док не осуди оне, који противорно лакшу гомила и њеним идеалима а који у ствари, ради своје себичних рачуна, ове идеале ниште дотле ће и непријатељи српске идеји моћи лако да овиту Србију у њеном историјском задатку. И кад претенденти кораке крајње елементе у Србији у борби против краљевских прерогатива, као и онда, кад интригама индиректно помажу изванати у Србији врућу и строку унутрашњу упрају, да онда деиногиику лакше проте против стања у Србији, — умеи они то чине радн својих личних рачуна, а не, што они им интереси српске државе на срцу леже. Ако, што се вас Србије не знаи не увиђа.

Крајње је време, да се једном почну забилно бистрити појмови у народу српском. А како у том бистрењу појмо на леки јеиство и за његову бољу будућност то неко и ми рако учинити што можемо, да народ почне бистро гледати на догађаје и правно судити о својој рођеној судбини. Како ће се пак на то гледати с Цетиња, то се нас ништа не тиче.

СПОМЕНИК КРАЉУ МИЛАНУ У БАБУШНИЦИ

(наставак)

Видину Стаменковићу Пироћ из Чачка. Кад је подизивања и осталих родољубља прве дужности: Ив. Јовановић прикаже године, шала за жалост да се подигне у Бабушници видљиви знак благодарности и признања ослобођеној земљи на којем ће стајати ово: да живи и да вечно живи Краљ Милан, да живе и да вечно живе браћа његова Срби и Бугари, да живе и да вечно живе сви ослобођени Словени, да живе и да вечно живе сви ослобођени Словени, да живе и да вечно живе сви ослобођени Словени

РЕПЕРТОАР НАРОДНОГ ПОЗОРИШТА

Уторник, 14 септембра: *Пајчевић* комедија, пожорашња игра у пет чинова, превод с немачког.

Четвртак, 16 септембра: *Клопка*, трагедија у пет чинова од Гетеа, преточе с немачког Никола В. Борић.

Субота, 18 септембра: *Јаничин девојчурак*, позоришна игра у пет чинова, написао Едвард Летн Булвер, превео с енглеског Стеван Новаковић.

Недеља, 19 септембра: Данаша представа: *Нанина Сина*, комад из живота женског у четири чина, с певањем, по француском Стонока

Среда написао М. Миловић. — Вечерња представа: *Волонтерка*, драма у пет чинова, написао Краљ Судерман, по старом најрђавијем изводу Ким Пол, превео с немачког Мих. Р. Поповић.

ЗА ГОСТИОНИЧАРЕ И ДОМАЋЕ ПОТРЕБЕ

ЧАРШАВА, ПЕШКИРА, САЛВЕТА, АНГЛИ И ЗАВЕСА

БЕЛИХ И У ПОСТОЈАНИМ БОЈАМА

ПЛАТНА И ЖАКАРД ТКАНИНА

У ШИРИНАМА 150, 170, 180, 200, и 240 САНТИМЕТАРА

за постељне и јорганске чаршаве и астале:

У ЛАНУ И ПАМУКУ ТКАНА

979

ДОБИЛА ЈЕ И ПРОДАЈЕ ПО ВРЛО

ЈЕВТИНИМ И УМЕРЕНИМ ЦЕНАМА

НОВО ОТВОРЕНА ПЛАТНАРСКА ТРГОВИНА

МИХАИЛА АРСЕНИЈЕВИЋА — ЧИКА МИЛА

У БЕОГРАДУ НА ТЕРАЗИЈАМА

ПРВИ СРПСКИ ЗАВОД

ЗА ХЕМИЈСКО ПАРНО ЧИШЋЕЊЕ ХАЉИНА

ЗАВЕСЕ ИПАРФЕ ЈУ БЕОГРАДУ

Г. ФИШЕРА

ОД ПРВОГ КАМПАРА СКИДАМ ЕЛАНЕ

Најтање свилене завесе, чипке, сукно, одело, крзно на чишћење, боје, мирис, одело и дамске хаљине, прање на сувом, парење, фарбање, штампање, апретирање и свакојако чишћење, по најумереније цене. Сва ова радња извршује се најбрже и најсавршеније. Сва ова радња извршује се најбрже и најсавршеније. Сва ова радња извршује се најбрже и најсавршеније

Број 5 пара ВАНРЕДНО ИЗДАЊЕ Број 5 пара

ПОНЕДЕЉ. 13. СЕПТ. KLEINE ZEITUNG

МАЛЕ НОВИНЕ

ПОНЕДЕЉ. 13. СЕПТ. LE PETIT JOURNAL

Орган свију који слободу воле, истини тежи, правду брани, скоропути тиранин, творе што говоре и тиња слуге отаџбине и српског имена

ВЛАСНИК И ДИРЕКТОР ПЕРА ТОДОРОВИЋ ОДГОВОРНИ УРЕДНИК МИХ. П. ЖИВАДИНОВИЋ, АДВОКАТ

ПРЕСУДА

Прекога Суда над оптуженима за дело атентата и велеиздаје

Данас у 9·30 сах. пре подне Преки Суд изрекао је пресуду, којом се оптужени за дело атентата и велеиздаје осуђују и то:

1 Атентатор Ђура Кнежевић: на смрт.
2 Влајко Николић пуковник: на 20 год. робије.
3 Петар Ковачевић: на 20 год. робије.
4 Михајло Димић: на 20 год. робије.
5 Антоније Урошевић: на 20 год. робије.
6 Никола Пашић: на 5 год. затвора.
7 Коста Таушановић: на 9 год. затвора.
8 Стојан Протић: на 20 год. робије.
9 Љуба Живковић: на 20 год. робије.
10 Аца Станојевић: пуштен.
11 прота Милан Ђурић: на 20 год. робије.
12 Димитрије Крезовић: (болестан) на 20 год. робије.
13 Ранко Тајсић: на смрт
14 Радомир Милинковић-Алавантић: на 20 год. робије.
15 Иван Павићевић: на 20 год. робије.
16 Урош Пантелић: пуштен.
17 Младен Јовановић: (болестан) пуштен.
18 Анђелија Јовановић: на 5 год. затвора.
19 Ђока Стојковић: пуштен.
20 Ђока Новаковић: на 20 год. робије.
21 Гаја Милорадовић: на 5 год. затвора.
22 Јован Стефановић из Оштреља: на 5 год. затвора.
23 Настас Мариновић: пуштен.
24 Јован Тодоровић на 5 год. затвора.
25 Јован Стевановић из Грлишта: на 5 год. затвора.
26 Милен Стевановић из Грлишта: на 5 год. затвора.
27 Аврам Савић: пуштен.
28 Тома Рајковић: на 5 год. затвора.

Пресуду са побудама донећемо у вечерњем издању.

Нова Трговачка Штампарија (Кнез Михаилова улица) Одговорни уредник М. П. Живадиновић

Број 5 пара ВЕЧЕРЊЕ ИЗДАЊЕ Број 5 пара

БРОЈ 302. — 1899. КЛЕИНЕ ZEITUNG

МАЛЕ НОВИНЕ

ПОНЕДЕЉАК 13. СЕПТ. LE PETIT JOURNAL

Органи своју нам слободу дају, истине теже, правду воле, опасностим пркосе, и тако слуге отаџбини и српској мисли

ВЛАСНИК И ДИРЕКТОР ПЕРА ТОДОРОВИЋ. ОДГОВОРНИ УРЕДНИК МИХ. Л. КИВАДИНОВИЋ АДВОКАТ

Преки суд

Јавно суђење у Преком суду оптуженима за атентат и велеиздају, упућу Величанствима и ријешење забрањених листа

ПЕТНАЕСТИ ДАН

13 септембра, понедељак пре подне

На улици

Још око 7 часова почео је свет искупљати пред капију, крао који се улази у двориште Преког Суда. Око 7 и по часова искупило се толико света, да је наравно у велику гомилу. Познаници су разговарали о вероватности, какво ће бити пресуда. Било их је, који су према току претреса и околностима изнесеним на претресу, прорицали смртну казну бар десеторици оптужених, а било их је који су смртну казну прорицали само атентатору Бури-Стевану Кникезићу. Убојденост је у публици примљена. У 7 и три четврти сах. у дутру отвори се капија и свет унутра, тако да су се многи пријатељи, чиновници и писари полицајски, који су били на поретку, брзо од вас поставили ред и унутра пуштали редом једнога по једнога и то само с уверењем. Судница се испуњала брзо публиком. Женскога света било је много.

Дипломатско тело

Од дипломатског тела прва су била у судници бугарски отправник послова г. Шишманов, а за тим дрогомани енглеског, италијанског, француског, аустријског, руњунског и немачког посланства. Доцније су дошли скоро сви чланови осталих дипломатских мисија.

Један интервјеџ

Док је публика испочивала да се увеџу оптужени и нарече им се пресуда, док се у том очекивању и даље расправљало о могућности и вероватноћи резултата пресуде, један пут се врло судницу чу некакве ларма. Сви упреше погледе месту, одакле се ларма чује и видеше, да дописник берлинског листа „Локал-Анцајгера" т. *Оскар Гелер* непрестано ларма и дере се на г. *Рудолфа Ромеџата*, дописника „Народних Новина" због некакве столице. Гелер је хтео да вожени ранџиј о одређеном месту где се налази, пошашао се као да је у каквој крчми. Он се није умирио нити је постао учтив и миран и онда, кад је публика нашла за нужно и умесно да оногa *образованог* берлинског новинара стишава и опомиње на пристојност, но је продужио и даље ларматн, па се најзад на. оранцуског дописника с најчешћом обратио пресеџнику г. Лази Поповићу да га „уме у ваштиту". Г. Поповић је учинио свесни умесно што је место сваког другог одговора позвао члана полиције г. Андрију Петровића да г. Гелера опомене на узљудност и пристојност, иначе да га уклони из судинице. Тек на опомену власти г. Гелер се смирио. Овако понашање г. Гелерово изнашло је на најстрожу осуду у публици, у којој се чуло примедба „тако раде образовани јеврејски новинари."

Увођење оптужених

У 8 26 сах. у дутру пресеџник наређи да се увеџу оптужени. Погледи публике инстинктивно се окрегоше месту, на коме су била седишта за оптуженике, али су сва седишта била упражњена, јер оптужени морају стојећи саслушати пресуду. Погледи се за тим окрегоше вратима, на која су обично улазили оптужени. Али место њих на та врата уђе жандармериски капетан Никић с 8 жандарма наоружани пушкама и 6 жандарма с обичним наоружањем. У публици настане тишина. Ти жандарми окружише место, на коме су била седишта за оптуженике. Мало за тим из дворишта чу се звекет окова и неспокојна дуга, а четири жандарме увеџоше у судницу атентатора Стевана Буру Кникезића, с тешким оковима, а одмах за њим и остале оптужене, међу којима су: Владко Николић, Пера Ковачевић, Мијло Димић, прота Милан Ђурић, Стојан Протић, Иван Павићевић, Љуба Живковић, Радомир Милићевић-Алвантић, Бока Новаковић који су сви у лаким оковима. Исто је тако оковани зашли оковани и оптужени Димитрије Крезовић, али он није дошао у судницу, јер је болестан. Ни оптужени инжињерски капетан Младен Јовановић није дошао у судницу, јер је и он болестан.

Изглед оптужених

Оптужени су изгледали забринути и преплашени, сиени, малаксали. Љуба Живковић и Иван Павићевић били су у врскаптума с изцртканим јакнама, а Стојан Протић у зимском капуту. Атентатор Кникезић био је увучен такође а загошиће на обрашима порумењеле. Он је тражио од пресеџника столицу за седење, али је није могао добити, на разлога што оптужени морају стојећи саслушати пресуду. Владко Николић гледао је тупо пред собом, више намрштен но до сада, иначе миран. Пера Ковачевић стао је „мирно" као војник и руке држао „у пропиеном ставу", а Мијило Димић укочено и нетремице гледао у судије. Прота Ђурић био је у напучима, немирна погледа и неспрљиво, брзо више но до сада и једнако руком брише чело и очи. Пашић блед погнуте главе, а Коста Таушановић блед, мирна погледа. Љуба Живковић нервозно и уневерено погледа час десно, час лево.

Кад су оптужени ушли и стали на одређено место, у публици наста жив покрет, многи се почеше пењати на столице за боље виде оптужене, али на столице за боље виде оптужене, али на столице за боље виде оптужене, али

Осуђени Влајко Николић ловикижу је осуђеном атентатору Кнежевићу:

— Ето шта си ми учинио!

Атентатор је на то одговорио:

— Шта сам ти, бајаги, учинио! Сам си томе крив. Крив си, брате, као што сам и ја крив!

Влајко Николић, прота Ђурић и Мирослав Димић вичу: „На правди Бога!“

Пера Ковачевић и Мирослав Димић ћуте.

Број 13

Ако се игде показало да је број 13 несрећан број, то је за цело овде у овој прилици.

Тако, Преки суд по ранијим, ситнијим делима, отпочео је рад *13 јула*; оптужено је и осуђено *13 затвореника*, и пресуда је изречена *13 септембра*.

Помилован

Његово Величанство Краљ благоволео је у свом безмерном милосрђу помиловати и ослободити надживљавања казне Николу Пашића, који је Преким судом осуђен био на 5 година затвора.

Пашић је у 11 сах. пуштен и нама је одмах однео своју кућу.

Трошкови

Све осуђене Преки Суд је осудио, да солидарно плате трошкове, изазване и учињене овим делом, и по 1200 дин. сваком браниоцу. Они који су оцуђени као некрити, дужни су платити свој противнички трошак и своје бранионе.

Пашићева благодарност

Акт помиловања г. Пашићу је саопштио министар унутрашњих дела г. Ђорђе А. Генчић, који се ради тога довезао у главну полицију. Одмах је пред њега изведен г. Пашић, коме је саопштио високи акт милосрђа Њ. В. Краља. Г. Пашић је био помилованјем несма потресен и заблагодарио се Њ. В. Краљу појужом депешом.

Стрељање

Данас у 4 сах. по подне извршење се смртна казна над осуђеним атентатором Ђуром — Стеваном — Кнежевићем. Стрељање ће се извршити на Карпбурни. Смртна пресуда извршиће се под надзором члана управе града Београда г. Анаре Петровића.

Атентатор плаче

После изречене пресуде атентатор је нешто нагнао и непрестано је плакао. Све што је окатинио, а што према закону може бити, учињено је. Он ће се на губилиште однести у колима с парохом г. Алексом Милосављевићем.

БЕОГРАДСКЕ ВЕСТИ

Изјава. Поводом сукоба, који је г. Ротхајт, дописник „Фосових Новина“ имао с г. Гевером, дописником „Берлинског Локал-Анцигера“, добили смо од г. Ротхајта изјаву, коју ћемо донети у сутрашњем броју.

†

Нашем милом и никад непрежаљеном брату

Димитрију Стаменковићу

бив. трговцу, председнику тргов. удружења.

Београдске Берзе и т. д.

даћемо у среду 15-ог ов. м. опелодневни помен у Саборној цркви у 10 сах. пре подне.

Јављамо свима нашим и покојникопим пријатељима и њима их да овом тужном помену присуствују.

13 Септембра 1899 г.
Београд.

Ожалошћени:

Брат *Светозар*, сестра *Катарина* са осталом родбином. 995

КО НЕВЕРУЈЕ ДА ЈЕ

ЛЕСИВЕ ФЕНИКС

пријан за прање веша, и осталог рубља најбољи, нека прочита следећу

ЗАХВАЛНОСТ

„Г. Сима М. Лазаревићу тргов. Београд. На Ваш захтев извештен је овлашћени лесивене прашак.

ЛЕСИВЕ ФЕНИКС

и вођено је да се исти користи на особљиво задовољство, и да се исто бо бојено употребити за прање рубља јер испитљен је на рубљу, код се исти у воденом раствору употреба. Дакле бо вољно је.

Текст за сву ову захвалну изјављења је

Х. Л. Бр. 5374.
28/6. 99 г. Београд.

Управ. Држ. Лабораторије
Др. М. Николић
Др. А. Јеж.“

У толико више ово се са свим прилаже и у Краљ. Суд. Дворе интересантно је, што је ваше да је користи Глас, достојанике за Краљ Србију.

Сима М. Лазаревић тргов.
990 99 г. Београд. 985

ПОЗИВ НА УПИС

НА НАЈВОЉОЈ ОСНОВИ И НА СОЛИДНИМ УСЛОВИМА

ОСНОВАНО ЈЕ

„ДРУШТВО ЗА УЗАЈАМНО ПОМАГАЊЕ ПРИ УДАЈИ И ЖЕНИДБИ“

У КРАЉЕВИНИ СРБИЈИ

Пошто су друштвена правила са потребним тамо потврђена, то Управа поште на реч у чланство свога Друштва, које је одлучило по потврђењу својих и на здравом темељу, јер су на њима дели свеје правила која стручњаци као при потврди друштвених правила.

Друштво је своје циљ да узајамним помагањем потпомаже своје чланове при удаји и женидби, а сем тога и да чланове подпомаже, упознавањем и добротворним помоћи, потпомогне и васпитавању. Право и дужности свих чланова обележена су у друштвеним правилима.

Родовни члан има при удаји својих ће кћи уживање 10 динара и на кашњину 50 пара дин. ако ова ће уписана своје своје. Новчата постојања у року од 4 месеца. Сем свега, дужан је сваки члан ова плаћати месечни родовни улог од по 50 пара дин. до удаје или женидбе.

Помоћници чланови плаћају по 50 дин. годишње, утемељени по 50 дин. и добротворни најмање по 100 дин. једном на увеки.

Родовни чланови могу бити сви без разлике пола, године старости, вере и народности, живећи у држави, малолетници и дица. У немогућности и неудаји родитељу се и удовци, удовице и законом подређене супруге. Малолетнике и дицу могу уписати родитељи или старовиоци.

Право на свадбену помоћ подобна родовна чланица од дана уписа да ће истећу сет месеца, а она ће исплаћена одмах после удаје или женидбе. Премиум се разрезује подједнако на све чланове и чланице на свој живот.

Разред је за премију у броју година чланства до 5 пара динарских, а после сваке године чланства повишава се ова премија по 5 пара дин. тако, да до навршења 10 ће родовни чланица плаћа постуни разред по 50 пара дин. Према овоме, ако Друштво у току ових 10 година буде брзало ће исто до 10 000 чланова свадбени отпиша за толико чланова ако чланицу највеће суму од 10 000 динара; јер што ће падајући буду ранији чланови и дуже време подпомагали и своме Друштву ако највећи чланови, самим тим опредељен је да ово подобнији и већа права ће добит при удаји или женидби.

У Београду ради уписа ова друштвена повереница г-ђа Војислава Милетић тргс. у Колунџијској ул. до г. Рокулеса; Пере Ђ. Ђорђевић пошивач, господин „Вечерњих Новости“ Павле Поповић тргс. до г. Ђурђевог пијаце; Радивој Ђорђевић, опанк г. Урошу Ђорђевића пошивач, до „Гранд Хотела“ Љубомир Матејић тргс. преко Београда; Светозар Ђорђевић тргс. у „Краља Александра“ ул.; Младенац Бафански, доктор штампарије г. Димитрије Димитријевића и у друштвеној згради у кући господе г. Пантелића, на Теразијама преко пута хотела Топаловића.

На унутрашњости Србије упис ће се са свим вршити помоћу ме по друштво ово пристала ред сличних удружења стек о је умуство, да се упис и уплата не удружавају онда ће ово бити, тешко је сталеж за свих, јер се тиме отеће чланови, а и сваког друштву ствара се пајамна посао и отежава пријатељи и бим рад. С тога ће Управа свима „Друштва предузети што ће потребне мере да у Краљевини Србији сбразује подобне или потпорне, онако ће сва друштвена склопе тих брзо, тачније и успешније вршити.

Упис је отпочео од 25. августа сее год. и траје непрекидно.

Позивајте сви листом са упишем у ово племените, хумано, опште корисно и јединствено Удружење у Краљевини Србији

991 **УПРАВА**

Нова Трговачка Штампарија (Кнез Михаилова улица) Одговорник уредник М. П. Живадиновић

Број 10 пара ЈУТРЕЊЕ ИЗДАЊЕ Број 10 пара

БРОЈ 303. — 1899. KLEINE ZEITUNG

МАЛЕ НОВИНЕ

УТОРАК 14. СЕПТ. LE PETIT JOURNAL

Свима своју нам слободу дајте, мислим теме, приђу врло, спорази тушко, тешке што говоре и тако слуге отворени и срећне мисли

ВЛАСНИК И ДИРЕКТОР ПЕРА ТОДОРОВИЋ ОДГОВОРНИ УРЕДНИК МИХ. П. ЖИВАДИНОВИЋ, АДВОКАТ

†

Нашем милом и никад непрежаљеном брату

Димитрију Стаменковићу

бив. трговцу, председнику трговачког удружења, Београђанину Берзе и т. д.

давањено у среду 15-ог ов. м. сеизмолишени помен у Саборној цркви у 10 сах. пре подне.

Јављамо свима нашим и покојниковим пријатељима и молимо их за овом тужном помену присуствују.

13 Септембра 1899 г.
Београд.

Ожалошћени:

Брат *Светомар*, сестра *Катарина* са осталом родбином. 995

КО НЕВЕРУЈЕ да је

ЛЕСИВЕ ФЕНИКС

прашак за прање веша и осталог рубља најбољи, који прочеће сваку

АНАЛИЗУ

„Р. Сима М. Лазаревићу тур. Београд. На Ваш захтев извршена је анализа следеће праше.

ЛЕСИВЕ ФЕНИКС

и налазе је да се исти састоји од сапобилних алкалија, и да се може без бојазни употребити за прање рубља јер неоштећује ни ту рубља, нит се исти у водени раствору употреби. Даље без одлога је.

Тешке за ову анализу напаћена је
Х. Л. Бр. 874
266 90 г. Београд.

Управ. Д. ин. Лабораторије
Др. М. Пеш.ић
Др. А. Јеге.“

У толико више што се са свим прашком и у Краљ. Срп. Дворе извршила пере, што је исто да је поручено. Ово поступило за Краљ. Суботу.

Сима М. Лазаревић тур.

929 90 г. Београд. 983

ВУНЕНОГ ПРЕДИВА

ЗА ПЛЕТЕЊЕ ЧАРАПА

ВАО:

Вуна „Зора“ (чарапе, шалови, рад.)
Вуна „Сирена“ (чарапе, шалови, рад.)
Вуна „Сирена“ нарочито финија за плетење чарапа за вису.
Вуна „Сирена“ нарочито финија за плетење чарапа за вису.
Вуна „Монтенегро“ (чарапе, шалови, плетење у 2 ја) (четвр.)
Вуна „Монтенегро“ (чарапе, шалови, плетење у 2 ја) (четвр.)
Вуна „Моја“ за плетење чарапа и прслука по свој (четвр.)
Вуна „Моја“ за плетење чарапа и прслука по свој (четвр.)
Вуна „Моја“ за плетење чарапа и прслука по свој (четвр.)
Вуна „Моја“ за плетење чарапа и прслука по свој (четвр.)

МАШИНЕ и ИГЛЕ
Прва Београдска и Будимпешта

Карт. Сир. Вуна и Жутица, подесно за плетење чарапа, прслука, шалова, капа, свакој мушкарцу бесплатно, а сам потребна вам упутства одмах.

986

ПРВА СРПСКА ПАРНА ФАБРИКА ТЕПИХА У БЕОГРАДУ

КРАЉА АЛЕКСАНДРА УЛИЦА БРОЈ 18

ПРЕПОРУЧУЈЕ СВОЈУ РОБУ

у унутрашњости по најумереним ценама.

Квалитет робе не уступа ни у чему иностраној.

Роба страних ФАБРИКА. За ЧИСТ И СОЛИДАН РАД ГАРАНТУЈЕМО

С поштовањем
Лазаревић и Ивановић.

916

ЗА ЖЕНСКЕ РАДОВЕ

СВИЛЕ за штиковање, ВУНЕНЕ за штиковање, ВУНЕНЕ „МОС“ за кап — машином, „КОРЈЕНОВО“ свиле за рељефне и штиковане, ПОМПАДУР свиле за штиковање, „ИДЕАЛ ГАРНА“ за штиковање и склопке, НОВОГ ИДЕАЛ ГАРНА добар за штиковање, МЕРК фудбалски прашак француски 10. М. С.

Све у свима бојама

Јуте кантре штофа, шпагата и осталог прибора има у великом избору и продаје са нејумеренијим ценом.

Мустре на захтев шаље трговина

Вој. Д. Анимонића
кн. Мих. ул. бр. 15.

997

ПАРНА МАШИНА 4 КОЊА СНАГЕ, потпуно нова, продаје се уштеда 2. Дробњака Косовска улица бр. 6 950

†

Наш добри и непрежаљени отац, отац, брат, зет и ујак

Алекса Струнцалић

економ

преминуо је 3-ег ов. м. у 5 сах. ујутро своје 64 године живота.

Због тешког дављања овог прерано нас напустилог у исто време ожалошћујемо сестре, браћу, зетове, снаје, нећаке, нећакиње и остале сроднике, који га нам у најлепшој успомени задржати.

Сахрана ће се извршити 14. Септембра 1899. год. у 4 сах. по подне.

Ожалошћени:

Супруга *Живадинка* сина *Мијаила*, кћи *Јелена*, зет *Тиса М. Јанковић*, синовац *Милорад* са породицом, сестре *Марија*, *Милица*, *Јелена* и *Живадинка*, браћа *Јеврем* и *Живадин*. 995

†

16 овог месеца у 10 сати пре подне у својој Светог Николе на Чеом Гробљу, дотићеће се и непрежаљеној мајци

СОФИЈИ П. МИХАЈЛОВИЋ.

упише

молимо наше сроднике и пријатеље из ближе и даље околине за присуствовање.

Ожалошћени: Супруг *Мијаило* и кћи *Јелена*, зетовић *Живадин* и *Јелена*, зетић *Владимир*, снаје *Јелена* и *Милева* унучад и другови.

988

МЕХАНИЧКО-КАФАНСКА ЗАДРУГА

Пошто је извршен упис и исплаћена прва стотинедељна уплата по акцијама ове задруге, а према чл. 6. задругиних правила: то ће на дан 23. Септембра тек. године од 9 сати пре подне, акционаре механичко-кафанске задруге имати свој редован збор акционара, у просторијама Старе пивнице Београдске.

На писменом је реду:

1. *Избор управног одбора.*
2. *Избор надзорног одбора, и разрешење осталих одбора.*

Позивају се г. г. акционари, механичко-кафанске задруге, да поменутог дана дођу на збор и са собом понесу своје увозничке књижице, на основу којих ће им се извршити уплаћени за збор. 6. Септембра 1899 год.

Београд.

936 **Осмачки Одбор**

ДО 4500 ДИНАРА дају се одмах на зајам. Обратити се редакцији овога листа. 993

Свршило се!

Прекн Суд изрекао је своју крупну и тешку реч — дуге у дугу он је свемогућно оптуженима своју осуду, подигао је грађу према савести и према најбољем схватању и нахођењу своме!

Али ипак нешто што је веће и свеетије и од саме правде, а то је — *племенито милосрђе!*

Њ. Вел. наш преузвишени Господар и Краљ Александар, у неизмерној милости своја великог и племенитог срца, изволео је одмах у пуну милостиви ослободити од пажља надражања краље г. Николу Пашића, који је у својој завршној речи пред преким судом дао онако несумњиве доказе, да се искрено каје за своје досадашње политичке грехове, као и уверење да у будуће неће упадати у сличне погреше.

Овај великодушни акат племенита милосрђа Краљева нов је доказ, како велико срце куца у родољубивим грудима нашега увиженог Господара! Слава Александру I.

ПОСЛЕ ПРЕСУДЕ ПРЕКОГ СУДА

Расположење у публици

У публици је владало уверење, да ће према околностима, изложеним и изнесеним код изледне власти и на Преком Суду, бар бесмртна бити казнена сиртном казном. У таким приликама човечје срце склоно је на крајње граничне поступање и прекомерност милосрђа. С тога је у публици и било очигледно расположење, кад је изречена пресуда и кад се кидело, да су, осим Кнежевића и Тајсића, сви остали поштеђени од сиртне казне.

Један наши пријатељ, који никад није био радикал, већ је разни радикални органи до сада вређали, те кад према томе ни мало није био расположен према оптуженим и осуђеним радикалним правцима, причао нам је јуче у 7 часова у јутру ово:

— Не волим оптужене радикалне праве, вређали су ме до срца и тако, да нема ада, које ми не би пожелео. И сасвим природно би било, да их гледам, како свима полетају главе. Па ипак, нећеши ми нероналти, поново ме хвата не трнутиће, непрестано мислена казна ће судбина постаћи људе, који су оптужени и које ће бити осуђени, а које ја познајем као тебе. Изгледало је да ја очекујем сирт или продужење живота, а не други, а нарочито не људе који ми по чему нису заслужили ни да уздахнем за њима, а камо ли да их жалим.

После изрсчене пресуде други пријатељи, који је такође с оптуженима и осуђеним радикалним правцима, што но реч, кре и нож, причао нам је ово:

— Било га знво зашто, али кад је изречена пресуда и кад сам видео да моји крвни непријатељи, који су ми причинили толика зла и толике болове, нису погубили главе, но да су остали у животу, и ако осуђени на робију или затвор, исни као да је спао с душе и срца сивн терет. Не знам да ли ће се вратити или ће правилно објаснити та моја осећања, али ће сваконако онакво моје расположење и ја остао у животу, а не други људи, које бих у другим приликама, чини ми се, зубима закао, — долазили отуда што је човек од меса, од срца, од осећања, те и према најгорем непријатељу има само скакљање, само кад се налази у опасности да изгуби живот. Ето, ја сам редовно одлазио на претрес по делу атентата и велеиздаје, редовно сам до најмањих ситница пратио сав ток претреса, ушао сам и у најмање и у најудаљеније кутиће овога несрећног дела, па сам према томе и стекао непоколебљиво убеђење, да ће ти вешалаџије постоје и да су за њ криви многи од оптужених а сада већ осуђених радикалних правца. И да сам којим случајем ја био судија, ја се ни мало не бих отрешио од одговорности, кад бих оптуженима изрекао пресуду онаку, какву закон предвиђа за велеиздају — смрт, а тек би казном, по мом уверењу, били кажњени десетак људи. Па и поврх тога, и ако су ме радикални правци за сриг ујели, да се разлуди што ће ме суд своје благовољу спасао живот, јер робом нкад гробом никад!"

У опште, и ако се према изнесеним доказима и околностима сам суди, у публици с разлогом и на основу закона очекивала строга осуда, ипак се свак осећао расположеним услед овако благе осуде.

Ово расположење појачано је још, кад се сазнало, да је Њ. Краљ, наш млади Господар, у Својем неисцрпном милосрђу и благости срца благоволео помиловати г. Николу Пашића, који је, како је сам признао на Суду, и сам грешно и дозволио странци да греши према Отаџбини и Престолу и да изиђе из граница лојалности и одданости.

Пашићев телеграм

Као што смо у јучерашњем вечерњем издању нашега листа јавили, кад му је саопштен високи акт Њ. В. Краља о помиловању, г. Пашић је послао Њ. В. Краљу опширан телеграм, у коме Му благодари на том големом владалачком милосрђу. Тај телеграм Пашићев гласи:

ЊЕГОВОМ ВЕЛИЧАНСТВУ КРАЉУ АЛЕКСАНДРУ I.

Ниш.

У овом за мене и моју обмилију, најсвечанијем и најсретнијем тренутку хитам да Вашем Величанству изразим моју најнижекрнију и најдубљу подапикност за праведност и милостивост којом ме данас Господару са висине Краљевскога Вам престола тако изненада обасуше.

Под утиснима те безграничне благодарности изјављујем свечано Господару, да од данас расницам са мојом бурном политичком прошлошћу и заштујем се да ће мој рад у будуће, бити упућен на утврђење државног поретка, коме је Ваше Величанство дало онако видовног обележја при крају 1897 године и које је благодареји ме уморном и енергичном сурадництву узвишеног Вам родитеља Његовог Величанства Краља Милана, као команданта активне Војске донео престолу Вашег Величанства и отаџбини већ толике користи; да ће остатак живота мог употребити само и искључиво у служби мога Краља и отаџбине субијајући у исто време све оне елементе нереда који би покушали било речима било делом, да ремете постојећи државни ред и спокојство земаљско.

Још једном у име своје и своје фамилије ми дубине моје душе покорно благодарим Вашем Величанству на превеликој и неисцрпној милости и кличем: да живи уданнића наслонилтво српског народа Његово Величанство Господар и Краљ мој Александар I.

Најпокорнији и најодданији слуга дому Обреновића и Краљеву
Вашем Величанству
Никола П. Пашић с. р.

Глас о стрељању

По закону о Преком Суду, пресуде се извршују за 24 сах. најдаље. Како су од оптужених по делу атентата и велеиздаје на смрт осуђени само атентатор Кнежевић и Ранко Б. Тајсић, који се налази у бегству на Цетињу, то се знало, да ће се сиртна пресуда — стрељање — извршити само над атентатором Кнежевићем. Пошто су оптужени и осуђени по изреченој пресуди, одмах предати полицијској власти да над њима изврши пресуду, то је управа града Београда одредила да се над осуђеним Кнежевићем изврши сиртна пресуда у 4 с. по подне. Глас о томе брзо се пуљевићем брзином по престонини и сваки је хитао да што пре сиртне ће место губилишта.

Пред полицијом

Пошто се већ знало да ће се у 4 сахата после подне извршити сиртна казна над осуђеним Кнежевићем, још око 2 сах. после подне почео се свет искупљати пред зградом Главне полиције, тако да је око 2 и по сах. пред зградом полиције било преко 1000 људи. Полиција је предузела све мере да одрат реда и сигурности у граду не дође, али ипак није довољно да се искупља и агомилава на једно место, но је учињен овакав распоред. Покрај парка на Великом Тргу и самом Тргу свет је постројен с једне и с друге стране тако, да је остао слободан широк пролаз од Велике Школе до зграде Главне Полиције. Дуж само зграде Главне Полиције свет је у огромним масама распоређен с једне и друге стране уласка у зграду, тако да је са сваке стране био остављен слободан пролаз.

Спреме за спровод

За спровод атентатора на губилиште — Карабурму биле су предузете ове мере.

Једна затворена кола на фелерима — кара — наслимала су пред зградом Главне полиције. У кола смештен је атентатор Кнежевић.

Кнежевић је изведен кроз ходник и главни улазак зграде Главне Полиције. Он је био везан ужетом око врата и преко руку, тако, да су му оруђе биле привезане уз боконе. У кола је сео на горњем седишту прота Новице Лазаревић с атентатором, а на доњем седишту два кандарма. Ово кара пошло је десетак коњичких жандарма с потпуним наоружањем. За овом каром пошао је у фијакеру члан управе г. Андра Петровић с писаром г. Душаном Алимпићем. За њима су за кола пошли од стране општине одређени чланови: г. г. кметови Коста Симић и Јеремија, секретар општине Срећко Кумановић и општински лекар др. Јован Стаиковић.

Атентатор пред полазак

Атентатор Ђура-Стеван-Кнежевић непрестано је плакао после изречене пресуде и изгубио свако присуство духа. Држао се иначе мирно. Ручао је добро. Пред полазак тражио је ракије и дат му је чоканић ракије, коју је попио на душак. За тим је тражио вина и донето му је два чоканића. И вино је попио на душак. Кад су га повели на губилиште плакао је, али је био миран и ништа није говорио. При полазку до кола ноге су му клецале, те су га морали тако рећи увести у кола. Кад су га узели у кола и у њих сели прота и жандарми, кола су затворена и у пратњи коњичке жандармерије кренула се на губилиште. Атентатор је и уз пут плакао, али је иначе био миран.

Уз пут до губилишта

Свима улицама вређо је силан свет губилишту — Карабурми. Што сте се више приближавали губилишту, све су гушће масе света биваше. Све је то хи-

тало да види стрелање атентатора Княжевића. Могли су видети једну бабу с наочарима, која једва тегуда, на леђима жита да присуствује стрељању. Тако само што видела једну женску средњих година, која иде на две штаке, и једног човека с левом ногом без дела до колена, но на дрвеној нози и са штаком испод леве мишке. Обоје хитају на губилиште, а онај човек без леве руке још тако, да нам се чини да са не би могло стићи и најбољи тркач.

Око и на губилишту

Рано за атентаторе ископана је на Карабурми у долн, ближе Дунаву, а паралелно с током Дунава. На губилишту је био чак кварта палидуског г. Милоша П. Бобићевић с потребним бројем писара и жандарма, те су опраказали рез. Око губилишта скупило се огромна маса света, слободно се може рећи да је било преко 20.000 душа, не рачунајући оне свет што се налази по улицама и што је врло губилишту касно, пошто је стрељање извршено. Сав тај свет полиција је сместила на мосе према Дунаву а ближе другу, а кроз њ оставила слободан пролаз. Испред те силне масе света било је неколико жандармеријских пешака и коњаника, те тој огромној маси света нису давали да прекорачује одређену границу, која је од даде до прих редова публике могла бити далеко нешто преко 100 метара. До саме ране пуштени су појединн и страни посматрач, чак Прекот Суда г. Таса Кумановић, дражани тужиоци г.г. Васа Симић и Даза Јосимовић, секретар Драгић Павловић, одређени општински чиновни и лекар, два пешадиска официра и двајстак уредницких грађана.

Довођење атентатора

У 3 и по сахата у огромној маси света на косама осети се покрет — долазе ја је атентатор Княжев. И доиста није потрајало ни минут да, кроз гомилу света пробије се и почеше силазити низ брдо жандарии. Атентатор је био блед, као да капи крви у њему нема. Ишао је непоуздани кораком, нозе су му клецале. Све док га нису довели до раке и док није извршено стрељање, сав искупљени свет као да је био укопан и као да се сав претворио у уво.

Читање пресуде

Пошто су атентатора довели до раке и постављи га до ње на чело, где је у раци био пободен дутчак суд колац, писар управе г. Душин Аћимић прочитао је пресуду, у којој је речено да се атентатор Княжевић казни смрћу, па се набрда цита је све почињено и зашто му је таква казна пречена. За све време, док је читана пресуда, атентатор је био немиран, набијао напред час једну, час другу ногу, плакао и час по па дизао час десну час леву шаку од везаних руку. Пошто је прочитана пресуда, жандарии су помогли и сувише бледом и изгубљеном атентатору Княжевићу те се спустио у раку, где су га привезали за колац.

Последњи тренуци

Пре но што ће га спустити у раку и но што ће се напрштити смртна казна, члан управе г. Андра Петровић упутио је атентатора Княжевића ма ли још што да каже, а он је одговорио да нема. Пошто су га спустили, већ скоро мртва од страха, четири жандарма набије плотун у атентатора, који се одмах склоча ина колац а уз то један жандарм притрча те одиена конопац, којим је атентатор био привезан за колац. Пошто је атентатор још мрдао левим раменом, те тиме од себе још дао знаке живота, набачена су једновремено још три пушчана метка — и атентатор Княжевић отишао је Богу на истину.

Ред на губилишту

Не можемо овај извештај завршити а да не одамо хвалу полицији. Рећи је потпуно одржан ред за време доласка и одласка публике, тако и за време довођења и стрељања атентатора.

Исправка

У дучерашњем издању нашег четвртог листа да су на по 5 година затворе осуђене тамо именоване личности за уврсду Величанства. Међу тим то је погрешно; они су на по 5 година затвора осуђени за то, што су знали за се припрема зеленаша, а то нису јавили власти. За уврсду Величанства осуђен је само г. Таушановић.

С.

СТРАНЕ ВЕСТИ

(од 10 септембра)

Бец. Како се у пруском двореу говори, министарство је већ готово коначно одлучило. У 11 сах. ове године биће је у министарству унутрашњих дела под председништвом министра председника грофа Туна министарска седница, у којој ће учествовати сви министри који се сада ту налазе.

Бресел. Војвода Орлеански поручио је у хотелу „Холандија“ стан, где је сазвао своје људе. И поред противположна правила подвода ће сада доћи до Мадридског двора.

Бец. Супротно другачијим вестима, војвода Орлеански бави се на свом сеоском имању код Лондона, Јорк-Хаузу, куда је из Беча отпутовао 18. августа.

Цирихгед. Грмно невреме предало је 31. пр. м. Пошти трпи у више напомене, да је министар спољних послова Твеми дана уместо обећао, да ће дојаде 15 о. м. опет отворене преговоре с немачкодарју комисијом, но уместо то је данима депутатима Мадридског сталног посланика сад је уопште стално у виледу грофом Чолокоски да ће преговори о нарочитој конвенцији, чим буду у повољном 13 о. м. или у четвртак 16 о. м.

Цариград. Последњих дана напунила су многа хашишка јаси тобожњих младотурских агитација.

Бец. У подне је под председништвом грофа Туна била министарска седница, која је трајала скоро три сахата. После седнице грофе Тун отишао је у Шенбрун, где га је при пријему у аудијенцији од јединог сахата. Грофе Тун дуже од једног сахата с царевим Јапанцу изнетим на је до подношења стања.

Париз. Председник истражне комисије Перанжо настојао је прегледање документа, предвиђених државном суду, са ће суда завршити прегледања.

Рајеа. У Албанији је прилета вест, да ће Драјуо у скоро приселити тако са својом породицом. Сматрат је, да је прошлог понедељка ће вође Драјуо у вожњи Хајдар Драјуо одвео у хотелу „Споменија“ и рано, да ће врло који дан доћи вама личност, чувена у свету.

Напаитра. Драјуо ова вама приселила је сваки. Пеша дана стаће ће сутра. Драјуо је данас ће ходно ранио чаша инспитура Гуваконе.

БЕОГРАДСКЕ ВЕСТИ

Високи Мисет. На молбу г. Н Пашића дато му је високо сизволоље да отпутује у Ниш да лично благодари Њ. В. Краљу на великој указаној му милости. Том приликом високи ниже чет да буде пријатан и од Њ. В. Краља Милана! Уверени смо да ће г. Пашић учета да буде благодарна на свеколикој милости!

Депутовање. Г. Милитан П. Куртовић отпутовао је у Крстовину ради ниже недељне путовао је г. Куртовић на крштење пастиру, свештенику у Београду, а којега му је дао кум Краљ Петар.

Краљ Александар Обреновић I. Краљ Србије, рођен 14. августа 1876. године, ступио на престо 1. јуна 1889. године, а 18. августа 1893. године проглашен пунолетним. Краљ Александар ожењен је 5. јула 1900. године са Драгом Машин, рођеном Луњевицом, удовицом Николе Машина, пуковника команданта. Краљ Александар и Краљица Драга немају деце.

Краљ Петар I. Краљ Србије, рођен 29. јуна 1844. године, ступио на престо 15. јуна 1903. године. Краљ Петар ожењен је 17. септембра 1883. године са Зорком, рођеном Черногорком, кћерком Краља Николе. Краљица Зорка умрла је 1. марта 1890. године. Краљ Петар има са Краљицом Зорком три сина: Краљевића Ђорђа, рођеног 11. јула 1887. године, Краљевића Александра, рођеног 4. августа 1888. године, и Краљевића Павла, рођеног 27. јуна 1893. године.

Краљ Ђорђе. Краљевић Ђорђе, старији син Краља Петра I, рођен је 11. јула 1887. године. Краљевић Ђорђе одрекао се престола 1909. године.

Краљ Александар. Краљевић Александар, млађи син Краља Петра I, рођен је 4. августа 1888. године.

Краљ Павле. Краљевић Павле, најмлађи син Краља Петра I, рођен је 27. јуна 1893. године.

Краљевић Ђорђе. Краљевић Ђорђе, старији син Краља Петра I, рођен је 11. јула 1887. године. Краљевић Ђорђе одрекао се престола 1909. године.

Краљевић Александар. Краљевић Александар, млађи син Краља Петра I, рођен је 4. августа 1888. године.

Краљевић Павле. Краљевић Павле, најмлађи син Краља Петра I, рођен је 27. јуна 1893. године.

Краљевић Ђорђе. Краљевић Ђорђе, старији син Краља Петра I, рођен је 11. јула 1887. године. Краљевић Ђорђе одрекао се престола 1909. године.

Краљевић Александар. Краљевић Александар, млађи син Краља Петра I, рођен је 4. августа 1888. године.

Краљевић Павле. Краљевић Павле, најмлађи син Краља Петра I, рођен је 27. јуна 1893. године.

Краљевић Ђорђе. Краљевић Ђорђе, старији син Краља Петра I, рођен је 11. јула 1887. године. Краљевић Ђорђе одрекао се престола 1909. године.

Краљевић Александар. Краљевић Александар, млађи син Краља Петра I, рођен је 4. августа 1888. године.

Краљевић Павле. Краљевић Павле, најмлађи син Краља Петра I, рођен је 27. јуна 1893. године.

Краљевић Ђорђе. Краљевић Ђорђе, старији син Краља Петра I, рођен је 11. јула 1887. године. Краљевић Ђорђе одрекао се престола 1909. године.

Краљевић Александар. Краљевић Александар, млађи син Краља Петра I, рођен је 4. августа 1888. године.

Краљевић Павле. Краљевић Павле, најмлађи син Краља Петра I, рођен је 27. јуна 1893. године.

Благодарност

У дубокој жалости нашој, због смрти драгог нам брата

ДИМИТРИЈА

упокојеног 8-ог с. септембра 10-ог Септембра тек. год. осећамо потребу и дужност, да овим путем захвалимо свима и свакоме, који нам и нашој породици овај превелики удар и губитак олакшаше својим учешћем или личним садејством, налазећи се у болести или при погребној спреми нашега брата.

Благодаримо његовом Високопреосвештенству Митрополиту, *Иноћентију*, за пређење односно обреда наше свете цркве, уједно и г. г. Кириљу, Архимандриту и Ректору Богословије, Милутину Стокићу проти и Илији Ивићу проти, који су на почасти чинодејствовали, као и осталом свештенству које се многобројно одазвало учешћем при опелу и спроводу.

Благодаримо Господину Живину Живановићу, Министру Народ. Привреде, а покојниковом најбољем личном пријатељу који је у прави, у лепом хришћанском и духом говору између све пријане драгог нам брата Димитрија.

Исто тако благодаримо Госпон. Пери И. Јовановићу, који је се у лепом другарском говору у име трговаца и Удружења опростио са драгим нам покојником. — Тапшу захвалност нека приме г. г. Коста Др. Ристић, Филип Туличински, М. Најхут и остали, који се при његовом сахрутном часу наборше и побринуше око погребне спреме брата нашега.

Трговачком Удружењу као и Управи Београд. Берзе, одмачно захваљујемо на једнодушном учешћу и нарочитом програму који су ове корпорације нашле за ће да општини пријатељском учешћем свију трговаца одаду последњу пошту своме упокојеном председнику, а брату нашему. — Свима трговцима Дубровачке, Кнез Михајлове, Чарапићеве и других улица, тодно захваљујемо, што су своје радње, у знак почасти, за време спровода затворили. —

Удружењу, Берзи, Трговц. Омладини, Београдским Либералним пријатељима покојникови, г. Милану Јелићу и осталима, благодаримо на положеним венцима и лепим песмама намењеним спомену покојног Димитрија.

Благодаримо г. г. Др. Гонзиоровском и Др. Сондермајеру, овд. лекарима, који су се своји заузимали на одржање живота драгог нам покојника; а нарочито благодаримо г. Др. Гонзиоровском, који не жалећи труда, лебдео је и дању и ноћу над покојниковом постељом, само да би га отрзао на нарућја смрти. —

Свима престоничким новинама, „Трговинском Гласнику", „Вечерњим Новостима" и осталима, исто захваљујемо на топлим некрологима и споменима посвећеним нашему и заједно раду нашега брата.

Пријатељима нашим из пеле Србије и Иностранства захваљујемо на многобројним телеграмима и писмима изјавима учешћа које нам, на нашу жалост, послаше на глас о смрти покојног Димитрија, а у равној мери, нека је топла и искрена захвалност свакоме пријатељу, познаницу и другу покојниковом, који се препрузно сутра своју учешће на и брата нашег до гроба испратише, а нама тиме ублажише нашу невољу тугу за непрежаљеним драгим нам покојником.

13. Септембра 1899 год.
Београд.

ОБЗДАЛОЧЕЊЕ

Брат: *Светозар Стаменковић*, сестра: *Катарина удов. Кајо-Стаменковић* са осталом фамилијом.

1000

ОРФЕУМ БУЛЕВАР

(Orpheum Boulevard)

Управник: Бертолд Фирет

данас и идућих дана

Нови сензационни програм

појављује се прва у свету чувена

оригинална

Сан Марко трупа

италијанских певачких и музичких уметника I реда

САМИ НАЈМАН

(Sami Neumann)

Најбољи немачки мимичар и певачки комичар

Нови комади!

Почетак у 9 часова.

Улазак: I ред 1 динар, II ред 0·50 дин. 994

†

Мој добри и никад незаборављени муж, односно отац

Таса Богдановић

Шеф слагалишта дувана и управник зборне шигарпапирара у пенсији, главни сарадник трговачког гласника, секретар српског трговачког удружења и подпредседник дувајинске задруге

Испустио је своју добру — племениту душу 8. ов. мес. у Бечу, где је отишао да потражи лека својој ретко болни а сарвшен 10. истог месеца у централном гробљу у Бечу.

У овом нашем неизказаном губитку и неумитној тузи, нашли смо утехе у пријатељској помоћи пријатеља, који покојнику у туђини дадоше утеше и помоћи, а тако исто и у пријавим сведочанствима оних удружења, у којима је покојник целог свог кратког века са искреном љубављу и пожртвованьем, искрено и потрајно радио, по последњег неумитног часа, када је Свемишљем било угодно да га и

Сељане молиће у своме миле.

За то нека је искрена и вечна хвала и моја и моје обејене деце г. г. Јордану Стајићу и Чеди Ђурђевићу лекарима који су у овој њих надлежу на студијама у Бечу, и г. Драг. Стаменковићу адвокату, из Београда који су обавлажу за време болести, поноћу његовом — гимназичком другу „Душан Силни", у коме је тако обилато радио. Српском Трговачком Удружењу коме је до смрти покојник секретар био; Београдској Трговачкој Омладини, којој је као истинити пријатељ био; Мајдановачко-извозничком удружењу, које је искрени саветник помагао, и свима осталим пријатељима и удружењима, који путем телеграма, писама и нарочитим изјављивањима изјавише саучешће за нашим добрим покојником, чије остатке земаљска судбина остави у туђини.

ОЖАЛЕНА

Супруга **ЛЕПОСАВА** са децом.

968

СТАН здрав и леп од тврдог материјала са 3 одвојена собе је засебно а који је по пи уједно у сваком пи по 2 собе, кухиња оутурсе, подрум, шеперница, двособне нужнике, комотан таван за веш и са осталим удобности ма, а ишће се и уједно цела кућа једној доброј фамилији од 1. Новембра.

За услове уштати у Бушинској улици број 1 Палилула. 957

Кафана Њу-Јорк падаје се под закуп. За услове уштати г. Владу Бошковића адвоката. 973

КЊИГОВОЂА

Вичан лучној књиговодству не мачком и рукописној јемину, прима се за књиговођу или за сталног коме треба нека се напола обратити репакцији овог листа. 987

БАЧКИМ РОДИТЕЉИМА препоручујем, да ми сад. у почетку шк. год. шаљу своју децу на обуку, како бих њиво времена, омилити им рад на утакмици с другоминма и осигурати им успех; а не после, кад ће ће у питање њихов опстанак у гимназији.

Резавна ученици, које сам ја ни спремао, за скромну награду — сви су БЕЗ ИСПИТА прешли у старије разреде.

Станујем у Косовској ул. бр. 35.

Петар Хаџидунић
сирш. филозоф

943

Велико воћско имање од прека 36 хектара орање земље, лепо од Београда непуи сат, налазе се одних код кирију а и продаје се под повољним условима.

Имање је погодно за свакојрсне воћске послове и стварчетво јер има и живу воду. За услове обратите се сопственику Ресавска улица бр. 9. — истечни врачар. 989

Број 10 пара ЈУТРЕЊЕ ИЗДАЊЕ Број 10 пара

БРОЈ 304. — 1899. KLEINE ZEITUNG

МАЛЕ НОВИНЕ

СРЕДА 15. СЕПТ. LE PETIT JOURNAL

Орган свију који траже слободу људе, истину тражи, говорили тајни, говори што говоре и тамо слуге отворених и крвавих мисли

власник и директор ПЕРА ТОДОРОВИЋ одговорни уредник МИХ. Л. КИВАДИНОВИЋ адвокат

НАЈВЕЋЕ СТОВАРИШТЕ

ПОРХЕТА И МОЛДОНА

КАО:

Џиџ-порхета трушковног у лепим шарама;

Порхета тканог за доње стварн клот и пругастог;

Фланер-порхета вланенатог и врло топлог, клот и у мустрама;

Мода-порхета за женске блузе у дивним и укусним десенима;

Штоф-порхета у шарини од 120 с. м., а у напредно лепим штоф-мустрама тако исто и:

Молдона, ческог и немачког клот, на пруге, каро и на цветићима.

Добила је у богатом набору и продаје врло јефтино

платнарска трговина

КОСТЕ НИКОЛИЋА И ЈОВАНОВИЋА

ул. Кн. Мих. и „Теразије".

Мустре од свију артикала шаљу се на захтев у цело: Србија — *бесплатно*. Поруџбине се изршују најбрже. 980

†

Наш храни Брат

Димитрије Стаменковић

ТРГОВАЦ

Председник српске трговачке удружине и београдске берзе; начелник чак двадесет година трговачког музеја у Филаделфији, чан, одборник, оснивач свију домаћих добротвор. и хуманитарних удружења.

После пратког боловања испустио је своју племениту душу у среду 8. ов. м. у 6·45 часова по подне у својој 55 години.

Погреб је био у петак 10 о. м. у 10 часова пре подне. Опело у саборној цркви.

Стан: Кнез Михаилова улица број 16.

9. Септембра 1899. год.
у Београду.

Ожалошћени:

Брат: *Светозар*; сестра: *Катарина М. Кара-Стојановић*; снаха: *Перса*; синовци: *Тоша и Димитрије*; синовице: *Милица, Даница, Олга и Наталија*; зет: *Јова Миладинић*; сестрићи: *Димитрије и Драгомир*, са осталом родбином. 1002

†

Наша добри и непрежаљени муж, отац, брат, тест и деда

Алекса Стручанић

адвокат

преминуо је 5-ог ов. м. у 3 часа по подне, а сутра ће му се тело у 10 часова пре подне изнети из куће ожалошћене породице.

Ову тужну вест јављамо сродницима и пријатељима, а у исто време благодаримо г. г. свима онима који су колегијално учествовали на погребу нашег покојника.

6. Септембра 1899. год.
Ваљево.

Ожалошћени:

Супруга: *Катарина*; деца: *Милан, Мирослав, Ђорђе, Ката, Ана, Ксенија*, зет: *Јован*, брат, полусестре: *Катарина и Јелисавета*; унуке и унучад: *Иванка, Милица, Константин, Радосав, Александра, Радосава, Живојин*. 980

†

Наши кићи и знанци непрежаљеном брату

Димитрију Стаменковићу

бив. трговцу, председнику трго. удружине.

Београдске Берзе и т. д.

сахрана му је сутра у среду 15-ог ов. м. свакодневни помен у Саборној цркви у 10 сати пре подне.

Ожалошћени: браћа и пожртвовани пријатељи.

13 Септембра 1899 г.
Београд.

Ожалошћени:

Брат Светозар, сестра Катарина са осталом родбином. 995

ЈЕДИНА ОРИГИНАЛНА ФАБРИКА ТЕСТА У БЕОГРАДУ

„КРАЉ АЛЕКСАНДАР УЛИЦА БРОЈ 18

ПРЕПОРУЧУЈЕ свију РОБУ како само тако и у унутрашњости по најумереније цене.

Комитет роде не устеже ни у чему злагатету робе страних ФАБРИКА. За ЧИСТУ и СОЛИДНУ ИЗРАДУ ГАРАНТУЈЕМО.

С поштовањем
Аврамовић и Новаковић
916 „

ИНЈЕКЦИЈА И КАПСУЛЕ ВЕНЕТАЛЕ

Injection et Capsules vénétales

Сигурно средство против акутног и хроничног бленорагичног иструна (трипера) код мушких и женских. —

Цена инјекцији 2 д. 50 п. д. Цена Капсулама 3 динара.

Само на Оријету!

апотека код српског краља Александра I.

НИКОЛЕ Ј. МАРИЋА

у Београду.

Поруџбине на унутрашњости шаљу се уз повољату поштом 945

†

10 овог месеца у 10 сати пре подне у цркви Светог Николе на Новом гробљу опходиће годишњи помен наша мила и незаборавна мајка

СОФИЈА П. МИХАЛОВИЋ

удовица

молимо наше сроднике и пријатеље да нам том приликом изволе учинити ову последњу дужност.

Ожалошћени: деца:

Кћи: *Милена*, синови: *Мирко и Данило*, зет: *К. Вилотијевић*, снаја: *Драгиња и Мелина*, унучад и праунучад.

988

Писмо уреднишшву

Неколико речи о салицилној киселини

Поводом оних који су протумачили моју белешку „Да није ко опекао" у 116 броју овога листа

Од незапамћених времена људи су се трудили да пронађу начин, како ће за дуже или краће време сачувати месо, сир, виноси, јаја, кајмак, путер и т. п. од кварa; како ће одржати, бар за неколико дана свеже месо или рибу; како ће спречити да пиће или сок од малина, јагода, вишања и других воћа не укисне, већ да остане онако свеж и мирисан, какав је био у тренутку кад је пењен; како ће сачувати од буђе и кварa разне туршије, дуњстове, компоте, пекмезе и тристе других потребних и лукузних животних намирница. Нарочито су воћари и пивари прокрчили силно благо, тражећи једно средство, које ће сачувати пиво и пиво да не укисне, да се не прекриве, не поквари ни онда, кад има да издрави дуге транспорте. Нарочито врео жарке године. Али је све то до године 1874 остало само пуста жеља. Те године сам Др. Кобле професор хемије на пољопривредном универзитету пронађе у сировој салицилној киселину или начин, како ће се оне фабричким путем јевтино производити. Она се у прво време употребљавала само као лек против реуме, костробоље, маларије и др. али се убрзо, као једно антисептично средство, између тим беа укуса и мириса пиће, привилачити за конзервирање пића и јестива и показа се као одлично и од неоцењиве вредности. Оно, што се неколикa жудно тражило, наће се и од јединог осталог света.

Али као што свака новина има присталице и противнике, тако их доби и Салицилна киселина. Учени људи, доктори и професори светског гласа, сви без разлике, једногласно, признадоше да је Салицилна киселина поред свога јединог средства

[illegible]

сирове животних намирница, само се разбирише на питању: је ли њена употребе шкодљива по здравље или није. Годинама се водила међу ученим људима упорна борба око тога. Поред чистог убеђења играше је у тој борби не малену улогу сујета, завист, користољубље и страсти.

Као што хтео бележити само имена хемичара, доктора и професора медецине и наше њихових дела, у којима препоручују салицилну киселину као потпуно нешкодљиву, биле би пуне „Мале Новине" са сва четири стране. Неколи од тих учењака као: др. Ле, Germain — Sée професор париског медикалутета прикао је на париској медицинској академији опширно предавање и тврдио да је давао своим пацијентима по 4 — 8 грама Салицила најдуже пре зрело дуго време без икакве штете по њихов организам; тек кад је дао 10 грама од једанпут, онда је пацијенат добио нудање у желудку, као после јаке дозе кинина и — више ништа! После оних речи се на компетентније места употреба салицилне киселине у Француској уже таке мах, да француски повинизам није могао мирно гледати, како за препарат, што га мрзи Немац и привилачни, иде толики француски новац у немачки џеп. Најоше једног познатог хемичара и на основу његовог мишљења изиђе у фебруару 1881. год. распис да се салицилна киселина забрањује. Али већ у марту исте год. скочише против тог расписа чувени хемичар Robinet и преко париски лекари, клиничари и професори и у „Monitor scientifique" и „Le Progress viticole" написаше оштар протест који се завршивао овим речима: „...и према томе државне власти требале би не да забрањују салицилисање пића и јестива већ на против да га потпомажу". Овом протесту се придружише лекари на Марсеља, Дијона Нансија и Лила и професори медиц. факултета у Монпељеу а медиц. факултет у Бордоу преко свога декана, Др. Дендоа, даде ову изјаву: „Салицилараве киме, докле год се неће у количина од 10—40 грама по хектолитру, било је и биће најсавршеније средство за конзервирање вина, већ и за поправљање лошијих врста. Оно је за индустрију вина од неоцењене користи а потрошачима не само што не шкоди, него им на против може бити и од користи".

Француски министар, до душе, не тако свој распис, већ по кише, али је он остао мртво слово на хартији, јер су судови, на основу прибављеног стручног мишљења за сваки појединн случај, увек ослобођавали сваког који је био тужен за употребу салицила. Сличка борба воњела се и по другим државама. У Баварској је то питање претресано и на самој народној скупштини, јер су неки посланици рекли да је, тек од како је салицил проклеђен, експорт баварског пива увео тако колосалне размере. Забрани ли се салицилирање пива биће та грана индустрије потпуно уништена, јер ће се морати да ограничи само на домаћу потрошњу.

Једино што би нашло у прилог забрањивању салицила то је његово јако антисептично својство, које може и најгоре буђкуриште за дуго време одржати да се не покваре. У Немачкој на пр. није било забрањено прављење и продавање вештачког вина, само се оно није смело продавати као природно, већ се морало рећи да је вештачко. Тиква се вина у први ред сматрају од шећера и воде са додавима киселине и соли. Дошавши су узимали сирчуп за кромпир шећер, равно врело и зелено

[illegible]

тулуњину, сирак итд. Без салиц. киселинкаи буђкуриште не бе се могли одржати ни недељу дана и фабриканти таквих вина не мигао су ни ск. 50 грама Салицила на хектолитар; вина би тако додавши су такође толико и крчкари још више, тако, за је власт, анализирајући их, налазила на баснословне количине, које су прелазиле често и по 200 грама по хектолитру! Ненашавши другога лека осим злоупотребе, класти су у Немачкој забрањене салицилиране вина и једини њихов пресекак грађевине вештачких буђкурића. У Аустрији није одобрено прављење вештачког вина и тамо није било ни потребно забрањивање Салицилне киселине.

Сем доктора, апотекара, дрогериста и можда пивара, код нас је слабо кога познавало салицилну киселину и још мање њену антисептичну моћ. Колико се сећам ја сам био први који је тај препарат јавно у 116 бр. оних новина препоручио у води од 3—10 грама на хектолитар вина. Кад сам то урадио није ме руководила никаква користољубива намера, јер ја Салицил не продајем, него та и сам за своју потребу купујем, већ просто жеља да дам корисан и безазлен лек пољопривредном свету овима, којима је од потребан свет оних новина. Али на неколико дана после тога т. Министар унутр. дела, на основу мишљења држ. хем. лабораторије и Гл. Санитетског Савета, забрани сасвим додавање Салицила вину и остави предметима за искрану људи, јер би то нанело особиту штету народној привреди.

Овај ме распис веома погодио. Осећао сам се осрамоћен, јер сам препоручио нешто што је тако опасно по народно здравље, учинио сам управо злочин. Мени је била позната сва борба која се у 60-тим годинама а и доцније водила око Салицила; знао сам све што су учени људи о њему рекли и написали; знао сам да код нас није било никад забрањивања и да се свакоме слободно пропије и неће пуних 16 година салицирам сам у својој кући све туршије, сокове, вино и т. п. јер сам још у почетку борбе био стао уз пријатељске салицилна са сигурношћу не изгубио за оних 16 година ни једне и могућим ухуђивања још више утврдило у веровању да није шкодљив... Па шта се то сад догодило?.. Ушех да мислим, да ми тада не уз она чика Љубина вареха „Верујте! то каже учени људи, а ово што су они до сада казали, то се после неког времена видело да је — друкчије." Е, сад ни бејше све јасно — па опет, опет не могу да верујем. Стајем пред оглеђало и видим да добро изгледам, погледам у жену — изгледа још боље, погледам моје младе — ни они не изгледају рђаво. Њих истина не каушам салицирани као напитак, али за то поједу прилично доза рекао бих дневне у киселим краставцима и паприкама. Један јединн ми момак не једе баш радо краставе, али баш он је најслабији међу њима — они други задрмали ски, изгли би курјаку рео изњуби. Све то лепо видим, на неки, пиак — ја сам ипак „варао... И ту се опет сетих како учени људи неће да се од ракије добија водена болест а је сам познавао једног Словака, дрогера, који се баш ракијом излечио од водене болести. Биће дакле да је на мене и моје укућане дејствовао Салицил обратно, као на оног дрогера ракија и онда сам ја био срећан! — Али како изустак није правило а распис је закон и вели да је Салицил шкодљив и како се је до данас никад никаквим законима нисам противио, нити киселине то у будуће да чиним а још мање ће спорити његову основност, јер ми то није ни на памет, већ ћу и ја

[illegible]

и пољупам све салицилиране сокове, компоте, туршије и т. д. прошлих вино. Верујте, то сам учинио. То исто би требало да учините и сви ви који сте се појели на оном мојој взовербеном белешком у 116 бр. ових новина. У будуће пак нека се нико не усуђује да употребљава ни и најмању количину Салицилне киселине, јер је она школљива по народно здравље и јер ће бити кажњен. Тако стоји у распису г. Министра унутр. дела Пброј 5993 од 127 1899 год. Срп. Нов. број 133.

За завршетку мојим све оне, који су послушали моју савет из 116-ог броја ових новина и тиме се спитетили, да ни спроте ја сам сад сам чак Салицилну киселину препоручио, она није била забрањена и ако има какве одговорности и греха, онда је нећи део на Саништетском Савету и Хем. Лабораторији, јер се абог мог савета сет тровао само неколико дана а абог шећерног бутља, више 20 година, јер равно толико има од како је Салицилна киселина пронађена.

Д. М. Борић
индустријалац

ПОШТА
(одговор М. Пашинцима)

Пожаревац 11 септембра

Наш грех био је необичан опрашај, за у овоју средину доиста чудноват. Архиепископ Митрополите цела Србије, Господин Инокентије.

По вој равној утврђеној расподеди, Високи Сует вако је прописао 7 овог месеца.

Још у очи тога дана, сутрашетно беше опитало своје добре народним требовање тако да је 7 септембар освануо дивно свилен. Већ сам 10 часова пре подне, отправљени градски

без реалних појма и година, хитали су ка универзитету, где ће Његово Величанство завршити своје студије. У Београду је Краљевић Александар Карађорђевић, као и обичајно, одмах по пристизању у град, почео редовно да посећује предавања и журно прати, где ће бележити. Краљевић VIII разредног гимназије, полазиће и универзитет, на Лубљанској Великој школи.

Г. Г. Наставници гимназије „Краља Александра“ и она г.г. учитељи и учитељице бечког предграђа Баде тимчарије и ђачићи школе у два реда дуж Краљеве улице, аклатизације пре пролаза Краљевића Александра.

Пролаз Краљевића Александра Карађорђевића кроз Београд, у коме ће Његово Величанство Краљ Александар I Карађорђевић са Њ. Величанством Краљицом Наталијом, Њ. Краљевим Височанством Престолонаследником Георгијем, Њ. Краљевим Височанством Принцом Намесником Павлом, Њ. Краљевим Височанством Принцом Андрејем, Њ. Краљевим Височанством Принцезом Јеленом, Њ. Краљевим Височанством Принцезом Маријом, Њ. Краљевим Височанством Принцезом Катарином, Њ. Краљевим Височанством Принцезом Олгом, Њ. Краљевим Височанством Принцезом Надеждом, Њ. Краљевим Височанством Принцезом Јованком, Њ. Краљевим Височанством Принцезом Ксенијом, Њ. Краљевим Височанством Принцезом Вером, Њ. Краљевим Височанством Принцезом Александром, Њ. Краљевим Височанством Принцезом Јелисаветом, Њ. Краљевим Височанством Принцезом Марином, Њ. Краљевим Височанством Принцезом Ирином, Њ. Краљевим Височанством Принцезом Ирином, Њ. Краљевим Височанством Принцезом Ир

Благодарност

У дубокој жалости нашој, због смрти драгог нам брата

ДИМИТРИЈА

упокојеног 8-ог и сахрањеног 10-ог Септембра тек. год. осећамо потребу и дужност, да овим путем захвалимо свима и свакоме, који нам и нашој породици овај пресилни удар и губитак олакшаше својим учешћем или личним саучешћем, надајући се у болести или при погребној свечаности нашега брата.

Благодаримо његовом Високопреосвештенству Митрополиту, *Инокентију*, за наређење односно обреда наше свете цркве, уједно и г. г. Кирику, Архимандриту и Ректору богословије, Милутину Стојићу проти и Исији Ивићу проти, који су ни почести чиноделствовали, као и осталом свештенству које се многобројно одазвало учешћем при опелу и опроводу.

Благодаримо Господину Живану Живановићу, Министру Народ. Привреде, а покојниковом најбољем личном пријатељу који је у црквн, у лепом дирљивом и дугом говору нанео све пуне драгог нам брата Димитрија.

Исто тако благодаримо Господ. Перн И. Јовановићу, који је се у лепом другарском говору у име трговања и Удружења опростио са драгим нам покојником. — Топлу захвалност нека приме г. г. Коста Др. Ризнић, Филип Туфчински, М. Нејхут и остали, који се при његовом смртном часу нађоше и побринуше око погребне спреме брата нашега.

Трговачком Удружењу као и Управи Београд. Берзе, сравно захваљујемо на једнодушном учешћу и парочитом програну који су они корпорације надаље, за би општини пријатељским учешћем сеоју трговања одали последњу пошту своме упокојеном председнику, а брату нашему. — Свима трговцима Дубровчке, Краљ Михајлове, Чарапићеве и других улица, топло захваљујемо, што су своје радње, у знак почасти, за време спровода затворили. —

Удружењу, Берзи, Тргов. Омладини, Београдским Либералним пријатељима покојникови, г. Милану Јелтићу и осталим благодарно на поклоњеним венцима и лепим посветама намењеним спомену покојног Димитрија.

Благодаримо г. г. Др. Гогзиновићем и Др. Сондермајеру, ова. лекарима, који су се својски заузимали на одрке живот драгог нам покојника; а нарочито благодаримо г. Др. Гогзиновићем, који не жалећи труда, дебело је и даљу и ноћу нам покојниковом пословао, само да би га отргао из наручја смрти. —

Свима престоничким новинама, „Трговинском Гласнику", „Вечерњим Новостима" и осталима, лепо захваљујемо на топлим некрологима и спомеиима посвећеним имену и јавноме раду нашега брата.

Пријатељима нашим из целе Србије и Иностранства захваљујемо на многобројним телеграмима и писменим изјавама учешћа које нам, на нашу утеху, послаше на глас о смрти покојног Димитрија; и у равној мери, нека је топла и вечита захвалност свакоме пријатељу, познаноку и другу покојниковом, који се придружно севоруду, увеличаше га и брата нашег до гроба испраћајући, а нама тиме ублажише нашу велику тугу за непрекидним драгим нам покојником.

13. Септембра 1899 год.
Београд.

ОЖАЛОШЋЕНИ:

Брат: *Светозар Стаменковић*, сестра: *Катарина* удов. *Кара-Стојановић* са осталом фамилијом.

1000

ОРФЕУМ БУЛЕВАР
(Orpheum Boulevard)
Управник: Бертолд Фирст
данас и идућих дана
Нови сензационн програм
појављује се нова у свету чувена
оригинална
Сам Марко трупа
италијанских певачких и музичких уметника I реда
САМИ НАЈМАН
(Sami Neeman)
Најбољи немачки мимичар и певачки комичар
Нови комади!
Почетак у 9 часова.
Улазак: I ред 1 динар, II ред 0·50 дин. 994

ПРВИ СРПСКИ ЗАВОД
ЗА ХЕМИЈСКО ПАРНО ЧИШЋЕЊЕ ХАЉИНА
ЗАВЕСЕ ШПЕРЕРАЦ У БЕОГРАДУ
Г. ФИШЕРА
Власник хемијског парног чишћења хаљина према на чишћење свн мушко, женско и дечје хаљево, бљоне и осно- ралшо костимо сфенцирао и чипсонирне универзне, штоновн за панталоне, пардесе и женске шлаше комплетно по правнлу и столице, рукавице боље, кожно, вунене, сиутаче, окопратне нта.

Примљује се, да ће се речени предмети чистити без парења и одмрзне поставе, крагнуце и других украса на хаљинама и то тако, да ће исте нпак наглодети.

ПОРУЧЕЊЕ СА СТРАНЕ ИЗВРШИВАЋЕ СЕ НАЈСАВЕСНИЈЕ

На жељезнике кће се потпуно одела, женско хаљево, као и друга предмети под гарантијом за једап дан очистити и пратити.

Завод се налази: Обилићев венац, према од Споменика до нове Дарданела. 810

ОД ПРВОГ ДАМСКОГ ОРКЕСТРА ЦЕЛЕ ЈУГОСЛАВИЈЕ

Господину Др. Роману Сондермајеру
лекару и акушатеру
Београд.

Код сам 18. Јуна пао са равнања Авалског трала, и несрећно сломио ногу, опште је запазење било да ми ногу треба одрезати.

Средством удесом реконструкција ја од Вас господине доктора поврати погрешаним. И заиста у кратко сам ноге добио снаге пуне као и пре. Ја сам ову изјаву учинио Вама у знак моје захвалности и Вашим лекарским знањем.

Хвала Вам г. доктор. Хвалили се сами лекари.

Захвалан
Драгутин Димићевић
кантонар трг. Мин. Војних. 905

ТРАЖИ се један кућа за куповину ча. Сазнаће се у Дворској улици бр. 32, Земунданској капији. 982

ПРВА СРПСКА ФАБРИКА ЧЕТАКА
МИЛИНА РАДОВАНОВИЋА И ДРУГА
у Београду.

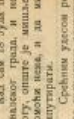

Јавља своим пошт. муштеријама да је спровела стогодишњу сноју сорти четака и да је прва тому у отаку извршити сво поручбине врло брзо и тачно.

Са поруџбинама и извештајима нека се обраћају у канцеларије ове фабрике.

Фабрика је награђена сребрном медаљом на београдској изложби 1896 године и златном медаљом на београдској изложби 1897. год.

Препоручује се пошт. муштеријама

ТРАЖИ СЕ ЗА ОДМАХ ПОСЛУЖИТЕЉКА
која зна добро кувати и све остало што спада у послугу. Плата 10 дин. месечно. Ко жели да се јави у Ресторацију „Код Ђорђа" у Београду. 991

КАФАНА „БЕЛИ ОРАО" налазе се под Калемегданом, а до Ташмајдана 1080 дипара. Ко жели да се опслужи, нека се обрати на власника. Кафана је отворена од 1-г Новембра. 3а поздрав обраћа се власник
Тодор Ђорђевић
Београд, Ташмајдан. 1000

КЊИЖЕВНИ ОГЛАС

Мислиоци и књиге који су сваки дана потребне

1. *Школа за Богољубу* народно за средње школе В. Р. Зарубинић, — — — Дин. 3.
2. Основа Трговачког права Краљевине Србије, Трговачко и менично право написао Св. Рашићев проф. В. Школе. — — Дин. 5.
3. *Основице о Уставне* обласшима Србије написао Мита Петровић, проф. пор. Управне вк. II и III. во — — — — Дин. 6.
4. *Збирка закона и уредаба у Краљевини* Србији до 1894 50. — — — Дин. 6·50.
5. *Кно и све збирке старешине* године.
6. *Српски* чланак *Србије и Бугарске* од XII XV века потпр. расправа написао проф. Р. Агатоновић — — — — Дин. 1.
7. *Сунце* напад у *сенкашењу* старешине и њихов живот у 1896 — 1897. год. написао П. Вилимовић — — — — Дин. 3.
8. *Трговачка Морала* за више разр. средњих школа, нарадио Сава Тодоровић свештеник — — — — — Дин. 1.
9. *Педагогика* написао Љуб. С. Протић. — — — — — Дин. 1.
10. *Основи* карактерне наставе Ген. пре- вели Стојановић и Марић, — — — Дин. 1.
11. *Поуке* из педагогије односно оцене ученика питања и школа за учитеља приво И. Радивојевић. — — — — Дин. 2·50.
12. *Рационални* начин прикључења Брих. Нушића — — — — — Дин. 2·50.
13. *О болесгима* живота према с новатном — — — — — — Дин. 1.

На споменуте књиге свако одређује своју цену, какову и правила као и све пристојности нашег за народне, и средње школе.

Дворска књижара
Мите Стајића
у Београду

872

Број 5 пара **ВЕЧЕРЊЕ ИЗДАЊЕ** Број 5 пара

БРОЈ 305. — 1898.
KLEINE ZEITUNG

МАЛЕ НОВИНЕ

СРЕДА 19. СЕПТ.
LE PETIT JOURNAL

Органи који ће слободу љубе, истину тиме, правду њиме, спокојство њиме, тако што говоре и тиме служи отаџбини и српској земљи

ВЛАСНИК и ДИРЕКТОР ПЕРА ТОДОРОВИЋ. ОДГОВОРНИ УРЕДНИК МИХ. П. КИВАДИНОВИЋ АДВОКАТ

Пређи суд

Јавно суђење у Пређем суду оптуженима за уврсду Величанства и проглашење забранених листа

ПРВИ ДАН

15 септембра, среда пре подне

Пре суђења

Публике је мало, знак да је мало интересовање за кривице и људе, који се имају данас судити. Публика је пуштена у судницу у 9 и пет четврти сах. Женски свет заступљен је врло слабо. Од стране дипломатског тела присутан је само драгоман немачког посланства г. Јовсефовић. Касније нало дошао је и бугарски заступник г. Шишмеков. Данашњем претресу присуствовао је и г. М. Барјактаровић, нач. мин. спољних послова.

Почетак претреса

Претрес је отпочет 9 и четврт сах. пре подне, кад је по наређби г. председниковог у судницу уведен оптужени Миле Павловић. Оптуженога је увео у судницу жандармерички капетан Микић.

Кривица Мика Живковића

Миле обрастао у браду, препашан је, не уме да седне, тура столицу час на једну час на другу страну, докле га председник не опомену да седне. Миле вели да не зна, јер никад није био пред судом.

Држ. тужилац чита тужбу, у којој се вели да је после атентата на Краља Милана кршен претрес у стану сумњивих лица, па су том приликом код Мика нађене хартије у којима се вређа уврсда Њ. В. Краљу и Њ. В. Краљу Милану (§ 91 б. крив. зак.) Миле се налази у стицају.

Брањилац г. М. Љ. Узуновићевић.

Прочитан је протокол претреса у стану Милоју, кад су нађене и узете ране његове хартије, међу којима и једно шпероване писмо.

Миле, 32 године, неосуђиван, признаје да је написао оптужене речи. Пита, какав је грех учинио што је дошао овде. 10 дана је у затвору, који су страховити олуја његову душу, олују која у мало што му није одузела мој схватаљ. Он је патриота, па га је највише болело, кад су у њега убројали у ону ваншколску дружину, која је дигла руку на Краља Милана. Учинио је јер сам страховит грех, али је то сам младост његова, грехе прошлости дати ће, учинио га је пре 10 и 9 година. Боли га што је то учинио. Весник га је 1893 отпустио, па кад је чуо да је Стеван Јеотић добио награду за своју „Тополски Венац", он је, немајући хлеба, написао у белешнику „ко у двору није јео, ђувара", нисленећи на чаволизме. Подсећа на листове своја добра како су писали, нарочито поимње „Одку" и „Гегу". Помиње даље како су српски државници јавно пасали и грдили Краља Милана. Пох тим утиснуће и он је „забрбљало" по коју реч у своме књижицу. На једни од тих драгоцена није ништа прекшто, а дошао он пред Пређи (Суд да зо њих плаћа грех. (Миле непрестано кроз плач говори, и онде сасвим плаче). Памет му је онда била сва судиста.

Забележнку „Гусле су Рим свезле", вели, да је написано из једног либералног листа, али од куда да се ту нађе шпанија на Краља и Краља Милана. Сви наслов потиче вели „из књига и новина", то су говорили; ни једна стнар из потиша није његова. Неће се нађа рећи да Краљ упропашћује отаџбину кад је Он највише држи и брани.

О забележнци „да мом тати сваки дан спада цена" и „да је он једно спадало", вели да је још из његова ђачког доба, из 1888 год.

О забележнци „нијмо да Краље, сал само још једну Краљицу, па да играмо шаха" вели да је то бувлазета увреда која треба да се казни, али мисли да је та кривица застарела. То је био само рђав виц, па онда прича какви се вицеви чине јавно по листовима у Немачкој, против данашњети пара, па се тако не каже, а његов виц није ни штампан. Тај му је виц од јануара 1894, а многи гори и страховитија писани налазили су дозволе у „Брци" и „Гегн".

И о снима остали забележшема вели, да су из дневшшег доба и њега боли што је учинио тако тежак грех.

Прочитан је исшит Милов код изведене навести код које се тако исто брањио.

Овим својим исшитима додаје, да је све то ружан сан младости његове, који стоји у супротности са његовим дошшим патриотским радом па моли суд да га ослободи. (Непрестано плаче.)

По уверењу општ. суда Миле је добро владала.

Брањилац г. Узуновићевић вели, по сле онако пошшене и искрене одбране Милове, какву их може дати преступник, он готово нема шта да каже. Стеар је довољно извиђена и суд је стекао уверење, да је Миле потпуно неосу. Бележнци не може казити да у оптуженим изразима нема увреде, али се из изведених тежих израза ни мало не види да се односе на Краља, Краља Милана и Милоша Великог. Остали изрази односе се на њих, али је уверен да их је чуо Краљ Милан, па би се наљутио и рекао да тужени није крив. До суда је ја прош свему што је изложено поднесе оптужу, али је требало видети на кога су пода те белешке, јер како су доцнта на 1893 год. онда је оно дело застарело, те би се Миле имао сваке ваше ослободити. Моли суд да поклони пажњу одбрани оптуженога, јер се његово признање сиже с изведеним околностима. Ако би суд нашао да дело није застарело, онда моли суд да узме Милу у обзир олакшавне околности; што није разумево колико ало може нашћи из самог дела; да је то дело учињено под утицајом онда шње струје и под утицајем свога правог уверења; што се ње учињеног дела увек добро влашо; што дело није предао јавности; што је пошшено признао своју кривицу и покајао се. Да Миле није расположен рђаво према Краљу и Његовом Дому и Његовим прешима, доказ је што је ни затвора послао честитке Краљу и Краљу Оцу. Моли суд, да Миља ослободи сваке казне. Награде не тражи.

Држ. тужилац остаје при тужби, признајући оптужешше у олакшшу признање и добро владање.

Миле вели како у забележшка има увреда на пок. митрополита Михајла, а после га је ослављао приликом на родољубиве сарке. Он све што је чинио, учинио је у славу Краља и отаџбине.

Миле је одведен натраг у затвор, па ће се пресуда доцније изрећи, да се не би прекидало извиђање.

Кривица Милана и Боже Марковића

Оптужени су за увреду Величанства.

Држ. тужилац чита их шту су у претписи уврђујући и и Милановој с Пашићевим нашли увреду Њ. В. Краљу. Миља је нашло у увреду у појашом писму Пашићевићу о женидби Њ. В. Краља, а тако исто Милан је нашао увреду и Њ. В. Краљу Милану, у писму Пашићевићу о Барону Таубеу; нађаја је нашао увреду Њ. В. Краљу у писму Боки, коме шише против стања данашњег, које је Крал. створно 11 октобра.

Милан Божа у својим писмима својим родитељима, писаним из Минхена и Фрајбурга, нашао је увреду Њ. В. Краљу, пишући против данашњег стања. У другом једном писму родитељима нашао је увреду Краљу Милану, а исто тако у писму Милану нашао је увреду Краљу и Краљу Милану, против којих се још изнашна мрзост.

Оптужени признају да су они писали та писма; обојица су у стицају, а Др. Божа је још и раније осуђен за увреду Краља Милана.

Прочитан је протокол претреса у стану Милановом и у стану Божином.

Милан, родом из Загодине, 25 година свршена правник, чиновник Београдске Задруге, неосуђиван, признаје да је он писао оптужена писма; моли да и ако данас у Србији нема слободне речи, може пред суђом слободно говорити. Вели, да политика Србије не зна ни се данас онако, како то жеље млади одушевљени људи, јер млади људи не могу дозволити да се српска народна мисао спиљује као илузорна. „Ми" тражимо да се спољна политика води у народном духу, а унутрашња политика, (данашња) му је политика самовоље и он као млад човек против ње је. Његова су писма израз тих његових

убеђења и осећања. Није имао намеру да вређа Краља, нити је имао лудачке мисли и намера да вређају и раде против Краља и Отаџбине.

Др. Божа, бив. судски писар, родом из Сипића, каза да су оптужена писма његова. У тим писмима не може бити никакве увреде за Краља, јер је у писмима родитељима сам констатовао стање које је писало и чудно му то било. За писмо, које је писао Милану, вели да је у њему доиста никога увредио Краља, али то није намерно учинио.

Прочитани су испити оптужених код истеране власти, код које су се бранили као и пред судом.

Круница др. Весића

Држ. тужилац чита тужбу, којом др. Весића тужи због познатог писма генерала Грујића, које је изазвано писмом Весићевим, које данашње стање назива неутешним, горо о напоследку прекрата, а тиме је нанета увреда Краљу као творцу данашњег стања; увреда је нанета и телеграфском поздравном Пашићу по жалости у Атини, а тако исто и у концепту једног француског телеграма. У брошури „Fünf Jahre am Hofe des Koenigs von Serbien" наноси се увреда Краљу и Краљу Милану, а нађена је код Весића, а по закону брошуре на страни штампане књиже се као да су у Србији штампане. Весић је у притвору.

Прочитан је протокол претреса у стану Весићевом.

Весић наводи се од 5—6 година у положају честите дежеље, на чију се честитост напада. Сад му се дала прилика да једном за свагда расчисти с потворама које му се подижу. Прича неколико случајева, како му се хтело подметати. Он је своје образовање својио у Енглеској, из које је помоћ дао најпре краљу Милану и Отаџбини. Први је наук да Краљ не може учинити никакву неправду и то је основни принцип уставности. Та неодговорност владалачка битна је ствар у државном животу. За то указе премапотписују министри, па и указе о отпуштању и постављању кнеза, премапотписује министар председник. Даље, владалац је неодговоран и одговорна је влада и онда како би он могао за државне послове нападати, па чак и вређати владаоца. Он на такву мисао никад није дошао. Ни у личним његовим односима нема никакив увреда за вређа Краља, тим пре што Њему имам благодарити, што је дошао на В. Шкоду, од које су му крата била затворена и за којом је тежио. Краљ га је узео за министра просвете, дао му чин ревизиног комесара, бивао је позиван не само на свечаније но и на интимније дворске забаве и ручкове, па је и под свадбеном кладом одликовао. Ко је Краљ каква је цена његов рад. Даље, Краљ нечим није изазвао у њега оснеће да ради оно, што му се приписује у држ. тужби.

Други наук, који је понео из Енглеске, јесте да сваки врши своју дужност. Осећања о дужности у нашем народу скоро и нема. Идеал му је био, да то осећање навикне у младих људи. То осећање налажљивости га је и он се њиме управљао према Краљу. Он је од 1893 увек честитао Краљу рођен дан. Као се год Краљ враћао из иностранства, он је увек записивао у књигу посетиоца. Ако се налази у ком граду у иностранству па Краљ туда пролазно, он је увек излазио на станицу и примљивао га; ако би се Краљ бавио у коме граду, у коме је он, он се увек записивао у књигу посетиоца. Краља се сећао и у друштвима и свуда. Он у своме животу не може наћи ничега, што би се косило с његовом дужношћу и дужном поштом према владаоцу. Он нити је имао повода ни намере да вређа Краља.

По Блажи Петровићу писао је у Петроград писмо Сави Грујићу, које је по молби Блажиној објасно Блажину ствар о гробљу српске државне субвенције, које је изгубио, каже он верује, но личног расположења др. Владана према Блажи. У том писму је говорио својим приватно и о политичким приликама у Србији и нашег своје осећеје, своје гледиште на прилике у Србији. Али у томе писму није било ни једнога израза који се вређа Краљ, нити се вређа Краљ а Милан, који се у том писму помиње. Он је у том писму стање у Србији описао онако, како је било од како је била срећна да њезина државни послозава управља др. Владан. Било је покушаја о ослобођењу радикала с двором, али су осујећени. Писао му је како се говорило, да је краљ Милан рекао Тирковићу да ће рићи Тирковићи осцести о радикали неће доћи на власту, поменуо је сличну изјаву Краља Милана Миљову Радењковићу и догађај 22 фебруара с г. Мијовановом Миловановићем; описао му је и о стању у радикалној странци. Даље, описано је политичку ситуацију. Али ни одговора Грујићева ни једном речи не може се закључити, да је он, Весић, вређао Краља (Председник нареди те се прочита писмо Грујићево). Из тога писма види се да је његово гледиште на ствари било друкчије, од гледишта људи који су водили ову ствар по Србији и Европи.

У депеши Пашићу изражио је жељу, да његова слобода буде заточница грађанских и политичких права у Србији, али да такве жеље не изнози се ни пред обичан, а камо ли пред прекуд. С Пашићем се познаје од 10—11 г. овамо. Описује врлине и патриотизам Пашићев, те прави разлог зашто је човеку и грађанским правима честитао налазак на затвора, честитао му слободу. Оптужује се да дела, у којима има још по један с њим, а овамо се он сам оптужује. Да није имао намере да никога вређа, доказ је и то што је на тој депеши потписао и Луба Стојадиновић који га је овластио да напише депешу и потпише га, а он не би вадда своме пријатељу подвалио те га потписао на депеши којом вређа Краља.

О француској депеши вели, да му је један пријатељ, који не зна добро француски, дао да види да ли је добро написана, па да му је у неке врати у „Имоверијалу." Али он није имао кад те вечери кратити је а пријатељ је после није ни тражио, те тако се и заташка код њега. У осталом депеша је погрешно написана, а он онако погрешно француски не би могао написати на пре десет година. Чита се превод те депеше, којом се жали о изласку Пашићеву из затвора и о многобројним телеграмима подравнима).

О Брошури вели, да је његова дужност као професора Вел. Школе и као равног раденика у светској литератури, да брани у Европи Србију од напада. А то се може чинити само тако, ако има у руци оно што се пише против Србије. Отуда се и та брошура нашла код њега и он је о њој написао кратки реферат у „Делу".

На у тој се књизи нападају и радикали, па и самога њега она напада.

Прочитани су испити Весићеви код истеране власти, код које се бранио као и на суду.

Држ. тужилац остаје при тужби.

Бранилац г. Милан Марковић вели да је Весић у Европи обратио на себе симпатију целога научнога света због својих научних радова. Да је тој свој чуо данашњу одбрану Весићеву, те би симпатије биле још веће. Весићеве је дело одбранио, обесснажили све основе које га терете. Писма која је он писао Грујићу, суд нема, те га не може друкчије узети но онако како га је Весић објасно. У њему нема никакве увреде, но један политичар даје другоме свој суд о политичким догађајима. То писмо сасим отпада.

О депеши Пашићу прима објашњење и побуде Весићеве, а после помиловања Пашића нема смисла ни тестети га. Исто тако прима одбрану Весићеву и о француској депеши, која чак није ни отправљена, те нема кривице.

Ко се бави књижевношћу и политиком, сваки час, и без жеље добија разне списе и брошуре, а код њега, који се бави државним правом, не може бити грех и преступ, што се нашла та брошура у његовој књижници.

Сви основи против Весића погрешни су, за то моли суд, да Весића ослободи свake казне.

Саслушак претреса

Пресецник у 1 сах. закључи седницу, а после подне у 4 сах. изрећи ће пресуде по сима данас кажњеним делима.

BESTE RHEIN & MOSELWEINE!

препоручује у Европи као прима позната и чувена фирма

Peter Eckertz & Co.

Weingutsbesitzer in Oberwinter a./Rh.

Под **гарантијом** солидности количитета свију сорти Рајнских и Мозелвина по веома умереним ценама — у орић сваштара или у буradима —

Главни Заступник
за Србију и Бугарску
Марко Ј. Алкалај
824 Дубровачка улица 37

ПРВА СРПСКА ФАБРИКА ЧЕТАКА

МИЛАНА РАДИВОЈЕВИЋА И КОМП.

у Београду.

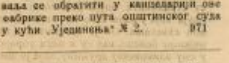

Јавља својим пошт. муштеријама да је спремила на стоваришту свију сорти четака и да је према томе у стању извршити све поруџбине брзо брзо и тачно.

Са поруџбинама и извештајима нека се обраћати у канцеларији ове фабрике преко пута општинског суда у кући „Уједињења" № 2. 971

УВЕК СВЕЖЕГ И НАЈБОЉЕГ

Сира Ементалера

Може се добити у свако доба код подписаног, јестивише но игде тако па ко купи преко 5 кила добиће по 4 дин.

С поштовањем
Ђорђе Д. Јездић
984 преко пута Коларца

Број 10 пара **ЈУТРЕЊЕ ИЗДАЊЕ** Број 10 пара

БРОЈ 306. — 1898. KLEINE ZEITUNG

МАЛЕ НОВИНЕ

ЧЕТВРТАК 16. СЕПТ. LE PETIT JOURNAL

Одлази сваког дана изузимајући недеље, државне празнике и дане после њих. — Рукописи се не враћају. — Огласи се примају по тарифи.

ВЛАСНИК И ДИРЕКТОР ПЕРА ТОДОРОВИЋ. ОДГОВОРНИ УРЕДНИК МИХ. П. КИВАДИНОВИЋ, АДВОКАТ

Ц. К. СЕЛАКОВИЋА

ПАСТИЛЕ КАСКАРЕ САГРАДЕ

НАЈБОЉЕ СРЕДСТВО ЗА ЧИШЋЕЊЕ

Пастиле су опробане у **Синиште**; **Државној Болници** и лабораторијуму као изванредно средство, које не проузрокује никакве тегобе у пробавању.

На основу извода **Главног Санитетског Савета**, које су одобрили решењем Господин Министар унутрашњих дела као спецификатет.

Наручите се непосредно је трудећи и тиква који пате од сталног затвора.

Кутија са 20. комада стаје 2 и по динара.

Упутства у дуту или у вези једне до два комада са новом процутати.

Поруџбине уз доплату врше се одмах

Апотека код **„Цара Лазара"** код Михајлова улица право пута „Београд. Кредитног Завода". 96

МИЛОШЕВИЋ И НЕДИЋ

прође Врачевић и Вулетић

улица Кнеза Мих. бр. 32.

ДОБИЛИ СУ ОГРОМАН ИЗБОР

ПОРХЕТА

КАО:

Цена порхета, који добро пасивање покривају лепих мустера по 70, 80 и 90 н. д. метар.

Фини порхети, пун и танак у једној боји и врло лепим мустрама по 70, 90, 1.10 и 2 д. метар.

Штоф порхета широко пасивање покривају лепи дезен, боје потпуно постојане, по 1.10, 1.20, 1.40, 1.50 и 1.60 н. д. метар.

Мустре на захтев поште шаљу. Само у Београду тако и за Србију потпуно бесплатно. Све поруџбине извршује се тачно и одмах. 950

Вуне и Вунице

ЗА ПЛЕТЕЊЕ ЧАРАПА

најбољега квалитета и то:

Вуне персијске, средње дебљине у клот бојама;

Вуне танке-вашне „Кампање" врло издашне;

Вуне снежне најновије од свилу-руни вашне;

Вунице обичне дебљине клот и шарене; и

Вуне и вунице вашне „Јегерове" најјаче.

Добила је у огромном избору и продаје је са врло умереном ценом.

повтарска трговина

КОСТЕ НИКОЛИЋА И ЈОВАНОВИЋА

ул. Кн. Мих. и Теразије

Пажња: Кад се узме најмање $^1/_2$ ко. — (6 штрингли) рачуна се са *10%/0 јефтиније.*

— Г. Г. трговцима из Србије изузетне, врло јефтине цене —

989

†

Наш драги Брат

Димитрије Стаменковић

ТРГОВАЦ

Преседник српске трговачке омладине у Београду и београдске банке; почетник чина шесторког ордена трговачке музеја у Фладелфији; члан добротвор, заменик сенју данских подоластких и хуманитарних удружења.

После краткот боловања испустио је своју племениту душу у среду 8. ов. м. у 6'45 часова по подне у својој 55 години.

Погреб је био у петак 10 ов. м. у 10 часова пре подне. Опело у саборној цркви.

Стан: Кнез Михајлова улица број 16.

9. Септембра 1898. год.

у Београду.

Ожалошћени:

Брат: *Светозар*; сестре: *Катарина М. Кара-Стојановић*, снаха: *Перса*; синовци: *Јока* и *Димитрије*; синовице: *Мината*, *Даница*, *Олга* и *Наталија*; вет: *Јона Миладиновић*; сестрићи: *Димитрије* и *Драгомир*, са осталом родбином. 1002

ЗА ЈОРГАНЕ

Кутија, најбоље квалитете, најбоље свилене, врло лепе боје, дужине 2 м. 40 с. ш.

Дивчета, што кутију, најбоље свилене, разне боје, шир. 180 с. ш.

Сатена, свилено кутијасто, најбоље свилене, разне боје шир. 180 с. ш.

Добила је у великом избору, а продаје по врло јефтиној и умереној цени.

индустријско-галантеријска радња

Мустре на захтев шаљу одмах слободно и без поручбине у свако доба.

Милана Ђ. Вујовића

прође Врачевић и Вулетић

1005

ЗА ЖЕНСКЕ РАДОВЕ

СВИЛЕ за штикање, ВУНИЦЕ за штикање, ВУНЕНЕ за штикање, ПОЈАСЕВИ свиле за штикање, ВУНИЦЕ „МОСКОВЉАНКЕ" свиле за штикање, ВУНЕНЕ за штикање, ПОЈАСЕВИ свиле за штикање, ВУНИЦЕ „КОРДОНЕТ" свиле

Српски „емигранти"

Има већ неколико година, како се по Швајцарској врши неки Балугџић, који се најпре баш у Женеви, где се назове као српске „емигранта". Окупи овде у Србији за разне кривице у штампи, он је тужилачу у свет, и сад се успиње из петних жила да и он игра неку улогу, да покаже како је и он нека јадна чиновница, и неки великан „мученик за слободу"!

Нарочито у последње доба, од кад се весело мучки ликвидирају атентати, Балугџић се нешто јако прозрењено и сваки час издаје неке „Летеће листиће" на француском језику, у којима трабуља свашта и којешта, зачињавајући све то најодрпанијим грдњама против Србије и њеног престола.

У осталом „прилози" Балугџићеви јако се даје разумети. Јер овај „соко сиви" и ако се рапше нити социјалистичким перјем, ипак зато његово социјалистичко слободоумље није му ништа сметало да пројави руку пружи и криворазните претенденткиња, не би ли бар они у њу што спустили. То се доиста сретнуо и догодило, и зар је онда чудо, што се Балугџић разобадао да и на њему посведочи своју „одану и верну службу."

Зато смо и видели где се у последње време из Женеве почеше најекстравагантнији неки „летећи листићи", пуни, како већ рекосмо, свакојаких погрда против Србије, српске владе и српскога Престола.

Но све то као да није било довољно да код претендента посведочи ревносну и жустрину Балугџићеву. С тога је он сад почео издавати читав лист на француском језику, под грамзивим насловом: „Србија" („орган српских емиграната"). И ако је једна колико толико суданица, овај „орган" ипак је од српога до последњег реда пун сналажљивих лагарија, и то му је програм па ће и у будуће неуморно — лагати!..

Али како ово није ни право ни пристојно да ће Балугџићеву то тешко да би на цену ону Балугџићеву спрдњарију и узимали на ум, да не стоји овај факат.

Како већ рекосмо, на чију ову листића стоји, да је то „орган српских емиграната", а на врху листића уредништво његово набраја ко су и какви су ти „српски емигранти", па ту листу имена почиње именом г. Аћифа Пиколића и у њу ова трца г.г. Др. Мишу Вујића, Сечу Грујића, Миловања Миловановића, Боку Ненадовића и многе друге, међу којима је и Ранко Тајсић.

Дакле, по овоме морало би изгледати: прво, да су сва ова господа збила јаке горе лист с г. г. Балугџићем и Тајсићем, и друго, да је ова Балугџићева изјављена, што се зове „Летеће лице", доиста орган свију њих људи.

И ако поменута господа нису наши политички јединомишљеници, и ако је у њихов прилаз било много којечега, што ми никад не можемо одобравати, ипак за то ми једноме Аћифе Пиколићу и његовим пријеки другујући, никад не можемо учинити тај истакнут, да их тромо у једно кошар с једним Балугџићем и једним Тајсићем.

Зато смо и истакли ове редове, да поменута господа виде, у какво их друштво увлаче, да ако збила њиху тамо и ако не желе тамо бити, ако што ми за сада нерујемо, да се благовремено од тога отрде и да недопусте ни за тренутак да се укорењују разне сумње и претпоставке, које доцније могу имати своје фаталне последице !...

Јер ако игде, баш у овоме последњем великадијачком процесу сви смо најбоље могли видети, како страшне могу бити последице, кад људи не пазе да очувају своју политичку и моралну чистоту, ако пуштају комкиро да их помешају с друштвеним понижама, с којима после и бивају заједнички набачени на губриште.

Ошолило прама нашој одвајкадној новинарској дужности.

БЕЧКИМ КОЛЕГАМА

За чудо како наше новинарске бечке колеге имају сасвим друго мерило за оцењивање политичких догађаја, политичког морала и друштвено-државних потреба за своју рођену кућу, и сасвим другачије мерило кад је реч о нашој Србији. Код њих се деси најмања сокачки ререт, какав занешењак испеши ћешек перут на какав јавни споменик, на мртви камен, и таку журдну њима судови осуђују на многа годишња робија, а произвешена бечка штампа плаши тој осуди као праведној и хуманој.

Код нас у Србији нашега прног Краља, светлога родитеља нашега земаљског Господара сачекују јавно на улици и пишане Та као зеца, проливају крв Његову, проливају крв Његовога апутанта, као чудом Божјим спасена се живог Краља Милана, а Србија је спасена једне страховите очигледне животне опасности, и после среча тога бечкими колегама пиша је и чудно и зимрно, кад се код нас води строга истрага и кад се осуђују људи, за које све утврђује да нису били далеко од тајанственија, из којих је поникло ово опасно злочинство.

За цело и чудноватп, и неправедно, и пристрапно одсеи!...

Против чега ми управо качете, господо? Та процеши нашега Пркног Суда биль је много блажа и умеренија, но што то захтеваху сами изречени прописи законски. Сам свога, поиша је још и неколико милост Краљевска, која је те осуде још и чиње ублажила.

На шта ће, дакле, још ове још?!

Зашчно ли агентатору и његовим саучесницима само по какво одличе, доживотну пенсију давању и да их у почастима испратимо куће.

Бе ли тако ви радили?!

Та да се, не дај Боже, овако што код нас десило, ни би сте били сто пута строжи и наша домаћа по осуду нашега Пркног Суда проста је ружна хипокризија.

Преки суд

Јавно суђење у Пркном суду оптужени-ма за уврду Величанствава и растурање забранених списа

ПРВИ ДАН

15 септембра, среда по подне

Пре суђења

Пред уласком у двориште судише публике прилично. Публика је пуштена у судницу у 4 и по сах. Жешког сведа слабо. Од стране дипломатиг присутни су бугарски заступник г. Шишманов и драгоман румунског посланства г. Дума.

Почетак претреса

Одних поште је публика пуштена у судницу председник нареди да се уведе оптужени Миле Павловић.

Осуда Мила Павловића

Председник саопшти пресуду, да је у оним инкриминисаним мирзама о „тати" и о „Гаршу", „ко у двору није ево живр", „Аустрија даје ужасне суме једноме пустолову" суд нашао да постоји уврела Њег. Величанства Краља и Њ. В. Краља Милана. Одбрана тужиочега за ње дело застарело није се могла доказати. С тога је суд нашао да постоји дело из § 91. б. крив. зак. Ослањајући се окопности признање и добро владање, а од отежина је стицај. Суд га је за то осудио *на пет годипе затвора*, које ће му се рачунати од данас. Да плати суду 30 дин. таксе и сноп притворских трошака.

Миле вели: Заслужио сам!

Осуда Милана и Боке Марковића

За тим су уведени у судницу Милан Марковић и др. Бока Марковић, и председник им саопшти ову судску пресуду.

Суд је нашао да у оптужепим писмима Милановим и Божипим постоје увреда Краља и Краља Милана. Ослањајући им је окопност и признање и добро владање, обојице су у стицају, а Бока је још и у повратку. С тога је суд осудио *Милана на 5 година а Боку на 6 година затвора*, које ће им се рачунати од данас, осим тога да плате по 30 дин. суду таксе и своје притворске трошкове.

Пошто су горња дпорпа изведена, у судницу је уведен др. Милетић Весинић и председник му саопшти ову судску пресуду.

Суд је по изнебеју нашао, да не постоји дело увреде Краља Александра, а да по исказу Весинићевом, постоји увреда Краља Милана, за кога је прпзнано да пмаже Владанов кабинет, који је по мишљењу Весинићевом неморалан. У осталом Пашићу суд није могао наћи увреду Краља, по увреду Краља Милана. За брошурпце је суд нашао да Весинић нема кривице. Према свему о-горе, и обзирпм на признање и добро владање, суд је *осудио Весинића на две године затвора*, које ће му се рачунати од данас, да плати суду таксе и сноп притворских трошака.

Весинић вели да је о моралности и неморалности Владанова кабинета говорио приликом дебате Пашићу. Председник му чита шетое, па вели, да је доцније рекао како Краљ Милан потпомаже тај кабинет, те је према томе њихов увређај Краљу Милану.

Весинић моли да се састане са сноји браниоцем и председник му одобри још за *један* у присуству др. тужиоца.

Кривица Стевана Мљковића, Ристе Петровића и Драгослава Бошњовића

Бранилац Стевин г. Узуимирковић а Ристин г. Илија Бошковић. Драгославе Бошковић одређен је за браниоца г. Стеву Добрајновића, али се овај није хтео примити, те је на суду за браниоца одређен г. Боку Кирајовановића.

Дрк. тужилац чита тужбу којом Стеву и Драгослава туже што су код њих нађене брошуре против Краља Милана и Краља Александра. Осим тога се тих брошурама народ дражи на непокорност и мпшљења крвља према Краљу и Краљу Милану пошто се тим брошурама не ана ни ко је писми нити где су штампане, то су по закону о штампи одговорни они, јер су код њих нађене. Тражи да се казне по § 91 б. крив. зак.

Драгославац још тужи за разбојништво и насилно лишење слободе.

Опт. Ристу тужи као саучесника Стевиног, који је по поруци Стевиној спалио нађене списе.

бориштву још није испеђена, нити му је раније свршитно да не се о томе судити, те да он учина да се ништу потребна хити.

Држ. тужилац остаје при тужби и тражи да се суди.

Пошто ствар о равбојништву није расчишћена, то председник прекида претрес над њима, док се не изнште извештаји о тој ствари, а приступило се изнпђању кривице професора Добре Ружића.

Кривица Добрина

Добра Ружић оптужен је за увреду Краља и Краља Милана.

Бранилац је г. Влада Бошковић.

Држ. тужилац пре но што прочита тужбу тражи да се искључи јавност, јер ово што ниа из тужбе да се прочита није за јавност.

Тајна седница

Суд је донео одлуку да се држи тајна седница, и публика је у 5 и четврт удаљена и у судници су остали владини комесар г. Антоновић, бранилац, једна рођака оптуженог и дворска пословница његових, које је он обично. Тајна седница трајала је до 6 часова, кад је и публика пуштена у судницу.

Продужење јавног претреса

Кад је публика пуштена у судницу, прочитани су неки списи Рушићеве из ислеђене власти, где је искакао да о атентату на Краља Милана ниje ништа пре, док му Мијаило Церовић није казао да је пуцано на Краља Милана. Даље је код иследне власти рекао да је он писао оптужена „Престолничка беретања“ а за ниje писао „Загонетке-одгонетке“, што је суд 1887 преписане на „Србобранка,“ као што се види из самога рукописа, нити их је коме казао за прочитање, а хтео их уништити но то није учинио, јер је рукопис био затурен међу књигама. „Беретања“ је писао да исеље домаћи режим али их није написао за јавност, па их није ни хтео да пошље, нити сад их је за то, што га је министар просвете отпустио из државне службе на основу § 76. и јер је стекао право на пенсију, па кад је од министра тражио решење да се против тога жали, министар му никако није хтео дати то решење.

Добра признаје да су то његови искази и вели да нема ништа више да каже.

Држ. тужилац остаје при тужби.

Бранилац г. Влада Бошковић вели, да су „Загонетке-Одгонетке“ дело настрело, пошто је оно од 1886. Остаје само „Беретања“, за коју Добра признаје да је писао и да је ту изјавио на Краља Милана. Суд се на одбране Добрине уверио какве су га побуде наговориле да их одпише, јер је неровно да је тонеки абог Краља Милана. Истина Добра то није требао учинити; али се Добра задржао само на томе, није тај спис предао јавности нити га коме дао на читање. Дакле, ту није случај из § 91 крив. закона. За то се нада да ће суд уаети све то у обзир и наћи да нема дела; ако пак нађе, онда нека суд да уме у одмеравању окољност то, да би Добра учинио веће дело је је тај спис штампао; дале да му уаме у обзир добро владање и признање и то, што је при претресу у стану Добрином нађена само та једна стнар, која га тереши.

Пошто је изнпђење свршено, публика је уклоњена из суднице, а суд остао да донесе одлуку.

Суд је нашао да је Рушић учинио дело увреде Краља Милана, у направљ штиранним у тужби а у напису „Престолничка Беретања“. Суд ниje уважио одбрану што тај спис није штампан, јер је у неколико примано да га је саопштио Таушановићу, Али и без тога за увреду Величанства, не траки се јавност. Међ ова Краља Александра не постоји и дело „Загонетке“ застарело је. Према схему суд је с обзиром на признање и добро владање и с погледом на раније осуђиваље *осуђио Рушића на две године шатвора*, који ће ну се рачунати од данас; да плати суду таксу и свој притворски трошак, и браниоцу у име награде 100 дин.

Сршетак претреса

Суд је свршио рад у 6 и три четврти сата, у ноће је стигао ће наставити исљеђење над осталим оптуженима.

АДВОКАТСКА МОЛБА

Г. Г. браниоци осуђених по делу атентата и настојатељ подпели су у понедељак Вл. В. Краљу Господару следећу молбу:

ЊЕГОВОМ ВЕЛИЧАНСТВУ КРАЉУ СРБИЈЕ АЛЕКСАНДРУ I.

Нишу.

Позвани законом, да по делу оптужених клијената наших своју дужности одговоримо, ми смо, кредући се у границама закона, старали се, да тим својим дужностима и одговоримо. Али, мислимо, да не можемо тврдити, да смо тој дужности доста учинили, кад би нашим на учинцима, сматрали, да је тиме и наш позив свршен.

Правда је судска казала своје. Ми се њој покланамо.

Ну великодушност и племенитост Вашег Величанства, који је као отац својег народа, ход тежких досадашњих прилика, и ране наше те Богом само здравене ране човекољубиво, даје нам смелости, да као браниоци осуђених за велеиздају, у највећој понизности и поданичкој верности замолимо Ваше Величанство за преносну милост својим клијентима оном Д. Крезовићу, Ранку Тајсићу и А. Урошевићу.

У души свој гајимо неповољбиво уверење, да ће милост Вашег Величанства надубље прозрети и одјекнути у срца осуђених, и да би подарена милост Вашег Величанства унела и у срца породица осуђених само топле суне безграничне и искрене захвалности и синовље предности.

На завидљив дан сирти творца Династије Обреновића, ова Србије, Милоша Великога, Ваше Величанство и пред Богом и пред народом подигло би најузвишенији споменик, кад би преносном своју милошту за вечита времена задобио срца осуђених и њихових, сузама обливених домова, као и нас њихових бранилаца, које се у највећој понизности усуђују да пред уваженем Престо Вашег Величанства ову молбу подпису.

Сета Добривојевић, Милутин Ј. Марковић, Милан Ђ. Димитријевић, Коста Д. Шпаргаль, Милан Миловановић, Коста Томић, Владислав Бошковић, Мирослав Љ. Утушкоковић, Бранимир Ј. Рајић, Милић М. Михајловић, Милан Р. Поповић, Чедомир Брнић, Војбе Карагеоргиевић, Чедомир А. Косић.

БЕОГРАДСКЕ ВЕСТИ

Разлаком. Г. Васа Симић дне тужилац Преког Суда разрешен је од свог дужности и пресотавног суда на град Београд.

Рекет. Једанаест шампионата „П. С. В. Д.“ које је одиграо 12. ов. мес. створен је рекорд. Пабло-Ориентов за једно сет и четврт сет и један минут, а то је рекет да су трчали пригнали на сет по 37 километара и 300 метара. Овај рекорд забележ. стенографи г. г. Светозар Симић и Дарко Гребенац, чланови „П. С. В. Д.“ Код се узме у обзир, да на овој трци нису трчали никаки ратрчи (кофете) на Шапца као и друге куде, онда се овај рекорд може подстрекнути. Ово је за стварање трчања, где куда и како који путеви и где трчаће долаи другим моде по неколико одвојених кватер или контрольних. Овде тога, што нет ни најбоље, трчатиће је и врсне светало, јер неки мали чиновник, дуже је јак ветар од 3 м/ка до Обреновца.

Друштво Св. Сава. У недељу се друштво ово чланова састајало, које је имало у свом месту, за које су се били узнели за члановље утемељене друштвене, да изволе дотеклом, у дан. крајем пролећа, упрати друштвеној Дан Светога Саве — Београду овде нека адреса, која би ни се могла друштвена вадала подлата.

Вредна одликом. Управа „П. С. В. Д.“ нашла за добријено да дан вакалнот полиција, које је дошала ред у прошлу недељу, за време трке. Полови су путем новчани дали распоређени, а и у Обреновцу по улицама. Поретнут у Обреновцу и Београду у ресторан, који су исказали распоређене и полиц. свим тешим путем, бо је ред да се било поможети по жени. У Београд су путеви стигли тек да ни је крај наступио, а ни ветар од 3 м/ка је сад већ био престао, са што се полицији ниа да се благодари.

Београд 14. Окт. 1899

Управа „Прног Српског Велосипедног Друштва.“

ИЗЈАВА

Ја до данас нисам припадао ни једној партији јер сам се сматрао увек, а при том ће радити дала отпустио сам из отаџбине одмах по одређеној дисциплини рада мог.

Одајем поштовање свима онима истинн родним, верни и одан сином Краљу Александру I. Његовом Величанству Краљу Милану вожељавају животно здравље и срећне свеће сиђуће за династију Обреновића, дајући ми и храброст снагу, кладенцу и народу сина на свином кораку.

Живео Краљ Александар I.

Живео Краљ Милан изванредно активна војска.

Живели дични и народ. српски у дугој слободи и слози.

20 јули 1899 год.

Пеховошина

Радосав Вучковић
887 из Јавановића.

ОРФЕУМ БУЛЕВАР

(ORPHEUM BOULEVARD)

ПРОГРАМ

Г-ЂИЦА МЕТА ЛАСЕ,
певачица

Г-ДИН. АДОЉФ ШТАЊНАУ,
комичар

Предпоследње Сам Марио Таубе:

I. Виенајзеровска Баркарола, соло с хором.
II. Из Оперете „Гасконац“, арија за сопран.
III. Из Васиљевићеве „Севиљске Берберин“, дует за баритон и сопран.

Г-ДИН САМИ НАЈМАН,
комичар и комичар с певањем

ШАЉИВА ПРЕДСТАВА

Г-ЂИЦА ЕЛА КАШЕ,
певачица

Предпоследње Сам Марио Таубе:

I. „Ја и Ујчевић,“ соло с хором.
II. Из Ровелијанског „Севиљског Берберин“ квинтина за баритон.
III. „Јанина! Јанина!“ веселосна народна песма, соло с хором.

ШАЉИВА ПРЕДСТАВА

изврши комичари

САМИ НАЈМАН и А. ШТАЊНАУ 1005

Два стана

од 1 Новембра надаљу се у кући Николе Спасића Кнез Михаилова улица. Упитати чувара куће. 990

Благодарност

У дубокој жалости нашој, због смрти драгог нам брата

ДИМИТРИЈА

упокојеног 8-ог а сахрањеног 10-ог Септембра тек. год. осећамо потребу и дужност, да овим путем захвалимо свима и свакоме, који нам и нашој породици овај превелики удар и губитак олакшаше својим учешћем или личним садјејством, надајући се у будности ваш при погребној свечани нашега брата.

Благодаримо његовом Високопреосвештеном Митрополиту, *Инокентију*, за нарочиту односно обреда наше свете цркве, уједно и г. г. Кириџу, Архимандриту и Ректору Богословије, Милутину Стокићу прота и Илији Ивићу прота, који су на почасти свештодејствовали, као и осталом свештенству које се многобројно одазвало учешћем при опелу и сахрони.

Благодаримо Господину Живану Живановићу, Министру Народ. Привреде, а покојниковом најбољем личном пријатељу који је у цркви, у лепом дирљивом и дугом говору изнео све врлине драгог нам брата Димитрија.

Исто тако благодаримо Госпол. Пери И. Јовановићу, који је се у лепом другарском говору у име трговаца и Удружења опростио са драгим нам покојником. — Топлу захвалност нека приме г. г. Коста Др. Рашић, Филип Туфанчић, М. Најхут и остали, који се при његовом смртном часу нашоше и побринуше око погребне свечане брата нашега.

Трговачком Удружењу, што је Управни Београд. Берзе, сразмерно захвалујемо на једнодушном учешћу и нарочитом програму које су оне корпорације изнале, да би општим пријатељским учешћем свију трговаца одали последњу пошту своме упокојеном председнику, а брату нашему. — Свима трговцима Дубровачке, Краљ Михајлове, Чарапићеве и других улица, топло захваљујемо, што су своје радње, у знак почасти, за време сахране затворили. —

Удружењу, Берзи, Трговцима, Београдским Либералним пријатељима покојниковим, г. Милану Јевтићу и осталима, благодаримо на положеним венцима и лепим посветама намењени спомену покојног Димитрија.

Благодаримо г. г. Др. Гопановровском и Др. Сондермајеру, онд. лекарима, који су се својски заузимали за одрже живот нашег покојника; а нарочито благодаримо г. Др. Гопановровском, који не жалећи труда, лебдио је и дању и ноћу над покојниковом постељом, само да би га отргао из наручја смрти. —

Свима престоничким новинама, „Трговинском Гласнику", „Вечерњим Новостима" и осталима, лепо захваљујемо на топлим некрологима и споменима посвећеним њему и заједно раду нашега брата.

Пријатељима нашим из целе Србије и Иностранства захваљујемо на многобројним телеграфским и писменим изјавама учешћа које нам, на нашу утеху, посласте на глас о смрти покојног Димитрија; а у равној мери, нека је топла и искрита захвалност свакоме: пријатељу, познаницу и другу покојниковом, који се приружио сирводи, увеличаше га и брата нашег до гроба испратише, а нама тиме ублажише нашу велику тугу за непрежаљеним драгим нам покојником.

13. Септембра 1899 год.
Београд.

ОЖАЛОШЋЕНИ:

Брат: *Светозар Симић*, сестра: *Катарина удов. Кара-Стојановић* са осталом фамилијом.

1000

KIHIRDETÉS

A Panesova i anyakönyvvezetői körülrészt anyakönyvvezetője kihirdeti, hogy:

1 Lazárevics Dinne ki családi állapotára nézve nőtlen és a kinek vallása: görög keleti állása (foglalkozása): asparatos mester lakóhelye Nis, Szerbia,

(lakhelye: Nis,
születési (idejét: 1874 évi julius hó 2 napján a ni ki Lazárevics Stojánnak szintenable és neje született Jovánovics Alexandra nisi lakosnak fia.

2. Risztics Ilona ki családi állapotára nézve hajadon és a kinek vallása: görög keleti, állása (foglalkozása): nayja háztartásabeli lakóhelye: Panesova, alsósi U 85, szám

(lakhelye Panesova
születési (idejét: 1879 évi december hó 30 napján a ni ki néhai Risztics Lázár Kichiritorne és neje született Josánov Zofika pantsovai lakos leánya ugyanazzal házasságot szándékoznak kötni.

Felhivatnak mindazok, a kiknek a tervezett házasságra vonatkozó valamely törvényes akadályról vagy a szabad belegyezésről kísérő körülményről tudomásuk van, hogy ezt illetőleti anyakönyvvezetőnél (hallgatásnél) közvetlenül, vagy a kiliggyesztési hely közvetett előljáróságánál illetőleg anyakönyvvezetőjéi ujján jelentsék be.

Ezt a kihirdetést a következő hely or en kell teljesíteni a. m.: Panesován és határpálya Nisbon vagy Belgrádon.

Kelt Panesován 1899 évi szeptember hó 26 napján.

A. ZABO
anyakönyvvezető.

Fordítás nászelőtt ügyeltél — Прошу са најкраћег ва чрпака. —

ОБЈАВА

Матичар општинског матичарског округа овим објављује, да:

1). Дене (Мита) Лазаревић, који је ожењен и који је грчко-источне вере, по занимању пазарџија, који станује у Нишу у Србији и који је рођен у Нишу 2-ог јула 1874-ге године и који је од Стојана Лазаревића пабилчара (пазарџије) и Александре рођене Јовановић становника нишких.

2). Илона (Јелена) Ристић која је неудата, а грчко-источне вере, по занимању чиме материце (у домаћству), која станује у Панчеву у алминској улици број 85, а која је рођена у Панчеву 30-ог децембра 1879 године, а која је ван покојног Лазара Ристића пољопривредника и жене му Софије рођене Јованов становнице панчевачке, — имаће склопити брачну везу. —

Пошавши за сем сви, који би имали какво законско заповести или тешке сметње, које искључују слободни пристанак између горње двоје, да то благовременим матичару (именику ж.) непознато или утом исте оповестите писменесте одмах матичару) сад је она сбјава на јавни увид стављено — прочам. —

Ова се објава има обнародовати за следећих недеља: у Панчеву и другој општини у Нишу или Београду. —

У Панчеву 26 Септембра 1899 године.

М. П. Соће с. р.
матичар ср

Пошавши ћубрен најкраћенте. —

73.
899 пам.
bis 6dm

Ezen Serb fordítás az illetőnőtt magyar eredeti szövegéről minthelen megegyezik. Kelt Panesován 1899 évi Szeptember hó 26 án.

BOGDANOV JÁNOS
hit tolmács

2004

Сингерове

ОРИГИНАЛНЕ ШИВАЋЕ МАШИНЕ

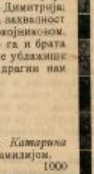

Сингерове машине су у употребљивости и трајности, служе за узвод у конструкцији и примене су за најбоље шивање најпре у породици и занатлијским радионама.

Г. Најдингер Београд до Нар. Банке

у Шивачу мајстор код А. Ранчића.
у Шивачу мајстор код К. Николића трговца.

Судски протоколисани мајстори шивачи

824

ТРГОВАЧКА АКАДЕМИЈА У ГРАЦУ

— Курс за абитуријенте —

Академијске трговачке курсе за оне који су свршили средњу школу и који су већ дали одпит са трговачке струке, уводи и за ове биће са јануаром школа која ће водити трговачке вишће студије.

Остварене наставне: шаље:

Direction der Grazer Handels-Akademie.

765

Велико пољско имање од преко 36 сатара орне земље, удаљено од Београда непун сат, надаје се одмах под кирију а и продаје се под повољним условима.

Имање је подесно за сваковрсне пољске послове и стоварење јер има и живу воду. За услове обратити се сопственику Ресавска улица бр. 9. — источни врачар. 998

ЦИГЉЕ из нашег ново основаног **Рингофен-а** најбољег квалитета продајемо са врло умереном ценом. **Браћа П. Борћеви** Београд — Сава. 657

У КАФАНИ НОД „ВЕЛИКЕ СРБИЈЕ" на терасама, поред добра вина има и чиста природних кинеског сирћета, на литар 0·40 пр. а на више јефтиније.

С' поштовањем
Богосав П. Марјановић
кафеџија.
895

КЊИГОВОЂА

Вичан дуплом књиговодству немачком и румунском језику, прима се за хонорарног књиговођу а и сталног; коме треба нека се изволи обратити редакцији овог листа. 987

Број 10 пара **ЈУТРЕЊЕ ИЗДАЊЕ** Број 10 пара

БРОЈ 386. — 1890. KLEINE ZEITUNG

МАЛЕ НОВИНЕ

ЧЕТВРТАК 16. СЕПТ. LE PETIT JOURNAL

Поради свију ових околности дужи, истини тако, исходу нуже, сакрошује тешке, тешке што говоре и тако слуге отворене и сроднеје мисли

ЗДАСНИК И ДИРЕКТОР **ПЕРА ТОДОРОВИЋ** ОДГОВОРНИ УРЕДНИК **МИХ. П. КИВАДИНОВИЋА** АДВОКАТ

Ц. К. СЕЛАКОВИЋА

ПАСТИЛЕ КАСКАРЕ САГРАДЕ

НАЈБОЉЕ СРЕДСТВО ЗА ЧИШЋЕЊЕ

Пастиле су испробане у **Спитељ Државној Болници** и нађене као изванредно средство, које не проузрокује никакво тегобе у трбуху.

На основу њихова **Главног Санитетског Савета**, које су прописане упошљем Господина Министра унутрашњих дела као специјалитет.

Наручено се препоручује у трудноћи и свима који пате од сталног затвора.

Кутија са 20. комада стаје 3 и по динара.

Употреба: у јутру или у вече један до два комада са водом прогутати.

Поручбине за доласку врше се одмах

Аптека код **„Цара Лазара"** преко Мајданова улица преко пута „Београд Кредитног Завода". 96

МИЛОШЕВИЋ И НЕДИЋ

трговци Врањански и Вуковић

улица Краља Мих. бр. 32.

ДОБИЛИ СУ ОГРОМАН ИЗБОР

ПОРХЕТА

КАО:

Циц пиколета, врло добре квалитете изврсних лепих мустера по 70, 80 и 90 п. д. метар.

Фланел пиколета, пун и танак у једној боји и врло лепим мустерима по 70, 90, 1.10 и 2 д. метар.

Штоф пиколета изврсне квалитете изврсно лепи дезени, боје постојане поштене, по 1.10, 1.20, 1.40, 1.50 и 1.60 п. д. метар.

Мустре на захтев пошт. муштр. како у Београду тако и по Србији шаљемо бесплатно. Све поруџбине извршујемо са тачношћу и одмах. 920

Вуне и Вунице

ЗА ПЛЕТЕЊЕ ЧАРАПА

најбољега квалитета, и то:

Вуне персиске, средње дебљине у клот бојама;

Вуне танке-квалитете „Камгарн" врло издашне;

Вуне сивене најчвршће од свило-руни овчије;

Вунице обичне дебљине клот и шарене; и

Вуне и вунице зване „Егерове" најјаче.

Добила је у огромном избору и продаје је са врло умереном ценом.

шпаперска трговина

КОСТЕ НИКОЛИЋА И ЈОВАНОВИЋА

ул. Кн. Мих. и Теразије

Пажња: Кад се узме најмање ½ кг. — (6 штрикгиј) рачуна се са *10% јефтиније.*

Г. Г. трговцима из Србије изузетне, врло јефтине цене 969

†

Наш драги Брат

Димитрије Стаменковић

ТРГОВАЦ

Последњега јучерашњег трговачког удружења и београдског друштва; господин један врлоспособан радник трговачког живота у Федералној; један, добротвор, пријатељ свију добрих родољубивих и хуманитарних удружења.

После краткога боловања испустио је своју племениту душу у среду 8. ов. м. у 6·45 часова по подне у својој 55 години.

Погреб је био у петак 10 о. м. у 10 часова пре подне. Опело у саборној цркви.

Стан: Кнез Михајлова улица број 16.

9. Септембра 1890. год.
у Београду.

Ожалошћени:

Брат: *Светозар*; сестра: *Катарина М. Кара-Стојановић*; снахе: *Перса*; синовци: *Бока* и *Димитрије*; синовице: *Милица, Даница, Олга* и *Наталија*; вет: *Јова Миладиновић*, сестрићи: *Димитрије* и *Драгомир*, са осталом родбином. 1092

ЗА ЈОРГАНЕ

Атлаз, најбоље квалитете, врло лепог сјаја, шир. 160 с. м. 2·50

Дамаст, врло чврстог, најбоље квалитете, врло лепог сјаја, шир. 160 с. м. 3·50

Сатен, чврст атлаз, најбоље квалитете, врло лепог сјаја, шир. 160 с. м. 4·—

Сатен полу-чатмез, добре квалитете, врло лепог сјаја, шир. 160 с. м. 4·50

Сатен чатмез, најбоље квалитете, врло лепог сјаја, шир. 160 с. м. 5·—

Све ове врсте имамо у разним бојама, и препоручујемо их нашим пријатељима и муштеријама.

Мустре на захтев шаљемо свакоме.

Манифактура и Конфекција

ЈОВАНА ГРОЗНИЋА И ДРУГОВА

Београд, Теразије

Мустре на захтев шаљемо свакоме бесплатно и са поруџбине извршујемо одмах! 965

ЗА ЖЕНСКЕ РАДОВЕ

СВИЛЕ за штикловање, ВУНЕ за штикловање, ПЕРЛЕ за штикловање, ЗЛАТ и СРЕБРО за штикловање, ЗЛАТНЕ ЖИЦЕ за штикловање, ЧИПКЕ за штикловање, ПОМПАДУР свиле за штикловање, „ИДЕАЛ ГАРНА" за штикловање и сезовање, НОВОГ ИДЕАЛ ГАРНА ДЕБЉЕ за штикловање, МЕРИНОС свиле за везовање и штикловање, „КОРДОНЕТ" свиле за везовање и штикловање, ЧИПКЕ за штикловање, ЗЛАТНЕ ЖИЦЕ за штикловање, ЗЛАТНЕ ЧИПКЕ за штикловање, ЗЛАТНЕ ЧИПКЕ за штикловање, ЗЛАТНЕ ЧИПК

Српски „емигранти"

Има већ неколико година, како се по Шкадарској врама неки Балугџић, који се најпише баш у Женеви, пре се нашао за српског емигранта. Оставши овде у Србији за разне кривице у штампи, он је тумарнуо у свет, и сад се упише из петних жила да и он игра неку улогу, да покаже како је и он некакња чиновница, и неки велики „мученик за слободу"!

Нарочито у последње доба, од кад се десно мучки Инвалденски атентат, Балугџић се нешто јако проревносно и сиљно као нападе неки „детешке листиће" на француском језику, у којима трабуља свашта и којешта, зачињавајуће то нејодрживијим грдњама против Србије и њеног престола.

У осталом „вредности" Балугџићеви јако се даје разумети. Јер онај „соколсини" и ако се радо кити социјалистичким перјем, ипак зато нејесмо социјалистичко слободоумље ни у чијим нестало да прогледу руку пружи и крвоократним претендентима, не би ли бар они у њу што спустили. То се поиста сретно и догодило, и зар је онда чудо, што се Балугџић разобадао ни и на делу посведочи своју „вољу и жртву службу."

Зато смо и видели где се у последње време из Женеве почеше запрепашћују некакви „детећи листића", пуни, како већ рекосмо, свакојаких погрда против Србије, српске владе и српскога Престола.

Но све то као да није било довољно да код претендената посведочи вредноћу и жустрину Балугџићеву. С тога је он сад почео издавати читав лист на француском језику, под сложки називом „Србија" (орган српских емиграната"). И ако је јема колико бобра сунданица, овај „орган" ипак је од њега до последњег реда пун свакојаких лагарија, и то му је програм да не и у будуће неуморно — лагати!..

Али како ово није ни прво ни последње заглове Балугџићеву, то ће за би ни њему сву Балугџићеву спрдњарију и узивали ни ум, да не стоји овај факат.

Како већ рекосмо, на челу овога листића стоји, за је то „орган српских емиграната", а на врху листића уредништво његово набрија ко су и какви су ти „српски емигранти", па ту десту имена почиње именом г. Анаре Николића и у њу сиша трза г. Др. Мишу Јовановића, Сашу Грујића, Миловина Миловановића, Боку Неваловића и многе друге, међу којима је и Ранко Тајсић.

Дакле, по овоме могло би изгледати: прво, да су сва она господа збила једно горе лист с г. г. Балугџићем и Тајсићем, и друго, да је она Балугџићева пачарија, што се зове „La Serbie", доиста орган свију ових људи.

И ако поменута господа нису нашим политички једномишљеници, и ако је у њином држаку било много кочегета, што им никад не можемо одобравати, ипак за то ми једноме Анђри Николићу и његовим пријели друговима никад не можемо учинити то неправду, да их трпимо у један кошар с једним Балугџићем и једним Тајсићем.

Зато смо и истакли оне редове, да поменута господа виде, у какво их друштво увлаче, па ако збила нису тамо и ако не желе тамо бити, ако што ни за сада верујемо, да се сами благовременоо од тога отрасе и да недопусте ни за тренутак да се укорењују разне сумње и претпоставке, које доиниће могу имати своје фаталне последице !..

Јер ако игде, баш у овом последњем непомазаничком процесу сви смо најбоље могли видети, како страшне могу бити последице, кад људи не пазе да очувају своју политичку и моралну чистоту, но пуштају немарно да их помешају с друштвеним појавама, с којима после и бивају заједничким изјавама на убрушту.

Озбиљно прими нашој озбиљној новинарској дужности.

БЕЧКИМ КОЛЕГАМА

За чуло како наше новинарске бечке колеге иноју сеоски друго нерило за оцењивање политичких догађаја, политичког морала и друштвено-пржавних потреба за своју рођену кућу, а сасим грчућије нерило кад је реч о нашој Србији. Код њих се неки најмањи сопачки мерец, какав замешешак испали сиднех берута за какав јавни споменик, на ирпи живот, и таку пуцирду њини судови осуђују на многогодишњу робију, а проневерена бечка штампа пласке тој осуди као праведној и хуманој.

Код нас у Србији нашега краља Краља, светлога родитеља нашега ненаљског Господара енчекују јавно на улици и кишне Га као зена, проливају кри Његову, проливају кри Његовога ангуанта, само чудом Божијим спаса се живот Краља Милана, а Србија се спасава једне страховите очигледне животне опасности, и после свега тога бечким колегама ипак је и чудно и занимно, кад се код нас води строга истрага и кад се осуђују људи, за које се утврђује да нису били далеко од тенденција, из којих је поникло ово опасно злочинство.

За цело и чудноватв, и неправедно, и пристрасно оцене!

Прогаи чега ни управо нечете, господо!! Та прегазда нашега Преког Суда биле је много блажа и умеренија, но што то ахтеноју сами изречни прописи законски. Сем свега, пошла је њим и неједнрема милост Кадзолена, која је те осуде још и чешће ублажила.

Па шта бо сетаи ни још?!

Замислио да атентатору и његовим саученицима дано по какво одличје, доживотну пенсију држану и да их у почастиим испратило куће.

Би ли тако ни радили!

Та да се, не дај Боже, свако што код нас десило, ни би сте били сто пута строжи и наша повика на осуду нашега Прекот Суда проста је ружна хиперкритија.

Преки суд

Јавно суђење у Прекоп суду оптуженима за увреду Величанствава и пошкурење забранимих списа

ПРВИ ДАН

15 септембра, среда на подне

Пре суђења

Пред улазком у хворишете судишне публике пријечио. Публика је пуштена у судишну у 4 и по сах. Женског света слабо. Од страше дипломата присутни су бугарски заступник г. Шишмапов и прагоман румунског посланства г. Дума.

Почетак претреса

Одмах пошто је публика пуштена у судишну председник наредн да се у-веде оптужени Миле Павловић.

Осуда Мила Павловића

Председник саопшти пресуду, да је у оним инкриминисаним изразима о „тати" и о „Гаразу", „ко у двору није ни јаар", „Аустрија даје ужасне суде једноме пустолову" суд нашао да постоје увреда Њег. Величанства Краља и Њ. В. Краља Милана. Објавна тужењога за је дело доказано није се могла доказати. С тога је суд нашао да постоји дело из § 91. б. крив. зак. Ошајшање су околности приналне и добро владање, а од отежања је стајиа: Суд га је за то осудио *на дри године затвора*, који ће му се рачунати од данас, а ако суди 30 дин. такое и свој притворски трошак.

Миле вели: Заслужио сам!

Осуда Милана и Боже Марковића

За тим су уведени у судишну Милан Марковић и др. Бока Марковић, и председник им саопшти ову судску пресуду:

Суд је нашао да у пстужснна писмина Милановнин и Божиним постоји увреда Краља и Краља Милана. Ошајшања им је околност и признање и добро владање, обојица су у стишљу. и Бока је још и у поврату. С тога је суд осудио *Милана на 6 година а Боку на 8 година затвора*, који ће им се рачунати од данас, осим тога да плате по 30 дин. суду такое и своје притворски трошкове.

Пошто су горња двојица изведена, у судишну је уведен др. Миленко Весинић и председник му саопшти ову судску пресуду:

Суд је по извиђају нашао, да не постоји дело увреде Краља Александра, а да по исказу Весинићевом, постоји увреда Краља Милана, за кога је приповедао да пошаље Владинов кабинет, који је по жишљеву Весинићевом неморалан. У депеши Пашинју суд није могао наћи да увреда Краљева увреда Краља Милана. За бројеву је суд нашао да Весинића нема кривице. Према свему горње, а с обзиром на признање и добро владање, *суд је осудио Весинића на две године затвора*, који ће му се рачунати од данас, да плати суду такое и свој притворски трошак.

Весић вели да је с моралношћу и поштењем Владиних кабинета говорио приликом депеше Пашићу. Председник му чита његов исказ и вели, да је поднио реско као Краљ Милан потпомаже тај кабинет, те је према томе њимо увреду Краљу Милану.

Весић вели да се састане са сноји браћом и председник му то одобри али да буде у присуству држ. тужиоца.

Кривица Степана Миљковића, Ристе Петровића и Драгослава Бошковића

Бранилац Стевин г. Ућумировић а Ристин г. Влада Бошковић. Драгослав Бошковић одређен је за браниоца г. Стеву Добривојевића, али се овај није хтео примити, те је на суду за браниоца одређен г. Боку Карајовановића.

Држ. тужилац чита тужбу којом Стеву и Драгослава тужи што су код њих нађене брошуре против Краља Милана и Краља Александра. Осим тога се тим брошурама народ држи на непокорност и извлачи крвава према Краљу и Краљу Милану пошто се тим брошурама не зна ни ко је писао нити где су штампане, то су по закону о штампи одговорни они, јер су код њих нађене. Тражи да се каже по § 91 б. крив. зак.

Драгослава још тужи за разбојништво и насилно лишење слободе.

Опт. Ристу тужи као саучесника Стевиног, који је по поруци Стевиној спално навесне списе.

Драгослав вели да ствар о разбојништву још није испедена, нити му је раније саопштено да ће се о томе судити, то да он учини да се изиђу тој потребна акта.

Држ. тужилац остаје при тужби и тражи да се суди.

Пошто ствар о разбојништву није расчишћена, то председник прекида претрес над њима, док се не изиште извештај о тој ствари, а приступило се извиђању кривице професора Добре Ружића.

Кривица Добрића

Добра Ружић оптужен је за увреду Краља и Краља Милана.

Бранилац је г. Влада Бошковић.

Држ. тужилац пре но што прочита тужбу тражи да се искључи јавност, јер ово што ће се прочитати није за јавност.

Тајна седница

Суд је донео одлуку да се држи тајна седница, и публика је у 5 и четврт удаљена а у судници су остали владин комесар г. Антоновић, бранилац, једна рођака оптуженог и дворска познаника његових, које је он означио. Тајно седница трајала је до 6 часова, кад је и публика пуштена у судницу.

Продужење јавног претреса

Кад је публика пуштена у судницу прочитани су испити Ружићеви код истедне власти, где је исказао да о атентату на Краља Милана није ништа зна, док му Мишајло Церовић није казао да је пуцано на Краља Милана. Даље је код истедне власти рекао да је он писао оптужена „Престоничка Беретања“ а да није писао „Београдско-одгонетке,“ које су у суш 1887 преписане на „Србобрана,“ што исто се види из самога рукописа, нити их је коме давао на прочитање, а хтео их уништити но то није учинио, јер је рукопис био затурен међу књигама „Беретања“ је писао да номеће познавши ремин који их није намењо за јавност, пи их није ни штампао. А написао их је да то, што је министар просвете отпустио на државне службе на основу § 76, и ако је стекао право на пенсију, па кад је од министра тражио решење да се против тога жали, министар му никако није хтео дати то решење.

Добра признаје да су то његови искази и вели да нема ништа више да каже.

Држ. тужилац остаје при тужби.

Бранилац г. Влада Бошковић вели, да су „Загонетке-Одгонетке“ доиле застарело, пошто је оно од 1880. Остају само „Беретања“, за која Добра признаје да је писао и да је ту алузија на Краља Милана. Суд се из одборане Добрине уверио какве су га побуде навеле да их напише, јер је неромно да је гонен због Краља Милана. Истина Добра то није требао учинити али се Добра задржао само на томе, није тај спис предао јавности нити га коме давао на читање. Дакле, ту није случај из § 91 крив. закона. За то се нада да ће суд узети све то у обзир и наћи да нема дела; ако нађе нађе, онда моли суд да узме у олакшавају околност то, да би Добра учинио дело под аф је тај спис штампао; дале да му узме у обзир добре владеље и признање и то, што је при претресу у стану Добрином нађена само та једна ствар, која га тереши.

Пошто је изношење свршено, публика је уклоњена из судинице, и суд остао да донесе одлуку.

Пресуда

Суд је нашао да је Ружић учинио дело увреде Краља Милана у неравним изтиранима у тужби а у напису „Престоничка Беретања“. Суд није уважио одбрану што тај спис није штампан, јер је у неколико признао да га је саопштио Таушановићу. Али и без тога за увреду Величанства, не тражи се јавност. Увреда Краља Александра не постоји и дело „Загонетке“ застарело је. Према свему суд је с обзиром на признање и добро владање и с погледом на раније осуђиване осуђио *Ружића на две године затвора*, који ће му се рачунати од данас, да плати суду таксу и свој притворски трошак, и браниоцу у име награде 100 дин.

Сарадник претреса

Суд је свршио рад у 6 и три четврт сах. у вече а сутра ће се настанити испедење над осталим оптуженима.

АДВОКАТСКА МОЛБА

Г. Г. браниоци осуђених по делу атентата и комесар полиције су у понизности Њ. В. Краљу Господару следећу молбу:

ВАШЕМУ ВЕЛИЧАНСТВУ, КРАЉУ СРБИЈЕ АЛЕКСАНДРУ I.

Нишу.

Позвани законом, да по делу оптужених кућепата наших своју дужности одговоримо, ми смо крећући се у границама закона, стварали се, да тим своју дужност испунимо и одговоримо. Али, видимо, да не можемо тврдити, да смо тој дужности доста учинили, кад би наишао на судинице, сматрали, да је тиме и наш позив свршен.

Правда је судска власа сноје. Ми се њој покланамо.

Ну великодушност и племенитост Вашег Величанства, који је као стао сноје народ, код толико досадашњих прилика, и дуге нашег те Богом само дароване врлине поносе, даје нам сигурности, да као браниоци осуђених на вешалицу, у најудубљој понизности и поданичкој верности заноднмо Ваше Величанство за преносну милост осуђеним изицентима осим Д. Крезовићу, Ранку Тајсићу и А. Урошевићу.

У души сноју гајимо непоколебљиво уверење, да ће милост Вашег Величанства најудубље проузрети и одјекнути у срца осуђених, и да ће подарена милост Вашег Величанства унеша и у срца породица осуђених само топле суза безграничне и искрене захвалности и синовске преданости.

На данашњи дан смрти творца Династије Обреновића, сина Србије, Милоша Великог, Ваше Величанство и пред Богом и пред народом полиже би најузвишеније спомених, код би преносном сноју милошћу за нешта времена ошадбио срца осуђених и њихових, сузама обливених домова, као и нас, њихових бранилаца, који се у најудубље, понизности усубују да пред узвишени Престо Вашег Величанства ову молбу поднесу.

Стева Добросављевић, Милутин Ј. Марковић, Милан Ђ. Димитријевић, Коста Д. Шпадијер, Милан Милошевић, Коста Томић, Владислав Бошковић, Мирослав Љ. Ушумировић, Бранислав Ј. Рајић, Милић М. Милићевић, Милан Р. Поповић, Чедомир Брзић, Ђорђе Караџоглановић, Чедомир А. Костић.

БЕОГРАДСКЕ ВЕСТИ

Разговори. Г. Вас. Самић држ. тужилац Прекос Суда разрешен је од ове дужности и уведен на своју радњу дужност председника прекотешког суда за град Београд.

Рекорд. Јучерашњи пашиновите „П. С. В. Д.“ ноће је одвезе 12 ов. мес. створен је рекорд Шабац-Обреновац за једно сат и четврт-сет и једну минут, а то је рећи да су прешли пругарима за сат 70 километара и 500 метара. Овај рекорд створили су г. Светозар Самић и Дарко Рибникар, чланови „П. С. В. Д.“ Кад се узме у обзир, да им је овај трен имају тешки нивки ваљуг (воденац) од Шапца нако и рђав пут, то се овај рекорд може пајвећим уподобити као и на страшне трешње, где су куд и камо бољи путови и где трешње нашим путем неће ни изнилеко одвојних шкотру или нашкрсавати. Ако се овај пут може побољшати, трешњама ће и веће светало, јер ова нала кашнице, дуго је као петар од Ужица до Обреновца.

Друштво Св. Сава. Умољавају се друштвени чланови утемељитељи који нису дошли у овим нотом, да исто ту ће бити упошљени на члановима-утемељитељима, да нивак достанан-ак, у што врашен прилог у корист друштва (Дом Светога Саве — Београд) своје жеље о среду, кано би им се могла друштвена нала поклати.

Вредни нивали. Управа „П. С. В. Д.“ нашла се побудила да нас нивалише пажњи, нако је дошла ред у прилу нодалу, да врши трен. Целим су трен нивалили бели рашпорећени, а и у Обреновцу до увашења. Нарочите у Сувобуни и на Чукарици, бели су дозорали расшорећени и нивак свим уном путем, док је ред да се било пивалети не нође. У Београд су увашли спасни без да им је врло мрки нетко нашао, нодно је и ред био нрикорати, ни што се полицији нако да на благодари.

Београд 14. Сент. 1890.

Управа „Прве Српске Велосипедске Друштва.“

ИЗЈАВА

Ја до данас нисам нрилазио ни једној странци јер сам се скоро уверио, а при том про годину дана оперативан сам на стално-лади до одузимања дозволљене ноле свог.

Опиран нојачаним духом остајем храбар нојак, нерен и једи свом Краљу Александру I. Нојсном Величеству Краљу Милану нокладнику најтоплије захвалности и очајним сноју гинуће по династију Обреновића, дајући нојак и храброст свом наследнику и народу коме је сасвим нодан.

Живео Краљ Александар I.

„ Краљ Милан нокладник истинито нојак.

„ Српска држава и народ српски у дугој љубави и слози.

29 јуна 1890 год

Нечујевић.

Радосав Вучковић

887 из Јасиновца.

ОРФЕУМ БУЛЕВАР

(ORPHEUM BOULEVARD)

ПРОГРАМ

Г-ЂИЦА МЕТА ДАСЕ,

певачица

Г-ДИН. АДОЛФ ШТАЊАУ,

комичар

Продукције Сам Марко Тауб:

I. Виенски певачки Барокрол, соло с хором.

II. Из Рошанијеве „Гиселете“, игра ен сурпан.

III. Из Росинијеве „Севиљске Берберке“, дует за бариток и сопран.

Г-ДИН САМИ НАЙМАН,

комичар и комичар с певањем

ШАЉИВА ПРЕДСТАВА

Г-ЂИЦА ЕВА НАШЕ,

певачица

Продукције Сам Марко Тауб:

I. „Ја сам Елена,“ соло с хором.

II. Из Росинијеве „Севиљске Берберке“, дует за бариток и сопран.

III. „Јапанка! Јапанка!“ свакојака народна игранка, соло с хором.

ШАЉИВА ПРЕДСТАВА

СА ЦЕЛИМ ПРОГРАМОМ

САМИ НАЙМАН и А. ШТАЊАУ

1015

Два стана

од 1 Новембра надаље се у кући Николе Соколића Кнез Михаилова улица. Упитати чувара куће. 900

Благодарност

У дубокој жалости нашој, због смрти драгог нам брата

ДИМИТРИЈА

упокојеног 8-ог а сахрањеног 10-ог Септембра тек. год. осећамо потребу и дужност, да овим путем захвалимо свима и свакоме, који нам и нашој заједници овај пресилни удар и тешкан озлиље својим учешћем или личном сажалношћу, нађењем се у болести или при погребној спреми нашега брата.

Благодаримо мјесном Високопреосвештеству Митрополиту, *Инокентију*, за нарочите односно обреда наше свете цркве, уједно и г. г. Кирилу, Архимандриту и Ректору Богословије, Младуну Стојићу проти и Илији Илићу проти, који су на почасти чинодејствовали, као и осталом свештенству које се многобројно одазвало учешћем при опелу и опроводу.

Благодаримо Господину Живану Живановићу, Министру Народ. Привреде, а покојниковом најбољем личном пријатељу који је у цркви, у лепом здравом и дугом говору нанео све врлине драгог нам брата Димитрија.

Исто тако благодаримо Господ. Перу И. Јовановићу, који је се у лепом пругарском говору у име трговаца и Уаружења опростио са драгим нам покојником. — Топлу захвалност нека прими г. г. Коста Др. Рибник, Филип Туфчински, М. Најхут и остали, који се при његовом сахрптном часу нађоше и побринуше око погребне спреме брата нашега.

Трговачком Уаругењу као и Управи Београд. Берзе, срдачно захваљујемо на јединодушном учешћу и нарочитом програму које су ове корпорације нашле, за би општим пријатељским учешћем свију трговаца опали последњу пошту своме упокојеном председнику, а брату нашему. — Свима трговцима Дубровачке, Кнез Михајлове, Чарапићеве и других улица, топло захваљујемо, што су своје радње, у знак почасти, за време опровода затворили. —

Уаружењу Берзе, Тргов. Омладини, Београдски Либерални пријатељима покојникови, г. Милану Јестићу и осталима, благодаримо на положеним венцима и лепим посветама намењеним спомену покојног Димитрија.

Благодаримо г. г. Гошпиоровском и Др. Сондермајеру, ова. лекарима, који су се својски заузимали да одрже живот драгог нам покојника; а нарочито благодаримо г. Др. Гошпиоровском, који не жалећи труда, лебдио је и даљу и ноћу над покојниковом постељом, само да би га отргао из нарученог смрти. —

Свима престоничким новинама „Трговинском Гласнику", „Вечерњим Новостима" и осталима, лепо захваљујемо на топлим некрологима и спомена посвећеним имену и јавном раду нашега брата.

Пријатељима нашим из села Србије и Иностранстви захваљујемо на многобројним телеграмима и писменим изјавама учешћа које нам, на нашу утеху, послаше на глас о смрти покојног Димитрија; а у равној мери, нека је топла и искрита захвалност свакоме: пријатељу, познаницу и другу покојниковом, који се придружио сировоју, увеличаше га и брата нашег до гроба испратише, а нама таме ублажише нашу велику тугу за непрежаљеним драгим нам покојником.

13. Септембра 1899 год.
Београд.

ОЖАЛОШЋЕНИ:

Брат: *Сисшојор Сшаменковић*, сестра: *Каширина* удов. *Кара-Сшојановић* са осталом фамилијом.

1000

KIHIRDETÉS

A Panesova i anyakönyvi kerület alulirott anyakönyvvezetője kihirdeti, hogy:

1 Lazarévics Döme ki családi állapotára nézve nőtlen és a kinek vallása görög keleti állása (foglalkozása) gyógyászat master lakóhelye Nis, Szerbia,

születési helye Nis,

születési ideje: 1874 évi julius hó 2 napja a ki Lazarévics Stojánnak születésü és neje születésü Jovánovics Alexandra nőtlen fiacskája.

2. Rizzitov Ilona ki családi állapotára nézve hajadon és a kinek vallása: görög keleti, állása (foglalkozása): anyja háztartásbeli lakóhelye Panesova, sátrási U. 85. szám

születési helye: Panesova

születési ideje: 1879 évi december hó 30 napja a ki Nikai Kiszics Lazár Kiskorom és neje születésü Josánov Zsófia panesovai lakos leányai egyuttal házasságot szándékoznak kötni.

Felhivatnak mindazok, a kiknek a nevezett házasságra vonatkozó valamely törvényes akadályról vagy a szabad beleegyezést kizáró körülményről tudomásuk van, hogy ezt alulirott anyakönyvvezetőnél (helyettesénél) közvetlenül, vagy a hitfelgyesztés hely közelét alkalmazása illetőleg anyakönyvvezetőjét útján jelenteni be.

Ezt a kihirdetést a következő hely ez ez kell teljesíteni a mi Panesován és hirlapilag Nisben vagy Belgrádon.

Kelt Panesovt 1899 évi szeptember hó 26 napján.

A. ZABO
anyakönyvvezető.

Fordítás mesoboro egyarbol — Prevod se izvršuje na sprsmu. —

ОБЈАВА

Матичар јединственог матичарског округа овим објављује да:

1). Дому (Мити) Лазаревић, који је послован и који је грчкоисточне вере, по занимању лекару, који станује у Нишу у Србији и који је рођен у Нишу 2-ог јула 1874 са годину и који је син Стојана Лазаревића кафеџије (абаџије) и Александре рођене Јовановић пословних женама.

2). Илони (Јелени) Ристић која је неудата, и грчко-источне вере, по занимању чиновници (и домаћици), која станује у Панчеву у каменој улици број 85, а која се родила у Панчеву 30-ог децембра 1879 годину, и која је кћи покојног Лазара Ристића жандармеријског наредника и жене му Софије рођене Јосићев становнице панчевачке, — жели склопити брачну везу. —

Пошавши се они сви, који би знали какве пречине законите или такве против, које искључују слободни пристанак између горње двоје, да ту дотичноме матичару (семенару) изволе изјавити, путем ове објављене (огласне) исправе матичарске) где је сам објава на јавни увид изложена — прочуте. —

Ова се објава има обављавати на сваднева недеља у Панчову и путем новина у Нишу или Београду. —

У Панчову 26 Септембра 1899 годину.

М. П. Слуга с. р.
матичар

Његовоји јединственог матичара. —

79. 999 кам
ког мйо

Even Szob fordítás az illetőleg magyar szolgái községi elöljáróban megjegyzés. Kelt Panesován 1899 évi September hó 26 án.

BOGDANOV JÁNOS
kir tanácsos

1004

Сингерове

ОРИГИНАЛНЕ ШИВАЋЕ МАШИНЕ

најсавршене су у употребљивости и трајности, служе за сваку у конструкцији и примени су за најобичније шивање машине у кућевини и занатлијским радњама.

Г. Најдлингер Београд до Нар. Банке

Њихов магазин код А. Гинзбург, агенсшу, Краљев трг.

у Шапцу магазин код К. Николића трговца.

Одлом крстољавском
извештајем награђене

824

ТРГОВАЧКА АКАДЕМИЈА У ГРАЦУ

— Курс за абитуријенте —

Једногодишњи трговачки курс за ђаке који су свршили средњу школу и који су за два одмах се примају. Ђаци, уједно и за оне ђаке са нижих школа који су вољни трговачког звања стећи.

Оснивача академије шкође:
Direktion der Grazer Handels-Akademie.

765

Велико пољско имање од преко 36 хектара оране земље, удаљено од Београда непун сат, издаје се одмах под кирију а и продаје се под повољним условима.

Имање је подесно за сваковрсне пољске послове и сточарство јер има и жичу воду. За услове обратити се сопственику Ресавска улица бр. 9. — источни врвар. 998

ЦИГЉЕ из нашег ново основаног **Ринговећа** најбољег квалитета продајемо са врло умереном ценом. **Браћа П. Берберн** Београд — Сава. 857

У КАФАНИ КОД „ВЕЛИКЕ СРБИЈЕ" на терасијама, поред добра вина има и чиста природна пивског сирћета, на литар 0·40 пр. а на више јефтиније.

С' поштовањем
Богосав П. Марјановић
кафеџија.

895

КЊИГОВОЂА

Вичан дуплом књиговодству немачком и румунском језику, прима се за хоноларног књиговођу а и сталног; коме треба нека се изволи обратити редакцији овог листа. 987

Број 5 пара ВЕЧЕРЊЕ ИЗДАЊЕ Број 5 пара

БРОЈ 347. — 1899. KLEINE ZEITUNG

МАЛЕ НОВИНЕ

ЧЕТВРТАК 16. СЕПТ. LE PETIT JOURNAL

Орган свију који слободу воле, истину траже, правду нађе, сопствену тражи, тврду што говоре и теме слуге отшабоем и просвиј њима

ВЛАСНИК И ДИРЕКТОР ПЕРА ТОДОРОВИЋ ОДГОВОРНИ УРЕДНИК МИХ. Т. КИВАДИНОВИЋ АДВОКАТ

Преки суд

Јавно суђење у Преком суду оптуженима за увреду Величанства и проглашење забрањених списа

ДРУГИ ДАН

16 септембр., четвртак пре подне

Пре суђења

Публике је прилично, која чека да отпочне претрес. Од женског света и дипломата нема никога. Публици је пуштена у судницу у 9 сах. У публици су браћа оптуженога др. Милована Ђ. Миловановића, г.г. Мита и Михајло Ђ. Миловановића.

Почетак претреса

Претрес је почео у 9½ сах. извиђањем кривице др. Милована Ђ. Миловановића коме је родбина за браниоца узела г. Бор. Орешковића од. адвоката.

Кривица Милованова

Др. Милован оптужен је за увреду Краља Милана. Пошто се др. Милован није јавио суду у одређеном року, то је суд и без њега предузео извиђање.

Држ. тужилац чита тужбу, у којој вели да је при претресу стана др. Милована нађен један напис, његовом руком писан, под насловом „Краљ Милан.“ Тај напис кипти грдњама против Краља Милана, чиме Му је др. Милован нанео увреду, те за то га држ. тужилац тужи по основу § 91 б. крив. закона.

Прочитано је одобрење министра правде, да се др. Милован преда Преком Суду за увреду Краља Милана.

Прочитан је и протокол претреса стана др. Милсавановог, код је нађен и узапћен оптужени напис његов.

Прочитана је писмена одбрана др. Миловића, коју је послао из Беча. У тој својој одбрани др. Милован вели, да је неоснована оптужба за увреду Величанства. Ако се оптужба односи на његов чланак у „Die Zeit,“ онда вели да у њему нема увреде, а и да има не може се тужити пошто је писан у иностранству. Ако ли је што нађено у његовим хартијама, онда вели да ни ту не може бити увреде јер су то његове забелешке интимне природе, које нису биле намењене јавности, нити су публиковане. Све те забелешке писане су у времену, кад се о напредном стању и Преком Суду није могло ни писати. Молн Преки Суд да се одлучи за ненадлежност, или ако нађе да је надлежан, да га решењем пусти испод суђења. Прилаже лекарско уверење, да због слабог здравља не може доћи на претрес. За браниоца је опредно г. Мостић.

По уверењу општ. суда др. Милован је доброг владања.

Бранилац г. Орешковић тражи да се реши прво формално питање о браниоцу г. Мостићу, кога је др. Милован опредно за браниоца. Председник извиђа, да се Мостић не налази у слободи.

Бранилац даље вели да се др. Миловану по закону не може судити, јер је на осуству, и по закону у осуству се може судити само за злочинства а за друга дела суд по закону дужан је сачекати до повратка осуђена.

Даље вели, да ничим није утврђено да је напис писан руком Миловановом, а не може бити суђења ни за то што др. Милован није саслушан.

Упреке у том напису не може бити, јер није предмет јавности. То је једна забелешка, а свак има право забележити своје мисли. Док се год те мисли не предају јавности или се не сконче трећем лицу, дотле нема дела из § 91 б. крив. зак.

Ако би се то усвојило да тек приликом предаје, она се по закону не кажњава.

Награду тражи по уверењу суда.

Председник обзнани да не се одлука по овом делу донети пошто се извиде остала дела.

Кривица Митра Јовичића и Панте Животића из Поповића

Оптужени су за увреду Краља Милана.

Држ. тужилац прочита тужбу, којом их тужи што су уз великн пост код цркве говорили о Краљу Милану погрдне речи, коју којима и да ће га разликли претерати. Дело је доказано сведоцима. Тужи их по § 91. б. крив. закона.

Митар, 44 године, неосуђиван, не признаје да је говорио оптужене речи, нема ништа против Краља Милана и сведоци га лажно терете, јер њиној жељи по њега, с њима је у доказној вези. Митар се тако исто брани и код иследе власти.

Панта исто тако порече да је говорио оптужене речи, да чак није тога дана ни био на том месту. Сведоци га лажно терете што их је као председник општине осудио за крађу и друга дела. Да није био код цркве повина се на попа и остале сведоке. Код иследе власти брани се исто тако.

Сведоци

Милован Павловић из Поповића, 47 година, неосуђиван. Митар му је брат од стрица, а Панта побратим, у љубави је с обојицом. Милован сведочи да о Панти ништа не зна да сведочи, осим што зна да је Митар с једним селаком препирао о партијама, па је рекао своме супарнику да је он у партији с Краљем Миланом а он Митар на другој страни с народом. Напредњацима је рекао да су наслеђе. Не сећа се с ким се Митар препирао. Панта није био ту. Код иследе власти сведочио је, како је Митар рекао да су напредњаци наслеђе, које су све наше паре дали Краљу Милану, а овај их предао шваби. Сведок остаје при сведоџби пред судом. Заклиње се на свој исказ. Дангубе тражи 10 дин.

Максим Павловић из Поповића, 51 годину, осуђиван пре 28 године за крађу на две године затвора. Митар му је брат од стрица а Панта није ништа. Максим сведочи да је више пута био код цркве, али никад није чуо ни Митра ни Панту да су говорили онаке речи, за које се оптужују. Код иследе власти сведочио је против Митра, а сад он вели да то није говорио, но је говорио овако као и пред судом. Заклиње се на свој исказ. Дангубе тражи 10 дин.

Милоје Секулић из Поповића, 55 год., неосуђиван, Митар му је по жени род. а Панта му није ништа, с обојице жиги лако. Милоје сведочи, да је Митар код цркве говорио оне речи, за које је оптужен, Панту није видео код цркве. Заклиње се. Митар га је казивао, ако је био председник. Код иследе власти сведочио је то исто. Дангубе тражи 10 дин.

Недељко Јовичић из Поповића, преко 60 година, неосуђиван, Митар му је брат од стрица а Панта комшија. Недељко сведочи како су га оптужени јурили да бију што је напређњак, али није чуо да су говорили оне речи за које се оптужују, док је код полиц власти причао да су говорили оне оптужене речи. Пред судом вели опет, да је само чуо како је Митар говорио о напређњацима, а о Краљу Милану није. И Митар и Панта осуђивали су га док су били пијетони. Код капетана вели да није онако говорио, како је записано. Пошто му је прочитан његов испит код капетана, вели да је све онако како је код капетана говорио. Закиње се. Дангубе тражи 10 дин.

Панта Јовичић из Поповића, 43 година, неосуђиван. Митар му је стриц, сведочи да је Митар говорио оне речи, за које се оптужује. Панта, вели, такође је говорио те речи. Закиње се. Дангубе тражи 20 дин. Оптужени вели да сведоци лажу а Панта је позната јаловчина, који је у селу пренео у пословицу. Отац Панта га је осудио једном на 10 дана затвора.

Јован Пешић из Поповића није пошао.

Вујоје Радовић учитељ у пенсији, из Поповића, 53 године, неосуђиван, сведочи како се не сећа да се оптуж. Митар што препирао са сведоком Пантом. Митар је једном растурио сведоку Панти рању и као тутор забранио му да више долази у Порту. Дангубе не тражи.

Недеља Јовичић из Поповића, 46 год., неосуђиван, Митар му је брат од стрица, није чуо ништа да је Митар говорио. Сведок Панта није хтео платити вренду и Митар му је растурио ципелину. Закиње се. Дангубе тражи 10 дин.

Михајло Анђелковић из Поповића, 55 година, неосуђиван, сведочи да се Митар са сведоком Пантом свађао око

механице, што му Митар није дао да је држи, али није чуо да је Митар што говорио о Краљу Милану. Дангубе траж. 20 дин.

Милић Станчковић из Поповића, 32 године, несуфњивац, не зна да је Митар говорио о Краљу Милану што, а сведоци се с Пантом што овај неће да пије арекцу, па му растураш жељезну. Закључе се. Дангубе траже 10 динара.

Опт. Митар и Панта добро су ухлађена.

Опт. Панта вели, да сведоци који га терете, чине то из личне мрзње, а остали сведоци тврди да он, Панта, није ни био код прке.

Сведоци су закљети.

Кривица Живка Ранчића

Живко је пиштер из Сремчице и оптужен је што је рекао да Пречи Суд не може Пашићу и Таушановићу ништа, може само да им

Државни тужилац тужи га на основу § 104. крив. закона. Дело је доказано сведоцима.

Живко вели да није говорио те речи. Његов газда га терети за то што није хтео остати код њега да ради и одмах му претиче, што су чули сведоци. Нема обичај да се напије. Никад није код аресте ни за шта одговарао. И код среске власти бранио се тако исто.

Сведоци

Стеван Зубановић, мајстор Живков, из Сремчице, несуфњивац, 30 год., сведочи да је Живко изговорио како влада не може ништа Пашићу и Таушановићу јер их чува Русија и Аустрија, да пошљо лакат. Тако је сведочио и код ср. власти. Закључе се. Дангубе траже 20 дин.

Стеван Адамић из Дивоševића, 45 година, несуфњивац, сведочи као и први сведок. Тако је сведочио и код ср. власти. Није чуо да је Живко помињао Русију и Аустрију. Закључе се. Дангубе траже 30 дин.

Василије Мијатовић, из Вољева, 36 година, несуфњивац, сведочи како је Живко рекао оне речи, за које га пр. тужилац тужи и том приликом је одмерио лактом. Тако је сведочио и код среске власти. Закључе се. Дангубе траже 20 дин.

Живко опет порече да је говорио онаке речи.

Сведоци су закљети.

Кривица Тодора Весића

Тодор се налази у слободи а тужен је због нехотичне паљевине. Тодор је са службом на дрв. железници, где је на рамп. код царинског филијала палио натру да је непаљен западно разну робу. Тодор признаје своју кривицу.

Прочитан је полицијски увиђај и процена, којом је штета процењена преко 2000 дин.

Прочитан је акт царинарнице о вредности изгорелих и упропашћених предмета.

Тодор прича како је надзорно натру ради изгорелих буради. При изгоревању буради као је био у најзаднем послу букну пожар те уљму гасити. Пре тога дворила су доказани и један рекао да на натри западе цигару а други му рекао да не треба јер има палидрвања. Могуће је да су они бацили цигару или палидрвце те изазвали пожар, јер од његове натре до места пожара има 10 метара, те пожар није могао настати услед оне натре. Тако се бранио и код среске власти.

Сведоци

Божа Радуловић, 48 година, прича о догађају као и оптужени Тодор. Тако је сведочио и код истране власти, с додатком код суда да се често лепша и натра, као на пример јуче, јер машина као пролази баш поред натриште. Дангубе не траже.

Никола Мијаиловић, 48 година, несуфњивац, сведочи као и прошли сведок. Дангубе не траже.

Милан Милутиновић, шпедитер, 43 године, не зна ништа за сведочи. Дангубе не траже.

Ђорђе Крсић, магационар бесар царинарнице, као је Тодор као за жигосање буради, као што му је и раније дано. Не зна од куда је настало натра.

Милинко Поповић, трг. које је упропашћени стакларије, не зна ко је и да ли намерно запалио натру.

Одбрана

Бранилац г. Узуновић моли да треба доказати да је Тодор на место учинио паљевину. Доказано, да машина често баш поред натриште и назове паљевину. Моли суд да Тодора пусти ако неинна кан, ако суд нађе да је крив, да му се у обзир узме добро владање.

Саветак претреса

Председник у 11 и четврт прекиде седницу и кругу закона ан 4 сах. после подне, кад ће се наставити претреса по јутрос извођењем криминалних и настављати даље извођење.

БЕОГРАДСКЕ ВЕСТИ

Одликовање. Н. В. Краљ благоволео је одликовати г. Милоша Н. Христића, секретара Краљ. посланства у Паризу, орденом Таковског реда петог степена.

Уважена оставка. Инжењерском поручнику г. Пеку К. Стевановићу, уважена је оставка коју је поднео на дужну службу. Тако је исто уважена оставка и г. Драгољубу Пантовићу, писару друге класе кабинетског пројектованог суда.

Исправка. У нашем написцу о одбрани, који је г. Мирослав Узуновић одржао пред Пр-ким Судом за оптуженог а сада осуђеног Љубу Живковића, погрешно стоји као да је г. Узуновићевић казао, да закон не предвиђа уређу предмка владоваочких. На против, он је казао, да наш закон та предвиђе у § 90 кр. закона (измена од 1886 године).

St. Petersburger Herold од 10 септембра ов. г. пише у свом политичком прегледу следеће:

И ако Краљевина Србија не може да игра неку улогу у међународној политици, она је ипак важан чинилац у балканском питању, за које се руско друштво сваггда највише интересује. Не само интересује на Балкану, посланог члана наше редакције, него и последњи телеграми Руске Телеграфске Агенције потврђују, да је *радикална странка* у Србији за ово време измирила. Под таквим околностима добија владалачки програм, који је равно Његово Величанство Краљ Александар од Србије пред престанком нашег листа, са свим особити значај, и ми можемо само још једном са задовољством истаћи, да Крал. Александар потпуно има да цени значај руских симпатија за Његову земљу. Као је Краљ од Србије нарео, да ће испитивање српских прилика без предубеђености морало доказати, да је Он искрен пријатељ Русије, онда ће и потребна руска штампа, да то испитивање просто на просто одбије.

У осталом, још за то није доцне. Ми се још сећамо времена, кад г. Комаров у „Свет"-у није могао да нађе довољно опасних речи за Бугарску и кад се дошавши, бивши се тамо и пречувавши лично тамошње прилике, с истом ревношћу заузео за руско-бугарско зближење. У сваком случају можемо се већ сад узети као поуздано, да се руска штампа у пресуђивању српских прилика ставила на врло једностране подлоге.

ИЗЈАВЕ

На позиву нашем сво и и уверили су нас овлашћени који су њихови личи као Његово Величанство Краљ Александар I. Његово Величанство Краља Милана Обреновића, Његово Величанство Краља Милутина Карађорђевића, Његово Величанство Краљице Наталије, Његово Краљевско Височанство Престолонаследника Ђорђа, Његово Краљевско Височанство Принца Арсенија, Његово Краљевско Височанство Принца Петра, Његово Краљевско Височанство Принца Александра, Његово Краљевско Височанство Принца Николе, Његово Краљевско Височанство Принца Саве, Његово Краљевско Височанство Принца Андреја, Његово Краљевско Височанство Принца Павла, Његово Краљевско Височанство Принца Тихомира, Његово Краљевско Височанство Принца Радомира, Његово Краљевско Височанство Принца Богдана, Његово Краљевско Височанство Принца Ђорђа, Његово Краљевско Височанство Принца Ивана, Његово Краљевско Височанство Принца Стефана, Његово Краљевско Височанство Принца Ратка

Број 10 пара **ЈУТРЕЊЕ ИЗДАЊЕ** Број 10 пара

БРОЈ 388. — 1899. KLEINE ZEITUNG

МАЛЕ НОВИНЕ

ПЕТАК 17. СЕПТ. LE PETIT JOURNAL

Орган свију који слободу љубе, истину траже, правду круне, сиромашну тугаве, тешке што гакоре и тиме служе отаџбини и српској мисли

ИЗДАВАЧ И ДИРЕКТОР **ПЕРА ТОДОРОВИЋ** ОДГОВОРНИ УРЕДНИК **МИХ. ЂУ. КИВАДИНОВИЋ** АДВОКАТ

†

Наш драги Брат

Димитрије Стаменковић

ТРГОВАЦ

Председник пројект трговачког удружења и благодатан витез; сјајном чаш аматерског виђења одлог трговачког музеја у Фо-тографији чаш, добротвор, немилог свиу домаћих радозналу-ких и хуманитарних удружења.

После краткот боловања непуспно је своју племениту душу у среду 8. ов м. у 6¼5 часова по подне у својој 55 години.

Погреб је био у петак 10 о. м. у 10 часова пре подне. Опело у саборној цркви.

Стан: Кнез Михајлова улица број 16.

9. Септембра 1899. год.
у Београду.

Ожалошћени:

Брат: *Светозар*; сестра: *Катарина М. Кара-Стојановић*; снахе: *Перса*; синовци: *Јока* и *Димитрије*; синовице: *Милка*, *Даница*, *Олга* и *Наталија*; вет: *Јован Миладинић*; сестрићи: *Димитрије* и *Драгомир*, са осталом родбином. 1002

НАЈВЕЋЕ СТОВАРИШТЕ

ПОРХЕТА И МОЛДОНА

КАО:

Џиц-порхета трговачког у лепим шарама;

Порхета тканог на доњем отвори клот и пругастог;

Фланер-порхета власнатог и врло топлог, клот и у пругама;

Мода-порхета за женске блузе, у дивним и укусним десенима;

Штоф-порхета у ширини од 120 с. м., и у напредно лепим штоф-пругама тако исто и;

Молдона, ческог и немачког клот, на пруге, кпро и на цветићима.

Добила је у богатом набору и продаје врло јефтино

платнарска трговина
КОСТЕ НИКОЛИЋА И ЈОВАНОВИЋА
ул. Кн. Мих. и „Теразије".

Мустре од сиију артикала шаљу се на захтев у целој Србији — *бесплатно*. Поруџбине се извршују најбоље. 980

ВУЋЕНОГ ПРЕДИВА
ЗА ПЛЕТЕЊЕ ЧАРАПА
КАО:

Врло „Хајат" чешљано дебљино врло добро плетиво;
Врло „Хајат" чешљано финије плетиво;
Врло „Дентелин" чешљано финије плетиво;
Врло „Мелодија" бељашкасто, врло добро плетиво у дуге боје.
Врло „Мода" врло лепе боје.
Добила је у огромном набору и продаје по врло готовој цени магазинерија-галантерија робна

МАГАЗИНЕРИЈА и МЕДИЦА
браће Бранковића и Вукашина
Кнеза Обр. Вука и Вукова, наспрам зграде
трговачког удружења „Сава". 995

ВРЕДНО ГЛЕДАТИ
и уверити се до Браћа М. Исковић
Палас Родић Кн. Мих. ул. б. Свој врло
велики набор готових хушког и дечијег
одела за јесењу и зимску сезону са чуг-
новато јефтином ценом продаје који
сваку конкуренцију искључује. 1007

УПРАВА ДРЖАВНИХ ДУГОВА

Управа државних дугова издаваће
I-то издање своје збирке закона, уговора и
погодаба о државним зајмовима, која се ускоро
добити у истој Управи по цени од динара 20 - у
сребру. Ова збирка садржи све законе, уговоре
и погодбе од почетка јавног државног задужења
до 1867 године па до закључно 11. Ја-
нуара 1899 године. 1003

КРОЈАЧКА РАДЊА
МАРКА С. ПЕТРОНИЈЕВИЋА
добила је велики избор чојака, дуних
чоја и енглеских шинјела, по најстро-
жијој сезонској моди.
С поштовањем
Марко С. Петронијевић. 928

ОРФЕУМ БУЛЕВАР
(COBPHOM BOULEVARD)
ПРОГРАМ
ГЛАВНА ЧЕТА ЛИСЕ,
комичног
ГЂИЦ. АДОЉФ ШТАЊИЋ,
комичног
Предузеће Сав Манев Трупе:
I. Вечерашњи Паприкаш, свако вече у хорди.
II. Вечерашња Пантомима „Пантомима", врло за-
III. На Ренавијану „Свакакви Вербун-
ци", дуге за бројем и хорди.
ГЂИЦ САМИ НАШИХ,
комичног и комичар у земљи
ШАЉИВА ПРЕДСТАВА
ГЂИЦА ЕВЕ НАШЕ,
комичне
Предузеће Сав Манев Трупе:
I. Ја и Тошић, соло и хорди.
II. Ко ће Тошић, соло и хорди.
III. На Ренавијану „Свакакви Вербун-
ци", дуге за бројем и хорди.
ШАЉИВА ПРЕДСТАВА
врлу комичну
САМИ НАШИХ и К. ШТАЊИЋ

Од Митров дана издаје се
један стан са шише собе, на
Теразијама у кући
Др. Бошо М. Бошковића
Крал. Милана ул. 27. 1008

Нју-Јорк издаје сет. ј. од 1867 године на до закључно 11. Ја-
под закуп. За услове упитатара ове године и с тога се прошлу ће на
Г. Владу Бошковића адво-финансијским и трговачким круговима
ката. 975 пекма поучно дело.

Бије их баксуз

Баш ови г. Пашићеви пријатељи немају среће с њим: куд год се макну, бије их баксуз, чега год се дотакну, под руком им се разваброји:

– Да се јадни не нађе бар кавге,
И он би се волео свуђи ућ!

Ето, тамни они сноне врлом вољи и спеше читаве хрпице, како је мухар, како је кладан, како је истицољубив; како увек говори само оно што је право, добро и истинито — а „врли вођа" устаде и јавно пред судом и пред целим светом отворено исповеди, да је у своме досадашњем политичком раду обиђа чинио многе тешке погрешке, због којих је морао бољи део својих присталица кињу — признаде, дакле, сам да његов вођа баш такво мухар какво га његови идолопоклоници величају.

Али није само то, „врли вођа" признаде и многе друге веома значајне стварн, као на пример оно, да у радикалној странци вођа има интимнијих пријатеља и саветника него што их није оштро узимао на око и на странке изгонио.

Признао је „врли вођа" још и многе друге лепе и врло важне ствари, које ми у нашем сушташњем чланку нарочито набрајамо и истичемо").

И сад људи не знају шта ће, како ће и куда ће управо са својим „врлим вођом." Новосадски „Застава", која је до јуче г. Пашића у звезде кивала, сад хоће у тон да га сатера — сад јој је он прави, но и сами — Цера Тодоровић!

А што, болан, што се бајаги тобоже срдите на њега? Беја-Николуч!.. Баја-Николуча, као Баја-Николуча! Блиска му кошуља него хаљина; милија му његова глава но наша, слађа му његова слобода него наша — такав је он увек био, па такав је и сад, и чему се ви онда ту чудите! Ако ишта, ту би могло бити чудно само то, да ви све то тек сад прозрете.

У осталом, ви што се ви, сајаги, можете срдити! На ако икад, г. Н. Пашић баш је сад овде, у своју завршној речи, рекао сушту и непобитну истину.

Али вама баш то и не иде у торбу, што је овде Пашић био искрен и прикан, и на себе и на странку, наиме на радикалну странку, као што и сами добро знате, а ја вам то не ћу крити, да нас свет види у правој и истинској боји вашој.

Преки суд

Јавно суђење у Пречом суду оптуженима за увреду Величанства и повређење заблудњених спаса.

ДРУГИ ДАН

16 септембра, четвртак по подне

Пре суђења

Публике која чека на суђење, једва да има двајестак, а пуштена је у судницу у 4:30 сах. по подне. Од дипломатског тела и женског света нема никога.

Почетак претреса

Мало касније од 4 и по сах. уведен је у судницу оптужени Франц Хелингер, радник у Бајдоновој пивари. Бранилац му је г. Лаза Бошковић.

Кривица Хелингерова

Државн. тужилац тужи Хелингера што се ружно изразио о Краљу Милану, кад му је казано да је 10 августа рођен дан Краља Милана.

Франц се брани да — није истина и да су га сведоци оклеветали, што их је тога дана, на рођен дан Краља Милана, терао да раде, а он није имао да је тада празник, и нарочито да је рођен дан Краља Милана. Оптужени врло говори српски и вели да је оне речи, за које се оптужује да их је изрекао о Краљу Милану, изговорио сведоку Живку. Ако га и сведок Алекса терети, то је лажно, јер би то морали чути и сви остали радници, а Алекса је још било далеко од њега, даље од осталих радника, те није ни могао чути шта он говори. У опште не зна за шта би Краља Милана, ја ружно.

Пошто је испит Францов код полицијске власти, код које се бранио као и сви овде пред судом.

Сведоци

Живко Конић, пиварски радник, из округа ваљевског, у Београду живи 11 година, 33 године, неоусуђиван, сведочи како је Франц говорио оне речи, за које се оптужује, а то је било том приликом, кад је сведок сазнао 9. августа за то се сутра дан славити рођен дан Краља Милана, а Франц онда рекао оне речи за које се оптужује.

Франц вели сведоку да лаже а на доказ наводи то, што сведок вели да се нисмо нису свађали, а међу тим Франц га је за неуредност тужио суду.

Пајца Белић, из Београда, радник, 48 година, неоусуђиван, ради у Бајдоновој пивари, био је 9. августа болесан, те не зна ништа за сведочи. Заклиње се. Дантуђе не тражи.

Јован Пауновић, „Шпрк", 26 година, неоусуђиван, био је 9 августа на раду, није чуо ни да је Франц што говорио са Живком ни да је Франц говорио о Краљу Милану. Заклиње се. Дантуђе тражи 2 дан.

Јован Мачуга, из Чешке, 35 година, неоусуђиван, говори врло српски, био је 9 августа на раду, не зна ништа за сведочи. Дантуђе не тражи.

Коста Живојновић, из Панчева родом, српски поданик, радник у Бајдоновој фабрици, неоусуђиван, био је 9 августа на раду у пивари, био је у близини Франца и Живка, али није чуо никакав разговор међу њима, само их је видео кад су отишли, па кад се Живко вратио питао га зашто је отишао, а он није казао ништа. Тек после 15 дана Живко је причао да је Франц говорио оне речи.

Живко вели само да је казао: Овај има защта за одговара.

Сведок Коста заклиње се. Дантуђе не тражи.

Будимир Димитријевић, родом из Мачка, 20 година, неоусуђиван, био је на раду у пивари 9 августа, али није био у оделењу где су били Франц и Живко, те ни тада ни после није чуо ништа. Заклиње се. Дантуђе не тражи.

Мишка Вуланћ, из Баната, радник у Бајдоновој пивари, неоусуђиван, био је у пивари 10 августа и чуо је да је Франц изговорио оне речи о Краљу Милану. Било је ту још радника, од којих двојицу именује, међу њима и Мачугу који поново вели да ништа није чуо. Сведок ће се заклети, и није у завади с Францом.

Франц вели како Живко вели да је то било 9 а Миша 10 августа, прав да је рођен дан, а други да је имен дан. Обе сведока су лумови.

Петар Јовић, 46 година, радник је у Бајдоновој пивари, од пре две године је прешао у Србију, рђаво говори српски, чуо је од других да је Франц онако говорио. Не зна ништа више.

Ђура Анић, из Босне, у Србији живи 25 година, радник је у Бајдоновој пивари, где је био на раду и 9 августа, али није чуо да је Живко с Францом што разговарао.

Јован Андрић, 45 година, неоусуђиван, био је на лицу места али није чуо да је Франц што говорио о Краљу Милану. Заклиње се.

Бертан Берберић, из покр. округа, 24 године, неоусуђиван, био је у пивари на раду 9 августа, није чуо никакав разговор између Франца и Живка. Дантуђе тражи 2 дан.

Бранилац уноворује на разлику исказа сведока о 9 и 10 августу и пита сведоке да ли су радили 10 августа а они одговарају да су радили тога целог дана.

Држ. Тужилац тражи да се позове и сведок Алекса Чалић.

Одбрана

Бранилац г. Бошковић вели, како г. Бајдони има најбоље мишљење о Францу, и истиче мишљење, да је Франц рекао оне речи Живку, кад је тражио да се тог дана не ради, а то се потврђује и исказом Косте Живановића. Остали сведоци утврдили су да се разговор не може чути кад ради „даме", а сви тврде да је радио. И он је за то да се испита сведок Алекса који сведочко није дошао с тога што се бојн да лажно сведочи. А ако се он не каже, моли да се Франц ослободи свке казне.

Франц остаје при својој првој одбрани.

Сведоци су закључени.

После заклетве бранилац г. Бошковић напомиње, да се казивање сведока Живка не може узети као казивање сведока, јер се он овде појављује као достављач.

Судска одлука

Суд је решио, да се по овој ствари не доноси пресуда док се не позове и сведок Алекса.

Пресуде

За овим је председник саопштио пресуде по јутрос изнађеним кривицама, и то:

др. Миловану

Суд је нашао, да је др. Милован Миловановић учинио дело увреде Краљу Милану, па га је с обзиром на кратки поступак Пречог суда *осудио* с погледом на олакшавне околности, признање и добро владање, *на две године затвора*, које ће му се рачунати од дана кад се слободе каши, за плати суду таксе и трошкове и браниоцу 60 дин.

Митру Јовичићу и Панти Животићу

Суд је нашао да је Митар учинио дело упреке Краља Милана а да за Панту није доказано да је учинио то дело. С тога је *Митра осудио на две године затвора*, који ће му се рачунати од данас, да плати с Пантом суду таксе и сведочина по 5 дин. дангубе, а Панту пушта као некрива.

*) Ту чланак о Пашићеви исповести требао је да изађе раније, као што смо већ били увели, али се задржао због тога, што је писма био штампат другим приликом.

Уредништво.

НОВИХ ЈЕСЕЊИХ ЕСПАПА:

ФРАНЦУСКИХ И ЧУВЕНИХ КОЗМАНОСКИХ

ЦИЦ ПОРХЕТА И ПАМУЧНОГ ВЕЛУРА

У ПОСТОЈАНИМ БОЈАМА И ОСОБИТО ЛЕПИМ ДЕЗЕНИМА;

ФЛАНЕРА, ЧОЈИЦЕ, МОЛДОНА И ВУНЕНОГ ДАМЕНТУХА;

ВУНЕНИХ ПРЕДИВА ЗА ПЛЕТЕЊЕ ЧАРАПЕ

У РАЗНОВРСНИМ ПОСТОЈАНИМ БОЈАМА И ДОБРОМЕ КВАЛИТЕТУ;

НАЈВЕЋИ И НАЈЕЛЕПШИ ИЗБОР ЗЕФИРА И ОКСФОРТА

У ОСОБИТО ЛЕПИМ ДЕЗЕНИМА И ПОСТОЈАНИХ БОЈА, 979

ДОБИЛА ЈЕ И ПРОДАЈЕ ПО ВРЛО

ЈЕФТИНИМ И УТВРЂЕНИМ ЦЕНАМА

— НОВО ОТВОРЕНА ПЛАТНАРСКА ТРГОВИНА —

МИХАИЛА АРСЕНИЈЕВИЋА — ЧИКА МИЛА

У БЕОГРАДУ НА ТЕРАЗИЈАМА

ТАНАСИЈЕ С. РИСТИЋ 767

ГВОЖЂАР

БЕОГРАД — ТЕРАЗИЈЕ

Јавно је познат овај мој АУТОМАТ „БРЕТЕР РЕВОЛВЕР“ систем „Бронкинг“ 1899 год. који је одавно већ свима познат по најсавршенијој производњи и конструкцији у свима државама.

С тога се препоручује сваком, који је у стању да плати 200 комада и више, исте за своју фирму да му се израде.

Цена је 200 комада 1 динар, а 500 комада 1 динар 50 пара.

Ово је једини револвер који се може добавити и који сваки оружар мора имати на складишту.

ОД ЦРНОГ КАМЕНА СКИДАМ ТАМНЕ

ПРВИ СРПСКИ ЗАВОД

ЗА ХЕМИЈСКО ПАРЕЊЕ ЧИШЋЕЊЕ ХАЉИНА

ЗАВЕСЕ ШПАРЕРАЈ У БЕОГРАДУ

Г. ФИШЕРА

Колико хемијског парења чишћења хаљина прима на се свакојаке ствари, завесе и дечја хаљина, бунде и одела, шешири, рукавице, чарапе, шалови, крагне, кравате, перике, перја, вештачко цвеће, свилени и вунени шешири, ћилими, тепихи, завесе, покривачи, столњаци, покривачи за кревете, душеци, јоргани, перине, јастуци, покривачи за кола, кочије, сукно, чоја, кадифа, плишеви, вунене и друге ствари на 24 часа.

Прима се, да се ове ствари пошљу чистите без скидања са њих, а ја ћу их послати чисте и исправљене натраг.

ПОРУЏБИНЕ ИЗ СТРАНЕ ИЗВРШИВАЉЕ СЕ ПАЖЉИВО И НАСАВЕСНО.

На желење шаљем цене-листу, ако желите да ја друге ствари под гаранцијом за рад и цене.

Адреса: Београд, Обилићев венац, преко од Српске банке.

ЧУВАЈТЕ ВАШЕ ЗДРАВЉЕ ДОБРИМ ЗУБИМА

Ако желите имати добре зубе, препоручујемо вам да употребљавате само

ЗУБНИ ПРАШАК

ЗУБНУ ПАСТУ

ЗУБНУ ВОДУ

ЗУБНИ ЕЛИКСИР

ЗУБНУ ПОМАДУ

ЗУБНУ ТИНКТУРУ

ЗУБНИ ПРАШАК ЗА ДЕЦУ

ЗУБНУ ПАСТУ ЗА ДЕЦУ

ЗУБНУ ВОДУ ЗА ДЕЦУ

ЗУБНИ ЕЛИКСИР ЗА ДЕЦУ

ЗУБНУ ПОМАДУ ЗА ДЕЦУ

ЗУБНУ ТИНКТУРУ ЗА ДЕЦУ

Ове ствари, које су одобрене од Краљевског Министарства Унутрашњих Дела, могу се добити у свима апотекама, дрогеријама и парфимеријама.

Главно складиште за Србију:

Апотека „Код Св. Николе“

Београд, Теразије.

Ако желите имати добре зубе, препоручујемо вам да употребљавате само

ЗУБНИ ПРАШАК

ЗУБНУ ПАСТУ

ЗУБНУ ВОДУ

ЗУБНИ ЕЛИКСИР

ЗУБНУ ПОМАДУ

ЗУБНУ ТИНКТУРУ

ЗУБНИ ПРАШАК ЗА ДЕЦУ

ЗУБНУ ПАСТУ ЗА ДЕЦУ

ЗУБНУ ВОДУ ЗА ДЕЦУ

ЗУБНИ ЕЛИКСИР ЗА ДЕЦУ

ЗУБНУ ПОМАДУ ЗА ДЕЦУ

ЗУБНУ ТИНКТУРУ ЗА ДЕЦУ

Ове ствари, које су одобрене од Краљевског Министарства Унутрашњих Дела, могу се добити у свима апотекама, дрогеријама и парфимеријама.

Главно складиште за Србију:

Апотека „Код Св. Николе“

Београд, Теразије.

Наш добри и непрежаљени муж, отац, брат, таст и деда

Алекса Струњалић

адвокат

преминуо је 5-ог овог месеца у 58 години свога живота.

Ову тужну вест јављамо сродницима и пријатељима; а у исто време благодаримо: г. г. одвајањем адвоката, који су колегијално уписали прагог нам покојника за члана добротворне фонда сиротних ђака задарске гимназије, и тако исто и осталима, који нам у нашој жалости саучешће изјавише.

6. Септембра 1899. год. Задар.

Ожалошћени:

Супруга: *Катарина*; син: *Михаило*; кћи: *Даринка*; зет: *Паја К. Јанковић*, арт. подпуковник; сестре: *Катарина и Јелисава*; унуке и унуци: *Иванка, Милица, Катарина, Константин, Видосава А. Алекса и Живојин.* 990

АПОТЕКА КОД ЦРВЕНОГ КРСТА

БЕОГРАД — САВИНАЦ

Препоручује поштованим Господама и Господицама своје богат састав, који, по чи-

стоти парадо и свом другом, признавано је-
жељитано и за здравље и моју лица пикодљиво
страно средство.

Безусо-сапун, сиробак као најбољи против
пеги, осипа, бубуљица и пресиван за
лицу. Употребом овог сапуна лице постаје
бело, нежно и чисто.

Балзам сапун, одликан балзамичност и не-
жност лица, штити га од ветра, пожутка и
пуканье коже. Препоручује се нарочито де-
цама, који употребљују пудер.

Млечни сапун за децу — одличан — препо-
ручује се од чистог млека. Овај сапун нарочито
је као најбољи за децу.

Кадбол-Гецерово сапун за дезинфекцију
коже и руку од заразних болести.

Медицинске сапуне све врсте.

У унутрашности моле се добити у апо-
текама:

у Крагујевцу код Пере Јовковића
„ Ваљеву „ Гавриловића
„ Пожаревцу „ Дупњаковића
„ Новоселу „ Кала
„ Шапцу „ Др. Л. Пашића
„ Лозници „ С. Тодоровића 29

СОЛИДНО И ЈЕФТИНО!

Код доле подписаног могу се добити по фабричким ценама:

Право Сегединско брашно.
Прави Француски коњак.
Прави Јамајка рум.
Прави Француски шампањер.
Прави Руски чај.

С'поштовањем

Марко Ј. Алкалај

968 Дубровачка улица бр. 37.

ОГЛАС

Част нам је известити г.г. трговце који раде са шљивама и грожђем да нам је приспела велика количина *шљивица* за кајсије коју могу добити у свима могућим величинама и квалитетима.

Исто тако част нам је известити п. грађане, да нам је приспела и велика партија *Луковаче* (мушеме на питок) у свима мустрама и квалитетима.

с поштовањем

900 **Браћа Голдштајн**

ПРАВИ РУСКИ ЧАЈ

нај. пов. РУСКОГ ЧАЈСКОГ ЕКСПОРТНОГ ДРУШТВА

„КАРАВАН“ из „МОСКВЕ“

Може се добити у свима бољим колонијалним и зналаштвом радњама.

Тражи пажити на ваш. марку као и на руске банероле.

Главни заступник за Србију

МАРКО Ј. АЛКАЛАЈ

Дубровачка улица бр. 37.

686

Број 5 пара ВЕЧЕРЊЕ ИЗДАЊЕ Број 5 пара

БРОЈ 309. — 1888. KLEINE ZEITUNG

МАЛЕ НОВИНЕ

ПЕТАК 17. СЕПТ. LE PETIT JOURNAL

Орган свију који слободу љубе, истине траже, правду воле, извршују тежње, такође што говоре а тако радно остављени и сиромаси имају

ВЛАСНИК И ДИРЕКТОР ПЕРА ТОДОРОВИЋ ОДГОВОРНИ УРЕДНИК МИХ. П. КИВАДИНОВИЋ, АДВОКАТ

Преки суд

Јавно суђење у Пуковом суду оптуженима за увреду Величанствене и ослужење заједничких слика

ТРЕЋИ ДАН

17. септембра, петак пре подне

Почетак рада

Публике неома мало, једва десетак душа, међу њима и једна женска. Од дипломата никога. Претрес је почео у 9 сахати.

Кривица Милоја Арсића

Милоје Арсић из Марковца, оптужен је за увреду Краља и Његовом Дому (§ 91 б. крив. зак.). Дело је доказано сведоцима и у неколико и признањем самога оптуженог.

Милоје вели да је с једним својим сељаком говорио у шали, кад му је сељак причао како је био у двору и видео у њему цркву. Није био у намери стећи, а ни је хтео нанети увреду Краљу он не би то учинио пред многим светом. Био је осуђиван на 15 дана 1887 год. што је бацио пањ у туђ дућар.

Код иследне власти бранио се тако исто.

Сведоци

Милутин Илић из Марковца 40 година, неосуђиван, сведочи као и причао шта је и како је у двору, да ниједним, а Милоје је онда рекао да у ту цркву долазе шашавци те се моле Богу. Ништа више није казао. Заклеће се. Тако је сведочио и код среске власти. Дангубе тражи 12 дин.

Светан Поповић из Марковца, 49 година, неосуђиван, сведочи као и прошли сведок. Тако је сведочио и код среске власти. Заклеће се. Дангубе тражи 10 дин.

Јордије Тодоровић није дошао, а код среске власти сведочио је као и прошла два сведока.

Владимир Пешић, свештеник из Марковца, сведочи како је Милоје рекао да и у цркву дрску иду шашавци. Тако је сведочио и код среске власти. Заклеће се. Дангубе тражи по уверењу суда.

Они. Милоје признаје да је то казао, али је то рекао у шали.

Држ. тужилац остаје при тужби.

Кривица Станка Богосављевића

Станко Богосављевић из Сирковна, окр. пожаревачког, оптужен је за противзаконито ослужење власти. Он је 4 јуна напао кмета села Амерића, није хтео њим по позиву у капиларију, псовао му кћер и нападао ножем. Дело је доказано сведоцима.

Станко вели да то није истина, јер је с кметом у завади, па за то га лажно оптужује.

Светан Живојиновић је тужилац, вели да је тужени протеран на општине а он опет дошао, но кад га је кнез позвао да га опет протера, он га онда псовао, грдио и нападао. Остаје при тужби

Сведоци

Радивоје Вујичић, за кога тужени вели да му верује, није дошао, а од среске власти сведочио је, како је Станко вадио нож кад га је сведок хтео увести у капиларију и казао му да га не дира. Сведок је за тим отишао и не зна шта је даље било.

Светан Илић, из Амерића, 22 године, неосуђиван, сведочи како Станко није хтео следовати позиву, како је вадио нож или шило и није хтео њим у судницу; псовао је кмету Ђерку. Тако је сведочио и код среске власти. Заклеће се. Дангубе тражи 10 дин.

Јордан Стојановић из Амерића, 20 година, неосуђиван, сведочи као и прошли сведок. Заклеће се. Тако је сведочио и код среске власти. Дангубе тражи 10 дин.

Василије Минић из Амерића, 40 година, неосуђиван, сведочи као и прошли сведоци. Заклеће се. Дангубе тражи 10 дин.

Они. Станко тражи да се сведок Радивоје добави и закуне.

Сведоци су заклети.

Пресуди

Суд је нашао, да је исказима заклетих сведока доказано да је Станко учинио оба дела, па га је за то на основу § 104 кр. зак. с последом на добро владане осуди на једном *дана затвора*, који ће му се рачунати од данас; па плати суду још 30 дин. таксе и сведоцима по 5 дин. дангубе.

Кривица Ђорђа Лукића

Ђорђе Лукић из Трбушнице, оптужен је за увреду власти и цепање званичних акта.

Бранилац му је г. г. Алекса Васић адвокат овд.

Држ. тужилац тужи га што је у кабинету министру војном због рударске коморе нанео увреду сеоској пуковској комисији; за тим га тужи што је 2 јуна, крадљивши се на Београда с пандуром, који је носио акта његове крвнице, на Чукарици узео на пандурове бисаге и та акта па поцепао и бацио. Ово дело је тужени признао.

Прочитана је жалба туженога, којом је нанесена увреда комисији.

Они. Ђорђе вели да је неписмен, уме само да се једва потпише, а жалбу му је писао г. Дуја адвокат. Акта је сте поцепао, али је то учинио на страху да га преки суд не осуди. Да је он умео написати жалбу, не би ни ишао Дуји.

Прочитан је решетачки извиђај о поцепаним актима, међу којима су осим Ђорђева дела била и акта по жалбама других људи. Акта могу и даље послужити као званична документа.

Држ. тужилац остаје при тужби.

Одбрана

Бранилац г. Васић, познаје Ђорђа као врла, мирна и поштена грађанина. Он је неписмен, па се обратио адвокату да му напише жалбу против рударска коморе. Он се ослонио на свога адвоката и потписао жалбу, али за увреду није одговоран он, но писац жалбе, који као адвокат није смео то ни чинити. Моли суд, да за ово дело Ђорђа ослободи. Што се тиче цепања акта, вели да закон кажи уништај акта, а не предвиђа никакву кривицу ако су акта цепана и непознатима, те се ни ова власти могу и даље служити. Али и ако би се усвојило да тиме кривице, он је то учинио из бојазни да ни крив ни дужан не страда. Он је сам казао где су акта и признао своје дело. Моли суд да му одмери благу казну, ако нађе да је то кривица. Награду трошка тражи по уверењу суда.

Пресуда Милоју Арсићу

Суд је нашао, да је исказима сведока и признањем оптуженога, Милоје учинио дело увреде Краља; Милоје се нашао у идеалном стицају, па га је осудио на *пет година затвора*, који ће му се рачунати од данас; да плати суду таксе и свој притворски трошак, и сведоцима по 10 дин. дангубе.

Пресуда Ђорђу

Суд је нашао да је Ђорђе учредио власт и да стори дело поништаја званичних акта, па га је с погледом на његово признање и добро владање осудио на *четири месца затвора*, који ће му се рачунати од данас; да плати суду таксе и своје браниоцу 50 дин. награде.

Велеиздаја

Живота Дукић-Марковићевић из Мишлошевца оптужен је за дело велеиздаје. Пошто Животин бранилац г. Дуја због болести није могао доћи, Живота је одређено за браниоце г.г. Јована Авакумовића и Чеду Бркића. Док се господа не позову, претрес је у $10^{1}/_{2}$ сах. прекинут па ће се наставити у 3 сахата после подне.

Осим тога, после подне биће претрес против Јеремије Стеве Михајловића, Ристе Петровића и Драгослава Бошковића.

БЕОГРАДСКЕ ВЕСТИ

Спроведен. Прота Милоје Барјактаровић, који је стављен под истрагу и у притвор по делу велеиздаје, спроведен је Прекоме суду на суђење. Претрес ће му бити сутра пре подне.

Спроведени у град. Прота Михаи Бурић и Димитрије Брезоаић, који су због велеиздаје осуђени на по 20 го-

дина робије, спроведени су данас пред подне у београдску тврђаву на издржавање досуђене им казне.

Српско Бродарско Друштво јавља грађанству, да је на молбу одбора за изложбу грожђа у Смедереву, која не биће 26, 27, 28 и 29 септембра ове г., допуштено, да се посетиоци изложбе могу возити у половину цене до Смедерева и обратно с напоменом, да на половину станици плаће цену карту, да исту карту овере код одбора, и са тако оверсном картом могу се вратити не плативши у Смедереву ништа за повратак.

ИЗЈАВА

Услед околности, које не зависе од моје воље, приморан сам да напустим Београд. Управа друштва за осигурање преузеће моје послове у друге руке, а ја се вратам у Париз.

Не могу отпутовати из овога града, у коме сам провео осам година, а да многобројним пријатељима и свима, с којима сам долазио у последње време, не изразим надарену благонаклоност на симпатијама, које су ми указивали сваја и унек.

Надам се да ће ми околности мога живота дозволити да се по који пут вратим те искрено стиснем руку мојим пријатељима, које са жалошћу остављам и којима кажем не „Збогом", но „до виђења".

16 Септембра 1899 год
Београд

Марије Шарло
бив. инспектор акционарног друштва за осигурање

ИЗЈАВА

„До данас припадали смо радикалној странци, па данас одлучно се од исте и ни приближно ни једној другој странци, већ радимо и радићемо на корист Краља и отаџбине.

Да живи Краљ Александар I.

Да живи Краљ Милан најмилији наш отац и вођа.

Грађани који Штитају: Косташ Елисијевић, Младен Јовић, Тодор Малетић, Вукадин Пајић, Аранђел Тошајловић, Богољуб Јеремић, Светко Младеновић, Вукић Вучић, Лука Мијаиловић, Миленко Тошајловић, Стојадин Аверовић, Јурош Тошајловић, Стеван Јовић, Милан Тошајловић, Гавриловић Тошајловић, Мата Тошајловић, Младен Чекић, Радован Алтрић, Љубомир Анђелковић, Јевђевић-Стаковић, Димитрије Ратић, Коста Радосављевић, Никодије Јовић, Јевђевић, Коста Ђорђевић поп. Ђ. Д. Стојановић члан суда.

10 Јула 1899 год
Трстеник.

Јевтиније но игде, сигне управне у пола цене за оне које купују имале код мене

ПРВА КРАЉ.СКО-СРПСКА ПОВЛАШЋЕНА ФАБРИКА

СУНЦОБРАНА И КИШОБРАНА

Овим путем слободан сам достављати по најкомплетнијој изради сунцобране, за које ће моја фабрика свакој суботи слати готову робу, а за што ће моји пословни пријатељи моћи да се обрате на моју фабрику и сигурно ће бити задовољни.

Такође нека ми дозволе и ово мотрење нешто опширније, да је одрасловољу свако старије.

Ја сам још пре 10 година, када сам почео да радим, имао у раду 2 до 3 радника, а данас имам у раду преко 30 радника, а ипак нисам задовољан, већ ми је жао што нисам могао још више да радим, јер сам имао још доста поруџбина, које нисам могао извршити, јер нисам имао радника.

Ово ме је нагнало, да сам почео да радим и на страни, и ако ми је то врло тешко, јер ја сам сам израђујем, а и дотичан продавац мора да ме чека, док ја израдим, а ја опет не могу да радим, ако немам материјала, а материјал не могу набавити, ако ми не плате, а ја

Број 10 пара **ЈУТРЕЊЕ ИЗДАЊЕ** Број 10 пара

ЗРОЗ 200. — 2899. KLEINE ZEITUNG

МАЛЕ НОВИНЕ

СУБОТА 18. СЕПТ. LE PETIT JOURNAL

Органъ свију која слободу Јуде, истине ради, говоре, слободномислиће, такође исте говоре и само слуге отаџбине и српскоj мисли

ВЛАСНИК И ДИРЕКТОР **ПЕРА ТОДОРОВИЋ** ОДГОВОРНИ УРЕДНИК **МИХ. П. ЖИВАДИНОВИЋ** АДВОКАТ

Вуне и Вунице

ЗА ПЛЕТЕЊЕ ЧАРАПА

најбољега квалитета и то:

Вуне перисане, средње дебљине у клот бојама;

Вуне танке-ваване „Кашгари" врло издашне;

Вуне снилене најновије од свило-руни овиша;

Вунице обичне дебљине клот и шкрене; и

Вуне и вунице ваване „Легерове" најчаће.

Добила је у огромном избору и продаје је са врло умереном ценом.

Платнарска трговина

КОСТЕ НИКОЛИЋА И ЈОВАНОВИЋА

ул. Кн. Мих. и Теразије

Пажња: Кад се узме најмање 1/2 ко. — (6 штринги) рачуна се са *10% јефтиније.*

— Г. Г. трговцима из Србије изузетне врло јефтине цене —

969

КО НЕВЕРУЈЕ да је

ЛЕСИВЕ ФЕНИКС

пракса за прање веша и осталог рубља најиздашнији, нека прочита следећу

АНАЛИЗУ

„Г. Сима М. Лазаревићу срг. Београд. На Ваш захтев извршена је анализа лесивог праха.

ЛЕСИВЕ ФЕНИКС

и најјаче је да се исти састоји из слободних алкалија, и да се може без бојазни употребити за прање рубља јер неиздваја ни за рубље, нит са исти у водином раствору употреби. Дакле без штете је.

Такса за сву анализу наплаћена је

Х. Л. Бр. 574

296 99 г. Београд.

Управ. Дуж. Лабораторије

Др. М. Николић

Др. А. Јога"

У толико више што се за овим праховим и у Краљ. Срп. Двор похвални перо, што је више да је пропустао. Глав. заступник за Краљ Србију:

Сима М. Лазаревић срг.

99 99 г. Београд. 985

МИЛОШЕВИЋ И НЕДИЋ

улица Краља Мих. бр. 32.

ДОБИЛИ СУ ОГРОМАН ИЗБОР

ПОРХЕТА

КАО:

Цинц пеленте, врло добре квалитете енглеске лесних мустера по 70, 80 и 90 н. д. метар.

Фланц пеленте, пуне и танке у једној боји и врло лепим мустрама по 70, 90, 1.10 и 2 д. метар.

Штиф пеленте најновије енглеске лесних дезена, које потпуно постојане, по 1.10, 1.20, 1.40, 1.50 и 1.60 д. д. метар.

Мустре на захтев поште, франко у Београду тако и за Србију шаљемо бесплатно. Све поруџбине извршују се тачно и одмах.

920

ОРФЕУМ БУЛЕВАР

(ВЕРИНЕУМ БОУЛЕВАРД)

ПРОГРАМ

Г-ЂИЦА МЕТА ЛЕЦ,

оперетска

Г-ДИН. АДОЛФ ШТАНИНГ,

комичар

Приказује Сам Мајор Трупе:

I. Великофинску Пирамиду од 6 стопа

II. Вежбе на справи „Трапез" звана „Шпанска чаша"

III. На Роменијанс „Оживљене Барбаре" дует на балетни и сперш.

Г-ДИН САМУ НАДЕЛЬ,

комичар и комичар - сингман

ШАЉИВА ПРЕДСТАВА

Г-ЂИЦА ЕВА НАШЕ.

Отварање Сам Мајор Трупе:

I. „Б. ві Тубе" - соло у хорду

II. На Роменијанс „Оживљене Барбаре" на шаљиви за берзом

III. „Јапонка" - акробатска игра на лопти, соло у хорду.

ШАЉИВА ПРЕДСТАВА

САМИ НАЈНОВИЈИ А. Д. ШТАНИНГ

1000

ЗА ЖЕНСКЕ РАДОВЕ

СВИЛЕ за штиковање, ВУНИЦЕ за штиковање, ВУНИЦЕ „МОС" за вез — машином, „КОРДОНЕТ" свиле за скловање и штиковање, ПОМПАДУР свиле за штиковање, „ИДЕАЛ ГАРНА" за штиковање и скловање, НОВОГ ИДЕАЛ ГАРНА дебљег за штиковање, МЕРК фула правог француског D. M. C.

Све у свима бојама

Јуте контре штофова шпагова и осталог прибора има у великом избору и продаје са најумеренијем ценом.

Мустре на захтев шаље

трговина

Вој. Д. Аћимовића

997 кн. Мих. ул. бр. 15.

КРОЈАЧКА РАДЊА

МАРКА С. ПЕТРОНИЈЕВИЋА

добила је велики избор, *правих, француских и енглеских чистобоја*, за наступајући сезону.

С поштовањем

928 **Марко С. Петронијевић**

ОБЈАВА

КУЋА МАЈОРА М. МАРИНОВИЋА у Светогорској улици БР. 34 налаје се о Митровдану под закупом, са 5. СОБА ПРЕДСОБЉЕМ, кујном, подрумом, вешерницом и шупом.

За цену упитати пуковника у пензији И. Живковића, на углу поштанске улице број 21 до исте куће. 949

КУЋУ ЗАСЕБНУ од 1 новембра ов. г. са две собе 1 оџаком собе и кујна собе за млађе и подрум. Горња Јошаница улица бр. 10 (Кулину Калемџијама) надаје Младен Ф. Аутбеј иначе трговац. 1003

КРОЈАЧКА РАДЊА

СТОЈАНА СИМИЋА И БРАТА

спроћу Коларца

Препоручује велики избор приспелих ШТОФОВА у НАЈМОДЕРНИЈИМ МУСТРАМА за ЈЕСЕЊУ И ЗИМЊУ СЕЗОНУ; уверавајући сваку штоваку мушторију за солидну израду, са умереном ценом.

Београд.

Са одлич. поштовањем

1015 **Стојан Симић и Брат.**

ЕЛЕГАНТАН СТАН за једне собе и кујна с таваном на горњем спрату или две собе и кујна. Надаје се под закуп у Душановој улици број 10. Упитаће у истој кући сваког дана. 1016

КАКО ПАШИЋ ПРЕСТАВЉА СЕБЕ И СТРАНКУ СВОЈУ

Септембар октобре знаменит у новијеница нашега унутрашњег радикалског живота. Тога дана радикалски дишљи нове српске радикалне странке јавно се исповедио и пред самим собом, и пред Преким Судом, и пред јавним мњењем свога отаџбине, па чак и пред јавним мњењем целе Европе.

Јављено та његова јавна исповест свакоднако ће се тумачити. Али их има, па ће она, ценећи и господина Пашића и његов јавнозвучни програм, видети личне користи, као и с тиме што ће та његова исповест донети странци, једно је вал свако сумње, а то је, да је г. Н. Пашић у својој завршној речи и себе и своју странку изнео у правој и истинској боји и свеколико приказао је јасне и он сам очевидно, да прикази је и своју странку у верној и истинској слици, која биш с тога и заслужује нашу особиту пажњу.

*

Изнесен пред Преки Суд, г. Н. Пашић у први мах био је у великој забуни и несхватици. Како он сам причао, њему није ишло у главу, од куда он ту на одговарање такво заверених и кажењем саучесних атентатора Краљевића, која нити је ми ни видио, ни каквих год односа с њиме имао.

Тек после правобранилачких одбрана и нарочито после говора г. Н. Бошковића, г. Н. Пашићу пукло је пред очима. Тек тада он је јасно разумео целу ситуацију, па и своју личну одлуку у њој.

Тек тада Пашићу је постало јасно, како оне у највишим круговима могло и морало створити уверење, да је он истински бунтовник и завереник, због чега је и морао доћи на оптуженичку клупу.

У тој свести он је подигао од сваког и неумитног критици сав свој потањашњи рад и те је опака немилосрдно морао наћи, да је прекорачио и злоупо, како своја начела, тако и поступке и забуде своје странке.

Неког погађати на каких забуда, али гласно је то да је Пашић у том тренутку свесно и осетио неодложну потребу, да те своје погрешке јасно призна и да јавно пред целим светом исте прст на оне опасне и страшне ране, које ове одавно разједају његову рођену странку, које он нити је благонаклоно прикрио нити је свесно настојавао да их лечи.

Јес, ето то је Пашић исповедио у својој завршној речи.. Но ће чујемо шта сам.

> „... За сам ни оптуженичку клупу долазим овде, већ је од њега више крутим стварима. Ја сам политички вођа странке, која је у земљи најјача, која је највећа, која је најмногобројнија. Ја сам политички вођа странке, која има највише и за највише је крвних и за највише има данас овде пред судом одговара. Ова се странке у у ме, што је ова странке рекао блаженопокојни краљеубица, да је не сматра по непокорне од свих наших крутих. Ово и ја, нисам пред вама, већ пред судом, да сте свакоме интелигентном, који се налази у њиној партији, осуђивали као и сувбдају, и тако исто да сарадник да партији не смеју бранити ни сарадници ни чланови странке Радикалној и одговорити."
>
> *Пашићева завршна реч.*

Тако, ето, г. Н. Пашић сам лично говори и тако он обележава своју прву крупну погрешку политичку, коју ово јавно исповеда.

Удубите се, г.г. читаоци, у ове речи радикалног вође, па нете се увертити како оне збиља нешто много кажују и утврђују.

Многи наши прекоокеански српски листови, сна руска штампа, па чак и добар део западно-европске штампе, упорно су тврдили, да српски радикали никакву нове с овим атентатом, да у радикалној странци нема антидинастичких, да су српски радикали у опште, родитељи правог поимања, људи мира, мирни, благонамерни, да у њихов раду и поступцима никада нигдино ничега исупустног и непоправног као ли час противдинастичког, а јесна и једина њихова мана, је што су сувише мислили слободољубиво и њихи истинско српски родољубиви осећаји, што их данас гоне, и боже прети, ако овај атентат измишљен је и ношена ствар, једино с тога да њихи радикални правци могу бити узроковљени и уништени.

Јес, стотинама страница и стотинама листова, више од 7 месеци овако сипу и насипу на данашње стање у Србији и на Краљ Милуша, тога сплетају као главног творца нашега данашњега политичког положаја.

Међутим, сад ево напади човек, који најбоље познаје себе и своју странку и који сматрање права може говорити у име странке и налати њихствари стоје у истини.

Па шта он ми и како нам?...

Чули сте га још како час.

За сам на оптуженичку клупу долазио је зато, што је против њега у највишим круговима створено неповерење, а то неповерење створено је опет њиом кривицом, ер нисам радио што је требало па да се оно не створи. Тако н. пр. у радикалној странци има антидинастичких елемената, а ја нити сам те елементе свесно истраживао, нити сам са њима имао икаквих ни их сувбијам. Даље, у својој буџности нова радикална странка често је излазила ван граница лојалности и озбиљности, а ја нисам предузимао никаке мере, да јој то не допусти!...

Није истина, дакле, да сам ја с њиом политичким круговима радикалним дошао овде пред суд. Преки Суд, тако бијако дакле, због њихова рада. по мојој, па нечијој, нашој и нарочито њеове радикалне браће гоњен у ланце. Не, такве њиме и таких кривичких намера није било ни од кога и ни с које стране. Но, већ је у истини било ово:

Радикална странка била је распињена и радикална безграничним тежњама и радикалном самовољом. У њој се поступно накупио знатан део антидинастичких елемената. Нешто услед рада и подбацања тих непријатељских елемената, а нешто по своју младачког бујности и жустрине, радикална странка често је испадала ван граница лојалности и озбиљности, у чему је радила такве ствари, које је морају обележити као странку антидинастичку и бунтовничку. Најгланије луди у странци, чији основи самога главног одбора радикалног, људи који су били моји најближи и најинтимнији, а личи и партијски пријатељи (као н. пр. Јеврем Љубо Жинзифић) мрачили су често дела, која се морају сматрати као отворено заклањање и чврстање на сам Престо. И у тренутку, када су та често антидинастичка настрања и зачикавања постали најпрезрена, догађи се подмукли Извољачки злочин. И што је ту онда било природније, не ли баш злочин бу се доведен у везу с радикалном странком и та исти радикални правци и ја, као њена њени, будем осумњичен за сатетат и заверу и доведен пред овај Преки Суд. Та сумња против радикалне странке, а нарочито против мене, као вође њеноја, била је у толико у месишо, што ја, као шеф странке, нисам предузимао потребне и довољно енергичне мере, да онако неантиристички и антидинастички рад мојих рођених пријатеља сузбијам.

Кто, дакле, због чега ни данас стоимо пред Прекам Судом и ја јавно признајем, да за то нам истке кривице и то мене лично.

Ено, шта је у истини рекао г. Н. Пашић овим својим речима, које сно напред истакли. Он је сам лично и добровољно најјавније доказао и потврдио, да противу њега и осталих оптужених радикалних прваца није учињено никакво насиље и никаква неправда.

Пашић је сам најбоље и најјаче посведочио, да су његова странка и његови партијски пријатељи делом грешили и ишли и против Престола и против отаџбине, а да је његових кривица лично, што је такав безуман рад уважао олако, гледао му врло прсте и сврха предузимати никога одговарања. Ено сад дотле, док није објекнуо страховити пуцањ атентаторског убилачког револвера! Тек тада Пашић се тргао и почео је напирати страховиту опасност, у коју је своји лабавим олакши и заложењем уништени тешке, велике за свеге људе сти јединог вође партијског дошао у најнеобичнију опасност и своју отаџбину, и уза њим Престо Краљевски, и своју рођену странку, па чак и себе лично.

Да, сто то је г. Н. Пашић рекао и потврдио у овом признању своје грешке, крупне погрешке политичке.

Тиме је он најбоље осуђрисао и сва она хорорала и аклнаверска потказ раља странке штампе, која се притиворно жалаже за пријатеља српских слобода и српских радикала, а у ствари српски радикали њој су мили само дотле, док мисли да им може употребити као слепо оруже против истинских интереса српских.

Као најбољи доказ за то служи онај факт, што је та иста штампа до пуче Пашић да у звезда конако, а данас, чим је он рекао истину и показао се њен Србин по партизан, она га већ почиње свакојако пушати и чак га почиње сматрати за једно од интересе своја странка кукавичког изданог.

У истини пак, признавање својих погрешака и погрешака своје странке г. Н. Пашић је учинио једну истинску услугу своју отаџбини и то је први корак на путу његовога искреног покајања.

Ово ено, дакле, видели ћемо данас, и свакако прве крупне политичке погрешке, коју г. Н. Пашић јавно признаје, а погрешке, које ће он морати још много пута јавно признавати, ако му остали његових пријатеља и искрених пријатеља.

Преки суд

Јавни суђење у Преком суду оптуженима за уврду Величанства и растурање забрањених списа

ТРЕЋИ ДАН

17. септембар, недеља по подне

Почетак рада

Публике је и сад мало, али мање више но јутрос. Од дипломатског тела и од странаца нема ни данас нико.

Публика је пуштена у судницу у 3½ сах. по подне, када је и почео претрес навијалом кривице Стеве Миљковића, Ристе Петровића и Драгомира Бошковића.

Кривица Стеве Миљковића и другова.

Пошто је дело разбојништва, за које је Драгослав Бошковић оптужен, прекинуто и суд то решење одобрио, то је настављено извлачење по кривици Стеве Миљковића, Ристе Петровића и Драгослава Бошковића за уврду Краља и Краља Милана.

Држ. тужилац одустаје од тужбе за равобуништво против Драгослава Бошковића, а за остала дела остаје при тужби против све тројице.

Прочитан је протокол претреса странке и стана Стеве Малковића. У стану са Стевом седи и Драгослав Бошковић. Међу картицама Драгослављевим нађен је „Демон Србије", а међу картицама Стевиним „Нови гробари Српства". Монах Стеван изнео је из радње његове зрсју набраћених књига и оних Ристи Петровићу да их сакрије. Ристе је у први мах то породило али је после признао као и то, да је књиге спалило и зрсју бацио.

Прочитан је полицијски увиђај, као је нађен пухар од спаљених књига од којих се на некима познаје да су од Пелагића, а на некима и не види од кога су. За тим је и код Ристе извршен претрес и нађене и узаптене наведене књиге.

Прочитан је списак одузетих књига, списак и стварн од Стеве Малковића и Драгослава Бошковића. То су махом набрађени списи. Прочитан је и протокол претреса стана Ристиног и списак узаптених књига.

Сведоци на питање председниково одговарају, да ништа није знао о спреми за атентат. Књиге нађене код њега случајно је оставио пок. Пелагић. Он није ни био код куће, кад му је вршен претрес стана и радње. Кад је пошао кући и нашао га полицајац, рекао је да му се вршио претрес у стану, рекао му је да из радње одмах Ристиној кући Пелагићеве књиге; јер је бојао што је рекао да ће Стеван Стевић читао, јер је сакривао та књига остала међу Пелагићевим књигама, које су остале у дућану у једном ћошку, пошто је сматрао да у њима нема ничега опасног, и за то је најбољи доказ што их је врло јавно у дућану. Те му је књиге Пелагић давао у име отплате дуга. Тако се брани и код иследне власти, с тим да од тих књига није ништа употребио нити коме дао на читање.

Драгослав, 30 година, необучљен, вели да су књиге узаптене Стевина својина а његов је само „Демон Србије". Вели да у списку одузетих ну стварн нема једне такве, сахата и још неких ствари, које су за њега од важности. Прочитан је његов испит код иследне власти, код које је рекао да не признаје ни једној политичној партији, а „Демона" је нашао на улици пред овчарском књижаром и узео га читати, но га још није довршио, иначе би га уништио. „Демона" никоме није давао на читање. Два шпијунска писма су без потписа, а писама су рани веховали. Кад је Драгослав повезен у затвор, тако је жандарму пришапу у очи и нашао бегати, не зна ни сам зашто, а био је убеђен и сјамота га било за та жандари ноди.

Риста признаје да је спалио књиге Стевине, с којим је у пријатељским везама. Не зна какве су књиге биле. Никад му није никакве књиге није склањао. Он је миран човек и у ништа се не мешша. Књиге је спалио у оном убеђењу и страху да се њему што не деси. Пелагићеве књиге никад није читао. Не зна да је Стева растурао те књиге. Код иследне власти Ристе се тако исто бранио.

Прочитан је испит Борђа Кешановића, монка Стевиног, који је сведочио како му је Стева, кад су почета хапшења, рекао да не би ли њега да му се те књиге нађу. Кад је од другог монка чуо да се код Стевине куће врши претрес, он је пошао Стеву и по његовој наредби однео књиге Ристиној кући, казавши Ристи да их је оставио Стева за тд, што му се врши претрес у кући и радњи.

По општ. уверењу сва тројица су доброг владања.

Држ. тужилац остаје при тужби.

Одбрана

Бранилац г. Ујединковић вели, како Луди теже да се ухапсе, а за то је потребна слобода рада и воље, а да се не може у сукоб са законима. Казнине је радња она врста рада тућу слободу и туђе интересе, а ја се то постоје закони. Кад је нађена брошура „Нови гробари Србије", писана 1888—1889 од Пелагића, није су књиге спаљивале. По закону о штампи одговорани је писац. То што је књига нађена код Стеве нема кривице на њему; јер се не зна ко је врсту туђа слобода или туђа радња. Кад у закону нема казне за некога кога држи забрањене књиге или их чита, онда не може бити ни кривице, а ничим није доказано да је он те књиге дао другоме на читање. Кад би се баш и утврдило да су спаљене књиге биле забрањене, опет ту нема казњиве радње, јер је Риста учинио то што би сваки на мом власт учинила — спалио их. Стева није те књиге ни продавао ни растурао, те према свему за Стеву нема кривичне одговорности. Чак и кад би се утврдило да је он те књиге продавао, био би казњен по закону о штампи, ако се не би знало ни писац ни штампар. Кад нема апсолутно нимала кривичне одговорности до Стевана, онда је погрешно што се његова кривична по позиви под чл. 31 зак. о штампи и § 91 б. крив. закона но би се могла поднести под чл. 10 зак. о штампи. Моли суд да Стевине сгласи на некрпа. Награду тражи по уверењу суда.

Бранилац г. Б. Карађорђевић брани Драгослава Бошковића, код кога је нађен „Демон". Али за Драгослав не може бити крив, јер је прегледом Пристав Суд утврђено да је писан Љуба Живковић. Према томе Драгослав не може одговарати као писац, а не може одговарати ни као растурач, јер то ничим није утврђено, дали тога би се сведоци, ком него нашло у том случају није примерено. Ако би суд имао нашло да постоји растурање, он да би по постојали под чл. 10 зак. о штампи. Моли суд да Драгослава ослободи свике казне.

Бранилац г. Влада Бошковић усваја разлоге г. Ујединковића и вели, ако би се и усвојило да је Риста спаљивао, онда би се и усвојило да је Риста спаљивао, онда би се и усвојило да је Риста спаљивао, онда

се она „бели и румени, али јој ништа не помаже, јер нико не уме да љуби као Живота; љуби дрољу, док не нађеш бољу"! итд.

На примедбу судије г. Кузмановића, шер он човек од 55 година, да за се заклубује и пише онакве писме, Живота одговара:

— А што, шер човек од 55 година не може за вози!

Даље, Живота вели о својим писмима да су без вредности, јер од њих није учињена употреба, нити се он посмо на те свеске. А сведоци, који су сведочили против њега, казали су, да Животина писма нису отишла ни у чије руке, нити је од њих правио какву употребу. Раније није писао никаква писма.

Саслушак седнице.

Председник закључи седницу у 6 часова, а другу заказа суђра у дутру у 8 часова, када ће се испитати сведоци по кривици Животиној.

ДОМАЋЕ ВЕСТИ

Човек с роговима. У Мирославцу, селу у парохијском срезу, живи један човек који има свињски рас изразито на слави. Рог је протекао кроз у сина, тако да завршава и полази за двоструку синтиморју. Човеку је 50 - 60 година, а од рог 5—6 година осећа му пиштаљ рог који још једнако расте. Ову вест ми нисам бојазан човек, с тога је и доносимо. Нисмимо да би лекарско удружење учинило добро да овога човека доведе ако и одправо са свим оригиналном прегледу.

БЕОГРАДСКЕ ВЕСТИ

Аудијенција. Како ми из Ниша јављају, г. Никола Пашић имао је част јуче пре подне бити примљен у аудијенцији од Ј. В. Краља Господара, а ви тим и од Ј. К. Краљев Ода.

Министар председник. Г. Др Владан Ђорђевић, вратио се синоћним брзим возом у Ниш.

Принц српски пристутовао је јуче у јутру свршеној-конференцији на Цветарда са својом свитом, одтутујући по Јесеном.

Сарадници. Привни Суду одређени је и Живојин Срећковић пре за Горњег Милановца и ће овај прилици и њему ће дати свој нотарс.

Вишегодишња штедионица. Од 19. септембра настаје 74 недеља уплате удесница Државне штедионице.

Концерт на Калемегдану. Сутра у Недељу 19. ов. и предстојавање одбор господа приређује на Калемегдану Велики концерт у корист проног дечијег забавишта калемегдског краја уз одређивање: дело овог већ кнеза, који ће пјевати, дивљаштва и, на Београд нису навикли „Дете у трку" пешачи и трку у једнаки; Народног конкурса г. Мике Бешића, који ће изнијети пјевање отишли на одређивање друштва и које нужно, која ће свирати одређене комаде. Програм на плак. Уласна плата је за одреле 50, а за дечу 20 пар дин. Добровољна трошак прилику се на вилкалкарту. Почетак у 3 сахата по подне. У случају хрђавог времена одложиће се.

Београдско стање. „Београдско Новине" доносе су белешку, да се београдско стање умиља данас, 18. ов. м. И ако је њихова исправа тачна, да београдско стање још нису тријеж, нијак стање за дужност да саопштимо свој мало по обавештење, које ми имамо, београдско стање није тако брзо и своро бити умирено.

Трајање скупштине. Како дознајемо, та данашња скупштинска седница трајаће кратко време, једва десетак дана и вероватно само најглавније и најважније законодавне послове.

Завршење уже 1 кола. Свакодневна ужичких надрутка завршење ужне 1 кола на дан 30 септембра а од 1 октобра почеће делати нарочите своје своје своје надрутарска, који су на што право стекли по члану 9, 10, 11, 12, 13 14 и 15 надрутских правила. Ова завршења Задруге осигурања је по новом закону и новој гаранцији нешто и као тежом, али сам уверени, доће ће у ред ради протовавањем и поштења нашег, јер су прошле које задруге нико богатило тако што и сарадницима стекнеу врло корисна. Ја сам стрши ових је „Смедеревска удовичка задруга" најлепши градитељу преузгојена са жалом, да се грађанство нашо нађе одмоно и што више ради ушиња, како би ова задруга успешно се смањивши прају гаранцији нормална израчата жолад, пољеби и служећи циљу, за који је и основана. Канцелорије ради примања од 7 до 12 сати пре подне и од 2 до 6 сати по подне.

ЗЕМЉОРАДНИЧКИ КОНГРЕС

(Телеграфски извештај „Н. Новинама")

Ниш. 17 септембра. Синоћ конгрес свечано отворио председник општинске кнежне г. Тодор Миловановић. Ово прошло. Пречом састанку председнику г. Министра Вујића, место Стене Поповића. Сава дупке пуна. Присутна су министри: просвете, прије вреде и правде; конзули аустро-угарски, турски и много одличне света. Читане су разправе Шумадије, Динића и Јовановића учитеља. Учитељи о советашње обрва. Одлучено да конгрес корпоративно иде Краљевини Величанственика. Краљу Александру и Краљу Милану. Сложан рад отпочео. Гости једнако стижу. Одушевљење велико.

Injection végétale et Capsules végétales
ИНЈЕКЦИЈА И КАПСУЛЕ ВЕЖЕТАЛЕ

Сигурно средство противу акутног и хроничног блеморичног цурења (трипера) код мушких и женских. —

Цена инјекцији 2 д. 50 п. д. Цена Капсулама 3 динара.

Депо за Србију:

Апотека код Српског Краља Александра I.

НИКОЛЕ Ј. МАРИЋА

у Београду.

Поруџбине из унутрашности шаљу се уз доплату поштом. 945

СРПСКЕ ИСТОРИЈСКЕ СЛИКЕ

ЗА УКРАС ДОМОВА

1. „У Стамбол сиромаси" од П. Јовановића
2. „Сеоска свадба" од Ђ. Јанковића
3. „Сеља Срба код Турског табора" од Ђ. Јанковића
4. „Косовка девојка" од Предића
5. „Харемџе, Робље" од Чермака
6. „Сеља на Косову" од Чермака
7. „Сеља на Косову" од Чермака

Слике су рађене врсним бојама у дуборезу величине 1 метра и шира је са висином дос 70. Имају предности, да нимало не губе своју боју, па ни после дужег времена. Поручене слике шаљу се франко свуда. Поручбине се примају до 15 септембра ове године. Цена слика 1869 и 2100 дин. по комаду.

Поручбине примају и сами сликари у Београду.

Дата Стојић
Мате Стојић
у Београду.

972

ПОД КИРИЛУ

ДВА ДРУГАРА са свима својима УРОЋ-ЊЕНА ДЕЛА, стоји на врху, а на другој страни је ЗАВЕТНА ЦРКВА, ЗАВЕТНА ЦРКВА, ЗАВЕТНА ЦРКВА,

Број 5 пара **ВЕЧЕРЊЕ ИЗДАЊЕ** Број 5 пара

МАЛЕ НОВИНЕ

БРОЈ 311. — 1910. KLEINE ZEITUNG

СУБОТА 11. СЕПТ. LE PETIT JOURNAL

Органъ коме је једина слобода: ћутање, истина тиме, правду звати, одговарати тужби, тврде што говоре и тиме служе отаџбини и српској земљи

ВЛАСНИК и ДИРЕКТОР **ПЕРА ТОДОРОВИЋ** ОДГОВОРНИ УРЕДНИК **МИХ. Т. КИВАДИНОВИЋ** АДВОКАТ

Преки суд

Јавно суђење у Преком суду оптуженима за увреду Величанствена и расправљање њихових спискова

ЧЕТВРТ ДАН

18. септембра, субота пре подне

Почетак рада

Публике је и данас мало. Неколико женскиња присуствује суђењу. Од дипломата нема никога. Публика је пуштена у судницу у 8-35 сат. кад је и отпочео претрес продужењем и изнављањем кривице Животе Лукића.

Сведоци

Васиљије Милутиновић, из В. Оранџа, 59 година, неосуђиван, сведочи како му је Живота говорио да је из Влашке прелазио у Србију с Петром Карађорђевићем. То је прелазио још кад је био у бегству. Неје му ништа више говорио. Закаже се. Од среске власти сведочио је то исто. Дангубе тражи 20 дин.

Станоје Мошић, из И. Оранџа, 45 година, неосуђиван, није чуо ни Животе да је Карађ[illegible] ништа. Закаже се. Дангубе тражи 40 дин.

Живадин Лалић, из В. Оранџа, 45 година, неосуђиван, сведочи како је Живота пре годину дана, кад се у механу свратио с неким, рекао „знаци ни ти за сам ја старе Карађорђевић". Тако је сведочио и код среске власти. Закаже се. Дангубе тражи 40 динара

Живота га пита кад је то, где и ким било.

Живадин вели да је било пре годину дана у механи, да је било пуно људи али их се сад не сећа.

Никола Мирашловић из В. Оранџа, 41 година, неосуђиван, сведочи како је Живота од прилике пре годину дан, у сећи с неким Турћем рекао за је Карађорђевић и да се не боји никога. Тако је сведочио и код среске власти. Не сећа се ко је још био у механи. Закаже се. Дангубе тражи 50 дин.

Димитрије Живановић из Вел. Оранџа, 39 година, неосуђиван, сведочи како му је Живота говорио да му иногди неке да је Карађорђевић не то и не имћари. Више није ништа говорио. То је било од прилике пре две године, а не памти где је било да ли у воденици или на путу. Закаже се. Дангубе тражи 50 дин.

Сава Мутавџић из В. Оранџа, 30 година, неосуђиван, сведочи, како је пре годину и по дана Живота у механи говорио „Ја сам Карађорђевић и ником се не плашим." Осим тога је Живота говорио свеноку, како се не плаши ни Краља, ни никога, па се ружно изразио о Краљу.

Живота вели да са Савом не говори 3 година, да га је тужио и да је Сава лопов.

Сава му вели да лаже.

Код полиције је сведочио то исто, али није казао да је Живота рекао оне ружне речи о Краљу. Закаже се. Дангубе тражи 50 дин.

Сведоци су свршени.

Живота вели да сведоци лажу, у механи је било пуно људи, па што сведоци кога год не имењују.

Драг. тужилац вели, да је кривица Животина доказана, па остаје при тужби. Осим тога сведок Сава је утврдио да је Живота псовао Краља, те га за то тужи и за увреду Краља.

Одбрана

Бранилац г. Чеда Бркић вели, да за Животу не стоји ништа, што би потпадало под § 97 крив. зак. Ако је истина говорио, да је Карађорђевић, ни ту нема кривице јер он тиме понавља прошли факат, за који је био осуђен на помиловање. Живота није вређао Краља, јер то само Сава сведочи. Треба испитати, да ли је истина да је Сава у парници са Животом, па ако је, онда нема да Сава говори на њега. Пошто против Животе нема ништа на њега не може одговарати, моли суд да га ослободи. Награду тражи по у[illegible]

[illegible] не ће ни ова његова кривица јер се [illegible] ни није употребио. А да је био крив, он је имао времена да побегне чак и у Америку, а не би седео овде да га ухапсе. Опет нема да сведоци лажно говоре, а да му је било потребе, да је био крив, он би сам могао набавити лажне сведоке у своју корист. Дно је реч Краљу Милану да ништа неће предузимати против Њега, и он би пре изгубио главу но што би погазио своју реч.

Кривица Радоја Демировића

Радоје Демировић из Венчана, оптужен је за увреду Краља Милана, говорећи против Њега погрдне речи. Радоје не признаје кривицу, али је она доказана сведоцима. Радоје се позвао на своје сведоке, али они ништа нису показати нису.

Радоје, 46 година, неосуђиван, вели да никад ништа ружно није говорио о Краљу Милану. Сведоци сведоче против њега из мржње, јер их је горко и кажњавао кад је био кмет, и иначе је с њима у завади и непријатељству. Код полицијске власти бранио се тако исто. Сведок Панта је по његовој тужби од 1893 год. још и сад под судом.

Сведоци

Панта Савић из Венчана, 50 година, неосуђиван, одговарајо је по разним кривицама али ни један пут није стављен под суд, с оптужним жиговима добро; сведочи да је Радоје у нашем стању од 3—4 месеца пре атентата говорио ружно о Краљу Милану. На питање председниково зашто одних ни је јавио власти, сведок одговара, али га нисмо могли разумети шта. Панта је тако сведочио и код полицијске власти. Закаже се. Дангубе тражи 50 дин.

Никола Јовановић из Венчана, 50 година, неосуђиван, сведочи за је Радоје говорио ове речи пре годину два дена. Тако је сведочио и код полицијске власти. На 2—3 месеца пред атентат није чуо ништа да је Радоје говорио против Краља Милана у механи. Закаже се. Дангубе тражи 20 дин.

Обрен Недовић из Венчана није дошао, а код среске власти сведочио је, да је Радоје говорио оне речи.

Радоје опет вели да је Панта по његовој оптужби још под судом, а Никола је кокцар који га мрзи што га је као кмет гонио. Што сведоци то нису одмах јавили власти. Сви су сведоци у сродству.

Драгољуб Миљковић није дошао.

Драгољуб Поповић, бакал из Венчана, никад није чуо да је Радоје говорио против Краља Милана. Милисав Јуковић му је причао како у механу дошао неки и крчи, па му је после свети што их доставља власти. Тако је причао, да је постарио и Радоја. Закаже се. Дангубе тражи 30 дин.

Никола Савковић из Венчана, [illegible] кинџија, 60 година, неосуђиван, није чуо да је Радоје вређао Краља Милана. Дангубе тражи 20 дин.

Мајсијо Наумовић из Венчана, неосуђиван, познаје Радоја као поштена и добра човека, никад није чуо да је Радоје говорио рђаво о Краљу Милану.

Петар Лазуревић из Венчана, 42 година, неосуђиван, није чуо ни је Радоје вређао Краља Милана. Дангубе тражи 20 дин.

Радосав Кулановић из Венчана, механџија, Радоје је редовно долазио у његову механу али га никад није чуо да је вређао Краља Милана. Закаже се.

По испит. уверењу Радоје добрег је владања.

Драг. тужилац вели, да су двојица сведока доказали кривицу Радојеву, да то не траже да се понова непотребно сведок.

На питање бранилца сведоци вели да је сведок Обрен покварен човек и да не за литру ракије учинити све, па и лажно сведочити.

Одбрана

Бранилац г. Чеда Костић вели, да искажени сведоци, није утврђен факт, који по закону треба. Двојица сведоче да је Радоје говорио увредљиве речи о Краљу Милану, а ни један не казује тачно речи. Један каже да је говорио пре 5—4 месеца, други пре годину две дана, а трећи, који није дошао да Радоје уопе говорио. Немогућно је да је један обољан и богат човек као што је Радоје вређа Краља Милана, коме за много што шта има биги благодаран. Кад би истина то Радоје говорио, они би јавили власти. Српска пажња на исказ каконов, да се Радоју свети Мили-

сви. Моли суд да сва ова околности узме у оцену па ће видети да нема онога што по закону треба да да се дело сматра као доказано. Моли суд да Радоја ослободи као невина.

Саслушани су закључи.

Кривица Гаврила Ранића

Гаврило Ранић из М. Плане оптужен је за уверу Краља Милана. Гаврило је после атентата пред скупом људи говорио: „што не убише Краља Милана, па би нам горела бар кама". Гаврило не признаје кривицу, али је она утврђена сведоцима.

Гаврило, 60 година неосуђиван неки да ништа истина тако рекао, но кад је чуо о атентату, рекао је „е баш хоће не пси за ту пољену". Сведоци, који га терете, нису ни били код тога догађаја, они само сведоче што су по његовој тужби били под судом заједно. Тако се бранио и код полицијске власти. Он сведока су били као непријатељи Јеремије и Алекса.

Сведоци

Јеремија Васиљевић, из М. Плане, преко 50 година, неосуђиван, сведочи да је после атентата био код Гаврила у вођењу и тада је Гаврило рекао да треба убити Краља Милана и најпосле не га ни појести. Он је свакоме учинио добро, а њим му се врати. Председник га опомиње да је три пут сведочио и сва три пут пружајући говорио. Јеремија сад вели да је Гаврило казао „Што га не убијаш", и „Краљ Милан је свакоме чинио добро, а њему врћаху злим." На питање председниково, на који се начин може закључити, и он вели да ће се закључи на оно што је казао код капетана. Не зна да ли је још било у вођењу, а за Радосава вели да није било. Дангубе тражи 30 дин.

Радосав Милосављевић из М. Плане, 31 годину, оцубљиван на 2 године затвора 1894 због бога ово стоке, био је у паришком савезу Гаврилином посетилац. Радосав сведочи, није чуо ништа од Гаврила да је говорио против Краља Милана, но је од свога ока чуо да му је то причао Јеремија и он је сада то доставио власти. Закључе се. Дангубе тражи 30 дин.

Ранко Милосављевић из М. Плане, 63 године, неосуђиван, није му Гаврило говорио оне речи о Краљу Милану, но му је причао Јеремија да је то Гаврило њему причао; Ранко је то после причао своме сину Радосаву, а овај достављено власти. Прича да је Јеремија почео увијати и код капетана. Дангубе тражи 30 дин.

Мита Лазаревић из М. Плане, 40 година, осуђиван је пре 25 година због краће самоће на две године затвора, не зна зашто је Гаврилом, који га је тужио због краће комшилука; сведочи како је био у вођењу и видео Гаврила где говори с Јеремијом. Он им није и тада је Гаврило рекао како је Краља Милана требало одмах убити.

Јеремија вели да овај сведок није био с њим у вођењу а и Гаврило вели да Мита није био у вођењу.

Мита остаје при своме и закључе се. Јеремија опет вели да Мита није био у вођењу. Мита је тако исто сведочио и код среске власти.

Гаврило вели да ће се Мита закласти на 100 места.

Алекса Петровић из М. Плане, 40 година, неосуђиван, вели да Гаврило и Радосав рђаво живе. Дангубе тражи 10 дин.

Живота Николић није дошао, а сведочио је код среске власти да је о Гаврилу чуо од Јеремије.

Андреја Милошевић из Крушева, осуђиван због самоубиства, сведочи да Гаврило и Радосав живе врло рђаво, што га је Гаврило оптужио и ухапсио због краће. Радосав му је причао како ће се осветити Гаврилу. Закључе се. Дангубе тражи 20 дин.

Сведоци су закључи.

Кривица Николе Миловановића

Никола Миловановић из Радинаца оптужен је за уверу Краља Милана. Никола не признаје кривицу, али је она доказана сведоцима.

Никола, 42 год., неосуђиван, вели да није говорио оптужене речи, а сведоци лажно говоре, јер су с њим у непријатељству. Он је само казао „зар мислите да ће Краљ Милан потући радинце". Никола се тако исто бранио и код полицијске власти.

Сведоци

Радисав Ковачевић из Радинца, 46 година, неосуђиван, с Николом рђаво живи, сведочи како је Никола једне вечери пред механом говорио како Краљ Милан може да укине партије. Сведок је за тим отишао. Код полиц. власти је за тим отишао. Код полиц. власти сведочио је то исто. Закључе се. Дангубе тражи 50 дин.

Таса Савић жен. из Радинца, неосуђиван, сведочи како није чуо да је Никола што говорио о Краљу Милану. Закључе се. Тако је сведочио и код полиц. власти. Дангубе тражи 60 дин.

Сава Живојиновић из Радинца, 33 године, неосуђиван, сведочи како Никола није ништа говорио у прилог краљу. Тако је сведочио и код полиц. власти, с тим да је Никола казао за

оптужене речи, а сведоци лажно

оити и на правди осуђивања. Није код полицијске власти као да је Никола говорио за Краљ Милан хоће да многи на правди изгину. Дангубе тражи 30 дин.

Стевчо Косић из Радинца, 36 година, неосуђиван, на зна зашто Никола није отишао у цркву, само зна да је Никола казао како није спреман за цркву, јер уме да рани свиње. Друго ништа не зна. Тако је говорио и код полицијске власти. Закључе се. Дангубе тражи 30 дин.

Димитрије Ивић из Радинца, 32 година, неосуђиван ће она да ли је и шта Никола говорио у механи о Краљу Милану, а кад је Никола у картама хобио кмета Стевана, завађе се и онда Никола му каже, како га је опомена ослобођен и дин., али ће га за то за три дана истерати из кмества. Дангубе тражи 40 дин.

Никола је доброг владања.

Сведоци су закључи.

Саучесници у атентату

Стева Мијаиловић и Богосав Ларезанић из Петровца оптужени су, што су по пољци Душанића апотекара тајно од полицијске исказали дуже те с њима заједно дошли у Пожаревац те честитали налазак из затвора Пашићу, који је осуђен за уверу Краља Милана, да их за то обојицу тужи као саучеснике у атентату; докази су за то како је Стеван казао да ће у скоро бити нешто велико, а Богосав је причао да му је Пашић рекао да ће за 2 месеца бити све готово. После свега тога дело се атентат.

Обојицу брани г. Узуновић.

Стевчо вели да је 7 јуна био у Пожаревцу сеоским послом, па кад је чуо да је Пашић изашао из затвора отишао је те му само честитао и отишао се кућама. Пашић није ништа од њега говорио. Сведоци вели да је било на Иван дан, а он није тада ни био тамо.

Богосав вели да га је Живота Стокић наговорио да хаће да му је Пашић рекао оне речи. Био је послом у Пожаревцу, па кад је чуо да је Пашић изашао из затвора, отишао те му честитао. Кад није хтео послушати Животу, овај му је рекао да ће истргнути у њиви. Помире се и на свршено. Код кмета је казао да му је Пашић рекао оне речи, а сад вели да му је кмет Живота причао тај испит, али о тим речима није прочитао, па за то је и потписао тај испит.

Сведоци

Милан Јеремијевић из Петровца, 28 година, неосуђиван, сведочи како је Стеван говорио да је њесма расположен као да ће бити какве промене, али није казао од куда то зна. Код полиције рекао је то исто, али није казао да Стеван није казао од куда то зна. Сведок није разумео да ли се тиче промене владе или промена. Закључе се. Дангубе тражи 30 дин.

Сава Стојановић из Петровца, 35 година, неосуђиван, сведочи као и при сведок тумачећи да се реч „промена" односи на промену времена.

Стевчо вели да га је Живота за ово дело казнио с 30 дана затвора, којих је одлежао, па га онда упутио среској власти. Даље вели, да су сведоци под стећиштем те немају право на сведочење.

Одбрана

Бранилац г. Узуновић чуди се да још и разговори таке врсте могу бити предмет какве кривице. Ако је Душанићев агитатор зашто није он оптужен [illegible] људи из народа. [illegible] Што су точки-[illegible] кривици. Доче-кивали су га и многи други, па зашто нису оптужени. Кад је Пашић и до сад сваку кривицу помиловао, онда је бесмислица о тој ствари даље и говорити. Да су оптужени баш и изговорили оне речи, нема никакве кривице, јер није утврђено да је промена времена, владе или чега другог. Од куд оптужена власт ту налази промену династије! Оптужени су били и да се употребе као сведоци против Пашића, но они то нису хтели и за то су доведени овде. Једино би могло бити промишљено обезповеђивање гласова, зашто је Стеван осуђен и изгнано казну. Моли суд да их ослободи, а награду траже по уверењу суда.

Сведоци су закључи.

Сарашетах претреса.

Председник прекида седницу у 11 и по сах. и заказа другу после подне у 3 сах., кад ће се извести пресуда по данас извођеним кривицама, па ће отпочети претрес против Милоју Бирјанторошку из Крагујевца.

БЕОГРАДСКЕ ВЕСТИ

Спроведени. Прексиноћ су возом спроведени у Ниш, за у тамошњој тврђави издрже 20-годишњу робију Мијаило Дикић, Пера Ковачевић и Тока Новаковић. Осим тога јутрос су возом прено Осипаонице спроведени у Пожаревац др. Миленко Весник, Миле Павловић и остали, које је Пресн суд осудио на затвор.

Еснаф Бакалски. Еснаф Бакалски држаће ванредни скуп сутра у недељу 19 ов. м. у сали окр. суда у 9 часова пре подне.

Нова Трговачка Пиваре (Краља Михаилова улица)

Одговорни уредник М. П. Живадиновић

Број 10 пара **ЈУТРЕЊЕ ИЗДАЊЕ** Број 10 пара

БРОЈ 313. — 1899. KLEINE ZEITUNG

МАЛЕ НОВИНЕ

НЕДЕЉА 19. СЕПТ. LE PETIT JOURNAL

Органи своју које слободу мубе, истину тоне, позиву врлу, споведају тајне, тврде што говоре и тако Србији отадбина и српској мисли

ИЗДАВАЧ И ДИРЕКТОР **ПЕРА ТОДОРОВИЋ** ОДГОВОРНИ УРЕДНИК **МИХ. ГЛ. КИВАДИНОВИЋ** АДВОКАТ

ВУНЕНОГ ПРЕДИВА
ЗА ПЛЕТЕЊЕ ЧАРАПА

КАО:

Вуна „Хитар" средње дебљине врло добре квалитете;
Вуна „Песчинка" танке врло фине;
Вуна „Синтекс" најбоље квалитете и врло пријатно за вољу;
Вуна „Богатова" енглеске квалитете;
Вуна „Минерал" барјакаста, најбоље квалитете у јевтине боје.
Вуница „Мода" врло лепе шаре.

Добила је у великом избору и продаје по врло јевтиној цени манufактурно платнарска радња

МИЛОШЕВИЋА и НЕДИЋА
916 преко Врачарских и Вуловића

Шаљу б/ја Вуне и Вуница, плаћено на шесто станиште мушеријом бесплатно, а ако нарудбине количину одмах.

ВРЕДНО ГЛЕДАТИ

и уверити се да Браћа М. Исковић Пале Роџа Кн. Мих. ул. 6. Свој врло велики избор готовог мушког и дечијег

[illegible] купују

Само због јефтином ценом продаје који сваку конкуренцију искључује.

1007

ПРВА СРПСКА ПАРНА ФАБРИКА ТЕСТА У БЕОГРАДУ

КРАЉ АЛЕКСАНДРА УЛИЦА БРОЈ 18

ПРЕПОРУЧУЈЕ своју РОБУ како овде тако и у унутрашности по најумереницим ценама.

Квалитет робе ће устуна ни у чему квалитету робе страних ФАБРИКА. За ЧИСТУ и СОЛИДНУ ИЗРАДУ ГАРАНТУЈЕМО.

С поштовањем
Азарвић и Новаковић
916

НАЈВЕЋЕ СТОВАРИШТЕ
ПОРХЕТА И МОЛДОНА

КАО:

Цик-порхета трукованог у лепим шарама;
Порхета тканог на кошуље сталан квот и пругастог;
Фланер-порхета квалитет и врло топлог, квот и с пругама;
Мода-порхета за женске блузе, у дивним и укусним десенима;
Штоф-порхета у ширини од 120 с. м., а у напредно лепим штоф-пругама тако исте и
Молдона, чешког и немачког квота, на пруге, каро и на цветићима.

Добила је у богатом избору и продаје врло јевтино

платнарска трговина
КОСТЕ НИКОЛИЋА И ЈОВАНОВИЋА
ул. Кн. Мих. и „Теразије".

Све од свију артикала шаљу се на шесто станиште — бесплатно. Порудбине се извр[illegible]
916

ПАСТИЛЕ СЕЛАКОВИЋА
ПАСТИЛЕ КАСКАРЕ САГРАДЕ

НАЈБОЉЕ СРЕДСТВО ЗА ЧИШЋЕЊЕ

Пастиле су опробане у **Општој Државној Болници** и одавно као најнародније средство, које на произвођи каквоће горобе у цревима.

По основу одлуке **Главног Санитетског Савета**, оне су наређене рецептом Господина Министра унутрашњих дела као специјалитет.

Наручите се препоручује у трговини и онима који пате од сталног затвора.

Кутија са 20. комада стаје 3 и по динара.

Употреба: у дуту или у вече једне до два комада са водом прогутати.

Порудбине уз доплату врше се одмах

Депотеза код **„Цара Лазара"** код Михајлове улице право пута Београд. Кредитног Завода. 96

ОРФЕУМ БУЛЕВАР
(ORPHEUM BOULEVARD)

ПРОГРАМ
ГЂИЦА МЕТА ЛАСЕ.
ГЂИЦА ЛЕОПОЛДИНА.
ГЂИН. АДЕЛА ШТАЙНЕР.
Директор Сам Марко Тауб:
I. Виенеземска Ваљарска, соло с хорум.
II. На Вардаском „Ракијском", прва сцена.
III. На Ровинјском „Сеоском Берберском" балету с хорум.
ГЂИЦА САМИ НАЈМИЋ
ГЂИЦА ЕВА НАШЋ.
ШАЉИВА ПРЕДСТАВА
ШАЉИВА ПРЕДСТАВА
Продужиће Сам Марко Тауб:
I. „Ој ви Тёнке," соло с хорум.
II. На Ровинјском „Сеоском Берберском" балету с хорум.
III. На Вардаском „Ракијском", прва сцена.
ГЂИЦА САМИ НАЈМИЋ
ГЂИЦА ЕВА НАШЋ.
ШАЉИВА ПРЕДСТАВА
ШАЉИВА ПРЕДСТАВА
САМИ НАЈМИЋ и К. ШТАЙНЕР 1006

КУЋА БРОЈ 57 ЈОВАНОВИЋ у Горњој Јованној улици спада се од 1-ог НОВЕМБРА са 4 стана, са удобностима за горњи спрат. Улагаће се Мајдина Михајловић 1013

ПАРНА МАШИНА 4 КОЊА СНАГЕ по[illegible] ради 10 сати, са уређаји за ПАКОВАЊЕ ЦИГАРЕТА, за продају. Улагаће се Мајдина Михајловић 1013

ПЕРГАНТНА КУЋА у Горњој Јованној ул. бр. 57 одмах се под кирију од 1 НОВЕМБРА ове год.

Ради потробе обратите се Г-ђи АРСЕНОВИЋКИ СКОПЉАНСКА УЛ. бр. 2, од 10—12 пре и од 2—4 по подне. 1017

КРОЈАЧКА РАДИЊА
МАРКА С. ПЕТРОНИЈЕВИЋА
добила је велики избор, прима, брзо[illegible] енглеске шаблоне, на пастрпљиву сезону.
С поштовањем
Марко С. Петронијевић
928

Преки суд

Јавно суђење у Пиротском суду оптуженима за нарочиту безобзирност и расипање забрањених списа

ЧЕТВРТИ ДАН

18. септембра, суботња по подне

Пре суђења

Публике прилично. Женскиња више но икад од времена, од како је одређена пресуда по леду велеиздаје. Публика је пуштена у судницу у 3 сах. и три четврти кад су уведени у судницу сви они, којима је дутрос био претрес и којима је председник саопштио пресуду.

Пресуда Животи Лукића

Суд је нашао, да нема доказа за велеиздају, за коју је Живота тужен, али да је свеједнако сведоци утврдено како је говорио за је Карађорђевић и да се не због никога. а то показује намеру Животину да омаловажи династију а брошурама је и врђао. С тога, а с обзиром на ранију осуду, суд га је осудио на пет година затвора, који ће му се рачунати од данас, да плати суду таксу и притворски трошак, све заједно по 10 дин. дангубе и бранио-цу 30 дин. награде.

Одложена пресуда

По грањини Радоја Демировића суд је донео одлуку да се претрес одложи и позове сведок Обрен.

Пресуда Гаврилу Радићу

Суд је нашао да је Гаврило узредио Краља Милана изразима, да ће га најпослије неки полетети, па га је с обзиром на признање и добро владање осудио на један месец затвора, да плати суду таксу и заједно са осталима дангубе.

Суд је нашао, да изрази из које нису потрбени сведоцима, па га је *ослободио као недужна* али да плати суду таксе, притворски трошак и сведоцима по 10 дин. дангубе.

Саучесници у атентату

По кривици Стеве Мијаиловића и Богосава Лазаревића суд је нашао да нема доказа за велеиздају, нити за прилику какву, па их је ослободио као невине, но да плате суду таксе и притворски трошак и дангубу по 100 дин.

Прота Милоје

Прота Милоје Барјактаревић из Крагујевца оптужен је за велеиздају.

Држ. тужилац трчи протуу Милоја што му је учитељ Милоје Саковић тада учитељ а сада пореским, писао, да му је поп Андрија Божић из Сабанте причао да му је прота говорио, како је предлагао да се убије Краљ Александар. Поп Андрија је, велеће тога иступио из радикалске странке. Саковић саставује протуу да тужи поп Андрију. Прота је признао да је то писмо његово у његовој кући, али не признаје да је то говорио у радикалном клубу. Поп Андрија је о томе изјавио истинито сведоцима. Поп Андрија је рекао, да је у дан када Ђорђа Вељичанствено известио. Прота Милоје рекао је да није тужио поп Андрију, с тога што је очекивао да ће за све то, што је поп Андрија јавио, тужбе да се бране.

Прота Милоје признаје да је добио то писмо, па је чекао да га по поп Андрином денунцијацији наст по-зове и он би онда казао шта има. Поп Андрија је казао неистину. Он на такво дело није ни помислио, а камо ли да је и говорио или радио. То је за њега, стара човека, тешка увреда. Бољи га, што је тако тешка клевета на њега набачена. Сведа је у грађанству уживао поверење и почасти, и на свима положајима заступао је правду, и радио у корист Краља и Отаџбине. Никад није био ни тајан ни осуђиван. Породичних односа везују га за династију Обреновића. Па како он као такав може бити велеиздајник, кад су га гонили баш противници народне династије Обреновића. На зар за његову бесповорну службу династији и отаџбини за коју га је Краљ Александар одликовао Белим орлом, да га сад оптужују за велеиздају. Боље да га убију, но да тако тешке окорадине прекоре тоиаре на њега. Може бити и страшљив, и тиме и морално и материјално упропашћен, али нози да га не бележе као велеиздајника, кад је све његово биће за народну династију Обреновића и Отаџбину. Кад је поп Андра то чуо да је он говорио, што је тражио Краља, што није отишао прног полициској власти па да га јави и пријави, Поп Андра је измишљао ту кривицу на њега из својих рачуна, да се препоручи, јер је 2—3 године без парохије, па је рачунао за се наклоношни властима тиме препоручи и добије парохију. Поп Андра све лаже што говори. Куне се пол старост своју сним што му је на свету најмилија, а све лаже као вели.

Поп Андрија није тужио за то, што га није познавао; и за то што је очекивао да ће власт повоље на одговор. У самом писму вели се да је поп Андра до крајности пијан човек. Моли да му се прочита писмо Саковићево. (Писмо је прочитано). Побија чињенице Поп Андрија, нигде није ни-шта говорио. Као члан духовног суда, безбројне је пута [illegible] Андрине. А за ка-[illegible] наводи то, што је [illegible] у пар-

[illegible] ако је на њега добар[illegible] тешку клевету, у каки да добије парохију и хлеб. Поп Андра је осуђиван често, па то порече, нека се то види из његових конзуната. Прича како је осуђивани више пређеног барјактета; али то није било истина, но чисто питање о поверењу у поверењу, тадашњој општинској управи. На истах за то није био осуђен. Осуђује атентат. Чиста му је савест, потпуно је невин. Моли суд за по души и правди пресуди, да га куртализне беде, а судијама не жели за имају колегу, као што је поп Андрија, и прочитани су испити протинки код полициске власти, код које се бранио као и пред судом.

Сведоци

Поп Андра Божић познат као поп Андра из Сабанте, 31 годину, неосуђиван грађанским судењима, али суд га осуђивао једном полицијом по разним кривицама, повива се на свој испит, који је у перу диктирао начелнику среза јарашког. На питање председниково, вели, да је од 1883—1889 био у Сабанти, и као радикал често одазвано у Крагујевац у радикални одбор, где се с њим састајао. На питање председниково, поп Андрија није умео не само казати ког је дана то било, нози које године. Вели да су у седници бивали Паја Вуковић и Сима Костић. На питање председниково, поп Андра вели да су тада напредњаци били ма какви. Видећи како радикали раде и да су они против Обреновића он је измишао ту радикалне странке.

Прочитан је испит поп Андрин код полициске власти. Тај се испит своди на оне наводе, који се у туђи држ. тужиоца помињу против проте Милоја.

Председник вели поп Андри да је то било за време напредњака а тада Краљ Александар није био Краљ.

Поп Андра сад вели да је прота Милоје говорио „да с тим Обреновићима треба расчистити и све их поклатити."

Председник пита што није казао пре 1894 год., а поп Андра вели да је сметрано био шиз.

Бранилац г. Јовићевић пита шта је у стварно није јавио о Чебичевој вези, кад је било доба велеиздаје, а поп Андра вели да је то јавио Њиховом Величанственима.

Милоје Саковић, бив. учитељ, а сада порезник, вели да је оно писмо писао против Милоју крајем 1895. Прочитан је испит истог код полициске власти, код које је, као и онде на суду, рекао да му је поп Андрија причао да је прота Милоје говорио оне речи.

Прота Милоје јаше просту и јаску изјаву, како је изјавио да се повлачи с политичког поља, остављајући то својим друговаима, па онда вели како је поп Андрија осуђиван за правна дела.

Сведок тражи 100 дин. дангубе.

Испитано је још четири сведока, којима имена нисмо могли утанчити. Упитнати смо име само Милуна Соковића, бив. полицајца. Сви оне тврде, да им је поп Андра рекао исто је прота Милоје говорио оне речи. Сви они траже по 200 дин. дангубе.

Паја Вуковић, 61 годину, неосуђиван, сведочи, да прота Милоје у радикалном одбору никад није предлагао да се Краљ Александар убије, а он је у том одбору од почетка; поп Андра никад није говорио о одбору, нити је долазио у одбор. Њему, нити у одбор никад није дазано поп Андра. Тако је сведочио и код полициске власти, где је још рекао да је прота био напредњачки као и Краљ Александар одликовао Белим Орлом, и да се уће с пуно поштовања изражавао [illegible]

Сима Костић, бив. [illegible] сведоци у свему као и Паја Вуковић. Дангубе траже 60 дин.

Држ. тужилац остаје при туђби.

Одбрана

Бранилац г. Јуја после одбране пратиче очекује да ће Пречи Суд као искрено ослободити седога проту из писмо, које он није писао. Прота није ни могао знати за се ради пријатеља владавина да то је једно владање, јер прота није ни писао ни радио. — У писму се вели како је учитељ а сада порезник јавио проти како је поп Божић говорио да је прота рекао оне речи. Али зашто ту може бити крив прота?! Он ни по чему не може одговарати. Све што се проти може измерити, то је што власти није јавио поп Андру. Али с обзиром на сва што се чуло и знало о поп Божићу, а достављен је проти био непознат, прота је имао пуно разлога да с поп Андром нема никакава посла. С обзиром на нојалност проти-ву и његове порођице, моли суд да реши да ове не постоји дело велеиздаје, већ у најсеребњем случају да постоји преступ. Бранилачке награде не тражи. Позива се на изјаву противу о повлачењу с политичког поља.

Бранилац г. Влада Божковић сврха пажњу, да се не може поклонити вере сведоџбама поп Андрини, који је сам признао да је неколико пута био осуђиван па и одлучен од парохије. Каква је можа, нарочите се ради на тога, што је с њим имао посла чак и „Полицијски Гласник." Помиње врло-

не и милорђе протино, па покорно моли суд да прогу, који је с једном ногом у гробу, ослободи сваке казне.

Сведоци су заклети. Поп Андра, као свештеник, заведено се заклео.

Пресуда

Суд је нашао да није доказано дело велеиздаје за прогу, јер сведоци би поп Андре Божића није могао приклонити вере, пошто није одређено ни време ни место сагласно сведоци о прелазу за убиство Краља Александра, који је онда био још престолонаследник. У опште поп Андрина сведоџба збуњена је. За то *је суд ослободио прогу Милоја* као да пати трошкове и свеполна дангубу.

Публика је ову одлуку судску одобравала усклицима: „Живео Суд! Живела правда!“ И прота и многи из публике плакали су.

Сарастак седнице

Седница је саршена у 6 часова, а наудна седница биће сутра у 8 часова у јутру.

СТРАНЕ ВЕСТИ

(од 15 септембра)

Бугарска. По вестима из Цариграда, тако су умировљени узроци због, што је повлачи маћедонурски војни део, да се у Бомбаја је одобрио дело владичарске конгресу. У планову се тврди, да се то чини по наложеству енглеског принца Михаил Алије.

Цариград. Енглеско-грчки-јапанска патријарх Григорије је од ових година одлучио у интригарству. Његова канцеларија остаје у дужности он чине заповеди од тога, да се при свеси умају наведене мере против Јермена, који су остали у земљи од прошлости покоља и да се престано под јерменским народ свештенство које сумња у грађанском закону.

Петроград. „Хорнд“ доноси разговор око је дошишена в Швеције с бугарским министром председником Гуешовом, и овим министарства рекао: Цариградски патријарски врлуди ући вверене свештеног. Ми, односно бивши ношеним свих осталих сила, нашта нијемо учинили да то благословљени архипастир. Бугарска ваша Тодор у јединству Енглеске, Јапан

[illegible] Ми сматрао да сам самоставље и не [illegible] потпуно [illegible] политичког консолидације добро дошао је ово пор Русија.

Цариград. Руководна влада питала је на Порти, хоће ли да румунског посланика на Порти примити седнице румунског конгреса у Совиј, Гаду.

Беч. Сутра ће се пар по тој прилици одлучити у ком ће се правцу решити крим. Сва је прилика да ће се поновостати чиновничке интересторе.

Бео Под именом грофа Мурзеајта бут је сам краљ Фердинанд спутовао је на Балкан, односно на Берлу.

Атина. О одсеку бугарског цвеза у Бечу „Неолиноз Немпос“ пишу: Ово је радио који тумачити с разних гледишта. Несумњиво да је то политички радосан догађај. Руско-француски бољшевички спаразум добио је јаке напрезање у овоју играли су прави свештени који се поново показао непуштељу. Поклоник бугарског цвеза на пољском је бечком почетника.

НА ПУТУ ЗА БЕЛУ ПАЛАНКУ*)

(писао М. Поповића)

10. августа 1899 године

Има ли чега величанственијега чему се ум чудећи жеља дивити по природним творевинама које је Свемогаи до њих слабих да у њима уживају, проводећи кратки живот земаљски. Једва такови творевина ни је једак до сабеспеће живуће „Свети Петка“, чија природна лепота нагна ме, да бут пренесем и да у њој сви души одморе у пријатном разматрању.

Сиђох с коња и пођох се стазом, која беше с обе стране окићена тробојном оградом од дивних каћарица од шуме, са којих окрајака зоб српова, — видех да је ова свечаност, продужих пут, и од тог наглашења све лепша и лепша напредаше. Са стране по лесковима подигнути лађани од шуме, на којима лепо шиљну засташе српске, а испод њих гледао се живописно народ, те се у колу које од шуме, које од раје врлино одмара: женскиње којом беше број свечаности Краљице Наталије Милошић Величанствене објавите, а учесо ми самом врат стоно уједно со дивна прст, која ни у дану једна нема ружа, ни у ноћи. Звуци песма с обе стране пратили ме на нашем, јер дакако имао да слушао Београ пчелице, — поћох прако прама. Дворишно пространо дуго, с дивно пространо, беше у свему у свему као ружа којим, који су сву пуну и грађани да с обе стране нас сам напрелио свет та магла ме и нисмогао се дати да ни по колико времена. Ово је, дакако, због тога, јер је једно дуна света, и у прво јаки жени задрсак се отворио, — док ме нисам опазили прави ме отворили, те да потпуно свечаности. У дуж су турнуте са једна своја пријатеља из Беле Паланке, који ми у разговору рече да је прако две стотине Беле Паланчана дошло се свеци породицама, те да ће свечаности ручак, који је у слану средњег поднео Његово Величанство Краља Србије Александра I поштује, једном тешко молите Бога и не благодари му на томе. Краљица Наталија са да Ће дуго година поживи, и да Србију сачу за од напредаља лепих. Радост ми дуну о бује, јер нас прако Срби радосно сви чести воли, доказали дели за дуго свог Вла дара.

Пришао једном ладњану и тек што сеђох да се одморим и пушим, тонова трака ме, народ се ускомеша и ја не знам шта ће бити. Одмах ја сазнао, који ће бити Краљев долазак. На питање моје „куда ће“ одговорили ми „Краљева ђеда“. Вратих се и ја те једна нађох згодно ме сто, где ћу моћи видети Краља. Ја сам одабрао дер родног брежа, одакле ће моћи видети „Краљев Живели“. Једва сам се ја ту смео, а народ, који је већ дошао, поче викати: „Живели, Живели!“ Краљ се од свију страна поздрављао. Краљ је Краљица Наталија, Краљ Александар, Краљ Орад са осталом свитом поведи пажњу. При уласку у варош Краљ је Краљица Наталија примили Краљ је Краљица Наталија, Краљ Александар, Краљ Орад са осталом свитом поведи пажњу. При уласку у варош Краљ је Краљица Наталија примили Краљ је Краљица Наталија, Краљ Александар, Краљ Орад са осталом свитом поведи пажњу. Звуци [illegible] музике који свирали „Српску Химну“, громки узвици народа „Живели! Живели!“ дуго трајали и изгубили се у [illegible] планинама околине Свете Петке.

По колоску из прако [illegible] Велико [illegible] ступили су у дио свечаности, [illegible] је за Њих био спремљен [illegible] [illegible] [illegible]

Сингерове

ОРИГИНАЛНЕ ШИВАЋЕ МАШИНЕ

неквадмашно су у употребљивости и трајности, слуше за углед у конструкцији и примате су на највише изложбе машине у иностранству и виментарским радовима.

Г. Најдлингер Београд де Нар. Банке

Главно заступство код А. Питерсе, краљ. пруског трг. у Шалтер мастре код К. Николића трговца

Судске протоколисане законитим жигом

824

КО НЕВЕРУЈЕ да је

ЛЕСИВЕ ФЕНИКС

признат за праву воду и сетилог рубља неопходан, нека прочита следећу

АНАЛИЗУ

Ј. Сима М. Лаборатор. трг. Београд. На Ваш захтев извршено је анализи појлатог праха.

ЛЕСИВЕ ФЕНИКС

и најбоље је, да се исти састоји из слободних алкалија, и да се може без бојазни употребити за прање рубља јер неоштећава је ни рубље, ни се исти у водењи растворе употреба. *Дакле без злора је.*

Такође за ову анализу исказана је

Х. Л. Бр. 574
2995 99 г. Београд.

Управ. Друг. Лабораторије
Др М. Николић
Др. А. Зега"

У толико више што се са овим прашком и у Краљ. Срп. Двор. озборишки перо, што је исти да је користан. Сима, заступник за Краљ. Србију.

Сима М. Лаборатор трг.

99 99 г. Београд. 883

КЛИТИЈА

ЗА ЧУВКШЊАВАЊЕ И ДОБИЈАЊЕ НЕЖНЕ БЕЛОГЛИЦА

НАЈЕФИКАСНИЈИ ПУДЕР ТОАЛЕТНИ, БАЛНИ И САЛОН

у кајсу РУЖИЧАСТОЈ или ЖУТОЈ боји

Хемијски анализиран и похваљен од др. І. І. Вола, професора у Бечу

Похваљење за највећих трудова добијају се за сваку кутију

ГОТЛИН ТАУСИГ

к. и кр. двораски добављач за тоалетне сапуне и парфимерије у Бечу

Главно стоваришта: Бач 1, Вишеград (Wolfsohn) 3. Добије се свуда у свима парфимеријама односима, дрогеријама и тоалетама.

У Зајечару код Петра Николића; у Нишу код Гетуа Бана контовиру и Јелесије Радића.

Цене једне кутије 2 фор. Шаље се сарученије, ако се отправи или уз поштарину наплати.

ЗА НЕГОВАЊЕ КОЖЕ

ПУДЕР

ОГЛАС

Част ми је известити г.г. трговце који раде са шишама и грофља да сам шишама и грофља за шишање. Уз то ће ми бити задовољство, ако ме трговци ће ми бити задовољство, ако ме трговци

Исто тако част ми је известити и п. грофље, да ће ми бити задовољство, ако ме почтују својим

С поштовањем

Браћа Голдштајн

ПОД КИРИЈУ

Један дућан са свима потребним. Тре ... Један дућан са свима потребним. Тре ... 2) Један дућан са свима потребним. Тре ... 3) Један дућан са свима потребним. Тре ... 4) Један дућан са свима потребним. Тре ... 5) Један дућан са свима потребним. Тре ... 6) Један дућан са свима потребним. Тре ... 7) Један дућан са свима потребним. Тре ... 8) Један дућан са свима потребним. Тре ... 9) Један дућан са свима потребним. Тре ... 10) Један дућан са свима потребним. Тре ... 11) Један дућан са свима потребним. Тре ... 12) Један дућан са свима потребним. Тре ... 13) Један дућан са свима потребним. Тре ... 14) Један дућан са свима потребним. Тре ... 15) Један дућан са свима потребним. Тре ... 16) Један дућан са свима потребним. Тре ... 17) Један дућан са свима потребним. Тре ... 18) Један дућан са свима потребним. Тре ... 19) Један дућан са свима потребним. Тре ... 20) Један дућан са свима потребним. Тре ... 21) Један дућан са свима потребним. Тре ... 22) Један дућан са свима потребним. Тре ... 23) Један дућан са свима потребним. Тре ... 24) Један дућан са свима потребним. Тре ... 25) Један дућан са свима потребним. Тре ... 26) Један дућан са свима потребним. Тре ... 27) Један дућан са свима потребним. Тре ... 28) Један дућан са свима потребним. Тре ... 29) Један дућан са свима потребним. Тре ... 30) Један дућан са свима потребним. Тре ... 31) Један дућан са свима потребним. Тре ... 32) Један дућан са свима потребним. Тре ... 33) Један дућан са свима потребним. Тре ... 34) Један дућан са свима потребним. Тре ... 35) Један дућан са свима потребним. Тре ... 36) Један дућан са свима потребним. Тре ... 37) Један дућан са свима потребним. Тре ... 38) Један дућан са свима потребним. Тре ... 39) Један дућан са свима потребним. Тре ... 40) Један дућан са свима потребним. Тре ... 41) Један дућан са свима потребним. Тре ... 42) Један дућан са свима потребним. Тре ... 43) Један дућан са свима потребним. Тре ... 44) Један дућан са свима потребним. Тре ... 45) Један дућан са свима потребним. Тре ... 46) Један дућан са свима потребним. Тре ... 47) Један дућан са свима потребним. Тре ... 48) Један дућан са свима потребним. Тре ... 49) Један дућан са свима потребним. Тре ... 50) Један дућан са свима потребним. Тре ... 51) Један дућан са свима потребним. Тре ... 52) Један дућан са свима потребним. Тре ... 53) Један дућан са свима потребним. Тре ... 54) Један дућан са свима потребним. Тре ... 55) Један дућан са свима потребним. Тре ... 56) Један дућан са свима потребним. Тре ... 57) Један дућан са свима потребним. Тре ... 58) Један дућан са свима потребним. Тре ... 59) Један дућан са свима потребним. Тре ... 60) Један дућан са свима потребним. Тре ... 61) Један дућан са свима потребним. Тре ... 62) Један дућан са свима потребним. Тре ... 63) Један дућан са свима потребним. Тре ... 64) Један дућан са свима потребним. Тре ... 65) Један дућан са свима потребним. Тре ... 66) Један дућан са свима потребним. Тре ... 67) Један дућан са свима потребним. Тре ... 68) Један дућан са свима потребним. Тре ... 69) Један дућан са свима потребним. Тре ... 70) Један дућан са свима потребним. Тре ... 71) Један дућан са свима потребним. Тре ... 72) Један дућан са свима потребним. Тре ... 73) Један дућан са свима потребним. Тре ... 74) Један дућан са свима потребним. Тре ... 75) Један дућан са свима потребним. Тре ... 76) Један дућан са свима потребним. Тре ... 77) Један дућан са свима потребним. Тре ... 78) Један дућан са свима потребним. Тре ... 79) Један дућан са свима потребним. Тре ... 80) Један дућан са свима потребним. Тре ... 81) Један дућан са свима потребним. Тре ... 82) Један дућан са свима потребним. Тре ... 83) Један дућан са свима потребним. Тре ... 84) Један дућан са свима потребним. Тре ... 85) Један дућан са свима потребним. Тре ... 86) Један дућан са свима потребним. Тре ... 87) Један дућан са свима потребним. Тре ... 88) Један дућан са свима потребним. Тре ... 89) Један дућан са свима потребним. Тре ... 90) Један дућан са свима потребним. Тре ... 91) Један дућан са свима потребним. Тре ... 92) Један дућан са свима потребним. Тре ... 93) Један дућан са свима потребним. Тре ... 94) Један дућан са свима потребним. Тре ... 95) Један дућан са свима потребним. Тре ... 96) Један дућан са свима потребним. Тре ... 97) Један дућан са свима потребним. Тре ... 98) Један дућан са свима потребним. Тре ... 99) Један дућан са свима потребним. Тре ... 100) Један дућан са свима потребним. Тре ...

ПОШТЕНИМ ГРАЂАНСТВУ РАДИ ЗНАЊА

ЈАКОБИ ЖЕНОГ ЖУТОПЕСКОГ ПЕТОТЕЊСКОГ

КЊИЖЕВНИ ОГЛАС

ДИКТИРАЊЕ ЋОРЕВЕТИЋА

Два ... тана

ПРАВИ РУСКИ ЧАЈ

РУСКОГ ЧАЈСКОГ ЕКСПОРТСКОГ ДРУШТВА „КАРАВАН" ИЗ „МОСКВЕ"

Може се добити у свима бољим колонијалним и занатлеским радњама. —

Треба пазити на жиг: марку као и на руске бацерле. —

Главни заступник за Србију

МАРКО Ј. АЛКАЛАЈ

Дубровачка улица бр. 37.

696

BESTE RHEIN & MOSELWEINE!

лиферује у Европи као прима позната и чувена фирма.

Peter Eckertz & Cº

Weingutsbesitzer in Oberwinter a/Rh.

Под **гаранцијом** солидности квалитета свију сорти Рајнских и Мозел-Вина по нсома умереним ценама — у орић. флашама или у бурадима —

Главни Заступник за Србију и Бугарску

Марко Ј. Алкалај

Дубровачка улица 37

824

Дају вам се по

НАЈНОВИЈОЈ МОДИ

одмах, ако не прилучите прилику и да се вас не затрпа овим мустре

Свакојаке врсте: најновије свилене штофове за хаљине за младе, друштвене и пропалице.

Ми пошиљамо за Србију само дворишне на прилично и сигурно свилене од свилених одрезака и падежних свилених у кући.

SCHWEIZER & CO. LINDAU (BODENSEE)
Seidenstoff-Export.

ЦИГЛЕ

из нашег ново основаног **Рингофен**а најбољег квалитета продајемо са врло умереном ценом. **Браћа П. Бороњић** Београд — Сава. 657

Изашла је из штампе нова књига

Зар. Р. Поповића

ПРЕД КОСОВОМ

Белешке из боја 1874.—1878. год.

Одштампано из *„Бранкова Кола"*

Цена 1 динар

Може се добити у писта и у књижарници М. Стајића у Београду.

Телефони — Уредништва „Малих Новина“ бр. 169. — За г. Перу Тодоровића (Смедерево) број 136.

БРОЈ 218 — 1900 KLEINE ZEITUNG

МАЛЕ НОВИНЕ

СРЕДА 6 АВГУСТ LE PETIT JOURNAL

Излази сваки дан изузимајући недеље, државне и црквене празнике. Тражи се у свим књижарама и код свих новинара

ВЛАСНИК И ИЗДАВАЧ **ПЕРА ТОДОРОВИЋ** ОДГОВОРНИ УРЕДНИК **МИХ. П. ЖИВАДИНОВИЋ** АДВОКАТ

†

Стеван Јелић пензионар и Наталија Бура Суботића јављају својим пријатељима и познаницима, да је његова супруга односно мати

МАРИЈА

рођ. Пантe Ковића из Шапца

преминула 5 овог мес. у 7 сати из јутра а сахрањена 6 ов. мес. у 6 сати по подне на Новом Гробљу уз многобројно саучешће.

Благодаре свима онима који су при погребу присуствовали.

8 Августа 1900 г.
Београд. 961

†

Наши мили и никад непрежаљени син односно унук

Божидар

испустио своју анђеоску душицу у 8-мом месецу своје младости.

Овај наш преседник губитак јављамо свима нашим сродницима и пријатељима.

Ожалошћени:

Отац Милинко Д. Петровић, мати Јелена, деда и баба Стеван и Љубица Игрошанац, баба Љубица Т. Анимонић из Варварина.

3. Августа 1900 год.
Крагујевац. 944

МУШЕМЕ

За покривање робе и за грожђе за вагоне хло и за кола за орање у разним величинама, имам на продају велику партију; продајем по фабричној цени.

Сава Раденковић
937 Дубровачка улица

ПИЛАНИНО, професионер (штудиклавес) виолинској школи, при, жели и положи под врло годишњом гаранцијом јефтино на продају вод Г. Бехерле, клавир-мајстор. Балканска ул. 6. 953

Наши добри и никад непрежаљени мили односно синчић, бабо и прабабо

СТЕФАНА

удовац пок. Д. Костића ђак пре. крушевачког, а берберски помоћник Чолић-Антић војводе Брушковачког,

испустио своју племениту душу вечног у 1 сат. и у дубоку старости 92 годишњ своје живота.

Погреб ће имати овај мили покојник данас у 5 сати по подне.

4 Августа 1900 г. Крагујевац.

Ожалошћени:

Синови: Живко Костић први пензионер Мин. Вој., Сима Костић адвокат, синџир: Илинка, Јованка, Лепосава пок. Сима Костића, Јелисавета О. Стефића и Катарина, унучад: Христина Николе Живадиновића шнајдера ср. Алекс., Коста Костић ђак вел., Добросава Јела, Јелица, Наталија, Стеванка, Зорка Косара, Даница, Мирослава, Владимир и Зорка, потомци: Никола Живадиновић шнајдер, Маленије Радовановић судија, Јелена О. Дачић шнајдер који присуствовали, прајучкој 901 Јованка, Живка и Рука.

ПРВА САВАМАЛСКА ЗАДРУГА

за узајамно помагање и у случају смрти

јавља својим члановима, да је у месецу Јулу исплаћен 121 смрти случај, што износи у суми 86.500 динара, која би се сума имала поделити на правне чланове, као разрез. Али како је до сада од исплаћених премија задржано по чл. 16. правила друштвених извесна сума, те се од ове суме употребити за одлакшицу разреза 13.500 динара и према томе остаје да се подели 73.000 динара; што износи по 3·65 дин. разрез за јули 1900 год.

Позивају се чланови, да овај разрез на време исплате. Уједно се јавља члановима, да ће задруга отпочети давати зајам по правилима од 15. августа 1900 г. Уколи ли зајам могу се видети у истој задрузи. Управни је одбор изабрао и повереннике за иноге вароши, који могу и раскрес примати. Кад се са повереницима уговор закључи, њихова ће се имена објавити.

Бр. 18929. Београд, 5. августа 1900 г.

958 УПРАВА.

КО ИМА КУЋУ на продају, под теретом Управе Фондова. Услове да упути Администрацији овога листа. 964

ПОТРОШАЧИМА ГАСА

Сезона за потрошњу гаса наступа; препоручујем се онима који га троше а нису преко мене до сада куповали да се са поручбином преко мене обрате; трошкови су врло солидни, посауга такође врло брза и тачна.

Дока су моје многобројне муштерије. Јављам за њу и у будуће по дозаљској цени експедицију вршити.

8 Августа 1900 г.
Београд.

Очекујем поштоване налоге

С поштовањем
РАЈА С. ПОПОВИЋ
960 шпедитер и комисионар.

БЕОГРАДСКА ДУВАНЏИСКА ЗАДРУГА

Јавља својим члановима, да је Привостепени Суд за варош Београд од 3. Августа № 18059 потврдио задругина правила, која су сваображена новом законо о удружењима. Правила су одштампана и могу се у задрузи добити. Позивају се чланови, да своја стара правила замене новим, која ступају у живот од дана судске потврде.

Уједно се позивају чланови, да издаје за ступање у чланство подносе задрузи у дупликату са таксом од 2·20 дин. Чланови, који су поднели своје изјаве, а нису оводнио такве дали, нека што пре допуне до горње шевре. Јер управа неће њихове изјаве слати суду док довољну таксу не положе.

6 Августа 1900 г.
Београд. 959 УПРАВА

НАУЧНИ И ВАСПИТНИ ЗАВОД ЗА ЖЕНСКУ ДЕЦУ
(28 школска година)
МАРИЈЕ МАРИНКОВИЋКЕ
Београд, источни Врачар, Врачарска улица бр. 24.

Упис за школску 1900—1901 г. почиње 20. Августа а предавања 1 Септембра.

За ближа извешћа треба се обратити усмено или писмено самоме заводу.

Децу забављиште овога завода почиње свој рад 1. Августа.

9021

ОГЛАС

На основу члана 38 закона о удруженьима и члана 43 друштвених правила надзорни одбор првог београдског уконног друштва у краљевини Србији сазива ванредну скупштину на дан 15. Августа тек. год. која ће се држати у 9 сахати пре подне у гостионици код Славије са следећим дневним редом.

1. Избор три члана за оверење скупштинског записника и бројање гласова.

2. Избор три секретара који ће водити записник скупштинског рада.

3. Избор председника друштва; и

4. Избор шест чланова управног одбора.

Улазнице на ову скупштину даваће се у друштвеном стану на основу књижице.

Позивају се чланови овога друштва да изволе ући улазнице одређеног дана и на одређеном месту доћи на скупштину.

Из ванредне седнице првог уконног друштва у краљевини Србији 5 Августа 1900 г. Бр. 160. Београд. 955

Једно упорећење

Најновија чиновничка кретања у министарству просвете гоне нас да направимо једно упоређење, врло карактеристично како за прошлу данашњих политичких прилика у Србији, тако и за оцену рада појединих јавних појединаца међу њима.

Кад је пре тридесет и неколико месеца претходник данашњега министра просвете био позван на чело српске просвете, он је готово на сама најнижим положајима просветне струке заступао све само истакнуте партијске интересе. Сви су очекивали, да и личан партијски противници Министров пре њиво стварних разлога противу ових очекиваних промена у особу Министарства Просвете, ово у толико пре, што је међу људима који су тада заузимали најутицајније положаје у Министарству Просвете, било и таквих, који по својој спреми и способностима не би никада могли ни помишљати ни таква уређења и виссва места.

Али какво изненађење!

Министар је био врло далеко од партијских предрасуда. Он је дао потпуно свестан свога положаја, свестан тога, да није дошао на чело српске просвете као партијски човек, већ као способан човек, који ће дати свој партијски противнике а да нагрђује личне пријатеље: већ да је дошао на то место да води бригу о државним интересима и даје иницијативну поштеном и предном раду, а сузбија непоштене и гони нереднике. И заиста он у погледу, које је био систао у Министарству није гледао своје политичке и личне противнике, већ јавно службенике, о којима он не сме судити по њиховој политичкој вери и личним расположењима према овоме или ономе, већ по способности и предности службени пословима. У својој непристрасности и непартијанству је ишао је чак и преко граница, па је остављао да му буду саветници и најглавнија помоћници у намераваним просветним реформама не само одлогласници партизани, већ и они на које је по њиховој прошлости могао унапред предвидети, да ну неће бити искрени ни одани присталица. Осталих их је на положаја у којих их је заста, само да би се једном престало са онин ужасним гоњењем државних службеника, чиме се одликовала сиска партијанска влада, а од чега толико пропатиле и државни интереси и јавни морал.

Једини је био референт за основну наставу, који, иброг своје прекомерне партијске искључивости и личних страсти према Министру, није могао и даље остати у положају, на који су га тако довели партијски интереси. Али колико је било и овде к кавалерства и великодушности. Овоме човеку било је остављено на волу, да сам себи изабере други положај у просветној струци, а с платом коју је и дотле имао; а на његово место у Министарство био је доведен човек од кога није било погодније лица у нас за то место; — доведен је човек, који је годинама био одличан учитељ, који је одлично научно педагошке науке на једноме од најчувенијих страних универзитета, и одлично положио професорски испит, који је већ био познат као одличан школски књижевни радник, као израђен познавалац наших просветних прилика и потреба и осведочени пријатељ народне просвете и њених радника; једном речи човек, какав се дотле сие једнако желео видети у Министарству Просвете као референта за основну наставу.

*

Како је то сада, после пепуне три године сиске дружине?

Садашњи Министар Просвете још није нико нала: ни сео на министарску столицу, а већ је почео указивати на своја Министарства сва боље и свесније раднике да би направио места личним пријатељима својим и своја првога саветника.

Као прва жртва партијских и личних рачуна у Министарству Просвете пао је референт за црквене послове. Он је уклоњен с положаја у Министарству при чему што је и било прилике да се види његов рад; уклоњен је зато да би се направило место једном „мучењку", који треба тек да се васпитава за државну службу.

Одмах, чим је онако била провалена банда, пошло се у неделаш. Уорво су уклоњени и референт за основну наставу и београдски школски надзорник, уклоњени су опет само зато, да би уступили своја места партијским шаврдњама, како би они могли регулисати своје положаје и доћи до материјалног регреса.

Референт за основну наставу, чији је свеколики јавни рад шиоен и признавал и у Србији и ван ове, указао се демонстративно на министарства и шаље у унутрашност да буде потчињен човеку, коме је до јуче био претпостављени старешина. А на његово се место доводи човек, познат као одсвочени партизан, — човек, коме је блиска и познатија трговина с вином и зејтином но народна школа и њени интереси.

Београдски школски надзорник назначен је на улицу, јер је тако морало бити, да би се дала што већа сатисфакција неколицини школских нередника, који неред у школи школски надзорник није могао ни трпети ни одобравати.

Не, не, не вала овако како је почело. А још је горе што је ово, као што сви знаци упућују, тек почетак кретања и прогонења просветних радника.

Али опет морамо рећи нешто и у оправдање данашњега министра просвете. Није једино он одговоран за све ове погрешке, које је почињено за тако кратко време. Он је последице по штетност — тако знамо. Он је још „мад и зелен", за просвету сиских нов човек; он не познаје ни посло ни људе у струци којом, ако, хоће да управља. Он је у положају човека, који на све ствари гледа кроз туђе наочари. Али у толико теми грех и већа одговорност за све ове погрешке, које на његовој начелника, његовог најближег и најпречег саветника, који сада у ствари и управља српском просветом. Он је превашшем министру био неискрен саветник и то му се онако прошло; сад ево, опет није искрен ни овом министру, већ на његов рачун, а очиту штету српске просвете гони га на погрешке у погрешку само да би задовољио ситне интересе своје и својих личних и партијских пријатеља.

У општем интересу, а и у самоме интересу данашњега Министра Просвете, указујемо на ове погрешке нељове, у каквс његов претходник није упадао. Поређењем многих поступака садашњих и прећашњег Министра Просвете могу се извести многе за садашњицу врло корисне поуке, које неће бити на одмет ни садашњем Министру ни његовом првом саветнику.

СТРАНЕ ВЕСТИ

Девиња. Руско посланство у Паризу добије вест, да ће руски цар Николај ићи у Француску. Ако је ова вест тачна, онда ће то бити први пут да један владар иде у посету републици, а не као у Француској обично бивало, да један владар иде у посету другом владару.

Бугарско-македонски комитет. На Бистрецкој планини, да су код Алексијева манастира сишли Волкачев, секретар, и Кошчев, благајник бугарско-македонског главног одбора. У томе су одвели радосо у убежиште многе одличних Румуна, па и бив. министра Такс Јонескуа. Трговина, убица Фантозиева, који се још налази у истражном затвору, каже је биле страшне изјаве, које је чуо Волкачев, кад је Алексијева, а то што његових основа, који компромитује комитет, „Н. Б. Тајбилат" јављају из Бугарске. Румунска влада одлучила је покренути врло енергичан поступак с циљем да на основи убиства провидура Михајлина. Разултат је потрага за македонским револуционарним комитетом, који је бугарске врсуде, које су с њим сарађивале, ставиле у сенку. Корсци, које је румунска влада предузела у Софији, потврдиле сви основни поступци сила. Бугарска влада је у толико одговорнија за ове корсе против македонског революционарног комитета, што су до сазнања спиранја и неодштих доказа о кривици македонског комитета, од којега је већ раније влада била врло позната. — „Дневно Румен" јавља: Бугарска влада још није одговорила на румунску ноту о поступку према румунским подданицима у Софији. Сматра се, да ће бугарска влада имати да уђлаже оштрицу. У Софији дошло је тајна македонска конгреса, који је трајао три дана. Конгресу је присуствовало 300 делегата. Одлучено је, да ће се у Софији одржавати редовни састанци, који ће ићи сваки пут пута ученика бугарској влади приказивати, али без успеха. Румунска влада бави је примерна достатност министарству спољних дела, да ова више неће трпети одвијања акција и да ће она бити примерена, ако буде потребно, и оружјем, да прекине друкчије против иностраних Бугара у Румунији као мере, које би Румунија употребила против клеветничких дела, која немају ничег заједничког с политиком.

ПОПЛАВА У ЈАДРУ

(Допис „М. Новинама")

Раније сам вам јављао јавно о поплави, која је овладала 2 и 3 овог месеца долину Јадранову и долину између планине Цера и Иверка, и то Иверску и Пуљетарску долину у Јадру, па и ону у Перли, и у њима оштетила знатно, што усеве и чиме.

Истина, сама Јадровина добро памти поплаву из 1860 те године приликом рекле Дунав, па ипак оваквих сиу Јадрани доле ну, ако и сада слабу неће, али мислимо, која обухватају Јадровину долину, нису толико оштетиле ни поплаве 1860 те године. Но вечер, ноћу, дне 29 августовог влад свирао и шиштао. Али дању у недељу Августа, када многи нашо нису дали сиалаку ни очима ни нокти, сасвим се је ведрило и сунце се је топило, да ни један не помисли неку поплаву у овим приликама.

Ваиш, када је, од понедељка, а то је 31. прошлог, почело и пристало падати по вечери, дан и ноћ ово до 10 часова 2-ог овог месеца, нико нам ни небу нигде падати дажда до једно болиш, па шта је пиша лила и клађила по сеоским и варошким кућа, поља је сиа, крај живљено пута тужно, што је остало сиа је прекати почело а наросто пљено. У след овакве трајне киши сиа ниска места поље је одлазо и ноћу и дању, а нарочито кућама, а од стране усиа ноћ је дигао ручај.

Јапата је и страшно и жалосно посматрати ово оборати летњих прилаза, посматрајо сиа ово стање сиа једног брега у Горњем Добрају поред пеке протаје Јадру. Са њиме је биле многе сиа, које су дошле да виде сиа је ужасно поплаву у овој долини, па нису ни сиа стобзом говорили са страном правом, или сиа кретање њиме немогуће.

Телефон: — Уредништва „Малих Новина" бр. 169. — За г. Перу Тодоровића (Смиљево) број 136.

БРОЈ 231 — 1900
KLEINE ZEITUNG

МАЛЕ НОВИНЕ

УТОРАК 23 АВГУСТ
LE PETIT JOURNAL

Органъ ванъ воя кнежеву ауру, истини ради, браћу нуди, кавгаџи тамне, тврде шта говоре и тима слуге отаџбине и српскоj мисли

ВЛАСНИК И ИЗДАВАЧ **ПЕРА ТОДОРОВИЋ**. ОДГОВОРНИ УРЕДНИК **МИХ. П. ЖИВАДИНОВИЋ**, АДВОКАТ.

КЊИЖЕВНИ ОГЛАС

Готова је:

КАРТА КРАЉЕВИНЕ СРБИЈЕ

1 са најновијом политичком поделом и километражом у размери 1:400·000. Израђена у Географском одељењу Министарства Војног у 6 боја у величини 90/66 с. м. цена на картону 6·—, а на платну са штаповима дин. 8·—.

2 Карта Краљевине Србије са новом поделом за ђачке основне школе дин. 0·60.

Карту је прегледао и коректуру водио професор Сава Антоновић.

ХРИШЋАНСКА НАУКА за I и II разр. основне школе са 12 слика написао Петар Протић школски надз. Цена 20 пара дин.

За ову школску годину имам до 20 уџбеника мога издања и списак препоручених књига шаљем на захтев бесплатно.

Препродавцима дајем се ВЕЛИКИ РАБАТ.

Поручбине извршујем одмах; поштарина моја.

1 Авг. 1900 год. Дворска књижара
у Београду. 952 **Мите Стајића**

МЛАДЕНОВАЧКО УДРУЖЕЊЕ

за међусобно-подпомагање при удаји и женидби, доживотној премији и посмртнини

На основу предписа г. Министра Финансија од 17. Јуна тек. год. Пор.бр. 22511 позивају се сви чланови овог Удружења да најдаље до конца месеца Августа тек. год. и то они који су већ поднели своје изјаве по чл. 11. зак. о удруженима — да пошаљу још по 0·50 дин. накнадне таксе за расматрање које се траже горњим предписом и уз то да пошаљу још по 0·10 дин. на име поштарине и да прате књижице у којима ће бити потврђен пријем новца — а чланови они који ни до данас нису поднели своје изјаве, да их поднесу у предњем року; изјаве морају бити потврђене надлежном полицијском влашћу и уз њих пошаљу у готову дин. 1·00 од које се такође, по горњем предпису подразумева: 0·50 дин. за расматрање; 0·50 дин. за расматрање; 0·20 дин. за прилог и 0·10 дин. за поштарину.

18. Августа 1900 г. УПРАВА.
Младеновац, 989

Члановима првог београдског палилулског друштва
Милошевац.

Јавља се од стране управе, да су књижице ва чланове, свију одељења готове и да се издају у друштвеној канцеларији, Ратарска улица бр. 10 међу Илића бр. 9.

Позивају се сви чланови друштва да своје дугујуће одплате ва уплеванину а и редовне месечне улоге до конца овога месеца измире, како не би отуда имали штете.

Сви они чланови који нису поднели пријавне листе ради судске регистрације, позивају се да то учине најдаље до 5. Септембра 1900 године; они пак који су исте поднели но нису их са довољном таксом снабдели позивају се да до у горњем року учине, иначе ће се сматрати да их нису ни поднели; пријавна такса је ва пријаве када се сам члан уписује дин. 2·20 а када се право пријема премије преноси 4·20 динара; пријаве не треба тражити но их слати непосредно друштвеној управи подписане са два сведока.

Из канцеларије друштва „Милошевац" 20. Августа 1900 године.

1001 УПРАВА.

ПОЗИВ НА УПИС АКЦИЈА

ТРГОВАЧКЕ КРЕДИТНЕ БАНКЕ

Господин Министар Народне Привреде одобрио је под Пбр. 3261 од 1. Августа 1900 год. правила „Трговачке Кредитне Банке".

Позивају се сви они, који желе уписати акције да са уписом похитају.

Упис ће се вршити у канцеларији **Удеоничке Задруге Трговачких Помоћника**, у трговини код **Димитрија Мирковића** трг. на Сави, **Душана Недића** трг. Кнез Мих. улица, **Маринчића и Јанковића** трг. Кнез Мих. улица и **Милана Јевтовића** и Комп. трг. Дубровачка ул.

9 Августа 1900.

968 Београд. **Оснивачки Одбор**

Јестиније но игде, ситне оправке у пол цене за оне који купују амрело код мене

ПРВА КРАЉЕВСКО-СРПСКА ПОВЛАШЋЕНА ФАБРИКА

СУНЏОБРАНА И КИШОБРАНА

Сами путеви слободни сви костовати до најмалеријег износа, за шпедицију на све стране, па чак и до најудаљенијих места у Америци. Израда је у којој фабрици тако солидна и укусна као моја, а цене ће бити тако ниске, да ће сваки купац моје производе хвалити и сваком препоручивати.

Сви поручбине које ми буду учињене у року од 10 дана, биће са 10% јефтиније но што ће иначе тако и за остала поручбина бити.

Свакоме ко поручи кишобран, пошаљем на пробу један сунцобран, а ко поручи сунцобран, пошаљем му један кишобран.

Рибрике моје имају сваки сунцобран и кишобран, а ко поручи 25 комада, добиће 26 комада, а ко 50 комада, добиће 52 комада.

Препоручам моју радњу, тако да су ми цене као у јевтинијих по свима.

Цене су сирого напоредњене.

Напомена. Свакоме ће сваки сунцобран и кишобран, који не буде по мојој напомени, моја фабрика, на моје трошкове, замењивати.

Ко денунцира?

На наш чланак: „Не могу почекати"... (бр. 228, „М. Н.") одговорио је „Дневни Лист" и на наше читаоце виде како је одговорио, доносимо тај одговор дословце.

„Дн. Лист" вели:

Кажи ако ни лепо (!), да су сви ово „М. Новине" потурали доцкан, па нису ни знали шта ће писати, па су требали одговорити нам (Ако, то сте ви хтели; али нам није требало! Све добре, док ми гледи на Пашино не дође. Онако, сто пута су они од себе учинили. Право нас зарот та цео свет види, да се претиче ко јаром, а не ми!) Претерани смо (!) та дуван (и то види цео свет ко је пушталац је дувана ... не ваља ...) да хтели морају признати с ту неоклевају ред арсе (И то нам је једина кеф цео свет ко је не волељи није зрелс: ако ће ту ни од чега у напредак (!) А то друго, што ћемо ми нашег напретања напрете! ово једнога (?) које ово не знаде. — Пропасти ће ту ова Краљ а до ову вечности (?) (?) Шта ће нам вечности, ако нас ту нема, ако и сами признали (?), да за стално постојимо само (да не можете ни на те ни на ваше ни на ваш Балканац ни ни Др. Владану, Гвинчићу, одмах се одмах ја ваш Пашићу, ни ни плаћајући своје обавезе да је у вољи од свега (да настало ово стање, није Он. Али да буде и остане, — тада ће и признајеш (?) да ни ви ни ја пере не можемо сагласити — правим од овог јуда! Зар тада није увек ваше писање: ништа је то ово против, само ако то сложите, дете лакше ово пасло четири реч нашег прогнаног, које су у нашим чланцима само речи, а вама тако велике дрске, друштвеног, сладите да буде и у вољу остарена.

Ви сте тешко против (!) наређете наш чланак (?) да би ово само мисли дотерујете (?). Истина сте сте чланак написали (?), али нашто другу нашу, а поваљали сте ово да неко, тојест, наслеге да ће вам неки у допуну (?) полудујете... Ако, то није ни лепо... Ми вам нека убеста (?) и нам дотеа... (?)

*

Ето, то је тај „Лепи" одговор „Дн. Листа". И сад молимо наше читаоце нека још једном прочитају наш чланак: *„Не могу почекати..."* па нека га упореде с оним одговором. И кад то учине сами ће се уверити, да „Дн. Лист" *није могао да побије ама ни једну од наших изнесених чињеница*, већ је онет пиљарски грди и куражећи дипуцишира.

Но да претпоставо мало тај одговор.

„Дневни Лист" вели да *ми* изврћемо факта — да смо из његова чланка *изостављали чињене реченице* које нешто другу каву, а повађали оне мисли, које су згодна за денунцију!"

Е, овака безочност превршује сваку меру и најболје осветлава карактер и начин гледе и рецоа у „Дн. Листу"!

Свако ко чита „М. Новине" види, да ми *дословце* прештампавамо чланкове „Дн. Листа" на које треба да се осврнемо, и тек кад смо то учинили приступамо критици. А то чинимо за то, што познајемо дуже с којима имамо посла. И оне и покра знега тога што цео свет наши и чита, оцубују се да кажу, да ми нешто реци — *изврћемо!*

Ми се ни мало не пашимо онога што „Дн. Лист" пише и обазаљемо то сами нашој читаочкој публици... ми хоћемо *моменту* борбу. А „Дневни Лист"? Кад је он прештампао оно што ми пишемо? Никад. Просто за то, што, кад би то учинио, не би могао онако безочно да *изврће* и *изоставља своју* читаочку публику и она би с њега *престала*, да га упознала на чијој је страни *лаж*, а на чијој *истина*!

И он, притеран свршено-уз дувар, када се помоћи у оним отпужбама политичнеко власти, па и даље безочно поднеће и денунцира — то му је сва његова снага! И права тешке *ко* је неваљала прве врсте?)

Он непристано вичс: како нам је нешто са *фактима* доказао... А где су та *факта*? Нико жив их не види, него види само празне речи, грубе и срамне денунцијације!

Он нама добацује да *ми* лажемо, а како то доказује да *ми у истини* лажемо? Он, ми да су наше речи *лажно напечатане*, тумачи их по свом неку — јер их изврћути није нацар — и онда стиара та своја „факта". Наравно, он се нада да ће нико није прочитао што су „М. Новине" написале Краљи за-нат, заистину!

Он вели: да смо ми служили др. Владану, Гвинчићу — *сваћоме*. Ко је тај *„сваћо"*? У ствари пак ни нисмо никад служили ни др. Владану, ни Гвинчићу, ни *сваћоме*, већ смо ми увек служили, и а данас служимо само *владајућем Краљу Србије и мој слогу*. То је Господар коме служимо и служимо, и ни другог нисмо познавали, не познајемо, нити нећемо кад познавати, јер и сам наш народ вели, да се *само* господару не може служити. А коме служе глава и репови у „Дн. Листу"? Та то су они јасно рекли у свом чланку, за који смо ми одговорили у нашем чланку: *„Не могу дочекати"*. Они служе својим личним интересима, а њин господар је њина партија!

И онда још нишу куражи реће: да смо ми сценкуцанти, и ана се чији је то епитет одавно и *ко* им га је дао!

„Дн. Лист" вели: да је „Краљ прокламацијом Својом објавио да је у земљи од осмог јула настало *мало* стање, које Он жели *да буде и оствари*", и да смо ми *нападали*, да се чак ни за паре не можемо сагласити с пранцем од осмог јула!"

Пре свега ми то нисмо *напад* изјавили; и то је „Дн. Лист" сам себи конструисао. У осталом он увек вичс да ми радимо „све само за паре", а, сво, сам себе тера у лаж.

Но кад нам је жеља да се о том разговоримо — сво нас.

Који је то правац, који би требало да је „чистао после осмог јула"? Та то је са најпшије места сво ово радио ре-чено. То је онај исти правац, који је изкултурисан превишним писмом, које је Његово Величанство упутило 10. октобра г. 1897. др. Владану Ђорђевићу и које је објављено у „Српским Новинама" од 11. октобра то године.

То је дакле, правац, који сте ви похвалили јелин са „сланином", „вињацима", „хатомима" и „златним рогови-нама" — а *крајем* сте га похвалили тако „покорно", да нас је та похвала покорност довела пред Преки Суд и у казнате (!)

И сад, наравно, ни који сво се за тај правац *одазвати* *целом своном* *срцем*, ни сво у нашим очима „*протинаним*" његови — а ни сте му *„ревнени"* пријатељи и помагачи! И, разуме се, ни *„предано"* служите *Краљу и Отаџбини*, а за нас су то само *„празне речи"*!

Док смо ми писали небројене чланке у *добрану* тога правца, дотле сте ви

*) А ни сами сво се ни тутамо, колико сво нашли нама — да нас напучено. Ако по нарудби, ушпаћете сво своје другови, који су с Пашом Суво сваким кући ишли, да нам кажу, да у ни тако нисмо лоши, који су од свог нас дело „М. Новине". Или сте ваши другови ишли, да нам кажу, да је ваш народ пун пре-поре вашега до вашег дела пребијеног вашега у најосетљивијем тренутку од куће, који се од свеђанству сво „М. Новине".

Зарадили, да о томе сами нашта не знају жирабља сво сакупили „Дн. Листа", који су се, сво и сваки жирабља, од његовић отвора, па сви читатељу и ...

Лепо вам је онда реко један сплит и вољан: „Тамнте ко вама сто чудесе, сви ће сотаки умет нети. Знао бали на знаоп!"

Јест, лепо вам сад плаћају, чиме сво их задужили!

писали *ово исповиме брзопуе и нашлно* не *уносили у Србију*. И, наравно, сад је то праши за који се „верно" и „искрено" залажете. а ми — но-ми смо... грубиан и ни-ко, ко вас не поштује скупо би вас платио! Али пошаље вас и лумиње по-бро-шева Собаја!

И сад је ли потребно, да износимо ово ваш разговор? Није за нас. Ко има очи — види; а ко има уши — чуће.

РУСКИ ПРОГРАМ У НИКИ

Из Петрограда јављају, да је „Врхов-ни савет Цркве" одговорио на овогодишње руске изборе.

На основу у Цркви нису правили разлике у гласу у појединим крајевима земаљским и при изборе, већ је *једнако* гласање *слободно* и одређену *законитом*, које је *једнако* било за свакога сталежа. Ако је *једнако* гласање дало, да се *једнако* као до постигне тај *једнак* број *вођа* и да *расподе* *једнако* *заступљеност* у *представништву* *небеске царевине* и да *једнако* *мира* за *обавезбеђено* *живота*. Ово *правило* је *једнако* *важно* и за *данашњу* *руску* *Цркву*, која *једнако* *мора* *да* *обавезбеди* *живот* *Руске*, па у *једнако* *мера* *да* *обавезбеди* *живот* *Руске*. Ово је *једнако* *потпуно* *јасно* и *једнако* *разумљиво*. Али *ово* је у *једнако* *противно* *духу* *Руске* *Цркве*, *једнако* *противно* *духу* *Руске* *Цркве*, *једнако* *противно* *духу* *Руске* *Цркве*.

Руска Црква је *једнако* *увек* *једнако* *мислила* *једнако* *о* *једнако* *питању*. *Једнако* *је

гу пољопривреде, нарочитога од њихових влада јер је та влада одустала, те је пар са свих страна рекао, да смета пољопривреди, дестоотаљство домаћег становништва, а нарочито земљорадника, који живе од земље, односно у Јапанији чуда да се спарините руски труп. Чим је бољшевик у Пекингу од бесплатног рада земље, онда пољопривреда не може да се развија при таквом непостојању закона.

Ући ћемо у економске односе Кине у овом погледу у другом чланку, а сада ћемо само да констатујемо, да је Кина једина земља, у којој влада потпуна слобода трговине.

Ако изузмемо Јапан, онда је Кина једина земља, у којој је отворена врата за сваку трговину, без икаквих ограничења. Ако се Кина и Јапан изузму, онда је цео свет затворен за трговину, а нарочито Европа, која је у том погледу најгора. Ако се Кина и Јапан изузму, онда је цео свет затворен за трговину, а нарочито Европа, која је у том погледу најгора.

ПОЗИВ НА УПИС

У ПРВО БЕОГРАДСКО ПАДИЈУЋСКО ДРУШТВО

„МИЛОШЕВАЦ"

за пороџај, сваћарину, доживотну премију и посмртнину

Правила овога друштва потврђена су од стране председнике суда за град Београд 19 јануа ове године под бр. 14852 и заведена у регистар бр. 2.

Ово удружење има три одељка: за пороџај, удају и женидбу, посмртнину и премију на доживљај.

I. У одељку за ПОРОЂАЈ, плаћа се: на инкорпорацију 2·50, на књижицу 0·50, за резервни фонд 1·00 а на свако месечно месечно одликте 5 динара, свега 12·50 динара а после редовно сваките месеца по 2 динара на име месечног улога.

Премија је у овом одељку до петеру 5 месеци од дана уписа за свако новорођенче било мушко било женско 1 600, II. 600, III 700, IV 800. V 900 и за свако даље до 100 динара више.

II. У одељку за УДАЉУ и ЖЕНИДБУ, плаћа се: на име уписа 2·50, на књижицу 0·50 динара одмах при упису, а после до 10·50 динара, мора се исплатити у року од четири месеца, пред свога плаћа се на име редовног месечног улога још по 2 динара месечно до удаје или женидбе.

Премија је у овом одељку до петеру 5 месеци од дана уписа да за једну годину, рачунски од сваког члана по 0·10 динара. После сваки годишо закључно до навршетка 5 година повишава се разред са 0·10 динара на члана; а по навршетку пете године плаћаће се свему годину по 100 динара више.

III. У одељку за ПОСМРТНИНУ и ДОЖИВЉАЈ плаћа се: на име уписнине 2·50 на књижицу 0·50, за резервни фонд 1 динар и за 7 месеци по 1 динар месечног улога, свега 11 динара.

Премија је у овом одељку, у случају смрти по петеру 1 месеца 50 динара, 2 месеца 100 динара, 3 месеца 300 динара, за четири, пете и шесте месец 300 динара, за 7 месеца 600 динара, а даље до године дана за сваки месец дана по 100 динара више, тако да је за годину дана премија 1000 динара а за даље до 10 дана месечно више дотле не стигао суму од 6000 динара. Премија на доживљај прилази члану за пет година 1000 динара, а свако даље године по 100 динара више. У случају рашће смрти, дакле пре стечене године на премију доживљају, оживљени умрлог имаће се посмртнина, па ноју је према чланству стекао право.

На свима овога и пирочито на њених улога и премирење живих премија, свако је друштву сачувао опстанак и стални напредак, а чланства дата је гаранција да свој новац дају на сигурно, са погледом на потпуно осигурање на премију. У свеко свакоме гаранције треба посебно.

Сви они чланови друштва дали уписани на у које одељке на ни су положили своје улоге по горесповеној табели или дугују од дана уписа улогу или на пите, нека у најкраћем времену овај дуг поврате, јер је протоком тога времена себи последњи који их на основу правила стечу. Пре писаљу новца треба слати књижицу и 0·20 дин. за таксирану и капиларисану трошкову.

Свако друштво прима уписе и на Велелепо друштво за сваћарину и посмртнину, а тако исто и свако прима уписе и остало на ово друштво по закључним спорњима. И са остални друштвима закључило се споразум што ће се објавити.

Капиларија друштва налази се у кући г. Јевајла Јанковића кипара, Ратарска улица бр. 10 и мајор Илића бр. 9 Палилула.

11. Августа 1900 год. Београд.

1002 УПРАВА·

ПРАВИ РУСКИ ЧАЈ

најп. повл. **РУСКОГ ЧАЈСКОГ ЕКСПОРТСКОГ ДРУШТВА**

„КАРАВАН" из „МОСКВЕ"

Може се добити у свима бољим колонијалним и поликатеским радњама. —

Треба пазити на заштићени марку или и на руске банделоле. —

Главни заступник за Србију

МАРКО Ј. АЛКАЛАЈ

977 Дубровачка улица бр. 37.

ПРВО УКОНО ДРУШТВО У КРАЉЕВИНИ СРБИЈИ

извештава своје чланове, да је разред за прошли месец Јули 3·70, редовни улог 0·25, и за друштвени лист 0·05 пара, свега 4 динара, који се сума има од једанпут положити.

До 1 августа пријављено је 40.000 чланова и разред је дељен на све чланове, који су се пријавили за регистрање, пошто управа није знала колики ће се број чланова још пријавити, услед чега је и разред за Јули месец већи.

Према члану 13 нових правила друштвених, овај разред имају сви чланови положити до конца месеца августа тек. год.

Чланови овог друштва, који још нису подигли књиже, морају исте подигти најдаље закључно до 31 т. м., са таксом: које су потврђене 1·20, а које нису потврђене 2·20 дин.

Чланови који су подигли књиже са таксом од 0·70 пара, морају сви до 31. тек. месеца положити накнадно још за потврђене по 0·50, а за непотврђене по 1·50 дин.

После овога дана неће се никоме примати књиже.

Од стране управе I-ог Укопног Друштва у Крал. Србији 11 августа 1900 год. Београд. 982

КО ЖЕЛИ ДА КУПИ НОВОГ ЕСПАПА

У ДОБРОМЕ КВАЛИТЕТУ, У ВЕЛИКОМ ИЗБОРУ, ПО ЈЕФТИНИМ УТВРЂЕНИМ ЦЕНАМА И СТРОГО СОЛИДНОМ ПОСЛУГОМ, НЕКА СЕ ИЗВОЛИ ОБРАТИТИ:

НОВО ОТВОРЕНОЈ ПЛАТНАРСКОЈ ТРГОВИНИ

МИХАИЛА АРСЕНИЈЕВИЋА — ЧИКА МИЛА, У БЕОГРАДУ НА ТЕРАЗИЈАМА

(Телефон бр. 191) **ГДЕ ЋЕ ДОБИТИ:** (Телефон бр. 191)

Пеште (шифоне) лаконог и памучног, и широког, са свиле широко кашоне код српских породица чувено „Чика Милошев Платно" у шиљтетима № 1, 2, 3, 4 и 5 по утврђеним ценама 40, 50, 55, 60 и 65 пр. дин. метар; даље од свилених чувених сабирака: *Шеролиних, Лабудових, Милошевићких, Хаџићких, Белићких, Шкољарића, Енглеских, Француских и Талијанских;*

Пеште за шестеле чаршаве у поранама од 150, 160, 170, 180, 190, 200, 225 и 250 сантиметара.

Пеши Везура циц и штоф пократа у лепим дезенима и великом избору;

Фуљеа у постојаним бојама: клот и везирани *Сеоланог* „Аморанног" и „Сеоланог буба"; „Чика Милошег домаћег" „Мајстора" и „Зирка"; „Кадиница"; чувени D. M. C. и М. А. Б. у № 20 и 35 на штрикљама и клубадима и *Сатен фуља* на свили и вел. у № 30 од 8 зелих;

Сакоа за штиваваље *„Фуљолоа"* и „Фуљолоа у многобројним бојама;

Белгијских кунеца и Моселе за штиваваље у народним бојама;

Везова и чипки Шенајдарских и Градачких белих и у бојама у великом избору;

Завеса за прозоре чипкавих и у бојама тканих;

Тиилајфоа, Сиљета и Убруса за штиваваље.

Сиљета, Чаршава. Анги и Пешкира за туђе, кинд. и у гарнитурама у врло великом избору: памучних, полувуненох и памучних;

Мирама меленх, врло великом избору.

Прибора и шестеле за кућицо великог одела.

201

Сва је роба набављена из прих светских фабрика личном куповином

Поштедаи се упућивалеи врши на доплату и са плаћеном поштарином код куповине преко 50 динара; а код сума преко 100 динара дајем 5 од сто рабата.

Нова Трговачка Штампарија (Кића Михаилова улица) Одговорни уредник М. П Живадиновић

Телефон: — Уредништва „Малих Новина“ бр. 169. — За г. Перу Тодоровића (Синьела) број 136.

БРОЈ 235 — 1900
KLEINE ZEITUNG

МАЛЕ НОВИНЕ

СУБОТА 26 АВГУСТ
LE PETIT JOURNAL

Орган свију оних највећу љубав, истину гаји, правду прва, закључак тражи, тиме што говоре и теме служи отворени и одкровен језик

ВЛАСНИК И ДИРЕКТОР ПЕРА ТОДОРОВИЋ. ОДГОВОРНИ УРЕДНИК МИХ. П. ЖИВАДИНОВИЋ, АДВОКАТ

КЊИЖЕВНИ ОГЛАС

Готова је:

КАРТА КРАЉЕВИНЕ СРБИЈЕ

1 са најновијом политичком поделом и видометражом у размери 1:400.000. Израђена у Географском одељењу Министарства Војног у 6 боја у величини 90/66 с. м. цена ма картону 6·—, а на платну са штапловима дин. 8·—.

2 Карта Краљевине Србије са новом поделом за ђачке основне школе дин. 0·60.

Карту је прегледао и коректуру водио професор Сава Антоновић.

ХРИШЋАНСКА НАУКА за I и II разр. основне школе са 12 слика написао Петар Протић школски надз. Цена 20 пара дин.

За ону школску годину имам до 20 уџбеника мога издања и списак препоручених књига шаљем на захтев бесплатно.

Препродавцима дајем РАБАТ.

Поручбине извршујем одмах поштарина моја.

1 Авг. 1900 год. Дворска књижара
у Београду. 962 **Мите Стајића**

ПОЗИВ НА УПИС

НОВО! НОВ О: НОВО:

Задружно друштво за уштеду и зајмицу у Пеланци са циљем од 18 дана од почетка свога рада броји 2.300 чланова.

Друштво сво по самом склопу свом основано је на најсолиднијем и најздравијем темељу, тако да и послешњем члану свом осигурава премију.

Сваки члан при упису добија одмах и чланску књижицу у којој су печатана друштвена правила.

При упису положе се најмање 6 динара.

Право на премију рачуна се члану од дана уписа, а уписе се мора извршити још онога дана кога могаћ од поште приспе (односно упутница).

Подношење најаве не мора бити одма при упису, то може бити и у току чланства, исте морају бити потврђене влашћу.

Сам горњи одмах дао је друштву још већег њиха да и даље у пуљуно хуманитарном духу, корача на путу тачности свога рада у свима друштвеним пословима а нарочито да сваког дана одмах по пријему поште свако лице мора бити уведено у друштвеним књигама.

По чл. 11 друштвених правила сваки члан овога удружења стиче право на премију од дана уписа па за 3 месеца на 800 динара без икаквих других или друштвених одбитака сем државне порезе.

Чланови управног и надзорног одбора нити ма који ним право на какове таитијеме при исплати премија.

Позивају се чланови на уџио да похитају јер у овом друштву нема рарева још за два и по месеца.

15. Августа 1900. год. Пеланка.

1000 УПРАВА.

ОГЛАС

Пошто се и друга ванредна скупштина I укопног друштва није могла држати на дан 20. т. м. то на основу члана 38. закона о удруженима и 43 друштвених правила надзорни одбор I укопног друштва сазива трећу ванредну скупштину на дан 27. августа т. г. у 8 сати пре подне у гостионици на Булевару са следећим дневним редом:

1. Избор председника скупштине, и
2. Избор 3 секретара који ће водити записник скупштинског рада, и
3. Избор председника друштва и 6 чланова управног одбора чија су места упражњена услед смрти једног члана упр. одбора и једног искључног члана истог одбора и што су председник друштва и 4 члана упр. одбора поднели оставку, које су им уважене и по чл. 51. закона о удруженима после преостеченом суду.

Уланиште на ону трећу ванредну скупштину данаће се почев од 21. до 26. т. м. накључно до 12 часова у подне у друштвеном стану, на основу чланске књижице.

Позивају се чланови овог друштва да опредељеног дана и на опредељеном месту изволе доћи на ону скупштину.

Из седнице надзорног одбора 21. августа 1900. год.
Бр. 164. Београд. 1006

НУЂИ СЕ ЈЕДАН ОБЕР — МЛИНАР за подсету жичарскоју радњу у Београду или унутрашњости: упитати адм. овог листа. 1000

ПОЗИВ НА УПИС АКЦИЈА

ТРГОВАЧКЕ КРЕДИТНЕ БАНКЕ

Господин Министар Народне Привреде одобрио је под Бр. 9261 од 1. Августа 1900 год. правила „Трговачке Кредитне Банке“.

Позивају се сви они, који желе уписати акције па са уписом похитају.

Упис ће се вршити у канцеларији **Удовичке Задруге Трго. Помоћника**, у трговини код **Димитрија Мирковића** трг. на Сави, **Душана Недића** трг. Ки. Мих. улица, **Марчића и Јанковића** трг. Кнез Мих. улица и **Милана Јеч-меница** и Комп. трг. Дубровачка ул.

9 Августа 1900.

966 Београд. **Оснивачки Одбор**

ИЗЛОЖБУ

грожђа, воћа, поврћа и разног вртарског и виноградарског оруђа, справа и апарата прирадне господарске подружница земунска од 16. до закључно 19 (3 до 6 по старом) септембра о. г. у свом покућаништу у Земуну уз бесплатни улаз.

Управни одбор

1033 господарског подружничког одбора.

Уредништу „М. Новина“

Београд

Пишете ми како су сви београдски полусужбени листови донели вест, да су „Мале Новине“ биле у нашу код председника прошле недеље, г. Др. Владана Ђорђевића, да је г. Доктор скупо плаћао да „Мале Новине“ хвале њега и његову власт и да сам ја, као власник и директор тога листа, примио на тај рачун 20.000. дин. годишње помоћи, но да ми је сад та плата укинута.

Ја вас овлашћујем да целу ову вест огласите као ординарну сочачку лагарију и одбратну клевету, којом се невољници слуше противу човека кога мрзе, а коме не могу ништа на пољу отворене, часне и поштене политичке борбе!...

Толико о тој рукној и простачкој клевети.

Што се пак тиче политичког рада у општ, нека ми је слободно да рекнем ово:

Као политички човек, ја сам за ово десетак последњих година имао учешћа у радним и важним политичким пословима, за које је довољна иницијатива одозго. Али баш зато, нити би био рад, нити би то долико(ало) мојој скромности, да сад ја то причам и износим.

Као политички радник, *а обликован још много раније у високим школама времена*, ја сам обишао свесрдно прикнтио и својски помагао и политички

правац и државни програм од 11 октобра 1897. год. и у томе правцу и смислу уређивао сам и моје новине.

Али у томе раду може ја сам прекинетно стајао у служби једне идеје, која је, по моме најбољем разумевању и најубеђенем уверењу, била спасоносна за Србију.

А службени тој идеји, ја сам, неправно, већ тим самим *стајао у служби и непосредном утицају шпорца и посмога.*

Ту, дакле, и једино му био је и извор и узор мога целокупног политичког рада и деловања. Отуда су поникнуле све његове и моје жеље и тежње. За добром делу буде добро послужено.

Даље, ако у опште може бити говора о томе, да сам ја с моји листом био у нечијој служби, *онда сам ја једино и искључиво био у служби Краља и Отаџбине.*

Ако је та моја служба Краљу и Отаџбини била таква, да је одговарајући као какве нарочите плате и награде Господареве, онда се ја тиме могу само поносити. Али чак ни онда, када ме онако безочно клеветају, није моје да говорим о тим наградама, а најмање да се њима хвалим, или да се ни њих жалим, пошто о датим наградама с правом прекинетно мале говорити само онај, који их је дао и који најбоље зна како је стварна истина: лудена од лигарија, које сада клеветници по јавности труби.

Што сам ја с правом рекао и што ево још једном нарочито наглашујем и понављам, то је:

Да су Пера Тодоровић и његово „Мало Новине" једино биле у служби Српског Краља Александра I и у служби наше српске Отаџбине.

Никоме другоме нити сам служио нити ћу икада служити.

То је све што за сада могу рећи. Но ако буде потребе, ја ћу се још вратити на ову ствар.

Париз
22 Августа 1900 г.

Пера Тодоровић.

ДИПЛОМАТСКИ РАЗМЕШТАЈ*)

Да видимо сад „скромне" жеље, које је под овим насловом изнео на јавност „Дневни Лист" у свом броју 188.

Он прича: како се „од пре кратког времена о промени и размештају у нашој дипломацији отпочело је велико да говори на све стране", и на да он „*више* био (?) са надлежне стране тачно (?) обавештен о тим променама, поверовао је „овим гласовима који су најразноврсније били", те се сад и он решио да „*мало* и опширније проговори" — наравно да тако „одгонори својој *„новинарској* (!) дужности".

А то чини, ако овако:

...Међу лицима, које се имењују као кандидати на скоро дипломатске положаје, има без сумње такових, која су истином доказала своје знање и своје је способност доказала, као што су и др. Стојан Новаковић, Стева Гершић и др. М. Рашић. Али има их у нас и још (!), да при попуњавању дипломатских места по разним крајевима нису на последњо да се узимају у ноћ разматрају и поимају имена још читаве плеяде *способних људи*, који би својој струци (?) сигурно, по свима образовању и спреми личним особина-

*) Ово што ће изнутрено у цитатима из „Дн. Листа" ми смо подвукли. Ур.

ма веће него читаво половину чиновника (?) да буду употребљени у овоме и дипломатској дипломатској служби. Ма ту имењо на Гају Гершића, др. Милош. Милојковића и друге Вогомиле.

И кад су ово била и речоне „Дн. Листа" овако лепо рекли, чртају опширно квалификације г. Гиге Гершића, на кога је „г. Стева Максимовић казао да је наш најбољи *шпорски* правник," па који је „парочити специјалиста у међународном праву" и т. д. А кад су сарадници редакције „Дн. Листа" похвалили г. Гигине, настављају овако:

Поред г. Гершића, као истакнута, напишао су се још имена, као *нешто радници на пољу јавно међународно-правне литературе*, др. Војислав Ђ. Мисаиловић, др. Милованић је *такође врлотко сувог правног* правца, а др. Вешић бољо у последње доба професор тога права. *То су, дакле, искључиво људи науке*, који *немају никакве праксе* у дипломатској служби. Осим тога, ти људи имају одавно своје *одређене, решетком, добро уређене и друге* (?) потребе *свакога за позивотне* послове. Надаље ни *трећа* не то *неизвесности*, да ће ти људи на учинка имају глава и рукаде ни *ако у нас*, него у Словенству и у *најмање свету* на страни.

То је стварно доказано. Да пад је сад то тако, онда се с правом може чудити (!), да се ти људи обилазе и заостављају, а да се поједи њих постављали на и сад (!) *ако бар довољно потичу* људи слабије спреме и мањега глаза. Ма *ако* и *слабо* да је *неразумљиво*, *дабогме* *недовољно* *образовање*, *односно* *дипломатски* *дипломатски* *дипломатски

филолозом, па и доктора филозофије дарастао? Зар није и за то потребна универзитетска сврема?

Али „Дан Листу“ није до сврета тога; њему је до сва сили нечега другога.

Србија има сам *тридесетак* места на страни; од оних, кад ће друкчије није могуће, неки буду за сад попуни у руками радикалски, дакле *свима*. Они из тих *тридесет* места *стварају* **претседнику**! А доцније, Боже да здравља, лако ће утрбовати још и она друга, па напад, зашто да не буде и у Атини и у Софији*) праве пословице? Има, Богу хвала, радикала доста!

Али су ти „*несебични*“ ти радикали и како они *нрвилно*, просто са огромним *жртвама* служе „*сиву* овоме што се десило после *сомог* *Дуља*?

— Бадава, они остаћеше увек исти, те исти!

НОВ ЗАЈАМ

Учерашње службено саопштење гласи овај ова:

МИ
АЛЕКСАНДАР I
по милости Божјој и вољи народној
Краљ Србије

На предлог Нашег Министарског Савета, а с последом на то, да се, у смислу потребе и побољшања трупа и муниције, имају положити потребно средства за непотпуности трупа и муниције — на основу члана 66. Устава решили смо и решавамо: Члан 1. Привилегованој Народној Банци Краљевине Србије учињене Главној дирекцији благајници повећању у оптицају (сесотишаћи) износу од два милиона динара у свима врстима новчаница, које ће бити издате у Србији. Овај повећани износ новчаница Државна благајница Народне Банке извршиће до 22. Маја 1908. године, оснивајући овим годину највише тим сталним износом новчаних знакова, који ће бити у оптицају до 22. Маја 1908. године, сматрајући ове оснивајући ванредне дирекције благајнице повећањем до износа од државне трезорске. Износ од повећаног овим државне трезорске благајне Главној дирекцији благајници Народне Банке Краљевине Србије

СВЕТСКА ИЗЛОЖБА У БЕЧУ 1873. ПРОФ. Ф. ГЛАЗЕРА ПРЕЂЕ (ЋАЦЕЛТА АЂДАМА) СВЕТСКА ИЗЛОЖБА У ПАРИЗУ 1867.

ТРГОВАЧКА ШКОЛА

ОСНОВАНА 1840.—БЕЧ. I САЛВАТОРСКА У.Л. 10.

НАЈСТАРИЈА БЕЧКА ТРГОВАЧКА ШКОЛА

са два разреда за мушку младеж и једногодишњи стручни курс за младе људе, отвара се 17. Септембра о. г. по новом.

Ова најбоље уређена Бечка Трго. Школа, која стоји под Државним надзором, у протеклом школском годишњем школа је преко 1000 посетилаца, школу користе и поданци бро[ј]ни из Србије.

Ова школа даје у најкраћем времену годишњо образовање у Банкарској струци. Предавања дају 43 стручних учитеља. За сваког ђака ове школе води стараље сама Дирекција о школским постигнућима. На свршене ђаке ове школе стара се сама управа за стан и храну. Програми се шаљу бесплатно.

1011 Сопственик и директор Ф. ГЛАЗЕР
и кр. Професор и шир. Сведок.

Прво Београдско Палилулско друштво Милошевац РАДИ ЗНАЊА

Са свим страна на употребљивање Суботе и Недеље, дођемо, гимна и свечане прославе, у 10 часова пре подне, у дворани Српске Краљевске Академије наука, које сазвао

Дневни ред:

1. Читање списа одсадања управног одбора и одобрење истога.
2. Читање списа одсадања надзорног одбора и одобрење истога.
3. Избор управног одбора.
4. Избор надзорног одбора.
5. Избор делегата за Главну Скупштину.
6. Предлози.

Пошто по 10. члану друштвених правила, сваки члан друштва има право предлагати, а управни одбор дужан је, да сваки предлог, који му буде поднесен, на дневни ред ставити, то се позивају сви чланови, да своје предлоге, који желе да се на скупштини претресу, управном одбору најдаље до 15. Септембра о. г. поднесу.

Београд, 1. Августа 1900. год.

1009 УПРАВА.

Душан — Душко

Ђак гимназије Краља Милана

Примљен 16 ове месеца при пад на земљу дуж и попречно бодежом, у 17. са 18. ране, од којих је 17. ране смртоносно, а 18. ране лако. Ово при чему ове ране нису ни[ј]е биле довољне, да га убију, већ је он умро од крварења, пошто је у трбуху имао 3 ране, а у грудима 2 ране, које су биле смртоносне.

Душан је у свом предсмртном испитивању изјавио, да је ове ране нанео сам себи, и да је ове ране нанео сам себи, и да је ове ране нанео сам себи, и

Телефон: — Уредништва „Малих Новина" бр. 169. — За г. Перу Тодоровића (Смедерево) број 136.

БРОЈ 225 — 1900
KLEINE ZEITUNG

МАЛЕ НОВИНЕ

СУБОТА 26 АВГУСТ
LE PETIT JOURNAL

Орган свију оних слободу жуди, истину тражи, правду брани, непријатеље тушти, тајне штете говори и тако слугама отаџбине и српског имена

ВЛАСНИК И ДИРЕКТОР **ПЕРА ТОДОРОВИЋ** ОДГОВОРНИ УРЕДНИК **МИХ. П. ЖИВАДИНОВИЋ**, АДВОКАТ

КЊИЖЕВНИ ОГЛАС

Готова је:

КАРТА КРАЉЕВИНЕ СРБИЈЕ

1 са најновијом политичком поделом и километражом у размери 1:400·000. Израђена у Географском одељењу Министарства Војног у 6 боја у величини 90·66 с. м. цена на картону 6·—, а на платну са штапићима дин. 8·—.

2 Карта Краљевине Србије са новом поделом за basne основне школе дин. 0·60.

Карту је прегледао и коректуру водио професор Сава Антонијевић.

ХРИШЋАНСКА НАУКА за I и II разр. основне школе са 12 слика написао Петар Протић школски надз. Цена 20 пара дин.

За ову школску годину имам по 20 уџбеника мога издања и синеак препоручених књига шаљем на пахтев бесплатно.

Препродавцима даје се ВЕЛИКИ РАБАТ.

Поручбине извршујем одма; поштарина моја.

1 Авг. 1900 год. Дворска књижара
у Београду. 952 **Мите Стајића**

ПОЗИВ НА УПИС

НОВО! НОВ О! НОВО!

Шумадијско друштво за удају и женидбу у Палилули за цигло од 18 дана од почетка свога рада броји 2.300 чланова.

Друштво сво по самом склопу свом основано је на најсолиднијем и најзарадњем темељу, тако да и последњем члану свом осигурава премију.

Сваки члан при упису добија одмах и чланску књижицу у којој су печатана друштвена правила.

При упису полаже се најмање 6 динара.

Право на премију рачуна се члану од дана уписа, а упис се мора извршити још онога дана кад новац од поште приспе (односно упутница).

Подношење једне не мора бити одма при упису, то може бити и у току чланства, исте морају бити потврђене књижицу.

Сам горан одаше дао је друштву још већег маха да и даље у подпуно хуманитарном духу, корача на путу тачности свога рада у свима друштвеним пословима а напочито да сваког дана одмах по пријему поште свако лице мора бити уведено у друштвеним књигама.

По чл. 11 друштвених правила сваки члан овога удружења стиче право на премију од дана уписа па за 3 месеца на 800 динара без икаквих других или друштвених одбитака сем државне порезе.

Члановни управног и надзорног одбора нити ма који има право на какове тантијеме при исплати премија.

Позивају се чланови на упис да похитају јер у овом друштву нема рарава још за два и по месеца.

15. Августа 1900. год. Палилула.

1000 УПРАВА.

ОГЛАС

Пошто се и друга ванредна скупштина I уконног друштва није могла држати на дан 20. т. м. то на основу члана 38. закона о удружењима и 43 друштвених правила надзорни одбор I уконног друштва сазива трећу ванредну скупштину на дан 27. августа т. г. у 8 сати пре подне у гостионици на Булевару са следећим дневним редом:

1. Избор 3 члана за оверавање скупштинског записника и бројање гласова.

2. Избор 3 секретара који ће водити записник скупштинског рада, и

3. Избор председника друштва и 6 чланова управног одбора чија су места упражњена услед смрти једног члана упр. одбора и једног искљученог члана истог одбора и што су преподани друштва и 4 члана упр. одбора поднели оставку, које су им уважене и по чл. 51. закона о удружењима послате прворотепеном суду.

Удаљење на ову трећу ванредну скупштину дајаће се почев од 21. по 26. т. м. закључно до 12 часова у подне у друштвеном стану, на основу чланске књижице.

Позивају се чланови овог друштва да опређеног дана и на опређеном месту изволе доћи на ову скупштину.

Из седнице надзорног одбора 21. августа 1900. год.
Бр. 164. Београд. 1006

НУЂИ СЕ ЈЕДАН ОБЕР — МЛИНАР за подесну млинарску радњу у Београду или унутрашњости; упитати или овог листа. 1009

ПОЗИВ НА УПИС АКЦИЈА

ТРГОВАЧКЕ КРЕДИТНЕ БАНКЕ

Господин Министар Народне Привреде одобрио је под Пбр. 4261 од 1. Августа 1900 год. правила „Трговачке Кредитне Банке".

Позивају се сви они, који желе уписати акције да се упишу помоћу.

Упис ће се вршити у канцеларији **Удесничке Задруге Трго. Помоћника**, у трговини код **Димитрија Мирковића** трг. на Сави, **Душана Недића** трг. Кнеза Мих. улица, **Марићића и Јанковића** трг. Кнеза Мих. улица и **Милана Јечменице** и Комп. трг. Дубровачка ул.

9 Августа 1900.

966 Београд. **Оснивачки Одбор**

ИЗЛОЖБУ

грожђа, воћа, поврћа и разног вртларског и виноградарског оруђа, стројева и апарата приређује господарска подружница земунска од 16. до закључно 19 (3 до 6 по старом) септембра о. г. у свом покутаљишту у Земуну уз бесплатан улаз.

Управни одбор
1010 председник подружнице земунске.

Уредништу „М. Новина"

Београд

Пишете ми како су сви београдски полуузлужени листови донели вест, да су „Мале Новине" биле у најму код председника прошле владе, г. Др. Владана Ђорђевића, па је г. Доктор скупио паљбно да „Мале Новине" хвале њега и његову владу и да сам ја, као власник и директор тога листа, примио на тај рачун 20.000. дин. годишње помоћи, но да ми је сад та плата укинута.

Ја вас овлашћујем да целу ову вест одмах ~~те~~ **као ординарну свакачку лагарију и** ~~к~~**ратну клевету, којом се ненаваљаци служе против човека кога мрзе, а коме не могу ништа на пољу отворене, часне и поштене политичке борбе!...**

Толико о тој рушној и простачкој клевети.

Што се пак тиче политичког рада у опште, нека ми је слободно па рекнем ово:

Као политички човек, ја сам за ово десетак последњих година имао учешћа у разним и важним политичким питањима, за које је долазила иницијатива одозго. Али баш зато, нити би био ред, нити би то одликовало мојој скромности, да сад *ја* то причам и износим.

Као политички радник, *а одликовао јесам икако умањим заслуге поштеног*, ја сам збиља смедерево прихватио и својски помагао и политички

правац и државни програм од 11 октобра 1897. год. и у томе правцу и служићу учвршћао сам и моје новине.

Али у томе раду моје ја сам присутствено стајао у служби једне идеје, која, по моме најбољем разумевању и надубљем уверењу, била сасвим сходна за Србију.

А служећи тој идеји, ја сам, наравно, већ тим самим *стајао у службеним и личним унутрашњим непријатељима*.

Ту, дакле, и једино ту биo је и извор и узрок мојим многим полемичким реда и дела. Отуда су потицале све *моје* невоље и тешке, да *добром делу буде добро наслућено*.

Дакле, ако у опште може бити говора о томе, да сам ја с мојим листом био у нечијој служби, *онда сам ја једино и искључно био у служби Краља и Отаџбине*.

Ако је та моја служба Краљу и Отаџбини дала такве, да се удостојим да кажем пакосне и награде Господареве, онда се ја тиме могу само поносити. Али чак ни онда, када ме овако безочно клеветају, ниje моје да говорим о тим наградама, а најмање да се њима хвалим, или за се ни њих жалим, пошто о датим наградама с правом присутствено може говорити само онај, који их је дао и који најбоље зна како је стварна истина лажима од лагарија, које сада клеветници по јавности трубе.

Што сам ја с правом рекао и што ево још једном нарочито наглашујем и поновљам, то је:

Да су Пера Тодоровић и његове „Мале Новине" једине биле у служби Српског Краља Александра I и у служби српске Отаџбине.

Никоме другоме нити сам служио нити ћу икада служити.

То је све што за сада могу рећи.

Но ако будем назначеним приликама принуђен, рећи ћу и више.

Пирна
22 Августа 1900 г.

Пера Тодоровић.

ДИПЛОМАТСКИ РАЗМЕШТАЈ*)

На видиво сад „скромне" жеље, које је под овим насловом изнео на јавност „Дневни Лист" у свом броју 188.

Он прича: како се „од пре кратког времена о промени и размештају у нашој дипломацији отпочело у велико да говори на све стране", и да да он „*зна* ово (?) са најближе стране тачно (?) обавештен о томе, да промена, поменовано је „једне од најстарија кои су најуваженија биле", па се сад и он решио да „*мало* и опширније проговори" — наравно да тако „одговори својој „*новинарској* (!) дужности".

А то чини, ето овако:

„Међу личним, који се имењу као кандидати за садање дипломатске положаје, има бов сумње такових, који су заиста дуговали тоно знању и која је способност доказано, као што су и пр. *Стојан Новаковић, Сава Грујић и др. М. Бруић*. Али ако ће ти људи и ући у ред потпуковању дипломатских места пред поменутим нису по њиховоју да се увијају у комбинацију и помоћу имена ући међу *најистакнутије личности*, које ће *своју стручност* (?) спрети, не своје образовање и опште личне особине

*) Ред је овај чланак већ дат у штампу стајао нам у руке тучарнак „Н. Дн. Лист" и у њему тврдоглаво бележницу, у којој се главна и решена тога листа начелника Министарства за дипломатском размештају, нису изнели само на овде поменуте радикале, и с тога би излагање допустили да их ово још представе тре много буду постављена г. г. Вешићевић, Остојић и — други (!)

Велике, ко ли их је то изнимно по лаворе, те се од свако — „напредњаци!" Но и поред то „неправе" сва ова чланак остаје на снаге у свима.

на коју имати потпуно сопствено уверење (?) *да буду употребљени у својству у дипломатској дипломатској служби. Ми ту мислимо на Гигу Гершића, др. Мих. Милосављевића и др. Пер. Стевића.*

И кад су ово главе и репови „Дн. Листа" овако дело рекли, штајући опширно квалификације г. Гиге Гершића, за кога је „г. Стева Максимовић казао да је знао највеће историјске правнике, па који је, нарочити специјалиста у међународном праву" и т. д. А кад су сршили рефати одличне подобности г. Гигине, настављају овако:

Пера г. Гершића, као историка, нарочито су се истакли, као млади радници на пољу нашег међународног права, г. Јован Вешић и др. Милосављевић, др. Милосављевић је такође врстан сувих познаоца међународног права, а др. Вешић бодро је кренуо дне професора тога права. *То су, дакле, младићи, који ће бољег стручног спрема за дипломатску службу.* Осим тога, ти људи имају одличног образовања, речитост, знање језика и друга (?) потребна својства, која се траже. Најзад им треба још то заборавити, да сва та њина знања и способности *једва и усудо* ни само у њих, него у Србији *и* у свету *су* тек *отпочела* да *се* откривају.

То је отвар дословно. Па шта је све то само, онда се о правом моралу чудити (?), да се ти људи обилазе и цењкају, и да се истрају њих питања на онај (?) они бар довољно мотиву људи *одличне* стручне и дипломатску службу. Ови су, дакле, по *мишљењу* г. (*Дн. Лист* вели „*мишљењу*") и по *личном* суду и знању *најистакнутије* и *најспособније* за ову *најодговорнију* и *најтежу* струку, па тог, ако можно доказано тешких људи, да се крши и да се *своја* попуњавају дипломатским, онако по пуњу.

За тим вели „Дн. Лист" како се по сад мало-више у погледу *дотичног*, те се постављали на поспаничка места на странии „*биши* *генерал*, *доктор* *медицине* *лекарства*, *официри*, *астрономи* и т. д., а *стручно спремни људи* се *забацују*".

И „Дн. Лист" ово тек помиње „као мишљење, које владају у нашим *министарским круговима*. (?) којима ваши органи требају (!) да дају *израз*".

*

Овако главе и репови г. „Дн. Листу".

А сад да разгледамо мало ту писанију.

Да пређемо пре свега на *Јагамбину Јашчу*, и то да поспаграно редом личности које су они поменули.

О подобности г. *Стојана Новаковића*, који је један од наших најистакнутијих државника и научника, *једногласно* је мишљење да он служи на част и корист своме Краљу и Отаџбини. Као *средње* да Србија има *само* једно тушће таких одличних људи! Но, г. Новаковићу та његова одлична државничка подобност није пала с неба; он је је стекао најозбиљнијим својим трудом и неуморном у низу дуих година; он није тек што му је брала поразна, убрзано да може скинути звезде с неба, него је најозбиљније приграђивањем и широм отворио очи, да не кажем *мирним* пчела прибрао у кошницу своја одличног ума, што га данас у највећој мери краси ино наше *земаљска* државника!

Да ли тако и наши „млађи радници", које помиње „Дн. Лист ?" То нема видети ниже доле.

Г. *Сава Грујић* по струци је *официр*, а за ово вели „Дн. Лист" нарочито, да су „готово сви наше војне *академије*, што су их увршли у дипломатску службу. На одлуку то, да пуковници и генерали командују пукове, бригаде, дивизије и војске, а дипломацију нека остане с миром, јер се њезин задатак у велико противи *оној особинама*, које су у

*) Ово што је подузето у штампи на „Дн. Листа" ми смо подузели. Ур.

праву роду и безусловно потребне једном великом државном војнику. Ето, зашто ми држимо да г. генерал Сава Грујић није квалификован за дипломату и да не говоримо о њеним моментима из његове прошлости.

О г. *Гиги Гершићу* такође је једногласно мишљење да он као научник служи на част и корист Краљу и Отаџбини. И нема спора да се Србија с њим као *малим* може поносити. Но за дипломатску службу није довољно бити изврсан правник и професор међународног права; за то требају још и многе друге особине, којих, радо признајемо, има и у г. Гиге. Но он оскудева у једној, и то у дипломацији веома *важној*, а то је особина — *шачности*. Треба се само сетити оног ручка, ако се не варамо, у Берлину, кад је г. Гига био министар. И сад треба замислити, кад би се г. Гига оналах мајор чешће дружио с посланику — како би то изгледало!

То су *истине*, а сад да видимо „млађе" (ми бисмо рекли, у неколико, *млађе*) људе.

Г. др. *М. Бујић*, нема спора, веома је образован човек. Но до сад нисмо смо приликe да га посматрамо само као *дипломатора*. Но да ли је то довољно и за дипломатску — то би се тек требало доказати. У осталом о томе више доле.

Г. др. *Милован Милосављић* рада признајемо спада такође међу *научнике*; он се истакао и као писац и ако му није све оно што је написао срећно на руком изашло. Но он је још млад и лакше тек *на комаду* његове научне каријере. И сад га из ње сад измаштити, кад у њој много обећава, па гурати га у дипломацију, за коју, како изгледа, он нема *нарочите* склоности.

„Како изгледа?" ..... зашта не „Дн. Лист". Да..... како изгледа; јер кад му је у свиј врше пољубио место бечеградског конзула на врло важном месту, где би могао бно да користи голики стеже дипломатску рутину, он га је — *убио*.

Или г. др. Милован мисли да је доста *бити правник и „крштен кресат"* предавати међународно право, па да човек постане *нешто* за ово? Ако то мисли, онда бисмо чисто пожалили да је он у истини — *научник*.

За дипломатску струку треба веом а тешког спремања, које даје само велико искуство *стечено у многи земаља*, *народа цивилизације* за то. А то се стиче најпре тек *у земаљи* изложен Ј на њој *народа* и *језика*, а кад се стиче до *неједне*, човек мора бити већ *могућно* *старац*. Та и други државници нпр. неки Бисмарк, нису одмах достели на *многа* места, него су за годинама морали спремити на *многа*!

То искуство пак г. др. Милован Милосављевић апсолутно нема, јер га *не може* имати.

Најзад, о г. др. *Мајићу Вешићу* тачно кредо ово исто што рекосмо о г. др. Милошављу Милосављевићу, изузећи ово о месту бенеранског конзула. Они обојица биши би у дипломатској служби, т. ј. на месту посланика — *дилетантски*, а онима је одлучно противан „Дн. Лист"!

И кад су већ г. г. др. Милосављевић и Вешић — како вели „Дн. Лист" — стекли гласа у научном *свету* и *јавности*, онда их треба оставити да тај глас још и прошире, а за то је *једно* место за њих подобно — катедра Велике Школе. Зашто да буду „дилетанти", кад могу да постану — мајстори ?

Но, зашто, кад ли већ могли да буду добри дипломате *професори права*, не би то могли бити *чиновници*.

филологи, па и доктори идеалнијег језика?

Зар није и за то потребна универзитетска спрема?

Али „Дн. Листу“ није до свега тога; њему је до са свим нечега другога.

Србија има осам посланичких места на страни, од оних, кои већ друкчије није могуће, неко буду за сад бар пени у рукама радикалског хајке небајаш. Они за имају „оправдану претензију!“ А поимање. Боже дај здравља, дако ће угробити још и ова пун. па, најзад, зашто да не буде и у Атини и у Софији“) прави посланик? Ина, Богу хвала, радикала доста!

Ала су ти „месбимчи“ ти радикали и како они вредело, просто са огромним оружјем дружа „сламу ломе“ ономе што се десило после осмог јула!“

Бадава, они остадоше увек исти, те исти!

НОВ ЗАЈАМ

Ужасније злодјелство немогуће донесе овај унеколико

ми

АЛЕКСАНДАР I

то милости Божјој и вољи народној

Краљ Србије

На предлог Нашег Министарског Савета, а с пристанком тог, да се, у смислу члана 6. Закона о државним уредима и државној служби, због потребе отклоне из непосредне службе официри и мунидури — на основу члана 69. Устава решили смо и решавамо: Члан 1. Привременом владом Краљ. Србије у смислу члана 6. Закона о државним уредима и државној служби, одређује се зајам од 20 милиона динара, са 5 од сто годишње камате, отплатљив сваке године најмање три стотине хиљада динара у новчаним ратама. Члан 2. Као гаранција овом отплатом служиће подизање до приноса од државно-трошарине. Ако од ове количине буде приноса недостајало Главна државна благајница је почетку сваког месеца Народ. Банци у износу од најмање 30000 динара у сребру. Члан 3. Ову суму Главна је отказа се у дужности, да у будуће државних расхода увек сваке године, докле се ово по задњата по наредби, најмање три стотине динара Главна благајница Народ. Банци. Члан 4. На ову позајмљену Главној Државној Благајници сва је плаћати Народ. Банци, у ово доцније годишњег напорезе од 5% од сто, сваког месеца, у једнаким месечним износима, и то сваки три месеца унапред. Члан 5. Позајмљену суму у износу од два милијуна динара у сребру дужан је Министар финансија да употреби једно на отплату оружја и муниције и на трошкове, који би на ово повезано проистекли, а на које би он сам дужан је непосредно одобрити Министарског Савета. Члан 6. Сам обратиће пажњу Главне Државне Благајнице и Привилегованом Народне Банци, како о учињеној позајмици тако и о великим отплатама, које плаћају се редовно наведене интересе и свега што је с тим у вези односно са овом Уредбе Државним Дутом сваки трећи месец. Члан 7. Ова Уредба ступа у сил данас, за један и сваки број износима, које једно на сребро, а које банка по закону, може највише издати. Једнако год. 8. Наш Министар финансија неће ово равнање извршити.

20. августа 1900 год.

у Смедереву.

Александар с. р.

(За сима доњег потписа министара)

КРАЈНИ ИСТОК

(Извештаји страних листова)

Лондон, 22. августа. „Дели Њуз“ телеграфишу из Шангаја, да се тамошњи конзули ограничили и наређени, као и морнарски заповедници против напуштања Пекинга у слу-

чаје нужде. — „Њуз“ јављају из Токија: Јапанска влада је у споразуму напуштања Пекинга одлучила присталице конзерзне силе и придружење се њима, који одбор већих сила. Цијанско заједничко посао неког листа одбора за моћних друштава питолеких, пословних и мирољубивих, решили су на једном састају, да протестују против напуштања Пекинга и против одласка својих, који је непотребно одговара за највеће предузеће. — Једна „Стандардова“ депеша из Вашингтона јавља, да се тамо изјавило, да је Немачка „Ваше поступити Русија сву Мандушку као награду за свитурање побољних услова рата. — „Рајтеровом Бироу“ јављају под јучерашњим из Шангаја: Обор пада у Пекингу. Цијанско у Јапани, изјавио је овде међу свима народностима напредњачке. Помиче коликаја телеграфовања је дало повода, да се би ја ће пријатељ једних друга на Пекинга било изложено по интересе странаца. Сутра ће се још више изјавити међусобни друга. С обзиром стране опасности, ја ће ја 400 људи.

Петроград, 22. августа. На јучерашњем састанку научног се наглашује, да руској влади при њеним најновијим предлозима највећа надмоћ није била дала, јавља да се показао извесни недостатак сила. Ова тема јавља пажњи цијату, да убрза умирење Кине, што је једни најважнији објекат сваке радња сила. Али по руској схватању, неопходно је да се ствар не мало поседа дуже окупације Пекинга или извршења акција ван главног престоница. Дуже трајање пошкоди опште сво би могло допринети да се ојача и ојача ојачање стања у одношаја између сила и Кине.

Берлин, 22. августа. Данашње официјалне јављања у „Журнал де Сп. Петербург“, у којој од последња кога бивше обавештење, сеје је ући радња је задовољна. Ова је изјавила гомилање за интересе, из кога је то од ње ово одлуку код најновијих поменутих односа. По тој изјави Русија је у споразуму са осталим изјавио Пекинга. Али до сад нису ишли појединих мера, да се отворене напоље о сву сврху Пекинга. Ово се рада усвоја приморског одбора, да се ствар не одуговлачи. У општој овој ситуаји пријатељска тежња да се произвођа с Русијом и осталим силама тако може, да се нађе дан до поподне. Овде се не да рада трпљење дуже, да се ствар не да Русију пословно, и све ће се учинити, да се то оствари. Као знак трајно добрих односа између Немачке и Петерграда сматрају, да је на јучерашњем ручку код цара Вилхелма изјавио највиши чин и да је ова изјавио пуна и да је ова изјавио с руском страном пријатељ и благодарношћу.

Шанхај, 22. августа. Вести, које овде стижу из других утврђених пристаништа у Кини, да је међу јапанским трупама отпор полицији напуштања Пекинга про изазвао тешко неспокојство. Ово изазвао дана Ли-Хунг-Чанг сутрам на аудијенцији у царевица у пратњи једног јапанског високог друга.

Франкфурт на Мајни. Пиши Гуан и цијати сви нису стигли на сигурно у Сиањану. Пиши Гуан чако је жена једног високог у Русији. Он је у Русији обишао жене царева у Њима, па је Русија пријатеља да свиу трупе пошуте на дело Мандушуја и да Кинеска врата и Пекинг и Пучинг. — „Ди Шангаја“ телеграфишу „Франкфуртској Новинама“, да је пошла на дела Ли-Хунг-Чангу владина пећ: „Кинеска влада неће да напуште Пекинг. Она ће пуковнике и ниже официре Ли-Бун-Ји и Ли-Ен-Хуен.“

БЕОГРАДСКЕ ВЕСТИ

Ње. В. Краљ, о Ње. В. Краљици, пратила је у Београд 1. септембра.

Вратио се г. Г. Антоније Пантовић, председник општинског београдског, вратио се с путовања и примио дужности.

Петроградска полиција. Петроградска се полиција сад ракијо основала да је доследнан пажњи полицајне г. Спуја Поповића бити проводила на основу одређеног. О томе су служебне вести још довољ ушла Ње. В. Краља.

Пенсионисање. Министри на расположењу г. г. Вукосав Петровић, Јеврем Стефановић и Живко Живановић и члан државног савета г. Риста Вајловић пенсионисани су.

Вино. Као што поштовно умрлицу, у сваком времену, у последњем, са у ма које прописаном реворно. А и право је. Зар и даље жалости по овим реворкама које је она „изворно“ наређено. Још више, да ће се ти исто реворкама напојити с оном, која је на „горња“ у „Н. Д. Листу“ продајно. А да ће за се у тим отварима и жалу боље разумевати од — ветеринара. На овом месту, пред сеоским, помоћним и доктора „чувена и оца и на страни“.

Светозавска Вечарња Школа. Ушло у ову школу основне и ове године као и до сада од 1. септембра. Сваки се нашла ових школа, које ће желети да се ушиву у ову школу, да то учине што пре, како не би доцнили. У ову школу примају се Српчићи из свих крајева српских без обзира на године старости. Школа има три класе, основне и вишу, која се односи за радовном основном школом, и три класе припремне. Ово потпуно школске учење траје годину у школи бесплатно.

Српска Учитељска Задруга. Учитељско Удружење проглашење и ове године сазив главу Скупр српских просветитеља и учитеља 30. августа ове године. Осим се пошљају сви просветитељи учитељи и учитељице да нашле ове изјавите славу и своје присуство учитељу радост чланова тога удружења. Слава ће бити у осам. часова пре подне. Програм прославе доцније ће изложити.

Пенз. Ирод друштво фонда подузетнички, које стоји под највишим заштитом Његовог Величанства Краља Александра I, данашње своје седнице уврстио је у дневни ред и дневни чланарина на дан 6 тог септембра тад. год. ове године у свом састоји Капетанској Марта. О овом помену напомињемо сву ову чланови друштва да се што пре пријаве у редове добротвора и редовних чланова, да јавили свом поменуту присутности у у часом про подне.

Изложба. Сарадњи пашиу нашег природњачка на основу Сеоског Пољопривредног Друштва изложбе грожђа и поврћа, која ће бити у Земуну од 3 до 6 септембра с. г. Улазак је на изложбу бесплатан. У ће изложбу да ће се уложити сто ове врсте грожђа са свих се увозити о продајости истих у земуну, која је заједно на 20 јутара земље.

Обустављена предавања. Предавања дводневно-шестонедељних зимских друштва завода је обустављена.

ОДГОВОРИ—РАЗГОВОРИ

И дање и вољу Полуганинцима. Ш. Глас г. бр. 233 од 20. августа с. год. у потпису „Дала Демократија“ заканили јавља, као и „Др. Искрен“ 23 августа с. год. у потпису „Тотинац“, као је ктео ући у њихову код „Бурдук“ али сирну сам је дотакао једно нашег друштва од: *Ја! и Др.* Владан се лутало и подлашено крајем.

„Ја! Глас“ и „Др. Владан“ је то друштво било, али ово ни сирани „полуганинцима“ радост што се то десило. Протестовањима да је сте то истина, код се полуганинци јавља и нашег листа, а ако је и полуганинци јавља радите? Радили се или сердита ту јавља? „В. Глас“ то не осуђује, јако се радује и то свиђа, а тако и друге и ништа више. Ја! и „Др. Владан“ ће ту јавља у нарушно, да то није друштво полуганинцима листу. И ако се дешифрантима слуге тако високорочно славе ово „В. Глас“ опет не ће ништа, а ако ће ствар ипак може дати повода њиову руку да шуте!

Али и ако се дешава да се ствари шуја јавља полуганинци радују, опет ће ипак до може дешавати да се ни тако радују. Ако ће ово ће ако, Ја! и „Др. Владан“ ће ако не просто слатко је читати и та ствар радовати. Поштено се ће, да „Др. Владан“ ако ствари дала ипак у Тотинац, па се ће ако ствари ако ни да ће ако, ствари ако ће ако ће ако ствари ако ни да ће ако, ствари ако ће ако ће ако ствари ако ни да ће ако. Ако је ту полуганинцима, а ако ту глас „В. Глас“ ако ваздали и друге *Ја!*

ТЕЛЕГРАМИ

„МАЛИХ НОВИЊАРА“

(од 20. августа)

Букурешт. Пристојности Богдановић и Грибовић, који се налазе у истражном затвору као осумњичени саучесници по делу убистви пројора Краља Александра, признали су да сакупљању да хајдука, признали су да сакупљању да постоји разграната завера бугарскога комитета: да се дина живота Краља Карола!

Најена су и писма председника таканазиног македонског комитета, Сарафова, којима је утврђен горњи исказ. Ово саопште пројетељ је изјављено бројном броју по варошн. У народу велико огорчење, да ће ту завера ирску намеру Бугара сматра народ за увреду целе земље. Све живо тражи, да влада ишта потпуну сатисфакцију па ма тај захтев водили узукао земљу у рат.

Лондон. Вечерњи листови доносе телеграм секретара Ли-Хунг-Чанговог из Шангаја под 15. о. м. у коме јавља, да ће Ли-Хунг-Чанг отпутовати 0. о. м. у Пекинг. Секретар додаје, како је Ли-Хунг-Чанг добио вест, да савезници дозволавају Кинезима да уаму администрацију града Пекинга у своје руке.

**) Та у Софији је и онако већ ћивоглавни конзул са „шапом“ правог посланика, па и та је радикал!

СВЕТСКА ИЗЛОЖБА У БЕЧУ 1873. заслужену медаљу

ПРОФ. Ф. ГЛАЗЕРА ПРЕЂЕ (ПАЦЕЛТА АДАМА)

СВЕТСКА ИЗЛОЖБА У ПАРИЗУ 1867. једину награду за трг. школу

ТРГОВАЧКА ШКОЛА

ОСНОВАНА 1840.—БЕЧ, I. САЛВАТОРСКА УЛ. 10.

НАЈСТАРИЈА БЕЧКА ТРГОВАЧКА ШКОЛА

са два разреда за мушку младеж и једногодишњи стручни курс за младе људе, отвара се 17. Септембра о. г. по новом.

Ова најбоље уређена Бечке Трговачке Школа, која стоји под Државним надзором, у протеклим школским годинама имала је преко 1000 ученика, између којих је знатан број њих из Србије.

Сви школски дани у најкраћем времену подпуно образоване у банкарској струци. Предавања држе 43 стручна учитеља. За српске ђаке биће школе поред осталих има Директорија о њиховим постављањима. За остале ђаке све школе стоје на сами упраса на стан и храну. Програми се шаљу бесплатно.

Септембра 1911

Сопственик и директор Ф. ГЛАЗЕР
п. кр. Професор и пор. Сопственик.

Прво Београдско Пазидуг-ско друштво Милошевац

РАДИ ЗНАЊА.

Са овим стањем на 31. Децембра 1910. год. друштво је ушло у 11. годину свога рада. Ако се има на уму, да је друштво у почетку имало само 30 чланова, да је у току 10 година свога рада имало 1000 чланова, да је за то време исплатило 1000 динара, да је за то време исплатило 1000 динара, да је за то време исплатило 1000 динара

Телефон: — Уредништвo „Малих Новина“ бр. 169. — За г. Перу Тодоровића (Смиљево) број 136.

БРОЈ 236 — 1900
KLEINE ZEITUNG

МАЛЕ НОВИНЕ

НЕДЕЉА 27 АВГУСТ
LE PETIT JOURNAL

Орган свих оних слободу љубе, истине тиме, праведу воле, господе трпе, таме што говоре и тиме слуге стварима и сфери зле

ИЗДАЈЕ И ДИРИГУЈЕ **ПЕРА ТОДОРОВИЋ** ОДГОВОРНИ УРЕДНИК **МИХ. П. ЖИВАДИНОВИЋ** АДВОКАТ

КАФАНА „БЕЛИ ОРАО“ (ПРЕЧАР)

точи од данас врло добро грчко вино, црно и бело, као и старо бело жупско и то по 1 динар литар. У истој кафани је врло добар хлеб, пиво увек на чистом врлом роду. Врло добра вина, ракија, коњак и ликер. Препоручује се свима пријатељима и познаницима у истој кафани има све српске и стране новине, па гледаоцима чисто и пристојно. Радње ће се највише трудити да сваког добро услужи.

Д. С. МАРКОВИЋ
гостионичар

СТАН са свима удобностима у кући г-ђе Јулке Гарашанке, Кнез Михајлова улица бр. 27, од 1. Новембра ове године издаје се.

Обавештава даље г. Душан Недић трговац у истој кући. 1012

ЧУВЕНУ ГОСТИОНИЦУ

„СТАРУ СРБИЈУ“

у Пазарни

до железничке станице на најбољем месту, издајем под кирију од 1. нов. ове године, са 12 СОБА и свим потребним одељењима.

МОЈ ПАРНИ МЛИН у Азањи такође издајем под кирију под најбољим условима, ко ми за гаранцију за машинерију.

МОЈ ДУЋАН у АЗАЊИ издајем и продајем са аграном и еспапом, и још има дућана издајем под кирију у истом селу.

Црепану и дигалку са земљиштем и потребним аграпама и алатом издајем под кирију, а исто имање и продајем под врло повољним условима.

Ово сне издајну под повољним условима само абог тога, што се позајчим од трговачких послова.

Вршећу парну машину продајем под повољним условима на отплату.

Потребан ми је један калфа за ваљање сељачког сукна.

ВЛАДА АРСЕНИЈЕВИЋ
1007 трг. из Азање.

ЧЕД. С. БРКЉЋ адвокат, канцеларија на Зајечару и стално раз. 1014

МУШЕМЕ

За покривање робе и за грожђе за загоне као и за кола за арњење у разним величинама, имам на продају велику партију; продајем по фабричној цени.

Сава Раденковић
937 Дубровачка улица

ПОВЕРЕНИК

Јављам поштеном грађанству да сам добио од **I Свемалске Задруге** за узајамно помагање и у случају смрти, генерално пуномоћје за исту заступати могу овде у Београду.

На основу овлашћења је приман за задругу улазе и разред, и књижице подписујем.

Код мене се могу добити изјаве за ступање у чланство горње задруге и листе за збрке.

Посредујем за брзу исплату премија.

Овлашћени пуномоћник
горње задруге
АВРАМ М. КАЛДЕРОН
1010 улица Краљ Александра бр. 3.

У КАФАНИ СТАРОГ ЈОВАДАНА свако пивско сврше за тучицу од 5 литара па на више 30 пара дин. Пено 5 литара 60 пр. дин. 1015

ЈЕДИНО ДО ДАНАС У КРАЉЕВИНИ СРБИЈИ
ПАЛАНАЧКО УДВОНИЧКО УДРУЖЕЊЕ ЗА КРЕДИТ И ШТЕДЊУ

СВОЈИМ ЧЛАНОВИМА — СА ОДЕЉЕЊИМА ЗА УДАЈУ И ЖЕНИДБУ, ПОВОЉНИЦУ И ПОСМРТНИНУ

ПОЗИВА НА УПИС У ЧЛАНСТВО

Привилеј овог удружења потврдио је Принст. Свемаревски Суд под 19. Августом г. год. и регистровано под бр. 20655.

Основа овог удружења права појединих удружења назвала је неопходну потребу, да се оснује једно удружење, које неће носити конкурентски дух већ слободно кретање чланова, да своја права могу употребити, кад год то њихове потребе захтевају...

У тој сврси и основано је ово једнодневно удружење у Паланци (Смедеревској) на ратумској основи стварајући од прших наших сигурна, за напредовање, одређена средства.

Чл. 10. Чланови овога удружења, као појединих одељења, може постати свако лице без разлике пола, вере, народности, године старости и може сложена као у Србији тако и ван ње.

Чл. 17. Чланови одељења из Удаје и Женидбе имаће право на упису имућете се (удати се или оженити) но право на премију онако по истеку

3 месеци	500 динара	8 месеци	750 динара
4 „	500 „	9 „	800 „
5 „	600 „	10 „	850 „
6 „	650 „	11 „	900 „
7 „	700 „	12 „	1000 „

Чл. 18. Сваки члан одељења појединог стаје право на премију од 500 динара за дана улаза па за пост месеци чланства на случај смрти.

Пријаве мора бити поле уласа у чланство, но ако се пријаве члана доси, и после 1 пог дана од дана улаза, и такве чланови ће право на горњу премију и истеку 6 месеци чланства, а дете у том времену буде живо.

Чл. 19. Члан одељења на посмртнину стиче право на премију од дана улаза па за три месеца на 500 динара.

На случај да члан поле улаза 10 дана умре ник права на горњу премију, ако лишк складишена на пријем премије буду исплаћена само, што је и сва члан био дужан исплатити.

Ако члан престани три месеца ник права на премију од 500 динара, и за 6 месеци 1000 динара а после једне године 1500 дин.

Чл. 20. Премије за чланарину по истеку 1 месеца од дана над се обрва разред за полазу.

Пре улазу за Удају и Женидбу полазе се 30 динара по улазу може се положити 10 динара а остало на три месеца. Поред тога стални месечни разред за прва три месеца по 5 динара, и 0·50 пара дин. месечни улог. У свих 30 динара улази по 5 дин. на име жалбене чланова за сигурно плаћање разреда.

Члан одељења који поврати дуга све горе наведено, има сталног месечног разреда од 5 динара.

Дакле, ако што се на горњих питата неди, ово је удружење постављено себи у задатак: да члановима олакша све терете, који су их притискивали те да могућу чекати но 5—6 месеци чланства да тек онда да се зна (зацрта) и после неуче; а тако исто члановима Удајаше, да пријаву буде поле протекле рока чланства, а посмртнине по истеку, у свом случају ниже њих трећ свако права само и тога, што ваља плаћати дин до три дана.

Горња тога у свом удружењу нема никаквих одбитака при исплати премија на никакве таксиране и осталу ситну ствар.

Поштеноље на упис ове добре идеје у ово Једнодневно Удружење, молимо их, у што краће, да се за пост потруд, [illegible] трајност осигурања у толико више, што нам карактер једног великог посла, који мора бити и биће солидан у свим грањама свога рада.

Регистрирање по мора бити при уласу ник у ток чланства.

Моле се повереници, да се управе ове, и у што краће вакту у ток обрва славни програм рада.

Паланка, 20. августа 1900. г.

1015 УПРАВА.

СЛУЖБЕНО САОПШТЕЊЕ

Јучерашње службене новине донеле су ово службена саопштења:

Његово Величанство Краљ добио је од Његовог Императорског Величанства Цара Руског Николе II. као одговор на писмо, којим Му је јавио Своје венчање са Њеном Величанством Краљицом, следеће писмо:

Господине ми Брате, примио сам са свим нарочитим задовољством писмо, којим ми је Ваше Величанство изволело саопштити Своје венчање са Госпођом Драгом, херцог покојног Панте Љубинића и унуком војводе Николе Љубинића. Усвајајући ове пријатељства и лојалношт срдачне изразе, које Ваше Величанство Краљице, ја Вас молим да поново примите уверење о мојој искреној увазености, с којим јесам

Господине ми Брате
Вашег Величанства
добра брат
с. р. / НИКОЛА
Петрохов, 13. августа, 1900 године.

По налогу Његовог Величанства Краља објављује се, да се закаљано путовање Њихових Величанстава по унутрашности Србије одлаже за идућу годину због благословеног стања, у коме се налази Њено Величанство Краљица по констатовању стручних лекара.

Из Канцеларије Председника Министарског Савета, ПМБр. 278., Београд, 25. августа, 1900 године.

Његово Величанство Краљ, у Своју прокламацију 8. јула т. г., и у Своја Говорења, јасно је нагласио за себе циљ да дошоли, да се интриге промаје око Краљевског двора; да је Његова одлучна жеља, да се једном Краљевска кућа начини незакономерном и да се сва интриге далеко одстране, који изазивачка предузећа према Њему и према Отаџбини. После Његове проклamације било је још неколико таковних покушаја, преко којих је Његово Величанство пешто са презрењем и гнушањем. Но, пре неки дан банда Краљица Наталија послала је једног стварену поштанску врећу бизнису комораику њеном, у којој налаза најпогрднији и најнижи изразима Њихова Величанства. С тога се, по налогу Његовог Величанства Краља, саопштава: да се све интрите и сви говори напрени на то, да се Краљева кућа подрине, имају свагда исти као најдрачна предузећа, па ма са које стране она долазила, и ма ко их чинио, и да свако, који буде ишао на то, да мути спокојство, које и Краљу и Србији леки толико на срцу, не треба да се заноси никаквим празним надама и илузијама, већ да ће се према њему поступити као према нарушаоцу и непријатељу.

Из Канцеларије Његовог Величанства Краља.

Нови заплети у Африци

Нашим читатељима, који редовно прате што се у свету догађа, биће познато како се од прилике пре двадесет година у Централној Африци, у Судану изненада појавила једна сила, т. з. *Махдијина*, која се нагло ширио, па је у току мало година, разбивши у више битава мисирску војску, коју су командовали енглески генерали, основао неки део Мисирске области дуж горњег Нила, мало даи до ушора те велике реке. Том приликом освојена је и варош Картум, у којој је погинуо чувени енглески генерал Гордон.

Енглези, пошто су, изгледа, у битци код Тел-ел-Кебира, разбили Арабе нашему непријатељску војску и по њима Мисир, дуго су се спремали да потисну Махдијани и најзад под вођством генерала *Китченера* пошло им је за руком да га пре годину и по свршено разбију у битци код Омдурмана. И пошто је још лорд Китченер лако разнашли гроб пророка Махдије и његове кости бацили у Нил, да се на том гробу Судански народи не би могли више скупљати на хаџилук, дакако се да је Махдијам за увек уништен.

Но у ствари није тако. Махдијам ни сад још није мртав. Истина и други калиф *Абдулаи* и његово војсковође *Ахмеди* од Донгола и *Рабеф* у арапском Судану погинули су, но за то се сад појављује вера у мусломанског Спаситеља у земљи Сомала, јужно од Абисиније, на обали Индијског Океана, (Залив Аденски) и појавио се нови Махдија у лицу *Мухамеда-бен-Абдулаха*, од племена Долтајевона, на северу земље Сомали, која својим положајем делу под покроитељством енглеским, а удругом делу под номиналним покроитељством талијанским.

Тај нови Махдија нашао је нарочито много присталица у покрајини Огаден и пошо је сад друзове куда пропаше караване. И тамо су се Енглези решили да га нападну, заплели су се у рат с Бурима и с тога нису могли да изведу своју намеру.

Но у том покрету нису интересовани само Енглези него и Французи, који такође на северној обали земље Сомала имају нешто поседа т. з. наше обиму Обок. Али Французи гледали желевницу, која иде од Харар. побољали су се да би кашње те железнице у времености јако пале кад би се свакако до опасност која још прети од устанка Сомалиса, пошто су до сад потпуно апсолутно нема никакве опасности.

Мухамеда-бен-Абдулаха постајао сад нешто и већи, покрет се све више шири и више се већ могло тајити, да прилике у оним странама постају веома опасне.

И сад се умешао у ствар, абисински негус *Менелик*. Још новембра месеца г. 1899 послао је с једним својим војском генерала Бер-а у Огаден, да њихи таковима племена, која су се новом Махдији придружила, јер Менелик не признаје покроитељство Италије над оним племенима. Но генерал Беру известио је негуса да је непријатељ бројно толико снажан да га он са својом малеком војском не може покорити и негус заповедио му је да се врати.

Но негусу Менелик није за то одустао од своје намере. Ускоро за тим послао је у Огаден већу војску под генералом (или како Абисинци зову: ђенералом) *Бенгијем*, који је војску Махдијену 6. (19) марта ове године разбио у битци код Џиџ-Џиге, и, користећи ову важну победу, ушао је у Харар, који је од Џиџ-Џиге удаљен 90 километара западно од енглеско-абисинске границе.

Но и тај пораз није уплашио новог Махдију. У прво победе негус послао је одмах 8000 војника као појачање у Џиџ-Џигу. Већ у мају месецу стигле су вести да је Махдија Мухамед са скупљеном војском муслиманске по целом Огадену па до обале Индијског Океана и да с војском од 90.000 војника марширa правцем Харара да освети пораз код Џиџ-Џиге. И даље чуло се, да је неки *Сомалац* (Карао) *Интер* које је био раније аустријски официјер, па је дошавши примио неру пророкову објавио „свети рат" против Абисинције.

О том чудноватом потурици у своје време много се говорило; нарочито крајем г. 1896., кад је увалуј поскушао да преко Судкима продре до сада пок. ваиваре Абдулаха, носећи му неке књиге за војну обуку, које су биле написане односно наштампане арапским језиком.

И до сад се о тој војни, према вестима, које доноси „Журнал де Џибути", само толико зна да је негус Менелик скупио војску од 15.000 војника под командом ђенерала Бентија, која очекује напад Махдијених гомила. Но пошто тропске кише у овим странама трају до краја месеца септембра, а у то време се не може ратовати, то ће се тек у месецу октобру решити на ма чијој ће страни бити победа.

Али и у случају поновне победе Бентијеве устаници неће се моћи брзо угушити, јер је раширен на великом простору. Требаће дакле за то много труда и времена. А победа ли Махдија, опасност постаће за Абисинију и за европске поселе у овим крајевима, па и за Судан и Мисир толика, да ће се и у Европи морати обратити пажња европских конкурената — Енглеска, Француска, Италија, па можда и Немачка, која на југу има своју насеобину „Источна Африка" — да предузети ширење тога покрета по свима муслиманским земљама Африке.

Како се види, дакле, по целом страном свету нешто ври, т. ј. не цивилизовани део земаљске површине устаје против господарства европљана, и ми живимо данас у доба — колизија (сапеза).

Догађаји у Јужној Африци и у Кини заинтересовали су толики свет, да се они догађања у земљи Сомала поклонила мала пажња, па о тога их и ми доцас нисмо споменули. Но како се стиар сад почиње у велико развијати, то се и ови догађаји не смеју сметнути с вида, јер могу имати веома важне последице.

Шта буде даље занимено кад у своје доба нешто саопштимо.

КРАЈНИ ИСТОК

(Извештаји страних листова)

Вашингтон, 23. августа. Државни департмент саопштио је руском министарству спољних послова, преко Амбасадора, да изручење извршење дошло само случајно споразумења на Пекингу о примирју и повлачењу руских трупа из северне кине, а да ће се до даљњег, поред о повлачењу америчких трупа.

Берлин, 24. августа. „Национална-либерална" оцењују споразум с Русијом на основи, да се прва русска предлогу одговорила на пропозицију која није потребна за задовољавање реда. Но што руска нота нарочито намеро о напуштању стања у заливима од земаљских узлова, то се држи, да је то у вези с тим, што Енглеска одлаже у Пекингу. Сад страхи, који тако зване, слични су у погледу те ноте. Нема дакле наглашења да немачка политика нити тако, као и Русија, не жели ништа друго сада, но да настане што пре добре стање што пре и што је могуће с њиме силни.

Брисел, 24. августа. По једној депеши из Шангаја, „Ле-Хуи-Чанг" добио је од Руске упутство, да ће се он моћи спустити одређена сеоска одржавању кинеске области.

Лондон, 24. августа. Вечерња листова саопштавају доласку из Хонгконга од 24. о. м., по коме „Ли-Хунг-Чанг" добио је од Руске упутство, да ће се он моћи спустити одређена сеоска одржавању кинеске области. Сенатор је дошао, да је „Ли-Хунг-Чанг сутра оставити Шангај и отпутовати у Пекинг. Сенатор је дошао, да је „Ли добио из Пекинга наређење, да сенатори пристојно дочекивају Кинезима, да одмах предузму управу округа.

Пекинг, 24. августа. Један телеграм гувернера Нинг-Кине Јуанга јавља, да су адмирал Петоре и ђенерали Војов и Бајов тучо стигли у Сајтси. Јенерал Фрејт телеграфише 23. о. м., да је у Пекингу мир. Становници се нрадују у миру, који потпуно добро очекује наклад. Становници су изашли на градског километара ако нарочи удесили кинеску службу, која је показала, да се није нашло на непријатељ. Становници појединих места нрадују се на свој посао.

Берлин, 24. августа. „Allgem Berg" јавља: Како туторани Кнјеспој јавља под 'уторком из Чангчуа, исмчнут патрољ од 20 људи 3 пешадиске батаљона напали су 400—500 Кинеза код „Лаутуана. Борили су около 30—40 минута. На немачкој страни нису били тешка ранења.

Лондон, 24. августа. „Рајтеров биро" јавља: из Токија: 17-ог. Четврак уторака чланд Божанске скупштине одржао је пробијање Хуенинг и Чили. Руси напредују, да одвоје дозволу у ред молитвену да. Председ. „Рајтеровом Бироу" јавља: из Хонгконга: У Кантону расте нерад. Како јављају, наоружани су сви оближњи трговички дућани, који пружају страшну робу. Овде је опште расположење несигурности. Дуже се процесе главони, да ће бити немира о приликом „Фенвеи" 26. о. м. Свакако главони распростра су вешу хиљадама Кинеза.

БЕОГРАДСКЕ ВЕСТИ

Дипломатске вести. Румунске оправдане посланик г. Дијамапти опутовао је јуче и господом у Сиедерсо, да утиени подворске Њ. Величанствености.

Непознати утопљеник пронађе данашње, како чујемо, поранилу јучу сеанцу јер случаја нема се опасног доцно нашем главном сердалину г. Јелисијевићу, јер као со убеђени да се оглашавање стопра повадљеном судом и пресуђује на новчану казну од 100 динара, а нема и нигде у Србији сасвим одвојена а само и опасна је сасвим изузетак. Исто је увиђен и председник суда г. Јовановић, но опет је и наименовати један члан сенат, који ту одобрава Њ. В. Краљ и Народна Скупштина, чиме се непосредно свако писање у штампи. Сасвим јасно, сваг варљивац може свакога да опадне и изврши рад, учинити их г. Јанковићу, варљивци сачине је и одговорно одвојено данашно ново „слободарске ере", коју радикални органи у штампи тако одушевљавају.

Умирта наследнице. На основу члана 1. закона о уједању државних издавштава и закона од 22. октобра 1884 године новце опозвано Њеном Величанству Краљици Наталији у ентеру шпедне умирте је.

Не упознавању. Повереник Њеног Величанства Краљице Наталије Александар Симоновић, разрешен је од те дужности и стављен на расположење краљ. министарства за просвету. Исто тако је Краљ поставио другог, новог повереника пуковник Милан Милићевић, инспекторски помоћник и управитељ министар друге класе у Београду.

Министарски савет, о коме смо раније јавили да је гостао и поднео министру финансија свој потпредседник, потписао је у уторак вечери одговарајуће изјашњење обрадовао. Сведок се, је је свој указ у министарству протрпео извесне камене.

Царински указ. Уторачњем служебном изјашње доведе су данима указ по царинској струци.

Отпуштен. Љубомир С. Убавић, приврежени начелник трећа класе среза лепеничког отпуштен је на дужности службе.

Изгубио. У 191 броју Српских Новина од 25 августа ове године погрешно је штампан број стог члана. Има да Краљ Александар у Сиедерсо 20 ов. месеца, који има да гласи овако: „На предлог Нашег Министарског Савета, а о последњи на то, да се од 1 септембра ове године у Београду почне са обављањем горњих послова, имају колоније потребно оснивате за непосредно сређење и вршење) — на основу члана 66 у вези са чланом 56 Устава, Краљ Александар Сиедерсо решили смо и решавамо", — што он овим исправља.

Повишена финансија. За повишење финансију среза Београда постављен је г. др. Вока Николић, лекар среза горњег Београда.

Гласник. Једна сасвим нетачна вест бесплатно, да је за члана дана. сазета бити постављен г. Мика Ђр. Ђорђевић, посланик из расположају.

Нова управа. Председ. су наибрани нова председника и потпредседника београдске Ибеанске Друштва, јер су досадашње председника и потпредседника дали оставку усled повадног обустављања друштвеног дедовременог деловања.

Жалба. И ако у напред знано да ноће бити никаквих успеха, ипак смо ноћели указати управи града Београда против преписивачког рокова закупа варошког, којима је нам плаћан породицам Јаковљевић, који је тек дана

истекао, што је у нашем листу написано и доносе белешку „Гласник". Истина, по њему о изнами за „веом почетак" задовољи су само судом о не одлучује, али, ето, у овој жалбе „слободарској" ери могуће је то, да, и и ако јасни закони, полицијске власти суде и пресуђују ако, учињена у нашим, за нас овај задатак.

Стара песма. Пресуђује је квару варошка већина о тог дана вагона нашег главног сердника г. Светозара Јаковљевића због белешке „Гласник" у прелиминарни број! Домета свакако је ова пресуда врло: за штампарске старе полицијски власти и нама знати и нашим знати. Али о томе нема говорити у идућем броју.

И четврта. Добили смо у овој слободљивој ери и четврту тужбу због белешке о великаће министра, г. Јанка Вукићевића, коју смо објавили из полуслужбеног „Н. Дневног Листа."

Бродарска несрећа. На дољем Дунаву, у близини Оршаве, догодила се страшна несрећа Пароброд „Сирена", којима јадили оршавска друштва, пуно је за воду пловиле. У близини Клађова дуже на ремонтну машин. Страшна експлозија разлегла је по околини, која брзо је и пожар. У трентутку експлозије била су на броду 3 трентутка: 2 машиновођа и четири матроза, сви су изгубили живот. Један машиновођа и четири матроза изгубили су живот. Један машиновођа и четири матроза изгубили су живот. Један машиновођа и четири матроза изгубили су

НАЈНОВИЈИ ЦЕНОВНИК САТОВА
ЉУБ. С. ПЕТРОВИЋА

Београд, Кнеза Михаилова ул. бр. 86. спрам Делиске Чесме

бр. 1. Сат џепни отворен полурекордер дин. 6.—
бр. 2. Сат џепни отворен регулатор дин. 8.—
бр. 3. Сат џепни посребрен, руски емајлиран са 3 капка дин. 18.—
бр. 4. Сат чешки посребрен са три капка емајл дин. 28—
бр. 5. Сат злато плаше са 3 капка емајл дин. 30.—
бр. 6. Сат сребрн са 3 капка цилиндер рекордер дин. 20—
бр. 7. Сат сребрњак 3 капка емајл ремонтер дин. 35.—
бр. 8. Сат сребро пуца са 3 капка руски емајлиран са исклеваним фигурама (за нарочити препоруке) д. 36—
бр. 9. Сат златни женски са 3 капка цилиндер дин. 40— до 46.—
бр. 10. Сат будилник „Либа" дин. 8.—
бр. 11. Сат будилник с музиком дин. 15—
бр. 12. Сат дугмени регулатор у годину један пут намештајући са набавком дин. 130—
бр. 13. Бронзана са есетографијом за прсту возову дин. 20—36

Прокрчућујем овамо као и све остале златне и сребрне, дамаскиране и брилијантске ствари по врло умереној цени са гаранцијом.

Поручбине као и сигурно их упутљивости шаљем уз поштанску пошуку.

Примам у замену и куцајем старо злато и сребро. Заложивање у општ овоју завода куцајем по највишој цени.

Радимо посрамљивање сатова, злата сајрајисог и осрнитуре шаљем на жељу цртежима са опитним цењеним.

883 **Љуб. С. Петровић**
часовничар и ювелир

1000. ДИН. ДОБИЋЕ

КОЈИ ДОКАЖЕ ДА ЈЕ

ЛЕСИЈЕ ФЕНИКС

Са мојим се сиро рубље и остало, без сапуна, соде, пепела и клора ве рубље бељаше

На против немилом праћи рушни немилом, а рубљу деструпе дугогрлости.

Фениксом се пере по шесто произвођени свету што се и у Крал. Срп. држ. потрошње чини.

Сви чеки, и публици стављају на расположење стручњак хемичар Крал. Срп. Дунав. Лабораторије на коју ће наведену неспиност уверити и увиђети се.

Лесије феникс продаје се у следећим радњама:

У Београду, у гла. стовишту код Сима М. Лазаревића код „Ка мале" код Петра Брајковића трг. Милошевић код Паука А. Николића трг. Теразије код Бошке Васића трг. Добрачина ул.; код Милана Лајића трг. дорћол (за немачке код Пеила Поповића трг. Босак, ул. (за чукатлија); код Ан. Лазара Јовановића трг. Сарајск. ул. (Б кауч

У Београду у гла. стовишту Крал. Србије:
У Аранђеловцу код Ивк. М. Марковића трг.
У Пожаревцу код Паука Д. Вицу и компан. трг
У Ћуприји код М. Растића и сина трг.
У Нишу код Гаврила Јовановића трг.
У Зајечару код Илије С. Милановића трг.
У Шапцу код Растића и Радојковића трг.
У Смедереву код Николе М. Николића трг.
У Ваљеву код Сте. Вилотијевића трг.
У Пантелеју код Аранђела А. Вилотијевића трг.
У Пиролији код Браће Јовановића трг.
У Младеновцу код Ивк. Ц. Илића трг.
У Г. Милановцу код Браће Андрића трг.
У Крушевцу код Бобовића и Спасића трг.
У Јагодини код Браће М. Марковића.
У Лесковцу код Лазара К. Радовановића трг.
У Врњачкој Бањи код Димитријевића и Настасијевића трг.

Цене су за г.г. потрошаче без разлике за Крал. Србију следеће:

1 пак. од 1/4 кгр.	0.30	(2 за 0.55)	п. в.
1 „ „ 1/2 „	0.50	п. в.	
1 „ „ 1 „	0.90	„ „	

1 килог. на иеру 0.80 д. Упуства код сваког продаваца бесплатно.

За своју немеприваност обрабити се глав. стоиаришту за Крал. Србију: Сими М. Лазаревићу трг. Београд.

При куповини и употреби феникса нужно је добро пазити на оригиналне потписе:

827 J. RICOT PARIS.

Нова Трговоачка Штампарија (Кнеза Михаилова улица)

ОБЈАВА

1. Дућан са свима налозима и уређајима.
1. Вешерију одсматак на 1 спрату можете и ви имплицирају надаље са свим од њиху; зима умирена.
1. Дућан са инвентаром и без њиху се од 1 Новембра; улица Кнеза Михаила бр. 8.

904 РИСТА МИЛАНКОВИЋ.

ТРГОВАЧКА АКАДЕМИЈА У ГРАЦУ

Абитуријенски курс

Једногодишње трговачки курс за завршене више средњих школа који су вољни одати се трговини или индустрији, или полицајским (правним) који желе своје знање проширити.

Опширније прописе шаље дир Direktione-Kanzelei, Kaiserfeldgasse № 25.

949 Директор Ј. Бергер.

КУПУЈТЕ ШВАЈЦАРСКУ СВИЛУ

Тражите најуже свилу новости у сваком броју и бојадисању свили.

Самоправитељи свилени шивени чувају, Карл Сајбић свилу и свиле са правце за одело и бархат на цену 1.20 по метру.

Ми продајемо за Србију само директно на правите, а свилени шивени свилене катофере са шивеном сарвене и свилене шивене у кући.

SCHWEIZER & CO., LUZERN (SCHWEIZ)

Seidenstoffe-Export 120

ПОЗИВ НА УПИС

У ПРВО БЕОГРАДСКО ПАЛИЈУЛСКО ДРУШТВО

„МИЛОШЕВАЦ"

за порођај, свадбарину, доживотну премију и посмртнину

Правила оснива друштва потврђена су од стране прекоспешког суда за трг. Београд 10 маја ове године под бр. 11482 и уписана у регистар бр. 2.

Ово друштво има три одељења, за порођај, удају и доживотну посмртнину и премије на доживотно осигурање.

I. У одељењу за ПОРОЂАЈ, плаћа се: на име уписнине 2·50, за ову жену 0·60, за рекорнин осиг. 1·50 и за сваки месечни улошак одлаже 8 динара, свега 12·60 динара а после редовно сваког месеца по 2 динара на ову жеиину улаже.

Премија је у сво одељењу по шестој 8 месеци од дана уписа за свако посебно једно жеиско 1 000, II, 600, III 700, IV 800, V 900 а за свако дете по 100 динара више.

II. У одељењу за УДАЈУ и ЖЕНИДБУ, плаћа се: на име уписа 2·60, за иншиницу 0·60 динара одмах при упису, а после до 10·50 динара, која се исплаћује у року од четири месеца, поред тога плаћа се на име редовног месечног улога као по 2 динара месечно до удаје или женидбе.

Премија је у овом одељењу по шестој 8 месеци од дана уписа па до једне године, разрезом од свеког члана по 0·60 динара. После свеког од једне године, закључно до пиљарице 5 година доношења се разреза са 0·10 динара на члана; а по напрестку пете године чланство ће сваку годину по 100 динара више.

III. У одељењу за ПОСМРТНИНУ и ДОЖИВЉАЈ плаћа се: на име уписнине 2·60 за иншиницу 0·50, за рекорнин осиг. 1 динар и на 7 месеци по 1 динар месечног улога 7 динара, свега 11 динара.

Премија је у свом одељењу, у случају смрти по шестој 1 месеца 50 динара, 2 месеца 100 динара, 3 месеца 200 динара, 4 месеца, пети и шести месеци 500 динара, за 7 месеци 600 динара, а даље до године дана за сваки месец дана по 100 динара више, тако да је за годину дана премија 1000 динара а за дале по 10 динара месечно сваки дале до стиче ову од 6000 дин. Премија се доживљај прилаже члану за пет година 10000 динара а свако дале године по 100 динара више. У случају раније смрти, дакле пре стечене права на премију доживотну, оставиоци умрлог лице се посмртнина, на коју је према чланству стекао право.

На свеса свеса а изречено на њених улога и сразмерно малих премија, свеке је другову осигурање спокојно и стално напредне, а члановима дата је гаранција за свој живот, у случају да сиромаш, са осталим на истиноко осигурање на премију. Услед овакове гаранције треба поклонити им уше.

Сви ови чланови друштва биће умишни на у које одељења на ни су положили своје уплате по пропалимеју табели или другу од дана уплоа уплату или на пта, која у најкраћем времену сад дру иницира, јер у противном нека прашину себи последице које ни на основу правила стиче. При вољању иоеда трећа слата имењену и 0·20 дин. за тампарије и канцеларијске трошкове.

Ово друштво прима уше и на Вољеново друштво на свадбарину и посмртнину, а тако исто и ово прима уше и остало на ово друштво по закључном споразуму. И на остала друштвина вољујуће се опорукуе ито ће се објавити.

Канцеларија друштва налази се у кући г. Јанђка Јанковића капара, Гагарина улица бр. 16 и мајор Илића бр. 9 Палилулац.

11. Августа 1900 год. Београд.

1002 УПРАВА.

Одговорни уредник М. П Живадиновић

Телефон: — Уредништва „Малих Новина“ бр. 169. — За г. Перу Тодоровића (Симљево) број 136.

БРОЈ 238 — 1900
KLEINE ZEITUNG

МАЛЕ НОВИНЕ

УТОРАК 30 АВГУСТ
LE PETIT JOURNAL

Орган свију сл. власеоца куће, истине ради, правду врши, сиромашну тишти, тешке ствари говорећи и тамне случаје отклањи и оригинал мисли

КЛАСИНИ И ДИРЕКТОР **ПЕРА ТОДОРОВИЋ**. ОДГОВОРНИ УРЕДНИК **МИХ. П. ЖИВАДИНОВИЋ** АДВОКАТ

ЈЕДИНО ДО ДАНАС У КРАЉЕВИНИ СРБИЈИ
ПАЛАНАЧКО УДОНИЧКО УДРУЖЕЊЕ ЗА КРЕДИТ И ШТЕДЊУ

СВОЈИМ ЧЛАНОВИМА — СА ОДЉЕЊИМА ЗА УДАЈУ И ЖЕНИДБУ, ПОВОЉНИЦУ И ПОСМРТНИНУ

ПОЗИВА НА УПИС У ЧЛАНСТВО

Примила овог удружења потврдом је Нрвост. Смедеревски Суд под 16. Августом т. год. и регистровано под бр. 20655.

Основа овог удружења правила поредивши удружења потребу, да се сећују једно удружење, које неће носити конкурентним дух већ слободно пристање чланова, да своја права могу користити према потребама интереса...

У тој сврси и основано је ово Једнодушно удружење у Паланци Смедеревској на разумеју основа споредно, од којих ваља читати, да највећење једне од најнеопходнијих удружења.

Чл. 10. Чим неки члан постане члан удружења одмах може постати свако лице без разлике пола, вере, народности, године старости и места становања само у Србији тако и ван ње.

Чл. 17. Чланодељак за Удају и Женидбу има право само по упису навести се судити се или оженити но право на праву сваке по истеку

5 месеци	500 динара	8 месеци		700 динара
6 „	550 „	9 „		800 „
7 „	600 „	10 „		850 „
8 „	650 „	11 „		900 „
9 „	700 „	12 „		1000 „

Чл. 18. Сваки члан одељка плаћа овог стало право на премију од 500 динара од дана уписа па до шест месеци чланства на случај смрти.

Потребе може бити после уписа у чланство, но ако се пре по члана дели и после 1-ног дана од дана уписа, и такве члан има право на горњу премију и истину 6 месеци чланства, а дете у том времену буде живо.

Чл. 19. Члан одељка за посмртнину стиче право на премију од дана уписа па за три месеца на 800 динара.

На случај да члан после уписа 10 дана умре има право на горњу премију, ако дата одељења по приреди премије буду попуњена, ако, што је и сада тако без изузеци попуњени.

Ако члан премине пре месеца има право на премију од 600 динара, а за 6 месеци 1000 динара а после једне године 1500 дин.

Чл. 20. Премије ће се исплаћивати по истеку 3 месеца од дана када се обавио рапорт за исплату.

При упису за Удају и Женидбу у подељак до 30 динара ако при упису може се положити 10 динара а остало за три месеца. Поред тога стално месечни рапорт за прво три месеца по 5 динара, а 0-30 пара дин. месечни улог. У свих 30 динара уписано је 5 дин. на име научног чланова за сагуђо плаћање рапорта.

Члан одељка за посмртнину плаћа сво горе наведено, сем сталног месечног рапорта од 5 динара.

Дакле, ово што се на горњем месту каже, ово је удружење постављено само у корист чланова одељка ово горе, који су на приложењима те за горњу чекати не 6—6 месеци чланства па тек онда да со зове (плати) и после плати; а само исто члановима новчаног, да пређу буде после протекле једне чланства, а посмртнине по истеку, у свом случају наше пак губе горе горе наведене, тога, што ово одељење доживотно да не стоје јаког.

Тежиште тога у свом удружењу нема никаквих одбора већ решавати правила на месечном састајању а сетећи што нам не да друго.

Повољнијих на ово нас добре друге у ово Једнодушно Удружење, молимо их у што краће, да се на нама изуме, без ме је тражност сентурама у тешко нашо, што нам карактеристичке начела, који мора бити и свако слободан у свима правима свога рада.

Регистрирано на мора бити при упису већ у току чланства.

Моле се повернити, да се управи што, и у што краће време улогу у свој обћани планови програм рада.

УПРАВА.

1016

Паланка, 20. августа 1900. г.

ПОВЕРЕНИК

Јављам поштованом грађанству да сам добио од I **Савамалске Задруге** за увођење помагање и у случају смрти, генерално пуномоћије па исту наступати могу овде у Београду.

На основу овлашћења ја примам за задругу уплате и рапрез. и књижице подписујем.

Код мене се могу добити изјаве за ступање у чланство горње задруге и листе за зајам.

Посредујем за брзу исплату премија.

Овлашћени пуномоћник горње задруге
АВРАМ М. КАЛДЕРОН
1010 улица Краљ Александра бр. 3.

ДОБРА КУВАРИЦА може одмах добити место с месечном платом од 36 динара. Упитати админ. овог листа. 1017

МУШЕМЕ

За покривање робе и за грађе за вагоне као и за кола за арање у разним величинама, имам на продају велику партију; продајем по фабричној цени.

Сава Радеишковић
987 Дубровачка улица

СТАН се сниже удобностима у кући где Јулке Гарашанке, Краљ Михајлова улица бр. 27, од 1. Новембра ове године издаје се.

Обавештења даје г. Душан Нешић трговац у истој кући. 1012

ЧЕД. С. БРКИЋ, АДВОКАТ, врати се са повећа из Зајечара и опет рад. 1014

У КАФАНИ старог МАЛДАНА често вишно кирше и тушеву од 5 октобра па на овамо 30 пара дин. Пиво 5 октобра 40 пр. дин. 1016

ЈЕДНА БОНА која говори српски и немачки тражи место код неке деце. Уме и шити. Упитите адм. овог листа. 992

И НАША РЕЧ

У нашем броју од прошле недеље донели смо саопштење Канцеларије Њ. В. Краља о извесној карти поштеници, коју је писала Њ. В. Краљица Мати *Наша чија* своме бившем жоморнику.

На тај погађај реелстовали су сви полуслужбени листови, па и други, који то, можда, нису, нападајући због тога Њеиног поступка Њ. В. Краљицу Митер.

Можда ће се и од нас очекивати, да и ми у тој ствари кажемо нашу реч, и с тога узели смо перо у руку да напишемо, ево, ово:

У последњем заседању Народне Скупштине учињене су неке измене и допуне у кривичном закону, које је Њ. В. Краљ санкционисао, те оне данас имају *снагу закона*.

Међу тима изменама налази се и ова: *Сматрали су од чарочнику законику закона Краљева Родитеља и утврђена је казна за свако ово прекршења или грађанску коју би се учинили да ма ма у чем или ма у колико утрпе.*

И кад је тако, кад су Краљеви Родитељи нарушењем земаљског закона постали *неприкосновени*, биће је памети, да се ми у критику Њихових било речи или дела упуштати *не смемо*.

Истина, дистонима, које смо напред поменули, било је допуштено да се у таку критику упуштају, но ми не ужинамо благовољено полицији, као што га ужинају они — а то доказују четири тужбе које су нам на врат обешене у току од само месец дана, а и ово полицијско казивање нашег главног сарадника — па с тога, забуни да се *прими нас* не би употребили поменута нарочита кривични закони, нама су запушена уста и ми у погледу реченога саопштења Канцеларије Њ. В. Краља не можемо учинити ништа друго но што смо већ учинили, то јест ми смо га просто саопштили нашим читатељима.

Тактика Неваљалаца

Они око „Дневног Листа“ — а ово се ко ми је глава — баш су страховити неваљали. Они су толики неваљалци, да им на целом широком свету у неваљалству равних није могуће наћи. И пошто они то знају и признају прегли су целом својом снагом да представе и други свет као неваљао, надајући се тако, да ће лакше и сигурније постићи своје одвратне сврхе.

И за тај свој „красни“ посао изабрали су нарочиту тактику, мислећи у својој покварености да ће читаоци публике тако обневидела да ту њину „мајсторску“ тактику прозрети неће моћи и да ће им, према томе, ићи све „као по лоју“.

На рачун им поквареније „Мале Новине“, једини данас у Србији лист који неће да се управља по туђој памети него својом сопственом, ишли, јер држи да ће само тако искрено, право и корисно послужити *Краљу и Отаџбини*.

И чим ти неваљалци зину да поткупују у народу правити забуну како би данше могли лакше до своје правог мете, „Мале Новине“ потегну с места тешком топузином своја пера па пређе те неваљалце по лабрди. И с тога толика цика и вика с њине стране, и у својем необузданом бесу што се с „Малим Новинама“ не могу борити изгубише и оно мало памети што су је имали — ако су је кад имали.

Но, ни у њеном овога чланка реконсо да ћемо говорити о тактици тих неваљалаца, па да пређемо даље на ђу.

Неваљали око „Дневног Листа“ хвале се: како су они људи *устални, парламентарни и слободуми*, и кад би они то у истини били, знали би за врло празнило устални, парламентарни и слободоумни, који пређе тога *Да се личност Владаоца ни у ком случају не сме уносити у дискусију.*

На шта раде они: *Нема броја тиме листа у коме они неће непридосежну личност Његову Величанства* [illegible] врло добро, да ни „Мале Новине“ на том путу нити хоће, нити могу, а ни ти сами следити. И јер то врло добро знају они то и чине мисећи да ће тако „Мале Новине“ запушити уста, јако неби могле претом показати на неваљалства тих правих људи око „Дн. Листа“.

Они и, пр. дан за даном нападају бившу владу и истичу као нејаки нагтеки грех што се. бијаги, закључала за личност Владоочеву и што је, бијаги, за свако своје дело говорили: *„Тако каже Господар; то је воља Господарева“.*

А шта раде они, почевши од 12. јуна о. г., т. ј. од дана кад су почели нападати, т. ј. од кад су помислили да је то као у воску, да не моћи неограничено да врашљу по овој нашој дивној али измученој отаџбини: *Изкључоо* за то, што је њина компанија у доста дугом њину тодина по њој, на несрећу оне земље већ прошала!

Ево, шта раде! Ево шта раде: *Нема дана кад у свом листу на сва уста не вичу: да је све ово „воља се десило после онога суда“ напостоли, воља Господарева...* и тиме хоће да свако самостално мишљење у овој земљи, коју проглашавају за уставну, парламентарну и слободоумну — *уруше*, како би, наравно, без икакве светле потстицаји циљеве, *који су далеко од истинске, верне и предане службе Господару и Отаџбини.*

Они жуто које пређашњу владу што је, против уставног правила, бијаги, скидала терет *одговорности* са својих леђа, који једино и искључиво њу и *краља* да, па га пребацивала на леђа Господарева.

Но шта раде они? Помињу ли они ма где и кад: запосет и вољу — разуме се вољу, која је основана на људским законима — садашње *одговорне владе!* Не, они то никад и нигде не помињу. Они непрестано кичу за *„све ово што је се десило после онога суда, вољи и запосети Господареви“* и прете свакоме ко би се усудио имати ма у колико самосталнос мишљење, не о делима Господареним, јер та у свакоме случају *морају бити и остати*, за свакога *неодлучне* и у истини уставног грађанина, *ван свake дискусије*, него о делима *владе*, или тачније речено: *циглог једног министра*... да не бити проглашен *за некоректа, четвртог* слугу Краља и Отаџбине, управо за — *издајника!*

И ето сад нека читалачка публика сама оцени: каква је то банда, која се зацарила у ступшима „Дневног Листа“. Нека читалачка публика сама оцени: да ли чланови те жалосне банде имају иколико само и појма о уставности, парламентаризму и слободоумљу?!

Но и то још није доста. Та стидна банда у „Дн. Листу“ ракалила се и нема дана од ње, а да не — *неприкосновеном бонду*, вичући у сва грла, како су придигнуте огромне суме из тога фонда и како га је неко — *покрао!* То чини, наравно, све у намери да на неома *лак* начин осуњачи људе који су од 11. октобра г. 1897 па до 9. јуна о. г. били на управи земље, а и оне, који тек по пуноћи *моралних* грађања помагали било речју, пером или делом.

Та стидна банда рачуна при том на необавештеност *маса* — чисто загаговшки! — и мисли да ће њој незине *клевете* овако најлакше упалити.

Њој тако изгледа, пошто нимало интересује државни пословни познаје *природу* дисконзионог фонда, коју природу већ само име тог фонда обележава. Јер шта значи *дисконтација?* Значи: *расположење*, т. ј. значи да је тај фонд [illegible] на расположењу да се употреби за шта он за потребно наће.

Свако ко се интересује за државне послове, зна даље, па је то *тајна, моралних фонда, а коме њено руководилац није дужан давати никакве рачуне, сем једино и искључиво, јер само њима правда за све ово.*

Такви фондови постоје у свима државама, јер без њих било би немогућно корисно управљати државом.

И пошто је тај фонд *строго поверљив*, јер иначе не би могао постићи намењени му задатак, то је блазу ће мати да о његовој употреби *неће и не смеће* нико сем доточни министар (са горе напоменутим изузетком) и с тога лица, која примају паре из тог фонда, у њиним случајева, *не дају прописивање за примљене паре, јер се за њих тек у најограниченију законом не сме знати*, него им даје паре *лично* дотични министар (или његов најмитимији заступник), а *фонду* ове *прописане* по закону *паре сам тај министар*, као би се при обрачуну дотични благајник могао искалати са потребним документима. Па и те признанице, *чешто* се по извршеном обрачуну.

И кад је тако, а тако је у истини и *мора* да буде тако, *шта мору да умеће министарске* признанице, које су се у том фонду еventуално нашле у моменту промене кабине та?

Зар у истини значе, да је неки, који се нашли забележен, као министарски признаници, министар у истини — *„кокоро?“*

О том нека руке читателъ који су то или већ раније знали или су о том тек сад обавештени.

Но стидна банда у „Дн. Листу“ то врло добро зна и прави се сад луда. А у којој циљ? Ево тај њезин циљ.

Она би хтела да одлозеји дотичног министра толико, да заборави на дужност које није разрешен и он онда кад није више активни министар, *т. ј. на дужност да чува државне тајне и да о том не ни у ком случају, без допуштења Владаоца, у јавности не сме говорити*, јер би иначе доспео у руке неумитном закону, који неумољиве те дужности *строго* као *злочин и најжалија га најстрожим казнама.*

Та стидна банда хтела би дакле да извуче дотичног бившег министра да уладине у та тајна, грех, па да онда може с правом у сва глас узвикнути: *„Не реконсо ни да је ово правила државних?!“*

Је ли ови сад свако јасна тактика стидне банде у „Дн. Листу?“ То подне кукавице, нападају људе који се *не могу и не смеју бранити!*

О тој тактици нека сад пресуди читалачка публика, а ми тој стидној банди повикујемо: Узалуди вам труд. Сувише сте блесави да би ма кога преварити могли.

Што се пак тиче нашег плесника и директора, његова издања од 22 о. м. (бр. 235. „М. Новина“) говори тако јасно, да се стидна банда у „Дн. Листу“ узалуд труди, да је изврне.

БУГАРСКА ЗАВЕРА

Једна изразита *лица* дошла је, како је приликом изрекла *Народна Скупштина* на последњем заседању, у Србији одавно завери на нашу *против* уједињење краља Фердинанда, краља Милана Обреновића, Б. Краља Александра. О том предмету зашла је *Будућност* „П. Лазар“ овај.

У нашој Скупштини, које је упутно проведена *Народна Скупштина* на последњем заседању Јована Трајковића које *лесном* изјава учинила у убиству Фетовском, нашему *сељаком* говори он о *политичком задатку*, што се *не* зна *ни* *ни* *ни*

КРАЈЊИ ИСТОК

(Иностране странице листова)

Лондон, 20. августа. Листови доносе један телеграм из Шангаја од 24. о. м., по коме је Јапан најзад нашао своју готовост да пристане на услове предлога о ослабљену трупа на Пекингу. Међу тим Јапан тражи гаранције за то од осталих држава на последњој. Дакле, представа Јапана чини се завршена од формалног гледишта. Каже, да се Пекинг напустя и од предлога Јапана, да се одмах пристане о њему у основи, мисли поштено, уз једновремено уверење, да ће рат бити окончан. — Овакова тврдокорна намера добила је од трговачких комора у Јапану велику радост; оне очекују скорашње трговачку сезону у Кини и то док се не постави ред, доноси вода и напасти чиновнике не нашао. Пошто пошаљу своје трупе у Кореју, са свим ће напасти уклад страница у Кини. Ово телеграм саопштен је лорду Солсбирију.

Берлин, 26. августа. „Волеском Биро" јављају 24. о. м. из Лондона. Лорде су се поучили да су трупе Јапанске војске, које су биле напредовале у Кини.

Штетин, 26. августа. Из аутентичних извора, говорници Јутеранског синодалног друга Њихалска кажу слеће: Ја се ни мало не бојим за будућност, јер је с нама Бог, који ће нам помоћи.

Келе, 20. августа. „Келнишн Новишнаја" јављају под данашњим из Берлина: Вашингтонска поста о комитском предлогу за ослобађање 2 пољску могућствена. Ако је тај, онда заиста говори сва штампа, која да је потребна по последњима. Немачка није учинила такав предлог.

Лондон, 26. августа. „Стандарду" јављају 17. о. м. из Цариграда, да је Порта 15. о. м. у најсвечанији варош Пекинта ни равно канцеларије Русије и Француске уједи су изјавио, и тако исто Немаја и Америчкаја; али сеглено и Аустријска уједи су свима Јапанским и Јапанским морска бродова и осталим заштита напуштено су Пекинг. — По једној депеши „Дали Телеграфа" из Кантона од 23. о. м., изгубљени за ширина Тајну добио је 20 рана, а 2 убијена. Један пар сам себе одгушује да је ужасе, што су се стварно ранило до седмично очајно рана. Пашко упућује све непријатељске телеграфе, да се одрже одбрањену мир, да буквалнице тешко и да спрече да и приближно Напоно брано од свету смо-шести.

ДОМАЋЕ ВЕСТИ

Природне-летешке спечивости. У ови дана редовне духовне покрајинске синоде Бого Лазаја, блаженопочивших Кнеза Михаила, дошло на дан 3 Септембра т. г., Шумадијско Бого Лазаја природне у Крагујевцу богату палилову кућа и радње летешке летешке утешаће се бостан ове покрајине. Пошрпне су за ово свечаности народног. Народ је свети ове свечаности и у свом свечаном Одбрбеју је до свечаности. Одбрбеју је до свечаности, ко што је најславније. Дарења је дом железнице кадла је народну свима становима, да за Крагујевац воду пуштавања кола бо-шарпе, које је за ову прилику, као и за одлазак поена од 30 о. м. до 2 септембра 7 ид. м., за повратак од 4 до 2 септембра 7 ид. м. ова железнице уверена и ова железнице других така.

Како је Крагујевац пријатно место за излете и како путовања сада за свеје железнице правила до одмах добу до-шарпе у полошени број, то се Крагујевац може надати многобројним гостима.

БЕОГРАДСКЕ ВЕСТИ

Аудијенције. Њ. В. Краљ благоволео је примити у аудијенцију г. Мишу Ђ. Ђорђевића начелника министарства и пуномоћног министра на расположењу.

Лечне вести. Г. Ива Павловић, досадашњи дипломатски аташиман у Софији, прешао је из Софије у Београд.

Постављен. Г. Радоје Радојловић, члан управе српског монополског друштва, постављен је за вр. начелника одељења за телеграфе и телеграфске одношаје министарства грађевина с 1000 талира годишње плата. Ово је рад начелника саружине среће плати.

Два предлога посланичка „дветара" — Чувена „доктор" и у нас и на страни, као што по варошким рановима него по свима научним радовима, на које нико не зна, дошао је са новим на новако доста је „дветара" у нашем „народном" Хербертовом праћу. И прави један предлог он је да се учишиште у противници, где у свакој другој земљи. Како постоји школиште, свакојаку једновремене школске потребе, да нема школују од дотичних родитеља. Другу је још дуготрајан. На прво своју учитељском он предлаже да учитеље и учитељице образују учитељску посебну друштину, да да буду по стране школама и градовима и варошју... Нисмо вишеочигледни изборавља ја, да је слични и говорни орган у свих градова у целом свету напоредни, и да учитеље у општо мису стојати у ма које друге друштво, музичке, гимнастичке и т. д.) само до у дневнике, на ако да сви напредњачки орган ни и државна сатру. У општо на општа „доктора" прелио је примирити —

Лепа појава. У понедељак 28 тек. ми. у политехничко-техничком институтском Трибунала обавала се ново лепа и дирљива свечаност на чиновничку жалост. Сви чиновници одељења покупили су се било ово да се опросте са својим старим другом, Ђорђем Ивановићем, умировљеним шефом пут: Жежо, а затим се пожелели са свима срећно, право поштено честитања.

Пагреб. Јуче у 10 часова пре подне скрпљен је гроб Д. Стевановића, Ђ. Бакића у пенсији, га воливо учешће најугледније грађанства београдског. Вог да му душу прости.

Забава с играњем. Позивају другство „Вилосав" приређује забаву са играњем на дан 2. септембра у просторијама Српског Шпанијска код Прве Мачка, са одабраним програмом. Моле се пријатељска господа која но добају позивница, нека јављају јако ово позив.

Почетак школе. Задатак основна управног и надзорног одбора I-ног друштва фонда пословитељског, које стоји под највишом заштитом Његовог Величанства Краља Александра I, једновременог заштитника основне школе Г. Јована Шапкића, секретара говорилног комисија у Варшави за учешће услуге свако друштву. На основу горња одлуке управа друштвена и одбора горњега је одлучила да ове школе Хаљу своју основалност за учешће услуге.

Курс. Јуче је на београдској берзи курс наполеону био 21·92 а форинта 2·26 динара.

ОДГОВОРИ—РАЗГОВОРИ

Босне. Глава и репиће „Н. Дн. Листа" просто да изнова на исто исто гадљиво мишљ чланак „Добр уред" (бр. 250, 1897.) а у ком бесмислено аргументе, буде на апсолут начин (кажно, прво исконом напитатељу) и нас, и Владина и ја и Јапанска, па још неке, да ни „добробо" наше реси! Сигнно знате!

А волимо, што су улаз Владин и Гемић? Та ипу ови писали ово аргументе, који су вас толико вређали и обрукали, па ако, како то за одлазак поена од 30 о. м. до 2 септембра 7 ид. м., за повратак од 4 до 2 септембра 7 ид. м. ова железнице уверена и ова железнице других така.

Како је Крагујевац пријатно место за излете и како путовања сада за свеје железнице правила до одмах добу до-шарпе у полошени број, то се Крагујевац може надати многобројним гостима.

Шапу. И други ваш чланак: „Дипломатски разговори" (бр. 250 „Н. Новина") указао је другу плану и репиће „Дн. Листа", дарују их је толико, да ово у свом бесилу могу само да пишу у: какво је „јасно убођење", (вр., ви, јер — „ново изгледа мало".

Е, баш бесилно пишу, вредно да је употребни за свој орнеум Врела!

Дакле, ово нисте чигали — нисте? А што ли нисте онда толико причали, да сте ово буквално прочитали на дневном службе бих ја-бедан и напредњаци, и на њихо место постављен „Дан" радикали! Али, пардон, ова, прошлу-ружљиву детињу господу, нису ни помислили да су ова — радикали!

Е, што ти је блесаста банда ово „Дн. Листа" видело са својим крвавилом! И то још како да може бербу с „Малим Новинама"!

Зоново гнездо. И ова школа класична и директора нашег листа праше је посадила у њиман — и то у њиман за које је било изречено читано — зоново гнездо! И прилагања ваше умирчетак се ни сам страно и ужасно ујебни облетају главо нашних грађана.

Треба само прочитати бр. 192. „Н. Дн. Листа", па да се види то вољно корабљорну-повиње! Зашто да се чланак утурио од свега.

Лице и наличје. Читајући „Нова Дневна Листа" у последње доба, изненадили смо се говорљући нам ово: „ратоворење ниже „лице" тој редакцији. Ово, нама смо одавно, да је „Дн. Лист" продата врела, али да ће да се нашколо ни један пут ни то врло и нешкоро двоје „лице" — ниже нама. Но што је најлепше, и то „лице" имају своје наличје. Ако нису они Аћани, да ни сиата у тога лежи, већ у једној фалшоној комплоцији, која бимо сво ово дно годино не само да спасавају, и праву читалачку публику, већ и једну — страну сиву.

Да будемо јасни.

Редакција „Н. Дневни Листа" пород своја лице: власник Сп. Николић, одговорни Урединк Аврам Поповић, имена и власт нахвоја.

А наше ли које је то наличје?

Једна проста обична комплација за „изнова-ставање" у коме нидно много звучних и једне одговорне подлоге.

Упрљана су и хлаа и права да кажи — па и кажи.

И она глашура у „Н. Дн. Листу" имала да служи — радикалима, над ово служи — аустријском двојству.

Што је најинтересантније, тај је аустријско подлоге и једине једине српске листа и ако нахоа с штампа нрочито ошкоје само — Срба!

К, али сад нам је јасно, зашто је „Н. Дн. Лист" сам сакаст у политици исто-радикално-аустријској —

ТЕЛЕГРАМИ

„МАЛИМ НОВИНАМА"

(од 28. августа)

Шангај. Ју-Хунг-Чанг изјавио је, да је рат десет дана не може да отпутује на север. Последња ноћ прошла је на миру.

Хонконг. „Рајтеров биро" доноси, како су страховали, да ће тога дана у вече бунгута немира. Војска је на опреву.

Лондон. „Рајтеров биро" јавља, да су се у Кумасију два вође усташа предали. Држи се, да ће и остали ускоро доћи своме примеру. Непријатељства престаше.

Рим. „Месеферо" јавља, како је Салваторо Рајн телеграфисао, да ће команданти савезних трупа у Пекингу образовати нарочиту комисију, која ће имати да чува јавни мир. Бомбарина и подбадачима убистна судиће ратни суд.

Ватикан. Генерал Шафе добио је наредбу, да спреми повлачење америчких трупа из Пекинга. Америчким властима наређено је, да се постарају о довољном броју транспортских бродова, да се ни Јапанци одмах војска на Филипинска Острва.

НАРОДНО ПОЗОРИШТЕ

У среду, 29. августа: Дама Јелена, позоришна опера у три чина од Моланса и Калиша. Музика од Оффенбаха. Ново пресо М. Ж. прву Н. Н. (Г-ђа Ирма Полакова, као госпа.)

Четвртак, 2 септембра: Идеалија, комедија у једном чину, од Кајзера Пајлендера, пресо Н. Н. У бувару (Г-ђа Ирма Полакова, као госпа.)

Субота, 31. августа: Тако ти је то у свету дате неје, комедија у два чина, написао Б. Ђелић, с увођењем пресо Н. Р. — У бувару, поновити опера у једном чину, написао К. О. Пикерт са чешког Музика од Вилема Бендова. (Г-ђа Ирма Полакова, као госпа).

Недеља, 3. септембра, дванаеста представа: Нормалне неје, комедија у три чина, написали Ернест Бауер и Ђула Тодер, преносе с немачког Станиа Ђ. Гашићевића. — Вечерња представа: Идеалија комедија у једном чину, од Кајзера Пајлендера, пресо Н. Н. — У бувару (Г-ђа Ирма Полакова, као госпа).

Сопствено пажњу да „Мале Новине" имају најповећнији број читалаца који оглашивања са својим „ситним објавама" где једно оглас (од 20 речи) кошта само пола динара.

СВЕТСКА ИЗЛОЖБА У БЕЧУ 1873. године медаљу

ПРОФ. Ф. ГЛАЗЕРА ПРЕЂЕ (ПЕШЕЛТА АЛДАМА)

СВЕТСКА ИЗЛОЖБА У ПАРИЗУ 1867. једину награду за трг. школу

ТРГОВАЧКА ШКОЛА

ОСНОВАНА 1840.—БЕЧ, I. САЛВАТОРСКА УЛ. 10.

НАЈСТАРИЈА БЕЧКА ТРГОВАЧКА ШКОЛА

са два разреда за вишу младеж и једногодишњи стручни курс за младе људе, отвара се 17. Септембра о. г. по новом.

Ова највећа и најстарија бечка трг. школа, која стоји под Државним надзором, у протеклом школском полугодишту је имала 1000 полазилаца, између којих је велики број њих из Србије.

Ова школа као у највећем броју предмета образована у Београдској трговачкој школи.

Сви предмети раде 45 стручни учитељи. За стално њих има двоје више стручне силе „Директоре“ с школским постављањем. За сваки управа се ових у кроју. Програми се шаљу бесплатно.

1011

Сопственик и директор **Ф. ГЛАЗЕР**
и. кр. Професор и цар. Саветник.

ДАЈЕ СЕ ОДМАХ под КИРИЈУ елегантни стан од 4 собе, кујном, купатилом, намештајем и лепом четинарском баштом у кући. Студеничка ул. бр. 34.

Јавити се у кући Мишарска улица бр. 11.

TOUT DE SUITE EST A LOUER un logement élégant de 4 chambres meublées, cuisine, bain et parc avec des arbres conifères — dans la maison Studenička ulitza № 34.

S'informer dans la maison Micharska oulitza № 11. 824

КУЋА НА УГЛУ У ЗЕМУНУ (Славонија) у средини вароши, на лепом месту са пословним станом и осталим згодама на простору од 1436 кв. мет., дајем под закуп и ПРОДАЈЕ СЕ из слободне руке под повољним условима. 1000

Овејте треба слати под шифром „Јован 24“ на Rudolf Mosse, Wien I, Seilerstätte 2.

КО ЖЕЛИ ДА КУПИ НОВОГ ЕСПАДА

У ДОБРОМЕ КВАЛИТЕТУ, У ВЕЛИКОМ ИЗБОРУ, ПО ЈЕФТИНИМ УТВРЂЕНИМ ЦЕНАМА И СТРОГО СОЛИДНОМ ПОСЛУГОМ, НЕКА СЕ ИЗВОДИ ОБРАТИТИ:

НОВО ОТВОРЕНОЈ ПЛАТНАРСКОЈ ТРГОВИНИ

МИХАИЛА АРСЕНИЈЕВИЋА — ЧИКА МИЛА, У БЕОГРАДУ НА ТЕРАЗИЈАМА

ГДЕ ЋЕ ДОБИТИ:

(Телефон бр. 191) (Телефон бр. 191)

Поетна (шифона) памучна и памучаст, а нарочито, са своје широке имовине под сопствене продаје чувене: „Чика Милино платно“ у ова летњина № 1, 2, 3, 4 и 5 до утврђених цена 40, 50, 55, 60 и 65 пф. дин. котрг дајем од сопствених чувених фабриката: *Шлезинг, Лобковиц-Мелницановиц, Холандеско, Белгиеско, Шкотеровско, Енглеско, Француско и Гелзенкиреко;*

Платно за постељне чаршаве у ширинама од 150, 160, 170, 180, 190, 200, 225 и 250 сантиметара.

Зефири и Оксфорти за мушко одело и мушко кошуље у свако доба године, у великом избору и по најнижим ценама.

Цајгери, Сатини, Бекше, Атлас Сатини, Репси и Пикоте свих боја, у бојама и у дезенима, Бонше цица, Муслини, Батисти и Моле за женска одела у постојећим дезенима и великом избору од најчувенијих фабрика: *Кехлиновско, Мекленгиновско и Шлезингеровско;*

Кретоне за завесе у најлепшим и најновијим дезенима;

Сатин гроди и мекеш за мушке гаће.

Цајкиша за гаћетине у ширинама 100, 110 и 120 сантиметара најрасположеније;

Цајкиша и гроди за душеке у великом избору;

Домаће за осталсе чаршаве из којег ланишта: полуплатнене и памучаст у ширинама 120, 140, 160 и 180 сант.

Сатинд кушнот за сеџирке за дечицу;

Неца белог и обојеног за завесе и завесице;

Белог пеа и дамаја перкета у великом избору;

Јуте и Кенте штофа за штеворазе;

Плиш Велур цица и штоф сохката у лепим дезенима и великом избору;

Фуранс у постојећим бојама: клот и моперант Силезиа „Јединство“ и „Силезиа боба“; „Чика Милинот дамаџет“ „Мизерата“ и „Зорка“; „Бенсимиа“; чувене D. M. C. и И. А. Б. у № 20 и 30 на штрикламa и плуђалима и *Сетон* ауто на свила и вес. у № 30 од 3 жица;

Свиле за штиковање „Силезиа“ и „Филозиа“ у многобројним бојама;

Белгиеске вунице и Мосиеке за штиковање у народним бојама;

Венеда и чипке Шенцдорфске и Гелзенкиреке боје и у бојама у великом избору;

Зајеса за праздне чипкиња и у бојама чипкиј;

Тиншајдене, Салфета и Убруса за штиковање.

Салфета, Чаршава, Аигли и Пешкира на туре, комад, и у гединтрама у веле великом избору: лаиенених, полуплатнених и памучних;

Марама дечаиа, врло големом избору:

Прибора и постеље за ајдучке женске одеће.

Сва је роба набављена из првих светских фабрика личном куповином 201

Поседује се упутствовост врлом на доплату и за плаћеном повтрашном под друштвено преко 50 динара; а код суме преко 100 динара дајем 5 од сто рабата.

Нова Трговачка Штампарија (Краља Михаилова улица) Одговорни уредник **М. П. Живадиновић**

Телефон: — Уредништва „Малих Новина" бр. 119. — За г. Перу Тодоровића (Сињавог) број 136.

БРОЈ 239 — 1910
KLEINE ZEITUNG

МАЛЕ НОВИНЕ

СРЕДА 20 АВГУСТ
LE PETIT JOURNAL

Орган свију оних најобразованијих Срба, истинит, праведан, слободољубив, Србији што говори и тиме свуда штује и српско име.

ВЛАСНИК И ДИРЕКТОР ПЕРА ТОДОРОВЋЕВИЋ — ОДГОВОРНИ УРЕДНИК МИХ. П. ЖИВАДИНОВИЋ АДВОКАТ

„Мале Новине излазе сваки дан — и недељом празником и вечерас.

ЦЕНА ЛИСТУ

За Београд	За Србију	За стране земље у (злату)
На 1 месец 3 д.	На 3 месеца 8 д.	На 3 месеца 12 д.
„ 3 месеца 9 „	„ 6 месеци 16 „	„ 6 месеци 24 „
„ 6 месеци 18 „	„ годину 30 „	„ годину 48 „
„ годину 36 „	куруз. за рекуре 1/ дуго динар	

БЕОГРАД — ГОДИНА ПЕТНАЕСТА

АДРЕСА. ADRESSE.
УРЕДНИШТВО „МАЛЕ НОВИНЕ" Rédaction „MALE NOVINE"
Београд, улица број 25. Ulica br. Vasina № 22.
У загребачком алтеру Гувернеки се не примају.

ЈЕДАН БРОЈ 10 ПАРА ДИНАРСКИХ

Као експресним најкраћим и једним врлим лист наше новине сваки дан, „М. Новине" су врло угодан за оглашавање"

ЦЕНЕ ОГЛАСИМА:

На 1. страни од реч:	за једанпут	3 д. дин
	„ за више	2 д. „
На 4. страни од реч:	за једанпут	2 д. „
	„ за више	1 д. „

Ситни огласи који излазе наше новине пута по погодби.
Прикладно од петит реда 50 пара дин.
За сваки објављивање двоструко је дин. за 20 д. а. ред. таксе

ЈЕДИНО ДО ДАНАС У КРАЉЕВИНИ СРБИЈИ
ПАЛАНАЧКО УДЕОНИЧКО УДРУЖЕЊЕ ЗА КРЕДИТ И ШТЕДЊУ

СВОЈИМ ЧЛАНОВИМА — СА ОДЕЉЕЊИМА ЗА УДАЈУ И ЖЕНИДБУ, ПОВОЉНИЦУ И ПОСМРТНИНУ

ПОЗИВА НА УПИС У ЧЛАНСТВО

Правила овог удружења потврдио је Привет. Свемогући Суд под 19. Августом т. год. и регистровао под бр. 20685.

Основна сврха удружења је: пружити удружена помоћ онима који је буду потребовали, да се помоћу једног удружења, које неће носити комерцијални дух већ искључиво хумане карактере, ствара прилика могућности, да тај по њихове потребе настане.

У тој сврси и основано је ово Лединствено удружење у Паланци (Шумадија) на начелима обвези отворено, од прилике као што је и Београдско удружење.

Чл. 10. Члан овог удружења, као појединих одељења, може постати свако лице без разлике пола, вере, народности, године старости и места становања само у Србији тако и ван ње.

Чл. 17. Члан одељења за Удају и Женидбу има права одмах по уласку повлачити се (одати се или одселити) но право на премију стиче по истеку

3 месеца	500 динара	8 месеци	700 динара
4 „	550 „	9 „	800 „
5 „	600 „	10 „	850 „
6 „	650 „	11 „	900 „
7 „	700 „	12 „	1000 „

Чл. 18. Сваки члан одељења повлачење стиче право на премију од 500 динара. од дана уласка па за шест месеци чланства на случај смрти.

Порођај жене биће онако уписа у чланство, но ако се порођај члана деси, и после 1 ног дана од дана уласка, и члан члан има право на горњу премију к потеку 6 месеци чланства, а дете у том времену буде живо.

Чл. 19. Члан одељења за повлачење стиче право на премију од 600 динара, а за 6 месеци 1000 динара а после једне године 1500 дин.

Чл. 20. Премије ће се исплаћивати по потеку 1 месеца од дана кад се обави рапрса на исплату.

При уласку за Удају и Женидбу и Повољницу плаћа се 50 динара но при уласку може се положити 10 динара а остало за три месеца. Перед тога стекли месечни рапрса за прва три месеца по 5 динара, и 0·50 пара дин. месечно улог. У свих 20 динара уписано је 5 дин. на име трошка чланова за ситурно плаћање рапрса.

Члан одељења за повољницу плаћа све горе наведено, али стаклиот потребног рапрса од 5 динара.

Дакле, ако што се на горњих питања нађе, сво је удружење постављено собом у задатак да чланицама одмах све терете, који су их притискивали те да исправу чекати по 5—6 месеци чланства па тек онда да се рапр (исплати) и после онако; а тако исто чланицама повољнице, да порођај буде после протекле рока чланства, а посмртнине по потеку, једино случају онако као губе једне права самосабор тога, што нису члан довољно дан до три дана.

Пред тога у свом удружењу вођене неважних односима при исплати премија не никакве тежњаме и остало нити има за што друго. Поштењући на уште ово добре Акуде у ово Лединствено Удружење, водимо их у што време, да се за кога акуду, јер ну је трајност осигурава у толико више, што има карактер једнос моћног вођа, који мора бити и биће следећи у свима грањама свога рада.

Регистровање во мора бити при уласку мој у тому чланству.

Моле се повољницама, да не улажи ниже у овој објави плаћи пређи рада.

Паланка, 20. августа 1909. г. 1015

УПРАВА.

КЊИЖЕВНИ ОГЛАС

Готова је:

КАРТА КРАЉЕВИНЕ СРБИЈЕ

1 са најновијом политичком поделом и километражом у размери 1:400·000. Израђена у Географском одељењу Министарства Војног у 6 боја у величини 90/66 с. м. цена на картону 6·—, а на платну са штапловима дин. 8·—.

2 Карта Краљевине Србије са новом поделом за ђачке основне школе дин. 0·60.

Карту је прегледао и коректуру водио професор Сава Антоновић.

ХРИШЋАНСКА НАУКА за I и II разр. основне школе са 12 слика написао Петар Протић школски надз. Цена 20 пара дин.

За ову школску годину имам по 20 уџбеника мога издања и списак препоручених књига шаљем на захтев бесплатно.

Препродавцима даје се ВЕЛИКИ РАБАТ.

Поручбине извршујем одмах поштарина плаћа.

1 Авг. 1909 год. у Београду. 952

Дворска књижара **Мите Стајића**

У КАФАНИ СТАРОГ МАЗДАНА често пакосно пиће и турцију од 5 литара на ис више 30 пара дин. Нема 5 литара 40 пр. дин. 1016

ДОБРА КУВАРИЦА може одмах добити места с месечном платом од 36 динара. Упатати админ. овог листа. 1017

ТРАЖИ СЕ од 1 октобра засебан стан са три или четири собе, осталим потребним удобностима и малом баштом. Понуде послати редакцији овог листа за Б. С. Д. 1022

Једно безаконье

Нова ера. Нову владини прапорци у штампи хоће да истакну као слободоумну, као да ће хоћети обилазке безаконе место обећаног слободоумља. Најзад, дабе му и слободоумље, само неки се чувају, пазе и поштују закони, који постоје.

У Србији постоји закон о штампи, који је у сили и важности све дотле, док не буде укинут или замењен другим законом. Тај закон нам спецификује за штампарске ствари. Сва дела учињена у штампи, подлежу том тај закон. Он изречно вели, „све кривице учињене штампом или другим средствима јавности, *мешодају и суде само судови, не изузимајући ни case истине.*" Дакле дела, учињена у штампи, стављена су у надлежност *само судова* — они су једино надлежни и позвани да суде и пресуђују дела, учињена у штампи.

Према томе, дакле, *све*, што се у штампи појави, подлеже расматрању и оцени *једино* судова. Никаква друга власт, према томе закону, нити може *нити сме* на штампарске ствари узети судску власт на себе, оцењивати их и по њима доносити одлуке. Ако пак тај исти закон у чланку 30 вели, да ниједан закон о штампи узурпирала себи судску власт, она би тиме учинила једно безаконье, за које се иде на суд, пред њим одговара и иде у хапсе.

И ако је јасно и, да земље и државе, где се закони поштују, као год тврдо, да су за штампарске ствари надлежни само судови, никако не градска полиција, односно њен квартаровши поднаш закон о штампи и мимо његове јасне одредбе узео неке конфиковите судску власт на себе и — па штампарске ствари.

Ми смо у 234 броју од 25 августа донели о „београдским вестима" белешку „Пловдив", у којој се *једно мерзопадно за дела учињена у штампи*, и да она садржи кривицу, која се по закону о штампи казни.

Шта би онда имало настати?

Имало би настати оно, што се дешава и у свима другим приликама, као се у штампи учини каква кривица — имала би се *суду подвести шужба, па да он шај случај расмашри и пресуди.*

Место да се сообрази закону о штампи и да по њему поћиди овог поменуте белешке тужбу код суда противи нас, бегу. полиција т. ј. њен квартаровши неизконито узима судску власт на себе и нашега главног сарадника, г. Јаношенића казни с пет дана заточења!

Није ли ово очито безаконье, јасно гажење закона од стране полиције, која је позвана пазити на то да закони поштују и по њима се управља? Зар закон гази и не поштује она, која има да пази да други поштују закон и да их за непоштовање и гажење закона казни? Каква се правни осећај јавности у грађана, где полиција сама претходи примером у гажењу и непоштовању закона?

Београдска полиција, односно они чиновници њени, који су учинили ово безаконье, крили су за ово гажење закона и одговорност и каква за то неће их мимоићи.

Али није овде главно то, што је та полицајска мишоште постигла нас, но је главно то, куда ће се отћи, ако се дозволи да и мимо јасни позитивни закон полиција незаконито присваја себи судску власт за штампарске ствари. Ако се у овој једној прилици полиција незаконито присваја, неће ли то онда бити рђа и опасна преседан за будућност? Ако полиција у овој прилици прође онако и проје јој ово безаконье, неће ли то у не отворити вољу и прохтеве да за штампу сасвим узурпира судску власт? И шта ће онда бити од штампе и од закона уопште у Србији? Неће ли се једнога дана наћи сви уредници и сви сарадници похапшени за „произношење обезнокојавајућих гласова?" И неће ли се та опасна мера и практика моће проширити и на остале грађане и чиновнике, па чак и полицајце? А ако и кад дође до тога, онда ће остати изузони сви закони, јер ће нам замењати — неф дотичноза управника полиције, или његових претпостављених и потчињених.

Ово је један спечан случај, кад је министар полиције бив. г. Коста Таушановић а управник града Београда пок. Глиша Борјанић. Тада је полицајца оборила директора нашега листа г. Перу Тодоровића на 30 дана затвора због једне белешке о неком црнкућом псу! И ево сад, где се тај пример понавља и сликовито неће се остати само на овом случају, но ће се и даље у том правцу продужити. Јер да се тако неће и не мисли, зар би онда полиција чинила оно што је учинила, зар би онда погазила један јасан закон, који је још у сили и важности, па да беспреконо и незаконито поломљени клини г. Јаношенића за белешку, за оцену које надлежан је само суд.

Не говоримо ми ово овде што се бојати надамо, да ће нас ова полицајска милост минонћи. Не, знамо ми да ће и управа града Београда, којој је поднета жалба, благоволити поништење своја инаџа, јер он то не би могао ни учинити да сам није хтео; знамо ми да ће г. Јаношенић одлежати досуђених му пет дана затвора. А не говоримо ни за то, што се бојимо хапса, жалили смо и лежаћемо хапсе, али немо за то ипак ћутити ни, што нам налаже наше уверење и наша дужност. Не говоримо за то што у тој мери видимо опасност за будућност, опасност, за коју се не може у напред знати кога ће погодити и кога дохватити, кога шчепати и кога мимоићи. Говоримо за то, што та мера може бити опасна и по опстанак штам пе у Србији, и по нас као јединако и по безбедност и грађана и чиновника. А наступи ли такво време, онда је одзвонило свима нама и свему у Србији.

С тога овде и подижемо наш глас против онога полицајског безакоња, уверени да ће поднесени образложено и с пуно права глас, уверени да жигосимо једно безаконье а бранимо право и законито стање, и да ћемо за то на себе навући нову серију полицајца.

Ужлежмо свој протест, и ако знамо да „сила Бога не моли"; ужлежмо га нарочито још и за то, што остала престоничка штампа, на коју је она полицајска мера сразмерно атентат, мучећи да ће и *против њих* против оваког очитог и јасног безакоња, јер ова ни није смела или није хтела да забележи ни сам факат, а камо ли да протестује, ма да ће се њој само то нађубре и најгоре осветити.

СЛУЖБЕНО САОПШТЕЊЕ

Јучерашње службене новине донеле су ово саопштење:

Његово Величанство Краљ примио је писмо, којим Му Његово Царско и Краљевско Апостолско Величанство Цар Аустријски и Краљ Угарски одговара на писмо о ненчињу са Њеним Величанством Краљицом.

Његово Величанство Краљ примио је писмо, којим Му Његово Величанство Краљ Румуније одговара на писмо о женидби са Њеним Величанством Краљицом.

БЕОГРАДСКЕ ВЕСТИ

Њихова Величанства проспе**ле** у Сиднеју и ово месец септембар, на мисли и ноће два свећа.

Одлазак ср. Г. г. министри војни, грађевина, финансија и просвете, који су сопили учешће својој по Тошом, вратили су се јуче у јутру у потпуном здрављу у Београд.

Дочек гости. Г. Јаша Дуко, драгоман руског посланства, после трогодишњег одсуства вратио се у Београд.

Повратили. Г. Татомир Вид, перовни лекар-специјалиста, који је пређно шест ни путу у Русију и Француску, пропутовао је јуче у јутру из Париза у Београд. Г. Дулгерски, дугогодишњи дописник и шеф-ређактор нашег Народног, пропутовао је јуче у јутру из Беча за Београд.

Унапређен. Његовом Величанству Краљу Александру I Ујединитељу

Пенита у Бувиу. Луки у 4 часа у јутру пренео је тело покојника. Тоне Јовановића, трговца из Врнаца, на његовом двориште ради лести у Врнац, по одобрењу окружноме начелника министарства унутрашњих послова.

Сарошедан. Начелство међународно саронодо је Аџаку Пенсовићу, трговцу из Зајечара, управи града Београда, због дата сагласности.

Забрављен радња. Конзут сарошке забрављено је Дојкову, Јурјеву, рад, што што нема право на трговачки лист.

Стоваче под истрагу. Конзут терминима решењем овајим страни је под привилеју истрагу и у притвор Мицки и Косту фабр Крстићу, хлебару, због прекара и фалсификата.

ОДГОВОРИ—РЕПЛИКЕ

Вид суд. „В. Глас“ тражи „од власти највишеих, да уиду на одговор они сви бивши клеветници, који су злоупотребљавајући овај највећи и прокоснији(?)ји Краљевине, тако високо бити сиђи да су на дрскости своје од монаха, пивничких шарлатанских пандиџија до трговаца, капиталиста, управе краља, сгром ово суво новаца.“

Прва ствар, што други владини органи у штампи дозвоје, јесте: је ја се сви ради „В. Гласа“ одазвао на бацање клеветнице. Ја, ја нити ми треба дати ни ја осудити ни, ко је у истини да су „дивљаштво, сирово варварство“ огромне туне домаћег живља.

Али ни тако што није довољно само тако тврдити, већ доказе, доказе, који треба нарочито неопходно нам.

Ми, пак, ја сво ово од интересе је бележи „Мајски цветак“, који су домаћи „В. Новости“ у свом прошлогодишњем броју. Ово у тој бележи доказује које ово „Главна Контрола, одмах по долазку ове владе, извршила је прегледе свију ових, који су у министарству финансија и нашла је све у најсређенијем. Ово нека дам бела је сређе ствари и контролисање је испрошлости ио свим трговим министарством финансија, свих министара и одговорни службеници добили су разрешење.“

Сведно се, да је један од „тих дана“ једну болесницу протао бив. г. министра финансија и неку потрошњу, па је ја ја ја

КАФАНА „БЕЛИ ОРАО" (ВРАЧАР)

точи од данас врло добро грчко вино, црно и бело, као и стиро бело жупско и то по 1 динар литар. У истој кафани је врло добар кајет, цена умерена и чистоћа прога реда. Врло добра каса, разија, ноћни српски и француски; вино у флашама Неготинско. Радњско, Мацарско као и шампањерац; у истој кафани има све српске и стране новине, изглед лепа и чистоћа примерна; у свако доба српско Војеертљана лице.

22. Августа 1903.

Београд.

С поштовањем
Д. С. МАРКОВИЋ
гостионичар

1003

Распродаје сву летњу сезону испод фабричке цене 20% јевтиније но игде

ПЛАТНАРСКА И МАНУФАКТУРНА ТРГОВИНА

БОЖЕ Х. ГАБАЈА

На Врачару код СТАНИЦЕ ТРАМВАЈСКЕ

Једну велику количину џуца и платна доброг квалитета

ЗА 50 П. ДИН. МЕТАР

Штофа од 1·20 сантиметара јевтиније но игде	Кошуље црне по метар
Панеће беле боје и у фарби	Крагни и манжетни у разним квалитетима
Платнета у најновијим мустрама	Крагнице, мишне прегиб и дугмиће
Плаца шила најмодернијих мустра	Пешкира чупави и на метар поглавини
Атлаза сатина пике и у фарби	
Фрежидерског џица широког 90 сант.	Сукна беле и у фарби и на метар
Зефира у разним мустрама и колорису	Чаршава беле и на метар летњени
Оксфорта тајландског доброг квалитета	Чаршава чеврстога у гарнитурама
Цицалеза за душеке у разним мустрама	Завеса бели и у фарби од штофа
Рипса за душеке у дуљој ширини	Мадера и перкала — продаје јевтиније но игде
Сатина нужног за јоргане у разним мустрама	Сукнена одела у разним фарбама
Платна за чаршаве од 2 мет. ширине	Бела ушивених и шивених
Платна за дуплане чаршаве од 1·6 г. ширине	Кецеља црни и у фарби у разним облицима
Платна од 95 сантиметара ширине	Џутера за женско рубље, врло тула и пантљика
Кошуља беле вушене са пругама и без пруге	Пертле свиле за пуплене женских хаљина
Кецеља беле и у фарби са пругама	Обуће муже, црне на шнир и плитке
	Лимене помаде против пега и алеја

корисно за удаваче, сва спрема за бошчалуке као кошуља и гаћа са свиленим штиком

ПЛАТНО ОД 85 САНТ. ШИРИНЕ 90 МЕТАРА ЗА 45·50 ДИНАРА

962

ПОЗИВ НА УПИС

У ПРВО БЕОГРАДСКО ПАЛИЛУЛСКО ДРУШТВО

„МИЛОШЕВАЦ"

за порођај, свадбарину, доживотну премију и посмртнину

Правила овога друштва потврђена су одлуком министарског савета од 19 маја ове године под бројем 1440 и објављена у регистрат бр. 2.

Ово удружење има три одељења: за порођај, удају и женидбу, посмртнину и премију за доживотна.

I. У одељењу за ПОРОЂАЈ, плаћа се: на име уписнине 2·50, за сваку жикту 0·50, за резервни фонд 1·50 и за осам месеци месечне одлаге 8 динара, свега 12·50 динара а после редовно сваког месеца по 2 динара на име месечног улога.

Премије је у ово одељењу по жетону 8 месеци од дана уписа за свако појединче дете којим бало живо: I 600, II 600, III 700, IV 800. У 900 а за свако даље по 100 динара више.

II. У одељењу за УДАЉЕЊЕ и ЖЕНИДБУ, плаћа се: на име уписнине 2·50, за књижицу 0·50 динара одмах при упису, а рестo до 10·00 динара, која се исплаћују у року од четири месеца, пред свега плаћа се на име редовног месечног улога још по 2 динара месечно до удаје или женидбе.

Премија је у овом одељењу по жетону 5 месеци од дана уписа за ће једну годину, разумеви од свршене године до 0·10 динара. После свеше године закључно до напунетка 5 година пошшава се разред од 0·10 динара на једно; а по напуштеку пете године плаћа се свему појединцу по 100 динара више.

III. У одељењу за ПОСМРТНИНУ и ДОЖИВЉАЈ плаћа се: на име уписнине 2·50 за књижицу 0·50, за резервни фонд 1 динар и на 7 месеци до 1 динар месечног улога 7 динара, свега 11 динара.

Премије је у овом одељењу, у случају смрти по жетону 1 месеца 50 динара, 2 месеца 100 динара, 3 месеца 200 динара, за четири, пета и шести месец 300 динара, за 7 месеци 600 динара, а даље до годину дана за сваки месец дана до 100 динара више, тако да за годину дана премија 1000 динара а за даље до 10 година месечно више даље по сгодине суму од 1000 динара. Премија на доживљај припада члану за пет година 1000 динара а свако даље годино по 100 динара више. У случају рашће смрти, даље пре стечене године, нема на премију повраћаја, осим ако је друштво сконтрирало са осигураног, на коју је према члановоме стечено право.

На овога члана с напретком на већи улога и сразмерно већих премија, овако је друштво сконтрирало спотиних и сталних напредак, а члановима дало је гаранције за свој напредак и сигурност, са последњим је истовремо сконтрирало на премију. Уколед сваком гаранције треба погледати на упис.

Сви они чланови друштва који уплаћују на у свом одељењу ни по једном месецу своје уплате по горепоменутој таблеи или другу од дана уписа уплату или на пита, нема у најмањем премету свој дуг напред, већ у протимном нема правицу себе последње које је на основу правила отказу. При исплаћу износа треба слати књижицу и 0·20 дин. за таксирану и запечаћену тронозе.

Ово друштво прима удаје и на Вождовцу друштво за свадбарину и посмртнину, а тако исто и оно прима удаје и остало на сво друштво по закључењу сконтрауу. И са осталим друштвима закључило се сконтрауи што је се обратити.

Канцеларије друштва налази се у кући г. Јанићка Јанковића са мара, Ратарска улица бр. 10 и жупе Илића бр. 9 Палилула.

11. Августа 1900 год. Београд.

1009

УПРАВА.

КИНИН-ВИНО СЕРАВАЛО (SERRAVALLO)

СА ГВОЖЂЕМ

Од медицинских ауторитета овим: Двор. саветн. проф. Др. Брауе а, двор. саветн. проф. Др. Дрејер; пресвет. Двор. двор. саветн. барона од Кравет-Ебинга, проф. Др. Моитн проф. Др. Ритера од Монстер-Мерикен, двор. саветн. проф. Др. Најгер, проф. Др. Шаута проф. Др. Вендланда и осталих пута уверен бланко и најбоље препоручено.

Неопходно за слабљење и опорављење после болести.

Крени снежно;
Јача нерве,
Појачава крв,
Повраћа апетит.

Орабр. медаљама одликовано на XI изложбу у Риму 1894; IV конгресу Ф. Фармације и Бечкиј у Пешшу 1894.; Нтал. Рим. палошби у Турину 1894.

Злат. медаљама, по налозбини у Венецији, Калу и Амстердаму 1894. у Берлину 1895 и Паризу 1895. у Бобеку 1897.

Преко 900 лекарских сведа.

Ово одлично сперакљуће средство због свог широког укуса, увиђају врло рано деца и женскиње.

Продаје се у свима апотекама и дрогеријама флаша по 6 дин.

АПОТЕКА СЕРАВАЛО У ТРСТУ

равнатељ на кућа медицинске робе на ниже

Основана 1848. Основана 1848.

Генерални заступник
Марко Д. Аранђ

ЧИКА МИЛИНО ПЛАТНО — ШИФОН

СА СВОЈЕ ИЗВРСНЕ КАКВОЋЕ И ЈЕФТИНИХ ЦЕНА

НАЈПОДЕСНИЈЕ ЈЕ ПЛАТНО ЗА ДОМАЋЕ ПОТРЕБЕ

МОЖЕ СЕ ДОБИТИ У КОМАДИМА ОД 36 МЕТАРА И НА МЕТАР, У КВАЛИТЕТИМА № 1, 2, 3, 4, 5 и 6.

ПО УТВРЂЕНИМ ЦЕНАМА ОД 40, 50, 55 60 65 и 70 ПАРА ДИН. МЕТАР. НА КОМАД СА 5% РАБАТ

ИСКЉУЧИВО ПРАВО ПРОДАЈЕ ИМА: 100

— НОВО ОТВОРЕНА ПЛАТНАРСКА ТРГОВИНА —

НОВА ПЛАТНАРСКА РАДЊА

МИХАИЛА АРСЕНИЈЕВИЋА — ЧИКА МИЛА

ТЕЛЕФОН БР. 191 **У БЕОГРАДУ НА ТЕРАЗИЈАМА** ТЕЛЕФОН БР. 191

Нова Трговачка Штампарија (Краља-Михајлова улица) Одговорни уредник М. П. Живадиновић